

(VOL. XLI.)

SIMON HEWAVITARNE BEQUEST

COMMENTARY TO THE

JĀTAKA PĀLI.

PART VII.

ජාතකපටිකපා.

ස නා මො හා ගො.

මුද්‍රණය.

එස් ඇන්ඩ් එස් ප්‍රිත්වරත්න
49, පශ්චිම විරුක්කර මාවත,
කොළඹ - 10

මු:ව: 2554

ක්‍රි:ව: 2010

මිල රු.330/=

ජ්‍යෙෂ්ඨ උපදේශක ධීවරා.

සිංහල මො. භා. ගො.

මහානිපාතවරුණුනා.

Vol. XLI.

SIMON HEWAVITARNE BEQUEST.

BHADANTĀCARIYA BUDDHAGHOSA MAHĀ THERĀ'S

COMMENTARY TO THE

JĀTAKA PĀLI.

PART VII.

REVISED AND EDITED BY

The Venerable Pandit

WIDURUPOLA PIYATISSA MAHA NAYAKA THERA.

*Bambarakele Vihāre, Nuwara Eliya,
Ceylon.*

PUBLISHED BY THE TRUSTEES:

WIMALA DHAMMA HEWAVITARNE ESQ.

B.E. 2554

C.E. 2010

Print by:

S&S Printers (Pvt) Ltd.

No. 49, Jayantha Weerasekara Mawatha,
Colombo - 10.

පළමුවන මුද්‍රණය 1000 (1939)

දෙවන මුද්‍රණය 1000 (1990)

තුන්වන මුද්‍රණය 500 (2010)

හදුනතාවරිය බුද්ධිසොස මහාචාර්යවරයාණිනා

ජාතිකවස්තුවා.

සත මො හා ගො.

මහානිපාතවණනා.

සිරිලකාදිපෙ

නගරවිගණසුගේපනතිනෙ පතිට්ඨිත.

අතිනවාරමධ්‍යාතං හමරුඤ්ඤවිහාරමඤ්ඤාවසතා

හදුනතපණිතෙන

විදුරුපොල පියතිස්ස මහානායකජේරෙන

සංසාධිතාභිසංඛිතා ව.

සසිමන් ගේවාචිතාරණමහාසයාණතොති

මුද්‍රණ.

එස් ඇන්ඩ් එස් ප්‍රිත්වර්ස්

49, ජයන්ත විරුක්කර මාවත,

කොළඹ - 10

බු:ව: 2554

ක්‍රි:ව: 2010

PUBLISHERS NOTE

The late Mr. SIMON ALEXANDER HEWAVITARANE, who in his life time had begun to publish the TRIPITAKA, left a bequest for its completion after his death. He died suddenly on 17th January 1913 and in accordance with his wishes his Trustees had published the Commentaries on the Text in 49 volumes. After seventy years these books are no longer readily available.

His widow Mrs. SOMAWATI HEWAVITARANE who passed away on 10th January 1982 at the age of 94, had prior to her death, created the SOMAWATI HEWAVITARANE TRUST to carry on the good work started by her late husband and bequeathed her entire estate to this Trust.

We the Trustees of the Somawati Hewavitarane Trust, having seen the need to re-print the Commentaries, have undertaken this task to help both the student and teacher of the Dhamma and in the hope that this act of ours will help to preserve the Noble Teachings of the Blessed One for the benefit of the future generations and thereby prolong the life of the Buddha Sasana by many more thousands of years.

May the fruits of this meritorious act help the late Simon Alexander Hewavitarane and Somawati Hewavitarane Maha Upasikawa in Sansara and towards their final attainment of Nibbana.

Noel Wijenaikē
Nanda Amerasinghe
Parinda Ranasinghe

01.11.2010

Somawati Hewavitarane Trust Office,
130, Maligakanda Road, Colombo-10,
SRI LANKA

THE LATE
VEN'BLE ANAGARIKA DHARMAPALA.
(SIRI DEVAMITTA DHAMMAPALA)

Director of Tripitaka Mudhrana Sabha

BORN 17TH SEPTEMBER, 1864.

DIED 29TH APRIL, 1933

PREFATORY NOTE.

With the publication of the Seventh Part of the *Jātaka Aṭṭhakathā* [Mahānipāta], we have much pleasure in placing before the public the 41st Volume of the Simon Hewavitarne Bequest Series. This volume also has been edited by the Ven. Pandit Widurupola Piyatissa Maha Nayaka Thero of the Up-country Amarapura Sect, Bambarakele Vihara, Nuwara Eliya. We beg to convey to the Reverend Editor our heartfelt thanks for having edited this volume at great personal inconvenience during the course of a busy life.

The Tripitaka Mudrana Sabha was established in 1916 and the learned Maha Nayaka Thero started revising commentaries at the request of the Sabha. The *Nettipakarana Aṭṭhakathā*, a difficult work, was revised by him. He was then entrusted with the revision of the *Jātaka Aṭṭhakathā* and the *Samyuttanikāya Aṭṭhakathā*. While he was devoting his time to the former, the latter was completed by him in seven years and issued in three volumes.

The revision of the *Jātaka Aṭṭhakathā* was begun in 1923, and now, after seventeen years' work the task has been completed with the issue of the Seventh Volume. We, as well as the Reverend Editor feel very happy that so great an undertaking has been completed in this period. The intense joy of the latter is vividly expressed in the following message which has been sent to us:-
"The 60th anniversary of my birth dawned on 16th June 1939, and it is a great pleasure for me to find that in my 60th year I can finish the editing of the world's largest and most tedious Pāli work".

We have much pleasure to announce that the *Dhammasaṅganiṭṭhakarana Aṭṭhakathā* and the second part of the *Apadāna Aṭṭhakathā* will be out during the course of next year. Further, we wish to mention here with the profound sorrow that the 27th anniversary of the death of Late Mr. Simon Hewavitarne, the benefactor of this Bequest Series, falls on the 17th January 1940.

W. D. Hewavitarne,
S. K. Moonesinghe.

Tripitaka Publication Office,
180, Maligakanda,
Colombo,

2488
30th December 1939

ABBREVIATIONS.

සංකේතවන්තිරූපනං.

සි.	සිහලපොත්තං.
ඉං.	මුද්දිනඉඹිහලීසකතිරපොත්තං.
සස.	මුද්දිනසසාමකතිරපොත්තං.

විකල්පය.

ජාතකසතෙසු පඤ්චසු
යො පඤ්ඤාසාධිකෙසු තිව්ඨමපි,
අවරි වරියං තමෙසං.
දෙසේතාරං නමාමි සත්ථාරං.

කරතලාමලකං විශ කෙවලං
තිභුවනං පභවතති සමෙකක්ඛුං,
කම්මවර්ග යදනුදායිතා බ්‍රුවං
ජයති සා'තිසයෙන සරසාති.

සරතති මඤ්ඤා මම පියසිලිනො බහුස්සතා ආගතාගමා පරි
යතතිධර් මහාපේරුනුනේරු ඉතො ජබ්බිසතියා වස්සානමුපරි සිජි
දෙවමිත්තාබ්බමසාලබ්‍රහ්මකුරස්සානුජෙන පරමසොගතෙන සබ්බමන්
භේවාචිතාරණමහොදයෙන පතිට්ඨාපිතාය තිපිටකමුද්දණසභා
යනෙතාගධා යං තෙ ආයසමනෙතා තඛකාලිකාධිකතධුරිතො
වාර්ලස් අල්චිස් භේවාචිතාරණ මහාසයො ව මං පඨමතරං තෙත්ති
පජ්ජාරණට්ඨකථාය සංසොධනෙ තියොජසිංසු. ලබ්බාදීපෙ නට්ඨප්පා
යතං ගතාය තෙතතිගට්ඨකථාය සංසොධනමපති සමුස්සකෙන
මහනනං පයාසමබ්බිකුරුතා මයා සා දභිති වසොති සංසොධෙත්ථාහි
සබ්බතා පඨමවාරෙ ඉතො අට්ඨාරසනනං වස්සානමුපරි විසඟස්ස
වතුස්සතවතුසට්ඨිතමෙ බ්‍රහ්මවස්සො තිපිටකමුද්දකණ්ණයනතාලයෙ
මුද්දාපිතා අහොසි.

තෙතතිපජ්ජාරණට්ඨකථාසංසොධනෙතාරුධිතා නුත මං තිපිටක
මුද්දණසභායනෙතාගධා මහාපේරුනුනේරු තදජ්ඣකෙක්ඛො ව විසඟස්ස
වතුස්සතජසට්ඨිතමෙ බ්‍රහ්මවස්සො ජාතකට්ඨකථාය සංසොධනා පටිච්ජා
පෙසුං. ඉමිස්සා පනට්ඨකථාය සබ්බවිජ්ජිණ්ණත්මාය සංසොධනෙ
මහතො පරිස්සමස්ස ඛතිකතතබ්බතං විරකාලසාධියතඤ්ඤා සමනුපස්ස
නෙතාපාභං පරියතතිසාසනවිරට්ඨිතිතාමතාය තිපිටකමුද්දණසභායා
ණත්තිං විධෙය්‍යතාය පටිස්සුණිං. සංසොධනඤ්ඤා සමාරභිං.

තද ව සාරත්ථප්පකාසිනී නාම සංස්ථතතිනියාගට්ඨකථා කතිපයෙති
මහාපේරෙහි කාලෙන කාලං සොධියමානා තෙසං පේරවරුනං
දිව්ඛිතමණේන පට්ඨමිකස්ස සොධකතේරස්සාථාසුකතාය ව සොලුස
ඵලකමතතමුද්දාපිතා විපකතමුද්දකණ්ණා අහොසි. අථ ජාතකට්ඨකථා
සංසොධනයා ආරම්භතො නවිරෙනෙව කාලෙනාභං තස්සා සංස්ථත
තිකාගට්ඨකථායාපි සංසොධනත්ථං තිපිටකමුද්දණසභාධිකතෙන
වාර්ලස් අල්චිස් භේවාචිතාරණ මහාසයෙන බහුධායාවිතො ත්මපි
සමපට්ඨිතිං.

ඉති ඉමාසං දව්‍යතං අධිකථානං සංසොධනාභිසංඛරණකිවෙවුසු නිසුතෙතාහමනෙකකිවචකරණියපපසුතො කිවචබාහුලුපරිපිළිතොපි අපමනෙතාව සමානො සතකි සංවච්ඡරෙති සංයුතතනිකායධිකථාය සංසොධනාභිසංඛරණං නිධාපෙයි. සා ච තිති කණෙකි පතිමණ්ඩිතා තිපිටකමුද්දණයන්තාලයෙ මුද්දපිතා වන්තනෙ.

ජාතකධිකථාය සංසොධනාභිසංඛරණමපි මයා යථාරඬමෙව යාව නිධානදස්සනා න තෙනපි හෙතුනා හාපිතමහොයි. යදිපි ඉමිත්තා අධිකථාය සබ්බසො පරිපුණ්ණා පරිසුඬා වා ගන්ථපරිසමන්තිදීපනා කත්තුසද්දස්සනා ච න කන්ථි ලබ්හතෙ වාචෙත්තුං තථාපි පච්චුප්පන්තා තිතවච්ඡුතඤ්චෙව අධිකථාය ච භාසාවිලාසානුසරණෙන මහා පඤ්ඤා ආශස්මි චුද්ධස්සාසමහාපේඤ්ඤෙ යෙවස්සා කත්තා අහොසිති සකාතෙව මනානුන්ති නහෙත්ථ විවාදෙ කරණියො.

යසමා පන ඉතො පුබ්බෙ ඉමං අධිකථං සොධෙතොන ථොසලොල සමඤ්ඤාන යුරෙපියපණ්ඩිතෙන ලබ්බාමරමමසාමපිස යෙති පරිලඬාති බහුති පරිපොථකාති වාචෙත්වා සමිකරෙතො තෙව සා සුඬි මහතා පරිස්සමෙන කතා තයමා මයා තදෙව ථොස බොලපරිසංඛරණං භියො ගරුකතමහොයි. තෙන පන පණ්ඩිත මහොදයෙන බහුසු ආනෙසු පාඨන්තරාති දස්සයනා බහවො නිද්දොස පාඨායෙව අධොලිපිවසෙන යොජිතා දිස්සන්තො. තෙයෙව මයා ඉමසමිං පොථකෙ සුඬපාඨවසෙන යොජිතා හොන්ති. යෙ පන තෙ කෙවලං අබ්‍යත්තලිපිකරබ්හමජාතා අතිඤ්චිකරු බහවො පාඨාපි තෙන අධොලිපියං පකඛිත්තා න තෙති කොපි අන්තො සම්බවතිති න තාහමධොලිපිවසෙනාපි යොජෙයි.

යා ච ස්‍යාමභූපාලකුලකුමුද්වන්තකොමුදියා යොබ්බවධිකිත්තාස පරමන්ජදෙවියා මහාමහෙසියා තංදෙසියෙති මහාපණ්ඩිතෙති සොධා පෙත්වා දසති කණෙකිති පතිමණ්ඩිතා මුද්දපිතා මමන්තිකෙ ච ධම්මපාභතවසෙන පෙසිතා ජාතකධිකථා තස්සාවන්තාවිසදිස පාඨන්තරය ලබ්බාපොථකෙන සද්ධිං සමිකරණස්සාමන්දප්පයාස කරත්තමපාරණෙය්‍යත්තඤ්ච සලලකෙබනොන මයා සා න තිරන්තර මොලොකිසිත්ථ.

යෙ තෙ හගවතා දෙසිතාය ජාතකපාළියං ආගතා ධම්මසංඛිති කාරකෙති මහාපේරෙති වචන්ථාපිතා එකකතිපාතාදයො මහාතිපාත පරියොසානා බාවිසති තිපාතා තෙසං වසෙනායං අධිකථාපි බාවිස තියායෙව තිපාතෙති පතිමණ්ඩිතා හොති.

i. තත්ථ එකකතිපාතවණ්ණනාය නිදනකථානන්තරං අපණ්ණක ජාතකාදීති දියඛිජාතකස්සනාති (150) හොන්ති යාති අපණ්ණක වග්ගො සීලවග්ගො කුරුඬගවග්ගො කුලාවකවග්ගො අන්තාමවග්ගො ආසිංසවග්ගො ඉපිචවග්ගො වරණවග්ගො අපාසිමගවග්ගො ලිත්ත

වග්ගො පණ්ණසකවග්ගො හංසිවග්ගො කුසකාමිවග්ගො අසම්පදාන
වග්ගො කකණ්ඨකවග්ගොති පණ්ණරසති වග්ගොති තිති ව පණ්ණොස
කෙති සංඛගතිතාති.

ii. දුකතිපාතවණ්ණනාය රුජොවාදජාතකාදීති සතං (100)
ජාතකාති හොනති යාති දද්ධවග්ගො සන්ධිවග්ගො කල්යාණධම්ම
වග්ගො අසද්ධිවග්ගො රුහකවග්ගො නතංදද්ධවග්ගො බීරණන්ධවග්ගො
වග්ගො කසාව්වග්ගො උපාහනවග්ගො සිංගලවග්ගොති දසති වග්ගොති
සංඛගතිතාති.

iii. තිකතිපාතවණ්ණනාය සංඛකපජාතකාදීති පණ්ණොසං (50)
ජාතකාති හොනති යාති සංඛකපවග්ගො කොසියවග්ගො අරණ්ණ
වග්ගො අබ්බන්තරවග්ගො කුම්භවග්ගොති පඤ්චති වග්ගොති සංඛ
ගතිතාති.

iv. වතුකකතිපාතවණ්ණනාය වුල්ලකාලිංගජාතකාදීති පණ්ණො
සමෙව (50) ජාතකාති හොනති යාති විවරවග්ගො පුච්ඡිකවග්ගො කුටි
දුසකවග්ගො කොකාලිකවග්ගො වුල්ලකාලවග්ගොති පඤ්චති වග්ගොති
සංඛගතිතාති.

v. පඤ්චකතිපාතවණ්ණනාය මණ්ණිකුණ්ඩලජාතකාදීති පඤ්ච
විසති (25) ජාතකාති හොනති යාති මණ්ණිකුණ්ඩලවග්ගො වණ්ණොරොහ
වග්ගො අඛණ්ඩවග්ගොති තිති වග්ගොති සංඛගතිතාති.

vi. ජකකතිපාතවණ්ණනාය අවාරියජාතකාදීති විසති (20) ජාත
කාති හොනති යාති අවාරියවග්ගො සෙනකවග්ගොති විති වග්ගොති
සංඛගතිතාති.

vii. සත්තකතිපාතවණ්ණනාය කුකකුජාතකාදීති එකවිසති (21)
ජාතකාති හොනති යාති කුකකුචවග්ගො ගක්ඛාරවග්ගොති විති වග්ගොති
සංඛගතිතාති.

viii. අට්ඨකතිපාතවණ්ණනාය කම්බාතිජාතකාදීති දස (10)
ජාතකාති හොනති යාති කම්බාතිවග්ගොසංඛගතිතාති.

ix. නවකතිපාතවණ්ණනාය ගිජකිජාතකාදීති වාදස (12) ජාත
කාති හොනති යාති න වග්ගොසංඛගතිතාති.

x. දසකතිපාතවණ්ණනාය වතුචාරජාතකාදීති සොළස (16)
ජාතකාති හොනති.

xi. එකාදසකතිපාතවණ්ණනාය මාතිපොසකජාතකාදීති නව
(9) ජාතකාති හොනති.

xii. වාදසකතිපාතවණ්ණනාය වුල්ලකාලජාතකාදීති දස (10)
ජාතකාති හොනති.

xiii. තෙරඟකතිපාතවණ්ණනාය අමචජාතකාදීති දස (10) ජාතකානි භොනති.

xiv. පක්ඛණ්ණකතිපාතවණ්ණනාය සාලිකෙදුරජාතකාදීති තෙරස (13) ජාතකානි භොනති.

xv. විසතිතිපාතවණ්ණනාය මාතඛගජාතකාදීති චුද්දස (14) ජාතකානි භොනති.

xvi. තිංසතිතිපාතවණ්ණනාය කිංජදජාතකාදීති දස (14) ජාතකානි භොනති.

xvii. වතතාලීසතිපාතවණ්ණනාය තෙසකුණජාතකාදීති පඤ්ච (5) ජාතකානි භොනති.

xviii. පඤ්ඤසතිපාතවණ්ණනාය නලිනිකාජාතකාදීති තිණි (3) ජාතකානි භොනති.

xix. සංඝිතිපාතවණ්ණනාය සොණකජාතකාදීති වෙ (2) ජාතකානි භොනති.

xx. සතතතිතිපාතවණ්ණනාය කුසජාතකාදීති වෙ (2) ජාතකානි භොනති.

xxi. අසිතිතිපාතවණ්ණනාය චුලලංඝජාතකාදීති පඤ්ච (5) ජාතකානි භොනති.

xxii. මහාතිපාතවණ්ණනාය මුගපකක (තෙමිය) ජාතකාදීති දස (10) මහාජාතකානි භොනති.

ඉති ඉමාති සතතවග්ගාලීසාධිකානි පඤ්ච ජාතකසතානි (547) ඉමිස්සං ජාතකධිකථායමායසමනා බුද්ධිසොසමහාථෙරෙන වණ්ණිතාති. ජාතකපාලීපි එතපරමායෙව දිස්සති. යමපන වදනති පණ්ණාසාධිකානි පඤ්ච ජාතකසතානීති අභාවජ්ඣානි ජාතකසතානීති වතං එතතකමෙව නගෙත්ථ අපටිකාය තිසඛිඛාය උභතතා සලලකිිය තෙති මඤ්ඤමි.

එකච්චෙ පන ධම්මපසකරණෙසු දිස්සමානානි මාතුපොසක කලඤ්ඤා ධම්මසොණඛිකවණ්ණිතිපි ජාතකානිච්චෙව වොහරන්ති. යදිපි තෙසං මතෙන ජාතකසඛිඛා පරිපුරති තථාපි තෙසං වණ්ණිතං ජාතක පාලියා අසඛිතිතත්තා න තාති ඉධ සමොධානං ගච්ඡන්තිති මෙ මති.

අයමිතනු මහාතිපාතෙ මුගපකකජාතකාදීතං දසන්තං මහාජාතකානං වණ්ණවසෙන සබ්බකේසකසදිසතෙන සතිපි තෙසං පටිපාටියා නාතාපොත්ථකෙසු විසදිසතා අථවා පුබ්බාපරියතා දිස්සතෙ. සාපි බණ්ඩාල භූරිදත්ත මහානාරදකස්ස ප විබුර මහාඋමමයකජාතකාන මෙව. මයා පන තාති සිහලපටිපොත්ථකෙ ආගතනගෙතෙව යොජ්තාති ථොසබොලපොත්ථකෙ පි තථෙව.

යා පන සා සංවණ්ණිතපද්දීතං සුචි විසුං ගන්ථවසෙන සමපා දීයතීති මහා පඨමං පටිඤ්ඤානා සා මෙ එතරති අපාසුකභාවෙන සමපා දෙතුං න සක්කානෙ. පඤ්ඤාමි ව යනතුන සා යෙන තෙතවි බුහුස්සු තෙන ආයසමනා සමපාදියෙථාති.

යො මෙ සත්තරස වස්සානි ඉමං අතිමහතිං අට්ඨකථං සංසො ධෙව්වා අභිසංඛාරොනොතන මහා පරියාසමො අභිභිකතො අහොසි සො පරියත්තිසාසනස්ස විරට්ඨිති යා හොතු. පුඤ්ඤවට්ඨි මෙ තෙන පසුතං සද්ධාබුද්ධිපතිමණ්ඩානා සසිමන්භේවාචිතාරණමහාගහපතිපථ චූඛා සන්තො සප්පරිසා ඉතරෙ ව දෙවමනුස්සා සමමදෙව අනුමොදනී සංගමොක්කසුඛභාගිතො භවනතු.

ඉදං හි මෙ සාතිසයපිතිසොමනස්සාවහං. මහාඅස්සාසකරඤ්ච යමහං අත්තනො සට්ඨිතමෙ ජාතසංවච්ඡරෙ ඊදිසස්ස බහුතරකාල සාධියස්ස මහතො පරියත්තිසාසනකිවචස්සානන්තරාරූපරියොසානං සොඤ්ඤා දට්ඨුමසක්ඛිස්සං.

අයඤ්චදුනමානං ධම්මදීපෙ එකෙනෙව සොධකෙන සංසො ධෙව්වා අභිසංඛානා තිපිටකමුද්දණයනාලයෙ සිහලුක්කරෙති පඨම වාරපරියොසිතමුද්දභිකණං ඡිනභවඛිභවං සත්තති කණ්ඩති පති මණ්ඩිතා හොති.

තත්ථ එකකතිපාතපරියොසානො පඨමභාගො, දුකතිකතිපාත සඛගතිතො දුතියභාගො, චතුක්ක පඤ්චක ඡක්ක සත්තක අට්ඨක තිපාත සඛගතිතො තතියභාගො, නවක දසක එකාදසක වාදසක තෙරසකතිපාතසඛගතිතො චතුත්ථභාගො, පක්ඛණ්ණක විසති තිංසති තිපාතසඛගතිතො පඤ්චමභාගො, චත්තාරීස පඤ්ඤස සට්ඨි සත්තති අසිතිතිපාතසඛගතිතො ඡට්ඨමභාගොති ඡයිමෙ කණ්ඩා ඉතො පුබ්බෙ ඉමසමිඤ්ඤෙව යනාලයෙ මුද්දපෙති පාකට්ඨිකතා අහෙසුං.

සත්තමොයං මහාතිපාතවණ්ණනාකණ්ඩො යො එතරති තිපිටක මුද්දභිකණසභාධිකතබුරිණෙති විමලබමභේවාචිතාරණවහයෙන සසිමන් භේවාචිතාරණමහොදයස්ස කණ්ඩො භාතිකපුතොතන තථා සිද්ධිපාඨඤ්ඤාමාරදසමුත්ථිහවහයෙන සසිමන්මහොදයස්ස භාගිණෙ යෙන වාති විති සොගතෙති සද්ධාබුද්ධිසමපන්නති තිපිටකමුද්දණ යනාලයෙ මුද්දපෙති පාකට්ඨිකරයතෙති විඤ්ඤපිනමිදං සදය හදයෙන හදන්තපණ්ඩිතෙන විදුරුපොල සිසනියාවහයෙන මහා සමණෙනාති.

CONTENTS.

සූචිපතනං.

අංකය.	විස්තරය.	පිටුවකය.
1.	මූලපකඩපාතනං	25
2.	මහාපකඩපාතනං	57
3.	සාමපාතනං	80
4.	නිමිපාතනං	80
	නිරයකණ්ඩං නිවසිතං	99
5.	බණ්ඩහාලපාතනං	141
6.	භූරිදත්තපාතනං	141
	නගරකණ්ඩං නිවසිතං	149
	වනපථවෙසකණ්ඩං නිවසිතං	157
	කිලිනකණ්ඩං නිවසිතං	165
	නගරපථවෙසකණ්ඩං නිවසිතං	174
	සුභගකණ්ඩං නිවසිතං	177
	යඤ්ඤහෙදවාදකණ්ඩං නිවසිතං	192
7.	මහානාරදකණ්ඩපාතනං	229
8.	විචුරපාතනං	229
	වතුපොසපකණ්ඩං නිවසිතං	235
	දෙහලිකණ්ඩං නිවසිතං	247
	මණ්ඩකණ්ඩං නිවසිතං	252
	අකඩකණ්ඩං නිවසිතං	257
	සරවාසපඤ්ඤා නිවසිතො	259
	පෙකඩකණ්ඩං නිවසිතං	262
	රූපවසතිකණ්ඩං නිවසිතං	268
	අනතරපෙය්‍යාලො නිවසිතො	274
	සාධුනරබමකණ්ඩං නිවසිතං	280
	කාලාගිරිකණ්ඩං නිවසිතං	282
9.	මහාඋමමහපාතනං	295
	සත්ත දුරකපඤ්ඤා නිවසිතා	305
	ගුහපඤ්ඤා නිවසිතො	311
	එකුනවිසති පඤ්ඤා නිවසිතා	312
	කකණ්ඩකපඤ්ඤා නිවසිතො	313
	සිරිකාලිකණ්ඩකපඤ්ඤා නිවසිතො	315
	වාදසනිපාතන මෙණ්ඩකපඤ්ඤා නිවසිතො	319
	විසතිනිපාතන සිරිමන්දපඤ්ඤා නිවසිතො	326

අංකය.

විෂයය.

පිටිවැටිය.

	ජනනපටපඤ්ඤා නිවසීනො	328
	අමරදෙවිපරියෙසනං නිවසීනං	329
	වත්තාඤ රතනකේතනා නිවසීනා	331
	හුරිපඤ්ඤා නිවසීනො	336
	දෙවනාපඤ්ඤා නිවසීනො	338
	පඤ්චපණ්ණිතපඤ්ඤා නිවසීනො	347
	මහාඋමග්ගකණ්ඩං නිවසීනං	409
	(තිංසතිනිපාතෙ) දකරකඛසපඤ්ඤා නිවසීනො	420
10.	මහාවෙග්ගනතරජානනං	420
	දසවරගාථා නිවසීනා	424
	තිමවනවණ්ණනා නිවසීනා	436
	දුතකණ්ඩං නිවසීනං	451
	වතපථවෙසකණ්ඩං නිවසීනං	458
	පූජක කණ්ඩං නිවසීනං	465
	චූළවතවණ්ණනා නිවසීනා	468
	මහාවතවණ්ණනා නිවසීනා	477
	කුමාරපබ්බං නිවසීනං	490
	මද්දිපබ්බං නිවසීනං	502
	සක්කපබ්බං නිවසීනං	507
	මහාරජපබ්බං නිවසීනං	515
	ජකඛතරියකණ්ඩං නිවසීනං	520
	තගරකණ්ඩං නිවසීනං	526

මහාතිපානවණ්ණනා නිවසීනා.

ජානකධම්මදා සමන්තා.

සුද්ධිපතනං.

ERRATA.

පිටුව.	පෙළ.	අසුද්ධි.	සුද්ධි.
12	3	දිඤ්චා	අදිඤ්චා
16	4	මුග්ගොති	මුග්ගො
16	5	ගෙවච	ගෙවචා
16	33	වචනානි	වඤ්ඤානානි
18	9	වදිසු	වදිංසු
23	7	අභිභොග්ගානි	අභිභොග්ගානි
45	15	වොදගමානො	වොදිගමානො
64	6	පුරුකතා	පුරුකතා
97	10	භුජෝ	භුජේ
99	35	විදිතා	විදිතානි
150	39	ගොජනිගො	ගොගිනිගො
155	14	අභඤ්ඤාකං	අභඤ්ඤාකං
166	18	අථස්සා	අථස්සා සා
173	23	සත	සතත
186	31	නිමිට්තෙති	නිමිතෙති
199	30	ස පච්චතතා	සමපච්චතතා
244	14	දුතෙත	දුතෙත
245	11	රිචකඛලිකෙඛ	රිචනාලිකෙඛ
248	6	නානාතපකාරා	නානපකාරා
268	17	මුඛො ව	මුඛොව
271	9	ඉත්තිසංඝාතං	ඉත්තිසංඝං
283	10	අභිවාදෙත්තුං	අභිවාදපෙත්තුං
286	7	විසෙසෙ	විසෙසො
286	22	යො ඉමෙ	යො මෙ
296	36	පච්චිමඛවම්පකො	(ඉති උභයං)
304	8	පකකාසාපෙත්ති,	පකකාසාපෙත්ති,
304	34	සෙදබ්බු	සෙදබ්බු
313	23	භික්ඛුස්සාමිති	භික්ඛුස්සාමිති
313	32	බද්ධි	බාද්ධි
321	12	සිරි ගි	සිරිගි
328	20	ගෙහං	ගෙහං
344	12	වොදනො	වොදනො
355	4	සඛිඤ්චා	සඛිඤ්චා

පිටුව. පත්‍රය.

අක්ෂරය.

පිටුව.

357	9	මාන	මාන
363	7	අදාසෙන	අදාසෙන
390	32	අය්‍යාසි	අය්‍යාසි
397	2	වුළුරුණෙකු	වුළුරුණෙකු
397	36	පකාසෙනනා	පකාසෙනනා
407	22	පාසාදිනො	පාසාදිනො
408	15	සංවාසා	සංවාසා
426	3	ආකස	ආකස
456	2	විශාහය	විශාහය
502	15	ගිරිනං	ගිරිනං
502	32	කප්පෙනෙකු	කප්පෙනෙකු
509	36	වතනසි	වතනසි
513	10	රුකකිති	රුකකිති

යො පනෙත් අනතරනතරු කෙසු වි පිටුවසු පමාදපතිනො
 වකාර වකාර හකාර හකාරදිනං කෙසෙකු බ්‍යාසුත්තානං රසාදිසා
 නකු අකෙකුපි විපල්ලාසො දිසාති න සො තනුහවනං සප්පකුකුනං
 පාසකානං උබෙබ්බාය කප්පෙනෙති මකුකුමානෙන මයා න සුද්ධි
 පතනමාරොපිනොති ද්විබ්බො.

දිසානෙ දිසරසානං
 බ්‍යාසුත්තානකු යො ඉබ්,
 විකාරො හමජානො වෙ
 තං බමනතු විවකකිණාති.

THE PALI ALPHABET.

THE PALI ALPHABET

IN SINHALESE CHARACTERS.

VOWELS.

අ a ආ á භ b ට t ඌ u ඹ ō ඵ é ඹ r

CONSONANTS.

ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ඞ ga
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඤ ña
ට ta	ඨ tha	ඩ da	ඪ dha	ණ ãa
ත ta	ථ tha	ද da	ධ dha	න na
ප pa	ඵ pha	බ ba	භ bha	ම ma
ය ya	ර ra	ල la	ව va	ස sa
			හ ha	ඳ ra අං an

ක ka	කා ká	කි ki	කී kī	කු ku	කු kŭ	කෙ ké	කො kó
ඛ kha	ඛා khá	ඛි khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛු khŭ	ඛෙ khé	ඛො khó
ග ga	=	=	=	=	=	=	=
කක kka	ඤ ඞ ñā			ති tva, හු tra		ඵ mpha	
කඛ kkha	ඤ ඞ ñha			ද් dda		ඵ, ඵ mba	
කය kya	ඤ ඵ ñca			ධ්, ධ ddha		ඵ mbha	
භි kri	ඡ, ඤ ඡ cha			ද් dra		ඵ mma	
කි kva	ඡ, ඤ ඡ ja			ඵ, ඵ dva		ඵ mha	
වය khya	ඤ ඞ ñjha			ධ් dhva		ය, ය yya	
ඵ khva	ඵ ඵ ta			න ntā		ය yha	
ග් gga	ඵ, ඵ ඵ tha			න nthā		ල lla	
ග් ggha	ධ් dda			න nda		ල lya	
ග් gra, ඞ ñka	ධ් dda			න ndha		ල lha	
ඞ ñkha	ඤ ඞ ñpa			න nna, න nha		ඵ wha	
ඞ ñga	ඤ ඵ ta			ප ppa		ස ssa	
ඞ ñgha	ඤ ඵ tha			ප ppha		ස sma	
ඵ cca	ඤ, ඵ dda			බ bba		ස swa	
ඵ ccha	ඤ ඵ ha			බ bbha		හ hma	
ජ ja	ත tta			භ hra		හ hva	
ඤ jja	ත ttha			ඵ mpa		ල lha	

අ á භ b ට t ඌ u ඹ ō ඵ é ඹ r

ජාතික ව්‍යවස්ථා.

සාමාන්‍ය මූලධර්ම.

නමො අප්පායනං භගවතො අරහතො
සම්මාසම්මද්ධස්ස.

22. 1.

මා පණ්ඩිතීසනාති ඉදං සත්ථා ජේතවනෙ විහරන්තො මහා
තෙක්කමමං ආරබ්භ කාපෙසි. එකදිවසං හි භික්ඛු ධම්මසභායං සනාති
සිත්තා භගවතො මහාභිතික්කමණ්ණං වණ්ණං කාපෙසි. සත්ථා
ආගතො කායනුත්ථ භික්ඛවෙ එතරති කාපාය සනාතිසිත්තාති පුච්ඡො
ඉමාය නාමාති වුත්තෙ භික්ඛවෙ ඉදං මම පුරිතපාරමීස්ස රජං
ඡබ්බොති අභිතික්කමණ්ණං නාම අනච්ඡරියං අහං හි අපරිපකෙක
ඤ්ඤෙ පාරමීස්සා පුරෙන්නොපි රජං ඡබ්බොති නික්කන්තො
යෙවොති වො තෙහි යාවිතො අතිතං ආහරි.

අතිතෙ බාරණ්ඩියං කාසිරුජා නාම ධම්මෙත රජං කාරෙසි.
තස්ස සොළසසභස්සා ඉච්ඡෙයො අගෙසුං, තාපු එකාපි පුත්තං වා
ධිතරං වා න ලභි. නාගරං අමතානං රඤ්ඤාදි වංසානුරක්කකොපුත්තො
තච්ඡිති කුසජාතනෙ ආගතනායෙන සනාතිපතීථො රුජානං පුත්තං
පත්තෙතිති ආහංසු. රුජා සොළසසභස්සා ඉච්ඡෙයො පුත්තෙත පත්තෙතිති
ආණ්ඩෙසි. තා වඤ්ඤාදිනං උපට්ඨානාති කතො පත්තෙතිතොපි
න ලභි. අග්ගමගෙසි පනස්ස මදුරුජාතිකා වඤ්ඤාදි නාම සිල
සම්පන්නා අගොසි. තමපි පුත්තං පත්තෙතිති ආහ. සා පුණ්ණමදිවසෙ
උපොසථං සමාදිසිති වුලලසයනකෙ නිපන්නා අතතනො සිලං
ආවජ්ඡො සවාහං අබ්භිසිලා ඉමිනා මෙ සචෙවන පුත්තො
උපපජ්ඡති සචෙවකිරියං අකාසි. තස්සා සිලතෙජෙන සක්කභවනං
උණ්ණාකාරං දස්සෙසි.

සකෙකා ආවජ්ඡො තං කාරණං ඤ්ඤො වඤ්ඤාදි පුත්තං
පත්තෙති දස්සමිස්සා පුත්තනාති තස්සා අනුච්ඡිකං පුත්තං උප
ධාරෙන්නො බොධිසත්තං අදුස. බොධිසත්තො තද වීසති වස්සාති
බාරණ්ඩියං රජං කාරෙති තතො වුත්තො උස්සදතිරගෙ
තිබ්බන්තො අසීති වස්සසභස්සාති තත්ථ පච්ඡො තාවතීංසභවනෙ
තිබ්බන්ති. තත්ථ යාවතාපුකං ඵෙති තතො වට්ඨො උපරිදෙවලොකං

ගනතුකාමො අහොසි. සකෙකා තස්ස සන්තිකං ගතවා සමම තසි මනුස්සලොකෙ උපපන්නො පාරමිගො ව පුරිස්සන්ති මහාජනයා ව චග්ගි හවිස්සති අයං කාසිරඤ්ඤා චන්ද්‍ර නාම අග්ගමගෙසි පුත්තං පඤ්චති තස්සා කුච්ඡියං උපපජ්ජාති ආහ.

සො සාග්‍රහි පටිසුඤ්ඤා පඤ්චති දෙවපුත්තසතෙති සද්ධිං චචිත්වා සං තස්සා කුච්ඡියං පටිසන්ධිං ගණ්හි. ඉතරෙ දෙවපුත්තා අමච්චහරියානං කුච්ඡිසු පටිසන්ධිං ගණ්හිංසු. දෙවියා කුච්ඡි චජ්ජපුණ්ණො විශ අහොසි. සා ගබ්භස්ස පතිට්ඨිතභාවං ඤාත්වා රඤ්ඤා ආරොවෙසි. රුජා ගබ්භපරිහාරං දාපෙසි. සා පරිපුණ්ණ ගබ්භා ඛඤ්ඤාපුඤ්ඤාලකඛණසම්පන්නං පුත්තං විජාසි. තං දිව්‍යමෙව අමච්චගෙහෙසු පඤ්ච කුමාරසත්තාති විජාසිංසු. තස්මිං බණ්ණ රුජා අමච්චගණ්පරිවුත්තො මහාතලෙ තිසින්නො ගොති. අථස්ස පුත්තො තෙ දෙව ජාතොති ආරොවසිංසු. තස්ස තං වචනං සුත්වා ච පුත්තපෙමං උපපජ්ජත්වා ඡවිආදිති ඡන්දිත්වා අට්ඨමිඤ්ඤං ආහච්ච අට්ඨාසි. අබ්බන්තරෙ පිති උපපජ්ජ. හදයං සිතලං ජාතං. සො අමච්චෙව පුච්ඡි තුට්ඨානුබො තුමෙහ මම පුත්තෙ ජාතෙති. කිං කථෙථ දෙව මයං පුබ්බෙ අනාථා ඉද්දති සනාථා ජාතා සාමිකො නො ලභොති.

රුජා මහාසෙනාගුත්තං ආණ්ණපෙසි මම පුත්තස්ස පරිවාරෙ ලඤ්ඤං චට්ඨති අමච්චකුලෙසු අජජ ජාතදුරකා කිත්ඨකා නාමාති ඔලොකෙතිති. සො පඤ්ච දුරකසත්තාති දිස්වා ආගන්ත්වා රඤ්ඤා ආරොවෙසි. රුජා පඤ්චන්තං දුරකසත්තං කුමාරපසාධනාති පෙසෙත්වා පඤ්චපි බාතිසත්තාති පෙසෙසි. මහාසත්තස්ස පන අති දීඝාදිදෙසචජ්ජතා අලම්බන්තිගො මධුරථඤ්ඤා වතුසට්ඨි බාතිගො ව අදාසි. අතිදීඝාය පස්සෙ නිසිදිත්වා ථඤ්ඤං පිචන්තො දුර කස්ස ගිවා දීඝා ගොති. අතිරස්සාය පස්සෙ නිසිදිත්වා පිචන්නො නිපට්ඨිත බන්ධිට්ඨිකො ගොති. අති කිසාය පස්සෙ නිසිදිත්වා පිචන්නානං උභරු රුජන්ති. අතිචුලාය පස්සෙ නිසිදිත්වා පිචන්නා බලඝන පාද්‍ය ගොන්ති. අතිකාළියා සරිරං අතිසිතලං ගොති. අච්චොද්දාය අතිඋණ්ණං. ලම්බන්තාය බිරං පිචන්නා උපට්ඨිතනාසග්ගා ගොන්ති. කාසඤ්චි පන බිරං අමිලං ගොති කාසඤ්චි කට්ඨකාදිභෙදනති තස්මා සබ්බෙපෙතෙ දෙසෙ චජ්ජත්වා අතිදීඝාදිදෙසසරිතා අලම්බන්තිගො මධුරථඤ්ඤා වතුසට්ඨි බාතිගො දත්වා මහන්නං සකකාරං කත්වා චන්ද්‍ර දෙවියාපි වරං අදාසි. සා ගතිතකං කත්වා ධාපෙසි. නාමගණ්දිවසෙ පිස්ස ලකඛණපාඨකානං බ්‍රාහ්මණානං මහාසකකාරං කත්වා අන්තරුග්භාවං පුච්ඡි. තෙ තස්ස ලකඛණසම්පන්නං දිස්වා මහාරුජ ඛඤ්ඤාපුඤ්ඤා ලකඛණො කුමාරෙ තිට්ඨතෙකො දීපො වතුන්නට්ඨි මහාදීපානං රජජං කාරෙත්වා සමන්තො නාස්ස කොචි අන්තරුගො පඤ්ඤායතිති වදිංසු. රුජා තෙසං තුසසිත්වා කුමාරස්ස නාමං කරෙන්නො යස්මා කුමාරස්ස

ජාතදිවසෙ සකලකායිරටෙඨ දෙවො වසසි යසමාව සො රඤ්ඤෙවෙව අමච්චාදීනඤ්ච හදයං තෙමයමානො ජානො තසමා තෙමිය ඤාමාරුතෙව නාමං අකායි.

අප්ථ නං එකමාසිකං අලඛකරිත්වා රඤ්ඤෙ ඝනතිකං නයිංසු. රුජා පියපුතතකං ඔලොකෙත්වා ආලිඛිතිත්වා අඛෙක නිසිදපෙත්වා රමය මානො නිසිදි. තසමිං ඛණේ චතතාරුණ වොරු ආතිතා. රුජා තෙසු එකස්ස සකණ්ටකාහි කසාහි පහාරසහස්සං ආණ්ටපෙයි. එකස්ස සසඛිලිකඛිතිනාගාරපවෙසනං. එකස්ස සරිරෙ සතතිපහාර දුතං. එකස්ස සුලාරුණං. මහාසතෙතාපිතු කපං සුත්වා භිතතසිතො හුත්වා අහො මම පිතා රජජං. නිස්සංය භාරියං නිරයගාමිකමමං කරුණීති විනොසි. පුත දිවසෙ පත නං සෙනවත්තතස්ස හෙට්ඨා අලඛකත සිරිසයනෙ නිපජ්ජාපෙසුං. සො ථොකං නිද්දසිත්වා පබ්බඤ්ඤා අකබ්භි උමිමිලෙත්වා සෙනවත්තතං ඔලොකෙතො මහනතං සිරිවිභවං පයයි. අප්ථස්ස පකතියාපි භිතස්ස අතිරෙකං හයං උපපජ්ජි. සො ඤානො නුබො අහං ඉමං රුජගෙහං ආගතොති උපධාරෙතොතා ජාතියාර ඤාණෙන දෙවලොකතො ආගතභාවං ඤාත්වා තතො පරං ඔලො කෙතොතා නිරයෙ පකකභාවං පයයි. තතො පරං ඔලොකෙතොතා තසමිං යෙව නගරෙ රුජභාවං අඤ්ඤයි. අප්ථස්ස අහං විසති වස්සාති රජජං කාරෙත්වා අසීති වස්සසහස්සාති උස්සදතිරයෙ පච්චිං ඉදුභි පුතපි ඉමයමිං වොරගෙන නිබ්බතොසමි පිතාපි මෙ හියෙයා වතුසු වොරෙසු ආතිතෙසු තපාරුපං එව එරුසං නිරයසංවතතතිකං කපං කපෙයි. සවාහං රජජං කාරෙස්සාමි පුත නිරයෙ නිබ්බතතිත්වා මහා දුක්ඛං අනුභවිස්සාමිති ආවජේජනතස්ස මහනතං හයං උපපජ්ජි. තස්ස කඤ්චනවණ්ණසරිරං හත්ථපරිමද්දිතං විය මිලාතං දුබ්බණ්ණං අහොයි. සො කප්පනුබො ඉමමහා වොරගෙහා මුච්චෙට්ඨයනති විනොතතොතා නිපජ්ජි.

අප්ථ නං එකසමිං අතතභාවෙ මාතුභුත පුබ්බා ජනෙන අබිවජ්ඣා දෙවතා අස්සාසෙත්වා තාත තෙමිය මාහායි සවෙපි ඉතො මුච්චිතු කාමො අපිඨසප්පියෙව පිඨසප්පියි හොති. අබ්බිරෙ බබ්බිරෙ විය හොති අමුහො මුහො විය හොති. ඉමානි තිණි අබ්බානි අබ්බිට්ඨාය පණ්ඩිතභාවං මා පකාසයිති වත්වා පඨමං ගාථමාහ.

මා පණ්ඩිතියං විභාවය
බාලමනො හව සබ්බපාණීනං,
සබ්බො තං ජනො ඔවිනායතු
එවං තව අත්ථො හවිස්සතිති.

තත්ථ පණ්ඩිතියනති පණ්ඩිට්ඨං. අයමෙව වා පාසො. බාලමනොති බාලසමමනො. සබ්බොති සකලො අනො ජනොවෙව බහිජනොව. ඔවිනායතුති නිහරපේතං කාලකණ්ණිනති අවජානාතු.

සො තස්සා වචනෙන අස්සාසං පටිලභිත්වා-

කරෙමි තෙ තං වචනං යං මං භණ්හි දෙවනෙ,
අප්පකාමාසි මෙ අවම භිතකාමාසි දෙවනෙනි.

ඉමං ගාථං වච්ඡා තානි තිණ්ණි අඛ්ඛානි අඛිට්ඨති. රුජා පුත්තස්ස අනුකක්ඛණිකත්ථාය තානි පඤ්ච කුමාරස්තානි තස්ස සන්තිකෙයෙව කාරෙසි. තෙ දුරකා ථඤ්ඤත්ථාය රෙදෙනති. මහාසතෙතා නිරයභය තජ්ජතො රජ්ජතො මෙ සුසිංහා මරණමෙව සෙයෙතානි න රෙදති. ධාතියො තං පච්චන්ති ව්‍යුදෙවියා ආරොවෙසුං. සා රඤ්ඤා ආරො වෙසි. රුජා තෙමිත්තකත්‍රාගමණේ පකෙකාසාපෙත්වා පුච්ඡි. ත්‍රාගමණා දෙව කුමාරස්ස පකතිවෙලං අතිකක්ඛාපෙත්වා ථඤ්ඤාං දුතුං වට්ටති එවං සො රෙදමානො එනං දළභං ගහෙත්වා සයමෙව පිච්ඡියානිති වදිංසු. තෙ තතො පට්ඨායස්ස පකතිවෙලං අතිකක්ඛමිත්වා ථඤ්ඤාං දෙනති. දදමානාව කදුචි එකවාරං අතිකක්ඛමෙනති. කදුචි සකලමිදි වසංනදෙනති. සො නිරයභයෙන තජ්ජතො සුස්සන්තොපි ථඤ්ඤත්ථාය නරෙදති. අථ නං අරෙදන්තමිදි පුත්තො මෙ ඡාතොති මාතා වා ථඤ්ඤා පායෙති ධාතියො වා. සෙසදුරකා ථඤ්ඤාං අලභිවෙලායමෙව රෙදෙනති. සො න රෙදති න තිද්දයති න හත්ථපාදෙ සමිඤ්ඤති න සද්දං සුණාති. අථස්ස ධාතියො පිඨසප්පිනං හත්ථපාදා නාම එවරුපා න භොනති. මුග්ගානං හනුපරියොසානං නාම න එවරුපං භොති. බබ්බුතං කණ්ණසොතං නාම න එවරුපං භොති. හවිතබ්බමෙත්ථ කාරණෙන විමංසිස්සාම නනති වින්තොත්වා බිරෙන තං විමංසිස්සාමානි සකලමිදිවසං බිරං නදෙනති. සො සුස්සන්තොපි බිරත්ථාය සද්දං න කරෙති. අථස්ස මාතා පුත්තො මෙ ඡාතො බිරමස්ස දෙථානි දුපෙසි. එවං අන්තරන්තරා බිරං දත්වා එකං සංවච්ඡරං විමංසන්තා අන්තරං න පසිංසු.

තතො කුමාරකා නාම පුච්චඛජ්ජකං පියායනති තෙන නං විමං සිස්සාමානි පඤ්ච කුමාරස්තානි තස්ස සන්තිකෙ නිසිදුපෙත්වා නානා ඛජ්ජකානි උපනාමෙත්වා අවිදුරෙ ධපෙත්වා යථාරුචිතානි ඛජ්ජකානි ගණ්හානි වච්ඡා පටිච්ඡන්තා තිට්ඨන්ති. සෙසදුරකා කලභං කත්වා අඤ්ඤාමඤ්ඤාං පහරන්තා තං ගහෙත්වා බාදෙනති. මහාසතෙතා තෙමිස නිරයං ඉච්ඡන්තො පුච්චඛජ්ජකං ඉච්ඡාති නිරයභයභිතො ඛජ්ජකං න ඔලොකෙති. එවං පුච්චඛජ්ජකොපි සංවච්ඡරං විමංසිත්වා තෙව අන්තරං පසිංසු.

තතො දුරකානං නාම එලාඵලානි පියානි භොනතිති නානා එලානි ආගරිත්වා විමංසිංසු. තතො සෙසදුරකා යුක්ඛන්තා ගහෙත්වා බාදිංසු. සො න ඔලොකෙසි. එවං එලාඵලෙනාපි සංවච්ඡරං විමංසිංසු. අථ දුරකානං නාම කිලාභණ්ඩකං පියං භොතිති සුවණ්ණාදි මයානි හත්ථිරුපකාදීනි අවිදුරෙ ධපෙසුං. සෙසදුරකා විලුප්පන්තාවිස ගණ්හන්ති. මහාසතෙතා න ඔලොකෙසි. එවං කිලාභණ්ඩකොපි සංවච්ඡරං විමංසිංසු. තතො වතුචස්සදුරකානං නාම භොජනං පියං භොති. තෙන විමංසිස්සාමානි නානාභොජනං උපට්ඨාපෙසුං. සෙස

දරකා පිණිස පිණිස කනා භුක්තිය. මහාසතෙතා පන තෙමිය
අලංකාරතානං තෙ අනුභවනං ගණනා නාම නිවර්තනී තිරයහය
භිතො න ඔලොකෙයි. අප්පසා මානා සයමෙව හදයෙන හිජ්ජමානෙන
විය අවහනෙන සහජෙන භොජෙයි. තතො පඤ්චවස්සිකා දරකා
නාම අග්නිතො භාගනාති තෙන නං විමංසිස්සාමාති අනෙකඤ්චාරං
මහනතං ගෙහං කනා තාලපණ්ණෙති ජාදෙචා තං සෙසදරකපරිවුතං
තස්ස මපෙකි නිසිදුපෙචා අග්නිං දෙනති. සෙසදරකා විරවනතා
පලායනති. මහාසතෙතා තිරයෙ පව්වනතො ඉදමෙව වරතරනති
සමාපනතො විය නිව්වලො හොති. අප් නං අග්නිමති ආගව්ජනෙන
ගහෙචා අපනෙතති. තතො ජබ්බස්සදරකානාම මහනතපිතො
භාගනාති හජිං සුසිකතිතං සිකිතාපෙචා බොධිසත්තං සෙසදරක
පරිවාරං රුජභගණෙ නිසිදුපෙචා හජිං මුඤ්චනති සො කොඤ්චනාදං
නදනෙනා සොණ්ඩාය භූමියං පොථෙචා භයං දසෙසනෙනා ආගව්ජනී
සෙසදරකා මරණභයභිතා දිසා විදිසාසු පලායනති. මහාසතෙතා
තිරයහය තජ්ජතො තතෙව නිසිදුති. සුසිකතිතො හජිං තං ගහෙචා
අපරපරං කනා අකිලමෙචාග්ගව්ජනී. සතතවස්සිකකාලෙ පනස්ස
දරකෙති පරිමාරෙචා නිසිනතකාලෙ උද්ධවදුසෙ කතමුඛකෙකි
සපෙප විස්සලේසු. සෙසදරකා විරවනතා පලායංසු. මහාසතෙතා
තිරයහයං ආවජ්ජතා වණ්ඩසපමුඛෙ විනාසපත්තියෙව වරතරනති
නිව්වලොව අහොයි. අප්පසා සපා සකලසරීරං වෙසෙචා මතකෙ
ඵණං කනා අවජිංසු. තදුපි සො නිව්වලොව අහොයි. ඵලං අනත
රනතරං විමංසනතාපිස්ස අනතරං න පසයිංසු.

තතො දරකා නාම සමජ්ජනිකා හොනති තං පඤ්චති දරක
සතෙති සද්ධිං රුජභගණෙ නිසිදුපෙචා නටසමජ්ජං කාරෙසු. සෙස
දරකා සමජ්ජං දිස්වා සාමුති වදනති මහාගසිතං හසනති. මහාසතෙතා
තිරයෙ නිබ්බතනකාලෙ නව බණ්ඩනතවපි භාසොවා සොමනස්සං වා
තජිති තිරයහයං ආවජ්ජතා නිව්වලොව හොති න ඔලොකෙති
ඵලං අනතරනතරං විමංසනතාපිස්ස අනතරං න පසයිංසු.

අප් නං බග්ගෙන විමංසිස්සාමාති දරකෙති සද්ධිං රුජභගණෙ
නිසිදුපෙසු. දරකානං කිලනකාලෙ ඵකො පුරිසො ඵලිකවණ්ණං
අසිං පරිබ්භමනෙතොග්ගව්ජනෙතො කාසිරුජස්ස තිර කාලකණ්ණි
ඵකො පුතෙනා අජි කහං සො සිසමස්ස ජිජ්ඣස්සාමිති අතිධාපි.
තං දිස්වා සෙසා භිතතසිතා විරවනතා පලායංසු. බොධිසතෙතා
තිරයහයං ආවජ්ජතා අජානනෙනා විය නිසිදි. අප් නං සො
පුරිසො බග්ගං සිසෙ පරමසිතා සිසං තෙ ජිජ්ඣස්සාමිති
තාසෙතොපි තාසෙචා අසකෙතොතො අපගඤ්චි. ඵලං අනතරනතරං
විමංසනතාපිස්ස අනතරං න පසයිංසු.

දසවස්සකාලෙ පනස්ස බධිරහාවං විමංසනතං සයනං සාණ්ඩා
පරිකිපිචා වතුසු පස්සෙසු ජිඤ්ඤති කනා තස්ස අදසෙසචාග්ගව්ජනා
සයනෙ සබ්බධමකෙ නිසිදුපෙචා ඵකපභාරෙනෙව සබ්බධමා

පෙනති එකනිත්තාදං හොති. අමච්චා වතුසු පසෙසු සත්වා
යානච්ඡෙදෙහි ඔලොකෙනතා මහාසත්තං එකදිව්‍යවපි සති
සමමාහං වා හත්ථපාදවිතාරං වා එකනමතං වා න පසසිංසු. එවං
සංවච්ඡරෙ අනිතෙ පුතාපරං සංවච්ඡරං තථෙව හෙරිසද්දෙන විමං
සත්තා අනතරං න පසසිංසු.

තතො දිපෙන විමංසිස්සාමාති රහතිහාගෙ අකිකාරෙ හත්ථං වා
පාදං වා එකපෙති නුබො නොති සටෙසු දිපෙ ජාලෙතා සෙසදිපෙ
තිබ්බාපෙතා ථොකං අකිකාරෙ තිසිදපෙතා සටෙති දිපෙ උක්ඛිපිතා
එකපපහාරෙතෙව ආලොකං කතා ඉරියාපථං උපධාරෙනති එවං
සංවච්ඡරං විමංසත්තා පිස්ස කිසදි එකනමතං න පසසිංසු. තතො
නං එනිතෙතෙ විමංසිස්සාමාති සකලසරීරං එනිතෙතෙ මකෙඛතා
බ්‍රහ්මකිකෙ ණානෙ නිපජ්ජාපෙතා මකිකා උච්චාපෙනති. තා තස්ස
සකලසරීරං පරිවාරෙතා සුචිති විජ්ඣමානා විය බාදනති සො තිරොධ
සමාපනොවිය තිච්චලොව හොති. එවං සංවච්ඡරං විමංසත්තාපිස්ස
අනතරං න පසසිංසු.

අථස්ස වුද්දසවස්සකාලෙ ඉදුතෙස මහලලකො සුචිකාමො අසුචි
ජ්ගුච්ඡකො අසුචිතා විමංසිස්සාමාති තතො පට්ඨාය තං තෙව
තහාපෙනති න ආවමාපෙනති සො උච්චාරපස්සාවං කතා තත්ථෙව
පලිපනො සෙති දුග්ගකෙනස්ස අනතරං දුග්ගං තිකමණ
කාලොවිය හොති. මකිකා බාදනති. අථ නං පරිවාරෙතා තෙමිය
ඉදුතිසි මහලලකො කො තං සබ්බද පටිජ්ඣතිස්සති කිං න ලජ්ජසි.
කසමා නිපනොසි උච්චාය සරීරං පටිජ්ඣනාතිති අකෙකාසනති
පරිහාසනති. සො තථා පටිකකුලෙ ගුථරසිමති නිමුණොපි
දුග්ගකෙන යොජ්නසතමත්තෙ සිතානං හදයං උබ්බතනසමත්තස්ස
ගුථතිරයස්ස දුග්ගකිං ආවජ්ජිතා මජ්ඣිකෙතා අහොසි. එවං එකං
සංවච්ඡරං අනතරනතරං විමංසත්තාපිස්ස අනතරං න පසසිංසු.
අථස්ස හෙට්ඨා මකෙඛ අග්ගිකපල්ලාති කරිංසු. අපෙපචනාම
උණ්ණාතිපිළිනො වෙදනං අසහමානො විපජ්ජිතං දසෙසයාති
සරීරෙ ථොවා විය උච්චගනති. මහාසතො අවිචිතිරයෙ සත්තාපො
යොජ්නසතං ථරති මහාදුක්ඛං ඉදං දුක්ඛං සතගුණෙන සහස්ස
ගුණෙන වරතරනති අධිවාසෙතා තිච්චලො අහොසි.

අථස්ස මාතාපිතරෙ භිජ්ජමානෙන විය හදයෙන මනුස්සෙ
පටිකකමාපෙතා තං තතො අග්ගිසත්තාපතො අපතෙතා තාත
තෙමියකුමාරමයං තව අපිඨසප්පිආදිහාවං ජානාම නති එතෙසං
එවරුපාති පාදමුඛකණ්ණසොතාති හොතති තිං අලොගි පතෙතා
ලභිපුත්තකො මා නො නාසෙහි සකලජමුද්දිපෙ රුජ්ජනං සනතිකා
ගරහනො නො මොවෙහිති යාවිංසු. සො තෙති එවං යාවිතොපි
අසුණ්ණෙනා විය හුතා තිච්චලො තිපජ්ජි. අථස්ස මාතාපිතරෙ
රොදමානා පටිකකමිතා එකදු පිතා වා එකකො උපසඛිකමිතා
යාවති. එකදු මාතාවා. එවං සංවච්ඡරං අනතරනතරං විමංසත්තාපිස්ස
අනතරං න පසසිංසු.

අප් සොළසවයාකාලෙ විනාශයට පත් වූ පිංසප්පි වා හොතු මූල බබ්බෙව් වශෙ පරිණතෙ රජතියෙ අරජ්ජනා දුස්සතියෙ අදුස්සනා නාම නප්පි, සමයෙ පුප්ඵලිකසනං විය හි බවමනා එසා නාවකානියා පව්වුපට්ඨාපෙච්චා, විමංසිස්සාමාති, තතො උත්තම රූපධර දෙවකඤ්ඤ විය විලාසසමපනා ඉප්පියො පකෙකාසා පෙච්චා යා කුමාරං හසාපෙච්චා වා කිලෙසෙන වා බබ්බුං සකෙකාති සාවස්ස අග්ගමහෙසී හවිස්සතීති වච්චා කුමාරං ගකොදකෙන නාහ පෙච්චා දෙවපුත්තං විය අලබ්භාරිච්චා දෙවවිමානකපෙප සිරිගබ්බෙ සුපඤ්ඤතෙහි සිරිසග්ගෙ ආරෙපෙච්චා ගනිදුමපුප්ඵලිකමුඛව්ච්චා මදිරසවාදීති අනොගා ගබ්බා එකහකිසමෙවාදං කච්චා පටික්ඛමිංසු.

අප් නං හා ඉප්පියො පරිවාරෙච්චා නවවගීතෙහි වෙව් මධුර වච්චාදීතිව නානාකාරෙහි අභිරමාපෙච්චා වායමිංසු, සො බුද්ධි සමපනනාය හා ඉප්පියො ඔලොකෙච්චා ඉමා මෙ සරිරසමප්පියං මා විඤ්චිති අස්සාසපස්සාසෙ සනතිරුමිති, අප්පිය සරිරං ඵලිමහොසි, තානස්සසරිරසමප්පියං අවිඤ්ඤාතියො ඵලිසරිරෙ එස නායං මනුස්සො යකෙකා හවිස්සතීති මාතාපිතුනං ආරෙවසිංසු, එවං අනතරනතර විමංසමානා මාතාපිතරෙ තස්ස අනතරං න පසිංසු, එවං සොළස සංවච්ඡරති සොළසහි මහාවිමංසාති අනෙකාතිව බුද්ධකම්මංසාති විමංස මාතාපි තං පරිගණිතං නාසකම්මංසු.

තතො රුජා විපප්පියාරි හුච්චා ලක්ඛණපාඨකෙ පකෙකාසාපෙච්චා කුමෙහ කුමාරස්ස ජානකෙ බඤ්ඤපුඤ්ඤලක්ඛණො එස නන්දස්ස අනතුරයොති කථසිත්ථ, අයං සො පිංසප්පි මූලබබ්බෙ ජාතො කථා වො න සමෙහිති ආහ, මහාරජ ආවරියෙහි අද්විකං නාම නප්පි, අපි ව බො රුකුලෙහි පඤ්චා ලද්ධපුත්තො කාලකණ්ණිති වුත්තෙ කුමාකං දෙමනස්සං සියාති න කථසිමහාති, ඉද්දති කිං කාතුං වට්ටතිති, මහාරජ ඉමසමි, කුමාරෙ ඉමසමි ගෙහෙ වසනෙත වයො අනතරයා පඤ්ඤායනාති ජිවිතස්ස වා ජිතාස්ස වා මහෙසියා වා තසමා අවමඛ්‍යලෙ රපෙ අවමඛ්‍යලෙ අස්සෙව යොජෙච්චා තත්ථ නං තිපජ්ජාපෙච්චා පච්ඡිමදොරෙන නිහරපෙච්චා ආමකපුසානෙ තං තිබ්බේතුං වට්ටතිති.

රුජා අනතරයසවණෙන හිතො සාධුති සමපට්චිත්ථ, වඤ්ඤෙච්ච නං පටිතති, සුච්චා රුජානං උපසඛ්ඛමිච්චා දෙව කුමෙහති මග්ගං වරෙ දිනෙතා මයා ව ගතිතකො කච්චා ධපිතො නං මෙද්දති දෙථාති, ගණ්ණ දෙවිති, පුත්තස්ස මෙ රජ්ජං දෙථාති, න සකකා දෙවි පුත්තො තෙ කාලකණ්ණිති, තෙන හි දෙව යාවජ්චං අදෙතොතා සතත වයාති දෙථාති, න සකකා දෙවිති, තෙන හි ජිබ්බස්සාති පඤ්ච වත්තාරි තිණි දො එකං වයං සතත මාසෙ ජ පඤ්ච වත්තාරෙ තයො දො මාසෙ එකං මාසං අභිමාසං දෙථාති, න සකකා දෙවිති, තෙන හි සතත දිවසාති දෙථාති, සාධු ගණ්ණාතිති වුත්තෙ සා පුත්තං

අලඛිකාරුපෙතො තෙමියකුමාරස්ස රජජනනි නගරෙ හෙරිං වර පෙතො නගරං අලඛිකාරුපෙතො පුතනං හන්තිකකිං ආරුපෙතො සෙතවජ්ජනං මන්තෙ කාරෙතො නගරං පදකිංකං කතො ආගතං සිරිසයනෙ නිපජ්ජාපෙතො සබ්බරතනිං යාචි තාත තෙමියකුමාර නං නිස්සය සොළසවස්සං නිද්දං අලභිතො රුද්ධිනාය මෙ අකිං උපපකකාති සොකෙන හදයං හිජ්ජති විය තව අපිසසප්පිහාවං ජානාමි මා මං අනාථං කරිති ඉමිනා නියාමෙන පුත දිවසෙපි පුත දිවසෙපිති පඤ්ච දිවසාති යාචි.

ජට්ඨෙ දිවසෙ රුජා සුනන්දං නාම සාරපිං පකෙකාසාපෙතො තාත සෙව පාතොව අවමඛගලුරපෙ අවමඛගලුඅස්සෙ යොජෙතො කුමාරං තත් නිපජ්ජාපෙතො පච්ඡිමඤ්ඤානෙ නිහරිතො ආමක සුසානෙ වතුභිත්තිකං ආවටං බණ්ණිතො තත් නං බිපිතො කුද්දුල පිඨෙන මන්තං භිජ්ජිතො ජීවිතකතියං පාපෙතො උපරි පංසුං දතො පඨවිවසින්නකකමමං කතො තහාතො එහිති ආණාපෙසි.

ජට්ඨමපි රතනිං දෙවි කුමාරං යාචිතො තාත කාසිරුජා නං සෙව ආමකසුසානෙ නිබණ්ණිතො ආණාපෙසි. සෙව මරණං පාපුණ්ණස්ස පුතනාති ආහ. නං සුතො මහාසත්තස්ස තෙමිය සොළස වස්සාති කතො වායාමො තෙ මන්තං පතෙතාති විනේනනස්ස අබ්බන්තරෙ පිති උපපජ්ජි. මාතු පතස්ස හදයං හිජ්ජනපපමාණං අහොසි. එවං සතෙතපි මා මෙ මතො මන්තං න පාපුණ්ණිති නං නාලපි.

අථස්සා රතනියා අවචයෙන පාතොව සුනන්දො සාරපි රථං යොජෙතො ඤාතෙ ධපෙතො සිරිගබ්බං පච්ඡිතො දෙවි මා මය්හං කුර්හි. රසෙද්දො ආණාති පුතනං ආලිඛිතො නිපන්නං දෙවිං පිට්ඨි හන්තෙත අපතෙතො පුපථකලාපං විය කුමාරං උකිංපිතො පාසාද්ධ ඔතරි. වන්දෙවි උරං පහරිතො මහාසද්දෙන පරිදෙවිතො මහාතලෙ ඔතිසි. අථ නං මහාසතෙතො ඔලොකෙතො මගි අකපේනෙන හදයෙන එලිතෙන මරිස්සතීති කපේතුකාමො හුතාපි සවෙ කපේස්සාමි සොළස වස්සාති කතො වායාමො මෙ මොසො හවිස්සති අකපේනෙනා පතාහං අතතෙනා ව මාතාපිතුන්නඤ්ච පච්චයො හවිස්සාමිති අබ්බාසෙසි.

අථ නං සාරපි රථං ආරුපෙතො පච්ඡිමඤ්ඤානෙ රථං පෙසෙස්සාමිති පාවිතඤ්ඤානෙ පෙසෙසි. රථවකකං උම්මාතෙ පටිහඤ්ඤි. මහාසතෙතො තස්ස සද්දං සුතො මතො මෙ මන්තං පතෙතාති සුට්ඨිතරං තුට්ඨිවිතෙනා අහොසි. රථො තගරු නිකම්භිතො දෙවතාහුභාවෙන තියොජ්ජනවස්සං ගතො තත් වතසටො සාරපියං ආමකසුසානං විය උපට්ඨති. සො ඉදං ණං පාසුකනති රථං උකකා මෙතො මය්හපස්සෙ ධපෙතො රථා ඔරුය්හ මහාසත්තස්ස ආහරණ හණ්ඩං ඔමුඤ්චිතො හණ්ඩිකං කතො ධපෙතො කුද්දුලං ආදය අවිදුරෙ ආවාටං බණ්ණිතො ආරභි.

තනො බොධිසත්තො අයං මෙ වායාමකාලො අහං හි සොළස වසානි හත්පාදෙ න වාලෙසිං කිනත්‍රු බො මෙ වසෙ වත්තනාති උදහු නොති උට්ඨාය වාමහත්තෙ දක්ඛිණහත්තං දක්ඛිණහත්තෙ වාමහත්තං උභොති හත්තෙ පාදෙ සමබාහෙතො රථං ඔතරිතුං විතතං උපපාදෙසි. තාවදෙවසස පාදපතිට්ඨානට්ඨානං වාතපුණ්ණහසනවමමං විය උග්ගතතො රථසස පව්ඨිමනතං ආහවම අට්ඨාසි. සො ඔතරිතො කතිපසෙ වාමර අපරපරං වඩකම්මො ඉමිනා නිහාරෙන එකදිවසං යොජනසතමපි මෙ ගතතුං බලං අපිති ඤාතො සවෙ සාරපි මයා සද්ධිං විරුද්ධො අපිනුබො මෙ තෙන සහ පටිවිරුද්ධිතුං බලනාති උපධාරෙතො රථං පව්ඨිමනතං ගහෙතො කුමාරනං කිලනකයානං විය උක්ඛිපිතො අට්ඨාසි. අපසස අපි මෙ විරුද්ධිතුං බලනාති සලලකෙතො පසාධනත්තං විතතං උපපජ්ජි. තං බණ්ණෙසුබ්බං සකකසස ගවනං උණ්ණාකාරං දසෙසි.

සකකසස තං කාරණං ඤාතො තෙමියකුමාරසස මනොරපො මත්තං පතො පසාධනත්තං විතතං උපපනතං කිං එතසස මානුසකෙන පසාධනෙනාති දිබ්බපසාධනං ගාභාපෙතො විය කමමං පෙසෙසි ගවජ් කාසිරුජ්ජුතං අලභකරොගිති. සො සාධුති ගතො දසති උසසසසෙසෙති වෙමනං කතො දිබ්බෙති ව මානුසකෙති ව අලභකරොගි සකකං විය අලභකරි. සො දෙවරු ලිලාය සාරපිසස බණ්ණොකාසං ගතො ආවාටතිරෙ සතො තතියං ගාථමාහ.

කිනත්‍රු සතරමානොව කාසුං බණ්ණි සාරපි,
පුට්ඨො මෙ සමම අකතොති කිං කාසුයා කරිසසසිති.

තත්ත කාසුනාති ආවාටං.

තං සුතො සාරපි ආවාටං බණ්ණො උද්ධං අනොලොකෙතොව වතුත්තං ගාථමාහ.

රණෙසුබ්බ මුගොව පතොව පුතො ජාතො අවෙතසො,
සොමි රණෙසුබ්බ සමජ්ඣිට්ඨො පුතතං මෙ නිබණ්ණං වනෙති.

තත්ත පතොති පිඨසපි. මුගොති වවනෙනෙව පතසස බබ්බ භාවො සිද්ධො. අවෙතසොති අවිතතකො. සොළස වසානි අකපි තතො එවමාහ. සමජ්ඣිට්ඨොති ආණ්ණො. නිබණ්ණං වනෙති වනෙ නිබණ්ණයාසි.

අථ තං මහාසතො ආහ.

න බබ්බෙතං න මුගොසමි න පතො නපි පඬුලො,
අබමමං සාරපි කසිරු මණෙසුබ්බං නිබණ්ණං වනෙති.

උරු බාහු ව මෙ පසස භාසිතසුබ්බ සුණ්ණොති මෙ,
අබමමං සාරපි කසිරු මණෙසුබ්බං නිබණ්ණං වනෙති.

තත්ථ න ඛිබ්බේති සම්ම. සාරපි සවෙ රුජා එවරුපං පුතතං මාරෙතුං ආණාපෙසි අහං එවරුපො න භවාමිති දිපෙතුං එවමාහ. මසෙඤ්ච කං නිබ්බණං වනෙති සවෙ ඛිබ්බරහාවාදිරහිතං එවරුපං මං වනෙ නිබ්බණෙය්‍යාසි අධම්මං කරෙය්‍යාසිති. උභරුති ඉදං සො පුරිම ගාථං සුචොපි තං අභොලොකෙනනමෙව දිස්වා අලඛිතතසර්වමස්ස දස්සෙස්සාමිති විනෙතත්වා ආහ. තස්සන්ධො-ඉමෙ මෙ කදලිකකකි සදිසෙ උභරු කතකවත්තචිබ්බාහු ව පස්ස මධුරවචනඤ්ච මෙ සුණොතිති.

තතො සාරපි කො හු බො එස ආගතකාලතො පට්ඨාය අතතාන මෙව වණෙණුතිති ආවාටබණ්ණං පභාය උද්ධං ඔලොකෙනෙතො තස්ස රුපසම්පන්නං දිස්වා මනුස්සො වා දෙවො වානි අජානනො ඉමං ගාථමාහ.

දෙවතාහුසි ගනිබ්බො ආදු සකෙකා පුරිඤ්ඤො,
කො වා ත්වං කස්ස වා පුතොතා කථං ජානෙමු තං මයනති.

අථ නං මහාසතොතා අතතානං ආවිකත්වා ධම්මං දෙසෙතොතා ආහ.

තමහි දෙවො න ගනිබ්බො නපි සකෙකා පුරිඤ්ඤො,
කාසිරඤ්ඤො අහං පුතොතා යං කාසුයා නිසඤ්ඤාසි.

තස්ස රඤ්ඤො අහං පුතොතා යං ත්වං සමුපජ්චසි,
අධම්මං සාරපි කසිරු මං වෙ ත්වං නිබ්බණං වනෙ.

යස්ස රුකකස්ස ඡායාය නිසිදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා,
න තස්ස සාබං භඤ්ජෙය්‍ය මිත්තදුභො හි පාපකො.

යථා රුකෙතො තථා රුජා යථා සාබා තථා අහං,
යථා ඡායුපගො පොසො එවං ත්වමසි සාරපි,
අධම්මං සාරපි කසිරු මඤ්ඤො ත්වං නිබ්බණං වනෙති.

තත්ථ නිසඤ්ඤාසිති නිහනිස්සසි යං ත්වං එත්ථ නිහනිස්සාමිති සඤ්ඤාය කාසුං නිබ්බණසි සො අහනති දිපෙති. සො රුජපුතොතා අහනති වුතෙතපි න සද්දහති මධුරකථාය පනස්ස ඛජ්ඣිත්වා ධම්මං සුණ්ණොතො අට්ඨාසි. මිත්තදුභොති පරිභුතතජායස්ස රුකකස්සාපි තාව සාබං භඤ්ජනො මිත්තසාතකො හොති ලාමකපුරිසො කිම්බහ පන යො මිත්තස්ස සාතකොති. ඡායුපගොති පරිභොගන්ධාය ඡායං උපගතපුරිසො විශ රුජානං නිස්සාය ජීවමානො ත්වනති වදති.

එවං කප්ථෙතෙතපි බොධිසතෙත න සද්දහතෙව. අථ මහාසතොතා සද්දහාපෙස්සාමි තනති දෙවතානං සාධුකාරෙතෙවෙව අතතොතො ව සොසෙන වතසට්ඨං උත්තාදෙනො දසමිත්තපුජකගාථා නාම ආරති.

පහුතභකෙකො භවති විපවුන්ධො සකා සරු,
බහු තං උපජ්චනති යො මිත්තානං න දුහති.

යං යං ජනපදං යාති නිගමෙ රුජධානියො,
 සබ්බත්ථ පුජිතො භොති යො මිත්තානං න දුහති.
 නායං වොරු පසහනති නාතිමසෙසෙති බතතියො,
 සබ්බෙ අමිත්තො තරති යො මිත්තානං න දුහති.
 අභකුදො සසරං එති සහාය පටිනාදිතො,
 සද්ධිනං උත්තමො භොති යො මිත්තානං න දුහති.
 සක්කන්ධා සක්කන්තො භොති ගරු භොති සගාරවො,
 වණ්ණකිත්තිහතො භොති යො මිත්තානං න දුහති.
 පුජිතො ලහනෙ පුජං වන්දකො පටිවන්දනං,
 යසො කිත්තිසුඛ පපෙපාති යො මිත්තානං න දුහති.
 අග්ගි යථා පජ්ජලති දෙවතාව විරොචති,
 සිරියා අජතිතො භොති යො මිත්තානං න දුහති.
 ගාවො තස්ස පජායනති බෙතෙන චුත්තං විරුහති,
 චුත්තානං එලම්භනාති යො මිත්තානං න දුහති.
 දරිතො පබ්බතානො වා රුක්ඛානො පතිතො නරො,
 චුතො පතිට්ඨං ලහති යො මිත්තානං න දුහති.
 විරුලුහමුලසනානං නිශ්ශ්වාසිමිව මාලුතො,
 අමිත්තා නපසහනති යො මිත්තානං න දුහතිති.

තත්ථ සභාසග්ගති සක්කරු. අයමෙව වා පාසො. න දුහතිති
 න දුස්සති. සබ්බත්ථ පුජිතො භොතිති ඉදං සිවලිච්ඡන්තා වණ්ණ
 තබ්බං. නපසහනතිති පසංඝකාරං කාතුං න සකෙකානති. ඉදං
 සබ්බිච්චසාමණෙර වච්ඡන්තා දීපෙතබ්බං. නාතිමසෙසෙති බතතියොති
 ඉදං ජොතිපාලවච්ඡන්තා දීපෙතබ්බං. නරතිති අතික්කමති. සසරනති
 මිත්තදුති හි අත්තනො සරං ආගච්ඡන්තොපි සට්ඨිතවිත්තො කුදොව
 ආගච්ඡති අයං අකුදො සකං සරං එති. පටිනාදිතොති බහුත්තං
 සනතිපාතට්ඨානෙ අමිත්තදුතිතො ගුණකථං කථෙතති නාය සො
 නන්දිතො භොති පමුදිතො. සක්කන්ධාති සො හි පරං සක්කන්ධා
 සයමපි පරෙති සක්කන්තො භොති පරෙසු ව සගාරවො සයමපි තෙසං
 ගරුතො භොති. වණ්ණකිත්තිහතොති හතවණ්ණකිත්ති ගුණ
 වණ්ණසෙසුව කිත්තිසුඛෙ උක්ඛපිත්තා වරන්තො නාම භොතිති
 අන්තො. පුජිතොති මිත්තානං පුජිතො හුත්තා සයමපි පුජං ලහති.
 වන්දකොති බුද්ධාදීනං කල්‍යාණමිත්තානං වන්දකො පුත්තබ්බවෙ පටි
 වන්දනං ලහති. යසො කිත්තිනති ඉස්සරියපරිවාරසුඛ ගුණකිත්තිසුඛ.
 ඉමාය ගාථාය විත්තස්ස ගහපතිතො වච්ඡං කථෙතබ්බං. පජ්ජලතිති
 ඉස්සරියපරිවාරෙන පජ්ජලති. සිරියා අජතිතොති එත්ථ අනාථ
 පිණ්ඩකස්ස වච්ඡං කථෙතබ්බං. අසනාතිති පරිගුණති. පතිට්ඨං
 ලහතිති චුලපදමජාතකෙන දීපෙතබ්බං. විරුලුහමුලසනානානති
 වබ්බිතමුලපාරෙහං. අමිත්තා නපසහනතිති එත්ථ කුරුරසරිය
 සොණ්ණෙරස්ස මාතුගෙහං පටිට්ඨවොරවච්ඡං කථෙතබ්බං.

සුනඤ්ඤ එතතිකාති ගාථාති ධම්මං දෙසෙනාමපි තං අසඤ්ජානිත්වා
කිනත්තුවොති රථසමීපං ගතත්වා තත්ථ තඤ්ච පසාධනගුණධර්මාදි උභයමපි
දිස්වා පුත ගතත්වා ඔලොකෙනෙනා සඤ්ජානිත්වා පාදෙසු පතීත්වා
අඤ්ජලිමපග්ග්ගා යාවනෙනා ඉමං ගාථමාහ.

එති තං පටිනෙස්සාමි රුජපුත්ත සකං ඝරං,
රජ්ජං කාමරති භද්දනෙත කිං අරඤ්ඤෙකුකරිස්සසිති.

මහාසතෙනා ආහ.

අලං මෙ තෙන රජේජන ඤාතකෙති ධනෙන වා,
යං මෙ අධම්මවිරියාය රජ්ජං ලබ්භෙථ සාරථිති.

තත්ථ අලනති පටිකෙඛපච්චනං.

සාරථි ආහ.

පුණ්ණපතනං පලබ්භති රුජපුත්ත ඉතො ගතො,
පිතා මාතා ච මෙ දජ්ජුං රුජපුත්ත තසි ගතෙ.

ඔරොධා ච කුමාරා ච වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා,
තෙපි අත්තමනා දජ්ජුං රුජපුත්ත තසි ගතෙ.

භජාරුහා අණ්ණිකට්ඨා රපිකා පතතිකාරකා,
තෙපි දජ්ජුං පතීතා මෙ රුජපුත්ත තසි ගතෙ.

බහු ජානපදවඤ්ඤෙකු තෙගමා ච සමාගතා,
උපායනාති මෙ දජ්ජුං රුජපුත්ත තසි ගතෙති.

තත්ථ පුණ්ණපතනති කුට්ඨිදයං. දජ්ජුනති සතතරතනවස්සං
වස්සනතා විය මම අජ්ඣාසයපුරණං කුට්ඨිදයං දදෙය්‍යනති ඉදං සො
අපෙච්චනාම මසි අනුකම්පාය ගවේජයාති විනෙතත්වා ආහ. වෙසියා
නාති වෙස්සා. උපායනානිති පණ්ණාකාරෙ.

මහාසතෙනා ආහ.

පිකුමාකුචහං වතො රට්ඨස්ස නිගමස්ස ච,
අපො සබ්බකුමාරනං තත්ථි මග්ගං සකං ඝරං.

අනුඤ්ඤතො අහං මත්තා සඤ්චතො පිතරා අහං,
එතො අරඤ්ඤෙකු පබ්බජිතො න කාමෙ අතිපත්ථෙති.

තත්ථ පිකුමාකුමාති පිතරා ච මාතරා ච ඉතරෙසුපි එසෙච නයො.
මත්තාති සමම සාරථි අහං සත්තාහං පරිවර්තීත්වා වරං ගණනතියා
මාතරා අනුඤ්ඤතොනාම. සඤ්චතොති සුට්ඨ වතො. පබ්බජිතොති
පබ්බජිත්වා අරඤ්ඤෙකු වසනත්ථාය නිකමනොති අත්ථො.

එවං මහාසතතස්ස අත්තනො ගුණ අනුස්සරනස්ස පිති උපපජ්ජි.
තතො පිතිවෙගෙන උද්ගතං උද්ගතෙනො ආහ.

අපි අතරමානානං ඵලාසාව සම්ප්‍රියාති,
විපක්කමුග්ගවරියොසම් ඵලං ජානාති සාරපි.

අපි අතරමානානං සම්මද්දෙත්වා විපව්වති,
විපක්කමුග්ගවරියොසම් නික්කන්තො අකුතොග්ගොති.

තත්ථ ඵලාසාති අතරමානස්ස සොළසවස්සෙති සම්මද්ධං අජ්ඣා
සයඵලං දස්සෙත්වා ඵවමාහ. විපක්කමුග්ගවරියොසාති නිව්ඨං පතන
මනොරථො. සම්මද්දෙත්වා විපව්වතීති උපායෙන සාරණෙන කතතබ්බ
කිව්ඨං සම්පජ්ජති.

සාරපි ආහ.

ඵලං වග්ගුකථො සන්තො විස්සට්ඨව්වන්තොවසී,
කසමා පිතුච්ච මාතුච්ච සන්තිනෙ න හණ්ඨි තද්දති.

තත්ථ මග්ගුකථොති සල්ලිකාකථො.

තතො මහාසන්තො ආහ.

නාහං අසත්ථිතා පකෙබ්බා න බබ්බරො අස්සොතතා,
නාහං අජ්චගතා මුග්ගො මා මං මුග්ගො අධාරසී.

සුරිමිං සරාමහං ජාතිං යත්ථ රජ්ජමකාරසිං,
සාරසිත්වා තතිං රජ්ජං පාපත්ථං නිරයං භුසං.

විසතිං වෙච්ච වස්සාති තතිං රජ්ජමකාරසිං,
අසීති වස්සසහස්සාති නිරයමති අපව්විසං.

තස්ස රජ්ජස්සහං භිතො මා මං රජ්ජාතිසෙවස්සං,
තසමා පිතුච්ච මාතුච්ච සන්තිනෙ න හණ්ඨි තද්ද.

උච්ඡ්ඤෙන මං නිසිද්දෙත්වා පිතා අත්ථානු සාසති,
ඵකං හතථ බන්ධං ඵකං බාරපතච්ඡිකං,
ඵකං සුලස්මිං අපෙපථ ඉච්චස්සමනුසාසති.

තස්සාහං ඵරුසං සුත්වා වාචායො සමුද්දිරිතා,
අමුග්ගො මුග්ගවණ්ණෙන අපකෙබ්බා පක්කසම්මන්තො,
සකෙ මුත්තකරිසස්මිං අච්ඡාහං සම්පරිපද්දතො.

කසිරිඤ්ච පරිත්තඤ්ච තඤ්ච දුක්ඛෙන සංයුතං,
කො තං ජ්ඣිතමාගමම වෙරං කසිරුථ නෙතවි.

පඤ්ඤාය ව අලාභෙන ධම්මස්ස ව අදස්සනා,
කො තං ජ්ඣිතමාගමම වෙරං කසිරුථ නෙතවි.

අපි අතරමානානං ඵලාසාව සම්ප්‍රියාති,
විපක්කමුග්ගවරියොසම් ඵලං ජානාති සාරපි.

අපි අතරමානානං සම්මද්දෙත්වා විපව්වති,
විපක්කමුග්ගවරියොසම් නික්කන්තො අකුතොග්ගොති.

තත්ථ අසන්ධිනාති සන්ධිතං අභාවෙන අසොග්ගනාති සොතා
භාවෙන අජිව්හනාති සමපරිවත්තනජට්ඨාය අභාවෙන මුග්ගොපකං
න භවාමි. සන්ධානි යාය ජාතියං බාරණසිතගරෙ රජ්ජං කාරෙසිං,
පාපස්ථනති පාපතං පතිතොත්ථිනති දිපෙති. රජ්ජාතිසෙවසුනති
රජෙජ අතිසෙවසුං. නිසිදෙධ්වාති නිසිදපෙතො, අන්ධානුසාසනීති අන්ධං
අනුසාසති. බාධපනවජිකනති සතතිහි පගරිතො බාරං ආපනවජිකං
කරෙථ, අපෙපථාති ආවුණෙථ, ඉව්වය්ස මනුසාසනීති එවං අනුසා
සති. නාසාහනති තස්ස අහං, පකබසමමනොති පකෙබාතිසමමනො
අහොසිං, අවජාහනති අවජං අහං අවසිනති අන්ධො, සමපරිපලුනොති
සමො පරිකිණෙණො නිමුග්ගො හුතොති අන්ධො, කසිරනති දුක්ඛං ඉදං
වුත්තං හොති සමම සාරපි සවෙ හි සත්තානං ජිවිතං දුක්ඛමපි සමානං
බහුං විරට්ඨිතිකං භවෙය්ස වට්ටෙය්ස පරිත්තං වා සමානං සවෙ සුබ
මෙව භවෙය්ස වට්ටෙය්ස ඉදං පන කසිරඤ්ච පරිත්තඤ්ච සකලෙන
වට්ටදුක්ඛෙන සමපසුත්තං සනතිහිතං ඔමද්දිතං, වෙරනති පාණාති
පාතාදිපඤ්චවිධං, කෙනවිති කෙනවිපි කාරණෙන, පඤ්ඤාසවාති
විපසංනාපඤ්ඤාය, ධම්මස්සාති සොතාපතතිමග්ගස්ස, පුත්ත උදන
ගාථායො අභනතුකාමනාය පිරිහාවදිපනත්ථං කපෙසිති.

තං සුතො පුත්තඤ්ඤ අයං කුමාරෙ ඵවරුපං රජ්ජසිරිං කුණපං
විය ජබ්බෙතො අත්තනො අබ්බිතානං අභිඤ්ඤා පබ්බජ්ජාමිති
අරඤ්ඤං පටිට්ඨො මම ඉමිනා දුජ්ජිනෙන කො අන්ධො අහමපි තෙන
සද්ධං පබ්බජ්ජාමිති විනෙතො ගාථමාහ.

අහමපි පබ්බජ්ජාමි රුජපුත්ත තවනතිකෙ,
අවහයස්සු මං හදුනෙන පබ්බජ්ජා මම රුවන්ති.

තත්ථ නවනතිකෙති තව සනතිකෙ, අවහයස්සුති එහි පබ්බජ්ජාති
පකෙකාසස්සු.

එවං තෙන යාවිතො මහාසතෙතා සවාහං ඉදුනෙවෙනං
පබ්බාජෙස්සාමි මාතාපිතරෙ මෙඉධ නාගවජ්ජානති අථ තෙසං
පරිහානිහවිස්සති ඉමෙ අස්සාවරපොච පසාධනගණිකඤ්ච තස්සිස්සනති
යකෙකා සො බාදිතො නු බො තෙන සාරපිති ගරහාපි මෙ
උපපජ්ජස්සනති විනෙතො අත්තනොච ගරහාමොචනත්ථං මාතා
පිතුත්තඤ්ච වඩ්ඨිං සමපස්සනෙනා අස්සෙව රථඤ්ච පසාධනගණිකඤ්ච
තස්ස ඉණං හත්වා දස්සෙනො ගාථමාහ.

රථං නිය්සාදයිතොන අනණො එහි සාරපි,
අනණස්ස හි පබ්බජ්ජා එතං ඉසිති වණ්ණිතනති.

තත්ථ එනනති එතං කාරණං බුද්ධාදිති ඉසිති සුපසස්ථං.

තං සුතො සාරපි සවෙ මයි නගරං ගතෙ එස අඤ්ඤත්ථ ගවේශ්ශ
පිතා වස්ස ඉමං පවත්තිං සුතො පුත්තං මෙ දස්සෙහිති ආගතො ඉමං
න පස්සෙය්ස රුජාණමපි මෙ කරෙය්ස තස්මාස්ස අත්තනො ගුණ
කපෙතො අගමණත්ථාය පටිඤ්ඤං ගණනාමිති විනෙතො
ගාථාද්ධමාහ,

යදෙව ත්‍යාගං වචනං අකරං හදුමන්තී තෙ,
තදෙව මෙ චිං වචනං යාචිතො කතත්තුමරහසි.

ඉධෙව තාව අවජ්ඣස්ස යාව රුජානමානසො,
අපෙච තෙ පිතා දිස්වා පතීතො සුමිතො සියාති.

තතො මහාසතෙතා ආහ.

කරොමි තෙ තං වචනං යං මං හණ්ඨි සාරපි,
අහමපි දුට්ඨකාමොස්මි පිතරමෙව ඉධාගතං.

එහි සමම නිවතතස්ස කුසලං වජ්ජාසි සද්දිනං,
මාතරං පිතරං මස්සං වුභොතා වජ්ජාසි වන්දනනති.

තත්ත්ව කරොමිතොනනති කරොමි තෙ එතං වචනං. එහිසමම නිවතතස්ස සමම තත්ත්ව ගතත්වා එහි එතෙතාව ඛිප්පමෙව නිවතතස්ස. වුභොතාවජ්ජාසිති මයා වුභොතා හුත්වා පුභොතා වො නොමිසො වන්දනීති වන්දනං වදෙය්‍යාසිති සුවණ්ණකදලීවිශ ඔනමිත්වා පඤ්ච පතිට්ඨිතෙන බාරණ්ඨිනගරහිමුඛො මාතාපිතරො වන්දිත්වා සාරපියං සාසනං අද්දසි.

සො සාසනං ගහෙත්වා-

තස්ස පාදෙ ගහෙත්වාන කත්වාච තං පදකම්ණං,
සාරපි රථමාරුක්ඛ රුජඤ්ඤාං උපාගමීති.

තත්ත්ව තස්සාති හික්ඛවෙ එවං වුභොතො සො සාරපි තස්ස කුමාරස්ස පාදෙගහෙත්වා තං පදකම්ණං කත්වා රථමාරුක්ඛ රුජඤ්ඤාං උපාගමී.

තස්මිං බණ්ණ වන්දෙවී සීහපඤ්ඤාරං විවරිත්වා කා නු බො මෙ පුතතස්ස පවතතිති සාරපියං ආගමණ්ණමස්සං ඔලොකෙනති තං එකකං ආගවජ්ජනං දිස්වා පරිදෙවී. තමත්ත්වං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

සුඤ්ඤං මාතා රථං දිස්වා එකං සාරපිමාගතං,
අස්සපුණ්ණෙහි නෙතෙතති රෙදන්ති තං උදිකති.

අයං සො සාරපි එති නිහන්තො මමත්තං,
නිහන්තො නුත මෙ පුභොතා පථව්‍යා භූමිවද්ධිතො.

අමිතකා නුත නන්දනති පතීතා නුත වෙරිතො,
ආගතං සාරපිං දිස්වා නිහන්තො මමත්තං.

සුඤ්ඤං මාතා රථං දිස්වා එකං සාරපිමාගතං,
අස්සපුණ්ණෙහි නෙතෙතති රෙදන්ති පරිපුච්ඡති.

කිනත්ත මුගො කිනත්ත පකෙබා කිනත්ත සො විලපි තදා,
නිහඤ්ඤමානො භූමියා තමෙව අකබාති සාරපි.

කථං හන්තීති පාදෙහි මුගො පකෙබා විවජ්ජයි,
නිහඤ්ඤමානො භූමියා තමෙව අකබාති පුච්ඡිතොති.

තත්ථ මානාති තෙමියස්ස මානා. පඨව්‍යාගුම්භද්ධනොති සො මම
පුතෙනා ගුම්භද්ධනො පඨව්‍යා නුත නිහතො. ගේදනති පටිපුච්ඡති
රථං එකමනෙත ඔපෙඤා මහාතලං ආරුක්ඛා වන්දිතා එකමනතං
සිතං පරිපුච්ඡති. කිනනුති කිනනු සො මම පුතෙනා මුගොති යෙව
පකෙක්ඛායෙවව. නාදුති යද නං ත්වං කාසුයං බිච්ඡා කුඤ්ඤො මන්තො
පහරි තද. නිහඤ්ඤමානොගුම්භාති ගුම්භං නිහඤ්ඤමානො කිනනු
විලප්ථි. නං මෙති තං මෙ සබ්බං අපරිහාපෙඤා අකකාති. විචජ්ඡති
අපෙති මා මං මාරෙතිති කථං හත්ථපාදෙ එන්දනෙනා තං අපනුදීති.

සාරථි ආහ.

අකකිස්සනො අහං අයෙස දජ්ජාසි අහයං මම,
යමෙම සුතං වා දිට්ඨං වා රුජපුත්තස්ස සනතිකෙති.

තත්ථ දජ්ජාසිති සවෙ දදෙය්‍යාසි ඉදං සො සවාහං තච පුතෙනා
නෙව මුගො න පකෙක්ඛා මධුරකපො ධම්මකපිකොති වක්ඛාමි අථ කසමා
නං ගණිතා නාගතොසිති මෙ රුජා කුඤ්ඤා රුජාණ්වපි කාරෙය්‍ය
අහයං තාව යාවාමිති විනොතො ආහ.

අථ නං වන්දෙවි ආහ.

අහයං සමම තෙ දමමි අතිතො හණ් සාරථි,
යං තෙ සුතං වා දිට්ඨං වා රුජපුත්තස්ස සනතිකෙති.

තතො සාරථි ආහ.

න සො මුගො න සො පකෙක්ඛා විස්සට්ඨවවනොවසො,
රජ්ජස්ස කිර සො භිතො අකරි ආලයෙ බහු.

පුරිමං සො සරති ජාතිං යත්ථ රජ්ජමකාරසි,
කාරසිතා තහිං රජ්ජං පාපත්ථ නිරයං භුසං.

විසතිඤ්ඤව වස්සාති තහිං රජ්ජමකාරසි,
අසිති වස්සසහස්සාති නිරයමහි අපච්චි සො.

තස්ස රජ්ජස්ස සො භිතො මා මං රජ්ජාභිසෙවසුං,
තසමා පිතුච්ච මාතුච්ච සනතිකෙ න හණි තද.

අභ්‍යපච්චභ්‍යසමපනො ආරොහපරිනාහවා,
විස්සට්ඨවවනො පඤ්ඤා මෙග්ග සග්ගස්ස තිට්ඨති.

සවෙ ත්වං දට්ඨකාමාසි රුජපුත්ති තචත්තං,
එහි තං පාපසිස්සාමි යත්ථ සමමති තෙමියොති.

තත්ථ විස්සට්ඨවවනොති අපලිබ්ඛාතපො. ආලයෙ බහුති
තුමානං වචනාති බහුති අකාසි. පඤ්ඤාති පඤ්ඤවා. සවෙ ත්වොති
රුජානං ධුරං කතා උභොපි තෙ එවමාහ. යත්ථ සමමතීති යත්ථ වො
පුතෙනා මයා ගතිතපවිඤ්ඤා හුතා අච්ඡති තත්ථ පාපසිස්සාමි.
පපඤ්චං අකතා ලහුං ගනාහුං වට්ටතිති.

කුමාරෙ පත සාරවිංසෙසෙති, පබ්බජිතුකාමො ජාතො තස්සමනං
 ඤාතො සකෙකා විස්සකමමං පෙසෙසි තාත තෙමියකුමාරෙ පබ්බජිතු
 කාමො තස්ස පණණසාලඤ්ච පබ්බජිතපරික්කාරෙ ව මාපෙති ඵගිති.
 සො සාධුති සමපට්ඨිති, වෙගෙනාගන්ති, තියොජතිකෙ වනසණ්ඩ
 අස්සමං මාපෙති, රත්තිට්ඨානදිව්වාට්ඨානපොකරණීආවාටපල
 රුක්කසමපන්නං කති, පබ්බජිතපරික්කාරෙ මාපෙති, සකට්ඨානමෙව
 ගතො, මහාසතෙතා තං දිට්ඨා සකකදන්තියභාවං ඤාති, පණණසාලං
 පටිසිති, වන්ති අපනෙති, රත්තවාකචිරං නිවාසෙති, ව පාරුපිති, ව
 අජිතං ඵකංසං කති, ජට්ඨමණ්ඩලං බන්ධිති, කාවං අංසෙ කති,
 කාතනරදණ්ඩං ආදාය පණණසාලතො නික්කමිති, පබ්බජිතසිරිං සමුබ්බ
 ගතො, අපරපරං වඩකමිති, අහොසුබන්ති උදනං උදනෙනො
 පණණසාලං පටිසිති, කට්ඨන්තරකෙ නිසින්නො පඤ්චාභිඤ්ඤ
 නිබ්බතොති, සායණසමයෙ නික්කමිති, වඩකමණ්කොටියං
 භීතකාරුක්කතො පණණාති ගහෙති, සකකදන්තිය භාජනෙ
 අලොණකෙ අතකකකෙ නිඤ්ඤපනෙ උදකෙ සෙදෙති, අමතං පරි
 භුඤ්ජනො, විශ පරිභුඤ්ජිති, වත්තාරෙ බ්‍රහ්මවිහාරෙ භාවෙනො
 තන්ති වාසං කපෙසි, කාසිරුජාපි සුතඤ්ඤ වචනං සුති, මහාසෙන
 ගුහතං පකෙකාසාපෙති, ගමණපරිවච්ඡං කාතුං ආහ.

යොජයන්තු රථෙ අස්සෙ කව්ඡං තාගාන බන්ධු,
 උදිරයන්තු සබ්බපණ්ඩා වදන්තු ඵකපොකරු.

නදන්තු හෙරි සන්නදා වග්ගං වදන්තු දුඤ්ඤි,
 තෙගමාව මං අනෙන්නු ගව්ඡං පුත්තනිවෙදකො.

ඔරෙධා ව කුමාරා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණ,
 බිප්පං යානාති යොජෙන්නු ගව්ඡං පුත්තනිවෙදකො.

ගන්ධර්වො අණ්ඩකට්ඨා රජිකා පතතිකාරකා,
 බිප්පං යානාති යොජෙන්නු ගව්ඡං පුත්තනිවෙදකො.

සමාගතා ජානපදා නෙගමාව සමාගතා,
 බිප්පං යානාති යොජෙන්නු ගව්ඡං පුත්තනිවෙදකොති.

තත් උදිරයන්තු නාදං මුඤ්ඤන්තු, වදන්තු වජ්ජන්තු, ඵක
 පොකරුති ඵකකබ්භෙරියො, සන්නදාති සුට්ඨසන්නදා, වග්ගති
 මධුරස්සරු, ගව්ඡන්ති ගමස්සාමි, පුත්තනිවෙදකොති පුත්තස්ස
 නිවෙදකො හුති, ගව්ඡාමි තං ඔවදිති, මම වචනං ගාභාපෙති,
 තන්ති වං රත්තරුසිවති ධපෙති, අභිසිඤ්ඤා ආනෙතුං ගව්ඡාමිති
 අබ්භාසෙතෙවමාහ, සමාගතාති සන්තිපතිතා හුති.

ඵමං රඤ්ඤ ආණතො සාරවිනො අස්සෙ යොජෙති, රථෙ
 රුජ්ඣාරෙ ධපෙති, රඤ්ඤ ආරෙවෙසුං, තමන්තං පකාසෙන්නො,
 සන්තා ආහ.

අසෙස ව සාරපි යුතෙන සිනිවෙව සිසවාහනෙ,
රුජඤාරං උපාගඤ්ජං යුතතා දෙව ඉමෙ හයාති.

තත්ථ අසෙසති සිනිවජාතිකෙ සිසවාහනෙ අසෙස ආදාය.
සාරපිති සාරපිනො. යුතතති රථෙසු යොජිතෙ. උපාගඤ්ජනති
තෙ රථෙසු යුතතෙ අසෙස ආදාය ආගමිංසු ආගතතා ව පන සුතතා
දෙව ඉමෙ හයාති ආරොවෙසුං.

තතො රුජා ආහ.

ඵලා ජවෙන භායනති කිසා භායනති ථාමුනාති.

එවරුපෙ අසෙස මා ගණ්හථාති. සාරපි වදිසු.

කිසෙ ඵලෙ විවජෙජ්ඣා සංසට්ඨා යොජිතා හයාති.

දෙව ජවෙන වණෙණෙන බලෙන ව සදිසාව හයා යොජිතාති
අපේඨා.

රුජා පුතතස්ස සනතිකං ගවජිකොතො වතතාරො වණෙණ අට්ඨා
රස සෙතිසො සබ්බඤ්ච බලකායං සනතිපාතෙසි. සබ්බඤ්ච බලකායං
සනතිපාතෙනාසා තයො දිවසා අතිකකතතා. අථ වතුපේ දිවසෙ
තිකබ්බිඤ්ඤා ගහෙතබ්බියුතතකං ගහෙතා තං අස්සමං ගතතා පුතෙනත
පටිතජ්ඣො පටිසඤ්ඤාමකාසි.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

තතො ව රුජා තරමානො යුතතමාරුය්හ සඤ්ඤං,
ඉත්ථාගාරං අජ්ඣාසාසි සබ්බාව අනුයාථ මං.

වාලුච්ඡිජ්ඣණ්ණිසං බග්ගං ඡතතඤ්ච පණ්ණිරං,
උපාදිරථමාරුය්හ සුවණෙණෙන අලභිකතො.

තතොව රුජා පායාසි පුරකබ්බාන සාරපිං,
බීජපමෙව උපාගඤ්ජි යත්ථ සමමති තෙමිසො.

තඤ්ච දිස්වාන ආයනතං ජලනතමිව තෙජසා,
බතතසඛස පරිබ්බුලහං තෙමිසො එතදබ්බි.

කච්චිනනු තාත කුසලං කච්චි තාත අනාමයං,
කච්චිනනු රුජකඤ්ඤායො අරොගා මග්ග මාතරො.

කුසලඤ්ච මෙ පුතත අපො පුතත අනාමයං,
සබ්බාව රුජකඤ්ඤායො අරොගා භුග්ග මාතරො.

කච්චිස්සමජ්ජපො තාත කච්චි තෙ සුරමප්පියං,
කච්චි සචෙව ධම්මෙව දුතෙ තෙ රමනී මනො.

අමජ්ජපො අහං පුතත අපො මෙ සුරමප්පියං,
අපො සචෙව ධම්මෙව දුතෙ මෙ රමනී මනො.

කච්චි අරොගං යොග්ගං තෙ කච්චි වහති වාහනං,
කච්චි තෙ ව්‍යාධියො නත්ති සරිරස්සුපතාපතා.

අපො අරෙහං යොග්ගං මෙ අපො වහනී වහනං,
 අපො මෙ ව්‍යාධියො නත්ති සරිසසුපතාපතා.
 කච්චි අන්තා ව තෙ ජිතා මජ්ඣෙව බහලා කච,
 කොට්ඨාගාරඤ්ච කොසඤ්ච කච්චි තෙ පටිසන්තං.
 අපො අන්තා ව මෙ ජිතා මජ්ඣෙව බහලා මම,
 කොට්ඨාගාරඤ්ච කොසඤ්ච සබ්බං මෙ පටිසන්තං.
 ස්වාගතං තෙ මහාරුජ අපො තෙ අදුරුගතං,
 පතිට්ඨාපෙනානු පලලඛිතං යත් රුජා නිසක්කනිති.

තත් උපාදි රම්මාරුක්ඛානි සුවණ්ණපාදුකා රම්මාරුක්ඛනානු.

ඉමෙ තයො පාදෙ පුත්තස්ස තත්ථෙව අභිසෙකකරණන්ථාය
 පඤ්ච රුජකකුඩාග්ගානි ගණනාථානි ආණාපෙනො රුජා ආහ.
 සුවණ්ණනි අලඛිතොති පදං සන්ථා ආහ. තත් උපාගඤ්ඡීති
 උපාගතො. කායවෙලායානි මහාසත්තස්ස කාරපණ්ණානි පටිත්ථා
 නිබ්බාපෙනතස්ස නිසින්නවෙලාය. ජලනනම්මානි රුජතෙජෙන
 ජලනතං වීය. බහුසංඝසප්පිබ්බුලානනි කරා එසුකෙන අමච්ච
 සබ්බෙන පරිවුතං. එතදබ්බුමිති බ්බි බන්ධාචාරං නිවෙසෙත්වා පදසාව
 ආගන්ත්වා වන්දිත්වා නිසින්නං පටිසන්තාරං කරුනෙත්වා එතං වචනං
 අබ්බුමි. කුසලං අනාමසනනි උභයෙනපි ආරෙහංමෙව පුච්ඡති.
 කච්චිස්සමජ්ජපොති කච්චි අමජ්ජපො මජ්ජං න පිට්ඨිති පුච්ඡති
 අපමජ්ජපානිපි පාඨො. කුසලකමෙමසු නපමජ්ජපිති අන්තො.
 සුරමප්පිසනනි සුරපාණං අපට්ඨං. සුරමප්පිසානිපි පාඨො. සුර
 අපට්ඨානි අන්තො. බමෙමනි දසවිධරුජබවෙම. ඝොග්ගනනි යුගෙ
 යුඤ්ජ්ඤාබ්බකං අස්සගොණාදි. කච්චිවහනීති කච්චි අරෙහං හුත්වා
 වතනනි. වාහනනනි හත්තිආදි සබ්බවාහනං. සරිසසුපතාපතානි සරි
 රස්ස උපතාපතා. අනන්තානි පච්චන්තජනපද. ජිනානි ඉද්ධා සුභික්කා
 ගාළුභවාසා. මජ්ඣෙව්වානි රට්ඨස්ස මජ්ඣෙව්. බහලානි ගාමනිගමස්සවාසා.
 පටිසන්තනනි පටිච්ඡාදිතං. ගුත්තං පරිපුණ්ණං වා. නිසක්කනිති
 යස්මිං පලලඛිත රුජා නිසිදිස්සනි තං පඤ්ඤපෙනානුනි වදති.

රුජා මහාසතෙන භාරවෙන පලලඛිත න නිසිදි. අප මහාසතො
 සවෙ පලලඛිත න නිසිදති පණ්ණසන්තරං පඤ්ඤපෙඨානි වත්වා තස්මිං
 පඤ්ඤතෙන ගාථමාහ.

ඉධෙව තෙ නිසින්නස්ස නියතෙ පණ්ණසන්තෙ,
 එතෙත්වා උදකමාදාය පාදෙ පක්ඛාලයනානු තෙති.

තත් නිසෙතෙති සුසන්තෙ. එතෙත්වානි පරිභොගඋදකං දස්සෙත්තො ආහ.

රුජා ගාරවෙන පණ්ණසන්තරෙපි අනිසිදිත්වා භූමියං නිසිදි. මහා
 සතොති පණ්ණසාලං පටිසිත්වා තං කාරපණ්ණකං නිහරිත්වා
 රුජානං තෙන නිමනෙත්තො ගාථමාහ.

ඉදමයි පණණකං මග්ගං රක්ඛං රුජ අලොණකං,
පරිභුඤ්ඤා මහාරුජ පාත්‍රනො මෙසි ආගතොති.

අථ නං රුජා ආහ.

න වාහං පණණං භුඤ්ජාමි න හෙතං මග්ගං භොජනං,
සාලිනං ඔදනං භුඤ්ජාමි සුචිං මංසුපසෙවනනති.

තත්ථ නිවාහනති පටික්ඛිපිතො අත්තනො භොජනං වණ්ණණ්ණො
තස්මිං භාරවෙන ථොකං පණණකං හත්ථතලෙන ගහෙතො තාත තිං
ඵවරුපං භොජනං භුඤ්ජාමිති පුත්තෙන සද්ධං පියකථං කථෙතො
තිසිද්ධි.

තස්මිං බණ්ණ වතුදෙවි ඔරොධපරිවුතා ආගතො පියපුත්තං
පාදෙසු ගහෙතො වතුදිතො අසුපුණ්ණෙති අකබ්භි ඵකමනතං තිසිද්ධි.
අථ නං රුජා හඳො පුත්තස්ස භොජනං පස්සාති වතො ථොකං පණණං
තස්සා හත්ථො ධපෙසි. සෙසිඤ්ඤාමි ථොකං ථොකං අද්ධි. තා සබ්බාපි
සාමි ඵවරුපං නාම භොජනං භුඤ්ජාමිති වතො ගහෙතො අභිදුක්කරං
කරොසි සාමිති වතො නමස්සමානා තිසිද්ධංසු. රුජා පුත්ත තාත ඉදං මග්ගං
අච්ඡරියං හුත්වා උපට්ඨාතිති ගාථමාහ.

අච්ඡරකං මං පටිභාති ඵකකම්පි රහොගතං,
ඵද්ධං භුඤ්ජාමානානං කෙන වණ්ණණං පසිද්ධීති.

තත්ථ ඵකකතති තාත තං ඵකකං රහොගතං ඉමිනා භොජනෙන
යාපෙනතො දිස්වා මම අච්ඡරියං උපට්ඨාති. ඵද්ධිකතති ඵවරුපං අලො
ණමිලං අබ්බුපනං රක්ඛං පතනං භුඤ්ජානානං කෙන කාරණෙන
වණ්ණණං පසිද්ධීති තං පුච්ඡි.

අථස්ස සො ආචික්ඛතොනා ආහ.

ඵකො රුජ නිපජ්ජාමි නියතෙ පණණසත්තෙ,
තාය මෙ ඵකසෙය්‍යාය රුජ වණ්ණණං පසිද්ධි.

තවෙ තෙතතිංසබ්බො මෙ රුජරක්ඛා උපට්ඨිතා,
තාය මෙ සුබසෙය්‍යාය රුජ වණ්ණණං පසිද්ධි.

අතිතං නාහුසොවාමි නපජ්ජාමනාගතං,
පච්චුප්පනෙන යාපෙමි තෙන වණ්ණණං පසිද්ධි.

අනාගතපජ්ජාය අතිතස්සාහුසොවතා,
ඵතෙන බාලා සුස්සනති නලොව හරිතො උතොති.

තත්ථ නෙතතිංසබ්බොති බග්ගබද්ධා. ගජරක්ඛාති රුජරක්ඛිකා.
නපජ්ජාමිති න පත්ථෙමි. හරිතොති ගරිතවණ්ණණං උඤ්ඤිතො
ආතපෙ බිත්ත නලො විය.

රුජා ඉධෙව නං අභිසිඤ්ඤිතො ආදාය ගම්ඤ්ජාමිති විනෙතො
රජෙජන තිම්බෙනතොනා ආහ.

හස්තාංගිකං රජාංගිකං අසො පතති ව වමමිනො,
නිවෙසනාති රමමාති අහං පුතන දදමි තෙ.

ඉත්තාභාරමපි තෙ දමමි සබ්බාලඛකාරභුමිතං,
තා පුතන පටිපජ්ජස්ස නිං තො රජා හවිස්සසි.

කුසලා නවමගිතස්ස සිකතිතා චතුරිඤ්ඤායො,
කාමෙ තං රමමිස්සනති නිං අරඤ්ඤා කරිස්සසි.

පටිඤ්ඤාති තෙ කඤ්ඤා ආනයිස්සං අලඛිතතා,
තාසු පුතෙන ජනෙතාන අප් පච්ඡා පබ්බජිස්සසි.

යුවා ව දහරෙ වාසි පඨමුපතතිතො සුසු,
රජං කාරෙති හදුනෙත නිං අරඤ්ඤා කරිස්සසි.

තත් දසහස්සිතොපට්ඨාය හස්තාංගිකං නාම තපා රජාංගිකං.
වමමිනොති වමමඛදායුධායුධායොධෙ. කුසලාති ඡෙකා. සිකතිතාති
අඤ්ඤාසුපි ඉඤ්ඤිවෙවසු සිකතිතා. චතුරිඤ්ඤාති චතුරා නාගර
කීර්තියො පටිඤ්ඤාති තෙ කඤ්ඤාති පුත අඤ්ඤාපි තච රජකඤ්ඤා
ආනයිස්සං. යුවාති යොබ්බතපපතො. දහරෙති තරුණො.
පඨමුපතතිතොති පඨමවශෙන උපතතිතො සමුග්ගතො. සුසුති
අතිතරුණො.

ඉතො පට්ඨාය බොධිසත්තස්ස ධම්මකපා.

යුවා වරෙ බ්‍රහ්මවරිඨං බ්‍රහ්මචාරී යුවා සියා,
දහරස්ස භි පබ්බජ්ජා එතං ඉසිති වණ්ණිතො.

යුවා වරෙ බ්‍රහ්මවරිඨං බ්‍රහ්මචාරී යුවා සියා,
බ්‍රහ්මවරිඨං වරිස්සාමි නාහං රජේනමඤ්ඤො.

පස්සාමි වොහං දහරං අමමතාතචදං නරං,
කිච්ඡා ලදාං පියං පුතනං අපපතොව ජරං මතං.

පස්සාමි වොහං දහරිං කුමාරිං වාරදස්සනං,
නලවංසකමුරංව පලුග්ගං ජීවිතකකයෙ.

දහරපි භි මිඤ්ඤාති නරච අප් නාරියො,
තත්ත කො විස්සසෙ පොසො දහරෙමතිති ජීවිතෙ.

යස්ස රත්තා විවසනෙ ආයුං අපපතරං සියා,
අපොදකෙව මච්ඡානං කිනත්ත කොමාරකං තතිං.
නිවමමබ්බාහතො ලොකො නිවමඤ්ඤා පරිවාරිතො,
අමොසාසු වජ්ජනිසු නිං මං රජේන සිඤ්ඤසි.

කෙතමබ්බාහතො ලොකො කෙතච පරිවාරිතො,
කායො අමොසා ගච්ඡනති තං මෙ අකබ්බාති පුච්ඡිතො.

මච්ඡනාබ්බාහතො ලොකො ජරාය පරිවාරිතො,
රත්තා අමොසා ගච්ඡනති එවං ජාතාති බතතිග

යථාපි නනෙත විතනෙ යං යදෙවුපථියති,
අප්පකං හොති වෙතබ්බං එවං මව්වානජ්චිතං.

යථා වාරිවහො පුරෙ ගච්ඡන්නුපතිවත්තති,
එවමාසු මනුස්සානං ගච්ඡන්නුපතිවත්තති.

යථා වාරිවහො පුරෙ විහෙ රුක්ඛුපකුලජේ,
එවං ජරාය මරණෙන වුත්තනෙන වත පාණිනොති.

තත්ථ බ්‍රහ්මචාරීසුචායිසාති බ්‍රහ්මචාරී හොනෙතා යුචායියා. ඉසිතිති බ්‍රහ්මාදීති. රජේන්ද්‍රමහේශොති රජේන්ද්‍ර අප්පකො. අමමනාන චදන්ති අමමතාතාති චදන්තං. පලුගහනති මව්වුතා පුරුද්ධා ගතිතං. සංසාරන්තාවිච්ඡිකතොති මහාරුජ යස්ස මාතුකුච්ඡිමිති පටිසංක්ඛගහණතො පටිථාය රතතිඤ්චාතිකක්කමණේ අප්පතරං ආයු හොති. කොමාර ඝනති තස්මිං නගරෙ තරුණභාවො කිං කරියාති. කෙන මබ්බාහ නොති කෙන අබ්බාහතො ඉදං රුජා සංක්ඛිනෙතන භාසිතස්ස අත්ථං අජානනො පුච්ඡි. රතොති රතතියො තා හි ඉමෙසං සත්තානං ආයුඤ්ච වණ්ණබලඤ්ච බෙපෙනතියොව ගච්ඡන්තිති අමොඝා ගච්ඡන්ති නාම. වෙතබ්බනති සං යදෙවුපථියති තස්මිං විතෙ සෙසං වෙතබ්බං යථා අප්පකං හොති එවං ජ්චිතං. නුපතිවත්තතිති තස්මිං තස්මිං බණේ ගතං ගතමෙව හොති න උපතිවත්තති. වහෙ රුක්ඛුපකුලජේති උපකුලජේ රුකෙව වහෙය්.

රුජා මහාසත්තස්ස බමමකථං සුචා සරවාසෙ උක්කණ්ඨිතො පබ්බජ්තුකාමො හුචා අහං තාව පුත නගරං න ගමියාමි ඉධෙව පබ්බජියාමි. සචෙ පත මෙ පුතොතා නගරං ගච්ඡෙය් සෙනච්ඡන්ත මස්ස දදෙය්නති තං විමංසිතුං පුත රජේන්ද්‍ර නිමනෙතනො ආහ.

හත්ථාණිකං රථාණිකං අස්සෙ පන්ති ව වමමිනො,
තිවෙසනාති රමමාති අහං පුතන දදාමි තෙ.

ඉත්ථාගාරමපි තෙ දමමි සබ්බාලඛනාරහුසිතං,
තා පුතන පටිපජ්ජස්සු නිං නො රුජා හවිසාසි.

කුසලා නච්චගිතස්ස සික්ඛිතා වතුරිඤ්ඤො.
තාමෙ තං රමසියානති කිං අරඤ්ඤෙ කරියාසි.

පට්ඨපුඤ්ඤා තෙ කඤ්ඤා ආනයිස්සං අලඛිතා;
තාසු පුතෙන ජනෙතොතා අථා පච්ඡා පබ්බජියාසි.

යුචා ව දහරෙවාසි පඨමුප්පත්තිතො සුසු,
රජ්ජං කාරෙති හදං තෙ කිං අරඤ්ඤෙ කරියාසි.

කොට්ඨාගාරඤ්ඤා කොසඤ්ඤා වාහනාති බලාතිව,
තිවෙසනාති රමමාති අහං පුතන දදාමි තෙ.

ගොමණබලපරිබ්බුලොහා දුසිසබ්බපුරකබ්බො,
රජං කාරෙහි හදුනෙන කිං අරඤ්ඤා කරිස්සාසිති.

තත්ථ ගොමණබලපරිබ්බුලොහානි සුභාසිතරුජකඤ්ඤානං මණ්ඩ
ලෙන පරික්ඛිනෙනා.

අථ මහාසතෙනා රජෙජන අනච්ඡිකභාවං පභාසෙනො ආහ.

කිං ධනෙන යං ජ්‍යෙෂ්ඨ කිං හරියාය මරිස්සාති.
කිං යොබ්බනෙන විණෙණෙන යං ජරු අභිභෙස්සාති.

තත්ථ කා නඤ්ඤි කා බිබ්බා කා රතී කා ධනෙස්සනා,
කිං මෙ පුතෙනානි දුරෙහි රුජ මුතෙනායම් බික්ඛිනා.

සොභං එවං පජානාමි මවු මෙ නප්පමජ්ජති,
අනතකෙනාධිපත්තස්ස කා රතී කා ධනෙස්සනා.

පලානම්ච පසකානං නිව්චං පතනතො භයං,
එවං ජාතානමව්චානං නිව්චං මරණතො භයං.

සායමෙකො න දිස්සනති පාතො දිට්ඨා බහුජ්ජනා,
පාතො එකො න දිස්සනති සායං දිට්ඨා බහුජ්ජනා.

අජෙජව කිව්චං ආහප්පං කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
තති තො සබ්බරං තෙන මහාසෙනෙන මවුනා.

වොරු ධනස්ස පජෙජනති රුජ මුතෙනායම් බික්ඛිනා,
එහි රුජ ත්වත්තස්ස නාහං රජෙජනමච්ඡිකොති.

තත්ථ යං ජ්‍යෙෂ්ඨානි මහාරුජ කිං මං චං ධනෙන තිමිනෙතසි
යං ජ්‍යෙෂ්ඨ බයං හවෙජ්ජයා ධනං වා පුරිසං වජ්ජති පුරිසොවා ත
වජ්ජනා හවජ්ජති සබ්බථා බයගාමිමෙව තොති කිං මං තෙන
තිමනෙතසි. කිං හට්ඨොති හරියාපි කිං කරිස්සාති යා මයි සිතෙයෙව
මරිස්සාති. විණෙණෙනානි වරිතෙන අනුභුතෙන. නාඤ්ඤි තයම් එවං
ජරුමරණ බමෙම ලොකසනතිවාසෙ. කා නඤ්ඤි කා නාම තුට්ඨි. බිබ්බාති
කිලා. රතීති පඤ්ඤාකාමගුණරති. බික්ඛිනාති කාමබික්ඛිනා තණ්හාබික්ඛිනා
මුතෙනායම් මහාරුජාති කිං තෙන වික්ඛවතිතතනා එවමාහ.
මවුමෙති මවු මයි නප්පමජ්ජති නිව්චං මම වධාය අප්පමනෙතො
යෙව්චං සො අහං එවං ජානාමි තස්ස මම අනතකෙන අධිපත්තස්ස
අවජ්ජවස්ස කා නාම රතී කා ධනෙස්සනාති. නිව්චනති ජාතකාලතො
පට්ඨාය සදා මරණතො භයමෙව. ආනප්පනති විරියං. කිව්චනති
කත්තබ්බං. කොජඤ්ඤාමරණං සුචෙති සුචෙ මරණං ජිවිතං වා කො
ජානාති. සබ්බරනති සබ්බකතා. මහාසෙනෙනානි පඤ්ඤාපීඨති
භයආතති සකමමකරණඅට්ඨනවුති රොගමුදාදිවසෙන පුට්ඨසෙනෙන.
වොරුධනස්සාති ධනස්සජාය ජිවිතං වජ්ජනා වොරු ධනස්ස
පජෙජනති නාම අහං පත ධනපජ්ජනා සබ්බාතබික්ඛිනා මුතෙනා න මෙ

ධුතෙතනේවා. නිමිත්තස්සුති මම වචනෙ සමමා වත්තස්සු රජං පභාය නෙකබමමං පටිසරණං කත්වා පබ්බජස්සු යං පත තිං විනොසි ඉමං රජේජපතිට්ඨාපෙස්සාමිති තං මා විතතයි නාහං රජේජනමජීකොති.

ඉති මහාසත්තස්ස දෙසනායථානුසන්ධිනා මත්තං පත්තා, තං සුත්වා රුජාතඤ්ච වතුදෙවිඤ්ච ආදිං කත්වා සොළස සහස්සාති ඔරොධාව අමච්චාදයො ව පබ්බජ්තුකාමා අගෙසුං. රුජා නගරෙ හෙරිං වරුපෙසි යෙ මම පුත්තස්ස සනතිකෙ පබ්බජ්තුං ඉච්ඡන්ති තෙ පබ්බජනතුති සබ්බෙසඤ්ච සුවණ්ණකොට්ඨාගාරුදිනං ආරුති විවරුපෙත්වා අසු කට්ඨානෙ ව අසුකට්ඨානෙ ව මහානිබ්බුමනියො අජී තා ගණ්ණනතුති සුවණ්ණපට්ට ලිඛාපෙත්වා මහාතලෙ එමෙන බන්ධාපෙසි නාගරුපි යථා පසාරිතෙව ආපණෙ විවට්ඨාරුතෙව ගෙහාතිපභාය රඤ්ඤෙ සනතිකං අගමංසු. රුජා මහාජනෙත සද්ධිං මහාසත්තස්ස සනතිකෙ පබ්බජ්, සක්කදත්තියං තියොජතිකං අස්සමපදං අහොසි.

මහාසත්තො පණ්ණසාලායො විචාරෙසි මජ්ඣට්ඨානෙ පණ්ණ සාලායො ඉජ්ඣිතං දූපෙසි භිරුජාතිකා එතාති ආවිජ්ඣිත්වා පුරිසානං බති පණ්ණසාලායො අදසි සබ්බෙපි විස්සතමෙමත මාපිතෙසු එලධර රුකෙකසු උපොසපිකතාලෙ භූමියං සීතාව එලාති ගහෙත්වා පරි භුඤ්ජිත්වා සමණධම්මං කරොන්ති. යො කාමවිතක්කං වා ව්‍යාපාද විතක්කං වා විහිංසාවිතක්කං වා විතක්කෙති තස්ස මනං ජාතිත්වා මහාසත්තො ආකාසෙ නිසිදිත්වා ධම්මං දෙසෙසි. තං සුත්වා බිප්පමෙව අභිඤ්ඤා ව සමාපත්තියො ව තිබ්බතෙත්ති. එකො සාමන්තරුජා කාසිරුජා පබ්බජ්තොති සුත්වා බාරුණසියං රජං ගහෙස්සාමිති නගරං පටිසිත්වා අලඛකතනගරං දිස්වා රුජතිවෙසනං ආරුක්ඛ සත්තවිධං වරරතනං, ඔලොකෙත්වා ඉමං ධනං තිස්සාය එකෙන භගෙත භවිතබ්බන්ති විනොත්වා සුරුසොණෙති පකෙකාසාපෙත්වා රුජාකතරුජාරෙන තිකබ්බෙනාති පුච්ඡිත්වා පාවිතආරොන්ති වුත්තෙ තෙතෙව ආරොන් තිකබ්බිත්වා නදීතිරෙන පායාසි. තස්සාගමණං ඤාත්වා මහාසත්තො ව තත්ථ ආගන්ත්වා ආකාසෙ නිසිදිත්වා ධම්මං දෙසෙසි. සො සද්ධිං පරිසාය තස්ස සනතිකෙ පබ්බජ්, එවං අපරොපිති තිණ්ණි රජජාති ඡබ්බිකාති. හත්ථි අරඤ්ඤාහත්ථි ජාතා අස්සාපි අරඤ්ඤ අස්සාජාතා, රථා අරඤ්ඤාසමිං යෙව විතට්ඨා හණ්ඩාගාරෙසු කහාපණෙ අස්සමපදෙ, වාලුකා කත්වා විකිරිංසු. සබ්බෙව අට්ඨසමාපත්තියො තිබ්බතෙත්වා ජිවිතපරියොසානෙ බ්‍රහ්මලොකපරායණං අගෙසුං. තිරවජානගතා හත්ථිඅස්සාපි ඉසිගණෙ විතතං පසාදෙත්වා ඡසු කාම සගෙහසු තිබ්බත්තිංසු.

තත්ථා ඉමං ධම්මදෙසනං ආහරිත්වා න භික්ඛවෙ ඉදුතෙව පුබ්බෙපභං රජං පභාය තික්ඛනෙත්වායෙවාති වත්වා ජාතකං සමොධා නෙසි. තද් ඡතෙත අධිවත්ථා දෙවතා උපපලවණ්ණා අහොසි. සාරපි සාරිපුත්තො, මාතාපිතරො, මහාරුජකුලාති. පරිසා, බ්‍රහ්මපරිසා මුග්ගකබ්බපණ්ණිතො පත අහමෙවාති.

සීග්‍රදීපං පඤ්ඤා මහිණව්‍යාසී බුද්ධකතියානේරෙ මහාවංස කතේරෙ කවකකිකාරවාසී පුස්සදෙවනේරෙ උපරිමණ්ඩලමාලවාසී මහාරකිතනේරෙ භාග්‍යව්‍යාසී මහාතියානේරෙ වාමනපබ්බතාරවාසී මහාසිවනේරෙ කාලිචෙලවාසී මලියමහාදෙවනේරෙති ඉමෙ ථෙරු කුද්දුලකසමාගමෙ මුගපකකසමාගමෙ අයොසරසමාගමෙ ගඤ්ඤාල සමාගමෙ ව පච්ඡාගනකාති වදන්ති. මඤ්ඤාල මහානාගනේරෙ පන මලියමහාදෙවනේරෙ ව පරිනිබ්බාණ්දිවසෙ ආවුසො මුගපකක ජාතකෙ පරිසා අජ්ජ පච්ඡින්නාති වදිංසු. කිං කාරණං භනෙතති. ආවුසො මියං තද්‍ය සුරසොණ්ඩා අසොකාදි අමෙහි සද්ධිං සුරං පිවනො අලභිතො සබ්බපච්ඡා නිකම්භිතො පබ්බජිතාති.¹

මුගපකකජාතකං.²

22. 2.

කොසං මජ්ඣෙක සමුද්දසමිතති ඉදං සත්ථා ජෙනවනෙ විහ රනො මහානෙකකම්මං ආරබ්භ කපෙසි.

එකදිවසං හි භික්ඛු ධම්මසභායං තථාගතස්ස මහානෙකකම්මං වණ්ණස්සන්තා තිසිදිංසු. සත්ථා ආගන්තො කායනුථ භික්ඛවෙ එතරහි කථාය සන්තතිස්සන්තාති පුච්ඡිතො ඉමාය නාමාති වුත්තෙ න භික්ඛවෙ ඉදනෙව පුබ්බෙපි තථාගතො මහානෙකකම්මං නිකම්භෙතොයෙවාති වතො අතිතං ආහරි.

අතිතෙ විදෙහරට්ඨෙ මිටිලායං මහාජනකො නාම රුජා රජුං කාරෙසි. තස්ස දො පුත්තා අරිට්ඨජනකො ව පොළුජනකො ව තෙසං රුජා ජෙට්ඨස්ස උපරජුං අද්ධි කණ්ට්ඨස්ස සෙතාපතිට්ඨානං. අපර භාගෙ මහාජනකෙ කාලකතෙ අරිට්ඨජනකො රුජා හුත්වා ඉතරස්ස උපරජුං අද්ධි. තස්සෙකො පාදමුලිකො රඤ්ඤාදි සන්තිකං ගන්තො දෙව උපරජා කුමෙහ සාතෙකුකාමොති ආහ. රුජා තස්ස පුත්‍රපුත්‍ර කථං සුත්වා භීජ්ඡිතො පොළුජනකං සබ්බලිකාහි බික්ඛාපෙත්වා රුජ නිවෙසනතො අවිදුරෙ එකස්මිං ගෙහෙ කන්තො ආරක්ඛං දපෙසි.

කුමාරෙ සවාහං භාහුවෙරිකො සබ්බලිකා මෙ මා මුච්චන්තු ආරමපි මා විචරියතු නොවෙ සබ්බලිකාපි මුච්චන්තු ආරමපි විචරියතුති සම්මතීරියං අකාසි. නාවදෙව සබ්බලිකාපි බණ්ඩාබණ්ඩං ජිජ්ජංසු. ආරමපි විචරං. සො නිකම්භිතො එකං පච්චන්තගාමං ගන්තො වාසං කපෙසසි. පච්චන්තවාසිතො තං සඤ්ඤාතිතො උපට්ඨතිංසු. රුජා ගාභාපෙතුං නාසකසි.

සො අනුපුබ්බෙත පච්චන්තජනපදං හන්ගතං කන්තො මහා පරිවායෙ හුත්වා අහං පුබ්බෙ භාහු න වෙරි ඉදති පන වෙරිමෙති මහාජනපරිවුත්තො මිටිලං පඤ්ඤා බිහි නගරෙ සෙතං නිවාසෙසි.

1. ඉං. ආවුසො අහං තද්‍ය එකො සුරසොණ්ඩා අසොකාදි මියං සද්ධිං සුරං පිවනො අලභිතො සබ්බපච්ඡා නිකම්භිතො පබ්බජිතො.

2. සං. නෙමිසජාතකං.

නගරවාසීනෝ පොළුප්පතකකුමාරෙ ආගතොති සුත්වා යෙතුයොන හත්ථිවාහනාදිති ගහෙනි තස්සෙව සනතිකං අගමිංසු. අඤ්ඤාපි නාගරං අගමිංසු. සො භාතු සාසනං පෙසෙසි නාහං පුබ්බතුමහාකං වෙරි ඉදුති පනඔති වෙරි ඡත්තං වා මෙ දෙට්ඨ යුග්ගං වාහි.

රුජා යුග්ගං දුතුං ගච්ඡන්තො අක්කමහෙසිං ආමන්තොති හදද යුග්ගෙ ජයපරාජයො නාම න සක්කා ඤාතුං සථෙ මම අත්තරුයො හොති ත්වං ගබ්භං රක්කෙය්‍යාසීති වතො නික්කමි. අථ නං යුග්ගෙ පොළුප්පතස්ස යොධා ජීවිතකකයං පාපෙසුං. රුජා මනොති සකල නගරෙ එකකොලාහලං ඡත්තං. දෙවි තස්ස මහභාවං ඤාති සිසිසං සුවණ්ණසාරදිති පච්ඡයං පක්ඛිපිති මත්තෙ පිළොතිකං අත්ථරිති උපරි තණ්ඩුලෙ ඔකිරිති කිලිට්ඨපිළොතිකං නිවාසෙති සරිරං විරූපං කති පච්ඡං සිසෙ ධපෙති දිවා දිවස්සෙව නික්කමි කොචි නං න සඤ්ජාති.

සා උත්තරආරෙන නික්කමිති කත්ථි අගනපුබ්බතාය මග්ගං අජාතකුති දිසා වචන්තෙත්තුං අසකෙක්කානති කෙවලං කාලවම්පානගරං නාම අත්ථිති සුතතතා කාලවම්පානගරං ගමිකානාම අත්ථිති පුච්ඡමානා තිසිදි. කුච්ඡයං පනස්සා න යොවා සො වා සන්තො පූරිතපාරමි පන මහාසන්තො නිබ්බන්තො තස්ස තෙජෙන සක්කභවතං කථෙයි. සකෙක්කා ආචජ්ජන්තො තං කාරණං ඤාති තස්සා කුච්ඡයං නිබ්බන්තසන්තො මහාපුඤ්ඤා මයා ගනතුං වට්ටනිති වින්තොති පරිච්ඡන්තං යොග්ගං මාපෙති තත්ථ මඤ්චං පඤ්ඤාපෙති මහලුකපුරිසො වීය යොග්ගං පාලෙන්තො තාය නිසින්නසාලආරෙ ධතී කාලවම්පානගරගමිකා අත්ථිති පුච්ඡි. අහං තාත ගමිස්සාමිති. තෙනති යොග්ගං ආරුග්ග නිසිද අමාති. තාත අහං පරිපුණ්ණගබ්භා න සක්කා මයා යොග්ගං අභිරුහිතුං පච්ඡන්තො ආගමිස්සාමි ඉමිස්සා පන මෙ පච්ඡයා ඔකාසං දෙහිති. අම මා වදෙසි යොග්ගං පාලෙන්තො ජාතන සමන්තො නාම මයා සදිසො නත්ථි මාහාධි ආරුග්ග නිසිදුති. සො තස්සා ආරෙහණකාලෙ අත්තන්තො ආනුභාවෙන පඨවිං උට්ඨා පෙති යොග්ගස්ස පච්ඡමන්තෙ පහරුපෙසි. සා අභිරුග්ග සග්ගෙ නිපජ්ජති ව දෙවතා හමිස්සාති අඤ්ඤාසි. සා දිබ්බසග්ගෙ නිපත්ත මත්තාව නිද්දං ඔක්කමි.

අථ නං සකෙක්කා තිංසගොජනමත්තෙ එකං නදිං පති පබ්බො ධෙති අම මතරිති නදියා නහාති උසසිසකෙ සාවකො අත්ථි. තං නිවාසෙති අන්තොයොග්ගෙ පුට්ඨත්තං අත්ථි තං භුඤ්ජාති. සා තථා කති පුත්ත නිපජ්ජති සායණසමයෙ වමං පති ආරට්ඨාලකපාකාරෙ දිසා තාත කිං නගරං නාමෙතනති පුච්ඡි. වම්පානගරං අමාති. කිං වදෙසි තාත නනු අමාකං නගරන්තො වම්පානගරං. සට්ඨිගොජනමත්තෙ හොතිති. එවං අම අහං පන උජුං මග්ගං ඡන්තාමිති. අථ නං දක්ඛිණආරසමිපෙ ඔතාරෙති අම

අමාත්‍යාංශ ගාමො පුරතොව නිං නගරං පවිසාති වනිං පුරතො ගතං සකෙකා අනතරං සකංගානමෙව ගතො, දෙවිපි එකිංසා සාලාය නිසිදි.

තස්මිං ඛණේ එකො වචපාවාසී මනනජ්ඣායකො බ්‍රාහ්මණො පඤ්චති මාණවකසතෙති පරිවුතො නහානන්දාය ගච්ඡන්තො පුරතො ඔලොකෙත්වා තං අභිරූපං සොභග්ගපාතතං තත් නිසින්නං දිස්වා කුච්ඡිගතස්සානුභාවෙන සහදස්සතෙනෙව කණ්ටිභගිණි සිනෙහං උපපාදෙත්වා මාණවෙ ධූපෙත්වා එකකොව සාලං පවිසිත්වා භගිණි කතරගාමවාසිකාති පුච්ඡී, මිපිලායං අරිට්ඨජනකරඤ්ඤ අග්ගමගෙයිවතීති, ඉධ කස්මා ආගතාසීති, පොළුජනකෙන රුජා මාරිතො අපාහං භිතා ගබ්භං අනුරක්ඛිස්සාමිති ආගතාති, ඉමස්මිං පන තෙ නගරෙ කොපි ඤානකො අත්ථිති, නත්ථි තාතාති, තෙනති මා විනතයි අහං උදිච්චබ්‍රාහ්මණමහාසාලො, දිසාපාමොක්ඛාවරියො අහං තං භගිණිට්ඨානෙ ධූපෙත්වා පටිජග්ගස්සාමි භාතිකාති මං වත්වා පාදෙසු ගහෙත්වා පරිදෙව්වාති, සා මහාසද්දං කත්වා තස්ස පාදෙසු පති, තෙ උභොපි අඤ්ඤාදිඤ්ඤං පරිදෙවිංසු, අනෙතවාසිකා උපධාවිත්වා ආවරිය කිං වො හොතිති පුච්ඡිංසු, කණ්ටිභගිණි මෙ අසුකකාලෙ නාම මයා විනාජාතාති, දිට්ඨිකාලතොපට්ඨාය මා විනතයිත්වා ආවරියාති, සො ජනනං මහායොග්ගං ආගරාපෙත්වා තං තත් නිසිදපෙත්වා තාතා බ්‍රාහ්මණියා මම භගිණිභාවං කපෙත්වා සබ්බකිව්වාති තාතුං වද්දාති වත්වා ගෙහං පෙසෙසි, අථ නං බ්‍රාහ්මණි උඤ්ඤාදකෙන නහාපෙත්වා සග්ගං පඤ්ඤාපෙත්වා නිපජ්ජාපෙසි, බ්‍රාහ්මණො නහාත්වා ආගතො භොජනකාලෙ භගිණිං මෙ පකෙකාසට්ඨාති තාය සද්ධිං එකතො භුඤ්ජත්වා අනෙතාතිවෙසනෙයෙව නං පටිජග්ගි,

සා න විරස්සෙව පුතතං විජාසි, මහාජනකකුමාරෙඤ්ඤ අයසක සන්තකං නාමං අකංසු, සො වසිස්මානො දුරකෙති සද්ධිං කිලුනෙතා යෙ නං රුසෙතති තෙ සග්ගං අසමතින්තබ්බතියකුලෙ ජාතතා මහාබලතායවෙව මානන්දායාය ව දළහං පහරති තෙ මහාසද්දෙන රුද්දන්තා කෙන පහවාති වුතෙන විධවාය පුතෙනාති වදන්ති, කුමාරෙ විනෙතයි ඉමෙ මං විධවාය පුතෙනාති අභිණං වදන්ති මම මාතරං පුච්ඡිස්සාමිති, සො එකදිවසං පුච්ඡී අමම කො මග්ගං පිතාති, අථ නං තාත බ්‍රාහ්මණො තෙ පිතාති වඤ්ඤාසි, සො පුත දිවසෙ පහරනො විධවාපුතෙනාති වුතෙන නනු මෙ බ්‍රාහ්මණො පිතාති වත්වා බ්‍රාහ්මණො තව කිං හොතිති වුතෙන විනෙතයි ඉමෙ බ්‍රාහ්මණො තව කිං හොතිති වදන්ති මාතා මෙ ඉදං කාරණං න කපෙති න සා අතතනො මනෙත කපෙස්සති හොතු කපාපෙස්සාමි තන්ති, සො ථඤ්ඤං පිවනො ථනං ඛසිත්වා පිතරමෙව කපෙති නොවෙ කපෙස්සාසි ථනතෙන ඡිද්ධිස්සාමිති ආහ, සා වඤ්ඤාතුං අසකෙකානති තාත තිං මිපිලායං අරිට්ඨජනකරඤ්ඤ පුතෙනා

පිතා තෙ පොළුප්පනකෙන මාරිතො අහං තං අනුරක්කන්ති ඉමං නගරං ආගතා බ්‍රාහ්මණො මං ගතිඤ්චිංතො අපෙචා පටිප්පනතිති කපෙසි. සො තතො පට්ඨාය විධිවාපුතෙනාති වුතෙනපි න කුජ්ඣි.

සො සොළසවස්සබ්බන්තරෙයෙව තයො ව වෙදෙ සබ්බසිප්පාති ව උග්ගණති. සොළසවස්සකාලෙ පන උත්තමරූපධරෙ අහොසි. සො පිතුසන්නකං රජුං ගණතිස්සාමිති විතෙනතො මාතරං පුච්ඡි. අම කිංඤ්චි තෙ හත්ථෙ අපි තො වෙ වොහාරං කතො ධනං උප්පාදෙතො පිතුසන්නකං රජුං ගණතිස්සාමිති. තාත නාහං කුච්ඡන්තො ආගතා එකෙකො මුත්තසාරෙ මණ්ණිසාරෙ වජ්ජිසාරෙ ව රජුගහණප්පමාණං අපි තං ගගෙතො රජුං ගණන් මා වොහාරං කරිති. අම තමපි ධනං මයොව උප්ඨං පන ගගෙතො සුවණ්ණභුමිං ගතො බහුං ධනං ආහරිතො රජුං ගණතිස්සාමිති සො උප්ඨං ආහරපෙතො හණං ගගෙතො සුවණ්ණභුමිංගාමිකෙති වාණිජෙති සද්ධිං නාවාය හණං ආරෙපෙතො ගතො මාතරං වජ්ඣිතො අම අහං සුවණ්ණභුමිං ගමිස්සාමිති ආහ. තාත සමුද්දො නාම අප සිද්ධිකො බහුඅන්තර්ගිකො මා ගච්ඡි රජුගහණාය තෙ ධනං බහුන්ති. සො ගච්ඡිස්සාමෙව අමොති මාතරං වජ්ඣිතො නික්ඛම නාවං අභිරුති.

තං දිවසමෙව පොළුප්පනකස්ස සරිරෙ රෙගො උප්පජ්ඣි. අනුච්ඡානසෙයං සධි. සත්ත ජබ්බසතාති නාවං අභිරුද්ධාති. නාවා සත්තති දිවසෙති සත්ත යොජ්ජසතාති ගතා. සා අතිවණං ගතො වතිතුං නාසකඤ්චි. එලකාති භික්ඛාති තතො තතො උදකං උග්ගතං නාවා මජ්ඣෙක සමුද්දො නිමුග්ගා මහාජනො රෙදති පරිදෙවති නානා දෙවතා නමස්සාති මහාසතො පන නෙව රෙදි න පරිදෙවි නදෙවතා නමස්සි. නාවාය පන නිමුජ්ජනභාවං ඤාතො සප්පිතා සක්ඛරං මද්දිතො කුච්ඡපුරං බාදිතො ඤො මට්ටසාටකෙ තෙලෙන මකෙතො දළං නිවාසෙතො කුප්පකං නිස්සාය සිතො නාවාය නිමුජ්ජනසමයෙ කුප්පකං අභිරුති. මහාජනො මච්ඡකච්ඡපහත්තං ජාතො සමන්තා උදකං ලොතිතවණ්ණං අහොසි.

මහාසතො කුප්පකමත්තෙ සිතො ඉමාය නාම දිසාය මිට්ඨාති දිසං වච්ඡපෙතො කුප්පකමත්තා උප්පතිතො මච්ඡකච්ඡපෙ අතික්කමම මහාපාමතාය උසහමත්තෙ පති. තං දිවසං පොළුප්පනකො කාලමකාසි. තතො පට්ඨාය මහාසතො මණ්ණිවණ්ණාසු උමිසු පච්චෙට්ඨෙනා සුවණ්ණකකතො විශ් සමුද්දං තරති. සො යථා එක දිවසං එවං සත්තාහං තරි. වෙලං පන ඔලොකෙතො ලොණොදකෙන මුඛං වික්ඛාලෙතො උපොසපිකො හොති. තද ව යෙ මාතුපට්ඨානාදි ගුණසුත්තා සමුද්දො පතිතුං අනනුච්ඡිකා යත්තා තෙ උප්පාදෙතිති වතුති ලොකපාලෙති මණ්ණිමෙඛලානාම දෙවතිතා සමුද්දරක්කිතා අපිතා හොති. සා තෙ සත්ත දිවසෙ සමුද්දං න ඔලොකෙසි. සමදන්ති.

අනුභොතනියා කිරසාසා සති පමුච්ඡා දෙවසමාගමං ගතාතිපි වදන්ති.
සා අජ්ජ මෙ සත්තමො දිවසො සමුද්දං න ඔලොකෙනනියා කා හු බො
පවහන්ති ඔලොකෙනති මහාසත්තං දිසවා සවෙ මහාජනකකුමාරො
සමුද්දො නසියාසා දෙවසමාගමෙ පවෙසනං න ලභියානති විනේතනා
මහාසත්තාසා අවිදුරො අලභිකතෙන සරිරෙන ආකාසෙ ධර්මා මහා
සත්තං විමංසමානා පඨමං ගාථමාහ.

කොයං මජ්ඣෙක සමුද්දස්මිං අපස්සං තීරමායුහෙ,
තා තිං අත්ථවිසං ඤාතීං ඵලං වායමසෙ භුසන්ති.

තත්ථ අපස්සං තීරමායුහෙති තීරං අපස්සනේතා ආයුහති විරියං
කරෙති.

අථ මහාසත්තො අජ්ජ මෙ සත්තමො දිවසො සමුද්දං තරන්තස්ස
න මෙ දුතියො සත්තො දිට්ඨපුබ්බො කොහු බො මං වදන්ති ආකාසං
ඔලොකෙනේතා තං දිසවා දුතියං ගාථමාහ.

තිසමම වතනං ලොකස්ස වායාමස්ස ව දෙවතෙ,
තස්මා මජ්ඣෙක සමුද්දස්මිං අපස්සං තීරමායුහෙති.

තත්ථ තිසමම වතනං ලොකස්සාති අහං ලොකස්ස වතනකිරියං
දිසවා උපධාරෙතො විහරාමීති අත්ථො. වායාමස්ස වාති වායාමස්ස ව
ආතිසංසං තිසාමෙතො විහරාමීති දීපෙති. කස්මාති යස්මා තිසමම විහ
රාමි පුරිසකාරො නාම න තස්සති සුබෙ පතිට්ඨාපෙතිති ජානාමි
තස්මා තීරං අපස්සනේතාපි ආයුහාමි න උක්කණ්ඨාමිති.

සා තස්ස ධම්මකථං සොභුකාමා පුත ගාථමාහ.

ගමතීරෙ අප්පමෙය්‍යස්මිං තීරං යස්ස න දිසස්සති,
මොසො තෙ පුරිස වායාමො අප්පතොව මරියාසීති.

තත්ථ අප්පකොති තීරං අප්පතො යෙව.

අථ තං මහාසත්තො කිං නාමෙතං කප්ථසි අහං වායාමං කතො
මරනේතාපි ගරගතො මුච්චියාමීති වතො ගාථමාහ.

අතණො ඤාතීතං ගොති දෙවතාං පිතුනොව සො,
කරං පුරිසකිව්වාති නව පච්ඡානුතප්පතීති.

තත්ථ අතණො ඤාතීතං ගොතීති වායාමං කරෙන්නො හි ඤාති
නඤ්ච දෙවතානඤ්ච බ්‍රහ්මනො ව අනන්තරෙ අතණො ගොති අගා
රයොගො ගොතීති අත්ථො.

අථ දෙවතා ගාථමාහ.

අපාරණෙය්‍යං යං කමමං අථලං කිලමිපුද්දස්සං,
තත්ථ කො වායමෙතත්ථො මවුචු යස්සාතිතිප්පතන්ති.

තත්ථ අපාරණෙය්‍යන්ති වායමෙන මත්තං අපාපෙනබ්බං. මවුචු
යස්සාතිතිප්පතන්ති යස්ස අවධානෙ වායාමකාරණස්ස මරණමෙව
තිප්පතති තත්ථ කො වායාමෙන අත්ථො.

එවිං චුතෙන තං අපථිභාණං කථෙතො මහාසතො උපරි
ගාථා අභාසි.

අපාරණෙය්‍යං අවචනනං යො විදිත්වාන දෙවතෙ,
න රකෙඛි අතතනො පාණං ජඤ්ඤ සො යදි භාපගෙ.

අඛිප්පාය එලං එකෙ අසමිං ලොකස්මි දෙවතෙ,
පයොජ්‍යනති කම්මානි තානි ඉජ්ඣනති වා න වා.

සන්දිට්ඨිකං කම්මඵලං නනු පස්සාසි දෙවතෙ,
සත්තා අඤ්ඤ තරුමහං තුඤ්ඤ පස්සාමි සතතිකෙ.

සො අහං වායම්ස්සාමි යථාසතතිං යථාබලං,
ගච්ඡං පාරං සමුද්දස්ස කාසං පුරිසකාරියනති.

තත් අවමභනනති යො ඉදං කම්මං විරියං කත්වාපි නිපථාදෙත්තුං
න සකකා අවචනනමෙව අපාරණෙය්‍යනති විදිත්වා වණ්ණිහප්පාදයො
අපරිහරතො අතතනො පාණං න රකෙඛි. ජඤ්ඤ සො යදි
භාපගෙසි සො යදි තාදිසෙසු ධාතෙසු විරියං භාපෙය්‍ය ජාතෙය්‍ය
තස්ස කුසිතභාවස්ස ඵලං ඉති ත්වං යං වා තං වා නිරුත්තං වදාසිති
දිපෙති. පාළියං පන ජඤ්ඤ සො යදි භාපගෙන ලිඛිතං තං අවච
කථාසු නපි. අඛිප්පාය එලනති අතතනො අඛිප්පායස්ස ඵලං සමපස්ස
මානා එකචෙව පුරිසා කසිවණ්ණිජ්ජාදිති කම්මානි පයොජෙතති තානි
ඉජ්ඣනති වා නවා ඉජ්ඣනති එත්ථ ගම්ස්සාමි ඉදං උග්ගගෙස්සාමිති
පන කාසිකචෙතසිකවිරියං කථෙතොස්ස තං ඉජ්ඣනෙව තස්මා තං
කාත්තුං වට්ටතිගෙවති දස්සෙති. සත්තා අඤ්ඤ තරුමහනති අඤ්ඤ
ජනා මහාසමුද්දෙ සත්තා නිවුග්ගා විරියං අකථෙතො මච්ඡකච්ඡප
භකකා ජාතා අහං පන එකකොව තරුමි. තුඤ්ඤ පස්සාමිති ඉදමපි
විරියඵලං පස්ස මයා ඉමිතා අතතභාවෙන දෙවතානාම න දිට්ඨපුබ්බා
සොහං තඤ්ඤ ඉමිතා දිබ්බෙත රූපෙන සතතිකෙ සීතං පස්සාමි. යථා
සතතිං යථා බලනති අතතනො සතතියා ව බලස්ස ව අනුරූපං.
කාසනති කරස්සාමි.

දෙවතා තස්ස තං දළභවචනං සුත්වා ථුතිං කථෙතති ගාථමාහ.

යො ත්වං එවං ගතෙ ඔසෙ අපමෙයෙය්‍ය මහණ්ණවෙ,
ධම්මවායාමසම්පන්නො කම්මනා නාවසිදාසි,
සො ත්වං තත්ථෙව ගච්ඡාති යත්ත තෙ නිරතො මනොති.

තත් එවං ගතොති එවරූපෙ ගමිතරිච්ඡතෙ. ධම්මවායාම
සම්පන්නොති ධම්මවායාමෙක සමන්නාගතො. කම්මනාති අතතනො
පුරිසකාරකමෙව න සිදාසි. යත්ත තෙති යස්මිං ධාතෙ තව මනො
නිරතො තත්ථෙව ගච්ඡාති.

එවඤ්ඤ පන වත්වා පණ්ණිත මහාපරකකම් කුතිං තං තෙමිති පුච්ඡි.
මිට්ඨානගරනති. සා මහාසතතං මාලාකලාපං වීඨ උකඛිපිත්වා උගොති
බාහාති පරිග්ගස්ස උරෙ නිපජ්ජාපෙත්වා පියපුත්තකං ආදාය ගච්ඡනති

විස ආකාසෙ පකඛන්දි. මහාසනෙතා සත්තාහං ලොභොදකෙන
උප්පක්කසරිඳෙ දිබ්බපසෙත පුට්ඨානිද්දං ඔක්කමි. අථ නං සා
මිපිලං තෙත්වා අමබ්බතෙ මහිලසිලාපට්ටි දක්ඛිණපසෙත නිපජ්ජා
පෙත්වා උග්ගානදෙවතානිසං ආරක්ඛං ගාහාපෙත්වා සකට්ඨානමෙව
ගතා. පොළුජනකස්ස පුත්තො නජී. එතා පතස්ස ධිතා අභොසි. සා
සිවලිදෙවී නාම පණ්ණිතා වෘත්තා. තමෙන. මරණමඤ්ඤ නිපන්නං
පුට්ඨංසු මහාරුජ තුමෙහසු දෙවතනං ගතෙසු රජ්ජං කස්ස දෙමාති.
මම ධිතරං සිවලිදෙවීං ආරුබ්බෙත්වා සමන්තස්ස යොවා පන චතුරස්ස
පලලඛස්ස උග්ගිසක්කං ජාතාති යොවා සහස්සන්දාමං ධන්තං ආරො
පෙත්වා සකෙකාති යොවා සොළසමහාතිධිං නිහරිත්වා සකෙකාති තස්ස
දෙපාති. දෙවි තෙසං නො නිධිතං උද්දානං කපේපාති. රුජා:-

සුරිසුක්කමණෙ නිධි අපො ඔග්ගමණෙ නිධි,
අනෙතා නිධි බගි නිධි න අනෙතා න බගි නිධි.
ආරොහණෙ මහානිධි අපො ඔරොහණෙ නිධි,
චතුරෙව මහාසාලා සමන්තා යොජනෙ නිධි.

දන්තගෙහසු මහානිධි වාලගෙහසු ව කෙබුකෙ,
රුක්ඛගෙහසු මහානිධි සොළසෙන මහානිධි,
සහස්සන්දාමො පලලඛකා සිවලාරුධනෙන වාති.

නිධිති සද්ධිං ඉත්තරෙසමපි උද්දානං කපේසි. අමට්ටා රඤ්ඤා අච්ච
යෙන තස්ස මතකතිච්චං කත්වා සත්තමෙ. දිවසෙ සන්තිපතීත්වා
මන්තසිංසු රඤ්ඤා අත්තනො ධිතරං ආරුබ්බෙත්වා සමන්තස්ස රජ්ජං.
දත්තබ්බනති චුත්තං කො නං ආරුබ්බෙත්වා සක්ඛිස්සතීති. තෙ සෙනාපතී
චලලභොති තස්ස සාසනං පෙසෙසු. සො සාධුති රජ්ජන්දාය රුජආරං
ගන්ත්වා අත්තනො ධිතභාවං රුජධිතාය ආරොවාපෙසි. සා තස්ස
ආගත්තාරණං ඤාත්වා අජී නු බවස්ස ඡත්තසිරිං ධාරෙත්වා ධිතීති
විමංසත්තන්දාය බිප්පං ආගච්ඡත්තුති ආහ.

සො නං සාසනං පුත්වා නං ආරුබ්බෙත්වාමො සොපානපාදමුලතො
පට්ඨාය ජලෙන ගන්ත්වා තස්සා සන්තිකෙ අට්ඨාසි. අථ නං විමංසමානා
මහානලෙ ජලෙන ධාවාති ආහ. සො රුජධිතරං නොසෙමිති වෙගෙන
පකඛන්දි. අථ නං පුත්ත එගීති ආහ. සො පුත්ත ජලෙනාගත්වා සා තස්ස
ධිතිය අභාවං ඤාත්වා එගී පාදෙ මෙ සමබ්බාති ආහ. සො තස්සා
ආරුබ්බන්දං නිසිදිත්වා පාදෙ සමබ්බාති. අථ නං උරෙ පාදෙන පහරිත්වා
උත්තානකං පාතෙත්වා ඉමං අනිබාලපුරිසං ධිතරිතං පොපෙත්වා
ගීවාය ගහෙත්වා නිහර්පාති ද්විතං සඤ්ඤං අද්දසි. තා තථා කරිංසු.
සො තෙති කිං සෙනාපතීති පුට්ඨා මා කපේප නෙසා මහුසසිජී යකඛි
ඤ්ඤිති ආහ. තතො හණ්ඩාගාරිකො ගතො තමපි තපේව ලජ්ජාපෙසි.
තථා සෙට්ඨිං ඡත්තගාහං අසිග්ගාගන්ති සබ්බෙ ලජ්ජාපෙසි යෙව.
අථ මහාජනො මනෙතත්වා රුජධිතරං තාව ආරුබ්බෙත්වා සමන්තං
නජී සහස්සන්දාමං ධන්තං ආරොපෙත්වා සමන්තස්ස දෙපාති ආහ.

තමයි කොවි ආරෝපෙතො නාසකඛි. තතො වතුරස්සපලලකස්ස උසිසකං ජාතනතස්ස දෙපාති ආහ. තමයි න කොවි ජාති. තතො සොළසමහානිධිං නිහරිතුං සමන්තස්ස දෙපාති. අපි කොවි නිහරිතුං නාසකඛි.

තතො අරජකං නාම රට්ඨං පාලෙතුං න සකකා කිං නුබො කතතබ්බනති මනනාසිංසු. අථ නෙ පුරෝගිතො ආහ මා විනතාසිත්ථ පුස්සරථං නාම විස්සජේතුං වට්ටති පුස්සරථෙන හි ලඤ්ඤාජා සකලජලවුදිපෙ රජුං කාරෙතුං සමන්තො හොතිති. නෙ සාමුඛි සමපට්ඨිතො නගරං අලභිකාරුපෙතො මහලුරථෙ වත්තාරෙ කුමුදවණ්ණෙ අස්සෙ යොජේතො උත්තරන්තරණං අන්තරිතො පඤ්ච රාජකකුබ්භණ්ඩාති ආරෝපෙතො වතුරබිනිතියා සෙනාය පරිවාරුපෙසුං. සස්සාමිකරථස්ස තුරියාති පුරතො වජ්ජනති අස්සා මිකස්ස පච්ඡතො තසමා පුරෝගිතො තුරියාති පච්ඡතො වාදෙපාති චිතො සුවණ්ණභිබ්බාසරන රථනඤ්ඤා පතොදඤ්ඤා අභිසිඤ්චිතො යස්ස රජුං කාරෙතුං පුඤ්ඤං අභි තස්ස සනතිකං ගච්ඡාති ආහ. රථො රාජගෙහං පදකඛිණං කතො හෙරිවිටිං අභිරුඤ්ඤි. සෙනා පතිආදයො පුස්සරථො මම සනතිකං එති මම සනතිකං එතිති විනතාසිංසු. සො සබ්බෙසං ගෙහාති අතිකකම්මො නගරං පදකඛිණං කතො පාවිනථාරෙන නිකම්මිතො උය්‍යානාභිමුඛො පායාසි.

අථ නං වෙගෙන ගච්ඡන්තං දිසවා නිවතෙතථාති ආහංසු. පුරෝගිතො මා නිවතනසිත්ථ ඉච්ඡන්තො යොජනසතමපි ගච්ඡතුති වාරෙසි. රථො උය්‍යානං පටිසිතො මහලසිලාපට්ටං පදකඛිණං කතො ආරොහණ් සජේ හුතො අට්ඨාසි. පුරෝගිතො මහාසතනං නිපන්නකං දිසවා අමච්චෙ ආමනෙතො අමො ඵකො සිලාපට්ටෙ නිපන්නකො දිසති සෙනවත්තොනුච්ඡිතො පනස්ස ධිති අභි වා නභි වා න ජානාම සවෙ පුඤ්ඤවා හවිස්සති න ඔලොකෙස්සති කාලකණ්ණිසතො වෙ භිතතසිතො උට්ඨාය කමපමානො ඔලොකෙස්සති ඛිපපං සබ්බ තුරියාති පග්ගණ්ඨාති ආහ. තාවදෙව අනෙකසතාති තුරියාති පග්ගණ්ඨිංසු. සාගරස්සොස්සො විශ් අහොසි. මහාසතො තෙන සඤ්ඤා පවුල්ලිතො සිසං විවරිතො ඔලොකෙතො මහාජනං දිසවා සෙනවත්තෙන මෙ ආගතෙන හවිතබ්බනති විනෙතො පුන සිසං පාරුපිතො පරිවතතිතො වාමපස්සෙන නිපජ්ජි. පුරෝගිතො පාදෙ විවරිතො ලකඛණාති ඔලොකෙතො තිට්ඨතු අයං එකදිපො වතුනතමපි දිපානං රජුං කාරෙතුං සමන්තොති පුන තුරියාති පග්ගණ්ඨාපෙසි. මහාසතො මුඛං විවරිතො පරිවතතිතො දකඛිණපස්සෙන නිපජ්ජිතො මහාජනං ඔලොකෙසි. පුරෝගිතො පරිසං උය්‍යාරෙතො අඤ්ඤා පග්ගණ්ඨා අවකුජේ හුතො උට්ඨෙති දෙවරජුනෙත පාපුණාතිති ආහ. රාජා වො කුභිනති. කාලකතොති. පුතොවාස්ස හාතා වා නභිසි. නභි දෙවති. සාමු රජුං කාරෙස්සාමිති උට්ඨාය සිලාපට්ටෙ පලලකෙන නිසිදි.

පුළුච්ඡා අසුකට්ඨානං නාමාති වුතෙන තං ආනං බණ්ණිත්වා නිධං නිහර
 ථාති නිහරපෙසි. ගමණකාලෙ අනුගච්ඡන්තො කන්ථ ආචාරා උයොපෙ
 තිති පුළුච්ඡා අසුකට්ඨානෙ නාමාති වුතෙන තතො නිධං නිහරථාති
 නිහරපෙසි. මහාජනො උකකුට්ඨිසහස්සාති පවතෙනතො සුරියුග්ගම
 භෙති වුතතතො සුරියුථානදිසාය බණ්ණනො විවරිංසු. ඔග්ගමභෙති
 වුතතතො සුරියුථගමණදිසං බණ්ණනො විවරිංසු. ඉදං පන ධනං
 ඉධෙව අහො අච්ඡරියන්ති පිතිසොමනස්සං පවෙදෙසි. අනො
 නිධිති රුජගෙහෙ මහාආරස්ස අනොඋමාරා නිධං නිහරපෙසි. බති
 නිධිති බති උමාරා නිධං නිහරපෙසි. න අනො න බතිති හෙට්ඨා
 උමාරතො නිධං නිහරපෙසි. ආරෙහභෙති මහලහභ්ථි ආරෙහභ
 කාලෙ සුචණ්ණතිස්සෙණ්ණිඅච්ඡරණ්ණිනතො නිධං නිහරපෙසි. අපො
 ඔරෙහභෙති හභ්ථිකඛ්ඛතො ඔරෙහභ්ථිනා නිධං නිහරපෙසි.
 චතුරෙව මහාසාලාහි භූමියං කතඋපට්ඨානෙ සිරිසයනස්ස චතොරෙ
 මඤ්චපාදු සාලමයා තෙසං හෙට්ඨාච නිධිකුමභියො නිහරපෙසි.
 සමනතා යොජනෙති යොජනං නාම රථයුගං සිරිසයනස්ස සමනතා
 යුගපමාණතො නිධිකුමභියො නිහරපෙසි. දනතග්ගෙසු මහානිධිති
 මහලහභ්ථිට්ඨානෙ තස්ස චිත්තං දනතානං අභිමුඛට්ඨානතො දො නිධි
 නිහරපෙසි. වාලුගෙහසුති මහලහභ්ථිට්ඨානෙ තස්ස වාලුගිසමුඛට්ඨා
 නතො නිධං නිහරපෙසි. කෙබුකෙති කෙබුකං වුවච්ඡි උදකං මහල
 පොකකරණ්ණිතො උදකං නිහරපෙසි. නිධං දස්සෙසි. රුකඛග්ගෙසු
 මහානිධිති තස්ස උය්‍යානෙව මහාසාලරුකඛමුලෙ ඩිතමඡ්ඤාතික
 සමයෙ පරිමණ්ඩලාය රුකඛච්ඡායාය අනො නිධිකුමභියො නිහර
 පෙසි. එවං සොළසනිධං නිහරපෙසි. අඤ්ඤං කිඤ්ඤි අභ්ථි ආහ.
 නභ්ථි දෙව්භි මහාජනො හට්ඨිකුට්ඨා අහොසි.

රුජා ඉමං ධනං දනමුඛෙ විකිරිස්සාමිති නගරමජෙකුවෙව
 චතුසු ආරෙසුති පඤ්ච දහසාලා කාරෙත්වා මහාදානං පට්ඨපෙසි.
 කාලිවමපානගරතො මාතරුඤ්ච බ්‍රාහ්මණඤ්ච පකෙකාසාපෙත්වා
 මහනතං සකකාරමකාසි. තස්ස තරුණරජෙජයෙව සකලං විදෙහ
 රට්ඨං අරිට්ඨජනකරඤ්ඤා කිර පුතො මහාජනකරුජා නාම
 රජු. කාරෙති පණ්ණිතො කිර රුජා පසිසාම නනති දස්සනත්ථාය
 සඞ්ඛිතං අහොසි. තතො තතො බහුං පණ්ණාකාරං ගහෙත්වා
 ආගමිංසු. නගරෙ මහාජණං සජ්ජිංසු. රුජනිවෙසනං හත්ථ්ථරුදීති
 සත්ථිතො ගඤ්චමමාලදමාති ඔසාරෙත්වා විපකිණ්ණලාජකුසුමවාස
 ඥපකිකාරං කාරෙත්වා නානපකාරකං භොජනං උපට්ඨපෙසුං.
 රඤ්ඤා පණ්ණාකාරත්ථාය රජතසුචණ්ණභාජනාදිසු නානප
 කාරුති බාදනිසභොජනිසපාණඵලාඵලාදීති ගහෙත්වා තත්ථ තත්ථ
 සමපරිවාරෙත්වා අට්ඨංසු. එකතො අමච්චමඤ්ඤිලං නිසීදි. එකතො
 බ්‍රාහ්මණගණො එකතො සෙට්ඨිආදයො එකතො උත්තමරුපධරු
 තාටකිත්ථියො. බ්‍රාහ්මණසොත්ථිකාරු මුඛමඛලිකා මඛලිතිනාදිසු.

භූසලා ගීතාදීනි පවත්නසිංසු. අනෙකාසතානි භූරියානි වජ්ජසිංසු.
රජනිවෙසනං යුගකුරසාගරභූවතී විය එකනිත්තාදං ඔලොකිතො
ලොකිතධ්මානං කවපති.

මහාසතොතා සෙනවත්තකසා හෙට්ඨා රජාසනෙ නිසිනොතා
සකකසිරිසද්ධිං මහනතං සිරිවිලාසං ඔලොකෙත්වා අත්තනො මහා
සමුද්දෙ කතවායාමං අනුසාරි. අප්පං විරියං නාම කතතබ්බසුත්තකං
සවාහං මහාසමුද්දෙ විරියං න කරියං ඉමං සමපතනං න ලභියානති
තං වායාමං අනුසාරනාසා පිති උපපජ්ජි. සො පිතිවෙගෙන උද්ගං
උද්ගෙනොතා ආහ.

ආසිංසෙපෙව පුරිසො න නිබ්බිද්දෙය්‍ය පණ්ඩිතො,
පසායම් වොහං අත්තානං යථා ඉවතී තථා අහු.

ආසිංසෙපෙව පුරිසො න නිබ්බිද්දෙය්‍ය පණ්ඩිතො,
පසායම් වොහං අත්තානං උද්ගං ඵලමුබ්බතං.
වායමෙපෙව පුරිසො න නිබ්බිද්දෙය්‍ය පණ්ඩිතො,
පසායම් වොහං අත්තානං යථා ඉවතී තථා අහු.

වායමෙපෙව පුරිසො න නිබ්බිද්දෙය්‍ය පණ්ඩිතො,
පසායම් වොහං අත්තානං උද්ගං ඵලමුබ්බතං.

දුක්ඛපතීතොපි නරෙ සප්පෙකුසු
ආසං න ඡිද්දෙය්‍ය සුඛාගමාය,
බහු ති පසාය අභිතා භිතා ව
අවිනකතිතා මච්චුමුපබ්බජනති.

අවිනතිතමපි හවති විනතිතමපි විනසාති,
න භි විනතාමයා හොගා ඉප්පියා පුරිසසායාති.

තත්ථ න නිබ්බිද්දෙය්‍යාති විරියං කරෙතොතා න නිබ්බිද්දෙය්‍ය.
යථා ඉවතීනති රජහාවං ඉවතී තපෙව ජාතොමහි. උබ්බතනති නිහටං.
දුක්ඛපතිතොති කාසිකවෙතසිකෙන දුක්ඛෙන පුට්ඨාපිති අපේරා.
අභිතාවාති දුක්ඛපසාය අභිතා, සුඛපසාය භිතා, අවිනකතිතාති අවි
තකතිතාරෙ අවිනතතාරෙ. ඉදං වුත්තං හොති-තෙසු පසෙසු
අභිතපසෙසන පුට්ඨසත්තා භිතපසෙසාපි අප්පි විරියං කරෙතොතා තං
පාපුණ්ණති අවිනතතො විරියං න කරෙතති තෙ ඉමසාසථසා අවි
තකතිතා අවිනතිතාරෙ භිතපසං අලභිතො මච්චුමුපබ්බජනති
මරණං පාපුණ්ණති තසමා විරියං කතතබ්බමෙවාති. අවිනතිතමපිති
ඉමෙසං සත්තානං අවිනතිතමපි හොති විනතිතමපි නසාපි හි
අයුජ්ඣිතො රජං ලභියාමිති ඉදං අවිනතිතං සුචරණභූමිතො ධනං
ආහරිතො යුජ්ඣිතො ගණ්ණියාමිති පන විනතිතං ඉදං මෙ විනතිතං
නට්ඨං අවිනතිතං ජාතං, නති විනතාමසාති සත්තානංහි හොගා විනතාය
අතිපජ්ජනතො විනතාමයා නාම න හොතති තසමා විරියමෙව
කතතබ්බං විරියවතො හි අවිනතිතං හොතිති.

සො තතො පට්ඨාය දසරුජබ්බෙම අකොපෙනා බ්බෙමින රජු
කාරෙසි. පට්ටිකත්ථෙව උපට්ඨාසි. අපරභාගෙ සිව්ලිදෙව් බඤ්ඤ
පුඤ්ඤලකණං පුත්තං විජාසි. දීඝාචුකුමාරෙතිස්ස නාමං කරිංසු. තස්ස
වයපපත්තස්ස රජා උපරජං. දක්ඛා එකදිවසං උය්‍යානපාලෙන එලා
එලෙසු වෙව නානා පුපෙඵසු ව ආභතෙසු තාති දිස්වා තුට්ඨා තස්ස
සමානං කාරෙතා සමම උය්‍යානපාල උය්‍යානං පස්සිස්සාමි අලඛිකාරු
පෙති තතති ආහ. සො සාමුඛි තථා කත්වා රඤ්ඤෙ තිවෙදෙසි. සො
හත්තිකකිඤ්චරගතො මහනෙතන පරිවාරෙන උය්‍යානආරං පාපුණි.
තත්ථ ව ඥෙ අමො නිලොභාසා එකො අඵලො එකො එලබ්බෙ සො
පන අතිමුද්ධෙ රඤ්ඤෙ අග්ගඵලං න පරිභුත්තත්තා තතො කොපි එලං
ගහෙතුං න උස්සගති. රජා හත්තිකකිඤ්චරගතොව තතො එකං එලං
ගහෙතා පරිභුඤ්ඤ. තස්ස තං ජිව්ගග්ගෙ ඤජිතමත්තමෙව දිබ්බොජො
විය උපට්ඨාසි. සො නිවත්තනකාලෙ බහුං බාදිස්සාමිති විනෙතසි.
රඤ්ඤෙ අග්ගඵලං පරිභුත්තනති ඤත්වා උපරුජං ආදිං කත්වා අත්තමසො
හත්තිමෙණ්ඩාපි ගහෙතා පරිභුඤ්ඤංසු. එලං අලභත්තා දණ්ඩෙති
සාබා හිඤ්ඤා නිපපත්තං අකංසු. රුකෙබා ඔහග්ගවිහග්ගො අට්ඨාසි.
ඉතරෙ පන මණ්ඩපබ්බතො විය විලසමානො සීතො.

රජා උය්‍යානා නිකම්මනො තං දිස්වා ඉදං කිනති අමචෙව
පුච්ඡි. දෙවෙන අග්ගඵලං පරිභුත්තනති මහාජනෙන විලුකෙනා දෙවැති.
ඉමස්ස පන නෙව පත්තං න වණ්ණො බිණොති. නිපඵලතාය න බිණො
දෙවැති. රජා සංවෙගං පටිලභිතා අයං රුකෙබා නිපඵලතාය නිලො
භාසො සීතො අයං සඵලතාය ඔහග්ගවිහග්ගො සීතො ඉදමපි රජු
එලිතරුකබසදිසං පබ්බජ්ජා නිපඵලරුකබසදිසං සකිඤ්ඤනස්සෙව හයං
නාකිඤ්ඤනස්ස. අහං එලරුකෙබා විය අනුත්වා නිපඵලරුකබසදිසො
හවිස්සාමි සමපතති. ඡබ්බෙතා නිකම්ම පබ්බජ්ජාමිති දළහං කත්වා
මනං අබ්බිහිතිතා නගරං පටිසිත්වා පාසාදආරෙ සීතොව සෙනාපතිං
පකෙකාසාපෙනා මහාසෙනාපති අජ් මෙ පට්ඨාය භත්තභාර
කඤ්ඤෙව මුඛොදකදන්තකට්ඨද්‍රයකඤ්ඤෙකං උපට්ඨාකං ඤපෙනා
අඤ්ඤාමං දට්ඨුං මා ලභනතු පොරුණකවිතිච්ඡයාමචෙව ගහෙතා
රජු අනුසාසථ අහං ඉතො පට්ඨාය මහාතලෙ සමණධම්මං කරිස්සා
මිති වත්වා පාසාදං ආරුග්ග එකකොව සමණධම්මං අකාසි. එවං
කාලෙ ගතෙ මහාජනො රුජබ්බණ්ණ සන්තිපතිතා මහාසත්තං අදිස්වා
න තො රජා පොරුණකො වියාති වත්වා ගාථාදාමයාහ.

අපුරුණං චත හො රජා සබ්බභූමෙමා දිසමපති,
තාජ් නචෙව නිසාමෙති න හිතෙ කුරුතෙ මනො.

න මිගෙ නපි උය්‍යානෙ නපි හංසෙ උදිකකති,
මුගොව තුණ්හිමාසීතො න අත්ථමත්තසාසතිති.

තත්ථ මිගෙති සබ්බසම්මාතිකවචනං පුබ්බෙ හත්ථිං යුජ්ඣාපෙති
මෙණෙහි යුජ්ඣාපෙති අජ් තෙපි නම්ලොකෙතිති අත්ථො. උය්‍යානෙති
උය්‍යානෙපි උය්‍යානකිලං නානුභොති. හංසෙති පද්‍රමසඤ්ජනාසු

උය්‍යානපොකකරණීසු හංසගණං න ඔලොකෙති. මුණොවාති හත්ත
හාරකං කිර උපට්ඨාකඤ්ච පුට්ඨංසු රුජා තුලෙනති සද්ධිං කිඤ්ච
මනෙතතිති. තෙ න මනෙතතිති වදිංසු. තස්මා එවමාහංසු.

රුජා කාමෙසු අතලලීයනෙතන විවෙකතිනෙතන විතෙතන
කුලුපකපචෙටකබුද්ධො අනුස්සරිත්වා කොනු බො මෙ තෙසං සිලාදි
ගුණසුත්තානං අභිඤ්චානං වයනට්ඨානං ආවිහබ්බිස්සතිති ගාථාති
උදනං උදනෙසි.

සුබකාමා රහොසිලා වධබන්ධා උපාරතා,
කෙසං නු අජ්ඣ ආරමෙ දහර වුද්ධා ව අච්ඡරෙ.

අභිකකනතවනථා ධිර නමො තෙසං මහෙසිනං,
යෙ උස්සුකමහි ලොකමහි විහරන්ති අනුස්සකා.

තෙ ඡෙත්වා මච්චනො ජාලං තන්තං මායාවිනො දලහං,
ඡින්නාලයත්තා ගච්ඡන්ති කො තෙසං ගතිමාපයෙති.

තත් සුබකාමාති නිබ්බාණස්සුබකාමා. රහොසිලාති පටිච්ඡන්ත
සිලා න අත්තනො ගුණපකාසකා. දහර වුද්ධාවාති දහරවෙව මහල
කාව. අච්ඡරෙති වසනති. තයෙවං තෙසං ගුණෙ අනුස්සරන්තස්ස මහති
පිති උපපජ්ජි. අප පලලබ්ධතො උට්ඨාය උත්තරසිහපඤ්ඤරං විවරිත්වා
උත්තරදිසාතිමුබො සිරසි අඤ්ඤලිං පටිට්ඨාපෙත්වා එවරුපෙති ගුණෙති
සමන්තාගතා පචෙටකබුද්ධාති නමස්මාතො අභිකකනතවනථාති
ආදිමාහ. තත් අභිකකනතවනථාති පභිනතණ්ඨා. මහෙසිනන්ති
මහජනන සිලකඩන්ධාදයො එසිත්වා සිත්තානං. උස්සුකමහිති රහාදිති
උස්සුකකං ආපනෙත. මච්චනො ජාලනති කිලෙසමාරෙන පසාරිතං
තණ්ඨාජාලං. නන්තං මායාවිනොති අතිමායාවිනො. කො තෙසං
ගතිමාපයෙති කො මං තෙසං පචෙටකබුද්ධානං නිවාසට්ඨානං
පාපෙය්‍ය ගහෙත්වා ගච්ඡෙය්‍යාති අත්තො.

තස්ස පාසාදෙයෙව සමණධම්මං කරෙන්නස්ස වත්තාරෙ මාසා
අතිතා. අපංස්ස අතිවිශ පබ්බජ්ජාය විත්තං නම්. අගාරං ලොකනතරික
නිරයො විය බාසි. තයො භවා ආදිත්තා විය උපට්ඨාහිංසු. සො
පබ්බජ්ජාතිමුබෙන විතෙතන කද නු බො ඉමං සත්තභවතං විය
අලබ්ධතපටියත්තං මිටිලං පහාය ගිමිටන්තං පටිසිත්වා පබ්බජ්ජවෙස
ගහණකාලො මග්ගං භවිස්සතිති විනෙතත්වා මිටිලාවණ්ණතං නාම
ආරති.

කදහං මිටිලං ජිතං විසාලං සබ්බතොපහං,
පහාය පබ්බජ්ජාමි තං කදස්සු භවිස්සති.

කදහං මිටිලං ජිතං විහත්තං භාගසොමිතං,
පහාය පබ්බජ්ජාමි තං කදස්සු භවිස්සති.

කදහං මිටිලං ජිතං බහුපාකාරතොරණං,
පහාය පබ්බජ්ජාමි තං කදස්සු භවිස්සති.

කදහං මිටිලං ජීතං දළහමට්ඨාලකොට්ඨකං,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං මිටිලං ජීතං සුචිහතතං මහාපථං,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං මිටිලං ජීතං සුචිහතතනනරුපණං,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං මිටිලං ජීතං ගවාස්සරථපිළිනං,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං මිටිලං ජීතං ආරාමවනමාලිනිං,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං මිටිලං ජීතං උය්‍යානවනමාලිනිං,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං මිටිලං ජීතං පාසාදවනමාලිනිං,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං මිටිලං ජීතං තිපුරං රුජබ්‍රහ්මිනිං,
මාපිතං සොමනස්සෙන වෙදෙහෙන යසසිනා,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං වෙදෙහෙ ජීතෙ නිවිතෙ ධම්මරක්ඛිතෙ,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං වෙදෙහෙ ජීතෙ අපේයෙය ධම්මරක්ඛිතෙ,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කද අනෙතපුරං රම්මං විහතතං භාගසොමිතං,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කද අනෙතපුරං රම්මං සුධාමතතිකලෙපනං,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කද අනෙතපුරං රම්මං සුචිග්‍රකං මනොරමං,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං කුට්ඨාසාරෙ විහතෙත භාගසොමිතෙ,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං කුට්ඨාසාරෙ සුධාමතතිකලෙපනෙ,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං කුට්ඨාසාරෙ සුචිග්‍රකෙ මනොරමෙ,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං කුට්ඨාසාරෙ ලිතෙත චන්දනපොසිතෙ,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං සුචණ්ණපලලබ්බික ගොණකො විහතසන්තො,
පහාය පබ්බජ්ඣාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං කප්පාසකොසෙය්‍යං බොමකොට්ඨබ්බිකා ව,
පහාය පබ්බජ්ඣාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං පොකබරණ්ණෙයො රමමා වකතවාකුපකුජ්ඣා,
මන්දලකෙති සංඤ්ඤා පට්ඨුපපලකෙතිව;
පහාය පබ්බජ්ඣාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං හත්ථිගුමෙබ්බි සබ්බාලභිකාරහුසිතො,
සුචණ්ණකචෙත් මාතබ්බික ගෙමකප්පතවාසසෙ.

ආරුළෙහ ගාමණ්ණියෙති තොමරභිකුසපාණ්ණි,
පහාය පබ්බජ්ඣාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං අසකගුමෙබ්බි සබ්බාලභිකාරහුසිතො,
ආජාතියෙව ජාතියා සිකිචෙ සිසවාහතො.

ආරුළෙහ ගාමණ්ණියෙති ඉලලියාවාපධාරිති,
පහාය පබ්බජ්ඣාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං රජසෙණ්ණියො සත්තඥො උසසිතඤ්ඤා,
දීපෙ අපොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලභිකාරහුසිතො.

ආරුළෙහ ගාමණ්ණියෙති වාපහන්තෙති වමමිති,
පහාය පබ්බජ්ඣාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං සොචණ්ණරජෙ සත්තඥො උසසිතඤ්ඤා,
දීපෙ අපොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලභිකාරහුසිතො.

ආරුළෙහ ගාමණ්ණියෙති වාපහන්තෙති වමමිති,
පහාය පබ්බජ්ඣාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං සඤ්ඤාරජෙ සත්තඥො උසසිතඤ්ඤා,
දීපෙ අපොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලභිකාරහුසිතො.

ආරුළෙහ ගාමණ්ණියෙති වාපහන්තෙති වමමිති,
පහාය පබ්බජ්ඣාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං අසාරජෙ සත්තඥො උසසිතඤ්ඤා,
දීපෙ අපොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලභිකාරහුසිතො.

ආරුළෙහ ගාමණ්ණියෙති වාපහන්තෙති වමමිති,
පහාය පබ්බජ්ඣාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං ඔට්ඨාරජෙ සත්තඥො උසසිතඤ්ඤා,
දීපෙ අපොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලභිකාරහුසිතො.

ආරුළෙහ ගාමණ්ණියෙති වාපහන්තෙති වමමිති,
පහාය පබ්බජ්ඣාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං ගොරපේ සන්නද්ධො උසිතිකුප්පේ,
දීපෙ අපොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛිකාරහුසිතෙ.

ආරුළෙන ගාමණීයෙහි වාපහතෙති වම්බිති,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං අජරපේ සන්නද්ධො උසිතිකුප්පේ,
දීපෙ අපොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛිකාරහුසිතෙ.

ආරුළෙන ගාමණීයෙහි වාපහතෙති වම්බිති,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං මෙණ්ඩරපේ සන්නද්ධො උසිතිකුප්පේ,
දීපෙ අපොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛිකාරහුසිතෙ.

ආරුළෙන ගාමණීයෙහි වාපහතෙති වම්බිති,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං මිගරපේ සන්නද්ධො උසිතිකුප්පේ,
දීපෙ අපොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛිකාරහුසිතෙ.

ආරුළෙන ගාමණීයෙහි වාපහතෙති වම්බිති,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං හන්ථාරුහෙ සබ්බාලඛිකාරහුසිතෙ,
නීලවම්බරෙ සුරෙ තොමරඛිකුසපාණිනෙ,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං අස්සාරුහෙ සබ්බාලඛිකාරහුසිතෙ,
නීලවම්බරෙ සුරෙ ඉලලියාවාපධාරිනෙ,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං ධනුශ්ශහෙ සබ්බාලඛිකාරහුසිතෙ,
නීලවම්බරෙ සුරෙ වාපහතෙති කලාපිනෙ,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං රුජපුතෙත සබ්බාලඛිකාරහුසිතෙ,
විතතවම්බරෙ සුරෙ කඤ්චනාවෙලුධාරිනෙ,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කදහං අරියගණේ වන්චනෙත අලඛිකතෙ,
හරිවන්චනලිතතබ්බෙත කාසිකුතතමධාරිනෙ,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කද සත්තසතා හරියා සබ්බාලඛිකාරහුසිතා,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කද සත්තසතා හරියා පුසඤ්ඤ තනුමජ්ඣමා,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදය්‍යු හවිස්සති.

කඳු සතනසතා හරියා අසාවා පියතාණිති,
පහාය පබ්බජිසාමි තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කඳු සතථලං කංසං සොවණණං සතරුජකං,
පහාය පබ්බජිසාමි තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදය්‍යු මං හත්ථිගුලබ්බා සබ්බාලභිකාරහුසිතා,
සුවණණකච්ඡා මාතභිතා හෙමකප්පනවාසසා.

ආරුලතා ගාමණීයෙහි තොමරභිකුසපාණිති,
යන්තං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදය්‍යු මං අසාගුලබ්බා සබ්බාලභිකාරහුසිතා,
ආජාතියසා ව ජාතියා සිකුචා සිසවාහතා.

ආරුලතා ගාමණීයෙහි ඉලලියාවාපධාරිති,
යන්තං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදය්‍යු මං රථසෙති සන්තඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යග්ගා සබ්බාලභිකාරහුසිතා.

ආරුලතා ගාමණීයෙහි වාපහනෙති වමමිති,
යන්තං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදය්‍යු මං සොණණරථා සන්තඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යග්ගා සබ්බාලභිකාරහුසිතා.

ආරුලතා ගාමණීයෙහි වාපහනෙති වමමිති,
යන්තං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදය්‍යු මං සජ්ඣුරථා සන්තඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යග්ගා සබ්බාලභිකාරහුසිතා.

ආරුලතා ගාමණීයෙහි වාපහනෙති වමමිති,
යන්තං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදය්‍යු මං අසාරථා සන්තඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යග්ගා සබ්බාලභිකාරහුසිතා.

ආරුලතා ගාමණීයෙහි වාපහනෙති වමමිති,
යන්තං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදය්‍යු මං ඔට්ඨරථා සන්තඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යග්ගා සබ්බාලභිකාරහුසිතා.

ආරුලතා ගාමණීයෙහි වාපහනෙති වමමිති,
යන්තං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදය්‍යු මං හොරථා සන්තඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යග්ගා සබ්බාලභිකාරහුසිතා.

ආරුළුහා ගාමණියෙහි වාපහන්වෙති වමම්හි,
යනතං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදය්‍යු මං අජරථා සන්නද්ධා උසසිතද්ධජා,
දීපා අපොපි වෙශ්‍යග්‍ගා සබ්බාලඛකාරහුසිතා.

ආරුළුහා ගාමණියෙහි වාපහන්වෙති වමම්හි,
යනතං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදය්‍යු මං මෙණ්ඩරථා සන්නද්ධා උසසිතද්ධජා,
දීපා අපොපි වෙශ්‍යග්‍ගා සබ්බාලඛකාරහුසිතා.

ආරුළුහා ගාමණියෙහි වාපහන්වෙති වමම්හි,
යනතං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදය්‍යු මං මීගරථා සන්නද්ධා උසසිතද්ධජා,
දීපා අපොපි වෙශ්‍යග්‍ගා සබ්බාලඛකාරහුසිතා.

ආරුළුහා ගාමණියෙහි වාපහන්වෙති වමම්හි,
යනතං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදය්‍යු මං හත්ථාරුහා සබ්බාලඛකාරහුසිතා,
නිලවමමධරු සුරු තොමරභිකුසපාණිනො,
යනතං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදය්‍යු මං අස්සාරුහා සබ්බාලඛකාරහුසිතා,
නිලවමමධරු සුරු ඉලලියාවාධාරිනො,
යනතං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදය්‍යු මං ධනුග්‍ගහා සබ්බාලඛකාරහුසිතා,
නිලවමමධරු සුරු වාපහත්ථා කලාපිනො,
යනතං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදය්‍යු මං රුජප්‍රත්තා සබ්බාලඛකාරහුසිතා,
විත්තවමමධරු සුරු කඤ්චනාවෙඨධාරිනො,
යනතං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදය්‍යු මං අරියගණා වත්ථවන්තා අලඛකතා,
හරිවජ්‍ජනලිත්තඛතා කාසිකුත්තමධාරිනො,
යනතං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදය්‍යු මං සත්තසතා හරියා සබ්බාලඛකාරහුසිතා,
යනතං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කද සත්තසතා හරියා සුසඤ්ඤ තනුමජ්ඣිමා,
යනතං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කද සත්තසතා හරියා අස්සවා පියහාණිනී,
යනතං මං නානුසිස්සන්ති තං කදය්‍යු භවිස්සති.

කදු පතනං ගහෙනින මුණෙකි සබ්බාපිපාරුතො.
 පිණ්ඩකාය වරියාමි නං කදුසු හවියාති.
 කදුහං පංසුකුලානං උජ්ඣිතානං මහාපථෙ,
 සබ්බාපිං ධාරයියාමි නං කදුසු හවියාති.
 කදු සත්තාහං මෙසෙ ඔව්වො අලලව්වරො,
 පිණ්ඩකාය වරියාමි නං කදුසු හවියාති.
 කදුහං සබ්බහං ආනං රුක්ඛා රුක්ඛං වනා වනං,
 අනපෙකෙකා විහරියාමි නං කදුසු හවියාති.
 කදුහං ගිරිදුග්ගෙසු පභිනහගහෙරවො,
 අදුතියො විහරියාමි නං කදුසු හවියාති.
 කදු විණංව රුජකො සත්තනනතිං මනොරමං,
 විතනං උජ්ඣං කරියාමි නං කදුසු හවියාති.
 කදුහං රථකාරෙව පරිකන්තං උපාහතං,
 කාමසංයොජනෙ ඡෙව්ණං යෙ දිබ්බෙ යෙ ව මානුසෙති.

තත් කදුති කාලපරිවිතකෙකා. ජීවනනි වජ්ඣාලකාරාදීති
 ද පටිතං. සබ්බකොපහනනි සමන්තතො වජ්ඣාලකාරෙහාසයුත්තං.
 නං කදුසු හවියාතිති තං එවරුපං නගරං පහාය පබ්බජනං
 කදු නාම හවියාතිති. විහනනං ගාගසොමිනනති ඡෙකෙති නගර
 මාපකෙති රුජභිවෙසනාදීතං වසෙන විහනනං ආරම්භිතං වසෙන
 කොට්ඨාසතො මිතං. බහලපාකාර කොරණනති බහලෙන පුඵලෙන
 පාකාරෙන වෙව වාරතොරණෙති ව සමන්තාගතං. දලුමට්ඨාල
 කොට්ඨකනති දලුකති අනතරට්ඨාලකෙති ව වාරකොට්ඨකෙති ව
 සමන්තාගතං. පිළිනනති සමාකිණ්ණං. කිසුරනති තිති පුරෙති සමන්තා
 ගතං. තිපාකාරනති අපො, තිසුරං වා තිකබත්තුං පුණ්ණනති
 අපො, ගුජබණ්ඩනති රුජඤ්ඤකෙහෙව තිකබත්තුං පුණ්ණං. සොම
 නියොගනාති එවං නාමකෙන විදෙහරුජෙන. නිවිකොති බඤ්ඤතිවයාදි
 සමපතෙන. අපෙසොති පට්ඨාමිතෙති අපෙනබ්බ. වඤ්ඤපො
 තිකොති ලොගිතවඤ්ඤෙන පරිපෙඨාසිතෙ. කොට්ඨකනති කොට්ඨකර
 රටෙහි උට්ඨිතවජ්ඣනි. හප්පිගුමෙහි හප්පිකවායො. හෙමකප්පනවාස
 සෙති හෙමමයෙන සිසාලකාරසබ්බාගෙන කප්පතෙන හෙමජාලෙනව
 සමන්තාගතෙ. ගාමණීසෙතිති හත්ථවරියෙහි. ආත්තිසොව භුතිසාති
 ජාතියා කාරණාකාරණජානනාය ආජාතියො ව තාදිසානං
 අසානං ගුමෙ. ගාමණීසෙතිති අසානවරියෙහි. ඉලලියා වා පඬාටිතිති
 ඉලලි ව වාපඤ්ඤා ධාරෙතෙති. රථසෙතිනති රථසවං. සහහදොති
 සුට්ඨසත්තඥො. දිසෙ අපොපි වෙසාගෙහි දිපිවෙසාගෙහිවම
 පරිකිත්තෙ. ගාමණීසෙතිති රථවරියෙහි. සජ්ඣාදිතෙති රජතරපෙ.
 අජරපමෙහි රථමගරපෙ සොහනත්ථාය යොජෙනති. අපිසහණාති
 ඉහවණගණා තෙ කිර තද අරියාවාද අගෙසුං තෙන තෙ එව

මාහ, හපිවදනලිහනබෙගති කඤ්චනවණේණන වදනෙන ලිහන සරිරෙ, සත්තසනාති පියහරියායෙව සකියාහ, සුසඤ්ඤාති සුසඤ්ඤානා, අස්සවාති වචනකාරිකා, සනඵලනති සුවණ්ණස්ස ඵලසතෙන කාරිතං, කංසනති පාතීං, සනග්ඤ්ඤාති පිට්ඨිපස්සෙ රුජ් සතෙන සමන්තාගතං, සනගං මනති අතිභිගකෙව වතසණෙහි ඵකක මෙව ගච්ඡන්තං මං කදානු තෙ නානුගමියානති, සත්තාහං මෙසෙති සත්තාහං සමුට්ඨිතෙ මෙසෙ සත්තාහවද්දලිකෙති අන්තො, සබ්බහනති සබ්බං දිවසං, රුජ්ඣොති විණාවාදකො, කාමසංයෝජනෙති කාම සංයෝජනං, දිබ්බෙති දිබ්බං, මානුසෙති මානුසං.

සො කිර දසවස්සසහස්සායුකකාලෙ නිබ්බතො සත්තවස්ස සහස්සාති රජ්ජං කාරෙත්වා නිවස්සසහස්සාවසිට්ඨෙ ආයුච්චි පබ්බ ජ්ඣො පබ්බජනො පනෙස උය්‍යානවායෙ අමරරුක්ඛස්ස දිට්ඨ කාලතො පට්ඨාය වතතායෙ මාසෙ අභාරෙ වසිත්වා ඉමමහා වෙසා පබ්බජිතවෙසො ව වරතයෙ පබ්බජස්සාමිති විනොතො උපට්ඨාකං රහස්සෙන ආණාපෙසි තාත කඤ්චි අජනාපෙත්වා අත්තරුපණතො කාසායවත්තාවෙව මත්තිකාපත්තඤ්ච ආහරති, සො තථා අකාසී, රුජ් කප්පකං පකෙකාසාපෙත්වා කෙසමස්සං ඔහාරුපෙත්වා කප්පකං උය්‍යාපෙත්වා ඵකං කාසාවං නිවාසෙසි ඵකං පාරුපි ඵකං අංසෙ අකාසී මත්තිකාපත්තමපි ඵවිකාය ඔසාපෙත්වා අංසෙ ලග්ගෙසී, තතො කත්තරදණ්ඩං ගහෙත්වා මහාතලෙ කතිපයවායෙ පච්චෙකනුඤ්ච ලිළාය අපරපරං වඛකමි, සො තං දිවසං තත්ථෙව වසිත්වා පුන දිවසෙ සුරියුග්ගමණවෙලාය පාසාදා ඔත්තරිතුං ආරති.

තදා සිවලී දෙවී තා සත්තසතා වලලිඤ්ඤා පකෙකාසාපෙත්වා විරදිට්ඨො නො රුජා වතතායෙ මාසාඅතීතා අජ්ජ නං පසසියාම සබ්බා අලභිකරිත්වා යථා බලං ඉත්තිකුත්තභාවවිලාසෙ දස්සෙත්වා කිලෙසබ්බකිනෙන බන්ධිතුං වායමෙය්‍යාථාති වත්වා අලභිකතපටි යත්තාති තාහි සද්ධිං රුජානං පස්සාමිති පාසාදං අභිරුහන්ති තං ඔත්තරන්තං දිස්වාපි ත සඤ්ජාති, රඤ්ඤා ඔවාදං දතුං ආගතො පච්චෙකනුඤ්චො හවිස්සතිති සඤ්ඤාය වද්දිත්වා ඵකමන්තං අට්ඨාසී, මහාසතෙතාපි පාසාදා ඔත්තරි, ඉත්තරු පාසාදං අභිරුහිත්වා සිරිසයන පිට්ඨි රඤ්ඤා හමරවණේණ කෙසෙ ව පසාධනභණ්ඩකඤ්ච දිස්වා ත සො පච්චෙකනුඤ්චො අමහාකං පියසාමිකො හවිස්සති ඵථ නං යාවිත්වා නිවතෙතස්සාමිති මහාතලා ඔත්තරිත්වා රුජබ්ගණේ සමපා පුණ්ණිත්වා ව පන සබ්බාහිපි තාහි සද්ධිං කෙසෙ මොවෙත්වා පිට්ඨියං විකිරිත්වා හත්ථෙහි හදයං සංසුමතිත්වා කසමා ඵවරුපං කමමං කණ්ඨ මහාරුජාති අතිකරුණං පරිදෙවමානා රුජානං අනුබන්ධී, සකලනගරං සබ්බුතිතං තෙපි රුජා කිර නො පබ්බජ්ඣො කුතො පුන ඵවරුපං ධමමකං රුජානං ලභිස්සාමාති රෙදමානා රුජානං අනුබන්ධීසු, තත්ත තාසං ඉත්තිතං පරිදෙවිතඤ්චව පරිදෙවනතිශොපි තා පහාය රඤ්ඤාද ව ගමණං ආවිකණ්ණෙනො සත්ථා ආහ,

තා ව සත්තසතා හරියා සබ්බලඛිකාරභුසිතා,
බාහා පග්ගග්ග පක්කද්දං කසමා නො විජතිස්සයි.

තා ව සත්තසතා හරියා සුසඤ්ඤා තනුමඤ්ඤිමා,
බාහා පග්ගග්ග පක්කද්දං කසමා නො විජතිස්සයි.

තා ව සත්තසතා හරියා අස්සවා පියභාණ්ණි,
බාහා පග්ගග්ග පක්කද්දං කසමා නො විජතිස්සයි.

තා ව සත්තසතා හරියා සබ්බලඛිකාරභුසිතා,
තිත්වා සම්පදායී රුජා පබ්බජ්ජාය පුරකවතො.

තා ව සත්තසතා හරියා සුසඤ්ඤා තනුමඤ්ඤිමා,
තිත්වා සම්පදායී රුජා පබ්බජ්ජාය පුරකවතො.

තා ව සත්තසතා හරියා අස්සවා පියභාණ්ණි,
තිත්වා සම්පදායී රුජා පබ්බජ්ජාය පුරකවතොති.

තත්ථ පග්ගග්ගාති. උකම්පිත්වා. සම්පදායීති තිත්තවෙ සො මහා
ජනකරුජා තා සත්තසතා හරියා කිං නො දෙව පහාය ගවජ්ජි කො
අමහාකං දෙසොති විපපලපතායො ඡබ්බිත්වා සම්පදායීතො පබ්බජ්ජාය
යාතිති වොදයමානො චීය පුරකවතො හුත්වා ගතොති අත්ථා

තිත්වා සතථලං කංසං සොවණ්ණං සතරුජ්ඣං,
අග්ගභී මතතිකාපතතං තං දුතියාතිසෙවනං

තිත්තවෙ තං මතතිකාපතතග්ගණං දුතියං අතිසෙවනං කත්වා
සො රුජාතිත්තවතොති.

සිවලී දෙවී පරිදෙවමානා රුජනං නිවතෙතදුං අසනෙකානුති
අත්ථෙසො උපායොති මහාසෙනගුත්තං පනෙකාසාපෙත්වා තාත
රඤ්ඤා පුරතො ගමණසභාගෙ ජ්ණ්ණසරජ්ණ්ණසාලාසු අග්ගිං දෙගි
තිණ්ණපණ්ණාති සංහරිත්වා තසමිං තසමිං ණානෙ ධුමං කාරෙහිති
ආණාපෙසි. සො තථා කාරෙසි. සා රඤ්ඤා සතතිකං ගතත්වා පාදෙසු
පතිත්වා මිටිලාය ආදිත්තභාවං ආරොවෙනතී භාථාවයමාහ.

වෙසමා අග්ගිසමා ජාලා කොසා ඩය්‍යනති භාගසො,
රජතං ජාතරුපඤ්ච මුත්තා වෙථරියා බහු.

මණයො සඬබ්බුත්තා ව වජ්ජිකං හරිවද්දනං,
අජ්ඣං දත්තභණ්ඩඤ්ච ලොභං කාලායසං බහුං,
ඵගි රුජ නිවත්තසසු මා තෙ තං විනසා ධනනති.

තත්ථ වෙසමාති තෙසං තෙසං මනුස්සානං ගෙහාති අග්ගි ගණති
සො එස වෙසමා ජාලාජලීතොති අත්ථා. කොසාති රපතකොට්ඨා
භාරාදිති. භාගසොති කොට්ඨාසතො සුවිහත්තාපි නො එතෙ
ඩය්‍යනති දෙව්‍යාති වදති. ලොභනති තම්බලොභාදිකං. මා තෙ තං
විනසාධනනති මා තෙ එතං ධනං නය්‍යදු ඵගි තං නිබ්බාපෙති පච්ඡාසි

ගමියාසී නගරං ඛය්‍යමානං අනොලොකෙනාවි නික්ඛන්‍යොති
තුමානං ගරහා භවියාති තාය වො ලජ්ජාය විප්‍රපිසා රොපි භවියාති
එති අමවෙව ආණ්‍යපෙනා අයති නිබ්බාපෙති දෙවොති.

අථ මහාසන්‍යො දෙවි කිං කපෙසි යෙසං කිඤ්චි අත්ථි තෙසං
තං ඛය්‍යති මයං පන අකිඤ්චනාති දීපෙනො ගාථමාහ.

සුසුබං වත ජ්වාම යෙසං නො තත්ථි කිඤ්චනං,
මිටිලාය ඛය්‍යමානාය න මෙ කිඤ්චි අඛය්‍යමාති.

තත්ථ කිඤ්චනාති යෙසං අමානං පලිවුද්ධිනකිලෙසසම්බාතං
කිඤ්චනං තුත්ථි තෙ මයං තෙන අකිඤ්චනභාවෙන. සුසුබං වත ජ්වාම
තෙනෙව කාරණෙන මිටිලාය ඛය්‍යමානාය න මෙ කිඤ්චි අඛය්‍යමාති
අප්‍රමතතමපි අතතනො භණ්ඩකං ඛය්‍යමානං න පසාමිති වදති.

එවඤ්ච පන වතා උත්තරද්වාරෙන නික්ඛමි. තාපියා
භරිතායො නික්ඛමිංසු. පුත සිවලීදෙවි එකං උපායං විනොතො
ගාමසාතරට්ඨිලොපකරණං විය දසෙය්‍යමාති ආණ්‍යපෙසි. තං ඛණ්
යෙව ආවුබ්බන්‍යො පුරිසෙ තතො තතො ආබාවන්තො විලුම්පන්තො
සරීරෙ ලාබාරසං සිඤ්චිතො ලද්ධපභාරෙ විය ඵලකෙ නිපජ්ජාපෙනා
වුය්‍යන්තො මතෙ විය ව රඤ්ඤාද දසෙය්‍යසුං. මහාජනො උපකෙතාසි
මහාරාජ තුමෙහසු ධරන්තෙහසුයෙව රට්ඨං විලුම්පනති ජනං
සාන්තෙති. දෙවිපි රාජානං වන්දිතො නිවත්තනන්දාය ගාථමාහ.

අවචියො සමුප්පන්නා රට්ඨං විද්ධංසයනති තං,
එති රාජ නිවත්තෙහසු මා රට්ඨං විනසා ඉදනති.

තත්ථ අවචියොති මහාරාජ තුමෙහසු ධරන්තෙහසුයෙව අවචි
වොරා සමුප්පන්නා. නනති තථා ධම්මාරක්ඛිතං තවරට්ඨං විද්ධංසෙති.

රාජා මයි ධරන්තෙ යෙව වොරා උට්ඨාය රට්ඨං විද්ධංසෙන්නා
නාම තත්ථි සිවලීදෙවියා කිරියා එසා භවියාතිති විනොතො තං අප්‍රපි
භාණං කරොන්තො ආහ.

සුසුබං වත ජ්වාම යෙසං නො තත්ථි කිඤ්චනං,
රට්ඨං විලුම්පමානමති න මෙ කිඤ්චි අජ්රථ.

සුසුබං වත ජ්වාම යෙසං නො තත්ථි කිඤ්චනං,
පිතිභක්ඛා භවියාම දෙවා ආභස්සරා යමාති.

තත්ථ විලුම්පමානමතිති විලුප්පමානෙ. ආභස්සරාති යථා තෙ
බ්‍රහ්මානො පිතිභක්ඛා හුතො සමාපතතිසුඛෙත විනිනාමෙතති තථා
විනිනාමෙය්‍යාමාති.

එවං වුත්තෙපි මහාජනො රාජානං අනුබ්බිකෙව. අපසං එතද
ගොසි අයං ජනො නිවත්තිතුං න ඉට්ඨති නිවත්තෙහසාමි නනති අද්ධ
ගාවුත්තං ගතකාලෙ නිවත්තිතො මහාමය්‍යෙ සිතො අමවෙව
පුට්ඨ කසෙය්‍යතං රජ්ජනති. තුමානං දෙවොති. තෙන හි ඉමං ලොකං

අනතුරු කෙරෙනාසු රාජ්‍යයේ කෙරෙහි කතනරදණෙනි තිරිය ලෙබං කඩයි. තෙජවතා රඤ්ඤ කතං තං ලෙබං කොචි අනතුරු කාතුං නාසකති මහජනෝ ලෙබං උසසිසනෙ කතො බලවපරිදෙවං පරිදෙවි. දෙවිසි තං ලෙබං අනතුරු කාතුං අවිසහනති රාජ්‍යං පිටසිං දඬා ගවජනාං දිසා සොකං බාගෙතුං අසකෙකානති උරං පහරිතො මහමයො තිරියං පතිතො පවටමානා අගමාසි. මහජනෝ ලෙබා සාමිකෙති ලෙබා භින්නාති දෙවියා ගතමයොනෙව ගතො. මහසතො උතතරිතිමවනාතිමුබො අගමාසි. දෙවිසි සබ්බං සෙකාචාහනං ආදාය තෙන සද්ධිං යෙව ගතා රාජ මහජනං නිවතෙනතුං අසකෙකානො යෙව සට්ඨියොජනමයො ගතො.

තද නාරදෙ නාම තාපසො හිමවති සුවණ්ණගුහායං වසති පඤ්චාභිඤ්ඤ කානසුබොහ වීතිනාමෙනො සත්තාහං අතිකකම්මො කානා උට්ඨාය අහො සුබං අහො සුබතති උදනං උදනෙයි. සො අපි නු බො කොචි ජමුද්දිපතලෙ ඉමං සුබං පරියෙසතිති දිබ්බවකුතා ඔලොකෙනො මහජනකුටුඬකුරං දිසා රාජ මහනෙකබ්බං නිකබෙනො සිව්ලිදෙවිපමුබං මහජනං නිවතෙනතුං න සකෙකාති අනතුරුයමපියා කරෙයුං හියොසො මතොය දලහසමාදනතං ඔවාදං දසොමති විනොතො ඉද්ධිබලෙන ගතො රඤ්ඤ පුරතො ආකාසෙ සිතොව තසං උසාහං ජනෙතුං ආහ.

කිලොසො මහතො සොසො නා නු ගාමෙ කිලිලියා,
සමණඤ්ඤෙව පුච්ඡාමි කතෙසො අතිසටො ජනොති.

රාජා ආහ.

මම මහාය ගවජනං එතෙසො අතිසටො ජනො,
සිමාතිකාමනං යනං මුනිං මොනසං පතතියා,
මසං නන්දිති ගවජනං කිං ජානමනුපුච්ඡයි.

කිමෙගසොති කිලිති කාරණෙ එස ගන්ධිකායාදිවසෙන මහතො සමුහසං සොසො. කානු ගාමෙ කිලිලියාති කානු එසා තයා සද්ධිං ආගවජනානං ගාමෙ විය කිලිකිලා. කතෙසොති කිමතං එස ජනො අතිසටො සතතිපතිතො තං පරිවාරෙතො ආගවජනිති පුච්ඡති. මමනති අහං එතං ජනං මහාය ගවජාමි තං මං මහාය ගවජනං එතොති එතසම් ආනෙ එසජනො අතිසටො අනුබකිනො ආගතො. සිමාතිකාමනං යනොති තිං පත මං කිලෙසසිමං අතිකකම්ම අන ගාරිය මුතිඤ්ඤ සබ්බාතසං මොනසං සමපතතියා යනං පබ්බජිතො වතවතිති නන්දිං අවිජතිතො බණ් බණ් උපපජ්ජමානාති නන්දිති මසං මෙව ගවජනං කිං ජානෙනො පුච්ඡයි උදනු අජානෙනො මහා ජනකො කිර විදෙහරට්ඨං ඡබ්බොති පබ්බජිතොති කිං න සුතං තයාති. අපසං සො දලහසමාදනතොය පුත ගාථමාහ.

මායසු තිණ්ණො අමඤ්ඤිතො සරිරං ධාරයං ඉමං,
අතිරණයමිදං කම්මං බහුති පරිපඤ්ඤාති.

තත්ථ මාසස්සතිණේණා අමෙඤ්ඤිකේන්ධාති ඉමං භග්නුකාසාවචන්ථං සරීරං ධාරෙතොතො ඉමිනා පබ්බජිතලිහගහණමනොතොතව කිලෙස සිමං තිණේණා අතික්කතොතොසමිති මා මඤ්ඤිකේන්ධා අනීරණේසා මිදන්ති ඉදං කිලෙසජාතං නාම න එතතකොත නීරෙතබ්බං. බහුති පටිපත්ථකොති සග්ගං ආචරිතො සිතා හි තව බහු කිලෙස පටිපත්ථා.

තතො මහාසතොතො ආහ.

කො භු මෙ පටිපත්ථස්ස මම එවං විහාරිතො,
යො තෙවදිට්ඨො නාදිට්ඨො කාමානචතිපත්ථයෙති.

තත්ථ ඝොෂොචදිට්ඨොති යො අහං තෙව දිට්ඨො මනුස්සලොකෙ න අදිට්ඨො දෙවලොකෙ කාමානං අතිපත්ථෙමි තස්ස මම එවං එක විහාරිතො කොභු පටිපත්ථො අස්සාති වදති.

අථස්ස ඝො පටිපත්ථො දස්සෙතොතො ගාථමාහ.

තිද්ද තඤ්ඤි විජමතිකා අරතී භතතසමමදො,
ආවසන්ති සරීරට්ඨා බහුති පටිපත්ථයොති.

තත්ථ ඤාදිති ආලසියං. අරතීති උක්කණ්ඨිකා. භතතසමමදොති භතත පරිලාභො ඉදං වුත්තං හොති සමණ තිං පාසාදිකො සුවණ්ණ වණේණා රජ්ජං පසාය පබ්බජිතොති වුත්තො තුග්ගං පණ්ණිතං ඔජවන්තං. පිණ්ඩපාතං දස්සන්ති ඝො තිං පතතපුරං ආදාය යාවදන්ථ භුඤ්ජන්තො පණ්ණසාලං පවිසිත්වා කට්ඨන්ථරිකාය තිපජ්ජන්තො කාකච්ඡමානො තිද්දං ඔක්කමිත්වා අන්තරු පබ්බදො අපරපරං පරිවත්තිත්වා හත්ථ පාදෙ පසාරෙතොතො උට්ඨාය විචරවංසං ගහෙත්වා ආලසියො හුත්වා තෙව සමමුඤ්ජන්තො ආදාය සමමජ්ජස්සසි න පාණ්ණියං ආහරියාසි පුත්ත තිපජ්ජන්තො තිද්දසියාසි කාමවිතක්කං වා විතක්කස්සසි තද පබ්බජ්ජාය උක්කණ්ඨියාසි භතතපරිලාභො තෙ භවියාති. ආවසන්ති සරීරට්ඨාති ඉමෙ එතතකා පටිපත්ථා තව සරීරට්ඨකා හුත්වා නිවසන්ති සරීරෙ යෙව තිබ්බත්තන්තිති දස්සෙති.

අථස්ස මහාසතොතො ථුතිං කරෙතොතො ගාථමාහ.

කලාණං වත මං හවං බ්‍රාහ්මණමනුසාසසි,
බ්‍රාහ්මණඤ්ඤෙව පුච්ඡාමි කොභු තිමසි මාරිසාති.

තත්ථ බ්‍රාහ්මණමනුසාසසිති බ්‍රාහ්මණ කලාණං වත මං අනුසාසසි.
තතො තාරදො ආහ.

තාරදො ඉති මෙ නාමං කස්සපො ඉති මං විදු,
හොතො සකාසෙ ආගඤ්ඤො සාධු සබ්බි සමාගමො.

තස්ස තෙ සබ්බො ආනපෙදු විහාරෙ උපවත්තතු,
යදුතං තං පරිපුරෙති බන්ධියා උපසමෙත ව.

පසාරය සත්තත්තඤ්ඤා උත්තත්තඤ්ඤා පසාරය,
කමමං විජ්ජඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා සක්කත්තොන පරිබ්බජාති.

තැන් විදුහි ගොනෙතන මං කසසපොති ජානනති. සබ්බිති පනෙනෙති සද්ධිං සමාගමො නාම සාධු හොතිති ආගතොවෙති. ආනන්දොති කසස තව ඉමිසං පබ්බජ්ජාය ආනන්දො කුට්ඨි සොමකසස මෙව හොදු මා උක්කණ්ඨි. විහාරෙති වතුබ්බිබොපි බ්‍රහ්මවිහාරෙ. උපවත්තංගුති පවත්තංගු. සදුනනති යනො සිලො කසිණපරිකමෙත ක්‍රිානෙන ව උභං නං එනෙති සිලාදිති පරිපුරය. ඔනනිසා උපසමෙන මාති අහං රූපබ්බජ්ජොතිමානං අකත්වා අබ්බාසනකතනතියා කිලෙසු පසමෙන ව සමන්තාගතො හොති. පසාරසාති මා උක්ඛිප මා පත්ථ පජ්ඣාති අත්ථො, සනනනං උනනනං සද්ධාති කිං ජාතිකො නාමා හනති ආදිනා නයෙන පවත්තං. ඔමානස්සු අහමහිමි ජාති සමපනෙතාති ආදිනං පපවත්තං අතිමානස්සු. කම්මිනති දසකුසල පජකමමං, ඕජ්ජනති පස්සාති සද්දස්ස අට්ඨසමාපත්තිස්සුණං. ඔම්මිනති කසිණපරිකමමසබ්බානං සමණධමමං, සක්කත්වා නි පටිබ්බජාති එනෙ අග්ගෙ සක්කත්වා වත්තස්ස ඉමෙ වා අග්ගෙ දලහං සමාදාය පටිබ්බජ පබ්බජ්ජං පාලෙති මා උක්කණ්ඨි.

එවිං සො මහාසත්තං ඔවදිචා ආකාසෙන සකට්ඨානමෙව ගතො.

තසම් ගතෙ අපරොධි මිහාර්තො නාම තාපසො තපෙව සමා
පතතිතො වුට්ඨාය ඔලොකෙනොනා මහාසතනං දිස්වා මහාරතං
නිවත්තනත්ථායසා ඔවාදං දස්සාමිති තපෙව ගතවො ආකාසෙ
අගතානං දස්සෙත්වා ආහ.

බහු හතී ව අසෙස ව නගරෙ ජනපද්‍යති ව,
තින්ධා ජනක පබ්බජිතො කපලො රතීමජ්ඣගා.

කවිනු තෙ ජානපද, මිත්‍රාමව්‍ය ව සෞතකා,
දුභිං අකංසු ජනක කසමාවෙනං අරුවමාති.

නැස් කපලෙනහි මතතිකාපතනං සන්ධායාහ. ෧෫ං වුතනං හොති-

මහාඥ ජිං ඵචරුපං ඉක්කරියං ඡබ්බිකාං පබ්බජනං ඉමස්මි.
කපල්ලකෙ රතීං අජ්ඣතා අධිග්ගොති පබ්බජ්ජාය කාරණං පුච්ඡෙනාං
ඵචමාහ. දුතීනති කීනනු ඵතෙ තච අනතරෙ කඤ්ඤි අපරුධං කරිංසු.
කස්මි තච ඵචරුපං ඉක්කරියස්සධං පභාය ඵතං කපල්ලමෙව
අරුච්ඡිකාති.

තැන: මහාසූතන: අංක.

න මහාජින ජාතුච්ච අභං කඤ්චි කුදුලනං,
අධිවෙමන ජිනෙ ඤාතිං න වාපි ඤාතයො මමනති.

තත් නිමැස්නාහි අලෙහා මිශැස්න ඡන්දුව එකසෙතෙව අහංකඤ්ඤාතිං ඤාදවන කිම්මි කාලෙ නි අබමෙමන ජිනාමි තෙපි ව ඤානසො මං අබලෙමන න ජිනතොව ඉති න කොචි මම දුභින්නාම අකාසිති අත්ථො.

එවමෙයා පඤ්ඤාං පටිකම්පිතාං ඉද්දති යෙන කාරණෙන පබ්බජිතො
තං දසෙය්‍යෙනො ආග.

දිස්වාන ලොකවත්තනතං බජ්ජනං කද්දුමිකතං,
හඤ්ඤරෙ බජ්ඣරෙ වෙත්ථ යත්ථ සතෙතො පුථුජ්ජනො;
එතාගං උපමං කත්වා භික්ඛකොසම් මිශාජිනාති.

තත්ථ ලොකවත්තනනනි වට්ඨානුගතස්ස බාලලොකස්ස වත්තනතං
පවෙණිං අහං අද්දසං තං දිස්වා පබ්බජිතොසම්භි දීපෙති.
බජ්ජනං කද්දුමිකනනි කිලෙසෙති බජ්ජනං තෙති ව කද්දුමිකතං
ලොකං දිස්වා. සත්ථ සතෙතොති යමිති කිලෙසවත්තමිති සතෙතො ලග්ගො
පුථුජ්ජනො තත්ථ ලග්ගා බහු සත්තා හඤ්ඤනති වෙව අනුබ්බිනා
දිති ව බජ්ඣනති. එතාගනති අහං සවෙ එත්ථ බජ්ඣස්සාමි ඉමෙ
සත්තා විශ හඤ්ඤස්සාමි වෙව බජ්ඣස්සාමිවාති එවං එතදෙව කාරණං
අත්තනො උපමං කත්වා භික්ඛකො ජාතොසම්භි අත්තො.

මිශාජිනාති තං ආලප්පි. කථං පන තෙන තස්ස නාමං ඤාතනති
පටිසන්ධාරකාලෙ පඨමමෙව පුච්ඡිතත්තා. තාපසො තං කාරණං විත්ථා
රතො සොතුකාමො හුත්වා ගාථමාග.

කොහු තෙ හගවා සත්ථා කසෙය්‍යතං වචනං සුචිං,
තති කප්පං වා විජ්ජං වා පච්චක්ඛාය රථෙසග;
සමණං ආහු වත්තනතං යථා දුක්ඛස්ස තික්ඛමොති.

තත්ථ කසෙය්‍යනනි එතං තයා වුත්තං සුචිවචනං කසෙය්‍යවචනං නාම.
කප්පනති කප්පෙත්වා පච්චන්තිතානං අභිඤ්ඤාසමාපන්නීතං ලාභීං කමමි
වාදිං තාපසං. විජ්ජනති ආසවක්ඛයඤ්ඤා විජ්ජාසමන්තාගතං පවෙචක
බුද්ධං. ඉදං වුත්තං හොති-රථෙසග මහාරුජ තති කප්පසමණංවා විජ්ජා
සමණංවා පච්චක්ඛාය තස්සොවාදං විනා යථා දුක්ඛස්ස අතික්ඛමො
හොති එවං වත්තනතං සමණං ආහු තෙසං පන වචනං සුත්වා සකකා
එවං පටිපජ්ජතුං තස්මා වදෙති කොහු තෙ හගවා සත්ථාති.

අථ මහාසතෙතා ආග.

න මිශාජිත ජාතුච්ච අහං කඤ්චි කුදුවනං,
සමණං බ්‍රාහ්මණං වාපි සකකත්වා අනුපාවිසිනති.

තත්ථ සකකත්වාති පබ්බජ්ජාය ගුණං පුච්ඡන්ත්වාය පුපෙත්වා. අනු
පාවිසිනති න කඤ්චි අනුපට්ඨිපුබ්බෙබ්බසම් න මයා කොචි සමණො
පුච්ඡිතපුබ්බෙබ්බාති වදති.

ඉමිනා හි පවෙචකබුද්ධානං සනතිකෙ ධම්මං සුණන්තොති කද්දුමි
බුද්ධස්සකවසෙන පබ්බජ්ජාදිගුණො න පුට්ඨිපුබ්බො. තස්මා එවමාග.

එවඤ්ඤා පන වත්වා යෙන කාරණෙන පබ්බජිතො තං අදිභො
පට්ඨාය දසෙය්‍යතුං ආග.

මහතාවානුභාවෙන ගව්ජනොනා සිරියාජලං,
 ගියමානෙසු ගිනෙසු වජ්ජමානෙසු වග්ගසු,
 තුරියතාලිහසබ්බසුථෙඨි සමවතාලසමාතිතෙ.

සමගාජනමඤ්ඤං ඵලං අමබං තිරෙව්ජදං,
 තුජ්ජමානං මනුස්සෙති ඵලකාමෙති ජනතුති.

සොබොගනතං සිරිං ගිනිං ඔරෙගිනිං මගාජන,
 මූලං අමබස්සපාගඤ්ඤං ඵලිනො නිපථලිතස්සව.

ඵලං අමබං ගතං දිස්වා විඤ්ඤානං විතලිකතං,
 අපථතං ඉතරං අමබං නිලොභාසං මනොරමං.

ඵවමෙව නුත අමෙග ඉස්සරෙ බහුකණ්ඩකෙ,
 අමිත්තා නො වගිස්සනති යථා අමෙබා ඵලි හතො.

අජ්නවති හඤ්ඤතෙ දිපි නාගො දනෙතති හඤ්ඤති,
 ධනමති ධනිනො ගතති අනිකෙතමසන්ථවං;
 ඵලි අමෙබා අථලොව තෙ සන්ථාරෙ උභො මමනති.

තත්ථ වග්ගසුති මධුරස්සරෙසු තුරියෙසු වජ්ජමානෙසු. තුජ්ජ
 තාලිහ සබ්බසුථෙඨි තුරියානං තාලිහෙති සබ්බසුථෙඨි උය්‍යානෙ. සමම
 තාල සමාගිහෙති සමෙවතිව තාලෙතිව සමනතාගතෙ. සමගාජ්ජනාති
 මගාජන සො අගං අද්දකං. ඵලං අමබනති ඵලං අමබං ඵලිතං අමබ
 රුකකනති අන්තං. තිරෙව්ජදනති තිරෙ පාකාරං උය්‍යානස්ස අනෙතා
 සිතොව බතිපාකාරං නිස්සාය ජාතං අමබරුකකං අද්දකං. තුජ්ජමා
 නනති පොසිගමානං. ඔරෙගිනිං ගතං විතලිකකතං මතරිකා. විතලි
 කකනති නිපථතනලං කතං. ඵවමෙවති ඵවං ඵව. ඵලිති ඵල
 සමපනෙතා. අජ්නමති වමමන්තං වමමකාරණං. දනෙතතිති
 අතතනො දනෙතති. හඤ්ඤති දනතනිමිත්තං හඤ්ඤතිති අන්තං.
 ධනමති හඤ්ඤති. අනිකෙතමසන්ථනති යො පන තිකෙතං පහාය
 පබ්බජිතතො අනිකෙතො සත්තසම්බාරවජ්ජනස්ස තණ්හාය
 සන්ථවස්ස අභාවා අසන්ථවො තං අනිකෙතමසන්ථවං කො ගතිස්සානිති
 අධිප්පායො. තෙ සන්ථාරෙති තෙ දො රුකකා මම සන්ථාරෙ අගෙ
 සුනති වදති.

තං සුනිං මගාජනො අප්පමතො ගොතිති රඤ්ඤ ඔවාදං
 දවා සකට්ඨානමෙව ගතො. තස්මිං බණෙ සිවලිදෙච්ච රඤ්ඤ
 පාදෙසු පතිවා ආග.

සබ්බො ජනො පච්ඡගිතො රුජා පබ්බජිතො ඉති,
 ගන්ථාරුභා අනිකට්ඨා රපිකා පතතිකාරිකා.

අස්සාසගිනිං ජනතං ඤපගිනිං පටිව්ජදං,
 සුත්තං රජෙජ ඤපෙතින අථ පටිජා පබ්බජස්සගිති.

තත් පච්ඡාසිතොති භිතො උත්තංගො, පටිච්ඡදනාති අමො ඛයා
මානෙපි විප්පපමානෙපි රුජා න ඔලොකෙතිති වාසිතස්ස ජනස්ස
ආවරණං රක්ඛං ඔපෙච්චා පුත්තනොන දිසාචුක්ඛමාරං රජේජ ඔපෙච්චා
අතිසිඤ්චිතා.

තතො බොධිසත්තො ආහ.

වතතා මයා ජාතපදා මිත්තාමච්චාච ඤාතකා,
සනති පුත්තා විදෙහානං දිසාචු රට්ඨවසිතො;
තෙ රජං කාරසිස්සනති මිට්ඨායං පජාපතිති.

තත් සනතිපුත්තාති සිවලි සමණානං පුත්තානාම තස්මි විදෙහ
රට්ඨවාසිතං පුත්ත පුත්තා දිසාචු අත්ථි. තෙ රජං. කාරසිස්සනති. පජා
පතිති දෙවිං ආලපති. දෙවි ආහ. දෙව කුමො තාව පබ්බජිතා අහං
කිං කරොමිති. අථ සො ආහ. අහමිනුසාසාමි වචනං මෙ කරොතිති
වච්චා ආහ.

එති තං අනුසික්ඛාමි යං වාකාං මම රුච්චති,
රජං කුචං කාරයනති පාපං දුච්චිතං බහුං.

කායෙන වාචා මනසා යෙන ගඤ්ජිසි දුග්ගතිං,
පරදින්නකෙන පරතිබ්බිතෙන
පිණෙකින යාපෙති සධිරබ්බෙමාති.

තත් කුමනති පුත්තස්ස ජතතං උස්සාපෙච්චා මම පුත්තො රුජිති
රජං අනුසාසමානා බහුං පාපං කරිස්සාසි. ගඤ්ජිසිති යෙන කායා
දිති කතෙන බහුතා පාපෙන දුග්ගතිං ගමිස්සාසි. සධිරබ්බෙමාති
පිණෙකින යාපෙන යාපෙනබ්බනති එස සධිරනං බ්බෙමා.

එවං මහාසත්තො තස්සා ඔවාදමදුසි, තෙසං අඤ්ඤමඤ්ඤං
සලාපෙන ගච්ඡන්තානං පුරිසො අත්ථං ගතො දෙවි පජිරුපට්ඨානෙ
බ්බාමාරං නිවාසාපෙසි මහාසත්තොපි එකං රුක්ඛමුලං උපගතො.
සො තත් රතතිං වසිතා පුත්ත දිවසෙ සරිරපට්ඨිජග්ගනා කච්චා මග්ගං
පට්ඨපජ්ජි. දෙවිපි සෙනා පච්ඡතො ආගච්ඡතුති තස්ස පච්ඡතොච
අභ්‍යාසි. තෙ භික්ඛාමාරවෙලාය පුණං නාම නගරං පාපුඤ්ජි.

තස්මි බ්බෙ අනෙතානගරෙ එතො පුරිසො පුණතො මහත්තං
මංසබ්බෙකං කිණ්ණිකා පුප්පිකෙන අඛ්‍යාතෙරපු පචාපෙච්චා තිබ්බාපනත්ථාය
එලකකොට්ඨං ඔපෙච්චා අට්ඨාසි. තස්ස අඤ්ඤවිතිතස්ස එතො පුත්තො
තංආද්‍ය පලායි. සො ඤාතා නං අනුබ්බිතො යාව බති දකඤ්ඤාධාරං
ගතො නිබ්බිණ්ණො නිවතති. රුජාව දෙවිච පුත්තස්ස පුරතො
ආගච්ඡන්තා විධා අහෙසුං. සො භයෙන මංසං ජබ්බිතා පලායි.
මහාසත්තො තං දිස්වා විනොතසි අයං ජබ්බිතා අනපෙච්චා පලාතො
අඤ්ඤපිස්ස සාමිකො න පඤ්ඤායති එවරුපො අනවජේජා පංසුකුල
පිණිපාතො නාම තස්මි පරිභුඤ්ජස්සාමි නතති සො මහතිකාපතතං
නිගරිතා තං මංසබ්බෙකං ආද්‍යං පුඤ්ඤිතා පතොන කච්චා උදකථාසු

කට්ඨානං ගතං පරිභුඤ්ජිතං දෙවි සචෙ ඵස උපේක්ෂාසිතො
හචෙය්‍ය ඵවරුපං ජෙගුච්ඡං පංසුමිකක්ඛාං සුනබ්බච්ඡිකං නබාදෙය්‍ය
ත දුතෙය්‍ය අමොක්ඛානි විපෙක්ඛානි මහාරුජ ඵවරුපං ජෙගුච්ඡං
බාදසිති ආහ.

දෙවි චං අක්ඛිබාලතාය ඉමස්ස පිණ්ඩපාතස්ස විසෙසං න ජානා
සීති තස්ස පතිට්ඨානට්ඨානං පච්චෙක්ඛන්තා අමනං විය නං පරි
භුඤ්ජන්තා මුඛං මික්ඛාලෙති හත්ථපාදෙ බොධි. තස්මිං බණේ දෙවි
නිද්දමානා ආහ.

යොපි චතුරේ භත්තකාලෙ න භුඤ්ජේ,
අජග්ගුමාරිව බුබාය මියෙ
න චෙව පිණ්ඩං ලුලිතං අනරියං
කුලපුත්තරුපො සප්පුරිසො ත සෙවෙ.

තසිදං න සාධු තසිදං න සුචු
සුනබ්බච්ඡිකං භුඤ්ජෙ තිනාති.

තත් අජග්ගුමාරිමාති අනාසකමර්ණමෙව. ලුලිතානි පංසු
මක්ඛිතා. අනාසිකානි අසුඤ්ඤාරං. නිසෙසමිති කතාතේ පටිපුච්ඡනන්තො.
ඉදං වුත්තං ගොති- සචෙ චතුරේ භත්තකාලෙ පි නභුඤ්ජෙය්‍ය
බුබායො මරෙය්‍ය නනු ඵවං සනෙතපි කුලපුත්තරුපො සප්පුරිසො
ඵවරුපං පිණ්ඩං තචෙව සෙවෙය්‍යාති. නසිදනාති තං ඉදං.

මහාසතෙතා ආහ.

න වාපි මෙ සිවලි සො අභකෙබා
යං ගොති වත්තං ගිතිනො සුනබස්ස වා,
යෙ තෙවි ගොහා ඉධ ධම්මලද්ධා
සබ්බො සො භකෙබා අනවජේති වුත්තොති.

තත් අභකෙබාති සො පිණ්ඩපාතො මම අභකෙබා නාම නහොති
යං ගොතිති යං ගිතිනොව සුනබස්සව වත්තං ගොතිති තං පංසුකුලං
නාම අස්සාමිහත්තා අනවජං. සෙතෙමිති තස්මා අඤ්ඤාපි යෙතෙවි
ධම්මලද්ධා ගොහා සබ්බො සො භකෙබා අනවජේති අනු අවජේ,
පුතපුත ඔලොකිමානොපි අවජේ පරිපුණ්ණගුණො අනවජේ,
අධම්මලද්ධං පත සහස්සගස්සනකමපි ජිගුච්ඡන්තිය මෙව.

ඵවං තෙ අඤ්ඤාමඤ්ඤා කපේත්තා නගරවාරං පාපුණ්ණිසු තත්‍ර
දුරකෙසු කීරුතෙත්තසු ඵතා කුමාරිකා බුද්ධකඤ්ඤාකෙත වාලිකං
පොඤ්ඤාති තස්සා ඵකස්මිං හත්ථ ඵතං වලයං ඵකස්මිං චෙ තාති
අඤ්ඤාමඤ්ඤා සචෙට්ඨාති ඉතරං තිස්සදුං රුජා තං කාරණං ඤ්ඤා,
සිවලි මම පච්ඡන්තො වරති ඉප්පි නාම පබ්බජිතස්ස මලං අයං පබ්බ
ජිත්වාපි භරියං ජතිතුං න සකෙකානිති ගරහනාපි මං ස්වායං කුමාරිකා
පණ්ණිතා භවිස්සාති සිවලිදෙවියා නිවත්තනකාරණං කපේස්සාති ඉමිස්සා,
කථං සුචා සිවලිං උයෙය්‍යාජේස්සාමිති විනෙත්තො ආහ.

කුමාරිකෙ උපසෙනියෙ නිව්වං නිගලමණ්ඩනෙ,
කසමා නෙ එකො භුජො ජනති එකො න ජනති භුජොති.

තත්ථ උපසෙනියෙති මාතරං උපගන්ත්වා සයනිකෙ. නිගලමණ්ඩ
නෙති අගලිතමණ්ඩනෙ මණ්ඩනසිලිකෙති වදති. ජනතීති සතති
සද්දං කඳෙති.

කුමාරිකා ආහ.

ඉමසමිං මෙ සමණ හතෙ පටිමුක්කා දුනිබුරු,
සඬ්ඝාතා ජායතෙ සද්දො දුතියස්සෙව සා ගති.

ඉමසමිං මෙ සමණ හතෙ පටිමුක්කො එකනිබුරෙ,
සො අදුතියො න ජනති මුනිභුතොව තිට්ඨති.

විවාදපාතොතො දුතියො කෙනෙකො විවද්දස්සති,
තස්ස නෙ සග්ගකාමස්ස එකත්තමුපරෙවතනති.

තත්ථ දුනිබුරුති ද්වෙ වලයාති. සඬ්ඝාතාති සං ගතනතො සට්ඨන
තොති අතො. ගතීති නිපථතති දුතියස්ස එවරුපා නිපථතති භොතීති.
සොති සො එකනිබුරෙ. මුනිභුතොවාති පභිතසඬ්ඝිලෙසො අරිය
පුග්ගලො විය තිට්ඨති. විවාදපාතොතාති සමණ දුතියකො නාම විවාද
මාපනොතොති කලහංකරෙති නානාභාහං ගණ්හාති. කෙනෙකොති
එකකො පන කෙන සද්ධිං විවද්දස්සති. එකත්තමුපරෙවතනති එකී
භාවො තෙ රුච්චතු. සමණා නාම ගභිණීවපි ආදාය න වරන්ති. කිං පන
කිං එවං උත්තමරුපධරං හරියං අයං තෙ අන්තරයං කර්සස්සති ඉමං
නිගරිත්වා එකකොව සමණධම්මං කඳෙතිති තං ඔවදි. සො තස්සා
දහරකුමාරිකාය වචනං සුත්වා පට්ඨයං ලභිත්වා දෙවියා සද්ධිං
කපෙතොතො ආහ.

සුණසි සිවලි ගාථා කුමාරියා පවෙදිතා,
පෙසසිකා මං ගරහිතො දුතියස්සෙව සා ගති.

අයං ද්වෙධා පථො හද්දෙ අනුචිණ්ණො පථාවිති,
තෙසං කිං එකං ගණ්හාති අහමෙකං පුනාපරං,
තෙව මං කිං පති මෙති මාහං හරියාති වා පුනාති.

තත්ථ කුමාරිකාති කුමාරිකාය කපිතා. පෙසසිකාති සවාහං රජු
කාරෙය්‍යං එසා මෙ පෙසසියා වචනකාරිකා හවෙය්‍ය ඔලොකෙකුමපි
මං න විසභෙය්‍ය ඉදුති පන අත්තනො පෙසසං විය දුසං විය මිමං දුතී
යස්සෙව සා ගතීති ඔවදිති. අනුචිණ්ණොති අනුසංකප්පිතො. පථාවිතීති
පටිකෙති. එකතති තව රුච්චනකං ගණ්හ. අහං පන තයා ගතිතාව
සෙසං අපරං ගණ්හස්සාමි. තෙව මං කිතති සිවලි ඉතො පට්ඨාය කිං
පුන මං පති මෙති මාවද අහං වා හරියා මෙති මා අවචං.

සා තසා වචනං සුඛා දෙව භූමෙහ උත්තමා දක්ඛණං මග්ගං ගණනට අභං වාමනති වජ්ඣනා ථොතං ගන්තා සොකං සන්ධාරෙත්තුං අසකෙකානති පුතාගන්තා රඤ්ඤා සද්ධං කථෙන්නති එකතොව නගරං පාවිසි, තමන්දං පකාසෙතොසා සන්දා උපසිඤ්ඤාපමාග.

ඉමමෙව කථං කථයන්නා

පුණං නගරපාගමුනති.

තන්ද නගරපාගමුනති නගරං පවිට්ඨා, පවිසිත්වා ව පන මහා සතොසා පිණ්ඩාය වරතොසා උසුකාරයා ගෙහඤාරං පතොසා සිවලිපි එකමතොසා අට්ඨාසි, තස්මිං සමයෙ උසුකාරෙ අභිසාරකපලෙ උසුං තාපෙත්වා කඤ්ඤෙතො තෙමෙත්වා එකං අකඛිං උමිලෙත්වා එකතොසා ලොකෙතොසා උජුං කරෙති තං දිස්වා, මහාසතොසා විනොසසි සවෙ අයං පණ්ඩිතො ගවිස්සති මග්ගං එකං කාරණං කථෙස්සති පුච්ඡස්සාමි නන්ති උපසිඤ්ඤාමි, තමන්දං පකාසෙතොසා සන්දා අභං

කොට්ඨකෙ උසුකාරයා භත්තකාලෙ උපට්ඨිතො,

තත්තුව සො උසුකාරෙ එකඤ්ඤා වකුටුං නිග්ගස්සා;

ඒමහමෙතොසා පෙකවිසිති.

තන්ද කොට්ඨකෙති භික්ඛවෙ සො රජා අත්තතො භත්තකාලෙ උපට්ඨිතො උසුකාරයා කොට්ඨකෙ අට්ඨාසි, තත්තුවාති තස්මිඤ්ඤා කොට්ඨකෙ, නිග්ගස්සාති නිමිලෙත්වා, ඒමහමෙතොසාති එකොනකඛිනා වරිකං පෙකවිසි.

අථ නං මහාසතොසා අභං.

එවං තො සාධු පස්සසි උසුකාර සුඤ්ඤාති මෙ,

යදෙතං වකුටුං නිග්ගස්සා ඒමහමෙතොසා පෙකවිසිති.

තස්සන්දා-සමම උසුකාර එවනත්තු තං සාධු පස්සසි, යං එකං නිමිලෙත්වා එකොනකඛිනා වරිකං පෙකවිසිති.

අථස්ස සො කථෙතොසා අභං.

විති සමණ වකුටුති විසාලං විය බායති,

අසමපත්තා පරං ලිඛිතං තුප්ප්භාවාය කපපති.

එකඤ්ඤා වකුටුං නිග්ගස්සා ඒමහමෙතොසා පෙකවිතො,

සමපත්තා පරමං ලිඛිතං උජුභාවාය කපපති.

විවාදපපතො දුතිස්සා කෙතොකො විවදිස්සාති,

තස්ස තෙ සග්ගකාමස්ස එකත්තමුපරෙවනනති.

තන්ද විසාලං විසාති විජ්ඣණං විය හුත්වා බායති, අසමපත්තා පරං ලිඛිතති පරතො වරිකට්ඨානං අපපත්තා, තුප්ප්භාවායාති න උජුභාවාය, ඉදං වුත්තං භොති- විසාලෙ බායමානො පරතො උජු කට්ඨානං න පාසුඤ්ඤායාති තස්මිං අසමපතො අදිස්සමානො උජුක

භාවාය නිව්වං. න භවසෙති න සමපජ්ජතිති. සමපෙඤාති වස්සුනා පඤා දිස්වාති අපො. මිවාදපසනෙතාති යථා දුතියෙ අකඛිමිති උමිච්චිතෙ ලිඛං න පඤ්ඤායති වසිකවර්ණං උජුං උජුකවර්ණනමපි වසිකං පඤ්ඤායතිති විවාදෙ භොති. එවං සමණස්සපි දුතියො විවාදයානෙතා, එව මස්ස සො ඔවාදං දත්වා තුණ්හි අගොසි.

මහාසතෙතාපි පිණ්ඩාය වරිත්වා මස්සකභතතං සමකඛිත්වා නගර නිකමම උදකථාසුකවර්ණෙන තිසිදිත්වා කතභතතතිවෙවා පතතං එවිකාය ඔසාරෙත්වා ධිවලිං ආමනොත්වා ආග.

සුණ්ඨි සිවලි ගාථා උසුකාරෙන පවෙදිතා,
පෙසසියා මං ගරහිත්වා දුතියස්සෙව සා ගති.

අයං චෙධාපථො භද්දෙ අනුචිණ්ණො පථාවිති,
තෙසං ත්වං එකං ගණනාති අභමෙතං පුනාපරං,
නෙව මං ත්වං පති මෙති මාහං හරියාති වා පුනාති.

තත් සුණ්ඨිති පුනා තෙ තා ගාථා. පෙසසියාමනති ඉදං පත කුමාරිකාය ඔවාදමෙව සකුසාග. සා කීර තෙව මං තිත්ති චුත්තාපි මහාසතතං අනුබ්බති යෙව. රුජා තං නිවතෙතභුං න සකෙකාති. මහා ජනො අනුබ්බති තතො පත අවචි න දුරෙ භොති මහාසතතො නිලවනරුජං දිස්වා තං නිවතෙතභුකාමො හුත්වා ගච්ඡතො යෙව මග්ගසමිපෙ මුඤ්ජතිණං අදදස. තතො ඉසිකං ලුඤ්චිත්වා පස්ස සිවලි අයං ඉධ පුත සවෙභුං න සකකා එවමෙවං පුත මය්හං තයා සද්ධිං සංවාසො නාම සවෙභුං න සකකාති වත්වා ඉමං උපසිසිගාඑමාග.

මුඤ්ජාචිසිකාපචාලනා එකා විහර සිවලිති.

තත් එකා විහර සිවලිති අහං එකිභාවෙන විහරියාමි තවපි එකාව විහරති තස්සා ඔවාදමදසි.

සා තං පුත්වා ඉතොදුති පටිඤාය තත් මය්හං මහාජනකනරිඤ්ඤා සද්ධිං සංවාසොති සොකං ධාරෙත්වා අසකෙකානාති උභොති ගතෙති උරං පගරිත්වා විසඤ්ඤා හුත්වා මහාමග්ගෙ පති. මහාසතතො තස්සා විසඤ්ඤාභාවං ඤාත්වා පදං විකොපෙත්වා අරඤ්ඤං පාවිසි. අමච්චා ආගතත්වා තස්සා සරීරං උදකෙන සිඤ්චිත්වා හත්පාදෙ පරිමද්දිත්වා සඤ්ඤං ලභාපෙසුං. සා තාතා කුගිං රුජාති පුච්ඡි. තනු තුමෙව ජානාමාති. උපධාරෙථ තාතාති. ඉතොවිතොව ධාවිත්වා න පසසිංසු. සා මහාපරිදෙවං පරිදෙවිත්වා රඤ්ඤා සිතට්ඨානෙ වෙතියං කාරෙත්වා ගනිමාලාදිති පුජෙත්වා නිවතති.

මහාසතෙතාපි හිමවන්තං පවිසිත්වා සත්තාගඛනන්තරෙයෙව අභිඤ්ඤා ව සමාපතතියො ව නිබ්බතෙතත්වා පුත මනුස්සපථං නාගමි.

දෙවිපි උසුකාරන සඳහා කපිතට්ඨානෙ කුමාරිකාය සඳහා කපි තට්ඨානෙ මංසපරිභොජනට්ඨානෙ මහාජනෙත සඳහා කපිතට්ඨා නෙති සබ්බට්ඨානෙසු වෙනියාති කාරෙතා ගනුමාලාදිති පුජෙතා සෙතඛපරිවුතා මිටිලං පතා අමුත්තානෙ පුතතස්ස අභිසෙකං කාරෙතා තං සෙතඛපරිවුතං නගරං ඡෙපසෙතා සයං ඉසිපබ්බජ්ජං පබ්බජ්ජා තතෙව උය්‍යානෙ වසනති කසිණපරිකමමං තතා කානා තිබ්බකොතා බ්‍රහ්මලොකපරයණං අහොසි.

සථා ඉමං ධම්මදෙසනං ආහරිතා න භික්ඛවෙ ඉදුනෙව පුබ්බෙපි තථාගතො මහාභිතික්ඛමණං නික්ඛන්තො යෙවාති වතා ජාතකං සමොධානෙසි. තද සමුද්දදෙවතා උප්පලවණණං අහොසි. නාරදෙ සාරිපුතො මහාජනො මොග්ගල්ලානො කුමාරිකා බෙමාභික්ඛණ්ඨි උසුකාරෙ ආනන්දෙ සිවලී රුහුලමාතා දිසාවුකුමාරෙ රුහුලො මාතා පිතරෙ මහාරජකුලාති. මහාරජකතරිඤ්ඤ පත අහමෙවාති.

මහාජනකජානකං.

22. 3.

කො ණු මං උසුතා විජ්ඣති ඉදං සථා ජෙතවනෙ විහරන්තො එකං මාතිපොසකං භික්ඛුං ආරබ්භ කපෙසි.

සාවච්ඡයං කිර අට්ඨාරසකොට්ඨිතවයෙසකස්ස සෙට්ඨිකුලස්ස එකපුතකො අහොසි මාතාපිතුනං පියො මතාපො. සො එකදිවසං පාසාදතලං ගතො සීහපඤ්ජරං උග්ගාවෙතා විටිං බිලොකෙන්නො ගනුමාලාදිතරං මහාරජනං ධම්මසවණජාය ජෙතවනං ගච්ඡන්තං දිස්වා අහමි ගමියාමිති ගනුමාලාදීති ගාතාපෙතා විහාරං ගතවා වන්භෙසජ්ජපාණකාති සබ්බස්ස දුපෙතා ගනුමාලාදීති ගතවිතනං පුජෙතා එකමනනං නිසින්නො ධම්මං සුතා කාමෙසු ආදීනුවං පබ්බජ්ජාය ව ආතිසංසං සලලකෙතො පරිසාය වුට්ඨිතාය ගතවිතනං පබ්බජ්ජං යාවිතා මාතාපිතුති අනුඤ්ඤතං තථාගතා පබ්බා ජෙතනිති සුතා ගතවා සත්තාහං නිරුහාරෙ මාතාපිතරෙ අනුජාතා පෙතා ආගතවා පබ්බජ්ජං යාවි. සථා එකං භික්ඛුං ආණ්ඩෙසි. සො තං පබ්බාජෙසි. තස්ස පබ්බජිතස්ස මහාලාභසක්කාරෙ නිබ්බතති සො ආවරිසුපස්සායෙ ආරුධෙතා ලඟ්ඛිපසම්පදෙ පඤ්ච වය්‍යාති ධම්මං පරියාපුණ්ණිතා අහං ඉධ ආනිණෙණං විහරමි න මෙතං පතීරුපනති අරඤ්ඤවාසෙ විපස්සනාධුරං පුරෙතුකාමො උපස්සායස්ස සත්තකෙ කමට්ඨානං ගහෙතා එකං පට්ටනතභාමං ගතවා අරඤ්ඤ විහාසි. සො තථ විපස්සනං පට්ඨපෙතා ආදස වය්‍යාති සමට්ඨෙතො මාත මින්නො විසෙසං නිබ්බතෙතං නාසකම්. මාතාපිතරෙ පියං ගච්ඡන්තො ගච්ඡන්තො කාලෙ දුග්ගතා අගෙසුං. යෙපි තෙසං බෙදනං වා

වණ්ණිජං වා පයොජේසුං තෙ ඉමස්මිං කුලෙ පුතො වා භාතා වා
 වොදෙඤා ගණනොත්තා නාම නජීති අත්තනො අත්තනො හත්තනං
 ගහෙඤා යථා රුචිං පලාසිංසු. ගෙහෙ දසකම්මකරදයොපි හිරඤ්ඤ
 සුවණ්ණාදීති ගහෙඤා පලාසිංසු. අපරභාගෙ දො ජනා හුඤා ගත්ත
 උදකාසෙවනකම්පි අලභීඤා ගෙහං විකම්භීඤා අසරා හුඤා
 කාරුඤ්ඤභාවපපත්තා පිලොතිකතිවසනා කපාලහත්තා භික්ඛාය
 වරිංසු. තස්මිං කාලෙ එකො භික්ඛු ජේතවතා තික්ඛමිඤා තස්ස වස
 නට්ඨානං ආගමාසි. සො තස්ස ආගතභූතවතං කඤා සුඛං නිසින්නො
 කුතො ආගතත්තාති පුච්ඡිඤා ජේතවතාති වුතො සත්ථු වෙව මහාසාව
 කාදිනඤ්ච ආරොග්ගං පුච්ඡිඤා මාතාපිතුන්තං පවතති පුච්ඡි භනොත
 සාවඤ්ඤං අසුකස්ස නාම සෙට්ඨිකුලස්ස ආරොග්ගන්ති. ආවුසො
 මා තස්ස කුලස්ස පවතති පුච්ඡිති. කිං භනොතාති. ආවුසො තස්ස කීර
 කුලස්ස එකොව පුතො සො සාසනෙ පබ්බජිතො තස්ස පබ්බජිත
 කාලොත්තං පට්ඨාය එවං වෙවං කුලං පරික්ඛිණං ඉදුති දො ජනා පරම
 කාරුඤ්ඤනං පත්තා භික්ඛාය වරන්තිති. සො තස්ස වචනං සුණන්තො
 සභාවෙන සණ්ඨාභූං නාසකම් අසුපුපුණ්ණෙති අකම්භි රොදිතුං ආරභී.
 ආවුසො කිං රොදසීති ව වුතො භනොත තෙ මග්ගං මාතාපිතරො
 අහං තෙසං පුතොති. ආවුසො තව මාතාපිතරො තං නිස්සාය
 විනාසං පත්තො ගච්ඡි තෙ පටිජ්ඣනාතීති. සො අහං ද්වාදස වස්සාති
 සපෙතොත්තා වාග්ගොත්තා මග්ගං වා එලං වා තිබ්බතොත්තං නාසකම්.
 අභබ්බො භවිස්සාමි කිං මෙ පබ්බජ්ජාය ගිහී හුඤා මාතාපිතරො
 පොසෙඤා දුනංදඤා සග්ගපරායණො භවිස්සාමිති විනොත්තා අරඤ්ඤ
 වාසං තස්ස පේරස්ස නිග්ගාදෙඤා පුත දිවසෙ තික්ඛමිඤා අනුපුබ්බත
 සාවඤ්ඤා අවිදුරො ජේතවනපිට්ඨිවිහාරං පාපුණි. තත් දො මග්ගා
 එකො ජේතවතං ගච්ඡති එකො සාවඤ්ඤං. සො තත් ථඤා කිනත්තු
 ඛො පඨමං මාතාපිතරො පස්සාමි උදුහු දසබලන්ති විනොත්තා මයා
 මාතාපිතරො විරං දිට්ඨිපුබ්බො ඉතො පට්ඨාය පන මෙ බුද්ධදස්සනං
 දුලලහං භවිස්සාමි අජ්ඣ සමමාසමුද්ධං දිස්වා ධම්මං සුඤ්ඤා
 පානොව මාතාපිතරො පස්සිස්සාමිති සාවඤ්ඤං පභාය සායණං
 සමයෙ ජේතවතං පාවිසි. තං දිවසං පන සත්ථා පච්චුසකාලෙ ලොකං
 ඔලොකොත්තො ඉමස්ස කුලපුත්තස්ස උපනිස්සයං අදුස. සො තස්ස
 ආගමණ්ණාලෙ මාතිපොසකපුතොත්තා මාතාපිතුන්තං ගුණං වණ්ණෙසි.
 සො භික්ඛු පරිසන්නෙ ථඤා ධම්මකථං සුණන්තො විනොත්තා අහං
 ගිහී හුඤා මාතාපිතරො පටිජ්ඣතිතුං සකොමිති විනොත්තා. සත්ථා
 පන පබ්බජිතපුතොව උපකාරකො නාමාති වදති. සවාහං සත්ථාරං
 අදිස්වා ගතො අස්සං එවරුපාය පබ්බජ්ජාය පරිභින්නො අස්සං ඉදුති
 පන ගිහී අහුඤා පබ්බජිතොව සමානො මාතාපිතරො පොසෙස්සාමිති.
 සො සලාකං ගහෙඤා සලාකභත්තකොට්ඨං සලාකායාගුඤ්ච ගණිතිඤා
 ද්වාදස වස්සාති අරඤ්ඤා වුත්ථිතිහු පාරුජ්කං පතොත්තා විය අහොසි.
 සො පානොව සාවඤ්ඤං පවිසිඤා කිනත්තු ඛො පඨමං යාගුං ගණ්ණාමි

උදහස මාතෘපිතරේ පසසියාමිති විනෝදානා කපණානං සනතිනං
 භූමිකප්පෙත ගතං අයුතතනති යාගං ගතෙතොව තෙසං පුරුණ
 ගෙහථාරං ගතො මාතෘපිතරේ යාගුතිකං වරිතො පරිතිතං උප
 ගතො නිසින්නකෙ දිසො උපන්නසොකො අයුපුණ්ණෙති නෙතෙතති
 තෙසං අවිදුරේ අට්ඨාසි. තෙතං දිසොපි න සඤ්ජාතිංසු. අට්ඨං මාතෘ
 හිකකප්පං ඕතො හවිසානිති සඤ්ජාය ගතො භූමිතානං දානබ්බ
 යුත්තකං නච්ච අතිවර්ථාති ආහ. සො තසා කථං සුචා ගදයපුරං
 සොකං ගතෙතො අයුපුණ්ණෙති නෙතෙතති තප්පෙව අට්ඨාසි.
 දුතියමපි තතියමපි වුච්චමානොපි අට්ඨාසියෙව. අට්ඨං පිතා මාතරං
 ආහ ගවර්ථ ජාන පුතොනා හු බො තෙ එසොති. සා උට්ඨාය ගතො
 සඤ්ජාතිතො පාදමුලෙ පතිතො පරිදෙවි. පිතාපියා තප්පෙව අසාසි.
 මහතං කාරුඤ්ඤං අගොසි. සොපි මාතෘපිතරේ දිසො සකහාවෙන
 සණ්ඨාතො අසකොනොනො අයුපුති පවතෙතසි. සො සොකං අට්ඨා
 සෙතො මා විනාසිත්ථ අහං වො පොසෙසාමිති මාතෘපිතරේ අසා
 සෙතො යාගං පාසෙතො එකමනෙත නිසිදපෙතො පුත හිකං
 ආගරිතො තෙ ගොපෙතො අතනො හිකං පරියෙසිතො තෙසං
 සනතිනං ගතො පුත ගතොනා පුරිතො ගතනතිවං කතො තෙ
 එකමනෙත නිවසෙසි. සො තතො පට්ඨාය ඉමිනා නියමෙන මාතෘ
 පිතරේ පරිජයාති අතනා ලොකි පකිකතනාදිති පි තෙසං
 දතො සයං පිණ්ඩාය වරිතො ලහමානො භූඤ්ජති වසාමාසිකමපි
 අඤ්ඤමපි යං කිඤ්චි ලභිතො තෙසං යෙව දෙති තෙති පරිභූතං
 ජිණ්ණපිළොතිකං අග්ගලං දතො රඤ්ජති සයං පරිභූඤ්ජති හිකං
 ලහනදිවසෙති පනස්ස අලහනදිවසා බහු අගෙසු. නිවාසනපාරු
 පණං අතිලුබං ගොති. සො මාතෘපිතරේ පරිජයනොව අපරිභාගෙ
 කිසො උපණ්ණපණ්ණකපානො අගොසි. අපං තං සද්ධිසංඝාතො
 පුරිතංසු ආවුසො පුබ්බෙ තව සරිවණ්ණො සොහති. ඉදති පන
 උපණ්ණපණ්ණකපානොසි ව්‍යාධි හුබො තෙ උපන්නාති. සො නච්ච
 මෙ ආවුසො ව්‍යාධි පළිබොධො පන මෙ අපිති තං පවතති. ආරෙ
 වෙසි. ආවුසො සත්ථා සද්ධාදෙයං විනිපානෙතො න දෙති තං සද්ධා
 දෙයං ගතෙතො ගිතිනං දදමානො අයුතතං කරෙසිති. සො තෙසං
 කථං සුචා ලජ්ජතො ඔලිසි. තෙ තතනකොනාපි අතුට්ඨා ගතො
 අයුකො නාම ගතො හිකු සද්ධාදෙයං විනිපානෙතො ගිති පොසෙ
 තිති සත්ථ ආරෙවෙසු. සත්ථා තං කුලපුතං පකොකාසපෙතො සවං
 කිරි තං හිකු සද්ධාදෙයං ගතෙතො ගිති පොසෙසිති පුරිතො සවං
 ගතොති වුතෙත සත්ථා තස්ස තං සුකිරියං වණ්ණෙතොනාමො අතන
 තොව පුබ්බවරියං පකොසෙතොනාමො හුචා ගිති හිකු පොසෙතො
 කෙ පොසෙසිති පුරිතො මාතෘපිතරේ ගතොති. තතො සත්ථා තස්ස
 උසාහං ජනෙතොනාමො හුචා සාධු සාධුති නිකතතො සාධුකාරං දතො
 තං මය ගතමග්ග ඕතො අහං පුබ්බ වරියං වරනොනා මාතෘ
 පිතරේ පොසෙසිති ආහ. සො හිකු උසාහං පටිලති. සත්ථා තාය
 පුබ්බවරියාය ආවිකරණත්ථං හිකුති යාවිතො අතිතං ආගරි.

අතීතෙ බාණ්ණසිතො අවිදුරෙ නදියා ඔරිමතීරෙ එකො නෙසාද ගාමො අහොසි. පරතීරෙ එකො. එකෙකත්තං පඤ්ඤා පඤ්ඤා කුලසතානී වසනති විසුපි ගාමෙසු දො නෙසාදපෙට්ඨකා සභායා තෙ දුගරකාලෙ යෙව කතීකං කරිංසු. සචෙ අමෙහසු එකස්ස ධිතා ගොති එකස්ස පුතෙතා. තෙසං ආවාහවිවාහං ගොතුති. අථ ඔරිමතීරගාමවාසී නෙසාද පෙට්ඨකස්ස ගෙහෙ පුතෙතා ජායි ජාතකඛණේ වස්ස දුකුලෙන පටිග්ගතිත්තතා දුකුලකොතෙව නාමං කරිංසු. ඉතරස්ස ගෙහෙ ධිතා ජායි තස්සා පරතීරෙ ජාතතා පාරිකාති නාමං කරිංසු.

තෙ උහොපි අභිරුපා අහෙසුං සුවණ්ණවණ්ණා නෙසාදකුලෙ ජාතාපි පාණ්ණිපාතං නාම න කරිංසු. අපරභාගෙ සොළසවස්සිකං දුකුලකුමාරං මාතාපිතරෙ ආහංසු පුත්තකුමාරිකං තෙ ආනෙස්සාමාති. බ්‍රහ්මලොකා ආගතො සුඛස්සතො උහොකණ්ණෙ පිඨාය න මෙ සර වාසෙනාත්ථො මා එවරුපං අවවුත්ථාති වතී යාව තතියං වුච්චමානොපි න ඉවජිසෙව. පාරිකකුමාරිකාපි අමම අමාකං සභායස්ස පුතෙතා අත්ථි අභිරුපො සුවණ්ණවණ්ණා තස්ස තං දස්සාමාති මාතාපිතූති වුත්තා තථෙව වතී කණ්ණෙ පිදහි සාපි බ්‍රහ්මලොකතො ආගතා දුකුලකුමාරෙ තස්සා රහස්සෙන සාසනං පභිණි සචෙ කීර මෙට්ඨන ධම්මෙන අත්ථිකා අඤ්ඤස්ස ගෙහං ගව්ඡතු මම මෙට්ඨනෙ ඡන්දො තත්ථිති සාපි තස්ස තථෙව සාසනං පෙසෙසි. තෙසං අතිව්ඡමානානං යෙව ආවාහවිවාහං කරිංසු. තෙ උහොපි කිලෙසසමුද්ධං අනොතරිත්වා දො මහාබ්‍රහ්මානො වීය එකතො වසිංසු. දුකුලකුමාරෙ මච්ඡං වා මංසං වා න මාරෙති අනතමසො ආහතං මංසමපි න විකතීණාති.

අථ නං මාතාපිතරෙ වදිංසු තාත තිං නෙසාදකුලෙ තිබ්බතතීත්වා තෙව සරවාසං ඉවජසි න පාණ්ණවධං කරෙසි කිං නාම කරිස්සසිති. අමම තාත තුමෙහසු අනුජාතනෙතසු අපෙච්ච පබ්බජිස්සාමිති. තෙනති ගච්ඡ්ථාති දොපි ජනෙ උයොපෙඤ්ඤං. තෙ මාතාපිතරෙ වන්දිත්වා නික්ඛමම ගඛගාතීරෙ හිමවන්තං පවිසිත්වා යස්මිං ආනෙ මිගසමමතා නාම නදී හිමවන්තතො ඔතරිත්වා ගඛගං පත්තා තං ආනං ගතත්වා ගඛගං පභාය මිගසමමතාහිමුඛා අභිරුහිංසු. තස්මිං බණ්ණ සකක භවනං උණ්ණාකාරං දස්සෙසි.

සකෙකා තං කාරණං ඤාත්වා විස්සකමමං අමනෙතත්වා තාත විස්සකමම දො මහාපුරිසා නික්ඛමිත්වා හිමවන්තං පටිව්ඨා නිවාස නට්ඨානං තෙසං ලඤ්ඤං වට්ඨති මිගසමමතනදියා අභිස්සොසනතරෙ එතෙසං පණ්ණසාලඤ්ඤා පබ්බජ්තපරික්ඛාරෙව මාපෙත්වා එහිති ආහ. සො සාමුත්ති සමපට්ඨිත්වා මුගපකඛජාතකෙ ආගතනගෙනෙව සබ්බං සංවිදහිත්වා අමනාපසඤ්ඤා මිගෙ පලාපෙත්වා එකපදිකප්ඵස මග්ගං මාපෙත්වා සකට්ඨානමෙව ගතො. තෙපි තං මග්ගං දිස්වා තෙන අස්සමපදං පාපුණිංසු. දුකුලපණ්ණිතො පණ්ණසාලං පවිසිත්වා පබ්බ

ඒකපරික්කායෙර දිසා සකෙකත මයං දිට්ඨාති සකකදතනියභාවං
ඤ්ඤා සාවකං ඔමුඤ්ඤා රතතවාකවිරං නිවාසෙඤ්ඤා පාරුපිඤ්ඤා
අජිතං අංසෙ භාඤ්ඤා ජවාමඤ්ඤා ලංඤ්ඤා ඉසිවෙසං ගහෙඤ්ඤා
පාරිකායාපි පබ්බජ්ජං දඤ්ඤා උභො කාමාවචරෙ මෙතතං භාවෙනතා
තත්ථ පටිවිසිංසු.

තෙසං මෙතතානුභාවෙන සබ්බෙ මිහපකම්මො අඤ්ඤාමඤ්ඤා
මෙතතවිතතමෙව පටිලභිංසු. න කොචි කසෙවි විහෙරෙති. පාරිකා
පාඤ්ඤා පරිභොජනියං ආහරති අස්සමපදං සමමජ්ජති සබ්බකිව්වාති
කරෙති උභොපි ඵලාඵලං ආහරිති පරිභුඤ්ඤා අත්තනො
අත්තනො පණ්ණසාලං පටිසිඤ්ඤා සමණධම්මං කරුණතා වාසං
කපපයිංසු. සකෙකා තෙසං උපට්ඨානං ආගච්ඡති සො ඵකද්වසං
ඔලොකෙතොතා ඉමෙසං වසුන්ති පරිභාසිස්සන්ති අත්තරයං දිසා
දුකුලපණ්ණිතං උපසකිකම්මා වජ්ඣා ඵකමත්තං නිසිදිති ඵමාග
හතෙන කුමාහං අත්තරයො පඤ්ඤාති පටිජග්ගතකං පුත්තං
ලඤ්ඤා වට්ටති ලොකධම්මං පතිසෙව්ඨාති. සකක කිං නාමෙන
කපෙයි. මයං අගාරමජෙඤ්ඤා ඵතං ලොකධම්මං පභාය පුලවගුඵරයිං
විස ජගුච්ඡිග ඉදුති අරඤ්ඤා පටිසිඤ්ඤා ඉසිපබ්බජ්ජං පබ්බජිතා
කථං ඵවරුපං කරිස්සාමාති. හතෙන සවෙ න ඵවා කරුථ පාරිතාප
සියා උතුතිකාලෙ නාති ගජෙන පරමසෙය්‍යාථාති. මහාසතො
ඉදං සකකා කාතුනති සමපට්ඨති. සකෙකා තං වජ්ඣා සනට්ඨානමෙව
ගතො. මහාසතොපි තං කාරණං පාරියා අචිකම්මා තස්සා
උතුකාලෙ නාති පරමයි.

තද බොධිසතො දෙවලොකා වට්ඨිති තස්සා කුච්ඡිමති
පටිසිඤ්ඤා ගණති. සා දසමාසව්වයෙන සුවණ්ණපණ්ණං පුත්තං විජාති.
තෙනෙවස්ස සුවණ්ණසාමොති නාම කරිංසු. පාරියාපි පබ්බතනතරෙ
කිත්තරියො ධාතිකිව්වං කරිංසු. තෙ උභොපි බොධිසතො නහා
පෙඤ්ඤා පණ්ණසාලාය නිපජ්ජාපෙඤ්ඤා ඵලාඵලන්තං ගච්ඡති
තස්මි. බණ්ණ කිත්තර කුමාරං ගහෙඤ්ඤා කඤ්ඤාදිසු නහාපෙඤ්ඤා
පබ්බතමත්තං ආරුහා නානාපුපෙථති අලභකරිති ගරිතාලමනො
සිලාති තිලකෙ කඤ්ඤා අනෙඤ්ඤා පණ්ණසාලාය නිපජ්ජාපෙනා පාරි
ආගනති පුත්තං ඵඤ්ඤා පායෙති. තං අපරභාගෙ වසිඤ්ඤා
සොලසවස්සදොසිකමපි අනුරක්කිනා මාතාපිතරෙ පණ්ණසාලාය
නිසිදපෙඤ්ඤා සයමෙව වතමුලඵලාඵලන්තං ගච්ඡති. මහාසතො
කදචි කොචිදෙව අත්තරයො ගවෙය්‍යාති තෙසං ගතමග්ගං
සලලකෙති.

අපෙකද්වසං තෙසං වතමුලඵලාඵලං ආදාය සායණසමයෙ
තිවත්තනානං අස්සමපදො අවිදුරෙ මහාමෙසො උට්ඨති. තෙ
ඵකං රුක්කමුලං පටිසිඤ්ඤා වමකිකමත්තෙ අට්ඨංසු. තස්ස අබහනතරෙ
අභිවිසො අජි තෙසං භරිතො සෙදගකිමිස්සං උදකං ඔතදිඤ්ඤා

තසං නාසාපුටං පාවිසී. සො කුණ්ඩිනා නාසාවානෙන පහරී, ඥෙපි අකා යුතා අඤ්ඤමඤ්ඤං න පයසිංසු. දුකුලපණ්ණිනො පාරිං ආමනෙතො පාරි මම වකුඬුති පරිහිනාති න තං පය්‍යාමිති ආහ. සාපි තථෙවාහ. තෙ තත්ථි නොදුති ජිවිතනති මග්ගං අපය්‍යනතා පරිදෙවමානා විවරිංසු.

කිං පන තෙසං පුබ්බකමමනති. තං කිර පුබ්බෙ වෙජ්‍යකුලං අගොසි. අථ සො වෙජ්‍යො එකස්ස මහඥානස්ස පුරිසස්ස අකම් රෙහං පටිජග්ගි. සො තස්ස කිඤ්චි න දුපෙසි. වෙජ්‍යො කුණ්ඩිනා හරියාය ආරොවෙතො කිං කරොමාති ආහ. සාපි කුණ්ඩිනා න නො තස්ස සන්තකෙන ධනෙනත්ථො හෙසජ්ජං තස්ස වතො එකං යොගං දතො අකම්ති කාණාති කරොගිති ආහ. සො සාමුති තස්සා වචනං සමපටිච්ඡිතො තථා අකාසි. තෙ උගොපි ඉමිනා කමෙමන වකුඬුති පරිහාසිංසු.

අථ මහාසත්තො විනෙතසි මම මානාපිතරෙ අඤ්ඤපු ද්වසෙසු ඉමාය වෙලාය ආගච්ඡන්ති ඉදුති තෙසං පචතතිං න ජානාමි පටිමග්ගං ගමිස්සාමිති පටිමග්ගං ගන්තො සද්දමකාසි. තෙ තස්ස සද්දං සඤ්ජා නිතො පටිසද්දං කතො පුත්තසිනෙහෙන තාත සාම ඉධ පරි පඤ්ඤා අත්ථි මා ආගමිති වදිංසු. අථ තෙසං තෙතති ඉමං ගහෙතො එථාති දිඝලට්ඨිං අදුසි. තෙ ලට්ඨිකොට්ඨං ගහෙතො තස්ස සන්තිකං ආගමිංසු. අථ තෙ කෙන වො කාරණෙන වකුඬුති විනට්ඨානීති පුච්ඡි තාත මයං දෙවෙ වස්සනෙන රුකකුලෙ වමිකමත්ථකෙ සීතා තෙන කාරණෙනාති සො සුතොව අඤ්ඤසි තත්ථ ආසිවිසෙන හවිතබ්බං තෙන කුඥොත නාසාවානො විස්සට්ඨො හවිස්සනීති. සො මානාපිතරෙ දිසො රෙදි වෙව හසි ව අථ නං තෙ පුච්ඡිංසු කාසමා තාත රෙදි කාසමා හසිති. අමම තාත කුමහානං දහරකාලෙ යෙව වකුඬුති විනට්ඨානීති රෙදිං ඉදුති පටිජග්ගිස්සාමිති හසිං මා විනතයිත්ථ අහං වො පටි ජග්ගිස්සාමිති.

සො මානාපිතරෙ අස්සමපදං ආනෙතො තෙසං රතතිට්ඨාන දිව්‍යට්ඨානෙ වබ්බකමෙ පණ්ණසාලාය වච්චට්ඨානෙ පය්‍යාවට්ඨානෙති සබ්බට්ඨානෙසු රජ්ජකෙ බ්‍රහ්ම. තතො පට්ඨාය තෙ අස්සමෙ ඔපෙතො චතමුලඵලාති ආහරති පාතොව තෙසං වසනට්ඨානං සමමජ්ජති මිග සමමතනදිං ගන්තො පාණීයං ආහරති පරිභොජනීයං උපට්ඨපෙති දන්තකට්ඨමුඛොදකාදිං දතො මධුරඵලාඵලං දෙති තෙති මුඛෙ විකුලිතෙ සයං පරිභුඤ්ජිතො මානාපිතරෙවත්ථිතො මිගගණපරිවුතො ඵලාඵලජාය අරඤ්ඤං පටිසිතො පබ්බතන්තරෙ කීන්තරපරිවාරෙ ඵලාඵලං ගහෙතො සායණනවෙලායං ආගන්තො සවෙන උදකං ආහ රිතො තාපෙතො උණෙහාදකෙන තෙසං යථාරුචිං තභාපනං වා පාද බොවනං වා කතො අභිහාරකපලං උපනෙතො ගතෙත සෙදෙතො තිසින්නානං ඵලාඵලං දතො පරියොසානෙ සයමිධි බාදිතො සෙසං ආපෙති ඉමිනා නියාමෙන මානාපිතරෙ පටිජග්ගති.

තසම් සමයෙ බාරණසියං පිළියකෙතොනාම රජා රජං කාමෙති සො මගමංසලොහෙන මාතරං රජං පටිච්ඡාපෙනා සත්තඤ්ඤාපඤ්ඤා වුඛො හිමවිතතං පටිසිත්වා මගෙ වට්ඨිත්වා මංසං බාදනොතා මගසමමතං නදිං පත්වා අනුපුබ්බෙන සාමයා පාණීයගහණත්තං පතෙතා මග වලඤ්ඤා දිස්වා මණ්ඩණණාති සාබාති කොට්ඨකං කත්වා ධනුං ආදාය විසපිතං සරං සත්තායතිත්වා තත්ථ නිලීනො අච්ඡිං මහාසතෙතාපි සායණන සමයෙ එථාඵලං ආහරිත්වා අසාමපදෙ ධපෙනා මාතාපිතරො වන්දිත්වා නභාත්වා පාණීයං ආදාය ආගමියාමිති සටං ගහෙත්වා මගගණපරිවුතො ඥො මගෙ එකතො කත්වා තෙසං පිට්ඨො පාණීයසටං ධපෙනා ගන්තො ගහෙත්වා නදීත්තං ආගමාසි.

රජා කොට්ඨකෙ සිතො තථා ආගච්ඡන්තං දිස්වා මයා එතතකං කාලං එවං විවරනෙතන මනුස්සො නාම න දිට්ඨපුබ්බො දෙවො හු ඛො එස නාගො හු ඛොති සවෙ ඛො පනාහං එතං උපසඛකමිත්වා පුච්ඡියාමි දෙවො වෙ ආකාසෙ උපාතිස්සති නාගො වෙ භූමියං පවෙකඛති න ඛො පනාහං සබ්බකාලං හිමවිතෙතයෙව වසියාමි. බාරණසිවපි ගමියාමි තත්ත මං අමච්චා පුච්ඡියානති අපි හුඛො තෙ මහාරජ හිමවතො වසනෙතන නිඤ්ඤි අච්ඡරියං දිට්ඨපුබ්බනති. තත්තාහං එවරුපො මෙ සතෙතා දිට්ඨොති වත්වා කො නාමෙසොති වුතෙත සවෙ න ජානාමිති වක්කාමි ගර හියානති මං තසමා එතං විජ්ඣිත්වා දුබ්බලං කත්වා පුච්ඡියාමිති විනෙතාසි.

අථ තෙසු මගෙසු පඨමමෙව ඔතරිත්වා පාණීයං පිට්ඨිත්වා උතතිණ්ණෙසු බොධිසතො උග්ගතිතවතෙතාවීය මහාපෙරු සණ්ඨිකං උදකං ඔතරිත්වා පටිපාසාඤ්ඤාදරපො පටිවුත්තරිත්වා වාකචිරං නිවා සෙත්වා අජිතවමමං එකංසං කත්වා පාණීයසටං උක්ඛිපිත්වා උදකං පුඤ්ඤිත්වා වාමංසකුටෙ ධපෙසි. තසම් කාලෙ ඉදාති විජ්ඣිත්වා සමයොති රජා විසපිතසරං බිපිත්වා මහාසතතං දක්ඛිණපසො විජ්ඣි. සරො වාම පසොත නිකබ්බි, තසා විඤ්ඤාති ඤාත්වා මගගණො හිතො පලාසි.

සුවණ්ණසාමපණ්ණිතො පන විඤ්ඤාපි පාණීයසටං යථා වා තථා වා අනවසුමතිත්වා සතිං පට්ඨපට්ඨාපෙනා සණ්ඨිකං ඔතාරෙත්වා වාලුකං විසුතිත්වා ධපෙනා දිසා වවත්ථපෙනා මාතාපිතානං වසනට්ඨාන භාගෙ සිසං කත්වා රජතපටවණ්ණවාලුකාය සුවණ්ණපටිමාවීය නිපජ්ජිත්වා සතිං උපට්ඨාපෙනා ඉමසම් හිමවතාපදෙසෙ මම වෙරිනො නාම තත්ථ මමපි අඤ්ඤායම් වෙරං නාම නන්දිති වත්වා මුඛෙන ලොතිතං ඡබ්බිත්වා රජානං අදිස්වා ව ගාථමාහ.

කො හු මං උසුනා විජ්ඣි පමතං උදහාරකං,

බතාතියො මුග්ගණො වෙසො කො මං විඤ්ඤාති පිළියසිති.

තත්ථ සමභාතනති මෙතනාභාවනාය අනුපට්ඨිතසතිං ඉදං හි සො සකාය තසම් බණේ අතතානං පමතං නාම අකාසි. විඤ්ඤාති විජ්ඣිත්වා,

එවැනි පත වඩා පුත අත්තනො සර්වමංසයා අභක්කසමන භාවං දයොතුං ගාථමාහ.

න මෙ මංසාති බජ්ජාති වලෙමනෙතො න විජ්ජති,
අථ තෙන හු වණෙණන විද්ධොයං මං අමඤ්ඤථාති.

දුතියං ගාථං වඩා තමෙව නාමාදිවසෙන පුච්ඡන්තො-

කො වා ත්වං කය්‍ය වා පුරතතා කථං ජානෙමු තං මයං,
පුට්ඨො මෙ සමම අකකාති තිං මං විද්ධා තිලියසිති.

ආහ.

තත් අමඤ්ඤථාති අයං පුරිසො තෙන කාරණෙන මං විජ්ඣි තබ්බං අමඤ්ඤිත්වාති අතො.

තං සුත්වා රුජා අයං මයා විසපිතෙන කණ්ණිකා විජ්ඣිත්වා පාති කොපි නෙව මං අකෙකාසති න පරිභාසති හදයං සමබාහනොතා විශ වචනෙන සමුද්වරති ගවජ්ජායාමියා සනතිකනති විනොතතා ගතතා සනතිකෙ සිවො ආහ.

රුජාහමසමි කාසිනං පිලියකෙබාති මං විදු,
ලොභා රට්ඨං පහත්තාන මිගමෙසඤ්චරාමහං.

ඉය්‍යතෙවසමි කුසලො දළහධවෙමාති විසුභො,
නාගොපි මෙ න මුවෙවය්‍ය ආගතො උසුපාතතනති.

තත් රුජාහමසමිති එවං කිරියා අගොසි දෙවාපි නාගාපි මහුසාසාය කප්ථනතියෙව අහමෙතං දෙවො වා නාගො වාති න ජානාමි සවෙ කුජේඛියා නාසෙය්‍ය වාපි මං රුජාති වුතො බො පන අභායනොතා නාම නත්ථිති නසමා අත්තනො හෙජං ජානාපෙතුං පඨමං රුජාහමසමිති ආදිමාහ. ලොභාති මංසලොභෙන. මිගමෙසනති මිගෙ එසනොතා. දුතිය ගාථායපි අත්තනො බලං දීපෙතුකාමො එව මාහ. තත් ඉසසකෙඨති ධනුසිපෙප. දළහධමෙමාති දළහධනුං සහය්‍යත්වාමං ධනුං ආරොපෙතුඤ්ච ඔරොපෙතුඤ්ච සමතො.

ඉති අත්තනො බලං වණෙණත්වා තය්‍ය නාමගොතනං පුච්ඡන්තො ආහ.

තිඤ්ච කය්‍ය වා පුතොසි කථං ජානෙමු තං මයං,
පිතුනො අත්තනො වාපි නාමගොතනං පවෙදයාති.

තත් සවෙදයාති කථය.

තං සුත්වා මහාසතොතා සවාහං දෙවනාගකිත්තරුදිසු බන්ධියා දිසු වා අඤ්ඤතරෙහමසමිති කප්ථයං සද්දහෙය්‍යෙව එස සච්චමෙව කප්ථතුං වට්ටතිති විනොතතා ආහ.

තෙසාදපුතොතා හද්දනොතා සාමො ඉති මං සද්දහෙය්‍ය,
ආමනනසිංසු ජීවනනං සවාජේවාහං ගතො සයෙ.

විද්‍යොසම් පුපුසලොක සවිසසන යථා මිගො,
සකමති ලොභිනෙ රුජ පසු සෙමි පරිපුරුණො.

පටිවමම ගතං සලං පසු විහාමි ලොභිතො,
ආතුරෙ ත්‍යානුපුච්ඡාමි කිං මං විද්‍යා නිලියයි.

අජ්නමති හඤ්ඤතෙ දිපි නාගො දනෙතති හඤ්ඤතෙ,
අථ කෙන නු වණේණන විද්‍යොයාං මං අමඤ්ඤථාති.

තත් ජීවනතති මං ඉතො පුබ්බ ජීවමානං එහි සාම යාති
සාමාති වොහරතති ඤාතයො සාමාති ආමනතසිංසු යොජෙජ්චාහං
ශතොති සො අහං අජ්ජ එවං ගතො මරණවුබෙ අපටිතො. සසෙති
සයාමි. පටිපුරුණොති නිවුගො. පටිවමමාති පටිවමිනා වාම
පසොන පටිපිනා දකඛණපසොන විනිශ්චයනති අතො. පසොති
මලොකයස්ස මං. විහාමිති නිට්ඨිහාමි ඉදං සො සති පච්චුප්ථාපෙනා
අවිකම්පමානොව ලොභිතං වුබෙන ඡබ්බිනා ආහ. ආතුරෙති
ශිලානො හුනා අහං තං අනුපුච්ඡාමි. නිලියයිති එතස්මිං භූමෙ
නිලිනො අච්ඡයි. මිද්දාසනති විජ්ඣිතබ්බං. අමඤ්ඤථාති අමඤ්ඤිත්.

රුජා තස්ස වචනං සුනා යථාභූතං අනාවිකම්පා වුසාවාදං
කරෙතො ආහ.

මිගො උපට්ඨිතො ආසි ආගතො උසුපාතනං,
තං දිස්වා උබ්බිජ්ජ සාම තෙන කොඛො මං ආවිසිති.

තත් ආවිසිති අජෙඤ්ඤාත්ථි. තෙන මෙ කාරණෙන කොඛො
උපපන්නොති දිපෙති.

අථ නං මහාසත්තො කිං වදෙයි මහාරුජ ඉමස්මිං හිමවනෙන
මං දිස්වා පලායනමිගො නාම නච්ඡිති වනා ආහ.

යතො සරුමි අත්තානං යතො පතොයස්මි විඤ්ඤානං,
න මං මිගා උත්තසනති අරඤ්ඤ සාපදනිපි.

යතො නිබ්බං පරිහරිං යතො පතොයස්මි යොබ්බනං,
න මං මිගා උත්තසනති අරඤ්ඤ ආපදනිපි.

භීරු කිම්පුරිසා රුජ පබ්බතෙ ගනිමාදනෙ,
සමෙමාදමානා ගච්ඡාමි පබ්බතාති වනාතිව,
අථ කෙන නු වණේණන උත්තස සො මිගො මමනති.

තත් න මං මිගාති මං දිස්වා මිගානාම න උත්තසනති. සාපද
නිති වාලමිගාදයො. ශතො නිබ්බතති යතො පථාය අහං වාකවීර
නිවාසනං පරිහරිං. භීරු කිම්පුරිසාති මහාරුජ මිගා තාව කිට්ඨනඤ්ඤ
කිම්පුරිසා නාම අතිභීරුහා හොනති. ගනිමාදනෙති තෙ ඉමස්මිං
ගනෙති මදකරෙ පබ්බතෙ ගනිමාදනෙ විහරතති තෙපි මං දිස්වා

න උතතසනති අථ බො මයං අඤ්ඤමඤ්ඤං සමෙවාදමානා ගච්ඡාම,
උත්තසනති මම මිගො උත්තසෙය්‍යාති කෙන නු කාරණෙන නිමං මං සද්දහා
පෙසසසිති දිපෙති.

තං සුචා රුජා මයං ඉමං නිරපරාධං විජ්ඣන්තා මුසාවාදො කතො
සචමෙව කපෙය්‍යාමිති විනේතව්‍යා අහ.

න තද්දසා මිගො සාම නින්නාහං අලිකං හණේ,
කොධලොභාභිභූතොහං උසුං තෙ තං අවස්සජ්ජති.

තස්ස නි තද්දසාති න තං අද්දස. කිංගාහනති කින්නෙ එවං
කලාණදස්සනස්ස සනතිකෙ අහං අලිකං හණිස්සාමි. කොධලොභාභි
භූතො හනති කොධෙන ව ලොභෙන ව අභිභූතො හුචා අහං සොභි
පඨමමෙව මිගෙසු කොධෙන මිගෙ විජ්ඣස්සාමිති ධනුං ආරෙපෙචා
සිතො පච්ඡා බොධිසත්තං දිස්වා තස්ස දෙවතාදීසු අඤ්ඤතරහාවං
අජානනො පුච්ඡිස්සාමි නනති ලොභං උප්පාදෙසි තස්මා එවමාහ.

එවඤ්ඤ පන වචා නායං සුවණ්ණසාමො ඉමස්මිං අරඤ්ඤ
එකකොව වසිස්සාති ඤ්ඤතකෙහිපිස්ස හවිතබ්බං පුච්ඡිස්සාමි නනති
විනේතව්‍යා ඉතරං ගාථමාහ.

කුතො නු සමම ආගමම කස්ස වා පතිතො තුවං,
උද්භාරෙ නදිං ගච්ඡ ආගතො මිගසමමනති.

තස්ස සම්මාති මහාසත්තං ආලපති. ආගම්මාති කුතො දෙසා
ඉමං වනං ආගමම අමහාකං උදකං ආහරිතුං උද්භාරෙ නදිං ගච්ඡාති
කස්සවා පතිතොති කෙන පතිතො හුචා නිමං ඉමං මිගසමමතං ආග
තොති අපො.

සො තස්ස කථං සුචා මහනතං වෙදනං අභිවාසෙචා මුබ්බන
ලොභිතං ඡ්ඤෙතිති ගාථමාහ.

අකා මාතාපිතා මය්‍යං තෙ හරුමි බ්‍රහ්මවනෙ,
තෙසාහං උද්භාරකො ආගතො මිගසමමනති.

තස්ස හණ්ණිති මුලථලාදීති ආහරිතො පොසෙමි.

එවඤ්ඤ පන වචා මාතාපිතරොව ආරබ්භ විලපනොහං අහ.

අනි නෙසං උසාමතතං අථ සාහස්ස ජිවිතං,
උදකස්ස ව අලාභෙන මඤ්ඤෙ අකා මරිස්සරෙ.

න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං ලබ්භා හි පුමුනා ඉදං,
යඤ්ඤ අමිමං න පස්සාමි තං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.

න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං ලබ්භා හි පුමුනා ඉදං,
යඤ්ඤ තාතං න පස්සාමි තං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.

සෘණ කපණ අමා විරරතනාය රුවන්ති,
අභිරතෙතව රතෙතවා නදිව අවසුචන්ති.

සෘණ කපණ තානා විරරතනාය රුවන්ති,
අභිරතෙතව රතෙතවා නදිව අවසුචන්ති.

උට්ඨානපාරිවරියාය පාදසමාගතස්ස ව,
සාම තාතාති විලපනතා ගිණ්ඨස්සනති බ්‍රහ්මවනෙ.

ඉදං දුතියකං සලං කමෙපති හදයං මම,
යඤ්ච අනෙති පස්සාමි යඤ්ච හෙස්සාමි ජීවිතනති.

තත්ථ උසාමනනති භොජනමතනං උසාති කීර භොජනස්ස තාමං තස්සව අපිතාය. අපි සාහස්ස ජීවිතනති ඡ දිවසමතනං ජීවිතනති අනෙතා. ඉදං ආහරිතා ංපිතං ඵලාඵලං සක්ඛායාහ. අප්චා උසාති උයමා තෙතෙතං දස්සෙති තෙසං සරිරෙ උසමාමතනං අපි. අප්චා මයා ආහතෙත ඵලාඵලෙත සාහස්සජීවිතං අපිති. මජ්ඣිමනිකායෙ මජ්ඣිමනිකායෙ පුරිසෙත ඵවරුපං හි දුක්ඛං පුරිසෙත ලභ්ඛන මෙවති අනෙතා. විරරතනාය රුවන්ති විරරතනං රෙදස්සති. අභිර රතෙතවාති මජ්ඣිමරතෙත වා. රතෙතවාති පච්ඡිමරතෙතවා. අව සුචන්ති අවසුචස්සති කුතනදිවිය සුක්ඛස්සති අනෙතා. උට්ඨාන පාරිවරියායාති මහාරුපං යං අහං රතතිමපි දිවපි දො තයො වාසෙ උට්ඨාය අතතනො උට්ඨානවිරියෙත තෙසං පාරිවරියං කතෙම හත්ථපාදෙ සමාගාමි මං අදිසා තෙසං අත්ථාය තෙ පරිතිතවකුක්ඛා සාම තාතාති විලපනතා කණ්ටකෙති විජ්ඣයමානා ඉමස්මි මහතෙත වනෙ ගිණ්ඨස්සනති විවරස්සනති අනෙතා. දුතියනති පඨමං පටිච්චිසප්පිතසලලතොපි සතභුතෙත දළහතරං ඉදං දුතියං තෙසං අදස්සනසොකසලං.

රුජා තස්ස විලාපං සුත්වා අයං අවචනනබ්‍රහ්මවාරි ධම්මෙ සිතො මාතාපිතරෙ හරති ඉදති ඵවං දුක්ඛපපතොපි තෙසං යෙව විලපති ඵවං භුණ්සමපනන තාම මයා අපරධො කතො කප්පනු බො ඉමං සම්මාසෙය්‍යනති විනෙතවා මම තිරයං පටිච්චිකාලෙ රජ්ජං කීං කරිස්සති ඉමිනා පටිජග්ගිතනියාමෙතෙවස්ස මාතාපිතරෙ පටි ජග්ගිස්සාමි ඉවස්ස මරණං අමරණං හවිස්සතිති සනතිට්ඨානං කතො ආහ.

මා බාලනං පරිදෙවෙසි සාම කලාණදස්සන,
අහං කමමකරෙ හුත්වා හරිස්සං තෙ බ්‍රහ්මවනෙ.

ඉස්සතෙචස්මි කුසලො දළහධම්මොති විස්සුතො,
අහං කමමකරෙ හුත්වා හරිස්සං තෙ බ්‍රහ්මවනෙ.

මහානං විසාසමනෙසං වනමුලඵලාති ව,
අහං කමමකරෙ හුත්වා හරිස්සං තෙ බ්‍රහ්මවනෙ.

කතමං තං වතං සාම යත් මාතෘපිතා තව,
අහං තෙ තථා හරිස්සං යථා තෙ අහරි තුවනති.

තත්ථ හරිස්සං නොති තෙ තව මාතෘපිතරෙ හරිස්සාමි. මිහානිනති
සිහාදීනං මිහානං විසාසං අනෙසනොනා ඉදං සො ඉස්සන්ධෙවසම්
කුසලොති ඵලඵලමිගෙ වධිනා මධුරමංසෙන තව මාතෘපිතරෙ
හරිස්සාමිති වනා මහාරුජ අවෙහ නිස්සාය මා පාණවධං කරිති
වුත්තෙ එවමහ. සථා නොති යථා තිං තෙ අහරි තථෙව තෙ අහමපි
හරිස්සාමි.

අථ මහාසනොනා සාධු මහාරුජ තෙනති මාතෘපිතරෙ හරස්සුති
වනා මග්ගං ආවිකඛනොනා ආහ.

අයං එකපදී රුජ යො යං උසසීසනෙ මම,
ඉතො ගතනා අසිසකොසං තත්ථ තෙසං අගාරකං,
තත්ථ මාතෘපිතා මග්ගං තෙ හරස්සු ඉතො ගතොති.

තත්ථ එකපදීති එකපදමග්ගො. උසසීසනෙති යො එස මම මත්ථ
කථොතෙ. අසිසකොසනති අභිකොසනතරං.

එවං සො තස්ස මග්ගං ආවිකඛිනා මාතෘපිතුපු බලවසිනෙතෙන
තථාරූපං වෙදනං අධිවාසෙතා තෙසං හරණන්ද්‍රිය අඤ්ඤාලිප්පග්ගයා
යාවනොනා පුත ආහ.

නමො තෙ කාසිරුජන්ථු නමො තෙ කාසිවභුන,
අනා මාතෘපිතා මග්ගං තෙ හරස්සු බ්‍රහ්මවනෙ.
අඤ්ඤාලිං තෙ පග්ගණාමි කාසිරුජ නමන්ථු තෙ,
මාතරං පිතරං මග්ගං වුත්තො වජ්ජාසි වන්දනති.

තත්ථ වුත්තො වජ්ජාසිති පුත්තො වො සාමො නදීතිරෙ විසපිත
සලෙත විඤ්ඤා රජතපථවසදිසෙ වාලුකාපුලිනෙ පසෙෙන නිපනොනා
අඤ්ඤාලිප්පග්ගයා තුමහාකං පාදෙ වන්දනීති එවං මහාරුජ මයා වුත්තො
හුනා මාතා පිතුනං මෙ වන්දනං වදෙය්‍යාසීති ආහ.

රුජා සාධුති සමපට්ටිත්. මහාසනොනාපි මාතෘපිතුනං වන්දනං
පෙසෙතා විසඤ්ඤානං පාපුණි.

තමත්ථං පකාසෙනොනා සත්ථා ආහ.

ඉදං වනාන සො සාමො යුවා කලාණ්දස්සනො,
මුට්ඨිතො විසවෙගෙන විසඤ්ඤා සමපජ්ජාති.

තත්ථ සමපජ්ජාති ජාතො.

සොති හෙව්වා එතතකං කථෙන්නො නිර්ස්සාසො විශ් කථෙසි.
ඉදුති පතස්ස විසවෙගෙන පත්ථා විතතසනනති හදයරූපං නිස්සාය
පචතතති කථා පටිඡ්ජ් මුඛං පිදති අකඛිති නිමමිලිතාති හත්ථපාද පඨු
හාවං පතතා සකලසරිරං ලොකිතෙන තිනතං. අථ රුජා අයං ඉදුතෙව

මයා සද්ධිං කපෙට්ඨි කිනත්තු බොති තස්ස අස්සාසපස්සාසෙ උපබ්බාසෙරසි තෙ පන තීරුඥා සරීරං ඵඤ්ඤා ජාතා සො නිරුද්ධොද්භි සාමොති සොකං සක්ඛාසෙත්තුං අසකෙක්ඛානෙත්වා උභො භතෙර මත්තෙ ධර්මපඤ්ඤා මහාසද්දෙන පරිදෙවි.

තමත්ථං පකාසෙත්තො සත්ථා අභං.

ස රුජා පරිදෙවෙසි ඛන්තං කාරුඤ්ඤාසංගිතං,
අජරුමරෙඤ්ඤා වහං අසිං අජෙත්තඤ්ඤාසි නො පුරෙ,
සාමං කාලකතං දිස්වා නත්ති මච්චුස්සනාගමො.

යස්සු මං පතිමනෙතති සවිසෙක සමපටිතො,
සවාජෙත්ථං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චිමතිභාසති.

තිරයං නුත ගව්ඡාමි එත්ථ මෙ නත්ති සංසයො,
තද්ද භි පකතං පාපං විරරතතාය කිබ්බිසං.

භවතති තස්ස වතතායෙ භාමෙ කිබ්බිසකාරකො,
අරඤ්ඤා නිමමනුස්සමති කොමං වතතුමරහති.

සාරයනති හි කමමාති භාමෙ සබ්බවත් මාණවා,
අරඤ්ඤා නිමමනුස්සමති කොත්ත මං සාරධම්මානිති.

තත්ථ අසිනති අභං එතතකං කාලං අජරුමරෙමතිති සඤ්ඤා අභොසිං. අජෙත්තනති අජරුමරෙමං සාමං කාලකතං දිස්වා මමඤ්ඤා ව අඤ්ඤාසඤ්ඤා නත්ති මච්චුස්සනාගමොති තං මච්චුනො අගමණං අජරු ජාතිං. ඉතො පුරෙ න ජාතාමිති විලපති. ස්වාජෙත්ථනති යො සවිසෙක සලෙඤ්ඤා සමපටිතො ඉදුනෙව මං පතිමනෙතති සො අජරු. ඵං භාමෙ කාලෙති එවං මරණකාලෙ පතෙත කිඤ්චි අපමතතකමපි නභාසති. තද්දහිති තත්ථං බණේ සාමං විජ්ඣනෙතන මයා පාපං කතං. විරරතතාය කිබ්බිසනති තං පන විරරතතං විපච්චනසමත්ථං දුරුණං ඵරුසං. නස්සාති තස්ස එවරුපං පාපං කත්වා විවරතතස්ස. වතතායෙති නිජ්ඣතායෙ භවතති කුභිං භාමෙ කිනති කිබ්බිසකාරකොති ඉමසමිං පන අරඤ්ඤා නිමමනුස්සමති කො මං වතතුමරහති සවෙති භවෙය්‍ය වදෙය්‍යාති විලපති. සාරයනති හිති භාමෙවා නිගමා දිස්ස වා. සබ්බවත්මාණවාති තත්ථ තත්ථ පුරිසා සනතිපතිත්වා අමොගා පුරිසසාතකා දුරුණෙනෙත කමමං කතං අස්සකදණිපපතො නාම කතති එවං කමමාති සාරෙතති වොදෙනති ඉමසමිං පන නිමමනුස්ස අරඤ්ඤා මං රුජාතං කො සාරධම්මානිති අතතාතං වොදෙනො විලපති.

තද්ද ඛන්තසාදරිතාම¹ දෙවධිතා ගකුමාදනවාසිති මහාසත්තස්ස සත්තමෙ අතභාවෙ මාතුභූතපුබ්බා පුත්තසිනෙගෙන බොධිසත්තං හිට්ඨං ආචර්ජති තං දිවසං පන සා දිබ්බසමපතති. අනුභවමානා න තං ආචර්ජ, දෙවසමාගමං ගතාතිපි වදනොව. සා තස්ස විසඤ්ඤාභූත

කාලෙ නිනනු බො මෙ පුතතස්සානි ආවජ්ජමානා අද්දස. පිළියකෙබ්බා රුජා මම පුතතං සවිසෙන සලලෙන විජ්ඣිතො මහසමමනානීරෙ වාලික පුලිනෙ පානෙතො මහනෙතන සද්දෙන පරිදෙවති සවාහං න ගමිස්සාමි මම පුතෙතො සුවණ්ණසාමො එතෙව නයසිය්සති රඤ්ඤාපි හදයං ඵලිය්සති සාමස්ස මාතා පිතරොපි නිරුහාරං පාණීයමපි අල හිතො සුසිතො මරිය්සනති මසි පන ගතාය රුජා පාණීයසං ආදාය තස්ස මාතාපිතුතො සනතිකං ගමිස්සති වචනඤ්ච නෙසං සුඤ්ඤානෙ පුතතස්ස සනතිකං ආනෙස්සති අථ තෙ ව අහඤ්ච සච්චකිරියං කරිය්සාම සාමස්ස විසං නිමමදිය්සති එවං මෙ පුතෙතො ජිවිතං ලභිය්සති මාතාපිතරො වක්ඛති ලභිය්සනති රුජා සාමස්ස ධම්ම දෙසනං සුඤ්ඤානෙතො මහාදුතං දුතං සඤ්ඤාපරායණො හවිස්සති තස්මා ගච්ඡාමහං තත්ථාති සා ගතො මහසමමනානදීනීරෙ අදිය්සමානා ආකාසෙ යතො රඤ්ඤා සද්ධිං කපෙසි.

තමත්ථං පකාසෙනෙතො සත්ථා ආහ.

සා දෙවතා අනතරහිතා පබ්බතෙ ගතොදනෙ,
රඤ්ඤා ව අනුකම්පාය ඉමා ගාථා අභාසථ.

ආහං කරි මහාරුජ අකරු කම්ම දුක්ඛං,
අදුස්සකා පිතාපුතො තයො එකුපුතා හතා.

එහි තං අනුසික්ඛාමි යථා තෙ සුගතී සියා,
ධම්මෙනෙකො වනෙ පොස මඤ්ඤාහං සුගතී තයාති.

තත්ථ රඤ්ඤා වාති රඤ්ඤායෙව. ආහං කරිති මහාරුජ තො මහාපරාධං මහාපාපං කරි. දුක්ඛං වනති යං කතං දුක්ඛං හොති තං ලාමකකම්මං අකරි. අදුස්සකාති නිදෙස්සා. පිතාපුතොති මාතා ව පිතා ව පුතෙතො ව ඉමෙ තයො එක උපුතා හතා තස්මිං හතෙ තප්පටි බද්ධා තස්ස මාතාපිතරොපි හතාව හොනති. අනුසික්ඛාමිති සික්ඛාපෙම් අනුසාසාමි. පොසාති සාමස්ස ධාතෙ යතො සිනෙහං පච්චුප්ථාපෙතො සාමො විග්ගෙහෙ උගො අකො පොසෙහි. මඤ්ඤාහං සුගතී තයාති එවං තයා සුගතියෙව ගතතබ්බා හවිස්සනති මඤ්ඤාමි.

සො දෙවතාය වචනං සුඤ්ඤා අහං කිරිතස්ස මාතාපිතරො පොසෙතො සඤ්ඤා ගමිස්සාමිති සද්දහිතො කිං මෙ රජේන්ත තෙ යෙව පොසෙස්සාමිති දදහං අධිට්ඨාය බලවපරිදෙවං පරිදෙවනො සොකං තනුං කතො සුවණ්ණසාමො මනො හවිස්සනති නානාපුපෙඨි තස්ස සරිරං පුප්පෙතො උදකෙන සිඤ්චිතො තික්ඛතනුං පදකම්ඤ්ඤා කතො වතුසු ධාතෙසු වන්දිතො තෙන පුරිතං උදකසං ආදාය දොම තස්ස පාතෙතො දකම්ඤ්ඤාහිමුබො පායාසි.

තමත්ථං පකාසෙනෙතො සත්ථා ආහ.

ස රුජා පරිදෙවිතො බහුං කාරුඤ්ඤාසංහිතං,
උදකකුම්භමාදාය පකාසාමි දකම්ඤ්ඤාමුබොති.

පකතියාපිව මහාථාමො රජා පාණ්ඩ්‍යසවං ආද්‍ය අක්‍ෂමපදං
කොට්ටනො විය පවිසිත්වා දුකුලපණ්ඩිතස්ස පණ්ණසාලදාරං
පාපුණ්ණි, පණ්ඩිතො අනො නිසිනො තස්ස පදසද්ධං සුචා නායං
සාමස්ස පදසද්ධො කස්ස නුබොති පුච්ඡනො ගාථාද්වයමාහ.

කස්ස නු එසො පදසද්ධො මනුස්සස්සෙව ආගතො,
නෙසො සාමස්ස නිග්ගොසො කො නු තිමසි මාරිය.

සන්නං හි සාමො චජති සන්නං පද්ධති ඤාතති,
නෙසො සාමස්ස නිග්ගොසො කො නු තිමසි මාරියාති.

තත්ථ මනුස්සස්සෙව්‍යාති නායං සිහව්‍යග්ගානං න යකකින්නරුනං
ආගච්ඡනො පන මනුස්සස්සෙව්‍යං පදනිග්ගොසො න සාමස්සාති.
සන්නං හිති උපසම්ප්‍රපාතං හි චජති චඛිතමති ඤාතතීති පතිට්ඨපෙති.

තං සුචා රජා සථාහං අත්තනො රජභාවං අකපේත්වා මයා
කුලභානං පුත්තො මාරිනොති චක්කමි ඉමෙ කුණ්ඩිත්වා මයා සද්ධං
ඵරුසං කපේස්සාතති එවං මම එතෙසු කොඩො උපපජ්ජස්සති අථ තෙ
විභෙදෙස්සං තං මමස්ස අකුසලං රජාති පන වුත්තෙ අභායන්තා
නාම නජී තස්මා රජභාවං තාව කපේස්සාමිති වින්තොත්වා පාණ්ඩ්‍ය
මාලකෙ පාණ්ඩ්‍යසවං ධපෙත්වා පණ්ණසාලදාරෙ ධත්වා ආහ.

රජාහමස්මි කාසිනං පිලියකෙක්කාති මං වුද්,
ලොභා රට්ඨං පහත්ත මහමෙසඤ්චරුමාහ.

ඉස්සන්ථෙ වස්මි කුසලො දළහධමොති විස්සනො,
නාගොපි මෙ න මුවෙවය්‍ය ආගතො උසුපාතනන්ති.

පණ්ඩිතොපි තෙන සද්ධං පරිසන්ථාරං කරුනොත්වා ආහ.

ස්වාගතනෙත මහාරජ අපො තෙ අදුරුගතං,
ඉස්සරොසි අනුපපනො යං ඉධජී පවෙදය.

තිත්ඤ්කාති පියාලාති මධුකෙ කාසුමාරියො,
ඵලාති වුද්ධකප්පාති භුඤ්ජ රජ වරං වරං.

ඉදමපි පාණ්ඩ්‍යං සිතං ආහතං ගිරිගඛරා,
තනො පිව මහාරජ සවෙ තිං අතීකඛිසිති.

තස්සන්ථො සතතිගුලිජාතකෙ කපිතො. ඉධ පන ගිණිගඛග්ගති
මහසමමතං සක්කිය වුත්තං. සා හි ගිරිගඛරතො නිකකන්නන්තා ගිරි
ගඛග්ගතෙව ජාතා.

එවං තෙන පරිසන්ථාරෙ කතෙ රජා පුත්තො වො මයා මාරිනොති
පඨමමෙව චන්ත්‍රං අසුත්තං. අජාතනො විය කථං සමුට්ඨාපෙත්වා,
කපේස්සාමිති වින්තොත්වා ආහ.

නාලං අක්කි වනෙ දට්ඨං කොනුමෙ ඵලමාහරි,
අනක්කියෙවයං සමමා නිවාපො මයං බායතිති.

තත්ථ නාලනති තුමෙහ අකුඤ්ඤා ඉමසමිං වනෙ කිඤ්ඤි දට්ඨං නසමන්තා.
කොහුමෙ ඵලමාහරීති කොහු තුමානං ඉමෙ ඵලෙ ආහරි. නිවා
පොති අයං සමමා නයෙන උපායෙන කතො ඛාදිතබ්බසුත්තකානං
සුපරිසුද්ධානං ඵලාඵලානං නිවාපො සනතිවයො අනකුසාලං විය
න අකුසාලානි මසනං ඛාසනි උපට්ඨාති.

තං සුඤ්ඤා පණ්ණිනො මහාරුජ්ඣ න මයං ඵලාඵලානි ආහරම
පුතො පන නො ආහරතීති දසෙසුං ගාථාදායමාන.

දහරෙ සුචා නාතිවුහා සාමො කල්‍යාණදසුනො,
දීඝසු කෙසා අසිතා අපො සුනග්ගවෙලලිතා.

සො හවෙ ඵලමාහනා ඉතො ආදා කමණ්ඩුලං,
නදිං ගතො උදහාරෙ මඤ්ඤා න දුරමාගතොති.

තත්ථ නාතිවුහාති නාතිදීඝො නාතිරසුනො. සුනග්ගවෙලලිතාති
සුනසංඛාරාය මංසකොට්ඨනපොත්තියා අග්ගො විය විතතා. කමණ්ඩු
ලනති සුචං. න දුරමාගතොති න දුරං ආගතො. ඉදාති න දුරං
ඉතො ආසන්නට්ඨානං ආගතො හවියාතිති මඤ්ඤාමිති අපො.

තං සුඤ්ඤා රුජා ආහ.

අහං තං අවධිං සාමං යො කුසං පරිවාරකො,
යං කුමාරං පවෙදෙථ සාමං කල්‍යාණදසුනං.

දීඝසු කෙසා අසිතා අපො සුනග්ගවෙලලිතා,
තෙසු ලොතිතලිතෙතසු සෙති සාමො මයා හතොති.

තත්ථ අවධිනති මගසු බිතෙතන සරෙන විජ්ඣතා මාරෙසිං.
පවෙදෙථාති කපෙථ. සෙතීති මගසමමානදීතිරෙ වාමිකපුලිතෙ
සෙති.

පණ්ණිතසු පන අවිදුරෙ යෙව පාරිකාය පණ්ණසාලා හොති. සා
තත්ථ නිසිත්තා රඤ්ඤා වචනං සුඤ්ඤා තං පටිතතිං ඤාතුකාමා හුඤ්ඤා
නිකමිතො රජ්ජසඤ්ඤාය දුකුලපණ්ණිතසු සනතිකං ගන්වා ආහ.

කෙන දුකුල මනෙතසි හතො සාමොති වාදිනා,
හතො සාමොති සුඤ්ඤාන හදයං මෙ පවෙධති.

අසුන්ද්‍රසු තරුණං පචාලං මාලුතෙරිතං,
හතො සාමොති සුඤ්ඤාන හදයං මෙ පවෙධති.

තත්ථ වාදිනාති මයා සාමො හතොති වදනෙතන. පචාලනති
පලලං. මාලුතෙරිතනති වාතෙන පහවං.

අථ තං පණ්ණිනො ඔවාදං දෙනොනා ආහ.

පාරිකෙ කාසිරුජායං සො සාමං මගසමමනෙ,
කොධසා උසුනා විජ්ඣිතසු මා පාපමිට්ඨොති.

තත් මිගසමමයෙහි මිගසමමතදීතිරේ. කොටසකි මිගෙ
උපපන්නත කොටස. මා පාසමිව්විමොති තයා මයං උහොපි පාපං
මා ඉව්විමො. පාරි ආහ.

නිව්ජා ලදො පියො පුතො යො අනෙ අහරි වනෙ,
තං එකපුතං සාතිමි කපං විතං න කොපයෙති.

තත් සාතිමිති සාතනෙ.

දුකුලපණ්ඩිතො ආහ.

නිව්ජා ලදො පියො පුතො යො අනෙ අහරි වනෙ,
තං එකපුතං සාතිමි අනෙකාමං ආහු පණ්ඩිතාති.

තත් අනෙකාමනි කොටො නාම නිරයසංවත්තනිකො තසො
තං අනෙකා පුතතසාතකමිපි අනෙකාමොයෙව කතතබ්බොති
පණ්ඩිතා ආහ.

එවං වචා පත උහොපි තෙ ගතෙති උරේ පතිපිංසනා මහා
සත්තයා ගුණෙ වණෙණ්ඩො භුසං පරිදෙවිංසු.

අථ නෙ රුජා සමයාසෙනො ආහ.

මා බාලාං පරිදෙවෙථ ගතො සාමොති වාදිනා.

අහං කමමකරෙ හුත්වා හරියාමි බ්‍රහ්මවනෙ.

ඉසානෙවසමි කුසලො දලහබ්බොති විසුතො,

අහං කමමකරෙ හුත්වා හරියාමි බ්‍රහ්මවනෙ.

මිහානං විසාසමනෙසං වනමුලථලාති ව,

අහං කමමකරෙ හුත්වා හරියාමි බ්‍රහ්මවනෙති.

තත් වාදිනාති භූමෙහ ගතො සාමොති වදනොත මයා සද්ධිං
තයා නො එවං ගුණසම්පන්නො පුතො මාරිතො ඉද්දති කො අමෙහ
හරියාතිති ආදිති වචා මා බාලාං පරිදෙවෙථ අහං භූමොකං කමම
කරෙ හුත්වා සාමො විස භූමෙහ හරියාමිති.

එවං රුජා භූමෙහ මා විනාසිත් න මයාං රජෙත්ත අනෙ අහං
වො යාවඡ්වං හරියාමිති තෙ අයාසෙයි. තෙ තෙත සද්ධිං සලල
පනතා ආහංසු.

තෙස බ්බො මහාරුජ තෙතං අමෙහසු කපති,

රුජා තමසි අමොකං පාදෙ වතුම තෙ මයනති.

තත් බ්බොති සහාවො කාරණං වා. කපතිති එවං තව කමම
කරණං අමෙහසු න කපති න සොගති. පාදෙ වතුම තෙ මයනති
ඉදං පත තෙ පබ්බජ්ජාලිබ්බෙහි තිතාපි පුතතසොකයා මහනාතාය
වෙච නිගතමානතාය ව වදිංසු. රසෙද්ද විසාසං උපපාදෙභූමි
එවිමාහංසුති වදනති.

තං සුඤ්ඤා රුජා අතිවිශ්‍ය භුක්ඛිඤ්ඤා අනො අවජ්ජියං එවං දෙස
කාරකො නාම මසි ඵරුසවචනමනනමපි නත්ති පඤ්ඤානන්ති යෙව මනති
විනොතො ගාථමාන.

ධම්මං නෙසාදු භණ්ඨ කතා අපවිතී තයා,
පිතා තුමසි අසමාකං මාතා තුමසි පාරිකෙති.

තත්ත්ව ඤායාති එකෙකං වදනොතා එවමාන. පිතාති දුකුලපණ්ණිත
අජ්ජ පටිභාය තිං මණ්ණං පිභුට්ඨානෙ තිට්ඨ අමම පාරිකෙ තමපි
මාතිට්ඨානෙ තිට්ඨ අහං පන වො පුත්තස්ස සාමස්ස ආනෙ ධනො පාද
බොවනාදීති සබ්බකිවචාති කරියොමි මං රුජාති අසලලකෙති සාමො
තෙව සලලකෙති.

තෙ අඤ්ඤා පඤ්ඤා මහාරුජ තයා අමහාකං කම්මකාරකකිවචං
නත්ති යට්ඨිකොටියං පන නො ගහෙති තත්ත්ව තෙති සාමං දයොගිති
යාවනො ගාථමානංසු.

නමො තෙ කාසිරුජ්ඣු නමො තෙ කාසිවඞ්ඤ,
අඤ්ඤා තෙ පඤ්ඤායාම යාව සාමානුපාපය.

තස්ස පාදෙ පමජ්ජනා ඉබ්බෙව භුජ්ජස්සනං,
සංසුමහමානා අත්තානං කාලමාගමයාමසෙති.

තත්ත්ව සාමානුපාපයාති යාව සාමො යත් තත්ත්ව අමෙව අනුපාපය.
භුජ්ජස්සනන්ති කල්පාණ්දස්සනං අතිරුපං. සංසුමහමානාති
වට්ටෙනො. කාලමාගමයාමසෙති කාලකිරියං ආගමෙස්සාම.

තෙසං එවං කපේත්තානං යෙව සුරියො අත්ථං ගතො, අථ රුජා
සවාහං ඉදුනෙව ඉමෙ තත්ත්ව නෙස්සාමි තං දිස්සාව තෙසං හදයං
එලියාති ඉති තිත්තමපි එතෙසං මතකාලෙ අහං නිරයෙ නිපනො
යෙව නාම තසමා තත්ත්ව ගනතුං න දස්සාමිති විනොතො වහස්සො
ගාථා අභාසි.

බුහා වාලමිගාකිණ්ණං ආකාසනං පදියාති,
යත්ථ සාමො හතො සෙති වන්දෙව පතිතො ඡමා.

බුහා වාලමිගාකිණ්ණං ආකාසනං පදියාති,
යත්ථ සාමො හතො සෙති සුරියෙව පතිතො ඡමා.

බුහා වාලමිගාකිණ්ණං ආකාසනං පදියාති,
යත්ථ සාමො හතො සෙති පංසුනා පතිකුණ්ඨිතො.

බුහා වාලමිගාකිණ්ණං ආකාසනං පදියාති,
යත්ථ සාමො හතො සෙති ඉබ්බෙව වසථ අස්සමෙති.

තත්ත්ව බුහාති අවට්ඨගතං. ආකාසනන්ති එවං තං වනං ආකා
සස්ස අනො විය සුඤ්ඤා පදියාති අථ වා ආකාසනන්ති ආකාස
සමානං පකාසමානන්ති අනො. ඡමාති ඡමාය පඨවියන්ති අනො.
පතිකුණ්ඨිතො පඨවිං පතිතං වියාති අනො. පතිකුණ්ඨිතොති
පරිකිණ්ණො පට්ඨවෙතිතො.

අප් තෙ අහතනො වාලාදිනං නිසාය හයාහාවං දසෙසානාං ගාප් මාහංසු.

යදි තත් සහසානි සතානි නුතානි ව,
තෙවමහාකං හයං කොච්චනෙ වාලෙසු විජ්ඣති.

තත් කොච්චි ඉමසිං වනෙ කත්චි එකපදෙසෙසි අමානං වාලෙසු හයං නාම නජි.

රුජා තෙ පටිබාහිතුං අසකෙකානොං භජෙසු ගහෙතා තත් තෙසි. තමත්ථං පකාසෙතොං සත්ථා අහ.

තතො අකානමාදය භාසිරුජා බුහාවනෙ,
ගජෙ ගහෙතා පකාමී යත්ථ සාමො ගහො අනුචි.

තත් නතොති හද. අකානතති මානාපිතුනං. අනුචි අහොසි. සත්ථාති යසමිං ආනෙ සො තිපනොං තත් තෙසිති අත්ථා.

තෙතා ව පත තසා සතතිකෙ ආපෙතා අයං වො පුතොති අචිකඛි. අප්සා පිතා සිසං මාතා පාදෙ උරුසු නතා නිසිදිතා විලපිංසු. තමත්ථං පකාසෙතොං සත්ථා අහ.

දිසවාන පතිනං සාමං පුතතනං පංසුකුණ්ඩිතං,
අපච්ඡිං බුහාරෙකෙකෙ වදංව පතිනං ඡමා.

දිසවාන පතිනං සාමං පුතතනං පංසුකුණ්ඩිතං,
අපච්ඡිං බුහාරෙකෙකෙ සුරිංව පතිනං ඡමා.

දිසවාන පතිනං සාමං පුතතනං පංසුකුණ්ඩිතං,
අපච්ඡිං බුහාරෙකෙකෙ කරුණං පරිදෙවසුං.

දිසවාන පතිනං සාමං පුතතනං පංසුකුණ්ඩිතං,
බාහා පහග්ග පකකදුං අධමෙවං තීර හො ඉති.

බාලහං බොසි තුවං පුතො සාම කල්යාණදස්සන,
යො අජෙථං ගතෙ කාලෙ න කිංකරි මහිහාසසි.

බාලහං බොසි තුවං මතො සාම කල්යාණදස්සන,
යො අජෙථං ගතෙ කාලෙ න කිංකරි මහිහාසසි.

බාලහං බොසි තුවං පමතො සාම කල්යාණදස්සන,
යො අජෙථං ගතෙ කාලෙ න කිංකරි මහිහාසසි.

බාලහං බොසි තුවං කුද්ධො සාම කල්යාණදස්සන,
යො අජෙථං ගතෙ කාලෙ න කිංකරි මහිහාසසි.

බාලහං බොසි තුවං දිවො සාම කල්යාණදස්සන,
යො අජෙථං ගතෙ කාලෙ න කිංකරි මහිහාසසි.

බාලහං බොසි තුවං විමතො සාම කල්යාණදස්සන,
යො අජෙථං ගතෙ කාලෙ න කිංකරි මහිහාසසි.

ජවං වලිනං පඬිකගතං කොදුති සණ්ඨපෙය්‍යති,
සාමො අයං කාලකතො අකානං පරිවාරකො.

කො වෙ සමමජ්ජනාදය සමමජ්ජසති අය්‍යමං,
සාමො අයං කාලකතො අකානං පරිවාරකො.

කොදුති නහාපයිසසති සිතෙනුණොදනෙන ව,
සාමො අයං කාලකතො අකානං පරිවාරකො.

කොදුති භොජයිසසති විනමුලථලානිව,
සාමො අයං කාලකතො අකානං පරිවාරකොති.

තත්ථ අපච්ඡිදධනති තීරත්ථං ජඤ්ඤිතං. අධිමමො කීර හොති
අයුත්තං කීර හො අජ් ඉමස්මිං ලොකෙවත්ථති. මනෙතාති තිබ්බසුරං
පිවිත්වා මනෙතා. පමනෙතාති පමාදමාපනෙතා. දිනෙතාති දපපිනො
ධුත්තකොසි ජානොති. සබ්බං විලාපවසෙන හණන්ති. ජමනති තාත
අමානං ජවාමණිලං. වලිනං පඬිකගතනති යද ආකුලං මලගතීතං
හවිසසති තද නං ඉදුති හො සණ්ඨපෙය්‍යති සොධෙත්වා උජ්‍ජං
කරිසසති.

අථස්ස මාතා බහුං විලපිත්වා උරෙ හත්ථං ආපෙත්වා සන්තාපං උප
ධාරෙන්නති පුත්තස්ස මෙ සන්තාපො පවත්තනෙවි. විසවෙගෙන
විසඤ්ඤතං ආපනෙතා හවිසසති තිබ්බසභාවත්ථාය වස්ස සච්චකිරියං
කරිසසාමිති විනෙත්වා සච්චකිරියං අකාසී.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

දිස්වාන පතීතං සාමං පුත්තතං පංසුකුණිනං,
අට්ඨිතා පුත්තසොකෙන මාතා සච්චමහාසථ.

යෙන සච්චනස්ස සාමො ධම්මවාරී පුරෙ අහු,
ඵතෙන සච්චවජේජන විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

යෙන සච්චනස්ස සාමො බ්‍රහ්මවාරී පුරෙ අහු,
ඵතෙන සච්චවජේජන විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

යෙන සච්චනස්ස සාමො සච්චවාදී පුරෙ අහු,
ඵතෙන සච්චවජේජන විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

යෙන සච්චනස්ස සාමො මාතාපෙතතිහරෙ අහු,
ඵතෙන සච්චවජේජන විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

යෙන සච්චනස්ස සාමො කුලෙ ජෙට්ඨාපවාසිකො,
ඵතෙන සච්චවජේජන විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

යෙන සච්චනස්ස සාමො පාණා පියතරෙ මම,
ඵතෙන සච්චවජේජන විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

යං කිඤ්චථි කතං පුඤ්ඤං මස්සා වෙව පිකුච්ච තෙ,
සච්චන තෙන කුසලෙන විසං සාමස්ස හඤ්ඤතුති.

තත් සේන සචේතියාදී යෙන භූතෙන සහායෙන, ඛම්මවාදීති
කුසලපථ ඛම්මවාදී සචේතියාදීති ගණනෙකපි මුසා අවුත්තො, මානා
සෙතතිහසෙති අනලසො පුතො රතනිඤ්චං මානාපිතරො හරි, ජෙට්ඨා
සමාසිකොති ජෙට්ඨානං මානාපිතූනං සකකාරකාරකො.

එවං මාතර සතතති ගාථාති සච්චකිරියාය කතාය සාමො පරි
වතතිචා නිපජ්ජි, අපසු පිතා ජීවති මෙ පුත්තො අහම්මසු සච්ච
කිරියං කරියාමිති තපෙව සච්චකිරියං කරි.

තමථො පකාසෙත්තො සත්ථො අහ.

දිස්වාන පතිතං සාමං පුත්තනං පංසුකුණ්ඩනං;

අට්ටිතො පුත්තසොකෙන පිතා සච්චමහාසථ.

යෙන සචේතියං සාමො ඛම්මවාදී පුරෙ අහු,

එතෙන සච්චවජේන විසං සාමසු ගඤ්ඤතු.

යෙන සචේතියං සාමො ඛම්මවාදී පුරෙ අහු,

එතෙන සච්චවජේන විසං සාමසු ගඤ්ඤතු.

යෙන සචේතියං සාමො සච්චවාදී පුරෙ අහු,

එතෙන සච්චවජේන විසං සාමසු ගඤ්ඤතු.

යෙන සචේතියං සාමො මානාපෙතතිහරො අහු,

එතෙන සච්චවජේන විසං සාමසු ගඤ්ඤතු.

යෙන සචේතියං සාමො කුලෙ ජෙට්ඨාපවාසිකො,

එතෙන සච්චවජේන විසං සාමසු ගඤ්ඤතු.

යෙන සචේතියං සාමො පාණං පියතරො මම,

එතෙන සච්චවජේන විසං සාමසු ගඤ්ඤතු.

යං කිඤ්ඤථි තතං පුඤ්ඤං මග්ගඤ්ඤ මානුශාවං නො,

සචේතන හෙන කුසලෙන විසං සාමසු ගඤ්ඤතුති.

තසම් සච්චකිරියං කරෙත්තො මහාසත්තො පරිවතතිචා ඉත
රෙන පසෙසන නිපජ්ජි, අපසු තතියං සච්චකිරියං සා දෙවතා
අකාසි, තමථො පකාසෙත්තො සත්ථො අහ.

සා දෙවතා අනතර්ගිතා පබ්බතො ගනිමාදනො,

සාමසු අනුකම්පාය ඉමං සච්චමහාසථ.

පබ්බතාසාහං ගනිමාදනො විරරතනතිවාසිති,

න මෙ පියතරො තොවි අඤ්ඤා සාමා න විජ්ජති,

එතෙන සච්චවජේන විසං සාමසු ගඤ්ඤතු.

සඤ්ඤ වතා ගනිමියා පබ්බතො ගනිමාදනො,

එතෙන සච්චවජේන විසං සාමසු ගඤ්ඤතු.

තෙසං ලාලපමානානං ඛිත්තං කාරඤ්ඤාසංගිතං,

ඛිත්තං සාමො සමුට්ඨාසි යුවා කලාසාණදසුනොති.

තත් පබ්බතාභතානි පබ්බතෙ අහං. චනා ගැබ්මයානි රුකො ගැබ්මයා නති තත් අගභො නාම භොවි රුකො අපි. භෙසසනති හික්ඛවෙ තෙසං උභින්නං ලාලප්පමානානං යෙව දෙවතාය සච්ච නිරියාය පරියොසානෙ බිප්පං සාමො උට්ඨති පද්මපත්තනො උදකං විශස්සං විසං විනිවට්ටොති. ආබාධො විගතො ඉධ නු බො විදො. එත් නු බොති විද්ධට්ඨානං ත පඤ්ඤයි.

ඉති මහාසත්තස්ස නිරෝගතා මාතාපිතුනාං චක්ඛුපටිලාභො අරුණ්ණග්ගමණො දෙවතානුභාවෙන තෙසං චතුන්නමපි අස්සමෙ පාකට භාවො වානි සබ්බං එකක්ඛණේ අභොසි. මාතාපිතරො චක්ඛුඤ්ච නො ලඬා සාමො ච අරොගො ජාතොති අතිරේකතරං චුස්සිංසු. අථ නෙ සාමපණ්ඩිතො ගාථා අර්ඛහාසි.

සාමොගමයම් හද්දං වො සොඤ්ඤමති සමුට්ඨිතො,
මා බාලහං පරිදෙවෙථ මඤ්ඤුනාහිවදෙථමනති.

අථ මහාසතෙතා රුජානං දිස්වා පටිසඤ්ඤාරං කරෙතොතා ආහ.

සාගතං තෙ මහාරුජ අපො තෙ අදුරගතං,
ඉස්සරෙසි අනුප්පතො යං ඉධපි පවෙදය.
තිණ්ඩුකානි පියාලානි මධුකෙ කාසුමාරියො,
එලානි බුද්දකප්පානි භුඤ්ජ රුජ වරං වරං.
අපි මෙ පාණීයං සීතං ආහතං ගිරිගබ්බරු,
තතො පිච මහාරුජ සවෙ තිං අභිකඛිසිති.

රුජා තමපි අවර්ජයං දිස්වා ආහ.

සමමුය්හාමි පමුය්හාමි සබ්බං මුය්හනති මෙ දිසා,
පෙතං තං සාම අද්දකම් නොනු තිං සාම ජිවසිති.

තත් පෙණනති සාම අහං තං මතකං අද්දසං. භොනුඤ්චනති කථනනු තිං ජිවිතං පටිලභිති පුච්ඡති.

සාමො අයං රුජා මං මතොති සලලකෙසි අමතභාවමස්ස පකා සෙස්සාමිති ආහ.

අපි ජිවං මහාරුජ පුරිසං ගාලුහවෙදනං,
උපනීතමනසංකප්පං ජිවනතං මඤ්ඤුතෙ මතං.
අපි ජිවං මහාරුජ පුරිසං ගාලුහවෙදනං,
තං නිරෝගතං සත්තං ජිවනතං මඤ්ඤුතෙ මතනති.

තත් අපි ජීවනති ජිවමානමපි. උපනීගමනසබ්බප්පනති භවතිං ඔතිණ්ණවිත්තාචාරො. ජීවනනනති ජිවමානමෙව මතොති මඤ්ඤති. නිශේධගහනති අස්සාසපස්සාසං නිරෝධං පතතං.

එවං ලොකො මං ජිවනනමෙව මතං මඤ්ඤතිති චනා රුජානං අතෙ යොජෙතුකාමො ධම්මං දෙසෙතොතො ඥො ගාථා අහාසි.

යො මාතරං වා පිතරං වා මවෙවා ධම්මෙත පොසති,
දෙවාපි නං තිකිච්ඡන්ති මාතෘපෙතතිතරං ජනං.

යො මාතරං වා පිතරං වා මවෙවා ධම්මෙත පොසති,
ඉධ වෙව නං පසංසන්ති පෙවච සග්ගෙව මොදතිති

නං සුඤ්ඤා රුජා අච්ඡේදයං වන හො මාතෘපෙතතිතරං සිරි
උප්පන්නරොගං දෙවතාපි තිකිච්ඡන්ති අතිවිශ අයං සාමො සොහතිති
අඤ්ඤාලිංසනායා අංග.

එස භිග්ගො පමුග්ගාමි සබ්බා මුග්ගන්ති මෙ දිසා,
සරණං නං සාම ගච්ඡාමි තිස්සා මෙ සරණං භවාති

තත්ථ භිග්ගාති යසො භාදිසෙ පරිසුද්ධාසිලගුණසම්පන්නො අප
රජ්ඣං තස්මා අතිරෙකතරං මුග්ගාමි. තිස්සා මෙ සරණං භවාති
සරණං ගච්ඡන්තස්ස මෙ තිං සරණං භව පටිට්ඨා හොති දෙවලොක
ගාමිනං මං කුරෙතිති.

අථ නං මහාසතෙතා සවෙ මහාරුජ දෙවලොකං ගන්තුකාමො
මහන්නං දිබ්බසම්පත්තිං පරිභුඤ්ජතුකාමො ඉමාසු දසසු ධම්ම
වර්ගාසු ව්‍යවසායානි දසධම්මවර්ගයාපා කපෙයි.

ධම්මඤ්ඤා මහාරුජ මාතෘපිභුසු බන්ධනං.

ඉධ ධම්මං වර්තනාන රුජ සග්ගං ගමිස්සයි.

ධම්මඤ්ඤා මහාරුජ පුත්තදුරෙසු බන්ධනං,

ඉධ ධම්මං වර්තනාන රුජ සග්ගං ගමිස්සයි.

ධම්මඤ්ඤා මහාරුජ මිත්තාමවෙවසු බන්ධනං,

ඉධ ධම්මං වර්තනාන රුජ සග්ගං ගමිස්සයි.

ධම්මඤ්ඤා මහාරුජ වාහනෙසු බලෙසු ව,

ඉධ ධම්මං වර්තනාන රුජ සග්ගං ගමිස්සයි.

ධම්මඤ්ඤා මහාරුජ ගාමෙසු නිගමෙසු ව,

ඉධ ධම්මං වර්තනාන රුජ සග්ගං ගමිස්සයි.

ධම්මඤ්ඤා මහාරුජ රටෙහි ජනපදෙසු ව,

ඉධ ධම්මං වර්තනාන රුජ සග්ගං ගමිස්සයි.

ධම්මඤ්ඤා මහාරුජ සමණව්‍යාභරණෙසු ව,

ඉධ ධම්මං වර්තනාන රුජ සග්ගං ගමිස්සයි.

ධම්මඤ්ඤා මහාරුජ මිගපක්ඛිසු බන්ධනං,

ඉධ ධම්මං වර්තනාන රුජ සග්ගං ගමිස්සයි.

ධම්මඤ්ඤා මහාරුජ ධම්මො විග්ගො සුඛාවගො,

ඉධ ධම්මං වර්තනාන රුජ සග්ගං ගමිස්සයි.

ධම්මඤ්ඤා මහාරුජ ධම්මො විග්ගො සුඛාවගො,

ඉධ ධම්මං වර්තනාන ස ඉන්ද්‍රිය දෙවා සමුග්ගකා;

සුචිග්ගොන දිවං පත්තා මා ධම්මං රුජ පමාදෙති.

තාසං අපොං භෙදසකුණජාතකො වින්දාරිතොව.

එවං මහාසභොනා තස්ස දස රුජධිමෙම දෙසෙතිං උත්තරිමපි ඔවදිත්වා පඤ්ච සීලානි අදාසි. සො තස්ස ඔවාදං සිරසා සමපරිච්ඡිත්වා බාරුණසිං ගතත්වා දුතාදීනි පුඤ්ඤානි කත්වා සපරිසො සග්ගපරයණො අහොසි. බොධිසත්තොපි සද්ධං මානාපිභූති අභිඤ්ඤා ව සමාපතති යො ව තිබ්බපොතො ඩ්වගමලොකුපගො අහොසි.

සන්ධා ඉමං ධම්මදෙසනං ආගරිත්වා තික්කිවෙ මානාපිභූතනං පොසනං නාම පණ්ණිනානං එස වංසොති වත්තා සමවානි පකාසෙත්වා ජාතකං සමොධානෙසි. සච්චපරියොසානෙ සො තික්කු සොතාපතති එලං පාපුණ්ණි. තද්ද රුජා ආනන්දෙ අහොසි. දෙවධිත්වා උපපලවණ්ණො සකෙකා අනුරුද්ධො, පිතා කාශ්‍යපො, මාතා ගද්දකපිලානී, සුවණ්ණ සාමපණ්ණිතො පන අගමෙවාති.

සාමජාතකං.

22. 4.

අවජ්ජරං චන් ලොකාසමිනති ඉදං සන්ධා මිටිලං උපනිස්සාය මබාදෙවමබවනෙ විගරහෙනා සිතපාභුකමං ආරබ්භ කපෙයි. එක දිවසං හි සන්ධා සායණකසමයෙ සමිඛුලෙති හිග්ගුති සද්ධං තස්මිං අමබ වනෙ වාරිකං වරමානො එකං රමණීයං භූමිපාදෙසං දිස්වා අත්තනො පුබ්බවරයං කපෙත්තුකාමො සිතං පාභුකත්වා ආයස්මතා ආනන්දෙන රෙන සිතකාරණං පුලෝ ආනන්ද අයං භූමිපාදෙසො මයා මංගදෙවරුජකාලෙ ක්කානතිලං කිලිනොන අස්කිංවුත්පුබ්බොති වත්තා තෙන යාවිතො පඤ්ඤාත්තාසනෙ තිසිදිත්වා අතිවා ආගරි.

අතීතෙ විදෙහරටෙයි මිටිලානගරෙ මබාදෙවොනාම රුජා අහොසි. සො වතුරසිති වස්සසහස්සාති කුමාර කිලිං කිලි වතුරසිති වස්සසහස්සාති උපරජ්ජං කාරෙසි. වතුරසිති වස්සසහස්සාති රජ්ජං කාරෙහොනා යද මෙ සමම කප්පක සිරසමිං පලිතානි පසොග්ගාසි තද්ද මෙ ආරෙවෙය්‍යාසිති වත්තා අපරහාගෙ කප්පකෙත පලිතානි දිස්වා ආරෙවිතෙ සණ්ඨාසෙන උග්ගිරුපෙත්වා ගුණෙ පතිට්ඨාපෙත්වා පලිතං ඔලොකෙත්වා ආගතත්වා නලාවෙ ලග්ගං විශ මරණං පස්සාමානො ඉදති මෙ පබ්බජිත්ථං කාලොති කප්පකස්ස ගාමවරං දත්වා ජෙට්ඨපුත්තං පනෙකාසාපෙත්වා තාත රජ්ජං පටිච්ඡ අහං පබ්බජ්ජාමිති වත්තා කිං කාරණං දෙවොති වුත්තෙ-

උත්තමඛිතරුහා මග්ගං ඉමෙ ජාතා වයොහරු,
පාභුභූතා දෙවදුතා පබ්බජ්ජාසමයො මමනති.

වත්තා තං රජ්ජ අතිසිඤ්චිත්වා තමපි එවමෙවං පටිපජ්ජෙය්‍යාසිති වත්තා ඔවදිත්වා නගරු තික්කමම හික්කුපබ්බජ්ජාය පබ්බජිත්වා වතුර සිති වස්සසහස්සාති වත්තාගේ බ්‍රහ්මවිහාරෙ ගාවෙත්වා බ්‍රහ්මලොකෙ

නිබ්බන්ධනා, පුබ්බන්ධනා, ඵලප්පාදානා පබ්බජිතා, බ්‍රහ්මලොක පරායණො අහොසි. තථා තස්ස පුබ්බන්ධනා තථා තස්ස පුබ්බන්ධනා ඵලප්පාදානා වතුරසිති බහුතරසහස්සාති සිසෙ පලිතං දිස්වාම ඉමස්මිං අබ්බවනෙ පබ්බජිතා වත්තාගේ බ්‍රහ්මලොකෙ භාවෙතා බ්‍රහ්මලොකෙ නිබ්බන්ධනාති. භෙසං සබ්බපසංගං නිබ්බන්ධනා මධ්‍යදෙවරුන් බ්‍රහ්මලොකෙ සිසො අත්තනො වංසං ඔලොකෙනො වීති උභානාති වතුරසිති බහුතරසහස්සාති පබ්බජිතාති දිස්වා තුර්කිකානසො හුතො ඉතො හුතො පරං පවහාසියති නපවතතිස්සාති ඔලොකෙනො අපවහතනහාවං සුඛං මම වංසං අහමෙව සට්ඨස්සාමිති තතො වර්තමාමි පලිතං දිස්වා කප්පකස්ස භාවෙරං දතො පුත්තස්ස රජං නියතාදෙතො අබ්බවනෙ පබ්බජිතා බ්‍රහ්මලොකපරායණො අහොසි. නිමිත්තං දුනුකාසයනාය වතුසු නගරථාගේසු නගරමණ්ඩල වාති පඤ්ච දුනුකාසයො කාරෙතො මහාදුනං පවතෙනසි ඵලකාය දුනුකාසය සතසහස්සං කතො දෙවසිනං පඤ්ච පඤ්ච කතාපණ්ණික සහස්සාති පරිවර්තීති වර්තමානං පඤ්චසිලාති වර්තමානං පඤ්චසිලං උපොසථං සමාදිසි මහාජනමපි දුනාදිසු පුඤ්ඤස්ස සමාදෙසසි. සග්ගමනං ආවිකම්මාති නිරයගතො තපේතො ධර්මං දෙසෙසි. තස්ස ඔවාදෙ සිතා දුනාදිති පුඤ්ඤති කතො වුතා වුතා දෙවලොකෙ නිබ්බන්ධනාති. දෙවලොකො පරිපූරි නිරයො තුලෙකාසිය අහොසි.

තං සුඛං රුජා අයං රථවකං නෙමි මි.මම වංසං සට්ඨෙනො උපොසථං නෙමි කුමාරෙතිස්සානාමං අකාසි සො දුගර කාලතො පටිභාය දුනෙ සිලෙ උපොසථං කමෙම ව අතීරතො අහොසි. අථස්ස පිතා පුරිමන යෙනෙව පලිතං දිස්වා කප්පකස්ස භාවෙරං දතො පුත්තස්ස රජං නියතාදෙතො අබ්බවනෙ පබ්බජිතා බ්‍රහ්මලොකපරායණො අහොසි. නිමිත්තං දුනුකාසයනාය වතුසු නගරථාගේසු නගරමණ්ඩල වාති පඤ්ච දුනුකාසයො කාරෙතො මහාදුනං පවතෙනසි ඵලකාය දුනුකාසය සතසහස්සං කතො දෙවසිනං පඤ්ච පඤ්ච කතාපණ්ණික සහස්සාති පරිවර්තීති වර්තමානං පඤ්චසිලාති වර්තමානං පඤ්චසිලං උපොසථං සමාදිසි මහාජනමපි දුනාදිසු පුඤ්ඤස්ස සමාදෙසසි. සග්ගමනං ආවිකම්මාති නිරයගතො තපේතො ධර්මං දෙසෙසි. තස්ස ඔවාදෙ සිතා දුනාදිති පුඤ්ඤති කතො වුතා වුතා දෙවලොකෙ නිබ්බන්ධනාති. දෙවලොකො පරිපූරි නිරයො තුලෙකාසිය අහොසි.

තද්ද නාවතීසහවනෙ දෙවසඛ්ඛා සුඛමාය දෙවසඛාය සනති පතිතා අහො අවසානං ආවර්ගො නිමිත්තං තං නියාය මයං ඉමං බ්‍රහ්මස්සෙනෙව අපරිවර්තීති දිබ්බසම්පත්තිං අනුභොමාති වතො මහාසතතස්ස ගුණෙ වණ්ණසංසු. මහාසතතස්ස මහාසමුද්දාසියො ආසිතතතෙලොමිය ගුණකථා. පඤ්ච. සථා තමථං ආවිභූතං කතො භික්ඛුසඛ්ඛස්ස කපේතො ආහ.

අවේරං වත ලොකස්මිං උපපජ්ජති විවකිණි,
යද අනු නිමිත්තං පණ්ණිකො කුසලජිකො.
රුජා සබ්බවිදෙහානං අද්ද දුනං අරිඤ්ඤො,
තස්ස තං දදනො දුනං සම්බන්ධො උද්දපජ්ජති,
දුනං වා බ්‍රහ්මවර්ගං වා කතමං සු මහපථිකති.

තථ සද්ද අනුති භික්ඛවෙ යද්ද පණ්ණිකො අත්තනො ව පරෙසඤ්ඤ කුසලජිකො නිමිත්තං අහොසි තද්ද දෙවමහස්සානං අවේරං වත නො ඵලඋපාසි නාම අනුපපන්න බ්‍රහ්මස්ස මහාජනස්ස බ්‍රහ්ම

කිවචං සාධයමානා ලොකසමිං විවක්කණො උපපජ්ජන්ති එවං තස්ස
 ගුණකථං කපේසු නති අනේවා. සමාඅනුනිපි පාඨො තස්සානේවා-යථා අනු
 නිමිරුපා පණ්ණිනො කුසලපිකො යෙ තථාරූපා මහාජනයා බුද්ධි
 කිවචං සාධයමානා උපපජ්ජන්ති විවක්කණොති යං තෙසං උපපජ්ජනං
 තං අවේරං වත ලොකසමිනති ඉති සත්ථා සයමෙව අවේරියජාතො
 එවමාහ. සබ්බමිද්දෙහානිනති සබ්බෙසං විද්දෙහවාසිනං. කතමංසුති
 එතෙසු චිත්ත කතමං හු. සො කිර පණ්ණරසුපොසපිකො මුත්තසබ්බො
 හරණො සිරිසයනපිට්ඨො තිපනොතො දො යාමෙ නිද්දං ඔක්කමිත්වා
 පච්ඡමයාමෙ පබ්බදො පලලඛිකං ආභුජ්ඣා අහං හි මහාජනයා අපරි
 මාණං දුනම්පි දෙමි සීලම්පි රක්කාමි දුතස්ස හු බො එලං මහතභං
 උදුසු බුහුවරියවාසස්සාති විනෙතත්වා අතතතො කඛිං ජිද්දිභුං
 නාසකම්.

තස්මිං බණේ සක්කභවතං උණ්භාකාරං. දසෙසසි. සතෙතො තස්ස
 කාරණං ආවජේතෙනො තං තථා විතකෙකන්තං දිස්වා කඛිමස්ස
 ජිද්දිස්සාමිති එකකො ව සිසං ආගන්ත්වා සකලනිවේසනං එතොභාසං
 කත්වා සිරිගබ්බං පවිසිත්වා ඔහාසං එරිත්වා ආකාසෙ රුත්වා තෙන
 පුට්ඨො ව්‍යාකාසි. තමත්ථං පකාසෙතෙනො සත්ථා ආහ.

තස්ස සබ්බපපමඤ්ඤාය මසවා දෙවකුඤ්ඤේ,
 සහස්සානෙතෙනො පාතුරුසු වණේණන නිහනං තමං.

ස ලොමහට්ඨො මනුජ්ඤෙ වාසවං අවවා නිමි,
 දෙවතානුසි ගතබ්බො ආදු සකෙකා පුරිඤ්ඤෙ,
 නව මෙ තාදිසො වණේණො දිට්ඨො වා යදි වා සුතො.

ස ලොමහට්ඨං ඤාත්වාන වාසවො අවවා නිමි,
 සකෙකාහමසමි දෙවිඤ්ඤෙ ආගතොසමි තවන්තිකෙ,
 අලොමහට්ඨො මනුජ්ඤෙ පුච්ඡ පඤ්ඤං යදිච්ඡසි.

සොව තෙන කතොකාසො වාසවං අවවා නිමි,
 පුච්ඡාමි තං මහාබාහු සබ්බභූතානම්ස්සර,
 දුතං වා බුහුවරියං වා කතමංසු මහපථලං.

සො පුට්ඨො නරදෙවෙන වාසවො අවවා නිමි,
 විපාකං බුහුවරියස්ස ජානං අක්කාසජානතො.

තිනෙන බුහුවරියෙන බතනියෙ උපපජ්ජති,
 මජ්ඣිමෙනව දෙවතං උත්තමෙන විසුජ්ඣති.

නභෙනෙ සුලභා කායා යාවයොගෙන කෙනවි,
 යෙ කායෙ උපපජ්ජන්ති අනාගාරු තපස්සිනොති.

තත්ථ ලොමහට්ඨොති හිතබවෙ සො නිමිරුපා ඔහාසං දිස්වා
 ආකාසං ඔලොකෙතෙනො තං දිබ්බාහරණපතිමණ්ඩනං දිස්වා හයෙන
 ලොමහට්ඨො ලොමහංසො සුත්වා දෙවතානුසිති පුච්ඡ. අලොම

හමෙයානි නිබ්බයො අභට්ඨලොමො හුක්ඛා පුච්ඡ මහාරුජාති. වාසමෙව
අවමාති භුට්ඨමානසො හුක්ඛා අවොච. ජාතං අක්ඛාසජානතොති
හික්ඛවෙ සො සකෙකා අනිතභවෙ අත්තනා පච්චක්ඛං දිට්ඨපුබ්බං
බ්‍රහ්මවරියස්ස විපාකං ජානන්තො තස්ස අජානතො අක්ඛාසි. ගීතො
නාති ආදිසු පුට්ඨිත්වායතනෙ මෙට්ඨනවිරතිමත්තං සීලං හිතං නාම
තෙන බත්තියකුලෙ උපපජ්ජන්ති. ක්කානස්ස උපචාරමත්තං මජ්ඣිමං
නාම තෙන දෙවත්තං උපපජ්ජන්ති. අට්ඨසමාපත්තිනිබ්බත්තනං පන
උත්තමං නාම තෙන බ්‍රහ්මලොකෙ උපපජ්ජන්තිති තං බාහිරිකා නිබ්බා
ණන්ති භට්ඨන්ති තෙනාහ විසුජ්ඣති. ඉමස්මිං පන සාසනෙ පරිසුද්ධා
සීලස්ස හික්ඛුන්තො අඤ්ඤාතරං දෙවතිකායං පඤ්ඤාතස්ස බ්‍රහ්මවරිය
වෙත්තා හිත්තාය හිතං නාම, තෙන යථාපට්ඨතෙ දෙවලොකෙ
නිබ්බත්තති පරිසුද්ධාසීලස්ස පන අට්ඨසමාපත්තිනිබ්බත්තනං මජ්ඣිමං
නාම, තෙන බ්‍රහ්මලොකෙ නිබ්බත්තති. පරිසුද්ධාසීලස්ස විපස්සනං
විශේෂ්ඨා අරහත්තප්පත්ති උත්තමං නාම, තෙන විසුජ්ඣති. ඉති සකෙකා
මහාරුජ ධූතතො සතගුණේන සහස්සගුණේන බ්‍රහ්මවරියවාසොච
මහපථලොකි වණ්ණෙසි, භාසාති බ්‍රහ්මස්වා, ආවමොගෙනාති යාවක
යුත්තකෙන යාවතයොගෙන වා. යඤ්ඤාසුත්තකෙනාති උභයථාපි දාය
කස්ස වෙතං නාම, කප්පස්සෙනාති නපතිස්සිත්තා. ඉමායපි ගාථාය
බ්‍රහ්මවරියවාසස්සෙව මහපථලභාවං දීපෙත්වා ඉදං යෙ අතීතෙ මහා
දානං දත්වා කාමාවචරම්පි අතික්කම්භුං නාසක්ඛිංසු තෙ රුජානො
දස්සෙන්නො ආහ.

දුදීපො සාගරෙ සෙලො මුවලිඤ්ඤ හතිරිසො,
උසිත්තෙ අට්ඨකො ව අස්සකො ව පුට්ඨජ්ජනො.

එතෙ වඤ්ඤාච රුජානො බත්තියා බ්‍රාහ්මණා බහු,
පුට්ඨසඤ්ඤා යජ්ඣාන පෙතං තෙ නාතිවහතිසුන්ති.

තස්සන්තො-මහාරුජ පුබ්බ බාරණසියං දුදීපොනාම රුජා මහා
දානං දත්වා මරණවකෙක්කන ජිහොනා කාමාවචරකෙයෙව නිබ්බන්ති. තථා
සාගරදයො අට්ඨාති එතෙව පන අඤ්ඤාච බහු රුජානොවෙව බත්තිය
බ්‍රාහ්මණා ව පුට්ඨසඤ්ඤා යජ්ඣාන අනෙකප්පකාරං දානං දත්වා කාමා
වචරගුමසක්ඛාතං පෙතං තෙ නාතිවත්තිසු. කාමාවචරදෙවතා හි
රුජාදීනො කිලෙසවජ්ඣස්ස කාරණා පරං පච්චාසිංසනතො කපණතාය
පෙතාති වුච්චන්ති. වුත්තම්පි වෙතං.

යෙ වෙ අදුතියා න රමන්ති එකිකා
විවෙකජං යෙ න ලහන්ති පිතිං,
කිඤ්චාපි තෙ ඉන්ද්‍රසමානගොගා
තෙ වෙ පරාධීනසුබා වරුකාති.

එමම්පි දුනථලතො බ්‍රහ්මවරියථලස්සෙව මහත්තභාවං දස්සෙත්වා
ඉදං බ්‍රහ්මවරියවාසෙන පෙතභවතං අතික්කම්භා බ්‍රහ්මලොකෙ
නිබ්බත්තනාපසෙ දස්සෙන්නො ආහ.

අඬා ඉමෙ අවතනිංසු අනාගාරු තපසසිනො,
සතතිසයො යාමහනු සොමයාගො මනොජවො.

සමුද්දො මාසො හරතො ව ඉසිකාලිකරකසීයො,
අඬිරසො කාසසපො ව කිසවචෙත්ථ අතිතති වාතී.

තත්ථ අවතනිංසුති කාමාවචරං අතිකකම්ඃසු. හසෙසිනොති සීලත
පඤ්චව සමාපත්තිතපඤ්ච නිස්සිතා. සතතිසයොති යාමහනු
ආදයො සතත භාතරෙව සක්ඛායාහ. අඬිරසාදීහි පන වතුහි සඬාං
එකාදසෙනෙ.

එවං තාව ඉතිවසෙනෙව බ්‍රහ්මචරීයවාසස්ස මහපථලතං
වණ්ණෙනිඨා ඉදුති අත්තනා දිට්ඨපුබ්බං ආහරතොතා අහ.

උත්තරෙත නදී සීදු ගමහිරු දුරතිකකමා,
තලගතිවණ්ණො ජොතනති සදු කඤ්චනපබ්බතා.

පරුලහකච්ඡා තගරු රුලහකච්ඡා වතා නගා,
තත්‍රාසුං දසසහස්සාති පොරුණො ඉසයො පුරෙ.

අහං සෙට්ඨාසමි දුනෙන සංයමෙන දමෙනව,
අනුත්තරං වතං කත්වා පකිරවාරී සමාතිතෙ.

ජාතිවතනං අජවචඤ්ච අහමුජ්ජගතං තරං,
අතිවෙලං නමයසීයස්ස කමමබ්‍රහ්ම හි මාතියා.

සබ්බෙ වණ්ණො අධම්මට්ඨා පතනති නිරයං අබො,
සබ්බෙ වණ්ණො නිරුජ්ඣනති චරිතා ධම්මවුත්තමිනති.

තත්ථ උත්තරෙතාති අතීතෙ උත්තරගිම්මවනෙත මිත්තං සු වණ්ණ
පබ්බතානං අත්තරෙත පචතතා සීදු නාම නදී ගමහිරු නාවාගිපි
දුරතිකකමා අගොසි. කිං කාරණං. සාහි අතිසුබ්‍රමොදකා සුබ්‍රමත්තා
උදකස්ස අත්තමසො මොරපිඤ්ඤමපි තත්ථ පඨිතං න සණ්ඨාති
සිද්ධිං තලමෙව ගව්ඡති තෙනෙවස්සා සීදුති නාමං අගොසි. තෙ පන
තස්සා තීරෙසු කඤ්චනපබ්බතා තදු තලගතිවණ්ණො හුත්වා
ජොතනති ඔහාසනති. පරුලහකච්ඡාතගරුති තස්සා පන නදිය
කච්ඡා පරුලහතගරු අගෙසුං තගරගතිසුගතිනො. රුලහකච්ඡා
වතානගාති යෙ තත්ථ අඤ්ඤපි පබ්බතා හෙසමපි කච්ඡා රුලහවතා
අගෙසුං. පුප්ථථලරුකසඤ්ඤන්තාති අත්ථො. හත්‍රාසුතති තයම්
එවං රමණීයෙ භූමිභාගෙ දසසහස්සා ඉසයො අගෙසුං. සබ්බෙපි
පඤ්චාගිඤ්ඤ අට්ඨසමාපත්තිලාභිනොව. තෙසු හි ක්කාවාරවෙලාය
කෙව උත්තරකුරුං ගව්ඡනති. කෙව මහාජමුපෙසිං ආහරනති කෙව
ගිම්මවනෙතයෙව මධුරථලාථලාති ආහරිතා බාදනති. කෙව ජමුද්දිප
තලෙ තං තං තගරං ගව්ඡනති. එකොපි රසතණ්ණාතිභූතො තත්ථ
කිංතසුබ්බෙනෙව වීඨිනාමෙනති. තදු එකො තාපසො ආකාසෙන
බාරුණසිං ගතවා සුතිවත්ථො සුපාරුතො පිණ්ඩාය වරතොතා පුරෙ

තිත්‍යං ගෙගඤ්චාරං පාපුණී. සො නස්ස උපසමෙ පසිදිත්‍යා අනෙතා
 නිවෙසනං ආනෙත්‍යා හොජෙත්‍යා කතීපාගං පච්චින්නනෙතා විස්සාසෙ
 උපපනෙත භනෙත භූමෙහ කුභිං වසථාති පුච්ඡී. අසුනට්ඨානෙ නාම
 ආවුසොති. කිං පන භූමෙහ එකකොච නත්ථ විහරථ උදුහු අඤ්ඤපි
 අජීති. ආවුසො කිං වදෙසි තස්මිං පදෙසෙ දසසංඝස්සා ඉසයොවසනති
 සබ්බෙව අභිඤ්ඤසමාපනතිලාභිනොති. තස්ස තෙසං ගුණං සුත්වා
 පබ්බජ්ජාය විතතං නමි. අථ නං භනෙත මමපි තත්ථ නෙත්වා පබ්බාජෙ
 ථාති ආහ. ආවුසො තිං රුජපුරිසො න සක්කා පබ්බාජෙත්තුනති.
 තෙනති භනෙත අජාතං රුජානං ආවුච්ඡිස්සාමි භූමෙහ සෙවපි ඉධා
 ගච්ඡෙත්ඤ්චාති සො අභිවාසෙසි. ඉතරොපි භූතපාතරුසො රුජානං
 උපසඤ්ඤාමිත්වා ඉච්ඡාමගං දෙව පබ්බජිත්තුනති ආහ. කිං භාරණං ආවරිය
 පසඤ්ඤාමිති. භාමෙසු දෙසං නෙක්ඛමෙව ආතිසංසං දිස්වාති. තෙනති
 පබ්බජාති පබ්බජ්ජොපි මං දස්සෙය්‍යාසිති සො සාධුති සමපට්චජිත්වා
 ගෙගං ආගතත්වා පුත්තදුරං අනුසාසිත්වා සබ්බං සාපතෙය්‍යං දස්සෙත්වා
 අත්තනො පබ්බජ්ජපරික්කාරං ගගෙත්වා නාපසස්ස ආගමණං ඔලො
 කෙනෙතා නිසිදි. තාපසොපි තථෙව ආභාසෙනාගතත්වා අනෙතානන්තරං
 පච්චිත්‍යා තස්ස ගෙගං පාවිසි. සො සක්කවචං පටිවිසිත්වා භනෙත
 කථං මයා කතතබ්බතති ආහ. සො නං බිහිතගරං නෙත්වා හත්ථෙ ආදාය
 අත්තනො ආනුභාවෙන තත්ථ නෙත්වා පබ්බාජෙත්වා පුන දිවසෙ
 බ්‍රාහ්මණපබ්බජිතං තත්ථෙව කත්වා භතතං ආහරිත්වා කසිණපරිකමමං
 ආවිකම්. සො කතීපාගස්සෙව අභිඤ්ඤසමාපනතියො නිබ්බත්තෙත්වා
 සයමෙව පිණ්ඩාය වරි. සො අපරභාගෙ අගං රඤ්ඤෙ අත්තානං
 දස්සෙත්වා පටිඤ්ඤං අදුසිං. දස්සෙය්‍යාමස්ස අත්තානනති විනෙතත්වා
 තාපසෙ වජ්ඣත්වා ආභාසෙන බාරණසිං ගතත්වා හික්කං වරනෙතා
 රුජඤ්චාරං පාපුණී. රුජා හං දිස්වා සඤ්ජාතිත්වා අනෙතා නිවෙසනං
 පච්චෙසෙත්වා සක්කාරං කත්වා භනෙත කුභිං වසථාති පුච්ඡී. උත්තරගිමි
 වනතපස්සෙ කඤ්චනපබ්බතනන්තරෙත පච්ඡායාසිද්ධතදියාතිරෙ මහා
 රුජාති. කිං එකකොච උදුහු අඤ්ඤපි තත්ථ අජීති. කිං වදෙසි මහා
 රුජ දසසංඝස්සා ඉසයො සබ්බෙ අභිඤ්ඤසමාපනතිලාභිනො තත්ථ
 වසනතිති. රුජා තෙසං ගුණං සුත්වා සබ්බසං හික්කං දුටුකාමො
 අහොසි. අථ නං ආහ භනෙත අගං තෙසං ඉසිනං දුතං දුටුකාමො
 අහොසිං. කිං කරොමීති. මහාරුජ හෙ ඉසයො ජ්වහාවිඤ්ඤෙය්‍ය
 රසෙ අගිඤ්ඤා න සක්කා ඉධානෙත්තුනති. භනෙත භූමෙහ නිස්සාය
 තෙ භජෙය්‍යාමි උපායං මෙ ආවික්කථාති. තෙනති මහාරුජ සවෙපි
 තෙසං දුතං දුටුකාමො ඉහො නික්කමිත්වා සිද්ධතදීතිරෙ වසනො
 තෙසං දුතං දෙහිති. සො සාධුති සමපට්චජිත්වා සබ්බුපකරණාති ගාභා
 පෙත්වා වතුරබ්බතියා සෙනාය සද්ධං නික්කමිත්වා අත්තනො රජ්ජසිමං
 සමපාපුණී. අථ නං තාපසො අත්තනො ආනුභාවෙන සද්ධං සෙනාය
 සිද්ධතදීතිරෙ නෙත්වා නදීතිරෙ බක්ඛාවාරං කත්වා ආභාසෙන අත්තනො
 වසනට්ඨානං ගතත්වා පුනදිවසෙ පච්චාගමි. අථ නං රුජා සක්කවච

හොජෙත්වා සෙව හනෙන දහසහසෙසං ඉසයො ආදාය ඉධෙව ආගච්ඡාති ආහං. සො සාග්ගිති සමපට්ඨත්වා ගතවා පුනදිවසෙ භික්ඛාචාර වෙලාය ඉසිනං ආරොවෙසි මාරිසා බාරාණසිරුජා භූමනාකං භික්ඛං දස්සාමිති ආගතවා සිද්ධනදීතිරෙ තිසිනො සෙව වො තිමනොති වස්ස කිරුනුකමපායං බ්බාචාරං ගතවා භික්ඛං ගණ්ඨාති. තෙ සාග්ගිති සමපට්ඨත්වා ආකාසෙනාගතවා බ්බාචාරස්සාවිදුරෙ ඔතරිසු. රුජා පච්චුක්ඛමණං කත්වා බ්බාචාරං පවෙසෙත්වා පඤ්ඤාතතාසනෙසු තිසිදු පෙත්වා ඉසිගණං පඤ්ඤෙනාභාරෙන සන්තපෙත්වා තෙසං ඉරියාපථෙ පසනො සාධනාය තිමනෙති. තෙනුපායෙන දසන්තං නාපස සහසසානං දසවස්සසහස්සාති දුතං අදාසි. දදන්තොව තස්මිං යෙව පදෙසෙ නගරං මාපෙත්වා සස්සකමමං කාරෙසි. න බොපත මහාරුජ තදා සො රුජා අඤ්ඤාදා අහොසි. අථ බො අහං ණෙට්ඨාසමි දුතෙ නාති අහමෙවති තදා දුතෙන සෙට්ඨා හුත්වා එතං මහාදුතං දත්වා ඉමං පෙතලොකං අතික්කමිත්වා බ්‍රහ්මලොකෙ තිබ්බතතිතුං නාසක්ඛිං. මයා දිත්තංපන දුතං භුඤ්ජිත්වා සබ්බෙව තෙ කාමාවචරං අතික්කමිත්වා බ්‍රහ්මලොකෙ තිබ්බතතා ඉමිනාපෙතං වෙදිතබ්බං යථා බ්‍රහ්මචරිය වාසොව මහපථලොති එවං දුතෙන අත්තනො සෙට්ඨාභාවං පකාසෙත්වා ඉතරෙති තිති පදෙහි තෙසං ඉසිනං ගුණං පකාසෙසි. තත්ථ සංඝමෙ නාති සිලෙන. දමෙතාති ඉන්ද්‍රියදමෙන. අනුත්තරතති එතෙහි ගුණෙහි අනුත්තරං උත්තමං චතසමාදුතං චරිත්වා, පඤ්චවාරීති ගුණං පකිරිත්වා පහාය එකචාරිකෙ එකිභාවං ගතෙති අත්තො. සමාගිතෙති උපචාරපණ්ණාසමාධිති සමාගිතවිතෙන. එචරුපෙ අහං තපසසිනො උපට්ඨතිනති දස්සෙති. අහමුප්ප්භනනති අහං මහාරුජ තෙසං දසසහසානං ඉසිනං අත්තරෙ කායවඛකාදීනං අභාවෙන උප්ප්භතං එකමපි නරං භිතජ්වෙවා වා හොතු ජාතිසමපනො වා ජාතිං අච්චාරෙත්වා තෙසං ගුණෙසු පසන්නාමානස්ස හුත්වා සබ්බෙව තෙ අතිමෙලං නාමසංස්ථානං නිවචකාලමෙව නමසංස්ථානති වදති. කිං කාරණං කම්මබ්බංගි මානිසා මව්වා හි නාමෙතෙ කම්මබ්බං කම්මපට්ඨරණාති තෙනෙව කාරණෙන සබ්බෙ වණණාති වෙදිතබ්බං.

එවඤ්ච පන වත්වා කිඤ්චාපි මහාරුජ දුතතො බ්‍රහ්මචරියමෙව මහපථලං දොපි පනෙනෙ මහාපුරිසවිතක්කාව තස්මා විසුපි අප මනො හුත්වා දුතං දෙහි සිලං රක්ඛාති තං ඔවදිත්වා සකට්ඨානමෙව ගතො. තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථා ආහ.

ඉදං වත්තන මසවා දෙවරුජා සුජ්වති,
වෙදෙහං අනුසාසිත්වා සග්ගකායං අපක්කමිති.

තත්ථ අපක්කමිති පක්කමි. සුධම්මාය දෙවසහාය නිසිත්තමෙව අත්තානං දස්සෙසිති අත්තො.

අථ තං දෙවභණො ආහ. මහාරුජ නනු න පඤ්ඤාසිත්ථ කුභිං ගතත්ථාති. මාරිසා මිට්ඨායං නිමිරඤ්ඤා එකා කඛා උපජ්ජ. පඤ්ඤා කථෙත්වා තං රුජානං නික්කඛං කාතුං ගතොමහිති. එවඤ්ච පන වත්වා පුන තං කාරණං ගාථාය කථෙතුං ආහ.

ඉමං භොනොති නිසාමෙථ යාවනොත්ථ සමාගතා,
 ධම්මිකානං මනුස්සානං වණ්ණං උච්චාවචං බහුං.

යථා අයං නිමිරුජා පණ්ඩිතො කුසලපටිකො,
 රුජා සබ්බවිදෙහානං අද්ද දුතං අරිඤ්ඤො.

තස්ස තං දදන්තො දුතං සඛිකපෙසා උදපජ්ජථ,
 දුතං වා බ්‍රහ්මචරියං වා කතමංසු මහප්ථලනාති.

තත්ථ ඉමනති ධම්මිකානං කල්‍යාණධම්මානං මනුස්සානං මයා
 චුච්චමානං සීලවසෙන උච්චං දුතවසෙන අවචං බහුං වණ්ණං නිසාමෙථ
 සුණාමාති අන්තො. යථා අශ්වනති අයං නිමිරුජා යථා පණ්ඩිතො අති
 විශ පණ්ඩිතොති.

ඉති සො අපරිභාෂෙය්වා රඤ්ඤාදු වණ්ණං කථෙයි. තං සුඤ්ඤා
 දෙවතා රුජානං දච්ඡිකාමා හුඤ්ඤා මහාරුජ අවහානං නිමිරුජා ආව
 රියො තස්සාවාදෙ ධම්මා තං නිස්සාය අමෙහති අයං දිබ්බසම්පන්නති
 ලද්ධා දච්ඡිකාමාමහ තං පනෙකාසාපෙය්වා අමෙහ දස්සෙති මහාරුජාති
 වදිංසු. සතෙකා සාමුඛි සම්පට්ඨිකා මාතලී පනෙකාසාපෙය්වා සමම
 මාතලී වෙජ්‍යන්තරථං යොජෙත්වා මිටිලං ගන්ත්වා නිමිරුජානං දිබ්බ
 යානෙ ආරොපෙය්වා ආනෙතිති ආහ. සො සාමුඛි සම්පට්ඨිකා රථං
 යොජෙත්වා පායාසි. සකකස්ස පන දෙවෙති සද්ධිං කථෙන්නස්ස මාතලී
 ආණ්ඩෙන්නස්ස ව රථං යොජෙන්නස්ස ව මනුස්සගණ්ණාය මාසො
 අතිකක්කන්තො.

ඉති නිමිස්ස රඤ්ඤාදු පුණ්ණමාය උපොසඨිකස්ස පාචිත
 සීහපඤ්ඤා රං විවරිත්වා මහාතලෙ නිසිදිත්වා අමච්චගණ්ණපරිච්ඡායස්ස
 සීලං පච්චවෙකඤ්ඤාය පාචිතලොකධාතුතො උග්ගච්ඡන්තො
 වන්දමණ්ණලෙන සද්ධිං යෙව සො රථො පඤ්ඤායි. මනුස්සා භූතත
 සායමාසා සරඤ්ඤා රෙ නිසිදිත්වා සුබකථං කථෙන්නා අජ්ජ ඤො වන්ද
 උග්ගන්තාති ආහංසු. අථ නෙසං සලලපන්නානඤ්ඤාව රථො පාකටො
 අහොසි. මහාජනො නායං වන්දෙ රථොති වත්වා කමෙත සිඤ්ඤාසහස්ස
 මාතලීසම්මාගනෙ වෙජ්‍යන්තරථෙව පාකටෙ ජාතෙ කස්ස හු බො ඉමං.
 දිබ්බයානං ආගච්ඡතිති විනොත්වා කස්සඤ්ඤාය අවහානං රුජා
 ධම්මිකො තස්ස සකකන්ත වෙජ්‍යන්තරථො පෙසිතො භවිස්සති.
 අවහානං රඤ්ඤාදු අනුච්ඡිකොති තුට්ඨගට්ඨා ගාමමාහංසු.

අබ්බුතො වත ලොකස්මිං උපපජ්ජි ලොමගංසනො,
 දිබ්බො රථො පාතුරුහු වෙදෙහස්ස යසස්සිනොති.

තත්ථ අබ්බුතොති අභුතපුබ්බො. අච්ඡරියොතිවා විමග්ගෙනෙව
 මාහංසු. තස්ස පන ජනස්ස කථෙන්නස්සෙව මාතලී වාතවෙගෙන
 ආග්ගන්තො රථං නිවන්තොති සීහපඤ්ඤා රථොපෙය්වා පච්ඡාගාගෙන
 ධම්මිකො ආරොගණ්ණපජ්ජං කත්වා ආරොගණ්ණත්වාය රුජානං
 නිමනෙති.

තමන් පකාසෙනො සන්ථා ආහ.

දෙවපුතො මහිද්ධිකො මාතලී දෙවසාරපි,
තිමනකසිත් රුජානං වෙදෙහං මිපිලග්ගහං.

එහිම රුජමාරුග්ග රුජසෙට්ඨ දිසමපති,
දෙවා දස්සනකාමා තෙ තාවතිංසා සමුද්දකා.
සරමානා හි තෙ දෙවා සුධම්මායං සමච්ඡරන්ති.

තත් මිපිලග්ගහනති මිපිලාය පතිට්ඨිතගෙහං. වතුහි සඛගහ
වත්ථුහි මිපිලාය සඛගණනකං. සමච්ඡරන්ති තවෙව ගුණකථං
කපේනතා තිසිත්තා.

රුජා අදිට්ඨපුබ්බං දෙවලොකඤ්ච පසිසිසාමි මාතලියා ව
මෙ සඛගහො කතො හවිසාති ගච්ඡිසාමිති විනෙතඤ්ඤා අනෙතපුරඤ්ච
මහාරුජඤ්ච ආමනෙතඤ්ඤා අහං නවිරොනාගමිසාමි ගුලෙහ අපා
මතො දුතාදීති පුඤ්ඤති කරුටාති වතො රථං අභිරුඤ්ඤති.

තමන් පකාසෙනො සන්ථා ආහ.

තතො ව රුජා තරමානො වෙදහො මිපිලග්ගහො,
ආසනා වුට්ඨතිත්තාන පමුඛො රුජමාරුඤ්ඤති.

අභිරුඤ්ඤං රථං දිබ්බං මාතලී එතදමුඛී,
කෙන නං තෙමි මග්ගෙන රුජසෙට්ඨ දිසමපති,
යෙන වා පාපකම්මනා පුඤ්ඤකම්මා ව යෙ තරුඤ්ඤති.

තත් පමුඛොති උතතමො. අභිමුඛො වා ජනස්ස පිට්ඨිං දත්තා
ආරුළොහාති අත්ථො. සෙනවොති යෙන මග්ගෙන ගතත්තා යත් පාප
කම්මනා වසනති තං ආනං සක්කා දට්ඨං යෙනවා ගතත්තා යෙ පුඤ්ඤ
කම්මා තරු තෙ සක්කා දට්ඨනති.

ඉදං සො සකෙකත අනාණතොපි අනතො විසෙසදස්සනන්ථං
ආහ. අථ නං රුජා මයා දොපි ආනාති අදිට්ඨපුබ්බාති දොපි පසිසිසාමි
මිති විනෙතඤ්ඤා ආහ.

උභයෙනෙව මං තෙහි මාතලී දෙවසාරපි,
යෙන වා පාපකම්මනා පුඤ්ඤකම්මා ව යෙ තරුඤ්ඤති.

තතො මාතලී දො එකපාඨාරොන න සක්කා දස්සෙත්තුං පුච්ඡිසාමි
තනති පුච්ඡෙනො පුත ගාථමාහ.

කෙන නං පඨමං තෙමි රුජසෙට්ඨ දිසමපති,
යෙන වා පාපකම්මනා පුඤ්ඤකම්මා ව යෙ තරුඤ්ඤති.

තතො රුජා අහං අවස්සං දෙවලොකං ගමිසාමි තිරයං තාව
පසිසිසාමිති විනෙතඤ්ඤා අනතතරං ගාථමාහ.

තිරයෙ තාව පසාමි ආවාසෙ පාපකම්මිනං,
 ආනාති පුද්ගලමානං දුස්සිලානඤ්ච යා ගතීති.
 තත්ථ ඝාගතීති යා එතෙසං නිපථතති තඤ්ච පසාමි.
 අථස්ස වෙතරණීං තාව දසෙස්සි. තමත්ථං පකාසෙතො
 සත්ථා ආහ.

දසෙස්සි මාතලී රඤ්ඤා දුස්සං වෙතරණීං නදිං,
 කුථනාති බාරසංසුතතං තතං අගගිසිමුපමනාති.

තත්ථ වෙතරණීනාති භික්ඛවෙ මාතලී රඤ්ඤා කථං සුත්වා තිරයා
 භිමුඛං රථං පෙසෙත්වා පසමං කම්මපට්ඨයෙන උතුනා සමුට්ඨිතං
 වෙතරණීං දසෙස්සි. තත්ථ තිරයපාලා ජලිතාති අසිසතතිනොමර
 භිණ්ඩවාලුමුග්ගරදීති ආවුඩාති ගහෙත්වා නෙරසිකසතො පහරනාති
 විජ්ඣනාති පොථෙනාති. තෙ තං දුක්ඛං අසහනතා වෙතරණීයා
 පතනාති සං උපරි භිණ්ඩවාලුපමාණාති සකණ්ටකාති වෙතතලතාති
 සඤ්ඤානා තෙ තත්ථ ඛුන්ති වස්සසහස්සාති පජ්ජලිතොසු බුරුබාරු
 තිබිණෙසු කණ්ටකොසු බණ්ඩාබණ්ඩිකා හොනාති තෙසං හෙට්ඨා
 තාලපමාණාති ජලිත අයසුලාති උට්ඨහනාති. නෙරසිකසතො ඛුන්ති
 අධ්මානං විනිනාමෙත්වා වෙතතලතාති ගලිත්වා සුලෙසු පතීත්වා විනිවිදා
 සරිර සුලෙසු ආවුතමවත්ථ විශ්විරං පට්ඨනාති. සුලාති ජලනාති. නෙරසික
 සතොසි. සුලානං පත හෙට්ඨා උදකපිට්ඨ පජ්ජලිතාති බුරුබාරු
 තිබිණාති අයොපොකඛරපතනාති තෙසු පතීත්වා විරං ඡෙදනදුක්ඛං
 අනුභවනාති. තතො බාරෙදනෙ පතනාති උදකං ජලිතං සතො
 ජලනාති. බුමො උට්ඨහනාති උදකස්ස පත හෙට්ඨා නදීතලං බුරුබාරුති
 සඤ්ඤානං තෙ හෙට්ඨානුබො කීදිසනාති උදකෙ තිමුජ්ජිත්වා බුරු
 බාරුසු බණ්ඩාබණ්ඩිකා හොනාති තෙ තං මහාදුක්ඛං අභිවාසෙත්වා
 අසකෙකානතා මහතං හෙරවරවං රවනතා විවරනාති කදුචි අනු
 සොතං වුග්ගනාති කදුචි පටිසොතං. අථ නෙ තිරෙ සීතා තිරයපාලා
 උසුසතතිනොමරදීති බිට්ඨිත්වා මවෙජ්ජිය විජ්ඣනාති. තෙ දුක්ඛවේදනා
 මතො මහාරවං රවනාති. අථ නෙ පජ්ජලිතෙති අයබලිසෙති උදා
 රීත්වා පරිකඩ්ඪනතා ජලිතඅයපසවියං නිපජ්ජාපෙත්වා මුඛෙ තතං
 අයොගුලං පකඛිපනාති.

ඉති රුජා වෙතරණීයං මහාදුක්ඛපිට්ඨිතෙ සතො දිස්වා සීත
 තසිතො කිං නාමිමෙසතො පාපමනංසුති මාතලිං පුට්ඨි. සොපි
 ව්‍යාකාසි. තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

නිමි හවෙ මාතලිං අජ්ඣිභාසථ
 දිස්වා ජනං පතමානං විදුග්ගෙ,
 භයං හි මං විජ්ජති සුත දිස්වා
 පුට්ඨාමි තං මාතලි දෙවසාරපි,
 ඉමෙ නු මට්ඨා කිමනංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා වෙතරණීං පතනාතිති.

තස්ස පුට්ඨො විශාකාසි මාතලී දෙවසාරපි,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකබ්බජජානතො.

යෙ දුබ්බලෙ බලවතො ජීවලොකෙ
හිංසෙනාති රෙසෙනති සුපාපබම්මා,
තෙ ලුඤ්ඤකම්මා පසවෙත්වා පාපං
තෙ වෙ ජනා වෙතරණිං පතන්තීති.

හත් ඩිඤ්ඤති අභං අතතතො අතිස්සරෙ හුත්වා භග්ගසන්තතො විශ ජාතො. දිස්වාති පතමානෙ දිස්වා. ජාතනති හික්කවෙ සො මාතලී සයං ජාතතො තස්ස අජාතතො අකබ්බි. දුබ්බලෙති සරීරබල භොගබල ආණ්ඩබල රහිතෙ. බලවතොති තෙහි බලෙහි සමන්තා ගතා. හිංසෙනාති පාණිපාඨාරදීහි කීලමෙනති. රෙසෙනාති නානපාකාරෙහි අකෙකාසනති. පසවෙත්වාති ජනෙත්වා කත්වා.

එවං මාතලී තස්ස පඤ්ඤං ව්‍යාකරිත්වා රඤ්ඤං වෙතරණිතිරයෙ දිට්ඨො තං පදෙසං අනතරධාපෙත්වා පුරතො රථං පෙසෙත්වා සුතවා දීති බාදනට්ඨානං දස්සෙත්වා තං දිස්වා හිතෙන රඤ්ඤං පඤ්ඤා පුට්ඨො ව්‍යාකාසි.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

සාමා ව සොණා සබලා ව ගිජ්ඣා
කාකොළසඬ්ඝා ව අදෙනති ගෙරවා,
භගං හි මං විඤ්ඤති සුත දිස්වා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරපි.

ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යයිමං ජනං කාකොළා අදෙනතිති.

තස්ස පුට්ඨො විශාකාසි මාතලී දෙවසාරපි,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකබ්බජජානතො.

යෙකෙවිමෙ මච්ඡරිතො කදරියා
පරිභාසකා සමණව්‍යාගවණ්ණානං,
හිංසෙනාති රෙසෙනති සුපාපබම්මා,
තෙ ලුඤ්ඤකම්මා පසවෙත්වා පාපං
තයිමං ජනං කාකොළා අදෙනතිති.

තතො පරෙස්ස පඤ්ඤාසු ව්‍යාකරණෙසු ව එසෙව තයො.

තත්ථ ඤාමාති රත්තවණ්ණා. සොණාති සුතවා. සබලාවාති කබරවණ්ණාව සෙනකාළප්පිතවණ්ණාවාති එවං පඤ්චවණ්ණෙ සුතවෙ දස්සෙති. තෙ කිර මහාගජීපමාණා ජලිතාය අගපඨවියා තෙරසිකසතො මගෙවිය අනුබ්බිත්වා පිණ්ඩකමංසෙසු බසිත්වා තෙසං තිගාප්පිතපමාණං සරීරං ජලිතපඨවියං පානෙත්වා මහාරවං රචනානං විහි පුරිමපාදෙහි උරං අකකමිත්වා අට්ඨිමෙව සෙසෙනා මංසං ලුඤ්ඤිත්වා ලුඤ්ඤිත්වා බාදනති. ගිජ්ඣාති මහනා හණ්ඩකසකටප

මාණා ලොහතුණකිජ්ඣා නෙ තෙසං කණ්ණසදිසෙති භුණෙකිති අට්ඨති
 තිඤ්ඤා අට්ඨමිඤ්ඤං බාදනාති, භාග්නාලසබ්බාති ලොහතුණා කාක
 ගණා නෙ අතිහයානකා දිට්ඨදිට්ඨො බාදනාති, සසිමංජනානාති යං ඉමං
 ජනං කාකොඤා බාදනාති ඉමෙ මච්චා කිං නාම පාපකම්මං අකංසුති
 පුච්ඡති, මච්ඡතිනොති අඤ්ඤාසං අදායකා, කද්දිසාති පරෙ දෙතෙන
 පටිසෙධකා ථග්ගමච්ඡරිනො, සමණමුහමණානානාති සමනබාතිත
 පාපානං.

සජ්ජාතිභූතා පඨවිං කම්මනාති
 තතෙතති ඛනෙතිව පොථයනාති,
 හයංහි මං විඤ්ඤාති සුත දිසවා
 පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරපි,
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙ මෙ ජනා ඛනිහතා සයනාතිති.

තස්ස පුට්ඨො විශාකාසි මාතලී දෙවසාරපි,
 විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකබාසජානතො,
 යෙ ජවලොකසම්මං සුපාපධම්මිනො
 නරඤ්ඤා නාරිඤ්ඤා අපාපධම්මං,
 හිංසනාති රෙසෙනාති සුපාපධම්මං
 තෙ ලුඤ්ඤාමා පසවෙතො පාපං
 තෙ මෙ ජනා ඛනිහතාසයනාති.

තත්ථ සජ්ජාතිභූතාති පජ්ජලිතසරිරං, පඨවිනාති පජ්ජලිතං නව
 යොජනබහුලං අයපඨවිං, කම්මනාති අකකම්මනාති, ඛනෙතිව පොථ
 සනාතිති නිරයපාලෙති අනුබන්ධා නාලපපමාණෙති ජලිත
 අයකඛනෙති ජබ්බාසු පහරිතො පතිනා තෙහෙව ඛනෙතිව පොථයනාති
 චුණ්ණවිචුණ්ණං කරොති*, සුපාපධම්මිනොති අතතනා සුට්ඨ
 පාපධම්මං හුතො, අපාපධම්මනාති සීලාචාරදිසවපනං නිරපරධං වා.

අභිහාරකාසුං අපරෙ ථුතනාති
 නර රුද්දනා පරිද්ධසිගතනා,
 හයංහි මං විඤ්ඤාති සුත දිසවා
 පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරපි,
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙ මෙ ජනා අභිහාරං ථුතනාතිති.

තස්ස පුට්ඨො විශාකාසි මාතලී දෙවසාරපි,
 විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකබාසජානතො,

යෙ නෙවි පුගායතනස්ස ගෙතු
 සකම්මං කරිතො ඉණං ජාපයනාති,
 තෙ ජාපසිත්තො ජනතං ජනිඤ්
 තෙ ලුඤ්ඤාමා පසවෙතො පාපං,
 තෙ මෙ ජනා අභිහාරකාසුං ථුතනාතිති.

* නිරයපාලෙති ඉම්මාදිසො- අයං පාඨො ඉංග්ලිෂ් පොත්කෙපි එවමෙව ආගතො.
 සාමිපොත්කෙ පනස්ස [සදිසකා දිසතො.

තත්ථ අඛණ්ණාසුනති සමම මාතලී කෙනාමෙනෙ අපරෙ වජං අප
 විසනායො ගාවො විශ සමපරිවාරෙත්වා තීරයපාලෙති ජලිතාචුබ්ධෙති
 කොට්ඨයමානා අඛණ්ණාසුං පතනති තත්ත ව නෙසං යාව කටිතො
 නිමුඤ්ඤානං මහනිති අයපවජිති ආදාය උපරි අඛණ්ණෙර ඔකිරනති
 අථ තෙ අඛණ්ණෙර පටිවජ්ඣං අසකෙකානතා රොදනතා පරිදක්ඛන්තතා
 චුන්නති විපථන්තති කමමබලෙන වා අත්තනාව අත්තනො සිසෙ
 අඛණ්ණෙර චුන්නති ඔකිරනතිති අත්තො. පුග්ගාසනනිසානි ඔකාසෙ
 සති දුතං වා දසාම පූජං වා පවත්තනසාම විහාරං වා කරිසාමාති
 සංකඩ්ඛිත්වා ධර්මසංස පුග්ගන්තකසංස ධනසංස ගෙඬු. ජාපසනනිති තං
 ධනං යථාරුචිං බාදිත්වා ගණ්ඨෙට්ඨකානං ලක්ඛණං දත්වා අසුකට්ඨානෙ
 ථත්තකං වයකරණං ගතං අසුකට්ඨානෙ අමෙහති ථත්තකං දින්නනති
 කුට්ඨසක්ඛිං දත්වා තං ඉණං ජාපසනනි විනාසෙතති.

සජ්ජෙතිහුතා ජලිතා පදිත්තා
 පදිසානි මහනි ලොහකුමනි,
 භයං හි මං වින්දති සුත දිස්වා
 පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරපි.
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා අවංසිරු ලොහකුමනිං පතනතිති.

තස්ස පුට්ඨො විශාකාසි මාතලී දෙවසාරපි,
 විපාකං පාපකම්මානං ජාතං අකඩාසජානතො.

යෙ සිලවං සමණං බ්‍රාහ්මණං වා
 හිංසනති රොසෙනති සුපාපධම්මිනො,
 තෙ ලුද්දකම්මා පසවෙත්වා පාපං
 තෙ මෙ ජනා අවංසිරු ලොහකුමනිං පතනතිති.

තත්ථ පදිත්තානි ආදිත්තා. මහනිති පබ්බතපථමාණා කපෙපන
 සණ්ඨිතලොහරසසුණ්ණො. අවංසිතිති භයානකෙති තීරයපාලෙති
 උදාපාදෙ අධොසිරෙ කත්වා බිප්පමානා තං කුමනිං පතනති. සිලවනති
 සිලවනතං ආචාරගුණසම්පන්නං.

ලුක්ඛෙත්තති හිවං අථ වෙසසිත්වා
 උණ්ණාදකසමිං පකිලෙදසිත්වා,
 භයං හි මං වින්දති සුත දිස්වා
 පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරපි.
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා ලුත්තසිරු සගනතිති.

තස්ස පුට්ඨො විශාකාසි මාතලී දෙවසාරපි,
 විපාකං පාපකම්මානං ජාතං අකඩාසජානතො.

යෙ ජීවලොකයම් පුපාපබමිතො
පකති ගහෙත්වාන විහෙරායනති
තෙ හෙරසිත්වා ජනතං ජනිඤ
තෙ ලුඤ්ඤමම පසවෙත්වා පාපං
තෙමෙ ජනා ලුහතසිරා සයනතිති.

තත් ප්‍රඥාප්තියි උප්පාදෙතති. අඵවෙසසිසිත්වානි ජලිතලොහ
යොතෙනති අධොමුඛං වෙසසිත්වා. උණ්ණාදහසමිනති කප්පෙන
සංඝස්තලොහඋදකයම්. පඤ්ඤාදසිත්වානි තෙමෙත්වා බිපිත්වා.
ඉදං චුතතං හොති-සමම මාතලි යෙසං ඉමෙ නිරයපාලා ජලිත
ලොහයොතෙනති ගිවං වෙසෙත්වා තිගාචුතපමාණං සරීරං ඔනමෙත්වා
තං ගිවං සමපරිවතතකං ලුඤ්ඤිත්වා ජලිතඅයදණිකෙති ආදය එතයම්
ජලිතෙ ලොහකුමතිනිරයෙ පකතිපිත්වා කුට්ඨගට්ඨා හොනති තාය ව
ගිවං ලුහතාය ඉතරෙසං පුන සිසෙත සද්ධිං ගිවං උපපජ්ජති යෙව
කිත්තාමෙතෙ කමමං කරිංසු. එතෙ හි මෙ දිත්වා හයං උපපජ්ජතිති.
පකති ගහෙත්වාන විහෙරායනති මහාරජ යෙ ලොකයම් සකුණෙ
ගහෙත්වා පකෙඛ ලුඤ්ඤිත්වා ගිවං ලුඤ්ඤිත්වා ජීවිතකයං පාපෙත්වා
බාදනති වා විකතිණනති වා තෙ ඉමෙ ලුඤ්ඤා ඉධ ලුහතසිරා සයනතිති.

පහුතනොයා අතිබාතකුලා
නදී අයං සඤ්ඤි සුපතිත්වා,
සමමාභිතතතා මහුජා පිචනති
පිචතඤ්ඤා තෙසං භුසං හොති පාණි.
හයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිත්වා
පුට්ඨාමි තං මාතලි දෙවසාරපි,
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
පිචතඤ්ඤා තෙසං භුසං හොති පාණිති.

තස්ස පුට්ඨා විශාකාසි මාතලි දෙවසාරපි,
විපාකං පාපකමමානං ජානං අකබාසජානතො.

යෙ සුඤ්ඤාදසං පලාපෙන මිස්සං
අසුඤ්ඤාමමා කසිනො දදනති,
සමමාභිතතතානං පිපාසිතානං
පිචතඤ්ඤා තෙසං භුසං හොති පාණිති.

තත් අතිබාතකුලානි අගමතිරතිරු. සුපතිත්වානි සොහනෙති
තිත්ති උපෙනා. භුසංහොතිති විනිභුසං සමපජ්ජති. පාණිති
පාණියං. තයම් නිර පදෙසෙ පහුතසලිලා රමණියා නදීසඤ්ඤි. තෙර
සිකසතතා අග්ගිසනතාපෙන තතතා පිපාසං බාරෙතුං අසකෙකානතා
බාහා පග්ගාන ජලිතලොහපසවිං මඤ්ඤානා තං නදිං ඔනරනති.
තඬ්ඬණං යෙව තිරුති පජ්ජනති. පාණියං භුසපලාපහාවං ආපජ්ජිත්වා
පජ්ජති. තෙ පිපාසං බාරෙතුං අසකෙකානතා තං ජලිතං භුසපලාපං
බාදනති. තං තෙසං සකලසරීරං කියපෙනතං අධොගාගෙන

නිකම්මති. තෙ දුතඛං අභිවාසෙකුං අසනෙකානතා බාහාපග්ගත
කඤ්ඤති. සුද්ධබ්බසුද්ධනති විහිදාදිසත්තවිබ්භජිසුද්ධබ්බසුද්ධං. පලාපෙන
මිත්තනති පලාපෙන වා භුසෙත වා වාලිකමිත්තනාදිති වා මිත්තකං
කඤ්ඤා. අසුද්ධබ්බමිත්තනති කිලිට්ඨකායවච්ඡිද්ධනොකමමා. කඤ්ඤනාති සුද්ධං
දස්සාමාති කඤ්ඤාසං භස්සනො මුලං ගහෙති. තථාරූපං අසුද්ධං දදනති.

උසුති සත්තීති ව තොමරෙති
දුතඛාති පස්සාති තුදනති කඤ්ඤං,
භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිස්වා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරජි
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා සත්තීහතා සයනතීති.

තස්ස පුට්ඨා විශාකාසි මාතලී දෙවසාරජි
විපාකං පාපකම්මානං ජාතං අකබ්බසජානතො.

යෙ ජීවලොකගමං අසාධුකම්මනො
අදින්නමාදාය කරොනති ජීවිකං,
බ්බසුද්ධං බතං රජතං ජාතරූපං
අජෙලකං වාපි පසුං මිතිසං
තෙ ලුද්දකම්මා පසවෙති. පාපං
තෙමෙ ජනා සත්තීහතා සයනතීති.

තත්ථ දුතඛානිති උතඛාති. තුදනතීති විජ්ඣනති. කඤ්ඤනති
කඤ්ඤනාතං ඵරුසා නිරයපාලා අරඤ්ඤෙ ලුද්දා මගං විශ සම්පරි
වාරෙති. උසුද්ධාදිති නානාවුට්ඨෙති ජෙට්ඨ පස්සාති තුදනති. සරීරං ජීද්ධං
ජීද්ධං පුරුණපණ්ණං විශ බායති. අදින්නමාදායාති පරසත්තකං
සවිඤ්ඤාණකාවිඤ්ඤාණකං සක්ඛිවෙජ්ජාදිති වෙච්ච වස්සවනායව ගහෙති.
ජීවිකං කපෙසනති.

ගිවාය බද්ධා කිසං ඉමෙ පුනෙනෙ
අඤ්ඤෙ විකතතා බිලකතා පුනෙනෙ,
භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිස්වා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරජි.
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා බිලකතා සයනතීති.

තස්ස පුට්ඨා විශාකාසි මාතලී දෙවසාරජි,
විපාකං පාපකම්මානං ජාතං අකබ්බසජානතො.

මරබ්බිකා සුකරිකා ව මච්ඡිකා
පසුං මහිසඤ්ඤා අජෙලකඤ්ඤා,
හත්තාන සුනෙසු පසාරසිංසු
තෙ ලුද්දකම්මා පසවෙති. පාපං.
තෙමෙ ජනා බිලකතා සයනතීති.

තත්ථ භිව්ඤ්ඤායා භවතොති ජලිතලොභයොතොති භිව්ඤ්ඤායා
 බන්ධනා කබ්ඞිතා අයපඨවියං පාතොතො තානාමුඛෙති තොට්ඨිය
 මානෙ දිස්සා පුච්ඡති. අසෙසෙසු විභවතාති අසෙසෙසු පන තෙ බණ්ඩා
 බණ්ඩිකං ජිනතා. බිලිභතාති අසෙසෙසු අයප්පකොසු ධපෙතො මංසං
 විය පොත්ථනියා තොට්ඨියා පුඤ්ජනතා හුතො සයනති. මච්ඡිකාති
 මච්ඡානතා. සසුනති ගාථිං. සුතොසු සසාරසිංසුති මංසං විකතිණිතො
 ජිවිකං කපපනත්ථං සුනාපණෙසු ධපෙසුං.

රහදෙ අයං මුත්තකරිසපුරෙ
 දුග්ගකිරුපො අසුචි පුති වායති,
 බුධාපරොතා මනුජා අදෙනති
 භයං හි මං විදුති සුත දිස්සා
 පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථි
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා මුත්තකරිසහකතාති.

තස්ස පුට්ඨො විශාකාසි මාතලි දෙවසාරථි,
 විපාකං පාපකමමානං ජානං අකතාසජාතතො.

යෙ කෙවිමෙ කාරණිකා විරෙසකා
 පරෙසං හිංසාය සදු නිවිට්ඨා,
 තෙ ලුද්දකමමා පසවෙතො පාපං
 මිත්තදුන්නො මිලුමදෙනති බාලාති.

තත්ථ බුධාපරොතා මනුජා අදෙනති ඵතෙ තෙරගිකසතතා
 ජාතකොත පුට්ඨා බුධං සතිතුං අසකෙකානතා පකකට්ඨිතං බුමා
 යනතං ජලනතං කපෙපන සණ්ඨිතං පුරුණමිලුතං පිණ්ඩං පිණ්ඩං කතො
 බාදනති. කාරණිකාති කාරණාකාරකා. විරෙසකාති මිත්තසුභජා
 නමපි විරෙසකා. මිත්තදුන්නොති ඵතෙසං යෙව ගෙහෙ බාදිතො
 භුඤ්ජිතො පඤ්ඤාතතාසනෙ සගිතො පුත මාසකතාපණං ආහර
 පෙනති ලඤ්ජං ගණනතී. තෙ මිත්තදුතිකා බාලා ඵවරුපං මිලුතං
 බාදනති මහාරජාති.

රහදෙ අයං ලොහිතපුබ්බපුරෙ
 දුග්ගකිරුපො අසුචි පුති වායති,
 සමමාහිතකතා මනුජා පිවනති
 භයං හි මං විදුති සුත දිස්සා
 පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථි.
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා ලොහිතපුබ්බහකතාති.

තස්ස පුට්ඨො විශාකාසි මාතලි දෙවසාරථි
 විපාකං පාපකමමානං ජානං අකතාසජාතතො.

යෙ මාතරං පිතරං වා ජීවලොකෙ
පාරජිකා අරහතො හනනති,
තෙ පුද්ගකමමා පසවෙත්වා පාපං
තෙමෙ ජනා ලොහිතපුබ්බහකබාති.

තත්ථ සම්මාගිනන්තාති සන්තාපෙන පිළිතා. පාරජිකාති පරජිකා
මාතෘපිතරො සාතෙත්වා ගිහිභාවෙයෙව පාරජිකං පතතා. අරහතොති
පුජාවිසෙසස්ස අනුවජ්චිකෙ. හනනතීති දුක්කරකාරිකෙ මාතා
පිතරො මාරොනති. අපිච්ච- අරහතොති පදෙන බුද්ධිසාවකෙපි
සබ්බගණනෙව.

අපරසම්මපි උස්සදතිරයෙ තිරයපාලා තෙරසිකානං තාලපප
මාණෙත ජලිතඅයබලිසෙන ජීවනං විජ්ඣිත්වා ආකබ්බිත්වා තෙ සතොත
ජලිතලොහපඨවියං පාතෙත්වා උසභවමමා විය පත්ථිත්වා සබ්බසු
තොත හනනති. තෙ ථලෙ බිත්තමච්ඡා විය ඵඤ්ඤාති තඤ්ඤා දුක්ඛං
සතිභුං අසකෙකානතා මුඛෙන බෙලං මුඤ්ඤාති. තස්මිං රූපා
මාතලිනා දසසිතො ආහ.

ජීවහඤ්ඤා පස්ස බලිසෙන විද්ධං
විහනං යථා සබ්බසුතොත වමමං,
ඵඤ්ඤාති මච්ඡාච ථලමහි බිත්තා
මුඤ්ඤාති බෙලං රුදමානා කිමෙතො.
භයංහි මං විඤ්ඤාති සුත දිස්වා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරපි,
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං,
යෙමෙ ජනා වර්තකස්සා සයනතීති.

තස්ස පුට්ඨො වියංකාසි මාතලී දෙවසාරපි
විපාකං පාපකමානං. ජානං අකබ්බසජානතො.

යෙ කෙවි සත්ථානගතා මනුස්සා
අගෙක්ඛ අගස්සං කායං භාපෙතති,
කුටෙන කුටං ධනලොහගෙතු
ජන්තං යථා වාරිවරං වධාය.

ත හි කුටකාරිස්ස භවනති තාණං
සකෙහි කමෙමහි පුරකබතස්ස,
තෙ පුද්ගකමමා පසවෙත්වා පාපං
තෙමෙ ජනා වර්තකස්සා සයනතීති.

තත්ථ කිමෙතොති කිංකාරණං ඵතො. වර්තකස්සාති ගිලිතබලිසා.
සත්ථානගතාති සත්ථානමරියදං ගතා අගස්සපතකට්ඨානෙ සීතාති
අත්ථා. අගෙක්ඛ අගස්සාති තං තං අග්ගං ලඤ්ඤං ගහෙත්වා හත්ථි
අස්සාදීනං වා ජාතරූපරජතාදීනං වා තෙසං තෙසං සවිඤ්ඤාණකානං
අගස්සං භාපෙතති. කබ්බසාති තං භාපෙතතා කාසිකානං අයං භාපෙතති.
සතො දුතබ්බෙ පණණාසං දුපෙතති. ඉතරං පණණාසං තෙති සද්ධං.

විහරිතො ගණනනති. කුමනකුමනති කුලංකුලාදිසු තං තං කුටං ඛන
ලොභසෙතූති ධනමති ලොභෙන එතං කුටකමං කරොනති. ජනනං
යථා වාදිවරං වඩාය ති තං පත කමං කරොනතා මධුරවාචාය තථා
කතභාවං පටිච්ඡන්තං කතා යථා වාදිවරං මච්ඡං වඩාය උපගච්ඡන්තා
බලිසං ආමසෙත පටිච්ඡන්තං කතා තං වධෙතති එවං පටිච්ඡන්තං
කතා තං කමං කරොනති. නාහි කුමනාදියොති පටිච්ඡන්තං මම
කමං න තං කොච්ඡානාතිති මඤ්ඤමානස්සාපි හි කුටකාරියං තාණං
නාම නහොනති. න සො තෙ හි කමෙමති පුරකකතො පතිට්ඨං ලභති.

තරියො ඉමා සමපරිභින්නගතතා
පගග්ගා කඤ්ඤති භුජො දුජ්චවා,
සමකම්මා ලොහිතපුබ්බලිතතා
ගාවො යථා ආසාතනෙ විකතතා,
තා භුමිභාගස්මිං සද්ද නිබාතා
බන්ධාතිවතනනති සජොතිභුතා.

භගං හි මං විඤ්ඤති සුත දිස්වා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරපි,
ඉමා නු තරියො කිමකංසු පාපං
යා භුමිභාගස්මිං සද්ද නිබාතා
බන්ධාතිවතනනති සජොතිභුතා.

තස්ස පුට්ඨා විශාකාසි මාතලී දෙවසාරපි,
විපාකං පාපකමමානං ජාතං අකබාසජාතතො.

කොලිකියංයො ඉධ ජිවලොකෙ
අසුභ්බකමො අසතං අවාරං
තා දිත්තරූපා පතිවිපසාය
අඤ්ඤං අවාරං රතිබිබිභෙතූ
තා ජිවලොකස්මිං රමාපසිඤ්ඤා,
බන්ධාතිවතනනති සජොතිභුතා.

තත්ථ නිවේශාති තාරියො. සමපරිභින්නගතතාති සුට්ඨ
සමතතතො පරිභින්නගතතා ජිත්තසරිරු. දුජ්චවාති දුජ්ජාතිකා විරූපා
ජෙගුච්ඡා. විකතතාති ජිත්තසිසා ගාවො විය පුබ්බලොහිතලිතතා යුතා.
නිබාතාති නිවං ජලිතපස්මියං කටිමතතං පවිසිඤ්ඤා නිබන්ධා සපිතා
විය සිතා. බන්ධාතිවතනනනති සමම මාතලී තාරියො එතෙ බන්ධා
අතිකකමනති. තාසං කිර එවං කටිපසමාණං පවිසිඤ්ඤා සපිතකාලෙ
පුරුජමියා දිසාය ජලිතො අයපබ්බතො සමුට්ඨාතිතා අසති විය
විරවනො ආගන්තා සරිරං සණ්ඨකාරණි විය පිංසනො ගච්ඡති.
තස්මිං අතිවතනිතො පච්ඡිමපයෙස සිතෙ පුත තං සරිරං පාදුභවති.
තා දුක්ඛං අභිවාසෙතූ අසකෙකානාතියො බාහා පගග්ගා කඤ්ඤති
සෙසදිසාසු උට්ඨිතපබ්බතෙසුපි එසෙව නයො. ඥෙ පබ්බතා සමුට්ඨාය
උච්ඡ්ඤ්ඤා විය පිළිවෙති. ලොහිතං කුටිතං සඤ්ඤා. කදපි තයො

කදව් වහනාගේ පබ්බතා උට්ඨාය නාසං සරීරං පිළෙන්නි. තෙනාග-
බ්බතානිවතනනනීති. භොලිනිසාසොති කුලපතිට්ඨිතා කුලධිතගේ.
අසනං අවාරුනති අසඤ්ඤතකමමිං කරිංසු. දිනගරුපාති සඤ්ඤාපා
බ්බතනජාතිකා සුචා. විපසනාසාති අත්තනොපතිං ජගිචා. අවාරුනති
අගමංසු. රතීබ්බිබ්බෙනතුති කාමරතීගෙනුවෙව කිලාගෙනුව.
රමාපසිඤාති පරපුරිසෙති සද්ධිං අත්තනො විහතං රමාපෙනා ඉධ
උපසන්නා අපේතාසං සරීරං ඉමෙ බ්බතානිවතනනති සජොතිතුතාති.

පාදෙ ගගෙනා කියස ඉමෙ පුතෙනෙ
අවංසිරු නරකෙ පාතයනති,
භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිස්වා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරපි,
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පංපං
යෙමෙ ජනා අවංසිරු නරකෙ පාතයනතිති.

තස්ස පුට්ඨා විශාකාසි මාතලී දෙවසාරපි,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අබ්බාසජාතතො.

යෙ ජ්වලොකසමිං අසාධුකම්මිනො
පරස්සදුරුති අතිකකම්නති,
තෙ තාදිසා උග්ගමභණ්ඩපේනා
තෙමෙ ජනා අවංසිරු නරකෙ පාතයනති.

තෙ වස්සපුගාති බහුති තත්ථ
නිරයෙ දුක්ඛං වෙදනං වෙදයනති,
නති පාපකාරිස්ස භවනතිතාණා,
සකෙති කමෙමති පුරකඛතස්ස.
තෙ පුද්ගකම්මා පසවෙනා පාපං
තෙමෙ ජනා අවංසිරු නරකෙ පාතයනතිති*.

තත්ථ නරකෙති ජලිතඛතාරපුණේණ මහානරකාවාපෙ. තෙ කීර
වජං අපවිසනතියො භාවො විශ නිරයපාලෙති නානාවුධාති ගගෙනා
විජ්ඣිගමානා පොඨිගමානා යද තුං නරකං උපගච්ඡන්ති අථ තෙ
නිරයපාලා උද්ධිපාදෙ කතා තත්ථ ඛිපනති. එවං පාතියමානෙ දිස්වා
පුච්ඡන්තො එව මාග. උග්ගමභණ්ඩපේනාති මනුස්සෙති පියාධිතස්ස
වරභණ්ඩස්ස පේතකා.

එවඤ්ඤ පත වතා මාතලීසඛගාගකො තමපි නිරයං අනතර
ධාපෙනා රථං පුරතො පෙසෙනා මිච්ඡාදිට්ඨිකානං පච්චනනිරයං
දස්සෙසි. පුට්ඨා වස්ස වසාකාසි.

උච්චාවචාමෙ විවිධා උපකකමා
නිරයෙසු දිස්සනති සුඤ්ඤාරුපා,

*. එව. සබ්බත්ථ. පාතියනතිති හමිකබ්බං.

හයං ධි මං විඤ්ඤානි සුභ දිස්වා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරපී,
ඉමෙ නු මච්චා කිම්කංසු පාපං
යෙමෙ ජනා අධිමතතා දුක්ඛා තිබ්බා
බරා කට්ඨකා වෙදනා වෙදියනතීති.

තස්ස පුට්ඨො විශාකාසි මාතලී දෙවසාරපී,
විපාකං පාපකම්මානං ජාතං අත්ඛාසජානතො.

යෙ ජීවලොකස්මිං සුපාපදිට්ඨිනො
විස්සාසකම්මානී කරොනතී මොහා,
පරඤ්ච දිට්ඨිසු සමාදපෙනතී
තෙ පාපදිට්ඨි පසවෙනො පාපං

තෙමෙ ජනා අධිමතතා දුක්ඛා තිබ්බා
බරා කට්ඨකා වෙදනා වෙදියනතීති.

තත්ථ උච්චාච්චා මෙති උච්චාච්චා ඉමෙ බුද්ධකාව මහනතා වාසී
අත්ථො. උපකක්ඛමාති කාරණං පයොගා. සුපාපදිට්ඨිනොති තත්ථි
දිත්තනතී ආදිකාය දසවස්ථකාය මිච්ඡාදිට්ඨියා සුචුළු පාපදිට්ඨිනො.
විස්සාසකම්මානීති තාය දිට්ඨියා විස්සාසෙන තං නිසිද්ධිතා හුත්වා
නානාවිධානී පාපකම්මානී කරොනතී. තෙමෙති තෙ ඉමෙ ජනා එව
රූපං දුක්ඛං අනුභවනතීති.

මාතලී රඤ්ඤානි මිච්ඡාදිට්ඨිකානං පච්චිකතිරයං ආවිකම්. දෙව
ලොකොපි දෙවතා රඤ්ඤානි ආගමිණං ඔලොකයමානා සුඛමාය සනතී
සිද්ධිංසු යෙව. සකෙකා කිනනුබො මාතලී විරුද්ධතී උපධාරෙනො තං
කාරණං ඤාත්වා මාතලී දුභවිසෙසං දසොසං මහාරජ අසුකකම්මං
කත්වා අසුකතිරයෙ නාම පච්චිකතීති තීරයෙ දසොසෙනො වරති. නිමි
රඤ්ඤානි පන ආයු ඛියෙථ. න තීරයදසොසනස්ස පරිසරනං ගච්ඡෙය්‍යානී
එකං මහාරජං දෙවපුත්තං පෙසෙසි සිසං රුජානං ගහෙනො
ආගච්ඡතුති මාතලියස්ස වදෙහිති. සො ජවෙන ගතත්වා ආරොග්ගෙසි,
මාතලී තස්ස වචනං සුත්වා න සකකා විරුද්ධතී රඤ්ඤානි එකපසභා
රෙනෙව චතුසු දිසාසු ඛහු තීරයෙ දසොසත්වා ගාථමාහ.

විදිත්වානි තෙ මහාරජ ආවාසං පාපකම්මනං,
යානානි ලුද්ධකම්මානං දුස්සිලානඤ්ච යා ගතී;
උග්ගාගිදුනි රුජ්ඨි දෙවරුජස්ස සනතීකෙති.

තස්සත්ථො-මහාරජ ඉමං පාපකම්මානං සත්තානං ආවාසං දිස්වා
ලුද්ධකම්මානං යානානි තයා විදිත්වා දුස්සිලානඤ්ච යා ගතී යා නිප්පත්තී
සාපි තෙ විදිත්වා ඉදුනි දෙවරුජස්ස සනතීකෙ දිබ්බසම්පත්තී. දසො
තත්ථං උග්ගාගි ගච්ඡ මහාරජානී ආහ.

නිරසකණ්ඩං ගිට්ඨිතං.

එවං චත්වා ච පන මාතලී දෙවලොකාභිමුඛං රථං පෙසෙසි. රජා දෙවලොකං ගව්න්තො ආදසයොජ්ජතිකං මණ්ඩයකඤ්චනථුපිකං සබ්බාලඛකාරපතිමණ්ඩිතං උය්‍යානපොකඛරණිසම්පන්නං කප්පරුකඛ පරිවුතං බීරණියා දෙවසීතාය ආකාසට්ඨකවිමානං දිස්වා තඤ්ච දෙව සීතරං අනො කුටාගාරෙ සයනපිටෙඨ තිසිත්තං අව්ඤ්ඤාසංසාර වුතං මණ්ඩිතපඤ්ඤරං විවරිත්වා ඔලොකෙනතිං දිස්වා මාතලී පුව්න්තො ගාඨමාහ.

ඉතරොපිස්ස ව්‍යාකාසි.

පඤ්චථුපං දිස්සතිදං විමානං.
මාලාපිළකා සයනස්ස මජ්ඣෙක,
තස්ථව්න්ති තාරී මහානුභාවා
උච්චාවචං ඉදං විකුබ්බමානා.

විතති හි මං විඤ්ඤති පුත දිස්වා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථි,
අයං නු තාරී කිමකාසි සාධුං
යා මොදති සග්ගපත්තා විමානෙති.

තස්ස පුටෙඨා වීර්‍යකාසි මාතලී දෙවසාරථි,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.

යදි තෙ සුභා බීරණී ජීවලොකෙ
ආමාය දුසි අහු බ්‍රාහ්මණස්ස,
සා පත්තකාලං අභිපිං විදිත්වා.
මාතාව පුත්තං සකිමාතිතඤ්ඤි

සංයමා සංවිහාගා ව,
සා විමානස්මිං මොදතීති.

තස්ථ පඤ්චථුපනති පඤ්චති කුටාගාරෙහි සමන්නාගතං. මාලා පිළකාති පිළකිමාලාදීහි සබ්බාහරණෙහි පතිමණ්ඩිතාති අපේඨා. තස්ථව්න්ති තස්මිං විමානෙ අව්ඤ්ඤති තිසිදති. උච්චාවචං ඉදං විකුබ්බ මානාති තාතප්පකාරං දෙවිදං දස්සයමානා. දිස්වාති එතා දිස්වා සිතං. විතති මං විඤ්ඤති පටිලහති. විතතිසත්තකො විය භොමි භූට්ඨියා අභිභූතො. ආමාසදුසිති ගෙහදුසියා කුච්ඡස්මිං ජාතදුසි. අහුබ්‍රාහ්මණස්සාති සා කීර් කස්සපදසබලස්ස කාලෙ එකස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස දුසි. සාපත්තකාලනති තෙන බ්‍රාහ්මණෙන අට්ඨ සලාකහත්තාති සඛස්ස පරිච්චත්තාති අගෙසුං සොගෙහංගනත්වා සොපට්ඨාය එකස්ස භික්ඛුස්ස කභාපණස්සතකං කත්වා අට්ඨහත්තාති සම්පාදෙය්‍යාසාධිති බ්‍රහ්මණි ආග. සා භික්ඛු තාම බ්‍රිත්තා නාහං සකඛිස්සාමිති පටිකඛිපි. ඕතරොපිස්සපටිකඛි පිංසු. සො දුසිං සකඛිස්සාසි අමමාති ආග. සා සකඛිස්සාමි අය්‍යාති සම්පට්චරිත්වා තතො පට්ඨාය සකඛච්චං යාගුඛජ්ජකහත්තාදීති සම්පාදෙත්වා සලාකංලභිත්වා ආගතං පත්තකාලං අභිපිං විදිත්වා හරිතගොමය

ලිභෙන කතපුපුපහාචර සුපසුදුකතාසනපදෙසෙ නිසිදුපෙනා
 යථා නාම පවාසා ආගතා පුතනා මානා සකිං අභිනදුති තථා නිවච
 කාලං අභිනදුති සකකචචං පරිවිසති අතතනො සනතකමිති නිසුද්ධි
 දෙති. සසුදුකමා සංචිභාගාති සා සිලවිති අහොසි වාගවති ව තසමා
 තෙන සිලෙන වෙව වාගෙන ව සා ඉමසමි. විමානෙ මොදනිති.
 අථවා සංඝමාති ඉන්ද්‍රියදමනා.

එවං වනා මාතලි රථං පුරනො පෙසෙකො සොණදිනනදෙව
 පුතතසා සතත කතකවිමානාති දසෙසයි. සො තාති ව තසා ව සිරි
 සමපතති. දිසා තෙන කතකමමං පුච්ඡි. ඉතරොපිසා ආවිකම්.

දදුලුමානා ආභෙනති විමානා සතත නිමිකා,
 තත්ථ යකො මිතිද්ධිකො සබ්බාහරණභුසිතො,
 සමනතා අනුපරියාති තාරිගණපුරකතො.

විතති හි මං විදුති සුත දිසා
 පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථි,
 අයං නු මවෙවා කිමකාසි සාධුං
 යො මොදති සග්ගපතො විමානෙති.

තසා පුටෙයා විශාකාසි මාතලි දෙවසාරථි,
 විපාකං පුසුදුකමමානං ජාතං අකබාසජාතතො.

සොණදිනනා ගහපති එසදුතපති අනු,
 එස පබ්බජිතුදිසා විහාරෙ සතත කාරයි.

සකකචචං තෙ උපටයාසි භික්ඛවො තත්ථ වාසිකො,
 අවජාදනඤ්ච භතතඤ්ච සෙනාසනපදිපියං,
 අදාසි උජ්ඣුතෙසු විපසසනෙන වෙතසා.

වාතුදුසිං පඤ්චදසිං යාව පකකසා අට්ඨමිං,
 පාටිහාරියපකකඤ්ච අට්ඨමිහසුසමාගතං.

උපොසථඤ්ච උපටසි සදා සිලෙසු සංවුතො,
 සංයමො සංචිභාගොව සො විමානසමි මොදනිති.

තත්ථ දදුලුමානාති ජලමානා. ආගෙනතිති තරුණ සුරියො විශ
 භාසනති. කතමාති තෙසු පටිපාටියා සිතෙසු සතතවිමානෙසු එතො
 දෙවපුතෙනා. සොණදිනනාති මහාරජ අයං පුබ්බෙ කසාපදස
 බලසා කාලෙ කාසිරසෙසු අසුදුකතරසමි. නිගමෙ සොණදිනනා
 නාම ගහපති අහොසි. සො පබ්බජිතෙ උද්දිසා සතත විහාරනුටියො
 කාරෙකො තත්ථ වාසිකො භික්ඛු වතුති පච්චයෙති සකකචචං උපට්ඨති.
 උපොසථඤ්ච උපටසි. නිවචසිලෙසු ව සදා සංවුතො අහොසි. සො
 තතො වචිකා ඉසුපපනෙනා මොදනිති අතො. එතච පාඨිභාරිස
 පකකතති ඉදං පත අට්ඨමි උපොසථසා පච්චුග්ගමණානුගමණ වසෙන
 සතතමි නවමියො වාතුදුසි පණණරසානං පච්චුග්ගමණානුගමණ
 වසෙන තෙරසි පාටිපාදෙ ව සකාය වුත්තං.

එවිං සොණදින්නස්ස කමමං කපෙතො පුරතො රථං පෙසෙකො
ඵලිකවිමානං දසෙය්යි. තං උබ්බධතො පඤ්චවිසතියොජනං අනෙක
භ්නෙති සත්තරතතමයථමෙති සමන්තාගතං අනෙකසතකුටාගාර
භුතිමඤ්චිතං කිසිකිණිකජාලපරිකම්පනං සමුස්සිත සුවණ්ණ රජතමය
ධජං නානාපුපථවිවිත්තඋය්‍යානවතවිභූසිතං රමණීයං පොකරණී
සමන්තාගතං ගීතවාදිතාදිසු ඡෙකාති අච්ඡරුති සමපරිකිණ්ණං. තං
දිස්වා රුජා තාසං අච්ඡරුතං පුබ්බකමමං පුච්ඡී. ඉතරොපි ආවිසම්.

පහාසති ඉමං ව්‍යමහං ඵලිකාසු සුතිමමිතං,
තාරිවරගණාකිණ්ණං කුටාගාරවරොචිතං,
උපෙතං අත්තපාණෙති නවමහිතෙතිවුහයං.

විතති හි මං විඤ්ඤාසුත දිස්වා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථි,
ඉමා හු තාරියො කිමකංසු සාධු,
යා මොදරෙ සග්ගපත්තා විමානෙති.

තස්ස පුටෙය්‍යා විශාකායි මාතලී දෙවසාරථි,
විපාකං පුඤ්ඤකමමානං ජානං අකකාසජාතතො.

යා කාචි තාරියො ඉධ ජිවලොකෙ
සීලවතියො උපාසිකා,
දුනෙරතා තිවචපසන්නවිත්තා
සචෙව ධිතා උපොසථෙ අපමත්තා
සංයමා සංවිහාගා ව තා විමානස්මිං මොදරෙති.

තත්ථ ව්‍යමහනති විමානං. පාසාදොති වුත්තං හොති. ඵලිකාසුති
ඵලිකතිතතිසු. කුටාගාරවරොචිතනති වරකුටාගාරෙති ඔවිතං
වඩ්ඪිතනති අපො. උහස්නති උහයෙති. යාකාචිති ඉදං කිඤ්චාපි
අතිශමෙතො වුත්තං. තා පන කස්සපබුද්ධිකාලෙ බාරණ්ඩියං උපා
සිකා හුචා ගණබකිනෙන එතාති වුත්තප්පකාරුති පුඤ්ඤති කතො
තං සමපතති. පත්තාති වෙදිතබ්බා.

අථස්ස සො පුරතො රථං පෙසෙකො එකං මණ්ඩිවිමානං දසෙය්යි.
තං සමෙ භූමිභාගෙ පඨිධිසිතං උබ්බධසමපන්නං මණ්ඩිපබ්බතො විය
මහාසමානං තිට්ඨති. දිබ්බගීතවාදිතතාදිතං බහු හි දෙවපුත්තති
සමපරිකිණ්ණං තං දිස්වා රුජා තෙසං දෙවපුත්තානං කතකමමං පුච්ඡී.
ඉතරොපිස්ස අකකාසි.

පහාසති ඉදං ව්‍යමහං චෙචරියාසු සුතිමමිතං,
උපෙතං භූමිභාගෙති විහත්තං භාගසො මිතං.

ආලම්බරු මුතිසිතාව නවමහිතා සුවාදිතා,
දිබ්බා සද්දා තිච්ඡරනති සවණෙය්‍යා මනොරමා.

නාහං එවං ගතං ජාතු එවං සුරුචිරං පුරෙ,
සද්දං සමතිජාතාමි දිට්ඨං වා යදි වා සුතං.

ඵතති හි මං විඤ්ඤි සුත දිස්වා
පුච්ඡාමි නං මාතලී දෙවසාරදී,
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු සාධු.
යෙ මොදරෙ සග්ගපතතා විමානෙති.

තස්ස පුච්ඡා විශාකාසි මාතලී දෙවසාරදී,
විපාක පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අකමාසජාතනො.
යෙ කෙවි මච්චා ඉධ ජ්වලොකෙ සීලවතො උපාසකා,
ආරාමෙ උදපාතෙ ව පපා සකිකම්මානිව.
අරහතො සිතීභූතෙ සකකම්මං පටිපාදස්ස,
චිවරං පිණ්ඩපාතස්ස ඵලධං සග්ගාසනං,
අදංසු උජ්ඣතෙසු විපසනොත්ත වෙතසා.
වාහුඤ්ඤං පස්සාදස්සං යාවපකකස්ස අට්ඨමි,
පාටිගාරියපකකස්ස අට්ඨමි සමාගතං.
උපොසථං උපවස්සං සද්ධිලෙසු සංවුතා,
සඤ්ඤමා සංවිහාගා ව හෙ විමානස්මි මොදරෙති.

තත්ථ වෙථරිසාසුති වෙථරියගීතනිසු. භූමිභාගෙහිති රමණීයෙහි
භූමිභාගෙහි උපෙතං. ආලම්බිත මුතිබ්බාවාති එතෙ එත්ථ වජ්ජනති.
නවවගීතා සුවාදිතාති නානපපකාරති නවවතිවෙච භිතාති ව
අපරෙසමපි කුරියානං වාදිතාතිවෙත්ථ පවත්තනති. එවං ගතනති එවං
මනොරමභාවං ගතං. සෙකෙවිති ඉදමපි කමමං අනිශමනො වුත්තං.
හෙ පත කස්සපදසබලකාලෙ බාරාණසීවාසිනො උපාසකා ගණබ්බි
තෙන එතාති පුඤ්ඤති කත්වා නං සම්පතතිං පත්තාති වෙදිතබ්බා.
තත්ථ පටිපාදස්සනති පාපධංසු. තෙසං අදංසුති අත්ථො. පච්චස්සනති
ගීලානපච්චයං. අදංසුති එවං නානපපකාරං දුතං අදංසු.

ඉතිස්ස සො තෙසං කමමං ආවිකම්මානා පුරතො රථං පෙසෙත්වා
අපරමපි එළිකම්මානං දස්සෙසි. නං අතෙකකුටාගාරපතිමණ්ඩිතං
නානාකුසුමසඤ්ඤානාතරවරපතිමණ්ඩිතාතිරය විවිධවිගහතින්තාදි
නාය නිමලෙසලිලාය නදියා පරිකම්මනතං අච්ඡරගණපරිවුත්තස්ස
කස්ස පුඤ්ඤවතො නිවාසභූතං නං දිස්වා රුරා තස්ස කමමං පුච්ඡි.
ඉතරොදස්ස ආවිකම්.

පහාසති ඉදං ව්‍යච්ඡං එළිකාසු සුතිමම්මං,
නාරිවරගණාතිණණං කුටාගාරවරොචිතං.
උපෙතං අත්තපාණෙති නවවගීතෙහි වුත්තං,
නජෙරා ව අනුපරියාති නානාපුප්ඵලාසුතා.

ඵතති හි මං විඤ්ඤි සුත දිස්වා
පුච්ඡාමි නං මාතලී දෙවසාරදී,
අයං නු මච්චා කිමකාසි සාධු.
යො මොදති සග්ගපතො විමානෙති.

තස්ස පුට්ඨො විශාකාසි මාතලී දෙවසාරපි,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අක්කාසජාතනො.

කිම්බිලායං ගහපති එස දුනපති අනු,
ආරුමෙ උදපානෙ ව පපා සඛකම්මානි ව.

අරහනෙත සිතීභූතෙ සක්කච්චං පටිපාදසි,
විවරං පිණ්ඩපාතඤ්ඤා පච්චයං සයනාසනං,
අද්දසි උජ්ඣුතෙසු විපසසනෙනත වෙහසා.

වාතුද්දසිං පඤ්ඤාදසිං යාවපක්කස්ස අට්ඨමිං,
පාටිභාරියපක්කඤ්ඤා අට්ඨංඛිතසුසමාගතං.

උපොසථඤ්ඤාපච්චසි සද්ද සිලෙසු සංවුතො,
සංයමො සංවිභාගොච සො විමානස්මි මොදනීති.

තත්ථ නිජේජාති වචනවිපලාසො. එකා තදී තං විමානං පරික්ඛි
පිත්වා ගතාති අත්ථො. කිම්බිලායනති එස මහාරුජ කස්ස පබ්බාදිකාලෙ
කිම්බිලාය නගරෙ එකො ගහපති අගොසි. සො එතාති ආරුමරොපණාදි
පුඤ්ඤති කත්වා ඉමං සමපතතිං පතෙතාති.

එවමස්ස තෙන භාවකම්මං ආවික්ඛිත්වා පුරතො රථං පෙසෙත්වා
අපරමපි එළිකම්මානං දස්සෙසි. තං පුරිමවිමානතො අතිරේකාය
නානාපුප්ඵලසඤ්ඤානාය තරුඤ්චාය සමනනාගතං තං දිස්වා රුජා
නාය සමපතතියා සමනනාගතස්ස දෙවපුත්තස්ස කම්මං පුළුච්. ඉහරෙ
පිස්ස ආවික්ඛි.

පභාසති ඉදං ව්‍යමහං එළිකාසු සුතීම්මිතං,
නාරිවරගණාකිණ්ණං කුටාගාරවරෙචිතං.

උපෙනං අනනපාණෙහි නච්චගීතෙහි වුභයං,
තජේජා ව අනුපරියාති නානාපුප්ඵලමායුතා.
රුජායතනා කපිත්වා අමබා සාලා ව ජම්බුයො,
තීන්ද්‍රකා ව පියාලා ව දුමා නිච්චඵලා බහු.

විතති හි මං වින්දති සුත දිස්වා
පුළුච්ඣමි තං මාතලී දෙවසාරපි,
අයං නු මළෙවා කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපතෙනා විමානෙති.

තස්ස පුට්ඨො විශාකාසි මාතලී දෙවසාරපි,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අක්කාසජාතනො.

මිටිලායං ගහපති එස දුනපති අනු,
ආරුමෙ උදපානෙ ව පපා සඛකම්මානි ව.
අරහනෙත සිතීභූතෙ සක්කච්චං පටිපාදසි,
විවරං පිණ්ඩපාතඤ්ඤා පච්චයං සයනාසනං,
අද්දසි උජ්ඣුතෙසු විපසසනෙනත වෙහසා.

වාතුද්දසිං පඤ්චදසිං යාවපකකස්ස අට්ඨමිං,
පාටිහාරියපකකඤ්ච අට්ඨබ්බසුසමාගතං.

උපොසථඤ්චුපවසි සද්ද සිලෙසු සංවුතො,
සංයමො සංවිහාගො ව සො විමානස්මි මොදනීති.

තත්ථ මිට්ඨොසනති එස මහාරජ් කස්සපබ්බුද්ධභාලෙ විදෙහ
රටෙඨ මිට්ඨොනගරෙ එතො දුනපති එතානි පුඤ්ඤානි කතාං ඉමං
සමපතතිං පතෙතාති.

එවමස්ස තෙනාපි කතකමමං ආවික්ඛිත්වා පුරතො රථං පෙසෙත්වා
පුරිමසදිසමෙව අපරමපි වෙළුරියවිමානං දස්සෙත්වා තත්ථ සමපතතිං
අනුභවනතස්ස දෙවපුත්තස්ස කමමං පුට්ඨො ආවික්ඛි.

පභාසති ඉදං වෘමනං වෙළුරියාසු නිමමිතං,
උපෙනං භූමිභාගෙහි විහතතං භාගසොමිතං,
ආලුබ්ඛරා මුතිබ්බා ව නළුවතීතා සුවාදිතා,
දිබ්බා සද්දා නිවුරුනති සවණෙය්‍යා මනොරමා.

කාහං එවංගතං ජාතු එවං සුරුචිරං පුරෙ,
සද්දං සමතිජානාමි දිට්ඨං වා යදි වා සුතං.

විතති හි මං වින්දති සුතං දිස්වා
පුළුජාමි තං මාතලී දෙවසාරපි,
අයං නු මට්ටො නිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපතෙත්වා විමානෙති.

තස්ස පුට්ඨො විශාකාසි මාතලී දෙවසාරපි,
විපාකං පුඤ්ඤකමමානං ජානං අක්ඛාසජානනො.

බාරණසියං ගහපති එස දුනපති අහු,
ආරුමෙ උදපාතෙ ව පපා සබ්බමනානි ව.

අරගනෙන සිතිභූතෙ සක්කවචං පටිපාදසි,
විවරං පිණ්ඩපාතඤ්ච පච්චයං සග්ගාසනං,
අදසි උජ්ඣුතෙසු විපසකෙනෙත වෙතසා.

වාතුද්දසිං පඤ්චදසිං යාවපකකස්ස අට්ඨමිං,
පාටිහාරියපකකඤ්ච අට්ඨබ්බසුසමාගතං.

උපොසථං උපවසි සද්දසිලෙසු සංවුතො,
සංයමො සංවිහාගො ව සො විමානස්මි මොදනීති.

අථස්ස පුරතො රථං පෙසෙත්වා බාලසුරියසනතිහං කතක
විමානං දස්සෙත්වා තත්ථ නිවාසිනො දෙවපුත්තස්ස සමපතතිං පුට්ඨො
ආවික්ඛි.

යථා උදයමාදිට්ටො භොති ලොභිතකො මහා,
තපුපමං ඉදං වෘමනං ජාතරූපස්ස නිමමිතං.

විතති හි මං විඤ්ඤානි සුත දිස්වා
පුට්ඨාමි තං මාතලී දෙවසාරපි,
අයං නු මච්චා කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපතො විමානෙති.

තස්ස පුට්ඨා විශාකාසි මාතලී දෙවසාරපි,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජාතං අකකාසජාතනො.

සාවඤ්ඤාං ගහපති එස දුනපති අහු,
ආරුමෙ උදපානෙ ව පපා සඬ්ඤාමනාතිව.

අරහතො සිතිහුතො සකකම්මං පටිපාදයි,
විවරං පිණ්ඩපාතඤ්ඤා පච්චයං සයනාසනං,
අදාසි උජ්ඣුතොසු විපසනෙනන චෙතසා.

වෘතුදාසිං පඤ්ඤාදාසිං යාවපකකාසං අට්ඨමිං,
පාරිභාරිකපකකඤ්ඤා අට්ඨමිහසුසමාගතං.

උපොසථං උපවසි සදා සිලෙසු සංවුතො,
සංයමො සංවිහාගො ව යො විමානසම් මොදතිති.

තත්ථ උදසමාදිවෙවාති උදෙනො ආදිවෙවා විශ. සාවඤ්ඤානි
කස්ස පබ්බතාලෙ සාවඤ්ඤාගරෙ. එවං තෙන ඉමෙසං අට්ඨනං
විමානානං කට්ඨකාලෙ සකෙකා දෙවරුපා මාතලී අතිවිරුද්ධතීති
අපරමපි ජවනදෙවපුතනං පෙසෙයි. සො තස්ස වචනං සුතා න සකකා
ඉදාති විරුද්ධතාති එකපසාදරෙනෙව බහු විමානාති දසෙයි.
රඤ්ඤා ව තත්ථ සමපතතිං අනුභවනතානං කමමං පුට්ඨා ආවිකම්.

වෙහාසයාමෙ බහුතා ජාතරූපස්ස නිමිතා,
දදුලලමානා ආහෙනති විජ්ජවබ්බසනනතරෙ.

විතති හි මං විඤ්ඤානි සුත දිස්වා
පුට්ඨාමි තං මාතලී දෙවසාරපි,
ඉමෙ නු මච්චා කිමකාසු සාධුං
යෙ මොදරෙ සග්ගපතො විමානෙති.

තස්ස පුට්ඨා විශාකාසි මාතලී දෙවසාරපි,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජාතං අකකාසජාතනො.

සද්ධාය සුතිවිට්ඨාය සද්ධාමෙම සුප්පවෙදිනෙ,
අනංසු සඤ්ඤා වචනං සමමාසලබ්ධිසාසනං.

තෙසං එතාති ආනාති යාති නිමං රුජ පස්සයිති.

තත්ථ වෙහාසයාමෙති වෙහාසයා ඉමෙ ආකාසෙනෙව සකකා
රිතා ආකාසට්ඨකවිමානා ඉමෙති වදති. විජ්ජවබ්බසනනතරෙති
සනවලාගකනතරෙ වරමානා විජ්ජවිශ. සුතිවිට්ඨාසාති මග්ගන
ආගතතතා සුප්පතිට්ඨාය. ඉදං වුතතං ගොති-මහාරුජ එතෙ පුරෙ

නියොගිතො බුද්ධසංඝනො පබ්බජිතො පරිසුද්ධසීලා සමණධම්මං
කරොන්තා සොතාපතතිඵලං සච්ඡිකතො අරහන්තං නිබ්බන්ධනතුං
අසකෙකාන්තා තනො චුභා ඉමෙසු නානකම්මානෙසු උප්පන්නා,
එතෙසං කස්සපබුද්ධසංචකානං නානි ආනානි ඝානි ඞං රුජ සංඝසි
පසොත්තාති මහාරුජාති.

එවමස්ස ආකාසට්ඨකම්මානාති දස්සෙත්වා සක්කස්ස සන්තිකං
ගමණන්දාය උස්සාහං කරොන්තො ආහ.

විදිතාන් තෙ මහාරුජ ආවාසං පාපකම්මිනං,
අපො කල්‍යාණකම්මානං ආනානි විදිතාති තෙ;
උය්‍යාතිදුති රුජ්ඣි දෙවරුජස්ස සන්තිකෙති.

තත්ථ ආවාසනති මහාරුජ තයා පදමමෙව තෙරසිකානං ආවාසං
දිස්වා පාපකම්මානං ආනානි විදිතාති ඉමාති පන ආකාසට්ඨකම්මානාති
පස්ස තෙන අපො කල්‍යාණකම්මානං ආනානි විදිතාති තෙ
ඉදුති දෙවරුජස්ස සන්තිකො සමපන්නිං දට්ඨං උය්‍යාතිති.

එවඤ්ච පන වත්වා පුරතො රථං පෙසෙත්වා සිනෙරුං පරිවාරෙත්වා
සිවෙ සත්ත පරිභණ්ඩපබ්බතෙ දස්සෙයි. තෙ දිස්වා රඳ්දඤ්ච මාතලියං
පුට්ඨහාවං ආවිකරොන්තො සන්ධං ආහ.

සහස්සයුත්තං හගවාහිං දිබ්බං යානං අඛට්ඨිතො,
යායමානො මහාරුජා අද්දා සිද්ධන්තරෙ නගෙ.
දිස්වානාමන්තයි සුතං ඉමෙ කෙ නාම පබ්බතාති.

තත්ථ හසවාහිනති හගෙහි වාහිගමානං දිබ්බං ඝානං අඛට්ඨිතොති
දිබ්බයානෙ සිවො හුත්වා. අද්දාති අද්දස. සිද්ධන්තරෙති සිද්ධ මහාසමුද්දස්ස
අන්තරෙ. තස්මිං කිරි සමුද්දෙ උදකං සුමුමිං මොරපත්තමපි පකඛිත්තං
පතිට්ඨාතුං න සකෙකාති සිද්ධතෙව තස්මා සො සිද්ධමහාසමුද්දාති
වුච්චති. තස්ස අන්තරෙ නගෙති පබ්බතෙ. කෙනාමාති කෙතාම
තාම නාමෙන ඉමෙ පබ්බතාති.

එවං නිමිතා පුට්ඨො මාතලී දෙවපුත්තො ආහ.

සුදස්සන්තො කරචිකො ඊසධරෙ යුගකිරෙ,
නෙමිකිරෙ වින්තකො අස්සකණ්ණො ගිරි බුහා.
එතෙ සිද්ධන්තරෙ නගා අනුපුබ්බසමුග්ගතා,
මහාරුජානමාවාසා යාති ඞං රුජ පස්සසීති.

තත්ථ සුදස්සන්තාති අයං මහාරුජ එතෙසං සබ්බබාහිරො
සුදස්සනපබ්බතො නාම. තදන්තන්තරෙ කරචිකො නාම සො සුදස්ස
න්තො උච්චතරෙ. උභින්නමපි පන තෙසං අන්තරෙ එකො සිද්ධන්තර
සමුද්දො කරචිකස්ස අන්තරෙ ඊසධරෙ නාම. සො කිරි කරචිකන්තො
උච්චතරෙ. තෙසමපි අන්තරෙ එකො සිද්ධන්තරසමුද්දො. ඊසධරස්ස
අන්තරෙ යුගකිරෙ නාම. ඊසධරන්තො උච්චතරෙ. තෙසමපි අන්තරෙ

එකො සිද්ධත්තරසමුද්දෙ, සුගඤ්චරසානනතරෙ නෙමිඤ්ඤෙ නාම,
 සො සුගඤ්චරතො උච්චතරෙ තෙසමපි අනතරෙ එකො සිද්ධත්තර
 සමුද්දෙ, නෙමිඤ්චරසාන අනතරෙ විනතකො නාම, සො තතො උච්ච
 තරෙ, තෙසමපි අනතරෙ එකො සිද්ධත්තරසමුද්දෙ, විනතකසා
 අනතරෙ අසාකණ්ණො නාම, සො විනතකතො උච්චතරෙ, තෙසමපි
 අනතරෙ එකො සිද්ධත්තරසමුද්දෙ, අනුසුඛසමුග්ගනාති එතෙ
 සිද්ධත්තරෙ සමුද්දෙ සත්ත පබ්බතා අනුපට්ඨාපියා සමුග්ගතා සොපාන
 සදිසා හුචා සිතා, ඤාතීති පබ්බතාති තිං මහාරුජ ඉමෙ පබ්බතෙ
 පුස්සසි එතෙ චතුත්තං මහාරුජානං ආවාසාති.

එවමස්ස වාතුමමහාරුජකදෙවලොකං දස්සෙත්වා පුරතො රථං
 පෙසෙත්වා තාවතිංසහවනස්ස විත්තකුට්ඨාරකොට්ඨකං පරිවාරෙත්වා
 සිතා ඉන්ද්‍රපට්මා දස්සෙසි, තා දිස්වා රුජා පුච්ඡි, ඉතරෙපි ආවිකඛි.

අනෙකරුපං රුචිරං නානාවිත්‍රං පකාසති,
 ආකිණ්ණං ඉන්ද්‍රසද්ධිසෙති ව්‍යගෙසගෙව පුරකඛිතං.

විතති හි මං වින්දති සුත දිස්වා
 පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරදී,
 ඉමං හු ආරං කිමහිඤ්ඤමාහුති.

තස්ස පුට්ඨා විශාකාසි මාතලී දෙවසාරදී,
 විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අකඛාසජාතනො.

විත්තකුට්ඨොති යං ආහු දෙවරුජපවෙසනං,
 සුදස්සනස්ස ගිරිතො ආරං ගෙනං පකාසති.

අනෙකරුපං රුචිරං නානාවිත්‍රං පකාසති,
 ආකිණ්ණං ඉන්ද්‍රසද්ධිසෙති ව්‍යගෙසගෙව පුරකඛිතං,
 පවිසෙතෙන රුජ්ඣි අරජං භූමිමක්කමාති.

තත්ථ අනෙකරුපතති අනෙකජාතිකං, නානාවිත්‍රතති නානා
 රත්තවිචිතතං, පකාසතීති කිත්තාමෙතං පඤ්ඤායතීති, ආකිණ්ණතති
 සමුද්දර්වාරෙත්වා සිතං, ව්‍යගෙසගෙව පුරකඛිතතති යථා නාම ව්‍යගෙස
 හි වා සිගෙ හි වා මහාවතං එවං තං ඉන්ද්‍රසද්ධිසෙගෙව පුරකඛිතං
 තාසඤ්ච පන ඉන්ද්‍රපට්මානං ආරකඛිත්ථාය අපිතභාවො එකක
 තිපාතෙ කුලාවකජාතතෙන කප්ථතබ්බො, කිමහිඤ්ඤමාහුති කිං
 නාමකං නාම වදන්ති, පවෙසනතති තිකම්මතපවෙසනත්ථායතිමිතං,
 සුදස්සනස්සාති සිතෙරුගිරිතො, මාරං ගෙනතති එවං සිතෙරු
 මත්ථකෙ පතිට්ඨිතස්ස දසසහස්සයොජනිකස්ස දෙවතගරස්ස ආරං
 පකාසති, ආරකොට්ඨකො පඤ්ඤායතීති අත්ථො, පවිසෙගෙනාති
 එතෙන ආරෙන දෙවතගරං පවිස, අරජං භූමිමක්කමාති අරජං
 සුචණ්ණරජතමණ්ඩයනානාපුප්ඵසමාකිණ්ණං දිබ්බභූමිං දිබ්බයාතෙන
 අක්කම මහාරුජාති.

එවං ව පන වත්වා මාතලී රුජානං දෙවතගරං පවෙසෙසි, තෙන
 චුත්තං.

සහස්සසුතතං හයවාහිං දිබ්බං යානං අභිට්ඨිතො,
යායමානො මහාරජා අද්දං දෙවසභං ඉදන්ති.

සො දිබ්බයානෙ සීතොව ගච්ඡන්තො සුඛමමං දෙවසභං දිස්වා
මාතලිං පුට්ඨි. සොපියං ආවිකම්.

යථා සරදෙ ආකාසො නිලොව පතිදිස්සති,
තථුපමං ඉමං ව්‍යමහං වෙළරියාසු නිමමිතං.

විතති හි මං වින්දති සුත දිස්වා
පුට්ඨාමි තං මාතලි දෙවසාරපි,
ඉමං හි ව්‍යමහං කිම්භිඤ්ඤමාසුති.

තස්ස පුට්ඨා විශාකාසි මාතලි දෙවසාරපි,
විපාකං පුඤ්ඤභමමානං ජානං අකඛාසජානතො.

සුඛමමං ඉති යමාහු පසෙසා දිස්සතෙ සභා,
වෙළරියා රුචිර චිත්‍රා ධාරයනති සුනිමමිතා.

අට්ඨංසා සුකතා ඵමහා සබ්බෙ වෙළරියාමයා,
යත්ථ දෙවා තාවතීංසා සබ්බෙ ඉන්ද්‍රපුරෙහිතා.

අත්ථං දෙවමනුස්සානං විනතයන්තා සමච්ඡරෙ,
පවිසෙතෙත රුජ්ඨි දෙවානං අනුමොදනනති.

තත්ථ ඉදන්ති නිපාතමිතතං. දෙවසභං අද්දසාති අපේථා. සසෙස්ස
සාති පස්ස ඵසා. ටෙට්ඨිසා රුචිරිති රුචිර වෙළරියා. චිත්‍රාති නානා
රතනවිචිත්‍රා. ධාරයනති ඉමං සභං ඵතෙ අට්ඨංසාදිසෙදු සුකතා
ඵමහා ධාරයනති. ඉන්ද්‍රපුරෙහිතාති ඉන්ද්‍රං පුරෙහිතං පුරෙවාරිකං
කතී පරිවාරෙතී දෙවමනුස්සානං අත්ථං විනතයන්තා අච්ඡන්ති.
සවිසෙතෙතාති ඉමිතා මයෙත යත්ථ දෙවා අඤ්ඤමඤ්ඤං අනුමො
දන්තා අච්ඡන්ති තං සානං දෙවානං අනුමොදනං පවිස

දෙවාපි බො තස්සාගමණං ඔලොකෙනතා නිසින්නා තෙ රුජා
ආගතොති සුත්වා ව දිබ්බගක්ඛවාසපුප්ඵහත්ථා යාවචිතකක්ඛවඤ්ඤා
කොට්ඨිකා පටිමග්ගං ගන්තී මහාසත්තං ගක්ඛාදීති පුජෙන්නා සුඛමමං
සභං ආතයිංසු. රුජා රථා ඔතරිතී දෙවසභං පාවිසි. තත්ථ නං දෙවා
ආසනෙන නිමන්තයිංසු. සකෙකා ආසනෙන වෙව කාමෙහි ව. තමත්ථං
පකාසෙතොසා සත්ථා ආග.

තං දෙවා පටිනන්දිංසු දිස්වා රුජානමාගතං,
ස්වාගතං තෙ මහාරජ අපො තෙ අදුරගතං.

නිසිද්දති රුජ්ඨි දෙවරුජස්ස සන්තිකෙ,
සකෙකාපි පටිනන්දිත්ථ වෙදෙහං මිටිලග්ගහං.

නිමන්තයි ව කාමෙහි ආසනෙන ව වාසවො,
සාධුබොසි අනුප්පන්නා ආවාසං වසවන්තිතං.

වස දෙවෙසු රුජ්ඣි සබ්බකාමසම්මුති,
තාවතීංසෙසු දෙවෙසු භුඤ්ජ කාමේ අමානුසෙති.

තත් පමිනිඤ්ජුති සම්පියාසිංසු. හට්ඨතුට්ඨා නුඤ්ඤා සමපට්ඨිංසු.
සබ්බකාමසම්මුති සබ්බසං දෙවකාමානං සම්මුතිසුත්තසු.

එවං සකෙකන දිබ්බකාමෙන නිමනනිනො රුජ පටික්ඛිපනො
ආහ.

යථා යාවිතකං යානං යථා යාවිතකං ධනං,
එවං සමපදමෙවෙනං යං පරතො දුතපච්චයා.
තවාහමෙනං ඉවජාමි යං පරතො දුතපච්චයා,
සයං කතාති පුඤ්ඤති තං මෙ ආවේණියං ධනං.
සොහං ගතො මනුස්සෙසු කාහාමි කුසලං බහුං,
දුතෙන සමථිජයාය සංයමෙන දමෙනව.
යං කතා සුඛිනො හොති තව පච්ජානුතප්පතිති.

තත් සං පරතොදුතපච්චයාති යං පරතො තස්ස පරස්ස දුත
පච්චයා තෙන දින්නතතා ලබ්භති තං යාවිතසදිසං හොති තස්මා නාහං
එතං ඉවජාමි. සසංඝනාතිති යාති පන මයා අත්තනා කතාති තදෙව
මම පරෙති අසාධාරණං ආවේණියං ධනනති. සමවට්ඨිකාසාති තිති
දොරෙති සමකිරියාය. සඤ්ඤමෙනාති. සිලරක්ඛණෙන. දමෙනාති
ඉත්ථිසදමනෙන.

එවං මහාසතෙනා දෙව්‍යානං මධුරසඤ්ඤා ධම්මං දෙසෙසි. ධම්මං
දෙසෙතො යෙව මනුස්සගණනාය සත්තා දිවසාති ණො දෙවගණං
තොසෙත්වා දෙවගණමණේඤ ධිතොව මාතලියා ගුණං කපෙතො ආහ.

බහුපකාරෙ නො හවං මාතලී දෙවසාරථි,
යො මෙ කල්‍යාණකම්මානං පාපාති පටිදස්සතිති.

තත් සො මෙ කල්‍යාණකම්මානං පාපාති පටිදස්සතිති යො
එස මග්ගං කල්‍යාණකම්මානං දෙව්‍යානඤ්ච වසනට්ඨානාති පාපකම්මානං
තෙරසිකානඤ්ච පාපාති ණානාති දස්සෙසිති අත්තො.

අථ රුජා සකකං ආමනෙත්වා ඉවජාමහං මහාරුජ මනුස්සලොකං
ගතත්තති ආහ.

තෙන හි සමම මාතලී නිමිරුජානං තත්ථෙව මිථිලං තෙතිති ආහ.
සො සාධුති සමපට්ඨිත්වා රථං උපට්ඨපෙසි. රුජා දෙවගණෙන සද්ධිං
සමමාදිත්වා දෙවෙ නිවතෙත්වා රථං අභිරුහි. මාතලී රථං පෙසෙතො
පාවිතහාගෙන මිථිලං පාපුණ්. මහාජනො දිබ්බරථං දිත්වා රුජා නො
ආගච්ඡතිති පමුදිතො අහොසි. මාතලී මිථිලං පදක්ඛිණං කතා තස්මිං
යෙව සිහපඤ්ජරෙ මහාසත්තං ඔතාරෙත්වා ගච්ජාමහං මහාරුජාති
ආපුච්ඡිත්වා සකට්ඨානමෙව ගතො.

මහාජනොපි රුජානං පරිවාරෙණා කීදිසො දෙව දෙවලොකොති පුට්ඨි. රුජා දෙව්‍යානං සක්කස්ස ච දෙවරඤ්ඤා සම්පන්නා චණ්ණොති භූමෙහ දුනාදීති පුඤ්ඤාති කරොථ එවං තස්මිං දෙවලොකෙ තිබ්බන්තියා ථාති ධම්මං දෙසෙයි.

සො අපරිහාගෙ කප්පකෙන පලිතස්ස ජාතහාවෙ ආරොපිතෙ පලිතං ගහෙණා උපෙණා කප්පකස්ස ගාමවරං දන්වා පබ්බජ්‍යුකාමො පුත්තං රජ්ජං පටිවත්ථෙපෙයි. තෙනව කසමා දෙව පබ්බජයීති වුත්තෙ උත්තමධගරුහාමසහනති ඉමං ගාථං වන්වා පුරිමරුජානො විස පබ්බජ්‍යා තස්මිං යෙව අමබවතෙ විහරන්තො වත්තාරො බුහව්විහාරො හාවෙණා බුහව්ලොකුපගො අහොයි තස්සෙවං පබ්බජ්‍යතො ආවි කරොන්තො සන්වා මසානගාථමාග.

ඉදං වන්වා නිමිරුජා වෙදෙහො මිටිලග්ගහො,
පුට්ඨස්සෙය්‍ය යජ්ඣාන සඤ්ඤමං අජ්ඣුපාගමීති.

තත්ථ ඉදං වන්වාති උත්තමධගරුහාමග්ගනති ඉදං වන්වා. පුට්ඨස්සෙය්‍ය යජ්ඣානාති මහාදුනං දන්වා. සඤ්ඤමං අජ්ඣුපාගමීති සීලසංගමං උපගෙණා.

පුත්තො පතස්ස කලාරජ්‍යකො නාම තං වංසං උට්ඨිජ්ඣාන පබ්බජ්.

සන්වා ඉමං ධම්මදෙසනං ආහරිණා න භික්ඛවෙ ඉදුනෙව පුබ්බසි තථාගතො මහානෙක්ඛම්මං නික්ඛන්තොයෙවාති වන්වා ජාතකං සමොධානෙයි. තදු සකෙකා අනුරුද්ධො අහොයි. මාතලී ආනන්දො. වතුරසීති රුජසහස්සාති බුද්ධපරිසා. නිමිරුජා පත අගමෙවාති.

ගිමිජාතකං.1.

22. 5.

රුජාසි පුද්දකමොති ඉදං සන්වා ගිජ්ඣකුටෙ විහරන්තො දෙවදත්තං ආරබ්භ කපෙයි. තස්ස වජ්ඣ සබ්බසෙදකකකිකෙ ආගත මෙව. තං තස්ස පබ්බජ්ජතො පට්ඨාය යාව බිම්බිසාරරඤ්ඤ මරණා තත්ථාගතනගෙනෙව වෙදිතබ්බං. තං පත මාරුපෙණා දෙවදත්තො අජ්ඣසත්තුං උපසම්බමිණි ආග මහාරුජ තව මනොරථො මන්තං පත්තො මම මනොරථො නාව න පාපුණාතීති. කො පත වො ගතො මනොරථොති. දසබලං මාරුපෙණා බුද්ධො ගවිස්සාමීති. අමෙහ හෙත්ථ කිං නාතබ්බනති. ධනුග්ගහෙ සන්තිපාතෙභුං වට්ටනීති. සාධු ගතෙති රුජා අක්කණ්වෙධිනං ධනුග්ගහානං පඤ්ච සතාති සන්ති පාතාපෙණා තතොපි. එකතිංස ජනෙ උට්ඨිතීන්වා ථෙරස්ස වචනං කරොථාති දෙවදත්තස්ස සන්තිනා පාහෙයි. සො තෙසං ජෙට්ඨකං ආමන්තො ආපුසො සමණො ගොතමො ගිජ්ඣකුටෙ විහරති අසුතවෙලාය දිවාට්ඨානෙ වඩකමති නිං තත්ථ ගන්තො තං විසපිතො

සලලෙන විජ්ඣානිකා ජීවිතකතයං පාපෙතො අසුකෙන නාම මග්ගෙන එතීති පෙසෙතො තස්මිං මග්ගෙ දො ධනුග්ගහෙ ධපෙසි තුමාහං සීතමග්ගෙන එතො පුරිසො ආගච්ඡිස්සති තං තුමෙහ ජීවිතා වොරො පෙතො අසුකමග්ගෙන නාම එතාති. තස්මිං මග්ගෙ වතතාරො ධපෙසි තුමාහං සීතමග්ගෙන දො පුරිසා ආගච්ඡිස්සන්ති තුමෙහ තෙ ජීවිතා වොරොපෙතො අසුකමග්ගෙන එතාති. තස්මිං මග්ගෙ අට්ඨජනෙ ධපෙසි තුමාහං සීතමග්ගෙන වතතාරො පුරිසා ආගමිස්සන්ති තුමෙහ තෙ ජීවිතා වොරොපෙතො අසුකමග්ගෙන නාම එතාති. තස්මිං මග්ගෙ සොළස ධපෙසි තුමාහං සීතමග්ගෙන අට්ඨපුරිසා ආගමිස්සන්ති තුමෙහ තෙ ජීවිතා වොරොපෙතො අසුකමග්ගෙන එතාති. කස්මා පනෙස එවමකාසීති. අත්තනො කමමස්ස පටිච්ඡාදනත්ථං. අථ සො ජෙට්ඨධනුග්ගහො වාමනො ඛග්ගං පිට්ඨියා භුණ්හිරං බ්බතීති මෙණ්ඩකසිඛනං මහාධනුං ගහෙතො තථාගතස්ස සන්තිකං ගන්ති විජ්ඣාස්සාමි නන්ති ධනුං ආරොපෙතො සරං සන්නතිතො කඬ්ඨිතො විස්සරේජතුං නාසකඛි. සකලසරීරං ඵඤාං යනෙන පිළිතාකාරප්පත්තං වීග්ග අගොසි. සො මරණභගත්ථිතො අට්ඨාසි.

අථ නං සත්ථා දිස්වා මධුරස්සරං නිච්ඡාරෙතො මාහාසි ඉතො එතීති ආහ. සො තස්මිං ඛණේ ආවුධාති ජබ්බතො භගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතීතො අවචයො මං භනෙන අවචගමා යථා බාලං යථා මුලුහං යථා අකුසලං සවාහං තුමාහං ගුණේ අජානනො අකිබාලස්ස දෙවදත්තස්ස වචනෙන තුමෙහ ජීවිතා වොරොපෙතුං ආගතො ඛමථ මෙ භනෙතති ඛමාපෙතො එකමනෙත නිසීදි. අථ නං සත්ථා සච්චාති පකාසෙතො සොතාපතතිඵලෙ පතිට්ඨාපෙතො ආවුසො දෙවදත්තෙන ආවිකාමිත මග්ගං අපට්ටපජ්ජිතො අඤ්ඤාන මග්ගෙන යාතීති තං උගෙසාපෙසි. තං උගෙසාපෙතො ච පත වඩකමා ඔරුස්ස අඤ්ඤාතරස්මිං රුකඛමුලෙ නිසීදි. අථ තස්මිං ධනුග්ගහෙ අනාගච්ඡනෙන ඉතරෙ දො කිං නු බොසො විරයතීති පටිමග්ගෙන ගච්ඡන්තා දසබලං දිස්වා උපසඛකමිතො වන්දිතො එකමන්තං නිසීදිංසු.

සත්ථා තෙසමපි සච්චාති පකාසෙතො සොතාපතතිඵලෙ පතිට්ඨාපෙතො ආවුසො දෙවදත්තෙන කට්ඨමග්ගා අපට්ටපජ්ජිතො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡතාති උගෙසාපෙසි. ඉමිනාව උපායෙන ඉතරෙපි ආගන්ති නිසිනෙත සොතාපතතිඵලෙ පතිට්ඨාපෙතොව අඤ්ඤාන මග්ගෙන උගෙසාපෙසි. අථ සො පඨමමාගතො ධනුග්ගහො දෙවදත්තං උපසඛකමිතො භනෙන දෙවදත්ත අහං සමමාසමුද්ධං ජීවිතා වොරො පෙතුං නාසකඛිං. මහිද්ධියො සො භගවා මහානුභාවොති ආරොවෙසි. තෙ සබ්බෙපි සමමාසමුද්ධං නිස්සාය අමෙහි ජීවිතං ලභන්ති සත්ථු සන්තිකෙ පබ්බජිතො අරහත්තං පාපුණ්ණිංසු. අයං පවතති හික්කුසබ්බෙස පාකවා අගොසි. හික්කු ධම්මසභායං කථං සමුට්ඨාපෙසුං. ආවුසො දෙවදත්තො කිර එකස්මිං තථාගතෙ වෙරවිතෙතන බහුජනෙ ජීවිතා

වොරෙපෙතුං වායාමමකාසි. තෙ සබ්බපි සන්ධාරං නිසාය ජීවිතං ලභිංසුති. සන්ධා ආගන්තො කායනුත්ථිතිකවෙ එතරති කපාය සන්ති සිත්තාති පුච්ඡිතො ඉමාය නාමාති වුත්තො න තිකවෙ ඉදුතෙව පුබ්බපි දෙවදත්තො මං එකං නිසාය මපි වෙරවිත්තොත බහුජනෙ ජීවිතො වොරෙපෙතුං වායමිගෙවාති වත්තා අතිතං ආගරි.

අතිතෙ බාරණසි පුප්ඵවති නාම අහොසි. තත්ථ වසවන්තිරඤ්ඤ පුත්තො එකරුපා නාම රජුං කාරෙසි. භය්ස පුත්තො වන්දකුමාරෙ ඔපරජුං කාරෙසි. බණ්ඩාගාලො නාම බ්‍රාහ්මණො පුරෙතිතො අහොසි. සො රඤ්ඤ අත්ඤ්ඤ ධම්මඤ්ඤ අනුසාසති. තං කිර රුජ පණ්ණිතොති විනිව්ජ්ගෙ නිසීදුපෙසි. සො ලඤ්ඤවිත්තකො හුත්වා ලඤ්ඤං ගහෙත්වා අසායමිකෙ සාමිකෙ කාරෙති සාමිකෙ අසායමිකෙ. අපේකදිවසං එකො අට්ඨපරුජතො පුරිසො විනිව්ජ්ගධානං උපකෙකාසනො නිකම්භිත්වා රුජ්ඨධානං ගව්න්තං වන්දකුමාරං දිස්වා තස්ස පාදෙසු පති. සො කිං හො පුරිසාති ආහ. සාමි බණ්ඩාගාලො විනිව්ජ්ගෙ විලොපං බාදති. අහං තෙන ලඤ්ඤං ගහෙත්වා පරුජයං පාපිතොති. කුමාරෙ මාගාසීති තං අසායසෙත්වා විනිව්ජ්ගං තෙත්වා සාමිකමෙව සාමිකමිකාසි. මහාජතො මහාසඤ්ඤ සාධුකාරං අදාසි. රුජා සුත්වා කිං සඤ්ඤ එසොති පුච්ඡි. වන්දකුමාරෙන කිර බණ්ඩාගාලස්ස දුබ්බිතිව්ජ්ගං අට්ඨං සුචිතිව්ජ්ගං තත්ත සො සාධුකාර සඤ්ඤාති. රුජා තං සුත්වා කුමාරං ආගන්තො වන්දිත්වා ඝීතං තාත එකො කිර තෙ අට්ඨං විනිව්ජ්ගොති පුච්ඡි. ආම දෙවති. තෙනති තාත ඉතො පට්ඨාය තමෙව විනිව්ජ්ගං පට්ඨපෙතිති විනිව්ජ්ගං කුමාරස්ස අදාසි. බණ්ඩාගාලස්ස අගො පච්ඡිජ්ජි. සො තතො පට්ඨාය කුමාරෙ ආසාහං බන්ධිත්වා ඔතාරපෙකෙත්වා අවරි. සො පත රුජා මුද්ධිප්පසනො. සො එකදිවසං පච්චුසසමගෙ සුපිනනොතන අලභිකතථාරකොට්ඨකං සත්තරත්තමයපාකාරං සට්ඨිසොජ්ජිතිකසුදස්සනමාගාසීති යොජන සහස්සපුබ්බධවෙජ්ගන්තපසාදදිපතිමණ්ඩිතං නන්දනවනාදිවන්රුම ණෙය්සකං නන්දපොකබරණීආදිපොකබරණීරුමණෙය්සකසමන්තා ගතං ආකිණ්ණදෙවගණං තාවතිංසභවනං දිස්වා තත්ථ ගන්තුකාමො හුත්වා විත්තෙසි ආවරිගබණ්ඩාගාලස්ස ආගතවෙලාය දෙවලොකගාමි මග්ගං පුච්ඡිත්වා තෙන දෙසිතමග්ගෙන දෙවලොකං ගමිස්සාමිති. බණ්ඩාගාලොපි පාතොව රුජතිවෙසනං පවිසිත්වා රඤ්ඤෙසු සුබසෙය්සං පුච්ඡි. අපස්ස රුජා ආසනං දුපෙත්වා පඤ්ඤං පුච්ඡි.

තමන්ධං පකාසෙත්තො සන්ධා ආහ.

රුජාසි පුද්දකමෙමා එකරුජාති පුප්ඵවතියා,
සො පුච්ඡි බ්‍රාහ්මිකුං බණ්ඩාගාලං පුරෙතිතං මුද්දනං.

සග්ගමග්ගමාචිකක තංසි බ්‍රාහ්මණ ධම්මවිනයකුසලො,
යථා ඉතො වජ්ජනති සුගතිං නර පුඤ්ඤති කත්තානාති.

තත්ථ ඤාණිනී රුජා ආසි. පුද්දකමෙමාති භාකලුපරුසකමෙව,
සගගමගගනති සගගානං මග්ගං. ඛම්මවිගගඤ්ඤායාති සුවරිතධමෙව
ආචාරවිනයෙ ව කුසලො. සථාති යථා නරු පුඤ්ඤාති කතො ඉතො
සුගතිං ගව්ජනති තං මෙ සුගතිමග්ගං ආවිකකානිති පුච්ඡී.

ඉමං පන පඤ්ඤාං සබ්බඤ්ඤානුකූලං වා නායා සාවහෙ වා අලාභෙ
බොධිසත්තං වා පුච්ඡිතුං වට්ටති. රුජා පන යථා තාම සාත්තානං
මග්ගමුලොභා පුරිසො අඤ්ඤාං අභුමාසමනං මග්ගමුලං මග්ගං
පුච්ඡෙය්‍ය එවං ඛණ්ඩාලං පුච්ඡී. සොපි විනොසි අයං මෙ පච්චාමිත්තායා
පිට්ඨං පසානකාලො ඉද්දති වන්දකුමාරං ජීවිතකයං පාපෙතො මම
මනොරථං පුරෙස්සාමිති. අථ රුජානං ආමනොතො තතියං ගාථමාහ.

අතිදුනං දදිත්වාන අවජේඛ දෙව ඤාතොති,
එවං වජනති සුගතිං නරු පුඤ්ඤාති කතොතාති.

තස්සාත්තො-මහාරුජ සග්ගං ගව්ජනතා තාම අතිදුනං දදනති
අවජේඛ ඤාතොති සවෙ සග්ගං ගතතුකාමො තමපි තථෙව කරෙහිති.
අථ නං රුජා පඤ්ඤායා අත්ථං පුච්ඡී.

කිං පන තං අතිදුනං කෙව අවජේඛා ඉමසමි ලොකසමි,
එතඤ්ඤෙ බො තො අකකාති යජ්ජාම දදම දුනාතිති.

සොපි ව්‍යාකාසි.

පුත්තොති දෙව යජ්තබ්බං මහෙසීති නෙගමෙති උසහෙති,
ආජාතියෙති චතුති සබ්බචතුකෙකාන දෙව යජ්තබ්බනති.

ව්‍යාකරෙතො ව දෙව ලොකමිත්තං පුට්ඨො තිරයමග්ගං ව්‍යාකාසි.

තත්ථ පුත්තොතිති අත්තනො ජාතෙති පියපුත්තොති වෙව පිය
ධිතාති ව. මහෙසීතිති පියහරියාති. නෙගමෙතිති සෙවසීති. උසහෙ
තිති සබ්බසෙතඋසහරුජ්ජිති. ආජාතියෙතිති මඩ්ගලයොසිති. චතුතිති
එතෙති සබ්බෙහෙව අඤ්ඤාති ව හත්ථිආදීති චතුති චතුතිති එවං සබ්බ
චතුකෙකාන දෙව යජ්ජනබ්බං. එතෙසං සබ්බෙසං බග්ගොති සිසං ජිනිත්වා
සුවණ්ණපාතියා ගලුලොතිතං ගහෙතො ආචාරෙ පකඛිපිත්වා යඤ්ඤායා
යජ්ජනකරුජානො සරිරෙතෙව සහ දෙව ලොකං ගව්ජනති. මහාරුජ
සමණ්ණාගමණකපණ්ණිකවණ්ණිකකයාවකානං ඤාසච්ඡාදනාදිසමපදනං
දුනමෙව ඉමෙ පන පුත්තධිතාදයො මාරෙතො තෙසං ගලුලොතිතො
යජ්ජනං අතිදුනං නාමාති රුජානං සඤ්ඤාපෙසි.

ඉති සො සවෙ වන්දකුමාරං එකඤ්ඤෙව ගණ්ණියාමි වෙර
විතොතන කරණං මඤ්ඤිස්සනතිති තං මහාරුජායා අත්තරෙ පකඛිපි.
ඉමං පන තෙසං කථෙන්නානං කථං සුත්වා අනෙතපුරුජනො හිත
තසිතො එකපථගාරෙතෙව මහාරවං වීරවි. තමත්ථං පකාසෙතො
සත්ථං ගාථමාහ.

තං සුචා අනෙක පුරෙ
කුමාර ව මහෙසියො ව හඤ්ඤනතු,
එකො අහොසි නිගෙසාසො
හෙයම අවුට්ඨනතො සද්දොති.

තත්ථ නනති තං කුමාරා ව මහෙසියො ව හඤ්ඤනතුති සද්දං සුචා. එකොති සකලරුජනිවෙසනෙ එකොව නිගෙසාසො අහොසි. හෙසමාති හයානකො. අවුට්ඨනතොති අතිඋග්ගතො අහොසි. සකල රුජකුලං සුගතවතාහතං විශ සාලවනං අහොසි.

බ්‍රාහ්මණොපි රුජානං ආහ කිං මහාරුජ යඤ්ඤං යජ්ඣං සකෙකාසි න සකෙකාසිති. කිං කපේසි ආවර්ග යඤ්ඤං යජ්ඣා දෙවලොකං ගමිස්සාමිති. මහාරුජ භීරුනො දුබ්බලජික්ඛාසයා යඤ්ඤං යජ්ඣං සමන්තා නාම න හොනති තුලෙහ ඉධ සබ්බෙ සනතිපාතෙථ. අහං යඤ්ඤවාටෙ කමමං කපිස්සාමිති අත්තනො පහොනකබලං ගහෙත්වා නගර නිකම්මෙ යඤ්ඤවාටං සමතලං කාරපෙත්වා විනියා පරිකම්පි. ධම්මකොති සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා ආගතත්වා වාරෙය්‍යාති යඤ්ඤවාටෙ විනි පරිකෙඨපනං වාරිත්තනනි කත්වා පොරුණකබ්‍රාහ්මණෙති ධපිතං. රුජාපි පුරිසෙ පකෙකාසාපෙත්වා තාතා අහං අත්තනො පුත්තධිතරෙ ව හරියා යො ව මාරෙත්වා යඤ්ඤං යජ්ඣා දෙවලොකං ගමිස්සාමි ගච්ඡ්ථ නෙසං ආවිකම්ප්වා සබ්බෙ ඉධානෙථාති පුත්තානං තාව ආනයනත්වාය ආහ.

ගච්ඡ්ථ වදෙථ කුමාරෙ
වන්දං සුරියඤ්ච හද්දසෙනඤ්ච,
සුරඤ්ච වාමගොතතං
පසුරා කිර හොථ යඤ්ඤත්වායාති.

තත්ථ වන්දකුමාරෙ ව සුරියකුමාරෙ ව දො ගොතමිදෙවියා අග්ග මහෙසියා පුත්තා හද්දසෙනො ව පන සුරෙ ව වාමගොතතො නෙසං වෙමාතිකභාතරෙ. පසුරා කිර හොථාති පසුරා කිර හොථ එකසම් ආනෙ රුසි හොථාති ආවිකම්පාති කිරෙත්ථ අනෙ.

තෙ පඨමං වන්දකුමාරස්ස සන්තිකං ගතත්වා ආහංසු කුමාර තුලෙහ කිර මාරෙත්වා තුමහාකං පිතා දෙවලොකං ගතතුකාමො තුමහාකං ගණනත්වාය අමෙහ පෙසෙසිති. කස්ස වචනෙන මං ගණනාපෙතිති. බණ්ඩාලස්ස දෙව්‍යාති. කිං සො මඤ්ඤව ගණනාපෙති උදුහු අඤ්ඤපිති. අඤ්ඤපි ගණනාපෙති සබ්බවතුකකං කිර යඤ්ඤං යජාපෙතුකාමොති. සො විනෙතසි තස්ස අඤ්ඤති සද්ධිං වෙරං තප්පි. විනිච්ඡයෙ විලොපං කාතුං න ලභාමිති පන මපි එකසම් වෙරෙන බහුං මාරුපෙති පිතරං දට්ඨං ලභනත්ස්ස සබ්බසං මොවා පනං මම භාගෙති. අථ නෙ තෙතති මෙ පිතුවචනං කරෙථාති. තෙ තං තෙත්වා රුජභිගණෙ එකමනෙත ධපෙත්වා ඉතරෙපි තයො ආනෙත්වා තස්සෙව සන්තිකෙ කත්වා රඤ්ඤ ආරෙවයිංසු.

ආනිතා තෙ දෙව පුතනාති. සො තෙසං වචනං සුඛා තාතා ඉදාති
මෙ ධිතරෙ ආනෙතා තෙසසෙසෙව සනතිකෙ කරොථාති ඉතරං
ගාථමාහ.

කුමාරියොපි වදෙථ උපසෙතිං කොකිලං මුදිතං,
නන්දසුඛොපි කුමාරිං පසුරා කිර ගොථ යසෙසුන්දායාති.

තෙ එවං කරිසාමාති නාසං සනතිකං ගනතා තා රෙදමානා පරි
දෙවමානායො ආනෙතා භාතිකානසෙසෙව සනතිකෙ කරිංසු. තතො
රුජා අතතනො පියගරියානං ගණනන්දාය ඉතරං ගාථමාහ.

විජයමපි මයං මහෙසිං එරුවතිං කෙසිතිං සුනන්දසුඛං,
ලක්කවරුපපනනා පසුරා කිර ගොථ යසෙසුන්දායාති.

තත් ලක්කවරුපපනනාති උතතමෙති චතුසට්ඨියා ඉති
ලක්කවෙති උපපනනා එතාපි වදෙථාති අනො.

තෙ තාපි පරිදෙවමානා ආනෙතා කුමාරානං සනතිකෙ කරිංසු.
අථ රුජා චතතාරෙ සෙට්ඨි ආනාපෙනො ඉතරං ගාථමාහ.

ගහපතයොපි වදෙථ පුණ්ණමුඛං හද්දියං සිගාලසුඛං,
වඳාසුඛොපි ගහපතිං පසුරා කිර ගොථ යසෙසුන්දායාති.

රුජපුරිසා ගනතා තෙ ආනසිංසු. රසෙසු පුතතදරෙ ගහමානෙ
සකලනගරං න කිසුචි අවොච. සෙට්ඨිකුලාති පන මහාසමකිකාති
තසමා තෙසං ගතිතකාලෙ සකලනගරං සඞ්ඛිතිතා රසෙසු සෙට්ඨි
මාරෙතා යසෙසු යජිතුං න දසාමාති සෙට්ඨි පරිවාරෙතාච තෙසං
සුඛිවගෙහන සද්ධිං රුජකුලං අගමාසි. අථ තෙ සෙට්ඨි සුඛිගණපරි
දිතා රුජානං අතතනො ජිවිතං යාපිංසු.

තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථා ආහ.

තෙ තත්ථ ගහපතයො

අවොපිංසු සමාගතා පුතතදරපරිකිණ්ණා,

සඞ්ඛිතිතො දෙව කරොති

අථ වා නො දුසෙ සාවෙතිති.

තත්ථ සඞ්ඛිතිතොති සඞ්ඛි අමෙහ මත්තකෙ දුලං යපෙනා
අතතනො වෙට්ඨකෙ කරොති මයං තෙ වෙට්ඨකිච්චං කරිසාම. අථ
වානො දුසෙ සාවෙතිති අථ වා අසද්දහනො සඞ්ඛිසෙතියො සනති
පානෙතා තාසං මජ්ඣෙ අමෙහ දුසෙ සාවෙති මයං තෙ දුසද්දහං
පරිසුඤ්ඤාමාති.

තෙ එවං යාවනනාපි ජිවිතං ලඤ්ඤා නාසකම්පසු. රුජපුරිසා සෙසෙ
පරිකකමාපෙනා තෙ ගහෙතා කුමාරානං යෙව සනතිකෙ නිසීද
පෙසුං. තතො රුජා හත්ථිආදිතං අත්ථාය ආනාපෙනො ආහ.

අහගඞ්කරමපි හත්ථිං නාලාගිරිං අවුතං වරුණදනනං,
ආනෙථ ඛො තෙ බිප්පං යසෙසුන්දාය ගවිසානති.

අසාරතනමපි කෙසිං සුරාමුඛං පුණ්ණකං විනතකඤ්ච,
ආනෙඨ ඛො නෙ ඛිප්පං යඤ්ඤත්ථාය භවිස්සන්ති.

උසභමපි සුඨපතිං අනොජං
නිසභං ගවමපතිං තෙපි මග්ගං ආනෙඨ,
සමුපානරුනතු සබ්බං
යජ්ඣාම දදුම දුනාති.

සබ්බං පටියාදෙඨ යඤ්ඤං පන උග්ගතමති සුරියමති,
ආණ්ඨපෙඨව කුමාරෙ අභිරමනතු ඉමං රත්තිං.

සබ්බං උපට්ඨපෙඨ යඤ්ඤං පන උග්ගතමති සුරියමති,
විදෙඨදුති කුමාරෙ අජ්ජ වො පටිමිතො රත්තීති.

තථ සමුපානරුනතු සබ්බන්ති න නෙවලං එතතකමෙව අව සෙසමපි සබ්බං වතුපපදගණඤ්ඤව පකඛිගණඤ්ඤව සබ්බං වතුකකං නත්වා රුසිකරුනතු. සබ්බවතුකකං යඤ්ඤං යජ්ඣාම. යාවකත්වාහමණා නඤ්ච දුතං දස්සාමාති. සබ්බං පටිසාදෙඨාති එතං මයා වුත්තං අනව සෙසං උපට්ඨාපෙඨ. උග්ගතමති අහං පන යඤ්ඤං උග්ගතෙ සුරියෙ ඤ්ඤ පාණාව යජ්ඣාමි. සබ්බං උපට්ඨපෙඨාති සෙසමපි සබ්බං යඤ්ඤපභාරණං උපට්ඨපෙඨ.

රඤ්ඤ පන මාතාපිතරු ධරන්ති යෙව අථස්ස අමච්චා ගන්තා මාතු ආරුරුපිට්ඨං අයො පුත්තො වො පුත්තදුරෙ මාරෙත්වා යඤ්ඤං යජ්ඣකාමොති. සා භිං කපෙඨ තාතාති හත්තෙන හදයං ධාරෙත්වා රුදමානා ආගන්තා සච්චං කීර පුත්ත එවරුපො තෙ යඤ්ඤ භවිස්සන්ති පුඨජ්.

තමථං පකාසෙත්තො සත්ථා ආහ.

තං තං මාතා අච්චා රොදන්ති ආගතා විමානතො,
යඤ්ඤ කීර තෙ පුත්ත භවිස්සති වතුති පුත්තෙතිති.

තථ හං හන්ති තං එතං රාජානං. විමානගොති අතතතො වස නට්ඨානතො.

රාජා ආහ.

සබ්බෙපි මග්ගං පුත්තා වත්තා
වන්දගමි හඤ්ඤමාතගමි,
පුත්තෙති යඤ්ඤං යජ්ඣාන
සුගතිං සග්ගං ගමිස්සාමිති.

තථ වන්තාති වන්දකුමාරෙ හඤ්ඤමානෙගෙව සබ්බෙපි යඤ්ඤත්ථාය මයා පරිච්චත්තා. අථ නං මාතා ආහ.

මා පුත්ත සද්දගෙසි
සුගති කීර හොති පුත්තයඤ්ඤන,
නිරයානෙසො මග්ගො
නෙසො මග්ගො සග්ගානං.

දුනාති දෙති කොණ්ඩඤ්ඤ
අතිංසා සබ්බභූතභව්‍යානං,
එසමග්ගො සුගතියා
නව මග්ගො පුත්තයඤ්ඤනාති.

තත් නිරසානෙසොති නිරසාදට්ඨන නිරයානං චතුත්තං අපා
යානං එස මග්ගො. කොණ්ඩඤ්ඤාති රුජානං ගොතෙතනාලපති. භූත
භව්‍යානිනාති භූතානඤ්ඤ භවිතබ්බසත්තානඤ්ඤ. පුත්තයඤ්ඤනාති
එවරුපෙන පුත්තධිතරෙ මාරෙතො යජනක යඤ්ඤන සග්ගමග්ගො
නාම නපි.

රුජා ආහ.

ආවරියානං චචනා
ඝාතෙසං වඤ්ඤච සුරියඤ්ඤ,
පුත්තෙති යජ්ඣාන දුට්ඨජෙති
සුගතියං සග්ගං ගමියාමිති.

තත් ආවරියානං චචනාති අමම නෙසා මම අත්තනොමති
ආවාරසිකතාපනකසං පන මෙ බණ්ඩනාලසං ආවරියං එතං
චචනං එසා අනුසපි තසමා අහං එතෙ ඝාතයියං දුට්ඨජෙති පුත්තෙති
යඤ්ඤං යජ්ඣා සග්ගං ගමියාමිති.

අපසං මාතා අත්තනො චචනං ගාභාපෙත්තුං අසකෙකානාති
අපගතා පිතා තං පචතතිං සුචා ආගන්තො පුට්ඨි. තමපි අත්ථං පකා
සෙනෙතා සත්ථා ආහ.

තං තං පිතාපි අචච වසචනාති ඔරසං සකං පුත්තං,
යඤ්ඤ කීර තෙ පුත්ත භවියාති චතුති පුත්තෙතිති.

තත් වසචනාති තසං නාමං.

රුජා ආහ.

සබ්බපි මග්ගං පුත්තා චතතා වඤ්ඤමිං හඤ්ඤමානසමිං,
පුත්තෙති යඤ්ඤං යජ්ඣාන සුගතියං සග්ගං ගමියාමිති.

අපි තං පිතා ආහ.

මා පුත්ත සද්දගෙසි
සුගති කීර ගොති පුත්තයඤ්ඤන,
නිරයානෙසො මග්ගො
නෙසො මග්ගො සග්ගානං.

දුනාති දෙති කොණ්ඩඤ්ඤ
අතිංසා සබ්බභූතභව්‍යානං,
එසමග්ගො සුගතියා
නව මග්ගො පුත්තයඤ්ඤනාති.

රුජා ආහ.

ආවරියානං චචනා
ඝාතෙසං වඤ්ඤච සුරියඤ්ඤ,
පුත්තෙති යජ්ඣා දුට්ඨජෙති
සුගතියං සග්ගං ගමියාමිති.

අථ නං පිතා ආහ.

දුකාතිද්දෙහි කොණ්ඩකුඤ්ඤ
අහිංසා සබ්බභූතභව්‍යානං,
පුත්තපරිවුත්තො භූවං
රට්ඨං ජනපදඤ්ඤි පාලෙහිති.

තත්ථ පුත්තපරිවුත්තොති පුත්තෙති පරිවුත්තො. රට්ඨං ජනපදඤ්ඤාති සකලකාසිරට්ඨඤ්ඤි නසෙව හං තා කොට්ඨාසභූතං ජනපදඤ්ඤි.

සොපි තං අත්තනො වචනං ගාභාපෙත්තුං නාසකම්, තතො වඤ්ඤාමාරො විනෙතයි ඉමස්ස එත්තකස්ස ජනස්ස දුක්ඛං මං එකකං නිස්සාය උපපන්නං පිතරං යාවිඤ්ඤා එත්තකං ජනං මරණදුක්ඛනො මොවෙස්සාමිති. සො පිතර් සද්ධිං සලලපන්නො ආහ.

මා නො දෙව අවධි
දුසෙ නො දෙහි බණ්ඩාරායස්ස,
අපි නිගලබ්බිකාපි
හත්ථි අස්සෙ ව පාලෙම.

මා නො දෙව අවධි
දුසෙ නො දෙහි බණ්ඩාරායස්ස,
අපි නිගලබ්බිකාපි
හත්ථිව්ජකණාති උජ්ජෙම.

මා නො දෙව අවධි
දුසෙ නො දෙහි බණ්ඩාරායස්ස,
අපි නිගලබ්බිකාපි
අස්සව්ජකණාති උජ්ජෙම.

මානො දෙව අවධි
දුසෙ නො දෙහි යස්ස භොනාති නව කාමා,
අපි රට්ඨා පබ්බජිතා
හික්ඛාවරියං වරිස්සාමාහි.

තත්ථ නිගලබ්බිකාපිති අපි නාම මයං මහානිගලෙහි බ්බිකාපි භූත්වා. යස්ස භොනාති නව කාමාති සවෙපි බණ්ඩාරායස්ස දතුකාමොසි තස්සපි නො දුසෙ කඤ්ඤා දෙහි කරිස්සාමස්ස දුසකම්මනාති වදති. අපි රට්ඨාති සවෙ අමහාකං කොච්ඡෙදසො අත්ථි රට්ඨා නො පබ්බාජෙති, අපි තාම රට්ඨා පබ්බජිතාපි කපණං විය කපාලං ගහෙඤ්ඤා හික්ඛාවරියං වරිස්සාම මා නො අවධි දෙහි නො ජීවිතනති විලපි.

තස්ස හං නාහපපකාරං විලාපං සුඤ්ඤා රුජා හදයඵලිතං පනොනා විය අයුපුණ්ණෙති නෙතෙතති න මෙ කොච්ඡි පුත්තෙත මාරෙත්තුං ලව්ජති න මමත්ථො දෙවලොකෙනාති සබ්බෙ තෙ. මොවෙත්තුං ආහ.

දුකිං බො මෙ ජනයං
විලපනතා ජීවිතස්ස කාමා හි,
මුඤ්චට්ඨති කුමාරෙ
අලමපි මෙ භොතු පුතතයඤ්ඤනාහි.

තං රඤ්ඤාදු කථං සුචා රුජපුතෙන ආදිං කචා සබ්බං තං පනචි
පරියොසානං පාණිගණං විස්සජේසුං. බණ්ඩහාලොපි යඤ්ඤවාචෙව
කම්මං සංවිදහති. අථ නා එකො පුරිසො අරෙ දුට්ඨ බණ්ඩහාල රඤ්ඤා
පුතතා විස්සජ්ජතා. චං අතතනො පුතෙන මාරෙචා තෙසං ගල
ලොහිතෙන යඤ්ඤං යජස්සුති ආහ. සො කිං නාම රඤ්ඤා කතනති
වෙගෙන ගතචා ආහ.

පුබ්බෙව බොසි වුතෙනා දුකකරං දුරභිසම්භවඤ්ඤවතං,
අථ නො උපකම්චස්ස යඤ්ඤස්ස කරෙසි විකෙඛපං.
සබ්බෙ වජ්ජනති සුගතිං යෙ යජනති යෙපි වෙච යාජෙනති,
යෙවාපි අනුමොදනති යජනතානං එදිසං මහායඤ්ඤනති.

තත්ථ සුබ්බෙති මයා චං පුබ්බෙව වුතෙනා න තුමනාදිසෙන භීරුක
ජාතිකෙන සකකා යඤ්ඤං යජ්ඣං යඤ්ඤයජ්ජනං නාමෙතං දුකකරං
දුරභිසම්භවනති අථ නො ඉද්දති උපකම්චස්ස පටියතතස්ස යඤ්ඤස්ස
විකෙඛපං කරෙසි. විකම්භනතිපි පාඨො. පටිසෙධනති අනො.
මහාරුජ කසමා එවං කරෙසි යතතකා හි යඤ්ඤං යජනති වා
යාජෙනති වා අනුමොදනති වා සබ්බෙ සුගතිමෙව වජ්ජනති දයොසි.

සො අකුබාලො රුජා තස්ස කොධවසිකස්ස කථං ගගෙචා
ධම්මසඤ්ඤි හුචා පුත පුතෙන ගණ්ඨාපෙසි. තතො වඤ්ඤාමාරෙ
පිතරං අනුබොධයමානො ආහ.

අථ කියා ව නො පුබ්බෙ
සොත්ථානං බ්‍රාහ්මණො අවාචෙසි,
අථ නො අකාරණසමා
යඤ්ඤත්ථාය දෙව සාතෙසි.
පුබ්බෙව නො දහරතෙ සමානෙ
න හතෙසි න සාතයෙසි,
දහරමහ යොබ්බතං පතතා
අදුසකා තාත හඤ්ඤම.
ගජ්ජිගතෙ අස්සගතෙ
සත්තඤ්ඤො පස්ස නො මහාරුජ,
සුඤ්ඤොව සුඤ්ඤමානෙ
නති මාදිසා සුරා භොනති යඤ්ඤත්ථාය.
පච්චනෙත වා කුපිතෙ
අට්ඨිසුවා මාදිසෙ නියොජෙනති,
අථ නො අකාරණසමා
අභුමියං තාත හඤ්ඤම.

යාපි හි තා සතුණියො
වසනති තිණ්ණරුති කතොන,
තාසමපි පියා පුතතා
අප් නො නිං දෙව සාතෙසි.

මා තස්ස සද්දහෙසි
න මං බණ්ඩාරාලො සාතයො,
මමං හි සො සාතෙතො
අනන්තරං දෙව තමපි සාතෙය්.

ගාමවරතිගමවරං දදනති හොගමපියං මහාරජ,
අප් අග්ගපිණ්ඩකාපි කුලෙ කුලෙහෙතෙ භුඤ්ජනති.

තෙසමපි තාදිසානං ඉවත්තති දුබ්බිකුං මහාරජ,
යෙභුයෙය්න එතෙ අකතඤ්ඤානො බ්‍රාහ්මණො දෙව.

මා නො දෙව අවධි දුසෙ නො දෙති බණ්ඩාරාලස්ස,
අපි නිගලබ්බකාපි හපි අයෙස්ස ව පාලෙමි.

මා නො දෙව අවධි දුසෙ නො දෙති බණ්ඩාරාලස්ස,
අපි නිගලබ්බකාපි හපිවත්තණොති උපේකමි.

මා නො දෙව අවධි දුසෙ නො දෙති බණ්ඩාරාලස්ස,
අපි නිගලබ්බකාපි අස්සවත්තණොති උපේකමි.

මා නො දෙව අවධි දුසෙ නො දෙති යස්ස හොනති තව කාමා,
අපි රථො පබ්බජිතා භික්ඛාවරියං වරියාමාති.

තත්ථ පුඤ්ඤති තාත යදි අහං මාරෙතඤ්ඤා අප් කසමා අමහාකං
ඤ්ඤිජනෙ පුඤ්ඤ මම ජාතකාලෙ බ්‍රාහ්මණො සොත්ථානං අවාවෙසි.
තදා කීර් බණ්ඩාරාලො මම ලක්ඛණොති උපධාරෙත්වා ඉමස්ස කුමාරස්ස
න කොච අනන්තරයො භවිස්සති කුමහාකං අවචයෙන රජ්ජං කාරෙස්ස
තිති අහ. ඉවචස්ස පුරිමෙන පච්ඡිමං න සමෙති. මුසාවාදී එස අප් නො
එතස්ස වචනං ගහෙත්වා අඤ්ඤාත්තමා නික්කාරණයෙව යඤ්ඤත්ථාය
දෙව සාතෙසි. මා අමෙහ සාතයි. අයං හි මධි එකස්මිං වෙරෙන මහා
ජනං මාරෙතුකාමො සාමුකං සලලකෙති නරිඤ්ඤි. පුඤ්ඤවණොති
මහාරජ සමෙපි අමෙහ මාරෙතුකාමො පුඤ්ඤව නො දහරතෙ
සමානෙ කසමා සයං වා න භනෙසි. අඤ්ඤෙති වා න සාතාපෙසි.
ඉද්දති පන මයං දහරු හරුණා පඨමවයෙ සීතා පුත්තධිතාති වබ්බාම
එවං භූතා තව අදුසකාව කිං කාරණං භඤ්ඤමාති. සසානොති අමෙහ
වත්තාරෙපි භාතිනො පස්ස. සුප්ඤ්ඤමානොති පච්චජිකානං නගරං
පරිවාරෙත්වා සීතකාලෙ අමහාදිසෙ පුත්තෙ තෙති සද්ධං සුප්ඤ්ඤමානෙ
පස්ස අපුත්තකා හි රුජානො අනාපා නාම හොනති. මාදිසාති අමහා
දිසා. සුඤ්ඤති බලවනොතා න යඤ්ඤත්ථාය මාරෙතඤ්ඤා හොනති.
තිසොඤ්ඤාති තෙසං පච්චාමිත්තානං ගණනත්ථාය යොජෙතති.

අළු නොති අළු නු. අකාරණසමාති අකාරණෙන. අභූමියං අනො
කාසෙ යෙව කසමා තාත හඤ්ඤමාති අනො. මානසසද්දසෙසීති
මහාරුජ නිං මං බණ්ඩහාලො න සාතයෙති මා නසස සද්දසෙසාසි.
හොගමපියසාති හොගමපි අසස බ්‍රාහ්මණජනයා රුජානො දෙනති.
අගගපිණ්ඩිකාපිති අළු තෙ අගොදකං අගගපිණ්ඩිකං ලහනතා
අගගපිණ්ඩිකාපි හොනති. නොසං පිති යෙසං ඤාලෙ භුඤ්ජනති තෙසමපි
එවරුජානං පිණ්ඩදායකානං දුබ්බිත්තුං ඉච්ඡනති.

රුජා කුමාරයා විලාපං සුනි-

දුකං බො මෙ ජනයථ
විලපනතා ජිවිතයා කාමා ති,
ඉඤ්චථදති කුමාරෙ
අලමපි මෙ හොතු පුතනයඤ්ඤනාති.

ඉමං ගාථං වනිා පුතපි මොවෙසි. බණ්ඩහාලො ආගනතො පුතපි-

පුබ්බෙව බොසි චුතෙනා
දුකකරං දුර්ගිසමභවඤ්චතං,
අළු නො උපකම්බයා
යඤ්ඤයා කරෙසි විකෙඛපං.
සබ්බෙ වජ්ජනති සුගතිං
යෙ යජනති යෙපි වෙව යාජෙනති,
යෙ වාපි අනුමොදනති
යජනානං එදිසං මහායඤ්ඤනති.

වනිා පුත ගණ්ඨාපෙසි. අළුයා අනුතයනත්ථං කුමාරෙ ආග.

යදි කිර යජ්නිා පුතෙනති
දෙවලොකං ඉතො චුතා යනති,
බ්‍රාහ්මණො තාව යජතු
පච්ඡාපි යජසි නුචං රුජ.

යදි කිර යජ්නිා පුතෙනති
දෙවලොකං ඉතො චුතා යනති,
එසො ව බණ්ඩහාලො
යජතු සකෙති පුතෙනති.

එවං ජානං වො බණ්ඩහාලො
කිං පුතතහෙ න සාතෙසි,
සබ්බඤ්ච ඤාතිජනං
අත්තානඤ්ච න සාතෙසි.

සබ්බෙ වජ්ජනති තිරයං
යෙ යජනති යෙපි වෙව යාජෙනති
යෙවාපි අනුමොදනති
යජනානං එදිසං මහායඤ්ඤනති.

තත්ථ බ්‍රාහ්මණො නාමාති පඨමං තාව බණ්ඩාරාලො යජතු.
 පුත්තකෙහිති සකෙති පුත්තකෙහි. අපේතසමිං එවං යජන්තා දෙව
 ලොකං ගතෙ පවජා තිං යජ්‍යාසි. දෙව සාමුරසභොජනවපි හි තිං
 අඤ්ඤාති විමංසිතං භුඤ්ඤාසි පුත්තමාරණංගෙව කසමා අවිමංසිතා
 කරුණිති දිපෙතොනා එවමාහ. එවං ඡන්තනති පුත්තතිතරො මාරෙතා
 දෙවලොකං ගවජනීති එවං ජානතොනා කිං කාරණං අත්තනො
 පුත්තෙව සද්ධතී ව අත්තානඤ්ඤා න සාතෙසි. සවෙති පරං මාරෙතා
 දෙවලොකං ගවජනති අත්තානං මාරෙතා බ්‍රහ්මලොකං ගත්තබ්බං
 ගවිසාසි. එවං යඤ්ඤාගුණං ජානතොනා පරං අමාරෙතා අත්තාව
 මාරෙතබ්බො සියා. අයං පන තථා අකත්වා මං මාරුපෙති ඉමිනාපි
 කාරණෙන ජාන මහාරුජ යථා එස විනිවජ්ජෙවි ලොපං කාතුං අල
 ගතොනා එවං කරුණිති. එදිසනති එවිරුපං පුත්තසාතයඤ්ඤං.

කුමාරො එත්තකං කපේතොනා පිතරං අත්තනො වචනං ගාභා
 පෙත්තුං අසකොනාතොනා රුජානං පරිවාරෙතා සිතං පරිසං ආරබ්භ ආහ.

කථඤ්ඤාති පුත්තකාමායො
 ගහපතයො සරණීයො ව,
 නගරමිති න උපරවනති රුජානං
 මා සාතසි මරසං පුත්තං.

කථඤ්ඤාති පුත්තකාමායො
 ගහපතයො සරණීයො ව,
 නගරමිති න උපරවනති රුජානං
 මා සාතසි අනුජං පුත්තං.

රඤ්ඤාමිති අත්තකාමො
 තිනො ව සබ්බද ජනපදස්ස,
 න නොවි අස්ස පටිසං මයා
 ජනපදෙ න පවෙදෙතිති.

තත්ථ පුත්තකාමායොති සරණීයො සකාය චුත්තං. ගහපතයො
 පන පුත්තකාමා නාම භොනති. න උපරවනතීති න උපකොකාසනති
 න වදනති. අනුජනති අත්තනො ජානං. එවං චුත්තෙති කොවි රඤ්ඤා
 සද්ධිං කපේත්තුං සමත්තො නාම නාභොසි. න කොවි අස්ස පටිසං
 මසාති ඉමිනා නො ලඤ්ඤා ගතිනො ඉස්සරියමදෙනවා ඉදං නාම
 දුක්ඛං කතනති කොවි එකොපි මයා සද්ධිං පටිසං කතො නාම
 නාභොසි. ජනපදෙ න පවෙදෙතිති එවං රඤ්ඤා ව ජනස්ස ව අත්ත
 කාමස්සාපි මම පිතරං අයං ජනපදෙ ගුණසම්පන්නො තෙ පුත්තොති
 න පවෙදෙති න ජානාපෙතිති අත්තො.

එවං චුත්තෙති කොවි කිඤ්ඤා න කපේසි. තතො රුජකුමාරො
 අත්තනො හරියායො තං යාවනත්තං උග්ගසාපේතොනා ආහ.

ගව්ච්ච වෙයා සරණියො
තාතඤ්ඤ වදෙථ බණ්ඩහාලඤ්ඤ,
මා ඝාතෙථ කුමාරෙ
අද්දසනෙ සිහසඛකාසෙ.

ගව්ච්ච වෙයා සරණියො
තාතඤ්ඤ වදෙථ බණ්ඩහාලඤ්ඤ,
මා ඝාතෙථ කුමාරෙ
අපෙකඛිතෙ සබ්බලොකස්සාති.

තා ගතො යාවංසු. රුජා න ඔලොකෙයි. තතො කුමාරො
අනාථො හුන්වා විලපනොතා-

යං නුතාහං ජායෙය්‍යං
රථකාරකුලෙ වා පුකකුසකුලෙ වා,
වෙණෙසු වා ජායෙය්‍යං
තතජ්ජ මං රුජා යඤ්ඤත්ථාය ඝාතෙය්‍යාති.

වන්වා පුත තා උගෙයාරෙතොතො අහ.

සබ්බා සිමනතිතියො
ගව්ච්ච අය්‍යස්ස බණ්ඩහාලස්ස,
පාදෙසු නිපතථ
අපරාධාහං න පස්සාමි.

සබ්බා සිමනතිතියො
ගව්ච්ච අය්‍යස්ස බණ්ඩහාලස්ස,
පාදෙසු නිපතථ
කිං තෙ හතෙන මයං අද්දසෙමාති.

තත්ථ අපරාධාහං නි පස්සාමිති අහං ආවරිය බණ්ඩහාලස්ස
අතතනො අපරාධං න පස්සාමි. කිණෙන හතෙනති අය්‍ය බණ්ඩහාල මයං
තුය්‍යං කිං දුස්සිමහ. අථ වන්දකුමාරස්ස දෙසො අත්ථි තං බමථාති වදථ.

අථ වන්දකුමාරස්ස කණ්ඩර්භග්ගිණී සෙලකුමාරී නාම සොකං සකිං
රෙතුං අසකෙකානති පිතු පාදමුලෙ පතින්වා පරිදෙවි. තමත්ථං
පකාසෙතොතො සත්ථා අහ.

කපණං විලපති සෙලා
දිස්වාත භාතරො උපනිතතෙන,
යඤ්ඤ කිර මෙ උකඛිපිතො
තාතෙන සග්ගතාමෙනාති.

තත්ථ උපනිතතෙනති උපනිතසභාවෙ. උකඛිපිතොති
උකඛිතොතො. සග්ගතාමෙනාති මම භාතරො මාරෙත්වා සග්ගං
ඉව්ච්චෙනත. තාත ඉමෙ මාරෙත්වා කිං සග්ගත කරස්සයිති විලපි.

රුජා තසාපි තථං න ගණ්ඨි. තතො චන්දකුමාරස්ස පුතො
වාසුලො නාම පිතරං දුක්ඛිතං දිස්වා අහං අයානං යාවිත්වා මම පිතු
ජිවිතං දූපෙස්සාමිති රඤ්ඤා පාදමුලෙ පරිදෙවි.

තමන්ථං පකාසෙතොසා සන්ථා ආහ.

ආචතති ච පරිචතති ච
වාසුලො සමමුඛා රඤ්ඤා,
මා නො පිතරං අවධි
දහරමා අයොබ්බතං පතනාති.

තන්ද දහරමහා අයොබ්බතං පතනාති දෙව මයං තරුණ දුරකා
න තාව යොබ්බතපතනා අමෙහස්ස පි තාව අනුකම්පාය අමහානං
පිතරං මා අවධිති.

රුජා තස්ස පරිදෙවිතං සුඛා හිජ්ජමානහදයො විස හුඛා අස්ස
පුණ්ණෙහි තෙතෙතති කුමාරං ආලිඞ්ගිත්වා තාත අස්සාසං පටිලහ.
විස්සජ්ජමි තෙ පිතරනති වත්වා ගාථමාහ.

එසො තෙ වාසුල පිතා සමෙහි පිතරං
දුක්ඛං බො මෙ ජනස්සි විලපතොසා අනතරපුරස්මි,
මුඤ්ඤාද්දති කුමාරෙ අලම්පි මෙ හොතු පුතතස්සෙඤ්ඤාති.

තන්ද අනතරපුරස්මිතති රුජනිවෙසනස්ස අනතරෙ.

පුත බණ්ඩාලො ආගන්ත්වා ආහ.

පුබ්බෙව බොසි චුතො
දුක්ඛාරං දුර්භිසමහවඤ්ඤාතං,
අථ නො උපකම්පස්ස
යඤ්ඤස්ස කරොසි විකෙඨපං.

සබ්බෙ වජ්ජනති සුගතිං
යෙ යජ්ජනති යෙපි චේව යාජ්ජනති,
යෙ වාපි අනුමොදනති
යජ්ජනානං එදිසං මහායඤ්ඤාති.

රුජාපි අනුබාලො පුත තස්ස වචනෙන පුතෙන ගණ්ඨාපෙසි.
තතො බණ්ඩාලො විනෙතයි. අයං රුජා මුදුචිතො කාලෙන
ගණ්ඨාති කාලෙන විස්සජ්ජති. පුතපි දුරකානං වචනෙන පුතෙන
විස්සජ්ජයා යඤ්ඤවාටඤ්ඤාදි නං නෙමිති.

අථස්ස ගමණ්ණත්ථාය ගාථමාහ.

සබ්බරතනස්ස යඤ්ඤා
උපකම්පො එකරුජ තව පටියතො,
අභිනික්ඛමස්ස දෙව
සග්ගං ගතො තිං පමොදිස්සයිති.

තසංඤ්ඤා-මහරජ තව යඤ්ඤා සබ්බරතතෙහි උපකම්භො
පටියතෙතා. ඉද්ධි තෙ අභිනිකම්භකාලො නසමා අභිනිකම්.
යඤ්ඤා යජ්ඣා සහංග භනො පමොදිසංසිති.

තනො බොධිසත්තං ආදාය යඤ්ඤාවාට ගමණකාලෙ නසං ඔරොධා
එකතොව නිකම්මිසු. තමත්ථං පකාසෙන්නො සත්ථා ආහ.

දහරු සත්තසතා
එතා පන වඤ්ඤාසංගරියායො,
කෙසෙ පරිකිරිත්වාන
රොදනතිසො මග්ගමනුයනති.
අපරං පන සොකෙන
නිකම්මනා නඤ්ඤෙ විය දෙවා,
කෙසෙ පරිකිරිත්වාන
රොදනතිසො මග්ගමනුයනති.

තත්ථ නඤ්ඤෙ විය දෙවාති නඤ්ඤාවතෙ වචනදෙවපුත්තං පරි
වාරෙත්වා දෙවධිතා විය. තනො පරං තාසං විලාපො ගොති.

කාසිකපුටිවත්ඨරු
කුණ්ඩලිනො අගඵවඤ්ඤාවිලිත්තා,
නිගනති වඤ්ඤරියා
යඤ්ඤත්ථාය එකරජසං.

කාසිකපුටිවත්ඨරු
කුණ්ඩලිනො අගඵවඤ්ඤාවිලිත්තා,
නිගනති වඤ්ඤරියා
මාතු කත්වා හදයසොකං.

කාසිකපුටිවත්ඨරු
කුණ්ඩලිනො අගඵවඤ්ඤාවිලිත්තා,
නිගනති වඤ්ඤරියා
ජනසං කත්වා හදයසොකං.

මංසරසහොජ්ඣො නහාපකපුත්තාපිතා
කුණ්ඩලිනො අගඵවඤ්ඤාවිලිත්තා,
නිගනති වඤ්ඤරියා
යඤ්ඤත්ථාය එකරජසං.

මංසරසහොජ්ඣො නහාපකපුත්තාපිතා
කුණ්ඩලිනො අගඵවඤ්ඤාවිලිත්තා,
නිගනති වඤ්ඤරියා
මාතු කත්වා හදයසොකං.

මංසරසහොජ්ඣො නහාපකපුත්තාපිතා
කුණ්ඩලිනො අගඵවඤ්ඤාවිලිත්තා,
නිගනති වඤ්ඤරියා
ජනසං කත්වා හදයසොකං.

යසසු පුබ්බෙ හප්පිවර්ධරගනෙ
හප්පිහි අනුවර්ධනි,
තසජ්ඣ වන්දසුරියා
උභොව පතතිකා යනති.

යසසු පුබ්බෙ අසුමර්ධරගනෙ
අසුමහි අනුවර්ධනි,
තසජ්ඣ වන්දසුරියා
උභොව පතතිකා යනති.

යසසු පුබ්බෙ රජවර්ධරගනෙ
රජෙහි අනුවර්ධනි,
තසජ්ඣ වන්දසුරියා
උභොව පතතිකා යනති.

යෙහියසු පුබ්බෙ නියසංසු
තපනියකපනෙහි තුරකෙහි,
තසජ්ඣ වන්දසුරියා
උභොව පතතිකා යනති.

තත්ත භාසිභසුච්චස්ථානිති භාසියාති සුචිති වන්දනා ධාරය මානා. වන්දසුරියාති වන්දසුමාරෙ ව සුරියකුමාරෙ ව. නිභාසක සුනහාසිනාති කසුචනවුණෙණන උබ්බට්ඨො නහාපකෙහි කතපරි කමමතාය සුනහාසිනා. සසුමහි අසුමහි නිපාතමතං. යෙ කුමාරෙහි අන්තො, පුබ්බෙහි ඉන්තො පුබ්බෙ. හප්පිවර්ධරගනෙහි හප්පිවර්ධනං වූර ගනෙ අලභිතහප්පිකකිගනෙහි අන්තො. අසුමර්ධරගනෙහි අසුම වරපිට්ඨගනෙ. රජවර්ධරගනෙහි රජවර්ධරගනෙ. නියසංසුති නිකමිසංසු.

එවං තාසු පරිදෙවනතිසු යෙව බොධිසත්තං නගරං නිගරිංසු සකලනගරං සඬුග්ගිනා නිකමිසංසුං ආරභී. මහාජනෙ නිකමිසංසුන ආරභී නිපප්පොනති. බ්‍රාහ්මණො අතිබහුං ජනං දිස්වා කො ජානාති කිං හවිස්සතීති නගරආරභී එකාපෙසි. මහාජනො නිකමිසංසුං අල භන්තො නගරආරභී ආසන්නට්ඨොනෙ උය්‍යානං අප්පි තස්ස සනතිනෙ මහාවිරට්ඨං වීරථී. තෙන රචෙන සකුණසංඝො සඬුග්ගිනො ආකාසං පකඛන්දි. මහාජනො තං තං සකුණිං ආමන්තොති විලපන්තො ආහ.

යදි සකුණි මංසමිච්ඡි
දයසසු පුබ්බෙන පුප්ථවතියා,
යජනෙත්ථ එකරජා
සමමුලෙහා වතුහි පුනෙතති.

යදි සකුණි මංසමිච්ඡි
දයසසු පුබ්බෙන පුප්ථවතියා,
යජනෙත්ථ එකරජා
සමමුලෙහා වතුහි කසද්දසුති.

යදි සකුණි මංසම්ච්ඡිති
දයස්ස පුබ්බෙන පුප්ඵවතියා,
යජතෙත්ථ එකරුජා
සමමුලොහා චතුති මහෙසිති.

යදි සකුණි මංසම්ච්ඡිති
දයස්ස පුබ්බෙන පුප්ඵවතියා,
යජතෙත්ථ එකරුජා
සමමුලොහා චතුති ගහපතීති.

යදි සකුණි මංසම්ච්ඡිති
දයස්ස පුබ්බෙන පුප්ඵවතියා,
යජතෙත්ථ එකරුජා
සමමුලොහා චතුති හත්ථිති.

යදි සකුණි මංසම්ච්ඡිති
දයස්ස පුබ්බෙන පුප්ඵවතියා,
යජතෙත්ථ එකරුජා
සමමුලොහා චතුති අසෙසති.

යදි සකුණි මංසම්ච්ඡිති
දයස්ස පුබ්බෙන පුප්ඵවතියා,
යජතෙත්ථ එකරුජා
සමමුලොහා චතුති උසහෙති.

යදි සකුණි මංසම්ච්ඡිති
දයස්ස පුබ්බෙන පුප්ඵවතියා,
යජතෙත්ථ එකරුජා
සමමුලොහා සබ්බචතුක්කෙත්තාති.

තත්ථ මංසම්ච්ඡිති අලොහා සකුණි සචෙ මංසම්ච්ඡිති පුප්ඵවතියා
පුබ්බෙන පුරුජිමාය දිසාය යඤ්ඤවාටො අත්ථි තත්ථ ගච්ඡ. යජ
තෙත්ථාති එත්ථ බණ්ඩහාලස්ස වචනං ගහෙත්වා සංගං සමමුලොහා එක
රුජා චතුති පුත්තෙති යජති. සෙසගාථාපුප්ඵ එසෙව නයො.

එවං මහාජනො තස්මිං ණානෙ පරිදෙවිත්වා බොධිසත්තස්ස වස
නට්ඨානං ගතවා පාසාදං පදකම්ණං කරුණෙනා අනෙතපුරකුටා
ගාරඋය්‍යානාදීතිව පස්සනෙනා ගාථාති පරිදෙවි.

අගමස්ස පාසාදෙ ඉදං අනෙතපුරං පුරමණියං,
තෙදුති අය්‍යපුත්තා චත්තාරෙ වඩාය තිනතිතා.

ඉදමස්ස කුටාගාරං සොවණණං පුප්ඵමලාචිතිකිණ්ණං
තෙදුති අය්‍යපුත්තා චත්තාරෙ වඩාය තිනතිතා.

ඉදමස්ස උය්‍යානං සුපුජ්ඣිතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදුති අය්‍යපුත්තා චත්තාරෙ වඩාය තිනතිතා.

ඉදමය්‍ය අසොකවතං සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදාති අය්‍යපුත්තා වත්තාරො වධාය නිනතිතා.

ඉදමය්‍ය කණ්ණිකාරවතං සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදාති අය්‍යපුත්තා වත්තාරො වධාය නිනතිතා.

ඉදමය්‍ය පාටලිවතං සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදාති අය්‍යපුත්තා වත්තාරො වධාය නිනතිතා.

ඉදමය්‍ය අම්බවතං සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදාති අය්‍යපුත්තා වත්තාරො වධාය නිනතිතා.

අයමය්‍ය පොකධරණී සඤ්ජනා පදුමපුණ්ඩරිකෙහි,
නාවාව සොවණ්ණවිකතා පුප්ඵාචලියා විවිත්තා සුරමණියා;
තෙදාති අය්‍යපුත්තා වත්තාරො වධාය නිනතිතාති.

තත් තෙදාතිති ඉදාති තෙ වන්දකුමාරපමුඛා අමානං අය්‍ය
පුත්තා එවරුපං පාසාදං ඡබ්බිකා වධාය නියනති. සොවණ්ණ
චිකිත්තාති සුවණ්ණවිකතා සුවණ්ණබවිතා.

එත්තකෙසු ආනෙසු විලපිතා පුත භජිසාලාදීති උපසංකම්භා
ආහංසු.

ඉදමය්‍ය භජිරතනං එරවණො ගජො වරුණදන්ති,
තෙදාති අය්‍යපුත්තා වත්තාරො වධාය නිනතිතා.

ඉදමය්‍ය අය්‍යරතනං එකමුරො අය්‍යො,
තෙදාති අය්‍යපුත්තා වත්තාරො වධාය නිනතිතා.

අයමය්‍ය අය්‍යරපො සාලියනියොසො සුභො
රතනවිනේනා,

යත්ථය්‍ය අය්‍යපුත්තා සොභිංසු නන්දනෙ විය දෙවා,
තෙදාති අය්‍යපුත්තා වත්තාරො වධාය නිනතිතා.

කථං නාම සාමසමසුන්දරෙහි වන්දනමරකතගතෙහි,
රුජා යජ්ඣතෙ යඤ්ඤං සමමුලොහා චතුති පුත්තෙහි.

කථං නාම සාමසමසුන්දරෙහි වන්දනමරකතගතෙහි,
රුජා යජ්ඣතෙ යඤ්ඤං සමමුලොහා චතුති කඤ්ඤති.

කථං නාම සාමසමසුන්දරෙහි වන්දනමරකතගතෙහි,
රුජා යජ්ඣතෙ යඤ්ඤං සමමුලොහා චතුති මහෙසීති.

කථං නාම සාමසමසුන්දරෙහි වන්දනමරකතගතෙහි,
රුජා යජ්ඣතෙ යඤ්ඤං සමමුලොහා චතුති ගහපතීති.

යථා භොනති භාමනිගමා සුඤ්ඤ අමනුස්සකා බ්‍රහ්මරඤ්ඤා,
තථා භෙස්සති පුප්ඵචතියා සිට්ඨෙසු වන්දසුරියෙසුති.

තත් එග්ගණොති තස්‍ය භජිනො නාමං. එකමුරෙහි අභිනන
මුරෙ. සාලියනියොසොති ගමණකාලෙ සාලියානං විය මධුරෙන
තිශෝසෙන සමන්තාගතො. කථං නාමාති කෙන නාම කාරණෙන.

සාමසමසුදුරෙහිති සුවණ්ණසාමෙහි අඤ්ඤාමඤ්ඤං ජාතියා සමෙහි
නිද්දොසභාය සුදුරෙහි. වදනාමරකානගෙතනාහිති ලොභිතවදුත
ලිත්තගතෙතනි. චුහාරඤ්ඤාහි යථා තෙ ගාමනිගමා සුඤ්ඤ
නිමමනුස්සා චුහාරඤ්ඤා භොනති. තථා පුප්ථවතියාපි යඤ්ඤා ධිට්ඨාපු
රුජපුතෙතසු සුඤ්ඤා අරඤ්ඤාසදිසා භවිස්සාතිති බිති නිකම්මතුං
අලභනතා අනෙතා නගරෙ යෙව වරිත්වා පරිදෙවිංසු.

බොධිසත්තො යඤ්ඤාචාටං නීතො. අථස්ස මාතා ගොතමිදෙවි
නාම පුත්තානං මෙ ජිවිතං දෙහි දෙව්නි රඤ්ඤා පාදමුලෙ පච්චරිත්වා
පරිදෙවමානා ආහ.

උමමතතිකා භවිස්සාමි
භුතභතා පංසුතා ව පරිකිණ්ණා,
සවෙ වදුචරං භනති
පාණා මෙ දෙව නිරුජ්ඣනති.

උමමතතිකා භවිස්සාමි
භුතභතා පංසුතා ව පරිකිණ්ණා,
සවෙ සුරියවරං භනති
පාණා මෙ දෙව නිරුජ්ඣනති.

තත්ථ භුතභතාහි භතවඩ්ඪි. පංසුතා ව පරිකිණ්ණාහි පංසු
පරිකිණ්ණසරිරං උමමතතිකා හුත්වා විවරිස්සාමි.

එවං පරිදෙවනා රඤ්ඤා සනතිකා කිඤ්චි කථං අලභිත්වා මම
පුතෙතා තුමානං කුරුකිත්වා ගතො භවිස්සාහි කිස්ස නං න නිවතො
ථාති කුමාරස්ස වතස්සො භරියායො ආලිඛිත්වා පරිදෙවනා ආහ.

කිනත්තමා න රමයෙය්‍යං
අඤ්ඤාමඤ්ඤං පියං වදා,
සට්ඨියා ඔපරකම්ච
පෙසකබරකම්ච නාසිකා.
වදුසුරියෙසු නච්චනතියො
සමො තාසං න විජ්ජතිති.

තත්ථ කිනත්තමා නිරමසෙසස්සනාහි තෙන හු කාරණෙන ඉමා සට්ඨි
යාහි ආදිකා වතස්සො අඤ්ඤාමඤ්ඤං පියං වදා වදුසුරියකුමාරානං
සනතිතෙ නච්චනතියො ගායනතියො මම පුතො න රමාපසිංසු.
උකකණ්ඨාපසිංසු. සකලජලේඛදීපසම්මි හි නච්ච වාදිතෙ වා සමො
අඤ්ඤා කොචි තාසං න විජ්ජතිති අනෙං.

ඉති සා සුණ්ඨාහි සද්ධිං පරිදෙවිත්වා අඤ්ඤං ගහොභබ්බං ගහණං
අපස්සනාති බණ්ඩහාලං අකෙකාසමානා අට්ඨි ගාථා අභාසි.

ඉමං මය්‍යං හදගසොකං
පටිමුච්චතු බණ්ඩහාල නච මාතා,
යො මය්‍යං හදගසොකො
වදුසම්මි වධාය නිනාදිතෙ.

ඉමං මග්ගං හදයසොකං
පටිමුච්චතු බණ්ඩාරාල තච මාතා,
යො මග්ගං හදයසොකො
සුරියසමිං වධාය නිනානිතෙ.

ඉමං මග්ගං හදයසොකං
පටිමුච්චතු බණ්ඩාරාල තච ජායා,
යො මග්ගං හදයසොකො
වජ්ජසමිං වධාය නිනානිතෙ.

ඉමං මග්ගං හදයසොකං
පටිමුච්චතු බණ්ඩාරාල තච ජායා,
යො මග්ගං හදයසොකො
සුරියසමිං වධාය නිනානිතෙ.

මා පුතෙන මා ව පතීං
අඤ්ඤාති බණ්ඩාරාල තච මාතා,
යො ඝාතෙසි කුමාරෙ
අප්පකතෙ සීහ සබ්බකාසෙ.

මා පුතෙන මා ව පතීං
අඤ්ඤාති බණ්ඩාරාල තච මාතා,
යො ඝාතෙසි කුමාරෙ
අප්පකතෙ සබ්බලොකස්ස.

මා පුතෙන මා ව පතීං
අඤ්ඤාති බණ්ඩාරාල තච ජායා,
යො ඝාතෙසි කුමාරෙ
අප්පකතෙ සීහසබ්බකාසෙ.

මා පුතෙන මා ව පතීං
අඤ්ඤාති බණ්ඩාරාල තච ජායා,
යො ඝාතෙසි කුමාරෙ
අප්පකතෙ සබ්බලොකස්සාති.

තත්ථ ඉමං මග්ගෙනා මග්ගං ඉමං. පටිමුච්චතුති පටියාතු පාපු
ණාතු. යො ඝාතෙසිති යො නිං ඝාතෙසි. අප්පකතෙනාති සබ්බ
ලොකෙන භිලොකිතෙ දිස්සමානෙ මාරෙසිති අපො.

බොධිසත්තො යඤ්ඤාවාපෙ පිතරං ආයාවතො ආග.

මා නො දෙව අවධි
දුෂ්ඨ නො දෙති බණ්ඩාරාලස්ස,
අපි නිගලබ්බිකාපි
හද්දි අස්සෙ ව පාලෙමි.

මා නො දෙව අවධි
දුසෙ නො දෙහි බණ්ඩහාලසා,
අපි නිගලබ්බකාපි
හඬව්නකණානි උපේකම්.

මා නො දෙව අවධි
දුසෙ නො දෙහි බණ්ඩහාලසා,
අපි නිගලබ්බකාපි
අසාච්ඡකණානි උපේකම්.

මා නො දෙව අවධි
දුසෙ නො දෙහි යසා හොනති තව කාමා,
අපි රට්ඨා පබ්බජිතා
භික්ඛාවරියං වරිසාම.

දිව්‍යං උපයාවනති
පුත්තජිකා දුට්ඨාපි නාරියො,
පටිභාණානිපි භික්ඛා
පුත්තෙ නති ලහනති එකව්වා.

අසාසකානි කරොනති
පුත්තා නො ජායනතු තතො පුත්තා,
අථ නො අකාරණසමා
යඤ්ඤාත්ථාය දෙව සාතෙසි.

උපයාවිතකෙන පුත්තං
ලහනති මා තාත නො අසාතෙසි,
මා කිව්ජාලභකෙති
පුත්තෙති යජ්ජේ ඉමං යඤ්ඤං.

උපයාවිතකෙන පුත්තං
ලහනති මා තාත නො අසාතෙසි,
මා කපණලභකෙති
පුත්තෙති අමමාය නො විපච්චාසෙතිති.

තත්ථ දිව්‍යනති දෙව අපුත්තකා දුට්ඨාපි නාරියො පුත්තජිකා
හුක්ඛා බහුං පණණාකාරං හරිත්වා පුත්තං වා ධීතරං වා ලභාමාති
දිව්‍යං උපයාවනති. පටිභාණානිපි භික්ඛානි දෙගලානි ඡබ්බෙත්ථාපි.
අලභිත්ථාපිති අත්ථො. ඉදං චුත්තං හොති- මහාරජ නාරිතං හි
උපානනං දෙගලං අලභිත්ථා ගබ්භො සුසංඝිත්ථා නසාති. තත්ථ එකව්වා
පුත්තෙ අලහමානා කාපි ලභමිති දෙගලං පහාය අපරිභුඤ්ජිත්ථා
න ලහනති කාපි දෙගලං අලහමානාව න ලහනති. මයං පත මාතා
උපානනං දෙගලං ලභිත්ථා පරිභුඤ්ජිත්ථා උපානනං ගබ්භො අනාසෙත්ථා
පුත්තෙ පටිලභි. එවං පටිලභො මා නො අවධිති යාවති. අසාස
කානිති මහාරජ ඉමෙ සත්තා අසං කරොනති කිනති පුත්තා නො

ජායනතුති. නනොසුභාති පුතතානමපි නො පුතතා ජායනතුති. අප නො අකාරණසමාති අප තිං අමෙහ අකාරණෙන යඤ්ඤාභාය සාතෙසිති. උපසාවිනභෙතාති දෙවතානං ආයාවතෙන. කණෙ ලදබභෙතිති කපණං හුතො ලබ්භෙති. සුභතභෙතිති අමෙහති සද්ධිං අමතානං අමමය මා විප්පවාසෙති මා නො මාතරු සද්ධිං විප්පවාසං කරිති වදති.

සො එවං වදනොති පිතු සතතිකා තිඤ්චි වචනං අලභිතො මාතු පාදමුලෙ නිපජ්ඣිතො පරිදෙවමානො ආහ.

බහුදුකඛපොසියා වන්දං
අමමුත්ථං ජයසසෙ පුතතං,
වන්දමි බො තෙ පාදෙ
ලහතං තානො පරලොකං.

හන්ද ව මං උපගුහ
පාදෙ තෙ අමම වන්දිතුං දෙති,
ගච්ඡාමිදුති පවාසං
යඤ්ඤාභාය එකරජස්ස.

හන්ද ව මං උපගුහ
පාදෙ තෙ අමම වන්දිතුං දෙති,
ගච්ඡාමිදුති පවාසං
මාතු කතො හදයසොකං.

හන්ද ව මං උපගුහ
පාදෙ තෙ අමම වන්දිතුං දෙති,
ගච්ඡාමිදුති පවාසං
ජනස්ස කතො හදයසොකනති.

තත්ථ බහුදුකඛපොසියාති බහුති දුකෙකති පොසිතා. වන්දනති මං වන්දකුමාරං පොසිතො ඉදති අමම තිං ජයසසෙ පුතතං. ලහතං තානො පරලොකනති පිතා මෙ භොගසම්පන්නං පරලොකං ලහතු. උපගුහාති ආලිභිත පරිස්සජ. පවාසනාති පුත අනාගමණතාය අවචනතා විප්පවාසං.

අපස්ස මාතා පරිදෙවනති වතස්සො ගාථා අභාසි.

හන්ද ව පදුම්පතතානං
මොළිං බන්ධස්ස ගොතමිපුතන,
වම්පකදලිවිතිමිස්සායො
එසා තෙ පොරුණියා පතති.

හන්ද ව විලෙපනතො
පච්ඡිමකං වන්දනං විලිමපස්ස.
යෙති ව සුචිලිතො
සොහසි රුජපරිසාය.

හඳු ව මුදුකානි වන්ධානි
පව්විමකං කාසිකං වාසෙති,
යෙති ව සුනිවන්තො
සොහසි රජපරිසාරය.

මුත්තාමණිකානකවිභුසිතානි
ගණනස්ස හන්ධාහරණානි,
යෙති ව හන්ධාහරණෙති
සොහසි රජපරිසාරයානි.

තත් පදුමපත්තානි තති පදුමපත්තවෙදනං නාමෙතං පසාධනං
නං සක්ඛායෙවමාහ. තච විපජ්ඣිණ්ණමොද්ධං උක්ඛිපිත්වා පදුමපත්ත
වෙදනෙන යොජෙත්වා බක්ඛාති අන්තො. **මොහමිපුත්තානි** වඳු
කුමාරං ආලපති. වමසඤ්ඤවිචිතිමිසාසොති අබහන්තරිමෙති වමසක
දලෙති මිසසිකා වණ්ණගකිසමපත්තා නානාපුප්ඵමාලා පිලකිසු
ඵසා තච පොරුණිකා පකති තමෙව භුඤ්ජස්ස පුත්තානි පරිදෙවති.
සෙතිමානි යෙති ලොකිතවඳුතවිලෙපනෙති විලිතො රජපරිසාර
සොහසි. තානි විලිමපස්සති අන්තො. **කාසිකානි** සතසගස්සගසනකං
කාසිකවන්ධං. ගණනස්සති පිලකිසු.

ඉදුතිස්ස වඳුනාම අග්ගමහෙසී පාදමුලෙ තිපජ්ජිත්වා පරිදෙවමානා
ආහ.

නහනුනායං රට්ඨපාලො
භූමිපති ජනපදස්ස දයාදො,
ලොකිස්සරො මහත්තා
පුත්තෙසු සිනෙහං ජනයතීති.

නං සුත්වා රජා ගාථමාහ.

මග්ගං පියා පුත්තා
අත්තාපි පියො භූමෙහව හරියායො,
සග්ගඤ්ච පත්ථයානො
තෙන මහං ඝාතයිස්සාමිති.

තස්සන්තො-කිං කාරණං පුත්තසිනෙහං න ජනෙමි න කෙවලං
ගොතමියාව අථ ඛො මග්ගං පියා පුත්තා තථා අත්තා ව භූමෙහ ව
පුණ්ණායො හරියායො ව මෙ පියා යෙව. එවං සන්තොපි සග්ගඤ්ච
පත්ථයානොති අගං සග්ගං පත්ථයාමි. තෙන කාරණෙන එතෙ
ඝාතෙස්සාමි මා විනාහිත්ථ සබ්බෙපෙනෙ මයා සද්ධිං දෙවපලානෙ
ථකතො හවිස්සන්තීති.

වඳු ආහ.

මං පඨමං ඝාතෙති
මා මෙ හදයං දුක්ඛං අථාලෙසි,
අලඛකතො සුඤ්ජරතො
පුත්තො තච දෙව පුබ්බමාලො.

හන්දයා මං හනස්ස
සලොකා වන්දියෙන හෙය්සාමි,
පුඤ්ඤං කරස්ස විපුලං
විවර්ම උභොව පරලොකෙති.

තත්ථ සංඛ්‍යානි දෙව මම සාමිකතො පශමතරං මං ඝාතෙති.
දුක්ඛතා වන්දියා මරණදුක්ඛං මම හදයං මා අථාලෙයි. අලංකාරතොති
අයං මම එකොව අලං පරියතොති එවං අලංකාරතො එවරුපං
නාම පුතනං මා ඝාතයි මහාරුජාති දීපෙති. හන්දයාති හන්ද අයා
රුජාතං අලපතාති එවමාහ. සලොකාති වන්දියෙන සද්ධිං සලොකා
හවිස්සාමි. විවර්ම උභොව පරලොකෙති තයා එකතො ඝාතීතා
උභොපි පරලොකෙ සුඛං අනුභවතො විවර්ම, මා නො සහනතරයං
අනාසි.

රුජා අංහ.

මා නිං වන්දෙ රුවිච්චි
බහුකා තව දෙවර් වසාලකම්,
තෙ තං රමයිස්සනති
සිට්ඨස්මි ගොතමිපුතොති.

තත්ථ මා නිං වන්දෙ රුවිච්චි මා නිං අනතො මරණං රොවෙයි.
මා රුජජීවි පාසො. මාරොදීති අන්තො. වන්දෙති පතිභාතුකා.
තතොපරං සන්තො-

එවං වුතො වන්ද
අනතානං හනති තත්ථ තලකෙති.

උ පසිසාපමාහ.

තතො පරං නස්සායෙව විලාපො ගොති.

අලමඤ්ච ජීවිතෙන
පායාමි විසං මරිස්සාමි.

නහනුතිමස්ස රඤ්ඤ
මිත්තා මව්වා ව විජ්ජරෙ සුභද,
යෙන වදනති රුජානං

මා ඝාතයි ඔරසෙ පුතො.

නහනුතිමස්ස රඤ්ඤ
ඤ්ඤා මිත්තාව විජ්ජරෙ සුභද,
යෙන වදනති රුජානං

මා ඝාතයි අපුජෙ පුතො.

ඉමෙ තෙපි මයං පුතො
ගුණිනො කායුරධාරිනො රුජ,
තෙතිපි යජස්ස යඤ්ඤං
අථ වුඤ්චා ගොතමිපුතො.

බිලසතං මං කතො
 යජ්ඣ සත්තධා මහාරජ,
 මං ජෙට්ඨපුත්තමවධි
 අද්දසිකං සිහසවිකාසං.

බිලසතං මං කතො
 යජ්ඣ සත්තධා මහාරජ,
 මං ජෙට්ඨපුත්තමවධි
 අපෙකඛිතං සබ්බලොකස්සාති.

තත්ථ ඵ්ඵනති ඵ්ඵං අකිබ්බලෙන ඵ්ඵකරුජෙන වුත්තෙ. හනගීති දෙව කිං නාමෙනං කපේසීති චතො හත්තලෙහි අත්තානං හනති. පාශාමිති පිටිස්සාමි. ඉමෙ නෙපීති ඉමෙපි වාසුලකුමාරං අදි කතො සෙසදුරුකෙ හත්ථෙ ගහෙතො රඤ්ඤ පාදමුලෙ සීතා ඵ්ඵමාහ. ගුණි නොති මාලාගුණෙහි ආභරණෙහි සමන්තාගතා. කායුරධාරිනොති කායුරපසාධනධර්. බිලසනානති මහාරජ මං සාතෙතො කොට්ඨාසං කතො සත්තධා සත්තසු ණානෙසු යඤ්ඤං යජ.

ඉති සා රඤ්ඤ සනතිකෙ ඉමාහි ගාථාහි පරිදෙවිතො අස්සාසං අලභමානා බොධිසත්තස්සෙව සනතිකං ගතො පරිදෙවමානා අට්ඨාසි. අථ නං සො ආහ වන්දෙ මසි ජ්වමානෙ තුස්සං තස්මිං තස්මිං සුභණ්ණෙන සුකපිතෙ උච්චාවචාති මණිමුත්තාදීති බහුති ආභරණාති දින්නාති අජ්ජ පත තෙ ඉදං පච්ඡිමං දුන්නති සරිරරුද්‍රහං ආභරණං දමමි ගණනාති නනති.

ඉමමත්ථං පකාසෙන්නො සත්ථා ආහ.

බහුකා තව දින්නා ආභරණං
 උච්චාවචා සුභණ්ණමති,
 මුත්තාමණිවෙචරියා
 ඉදං තෙ පච්ඡිමකං දුන්නති.

වන්ද දෙවිපි තං සුචා තතොපරං නමති ගාථාහි විලපි.

යෙසං පුබ්බෙ බකෙසු
 පුලලමාලාගුණා විවතතිංසු,
 තෙසජ්ජ පිතනිසිතො
 නෙතතිංසො විවතතිස්සාති බකෙසු.

යෙසං පුබ්බෙ බකෙසු
 විත්‍රමාලාගුණා විවතතිංසු,
 තෙසජ්ජ පිතනිසිතො
 නෙතතිංසො විවතතිස්සාති බකෙසු.

අවිරු වත නෙතතිංසො
 විවතතිස්සාති රජපුත්තානං බකෙසු,
 අථ මම හදයං න ඵලති
 තාව දද්‍රහබකිනඤ්ච මෙ අසි.

කාසිකසුච්චන්ධරු
කුණ්ඩලිනො අගඵවන්දනවිලිතතා,
නියසාථ වන්දසුරියා
යඤ්ඤන්දාය ඵකරුජස්ස.

කාසිකසුච්චන්ධරු
කුණ්ඩලිනො අගඵවන්දනවිලිතතා,
නියසාථ වන්දසුරියා
මාභූ කත්වා හදයසොකං.

කාසිකසුච්චන්ධරු
කුණ්ඩලිනො අගඵවන්දනවිලිතතා,
නියසාථ වන්දසුරියා
ජනස්ස කත්වා හදයසොකං.

මංසරස භොජිනො නහාපකසුනහාතා
කුණ්ඩලිනො අගඵවන්දනවිලිතතා,
නියසාථ වන්දසුරියා
යඤ්ඤන්දාය ඵකරුජස්ස.

මංසරස භොජිනො නහාපකසුනහාතා
කුණ්ඩලිනො අගඵවන්දනවිලිතතා,
නියසාථ වන්දසුරියා
මාභූ කත්වා හදයසොකං.

මංසරස භොජිනො නහාපකසුනහාතා,
කුණ්ඩලිනො අගඵවන්දනවිලිතතා,
නියසාථ වන්දසුරියා
ජනස්ස කත්වා හදයසොකන්ති.

තත්ථ මාලාගුණාති පුප්ථදුමාති. භෙසජ්ජාති තෙසං අජ්ජ.
නෙතතිංසොති අසි. චන්දනිස්සතිති පතිස්සති. අවිශ්චයාති අවිරෙන
වත. න ඵලතිති න භිජ්ජති. නාචදලාභනිකාංච මෙ ආසිති අති
විශ පිරබන්ධනං මෙ හදයං හවිස්සතිති අන්තො. නිසායාථාති ගවජ්ථ.

ඵචං තස්සා පරිදෙවනතියාව යඤ්ඤවාටෙ සබ්බකමං නිට්ඨාසි.
රුජපුත්තං ගිවං කාමෙත්වා නිසිදුපෙසුං. බණ්ඩාලො සුචණ්ණපාති.
උපතාමෙත්වා බංගං ආදාය තස්ස ගිවං කන්තිස්සාමිති අට්ඨාසි. තං
දිස්වා වන්දදෙවි අඤ්ඤං මෙ සරණං නත්ථි අත්තනො සච්චබලෙන සාමි
කස්ස සොච්චං කරිස්සාමිති අඤ්ඤලිප්පග්ගග්ග පරිසාය අත්තරෙන
වරන්ති සච්චකිරියං අකාසි. තමත්ථං පකාසෙතොතා සන්ධා ආහ.

සබ්බස්මිං උපකම්භවස්මිං

නිසිදිතෙ වන්දියස්මිං යඤ්ඤන්දාය,

පඤ්චාලරුජධිතා

පඤ්ඤලිකා සබ්බපරිසමනුපරියාසි.

යෙන සවෙන බණ්ඩහාලො
පාපකම්මං කරුණි දුමෙමධො,
එතෙන සච්චජෙජන
සම්බන්ති සාමිකෙන හොමි.

යෙධජී අමනුස්සා
යාති ව යකඛභූතභව්‍යාති,
කරුණතු මෙ වෙය්‍යාවටිකං
සම්බන්ති සාමිකෙන හොමි.

යා දෙවතා ඉධාගතා
යාති ව යකඛ භූතභව්‍යාති,
සරණෙසිතිං අනාථං

තායථ මං යාවාමහං පතිමාහං අජ්‍ය්‍යනති.

තත්ථ සබ්බස්මිං උපකම්බස්මිනති සබ්බස්මිං යඤ්ඤසම්මාරෙ
සජ්ජතෙ පටියතො. සම්බන්තිති සම්පසුතතා එකසංවාසා. සෙබ්බජීති
යෙ ඉධ අජී. සභබ්බභූතභව්‍යාතිති දෙවසම්මාතයකතා ව වසිතා
සීතසත්තසම්මාතා භූතා ව ඉදුනි වසිතකසම්මාතාති භව්‍යාති ව.
වෙය්‍යාවටිකතති මය්‍යං වෙය්‍යාවට්ටං කරුණතු. නාසථමනති
රකථ මං. යාවාමහතති අහං වො යාවාමි. පතිමාහතති පතිං අහං
මා අජ්‍ය්‍යං.

සනෙකා දෙවරුජා තස්සා පරිදෙවසඤ්ඤං සුත්වා තං පවතති. ඤාති
ජලිතං අයකුටං ආදාය ගන්ත්වා රුජානං තාසෙතො සබ්බෙ
විස්සජ්ජාපෙසි. තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

තං සුත්වා අමනුස්සො
අයොකුටං පරිබ්භමෙත්තාන,
ගයමස්ස ජනගතො
රුජානං ඉදමවොච.

බුජ්ඣස්සු බො රුජකලී
මාතාහං මත්ථකං නිතාලෙමි,
මා ජෙට්ඨපුත්තමවධි
අදුසකං සීග්ගකාසං.

කො තෙ දිට්ඨා රුජකලී
පුත්තභරිතායො හඤ්ඤමානා
සෙට්ඨි ව ගහපතයො
අදුසකා සග්ගකාමා හි.

තං සුත්වා බණ්ඩහාලො
රුජා ව අබ්භූතමිදං දිශාන,
සබ්බස්මිං බන්ධනාති මොවෙසුං.
යථා තං අපාපානං.

සබ්බසු විපච්ඡානොසු
 යෙ තත්ථ සමාගතා තද ආසුං,
 සබ්බ ඵකෙකලෙඛිකමදංසු
 ඵස වධො බණ්ඩාගාලස්සාති.

තත්ථ අමනුසස්සාති සකෙකා දෙවරුරු. බුජ්ඣසුති ජාත සලකෙති. ගිජ්ඣාති රුජ්ඣාති කාලකණ්ණි රුජ්ඣාති. මානා හනති පාපරුජ්ඣාති මානෙ අහං මත්තං නිතාලෙමි. කොතෙ දිට්ඨාති කුතිං තසා දිට්ඨපුබ්බා. සගගතාමාහිති ඵත්ථ හිති නිපාතමග්ගං. සග්ග කාමා සග්ගං පත්ථගමානාති අත්ථො. නං සුඤ්ඤාති හික්ඛවෙ සකකස්ස වචනං බණ්ඩාගාලො සුඤ්ඤා. අබ්බුතමිදනති රුජා ව ඉදං සකක දස්සනං පුබ්බ අභුතපුබ්බං දිස්වා, සථා නනති යථා අපාපානං මොවෙනති ඵවමෙව මොවෙසුං. සබ්බ ඵකෙකලෙඛිකමදංසුති හික්ඛවෙ යත්තකා තස්මිං යඤ්ඤවාටෙව සමාගතා සබ්බ ඵකකොලා ගලං කත්වා බණ්ඩාගාලස්ස ඵකෙකලෙඛිකපභාරං අදංසු. ඵස වධොති ඵසො බණ්ඩාගාලස්ස වධො අගොසි. තත්ථො ව නං ජීවිතකල්පං පාපසිංසුති අත්ථො.

තං පත මාරෙත්වා මහාජනො රුජානං මාරෙත්වා ආරහි. බොධි සතෙතා පිතරං පරිස්සජ්ඣො මාරෙත්වා න අදසි. මහාජනො ජීවිතං තාව ඵතස්ස පාපරඤ්ඤා දෙම ජතතං පතස්ස නගරෙ වාසඤ්ඤා න දස්සාමි. වණ්ඩාලං කත්වා බහිනගරෙ වාසාපෙස්සාමාති වත්වා රුජ වෙසං හාරෙත්වා කාසාවං නිවාසාපෙත්වා හද්දිද්දිලොභිකාය සිතං වෙදෙත්වා වණ්ඩාලං කත්වා වණ්ඩාලවාටකං පතිජ්ඣංසු. යෙ පත තෙ තං පසුභාතකං යඤ්ඤං යජංසුවෙව යාජාපෙසුං ව අනුමොදිංසු ව. සබ්බෙ නිරයපරයණා යෙව අගෙසුං.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

සබ්බෙ පතිංසු නිරයං
 යථා තං පාපකං කරිත්වාන,
 නහි පාපකමමං කත්වා
 ලබ්භා සුගතිං ඉතො ගතත්ථාති.

සොපි බො මහාජනො ඥේ කාලකණ්ණියො හාරෙත්වා තත්ථො අභිසෙකසමාගර ආහරිත්වා වන්දකුමාරං අභිසිඤ්ඤී.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

සබ්බසු විපච්ඡානොසු
 යෙ ව තත්ථ සමාගතා තද ආසුං,
 වන්දං අභිසිඤ්ඤිංසු
 සමාගතා රුජ්ඣරිසා ව.

සබ්බෙසු විප්පමුතෙතසු
 යෙ ව නත්ථ සමාගතා තද ආසුං,
 වන්දං අභිසිඤ්චිංසු
 සමාගතා රුජකඤ්ඤයො.

සබ්බෙසු විප්පමුතෙතසු
 යෙ ව නත්ථ සමාගතා තද ආසුං,
 වන්දං අභිසිඤ්චිංසු
 සමාගතා දෙවපරිසා ව.

සබ්බෙසු විප්පමුතෙතසු
 යෙ ව නත්ථ සමාගතා තද ආසුං,
 වන්දං අභිසිඤ්චිංසු
 සමාගතා දෙවකඤ්ඤයො.

සබ්බෙසු විප්පමුතෙතසු
 යෙ ව නත්ථ සමාගතා තද ආසුං,
 වෙළකෙකපමකරුං
 සමාගතා රුජපරිසා ව.

සබ්බෙසු විප්පමුතෙතසු
 යෙ ව නත්ථ සමාගතා තද ආසුං,
 වෙළකෙකප මකරුං
 සමාගතා රුජකඤ්ඤයො.

සබ්බෙසු විප්පමුතෙතසු
 යෙ ව නත්ථ සමාගතා තද ආසුං,
 වෙළකෙකපමකරුං
 සමාගතා දෙවපරිසා ව.

සබ්බෙසු විප්පමුතෙතසු
 යෙ ව නත්ථ සමාගතා තද ආසුං,
 වෙළකෙකපමකරුං
 සමාගතා රුජකඤ්ඤයො.

සබ්බෙසු විප්පමුතෙතසු
 බහු ආනන්දනො අහු වංසො,
 නන්දිප්පවෙසි නගරං
 බක්ඛිනා මොකෙබා අසොසිත්ථාති.

නත්ථ භිජ්ජෙසාමාති රුජපරිසාපි තිහි සබ්බෙහි අභිසිඤ්චි. රුජ
 කඤ්ඤයොපි බතතියධිතරෙහි තං අභිසිඤ්චිංසු. දෙවපරිසාමාති
 සකෙකා දෙවරුජා විජසුතතරසඛිං ගහෙතා දෙවපරිසාය සද්ධිං
 අභිසිඤ්චි. දෙවකඤ්ඤයොති සුජාපි දෙවධිතාති සද්ධිං අභිසිඤ්චි.
 වෙළකෙකපමකරුනාති නාතාවණ්ණෙහි වන්දෙහි ධජෙ උසාපෙතා
 උතතරියාති ආකාසෙ ගමෙතතා වෙළකෙකපං කරිංසු. භිජ්ජෙසාති

ඉහතර ව නගර කොට්ඨාසාති අභිසේකකාරකා වනතුරුම කොට්ඨාසා කාරි:සු යෙව. ආනන්දනො අනුමංකොති ආමොදිතපමොදිතා අගනු. නාදිසමවසිනගරනති වන්දකුමාරස්ස ඡත්තං උස්සාපෙත්වා නගරං පවිට්ඨකාලෙ නගරෙ ආනන්දගෙරි වරි කිං වත්තාති යථා අමාකං වන්දකුමාරෙ බක්කිනා මුත්තො ඵවමෙවං සබ්බෙ බක්කිනා මුච්චන්තුති. තෙන වුත්තං- බක්කිනා මොකෙබ්බා අස්සාසි ආති.

බොධිසත්තො පිතු වට්ටං පට්ඨපෙසි,අනෙතා නගරං පන පවිසිතුං න ලහති. පරිබ්බයස්ස ඛිණ්කාලෙ බොධිසත්තෙ උය්‍යානකිලාදිතං අත්ථාය ගච්ඡන්තො තං උපසඬකම්මිත්වා පිතාමහිති න වන්දති. අඤ්ඤා ලිමපන කත්වා වරං ජීව සාමිති වදති. කෙතන්තොති වුත්තො ආරෙවෙසි. සො පරිබ්බයං දුපෙසි. සො ධම්මෙත රජ්ජං කාරෙත්වා ආයුපරියො සාතෙ දෙවලොකං පුරයමානො අගමාසි.

සත්ථා ඉමං ධම්මදෙසනං ආහරිත්වා න හික්කවෙ ඉදුනෙව පුබ්බෙපි දෙවදත්තො මං ඵකකං නිස්සාය බහු මාරෙතුං වායාමමිකාසිති වත්තා ජාතකං සමොධානෙසි. තදු බණ්ඩහාලො දෙවදත්තො අගමාසි. ගොතමීදෙවී මහාමායා. වන්දු රුහුලමාතා. වාසුලො රුහුලො. සෙලා උප්පලවණ්ණා. සුරෙ වාමගොත්තො කස්සපො. වන්දසෙත්තො මොග්ගල්ලානො. සුරියකුමාරෙ සාරිපුත්තො. වන්දරජා පන අග මෙවති.

බණ්ඩහාලජාතකං.*

22. 6.

සං කිඤ්චි රත්තං අජ්ඣිති ඉදං සත්ථා සාවත්ථියං මහරත්තො උපොසපිකෙ උපාසකෙ ආරබ්භ කපෙසි. තෙ කිර උපොසප්පිවසෙ පාතොව උපොසපං අබ්ච්ඡාය දුතං දත්වා පච්ඡිභත්තං ගක්කිමාලාදි හත්ථා ජෙතවනං ගත්වා ධම්මසවණවෙලාය ඵකමත්තං නිසිදිංසු. සත්ථා ධම්මසහං ආගන්ත්වා අලඬකතබුද්ධාසනෙ නිසිදිත්වා හික්කසඬාං ඔලොකෙසි. හික්කදාදිසු පන යෙ ආරබ්භ ධම්මකථා සමුට්ඨාති තෙහි සද්ධිං තථාගතා සලලපනති හස්මා අජ්ජ උපාසකෙ ආරබ්භ පුබ්බ වරියපටිසංයුත්තා ධම්මකථා සමුට්ඨාතිස්සතිඤ්ඤා උපාසකෙහි සද්ධිං සලලපත්තො උපොසපිකත්ව උපාසකාති පුච්ඡිත්වා ආම ගන්තෙති වුත්තො සාධු උපාසකා කල්‍යාණං මො කතං අනච්ඡරියං බො පතෙතං යං තුමෙහ මාදිසං බුද්ධං මවාදදායකං ආවරියං ලහන්තා උපොසපං කරෙය්‍යාථ පොරුණකපණ්ණිකා අනාවරියකාපි මහත්තං යසං පහාය උපොසපං කරිංසු යෙව්නි වත්තා තෙහි යාචිත්වා අතිතං ආහරි.

* සත්ථා වන්දකුමාරජාතකං.

අතීතෙ බාරුණසීයං බ්‍රහ්මදත්තො රජුං කාරෙතො පුත්තස්ස රජුං දත්වා තස්ස මහතං යසං දිස්වා රජුමපි මේ ගණේය්‍ය්‍යාති උප්පන්නසබ්බො තාත ත්වං ඉතො තික්කමිත්වා යත්තෙ රුච්චති තත්ථ වසිත්වා මමෙවයෙන කුලසන්නකං රජුං ගණ්හාති ආහ. සො සාග්‍රිති පිතරං වජ්ඣිත්වා තික්කමිත්වා අනුක්කමෙන යමුතං ගතත්වා යමුතාය ව සමුද්දස්ස ව පබ්බතස්ස ව අත්තරෙ පණණ්සාලං මාපෙත්වා වනමුලථලාහාරෙ පටිවසති.

තද සමුද්දට්ඨකනාගභවතො එකා මතපතිකා නාගමාණවිකා අඤ්ඤාසං සපතිකානං යසං ඔලොකෙත්වා කිලෙසං නිස්සාය නාග භවතා තික්කමිත්වා සමුදදතිරෙ වරනති රුජපුත්තස්ස පදවලඤ්ඤං දිස්වා පදනුසාරෙන ගතත්වා තං පණණ්සාලං අද්දස. තද රුජපුත්තො ඵලාථලන්දාය ගතො හොති. සා පණණ්සාලං පටිවසිත්වා කට්ඨන්දරි කඤ්ච සෙසපරික්කාරෙ ව දිස්වා විනෙතයි ඉදං එකස්ස පබ්බ ජ්නස්ස වසන්ට්ඨානං විමංසිස්සාමි තං සද්ධාය පබ්බජ්තො නු බො නොති. සවෙති සද්ධාය පබ්බජ්තො භවිස්සති තෙක්කමමාබ්බුත්තො න මෙ අලභිකතසයනං සාදිසිස්සති. සවෙ කාමාභිරතො භවිස්සති න සද්ධා පබ්බජ්තො මම සයනස්මිංයෙව නිපජ්ජිස්සති. අථ නං ගහෙත්වා අත්තතො සාමිකං කත්වා ඉධෙව වසිස්සාමිති.

සා නාගභවතං ගතත්වා දිබ්බපුථාති වෙව දිබ්බගනෙව ව ආහරිත්වා පුථස්සයනං සජ්ජත්වා පණණ්සාලාය පුපුප්පහාරං කත්වා ගනිවුණණං විකිරිත්වා පණණ්සාලං අලභිකරිත්වා නාගභවනමෙව ගතා. රුජපුත්තො සංයණ්තස්මයෙ ආගන්ත්වා පණණ්සාලං පටිවෙට්ඨා තං කිරිගං දිස්වා කෙත නුබො ඉමං සයනං සජ්ජතන්ති ඵලාථලං පරිභුඤ්ඤත්වා අහො පුගඤාති පුථාති මනාපං ව කත්වා සයනං පඤ්ඤාත්තන්ති න සද්ධාය පබ්බජ්තභාවෙන සොමනස්සජාතො පුථස්සයනෙ නිපතො නිද්දං ඔක්කමිත්වා පුත දිවසෙ සුරිපුග්ගමණෙ උට්ඨාය පණණ්සාලං අසමච්ඡත්වා ඵලාථලන්දාය අගමාසි.

නාගමාණවිකා තස්මිං බණේ ආගන්ත්වා මිලාතාති පුථාති දිස්වා කාමාබ්බුත්තො එස න සද්ධාය පබ්බජ්තො සකකා තං ගණතිතුන්ති ඤත්වා පුරුණපුථාති නිහරිත්වා අඤ්ඤාති පුථාති ආහරිත්වා නවං සයනං සජ්ජත්වා පණණ්සාලං අලභිකරිත්වා වඩකමෙ පුථාති විකිරිත්වා නාගභවනමෙව ගතා. සො තං දිවසමපි පුථස්සයනෙ සසිත්වා පුත දිවසෙ විනෙතයි කොනු බො ඉමං පණණ්සාලං අලභිකරෙතිති. සො ඵලාථලන්දාය අගන්ත්වා පණණ්සාලතො අවිසුරෙ පටිවන්නො අට්ඨාසි. ඉතරුපි බහු ගනෙවෙව පුථාතිවාදය අස්සමපදං අගමාසි.

රුජපුත්තො උත්තමරූපධරං නාගමාණවිකං දිස්වා පටිබද්ධි විනෙතො අත්තානං අදස්සෙත්වා තස්සා පණණ්සාලං පටිවසිත්වා සයනං සජ්ජනකාලෙ කාසි ත්වති පුච්ඡි. නාගමාණවිකා සාමිති. සස්සාමිකා අස්සාමිකාසිති. සාමි අහං අස්සාමිකා විධවා ත්වං පත කන්දවාසිකොසිති.

අහං පත බාදණසියං රඤ්ඤෙ පුතොතා බ්‍රහ්මදත්තකුමාරෙ
නාම. නිං නාගභවතං පභාය කසමා විවරසීති. සාම අහං සසාමිකානං
නාගමාණවිකානං යසං ඔලොකෙත්වා කිලෙසං තිස්සාග් උක්කණ්ඨිතා.
තොතා තිකඛමිත්වා සාමිකාං පරිගෙසනති වරුමිති. අහමපි න සද්ධා
පබ්බජ්තො පිතරා පත තිභවතො ඉධ ආගන්ත්වා වසාමි. නිං මා
විනාසෙ අහං තෙ සාමිකො හවිස්සාමි උභොපි ඉධ සමග්ගවාසං
වසිස්සාමාති. සං සාධුති සමපට්ඨමි.

තොතා පට්ඨාය තෙ උභොපි තත්ත්ව සමග්ගවාසං වසිංසු. සා
අත්තොතො ආනුභාවෙන මහාරහං ගෙහං මාපෙත්වා මහාරහං පලලබ්‍ධං
ආහරිත්වා සග්ගං පඤ්ඤාපෙයි. තොතා පට්ඨාය මූලථලං න බාදි.
දිබ්බන්තපාණමෙව අහොසි. අපරභාගෙ නාගමාණවිකා ගබ්‍හං පටි
ලනිත්වා පුතො වජ්‍රාසි. තස්ස සාගරබ්‍රහ්මදත්තොති නාමං කරිංසු.
තස්ස පදසාගමණකාලෙ නාගමාණවිකා ධීතරං විජාසි. තස්ස සමුද්ද
තිරෙ ජාතතො සමුද්දජාති නාමං කරිංසු.

අපේකො බාදණසිවාසි චනවරකො තං ණානං පත්වා කතපටි
සන්ධාරෙ රුජපුතො සඤ්ජාතිත්වා කතිපාහං තත්ථ වසිත්වා දෙව අහං
තුමානං ඉධ වසනභාවං රුජකුලස්ස ආරෙවෙස්සාමිති නිකමිත්වා
නගරං අගමාසි. තද්‍ර රුජා කාලමසාසි. අමච්චා තස්ස සරීරකිච්චං
කත්වා සත්තමෙ දිවසෙ සනතිපතිත්වා අරුජකං රට්ඨං න සණ්ඨගති.
රුජපුතස්ස වසනට්ඨානං වා අපිභාවං වා තපිභාවං වා න ජාතාමි.
ථුස්සරථා විස්සජේත්වා රුජානං ගණ්ඨිස්සාමාති මන්තසිංසු. තස්මි
බ්‍රහ්ම චනවරකො නගරං පත්වා තං කථං සුත්වා අමච්චානං සනතිකා
ගන්ත්වා අහං රුජපුතස්ස සනතිකෙ තයො චතොතො දිවසෙ වසිත්වා
ආගන්ත්වා තං පවතති ආවිකම්.

තං සුත්වා අමච්චා තස්ස සකකාරං කත්වා තෙන මග්ගනායකෙන
තත්ථ ගන්ත්වා කතපටිසන්ධාර රඤ්ඤෙ කාලකතභාවං ආරෙවෙත්වා
දෙව රජං පටිපජ්ජාති ආහංසු. සො නාගමාණවිකාග් විතො ජාතිස්සා
මිති තං උපසඞ්කමි. හද්දෙ පිතා මෙ කාලකතො අමච්චා මග්ගං ජත්තං
උස්සාපෙත්වා ආගතා ගච්ඡාමි හද්දෙ උභොපි ආදසයොජ්ජිකාග්
බාදණසියං රජං කාරෙස්සාම, නිං සොලසන්තං ඉපිසභස්සානං
ජෙට්ඨිකා හවිස්සසීති. සාම න සකකා මයා ගන්තුනති. කිං කාරණාති
මයං සොරවිසා බිප්පකොපා අප්පමත්තකොපි කුජබ්බාම සපතතිරෙසො
නාම භාරිගො සවාහං කිඤ්චි දිස්වා වා සුත්වා වා කුද්ධා ඔලොකෙස්සාමි
භුසමුට්ඨිවිග් විප්පකිරිස්සති ඉමිනා කාරණෙන නසකකා මයා ගන්තුනති
රුජපුතො පුත දිවසෙපි යාවතෙව. අථ නං ඵවමාහ. අහං නාව
කෙනවි පරිශයෙන නාගමිස්සාමි. ඉමෙ පත මෙ පුතො නාගකුමාරා
තව සමග්ගවෙත ජතා මනුස්සජාතිකා, සවෙ තෙ මහි සිතෙහො අපි
ඉමෙසු අප්පමත්තො හව ඉමෙ බො පත උදකකිජ්ජා සුමුමාලා මග්ගං
ගච්ඡන්තා වාතාතපෙන කිලමිත්වා මරෙග්ගමපි එකං නාවං බණ්.

පෙනීයා උදකසා පුරෙතො තාය නෙ උදකකිලං කිලාපෙනො
නෙතො නගරෙටි නෙසං අනෙතොවනුසමිංයෙව පොකබරණිං.
කාරෙය්‍යාසි, එවමෙනෙ න කිලමිසානතීති.

එවකදී පත වතො රජපුත්තං වනිතො පදකබ්භං කතො පුත්තකෙ
ආලිඛිතො එතනතරෙ තිපජ්ජාපෙනො සිසෙ වුමිතො රජපුත්තසා
තියාදෙතො රුදිතො කනිතො තතෙවතතරතිතා නාගභවනං අග
මාසි. රජපුත්තො දෙමනසාපපතො අසුපුණ්ණති නෙතෙති
තිවෙසනා තිකබ්භිතො අකබ්භි අසුති පුණ්ණිතො අමෙව උපසඛකම්.
තෙ තතෙව අභිසිඤ්චිතො දෙව අමහාකං නගරං ගච්ඡාමාති වදිංසු.
තෙනති සිසං නාවං බණිතො සකටං ආරොපෙනො උදකසා පුරෙතො
උදකපිටෙඨ වණ්ණගනිසමපන්නාති නානාපුපාති විකිරට. මම
පුත්තො උදකබ්භිකා නෙ තතෙ කිලනතො සුඛං ගමිසානතීති. අමෙව
තථාකරිංසු. රජා බාරණසිං පතො අලඛිතතගරං පවිසිතො සොළස
සහසාරාති නාටකිත්ථිති අමෙව, දිතිව පරිවුතො මහාතලෙ තිසිදිතො
සත්තාහං මහාපාණං පිවිතො පුත්තානං අත්ථාය පොකබරණිං කාරෙසි.
තෙ තිබ්බං තතෙ කිලිංසු.

අපේකදිවසං පොකබරණිංයං උදකෙ පවෙසියමානෙ එකො
කච්ඡො පවිසිතො තිකබ්භනට්ඨානං අපසානෙනො පොකබරණිතලෙ
තිපජ්ජිතො දුරකානං කිලිතකාලෙ උදකතො උට්ඨාය සිසං නිගරිතො
තෙ ඔලොකෙනො පුත උදකෙ නිමුජ්ජි. තෙ නං දිසො භිතා පිතු
සත්තිකං ගතො තාත පොකබරණිංයං එකොයකෙකො අමෙත තාසෙතිති
ආහංසු. රජා ගච්ඡට නං ගණ්හටාති පුරිසෙ ආණාපෙසි. තෙ ජාලං
බිපිතො කච්ඡපං ආදාය රඤ්ඤ දසෙසු. කුමාර නං දිසො එස
තාත පිසාවොති විරවිංසු. රජා පුත්තසිනෙතෙත කච්ඡපසා කුණ්ඨිතො
ගච්ඡටසා කමමකාරණං කරොටාති ආණාපෙසි. තතෙකෙවෙ අයං
රජවෙරිකො එතං උදුකලෙ පකබ්භිතො මුසලෙති කොටෙවො
වුණ්ණෙතො වට්ටතිති ආහංසු. එකෙවෙ තිති පාකෙති පවිතො බාදිතො
එකෙවෙ අභිතරෙසු උත්තාපෙතො එකෙවෙ අනෙතො කටාගෙයෙව
නං පවිතුං වට්ටතිති ආහංසු. එකො පත උදකකිරුකො අමෙවො
ඉමං යමුතාය ආවටෙට පකබ්භිතො වට්ටති. සො තතෙ මහාවිනාසං
පාපුණ්ණසාති එවරුපාතිසා කාරණං නතීති ආහං. කච්ඡපොතසා කථං
සුතො සිසං නිගරිතො එවමාග අමොහා කිං නෙ මයා අපරඤ්චං
යෙන මං එවරුපං කමමකාරණං විවාරෙසි, මයා හි සකසා ඉතරං
කමමකාරණං සහිතො අයං පත අතිකකලා මං එවරුපං අවවාති.
නං සුතො රජා එතදෙව කාරෙතො වට්ටතිති යමුතාය ආවටෙට
බිපාපෙසි. සො එකං නාගභවනගාමිං උදකවාහං පතො නාගභවනං
අගමාසි.

අථ නං තසමිං උදකවාගෙ කිලිතො බතරට්ඨනාගරඤ්ඤ පුත්තො
නාගමාණවතො දිසා ගණ්හට නං දුසනති අහංසු. සො විනෙතසි
අහං බාරණසිරඤ්ඤ හතො මුච්චිතො එවංචරුසානං නාගානං

හත්: පතොසා කෙන හු බො උපායෙන මුළුවෙයන්හි විනෝදානාසො අනේසො උපායොති මුසාවාදං කතා: තුලෙහ ධතරට්ඨස්ස නාග රඤ්ඤ සත්තකා හුතා කසමා එවං වදෙථ. අහං විතහසුලො නාම කච්ඡපො බාරුණසිරඤ්ඤ දුතො ධතරට්ඨස්ස සන්තිකං ආගතො අමහාකං රුජා ධතරට්ඨස්ස ධිතරං දාතුකාමො මං පභිණී, තස්ස මං දසෙමාසාති.

තෙ සොමනස්සජාතා තං ආදාය රඤ්ඤ සන්තිකං ගන්තවා නමීත්ථං ආරොවෙසුං. රුජා අනෙථ නන්ති පකෙකාසාපෙත්වා දිස්වා අනත්තමනො හුතා එවං ලාමකසරීර දුතකමමං කාතුං සකෙකාන්තිති අහ. තං සුතා කච්ඡපො කීං පන රඤ්ඤ රුජදුතෙහි තාලප මාණෙහි භවිතබ්බං. සරීරං හි බුද්ධකං වා මහනතං වා අපපමාණං ගතට්ඨානෙ කමමතිපාදනමෙව පමාණං. මහාරුජ අමහාකං රඤ්ඤ බහු දුතා. ඵලකමමං මහුස්සා කරොන්ති. ආකාසෙ පකින්නො උදකෙ අහං. අහං හි විතහසුලං නාම ආනන්තරං පතොසා රුජවල්ලහො මා මං පරිහාසට්ඨාති අත්තනො ගුණං වණෙණසි.

අථ තං ධතරට්ඨො: පුච්ඡී, කෙනප නන්තර රඤ්ඤ පෙඨිතොසිති. මහාරුජ රුජා මෙ එවමහ. මයා සකලජම්බුදීපෙ රුජ්ඣි සද්ධිං මිත්ත ධමමො කතො ඉද්දති ධතරට්ඨනාගරඤ්ඤ සද්ධිං කාතුං මම ධිතරං සමුද්දරං දමමිති වතා මං පභිණී. තුලෙහ පපසාදි අකතා මයා සද්ධිං යෙව පරිසං පෙසෙත්වා දිවසං ආපෙත්වා දුරිකං ගණ්ඨට්ඨාති. සො තුස්සිත්වා සකකාරං කතා තෙන සද්ධිං වත්තාරො නාගමාණවකෙ පෙසෙසි. ගච්ඡ්ථ රඤ්ඤ වචනං සුතා දිවසං ආපෙත්වා එට්ඨාති.

තෙ සාමුච්ඡි වතා කච්ඡපං ගහෙත්වා නාගභවතා තික්කමිංසු. කච්ඡපො යමුනාය ව බාරුණසියා ව අනත්තරෙ එකං පදුමසරං දිස්වා එකෙනුපායෙන පලාසිතුකාමො එවමහ හො නාගමාණවතා අමහාකං රුජා ව පුත්තදරෙවස්ස මං උදකතො වරන්තං රුජතිවෙසනං ගතං දිස්වා පදුමාතිනො දෙහි තිසමුලාලෙදෙහිති යාවන්ති අහං තෙසං අන්තරාය තාති ගණ්ඨස්සාමි එත්ථ මං විස්සරේත්වා මං අපස්සන්තාපි පුරෙතරං රඤ්ඤ සන්තිකං ගච්ඡ්ථ. අහං වො තන්තෙව පසයිස්සාමිති. තෙ තස්ස සද්දහිත්වා තං විස්සරේත්සුං. සො තත්ථ එකමනෙත නිලීයි. ඉතරෙපි තං අදිත්වා රඤ්ඤ සන්තිකං ගතො භවිස්සාතිති ගන්තවා මාණවක වණෙණන රුජානං උපසබ්බමිංසු.

රුජා පටිසන්තාරං කතා කුතො ආගතන්තාති පුච්ඡී. ධතරට්ඨස්ස සන්තිකා මහාරුජාති. කීං කාරණාති. මහාරුජ මයා තස්ස දුතා ධතරට්ඨො වො ආරොග්ගං පුච්ඡති. යඤ්ච ඉච්ඡ්ථ තං වො දෙහි තුමහාකං කීර ධිතරං සමුද්දරං අමහාකං රඤ්ඤ පාදපරිවාරිකං කතා දෙට්ඨාති. ඉමමත්ථං පකාසෙන්නා පඨමං ගාථමාහංසු.

යං කිඤ්චි රත්තං අපි ධතරට්ඨතිවෙසනෙ,
සබ්බාති තෙ උපායනතු ධිතරං දෙහි රුජිනොති.

තත්ථ සබ්බානි හෙ උපායනතුති තස්ස නිවෙසනෙ සබ්බානි රත
නාති තච නිවෙසනං උපායනතු උපගච්ඡන්තුති අපේඨා.

තං සුච්චා රුජා දුතියං ගාථමාහ.

න නො විවාහො නාගෙහි කතපුබ්බො කුදුවනං,
තං විවාහං අසංයුතතං කථං අවෙහ කරොමසෙති.

තත්ථ අසංයුතතනාති අයුතතං තීරච්ඡානෙහි සද්ධිං සංසග්ගං
අනුච්ඡිතං. අමෙතති අවෙහ මනුස්සජාතීකා සමානා කථං
තීරච්ඡානාතං සච්ඡිකං කරොම.

තං සුච්චා තෙ මාණවකා සචෙ තෙ ධනරටෙය්න සද්ධිං සච්ඡිකො
අනුච්ඡිතො අථ කස්මි අත්තනො උපට්ඨාතං විතතසුලකච්ඡපං
සමුද්දරං නාම තෙ ධිතරං දමිතී අමහාකං රඤ්ඤ සනතීකං
පෙසෙසි. එවං පෙසෙච්චා ඉදුති තෙ අමහාකං රුජානං පරිහවං
කරොන්තස්ස කතතබ්බයුතතං ජාතියාම මයං හි නාගා නාමාති
ච්චා රුජානං තජ්ජයන්තා දො ගාථා අභාසිංසු.

ජිවිතං නුත තෙ වතනං රට්ඨං වා මනුජාධිප,
නති නාගෙ කුපිතමිති විරං ජිවන්ති තාදිසා.

යො තිං දෙව මනුස්සොසු ඉද්ධිමන්තං අතිද්ධිමා,
වරුණස්ස තියං පුතනං යාමුතං අතිමඤ්ඤසිති.

තත්ථ රට්ඨං වාති එකංසෙන තච ජිවිතං වා රට්ඨං වා පරිච්චාතං.
තාදිසාති කුමාදිසා එවං මහානුභාවෙ නාගෙ කුපිතෙ විරං ජිවිතුං
න සකෙකානති. අන්තරුගෙව අන්තරධායනති. යො තිං දෙවොති
දෙව යො තිං මනුස්සො සමානො. වරුණස්සාති වරුණනාගරුස්ස.
තියං පුතනනති අජිකිතතිකපුතනං. යාමුතනති යමුතාය ගෙට්ඨාජාතං.
තනො රුජා දො ගාථා අභාසි.

නාතිමඤ්ඤමි රුජානං ධනරට්ඨං යසසිනං,
ධනරටෙය් හි නාගාතං බහුත්තමපි ඉස්සරො.

අති මහානුභාවොපි න මෙ ධිතරමාරහො,
බතතියොව විදෙහානං අභිජාතා සමුද්දජාති.

තත්ථ බහුත්තමපිති පඤ්චයොජනසතිකස්ස නාගභවතස්ස ඉස්සර
භාවං සකායෙවමාහ. න මෙ ධිතරමාරහොති එවං මහානුභාවොපි
පනෙස්සො අභිජාතිකතතා මම ධිතරං අරහො න හොති. බතතියොව
විදෙහානනති ඉදං මාතිපකෙබ්බසුතඤ්ඤ දෙස්සෙනො ආහ. සමුද්දජාති
යොව විදෙහරුජපුතො මම ධිතා සමුද්දජති, උහොපි අභිජාතා
අඤ්ඤමඤ්ඤං සංවාසමරහනති නගෙස්ස මණ්ඩුකභතබ්බස්ස සපස්ස
අනුච්ඡිතාති ආහ.

නාගමාණවකා තං තපේච නාසාවාතෙන මාරෙකුකාමා හුච්චාපි
අමහාකං දිවසං ංපන්තාය පෙසිතාතං ඉමං මාරෙච්චා ගන්තුං න
සුතනං ගන්තුං රඤ්ඤ අචිකිත්ථා ජාතියාමාති තෙ තපේච

අනතරභිතා කිං තාතා ලඛ්ඛා මො රුජඛිතාති රඤ්ඤා පුච්ඡිතා
කුජ්ඣිකා කිං දෙව අමෙහ අකාරණෙන යන්ථ වා තන්ථ වා පෙසෙසි.
සවෙපි මාරෙකුකාමොසි ඉංධව නො මාරෙහි. සො භූමෙහ අනෙකා
සති පරිභාසති අතතනො ධිතරං ජාතිමිදෙන උක්ඛිපතීති තෙන
වුත්තඤ්ඤා අවුත්තඤ්ඤා වතා රඤ්ඤා නොධං උපපාදයිංසු. සො
අතතනො පරිසං සනතිපාතෙත්තුං අණ්ණපෙතොනා ආහ.

කම්බලස්සතරු උචේදනතු
සබ්බෙ නාගෙ නිවේදය,
බාරුණසිං පවජ්ජනතු
මාව කිඤ්චි විහෙස්සනති.

තන්ථ කම්බලස්සතරුති කම්බලස්සතරු නාම තස්ස මාතිපක්ඛිකා
සිනෙරුපාදෙ වසනකා නාගා තෙව උච්චනතු අඤ්ඤාව වතුසු දිසාසු
වතුසු අනුදිසාසු යත්තකා ව මස්සං වචනකරු තෙ සබ්බෙ නාගෙ
නිවේදය. ගතවා ජාතාපෙථ ඛිප්පං කිර සනතිපතථාති අණ්ණ
පෙතොනා එවමාහ. තතො සබ්බෙගෙව සිසං සනතිපතීතෙති කිං
කරෙමි දෙවැති වුත්තෙහ සබ්බෙපිමෙ නාගා බාරුණසිං පවජ්ජනතුති
ආහ. තන්ථ ගතවා කිං කාතබ්බං දෙව කං නාසාවාතප්පහාරෙන හසමං
කරෙමාති ව වුත්තෙහ රුජඛිතරි පටිබ්භාවිත්තතාය තස්සා විනාසං
අතිවජ්ජනො මාව කිඤ්චි විහෙස්සනති ආහ. භූමෙහසු කෙවි කිඤ්චි
මාවිහෙස්සනති අන්තො. අයමෙවමා පාසො.

අථ නං නාගා සවෙ කොවි මනුස්සො න විහෙස්සෙතබ්බො. තන්ථ
ගතවා කිං කරිස්සාමාති. අථ නෙ ඉදඤ්ච කරෙථ අහවපි ඉදං නාම
කරිස්සාමීති ආවිකතනො ගාථාදායමාහ.

නිවෙසනෙසු සොබෙහසු රජියා වච්චරෙසු ව,
රුක්ඛගෙහසු ව ලම්බනතු විතතා තොරණෙසු ව.
අහවපි සබ්බසෙනෙහ මහතා සුමහං පුරා,
පරික්ඛිපිස්සං හොගෙහි කාසිනං ජනගං හයනති.

තන්ථ සොබෙහසුති පොක්කරණීසු. රජිසාති රජිකාය. විනාශාති,
විතතසරිරා හුතා එතෙසු වෙව නිවෙසනාදිසු දාරතොරණෙසු ව
ඔලම්බනතු එතතකං නාගා කරොනතු කරොනතා ව නිවෙසනනොව
මඤ්චපිසානං ගෙව්ඨා ව උපරි ව අනොගබ්බාදිසු ව බිති ගබ්බාදිසු ව
පොක්කරණීනං උදකපිටෙඨ රජිකාදිනං පස්සෙසු වෙව එලෙසු ව
මහනානි සරිරාති මාපෙතො මහනෙහ එණෙකඤා කම්මාරගග්ගරියො
විග්ග ධම්මානා සුසුති සද්දං කරොනතා ඔලම්බ ච වෙව නිපජ්ජ ච
අත්තානං පත දුරකානං ජරාජණණානං සමුද්දජායාති ඉමෙසං
වතුනතං මාදස්සතින්ථ අහවපි සබ්බසෙනෙහ මහනෙහ සරිරෙන
ගතවා සුමහතං කාසිපුරං සත්තකම්බනතු හොගෙහි පරික්ඛිපිස්සං
මහනෙහ ව නං එණෙන ජාදෙතො එකකිකාරං කතො කාසිනං
හයං ජනෙතොනා සුසුති සද්දං මුඤ්චිස්සාමිති.

නාගා තථා අනංසු.

තමන් පකාසෙනෙතා සන්ධා ආහ.

තස්ස තං චචතා සුඛා උරගා නෙකචණ්ණිනො,
බාරාණසිං පචජ්ජිංසු නච කිංකරි විහෙදස්ස.

නිවෙසනෙසු සොබෙහසු රථියා චචචරෙසු ච,
රුක්ඛගෙහසු ච ලම්බිංසු විතතා තොරණෙසු ච.

තෙ දිස්වාන ලම්බනෙත පුත්‍රි කච්චිංසු නාරියො,
තාගෙ සොණ්ඩිකතෙ දිස්වා පස්සසනෙත මුත්තං මුත්තං.

බාරාණසි පච්චාසිතා අතුරා සමපජ්ජථ,
බාහා පගග්ග පකකඤ්ඤං ධිතරං දෙහි රාජිනොති.

තත් නෙකචණ්ණිනොති නිලාදිවසෙන අනෙකචණ්ණා ඵච
රුපානිති තෙ රුපානි මාපසිංසු. පචජ්ජිංසුති අසිරිත්තසමයෙ
පවිසිංසු. ලම්බිංසුති ධතරට්ඨන චුත්තනිසාමෙනෙව සබ්බෙ තෙසු
තෙසු ආනෙසු මනුස්සානං සඤ්චාරං පච්චිජ්චා ඔලුම්බිංසු. දුතා
හුචා ආගතා පන චතතාරෙ නාගමාණවකා රඤ්ඤා සයනස්ස
චතතාරෙ පාදෙ පරික්ඛිපිතා උපරිසිසෙ මගනෙත ඵණෙ කතා
තුණ්ණිති සිසං පහරන්තා දාසා විචරිතා පස්සසන්තා අට්ඨංසු. ධත
රට්ඨාපි අත්තතා චුත්තනිසාමෙනෙව නගරං පටිච්චාදෙසි. පබ්බුකි
මාතා පුරිසා යතො යතො හන්ථං වා පාදං වා පසාරන්තා තත්
තත් සපෙප පුපිතා සපෙපා සපෙපාති විරවිංසු. යෙසු ගෙගෙසු දිපා
ජලනති තෙසු ඉපියො පබ්බුඤා ගොපානසියො ඔලොකෙතා
ඔලුම්බනෙත තාගෙ දිස්වා බහු ඵකපපහාරෙන කච්චිංසු. ඵචං සකල
නගරං ඵකරුමමහොසි. සොණ්ඩිකතොති කතඵණ. පකකඤ්ඤාති
විහාතාය රත්තියා නාගානං අස්සාසවාතෙන සකලනගරෙව රුජතිවෙ
සෙනෙ ව උපපාතියමානෙ විය භිතා මනුස්සා නාගරුපෙ කිස්ස නො
විහෙදෙථාති චතා තුමහානං රුජා ධිතරං දස්සාමිති ධතරට්ඨස්ස දුතං
පෙසෙතා පුත තස්ස දුතෙති ආගන්තා දෙහිති චුත්තතා අමහාකං
රුජානං අනෙකාසි පරිහාසි සවෙ අමහාකං රඤ්ඤා ධිතරං දස්සති
මුඤ්ඤම සවෙත දස්සති සකලනගරස්ස ජිවිතං තජ්චි චුත්තත තෙතති
නො සාමි ඔකාසං දෙථ මයං ගන්තා රුජානං යාවස්සාමාති
යාවන්තා ඔකාසං ලභිතා රුජචාරං ගන්තා මහනෙතන රවෙන
පකකඤ්ඤං හරියාපිස්ස අත්තනො අත්තනො ගබ්බෙසු නිපන්නතාව
ධිතරං ධතරට්ඨරඤ්ඤා දෙහිති ඵකපපහාරෙනෙව කච්චිංසු. තෙපි නං
චතතාරෙ නාගමාණවකා දෙහි දෙහිති තුණ්ණික සිසෙ පහරන්තා
අට්ඨංසු.

සො නිපන්නකොව නගරවාසිකාතඤ්ඤා අත්තනොව හරියානං
පරිදෙවනං සුඛා චතුතිච නාගමාණවෙති තජ්ජිත්තතා මරණභය
භිතො මම ධිතරං සමුද්දරං ධතරට්ඨස්ස දමිති තික්ඛන්තා කපෙසි.
තං සුඛා සබ්බෙපි නාගරුජානො ගාචුත්තමත්තං පටික්ඛමිති

දෙවනගරං මාපෙච්චා තත්ථ ධීතා ධීතරං කීර් පෙසෙතුඤ්ච පණ්ණාකාරං
පභිඤ්ඤාසු, රුජා තෙති ආගතපණ්ණාකාරං ගහෙච්චා තුමෙත ගව්ඡථ
අභං ධීතරං අමච්චානං ගතෙථ පභිඤ්ඤාසුමිති තෙ උයොසාපේඤ්චා උපර්
පාසාදං ආරොපෙච්චා සිහපඤ්ජරං විවරිතා, අමම පය්‍යසෙභං
අලභිකතනගරං සිං කීර් එත්ථ එතස්ස රඤ්ඤා අග්ගමහෙසී භවිස්සයි
න දුරෙ තගරං උකකණ්ඨිතනාලෙයෙව ආගතතුං සකකා එත්ථ තෙ
ගතතබ්බතති සඤ්ඤාපෙච්චා සීඝං නගාපෙච්චා සබ්බාලභිකාරෙති
අලභිකරිතා ඡත්තයොගෙහ නිසීද්දපෙච්චා අමච්චානං ගතෙථ දතා
පෙසෙසී, නාගරුජානො පච්චුග්ගමණං කත්වා මහාසකකාරං කරිංසු.
අමච්චා තගරං පවිසීතා තං තස්ස දතා බ්‍රහ්මනං ආදාය නිවතතිංසු.
රුජධීතරං පාසාදං අරොපෙච්චා අලභිකතදිබ්බසයෙති නිපජ්ජාපෙසු.
තං බණ්ණෙඤ්ඤව තං මාණවිතා බුජ්ජාදිවෙසං ගහෙච්චා මනුස්ස
පරිවාරිකායො විය පරිවාරිංසු.

සා දිබ්බසයෙන නිපජ්ජාමතතාව දිබ්බඵයං ථුසිතා නිද්දං ඔකකමි.
ධතරට්ඨා තං ගහෙච්චා සද්ධිං නාගපරිසාය තත්ථවනතරතිතො
නාගභවතෙ යෙව පතුරහොසී, රුජධීතා පබුජ්ඣිතා අලභිකතදිබ්බස
යනඤ්ච අඤ්ඤව සුවණ්ණ මණ්මයපාසාදදයො උයොනපොකනරුජී
යො අලභිකතදෙවනගරං විය නාගභවනං දිස්වා බුජ්ජාදිකා
පරිවාරිකායො පුච්ඡී, ඉදං තගරං අතිවිය අලභිකතං න අමහානං
තගරං විය කසෙසතතති, සාමිකස්ස සත්තකං තෙ දෙවිති න
අපපුඤ්ඤා එවරුපං සමපතතිං ලභනති මහාපුඤ්ඤතාය තෙ අයං
ලභාති, ධතරට්ඨොපි පඤ්ඤයොජ්ජනසතිතෙ නාගභවතෙ හෙරිං
චරුපෙසී යො සමුද්දජාය සප්පවණ්ණං දසෙසති තස්ස රුජාණා
භවිස්සතිති, තස්මා එතොපි තස්සා සප්පවණ්ණං දසෙසතුං සමත්ථො
නාම නාහොසී, සා මනුස්සලොකසඤ්ඤාය එව තත්ථ තෙන සද්ධිං
සමොදමානා පියසංවාසං වසී.

නගරභිණ්ඩං නිට්ඨිතං.

සා අපරභාගෙ ධතරට්ඨං පටිච්ච ගභං පටිලභිතා පුත්තං විජාසි
තස්ස පියදස්සනත්තා සුදස්සනොති නාමං කරිංසු, පුත්ත අපරං පුත්තං
විජාසී, තස්ස දත්තොති නාමං කරිංසු, සො පන බොධිසත්තො,
පුත්තකං විජාසී, තස්ස සුභගොති නාමං කරිංසු, අපරමපි විජාසී, තස්ස
අරිට්ඨොති නාමං කරිංසු, ඉති සා චත්තාරො පුත්තෙ විජාසිතාපි නාග
භවතභාවං න විජානාති.

අපේකදිවසං අරිට්ඨස්ස ආවිසබ්බි තව මාතා මානුසී න
නාභිනීති, අරිට්ඨො විමංසිස්සාමි නතති එකදිවසං එතං පිට්තෙතාව
සප්පසරිරං මාපෙච්චා තඤ්ඤට්ඨන මාතු පිට්ඨිපාදෙ සට්ටෙසී,
සා තස්ස සප්පසරිරං දිස්වා භීතතයිතා මහාරවං රවිතො
තං භූමියං බිපජනී නබෙන තස්ස අකං භීඤ්ඤා, නතො
ලොතිතං පශ්‍යෙරි, රුජා තස්සා සද්දං සුචා කියෙසසා විරවතිති
පුච්ඡිතා අරිට්ඨන කතකිරියං දිස්වාති සුචා ගණ්ඨථ නං දසං.

ගහෙතො ජීවිතකකියං පාපෙපාති තජේජනො ආගඤ්ඤි. රුජ්ඣිතා
තස්ස කුජ්ඣිතභාවං ඤ්ඤා පුත්තසිනෙහෙන දෙව පුත්තස්ස මේ අකඤ්ඤි
භින්නං බම්බෙතස්සාති. රුජා එතාය එවං වදන්තියා කං සකකා
කාතුනති බමි. සා තං දිවසං ඉදං නාගභවනනති අඤ්ඤාසි. තතො
පට්ඨාය ව අරිවේදා කාණ්ඩවේදා නාම ජාතො වත්තාණෙපි පුත්තො
විඤ්ඤාතං පාපුණ්ණි.

අථ නෙසං පිතා යොජනසතිකං යොජනසතිකං කතො රජු.
අද්දසි. මහනෙතා යසො අහොසි. සොළස සොළස නාගඤ්ඤා
සහස්සාති පරිවාරසිංසු. පිතු එකයොජනසතිකමෙව රජු අහොසි.
තයො පුත්තා මාසෙ මාසෙ මාතාපිතණ පසසිතුං ආගච්ඡන්ති.
බොධිසතෙතො පන අනුධුමාසෙන ආගච්ඡති. නාගභවනෙ සමුට්ඨිතං
පඤ්ඤං බොධිසතෙතොව කපේති. පිතරු සද්ධිං විරූපකම්මභාරජස්සාපි
උපට්ඨානං ගච්ඡති තස්ස සන්තිකෙ සමුට්ඨිතං පඤ්ඤාමපි සොච කපේසි.

අපේකදිවසං විරූපකෙඤ්ඤා නාගපරිසාය සද්ධිං තිදසපුරං ගන්තො
සකකං පරිවාරණො නිසිනෙන දෙවෘතං අත්තරෙ පඤ්ඤං සමුට්ඨාසි.
තං කොචි කපේතුං නාසකඤ්ඤා. පලලකවරගතො පන හුතො මහා
සතෙතොව කපේසි. අථ නං දෙවරුජා දිබ්බගඤ්ඤාපුප්ඵති පුජෙතො දත්ත
තං පඨවිසමානාය විපුලාය පඤ්ඤාය සමන්තාගතො ඉතොපට්ඨාය
භූරිදත්තො නාම භොතිති භූරිදත්තොතිස්ස නාමං අකාසි.

සො තතොපට්ඨාය සකකස්ස උපට්ඨානං ගච්ඡන්තො අලඛකතවෙජ්
යන්තපාසාදං දෙවච්ඡරු අතිමනොහරං සකකසමපත්තිඤ්ඤා දිස්වා
දෙවලොකෙ පියං කතො කිං ඉමිනා මඤ්ඤාකභකෙඤ්ඤා අත්තභාගෙවන
නාගභවනං ගන්තො උපොසථවාසං වසිතො ඉමස්මිං දෙවලොකෙ
උපපත්තිකාරණං කරිස්සාමිති විනෙතො නාගභවනං ගන්තො මාතා
පිතණ ආපුච්ඡ අමම තාත උපොසථකමම කරිස්සාමිති. සාධු තාත
කරෙති කරෙන්නො පන බති අගන්තො ඉමස්මිං යෙවනාගභවනෙ
එකස්මිං සුඤ්ඤවිමානෙ කරෙති බති ගතානං පන නාගානං. මහත්තං
භයන්ති. සො සාධුති පටිසුණ්ණිතො තණ්ව පුඤ්ඤවිමානෙ ආරාමියො
තෙසු උපොසථවාසං වසති.

අථ නං නානාභූරියභජා නාගඤ්ඤා පරිවාරෙතති. සො
න මය්හං ඉධ වසන්තස්ස උපොසථකමම. මන්තං පාපු
ණ්ණියති මනුස්සපථං ගන්තො උපොසථකමම. කරිස්සාමිති
විනෙතො නිවාරණභයෙන මාතාපිතුන්තං අනාරුචෙතො අත්තතො
හරියායො ආමනෙතො හඳෙද අහං මනුස්සලොකං ගන්තො යමුනා
තීරෙ මහානිමුග්ගාරුකෙකො අභි. තස්ස අවිදුරෙ වමිකමන්තෙ
භොගෙ ආභුජිතො වතුරඛිකසමන්තාගතං උපොසථං අභිට්ඨාය
නිපජ්ජිතො උපොසථකමම. කරිස්සාමි මයා සබ්බරත්ති. නිපජ්ජිතො
උපොසථකමම කතෙ අරුණ්ණකමණ්වෙලායමෙව තුමෙහසු දස දස
භොජනියො වාරෙන භූරියභජා මම සන්තිකං ආගන්තො ම.

ගනෙති ව පුපෙථිති ව පුපේතා ගාඤ්චා නව්විතා මං ආදාය නාග
 ගවතමෙව ආගව්ජනතුති වතා තත්ථ ගනාතා වමමිකමත්තෙකෙ ගොගෙ
 ආභුජ්චා යො මම වමමං වා නහාරං වා අට්ඨං වා රුහිරං වා ඉව්ජති
 සො හරතුති වතුරභගසමන්තාගතං උපොසථං අබ්බිධාය
 නභගලසිසමත්තමෙව සරීරං මාපෙචා තිපනොතා උපොසථං
 කාමමකාසි. අරුණෙ උට්ඨගනොතයෙව නාගමාණවිසා ගතාතා යථානු
 සිට්ඨං පටිපජ්ජිතා නාගගවනං ආනෙතති.

තස්ස ඉමිතා තියාමෙනෙව උපොසථකමමං කරෙන්නාසං දීඝො
 අද්ධා විතිවනොතා. තද ඵකො බාරණසිද්ධාරගාමවාසී බ්‍රාහ්මණො සොම
 දතොතන තාම පුතොතන සද්ධං අරඤ්ඤං ගතාතා සුලයනාපාසවාගුරු
 ඔබ්බිතා මගෙ වසිතා මංසං කාවෙනාහරිතා විකාණිතොතොව
 ජිවිතං කපෙපති.

සො ඵකදිවසං අනතමසො ගොධපොතකවෙනවටි අලුතිතා
 තාත සොමදතන සවෙ භූව්ජනත්තං ගමිස්සාම මාතා තෙ කුජ්ඣිස්සති
 යං කිඤ්චි ගහෙතොව ගමිස්සාමාති බොධිසත්තස්ස තිපනන
 වමමිකට්ඨානාතිබුබො ගතොතා පාණීයං පානුං යවුතං ඔතරන්නාතං
 මගාතං පදවලඤ්ඤං දිස්වා තාත මගමගොතා පඤ්ඤායති තං
 පටික්කමිතා තිට්ඨ අහං පාණීයත්තං ආගතං මගං විජ්ඣස්සාමිති
 ධනුං ආදාය මගෙ ඔලොකෙනොතා ඵකයමිං රුක්ඛමුලෙ අට්ඨාසි.

අපේකො මගො සායණසමයෙ පාණීයං පානුං ආගතො සො
 තං විජ්ඣති. මගො තත්ථ අපතීතා සරවෙගෙන තජ්ජිතො ලොතිතො
 පග්ගරනොතන පලාසි. පිතාපුතා නං අනුබන්ධා පතීතට්ඨානෙ මංසං
 ගහෙතා අරඤ්ඤ නික්ඛමනා සුරියත්ථගමණවෙලාය තං නිත්‍රොධං
 පචා ඉදුති අකාලො න සක්කා ගතතුං ඉධෙව වසිස්සාමාති මංසං
 ඵකමනොත ඤාපෙචා රුක්ඛං ආරුක්ඛා විටපනතරෙ තිපජ්ජංසු.
 බ්‍රාහ්මණො පවුබ්බසමයෙ පබුජ්ඣිතා මගසද්දසවණං සොතං ඔදති.
 තයමිං ඛණෙ නාගමාණවිසායො ආගතො බොධිසත්තස්ස පුපථා
 සනං පඤ්ඤපෙසුං. සො අභිසරීරං අනතරධාපෙචා සබ්බලඛකාර
 පතිමණ්ඩිතං දිබ්බසරීරං මාපෙචා සක්කලීලාය පුපථාසනෙ තිසිදි.
 නාගමාණවිසාපි නං ගකුමාලාදීති පුපේතා තුරියාති වාදෙතා නවම
 ගිතං පට්ඨපෙසුං.

බ්‍රහ්මණො තං සද්දං සුචා සො නු බො ඵස ජාතිස්සාමි නානති
 අළොතා පුතතාති චතාපි පුතතං පබොධෙභුං අසනෙකානොතා
 සයදු සො කිලංතො ගවිස්සති අගමෙව ගමිස්සාමිති රුක්ඛා මරුක්ඛා
 තස්ස සතතිකං අගමාසි. නාගමාණවිසා තං දිස්වා සද්ධං තුරියෙති
 භූමියං තිබුජ්ජිතා නාගගවනමෙව ගතා. බොධිසත්තො ඵක
 තොව අහොසි. බ්‍රහ්මණො තස්ස සතතිනෙ ඤාතා පුච්ජනොතා
 ගාථාදායං අහාසි.

පුප්පාභිභාරයා වනයා මජ්ඣේ
 කො ලොහිතකෙතො විහතනනරංසො,
 කා කමුක්කාසුරධරා සුවන්තා,
 තිට්ඨන්ති නරියො දස වජ්ජමානා,
 කො තං බ්‍රහ්මාබාහු වනයා මජ්ඣේ
 විරොවසී සතසිතෙතාව අගභි,
 මහෙසකෙතො අඤ්ඤතරොසී යකෙතො
 උද්ගු නාගොසී මහානුභාවොති.

තත් පුප්පාභිභාරයාති බොධිසත්තයා පුජායාහත්තෙත දිබ්බ
 පුප්පාභිභාරෙන සමන්තාගතයා. කොති කො නාම තං. ලොහි
 තකෙතොති රතනකෙතො. විහතනනරංසොති පුපුලඅනනරංසො.
 කමුක්කාසුරධරාති සුවණ්ණාලකාරධරා. බ්‍රහ්මාබාහුති මහාබාහු.

තං සුන්තා මහාසතෙතො සවෙපි සකකාදිසු අඤ්ඤතරො
 අභමසමිති වකකාමි සද්දගිස්සතෙවායං බ්‍රාහ්මණො අජ්ජ පන මයා
 සවමමෙව කපේතුං වට්ටනීති විනොන්තා අතතතො නාගරජභාවං
 කපෙනො අහ.

නාගොහමයමි. ඉද්ධිමා තෙජසී දුරතීක්කමො,
 බසෙය්‍යං තෙජසා කුද්ධො ජිතං ජනපදං අපි.
 සමුද්දජා හි මෙ මානා ධනරට්ඨො ව මෙ පිතා,
 සුදස්සනකණ්ටෙයාසමි හුරිදතෙතාති මං විදුති.

තත් තෙජසීති විසතෙජෙන තෙජවා. දුරතීක්කමොති අඤ්ඤත
 අතික්කමිතුං අසකකුණේයො. බසෙය්‍යන්ති සවාහං කුද්ධො ජිතං
 ජනපදං බසෙය්‍යං පඨවියං මම දුරාය පතීතමන්තාය සද්ධිං පඨවියා
 මම තෙජසා සබ්බො ජනපදෙ හසමං හවෙය්‍යාති. සුදස්සන
 කණ්ටෙයාසමිති අහං මම භාතු සුදස්සනස්ස කණ්ටෙයා. විදුති එවං
 මං පඤ්චයොජනසතීකො නාගභවතො ජාතනාති.

ඉද්දඤ්ච පන වන්තා මහාසතෙතො විනොන්ති අයං බ්‍රාහ්මණො
 වණ්ණො ඵරුසො අභිගුණිකස්ස ආරොවෙත්වා උපොසථකමස්ස මෙ
 අනනරායමපි කාරෙය්‍ය යනුනාහං ඉමං නාගභවනං තෙත්වා මහනනං
 යසං දත්වා උපොසථකමමං අද්ධනියං කාරෙය්‍යන්ති. අථ නං බ්‍රාහ්මණ
 මහනනං තෙ යසං දස්සාමි රමණීයං නාගභවනං එහි තත් භව්‍යමාති
 සාමි පුතෙතො මෙ අජී. තස්මිං අංගච්ඡන්තො ගමිස්සාමිති. අථ නං
 බොධිසතෙතො ගච්ඡ බ්‍රාහ්මණ ආතෙති නන්ති වන්තා අතතතො ආවාසං
 ආවික්කතෙතො අහ.

යං ගමනීරං සද්දවට්ටං රහදං හෙසමං අවෙකකසී,
 එස දිව්‍යො මමාවාසො අනෙකසතපොරිසො.

මසුරකොඤ්චාභිරුදං තිලොදං වනමජ්ඣිකො,
 යමුනං පවිස මාහිතො බෙමං වතතවතං සිවනති.

තත් සද්ධම්මනති සද්ධම්මතන ආවටං. ගෙසමනති ගගනකං. අවෙක්ඛසිති යං එතං එවරුපං රහදං පසාසි. මසුරකොඤ්ඤාති රුදන්ති උගොසු තිරෙසු වනසවාය වසනෙනති මසුරෙති ව කොඤ්ඤති ව අභිරුතං උපගිතං. නිලොදන්ති නිලසලිලං. චන් මජ්ඣන්තොති වන්මජ්ඣන්ත සන්දති. පටිස මාහිනොති එවරුපං යමුතං අභිනො හුන්වා පටිස. චන්තමනනති වන්තසමපන්නානං ආචාරවන්තානං වසනභූමිං පටිස. ගච්ඡ මුග්ගණ පුත්තං ආනෙතිති.

මුග්ගණො ගන්තො පුත්තස්ස තමත්ථං ආරොවෙත්වා නං ආනෙසි. මහාසතෙතො තෙ උගොපි ආදාය යමුතාතිරං ගන්තො තිරෙ සිතො ආහ.

තත් පතෙතො සානුවරෙ සහපුත්තෙතන මුග්ගණ,
පුජිතො මග්ගං කාමෙති සුඛං මුග්ගණ වච්ඡසිති.

තත් පතෙතොති නං අමානං හවනං පතෙතො හුන්වා. මග්ගනති මම සත්තකෙති කාමෙති පුජිතො. වච්ඡසිති තත් නාගහවනෙ සුඛං වසියාසි.

එවං වන්වා මහාසතෙතො උගොපි තෙ පිතාපුත්තෙ නාගහවනං අභිනෙසි. තෙසං තත් දිබ්බො අත්තභාවො පාතුහපි. අථ තෙසං මහාසතෙතො දිබ්බසමපත්තිං දන්වා වත්තාරි වත්තාරි නාගකඤ්ඤසතාති අදාසි. තෙ මහාසමපත්තිං අනුහවිංසු. බොධිසතෙතොපි අපපමතෙතො උපොසථකමමං කරෙති. අනිඤ්ඤාමාසං මාතාපිතුන්තං උපට්ඨානං ගන්තො ධම්ම කථං කථෙත්වා තතොව මුග්ගණස්ස සන්තීකං ගන්තො ආරොග්ගං පුච්ඡිත්වා යෙන තෙ අන්තොනං වදෙය්‍යාසි අනුක්කණ්ඨමානො අභිරමාති වන්වා සොමදත්තෙනපි සද්ධං පටිසන්තාරං කන්වා අත්තතො නිවෙසනං ගච්ඡති.

මුග්ගණො සංවච්ඡරං නාගහවනෙ වසිත්වා මන්දපුඤ්ඤතාය උක්කණ්ඨි. මනුස්සලොකං ගන්තුකාමො අගොසි. නාග හවනමග්ගං තිරගො විය අලභිකතපාසාදො බන්ධනාගාරං විය අලභිකත නාගකඤ්ඤායො යක්ඛිණීගො විය උපට්ඨතිංසු. සො අහං තාව උක්කණ්ඨිතො සොමදත්තස්සාපි විතනං ජාතියාමිති තස්ස සන්තිකං ගන්තො ආහ කිං තාත න උක්කණ්ඨසීති. කත්වා උක්කණ්ඨියාමි න උක්කණ්ඨාමි. නිං පන උක්කණ්ඨසී තාතාති. අම තාතාති. කිං කාරණං. තව මාතුචෙව භාතුහනිණිනඤ්ඤා අදස්සනෙන එති තාත සොමදත්ත ගච්ඡාමාති. සො න ගච්ඡාමිති වන්වා පුත්තපුත්ත පිතරු යාවිගමානො සාධුති සමපට්චි. මුග්ගණො පුත්තස්ස තාව මනො ලඤ්ඤා සමෙ පතාගං භූරිදත්තස්ස උක්කණ්ඨිතොවතිති වක්ඛාම අතිරෙකතරං මෙ යසං දස්සති එවං මෙ ගමණං න හවියාති එකෙන උපායෙනෙව සමපත්තිං වණෙණ්ණිත්වා නිං එවරුපං සමපත්තිං පතාය කිං කාරණං මනුස්සලොකං ගන්තො උපොසථකමමං කරෙසිති පුච්ඡිත්වා

සඤ්ඤායාසානි චුතොත නිං තාව ඵවරුපං සමපතනිං පභාස සඤ්ඤායා
උපොසථකමං කරෙසි. කිම්බිත පන මයං යෙ පරවධෙන ජිවිකං
කපෙපම අභවි මනුස්සලොකං ගතත්වා සද්ධතො දිස්වා පබ්බජිත්වා
සමණධම්මං කරිස්සාමිති තං සඤ්ඤාපෙස්සාමි. අථ මෙ සො ගමණං
අනුජාතිස්සනීති විනොතත්වා ඵකදිවසං තෙන ගතත්වා කිං බ්‍රාහ්මණ න
උක්කණ්ණසීති පුච්ඡිතො කුමහාකං සන්තිකා න කිඤ්චි පරිභාසනීති
කිඤ්චි ගමණපටිබද්ධං අවත්වා ආදිතො තාව තස්ස සමපතනිං
වණ්ණෙනොත්වා ආග.

සමං සමන්තා පරිතො බහුතභගරා මති,
ඉන්ද්‍රගොපකසඤ්ඤන්තා සොහති ගරිකුතමා.
රමමානි වතවෙනානි රමමා ගංසුපකුජතා,
බ්‍රහ්මපදමා තිට්ඨන්ති පොකඛරඤ්ඤ සුතිමිතා.
අට්ඨංසා සුකතත්ථමා සබ්බෙ වෙච්ඡියාමයා,
සහස්සථමා පාසාද පුරා කඤ්ඤති ජොතරෙ.
විමානං උපපතොසි දිබ්බං පුඤ්ඤති අත්තනො,
අසමබ්බං සිවං රමමං අවචනනසුබසංතිතං.
මඤ්ඤ සහස්සනෙත්තස්ස විමානං නාභිකඛබ්බි,
ඉද්ධි භි ත්‍යාසං විපුලා සක්කස්සෙව ජුතීමනොති.

තත්ථ සමා සමන්තා පරිතො පරිසමන්තතො සබ්බදිසාභාගෙසු
අයං තව තාගභවතෙ මති සුවණ්ණරජතමණිබුත්තවාලුකා පරිකිණ්ණා
සමාති සමන්තා බහුතෙති තගරගවෙජ්ඣි සමන්තාගතා සුවණ්ණ
ඉන්ද්‍රගොපකෙති සඤ්ඤන්තා. සොහති ගරිකුතමාති ගරිකුතණ්ණ
දිබ්බතිණ්ණ සඤ්ඤන්තා සොහති අත්තො. වතවෙනානිති වතසවා.
බ්‍රහ්මපදමාති පුජිත්වා පතිතෙති පද්‍රවපතෙති සඤ්ඤන්තා
උදකපිට්ඨා. සුතිමිතාති තව පුඤ්ඤසමපතනියා සුට්ඨතිමිතා.
අට්ඨංසාති තව වසනපාසාදෙසු අට්ඨංසා සුකතා වෙච්ඡියථමා
තෙති ඵලෙහති සහස්සථමා තව පාසාද නාගකඤ්ඤති පුරා විජෙජා
තන්ති. උප පතොසිති ඵවරුපෙ විමානෙ තිබ්බතොසිති අත්තො.
සහස්සනෙත්තස්ස විමානනති වෙජ්ජනනපාසාදං. ඉද්ධි භි ත්‍යාසං
විපුලාති යසමා තව අයං විපුලා ඉද්ධි තසමා නිං තෙන උපොසථ
කමෙතන සක්කස්සෙව විමානං න පත්තෙසි. අඤ්ඤං තතො උත්තරිං
මහතනං ණානං පත්තෙසිති මඤ්ඤමි.

තං සුත්වා මහාසනෙතා මාගෙවං බ්‍රාහ්මණ අවච, සක්කස්ස යසං
පටිච්ච අමහානං යසො සිතොරුසන්තිතෙ සාසපො විය බායති. මයං
තස්ස පරිවාරකෙපි න අයසාමාති වත්වා ගාථමාග.

මනසාපි න පත්තබ්බො ආනුභාවො ජුතීමනො,
පරිවාරයමානානං සඉන්ද්‍රං වසවන්තන්ති.

තස්සාපේ-බ්‍රහ්මණ් සකකස්ස යස්ස නාම එකං ද්‍රෝ තයො
වත්තාරො වා දිවසෙ න එතතතො සියාති මනසා විනේතනේතනාපි න
අභිපත්තබ්බො. යෙපි නං වත්තාරො මහාරුජානො පරිවාරෙතති
තෙසංපි සකකං දෙවරුජානං පරිවාරයමානානං ඉන්ද්‍රං නායකං කතො
වරුජානානං ස ඉන්ද්‍රානං ඔසමනතීනං වතුනානං ලොකපාලානං යසස්සාපි
අමානං තිරච්ඡානගතානං යස්ස සොළසිං කලං නායකතීති.

එවඤ්ච පත වතො ඉදං තෙ සහස්සනේතනස්ස විමානනති වචනං
සුත්වා අහං තං අනුස්සරිං අහං හි වෙජයනතං පතේතෙනා උපොසථ
කමමං කරොමිති තස්ස අතතනො පත්තං ආවිකබනේතා ආහ.

තං විමානං අභිජක්ඛාය අමරුතං සුබෙසිනං,
උපොසථං උපවසනේතා සෙමි වමමිකානුදානීති.

තත් අභිජක්ඛායාති තං පතේතො. සුබෙසිනනති එසිතසුඛානං
සුබෙ පතිට්ඨිතානං.

තං සුත්වා බ්‍රහ්මණො ඉදං මෙ ඔකාසො ලභොති
සොමනස්ස පතෙනා ගතං ආපුච්ඡෙනා ගාථාදායමාහ.

අහඤ්ච මගමෙසානො සපුතෙනා පාවිසිං වනං,
තං මං මතං වා ජිවං වා නාහිවෙදෙනති ඤාතකා.

ආමනතයෙ හුරිදත්තං කාසිපුතං යසස්සිනං,
තයා වො සමනුඤ්ඤාතා අපි පයොමු ඤාතකෙති.

තත් නාහිවෙදෙනතීති න ජාතනති. කපේතෙනාපි තෙසං නත්ති.
ආමනතයෙති ආමනතයාමි. කාසිපුතනති කාසිරුජධිතාය පුතං.
තතො බොධිසතෙනා ආහ.

එසොහි වත මෙ ජන්ද්‍රො යං වසෙසි මමනතිකෙ,
නහි එතාදිසා කාමා සුලභා භොතති මානුසෙ.
සවෙ තිං න ඉච්ඡෙසෙ වන්ත්‍රං මම කාමෙහි පුජ්ජෙනා,
මයා තිං සමනුඤ්ඤාතො සොත්ථිං පය්‍යාහි ඤාතකෙති.

ගාථාදායං වතො විනේතසි අයං මං නිස්සාය සුඛං ජිවෙනො
කස්සවි නාවිකස්සති එතස්ස සබ්බකාමදදං මණිං දය්‍යාමිති. අපස්ස
තං දදෙනො ආහ.

ධාරසිමං මණිං දිව්‍යං පසුං පුතෙත ව වින්දති,
අරෙගො සුඛිතො ගොති ගවේජවාදාය බ්‍රහ්මණොති.

තත් පසුංපුතෙත ව වින්දතීති ඉමං මණිං ධාරගමානො ඉමස්සානු
භාවෙන පසුං ව පුතෙත ව අඤ්ඤාදාය යං යං ඉච්ඡති තං සබ්බං ලභති.

තතො බ්‍රාහ්මණො ගාථමාහ.

කුසලං පටිනාන්‍යම් හුරිදත්ත වචො තව,
පබ්බජිස්සාමි ජිණේණාසමි න කාමෙ අභිපත්ථයෙති.

තස්සාදො-හුරිදත්ත තව වචනං කුසලං අනවජ්ජං තං පටිනාන්‍යම්
න පටිකම්පාමි. අහං පන ජිණේණා තස්මා පබ්බජිස්සාමි න කාමෙ
පත්ථයාමි කිං මෙ මණිනාති.

බොධිසත්තො ආහ.

බ්‍රහ්මවරියස්ස වෙ භඛේයා හොති හොගෙති කාරියං,
අවිකම්පමානො ඵය්‍යාසි බහුං දස්සාමි තෙ ධනනාති.

තත්ථ භඛේයාති බ්‍රාහ්මණ බ්‍රහ්මවරියවාසො නාම දුක්ඛරුදො අනති
රතස්ස බ්‍රහ්මවරියස්ස භඛේයා වෙ හොති තද් ගිහිභූතස්ස හොගෙති
කාරියං හොති ඵවරුපෙ කාලෙ තිං තිරසඛේකා හුතො මම සනතිකං
ආගච්ඡෙය්‍යාසි බහුං තෙ ධනං දස්සාමිති.

බ්‍රාහ්මණො ආහ.

කුසලං පටිනාන්‍යම් හුරිදත්ත වචො තව,
පුනපි අගමිස්සාමි සචෙ අදො භවිස්සාතිති.

තත්ථ සුනපිති පුනාපි. අයමෙව වා පාසො,

අථස්ස තත්ථ අවසිභුකාමනං ඤාතො මහාසත්තො නාගමාණවනො
ආමනොතො බ්‍රාහ්මණො මුහුස්සලොකං පාපෙසි.

තමත්ථං පකාසෙත්තො සත්ථං ආහ.

ඉදං වතො හුරිදත්තො පෙසෙසි වතුරෙ ජනෙ,
ඵථ ගච්ඡ උචෙඨථ බිප්පං පාපෙථ බ්‍රාහ්මණො.

තස්ස තං වචනං සුතො උච්ඡාය වතුරෙ ජනා,
පෙසිතා හුරිදත්තොති බිප්පං පාපෙසුං බ්‍රාහ්මණනාති.

තත්ථ පාපෙසුනාති යමුනාතො උත්තාරෙතො බාරණසිමය්‍යං
පාපසිංසු. පාපසිතො ච පන තුමෙහ ගච්ඡතාති වතො නාගභවනමෙව
පච්චාගමිංසු.

බ්‍රාහ්මණොපි තාත සොමදත්ත ඉමයමිං ධානෙ මිග,
විජ්ඣමහ ඉමයමිං සුකාරනාති පුහුනස්ස ආවිකම්පනො අනතරුමය්‍යෙහ
පොකකරණිං දිස්වා තාත සොමදත්ත නභායාමාති වතො සාධු තාතාති
වුත්තෙහ උහොපි දිබ්බාහරණාති දිබ්බවත්ථාතිව ඔමුඤ්චිතො භණ්ඩිකං
කතො පොකකරණිනිරුද්ධපෙතො ඔතරිතො නභාසිංසු. තයමිං බණේ

තාති පසාධනාති අනතරධාසිත්වා නාගභවනමෙව අගමිංසු. පඨමං නිවන්තාසාවපිළොතිකාව තෙසං සරීරේ පටිච්චවිමිංසු. ධනුසර සතතිශෝපි පානාතිකාව අගෙසුං. සොමදනෙතා නාසිතමා තාත තයාති පරිදෙවි.

අථ නං පිතා මා විතතයි, මිගෙසු සතෙතසු අරඤ්ඤ මිගෙ වසිත්වා ජ්විකං කපෙපසාමාති අසාසෙසයි. සොමදත්තමාතා තෙසං ආගමිණං සුත්වා පටිවුග්ගන්ත්වා සරං තෙත්වා අනතපාණෙන සත්තපෙපසි. බ්‍රාහ්මණො භූඤ්ජිත්වා නිද්දං ඔක්කමි. ඉතරු පුත්තං පුච්ඡි තාත එත්තකං කාලං කුහිං ගතන්තාති. අමම භූරිදත්ත නාග රුජෙනමා නාගභවනං නිතා තතො උක්කණ්ඨිත්වා ඉදුති ආගතාති. කිඤ්චි වො රතනං ආභතනති. නාභතං අමමාති. කිං කුමාතං තෙන ත කිඤ්චි දිත්තනති. අමම භූරිදත්තෙන මෙ පිතු සබ්බකාමදදෙද මණ්ඨි දිත්තො ආසි ඉමිතා පත ත ගතිතොති. කිං කාරණාති. පබ්බජිත්වාති කිරුති. සා එත්තකං කාලං දුරකෙමම හාරං කරුණොතා නාගභවනෙ වසිත්වා ඉදුති කිර පබ්බජිත්වාති කුරුකිත්වා විහිභජ්ජනදබ්බියා පිට්ඨිං පොථෙත්ති දුට්ඨබ්‍රාහ්මණ පබ්බජිත්වාමිති කිර මණ්ඨිරතනං ත ගණ්ඨි. අථ කසමා අපබ්බජිත්වා ඉධාගතොසි නිත්තිම සරු සිසනති සත්තපෙපසි. අථ නං හඳො මා කුරුකි අරඤ්ඤ මිගෙසු සතෙතසු අහං තඤ්ච දුරකෙව පොසෙසාමිති වත්වා පුත දිවසෙ පුත්තෙන සද්ධිං අරඤ්ඤං ගන්ත්වා පුරිමතිශාමෙනෙව ජ්විකං කපෙපසි.

වනපපවෙසකණ්ඩං හිට්ඨිතං.

තද දක්ඛණමහාසමුද්දස්ස දිසාභාගෙ හිමවනෙන සිඛලිවාසි එකො ගරුලො පක්කවාතෙහි සමුද්දෙ උදකං විසුහිත්වා නාග භවනං ඔතරිත්වා එකං නාගරජානං සිසෙ ගණ්ඨි. තදුති සුපණ්ණොතං නාගෙ ගගෙතුං අජාතනකාලො පණ්ඨිරජාතකෙන ජාතිංසු. සො පත තං සිසෙ ගගෙත්වාපි උදකෙ අනොත්ථරනෙතශෙව උක්ඛිපිත්වා ඔලුබිත්තං ආදාය හිමවනතමන්තොකෙන පායාසි. තද වෙකො කාසිරිට්ඨි වාසි බ්‍රාහ්මණො ඉසිපබ්බජ්ජං පබ්බජිත්වා හිමවනතපදෙසෙ පණ්ණ සාලං මාපෙත්වා පටිවසති. තස්ස වඩකමණ්කොටියං මහා නිත්‍රොධ රුක්කො සො තස්ස මුලෙ දිවා විහාරං කරුනති. සුපණ්ණො නිත්‍රොධ මන්තොක නාගං හරති නාගො ඔලුබිත්තො මොක්කන්තාය තඬිකුටෙත්ත නිත්‍රොධවිවිට්ඨි වෙදෙයි. සුපණ්ණො තං අජාතනොතාව මහබ්බලතාය ආසාසෙ පක්කන්දියෙව. නිත්‍රොධරුක්කො සමුලො උපාරිතො සුපණ්ණො නාගං දිස්වා සිඛලිවනං තෙත්වා කුණ්ඩන පහරිත්වා කුච්ඡං එලෙත්වා නාගමෙදං බාදිත්වා සරීරං සමුද්ද කුච්ඡමි ජ්වෙඛයි. නිත්‍රොධරුක්කො පතනො මගන්තං සද්දමසාසි සුපණ්ණො කිස්ස සද්දෙ එසොති අධො ඔලොකෙනො නිත්‍රොධ රුක්කො දිස්වා කුණො එස මයා උපාරිතොති විදනත්වා තාපසස්ස වඩකමණ්කොටියං නිත්‍රොධො එසොති තඬිකො ඤාත්වා අයං තස්ස

බහුපකාරෙ අකුසලං නු ඛො මෙ පසුතං උදාහු නොති තමෙව පුච්ඡති ජාතියාමිති මාණවකවෙසෙන තස්ස සන්ධිකං අගමාසි. තත්ථිං බණේ තාපසො තං ණානං සමං කරෙති.

සුපණණරුජා තාපසං චන්දිනා එකමන්තං නිසිනොනා අජාතනොනා විය කියාදින්නාං හතොත ඉදන්ති පුච්ඡ. එකො සුපණණො ගොවරන්ධාය නාගං හරන්තො නාගෙන මොක්ඛන්ධාය නිග්ගොධිවිට්ඨියා නබ්බුවෙතින් වේදිතාය අත්තනො මහබ්බලතාය පක්ඛන්දිනා ගතො අථෙඤ්ඤාකො උපාරිතො ඉදං තස්ස උපාරිතවත්තානන්ති. කිං පන හතොත තස්ස සුපණණස්ස අකුසලං හොතිති සචෙ න ජානාති අවෙතනකං නාම අකුසලං න හොතිති. නාගස්ස පන කිං හතොතති. සො ඉමං නාසෙතුං න ගණ්ති. මොක්ඛන්ධාය ගණ්ති. තස්මා තස්සාපි න හොති යෙවාති. සුපණණො තාපසස්ස තුග්ගිනා හතොත අහං සො සුපණණරුජා තුග්ගානං හි පඤ්ඤාවෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨා තුලෙන අරඤ්ඤායෙව චසථ. අහඤ්ඤකං ආලම්බායනමන්තං ජානාමි අනගෙසා මනොනා තමහං තුග්ගානං ආවර්ග්ගාගං කන්තා දමම් පතිගණ්හථ නන්ති. අලං මග්ගං මනොතන ගච්ඡථ තුලෙනති. සො තං පුත්‍රපුත්‍රං යාවිති සමපට්ඨ්‍යාපෙති මන්තං දන්තා ම ඔසධාති ආවිකම්බා පක්කාමි.

තත්ථිං කාලෙ බාරුණසියං එකො දලිඳුමුග්ගමණො බහුං ඉණං ගහෙති ඉණාසිකෙති වොදියමානො කිං මෙ ඉධ වාසෙන අරඤ්ඤා පටිසිති මහං සෙය්‍යොති නික්ඛමිති අනුපුබ්බෙන තං අස්සමපදං පටිසිති තාපසං චන්තසමපදාය ආරුධෙසි. තාපසො අයං මුග්ගමණො මග්ගං අතීවිය උපකාරකො සුපණණරුජෙත දිත්තං දිබ්බමන්තං අස්ස දස්සාමිති විනොතො මුග්ගමණ අහං ආලම්බායනමන්තං ජානාමි තං තෙ දමම් ගණ්හ නන්ති චති අලං හතොත න මග්ගං මනොතනන්තොති වුතොපි පුත්‍රපුත්‍ර නිබ්බන්ධා සමපට්ඨ්‍යාපෙති අදසියෙව තස්ස ච මන්තස්ස අනුච්ඡිකාති ඔසධාති වෙව මන්තපවාරඤ්ඤා සබ්බං කථෙසි.

මුග්ගමණො ලභො මෙ ජිවිතුපායොති කතිපාහං වසිති වාතාබාධො මෙ හතොත බාධතීති අපදෙසනං කන්තා තාපසෙන විස්සජ්ජිතො තං චන්දිනා බමාපෙති අරඤ්ඤා නික්ඛමිති අනුපුබ්බෙන යමුනාතීරං පති තං මන්තං සජ්ඣායනොනා මහාමග්ගෙන ගච්ඡති. තත්ථිං කාලෙ සහස්සමන්තා හුරිදත්තස්ස පරිවාරිකා නාගමාණවිකා තං සබ්බකාම. දදං මණ්ට්‍රතනං ආදාය නාගහවිතා නික්ඛමිති යමුනාතීරෙ වාලුකා රුසිමන්තො කපෙති තස්සොභාසෙන සබ්බරත්ති උදකනිද්‍රං කිලිති අරුණ්ණමණෙ සබ්බාලභිකාරෙන අත්තානං අලභ්ඤ්ඤා මණ්ට්‍රතනං පරිවාරෙති සිරිං පවෙසයමානා නිසිදංසු. මුග්ගමණොපි මන්තං සජ්ඣායනොනා තං ණානං පාපුණ්. තා මන්තසඳ්දං සුචාච ඉමිනා සුපණණෙන හවිතබ්බන්ති ගගනජ්ජිකා මණ්ට්‍රතනං අග්ග භෙද්ධාච පදවියං නිමුජ්ජිතා නාගහවිතං අගමංසු.

ප්‍රාග්බලණො මණ්ණිරතනං දිස්වා ඉදුනෙව මෙ මනෙතො සම්ඥොති
 නුට්ඨමානසො මණ්ණිරතනං ආදාය පායාසි. තස්මිං බණ්ණ සො
 නෙසාද්‍රාග්බලණො සොමදනෙතන සද්ධිං මිහවධාය අරඤ්ඤං
 පච්ඡිසනෙතො තස්ස හතෙත්තං මණ්ණිරතනං දිස්වා පුත්තං ආහ න භු ඵස
 සො අමහාකං සූරිදත්තෙන දිත්තමණ්ණිති. ආම තාත ඵසො සොති.
 තෙන හිස්ස අගුණං කපේත්වා ඉමං ප්‍රාග්බලණං වඤ්ඤාත්වා ගණනාමෙතං
 මණ්ණිරතනානි. තාත ත්වං පුබ්බෙ සූරිදත්තෙන දිය්‍යමානං න ගණති.
 ඉදුති පතෙස ප්‍රාග්බලණො තඤ්ඤාච වඤ්ඤාස්සති නුණ්ති ගොතිති.
 ප්‍රාග්බලණො හොතු තාත පස්සිස්සයි ඵතස්ස වා මම වා වඤ්ඤානාවතරී
 ආලම්බායනෙන සද්ධිං සලලපනෙතො ආහ.

මණ්ණි පග්ගග්ගා මඩගලාං සාබ්බවිත්තං මනෝරමං,
 සෙලං ව්‍යඤ්ඤාසමපන්නං කො ඉමං මණ්ණිමජ්ඣගාති.

තත්ථ මඩගලානති මඩගලසමමතං සබ්බකාමදදං. භො ඉමෙනති
 කුතිං ඉමං මණ්ණිං අධිගතොසි.

තතො ආලම්බායනො ගාථමාහ.

ලොහිතකකිසහස්සාති සමන්තා පරිවාරිතං,
 අජ්ජ කාලං පදං ගච්ඡං අජ්ඣගාහං මණ්ණිං ඉමෙනති.

තස්සන්තො-අහං අජ්ජ කාලං පාතොව පදං මහාමග්ගං ගච්ජනෙතො
 රහතකකිකාති සහස්සමන්තාති නාගමාණවිකාති සමන්තා පරිවාරිතං
 ඉමං මණ්ණිං අජ්ඣගා මං දිස්වා හි සබ්බාව තා හයතජ්ජිතා ඉමං
 පහාය පලාතාති.

නෙසාද්‍රපුනෙතො තං වඤ්ඤාතුකාමො මණ්ණිරතනස්ස අගුණං
 පකාසෙනෙතො අත්තනා ගණනිතුකාමො තිස්සො ගාථා අහාසි.

සුපච්ඡේණො අයං සෙලො අව්චිතො මහිතො සදා,
 සුධාරිතො සුනිකඛිතෙතො සබ්බත්ථමහිසාධයෙ.

උපවාරවිපන්නස්ස නිකේධපෙ ධාරණාය වා,
 අලං සෙලො විනාසාය පරිච්ඡේණො අයොතිසො.

න ඉමං අකුසලො දිව්‍යං මණ්ණිං ධාරෙතුමාරහො,
 පටිපජ්ජ සතං නිකං දෙති මං රතනං මමෙනති.

තත්ථ සබ්බත්ථනති යො ඉමං සෙලං සුට්ඨු උපවරිතුං අව්චිතුං අත්තනො
 ජිවිතං විග්ග මොසිතුං සුට්ඨු ධාරෙතුං සුට්ඨුව නිකඛිපතුං ජානාති
 තස්සොව සුපච්ඡේණො අව්චිතො මහිතො සුධාරිතො සුනිකඛිතෙතො
 සබ්බං අත්ථං සාධෙතිති අත්තො. උපවාර විපන්නස්සාති යො
 පන උපවාරවිපන්නො හොති තස්සෙසො අනුපායෙන පරිච්ඡේණො
 විනාසමෙව වහතිති වදති. ධාරෙතුමාරහොති ධාරෙතුං අරහො.

පටිපජ්ජ සහ. නිකඛනති අමහාකං ගෙගෙඛ ඛහු මණ්ණි මියමෙනං ගෙගෙඛං ජානාම අහං තෙ නිකඛසනං දස්සාමි නං පටිපජ්ජ. දෙශි මං රහනං මමනති තස්ස හි ගෙගෙ එකොපි සුවණ්ණනිකේධා නත්ථි සො පත තස්ස මණ්ණිනො සබ්බකාමදදහාවං ජානාති තෙනස්ස එතදභොසි අහං සසිසං නභානා මණ්ණිං උදනෙන පරිපෙඨාසිනා නිකඛසනං මෙ දෙතිති චක්ඛාමි. අප මෙ දස්සති. තමහං එතස්ස දස්සාමිති තස්මා සුරො හුතා එවමාහ.

තතො ආලම්බායනො ගාථමාහ.

න වා මහායං මණ්ණි කෙයෙසා ගොති වා රතනෙන වා,
සෙලො ව්‍යඤ්ජනසම්පන්නො නෙව කෙයෙසා මණ්ණි මමනති.

තත්ථ නිවාම්‍යාසනති අයං මණ්ණි මම සනතිකා කෙනථි කිණ්ණබ්බො නාම න භොති. නෙව කෙයෙසාති අයං මම මණ්ණි ලක්ඛණ සම්පන්නො තස්මා නෙව කෙයෙසා කෙනථි චක්ඛුනා විකකිණ්ණබ්බො නාම න භොතිති.

බ්‍රාහ්මණො ආහ.

නොවෙ තයා මණ්ණි කෙයෙසා ගොතිවා රතනෙන වා,
අපි කෙන මණ්ණි කෙයෙසා තං මෙ අක්කාති පුච්ඡ්‍යොති.

ආලම්බායනො ආහ.

යො මෙ සංසෙ මහානාගං තෙජසිං දුරතික්කමං,
තස්ස දජ්ජං ඉමං සෙලං ජලනතරිචි තෙජසාති.

තත්ථ ජලනතරිචි තෙජසාති පහාය ජලනතං වීය.

බ්‍රාහ්මණො ආහ.

කොහු බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන සුපණ්ණො පතතං වරො,
නාගං ජිහ්විසමකේති අකේසං භක්ඛමන්තනොති.

තත්ථ කොහුති ඉදං නෙසාදබ්‍රාහ්මණො අත්තනො භක්ඛං අනෙවසන්නෙන ගරුලොකෙනෙන භවිතබ්බනති විනෙතතා එවමාහ.

ආලම්බායනො ආහ.

නාගං දිජාතිපො භොමි න දිවෙහා ගරුලො මයා,
ආසිවිසෙන විතෙතාති වෙජ්ජා මං බ්‍රාහ්මණං විදුති.

තත්ථ මං විදුති මං එස ආසිවිසවිත්තකො ආලම්බායනො නාම වෙජ්ජාති ජාතනති.

බ්‍රාහ්මණෝ ආහ.

කීනත්‍රු තුඤ්ඤං බලං අපි කිං සිප්පං විජ්ජතෙ තච,
කිංමිං වා කිං පරත්ථෙධො උරහං නාපවායසීති.

තත් කිංමිං වා කිං පරත්ථෙධොති කිං කිංමිං වා උපත්ථෙධො
හුත්වා කිං නික්ඛායං කත්වා උරහං ආසිවිසං නාපවායසි ජෙට්ඨං අකත්වා
අවජානාසීති තං පුට්ඨි.

සො අත්තනො බලං දීපෙනො ආහ.

ආරඤ්ඤකායං ඉසිනො විරතතතපසිනො,
සුපණේණෝ කොසිලස්සකඛා විසවිජ්ජං අනුත්තරං.

තං භාවිතතතඤ්ඤතරං සම්මතතං පබ්බතතතරො,
සකස්සවං තං උපට්ඨාසිං රතතිඤ්චිමතඤ්චිතො.

සො තද්‍ය පරිවිණේණෝ මෙ වතවා බ්‍රහ්මවරියවා,
දිබ්බං පාතුකරි මන්තං කාමසා භගවා මමං.

ත්‍යාහං මනෙත පරත්ථෙධො තාහං භාග්‍යම් භොගිතං,
ආවරියො විසසාත්තං අලුමබ්‍යොනොති මං විදුති.

තත් කොසිලස්සකඛාති කොසිලස්සොත්තස්ස ඉසිනො සුපණේණෝ
ආවිකම් තෙන අකත්තං කාරණං පන සබ්බං විත්ථාරෙත්වා කථෙතබ්බං.
භාවිතතතඤ්ඤතරාති භාවිතතත්තං ඉසිතං අඤ්ඤතරං.
සම්මිග්ගතාති විසත්තං. කාමසාති අත්තනො ඉට්ඨාය. මමිනාති තං
මන්තං මඤ්ඤං පකාසෙසි. ත්‍යාහං මනෙත පරත්ථෙධොති අහං තෙ
මනෙත උපත්ථෙධො තිස්සිනො. භොගිනිනාති තාග්‍යං. විසසාත්තාති
විස සාතකවෙජ්ජාතං.

තං සුත්වා තෙසාදබ්‍රාහ්මණෝ විනෙතසි අයං ආලුමබ්‍යොනො
ඤ්ඤානා නාහං දසෙසති තස්ස මඤ්ඤිතතං දෙති. භූරිදත්තමස්ස
දසෙසාති මඤ්ඤං ගණනිස්සාමිති.

තතො පුත්තෙන සද්ධිං මනෙතනොග්‍යාගාපමාහ.

ගණනාමසෙ මඤ්ඤං තාත සොමදත්ත විජානති,
මා දණෙතින සිරිං පත්තං කාමසා පජ්ඣිමඤ්ඤෙති.

තත් ගණනාමසෙති ගණනාම. කාමසාති අත්තනො රුටියා
දණෙතින පහරිත්වා මා ජහාම.

සොමදත්තො ආහ.

සකං නිවෙසනං පත්තං සො තං බ්‍රාහ්මණ පුජසි,
එවං කල්‍යාණකාරිස්ස කිං මොහා දුග්ගිමිවජ්ජි.

සචෙ හි ධනකාමොසි භූරිදුතෙනා පදස්සති,
තච්චෙ ගතචා යාවස්සු ඛත්තං දස්සති තෙ ධනනති.

තත්ථ සුජස්සිති දිබ්බකාමෙහි සුජස්සිත්ථ. දුග්ගිමිවස්සිති කිනත්තු ත්ථ.
ඵවරුපස්ස මිත්තස්ස මිත්තදුග්ගිකමමං කාතුං ඉවස්සි තාතාති.

බ්‍රාහ්මණො ආහ.

ගත්ථගතං පත්තගතං තික්කිණ්ණං බාදිතුං වරං,
මා නො සන්දිට්ඨිකො අත්ථො සොමදත්ත උපව්වගාති.

තත්ථ ගත්ථගතනති තාත සොමදත්ත ත්ථ. දහරකො ලොක
පවත්තං නති ජාතාසි යං හි ගත්ථගතං වා ගොති පාතිගතං වා පුර
තො වා නික්කිණ්ණං රුපිතං තදෙව බාදිතුං වරං න දුරෙ සිතං.

සොමදුතෙනා ආහ.

පව්වති නිරයෙ සොරෙ මහිස්සමවදියති
මිත්තදුග්ගි හිතව්වාසී ජීවරෙව්වාසී සුස්සරෙ.
සචෙ හි ධනකාමොසි භූරිදුතෙනා පදස්සති
මඤ්ඤෙ අත්තකතං වෙරං නවිරං වෙදගිස්සසිති.

තත්ථ මහිස්සමවදියතීති තාත මිත්තදුග්ගිතො ජීවත්තස්සෙව
පඨවි සයං හිජ්ජිත්වා විවරං දෙති. හිතව්වාසීති අත්තනොතිතපරිව්වාසී.
ජීවරෙව්වාසී සුස්සරෙති ජීවමානොව සුස්සති මනුස්සපෙනො ගොති.
අත්තකතං වෙරනති අත්තනා කතං පාපං. නවිරනති නවිරස්සෙව
වෙදගිස්සතීති මඤ්ඤමි.

බ්‍රාහ්මණො ආහ.

මහායඤ්ඤං යජ්ඣාන ඵවං සුජස්සනති බ්‍රාහ්මණො,
මහායඤ්ඤං යජ්ඣාම ඵවං මොක්ඛාම පාපනාති.

තත්ථ සුජස්සනතීති තාත සොමදත්ත ත්ථ. දහරෙ කිඤ්චි නජානාසි.
බ්‍රාහ්මණො නාම යං කිඤ්චි පාපං කත්වා යඤ්ඤෙන සුජස්සනතීති
දස්සෙතොනා ඵවමාහ.

සොමදුතෙනා ආහ.

ගන්දදාති අපායාමි නාහං අජ්ජ තයා සහ,
පදමෙපකං තගචෙස්සයං ඵවං කිබ්බිසකාරිනාති.

තත්ථ අපායාමිති අපගච්ඡාමි. පලායාමිති අත්ථො.

ඵවං වත්තාන පණ්ඩිතමාණවො පිහරං අත්තනො වචනං
ගාභාපෙතුං අසකෙකානොනා මහතොත්ත සද්දෙන දෙවතා

උජ්ඣාපෙතො ඵවරුපෙන පාපකාරිනා සද්ධිං න ගම්ඤ්ඤාමිති
පිඤ්ඤා පඤ්ඤානායකොව පලායිතො හිමවිතතං පවිසිතො පබ්බතො
අභිඤ්ඤා ව සමාපතතියො ව නිබ්බන්ධනො අපරිනිතජ්ඣානො බ්‍රහ්ම
ලොකො උපපජ්ජි.

තමන් පකාසෙනො සන්ධා ආහ.

ඉදං වතොන පිතරං සොමදත්තො බහුසුත්තො,
උජ්ඣාපෙතොන භුතාති තමහා ධානා අපකකමිති.

තෙසාද්‍රමාහමණො සොමදත්තො උපෙතො අතතනො ගෙහං
කුභිං ගම්ඤ්ඤාමිති විනේතනො ආලම්බායනං ථොකං අතතතමනං
දිස්වා ආලම්බායන මාවිතනයි. දසෙසසාමි තෙ භූරිදත්තනාති තමාදය
නාගරුජස්ස උපොසථකරණධානං ගතො වමමිකමන්තො හොගෙ
ආභුජිතො නිපතනං නාගරුජානං දිස්වා අවිදුරෙ ධිනො හන්ධං
පසාරෙතො දො ගාථා අභාසි.

ගණ්ඨාගෙන මහානාගං ආගරෙනං මණ්ණි මම,
ඉන්ද්‍රගොපකවණ්ණොහො යස්ස ලොකිතකො සිරො.

කප්පාසපිටුරාසිව ඵසො කායස්ස දිස්සති,
වමමිකග්ගගතො සෙති තං තං ගණ්ඨාති බ්‍රාහ්මණාති.

තන්ධ මණ්ණොහොති ඉන්ද්‍රගොපකවණ්ණොවිග්ග ආභාසති, **කප්පාස**
පිටුරාසිවාති සුචිතිතස්ස කප්පාසපිටුනො රුසි විග්.

මහාසත්තො අකබ්භි උමමිලෙතො තෙසාදං දිස්වා අයං
උපොසථස්ස මෙ අතතරුයං කරෙය්‍යාති ඉමං නාගහවනං තෙතො
මහාසමුපතතියං පතිට්ඨාපෙසිං. මයා දිගමානං මණ්ණි ගණ්ඨිකුං
න ඉවජි. ඉද්දති පන අභිගුණ්ඨිකං ගහෙතො ආගච්ඡති. සවාහං
ඉමස්ස මහත්තමිනො කුසෙකියං සිලං මෙ බ්‍රහ්මා හවිස්සති. මයා
බො පන පඨමකෙද්දෙව වතුරභිග්ගමනනාගතො උපොසථො අබ්බිතො
සො යථාසිනොව හොතු. ආලම්බායනොමං ජිනිතො පවතු වා සුලෙ වා
භිනුතු තෙවස්ස කුජ්ඣස්සාමිති විනේතනො සවෙ බො පනාහං
ඉමං ඔලොකෙස්සාමි උපොසථං මෙ භිනුස්සතිති අකබ්භි නිමමිලෙතො
අබ්බිතාතපාරමිං පුරෙවාරිකං කතො හොගතතරෙ සිසං පකබ්බිතො
තිට්ඨලො හුතො නිපජ්ජි.

තෙසාද්‍රමාහමණොපි හො ආලම්බායන ඉමං නාගං ගණ්ඨා දෙති
මෙ මණ්ණිනති ආහ. ආලම්බායනො නාගං දිස්වා ව තුට්ඨො මණ්ණි
කිසමිඤ්ඤි අගණ්ණො ගණ්ඨා බ්‍රාහ්මණාති තස්ස හතෙ මණ්ණි බ්‍රිපි.
සො තස්ස හන්ධො ගලිතො පඨවියං පති. පතිතමත්තොව
පඨං පවිසිතො නාගහවනමෙව ගතො. බ්‍රාහ්මණො මණ්ණිතනතො

භූරිදනෙතන සද්ධිං මිත්තභාවනො පුත්තකොති තිති පරිභාසි. සො නිප්පච්චයො ජානොච්චි පුත්තස්ස මෙ වචනං න කතන්ති පරි දෙවනො ගෙහං අගමාසි.

ආලම්බායනොපි දිබ්බාසබ්බෙති අත්තනො සරීරං මකෙකුඤ්ඤා පොකං බාදිතා අනෙතාකායමපි පරිභාවෙතො දිබ්බමත්තං ජපනො බොධිසත්තං උපසංඝකම්මිතො නඛගුට්ඨො ගහෙතො ආකඩ්ඪිතො සිසෙ දළහං ගණ්හනො ඉබ්බමස්ස විවරිතො ඔසධං සඤ්ඤාදිතො ඉබ්බෙ ඛෙලො ඔපි. සුචිජාතිකො නාගරුජා සීලහෙදහයෙන අකුරුකිතො අකකිති විවරිතොපි න උමමිලෙසි. අථ නං ඔසධමත්තං කතො නඛගුට්ඨො ගහෙතො ගෙව්වාසිසං කතො සඤ්ඤාලොකො ගතිත ගොවරං ඡබ්බාපෙතො භූමියං දීඝනො නිපජ්ජාපෙතො මසුරකං මග්ගනො විශ්භනෙති මග්ගි. අට්ඨිති චුණ්ණියමානාති විශ් අගෙසුං. පුත්ත නඛගුට්ඨො ගහෙතො දුස්සං පොඤ්ඤොති විශ් පොඤ්ඤි. මහාසතෙතො ඵවිරුපං දුක්ඛං අනුභවනොති තෙව කුරුකි.

තමන්ථං පකාසෙතො සන්ථා ආග.

අපොසබ්බෙති දිබ්බෙති ජපං මත්තපදාති ව,
ඵවං තං අසකකි සට්ඨං කතො පරිත්තමත්තනොති.

තන්ථ අසකකිති සකකි සමන්ථො අගොසි. සට්ඨන්ති ගණ්හිතුං.

ඉති සො මහාසත්තං දුබ්බලං කතො වලලීති පෙළුං සරේන්තො මහාසත්තං තන්ථ පකකිපි. සරීරං පන මහත්තං තන්ථ න පවිසති. අථ නං පණ්ණිති කොට්ටනො පච්චෙසෙතො පෙළුං ආදාය ඵකං ගාමං ගතො ගාමමුලේඛි ඔත්තරෙතො නාගස්ස නව්වං දට්ඨකාමා ආගච්ඡන්තුති සද්දමකාසි. සකලගාමවාසිනො සන්තිපතිංසු. තස්මිං බණ්ණ ආලම්බායනො තිකම්ම මහානාගාති ආග. මහාසතෙතො විනොසි අජ්ජ මගා පරිඤ්ඤා පොසෙතෙතන කිලිතුං වට්ටති. ඵවං ආලම්බායනො බහුං ධනං ලභිතො තුට්ඨො මං විස්සරේස්සති. යං යං ඵස මං කාරෙති තං තං කුරිස්සාමිති. අථ නං සො පෙළුතො නිගරිතො මහා ගොතිති ආග. මහා අගොසි. බුද්ධකො වට්ටො විපජිතො ඵකථණො විථණො තිථණො පඤ්චසත්තඅට්ඨනවදස විසතිතිංසවත්තාලීසපණ්ණාසථණො සතථණො උච්චො නිවො දිස්සමානකායො අදිස්සමානකායො අදිස්සමාන උපධිස්සකායො නිලො පිතො ලොභිතො ඔදුතො මඤ්ඤට්ඨකො ගොති ජාලං විස්සරේති උදකං බුමං විස්සරේතිති ඉමෙසුපි ආකාරෙසු තෙන චුත්ත නියමෙන අත්තභාවෙ නිමමිණිතො නව්වං දස්සෙති. තං දිස්වා කොපි අස්සති සකාරෙතුං නාසකකි. මනුස්සා බහුං ගිරඤ්ඤසුචණ්ණවන්ථා ලභිකාරුදිං අදංසු. ඉති තස්මිං ගාමෙයෙව සත්තසගස්සමත්තං ලභි. සො කිඤ්ඤාපි මහාසත්තං ගණ්හනො සත්තසගස්සං ලභිතො ඵතං

විසෂ්ටජාතකං මිති විනතිනො ඵතතකං පන ලභිතා, ගාමකෙපි තාව මයා ඵතතකං ධනං ලභං නගරෙ කීව ඛුං ධනං ලභිතා මිති ධනලොභෙන තං න මුඤ්චි. සො තස්මිං ගාමෙ කුටුඛං සණ්ඨාපෙතා රතනමයං පෙළං කාරෙතා තත් මහාසතතං පක්ඛිපිතා සුඛයානකං ආරාග්ග මහනෙතන පරිවාරෙන තික්ඛමිතා තං ගාමනිගමාදිසු කිලාපෙතො බාරණසිං පාපුණ්ණි. නාගරජස්ස පන මධුලාපෙ දෙති. මණ්ඩුකෙ මාරෙතා දෙති. සො ගොවරං නගණතාති අවිසෂ්ටජාතකයෙන ගොවරං අගණනනමපි පන තං චතතාරෙ වාරගාමෙ ආදිං කතා තත් තත් මාසමතතං කිලාපෙසි. පණ්ණරසථපොසථදිවසෙ පන අජ්ජ කුමාකං කිලාපෙසා මිති රඤ්ඤා ආරෙවාපෙසි. රජා හෙරිං වරපෙතා මහාජනං සනතිපාතාපෙසි. රජබගණෙ මඤ්චාතිමඤ්චෙ බන්ධිසු.

කිලනකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

ආලමායනෙන පන බොධිසත්තස්ස ගතිතදිවසෙයෙව මහා සත්තස්ස මාතා සුපිනනෙතන කාලෙත රතතකිතා පුරිසෙන අසිතා අතතනො බාහං ඡිද්දිතා ලොභිතෙන පග්ගරතෙතන නියසමානං අද්දස. සා භිතතසිතා උට්ඨාය දකඛිණං බාහුං පරමසිතා සුපින භාවං ජාති. අථස්සා ඵතදහොසි මයා කුක්ඛලො පාපසුපිනො දිට්ඨො චතුත්තං වා මෙ පුත්තානං ධනරට්ඨරඤ්ඤා වා මම වා පරිපජේතන භවිතබ්බතති. අපි බො පන මහාසත්තෙව ආරබ්භ අධිකතරං විනෙතසි කිං කාරණං සෙසා අතතනො නාගභවනෙ වසනති. ඉතරෙ පන සීලජ්ඣාසයතතා මනුස්සලොකං ගතතා උපොසථකමම කරෙති. තස්මා කච්චිනු බො මෙ පුත්තං අභිගුණ්ඨිකොවා සුපණෙණොවා ගණෙතයාති තස්සෙව අධිකතරං විනෙතසි. තතො අද්ධමාසෙ අතික්කනෙත මම පුත්තො අද්ධමාසාතික්කමෙ මං විනා චතතිතුං න සකෙකාති අද්ධාස්ස කිඤ්චි භයං උපානතා භවිසාතිති දොමනස්සා අහොසි. මාසාතික්කමෙනෙව පනස්සා සොකෙන අසුනං අපග්ගරණකවෙලා නාහොසි. හදයං සුසයි අකඛිති උපාචම්සු. සා ඉදති අංගමිස්සාති ඉදති අංගමිස්සාති තස්සාගමණමග්ගමෙව ඔලොකෙනති නිසිදි.

අථස්සා ජෙට්ඨපුත්තො සුදස්සනො මාසච්චයෙන මහතිස්ස පරිසාය මාතාපිතුත්තො දස්සනත්ථාය ආගතො පරිසං බති යපෙතා පාසාදං ආරාග්ග මාතරං චිද්දිතා ඵතමනතං අට්ඨාසි. සා භූරිදහනං අනුසොචනති තෙන සද්ධිං න කිඤ්චි සලලපි. සො විනෙතසි මග්ගං මාතා මයි පුබ්බෙ ආගතෙ කුස්සාති. පරිසත්ථාරං කරෙති. අජ්ජ පන දොමනස්සපභතා කිනත්තබො කාරණතති. අථ තං පුච්ඡනො ආහ.

මම දිස්වාන ආයතන සබ්බකම්මදානං
 ඉන්ද්‍රියානි අභව්‍යානි සාවං ජාතං මුඛං තව.
 පටුමං යථා හත්තනං පාණිනා පරිමද්දිතං,
 සාවං ජාතං මුඛං තුග්ගං මම දිස්වාන එදිසනති.

තත් අභව්‍යානීති න විපසන්නානි. සාවතනි කඤ්චනාදස
 වණ්ණං මුඛමපි කාලකං ජාතං. හත්තංගනනි හත්තන ජිත්තකං
 එදිසනති එවරුපං මහනෙතන සිරිසොහග්ගෙන තුමාකං දස්සන්නාය
 ආගතමපි මං දිස්වා.

සා එවං දුතෙනපි තෙව කපේසි. සුදස්සනො විනෙතසි
 නීනනුඛො කෙනපි අකකුට්ඨා වා පරිභට්ඨා වා භවෙය්‍යාති. අථ නං
 පුච්ඡන්තො ඉතරං ගාථමාහ.

කවචිනනු තෙ නාභිසසි කවචි තෙ අභි වෙදනා,
 යෙන සාවං මුඛං තුග්ගං මම දිස්වාන ආගතනති.

තත් කවචිනනු තෙ නාභිසසිති කවචිනනු තං කොචි න අභිසසි.
 අකකාසේන වා පරිභාසාය වා න විහිංසිති පුච්ඡති. තුග්ගනති තව
 පුඛෙබ්බ මම දිස්වාන ආගතං එදිසං මුඛං න භොති. යෙන පන
 කාරණේනුඤ්ඤා තව මුඛං සාවං ජාතං තං මෙ අකකාසිති පුච්ඡති.

අථස්සා ආවිකකනති ආහ.

සුපිනං තාත අද්දකඛිං ඉතො මාසං අබොගතං,
 දකඛිණං විශ මෙ බාහං ඡේත්වා රුහිරමකඛිනං;
 පුරිසො ආදාය පකකාමි මම රෙදන්තියා සති.
 යතො තං සුපිනද්දකඛිං සුදස්සන විජානති,
 නතො දිවා වා රතනිං වා සුඛං මෙ නඋපලබ්බතීති.

තත් ඉතොමාසං අබොගතනති ඉතො හෙට්ඨා මාසාතිකකතනං
 අඤ්ඤා මෙ දිට්ඨසුපිනස්ස මාසො භොතීති දස්සෙති. සුරිසොති එකො
 කාලො රතතකඛි පුරිසො. රෙදන්තියාසතීති රෙදමානාය සතියා. න
 උපලබ්බතීති මම සුඛං නාම න විජ්ජතීති.

එවං ව පන වතා තාත පියපුත්තකො මෙ තව කණ්ඩෙට්ඨා න
 දිස්සති හයෙනස්ස උපපන්නෙන හවිතබ්බනති පරිදෙවනති ආහ.

යං පුඛෙබ්බ පරිවාරිංසු කඤ්ඤා රුහිරමිග්ගහා,
 හෙමජාලපට්ඨිකනා හුරිදතොතා න දිස්සති.

යං පුඛෙබ්බ පරිවාරිංසු නෙතනිංසවරධාරිතො.
 කණ්ණිකාරුචිය සමපුලලා හුරිදතොතා න දිස්සති.

හසද්දති ගම්ඝාම භූරිද්වතතිවෙසනං,
බමමධිං සිලසමපන්නං පඤ්ඤාම තච භාවරතති.

තත් සමපුලලාති සුවණ්ණොලබ්භාරධාරිතාය සමපුලලකණිකාරු
විය. හසද්දති වටඤ්ඤාගතයෝ නිපාතො. එහි තාත භූරිද්වතඤ්ඤා
තිවෙසනං ගවණිමාති වදති.

එවං ච පත වත්තා තඤ්ඤාවෙව අතතනොව පරිසාය සද්ධිං තත්
අගමාසි. භූරිද්වතභරියායො පත තං වමම්කමත්තො අදිස්වා
මාතු තිවෙසනං ගතො හවිස්සතිති අව්‍යාචවා අගෙසුං. තා සංයුත තීර
නො පුතතං අපඤ්ඤානී අගවණිති සුත්වා පච්චුග්ගමණං කත්වා
අයෙස පුතතඤ්ඤා තෙ අදිස්සනතඤ්ඤා අප්ප මාසොති මහාපරිදෙවං
පරිදෙවමානා පාදමුලෙ පඬිංසු.

තමත්තං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

තඤ්ඤා දිස්වාන ආයතනිං භූරිද්වතඤ්ඤා මාතරං,
බාහා පග්ගහ පකකඤ්ඤා භූරිද්වතඤ්ඤා නාදිසො.

පුතතංතෙයෙස න ජානාම ඉතො මාසං අබොගතං,
මතං වා යදි වා ජිවං භූරිද්වතං යසස්සිනතති.

තත් සුතතංතෙයෙසති අයං තාසං පරිදෙවනගාථා.

භූරිද්වතමානා සුණ්ඤාති සද්ධිං අනතරවිපියං පරිදෙවිත්වා තා
ආදාය තඤ්ඤා පාසාදං ආරුහො පුතතඤ්ඤා සයනඤ්ඤා මලොකෙත්වා
පරිදෙවමානා ආහ.

සකුණී හතපුතතාව සුඤ්ඤා දිස්වා කුලාවකං,
විරං දුකෙඛන ක්කායිස්සං භූරිද්වතං අපඤ්ඤාති.

සකුණී හතපුතතාව සුඤ්ඤා දිස්වා කුලාවකං,
තෙන තෙන පට්ඨාපිස්සං පියපුතතං අපඤ්ඤාති.

කුරරි හතජාපාව සුඤ්ඤා දිස්වා කුලාවකං,
විරං දුකෙඛන ක්කායිස්සං භූරිද්වතං අපඤ්ඤාති.

සා නුත වකකවාසීව පලලයමීං අනුදකෙ,
විරං දුකෙඛන ක්කායිස්සං භූරිද්වතං අපඤ්ඤාති.

කමමාරුතං යථා උකකා අනොතා ක්කායති නොබිති,
එවං ක්කායාමි සොනොන භූරිද්වතං අපඤ්ඤාති.

තත් අපඤ්ඤාති අපඤ්ඤාති. හතජාපාති හතපොතා.

එවං භූරිද්වතමාතරි විලපමානාය භූරිද්වතතිවෙසනං අණ්ණං
කුප්පි විය එකසද්ධං අගොසි. එකොපි සකහාවෙන සණ්ඨාත්තං
කාසකම්. සකලතිවෙසනං සුගතතවාතපගටං විය සාලවතං අගොසි.

තමන්ට පකාසෙනෙතා සන්ධා ආහ.

සාලාව සමපමිතිනා මාචනෙන පමද්දිනා,
සෙනති පුත්තාව දුරුව හුරිදත්තතිවෙසනෙති.

අරිවෙඨාපි සුභගොපි භාතරො මාතාපිතුන්නං උපට්ඨානං
ගවජ්ජනා නං සද්දං සුක්ඛා හුරිදත්තතිවෙසනං පවිසික්ඛා මාතරං
අස්සාසගිංසු.

තමන්ට පකාසෙනෙතා සන්ධා ආහ.

ඉදං සුක්ඛාන නිග්ගොසං හුරිදත්තතිවෙසනෙ,
අරිවෙඨාව සුභගොව උපට්ඨාපිංසු අත්තනරු.

අමම අස්සාස මා සොපි එවංඛමමා හි පාණිනො,
වචනති උපපජ්ජනති එසස්ස පරිණාමිතාති.

තත්ථ එසස්ස පරිණාමිතාති එසා චුතුපපනති අස්ස ලොකස්ස
පරිණාමිතා එවංහි ලොකො පරිණමති. එතෙහි විහි අත්ථෙහි චුත්තානාම
තත්ථිති වදනති.

සමුද්දජා ආහ.

අහමපි තාත ජානාමි එවංඛමමා හි පාණිනො,
සොකෙන ව පරෙත්තමං හුරිදත්තං අපස්සාති.

අජ්ජ වෙ මෙ ඉමං රතතිං සුදස්සන විජානති,
හුරිදත්තං අපස්සනති මඤ්ඤ භෙස්සාමි ජිවිතනති.

තත්ථ අජ්ජ වෙ මෙති තාත සුදස්සන සවෙ අජ්ජ ඉමං රතතිං
හුරිදත්තො මම දස්සනං නාගමිස්සාති අපාහං නං අපස්සනති ජිවිතං
ජහිස්සාමිති මඤ්ඤමි.

පුත්තා ආහංසු.

අමම අස්සාස මා සොපි ආනගිස්සාම භාතරො,
දිසොදිසං ගමිස්සාම භාතුපරියෙසනං වරං.

පබ්බතෙ ගිරිදුග්ගෙසු ශාමෙසු නිගමෙසු ව,
මරෙන දසරත්තස්ස භාතරං පස්ස ආගතනති.

තත්ථ මරනති අමම තයොපි ජනා භාතුපරියෙසනං වරනතා
දිසොදිසං ගමිස්සාමාති නං අස්සාසෙසුං.

තතො සුදස්සනො විනොසයි. සවෙ තයොපි එකදිසං ගමිස්සාම
පපඤ්ඤා භවිස්සාති නීති නීණි ඡානාති ගතානුං වට්ටති එකෙන
දෙවලොකං එකෙන හිමවන්තං එකෙන මවුස්සලොකං. සවෙ බො,

පත කාණ්ඩවේණි මනුස්සලොකං ගමිස්සති යතෙව භූරිදත්තං පස්සති තං ගාමං වා නිගමං වා ක්වාපෙත්වා එස්සති කාකඛලො ඵරුසො න සකකා එතං තත්ථ පෙසෙතුනති විනොතත්වා තාත අරිට්ඨි තිං දෙවලොකං ගච්ඡ. සචෙ දෙවතාති ධම්මංසොතු කාමාති භූරිදත්තො දෙවලොකං තීතො තතො නං අතෙතිති අරිට්ඨිං දෙවලොකං පතිණී. සුභගං පත තිං තාත හිමවන්තං ගන්ත්වා පඤ්චසු මහාතදීපු භූරිදත්තං උපධාරෙත්වා එහිති හිමවන්තං පතිණී. සයං පත මනුස්සලොකං ගතතුකාමො විනොතසි සවාහං මාණවකචණ්ණෙන ගමිස්සාමි මනුස්සා ඔසකතිස්සන්ති මයා තාපසවෙසෙන ගන්තුං වට්ටති මනුස්සානං හි පබ්බජිතා පියා මනාපාති. සො තාපසවෙසං ගතොත්වා මාතරං වැදිත්වා නිකඛමි. බොධිසත්තස්ස පත අච්චිමුඛිනාම වෙමාතිකහගිණී අත්ථි. තස්සා බොධිසත්තෙ අභිමතො, සිනෙහො සා සුදස්සනං ගච්ඡන්තං දිස්වා ආහ භාතික අතිවිය කිලමසි අහවපි තයා සද්ධිං ආගමිස්සාමිති. අමම න සකකා තයා ආගන්තුං අහං පබ්බජිතවෙසෙන ගච්ඡාමිති අහං බුද්ධකමණ්ණෙති හුත්වා තව ජට්ඨන්තරෙ නිපජ්ජිත්වා ගමිස්සා මිති. තෙනති එහිති. සා මණ්ණිකපොතිකා හුත්වා තස්ස ජට්ඨන්තරෙ නිපජ්ජි.

සුදස්සනො මූලතො පට්ඨාය විචිතන්තො ගමිස්සාමිති බොධිසත්තස්ස හරියායො තස්සුපොසථකරණධ්මානං පුච්ඡිත්වා පඨමං තත්ථ ගන්ත්වා ආලම්බායතෙන මහාසත්තස්ස ගතිතට්ඨානෙ ලොකිතඤ්ච චලලිති කතපෙළුධ්මානඤ්ච දිස්වා භූරිදත්තො අභිගුණිකෙන ගතිතොති ඤාත්වා සමුප්පන්නසොකො අසසුපුණ්ණෙති නෙතෙති ආලම්බායතස්ස ගහමඤ්ඤෙව පඨමං කිලාපිතගාමකං ගන්ත්වා මනුස්සෙ පුච්ඡ එවරුපො නාම නාගො කෙනවි අභිගුණිකෙන කිලාපිතොති. ආම ආලම්බායතෙන ඉතො මාසමත්තෙ කිලාපිතොති. කිඤ්ච තෙන ලද්ධනති. ආම ඉධෙව සතසහස්සමන්තං ලද්ධනති. ඉද්දති කුභිං ගතොති. අසුක ගාමං නාමාති. සො තතො පට්ඨාය පුච්ඡන්තො අනුපුබ්බෙන රුජවාරං ආගමාසි.

තස්මි ඛණේ ආලම්බායතොපි සුනහානො සුවිලිතො පට්ඨසාවකං නිවාසෙත්වා රත්තපෙළුං ගාහාපෙත්වා රුජවාරමෙව ගතො මහාජනො සන්තිපති. රඤ්ඤා ආසනං පඤ්ඤාතං සො අනො නිවෙසනෙ සිතොව අහං ආගච්ඡාමි නාගරුජානං කිලාපෙතුති පෙසෙසි. ආලම්බායතො විත්තරුකෙ රත්තපෙළුං ධපෙත්වා විවරිත්වා එහි මහානාගරුජාති සඤ්ඤාමද්දසි. තස්මි සමයෙ සුදස්සනොපි පරිසන්තෙ සිතො. මහාසත්තො සිසං නිහරිත්වා සබ්බං තං පරිසං ඔලොකෙසි. නාගා විහි කාරණෙති පරිසං ඔලොකෙනති සුපණ්ණපරිපක්ඛං වා ඤාතො වා දස්සන්ත්වා.

තෙ සුපණේණ දිසවා භිතා න නව්වනති. සද්දතකෙ දිසවා ලජ්ජමානා. මහසතෙතා පන ඔලොකෙනෙතා පරිසන්තරෙ භාතිකං අඤ්ඤා. සො අක්ඛිපුරං අයත්තං නිග්ගහෙතො පෙළුතො නික්කමම භාතුරභිමුඛො පායාසි. මහාජනො තං ආගච්ඡන්තං දිසවා භිතො පටික්කමි. එකො සුදස්සනොව අට්ඨාසි. සො ගන්තො තස්ස පාදපිට්ඨියං සිසං ධපෙතො රොදි. සුදස්සනොපි රොදි. මහාසතෙතා රොදිතො නිවත්තිතො පෙළුමෙව පාවිසි. ආලම්බායනො ඉමිතා නාගෙන තාපසො දට්ඨො භවිස්සති අස්සාසෙස්සාමි නන්ති උපසංඛමිතො ආහ.

හත්ථා පමුනෙතො උරගො පාදෙ තෙ නිපති භුසං,
කච්චි තං නු ඔසි තාත මා භාසි සුඛිතො භවාති.

තත්ථ මාභාසීති තාත තාපස අහං ආලම්බායනො නාම මා භාසි. තච පටිජග්ගනං නාම මම භාරොති.

සුදස්සනො තෙන සද්ධිං කප්ථෙතුකාමො ආහ.

තෙව මඤ්ඤං අයං නාගො අලං දුක්ඛාය කායපි,
යාවතථී අභිග්ගාභාමයා භියෙසා න විජ්ජතිති.

තත්ථ භාසවීති කස්සපි අපපම්භතකස්සාපි දුක්ඛස්ස උපපාදතෙ අයං මම අසමන්තො මයාති සද්දසො අභිගුණිකො නාම තථීති.

ආලම්බායනො අසුකො නාමෙස්සෙති අජානනො කුජ්ඣිතො ආහ.

කොනු බ්‍රාහ්මණවණේණන දතො පරිසමාගමා,
අවහයනතු සුසුඤ්ඤන සුණ්ඤ්ඤ පරිසා මමනති.

හත්ථ දතෙතාති දකො ලාලකො. අවහයනතුති අවහයනො. අසමෙව වා පාසො. ඉදං චුත්තං හොති— අයං හි කොපි බාලො උමමත්තකො මං සුසුඤ්ඤන අවහයනො අත්තනා සද්ධිං සමං කරෙතො පරිසමාගතො පරිසා මමං වචනං සුණ්ඤ්ඤ. මඤ්ඤං දෙසො තථී. මා බො මෙ කුජ්ඣිත්ථාති.

අථ නං සුදස්සනො ගාථාය අජ්ඣාභාසි.

තිං මං නාගෙන ආලම්බි අහං මණ්ඩුකජාපියා,
හොතු තො අභතුතං තත්ථ ආසහස්සෙති පඤ්ඤාතිති.

තත්ථ නාගෙනාති තිං නාගෙන මයා සද්ධිං යුජ්ඣා. අහං මණ්ඩුකජාපියා තයා සද්ධිං යුජ්ඣස්සාමි. ආසහස්සෙතිති තස්මිං නො යුඤ්ඤො යාව පඤ්ඤාති සහස්සෙති පණ්ණො හොතුති.

ආලම්බායනො ආහ.

අහං හි වසුමා අබ්බො තිං දමිඤ්ඤෙසි මාණව,
කොනු තෙ පටිභොගථී උපස්සුතඤ්ඤාති සියො.

උපස්සුතඤ්ච මෙ අස්ස පටිභොගො ව තාදිසො,
භොතු නො අබ්බුතං තත්ථ ආසහස්සොති පඤ්චගිති.

තත්ථ භොගානුභොගී තච පබ්බජිතස්ස නො පාටිභොගො අපි.
උපස්සුතඤ්චාති ඉමස්මිං වා පුත්තෙ උපතීකෙට්ඨකුතං කිත්තාමි තච
ධනං සියා දස්සොති මෙති වදති. උපස්සුතඤ්චමෙති මඤ්ඤං පත දුතබ්බං
උපතීකෙට්ඨකං වා ඤාපෙතබ්බපාටිභොගො වා තාදිසො අපි. තස්මා
නො තත්ථ යාව පඤ්චගි සහස්සොති අබ්බුතං භොතුති.

සුදස්සනොනස්ස කථං සුත්වා පඤ්චගි නො සහස්සොති අබ්බුතං
භොතුති අභිනො රාජනිවෙසනං ආරුක්ඛ මාතුලරඤ්ඤො සන්තිකෙ
සිතො ගාථමාහ.

සුඤ්ඤාති මෙ මහාරාජ චචනං භග්ගමඤ්ඤං තෙ,
පඤ්චතනං මෙ සහස්සානං පටිභොගොති කිත්තිමාති.

තත්ථ කිත්තිමාති භුණ්කිත්තිසමපන්නො.

රාජා අයං තාපසො මං අතිබ්බුං ධනං යාවති. කිත්තු බොති
විනොදා ගාථමාහ.

පෙත්තිකං වා ඉණං භොගී යං වා භොගී සයංකතුං,
කිං ත්වං එවං බ්බුං මඤ්ඤං ධනං යාවසි බ්‍රාහ්මණා.

තත්ථ පෙත්තිකංවාති පිතරා වා ගහෙත්වා බාධිතං අත්තනා වා
කතං ඉණං නාම භොගී. කිං මම පිතරා වා තච හත්තො ගතිතං
අපි උදුහු මයා, කිං කාරණං එවං බ්බුං ධනං යාවසිති.

එවං වුත්තෙ සුදස්සනො වෙ ගාථා අහාසි.

ආලම්බානො හි නාගෙන මමං අභිජ්ඣිංසති,
අහං මණ්ඩුකජාපියා බංසසිස්සාමි බ්‍රාහ්මණං.

තං ත්වං දට්ඨං මහාරාජ අජ්ජ රට්ඨාභිවද්ධන,
බත්තසංසප්පිබ්බුලොහා නිය්‍යාති අභිදස්සනනති.

තත්ථ අභිජ්ඣිංසතීති යුග්ගෙ ජනිතුං ඉච්ඡති. තත්ථ සවෙති
සො ජසිස්සති මඤ්ඤං පඤ්චසහස්සාති දස්සති. සවාහං ජසිස්සාමි
අහමස්ස දස්සාමි. තස්මා තං බ්බුං ධනං යාවාමි. කිත්ති තස්මා
ත්වං මහාරාජ අජ්ජ අභිදස්සනං දට්ඨං නිය්‍යාතිති.

රාජා තෙනති ගච්ඡාමාති තාපසෙන සද්ධිං යෙව නික්කමි තං
දිස්වා ආලම්බායනො අයං තාපසො ගත්වා රාජානං ගහෙත්වා ආගතො
රාජතුලපකො ගවිස්සතිති තො තං අනුචිත්තන්නො ගාථමාහ.

තෙව තං අතිමඤ්ඤමි සිප්පවාදෙන මාණව,
අතිමත්තෙසි සිප්පෙන උරුගං තාපවායසිති.

තත්ථ සිසුවාදෙනාති මාණව අහං අහකතො සිප්පෙන තං
නාතිමඤ්ඤමි. තිං පත සිප්පෙන අතිමතො ඉමං උරහං න පුජෙසි
නාස්ස අපචිතිං කරෙසිති.

තතො සුදස්සනො දො ගාථා අහාසි.

මයමි නාතිමඤ්ඤම සිසුවාදෙන බ්‍රාහ්මණං,
අවිසෙන ව නාගෙන භූසා වඤ්චයසෙ ජනං.

එවං වෙනං ජනො ජඤ්ඤ යථා ජානාමි තං අහං,
න තිං ලහසි ආලම්බි සතතුමුට්ඨිං කුතො ධනනති

අථස්ස ආලම්බායනො කුජ්ඣිකාං අහ.

බරුජනො ජට්ඨ රුමි දතො පරිසමාගතො,
සො තිං එවං ගතං නාගං අවිසො අතිමඤ්ඤසි.

ආසජ්ඣ බො තං ජඤ්ඤසි පුණ්ණං උග්ගස්ස තෙජසා,
මඤ්ඤ තං භසමරුසිංච බ්‍රහ්මෙසො කරිස්සතිති.

තත්ථ රුමිති අනඤ්ජනාමණිතො. අවිසො අතිමඤ්ඤසිති
තිබ්බිසොති අවජානාසි. ආසජ්ජාති උපගන්තො. ජඤ්ඤසිති
ජාතෙය්‍යාසි.

අථ තෙන සද්ධිං කෙළිං කරෙතො සුදස්සනො ගාථමාහ.

සියා විසං සිඵතස්ස දෙබ්බුහස්ස සිලාභුතො,
තෙව ලොභිතසීසස්ස විසං නාගස්ස විජ්ජතිති.

තත්ථ සිඵතස්සාති සරසපස්ස. දෙබ්බුහස්සාති උදකසපස්ස.
සිලාභුතොති නිලපණ්ණවණ්ණසපස්ස. ඉති තිබ්බිසෙ සපො
දස්සෙකා එතෙසං විසං සියා න තව ලොභිතසීසස්ස සපස්සාති අහ.

අථ තං ආලම්බායනො දවිති ගාථාති අජ්ඣිහාසි.

සුතං මෙනං අරහතං සඤ්ඤතානං තපස්සිනං,
ඉධ දුතාති දකාන සග්ගං ගච්ඡන්ති දුගකා;
ජිවන්තො දෙහි දුතාති යදි තෙ අත්ථි දුතවෙ.

අයං නාගො මහිද්ධිකො තෙජසි දුරතිකකමො,
තෙන තං ඩංසසිස්සාමි සො තං භසමං කරිස්සතිති.

තත්ථ දුතමෙති යදි තෙ කිඤ්චි දුතබ්බමත්ථි තං දෙහි.

මයා පෙනං සුතං සමම සඤ්ඤතානං තපස්සිනං,
ඉධ දුතාති දකාන සග්ගං ගච්ඡන්ති දුගකා;
කිමෙව දෙහි ජිවන්තො යදි තෙ අත්ථි දුතවෙ.

අයං අවිමුඛිනාම පුණ්ණං උග්ගස්ස තෙජසා,
නාග තං ඩංසසිස්සාමි සො තං භසමං කරිස්සති.

යා ධිතා ධතරට්ඨස්ස වෙමානා හග්ගි මම,
සා දිස්සතු අවිච්ඡිති පුණ්ණා උග්ගස්ස තෙජසාති.

ඉමා ගාථා සුදස්සනස්ස වචනං.

තත්ථ පුණ්ණා උග්ගස්ස තෙජසාති උග්ගෙන විසෙත පුණ්ණා.

එට. ව පන වඩා අමම අවිච්ඡිති ජට්ඨාතරතො මෙ නික්ඛම්භිං
පාණ්ඩුති පඨිට්ඨාහාති මහාජනමජ්ඣෙය්ව හග්ගිං පකෙකාසිභිං
හත්ථං පසාරෙසි. සා තස්ස සග්ගං සුභා ජට්ඨාතරෙ නිපන්නාව
තික්ඛන්තං මණ්ඩුකවස්සං වසිභිං නික්ඛම්භිං අංසකුටෙ නිසිද්ධිං
උපපතිභිං තස්ස හත්තලෙ තිණ්ණි විසබ්බජ්ඣති පාතෙභිං පුත තස්ස
ජට්ඨාතරමෙව පාවිසි.

සුදස්සනො විසං ගහෙභිං ධිතො තසසිස්සතායං ජනපදෙ
විනසසිස්සතායං ජනපදෙති තික්ඛන්තං අහාසි. තස්ස සො සද්දො
වාදසයොජනිකා බාරණසිං ඡාදෙභිං අට්ඨාසි. අප රජා නිමුත්ථං
ජනපදෙ තසසිස්සතිති පුට්ඨි. මහාරජ ඉමස්ස විසස්ස නිසිඤ්චනට්ඨානං
තපස්සාමිති, තාත මහනතායං පඨවි පඨවියං නිසිඤ්චාති. අප නං
තසකකා මහාරජාති පටික්ඛිපනො ගාථමාහ.

ඡමායං වෙ නිසිඤ්චස්සං බ්‍රහ්මදත්ත විජානති,
තිණ්ලතාති ඔසබ්බො උසසුස්සෙය්‍යං අසංසයනති.

තත්ථ තිණ්ලතාතිති පඨවිතිස්සිතාති තිණ්ණාති ව ලතාව සබ්බො
සබ්බො ව තසො තසකකා පඨවියං සිඤ්චන්තති. තෙන හි නං තාත
උද්ධං ආකාසෙ බිපාති. තත්ථාපි ත සකකාති දස්සෙන්නො ගාථමාහ.

උද්ධං වෙ පාතසිස්සාමි බ්‍රහ්මදත්ත විජානති,
සතවස්සානං දෙවො න වස්සෙ න හිමං පතෙති.

තත්ථ න හිමං පතෙති සතත වස්සාති හිමබ්බුමත්තමපි න
පතිස්සති. තෙනති උදකෙ සිඤ්චාතිති. තත්ථාපි තසකකාති දස්සෙත්තුං
ගාථමාහ.

උදකං වෙ නිසිඤ්චස්සං බ්‍රහ්මදත්ත විජානති,
යාවතා ඔදකා පාණා මරෙය්‍යං මච්ඡකච්ඡපාති.

අප නං රජා අහ තාත මයං න නිඤ්චි ජානාම. යථා අමහාකං
රට්ඨං ත නස්සති තං උපායං තිමෙව ජානාමිති. තෙනති මහාරජ
ඉමසමිං ආනෙ පටිපාටියා තයො ආවාටෙ බණ්ණපෙථාති. රජා
බණ්ණපෙසි. සුදස්සනො මජ්ඣමං ආවාටං නානාහෙසජ්ජානං
පුරුපෙසි. දුතියං ගොමයස්ස තතියං දිබ්බොසධාතඤ්ඤව. තතො
මජ්ඣමෙ ආවාටෙ විසබ්බජ්ඣති පාතෙසි. තං බණ්ණෙඤ්ඤව ධුමාසිභිං
ජාලා උට්ඨති. සං ගත්තො ගොමයආවාටං ගණති. තතොපි ජාලා

උට්ඨාය ඉතරං දිබ්බොසධිපුණ්ණං ගහෙනා ඔසධාති ක්‍රියාපෙනා නිබ්බාසි. ආලම්බායනො තස්ස ආවාටස්ස අවිදුරෙ අට්ඨාසි. අථ නං විසඋසුමා පහරි. සරීරව්ජවි උප්පාටෙනා ගතා සෙනකුට්ඨි අහොසි. සො භයතජ්ජනො නාගරුජානං විස්සජේමිති තික්ඛනතුං වාචා නිව්ජාරෙසි.

තං සුචා බොධිසත්තො රතනපෙළාය තික්ඛමිචා සබ්බා ලබ්බාරපතිමණ්ඩිතං අත්තභාවං මාපෙනා සක්කදෙවරුලීලාය සිත්තා. සුදස්සනොපි අවිමුඛිපි තථෙව අට්ඨංසු. තතො සුදස්සනො රුජාතමාහ සඤ්ජානාසි නො මහාරුජ කස්සෙතෙ පුත්තාති. න සඤ්ජානාමිති. අමෙහ තාව න සඤ්ජානිස්සාසි. කාසිරුඤ්ඤ පන ධිතු සමුද්දජාය ධතරට්ඨස්ස දිත්තභාවං ජානාසිති. ආම ජානාමි. මස්සා සා කණ්ඩාහගිණිති. මයං තස්සා පුත්තා. චං නො මාතුලොති.

තං සුචා රුජා තෙ අලිඛිතිා සිසෙ වුමිතිා රෙදිතිා පාසාදං ආරෙපෙනා මහත්තං සක්කාරං කාරෙනා හුරිදත්තන සද්ධිං පටිසන්ථාරං කරෙතෙනා පුච්ඡි තාත තං එවං උග්ගතෙජං කරං ආලම්බායනො ගණ්හිති. සො සබ්බං වින්ථාරෙන කරෙතො මහාරුජ රුඤ්ඤ නාම ඉමිනා නියාමෙන රජ්ජං කාරෙතුං වට්ටතිති මාතුලස්ස ධම්මං දෙසෙසි.

අථ නං සුදස්සනො ආහ මාතුල මම මාතා හුරිදත්තං අපස්සනාති කිලමති තසක්කා අමෙහති බති පපඤ්ඤං කාතුනාති. සාධු තාත තුමෙහ තාව ගච්ඡථ. අහං පන මම භගිණිං දවුට්ඨිකාමො කරං තං පස්සිස්සාමිති. මාතුල කහං පන අය්‍යකො කාසිරුජාති. තාත මම භගිණියා විනා වතතිතුං අසකෙකානො රජ්ජං පහාය පබ්බජිතා අසුකවනසණ්ඩ නාම වසතිති. මාතුල මම මාතා තුමෙහ ව අය්‍යකඤ්ච මෙ දවුට්ඨිකාමා. තුමෙහ අසුකදිවසං මම අය්‍යකස්ස සන්තිකං ගච්ඡථ. මයං මාතරමාදාය අය්‍යකස්ස අස්සමපදං ආගච්ඡිස්සාමි. තත්ථ නං තුමෙහපි පස්සිස්සාපාති. ඉති තෙ මාතුලස්ස දිවසං ඔපෙනා රුජනිවෙසනා ඔතරිංසු. රුජ භාගිණෙය්‍යෙ උය්‍යො ජෙනා රෙදිතිා නිවතති. තෙපි පඨවියං තිමුජ්ජිතා නාගභවනං ගතා.

නගරප්පවෙසනකණ්ඩං නිව්ඞිනං.*

මහාසත්තෙ සම්පත්තෙ සක්කනගරං එකපරිදෙවසද්දමහොසි. සොපි මාසං පෙළාය කිලනොතා ගිලානසෙය්‍යාය සයි. තස්ස සන්තිකං ආගච්ඡත්තාතං නාගාතං පමාණං තත්ථි. සො තෙති සද්ධිං කරෙතෙනා කිලමති කාණාරිට්ඨා දෙවලොකං ගන්තා මහාසත්තං අදිස්සා පඨමමෙව ආගතො. අථ නං එස වණ්ණො ඵරුසො සක්ඛිස්සති නාගපරිසං වාරෙතුනාති මහාසත්තස්ස නිපත්තට්ඨානෙ දෙවාරිකාකරිංසු.

* සූ. ෩, නාගභවෙසනකණ්ඩං නිව්ඞිනං.

සුභගොපි සකලගිමවන්තං විවිතීන්ධා තතො මහාසමුද්දාදි
 සෙසකදියොව උපධාරෙත්වා යමුනං උපධාරෙත්තො ආගච්ඡති.
 තෙසාදමුභමණොපි ආලමොයනා කුටසීං දිස්වා වින්තොසි අයං
 භූරිදත්තං කිලමෙත්වා කුටසී ජාතො. අහං පන තං මයො නථා
 බහුපකාරං මණ්ලොහෙන ආලමොයනස්ස දස්සෙයිං තං පාපං මං
 ආගමිස්සති. යාව තං නාගච්ඡති තාවදෙව යමුනං ගන්තො පාපවාහ
 තිත්ථො පාපවාහනං කරිස්සාමිති තත්ථ ගන්තො මයා භූරිදත්තෙ මිත්තදුතී
 කමමංකතං තං පාපං පවාහෙස්සාමිති උදකොරොගණකමමං කරොති.
 තස්මිං බණ්ණ සුභගො තං ධානං පත්තො තස්ස තං වචනං සුත්වා
 ඉමිනා කීර පාපකමෙත තාව මහන්තස්ස යසස්ස දයකො මම
 භාතා මණ්මත්තස්ස කාරණා ආලමොයනස්ස දස්සිතො නාස්ස
 ජීවිතං දස්සාමිති තඛතුටෙඨින තං පාදෙසු වෙශෙත්වා ආකඩ්ඪිත්වා
 උදකෙ ඔසිදුපෙත්වා තිරුස්සාසකාලෙ ථොකං සිපිලං අකාසි. සො
 සිසං උකඛිපි. අථ නං පුනාකඩ්ඪිත්වා ඔසිදුපෙත්වා තිරුස්සාස
 කාලෙ ථොකං සිපිලං අකාසි. සො සිසං උකඛිපි. අථ නං පුනා
 කඩ්ඪිත්වා ඔසිදුපෙත්වා. එවං බහු වාරෙ තෙන කිලමියමානො
 තෙසාදමුභමණො සිසං උකඛිපිත්වා ගාථමාහ.

ලොකාසං සජන්තං උදකං පයාගසමිං පතිට්ඨිතං,
 කො මං අපේක්ඛාහරි භූතො ඔගාලානං යමුනං නදිනති.

තත්ථ ලොකාසන්ති පාපපවාහනසමන්තන්ති ලොකස්ස සමවතං.
 සජන්තන්ති එවරූපං උදකං අභිසිඤ්ඤන්තං. පසාගසමිනති
 පයාගතිත්ථො.

අථ නං සුභගො ගාථාය අජ්ඣතාසි.

යදෙස ලොකාධිපති යසස්සි
 බාරුණසිමපකිරහරි සමන්තතො,
 තස්සාහං පුත්තො උරගුසහස්ස
 සුභගොති මං මුභමණ වෙදයන්ති.

තත්ථ යදෙසාති යො එස. පකිරහරි සමන්තතොති පච්චත්ථි
 කානං උපහරණ සමන්තාය සමන්තතො පකිරි සබ්බං පරිකඛිපිත්වා
 උපරි එණෙත ඡාදෙයි.

අථ මුභමණො අයං භූරිදත්තස්ස භාතා න මෙ ජීවිතං දස්සති
 යනනුතාහං එතස්සවෙව මාතාපිතුන්තඤ්ඤස්ස වණණකිත්තනෙන
 මුදුචිත්තතං කත්වා අත්තනො ජීවිතං යාවෙයන්ති වින්තොත්වා ගාථමාහ.

සවෙති පුත්තො උරගුසහස්ස
 කංසස්ස රඤ්ඤෙදු අමරාධිපස්ස,
 මහෙසකෙඛො අඤ්ඤෙතරො පිතා තෙ
 මවෙවසු මාතා පන තෙ අතුලා,
 න තාදිසො අරහති මුභමණස්ස
 දසම්පි ඕහාතුං මහානුභාවොති.

තත්ථ භංගස්සාති අපරෙන නාමෙන ඵවනනාමස්ස. කාසිස්ස
 රසෙද්ධොතිපි වදනාතිශෙව. කාසිරජධිතාය ගතිතත්තා කාසිරජ්ජප්පි
 තස්සෙව සත්තතං කත්වා වණේණති. අමග්ගිපස්සාති දිසායුතාය අමර
 සඛාතානං නාගානං අධිපතියස්ස. මහෙසසකඛාති මහානුභාවො.
 අඤ්ඤාදනණෙති මහෙසකඛානං අඤ්ඤාතරො පිතා තෙ. මචෙවසු මාතා
 පත අඤ්ඤාතරං. දුසමිපිති තාදිසොති මහානුභාවො ආනුභාවරතිතං
 බ්‍රාහ්මණස්ස දුසමිපි උදකෙ ඔහරිතුං නාරහති. පගෙව මහානුභාවං
 බ්‍රාහ්මණනති වදති.

අථ නං සුභගො දුට්ඨ බ්‍රාහ්මණ නිං මං වඤ්ඤෙවනා මුඤ්ඤියාමිති
 මඤ්ඤාසි. න තෙ ජිවිතං දමමිති තෙන කතකමමං පකාසෙතොතා
 ආහ.

රුකං නිය්‍යාය විජ්ඣිතො ඵණේයං පාතුමාගතං,
 සො විද්ධො දුරමසරං සරවෙගෙන සෙබ්බා.

තං නිං පතීතමග්ගකම් අරඤ්ඤාසමිං බ්‍රහ්මාවතෙ,
 ස මංසකාජමාදග්ග සායං නිග්‍රොධුපාගමි.

සුවසාලියසංක්‍රුට්ඨං පිඛිතියං සන්තායුතං,
 කොකිලාභිරුදං රමමං ධූවං හරිත සග්ගලං.

තත්ථ තෙ සො පාතුරහු ඉද්ධියා යසසා ජලං,
 මහානුභාවො භාතා මෙ කඤ්ඤාති පරිවාරිතො.

සො තෙන පරිවිණේණා නිං සබ්බකාමෙති තපපිතො,
 අදුහස්සා තුවං දුභී තං තෙ වෙරං ඉධාගතං.

බිපපං ගිවං පසාරෙති න තෙ දස්සාමි ජිවිතං,
 භාතුපරිසරං වෙරං ඡෙදයිස්සාමි තෙ සිරනති.

තත්ථ සායං නිග්‍රොධුපාගමිති විකාලෙ නිග්‍රොධං උපගතොසි.
 පිඛිතියනති පකකානං වණේණත පිඛිතලං. සන්තායුතනති පාරෙහ
 පරිකිණ්ණං. කොකිලාභිරුදනති කොකිලාභී අභිරුදං. ධූවං හරිත
 සග්ගලනති උදකභූමියං ජාතත්තා නිවං හරිතසග්ගලභූමිභාගං.
 පාතුරහුති තස්මිං නිග්‍රොධෙ සීතස්ස තව සො මම භාතා පාකවො
 අහොසි. ඉද්ධියාති පුඤ්ඤතෙජෙන. සො නොනාති සො තුවං තෙන
 අත්තනොභවනං තෙත්වා පරිවිණේණා. පරිසරනති තයා මම භාතු
 කතං වෙරං පාපකමමං පරිසරතොතා අනුස්සරතොතා. ඡෙදයිස්සාමිති
 ඡිද්ධියාමි.

අථ බ්‍රාහ්මණො න මෙ එස ජිවිතං දස්සති යං කිඤ්ඤි පත කත්වා
 මොක්ඛාය වායමිතුං වට්ටනිති ගාථමාහ.

අජ්ඣායකො යාවයොගො ආනුතග්ගි ව බ්‍රාහ්මණො,
 එතෙති තීති ධානෙති අවජෙක්ඛා හවති බ්‍රාහ්මණොති.

තත් එතෙහිති අජකායකතාදිති තිති කාරණෙති බ්‍රාහ්මණෝ
අවජේකා න ලබ්‍භා බ්‍රාහ්මණං වග්ගුං කිං තං වදෙයි යො හි බ්‍රාහ්මණං
වධෙති සො තිරයෙ තිබ්බත්තතිති

තං සුත්වා සුභගො සංසයපක්කනොනා හුත්වා ඉමං නාගභවතං
තෙත්වාභාතරෙ පටිපුච්ඡිත්වාජාතිස්සාමිති විනෙත්වා දො ගාථා අභාසි.

යං පුරං ධනරට්ඨස්ස ඔගාලං යමුතං නදිං,
ජොතනෙ සබ්බසොවණණං ගිරිං ආභවච යාමුතං.
තත් තෙ පුරිසව්‍යය්‍යා සොදරියා මම භාතරෙ,
යථා තෙ තත් වක්ඛන්ති තථා හෙස්සයි බ්‍රාහ්මණාති.

තත් සුරන්ති නගරං. ඔගාලානති අනුපට්ඨං. ගිරිං ආභවච
යාමුතන්ති යමුතතො අවිදුරෙ සිතං හිමවතං ආභවච ජොතති.
තත්තෙහි තස්මිං නගරෙ තෙ මම භාතරෙ වසන්ති තත් නිතෙ තසි
යථා තෙ වක්ඛන්ති තථා භවිස්සයි. සවෙති සචං කපෙයි ජිවිතං
තෙ අපි නො වෙ තත්තෙව සිසං ජිජිස්සාමිති.

ඉති තං වත්වා ගිව්‍යං ගහෙත්වා බිපනොනා අකෙකාසනොනා
පරිභාසනොනා මහාසත්තස්ස පාසාදවාරං අගමාසි.

සුභගභණ්ඩං නිවසිතං.*

අථ තං දෙවාරිකො හුත්වා තිසිනො කාණාරිට්ඨො තථා
කිලමෙත්වා ආතිශ්‍යමානං දිස්වා පටිග්ගහං ගන්ත්වා සුභග මාහෙය්‍යයි.
බ්‍රාහ්මණා නාම මහාබ්‍රහ්මනො පුත්තා සවෙ හි මහාබ්‍රහ්මා
ජාතිස්සති මම පුත්තෙ විහෙය්‍යන්ති කුණ්ඩිත්වා අමහාකං සකලං
නාගභවතං විනාසෙස්සති ලොකස්මිං බ්‍රාහ්මණා නාම සෙට්ඨා මහානු
භාවා තං තෙසං ආනුභාවං නජානාසි. අහං ජානාමිති. කාණාරිට්ඨො
කිර අතිතානන්තරෙ භවෙ යඤ්ඤකාරකො අඤ්ඤතරබ්‍රාහ්මණො
අහොසි. තස්මා එවමාහ. වත්වා ව පත අනුග්‍රහපුබ්බවසෙත
යජ්ජාසිලො හුත්වා සුභගඤ්ඤ නාගපරිසඤ්ඤ ආමනෙත්වා එථ
යඤ්ඤකාරකබ්‍රාහ්මණානං වො ගුණෙ වණ්ණණස්සාමිති වත්වා යඤ්ඤ
වණ්ණනං ආරභනොනා ආහ.

අතිත්තරා ඉත්තරසම්පසුත්තා
යඤ්ඤ ව වෙද ව සුභොග ලොකෙ,
තදග්ගරග්ගං හි විජිජ්ජමානො
ජහාති විත්තඤ්ඤ සත්ඤ්ඤ ධම්මනාති.

* ඉ. මහාසත්තස්ස පරිසෙසනකණ්ඩං නිවසිතං.

තත් අනිත්තංගි සුභග ඉමිසමි. ලොකෙ යඤ්ඤව වෙදව අනිත්තර න ලාමකා. මහානුභාවා නෙ ඉත්තරෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි සම්පයුත්තා. තස්මා බ්‍රාහ්මණාපි අනිත්තරව ජාතා. තදගගරස්සනති තස්මා අගාරස්මා බ්‍රාහ්මණං විනිඤ්ඤමානො ධනං ච පණ්ණිත ධම්මඤ්ඤ ජහතිති.

ඉදං කීර සො ඉමිතා හුරිදතෙන මිත්තදුගිකම්මං කතනති වතතුං මාලගතුති අවොච. අප්ඨ නං සුභග ජාතාසි පත අයං ලොකො කෙන විනිතොති පුච්ඡිතො. නජානාමිති වුත්තෙ බ්‍රාහ්මණානං පිතෘමහෙන බ්‍රහ්මුතාති දස්සෙතුං ඉතරං ගාඨමාහ.

අජේඛනමරියං පඨවිං ජනිඤ්ඤ
වෙස්සා කසිං පරිවරියං ච සුද්දං,
උපාගු පච්චෙකං යථා පදෙසං
කතාහු එතෙ වසිනාති ආහුති.

තත් උපාගුති උපගතා. බ්‍රහ්මා කීර බ්‍රාහ්මණාදයො තිමම්ඤ්ඤිතො අරියෙ තාව බ්‍රාහ්මණේ ආහ තුමෙන අජේඛනමෙව උපගවජ්ථ, මා අඤ්ඤං කඤ්ඤි කරිත්ථ. ජනිඤ්ඤ ආහ තුමෙන පඨවිංසෙව විජ්ජාථ, වෙස්සෙ ආහ තුමෙන කසිංසෙව උපෙථ. සුද්දෙ ආහ තුමෙන තිණණං වණණානං පරිවරියංසෙව උපෙථාති. තතො පට්ඨාය අරියා අජේඛනං ජනිඤ්ඤ පඨවිං වෙස්සා කසිං සුද්දං පරිවරියං උපගතාති වදති. පච්චෙකං යථා පදෙසනති උපගවජ්ජනාව පාටියෙකකං අත්තතො කුලපදෙසානුරූපෙන බ්‍රහ්මුතා වුත්තනතියා මෙනෙව උපගතා. කතාහු එතෙ වසිනාති ආහුති එවං කීර තෙන වසිනා මහාබ්‍රහ්මුතා කතා අහෙසුනති කථෙන්නති.

එවං මහාගුණො එතෙ බ්‍රාහ්මණා නාම යො හි එතෙසු විත්තං පසාදෙතො දුතං දෙති තස්ස අඤ්ඤත්ථ පටිසන්ති නත්ථි. දෙවලොක මෙව ගවජ්ජිති වතො ආහ.

ධාතා විධාතා වරුණො කුවෙරො
සොමො යමො වරුණො වාසු සුරියො,
එතෙ හි යඤ්ඤං පුට්ඨසො යජිතො
අජ්ඣායකානං අප්ඨ සබ්බකාමෙ.
විකාසිතා වාපසතාති පඤ්ඤ
යො අජ්ජුතො බලවා හිමසෙතො,
සහස්සබාහු අසමො පඨව්‍යා
සොපි තද ආදති ජාතවෙදනති.

තත් එතෙහිති එතෙ හි. ධාතාති ආදයො දෙවරුජාතො. පුට්ඨසොති අනෙකපපකාරං යඤ්ඤං යජිතො. අප්ඨ සබ්බකාමෙති අප්ඨ අජ්ඣාය කානං බ්‍රාහ්මණානං සබ්බකාමෙ දතො එතාති ණාතාති පත්තාති

දසෙය්හි, මහාසිනාති ආකඩ්ඵිතා, වාසසනාති පඤ්චාති නබනුපඤ්ච සතාති පඤ්චවාපසනපමාණං පන මහාධනුං, භිමසෙය්හොති භයානක සෙතො, සහස්සබාහුති න තස්ස බාහුතං සහස්සං පඤ්චනතං පන ධනුශ්ශසතාතං බාහුසහස්සෙන ආකඩ්ඵිතබ්බස්ස ධනුනො ආකඩ්ඵිතෙනෙව එවං වුතො, ආදති ජානවෙදනති සොපි රුජා තස්මිං කාලෙ බ්‍රාහ්මණේ සබ්බකාමෙහි සන්තපෙපතා අග්ගිං ආදති පතිට්ඨතිතා පරිවරි, තෙනෙව කාරණෙන දෙවලොකෙ තිබ්බතො තස්මා බ්‍රාහ්මණා නාම ඉමස්මිං ලොකෙ ජෙට්ඨානාති ආහ.

සො උතතරිමපි බ්‍රාහ්මණෙයෙව විණේණෙනො ගාථමාහ.

යො බ්‍රාහ්මණේ භොජයි දීඝරතතං
අනෙතන පාණෙන යථානුභාවං,
පසන්නවිතො අනුමොදමානො
සුභොග දෙවඤ්ඤාතරෙ අගොසීති.

තත්ථ ඤාති යො සො පොරුණකො බාරුණසිරුජති දසෙය්හි, සථානුභාවනති යථාබලං යදස්ස අතථි තං සබ්බං පරිච්චජ්ඣා භොජෙසි, දෙවඤ්ඤාතරෙති සො අඤ්ඤාතරෙ මහෙසකෙබ්බා දෙවරුජා අගොසීති.

එවං බ්‍රාහ්මණා නාම අශ්ශදකම්ඤේයාති, අථස්ස අපරමපි කාරණං ආගරිතා දසෙය්හො ගාථමාහ.

මහාසනං දෙවමනොමවණේං
යො සපජිතා අසකම් ජෙතුමග්ගිං,
සො යඤ්ඤාතතනං වරතො යජ්ඣා
දිබ්බං ගග්ගිං මුවලිඤ්ජකම්ගඤ්ජිති.

තත්ථ මහාසනනති මහාභක්ඛං, ජෙතුනති සන්තපෙපතුං, යඤ්ඤාතතනනති යඤ්ඤාමිධානං, වරතොති වරස්ස අග්ගිදෙවස්ස යජ්ඣා, මුවලිඤ්ජකම්ගඤ්ජිති මුවලිඤ්ඤ අධිගතො, එතො කිර පුබ්බ බාරුණසීයං මුවලිඤ්ඤ නාම රුජා බ්‍රාහ්මණේ පනෙකාසීත්වා සග්ගමග්ගං පුච්ඡි, අථ තං තෙ බ්‍රාහ්මණානඤ්ච බ්‍රාහ්මණදෙවතායව සක්කාරං කරෙහිති වතා කා බ්‍රාහ්මණදෙවතාති වුතො අග්ගිදෙවොති තං තවසපජිතා සන්තපෙපතිති ආහංසු, සො තථා අකාසි.

තමත්ථං පකාසෙතො එස ඉමං ගාථමාහ.

මහානුභාවො වස්සසහස්සජීවි
යො පබ්බජි දස්සනෙය්හො උලාරෙ,
හිත්වා අපරියතාරථං සසෙතං
රුජා දුද්දිපොපි ජගාම සග්ගනති.

තත්ථ පබ්බතීති පඤ්චවස්සඤ්ඤාති රජං කාරෙනො චාගමණානං
සකකාරං කාරෙනා අපරියන්තරථා සෙනං හිත්වා පබ්බජ. දුද්දිපොපිති
සො වාපි දුද්දිපො නාම රුජා චාගමණේ පුපේත්වාච සංගං ගතොති
වදති. දුද්දිපොතිපි පාඨො.

අපරාතිපියං උද්ගරණාති දසෙන්නො ආහ.

යො සාගරන්තං සාගරො විජ්ඣා
යුපං සුභං සොණණමයං උළාරං,
උසෙසසි වෙස්සානරමාදහානො
සුභොග දෙවඤ්ඤානරො අහොසි.
යස්සානුභාවෙන සුභොග ගඛගා
පචත්තථ දබ්බසන්නං සමුද්දං,
ස ලොමපාදො පරිවරියමග්ගිං
අඛෙගා සහස්සකඤ්ජුරජ්ඣගඤ්ඤීති.

තත්ථ සාගරන්තනති සාගරපරියන්තං පඨවිං. උසෙසසිති
චාගමණේ සග්ගමග්ගං පුච්ඡිත්වා සුවණණයුපං උස්සාපෙහිති වුත්තො
පසුසාතත්ථාය උස්සාපෙසි. වෙස්සානරමාදහානොති වෙස්සානරං
අග්ගිං ආදහන්නො. වෙස්සානරන්නෙව වා පාඨො. දෙවඤ්ඤානරොති
භො සුභග සොති රුජා අග්ගිං ජුහිත්වා අඤ්ඤානරො මහෙසකඤ්ඤ දෙවො
අහොසිති වදති. යස්සානුභාවෙනාති භො සුභග ගඛගාව සමුද්දොව
කෙන කතොති ජානාසිති. න ජානාමිති. නිං ජාතියසි තිං
චාගමණේයෙව පොඨෙත්වා ජානාසි. අනිත්තමිංති අඛෙගානාම ලොම
පාදො බාරුණසි රුජා චාගමණේ සග්ගමග්ගං පුච්ඡිත්වා තෙහි ගිමවන්තං
පවිසිත්වා චාගමණානං සකකාරං කත්වා අග්ගිං පරිවරාති වුත්තො
අපරිමාණා ගාවියො ව මහිසියො ව ආදය ගිමවන්තං පවිසිත්වා තථා
අකාසි. චාගමණෙහි භූතතාතිරිත්තං බිරං දබ්බං නිං කාතබ්බතතිව
වුත්තෙ ඡබ්බිථාති ආහ. තත්ථ ථොකස්ස බිරස්ස ඡබ්බිතථානෙ
කුන්තදියො අගෙසුං. බහුකස්ස ඡබ්බිතථානෙ ගඛගා පචත්තථ
තං පන බිරං යත්ථ දබ්බසන්නසින්නං සිතං තංයෙව සමුද්දං නාම ජාතං.
ඉති සො ඵවරුපං සකකාරං කත්වා චාගමණෙහි වුත්තවිධානෙන
අග්ගිං පරිවරිය සහස්සකඤ්ජුරං අජ්ඣගඤ්ඤී.

ඉතිස්ස ඉදං අනිත්තං ආහරිත්වා ඉමං ගාථමාහ.

මහිද්ධිකො දෙවචරො යසසසි
සෙනාපතී තිදිවෙ වාසවස්ස,
ස සොමයාගෙන මලං විහන්තා
සුභොග දෙවඤ්ඤානරො අහොසිති.

තත්ථ සොමයාගෙන මලං විහන්තාති භො සුභග යො ඉදුති
සකකස්ස සෙනාපතී මහායසො දෙවපුත්තො සොපි පුබ්බ බාරුණසි

රුජාව බ්‍රාහ්මණේ සංගමයාං පුළුච්ඡා නෙති සොමයාගෙන
අතතනො මලං පවාගෙඤ්ඤා දෙවලොකං ගච්ඡතිති වුතෙන බ්‍රාහ්මණානං
මහනතං සකකාරං කඤ්ඤා නෙති වුතනවිධානෙන සොමයාගං කඤ්ඤා
තෙන අතතනො මලං විහන්ඤ්ඤා දෙවලොකෙ ජාතොති ඉමමත්තං
පකාසෙතො ඵලමාහ.

අපරුතිපිසං උදගරණාති දසෙසනො ආහ.

අකාරි යො ලොකමිමං පරඤ්ඤා
භාගිරසිං හිමවන්තඤ්ඤා හිජ්ඣං,
යො ඉද්ධිමා දෙවවරො යසසි
සොපි තද අදහි ජාතවෙදං.

මාලාගිරි හිමවා යොව හිජ්ඣං
සුදසනො කිසසො කාතනෙරා,
ඵතෙව අඤ්ඤා නගා මහනතා
විත්තා කතා යඤ්ඤාකරෙතිමාහුති

තත්ත සොපි තද අදහි ජාතවෙදනති භාතික සුභග යෙන
මහාබ්‍රහ්මා අයඤ්ඤා ලොකො පරෙව ලොකො භාගිරසිගභිතාව
හිමවන්තහිජ්ඣාපබ්බතාව භාතා සොපි යද බ්‍රහ්මපපතනිතො පුබ්බ
මාණවකො අසොසි තද අග්ගිමෙව අදහි අග්ගි ජුතිතා
මහාබ්‍රහ්මා හුතා ඉදං සබ්බමකාසි ඵලං මහිද්ධිකා බ්‍රාහ්මණාති දසෙසති.
විත්තා කතාති පුබ්බ කිරෙතො බාදණසිරුජා බ්‍රාහ්මණේ සංගමයාං
පුළුච්ඡා බ්‍රාහ්මණානං පුජෙතිති වුතෙනා තෙසං මහාදුතං පට්ඨපෙඤ්ඤා
මයං දුතෙ කිං තජ්ඣති පුළුච්ඡා සබ්බඤ්ඤා අපි බ්‍රාහ්මණානං
පත ආසනාති තප්පහොනතිති වුතෙන ඉට්ඨකාති විතාපෙඤ්ඤා ආසනාති
කාරෙසි. තද විත්තාආසනපිසිකා බ්‍රාහ්මණානං ආනුභාවෙන වසිතිතා
මාලාගිරිආදයො පබ්බතා ජාතා. ඵලමෙන යඤ්ඤාකරෙති බ්‍රාහ්මණෙති
කතාති කපේනති.

අථ නං පුතාහ භාතික ජාතාසි පතායං සමුදෙදු කෙන කාරණෙන
අපෙයො ලොකොදකො ජාතොති. තජානාමි අරිට්ඨාති. අථ නං
ඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණෙගෙව හිංසිතුං ජාතාසි සුණාතිති වඤ්ඤා ගාථමාහ.

අජ්ඣායකං මනකභුක්ඛපපතනං
තපසනිතං යාවයොගොතිවාහ,
තිරෙ සමුද්දාසුදකං සපතනං
තං සාගරජෙඤ්ඤාගිරි තෙනපෙයොති.

තත්ත යාවයොගොතිවාහාති තං බ්‍රාහ්මණං යාවයොගොතිව
ලොකො ආහ. උදකං සපතනති සො කිරෙකදිවසං පාපපවාහන
කමිමං කරෙතොති තිරෙ ධ්වං සමුද්දාසුදකං උදකං ගහෙඤ්ඤා අතතනො

උපරි සජ්ඣාති අබ්බුතතිරති. අථ තං එවං කරුණාං වඩ්ඪිතාං
සාගරේ අපේක්ඛාගරි. තං කාරණං මහාමුග්ගා සුත්තා ඉමිතා කිර
මෙ පුතොතා හටොති සමුද්ධං අපෙයොසා ලොභොදනො හවිසොතුති
අතිසපි. තෙන කාරණෙනෙස අපෙයොසා එවරුපා එතෙ මුග්ගණා
නාමාති වතා පුතපි ආහ.

ආයාගවක්ඛුති පුත්‍ර පථව්‍යා
සං විජ්ජනති මුග්ගණා වාසවස්ස,
පුරිමං දිසං පච්ඡිමං දක්ඛිණුත්තරං
සංවිජ්ජමානා ජනයනති වෙදනති.

තත්ථ වාසවස්සාති පුබ්බෙ මුග්ගණානං දුතං දත්තා වාසවත්තං
පතත්තස්ස සත්තස්ස. ආශාගවක්ඛුතිති පුඤ්ඤකෙඛතතභූතා අග්ග
දක්ඛිණෙය්‍යා පුත්‍ර මුග්ගණා සංවිජ්ජනති. සුරිමං දිසනති තෙ ඉදුතිපි
ඉමාසු වතුසු දිසාසු සංවිජ්ජමානා තස්ස වාසවස්ස මහත්තං වෙදං
ජනයනති පිතිසොමනස්සං ආවහනති.

එවං අරිට්ඨො වුද්ධසති ගාථාති මුග්ගණෙව යඤ්ඤෙව වෙදෙව
වණ්ණෙසි. තස්ස තං කථං සුත්තා මහාසත්තස්ස ගිලානුපට්ඨානං
ආගතා ඛුන්තාගා භූතමෙව කථෙතීති මිච්ඡාගාහං ගණන
නාකාරපපත්තා ජාතා. මහාසතොතා ගිලානසෙය්‍යාය නිපන්නාව තං
සබ්බං අස්සොසි. නාගාපිස්ස ආරොවෙසුං. තතො බොධිසතොතා
විනොතසි අරිට්ඨො මිච්ඡාමග්ගං වණ්ණෙසි. වාදමස්ස භික්ඛුතා
පරිසං සමමාදිට්ඨිකං කරස්සාමිති. සො උට්ඨාය නගාතා සබ්බාලුඛකාර
පතිමණ්ඩිතො ධම්මාසනෙ නිසීදිතා සබ්බං නාගපරිසං සනතිපාතොතා
අරිට්ඨං පකෙකාසාපෙතා අරිට්ඨ නිමං අභූතං වතා වෙදෙව යඤ්ඤෙව
වණ්ණෙසි. මුග්ගණානං හි වෙදවිධානෙන යඤ්ඤෙයජනං අතිට්ඨ
සමමතං න සග්ගාවහං තව වාදෙ අභූතං පස්සාති යඤ්ඤෙහෙදවාදං නාම
ආරහනොතා ආහ.

කලිං හි ධිරතං කථං මහාතං
භවනති වෙදජ්ඣගතානරිට්ඨ,
මරිට්ඨධමමං අසමෙක්ඛිතත්තා
මායාගුණා නාතිවහනති පඤ්ඤං.

වෙද න තාණාය භවනතිරස්ස
මිත්තඤ්ඤො භූතසුතො නරස්ස,
න තායතෙ පරිච්ඡේණොව අගති
දෙසනනරං මච්චං අනරියකමමං.
සබ්බං වෙ මච්චා සධනා සභොගා
ආදිපිතං දුරු තිණෙන මිස්සං,
දහං න තපො අසමත්තොතෙරො
කො තං සුභික්ඛං දිරසඤ්ඤා කුරියා.

යථාපි බිරං විපරිණාමධම්මං
දඬි භවික්ඛා නවනීතවපි භොති,
එවම්පි අග්ගි විපරිණාමධම්මෙවො
තෙජො සමොරොහති යොගස්සුතෙනා.

න දිස්සතෙ අග්ගිමනුප්පව්ටොං
සුක්කෙසු කටොස්සු නවෙසුචාපි,
නාමන්මානො අරුඤ්ඤානරොන
නාකම්මනා ජායති ජාතවෙදො.

සවෙහි අග්ගි අනතරතො වසෙය්‍ය
සුක්කෙසු කටොස්සු නවෙසුචාපි,
සබ්බාති සුසොය්‍යං වනාති ලොකෙ
සුක්කාති කටොතිව පජ්ජලෙය්‍යං.

කරොති වෙදාරුභිණොන පුඤ්ඤං
භොජං නරො බුම්බිබ්බං පතාපවං,
අභිශාරිකා ලොකකරව සුදා,
සරිරදාහාපි කරෙය්‍යං පුඤ්ඤං.

අථ වෙ හි එතෙ න කරොනති පුඤ්ඤං
අජෙඛිතමග්ගිං ඉධ තප්පසිනා,
න කොපි ලොකසමිං කරොති පුඤ්ඤං
භොජං නරො බුම්බිබ්බං පතාපවං.

කථං හි ලොකාපවිතො සමානො
අමනුඤ්ඤාගතිං ඛත්තනං අකන්තං,
යදෙව මච්චා පරිවජ්ජයනති
තදප්පසන්තං දිරසඤ්ඤා භුඤ්ඤා.

සිබ්බං හි දෙවෙසු වදනතිගෙකෙ
ආපං මිලකකා පන දෙවමාත්‍ර,
සබ්බෙව එතෙ විතථං භණන්ති
අග්ගි න දෙවඤ්ඤාතරො නවාපො.

නිරිත්ථියං සන්තං අසඤ්ඤාකායං
වෙසස්සානරං කම්මකරං පජානං,
පරිවරියමග්ගිං සුගතිං කථං වජෙ
පාපාති කම්මාති පකුබ්බමානො.

සබ්බාතිභූතාත්‍රධ ජිවිකන්තං
අග්ගිස්ස භුගමා පරිවාරකොති,
සබ්බාත්‍රභාවි ව වපි කිම්පං
අතිවමිතො නිමමිතං වජ්ජිතස්ස.

හසො අනිජ්ඣානබ්බං අනච්ඡං
සකකාරහෙතු පකිරිංසු පුබ්බං,
තෙ ලාභසකකාරෙ අපාභුතොනො
සත්ථමතිතා ජනතුති සනතිබ්බමං.

අජේඛනමරියා පඬවිං ජනිතු
වෙසො කසිං පරිවරියඤ්ඤි සුඤ්ඤා,
උපාගු පච්චෙක යථා පදෙසං
කතාහු එතෙ වසිතාති ආහු.

එතඤ්ඤි සච්චං වචනං භවෙය්‍ය
යථා ඉදං භාසිතං බ්‍රාහ්මණෙති,
නාබතතියො ජාතු ලහෙථ රජ්ජං
නාබ්‍රාහ්මණො මනනපදාති සිකෙබ්බං,
නාඤ්ඤානු වෙසෙසති කසිං කරෙය්‍ය
සුඤ්ඤා න මුඤ්ඤා පරපෙසසිතාය.

යසමා ව එතං වචනං අභුතං
මුසාවිමෙ ඔදරියා භණන්ති,
තදපපසඤ්ඤා අභිසංග්ගහනති
පසසනති තං පණ්ණිතා අත්තනාව.

බතතායා න වෙසො න බලිං හරනති
ආදාය සත්ථාති වරනති බ්‍රාහ්මණා,
තං තාදිසං සංබුභිතං විභින්නං
කසමා බ්‍රහ්මා නුජ්ජකරෙති ලොකං.

සවෙති සො ඉසසරෙ සබ්බලොකෙ
බ්‍රහ්මා බහු භුතපතී පජානං,
මායාමුසාවජ්ජමදෙන වාපි
ලොකං අධමෙමන කිමත්තකාසි.

සවෙ ති යො ඉසසරෙ සබ්බලොකෙ
බ්‍රහ්මා බහු භුතපතී පජානං,
අධමමියො භුතපතී අරිට්ඨ
ධමෙම සති යො විදති අධමමං.

කිවා පටඞ්ගා උරගා ව හෙතා
හනවා කිම් සුජ්ඣති මකඛිකා ව,
එතෙ හි ධම්මා අනරියරූපා
කමෙබ්බාජකානං විතථා බහුත්තනති.

තත්ථ වෙදජ්ඣගනානිට්ඨාති අරිට්ඨ ඉදාති වෙදබ්බගමාති
නාම සිරුනං පරුජයසංඛාතො කලිග්ගාහො මහානං බාලානං ජය

සඛ්ඛානො කච්ඡානො. මජ්ඣිමනිකායෙ ඉදංගි වෙදත්තයං මජ්ඣිමනිකායෙ තසිදං අසමෙකඛිතජායු සුත්තාසුත්තං අජානන්තා බාලා උදක සඤ්ඤාය මිභා මජ්ඣිමනිකායෙ භූතසඤ්ඤාය අනවජ්ජසඤ්ඤාය උපගච්ඡන්ති. නාතිවහන්ති පඤ්ඤානති එවරුපා පන මායාකොට්ඨාසා පඤ්ඤාය ඤාණසම්පන්නා පුරිසං නාතිවහන්ති. න වඤ්ඤානති. භවනතිරසායාති රතායෙ ව්‍යඤ්ජනසංකිමන්තං. අස්ස භූතසුභාති වඩ්ඪිසානකස්ස මිත්තඤ්ඤානො නරස්ස වෙදා තාණ්ත්තාය න භවන්ති පතිට්ඨා හොතුං න සකෙකානතිති අනෙතා. පඤ්ඤානොති අනෙති අනෙති වා පරිච්ඡේදණා තිච්ඡෙත උච්චරිතදෙසෙන සද්දසවිත්තං පාපකම්මං පුරිසං නතායති තරකති. සඛ්ඛානෙ මව්වාති සචෙපි හි මව්වා යත්තකං ලොකෙ දුරු අජිතං සඛ්ඛං සබ්බා සභොගා අත්තනො ධනෙනව හොගෙතිව සද්ධිං තිණ්ණිකං කතා ආදිපෙය්‍යං. එවං ගතං සඛ්ඛම්පි තං තෙති ආදිපිතං දහනො අයං අසමන්තොපා අසද්ධසතෙපා තාව අනෙති න තපෙ එවං අතප්පායං භාතික දිරසඤ්ඤා දුරිති ජිව්හාති රසජානන සමත්. කොටං සප්පි ආදිති සුභිකම්මං වා තං සුභිතං වා කුට්ඨං සකකුණෙය්‍ය කාතුං එවං අතිත්තං පන තං මහගස්ස සන්තප්පෙතො කො නාම දෙව ලොකං ගම්මස්සති. පස්ස එවඤ්ඤානෙ දුක්ඛපිත්තති. සොගසුත්තොති අරණිමන්තයොගෙන සුත්තො සුත්තං පච්චයං ලභිත්වා වසමාගෙහති තිබ්බත්තති අනෙති එවං පරිව්‍යායමෙන උපපජ්ජමානං අවෙනතං තං තිබ්බං දෙවොති වදසි, ඉදම්පි අභූතමෙව කපෙසිති. අනෙතිනුපප විචෙඨාති අනෙති අනුපප්පිට්ඨා. නාමන්තොති නාම අරණිතරෙන අරණිතරෙන නරෙන අමජ්ජිමානො තිබ්බත්තති. නාමමනාති න ජාතවෙදජිකස්ස පුරිසස්ස කිරිමං විනා අත්තනො ධම්මතාය යෙව ජායති. සුගස්සෙත්තති අනො අනෙති සොසිමානාති සුකෙඛය්‍යං. අලානෙව න සිසුං. හොජන්ති හොජෙනො, ධුමසිඛිං පතාපවන්ති ධුමසිඛාය සුත්තං පතාපවන්තං. අභිගාධිකාති අභිගාර කම්මකරු. ලොකකති ලොකොදකං පටිත්වා ලොකකාරකා. සුදුති භත්තකාරකා. සරිරදහාති මහසරිරජ්ඣාපනකා. පුඤ්ඤානති එතෙපි සඛ්ඛ පුඤ්ඤානෙව කරෙය්‍යං. අප්පකුමානෙති අප්පකුමානා අනෙති මන්තජ්ඣායකා බ්‍රාහ්මණාපි හොතතු කොපි නරෙ ධුමසිඛිං පතා පවන්තං අනෙති හොජෙනො තප්පසිත්වාපි පුඤ්ඤං න කරෙති නාම. ලොකාපටිත්තො සමානොති තව වාදෙ ලොකස්ස අපටිත්තො පුජ්ජො සමානො. සද්දවාති යං අතිකුණපාදිං පටිකකුලජෙගුච්ඡං මව්වා දුරතො පරිවජෙන්නති. තදප්පසමත්තති තං අප්පසත්තං සම්ම දිරසඤ්ඤා සමං කෙන කාරණෙන පරිභුඤ්ඤාය. දෙවෙසුති එකෙ මනුස්සා සිඛිං දෙවෙසු අඤ්ඤාතරං දෙවං වදන්ති මිලකඛා පනාති අඤ්ඤාණං පන මිලකඛා උදකං දෙවොති වදන්ති. අසඤ්ඤානා සන්ති අතිකුණබ්බං අවිත්තකායඤ්ඤා සමානං එතං අවෙනතං පජානං පවනාදිකම්මකරං වෙස්සානරං අනෙති පරිවරිත්වා පාපාති

කමොති කඤ්ඤෙනා ලොකෙ කථං සුගතිං ගමිස්සති. ඉදන්ත
අතිවිය දුක්කපිතං. සබ්බාභිභූතාහුබජ්ඣිතස්ථාති ඉමෙ බ්‍රාහ්මණා
අත්තනො ජීවිකත්. මහාබ්‍රහ්මා සබ්බාභිභූති ආහංසු. සබ්බො
ලොකො තෙනෙව නිමිත්තොති වදන්ති. පුත අයතිස්ස බ්‍රහ්මා
පරිවාරකොතිපි වදන්ති. සොපි කීර අයතිං පුතතෙව. සබ්බානුභාවිව
ඛසිති සො පත යදි සබ්බානුභාවිව වසිව අප කිමත්. සයං
අතිමිත්තො හුචා අත්තනාව නිමිත්තං වන්දිතා භවෙය්‍ය. ඉදංපි තෙ
දුක්කපිතමෙව. හස්සනති අරිට්ඨ බ්‍රාහ්මණානං වචනං නාම හසිතබ්බ
සුත්තකං පණ්ඩිතානං නිජ්ඣානං තබමති. පකිට්ඨෙසුති ඉමෙ බ්‍රාහ්මණා
ඵවරුපං මුසාවාදං අත්තනො ලාභසක්කාරහෙතු පුබ්බෙ පත්ථරිංසු.
සත්ථමිති ජනතුති සන්තිබම්මනති තෙ එත්තකෙන ලාභසක්කාරෙ
අපාතුභුතෙ ජනතුති සද්ධිං යොජෙතො පාණවධපටිසංයුත්තං
අත්තනො ලද්ධිබම්මසබ්බානං සන්තිබම්මං සත්ථමිතො යඤ්ඤසුත්තකං
නාම ගත්ථසිංසුති අත්තො. එතඤ්ඤ සම්මනති යදෙනං තයා අජෙකින
මිට්ඨොති ආදි වුත්තං එතඤ්ඤ සම්මං භවෙය්‍ය නාබන්ධිසොති එවං
සත්තෙ අබන්ධිසො රජ්ජං නාම න ලභෙය්‍ය. අබ්‍රාහ්මණාපි මත්තපදාති
න සිකෙබ්බෙසුං. මුසාවිමෙති මුසාව ඉමෙ. බද්ධිසොති උදරනිසිත
ජීවිකා උදරපුරහෙතු වා. නදපපසඤ්ඤාති තං තෙසං වචනං
අපපසඤ්ඤා. අනගනාති පණ්ඩිතා පත තෙසං වචනං සදෙසනති
අත්තනාව පස්සනති. නං නාදිසනති තං තථාරුපං සංවුභිතො
බ්‍රහ්මනා ංපිතමරියාද භික්ඛුසා සිතං සංවුභිතං භික්තං ලොභං
සො තව බ්‍රහ්මා කසමා උජුං න කඤ්ඤති. අලක්ඛිනති කිංකාරණං සබ්බ
ලොකෙ දුක්ඛං විදති. සුඛිනති කිං න එකත්තසුඛිමෙව සබ්බ
ලොකමකාසි. ලොකචිත්තාසකො වොරො මඤ්ඤ තව බ්‍රහ්මාති.
මාසාති මායාය. අධිමෙමන කිමත්ථකාසිති ඉමිනා මායාදිනා
අධිමෙමන කිං කාරණං ලොභං අනත්ථකිරියායං යොජයතීති අත්තො.
අට්ඨමාති අරිට්ඨ තව භූතපති අබම්මකො යො දසවිධෙ කුසලබ්බමෙ
සති බම්මමෙව අවිදගිනො අබම්මං විදති. කිමාති ආදි උපයොගත්තෙ
පච්චත්තං. එතෙ කිවාදයො පාණෙ හන්තො මච්චො සුජ්ඣතිති එතෙපි
කමොජරට්ඨවාසිතං බහුත්තං අන්තරියානං බම්මා තෙ පත විතථා
අබම්මා ව බම්මාති වුත්තො තෙතිපි තව බ්‍රහ්මනාව නිමිත්තෙති හවිතබ්බං.
ඉදාති තෙසං විතථභාවං දස්සෙන්නො ආහ.

සවෙ හි සො සුජ්ඣති යො හනාති
හනො පි සො සග්ගමුපෙති ඤානං,
හෙවාදි හොවාදිනමාරයෙය්‍යං
යෙවාපි තෙසං අතිසද්දහෙය්‍යං.
තෙව මිශ්‍ර නපසු නොපි ගාවො
ආයාවනති අත්තවධාය කෙවි,
විපථඤ්ඤානං ඉධ ජීවිකත්තං
යඤ්ඤසු පාණෙ පසුමාගරන්ති.

යුපසං තෙ පසුබිකෙච්ච බාලා
විතෙතති වණ්ණණ්ණති මුඛං නයනති,
අයං තෙ යුපෙසා කාමදුගො පරතථ
හවිසංති සසංතො සමපරයං.

සමෙව ව යුපෙ මණ්ණි සබ්බමුත්තං
බ්බද්දං ධනං රජතං ජාතරූපං,
සුතෙබ්බසු කට්ඨසු නවෙසුවාපි
සමෙව දුගෙ තිදිවෙ සබ්බකාමෙ;
තෙවිජ්ජසංඝාව පුද්ධ යජේය්‍යං
න බ්‍රාහ්මණා කණ්ණි තං යාජයෙය්‍යං.

කුතොව යුපෙ මණ්ණි සබ්බමුත්තං
බ්බද්දං ධනං රජතං ජාතරූපං,
සුතෙබ්බසු කට්ඨසු නවෙසුවාපි
කුතො දුගෙ තිදිවෙ සබ්බකාමෙ.

සඨාව ලුඤ්ඤ උපලභ්වාලා
විතෙතති වණ්ණණ්ණති මුඛං නයනති,
ආදාය අග්ගිං මම දෙති විතතං
තතො සුඛි ගොතිසි සබ්බකාමෙ.

තමග්ගිත්තතං සරණං පවිසං
විත්‍රෙති වණ්ණණ්ණති මුඛං නයනති,
ඕරො පසිඤ්ඤා කෙසමස්සං තබ්බද්ධ
වෙදෙති විතතං අතිශාලයනති.

කාකා උඤ්ඤං ව රහො ලභිඤ්ඤා
ඵනං සමානං බහුකා සමෙවච්ච,
අනානාති භුඤ්ඤා කුහකා කුහිඤ්ඤා
මුණ්ණං කඤ්ඤා යඤ්ඤා පථොස්සජනති.

ඵචංගි සො වඤ්ඤාතො බ්‍රාහ්මණෙති
ඵකො සමානො බහුති සමෙවච්ච,
තෙ යොගයොගෙන විලුමපමානා
දිට්ඨං අදිට්ඨෙන ධනං හරනති.

අකාසියං රුජ්ජති වානුසිට්ඨං
තදස්ස ආදාය ධනං හරනති,
තෙ තාදිසා වොරසමා අසනතා
වජ්ඣා න හඤ්ඤානති අරිට්ඨි ලොකෙ.

ඉන්ද්‍රියා බාහාරසිද්ධකම්මානි
යඤ්ඤාසු ජිත්තනති පලාසයට්ඨං,
තංවෙපි සච්චං මසවා ජිත්තබාහු
කෙනාස්ස ඉන්ද්‍රිය අසුරෙ ජිත්තාති.

තඤ්ඤව තුච්ඡං මසවා සමබ්භි
හනතා අවජේඛා පරමෝ සද්දෙවො,
මනතා ඉමෙ බ්‍රාහ්මණා තුච්ඡරූපා
සන්දිට්ඨිකා වඤ්චනා එස ලොකෙ.

මාලාගිරි හිමවා යෝ ව භිජේඛා
සුද්ධස්සනෝ නිසභෝ කාකතෙරු,
එතෙව අඤ්ඤව නගා මහනතා
විත්තා කතා යඤ්ඤකරෙහිමාහු.

යථප්පකාරු තිභි ඉට්ඨිකානි
විත්තා කතා යඤ්ඤකරෙහිමාහු,
න පබ්බතා භොනති තථප්පකාරු
අඤ්ඤදිසා අවලා තිට්ඨසෙලා.

න ඉට්ඨිකා භොනති සිලා විරෙනපි
න තත්ථ සඤ්ජායති අයෝ න ලොභං,
යඤ්ඤ ව එතං පරිවණ්ණයනතා
විත්තා කතා යඤ්ඤකරෙහිමාහු.

අජ්ඣායකං මනනගුණුප්පනතං
තපසිනං යාවයොගොතිමාහු,
නිරෝ සමුද්දායසුද්ධකං සජ්ජනං
තං සාගරජේඛාහරි තෙනපෙයොසා.

පරෙසහස්සමපි සමනනවෙදෙ
මනතුප්පනෙන නදියො වහනති,
න තෙන ව්‍යාපනතරසුද්ධකානං
කසමා සමුද්දො අතුලො අපෙයොසා.

යෙ කෙවි කුපා ඉධ ජීවලොකෙ
ලොණුදකා කුපබණ්ණෙහි බානා,
න බ්‍රාහ්මණජේඛාහරණෙන තෙසු
ආපො අපෙයොසා දිරසඤ්ඤ රුහු.

පුරෙ පුරත්ථා කා කස්ස හරියා
මනෝ මනුස්සං අජනෙසි පුබ්බං,
තෙනාපි ධම්මෙන න කොපි හීනෝ
එවමපි වොස්සග්ගා විහාගමාහු.

වණ්ඤාලපුතෙනාපි අබ්චව වෙදෙ
භාසෙය්‍ය මනෙන කුසලො මුතීනා,
න තස්ස මුද්ධා විඵලෙය්‍ය සත්තධා
මනතා ඉමෙ අත්තවධාය කතතා.

චාචාකතා ගිඬිකතා ගතිකා
දුමෙමාවයා කව්‍යපථානුපනතා,
බාලානවිතතං විසමෙ නිවිට්ඨං
තදපපඤ්ඤා අභිසංගානති.

සිහසුන ව්‍යංග්‍යසුච දීපිතොව
න විජ්ජති පොර්සිසං බලෙන,
මනුස්සභාවො ව ගවංච පෙකෙබ්බා
ජාති ති තෙසං අසමා සමානා.

සචෙ ව රුජා පඤ්චි විජ්ජිතා
සජ්චවා අස්සවො පාරිසජ්ජා,
සයමෙව සො සත්තුසංඝං විජෙය්‍ය
තස්ස පජා නිවුසුබ්බවෙය්‍ය.

බතතිසමනතා ව තයො ව වෙද,
අනෙත එතෙ සමකා භවනති,
තෙසඤ්ඤා අත්ථං අවිනිවර්තිතා
න බුජ්ඣති ඔසපථංච ඡන්තං.

බතතිසමනතා ව තයොව වෙද,
අනෙත එතෙ සමකා භවනති,
ලාභො අලාභො අයසො යසො ව
සබ්බෙ තෙ සබ්බෙසං චතුත්ත ධම්මා.

යථාපි ඉබ්බා ධනධ්‍යානඤ්ඤා
කම්මාති කාරෙනති පුට්ඨ පථව්‍යා,
තෙවිජ්ජසබ්බාපි තථෙව අජ්ජ
කම්මාති කාරෙනති පුට්ඨ පථව්‍යා.

ඉබ්බෙති එතෙ සමකා භවනති
නිවුසුසුකා කාමගුණෙසු යුත්තා,
කම්මාති කාරෙනති පුට්ඨ පථව්‍යා
තදපපඤ්ඤා දිරසඤ්ඤා රුතෙති.

තත්ථ භොවාදිති බ්‍රාහ්මණා. භොවාදිනාමාරසෙසුනති බ්‍රාහ්මණ
මෙව මාරෙය්‍යං, සෙමාපිති යෙවාපි බ්‍රාහ්මණානං නං චචනං
සද්දහෙය්‍යං තෙ අත්තනො උපට්ඨානෙයෙව බ්‍රාහ්මණා මාරෙය්‍යං.
බ්‍රාහ්මණා පන බ්‍රාහ්මණෙව උපට්ඨංකෙ ව අමාරෙකා නාතපකාරෙ
කීර්තිනෙයෙව මාරෙනති. ඉති තෙසං චචනං මිච්ඡා. කෙවිති
යඤ්ඤා නො මාරෙථ මයං සහං ගම්හ්‍යාමාති ආයාචනතා කෙවි
තත්ථි. පාණෙ පසුමාණරනිති මිහාදයො පාණෙව පසුඤ්ඤා විසමඤ්ඤ
මානං ජිවිකත්ථාය මාරෙනති. මුඛං නිසන්ධිති එතෙසු යුපස්ස
පසුබ්බෙසු ඉමසම් තෙ යුපෙ සබ්බං මණ්ඩබ්බානුත්තාධ්‍යානඤ්ඤාධන

රජතජාතරූපං සනතිතිතං අයනෙන පරත්ත කාමදුග්ගො හවිසාසා
සසාතභාවං ආවතිසාසාතිති විත්තෙති කාරණෙති මුඛං පසාදෙනති තං
තං වතො මිච්ඡා ගාහං ගාහෙනතිති අනේවා. සමෙව්වාති සමෙ යුපෙවා
සෙසකට්ඨස්සවා එතං මණි ආදිභවෙය්‍ය තිදිවෙ වා සබ්බකාමදුග්ගං අසා
තෙවිජ්ජගණාව පුපු හුත්වා යඤ්ඤං යජේය්‍යං බහුධනතායමෙව සග්ග
කාමතායව අඤ්ඤං බ්‍රාහ්මණං න යාජේය්‍යං, යසො පන අත්තනොව
ධනං පච්චාසිංසනතා අඤ්ඤාමපි යාජෙනති තසො අභුතවාදිතොති
වෙදිතබ්බො. කුණ්ඩාවාති එතස්මිඤ්ඤ යුපෙවා සෙසකට්ඨස්සවා
කුණො එතං මණි ආදිං කතො අවිජ්ජමානමෙව කුණො තිදිවෙ
සබ්බකාමෙ දුගිසාසාති. සබ්බථාපි අභුතමෙව තෙසං වචනං. සඨාව
දුග්ගුප්පලදාමාලාති අරිට්ඨ ඉමෙ බ්‍රාහ්මණා නාම කෙරුපිකාවෙව
තිකකරුණාව තෙ බාලා ලොකං පලොභෙනා උපලාපෙනා විවිත්තෙති
කාරණෙති මුඛං පසාදෙනති. සබ්බකාමෙති අග්ගිං ආදාය තිඤ්ඤා පුභ
අභාසකඤ්ඤා විතතං දෙති. තතො සබ්බකාමෙ ලග්ගිනා සුඛිගොතිසිති
නමග්ගිහුතතං. සරණං පටිසාසාති තං රුජානං රුජමහාමත්තංවා
ආදාය අග්ගිහුතතට්ඨානං ගෙහං පටිසිත්වා. ඛණිපට්ඨොති විවිත්තාති
කාරණාති වදන්තා කෙසමස්සඤ්ඤා නබෙව ඔරෙපසිත්වා
අතිගාලසනාතිති වුත්තතාය තයො වෙදෙ නිසාය ඉදං දතබ්බං
ඉදං කාතබ්බනාති වදන්තා වෙදෙති තස්ස සත්තකං ධනං අතිගාලසනාති
විනාසෙනති විධංසෙනති. අනන්තාති භුක්වා කුභාසා කුභිත්වාති තෙ
කුභාසා නානපපකාරං කුභකකමං කතො යඤ්ඤං වණ්ණෙනා
වඤ්ඤානා තස්ස සත්තකං නානගරසභොජනං භුඤ්ජන්තො අථ තං
මුණිං කතො යඤ්ඤාපථෙ ඔස්සජන්ති. තං ගගෙනා බිහියඤ්ඤවාටං
ගච්ඡන්තිති අනේවා. යොගි යොගෙනාති බ්‍රාහ්මණා එතං බහු සමෙව
තෙන තෙන යොගෙන තාය තාය යුත්තියා විලුපමානා දිට්ඨං
පච්චකං තස්ස ධනං අදිට්ඨන්ත දෙවලොකෙන අදිට්ඨං දෙවලොකං
වණ්ණෙනා අමරට්ඨානං කතො හරන්ති. අකාසිසාග්ජුති වානුසිට්ඨාති
ඉදඤ්ඤා ඉදඤ්ඤා බලිං ගණ්ණාථාති රුජුති අනුසිට්ඨා අකාසිසඤ්ඤා
රුජුජුරිසා විස. නදස්සාති තං අසා ධනං ආදාය හරන්ති. මොරසමාති
අභුතබලිගාහකා සනිවෙද්දවොරසදිසා. චජ්ඣාති වධාරතා
එවරූපා පාපධම්මා ඉදුති ලොකෙ න හඤ්ඤන්ති. බාහාරසිති බාහාඅසි.
ඉදං වුත්තං ගොති- ඉදමපි අරිට්ඨ බ්‍රාහ්මණානං මුසාවාදං පස්ස. තෙ
කිර යඤ්ඤාසු මහතිං පලාසයට්ඨිං ඉන්ද්‍රස්ස බාහාසි දක්කිණාති වතො
ජින්නති තඤ්ඤා තෙසං වචනං සචං අථ ජින්නබාහු සමානො කෙතස්ස
බාහුබලෙන ඉන්ද්‍ර අසුරෙ ජිනාති. සමිඤ්ඤිති බාහුසමබ්ඪි අච්ඡින්නබාහු
අරුගොගෙව. පරමොති උත්තමො පුඤ්ඤදිග්ගසමත්තාගතො
අඤ්ඤාසං අවජේඛා. බ්‍රාහ්මණාති බ්‍රාහ්මණානං. භුච්ඡරූපාති භුච්ඡ
සභාවා තිපථලා. වඤ්ඤානාති යෙ තෙ බ්‍රාහ්මණානං මන්තා නාම එසා
ලොකෙ සන්දිට්ඨිකා වඤ්ඤානා. සඨප්පකාග්ගිති යාදිසාති ඉට්ඨකාති
භග්ගෙනා යඤ්ඤාකාරෙති විතතා කතාති වදන්ති. තිට්ඨසෙලාති

පබ්බතා හි අවලා නිව්ඨා උපවිතා එකඟතා සිලාමයාව ඉටුකිනාහි වලානි නව එකඟතානි න සිලාමයාහි. පටිවණ්ණසනනාහි එවං යඤ්ඤං වණ්ණෙනානා බ්‍රාහ්මණා. සමිත්ත වෙදෙහි පරිපුණ්ණ වෙදෙ බ්‍රාහ්මණෙ. වහනන්හි සොතෙසුපි අවටෙට්ඨපි පනිතෙ වහනති හිමුජ්ජා පෙඤා ජීවිතකයං පාපෙනති. නගෙනව්‍යාපනනරසුදකානනති තත්ථ එකො නකාරෙ පුච්ඡනන්ථො හොති නනු තෙන ව්‍යාපනනරසුදකා නදියොධි හි නං පුච්ඡනොතො එවමිහං. සාසමානි තෙන කාරණෙන තාව මහා සමුද්දෙව අපෙයෙසා කතො කිං මහාබ්‍රහ්මා නදීසු උදකං අපෙයං කතං නසකෙකාහි සමුද්දෙයෙව සකෙකානිති. දිරසඤ්ඤානුති දිරසඤ්ඤ අනු ජාතොති අන්තො. සුරෙ සුරන්තොති ඉතො පුරෙ සබ්බපුරන්තො සබ්බපදමකපටික කාලෙ. භා සාසා හදිසාහි කා කසා හරියා නාම. තදුති ඉත්තිලිඛිතමෙව නත්ති. පච්ඡා මෙපුනබ්බවසෙන මාතාපිතරො නාම ජාතා. මනො මනුස්සනති තදු හි මනොයෙව මනුස්සං අජනෙසි. මනොමයා සත්තා නිබ්බතංසුති අන්තො. යොනාපි බණ්ණිමානි තෙනපි කාරණෙන තෙන සභාවෙන කොච ජාතියා න භිනොනාම නති තදු බතතියාදිහෙදො අත්ති. තසමා යං බ්‍රාහ්මණා වදන්ති බ්‍රාහ්මණාව ජාතියා සෙට්ඨා ඉතරෙ භිනාති තං මිච්ඡා. එවමිති එවං වතනමානෙ ලොකෙ පොරණකවතතං ජනිත්වා පච්ඡා අත්තනා සමන්තතිත්වා කතානං වසෙන බතතියාදියො වතනාරෙ කොට්ඨාසා ජාතා. එවමිති වොස්සගගිභාගමානු අත්තනාව කතෙහි කමමවොස්සගොති වතසං සත්තානං එකවෙව බතතියා ජාතා එකවෙව බ්‍රාහ්මණාදියොති ඉමං විභාගං කපෙන්නති. තසමා බ්‍රාහ්මණාව සෙට්ඨාහි වචනං මිච්ඡා. සත්තා ඛාති යදි මහාබ්‍රහ්මනා බ්‍රාහ්මණානඤ්ඤෙව තයො වෙද දින්නාන අඤ්ඤාසං වණ්ණාලස්ස මනෙත භාසනාස්ස මුද්ධා සත්තාමා එලෙය්‍ය නව එලති. තසමා ඉමෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි අත්තවධාය මනනා කතා අත්තනොයෙව තෙසං මුසාවාදදිතං පකාසෙනා ගුණවධං කරෙන්නති. වාචාකතාහි එතෙ මනනා නාම මුසාවාදෙන විනෙතන්තා කතා. ගිහිකතා ගතිතාහි ලාභගිද්ධිකතාය බ්‍රාහ්මණෙහි ගතිතා. දුමමාවසානි මචෙත්ත ගිලිතබලිසොචිය දුමමාවය. භව්‍යපථානුපෙනානි කව්‍යකාර බ්‍රාහ්මණානං වචනපථං අනුපන්නා අනුගතා. තෙහි යථා ඉච්ඡන්ති තථා මුසා වන්තා බද්ධා. බාලානනාති තෙසංහි බාලානං විතතං විසමෙ නිමිට්ඨං තං අඤ්ඤ අපපඤ්ඤ සද්දගතති. පොරිසියං බලෙනාහි පොරිසියසඛිතතෙත බලෙන. ඉදං වුත්තං හොති- යං එතෙසං සිහාදිතං පුරිසන්තමසඛිතං පොරිසියං බලං තෙන පොරිසිය බලෙන සමන්නාගතා බ්‍රාහ්මණා නාම නත්ති. සබ්බ ඉමෙහි තීරච්ඡාතෙහිපි භිනායෙව. මනුස්සභාවොචගවංවපෙතෙකාහි අපි ව යො එතෙසං මනුස්සභාවො සො ගුණණං විය පෙකතිතබ්බො කිං කාරණං ජාතිනි තෙසං අසමා සමානා තෙසං හි බ්‍රාහ්මණානං දුපඤ්ඤාතාය ගොති සද්ධා සමානජාතියෙව අසමා අඤ්ඤමෙවති ගුත්තං සණ්ඨානං

අඤ්ඤා එතෙසනති. එතෙන බ්‍රාහ්මණේ තිරච්ඡානෙසු සිහාදිසමෙපි අකතාං ගොරුපසමෙ කරොති. සමෙව ඤජාති අරිට්ඨ යදි මහා බ්‍රහ්මනා දින්නභාවෙන බතතිශොච පඨවිං විජෙත්වා සජ්ඣිමාති සහජ්ඣිති අමුවෙට්ඨි සමන්නාගතො. අස්සවො පාටිසසෙජ්ජාති අත්තනො ඔවාදකරපරිසාවවරෙ සියා අඨස්ස පරිසාය සුඤ්ඤානා රජ්ජං දුතඛං නාම න භවෙය්‍ය සසමමපි සො එකතොව සනාතුසංඛං විජෙය්‍ය එවං සති සුඤ්ඤානාභාවෙන තස්ස පන පජා තිවට්ඨසිහවෙය්‍ය එවඤ්ඤා නත්ති. තස්මාපි තෙසං වචනං මිථ්‍යා. ඔතතිසමගතොති රජ සත්ඤ්ඤා තයොව වෙද අත්තනො ආණ්ණය රුපියා ඉදමෙව කතතඛිනති පවතතතො අතොන එතෙ සමකා භවනති. අමිනිවජ්ඣිනිතො තෙසං බතතිශමන්නානං බතතිශොච වෙදනං බ්‍රාහ්මණොපි අත්ථං අවිනිවජ්ඣිනිතො ආණ්ණවසෙනෙව ගණගනො නං අත්ථං උදකොසෙන ඡන්නං මග්ගං විය න බුජ්ඣති. අපෙඨනා එතොති වචනතොන එතෙ සමකා භවනති. කිං කාරණං බ්‍රාහ්මණොව සෙට්ඨා අඤ්ඤා වණෙණා හිනොති වදනති. සසබ්බතොති තෙ සබ්බෙ ලාභාදයො ලොකධම්මා සබ්බෙ තෙ සබ්බසං වතුනතමපි වණණානං ධම්මා එකසතොපිති එතෙති මුත්තකො නාම නත්ති බ්‍රාහ්මණා ලොකධම්මෙති අපරිමුත්තාව සමානා සෙට්ඨා මයනති මුසා කප්ථනති. ඉඛ්භාති ගහපතිකා. තෙමිජ්ජසංඛාපිති බ්‍රාහ්මණා තපෙව පුට්ඨකසිගොරකඛාදිති කම්මාති කණෙනති. නිවුසුසුඛාති නිවට්ඨං උසුසුකකජාතා ඡන්දජාතා. හදපසඤ්ඤා දිරසඤ්ඤානොති තස්මා භාතික දිරසඤ්ඤා නිපසඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණා ආරා තෙ ධම්මතො පොරුණකා හි බ්‍රාහ්මණධම්මා එතරති සුතබෙසු සන්දිස්සනතිති. එවං මහාසතො තෙසං වාදං හින්දිතො අත්තනො වාදං පතිට්ඨාපෙසි. තස්ස ධම්මකථං සුත්වා නාගපරිසා සොමනස්සජාතා අහොසි.

සඤ්ඤාගෙදවාදකණ්ඩං නිවිසිනං.

මහාසතො තෙසාදබ්‍රාහ්මණං නාගභවතා නිහරපෙසි. පරිභාසමත්තමපි පනස්ස නාකාසි. සාගරබ්‍රහ්මදතොපි ඔපිතදිවසං අතතිකකම්මා වතුරඛිනිතිය සෙනාය පරිවුතො පිතු වසනට්ඨානං අගමාසි. මහාසතොපි මාතුලඤ්ඤා අය්‍යක්ඤ්ඤා පසයිස්සාමිති හෙරි වරුපෙත්වා මහනෙත්ත සිරිසොභග්ගෙන යමුත්තො උත්තරිත්වා තමෙව අස්සමං ආරබ්භ පායාසි. අවසෙසා භාතරොව තස්ස මාතා පිතරොව පච්ඡතො පාසිංසු. තස්මිං බණේ සාගරබ්‍රහ්මදතො මහාසතං මහාතියා පරිසාය ආගච්ඡන්තා අසඤ්ජාතිතො පිතරං පුච්ඡන්තො ආහ.

කස්ස හෙරි මුඛිඛිතාව සඛ්ඛා පණවදෙණ්ඩිමා,
පුරතො පටිපන්නාති භාසයන්තා රථෙසභං.

කස්ස කඤ්ඤානපට්ටන පුට්ඨනා විජ්ජ්වණ්ණිතා,
සුචා කලාපසන්නද්ධො කො එති සිරියා ජලං.

ඔක්කාමුඛෙ පහට්ඨංව බද්දරඛතාරසනනිහං,
මුඛං වාරුරිවාහාති කො එති සිරියා ජලං.

කය්‍ය ජමෙඛානදං ඡතතං සසලාකං මනොරමං,
ආදිවට්ටරංසාවරණං කො එති සිරියා ජලං.

කය්‍ය අඛිකං පරිඤ්ඤා වාලුච්ඡතිමුත්තමං,
වරතෙ වරපඤ්ඤාය මුඛාති උපරුපරි.

කය්‍ය පෙවුණහත්ථාති විවිත්‍රාති මුද්දති ව,
තපඤ්ඤාමණ්දණ්ඩාති වරනති උභතො මුඛං.

බද්දරඛතාරවණණොහා ඔක්කාමුඛෙ පහංසිත්‍රා,
කය්‍යෙන කුණ්ඩලා වග්ගු සොහනති උභතො මුඛං.

කය්‍ය වාතෙන ජුපිත්‍රා නිඛිත්‍රා මුද්දකාලකං,
සොහනති නලාවතං නහාවිඤ්ඤිවුත්තතා.

කය්‍ය එතාති අනඛිති ආයතාති පුද්ධති ව,
කො සොහති විසාලකෙඛා කය්‍යෙන උණණජං මුඛං.

කය්‍යෙන ලපනජා සුඛා සුඛසම්බවරුපමා,
හාසමානකය්‍ය සොහනති දන්තා කුපපිලසාදිසා.

කය්‍ය ලාඛාරසසමා හත්ථපාද සුඛෙඛිත්‍රා,
කො සො බිලෙඛාට්ඨසමපනො දිවා සුරියොව හාසති.

හිමවට්ටෙහෙමවතො මුහාසාලොව පුජිතො,
කො සො ඔදුතපාවායෙ ජයං ඉන්ද්‍රෙව සොහති.

සුවණ්ණපිලකාතිණණං මණ්දණ්ඩවිවිත්‍රාති,
කො සො පරිසමොගග්ග ඊසො බග්ගංව මුඤ්චති.

සුවණ්ණවිකතා විත්‍රා සුකතා විත්‍රසිබ්බතා,
කො සො ඔමුඤ්චතෙ පාද නමො කත්‍රා මහෙසිනොති.

තත්ථ පටිපට්ඨනානිති කය්‍යතාති තුරියාති පුරතො පටිපත්‍රාති.
හාසසහනාති එතං රුජනං හාසයනතා. කඤ්චනපට්ටනාති
කය්‍ය නලාවතෙන බඳුනෙ උණ්ඨිසපට්ටන විඤ්ඤා මෙසමුඛං.
විශ්ව මුඛං උපේජාතනිති පුච්ඡති. සුඛා කලාපසහනදොති තරුණො
සත්තඛිට්ඨකලාපො. ඔක්කාමුඛෙ පහට්ඨං වාති කම්මාරුඛිනෙ පහට්ඨ
සුවණ්ණං විශ්. බද්දරඛතාරසනනිහනති ආදිත්තබද්දරඛතාරසපහං.
ජමෙඛානදනති රත්ත සුවණ්ණමයං අඛිකං පටිගහසනාති වාමර
ගාහකෙන අඛිකනුපරිඤ්ඤාති හුත්‍රා. වාලුච්ඡතිමුත්තමාති උත්තමං.
වාලුච්ඡති. පෙවුණහත්ථානිති මොරපිඤ්ඤාහත්ථානි. විවිත්‍රානිති සත්ත
රත්තවිවිත්‍රාති. තපඤ්ඤාමණ්දණ්ඩානිති තපනිසුවණ්ණෙන ව

මණ්ඩිව බවතදකොති. උභයො මුඛනා මුඛස්ස උභයො පස්සෙසු වරනති. වායොන ජුපිනාති වාතාහතා. නිදානනාති සිනිඳුනනා නලාබනනනාති කස්සෙතෙ එවරුපා කෙසා නලාවනතං උපසොහයනති. නහාති නහතො උග්ගතො විජු විය උණණජනති කඤ්චිතාදසොවිය පරිපුණණං. ලපනජාති මුඛජා. ඤපපිලසාදිසාති මජුලමකුලිසදිසා. සුබෙධිතාති සුබෙ සිතා සුබපරිභවා. ජයං ඉදෙද්වයාති ජයපානතො ඉදෙද් විය. සුවණණපිලසාති ණණනති සුවණණපිලකාති ආනිණණං. මණ්දණඛ විවිතනිනනති මණ් පරුහි විවිතනිතං. සුවණණ විකතාති සුවණණබවිතා. විත්තාති සත්තරතනවිවිත්තා. සුකතාති සුතිට්ඨිතා. විත්තසිබ්බනාති විත්තසිබ්බනියො. කො සො ඔමුඤ්චනෙ පාදාති නො එසො පාදතො එවරුපා පාදකා ඔමුඤ්චනීති.

එවං පුතොනන සාගරමුඛමදතොනන පුට්ඨො ඉද්ධිමා අභිඤ්ඤ ලාභි. තාපසො තාත එතෙ ධතරට්ඨස්ස රඤ්ඤෙ පුතතා තව භාගිණෙය්‍ය නාහාති ආවිකඛනොතො ගාථමාහ.

ධතරට්ඨා හි තෙ නාහා ඉද්ධිමනො යසසිනො,
සමුද්දජාය උපානතා නාහා එතෙ මහිද්ධිකාති.

එවං තෙසං කථෙන්නානඤ්ඤව නාගපරිසා පඤ්ඤා නාපසස්ස පාදෙ වජ්ඣිකා එකමනතං නිසිදි. සමුද්දජාපි පිතරං වජ්ඣිකා රොදිකා නාගපරිසාය සද්ධිං නාගභවනමෙව ගතා. සාගරමුඛමදතො තතෙව කතිපාහං වසිකා බාරණසිමෙව ගතො. සමුද්දජා නාගභවනෙයෙව කාලමකාසි. බොධිසත්තො යාවජ්ඣං සිලං රක්ඛිකා උපොසථකමමං කඤ්චා ආසුපරියොසානෙ සද්ධිං නාගපරිසාය සග්ග පදං පුරෙසි.

සත්ථා ඉමං ධම්මදෙසනං ආහරිකා එවං උපාසකා පොරුණක පණ්ණිනා අනුපපනොපි බුද්ධො එවරුපං නාගසමපතනිං පහාය උපොසථ කමමං කතිපුත්ති වඤ්චා ජාතකං සමොධානෙසි. තද්‍ය මාතාපිතරො මහාරජතුලාති අහෙසුං. තෙසාදමුඛමණො දෙවදතො. සොමදතො ආතඤ්ඤ. අවච්ඡුබ්ධි උපාලවණණං. සුදස්සනො සාරිපුතො. සුභගො මොග්ගලානො. කාණ්ඩිවෙධො සුතකඛනො. භූරිදතො අහමෙවාති.

භූරිදතනන්තකං.

22. 7.

අහු ගත් විදෙසානනති ඉදං සත්ථා ලට්ඨිවනුය්‍යානෙ විහරනොති උරුවෙලකස්සපදමනං ආරබ්භ කථෙසි.

යද්‍යති සත්ථා පවත්තවරධම්මවකෙකා උරුවෙලකස්සපාදයො ජට්ඨෙ දමෙතො මගධරජස්ස පටිස්සවං මොවෙතුං පුරුණසග්ගස්ස

ජවීලපරිවුතො ලට්ඨිවනුය්‍යානං අගමාසි තද ආදසනනුතාය පරිසාය සද්ධිං ආගන්තුකාදසබලං|වැදිනි නිසින්නාසං මගධරඤ්ඤ පරිසන්නරෙ බ්‍රාහ්මණගහපතිකානං විතකොකා උපපජ්ඣිකානුබො උරුවෙල කසාපො මහාසමණෙ බ්‍රහ්මවරියං වරති උදනු මහාසමණො උරුවෙල කසාපෙනි. අප්ඵ ගහවා කසාපසං මම සන්නිකො පබ්බජිතභාවං ජානාපෙසාමිති ඉමං ගාථමාහ.

කිමෙව දිස්වා උරුවෙලවාසි
පහාසි අග්නිං කිසකො වදනො,
පුච්ඡාමි තං කසාප එතමන්ථං
කපං පතිනං තව අග්නිනුතන්නති.

පෙරෙයි ගහවතො අභිප්‍රායං විදිනි,

රුවෙව සඤ්ඤව අපො රසෙව
කාමිත්ථියොවාහිවදනති යඤ්ඤ,
එතං මිලනති උපධිසු ඤ්ඤා
තසා න සිට්ඨෙති න හුතො අරඤ්ඤති.

ඉමං ගාථං වනිං අත්තනො සාවකභාවං පකාසනන්ථං තථාගතසං පාදපිට්ඨෙ සිසං ධ්වජෙතිං සන්ථං මෙ හතෙත ගහවා සාවකොහමසම්භිති වනිං එකතාලං විතාලං තිතාලනති යාව සත්තතාලපමාණං සත්තකල්පනං වෙහාසං අබ්බුග්ගන්තො ඔරුග්ග තථාගතං වැදිනි. එකමතනං නිසිදි. තං පාවිහාරියං දිස්වා මහාජනො අහො මහානුභාවා බුද්ධා එවං ථාමගතදිට්ඨිකො නාම අත්තානං අරහාති මඤ්ඤමානො උරුවෙලකසාපො දිට්ඨිජාලං හිඤ්ඤා තථාගතෙත දම්මොති සන්ථු ගුණකපඤ්ඤව කපෙයි. සන්ථං අනවජ්ජියං ඉදති සබ්බඤ්ඤානං පතෙතන මයා ඉමසං දමනං සවාහං පුබ්බෙ සරගතාලෙපි නාරදො නාම බ්‍රහ්මා හුනිං ඉමසං දිට්ඨිජාලං හිඤ්ඤා ඉමං නිබ්බිසෙවනං අකාසිනති වනිං තාය පරිසාය යාවිතො අතිතං ආහරි.

අතිතෙ විදෙහරට්ඨෙ මිට්ඨියං අභිගාති නාම රුජා රජං කාරෙසි ධම්මකො ධම්මරජා. තසං රුජා නාම ධිතා අහොසි අතිරූපා පාසාදිකා කපපසතසහසං පඤ්චපන්ථා මහාපුඤ්ඤ අග්ගමහෙසියා කුච්ඡියං නිබ්බතනා. සෙසා පනසං සොලසසහසං ඉඤ්ඤා වඤ්ඤා අහෙසුං. තසං ධිතා පියා අහොසි මනාපා සො තසං නානාපුප්ඵපුරෙ පඤ්චවිසති පුප්ඵසමුග්ගෙ පුබ්බාතිව වන්ථාති ඉමෙති අත්තානං අලභිකරොතුති දෙවසිකං පතිනාති. බාදති සොජජිතසං පමාණං නන්ති. අනිඛමාසං දානං දෙනුති සහසං පෙසෙයි. තසං බො පන විජයො සුනාමො අලාතොති තයො අමච්චා අහෙසුං. සො කොමුදියා වාතුමාසිති යා ඡණෙ වත්තමානෙ දෙවතගරෙ වීග්ග නගරෙව අනෙතපුරෙව අලභිකතෙ සුතභානො

සුච්චිතො සබ්බාලඛකාරපඨිමණිතො භූතසායමාසො විච්ච
සිහපඤ්ඤෙ මහාතලෙ අමච්චගණපරිවුතො විසුඬා ගගනතලං
අභිලඛිතො වන්දමණිලං දිසා රමණියා වත හො දෙසිතා
රතති කාය නුබො අජ් රතියා අභිරමෙය්‍යාමාති අමච්ච පුච්ඡි.
තමන් පකාසෙතො සන්ධා ආග.

අහු රජා විදේහානං අඛිතාති නාම බතතියො,
පහුතයොගො ධනිමා අනන්තබලපොරියො:

සො ච පණ්ණරසිං රතතිං පුරිමෙ යාමෙ අනාගතෙ,
වාතුමස්සකොමුදියා අමච්චෙ සනතිපාතයි.

පණ්ණිතෙ සුතසම්පන්නෙ මිහිතපුබ්බෙ විවක්ඛණේ,
විජයඤ්ඤා සුනාමඤ්ඤා සෙනාපති මලාතකං.

තමනු පුච්ඡි වෙදෙහො පච්චෙකං මුථ සංරුචිං,
වාතුමස්සකොමුදජ් ජුණ්ණං ව්‍යපගතං තමං,
කායජ් රතියා රතතිං විහරෙමු ඉමං උතුනති.

තත් පහුතසොගොති පහුතෙන ගජියොගොදිතා සමන්තා
ගතො. අනන්තබලපොරියොති අනන්ත බලකායො. අනාගතොති
පරියොසානං අප්පන්නෙ අතතික්කතොති අන්තො. වාතුමස්සාති
වතුනං වසිකමාසානං පච්ඡිමදිවස භූතාය. කොමුදියාති සුච්චල
කුමුදිය. මිහිතපුබ්බෙති පරිමං සිතං කතා පච්ඡාකථනසිලෙ. නමනු
පුච්ඡති තං තෙසු අමච්චෙසු එකෙකං අමච්චං අනුපුච්ඡි. පච්චෙකං
මුථ සංරුචිනති සබ්බෙච තුලෙහ අත්තනො රුචිං පච්චෙකං මග්ගං
කථෙථ. කොමුදජ්ජාති කොමුදි අජ්. ජුණ්ණනති නිස්සයභූතං වන්ද
මණිලං අබ්භුග්ගතං. ව්‍යපගතං නමනති තෙන සබ්බකිකාරං විගතං.
උතුනති අජ් රතතිං ඉමං එවරුපං උතුං කාය රතියා විහරෙය්‍යාමාති
අමච්චෙ පුච්ඡි. තෙන තෙ පුච්ඡිතා අත්තනො අත්තනො අජ්කාසයානු
රුපං කථසිංසු.

තමන් පකාසෙතො සන්ධා ආග.

තතො සෙනාපති රඤ්ඤෙ අලාතො එතදමුචි,
ගට්ඨං යොග්ගං බලං සබ්බං සෙනං සත්තාග්ගාමසෙ.

නිය්‍යාම දෙව සුඬාය අනන්තබලපොරියා,
යෙ තෙ වසං න ආයනති වසං උපකයාමසෙ;
එසා මග්ගං සකා දිට්ඨි අජ්තං ඔජ්ජාමසෙ.

අලාතස්ස වචො සුත්වා සුනාමො එතදමුචි,
සබ්බෙකුග්ගං මහාරුජ අමිත්තා වසමාගතා.

තික්කිතතසත්ථා පච්චන්දා තිවාතමනුවතතරෙ,
උත්තමො උසුචො අජ්ජ න සුඤ්ඤං මම රුච්චිති.

අනතං පාණ්ණඤ්ඤා ඛජ්ජඤ්ඤා ඛජ්ජං අභිහරන්තු තෙ,
රමෙසු දෙව කාමෙහි තච්චිති තෙ සුචාදිතෙ.

සුතාමස්ස චචො සුත්වා විජයො ඵතදමුච්චි,
සඤ්ඤා කාමා මහාරාජ තිච්චං තච්චපට්ඨිතා.

න හෙතෙ දුල්ලහා දෙව තච්ච කාමෙහි මොදිතුං,
සද්දි කාමා උඛහන්ති තෙතං විතතමතං මම.

සමණං බ්‍රාහ්මණංවාපි උපාසෙමු බහුස්සුතං,
යො නජ්ජ විතයෙ කඛ්ඛං අත්ථබ්බමවිදු ඉසෙ.

විජයස්ස චචො සුත්වා රාජා අඛහන්තිමුච්චි,
යථා විජයො හණන්ති මය්‍යමෙපතෙව රුච්චිති.

සමණං බ්‍රාහ්මණංවාපි උපාසෙමු බහුස්සුතං,
යොනජ්ජ විතයෙ කඛ්ඛං අත්ථබ්බමවිදු ඉසෙ.

සඤ්ඤා ච සත්තා කරොථ මතිං තං උපාසෙමු පණ්ණිතං,
කොනජ්ජ විතයෙ කඛ්ඛං අත්ථ බ්බමවිදු ඉසෙ.

චෙදෙහස්ස චචො සුත්වා අලාතො ඵතදමුච්චි,
අත්ථායං මිගදායස්මිං අචෙලො ධීරසම්මතො.

ගුණො කස්සපගොතනායං සුතො විත්තකපි ගණී,
තං දෙව පඨිරුපාසය සො නො කඛ්ඛං විතෙස්සති.

අලාතස්ස චචො සුත්වා රාජා චොදෙසි සාරපිං,
මිගදායං ගමිස්සාම සුතනං යාතං ඉධාතයාති.

තත්ථ භව්ඨිතති තුට්ඨං. ඛජ්ජනාමසෙති යං නො අජ්ජනං තං ජ්ජනාම
ඵසො මමජ්ජාසයොති. රාජා තස්ස කථං තෙව පටිකෙකාසි.
තාභිතඤ්ඤා සුත්වාමො ඵතදමුච්චිති රාජානං අලාතස්ස චචනං අනභි
තඤ්ඤානං අපපටිකෙකාසනං දිස්වා නායං සුඤ්ඤාසයො අහමස්ස විතතං
ගණ්හනො කාමගුණාභිරතීං වණ්ණසිස්සාමිති විතෙතන්වා ඵතං
සඤ්ඤා තුස්සනති ආදිචචනං අමුච්චි. විජයො ඵතදමුච්චිති රාජා
සුතාමස්ස චචනං තාභිතඤ්ඤා න පටිකෙකාසි. තතො විජයො අයං
ඉමෙසං විතතමි චචනං සුත්වා තුණ්හිගෙව ධීතො පණ්ණිතා කාම
බ්බමසවණ්ණොණො හොනති බ්බමසවණ්ණො වණ්ණස්සාමිති
විතෙතන්වා ඵතං සඤ්ඤාකාමාති ආදි චචනං අමුච්චි. තත්ථ භව
මුපට්ඨිතාති තච්ච උපට්ඨිතා. මොදිතුනති තච්ච කාමෙහි මොදිතුං
අභිරමිතුං ඉථායස්ස සති නති ඵතෙ කාමා දුල්ලහා. නොනං විතතමතං.
මමාති ඵතං තච්ච කාමෙහි අභිරමණං මම විතතමතං තහොති තමෙ
ඵත්ථ උතතං පකඛන්ති. සො නජ්ජාති යො නො අජ්ජ, අත්ථ බ්බම විදුති

පාළි අත්ඤ්ඤව පාළිබ්බඤ්ඤ ජාතනොතා. ඉසෙති ඉසි එසිතගුණො. අබ්බාතිමබ්බිති අබ්බාති අබ්බි. මසහමෙසනෙවරුච්චනීති මය්නවපි එතඤ්ඤඤව රුච්චනී සහතාති සබ්බච භූවෙහ ඉබ විජ්ජමානා. මනිං කණේඵ විනොතථ. අලානො ඵනදබ්බිති රඤ්ඤඤ කථා සුත්වා අයං මම කුලුපකො ගුණො නාම ආජිවකො රුජ්ජයානෙ වසති තං පසංසිත්වා රුජ්කුලුපකං කරිස්සාමිති විනොතනා එතං අත්ථාසනති ආදි වචනං අබ්බි. තත්ථ ධිරසම්මතොති පණ්ණිතොති සම්මතො කය්‍යස මොත්තාසනති කය්‍යපගොතොතො අයං. සුභොති බහුසක්කුතො. ගණිති ගණසන්ථා. වොදෙසිති ආණ්ඩෙසි.

තස්ස යාතං අයොජෙසුං දන්තං රුපියපක්කරං,
සුක්කමට්ඨපරිවාරං පණ්ණිරං දෙසිනාමුබං.

තත්‍රාසුං කුමුදා සුත්තා වත්තාරෙ සිනිචා හයා,
අතිලුපමසමුප්පාතා සුදන්තා සොණණමාලිනො.

සෙනං ජත්තං සෙනරථො සෙනස්සා සෙනවිජනී,
වෙදෙහො සහමච්චෙති නිය්‍යං වජ්‍යෙව සොහථ.

තමනත්‍රයාසුං බහවො ඉන්ද්‍රබහ්‍යධිරං බලී,
අස්සපිට්ඨිගතා ධිරා නරා නරවරුඛිපං.

සො මුහුත්තං ව යාසිත්වා යාතා ඔරුක්ක බත්තියො,
වෙදෙහො සහමච්චෙති පත්ති ගුණමුප්පාගමි.

යෙපි තත්ථ තද ආසුං බ්‍රාහ්මණිබ්බා සමාගතා,
න තෙ අපතසි රුජා අකටං භුමිමාගතෙති.

තත්ථ නස්ස යානනති තස්ස රඤ්ඤඤ රථං යොජසිංසු. දහනනති දන්තමයං. රුපියපක්කරනති රජතපක්කරං. සුක්කමට්ඨපරිවාරනති පරිසුඬිඅථරුසරථපරිවාරං. දෙසිනා මුඛනති විගතදෙසාය රත්තියා මුබං විය වජ්‍යසදිසනති අත්ථො. නත්‍රාසුනති තත්‍ර අහෙසුං. කුමුදාති කුමුදවණණා. සිනිචාති සිනිචරාතිකා. අතිලුපමසමුප්පාතාති වාතසදිසවෙහා. සෙනංජත්තනති තස්මිං රථෙ සමුස්සාපිතං ජත්තමපි සෙනං අහොසි. සෙන රථොති සොපි රථො සෙනොයෙව. සෙනස්සාති අස්සාපි සෙනා. සෙනවිජනීති විජනීපි සෙනා. නිය්‍යනති තෙන රථෙන නිය්‍යනොතො අමච්චපරිවුතො විදෙහ රුජා වජ්‍ය විය සොති. නරවරුඛිපනති නරවරුතං අධිපතීං රුජාධි රුජං. සො මුහුත්තං ව යාසිත්වා යාතා රුජා මුහුත්තෙනෙව උය්‍යානං ගතත්වා. පත්ති ගුණමුප්පාගමිති පත්තිකොව ගුණං ආජිවකං උපාගමි. යෙපි තත්ථ තද ආසුනති යෙ තස්මිං උය්‍යානෙ තද පුරෙත්තරං තං ආජිවකං පධිරුපාසමානා නිසින්නා අහෙසුං. න තෙ අපතසිති අපතාසමෙව දෙසො යෙ මයං පට්ඨා ආගමිත්වා භූවෙහ මා වලිත්ථාති

තෙ මුහුණේ ව ඉබෙහ ව රඤ්ඤයෙව අන්තං අකමං අකතොකාසං
 භූමිමාගතො න උසාරණං කාරෙණිං අපනයි. තාය පත වොමසාන
 පරිසාය පරිවුතොව එකමනාං නිසිදිනා පරිසන්තරමකාසි.

තමන්. පකාසෙනො සන්තං ආහ.

තතො සො මුදුකාභිසියා මුදුචිත්තකලාදකො,
 මුදුපච්චන්තෙ රුජා එකමනාං උපාමිසි.

නිසල් රුජා සමෙමාදි කථං සාරණීයං තතො,
 කච්චි යාපනීයං භනෙත වාතානමචිසග්ගතා.

කච්චි අකසිරු වුත්ති ලබ්භති පිණ්ඩයාපනං,
 අප්පාඛාධොවසි කච්චි වක්ඛුං න පරිහායති.

තං ගුණො පරිසමෙමාදි වෙදෙහං විනයෙ රතං,
 යාපනීයං මහාරුජ සබ්බමෙතං තදුග්ගං.

කච්චි කුග්ගමපි වෙදෙහ පච්චන්තා න බලියරෙ,
 කච්චි අරෙහං යොග්ගං තෙ කච්චි වහති වාහනං.
 කච්චි තෙ ව්‍යාධයො නජි සරිරස්සුපතාපිකා,
 පරිසමෙමාදිතො රුජා තතො පුච්ඡි අනන්තරු,
 අන්තං ධම්මඤ්ච ඤායඤ්ච ධම්මකාමො රථෙසගො.

කථං ධම්මං වරෙ මච්චො මාතාපිතුසු කසාප,
 කථං වරෙ ආචරියෙ පුත්තදුරෙ කථං වරෙ.

කථං වරෙය්‍ය වද්දොසු කථං සමණමුහුණේ,
 කථඤ්ච බලකායසම්මං කථං ජානපදෙ වරෙ.

කථං ධම්මං වරිත්තාන පෙච්ච ගච්ඡති සුග්ගතිං,
 කථඤ්චකො අධම්මධාං පතනති නිරයං අධොති.

තත්ථ මුදුකාභිසියාති මුදුකාය සුබසමථස්සාය භිසියා. මුදුචිත්ත
 කලාදකොති සුබසමථස්සචිත්තත්ථරකෙ. මුදුපච්චන්තොති මුදුතා
 පච්චන්තරණෙන පච්චන්තෙ. සමෙමාදිති ආජ්වකෙන සද්ධිං
 සමෙමාදනීය කථං අකාසි. නතොති තතො නිසල්තො අනන්තර
 මෙව සාරණීයකථං කථෙසීති අන්තං. තත්ථ කච්චි සාපනිසනති
 කච්චි වො භනෙත සරිරං පච්චයෙති යාපෙතුං සකකා. වාතානම
 චිසග්ගතාති කච්චිවො සරිරෙ වායොධාතුයො ස පපවන්තා වාතානං
 චිසග්ගතා නජි. තත්ථ තත්ථ වග්ගවග්ගා හුත්වා වාතා න
 බාධයනති. අකසිරුති නිද්දුකතා. වුත්තිති ජිවිතවුත්ති. අප්පා
 ඛාධොති ඉරියාපථ භඤ්ජකෙන බාධෙන විරහිතො. වක්ඛුනති කච්චිවො
 වක්ඛුආදිති ඉන්ද්‍රියාති නපරිහායනති පුච්ඡති. පමිසමෙමාදිති
 සමෙමාදනීය කථාය පරිකථෙසි. තත්ථ සබ්බමෙතොති යං තායා වුත්තං

වෘතානමවිසග්ගතාති සබ්බං තං තථෙව. නදුභසනති යච්චි තයා අපො
 බාධොවසි කච්චි චක්ඛුං න පටිභාසතීති වුත්තං තච්චි උභයං
 තථෙව. න ඛලිසරෙති නාතිභවනති නකුප්පනති. අනන්තිති
 පටිසන්ධාරනනාරු පඤ්ඤං පුච්ඡි. තත් අත්ථං ධම්මඤ්ඤාති
 පාළිඅත්ඤ්ඤා පාළිඤ්ඤා කාරණස්සතතිඤ්ඤා. සොති කථං ධම්මං.
 චරෙති පුච්ඡන්තො මාතාපිතු ආදීසු පටිපතතිදීපකං පාළිඤ්ඤා පාළි
 අත්ඤ්ඤා කාරණස්සතතිඤ්ඤා මෙ කථෙථාති ඉමං අත්ඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා
 ඤයඤ්ඤා පුච්ඡි. තත් කථංඤ්ඤාතො අධම්මච්ඡාති එකච්චෙ අධම්මෙ
 සීතා කථං නිරයඤ්ඤාච අධො සෙසඅපායෙව පතනතීති සබ්බඤ්ඤා
 බුද්ධිපච්චෙකබුද්ධිබුද්ධිසාවකමහාබොධිසතෙනසු පුරිමස්ස පුරිමස්ස
 අලාභෙ පච්ඡිමං පච්ඡිමං පුච්ඡිතබ්බස්සතතකං මහෙසකකපඤ්ඤං රුජා
 තිඤ්ඤා අජාතනතං නග්ගභොග්ගං නිස්සරිකං අකුබාලං ආර්ථවකං පුච්ඡි.

සො එවං පුච්ඡන්තො පුච්ඡානුරූපං වෘතානර්ථං අදන්තා වරතතං
 ගොණං භුණෙති පහරන්තො විශ භත්තපාතිශං කච්චරං බිපන්නො
 විශ සුණ මහාරුජාති ඔකාසං කාරෙත්වා අත්තනො මිච්ඡාචාදං
 පට්ඨපෙසි.

තමත්ථං පකාසෙන්නො සත්ථා ආහ.

වෙදෙහස්ස වචො සුත්වා කස්සපො එතදබ්බි,
 සුණොති මෙ මහාරුජ සච්චං අවිතථං පදං.

තත්ථි ධම්මස්ස විණ්ණස්ස ඵලං කල්යාණං පකං,
 තත්ථි දෙව පරෙ ලොකො කො තතොති ඉධාගතො.

තත්ථි දෙව පිතරෙව කුතො මාතා කුතො පිතා,
 තත්ථි ආචරියො නාම අදනතං කො දමෙස්සති.

සමතුල්යාති භූතාති තත්ථි ජෙට්ඨාපචාසිනො,
 තත්ථි බලං වා විරියං වා කුතො උට්ඨානපොර්ඨං;
 නිශ්භාතිති භූතාති යථාගොට්ඨිසො තථා.

ලභෙය්‍යං ලභතෙ මච්චො තත්ථ දුනථලං කුතො,
 තත්ථි දුනථලං දෙව අවස්සො දෙවවීරියො.

බාලෙහි දුතං පඤ්ඤාතතං පණ්ඩිතෙහි පටිච්ඡිතං,
 අවසා දෙනති ධිරතං බාලා පණ්ඩිතමානිනොති.

තත්ථ 'ඉධාගතොති තතො පරලොකතො ඉධාගතො නාම තත්ථි.
 පිතරෙව්චාති දෙව අය්‍යක අය්‍යකායොව තත්ථි. තෙසු අස්ති කුතො
 මාතා කුතො පිතා. සථා ගොට්ඨිසොති ගොට්ඨිසො වුවවති පච්ඡා
 බන්ධො යථා නාචාය පච්ඡාබන්ධො නාවමෙව අනුගච්ඡති තථා ඉමෙ
 සත්ත්වා නිශ්චිතමෙව අනුගච්ඡන්ති වදති. අවස්සො දෙවවීරියොති

එවං දුතඵලෙ අසති යො කොච්ඡි බාලො දෙති නාම සො අවසො අවිරියො න අත්තනො වසෙන න බලෙන දෙති. දුතඵලං පන අපීති සඤ්ඤාය අඤ්ඤාසං අකුබාලානං සඤ්ඤානාම දෙතිති දීපෙති. බාලෙති දුතං පඤ්ඤානානති දුතං දුතබ්බනති අකුබාලෙති පඤ්ඤාතං අනුඤ්ඤාතං තං බාලායෙව දෙනති පණ්ණිතා ගණනනති.

එවං දුතසා නිපඵලතං වණ්ණනාම ඉද්දති පාපසා ඵලාභාවං වණ්ණනාම ආග.

සතතිමෙ සසානා කායා අවෙජ්ජා අවිකොපිනො,
තෙජෝ පඨවිරූපො ව වායො සුබ්බඛඤ්ඤිමෙ;
ජීවෙ ව සතතිමෙ කායා යෙසං ඡේතනා න විජ්ජති.
නචි හතතා වා ඡේතනා වා හඤ්ඤරොවාපි කොචිතං;
අත්තරොනෙව කායානං සන්ධානී විනිවත්තරො.
යොපායං සිරිමාදාය පරෙසං නිසිනාසිනා,
න සො ජීඤ්ඤා තෙ කායෙ තත්ථ පාපඵලං කුතො.
චුල්ලාසිති මහාකපෙප සබ්බෙ සුඤ්ඤානති සංසාරං,
අනාගතෙ තවති කාලෙ සඤ්ඤානොපි න සුඤ්ඤාති.
වරිත්වාපි බහුං හදුං නෙව සුඤ්ඤානතිනාගතො,
පාපඤ්ඤාපි බහුං කත්වා තං බණං නාතිවත්තරො.
අනුපුබ්බෙන නො සුඤ්ඤා කප්පානං චුල්ලාසිතියා,
නිශ්චිං නාතිවත්තාම චෙලිතනම්ච සංගරොති.

තත්ථ භාසාති සමුභා. අවිකොපිනොති විකොපෙත්වා න සකකා. ජීවෙවාති ජීවොව. ජීවොවාතිපි පාඨො අයමෙවනො. සතති මෙභාසාති ඉමෙ සතත කායා. හඤ්ඤරොවාපි කොචිතනති යො හඤ්ඤායා සොපි නනෙව. විනිවත්තරොති ඉමෙසං සතතනානං කායානං අත්තරොයෙව වරනති. ජීඤ්ඤා න සකකානති. සිරිමාදායාති පරෙසං සිසං ගහෙනා. නිසිනාසිනාති නිසිතෙන අසිනා ජීඤ්ඤාති චුල්ලාසිතියොපි තෙ කායෙ න ජීඤ්ඤා පඨවි පඨවිමෙව උපෙති. ආපාදයො ආපාදිතෙ සුබ්බඛඤ්ඤා ආකාසං පකඛන්දනාති දියොති. සංසාරනති මහාරුජ ඉමෙ සතතා ඉමං පඨවිං එකමංසලං කත්වාපි එතතකෙ කපෙප සංසාරනා සුඤ්ඤානති අඤ්ඤානති සංසාර සතෙත සොබෙත්වා සමනො නාම නචි. සබ්බෙ සංසාරෙනෙව සුඤ්ඤාති. අනාගතෙ අමති කාලෙති යථා වුත්තෙ පන එතසම් කාලෙ අනාගතෙ අප්පතෙ අත්තරං සඤ්ඤානොපි පරිසුඤ්ඤාපි න සුඤ්ඤාති. නං බණනති තං වුත්තප්පකාරං කාලං. අනුපුබ්බෙන නොති අමනාකං වාදෙ අනුපුබ්බෙන සුඤ්ඤා. සබ්බසම්ඵ අමනාකං අනුපුබ්බෙන සුඤ්ඤාපි අනො.

ඉති සො උවෙජ්ජවාදෙ අත්තනො ථාමෙන සකවාදං නිප්ප දෙසෙන කපෙසිති.

කසුපස්ස වවො සුත්වා අලානො එතදමුචි,
 යථා හදනොහා හණති මය්හවෙපතෙව රුච්චති.
 අහවපි පුරිමං ජාතිං සරෙ සංසරිතත්තනො,
 පිඞ්ගලො නාමහං ආසිං උදෙඤ්ඤා ගොසාතකො පුරෙ.
 බොරුණසියං පිතාය බහුං පාපං කතං මයා,
 බහු මයහං හතා පාණො මහිසා සුකරා අජා.
 තතො චුතො ඉධ ජාතො ඉදො සෙනාපතීකුලෙ,
 තත්ති නුත එලං පාපෙ සොහං න නිරයං ගතොති.

තත්ථ අලානො එතදමුචිති සො කීර කසුපදසබලස්ස වෙතියෙ
 අනොජපුප්ඵදමෙන පුජං කත්වා මරණසමයෙ අඤ්ඤාන කමෙත
 යථානුභාවං බිතොතා සංසාරෙ සංසරෙනො එකස්ස පාපකම්මස්ස
 නිස්සන්දෙන ගොසාතකකුලෙ තිබ්බතතිත්වා බහුං පාපමකාසි. අථස්ස
 මරණකාලෙ හසමපට්ඨන්තොවිය අගති එත්තකං කාලං සීතං තං
 පුඤ්ඤකම්මං ඔකාසමකාසි. සො තස්සානුභාවෙන ඉධ තිබ්බතතිත්වා
 තං විභුතිං පතොතා ජාතිං සරෙනො පත අතීතානන්තරතො පරං
 සරිත්තුං අසකෙකානොතො ගොසාතකකම්මං කත්වා ඉධ තිබ්බතොත්තිති
 සඤ්ඤාය තස්ස වාදං උපත්ථෙහෙනො ඉදං යථා හදනොති ආදි
 චචනං අමුචි. තත්ථ සරෙ සංසරිතත්තනොති අත්තනො සංසරිතං
 සරුමි. සෙනාපතීකුලෙති සෙනාපතීකුලමි.

අපේත්ථ බීජකො නාම දසො ආසි පලච්චරි,
 උපොසථං උපවසනොතා ගුණසන්තිකමුපාගමි.
 කසුපස්ස වවො සුත්වා අලාතස්ස ව භාසිතං,
 පස්සසනොතා මුහුං උණහං රුදං අසුකී වතතසිති.

තත්ථ අපේත්ථාති අථ එතියාං මට්ට්ඨාය. පලච්චරිති දළිඤ්ඤා
 කපණො. ගුණසන්තිකමුපාගමිති ගුණස්ස සන්තිකං කිඤ්චිදෙව
 සුකාරණං සොස්සාමිති උපගතොති වෙදිතබ්බො.

තමනුපුච්ඡි වෙදෙහො කිමත්ථං සමම රුදසි,
 කිං තෙ සුතං වා දිට්ඨං වා කිං මං වෙදෙසි වෙදනතති.

තත්ථ කිං මං වෙදෙසි වෙදනතති කිං නාම තං කාසිකාවා වෙත
 සිකාවා වෙදනං පතොතා යං එවං රුදනොතා මං වෙදෙසි ජානාපෙසි.
 උත්තාතමෙව තං කත්වා මයහං ආවිකකාසිති.

වෙදෙහස්ස වවො සුත්වා බීජකො එතදමුචි,
 තත්ති මෙ වෙදනා දුක්ඛා මහාරුජ සුණොති මෙ.
 අහවපි පුරිමං ජාතිං සරුමි සුබමත්තනො,
 සාකෙතාහං පුරෙ ආසිං භාවසෙට්ඨි ගුණෙ රතො.

සමතො ඩ්‍රාහමණිබ්‍රාහ්මණං සංවිහංගරතො සුමි,
න වාපි පාපකං කමමං සරුමි කතමතතනො.

තතො වුත්තං වෙදෙහ ඉධ ජාතො දුරිතියා,
ගබ්භමති කුමහදසියා යතො ජාතො සුදුග්ගතො.

එවමපි දුග්ගතො සතොතො සමවරියං අධිට්ඨිතො,
උපබ්බහංගං හතතස්ස දදාමි යො මෙ ඉච්ඡති.

වාතුදුසිං පඤ්චදසිං සදා උපවසාමහං,
න වාපි භූතෙ හිංසාමි ථෙය්‍යඤ්චාපි විචජ්ජසිං.

සබ්බමෙව හි නුතොතං සුචිණ්ණං හවති තිපථලං,
තිරුත්ථං මඤ්ඤිදං සිලං අලාතො යථ හාසති.

කලිමෙව නුත ගණ්ඨාමි අසිපෙපා බුත්තකො යථා,
කථං අලාතො ගණ්ඨාති කිතවා සිකිකිතො යථා.

වාරං නපථතිපස්සාමි යෙන ගච්ඡාමි සුග්ගතීං,
තස්මා රජ පරොදාමි සුචා කස්ස පභාසිතතති.

තත්ථ භාවසෙට්ඨිති එවංනාමතො අසිතිකොටිවිහවො සෙට්ඨි.
භූණ්ණරතොති භූණ්ණති රතො. සමමතොති සමාචාරො. සුමිති
සුචිකමො. ඉධජාතො දුරිතියාති ඉමයමි. මිටිලානගරෙ
දුරිතියා දළිඳියා කපණය කුමහදසියා කුච්ඡමි ජාතොයමි.
සො කිර කස්සපමුඳිකාලෙ අරඤ්ඤ නට්ඨං බලිවදුං ගවෙස
මානො එකෙන මග්ගමුලෙන හිකුන්තා මග්ගං පුට්ඨා කුණ්ඨි හුත්වා
පුත්ත තෙන පුච්ඡතො කුණ්ඨිත්වා සමණ දසා නාම මුඛර හොතති.
දසෙන තයා හවිතබ්බං අති මුඛරෙසිති ආහ. තං කමමං තද ව්‍යාකං
අදත්වා හසමච්ඡන්තො විය පාවකො සීතං මරණසමයෙ අඤ්ඤං
කමමං උපට්ඨාපෙසි. සො යථාකමමං සංසාරෙ සංසරන්තො එකස්ස
කුසලකමමස්ස එලෙන සාකෙතෙ වුත්තප්පකාරෙ සෙට්ඨි හුත්වා දුතා
දිති පුඤ්ඤාති අකාසි. තං පනස්ස කමමං පඨවියා නිහිතතිති විය
සීතං ඕකාසං ලභිත්වා විපාකං දස්සති යං පන තෙන තං හිකුමු
අකෙකාසන්තොත කතපාපකමමං තමස්ස තස්මි අත්තහාවෙ විපාකං
අදසි. සො අජාතන්තො ඉතරස්ස කලාණකමමස්ස එලෙනසමිකුමහ
දසියා කුච්ඡයං නිබ්බන්තොති සඤ්ඤාය එවමාහ. සතො ජාතො සුදුග්ග
තොති ස්වාහං ජාතකාලතො පට්ඨාය අතිදුග්ගතොති දීපෙති. සමවරියං.
අධිට්ඨිතොති සමවරියායමෙව පතිට්ඨිතොමි. නුතොතොති එකං
සෙතෙන. මඤ්ඤිදං සිලනති දෙව ඉදං සිලං නාම තිරුත්ථකං
මඤ්ඤ. අලාතොති යථා අයං අලාතසෙනාපති මයා පුරිමහවෙ බහු
පාණාභිපාතකමමං කත්වා සෙනාපතිට්ඨානං ලබ්භති භාසති තෙන
කාරණෙනාහං තිරුත්ථකං සිලනති මඤ්ඤමි. කලිමෙවයාති යථා අසිපෙපා
අසිකිකිතො අකබ්බුතො පරජයභාවං ගණ්ඨාති තථා නුත ගණ්ඨාමි

පුරිමහවෙ අත්තනො සාපතෙය්‍යං නාසෙඤ්ඤා ඉදුති දුක්ඛං අනුභවාමි.
කායසභාසිහනනි කායපගොචාරස්ස අවේලකස්ස භාසිතං සුඤ්ඤාති
වදති.

බීජකස්ස වච්චා සුඤ්ඤා රුජා අඛ්‍යාතිමමුච්චි,
තස්සි වාරං සුගතියා නියතීං කඛ්ඛි බීජක.

සුඛං වා යදිවා දුක්ඛං නියතියා කිර ලබ්භති,
සංසාරසුද්ධි සංඛේසං මා තුරිජො අනාගතෙ.

අහවපි පුබ්බෙ කල්‍යාණො බ්‍රාහ්මණ්ඤ්ඤස්ස ව්‍යාවචො,
වොහාරමනුසාසනො රතීතීනො තදත්තරුති.

තත්ථ අඛ්‍යාතිමමුච්චිති පඨමමෙව ඉතරෙසං වින්නං පච්ඡා
බීජකස්සාති තිණණං වචනං සුඤ්ඤා දළහමිච්ඡාදිට්ඨිං ගහෙඤ්ඤා එතං
නස්සි මාරතතිආදිවචනං අමුච්චි. නිසෙති කඛ්ඛාති සමම බීජක නියති
මෙව ඔලොකෙති චුල්ලාසිතිමහාකප්පමාණො කාලොයෙවති සතො
සොබෙති ඤං අතිතුරිතොති අධිප්‍රායෙනෙවමාහ. අනාගතොති තසමිං
කාලෙ අප්පතො අත්තරුච දෙවලොකං ගච්ඡාමිති මා තුරිජො.
ව්‍යාවචොති බ්‍රාහ්මණ්ඤ්ඤා ගහපතිකෙසුච තෙසං කායවේය්‍යාවච්චදුත
මානාදිකරණෙන ව්‍යාවචො අහොසිං. වොහාරතති විනිව්ඡයව්‍යානෙ
තිසිද්ධිඤ්ඤා රුජකිච්චෙ වොහාරං අනුසාසනොව. රතීතීනොතදත්තරුති
එතතකං කාලං කාමගුණරතියා පරිතීනොති.

එවං ව පන වඤ්ඤා හතොත කායප මයං එත්තකං කාලං පමජ්ජිමහ
ඉදුති පනලෙහති ආවරියො ලඤ්ඤා ඉතො පට්ඨාය කාමරත්තමෙව
අනුභවිස්සාම තුමහාකං සතතිකෙ ඉතො උත්තරිං ධම්මසවණමපි නො
පපඤ්ඤා හවිස්සති තිට්ඨාථ තුමෙහ මයං ගමිස්සාමාති ආපුච්ඡනො-

පුත්‍රාපි හතොත දකෙකමු සඛගති වෙ හවිස්සතිති.

තත්ථ සඛගතිමෙති එකට්ඨානෙ වෙ නො සමාගමො හවිස්සති.
නො වෙ අසති පුඤ්ඤථලෙ කිං තයා දිට්ඨෙතාති.

ඉදං වඤ්ඤා වෙදෙහො පච්චගා සතිවෙසනතති.

තත්ථ සතිවෙසනතති භික්ඛවෙ ඉදං වචනං වෙදෙහ රුජා වඤ්ඤා
රථං අතිරුහ අත්තනො නිවෙසනං වඤ්ඤාපාසාදතලමෙව පටිගතො.

රුජා පඨමං ගුණස්ස සහතිකං ගතො වඤ්ඤා පඤ්ඤං පුච්ඡි.
ගච්ඡනො පන අවඤ්ඤාව ගතො ගුණො අත්තනො අගුණතාය
වඤ්ඤමපි කාලත්ථ පිණ්ඩාදිකං සකකාරං කිමෙව ලච්ඡති. රුජාපි තං
රතතීං විතීනාමෙඤ්ඤා පුත දිවසෙ අමච්චෙ සතතිපාතෙඤ්ඤා කාමගුණ
මෙ උපට්ඨාපෙථ. අහං ඉතො පට්ඨාය කාමසුඛමෙවානුභවිස්සාමි
ත මෙ අඤ්ඤති කිච්චාති ආරොවෙතබ්බාති විනිව්ඡයතිච්චං අසුකොච
කරෙතුති වඤ්ඤා කාමරත්තපරොච අහොසි.

තමන් පසාදෙන්නා සන්ධා ආහ.

තනො රතනා විවිසනෙ උපට්ඨානමි අබගති,
 අමචෙව සනතිපාතෙත්වා ඉදං චචනමමුචි.
 චන්දනෙ මෙ විමානසමිං සද්ද භාමෙ විබෙදනතු මෙ,
 මාමුපගවස්ස අනෙසු ගුණාපාසාසියෙසු ව.
 විජයොව සුතාමොව සෙනාපති අලානකො,
 එතෙ අනෙ නිසිදනතු වොහාරකුසලා නයො.
 ඉදං චන්දන වෙදෙහො භාමෙව බහුමඤ්ඤප්ථ,
 නවාපි මුහුමඤ්ඤෙසු අනෙ කිසමිඤ්ඤි ව්‍යාවොති.

තන් උපට්ඨානමිති අතනො උපට්ඨානට්ඨානෙ. වඤ්ඤෙති මම සනතනෙ චන්දනපාසාදෙ. විබෙදනතුමෙති නිව්වා මග්ගං භාමෙ සංවිදගනතු උපට්ඨපෙනතු. ගුණපාසාසියෙසුමාති ගුණෙසුපි පාසාසියෙසුපි අනෙසු උපනෙතසු මං කෙවි මා උපගවස්සං. අනෙති අනෙකරණෙ විනිව්ජයට්ඨානෙ. නිසිදනතුති මයා කතනබ්බිකිව්වසා කරණන්. සෙසාමචෙවති සද්ධිං නිසිදනතුමි.

තනො වෙසනතරතනසං වෙදෙහසනුජා පියා,
 රුජකඤ්ඤ රුජා නාම ධාතිමාතරමමුචි.
 අලඛකරෙථ මං බ්වපං සබ්බොව කරෙතතු මෙ,
 සුචෙ පණ්ණරසො දිබ්බො ගච්ජං ඉසාරසනතිකෙ.
 නය්‍යා මාලාං අභිහරිංසු චන්දනඤ්ඤ මහාරහං,
 මඤ්ඤබ්බමුත්තාරතනං නානාරතෙත ව අමබරෙ.
 තඤ්ඤ සොවණ්ණෙයෙ පිඨෙ නිසිතනං බහුකිත්ථියො,
 පරිකිරිත අසොභිංසු රුජං රුජිරවණ්ණෙතිනති.

තන් නයොති තනො රඤ්ඤෙ භාමපබ්බෙක ලග්ගදිවසනො පට්ඨාය. වෙසනතරතනසංති වුද්දසමෙ දිවසෙ. ධාතිමාතරමුචිති පිතුසනතිතං ගතතුභාමා හුත්වා ධාතිමාතරං ආහ. සා කිර වාතුද්දසෙ වාතුද්දසෙ පඤ්ඤසතාති කුමාරිකාති පරිවුතා ධාතිගණං ආදාය මහනෙතන සිරිවිලාසෙන අතනනො සතනගුමකරතිවද්ධන පාසාදා මරුග්ග පිතු දස්සනන් වඤ්ඤපාසාදං ගව්ජති. අථ නං පිතා දිස්වා තුට්ඨමානසො මහාසකකාරං කත්වා උග්ගොපෙනො අමම දුතං දෙහිති සහස්සං දත්වා උග්ගොපෙති. සා අතනනො නිවෙසනං ආගතත්වා පුත දිවසෙ උපොසථිකා හුත්වා කපණ්ණිකවණ්ණිබ්බක යාවකානං මහාදුතං දෙති. රඤ්ඤෙ කිරසො එකො ජනපදෙපි දිනෙතා තනො ආයෙන සබ්බකිව්වාති කාරෙති. තද්ද පත රඤ්ඤෙ කිර ගුණං ආර්ථකං නිස්සාය මිච්ඡාදස්සනං ගතිතනති සකලනගරෙ කොලාහලමගොසි. තං රුජාධාතියො සුත්වා රුජධිතාය ආරෙවසිංසු අග්ගෙ පිතරු කිර තෙ ආර්ථකසං කථං සුත්වා මිච්ඡාදස්සනං.

ගතිතං, සො කිර වතුසු වාරෙසු දුකසාලා විබංසාපෙතො පරපරික්කතිතා
 ඉපදියොව කුමාරිකාව පසංකාකාරෙන ආනාපෙනි. රජුං නව්වාරෙති
 කාමමනෙතායෙව කිර ජානොති. සා තං කථා සුඤ්ඤා අනන්තමිතා සුඤ්ඤා
 පිතා මෙ තාදිසංනාම අපගතසුක්කධම්මං නිලලජුං නග්ගභොග්ගං
 උපසඛකම්මා පඤ්ඤං පුච්ඡියාති. තනු ධම්මකසමණ්ණාගවණො
 කම්මවාදී උපසඛකම්මා පුච්ඡතඛෙබ්බා සියා ධ්වපෙතො බො පන මං
 අඤ්ඤා මග්ගං පිතරං මිච්ඡාදස්සනා අපනෙතො සම්මාදස්සනෙ පතිට්ඨා
 පෙතුං සම්පෝ නපි අහං හි අතීතා සත්ත අනාගතා සත්තාති චුද්දස
 ජාතියො අනුස්සරාමි. තස්මා පුඛෙබ්බ මයා කතපාපකම්මං කපේතො
 පාපකම්මස්ස එලෙ දස්සෙන්නී මම පිතරං බොධෙස්සාමි. සවෙ පන
 අජේව ගම්මාමි අථ මං අමම තිං පුඛෙබ්බ අනුබ්බාසෙ ආගච්ඡි අජු
 කස්මා එවං ලහුං ආගතාසීති වක්ඛති. තනු වෙ අහං තුමෙහි කිර
 මිච්ඡාදස්සනං ගතිතනති සුඤ්ඤා ආගතමිති වක්ඛාමි න මෙ වචනං
 ගරු කතො ගණ්හියාමි. තස්මා අජු අගනතො ඉතො චුද්දසමෙ දිවසෙ
 කාලිචුද්දසෙයෙව කිඤ්ඤි අජානන්ති විස පුඛෙබ්බ ගම්මාකාරෙනෙව
 ගතො ආගමණකාලෙ දුතවට්ටනාය සහස්සං යාවිස්සාමි. තද මෙ පිතා
 දිට්ඨියා ගතිතභාවං කපේස්සති. අථ නං අහං අත්තනො බලෙන මිච්ඡා
 දිට්ඨිං ඡබ්බාපෙස්සාමිති විනෙතයි. තස්මා චුද්දසමෙ දිවසෙ පිතු සන්තිකං
 ගතතුංගාමා සුඤ්ඤා එවමාහ. තත්ථ සම්මොචාති සහායිකායොපි මෙ
 පඤ්ඤාතො කුමාරිකා එකායෙකං අසදිසං කතො තානාලබ්බායෙති
 නානාවණ්ණෙති පුප්ඵවනානුලෙපනෙති අලබ්බරොනතු. දිඛෙබ්බාති
 දිවියො. දෙවතාසන්තිපාතපතිමණ්ණිතොතිපි දිඛෙබ්බා. ගච්ඡන්ති
 මම දුතවට්ටා ආහරුපෙතුං විදෙහිස්සරස්ස පිතු සන්තිකං ගම්මාමි.
 අභිහිංසුති සොලස්ති ගණ්හිදකසවෙති නගාපෙතො මණ්ණිතනාය
 අභිහරිංසු. පටිකිණ්ණාති පරිවාරෙතො. අසොභිංසුති සුජං පරිවාරෙතො
 සිතා දෙවකඤ්ඤා විස නං දිවසං අතීවිස සොභිංසු.

සා ව සබ්මජ්ඣගතා සබ්බාහරණභුසිතා,
 සතෙරතා අබ්බම්ම වජ්ඣකං පාවිසී රුජා.

උපසඛකම්මා වෙදෙහං වජ්ඣතො විනයෙරතං,
 සුචණ්ණවිකතෙ පිඨෙ එකමනාං උපාවිසීති.

තත්ථ පාවිසීති පිතු වසනට්ඨානං වජ්ඣකපාසාදං පාවිසී. සුචණ්ණ
 විකතොති සත්තරතනවිවිතෙන සුචණ්ණබවිතෙන.

තඤ්ඤා දිස්වාන වෙදෙහො අච්ඡරනංව සබ්බමං,
 රුජං සබ්මජ්ඣගතං ඉදං වචනමබ්බුමි.

කච්චි රමසි පාසාදෙ අනෙතාපොකරණිං පති,
 කච්චි බහුවිධං බජුං සදා අභිගරන්ති තෙ.

කවි බහුච්ඡා මාලාං ඔවිතිතා කුමාරියො,
සරකෙ කරොථ පවෙවකං බිබාරතිරතා මුහුං.

කෙන වා විකල්පං කුසලං බිප්පං අභිහරන්තු තෙ,
මනො කාරය්‍ය කුබ්බමුනි අපි වන්දසමච්ඡිපිති.

තත් සබ්බමනා අවජරාසමාගමං විය තං සමාගමං දිසා.
සාසාදෙති අමම මයා කුසලං වෙජ්‍යන්තසදිසො රතිවඤ්ඤාසාසාදෙ
කාරිතො කවි තත් රමසි. අනෙතා පොකකරණිංසනීති වන්දසමං
යෙව ඡත මයා නන්දපොකකරණිපටිභාගා පොකකරණි කාරිතා
කවි තං පොකකරණිං පටිච්ච උදකකිලං කිලනති රමසි. මාලානති
අමම අහං කුසලං දෙවසිකං පඤ්චවිසති පුප්පසමුග්ගෙ පතිතාමි.
කවි කුමෙත සබ්බා කුමාරියො තං මාලාං ඔවිතිතා ගන්තිතා
අභිග්ගා බිබාරතිරතා හුතා කවි පවෙවකං සරකෙ කරොථ අහං
සුන්දරං අහං සුන්දරතරනති එවං පාටියෙකකං සාරවෙගන විය පුප්ප
සරකාති පුප්පගබ්බෙව පුප්පාසනපුප්පසයනාතිව කවි කුරෙථාති
පුප්පති. විකල්පනි වෙකල්පං මනොකාරය්‍යනි විතතං උප්පාදෙති.
කුබ්බමුනිති සාසපකුබ්බෙන පසාදිතමුඛතාය තං එවමාහ. ඉත්ථියො හි
මුඛවණං පසාදෙනතියො දුට්ඨලොභිතමුඛදුසිපිළකාහරණන්තං
පඨමං සාසපකකෙනන මුඛං විලිඛන්ති තතො ලොභිතය්‍ය සම
කරණන්තං මතතිකාකකෙනන තතො ඡවිපසාදන්තන්තං තිලකකෙනන.
වන්දසමච්ඡිපිති වන්දතො දුල්ලභතරෙ නාම නත්ති තාදිසෙපි රුචිං
කතා මමාවිකක සමාසදෙය්‍යාමි තෙති.

වෙදෙහය්‍ය වවො සුතා රුජා පිතරමමුචි,
සබ්බමෙනං මහාරජ ලබ්බතිස්සරසන්තිකෙ.

සුචෙ පණ්ණරසො දිබ්බො සහය්‍යං ආහරන්තු මෙ,
යථාදිත්තඤ්ච දය්‍යාමි දුතං සබ්බවණිසුහන්ති.

තත් සබ්බවණිසුහන්ති සබ්බවණිබ්බකෙසු අහං.

රුජාය වචනං සුතා රුජා අභිගාතිමමුචි,
බහුං විනාසිතං විතතං නිරන්තං අථලං තයා.

උපොසථං වසං නිවචං අත්තපාණං න භුඤ්ඤති,
නියතෙනං අභුතතබ්බං නත්ති පුඤ්ඤං අභුඤ්ඤතොති.

තත් අභිගාතිමමුචිති හිකවෙ සො අභිගාති රුජා පුබ්බ
අයාවිතොපි අමම දුතං දෙහිති සහය්‍යං දතා තං දිවසං යාවිතොපි
මිච්ඡාදය්‍යතය්‍ය ගතිතතා අදතා ඉදං බහුං විනාසිතන්තං ආදි අමුචි.
නිසංගො අභුතතබ්බන්ති එතං නියතිවසෙන තයා අභුඤ්ඤතබ්බං
ගවිසාති භුඤ්ඤන්තානමපි අභුඤ්ඤන්තානමපි නත්ති පුඤ්ඤං සබ්බෙති
පුල්ලාසිති මහාකපෙප අතිකකමිතා විසුජ්ඣිතබ්බන්ති.

බීජකොපි හි සුඤ්ඤාන නදා කසාපහාසිතං,
පසාසනෙනා මුහුං උණ්ණං රුදං අයුක්ති වතතයි.
යාව රුපේ ජීවසි නො මා හතතමපනාමයි,
තත්ති හදෙදු පරෙ ලොකො කිං තීරත්ථං විහඤ්ඤාසිති.

තත්ථ බීජකොපිති බීජකොපි පුබ්බ කල්‍යාණකම්මං කත්වා
තස්ස නිස්සංඤ්ඤා දාසිකාවතීයං නිබ්බන්ධනානි බීජකවත්ථුමපිස්සා
උදාහරණත්ථං ආහරි. තත්ති හදෙදුති හදෙදු ගුණාවරියො එවමාහ.
තත්ති අයං ලොකො. තත්ති පරොලොකො. තත්ති මාතා. තත්ති පිත්තා. තත්ති
සත්තා ඔපපාතිකා. තත්ති ලොකෙ සමණව්‍යාගඤ්ඤා සම්මතතා සම්මා
පටිපන්නාති. පරලොකෙ හි සති ඉධිලොකො නාම භවේයස්ස සොයෙවච
තත්ති. මාතාපිතුසු සන්තොසු පුත්තධිතරෙ නාම භවේයස්ස. තෙයෙව
තත්ති. ධම්මෙ සති ධම්මිකසමණව්‍යාගඤ්ඤා භවේයස්ස තෙයෙවච තත්ති.
කිං දානං දෙනාති සීලං රකඛනාති තීරත්ථං විහඤ්ඤාසිති.

වෙදෙහස්ස වචො සුඤ්ඤා රුජා රුචිරවණ්ණිති,
ජාතං පුබ්බාපරං ධම්මං පිතරං එතදමුචි.
සුතමෙව මෙ පුරෙ ආසි සකඛි දිට්ඨමිදං මයා,
බාලුපසෙච්ඡි යො හොති බාලොව සමපජ්ජථ.
මුලොහා හි මුලහමාගමම භියෙසා මොහං නිගවජ්ජති,
පතිරුපං අලාතෙන බීජකෙනව මුග්ගිකුනති.

තත්ථ පුබ්බාපරං ධම්මෙනාති භික්ඛවෙ පිතුච්චනං සුඤ්ඤා රුජා රුජ
ධිතා අතිතෙ සත්තජාතිවසෙන පුබ්බධම්මං අනාගතෙ සත්තජාතිවසෙන
අනාගතධම්මඤ්ඤා ජාතනාති පිතරං මිච්ඡාදිට්ඨිතො මොචෙතුකාමා
එතං සුතමෙවමෙති ආදිමාහ. තත්ථ සමපජ්ජථාති යො පුග්ගලො
බාලුපසෙච්ඡි හොති සො බාලොව සමපජ්ජතිති එතං මයා පුබ්බ
සුතමෙව අජ්ජ පත පට්ඨකඛතො දිට්ඨනති. මුලොහාති මග්ගමුලොහං
ආගමම මග්ගමුලොහා විශ දිට්ඨිමුලොහං ආගමම දිට්ඨිමුලොහාපි උත්තරිං
මොහං නිගවජ්ජති මුලහතරෙ හොති. අලාතෙනාති දෙව තුමෙහති
ජාතිගොත්තකුලපදෙසඉස්සරියපඤ්ඤාතිනෙන අලාතසෙනාපතිනා
අච්චනනාතිනෙන නිපපඤ්ඤාන බීජකදසෙනව ගාමදුරකසදිසං
අතිරිකං බාලං ගුණං ආජීවකං ආගමම මුග්ගිකුං පතිරුපං අනුච්චිකං
කිං තෙ න මුග්ගිකුනාතිති එවං තෙ උභොපි ගරහිත්වා දිට්ඨිතො
මෙචෙතුකාමතාය පිතරං වණ්ණෙනාති ආහ.

තිඤ්ඤා දෙව සපපඤ්ඤා ධිරො අත්ථස්ස කොච්ඤ්ඤා,
කථං බාලෙහි සදිසං හිතං දිට්ඨිං උපාගමි.

සචෙ හි සංසාරපථෙන සුජකිති
තීරත්ථියා පබ්බජ්ජා ගුණස්ස,
කිචොච අග්ගිං ජලිතං අපාපකං
උපපජ්ජති මොක්ඛො නග්ගහාවං.

සංසාරසුද්ධිති පුරෙ නිවිට්ඨා
කමමං විදුසෙන්නති ඛු අජානං,
පුබ්බෙ කලී දුග්ගතිතොව අත්ථා
දුරෙමොවයා ඛලිසා අමුක්ඛොවොති.

තත්ථ සංසාරෙහි යසංවයපුරුකුද්ධිතිත්ථාසංයෝගිසොමනසිකාර
සාකම්භාවසෙන* ලභ්‍යාය පසුකුද්ධි සප්පසුකුද්ධි තෙනෙව කාරණෙන
ධිතේ ධිරතාය අත්ථාතත්ථසා කාරණාකාරණසා කොවිදෙ. බාලෙති
සද්ධිසන්නති යථා තෙ බාලා උපගතා තථා කථං තිං භිතද්ධිං උපගතො.
අපාසනනති අප ආපතං පතෙතාති අත්ථො. ඉදං වුත්තංහොති
තාත සංසාරෙන සුද්ධියා සති යථා පටඛයකිවො රතතිහාගෙ ජලිතං
අග්ගිං දිග්ගා තප්පවයං දුක්ඛං අජාතිනා මොහෙන තත්ථ පතතොතා
මහාදුක්ඛං ආපජ්ජති තථා ගුණොපි පසුකුකාමගුණෙ පහාය
මොක්ඛො තිරසාරාදං නග්ගහාවං උපපජ්ජති. පුරෙහිවිට්ඨාති
තාත සංසාරෙන සුද්ධිති කසාපි වචනං අසුතා පඨමමෙව නිවිට්ඨා
තත්ථි සුකම්පුකකවානං කමොනං ඵලනති ගතිතතො ඛු ජනා
අජාතනො කමමං විදුසෙන්නති තං දුසෙන්නා කමමඵලමිදි දුසෙන්නති
යෙව ඵලං තෙසං පුබ්බෙ ගතිතො කලී පරජයහාගො දුග්ගතිතොව
හොතිති අත්ථො. දුරෙමොවයා ඛලිසා අමුක්ඛොවොති තෙ පන ඵලං
අජාතනො මිච්ඡාදසානෙන අත්ථං ගහෙතො සිතා බාලා යථා නාම
ඛලිසා ඛලිතො සිතො මට්ඨො ඛලිසා දුරෙමොවයො හොති ඵලං තමහා
අතත්ථා දුරෙමොවයා හොතති.

උත්තරිට්ඨි උදහරණං ආහරන්ති ආහ.

උපමං තෙ කරියාමි මහාරජ තවත්ථියා,
උපමායපිබෙකවෙව අත්ථං ජානන්ති පණ්ණිතො.

වාණිජානං යථා නාවා අප්පමාණහරං ගරු,
අතිහාරං සමාදාය අණණ්ණවෙ අවසිද්ධති.

ඵලමෙව නග්ගෙ පාපං ථොකථොකමපි ආවිනං,
අතිහාරං සමාදාය තිරයෙ අවසිද්ධති.

ත තාව හාගෙ පරිපුරෙ අලාතසා මනිපති,
ආවිනාති ව තං පාපං යෙන ගවජ්ජි දුග්ගතිං.

පුබ්බෙවසා කතං පුරුකුද්ධි අලාතසා මනිපති,
තසොස දෙව තියානෙදා යසෙධිසො ලහතෙ සුඛං.

මියතෙවසා තං පුරුකුද්ධි තථාති අගුණෙ රතො,
උජ්ජමග්ගං අපාහාය කුමමග්ගමනුවොති.

* යසංවයපුරුකුද්ධිත්ථාසංයෝගිසොමනසිකාරසාකම්භාවසෙනෙහි පසුකුකාමගුණෙ පහාය මොක්ඛො තිරසාරාදං නග්ගහාවං උපපජ්ජති.

තුලා යථා පග්ගතිතා ඔතිනෙ තුලමණ්ඩලෙ,
උත්තමෙති තුලාසිසං භාරෙ ඔරෙපිතෙ සති.

එවමෙව නරෙ පුඤ්ඤං ථොකථොකමපි ආවිනං,
සග්ගාතිමානො දුස්සොව ඛිජ්ජකො සාතවෙ රතොති.

තත්ථ නිර්මෘතෙති අට්ඨවිධෙ මහානිරයෙ සොළසවිධෙ උස්සද නිරයෙ ලොකනන්තරනිරයෙ ව. භාණ්ඩානි තාත න තාවස්ස අකුසල භාරෙ පුරති. නිශ්සංසාරී තස්ස පුබ්බෙ කතස්ස පුඤ්ඤස්සෙස නිස්සංසෙද යං සො අලාතො සෙනාපති අජ්ජ පුබ්බං ලභති නති තාත එතං ගොසාතකකම්මස්ස එලං පාපස්සති නාම විපාකො ඉට්ඨො කතො හවිස්සතිති අට්ඨානමෙතං. අගුණ රතොති තථාගෙස ඉද්දති අකුසලකමෙව රතො. උජ්ජමග්ගනති දසකුසලකමවපථමග්ගං. කුමමග්ගනති නිරයගාමිං අකුසලමග්ගං. ඔතිනෙ තුලමණ්ඩලෙති භණ්ඩපට්ටජ්ජනජාය තුලාමණ්ඩලෙ. ලග්ගෙතො ධර්මතෙ. උත්තමෙතිති උඬං උක්ඛිපති. ආවිනනති ථොකථොකමපි පුඤ්ඤං ආවිනතො පාපභාරං ඔතාරෙත්වා නරෙ කල්‍යාණකම්මස්ස සිසං උක්ඛිපිත්වා දෙව ලොකං ගවජ්ජි. සග්ගාතිමානොති සග්ගෙ අතිමානො සග්ගසම්පාපකෝ සාතඵලෙ කල්‍යාණකමෙව අතිරතො. සග්ගාතිමානොතිපි පාඨො. සග්ගං අධිකරණං කත්වා සීතවිතොති අත්ථො. සාතවෙරතොති එස ඛිජ්ජකදුස්සො සාතෙ මධුරවිපාකෙ කුසලකමෙවයෙව රතො සො ඉමස්ස පාපකම්මස්ස ඛිණ්ණාලෙ කල්‍යාණකම්මස්ස එලෙන දෙවලොකෙ නිබ්බන්ධස්සති. යං පතෙස ඉද්දති දසතනං උපගතො න තං කල්‍යාණස්ස එලෙන තථාත්තසංවත්තතිකංගිස්ස පුබ්බෙ කතං පාපං හවිස්සතිති නිට්ඨමෙත්ථ ගන්තබ්බන්ති ඉමමත්ථං පකාසෙන්නී ආහ.

යඤ්චජ්ජ ඛිජ්ජකො දුස්සො දුක්ඛං පස්සති අත්තති,
පුබ්බෙ තස්ස කතං පාපං තමෙසො පටිසෙවති.

බිග්ගෙවස්ස තං පාපං තථාගි විතයෙ රතො,
කස්සපඤ්ච සමාපජ්ජ මාහෙවුප්පථමාගමාති.

තත්ථ මාහෙවුප්පථමාගමාති තාත ත්වං ඉමං නග්ගං කස්සපා ජීවකං උපගන්ත්වා මාහෙව නිරයගාමිං උප්පථං ආගමම පාපමකාසීති පිතරං ඔවදි.

ඉද්දතිස්ස පාපුපසෙවනාය දෙසං කල්‍යාණමිත්තපසෙවනායව ගුණං දස්සෙන්නී ආහ.

යං යං හි රුජ්ඣන්ති සතංවා යදිවාඅසං,
සිලවතනං විසිලංවා වසං තස්සෙව ගවජ්ජි.

යාදිසං කුරුතෙ මිත්තං යාදිසඤ්චුපසෙවති,
සොපි තාදිසකො භොති සහවාසොගි තාදිසො.

සෙවමානෝ සෙවමානං සමුද්ධො සමුද්ධං පරං,
සරේ දිදොඛා කලාපංව අලික්ඛමුපලිච්ඡති;
උපලෙපහයා ධිරේ නෙව පාපසබ්බා සියා.

පුඤ්චර්ථං භුසංගෙහ යො. නරේ උපතංගති,
භුසාපි පුඤ්චායනති එවං බාලුපසෙවනා.

තගරඤ්ච පලාසෙන යො නරේ උපතංගති,
පතනාපි සුරභිවායනති එවං ධිරුපසෙවනා.

තසමා පලපුටස්සෙව ඤාතො සමපාක මත්තනො
අසනෙන නොපසෙවෙය්‍ය සනෙන සෙවෙය්‍ය පණ්ඩිතො,
අසනො නිරයං නෙතති සනො පාපෙනති
සුගතිනති.

තත් සන්ධානි සපුරිසං වා. සද්ධිං අසනති අසපුරිසං වා.
සරේ දිදොඛා කලාපංවානි මහාරුජ යථානාම හලාහල විසලිතො
සරේ සරකලාපෙ බින්නො සබ්බං තං විසෙත අලික්ඛමි සරකලාපං
ලිච්ඡති විසද්ධිමෙව කරෙති එවමෙව පාපමිතො පාපං සෙවමානො
අත්තානං සෙවමානං පරං. නෙතව සමුද්ධො තං සමුද්ධනො
අලික්ඛං පාපෙන පුරිසං අත්තනා එකජ්ඣාසයං කරෙන්නො
උපලිච්ඡති. වාසනානි තස්ස නෙ භුසාපි දුගතිං වායනති.
තගරඤ්චානි තගරඤ්ච අඤ්ඤාඤ්ච ගතිසම්පන්නං ගතිජාතං. එවනති
එවරුපා ධිරුපසෙවනා ධිරෙති අත්තානං සෙවමානං ධිරමෙව කරෙති.
තසමා පලපුටස්සෙවනා යසමා තගරදිපලිච්ඡෙධනාති පණ්ණාතිපි
සුගතිනාති හොතති තසමා පලාසපත්ත පුටස්සෙව පණ්ඩිතුපසෙවනෙන
අහමි පණ්ඩිතො හවිසාමිති එවං ඤාතො සමපාකමත්තනොති
අත්තනො පරිපාකං පණ්ඩිතභාවං පරිණාමං ඤාතො අසනෙන පහාය
පණ්ඩිතෙ සනෙන උපසෙවෙය්‍ය. නිරසංගෙනනිති එත් දෙවදත්තාදි
භිව නිරයං සාරිපුත්තනෙරුද්ධිව සුගතිං නිත්තානං විසෙත උද්ගරණාති
ආහරිතබ්බාති.

එවං රුජධිතා ඡති ශාථානි පිතු ධම්මං කපේතො ඉදං අතීතෙ
අත්තනා අනුභූතං දුක්ඛං දස්සෙතති ආහ.

අහමි ජාතියො සත්ත සරේ සංසරිතත්තනො,
අනාගතාපි සත්තෙව යා ගමිස්සං ඉතො වුතා.

යා මෙ සා සත්තමි ජාති අනු පුබ්බ ජනාධිප,
කම්මාරපුතො මගධෙසු අනුං රුජගගෙ පුරේ.

පාපං සහායං ආගමිම බහුං පාපං කතං මයා,
පුරදුරස්ස භෙදෙතො වරිච්ඡ අමරු විශ.

තං කම්මං නිතිනං අට්ඨාං භස්මච්ඡන්තොව පාවතො,
අථ අසොඤ්ඤාති කම්මෙති අජායං වංසභූමියං.

කොසම්බියං සෙට්ඨිකුලෙ ඉඳො ථිතෙ මහබ්බතෙ,
එකපුතො මහාරුජ නිව්මං සක්කතපුජිතො.

තත්ථ මිත්තං අසෙවියං සභායං සාතවෙ රතං.
පණ්ණිතං සුතසම්පන්නං සො මං අත්ථෙ නිවෙසයි.

වාතුද්දසිං පඤ්ඤාදසිං බහුං රතතිච්ඡාවසිං,
තං කම්මං නිතිනං අට්ඨාං නිබ්බව උදකනතිකෙ.

අථ පාපානං කම්මානං යමෙතං මගධෙ කතං,
එලං පරියාග තං පච්ඡා භූතා දුට්ඨවිසං යථා.

තතො චුතාහං වෙදෙහ රොරුවෙ තීරයෙ වීරං,
සකම්මනා අපච්චියං තං සරං ත සුඛං ලභෙ.

බහුවස්සගණේ තත්ථ බෙපයිත්වා බහුං දුඛං,
භෙණ්ණොකටෙ අහුං රුජ ජකලො උද්ධිතපථිලොති.

තත්ථ සත්තාති මහාරුජ ඉධිලොකපරලොකා නාම සුක්කතදුක්ක
තානඤ්ඤා එලං අත්ථි. ත සංසාරෙ සතෙත සොධෙතො සකෙකාති
සකම්මනා එවති සත්තා සුජ්ඣන්ති. අලාතසෙනාපතිව බීජකො දුසොව
එකමෙව ජාතිං අනුස්සරන්ති. ත කෙවලං එතෙව ජාතිස්සරු අහවි
අතීතෙ සත්ත ජාතියො අත්තනො සංසරිතං සරුමි. අනාගතෙපි
ඉතො ගතතබ්බා සතෙතව ජානාමි. යාමෙසාති යා සා මම අතීතෙ
සත්තමි ජාති ආසි. කම්මාරුජතොති තාය ජාතියා අහං
මගධෙසු රුජගහනගරෙ සුවණ්ණකාරපුතො අහොසිං. පරදුරස්ස
භෙණ්ණොකොති පරදුරං භෙණ්ණොකා පරෙසං රක්ඛිතෙ ගොපිතෙ
භණ්ණි අපරජ්ඣිතකා. අට්ඨාති තං තද මයා කතපාපකම්මං ඕකාසං
අලුතිත්වා ඕකාසෙ සති විපාකදයකං හුත්වා භස්මච්ඡන්තො අහති
විය නිතිනං අට්ඨාසි. වංසභූමියනති වංසරට්ඨා. එකපුතොති අසිති
කොට්ඨිභවෙ සෙට්ඨිකුලෙ අහං එකපුතොව අහොසිං. සානවෙ
රුතනති කල්‍යාණකමෙම අතිරතං. සො මනති සො සභායකො මං
අත්ථෙ කුසලකමෙම පතිට්ඨාපෙයි. නං කම්මනති තවපි මෙ කල්‍යාණ
කම්මං තද ඕකාසං අලුතිත්වා ඕකාසෙ සති විපාකදයකං හුත්වා
උදකනතිකො නිබ්බවිය නිතිනං අට්ඨාසි. යමෙතනති අථ මම
සත්තකෙසු පාපකමෙමසු යං එතං මයා මගධෙසු පරදුරිකකම්මං
කතං තස්ස එලං පච්ඡා මං පටිසාග උපගතනති අත්ථො. යථා කීං
භූතා දුට්ඨවිසං යථා සවිසං භොජනං භූතා ඕතස්ස තං දුට්ඨං
කකම්මං හලාහලවිසං කුප්පති තථා මං පරියාගාති අත්ථො. නතොති
තතො කොසම්බියං සෙට්ඨිකුලතො. නං සරනති තං තස්මි
තීරයෙ අනුභූතපුබ්බං දුක්ඛං සරනති විත්තසුඛං නාම තලභාමි.

ගගමෙව උපපජ්ජති. ගෙණුණාකමෙති පෙණුණාකමෙ. උද්ධතපථලොති
උද්ධවබ්බෙජා. සො පන ඡකලකො බලසමපනො අහොසි පිට්ඨියං
අභිරුහිත්වාපි තං වාහසිංසු. යානකෙපි යොජසිංසු.

තමන්දං දසොනනි ගාථමාහ.

සාතපුත්තා මයා වුලුහා පිට්ඨියාව රථේනව,
තස්ස කමමස්ස නිස්සන්දෙ පරදරගමණස්ස මෙති.

තත් සාතපුත්තාති අමච්චපුත්තා. නස්ස කමමස්සාති දෙව රොරුව
මහාතිරයෙ පච්චනඤ්ච ඡකලකොලෙ ධිජුපපාටනඤ්ච පිට්ඨිවාහන
යානකයොජනාතිව සබ්බොපෙස තස්ස කමමස්ස නිස්සන්දෙ පරදර
ගමණස්ස මෙති.

තතො පන වවිත්වා අරඤ්ඤ කපියොනියං පටිසන්ධිං ගණ්හි. අථ
තං ජාතදිවසෙ සුථපතිනො දසොසුං. සො ආනෙථ මෙ පුත්තනනි
දලුහං ගගෙත්වා තස්ස විරවනතස්ස දනෙතති ථලාති උප්පාවෙසි.

තමන්දං පකාසෙනනි ආහ.

තතො වුතාහං වෙදෙහ කපි ආසිං බ්‍රහ්මාවනෙ,
නිලිච්ඡතථලොයෙව සුථපෙන පගබ්හිතා,
තස්ස කමමස්ස නිස්සන්දෙ පරදරගමණස්ස මෙති.

තත් නිලිච්ඡතථලොසෙව්වාති තත්පාහං පගබෙහන සුථපතිනා
ලුඤ්චිත්වා උප්පාවිතථලොයෙව අහොසිනනි අන්තො.

අථ අපරුපි ජාතියො දසොනනි ආහ.

තතො වුතාහං වෙදෙහ දසණෙණෙසු පසු අහුං,
නිලිච්ඡතො ජවෙ හද්‍රො යොග්ගං වුලුහං විරං මයා;
තස්ස කමමස්ස නිස්සන්දෙ පරදරගමණස්ස මෙ.

තතො වුතාහං වෙදෙහ චජ්ජ සුලමාගමා,
නෙවිඤ්චි නපුමා ආසිං මනුස්සතෙන සුදුලලහෙ;
තස්ස කමමස්ස නිස්සන්දෙ පරදරගමණස්ස මෙ.

තතො වුතාහං වෙදෙහ අජාසිං නඤ්ඤෙවනෙ,
හවනෙ තාවතිංසාහං අච්ඡරා කාමවණ්ණේති.

විවිහතච්ඡාරාහරණා ආමුහතමණිකුණ්ඩලා,
කුසලා නච්චගිතස්ස සකකස්ස පරිවාරිකා.

තත් සීතාහං වෙදෙහ සරුම ජාතියො ඉමා,
අනාගතෙපි සතෙතච යා ගමිස්සං ඉතො වුතා.

පරියාගතං තං කුසලං යං මෙ නොසම්බ්‍රියං කතං,
දෙවෙවෙව මනුස්සෙව සන්ධිවිස්සං ඉතො වුතා.

සත්ත ජලොවො මහාරුජ නිව්වං සකකතපුජිතා,
පිභාවාපි න මුච්චියං ඡට්ඨා නිගතියො ඉමා.

සත්තමිව ගතී දෙව දෙවපුතො මිඤ්ඤිකො,
පුමදෙවො භවිසාමි දෙවකායසම්මුතතමො.

අජ්ජාපි සත්තානමයං මාලං ගණෙනති නඤ්ඤ,
දෙවපුතො ජලො නාම යො මෙ මාලං පටිවජ්ඣති.

මුහුතො විශ සො දිබ්බො ඉමාති වසානි සොලස,
රතනිඤ්ඤොව සො දිබ්බො මානුසිං සරද්දසනං.

ඉති කමාති අනෙතති අසංඛෙය්‍යාපි ජාතියො,
කල්‍යාණං යදිවා පාපං නති කමමං පනස්සතිති.

තත් දසණ්ණසුද්ධි දසණ්ණරට්ඨං. පසුද්ධි ගොණො අගොසිං.
නිලිච්ඡිකොති වච්ඡකකාලෙයෙව මං එවං මනාපො භවිසානිති
නිබ්බිජ්ජකමකංසු සොගං නිලිච්ඡිකොඋද්ධවට්ඨිජො ජලෙ හද්‍රො අගොසිං.
චජ්ජිසුකුලමාගමාති ගොයොතිතො වට්ඨිකා වජ්ජරට්ඨං එකසම්මං
මහාගොගකුලෙ නිබ්බතතිනති දසෙය්‍යති. නෙවිජ්ජි නපුමාති නපුංස
කතතං සකියාග. භවතො නාවනිංසාගතති තාවනිංසාගතො අගං.
නඤ්ඤ සිතාගං වෙදෙහ සසම් ජාතියොඉමාති සා කිර තසම් දෙව
ලොකෙ සිතා අගං එවරුපං දෙවලොකං ආගච්ඡනති කුතො නුඛො
ආගතාති ඔලොකෙනති වජ්ජරට්ඨං මහාගොගකුලෙ නපුංසකතත
භාවතො වට්ඨිකා තත් නිබ්බතතභාවං පසුසි. තතො කෙන නුඛො
කමෙමන එවරුපෙ රමණීයෙ ධාතො නිබ්බතතාවනිති ඔලොකෙනති
කොසමිතියං සෙට්ඨිකුලෙ නිබ්බතතිතො කතං දුතාදිකුසලං දිසා
එතස්ස එලෙන නිබ්බතතාවනිති ඤාතො අනන්තරානිතො නපුංසකතත
භාවෙ නිබ්බතතමානා කුතො ආගතවනිති ඔලොකෙනති දසණ්ණසු
ගොයොතිතං මහාදුකකියං අනුභූතභාවං අඤ්ඤාසි. තතො අනන්තරං
ජාතී අනුසාරමානා වාතරයොතිතං උද්ධවට්ඨිජොවං අද්දස.
තතො අනන්තරං ගොණොකපෙ ඡකලකයොතිතං උද්ධවට්ඨිජොවං
අනුසාරී තතො අනන්තරං අනුසාරමානා රොරුපෙ නිබ්බතත
භාවං අනුසාරී. අපස්සා කිරයෙ කිරවජාතයොතිතඤ්ඤ අනුභූතං
දුකකිං අනුසාරනතියං ගයං උපපජ්ජි. තතො කෙන නුඛො කමෙමන
එවරුපං දුකකිං අනුභූතං මයානිඡට්ඨං ජාතී ඔලොකෙනති තාය
ජාතියා කොසමිතියතගරෙ කතං කල්‍යාණකමමං දිසා සත්තමං
ඔලොකෙනති මගධරට්ඨං පාපසභායං නිසාය කතං පරදුරිකකමමං
දිසා එතස්ස මෙ එලෙනතො මහාදුකකිං අනුභූතනති අඤ්ඤාසි.
අප ඉතො වට්ඨිකා අනාගතො කුතිං නිබ්බතතිසාමිති ඔලොකෙනති
යාවතාසුකං ධිවං පුත සකකසෙය්‍යව පරිවාරිකා හුතො නිබ්බතතිසාමිති
අඤ්ඤාසි. එවං පුතපුත ඔලොකයමානා තතියෙපි අතතභාවෙ

සකකසෙව පරිවාරිකා හුනා නිබ්බතතිස්සාමිති තථා චතුරේපඤ්චමේ පන තසමිංසෙව දෙවලොකෙ ජවනදෙවපුත්‍රතස්ස අග්ගමහෙසී හුනා නිබ්බතතිස්සනති ඤානා අනන්තරං ඔලොකෙනති ජට්ඨො අත්තභාවෙ ඉතො තාවතිංසභවනතො වවිනා අභිභාතිරඤ්ඤා අග්ගමහෙසියා කුච්ඡ්චති නිබ්බතතිස්සාමි රුජාති මෙ තාමං හවිස්සාතිති ඤානා තතො අනන්තරං කුතිං නිබ්බතතිස්සාමිති ඔලොකෙනති සත්තමාය ජාතියා භතො වවිනා තාවතිංසභවනෙ මහිද්ධිකො දෙවපුත්‍රතො හුනා නිබ්බතතිස්සාමි ඉතිභාවතො මුච්චිස්සාමිති අඤ්ඤාසී තසමා-

තත්ථ සීතාහං වෙදෙහ සරුමි සත්ත ජාතියො,
අනාගතාපි සත්තෙව යා ගමිස්සං ඉතො චුතාති.
ආහ.

පටිසංගහනති පරියායෙන අත්තතො වාරෙන ආගතං. සත්ත ජට්ඨොති චජ්ජරට්ඨො නපුංසකජාතියා සද්ධිං දෙවලොකෙ පඤ්ච අයං ජට්ඨාති සත්ත ජාතියො නිබ්බතතිං. එතා සත්ත ජාතියො නිවං සකකපුත්‍රතාව අගොසිනති දසෙසාති. ජට්ඨාතිගතිස්සාති දෙවලොකෙ පන පඤ්ච අයඤ්ච එකාති ඉමා ජ ගතියො ඉතිභාවා න මුච්චිස්සනති වදති. සත්තමිවාති ඉතො වවිනා අනන්තරං. සත්තානමසනති එකතොවණ්ටකාදිවසෙන කතං සත්තානං. ගජෙනතිති යථා සත්තාන මයාභොනති එවං අජාපි මම පරිවාරිකා තද්දනවනෙ මාලං ගජෙනතියෙව. සො මෙ මාලං පටිච්ඡතිති මහාරජ අනන්තර ජාතියං මම සාමිකො ජවො තාම දෙවපුත්‍රතො යො රුක්කතො පතිතපතිතං මාලං පටිච්ඡති. සොළසාති මහාරජ මම ජාතියා ඉද්ධි සොළස වස්සාති එතතෙකො පන කාලො දෙව්‍යානං එකො මුහුත්තො තෙන තෙ මම චුතභාවමපි අජානත්තා මමත්තාය මාලෙ ගජෙනති යෙව. මානුෂිනති මනුස්සානං ගණනං ආගමම එස සරද්දෙසතං භොති. එවං දීඝායුකා දෙව්‍යා ඉමිනාපි කාරණෙන පරලොකස්සඵ කල්‍යාණපාපකානඤ්ච අත්තං ජානාති දෙව්‍යාති. අජෙනතිති යථා මං අනුබන්ධං ඵලං අනුබන්ධනති. නාති කමමං පනස්සාතිති දිට්ඨධම්ම වෙදනියං තස්මිඤ්ඤාචත්තභාවෙ උපපජ්ජවෙදනියං අනන්තරෙ හවෙ විපාකං දෙති. අපරපරියවෙදනියං පන විපාකං අදන්තා න තස්සාති තං සකාය නාති කමමං පනස්සාතිති වනා දෙව අහං පරදරික කමමස්ස නිස්සන්දන නිරයෙ ව තීරව්‍යානගොතියඤ්ච මහත්තං දුක්ඛං අනුභවිං සවෙ තුමොපි ඉද්ධි ගුණස්ස කථං ගගෙතො එවං කාරිස්සාමි මයා අනුගුහසද්ධිමෙව දුක්ඛං අනුභවිස්සාමි. තසමා මා එවමකත්තාති තං ආහ.

අපස්ස උත්තරි ධම්මං දෙසෙනති ආහ.

යො ඉවෙජ පුරිස්සො භොදුං ජාතිජාතීං පුතපුත්‍රං,
පරදරං විචජ්ජය්‍ය ඛොතපාදෙව කඤ්ඤං.

යා ඉවෙජ් පුරිසො හොතුං ජාතිජාතීං පුතපුතං,
යාමිකං අපවායෙය්‍ය ඉන්ද්‍රංව පරිවාරිකා.

යො ඉවෙජ් දිබ්බභොගඤ්ච දිබ්බං ආයුං යසං සුඛං,
පාපානි පරිවජේත්ති නිවිධං ධම්මමාවරෙ.

කායෙන වාවා මනසා අපමනෙනා විවක්කණො,
අත්තනො හොති අත්ථාය ඉන්ද්‍රිවා යදිවා පුමා.

යෙ කෙවිමෙ මනුජා ජීවලොකෙ
යසසසිතො සබ්බසමන්තභොගා,
අසංසයං තෙති පුරෙ සුවිණ්ණං
කම්මස්සකාසෙ පුප්ඵසබ්බසත්තා.

ඉඛ්ඤානුවිනේතසි සංඝමපි දෙව
කුතො නිදුතා තෙ ඉමා ජනින්ද්‍ර,
යා තෙ ඉමා අව්ජරුසන්තිකාසා
අලඛකා කඤ්චනජාලජන්තාති.

තත් හොතුනති හවිතු. සබ්බසමන්තභොගානි පරිපුණ්ණසබ්බ
භොගා. සුවිණ්ණනති සුට්ඨවිණ්ණං කල්‍යාණකම්මං කතං. කම්මස්ස
කාසෙති කම්මස්සකා අත්තනා කතකම්මස්සෙව විපාකසට්ඨංවෙදිතො
නති මාතෘපිතුති කතකම්මං පුතනධිතාතං නාපි තෙති කතං කම්මං
මාතෘපිතුතා විපාකං දෙති සෙසෙති කතං සෙසානං කිමෙව දස්සති.
ඉඛ්ඤාති වොදනන්තෙ නිපාතො. අනුච්ඡේදනසීති අනුච්ඡේදනශාසි.
යානෙ ඉමාති යා ඉමා සොළසසහස්සා ඉන්ද්‍රියො තං උපට්ඨන්තති ඉමා
තෙ කුතො නිදුතා කිං නිපජ්ජති නිද්දශනේතන ලභා උදුහු පඤ්ඤා
සන්තිවෙජ්දදීති පාපානි කත්වා ආදු කල්‍යාණකම්මං නිස්සාය
ලභාති ඉදං තාව අත්තනාපි විනේතශාසි දෙවති.

එවං සා පිතරං අනුසාසි. තමන්ථං පකාසෙනො සත්ථා ආග.

ඉවෙවං පිතරං කඤ්ඤ රුජා තොසෙසි අභගති,
මුලුහස්ස මග්ගමාවිකම් ධම්මමකඛාසි සුබ්බතාති.

තත් ඉවෙවන්ති භික්ඛවෙ ඉති ඉමෙති එවරුපෙති මධුරමධුරෙති
වචනෙති සා රුජා රුජකඤ්ඤ පිතරං තොසෙසි මුලුහස්ස මග්ගං විශ
තස්ස සුභගිමග්ගං ආවිකම් නානාතයෙති සුවර්තධම්මං අකඛාසි. ධම්මං
කථෙන්නියෙව සා සුබ්බභා සුන්දරවතා අත්තනො අතිතජායියොපි
කථෙසි යෙව.

එවං පුබ්බණ්ණතො පට්ඨාය සබ්බරත්තිං පිතු ධම්මං දෙසෙත්වා
දෙව මා තඤ්ඤස්ස මිව්ජාදිට්ඨිකස්ස වචනං ගණ්හි. අන්ති අයං ලොකො
අන්ති පරලොකො අන්ති සුකට්ඨකකථානං කම්මානං එලනති වදන්තස්ස

මාදිසංඝ කල්‍යාණමිත්තං වචනං ගණන මා අතිපෙත පක්ඛද්දීති
 ආහ. එවං සන්තප්පි පිතරං මිච්ඡාදස්සනාමිමොවෙත්තුං නාසකම්, සොභි
 කෙවලං තස්සා මධුරවචනං සුඤ්ඤා තුස්සි. මානාපිතරොගි පියපුත්තානං
 වචනං පියායතනි නපන තං දස්සනං විස්සජේතනි. නගරෙපි රුජා කිර
 රුජධිතා පිතු ධම්මං දෙසෙත්වා මිච්ඡාදස්සනං විස්සජාපෙතීති එක
 කොලාහල මහොසි, පණ්ණිතා රුජධිතා පිතරං මිච්ඡාදස්සනා මොවෙත්වා
 නගරවාසීඃ සොපිභාවං කරිස්සනීති මහාජනො තුස්සි. සා පිතරං
 බොධෙත්තුං අසනෙත්තානි විරිගං අවිස්සජේතීව යෙන කෙනවි උපා
 යෙන පිතු සොපිභාවං කරිස්සාමිති සිරසි අඤ්ජලං පඤ්ඤානා දසදිසා
 නමස්සිති. ඉමස්මිං ලොකෙ ලොකසංඝාරකා ධම්මිකසමණවුහමණ
 නාම ලොකපාලදෙවතා නාම මහාවුහමා නාම අජි, තෙ ආගන්තු
 අත්තනො බලෙන මම පිතරං මිච්ඡාදස්සනං විස්සජාපෙත්තු ඵතස්ස
 ගුණෙ අසතිපි මම ගුණෙන මම බලෙන මම සචේතන ආගන්තු ඉමං
 මිච්ඡාදස්සනං විස්සජාපෙත්වා සකලලොකස්ස සොපි. කරොන්තුති
 නමස්සි. තද් බොධිසත්තො නාරදෙ නාම මහාවුහමා අහොසි.
 බොධිසත්තාව නාම අත්තනො මෙත්තාභාවතාය අනුද්දාය මහත්ත
 භාවෙන සුප්පටිපත්තදුප්පටිපත්තසත්තෙ දස්සන්තං කාලානුකාලං
 ලොකං ඔලොකෙතති. සො තං දිවසං ලොකං වොලොකෙතොතො තං
 රුජධිතරං පිතු මිච්ඡාදිට්ඨිවිමොචන්තං. ලොකසංඝාරකා දෙවතා
 නමස්සාමානං දිස්වා ධපෙත්වා මං අඤ්ඤා එතං රුජානං මිච්ඡාදස්සනං
 විස්සජාපෙත්තුං සමපෙතො නාම නජි. අජ්-මයා රුජධිතාය සභිගං
 රඤ්ඤා ව සපරිජනස්ස සොපිභාවං කත්වා ආගන්තුං වට්ටති කෙන
 නු බො වෙසෙන ගම්ඤ්ජාමිති විනෙත්වා, මනුස්සානං පබ්බජිතා පියා
 වෙච ගරුතොව අදෙය්‍යවචනාවතස්මා පබ්බජිතවෙසෙන ගම්ඤ්ජාමිති
 සන්තිට්ඨානං කත්වා පාසාදිකං සුවණ්ණවණ්ණං මනුස්සත්තභාවං
 මාපෙත්වා මනුඤ්ඤං ජවාමණ්ඩලං බන්ධිත්වා ජට්ඨන්තරෙ කඤ්ඤාසුචි
 ඔදතිත්වා අනෙතා සුරත්තපටං උපරි රත්තවාසවිරතං නිවාසෙත්වා
 පාරුපිත්වා සුවණ්ණතාරකවිත්තං රජතමයං අජිතවම්මං එකංසගතං
 කත්වා මුත්තාසික්කාය පක්ඛිත්තං සුවණ්ණමයං භික්ඛාභාජනං ආදාය
 තිසු ධානෙසු වසිකගතං සුවණ්ණකාජං බන්ධි කත්වා මුත්තාසික්කාය
 එව පවාලකමණ්ඩලං ආදාය ඉමිතා ඉසිවෙසෙන ගගනඤ්ඤා වන්ද
 විග්ග විරොචමානො ආනාසෙනාගන්තු අලභිතවන්දපාසාදමහානලං
 පටිසිත්වා රඤ්ඤා පුරතො ආනාසෙ අට්ඨාසි.

තමන්. පකාසෙනො සන්තා ආහ.

අපාගමා බ්‍රහ්මලොකා නාරදෙ මානුසිං පජං,
 ජමුදිපං අවෙක්ඛන්තො අදා රුජනමභිතී.

තනො පතිට්ඨා පාසාදෙ වෙදෙහස්ස පුරන්තො,
 තඤ්ඤා දිස්වා අනුප්පත්තං රුජා ඉසිමිවන්දාති.

තත්ථ අඤ්ඤාති බ්‍රහ්මලොකෙ නිනොව ජවුද්දිපං අවෙකකතො
 ගුණාඤ්චකස්ස සතතිකෙ ගතිතම්ච්ඡාදස්සනං රුජානං අභිගාතිං අඤ්ඤා
 තස්මා ආගතොති අපේඨා. නනො පතිට්ඨාති තතො සො බ්‍රහ්මා
 තස්ස රඤ්ඤා අමච්චගණ පරිවුතස්ස නිසින්නස්ස පුරතො තස්මිං
 පාසාදෙ අපදෙ පදං දස්සෙන්නො ආකාසෙ පතිට්ඨති. අනුස්ස තත්තති
 පත්තං ආගතං. ඉසිනති ඉසිවෙසෙනාගතත්තා සත්ථා ඉසිනති ආග,
 අච්ඡාදාති මමානුග්ගහෙන මම පිණරි කාරුඤ්ඤං කත්වා එකො
 දෙවරුජා ආගතො භවිස්සතීති තුට්ඨපහට්ඨා වාතාභිගතා සුවණ්ණ
 කදලී විග ඔනමිත්වා නාරදමහාබ්‍රහ්මානං වන්දි.

රුජාපි තං දිස්ථාව බ්‍රහ්මතෙජෙන තජ්ජකො අත්තනො ආසතෙ
 සණ්ඨාතුං අසකෙකානෙනා ඔරුග්ග භූමියං ත්ථා ආගතට්ඨානඤ්ච නාම
 ගොත්තඤ්ච පුච්ඡි.

තමත්ථං පකාසෙන්නො සත්ථා ආග.

අපාසනමහා ඔරුග්ග රුජා ව්‍යවහිතමානසො,
 නාරදං පරිපුච්ඡන්නො ඉදං වචනමබ්‍රවී.

කුතො හු ආගච්ඡසි දෙවවණ්ණේ
 ඔහාසයං සංවරිං වන්දිමාව,
 අකබාති මෙ පුච්ඡතො නාමගොත්තං
 කපං තං ජාතනති මනුස්සලොකෙති.

තත්ථ ව්‍යවහිතමානසොති භිතවිතො. කුතොහුති කච්චිත්තවො
 විජ්ජාධරෙ භවෙය්‍යාති මඤ්ඤාමානො අවන්දිත්වා එවං පුච්ඡි.

අපස්ස සො අයං රුජා පරලොකො නත්ති මඤ්ඤාති පරලොක.
 මෙව තාවස්ස ආවිකම්මස්සාමිති විනෙතත්වා ගාථමාග.

අහං ති දෙවතො ඉදං එමි
 ඔහාසයං සංවරිං වන්දිමාව,
 අකබාමි තෙ පුච්ඡතො නාමගොත්තං
 ජාතනති මං නාරදෙ කස්සපොවාති.

තත්ථ දෙවතොති දෙවලොකතො. නාරදෙකස්සපොවාති මං
 නාමෙත නාරදෙ ගොත්තෙන කස්සපොති ජාතනති.

අප රුජා ඉමං පච්ඡාපි පරලොකං පුච්ඡස්සාමි ඉද්ධියා ලද්ධිකාරණං
 තාව තං පුච්ඡාමිති විනෙතත්වා ගාථමාග.

අච්ඡරිගරුපං වත යාදිසඤ්ච
 වෙහාසයං ගච්ඡසි තිට්ඨසිව,
 පුච්ඡාමි තං නාරද එතමත්ථං
 අපි කෙන වණ්ණෙන තවාගමිද්ධිති.

තත් සාදිසඤ්චානි සාදිසඤ්ච තව සණ්ඨානං යඤ්ච තිං ආනාසෙ
ගච්ඡති ව තිට්ඨති ව ඉදං අච්ඡරියජාතිකං.

නාරදො ආහ.

සච්චඤ්ච ධරෙමා ව දමො ව වාගො
ගුණා මමෙතෙ පකතා පුරුණා,
තෙහෙව ධරෙමති සුසෙවිතෙති
මනෝජයො යෙනකාමංගමොයමිති.

තත් සච්චනානි වර්තමානං, ධරෙමානි තිව්ච්චපුරිතධරෙමාච්ච
කසිණපරිකමකානධරෙමාච්ච, දමොති ඉන්ද්‍රියදමනං, වාගොති
කිලෙසපරිවාගොච දෙශ්‍යධර්මපරිවාගො ව, පකතා පුරුණාති මයා
පුරිමහචෙ කතාති දසොති.

රජා තසමිං එවං කපේනෙතපි මිච්ඡාදස්සනස්ස සුගතිතතතා
පරලොකං අසද්දහනතා අපච්චි නුබො පුඤ්ඤනං විපාකොති වතා
ගාථමාහ.

අච්ඡරියමාවිකකසි පුඤ්ඤසිද්ධිං
සචෙති එතෙ තිං යථා වදෙසි,
පුච්ඡාමි තං නාරද එතමන්ථං
පුට්ඨො ව මෙ සාධු විශාකරොතිති.

තත් පුඤ්ඤසිද්ධිනානි පුඤ්ඤනං සිද්ධිං ඵලදයකතනං ආචිකකතො
අච්ඡරියං ආචිකකති.

නාරදො ආහ.

පුච්ඡස්ස මං රජ තචෙස අපේථා
යං සංසයං කුරුසෙ භූමිපාල,
අහං තං තිස්සංසගතං ගමෙමි
තයෙති ඤයෙති ව හෙතුහිවාති.

තත් තචෙස අපේථානි පුච්ඡතඛං නාම තව එස අපේථා, සං
සංසයනානි යං කිංමිච්චෙදව අපේථා සංසයං කරොසි තං මං පුච්ඡ, නිස්සං
සයනානානි අහං තං තිස්සංසගතවාං ගමෙමි, නිසෙසනීති කාරණවචනෙති,
ඤයෙතිති ඤයෙති, හෙතුහිති පච්චයෙති, පටිඤ්ඤමතෙතතො ව
අවතා ඤයෙත පරිච්ඡන්දිතා කාරණවචනෙන ව තෙසං ධර්මානං
සමුට්ඨාපකපච්චයෙති තං තිස්සංසගං කාරිස්සාමිති අපේථා.

රජා ආහ.

පුච්ඡාමි තං නාරද එතමන්ථං
පුට්ඨො ව මෙ නාරද මා මුසාහණ,
අපච්චි ඤෙවාපිතරො නු අපච්චි
ලොකො පරො අපච්චි ජනො යමානුති.

තත්ථ ජනොයමාහුති යං ජනො ඵවමාහ අත්ථි දෙවා අත්ථි පිතරො අත්ථි පරොලොකොති තං සබ්බං අත්ථිනුබොති පුට්ඨති.

තාරදො ආහ.

අත්ථෙව දෙවා පිතරො ච අත්ථි
ලොකො පරො අත්ථි ජනො යමාහු,
කාමෙසු ගිඤ්චාච තරු පමුලො
ලොකං පරං න විදු මොහසුතතාති.

තත්ථ අත්ථෙව්වාති මහාරුජ දෙවාච පිතරොච අත්ථි. යමපි ජනො පරලොකමාහ සොපි අත්ථෙව. නිවිදුති කාමගිඤ්චා පන මොහමුලො ජනා පරලොකං න විදු න විතුනති තං න ජාතනති.

තං සුත්වා රුජා පරිහාසං කරොන්තො ගාථමාහ.

අත්ථිති වෙ තාරද සග්ගහාසි
නිවෙසනං පරලොකෙ මතාතං,
ඉබ්බෙ මෙ පඤ්ච සතාති දෙති
දස්සාමි තෙ පරලොකෙ සහස්සනති.

තත්ථ නිවෙසනනති නිවාසට්ඨානං. පඤ්චසතාගිති පඤ්ච කහාපණ්ණසතාති.

අථ තං මහාසන්තො පරිසමජේඛියෙව ගරහන්තො ආහ.

දජේජමු බො පඤ්ච සතාති භොතො
ජඤ්ඤමු වෙ සීලවන්තං වදඤ්ඤං,
ලුද්දං තං භොතනං නිරයෙ වසන්තං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.

ඉබ්බෙ යො භොති අබමමසීලො
පාපාවාරො අලසො ලුද්දකමෙමා,
න පණ්ණිතා තස්මිං ඉණං දදනති
නගි ආගමො භොති තථාවිධමහා.

දකඛඤ්ච පොසං මනුජා විදිත්වා
උට්ඨාහකං සීලවන්තං වදඤ්ඤං,
සයමෙව භොගෙති නිමන්තස්සනති
කමමං කරිත්වා පුතමාහරෙසීති.

තත්ථ ජඤ්ඤමුවෙති යදි මයං භවන්තං සීලවා ඵස වදඤ්ඤ ධම්මක සමණ්ත්වාගමණාතං ඉමස්මිං කාලෙ ඉමිතා තාම අත්ථෙව්වාති ජාතිත්වා තස්ස කිවචස්ස කාරකො වදඤ්ඤති ජාතෙය්‍යාම අථ තෙ වඩ්ඪිතො පඤ්ච සතාති දදෙය්‍යාම තිං පන ලුද්දා සාහසිකො මිත්ථාදස්සනං ගහෙත්වා දුකසාරං විඤ්චෙත්වා පරදරෙසු අපරජ්ඣසි ඉතො චුතො නිරයෙ

උපපජ්ඣති. එවං පුද්ගං තං භොතතං තීරයෙ වසන්තං තත්ථ ගතත්වා
කො සහස්සං මෙ දෙවිනි වොදෙස්සති. නාමාමිධම්මානි තාදිසා පුරිසා
දිත්තස්ස ඉණස්ස පුත ආගමො නාම නභොති. දක්ඛනති ධනුපපාදන
කුසලං. පුනම්මාහරෙස්සිති අත්තනො කමමං කරිත්වා ධනං උපපාදෙත්වා
පුත අමහාකං සත්තකං ආහරෙය්‍යාසි. මා නික්කමෙමා වසිති සයමෙව
නිමිත්තෙනති.

ඉති රජා තෙන නිග්ගන්තමානො අප්පටිභාණො අභොසි. මහාජනො
ගට්ඨකුට්ඨො හුත්වා මහිද්ධිකො දෙවිසි අජ්ජ රජානං මිච්ඡාදස්සනං
විස්සජ්ජාපෙස්සතිති සකලනගරං එකකොලාහලමිභොසි. මහා
සත්තස්සානුභාවෙන තද සත්තස්සොප්තිකාය මිට්ඨාය තස්ස ධම්ම
දෙසනං අපුණ්ණෙනා නාම නාභොසි. අථ මහාසත්තො අයං රජා
අතිවිශ දළහං කත්වා මිච්ඡාදස්සනං ගණ්ඨි. තීරගහයෙන තං
තජ්ජත්වා මිච්ඡාදිට්ඨිං විස්සජ්ජාපෙත්වා පුත දෙවලොකෙන අස්සා
සෙස්සාමිති විනෙත්ත්වා මහාරජ සචෙව දිට්ඨිං න විස්සජෙය්‍යාසි එවං
අනත්තදුක්ඛං තීරයං ගමිස්සයිති වත්ථා තීරයක්ඛං පට්ඨපෙසි.

ඉතො ගතො දක්ඛසි තත්ථ රජ
කාකොලසඤ්ඤතිට්ඨි කඛ්ඨමානං,
තං ඛජ්ජමානං තීරයෙ වසන්තං
කාකෙති ගිජේඛිතිව සෙනකෙති;
සඤ්ඤිත්තගතතං රුහිරං සවන්තං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සනති.

තත්ථ කාකොලසඤ්ඤතිති ලොහකුණේඛිති කාකසඤ්ඤතිට්ඨි. කඛ්ඨ
මානති අත්තානං ආකඛ්ඨිගමානං. තත්ථ තීරයෙ පඨසිස්සති. නානති
තං ගවන්තං.

තං පත කාකොලතිරයං වණ්ණණත්වා සචෙපි එත්ථ න නිබ්බතතිස්සති
ලොකත්තරතිරයෙ නිබ්බතතිස්සතිති වත්ථා තං තීරයං දස්සෙතුං
ගාථමාහ:-

අක්කිත්තමං තත්ථ න වන්දසුරියං
තීරයො සදු තුමුලො සොරරුපො,
සා නෙව රතති න දිවා පඤ්ඤගති
තථාච්චෙධෙ කො විවරෙ ධනජථිකොති.

තත්ථ අක්කිත්තමනති මහාරජ ගවති ලොකත්තරතිරයෙ මිච්ඡා
දිට්ඨිකා නිබ්බත්තනති තත්ථ වක්ඛුමිඤ්ඤණස්ස උපපතතිතිවාරණං
අක්කිත්තමං. සදුතුමුලොති සො තීරයො නිව්ච්චගලක්කිකාරො. සොර
රුපොති හිංසකජාතියො, සා නෙව රතතිති ඉධ යා රතති යො දිවස්සො
වා සා නෙව තත්ථ පඤ්ඤගති. කො මිච්ඡෙති කො උද්ධාරං
භාවෙනො විවරස්සති,

තමයිසං ලොකනතරතිරයං වින්දා රෙන වණේණත්වා මහාදුරු
මිවන්දිට්ඨිං අවිසංජේජනෙනා න කෙවලං එතදෙව අඤ්ඤාමි දුක්ඛං
අනුභවිසංසිති දසෙය්‍යෙනා ඉමං ගාථමානා:-

සබ්බලො වසාමො ව දුට්ඨෙ සුපානා
පච්ඤාකායා බලිතො මහනතා,
බාදනති දනෙනති අයොමයෙති
ඉතො පනුණ්ණං පරලොකපත්තනති.

තත්ථ ඉතො පනුණ්ණනති ඉමමහා මනුසංලොකා වුතං.

පරතො නිරයෙසුපි එසෙවනයො, තස්මා සබ්බාති තාති ණානාති
නිරයපාලානං උපකක්කමෙති සද්ධිං හෙව්වා වුත්තනයෙනෙව වින්දා
රෙනා තාසං තාසං ගාථානං අනුත්තානාති පදාති වණේණත්වබ්බති.

තං බජ්ජමානං නිරයෙ වසනං
උද්දෙති වාලෙහි අසමමගෙති ව,
සඤ්ජින්නගතනං රුහිරං සවනනං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සනති.

තත්ථ උද්දෙහිති දුරුණෙති. වාලෙහිති දුට්ඨෙති. අසමමගෙහිති
අසාවගෙහි මගෙහි දුක්ඛාවගෙහි තෙති සුත්තබෙහිති අත්ථො.

උසුති සතතිති සුතිසිතාති
හතනති විජ්ඣනති ව පච්චමිත්තා,
කාථාපකාලා නිරයමති කොරෙ
සුබ්බෙ තරං දුක්ඛතකමමකාරිං.

තත්ථ හතනති විජ්ඣනතිමාති ජලිතාය අයපඨවියා පාතෙත්වා
සකලසරිරං ඡිද්දවඡිද්දං කරොනතා පහරනති චෙව විජ්ඣනතිව.
කාථාපකාලාති එවංතාමකා නිරයපාලා. නිරයමතිති තස්මිං
තෙසඤ්ඤාව වසෙන කාථාපකාලසබ්බාතෙ නිරයෙ. දුක්ඛතකමම
කාරිනති මිවන්දිට්ඨිවසෙන දුක්ඛතානං කමමානං කාරකං.

තං හඤ්ඤමානං නිරයෙ වජනනං
කුච්ඡිසමිං පසස්සමිං විචාලිතුදරං,
සඤ්ජින්නගතනං රුහිරං සවනනං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සනති.

තත්ථ හතනති තං හවනනං තත්ථ නිරයෙ තථා හඤ්ඤමානං.
වජනනති ඉතොවිතොව ධාවනනං. කුච්ඡිසමිනති කුච්ඡිසඤ්ඤා.
පසස්සමිනති පසෙව. හඤ්ඤමානං විජ්ඣියමානනති අත්ථො.

සතති උසු තොමරහෙණ්ඩිවලා
විවිධා වුධං වසන්ති තත්ථ දෙවො,
පතනති අභිභාරමිවච්චිමනො
සිලාසති වසන්ති උද්දකමෙඛති.

තත් අඛණ්‍ධමිවච්ඡිමනොනාති ජලිතඛණ්‍ධර්මය අව්විමනොනා ආවුඛ
විසෙසා පතනති. සිලාසනිති ජලිතසිලාසනී. වසානී පුද්ගලමෙමිති
යථා නාම දෙවෙ වසානෙන අසති පතති එවමෙවං ආකාසෙ සමුට්ඨාය
විච්චිව්‍යායමානං ජලිතසිලා වසානං තෙසං පුද්ගලමානං උපරි පතති.

උණො ව වාතො නිරයමති දුස්සනො
න තතිං සුඛං ලබනති ඉත්තරමපි,
තං තං විධාවන්තමලෙනමාතුරං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සනති.

තත් ඉත්තරමපිති පරිත්තකමපි. විධාවන්තනති ධාවන්තං.

සකිාවමානං තං රථේසු යුත්තං
සජොතිභුතං පඨවිං කමන්තං,
පතොදලට්ඨිති සුවොදියන්තං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සනති.

තත් රථේසු යුත්තනති වාරෙන වාරං තෙසු තෙසු ජලිතලොහ
රථේසු යුත්තං. කමන්තනති අක්කමමානං. සුවොදියන්තනති සුට්ඨ
වොදියන්තං.

තමාරුහන්තං බුරසඤ්චිතං ගිරිං
විහිංසනං පජ්ජලිතං භයානකං,
සඤ්චිත්තගන්තං රුහිරං සවන්තං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සනති.

තත් තමාරුහන්තනති තං භවන්තං ජලිතායුධපතාරෙ අසතින්ධා
ජලිත බුරෙති සඤ්චිතං ජලිතලොහපබ්බතං ආරුහන්තං.

තමාරුහන්තං පබ්බතභන්තිකාසං
අඛණ්‍ධරුසිං ජලිතං භයානකං,
සඤ්චිත්තගන්තං කපණං රුදන්තං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සනති.

තත් සඤ්චිත්තගන්තනති සුට්ඨ දඬුසරිරං.

අඛහ්ලවසමා උච්චා කණ්ටකාපචිතා දුමා,
අයොමයෙති තිකෙඛති තරලොහිතපාසිතිති.

තත් කණ්ටකාපචිතාති ජලිතකණ්ටකතිචිතා. අයොමයෙතිති
ඉදං යෙති කණ්ටකෙති තෙ ආචිතා තෙ දසෙසාහුං වුත්තං.

තමාරුහන්ති නාරියො නරුව පරදරගු,
වොදිතා සත්තිහත්ථි යමතිද්දෙසකාරිහිති.

තත් භමාරුහනීති තං ඵවරුපං සිමබ්ලිරුක්ඛං ආරොහනති.
 යමහිද්දසකාපිහිති යමස්ස වචනකරොති තීරයපාලෙහිති අනෙං.

තමාරුහනතං තීරයං සිමබ්ලිං රුහිරමක්ඛිතං,
 විදබ්බකායං විතචං ආතුරං ගාලුහවෙදනං.
 පස්සසත්තං මුහුං උණහං පුබ්බකමොපරාධිකං,
 දුමග්ගවිටපග්ගහතං කො තං යාවෙය්‍ය තං ධනනති.

තත් විදබ්බකාසනති විද්ධංසිතකායං. විනාමනති වමමංසානං
 ජින්නාවජින්නතාය කොවිලාරපුප්ථං විය කිංසුකපුප්ථං වියච.

අබ්හක්ඛවසමං උච්චා අසිපත්තාවිතා දුමා,
 අයොමයෙහි තිකෙකිති කරලොතිතපාසිතිති.

තත් අසිපත්තාවිනාති අසිමයෙහි පතෙතති නිවිතා.

තමානුපත්තං අසිපත්තපාදපං
 අසිති තිකෙකිති ච ජිජ්ජමානං,
 සඤ්ජන්තගත්තං රුහිරං සචන්තං
 කො චොදයෙ පරලොකෙ සහස්සනති.

තත් භමානුපත්තනති තං තීරයපාලානං ආවුඛප්පහාරෙ අස
 හිතා අනුපාතනං.

තතො තිකඛන්තමත්තං තං අසිපත්තතීරයා දුබ්බා,
 සමපතිතං චෙතරණීං කො තං යාවෙය්‍ය තං ධනනති.

තත් යමපතිතනති පතිතං.

බරු බාරොදිකා තත්තා දුග්ගා චෙතරණී තදී,
 අයොපොක්ඛරසඤ්ජන්තා තිකඛපතෙතති සඤ්ජනීති.

තත් ඔග්ගි ඵරුසා. අශ්‍යො පොක්ඛරසඤ්ජනිනාති අයොමයෙහි
 තිබ්බිණ්පරියතෙතති පොක්ඛරපතෙතති සඤ්ජන්තා. පතෙතනීති තෙති
 පතෙතති සා තදී තිකඛා හුතා සඤ්ජනී.

තත් සඤ්ජන්තගත්තං තං වුග්ගන්තං රුහිරමක්ඛිතං,
 චෙතරසඤ්ඤ අනාලමෙබ්බි කො තං යාවෙය්‍ය තං ධනනති.

තත් චෙතරසඤ්ඤති චෙතරණීඋදකෙ.

ඉමං පත මහාසත්තස්ස තීරයකථා හුතා රුජා සංවිග්ගහදයො
 මහාසත්තසඤ්ඤව තාණගවෙසී හුතා ආහා:-

වෙධාමි රුකෙබ්බා විය ජිජ්ජමානො
 දිසං න ජාතාමි පමුලහසඤ්ඤදී,
 හයස්සානුත්තප්පාමි මහා ව මේ හයං
 හුතාන ගාථා තච භාසිතා ඉසෙ.

ආදිතෙත වාරිමජ්ඣංච
දීපං වොකෙරිවණ්ණවෙ,
අකිකාරෙව පජේජානො
කිං නොසි සරණං ඉසෙ.

අත්ඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤානුසාස මං ඉසෙ
අතීතමද්ධා අපරධිතං මයා,
ආවිකඛ මෙ නාරද සුද්ධිමග්ගං
යථා අහං නො නිරයෙ පනෙය්‍යනති.

තත්ථ භසසානුගප්පාමිති අත්තනා කතස්ස පාපකම්මස්ස භයෙන
අනුතප්පාමි. මහාව මෙ භසනති මහත්තඤ්ඤා මෙ නිරයභයං උප්පන්නං.
දීපං වොකෙති දීපංච ඔසෙ. ඉදං වුත්තං හොති- ආදිතෙත කායෙ වාරි
මජ්ඣං විය භින්නනාචානං ඔසෙවා අණ්ණවෙවා පතිට්ඨං අලභමානානං
දීපං විය අකිකාරගතානං පජේජානො වියච කිං නො ඉසෙ සරණං.
අතීතමද්ධා අපරධිතං මයාති එකංසෙනෙව මයා අතීතකම්මං
අපරධිතං විරුධිතං කුසලං අතීතකම්මිකා අකුසලමෙව කතනති.

අථස්ස මහාසතෙතා සුද්ධිමග්ගං ආවිකඛිකුං සම්මා පටිපනො
පොරුණකරුජානො උද්භරණවසෙන දස්සෙතොහා ආහ.

යථා අනු ධතරට්ඨො
වෙස්සාමිතොහා අට්ඨකො යාමතග්ගි,
උසින්නරොවාපි සිව්ච රුජා
පරිවාරකා සමණ්ත්‍රාහමණානං.

එතෙවඤ්ඤාච රුජානො යෙ සකකම්මසං ගතා,
අධම්මං පරිවජේජකා ධම්මං වර මනිපති.

අත්තභත්ථා ච නෙ ව්‍යමෙහ ඝොසයනතු පුරෙ තච,
කො ඡානො කො ච තසිතො කො මාලං කො විලෙපනං;
තානාරතතානං වත්ථානං කො තග්ගො පරිදහෙස්සති.

කො පඤ්ඤා ඡත්තමාදෙති පාදුකාච මුදු සුභා,
ඉති සායඤ්ඤා පානොච ඝොසයනතු පුරෙ තච.

ඒණ්ණං පොසං ගවාස්සඤ්ඤා මායුසු යුඤ්ඤා යථා පුරෙ,
පරිභාරඤ්ඤා දජජාසි අධිකාරකතො බලීති.

තත්ථ එතෙව්‍යාති යථා එතෙව ධතරට්ඨො වෙස්සාමිතොහා
අට්ඨකො යාමතග්ගි උසින්නරො සිව්ච ඡ රුජානො අඤ්ඤාච ධම්මං
වරිකා සකකම්මසං ගතා එවා තිව්ච අධම්මං පරිවජේජකා ධම්මං.

වර. කොජානොති මහාරුජ තච ව්‍යවෙහ ව පුරෙව රුජනිවෙසනෙව තගරෙව අනතගන්ථා පුරිසා කොජානො කොතසිතොති තෙසං දුතු කාමතාය සොසෙනතු. කොමාලනති කොමාලං ඉච්ඡති. කොච්ඡෙපනං ඉච්ඡති. තානාරතතානං වන්ථානං යං යං ඉච්ඡති, තං තං කොනිගෙහා පටිදසෙය්‍යතීති සොසෙනතු. කොපනෙජනනමාදෙතීති කො පනෙජනනං ධාරයිස්සති. පාදුකාවාති උපාහතාව මුදු සුභා කො ඉච්ඡති. ජිණ්ණං පොසනති යො තෙ උපට්ඨාකෙසු අමච්චොවා අඤ්ඤවා පුබ්බෙ කතුපකාරෙ ජරුජිණ්ණකාලෙ යථාපොරුණං කමමං කාතුං න සකෙකාති යෙපි තෙ ගවාස්සාදයො ජිණ්ණතාය කමමං කාතුං න සකෙකානති තෙසු එකමපි පුබ්බෙ විය කමෙමසු මා යොජයි ජිණ්ණ කාලසමිංහි තෙ තාති කමොති කාතුං න සකෙකානති. පටිභාරඤ්චාති ඉධ පරිවාරෙ පරිභාරොති වුතෙනා. ඉදං වුතනං හොති- යොව තෙ බලි හුන්වා අධිකාරකතොව පුබ්බෙ කතුපකාරෙ තස්ස ජරුජිණ්ණකාලෙ යථා පොරුණං පරිවාරං දදෙය්‍යාසි අසප්පරිසාති අතතතො උපකාර කානං උපකාරං කාතුං සමන්ථකාලෙයෙව සමමානං කරෙනති. අසමන්ථ කාලෙ න ඔලොකෙනති. සප්පරිසා අසමන්ථකාලෙපි තෙසං තථෙව සකකාරං කරෙනති. තස්මා තමපි එවං කරෙය්‍යාසීති.

ඉති මහාසතොතො රඤ්ඤා දුතකථඤ්ච සීලකථඤ්ච කථෙත්වා ඉදුති යස්මා අයං රුජා අතතතො අතතභාවෙ රථෙන උපමෙත්වා වණ්ණියමානෙ තුස්සති තස්මාස්ස සබ්බකාමදුගරථොපමාය ධම්මං දෙසෙනොතො අංග.

කායො තෙ රථසඤ්ඤාතො මනොසාරටිකො ලහු,
අවිහිංසාසාරිතකෙකො සංවිභාගපටිච්ඡදො.

පාදසංයමනෙමියො හත්ථසඤ්ඤමපකරො,
කුච්ඡිසඤ්ඤමනබ්බතෙනො වාචාසඤ්ඤමකුජනො.

සච්චවාක්‍යසමත්තබ්බො අපෙසුඤ්ඤසුසඤ්ඤතො,
ගිරසබ්ලතෙලබ්බො මිත්තාණ්ඩිලෙසිතො.

සද්ධාලොහසුසඛ්ඛාරෙ නිවාතඤ්ඤලිකුබ්බරෙ,
අත්ථද්ධාතනතිසාබ්බො සීලසංවරනකිනො.

අකෙකාධනමනුග්‍යාති ධම්මපණ්ඩරජතතකො,
බාහුසච්චමපාලමො ඝිතවිත්තමුපාධියො.

කාලඤ්ඤාතාවිත්තසාරෙ වෙසාරජ්ජතිදණ්ඩකො,
නිවාතවුත්ති යොතතකො අනතිමානසුගො ලහු.

අලිතවිත්තසන්ථාරෙ වද්ධසෙවිරජොහතො,
සතිපතොදො ධිරස්ස ධිති යොගොව රසමියො.

අඛානකඛමො හොති, එවං තච්චි කායරථො කාලං ජාතිනා කතෙන විතෙතන පරිසුද්ධෙන දුතාදිකුසලසාරෙන සමන්තාගතො හොතු. **වෙසාරජ්ජනිදණ්ඩකොති** පරිසමජේඛි කථෙන්නස්ස විසාරදභාවසං බාතෙන තිදණ්ඩන සමන්තාගතො. **නිවානවුත්තිසොත්තකොති** ඔවාදෙ වත්තනභාවසංඛාතෙන මුදුනා ධුරයොත්තෙන සමන්තා ගතො මුදුනාති ධුරයොත්තෙන බබරථං සිකුචා සුඛං වහනති. එවං තවාපි කායරථො පණ්ණිතානං ඔවාදවත්තිතාය බද්ධො සුඛං යාතුති අත්ථො. **අනතිමානසුගොලසුති** අනතිමානසංඛාතෙන ලහුකෙන යුගෙන සමන්තාගතො. **අලිනවිත්තසන්ධායෙති** යථා රථො නාම දන්තමයෙන උලාරෙන සන්ධායෙන සොභති එවං තච්ච කායරථොපි අලිනඅසඬකුට්ඨිතවිත්තසන්ධායෙ හොතු. **වද්ධසෙවිරජොහතොති** යථා රථො නාම විසමෙන රජ්වතීනමයෙන ගච්ඡන්තො රජො කිණෙණා න සොභති සමෙන විරජෙන මයෙන ගච්ඡන්තො සොභති. එවං තච්ච කායරථොපි පඤ්ඤවුද්ධසෙවිතාය සමතලං උජ්ඣග්ගං පටිපජ්ජනා හතරජො හොතු. **සතිපතොදෙධිරස්සාති** ධිරස්ස පණ්ණිතස්ස තච්ච තසමිං රථෙ සුප්පතිට්ඨිතා සති පතොදෙ හොතු. **ධිනි සොගොව රසමිසොති** අබ්බොජ්ජනවීරියසංඛාතාං ධිනි හිතපටිපත්තියං යුග්ගන්තභාවසංඛාතො යොගොව තච්ච තසමිං රථෙ සුසංඝිතා වීර රසමියො හොන්තු. **මනොදන්තපඤ්ඤෙති සමදන්තතිවාහිනීති** යථානාම රථො විසමදන්තති සිකුචෙහි උප්පථං හජනී සමදන්තති **සමසිකම්බෙති** යුත්තො උජ්ජපථමෙව අකෙති එවං මනොපි දන්තං නිබ්බිසෙවනං කුමමග්ගං පහාය උජ්ජමග්ගං ගණ්හාති තස්මා සුදන්තං ආචාරසමපන්නං විත්තං තච්ච කායරථස්ස සිකුචකිච්චං සාධෙතු. **ඉච්ඡා ලොභොති** තත් අප්පතෙතසු වජ්ඣුසු ඉච්ඡා පතෙතසු ලොභොති අයං ඉච්ඡාව ලොභොව කුමමග්ගො නාම කුටිලො අනුජ්ජමග්ගො අපායමෙව තෙති දසකුසලකමපථවසෙන පන අට්ඨබ්බික මග්ගවසෙන වා පවත්තො සිලසංයමො උජ්ජමග්ගො නාම සො තෙ කායරථස්ස මග්ගො හොතු. **රූපෙති** එතෙසු මනාපියෙසු රූපාදිසු කාමගුණෙසු නිමිත්තං ගහෙතො ධාවන්නස්ස තච්ච කායරථස්ස උප්පථපටිපන්නස්ස රුජරථස්ස සිකුචෙ ආකොටෙතො නිවාරණපතොදලට්ඨි විය පඤ්ඤ ආකොටනී හොතු. සාහි තං උප්පථගමණතො නිවාරෙතො උජ්ජං සුවරිතමග්ගං ආරොපෙස්සති. **නස්ස අත්තාචාති** තසමිං පන තෙකාය රථෙ අඤ්ඤ සාරථිනාම නත්ති තච්ච අත්තාව සාරථි හොතු. **සවෙඨගෙන සාන්තනාති** මහාරුජ යස්සෙතං එවරූපං යානං සවෙ එගෙන **සාන්තන සමවට්ඨිසාදුක්ඛාධිනීති** යස්ස සමවරියං ව ධිනිව දුක්ඛාහොති පිරු සො එතෙන යානෙන යසමා එස රථො සබ්බකාමදුගො රුජ යථා පජිතෙ සබ්බකාමෙ දෙති තසමා **න ජාතු නිරසං වජෙති** එකංසෙ තෙතං ධාරෙති එවරූපෙන යානෙන නිරයං නගච්ඡසීති.

ඉතිබො මහාරුඡ යං මං අවච ආවුක්කමෙ නාරද සුඤ්චමග්ගං
සථා අහං නො නිරසෙ පනෙය්‍යනති අයනො සො මයා අනෙක
පරියායෙන අක්කානොති.

එවමයා ධම්මං දෙසෙතො මිච්ඡාදිට්ඨං භාරෙතො සිලෙ පඨිට්ඨා
පෙනා ඉතො පට්ඨාය පාපමිතෙන පහාය කල්‍යාණමිතෙන උපසඞ්කම
නිච්චං අපපමිතො භොගිති තං ඔවදිතො රුජ්ඣිතු ගුණේ වණේනො
රුජ්පරිසාය ච රුජොරොධානඤ්ච ඔවාදං දතො මහනෙතනානුභාවෙන
තෙසං පසංයනානඤ්ඤච චුහවලොකං ගතො.

සත්ථා ඉමං ධම්මදෙසනං ආහරිතො න භික්ඛවෙ ඉදුතෙව පුබ්බෙපි
මයා දිට්ඨිජාලං භිඤ්ඤා උරුවෙලකයාපො දමිතොයෙවාති වතො
ජාතකං සමොධානෙනො ඔසානෙ ඉමා ගාථා අභාසි.

අලාතො දෙවදත්තොසි සුනාමො ආසි හදුර්,
විජයො සාරිපුත්තොසි මොග්ගල්ලානොසි ඛිජ්ජො.

සුතකකතො ලිච්ඡවිපුත්තො ගුණො ආසි අවෙලකො,
ආතඤ්ඤ ව රුජා ආසි යා රුජානං පසාදසි.

උරුවෙලකයාපො රුජා පාපදිට්ඨි තද අනු,
මහාබ්‍රහ්මා බොධිසත්තො එවං ධාරෙථ ජාතකනති.

මහානාරද කයාපජාතකං.

22. 8.

පණ්ඩුකිසියාසිද්ධබලාති ඉදං සත්ථා ජෙනවතෙ විහරතො පඤ්ඤ
පාරමිං ආරබ්භ කපෙසි.

එකදිවසං හි භික්ඛු ධම්මසහායං කථං සමුට්ඨාපෙසුං ආවුසො
සත්ථා මහාපඤ්ඤ පුත්‍රපඤ්ඤ භාපුපඤ්ඤ ජවනපඤ්ඤ තිකක
පඤ්ඤ නිබ්බෙධිකපඤ්ඤ පරවාදපමග්ගො අතතතො පඤ්ඤනු
භාවෙන බතතිපණ්ණිතාදිහි අභිසංඛාවෙ පුබ්බපඤ්ඤ භිඤ්ඤා
නිබ්බිසෙවතෙ කතො සරණේසු වෙව සිලෙසු ව පඨිට්ඨාපෙනා අමත
ගාමිමග්ගං පටිපාදෙතිති. සත්ථා ආගතො කායනුත්ථ භික්ඛවෙ
එතරහි කථාය සනතිසිත්තාති පුච්ඡිතො ඉමාය නාමාති වුත්තෙ
අතච්ඡරියං භික්ඛවෙ යං තථාගතො පරමාභිසම්මොඛිපසත්තො පරපප
වාදෙ භිඤ්ඤා බතතියාදයො විනෙය්‍ය පුරිමභවස්මිංහි බොධිඤ්ඤං
පරිඤ්ඤානොපි තථාගතො පඤ්ඤවා පරපපවාදමිථනොයෙව තථාහි

අහං විධුරකුමාරකාලෙ සට්ඨියොජනුබ්බධෙ කාලපබ්බතමුඛනි පුණ්ණකං නාම යක්ඛසෙනාපතිං සෑණබලෙනෙව දමෙත්වා තිබ්බි සෙවනං කත්වා අත්තනො ජිවිතදානං දාපෙසිතති වත්වා අනිතං ආහරි.

අනිතෙ කුරුරවෙයි ඉඳුපත්තනගරෙ ධනඤ්ඤයකොරබෙබ්බ රජුං කාලෙයි. විධුරපණ්ණිනො නාම අමවො, තස්ස අත්ථමමානු සාසකො අහොයි. සො මධුරකපො මහාධම්මකට්ඨකො සකලජවුද්දිපෙ රජානො ගජනිකතනවිණාසරෙ පලුඛගජනිනො විශ අත්තනො මධුර ධම්මදෙසනාය පලොභෙත්වා තෙසං සකරජාති ගතතුං අදදමානො බුද්ධිලිප්පාය මහාජතස්ස ධම්මං දෙසෙනො මහනෙත්ත යසෙන තස්මිං තගරෙ පටිවයි.

බාදණසියමයි බො ගිනිසහායකා වත්තාගේ බ්‍රාහ්මණමහාසාලා කාමෙසු ආදිකවං දිස්වා හිමවන්තං පටිසිත්වා ඉසිපබ්බජුං පබ්බජිත්වා අභිඤ්ඤාව සමාපත්තියොව තිබ්බතොත්වා වනමුලප්ලාහාර තපෝව විරං වසිත්වා ලොණමිලිලසෙවනත්වාය වාරිකං වරමානා අඛරවෙයි කාලවමපානගරං පත්වා රජ්‍යානෙ වසිත්වා පුත දිවසෙ තගරං හික්කාය පටිසිංසු.

තත් වත්තාගේ සහායකා කුටුම්භිකා තෙසං ඉරියාපථෙ පසිදිත්වා හික්කාහාජනං ගහෙත්වා එකෙකං අත්තනො නිවෙසනෙ පණ්ණිතො නාගරෙන පරිවිසෙත්වා පටිඤ්ඤං ගහෙත්වා උයානෙ එව වාසෙසුං. වත්තාගේ තාපසා චතුත්තමයි කුටුම්භිකානං ගහෙහෙ භුඤ්ජිත්වා දිවා විහාරත්වාය එකො තාවතීංසභවනං ගච්ඡති. එකො නාගභවනං එකො සුපණ්ණභවනං එකො කොරව්‍යස්ස රඤ්ඤා මිභාවිරුයානං.

තෙසු යො දෙවලොකං ගන්ත්වා දිවා විහාරං කරොති සො සක්කස්ස යසං ඔලොකෙත්වා අත්තනො උපට්ඨාකස්ස තමෙව වණේණති. යො නාගභවනං ගන්ත්වා දිවා විහාරං කරොති සො නාගරාජස්ස සමපත්තිං ඔලොකෙත්වා අත්තනො උපට්ඨාකස්ස තමෙව වණේණති. යො සුපණ්ණභවනං ගන්ත්වා දිවා විහාරං කරොති සො සුපණ්ණරජස්ස විභුතිං ඔලොකෙත්වා අත්තනො උපට්ඨාකස්ස තමෙව වණේණති. යො කොරව්‍යස්ස උයානෙ දිවා විහාරං කරොති සො ධනඤ්ඤයරඤ්ඤා සිරිසොභග්ගා ඔලොකෙත්වා අත්තනො උපට්ඨාකස්ස තමෙව වණේණති. තෙ වත්තාගේපි ජනා තං තං දෙවට්ඨානං පණෙත්වා දානාදිනි පුඤ්ඤති කත්වා ආසුපරියොසානෙ එකො සකෙකා හුත්වා තිබ්බතති. එකො සපුත්තදුරෙ නාගභවනෙ තිබ්බතති. එකො සිම්බලිදගවිමානෙ සුපණ්ණරජා හුත්වා තිබ්බතති. එකො ධනඤ්ඤයරඤ්ඤා අග්ග මහෙසියා කුච්ඡති තිබ්බතති. තෙපි තාපසා බ්‍රහ්මලොකෙ තිබ්බතතිංසු.

කොරව්‍යකුමාගේ වුද්ධිමත්තාය පිතු අවමයෙන රජෙජ පතිට්ඨ තිත්වා ධම්මෙන රජුං කාලෙයි. ජුතවිත්තකො පන අහොසි සො

විවුරපණිනසා ඔවාදෙ යනා දුතං දෙති සීලං රක්ඛති උපොසථං උපවසති. සො එකදිවසං සමාදිනනුපොසථො විවෙකමනු මුඛිසාමිති උය්‍යානං ගන්තා මනුසුඤ්චානෙ නිසිදිනා සමණධම්මං අකාසි. සකෙකාපි සමාදිනනුපොසථො දෙවලොකෙ පළිබොධො හොතිති මනුසුලොකෙ තදෙව උය්‍යානං ගන්තා මනුසුඤ්චානෙ නිසිදිනා සමණධම්මං අකාසි. වරුණො නාගරජාපි සමාදිනනුපොසථො නාගභවනෙ පළිබොධොති තත්ථෙව ගන්තා එකසමි. මනුසුඤ්චානෙ නිසිදිනා සමණධම්මං අකාසි. සුපණණරජාපි සමාදිනනුපොසථො සුපණණභවනෙ පළිබොධොති තත්ථෙව ගන්තා එකසමි. යානෙ නිසිදිනා සමණධම්මං අකාසි.

තේ වතතාරොපි සායණසමයෙ සකට්ඨානෙති නික්ඛමිනා මඛල පොකුරණීතිරෙ සමාගතා අඤ්ඤමඤ්ඤං ඔලොකෙතා පුබ්බසිනෙහ වසෙන සමිග්ගා සමමොදමානා හුතා අඤ්ඤමඤ්ඤං මෙතති. පච්චුපට්ඨා පෙතා මධුරපටිසඤ්ඤාං කතා සකෙකා මඛලසීලාපට්ටෙ නිසිදි. ඉතරෙ අතතතො යුත්තං ඔකාසං ඤානා නිසිදිංසු. අථ තෙ සකෙකා ආග මයං වතතාරොපි රජානොව අමොහසු පන කසා සීලං මහන්තනති. අථ නං වරුණො නාගරජා ආග භූමියාකං තිණණං ජනානං සීලතො මයාං සීලං මහන්තනති. කිමෙත්ථ කාරණෙන. අයං තාව සුපණණරජා අමාකං ජාතානම්පි අජාතානම්පි පච්චාමිතෙතා අහං ඵවරුපං අමාකං ජිවිතකම්පකරං. පච්චාමිතං දිස්වාපි කොධං න කරෙමි. ඉමිනා කාරණෙන මම සීලං මහන්තනති වනා-

යො කොපනෙය්‍යෙ න කරෙති කොපං
න කුජ්ඣති සප්පුරිසො කදුචි,
කුද්ධොපි යො නාවිකරොති කොපං
නං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙති.

ඉමං දසකතිපානෙ වතුපොසථජාතකසා පසමංගාථමාග.

තත්ථ ඥාති බන්ධුයාදිසු යො කොචි. ඥාපනෙය්‍යෙති කුජ්ඣි තබ්බසුත්තකෙ පුග්ගලෙ බන්ධුවාදි තාපසො විය කොපං තකරෙති. කදුචීති යොව කිසමිති කාලෙ න කුජ්ඣිතෙව. කුද්ධොපිති සවෙපි පන සො සප්පුරිසො කුජ්ඣති අථ කුද්ධොපි නං කොපං නාවිකරොති චූළබොධිතාපසො විය. නං වෙ නරනති මහාරජා නං පුරිසං සමිත පාපතාය ලොකෙ පණිනා සමණනති කපෙතති.

ඉමෙ පන ගුණා මයි සත්ති තසමා මමෙව සීලං මහන්තනති. නං සුතා සුපණණරජා අයං නාගො මම අග්ගහතෙතා යසමා පතාගං ඵවරුපං අග්ගහතකං දිස්වාපි බුදුං අබිවාසෙතා ආහාරහෙතු පාපං න කරෙමි තසමා මම සීලං මහන්තනති වනා-

උභ්‍යුදරො යො සහනෙ ජිඝච්ඡං
දනොතා තපසසි මිතපාණභොජනො,
ආහාරභෙතු න කරොති පාපං
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙති.

ඉමං ගාථමාහ.

තත්ථ දනෙතාති ඉඤ්ඤදමනෙන සමන්තාගතො. තපසසිති
තපතිස්සතකො. ආහාරභෙතුති අතිරිඝච්ඡතොපි යො ලාමකං
කමමං න කරොති ධම්මසෙනාපතිසාරිපුත්තනෙරො විශ අහං පත
අප්ප ආහාරභෙතු පාපකමමං න කරොමි තස්මා මම සිලං මහනතනති.

තතො සකෙකා දෙවරජා අහං නානපාකාරං සුඛපදට්ඨානං දෙව
ලොකසම්පතතිං පහාය සිලං රක්ඛණ්ණාය මනුස්සලොකං ආගතො
තස්මා මම සිලං මහනතනති වතියං-

බිඬ්ඛං රතිං විපප්පභෙති සබ්බං
නවාලිකං භාසති කිඤ්චි ලොකෙ,
විභුසනට්ඨානා විරතො මෙථුතස්මා
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙති.

ඉමං ගාථමාහ.

තත්ථ බිඬ්ඛනති කාශික වාචසිකං කිලං. රතීනති දිබ්බකාමගුණ
රතිං. කිඤ්චිති අපාමතතකමපි. විභුසනට්ඨානාති මංසවිභුසා ඡවි
විභුසාති වෙ විභුසා. තත්ථ අපේකාගරණීයාහාරෙ මංසවිභුසා නාම
මාලාගකාදීති ඡවිවිභුසානාම යෙන අකුසලවිතෙතන සා කරියති තං
තස්ස ථානං තතො පටිවිරතො මෙථුතසෙවතතොව යො පටිවිරතො.
සංවෙනරං සමණං ආහු ලොකෙති අහං අප්ප දෙවරජං පහාය ඉධා
ගතවා සමණධම්මං කරොමි. තස්මා මම සිලං මහනතනති. එවං
සකෙකාපි අතතතො සිලමෙව වණෙණසි.

තං සුත්වා ධනඤ්ඤයරුජා අහං අප්ප මහනතං පරිගහනං සොළස
සහස්සතාටකිත්තිපරිපුණ්ණං අනෙතපුරං වර්තියා උය්‍යානෙ සමණධම්මං
කරොමි. තස්මා මම සිලං මහනතනති වතියං-

පරිගහනං ලොහධම්මඤ්ච සබ්බං
යෙ වෙ පරිඤ්ඤය පරිච්චරනති,
දනතං සීතතතං අමමං නිරුසං
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙති.

ඉමං ගාථමාහ.

තත්ථ පරිගහනනති නානපාකාරකං චජ්ජුකාමං. ලොහධම්මනති
තස්මිං උපපජ්ජතතණං. පරිඤ්ඤයාති ඤ්ඤතපරිඤ්ඤ නිරුණපරිඤ්ඤ

පහානපරිඤ්ඤාති ඉමාති තීති පරිඤ්ඤාති පරිජානිතො. තත්ථ ඛනිදිතං සභාවජානනං ඤාතපරිඤ්ඤා. තෙසු අගුණං උපධාරෙතො තීරණං තීරණපරිඤ්ඤා. තෙසු දෙසං දිසො ඡන්දරාගස්ස අපකාශිතං පහාන පරිඤ්ඤා. යෙ ඉමාති තීති පරිඤ්ඤාති පරිජානිතො චන්ද්‍රිකාමකිලෙසකාමෙ සද්ධිමජ්ඣාති ඡබ්බෙතො ගච්ඡන්ති. දණ්ඩානාති නිබ්බිසෙවනං. සිංහානානාති මිච්ඡාචිතකකාභාවෙන සිතසභාවං. අමමනාති මමායනතණ්හාරතිතං. නිශ්සනාති පුත්තදුරුද්දු නිරුසං. කංචෙති තං එවරුපං පුග්ගලං සමණොති වදන්ති.

ඉති තෙ සබ්බෙපි අත්තනො සීලමෙව මහනානාති විශේෂණෙන ධනඤ්ඤාං පුච්ඡිංසු මහාරුජ් අජථි පන කොචි කුමහාකං සනතිනෙ පණ්ණිතො යො නො ඉමං කඛිං විනෝයසාති. ආම මහාරුජානො මම අත්ථමමානුසාසකො අසමධුරෙ විදුරපණ්ණිතො නාම අජථි සො නො කඛිං විනෝදෙස්සාති තස්ස සනතිකං ගච්ඡාමාති. තෙ සාධුති සමපච්චිංසු. අථ සබ්බෙපි උය්‍යානා නිකම්භිතො ධම්මසභා ගතත්වා අලභිකාරුපෙතො බොධිසත්තං පලලභිකවරමජේඛි නිසීදපෙතො පච්ඡන්තාරං කතො එකමන්තං නිසිත්තා පණ්ණිත අමහාකං කඛිං උපානතා තං නො විනෝදෙහිති චන්තො-

පුච්ඡාම භත්තාරං අනොමපඤ්ඤාං
ගාථාසු නො විශ්‍යහො අජථි ජානො,
ඡන්දජ්ජ කඛිං විචිකිච්ඡිතාති
තයජ්ජ කඛිං විතරෙමු සබ්බෙති.

ඉමං ගාථමාහංසු.

තත්ථ භත්තාරානාති කත්තබ්බසුත්තකානං කාරකං. අජථිජානොති එකො සීලවිශ්‍යහො සීලවිවාදෙ උපපන්නො අජථි. ඡන්දජ්ජාති අමහාකං කඛිං තාතිච විචිකිච්ඡිතාති චජ්ජරෙන සිනෙරුං පහරන්නො විශ අජ්ජ ඡන්ද. විනෙරෙමුති විතරෙය්‍යාම නිත්ථරෙය්‍යාම.

පණ්ණිතො තෙසං කථං සුචො මහාරුජා කුමහාකං සීලං නිස්සාය උපානතවිවාදගාථානං කථං සුකචිතදුක්ඛපිතං ජනිස්සාමිති චන්තො-

යෙ පණ්ණිතා අත්ථදස්සා හවන්ති
භාසනාති තෙ යොනිසො තත්ථ කාලෙ,
කථනනු ගාථානං අභාසිතානං
අත්ථං තයෙය්‍යං කුසලා ජනිද්දති.

ඉමං ගාථමාහං.

තත්ථ අත්ථදස්සාති අත්ථදස්සනසමත්ථා. තත්ථ කාලෙති තයමිං විශ්‍යහෙ ආරෙවිතෙ යුත්තපසුත්තකාලෙ පණ්ණිතා තමත්ථං ආචිකඛන්තා.

යොතිසො භාසනාති. අත්ථං නිසෙය්‍යං කුසලාති කුසලා ජෙකාපි සමානා
අභාසිතානං ගාථානං කථංඤ අත්ථං ස්‍යුණේන නයෙය්‍යං. ජනිත්‍යාති
රුජානො ආලපති තස්මා ඉදං තාව මෙ වදෙථ.

කථං භවෙ භාසති නාගරුජා
කථං පන ගරුලො වෙනතෙය්‍යො,
ගනිබ්බරුජා පන කිං වදෙති
කථං පන කුරුතං රුජසෙට්ඨාති.

තත්ථ ගනිබ්බරුජාති සක්කං සක්ඛායාහ.

අථස්ස තෙ ඉමං ගාථමාහංසු.

බන්තිං භවෙ භාසති නාගරුජා
අප්පාභාරං ගරුලො වෙනතෙය්‍යො,
ගනිබ්බරුජා රතීවිප්පභානං
අකිසුචනං කුරුතං රුජසෙට්ඨාති.

තස්සන්තො- පණ්ණිත නාගරුජා තාව කොපතෙය්‍යොපි පුග්ගලෙ
අකුප්පනසක්ඛානං අබිවාසනබන්තිං වණ්ණේති ගරුලො අප්පාභාරතා
සක්ඛානං ආභාරගෙතු පාපස්ස අකරණං සකෙකා පසුච්ඤාමගුණරතීනං
පභානං කුරුරුජා තිප්පට්ඨිබ්බොධ්මාචං වණ්ණේතිති.

තෙසං කථං සුත්වා මහාසඤ්ජො ඉමං ගාථමාහ.

සබ්බාති එතාති සුභාසිතාති
න හෙත්ථ දුබ්බාසිතමත්ථි කිසුද්ධි,
යසම්ඤ්ච එතාති පතිට්ඨිතාති
අරුච නාභ්‍යා සුසමොතිතාති
චතුර්භි ධම්මෙති සමබ්බිභුතං
තං වෙ නරං සමණං ආහුලොකෙති.

තත්ථ එතාතිති එතාති වත්තාරී ගුණජාතාති යසම් පුග්ගලෙ
සකච්ඡාතියං සුට්ඨි සමොතිතාති අරුච්ඡ පතිට්ඨිතාති චතුර්භිපෙතෙති
ධම්මෙති සමත්තාගතං පුග්ගලං පණ්ණිතා සමණං ආහු ලොකෙ.

එවං මහාසඤ්ජො චතුර්භිසි සිලං එකසමමෙව අකාසි. තං සුත්වා
වත්තාරොපි ජනා තස්ස තුට්ඨා ථුතිං කරොන්තො ඉමං ගාථමාහංසු.

භුවනඤ්ඤ සෙට්ඨා නම්භුත්තරොසි
නං ධම්මගු ධම්මවිදු සුමෙධො
පසුඤ්ඤා පසුඤ්ඤා සමබ්බිඤ්ඤා;
අවෙජ්චජි ධිරො ච්චිකිච්චිතාති
අවෙජ්චජි කඛ්ඛං ච්චිකිච්චිතාති
වුද්දො යථා නාගදන්තං බරෙතාති.

තත්ථ ඩම්මසුභතණෙසීති තිං අනුභතරෙසි තඤ්ච තයා උත්තරි තරෙ නාම. ධම්මසුභි ධම්මසුභ ගොපකොවෙච ධම්මසුභ ව. ධම්මපිදුති පාකච්චමෙවා. සුමමෙධාති සුඤ්ජරපඤ්ඤා, පඤ්ඤාසාති අත්තනො පඤ්ඤාය අමහාකං පඤ්ඤං පුට්ඨ අධිගණිතියා ඉදමෙත්ථ කාරණනති යථාභූතං ඤාතියා. අවෙජ්චජිති තිං ධිරෙ අමහාකං විචිකිච්ජිතාතිච ජිඤ්චචං ජිඤ්ජෙනාච අවෙජ්චජි කඛං විචිකිච්ජිතාතිති ඉමං අමහාකං ආයාචනං සමපාදෙනො අවෙජ්චජි කඛං විචිකිච්ජිතාති. පුඤ්ඤායථා නාගදහනංචමෙරනාති යථා දන්තකාරෙ කකවෙන හඤ්ඤානං ජිඤ්ඤාය ඵලං ජිඤ්ඤි අත්තො.

ඵලං තෙ වත්තාරෙසි තසා පඤ්ඤායාකරණෙන තුට්ඨමානසා අහෙසුං. අථ නං සකෙකා දිබ්බදුක්ඛලෙන පුජෙසි. ගරුලො සුවණණ මාලාය වරුණො නාගරජා මණිකා ධනඤ්ජයරජා ගවසහසාදීතිති. තෙ ඵලමාහංසු.

නිදුපපලාහං විමලං අනග්ගං
වත්ථං ඉමං ධුමසමානවණණං,
පඤ්ඤායා වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
දදුමි තෙ ධම්මපුජාය ධීර.

සුවණණමාලං සතපත්තපුලං
සකෙසරං රත්තසහසාමණ්ඩිතං,
පඤ්ඤායා වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
දදුමි තෙ ධම්මපුජාය ධීර.

මණිං අනග්ගං රුපිරං පහසාරං
කණ්ඨාවසත්තං මණිභූසිතං මෙ,
පඤ්ඤායා වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
දදුමි තෙ ධම්මපුජාය ධීර.

ගවං සහසං උසහඤ්ච නාගං
ආජඤ්ඤායුත්තෙව රථෙ දස ඉමෙ,
පඤ්ඤායා වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
දදුමි තෙ ගාමවරුති සොළසාති.

සකකාදයො මහාසත්තං පුජෙත්වා සකට්ඨාන මෙව ගමිංසු.

චතුපොසථකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

තෙසු නාගරජසා හරියා විමලාදෙවි නාම. සා තසා ගිවංස පිඤ්ඤිතමණිං අපසානති පුච්ඡ දෙව කහං පත තෙ මණිති. හඤ්ඤ මහදමාහමණපුත්තසා විවුරපණ්ඩිතසා ධම්මකථං සුත්වා පසත්ත විතෙතා අහං තෙත මණිකා තං පුජෙසිං. න කෙවලං අහමෙව.

සකෙකාපි තං දිබ්බදුක්ඛලෙන පුපෙසි. සුපණ්ණරූපා සුවණ්ණ මාලාය ධනඤ්ජයරූපා ගවසගණාදිති. ධම්මකපිකො සො දෙවති. හද්දෙ කිං වදෙසි ජම්බුදීපතලෙ බුහුසාදෙ විය වතනති. සකල ජම්බුදීපෙ එකසතරූපානො තස්ස මධුරකථාය බජ්ඣනිභාගභිකතත විණාසරෙ පලුඬා මතතවාරණා විය අතතනො රජාති න ගව්ඨනති එවරූපො සො මධුරධම්මකපිකොති. සා විධුරපණ්ණිතස්ස ගුණකථං සුභා තස්ස ධම්මකථං සොතුකාමා සුභා විනොසි සවාහං වකතාමි දෙව අහං තස්ස ධම්මකථං සොතුකාමා ඉධෙව නං ආනෙහිති න මෙතං ආනෙස්සති යතනුනාහං තස්ස මෙ හදයෙ දෙහලො උප්පනොති ගිලානාලයං කරෙය්‍යනති. සා තථා කතා පරිවාරිකානං සඤ්ඤා දතා නිපජ්ජි. නාගරූපා උපධානාවෙලාය නං අපස්සනො කාහං විමලාති පරිවාරිකායො පුච්ඡන්තා ගිලානා දෙවති වුනෙන තස්සා සතතිකං ගතවා සගතපස්සෙ නිසිදිත්වා සරිරං ඔමදුනොතා පඨමං ගාථමාහ.

පණ්ණු කිසියාසි දුබ්බලා
වණ්ණරූපං න තවෙදිසං පුරෙ,
විමලෙ අකතාති පුච්ඡතා
කිදිසි තුය්‍යං සරිරවෙදනාති.

තත්ථ පණ්ණුති පණ්ණුපලාසවණ්ණා. කිසියාති කිසා. දුබ්බලාති අප්පථාමා. වණ්ණරූපං න තවෙදිසං පුරෙති තව වණ්ණසකිතා. රූපං පුරෙ එදිසං න හොති නිද්දෙසං අතවජ්ජං තං ඉදුති පරිවතතිතා අමුක්ඛඤ්ඤාසභාවං ජාතං. විමලෙති තං ආලපති.

අපස්ස සා ආවිකකන්ති දුතියං ගාථමාහ.

ධම්මො මනුජෙසු මාතිතං
දෙහලො නාම ජනිජු වුවති,
ධම්මාහටං නාගකුඤ්ජර
විධුරස්ස හදයාහිපත්ථෙති.

තත්ථ ධම්මොති සභාවො. මාතිනනති ඉතීතං. ජනිජුති නාගජනස්ස ඉඤ්ජ. ධම්මාහටං නාගකුඤ්ජර විධුරස්ස හදයාහිපත්ථ ණෙති නාගසෙවති අහං ධම්මෙන සමෙන අසාහසකමෙවන ආහටං විධුරස්ස හදයං අහිපත්ථයාමි තං මෙ ලභමානාය ජීවිතං අතී අලභ මානාය ඉධෙව මරණනති තස්ස පඤ්ඤා සකිංයෙවමාහ.

තං සුභා නාගරූපා තතියං ගාථමාහ.

වඤ්ඤං බො තිං දෙහලායසි
සුරියං වා අථවාපි මාලුතං,
දුලලහෙ හි විධුරස්ස දස්සනෙ
කො විධුරං ඉධිමානසිස්සතිති.

තත් දුලලහෙති විදුරයා දයානෙති අසමධුරයා විදුරයා දයාන
මෙව දුලලහං තයාති සකලජම්බුදීපෙ රජානො ඛමමිකං රක්ඛාවරණ
ගුණිං පච්චුපට්ඨාපෙත්වා විවරනති පසයිතුමපි න කොපි ලහති. තං
ඉධ කො අනයිසානිති වදති.

සා තයා වචනං සුත්වා අලහමානාය මෙ ඉධෙව මරණනති
පරිවතනිත්වා පිට්ඨිං. දයෙත්වා සාටකකණේණ න මුඛං පිදතිත්වා
නිපජ්ජි. නාගරජා අත්තනො සිරිගබ්භං ගතත්වා සයනපිට්ඨ
නිසින්නො, විමලා විදුරයා හදයමංසං ආහරපෙතිති සඤ්ඤා සුත්වා
පණ්ඩිතයා හදයං අලහනතිත්වා විමලාය ජීවිතං නජී. කථං නුබො
තයා හදයමංසං ලහිසාමිති විනෙතයි. අථයා ධිතා ඉරුඤ්ඤා නාම
නාගකඤ්ඤා සබ්බාලඛකාරපතිමණ්ඩිතා මහනෙතන සිරිවිලාසෙන
උපට්ඨානං ආගතා පිතරං වජ්ඣත්වා එකමන්තං ධිතා සා තයා ඉඤ්ඤ
විකාරං දිස්වා තාත අතිවිශ ද්‍රෝණයාපපනෙතායි කිං නු බො
කාරණනති පුච්ඡනති ගාථමාහ.

කිනනු තාත තුවං පක්ඛායසි
පදුමං හත්ථගතංව තෙ මුඛං,
කිං දුමමාරුපොසි ඉසාර
මා කුං සොපි අමිත්තතාපතාති.

තත් පක්ඛායසිති පජ්ඛායසි විනෙතයි. හත්ථගතනති හත්තෙන
පරිමඤ්ඤා පදුමං වීය තෙ මුඛං ජාතං. ඉසාරාති පඤ්චයොජනසති
කයා මඤ්ඤාජිකනාගහවතයා සාමි.

ධිතු වචනං සුත්වා නාගරජ තමත්ථං ආරොවෙනො ආහ.

මාතා හි තව ඉරුඤ්ඤා
විදුරයා හදයං ඛනීයති,
දුලලහෙ හි විදුරයා දයානෙ
කො විදුරං ඉධමානයිසානිති.

තත් ඛනීයතිති පනෙති.

අථ නං අමම මම සනතිකෙ විදුරං ආනෙතුං සමත්ථො නජී. කුං
මාතු ජීවිතං දෙති. විදුරං ආනෙතුං සමත්ථං හතතාරං පරියෙසාහිති
උයොපෙන්නො උපට්ඨිගාථමාහ.

හතතු පරියෙසනං වර,
යො විදුරං ඉධමානයිසානිති.

තත් වශති විවර.

ඉති සො කිලෙසරතිභාවෙන ධිතු අනනුච්ඡිකමපි කථං කපෙයි.

පිතුනො ව සා සුඤ්ඤාන වානසං,
රතනිං නිකම්මෙ අවස්සුතිඤ්ඤවරි.

තත්ථ අවස්සුතිනති භික්ඛවෙ සා නාගමාණවතා පිතුච්චනං සුඤ්ඤානං අස්සාසෙඤ්ඤා මාතුසන්තිකං භන්ති තච්චි අස්සාසෙඤ්ඤා අත්තනො සිරිගබ්භං ගන්ති සබ්බාලභිකා රෙති අත්තානං අලභිකරිත්වා එකං කුසුමාරතතං වත්ථං නිවාසෙත්වා එකං එකංසං කත්වා තමෙව රතනිං උදකං විධා කත්වා නාගභවතනො නිකම්භිත්වා ගිමවන්තපදෙසෙ සමුද්දාතිරෙ සිතං සට්ඨියොජනුබෙබ්බං එකස්තං කාලපබ්බතං නාම අඤ්ඤානගිරිං ගන්ති අවස්සුතිඤ්ඤවරි කිලෙසාවස්සුතිං භතතු පරියෙසනං වරිති අත්ථො.

වරනති ව යාති ගිමවන්තො වණ්ණගකිරසසම්පන්නාති පුප්ථාති තාති ආහරිත්වා සකලපබ්බතං මණ්ණිඅග්ගියං විය අලභිකරිත්වා උපරි තලෙ පුප්ථස්සථරං කත්වා මනොරමෙනාකාරෙන තච්චිත්වා මධුරගීතං ශායනති සත්තමං ශාප්මාහ.

කෙ ගකිබ්බෙව රතනසෙ
නාගෙ කිම්පුරිසෙ ව මානුසෙ,
කෙ පණ්ණිනෙ සබ්බකාමදෙ
දීඝරතතං භතතා මෙ භවිස්සතිති.

තත්ථ කෙ ගකිබ්බෙව රතනසෙති කො ගකිබ්බො වා රතනසො වා. කෙ පණ්ණිනෙ සබ්බකාමදෙති කො එතෙසු ගකිබ්බාදිසු පණ්ණිනො සබ්බකාමං දුතුං සමත්ථො යො විධුරස්ස හදයමංසදෙහග්ගිති යා මම මාතු මනොරථං මත්ථකං පාපෙත්වා මග්ගං දීඝරතතං භතතා භවිස්සතිති.

තස්මිං බණ්ණෙ වෙස්සවණ්ණ මහාරුජස්ස භාගිණ්ණයොසා පුණ්ණකො නාම යක්ඛසෙනාපති තිශාට්ඨපපමාණං මනොමයසිකිචං අභිරුක්ඛ කාලපබ්බතමත්ථකෙන මනොසිලාතලෙ යක්ඛසමාගමං ගච්ඡන්තො තං තස්සා ගීතසද්දං අස්සොසි. අනන්තරෙ අත්තාභාවෙ අනුභූතපුබ්බාය ඉත්ථි යා ගීතසද්දං ඡවිආදිති ඡිද්ධිත්වා අට්ඨං ආභව්ව අට්ඨාසි. සො පටිබද්ධවිනේනා සුත්වා නිවහතිත්වා සිකිචපිට්ඨා නිසිනේනාච භද්දෙ අහං මම පඤ්ඤාය ධම්මෙතන සමෙතන විධුරස්ස හදයං ආනෙතුං සමත්ථො මා වින්තසිති තං අස්සාසෙන්නො අට්ඨමං ශාප්මාහ.

අස්සාස හෙස්සාමි තෙ පති
භතතා හෙස්සාමි අනිද්දලොචනෙ,
පඤ්ඤා හි මම තථාච්චිධා
අස්සාස හෙස්සාසි හරියා මමනති.

තත්ථ අනිද්දලොචනෙති අනිද්ධත බ්බලොචනෙ. ශාප්මිඛාති විධුරස්ස හදයමංසං ආහරණ් සමත්ථො.

අථ නං අවමාසි ඉරුදුති
පුබ්බපථානුගතෙන වෙනසා,
එහි ගවජාම පිතු මමනාතිකෙ
එසොව තෙ එතමන් පවකතිති.

තත් එතිගවජාමානි තිකිවෙ සො යකකසෙනාපති එවං වතීං
ඉමං අසාපිට්ඨිං ආරෙපෙනා නෙසාමිති පබ්බතමන්තෙ ඔතරිතා
තසා ගහණන් හන් පසාරෙසි. සා අතතනො හන් ගණිතුං
අදනා. තෙන පසාරිතහන් සයං ගහෙනා පුබ්බපථානුගතෙන
අතතනරෙ අතතහාවෙ භුතපුබ්බසාමිකෙ තසමි පුබ්බපථෙනෙව
අනුගතෙන වෙනසා සාමි නාහං අනාථා මය්ගං පිතා වරුණො
නාගරුජා මාතා විමලා දෙවි එහි මම පිතු සනතිකං ගවජාම එසොව
තෙ යථා අමතාකං මහලකිරියාය ගවිතබ්බා එතමන් පවකතිති
අවමාසි.

අලභිතතා සුවසනා මාලිනි වදුනුසාද,
යකකං හන් ගහෙනාන පිතුසනතිකමුපාගමිති.

තත් පිතුසනතිකමුපාගමිති පිතු සනතිකං උපාගමි.

පුණ්ණකොපි බො යකකො පටිහාරෙනා නාගරුජසා සනතිකං
ගතො ඉරුදුති වාරෙනො ආග.

නාගවර වළො සුණොති මෙ
පතිරුපං පටිපජ්ජ සුඛිකිං,
පන්මි අහං ඉරුදුතිං
තාය සමඛිති කරෙති මෙ තුවං.

සතං හන් සතං අසා සතං අසාතරිථා,
සතං වළහියො පුණ්ණො නානාරතනසා කෙවලා,
තෙ නාග පටිපජ්ජසු ධිතරං දෙති ඉරුදුතිනති.

තත් සුඛිකිසනති අතතනො කුලපදෙසානුරුපං පිතු සුඛිකධනං
පටිපජ්ජ ගණන. සමඛිති කුණෙතිති මයා සද්ධං සමඛිතිභූතං කරෙති.
වළහියොති ගණිසකටියො. නානාරතනසා කෙවලාති නානා
රතනසා සකල පරිපුණ්ණො.

අථ නං නාගරුජා ආග.

යාව ආමනතයෙ ඤාති මිතෙත ව සුහදං ජනං,
අනාමනත කතං කමමං තං පච්ජාමනුගප්පතිති.

තත් ආවආමනතයෙති හො යකකසෙනාපති අහං කුර්ගං ධිතරං
දෙමි තො ත දෙමි ථොකං පත ආගමෙති ආවආමනතයෙඤාතිති ඤාත
කෙපි තාව ජානාපෙමි. නං පච්ජාමනුගප්පතිති ඉප්පියොති ගතවිතානෙ

අභිරමනනිපි අනභිරතකාලෙ ඤානකාදයො අවෙහති සද්ධිං අනා
මනෙහනභා කතකමමං නාම එවරුපං හොතිති උස්සුකකං ත කරොනති.
එවං තං කමමං පච්ඡා අනුතාපං ආවහතිති.

තතො සො වරුණො නාගො පවිසිඨා නිවෙසනං,
හරියං ආමනනසිඨාන ඉදං වචනමබ්බිවි.

අයං සො පුණ්ණකො යකෙඛා යාවතීමං ඉරුද්දති,
බහුතා විහතලාභෙන තස්ස දෙම පියං මමනති.

තත් පවිසිඨාති පුණ්ණකං තතෙව සපෙඨා සයං උට්ඨාය
යත්ඝ්ඤා හරියා නිපතනා තං නිවෙසනං පවිසිඨා, පිසංමමනති මම පිය
ධිතරං තස්ස බහුතා විහතලාභෙන දෙමාති පුච්ඡති.

විමලා ආහ.

ත ධනෙන ත විනෙතන ලබ්භා අමං ඉරුද්දති,
සවෙ හි වො හදයං පණ්ඩිතස්ස
ධම්මෙන ලද්ධා ඉධමාහරෙය්,
එතෙන විනෙතන කුමාරි ලබ්භා
නාඤ්ඤං ධනං උත්තරිං පත්ඨයාමාති.

තත් අමං ඉරුද්දතීති අමාකං ධිතා ඉරුද්දති. එතෙන විනෙත
නාති එතෙන කුටසිකාරණෙන.

තතො සො වරුණො නාගො නිකමිඨා නිවෙසනං,
පුණ්ණකාමනනසිඨාන ඉදං වචනමබ්බිවි.

ත ධනෙන ත විනෙතන ලබ්භා අමං ඉරුද්දති,
සවෙ කුචං හදයං පණ්ඩිතස්ස
ධම්මෙන ලද්ධා ඉධමාහරෙසි
එතෙන විනෙතන කුමාරි ලබ්භා,
නාඤ්ඤං ධනං උත්තරිං පත්ඨයාමාති.

තත් පුණ්ණකාමනනසිඨානාති පුණ්ණකං ආමනනසිඨා.

පුණ්ණකො ආහ.

යං පණ්ඩිතො තොසකෙ වදනති ලොකෙ
තමෙව බාලොති පුනාහු අඤ්ඤා,
අකබ්භාති මෙ විපවදනති එත්ථ
කං පණ්ඩිතං නාග කුචං වදෙසීති.

තත් සංඝණිතොති සො කිර හදයං පණ්ඩිතස්සාති සුඤ්ඤා
විනෝසි යං එකෙ පණ්ඩිතොති වදනති තමෙවඤ්ඤා බාලොති
කථෙතති. කිඤ්චාපි මෙ ඉරාජනියා විදුරොති අක්කාතං තඤ්ඤා
ජාතිදුං පුච්ඡස්සාමි තනති තස්මා එවමාහ.

නාගරජා ආහ.

කොරව්ශරුජස්ස ධනඤ්ජයස්ස
යදිතෙ සුඤ්ඤා විදුරො නාම කතතා,
ආනෙති තං පණ්ඩිතං ධම්මලද්ධා
ඉරාජනී පඤ්චර තෙ භොවුති.

තත් ධම්මලද්ධාති ධම්මෙත ලභිත්වා. පදබ්බවති පාදපරිවාරකා.

ඉදඤ්ච සුඤ්ඤා වරුණස්ස වාක්කං
උට්ඨාය යකෙතා පරමපතීනො,
තත්තෙව සතොතා පුරිසං අසංසි
ආනෙති ආජඤ්ඤාමධෙව යුතතනති.

තත් අසංසිති අතතනො උපට්ඨාකං ආණාපෙසි. ආජඤ්ඤානති
කාරණාකාරණජාතනක සිකිචං. යුතතනති කපටිතං.

ජාතරූපමයා කණණො කාවච්ඡමයා බුරු,
ජමෙඛානදස්ස පාකස්ස සුවණණස්ස උරච්ඡදෙති.

තත් ජාතරූපමස්සාති තමෙව සිකිචං වණණනොතො ආහ.
තස්ස හි මනෝමයසිකිචස්ස ජාතරූපමයා කණණො කාවච්ඡමයා බුරු
රතතමණ්ණිමයාති අනෙතා. ජමෙඛානදස්ස පාකස්ස සුවණණස්ස
උරච්ඡදෙති රතතසුවණණස්ස උරච්ඡදෙති.

සො පුරිසො තාවදෙව තං සිකිචං ආනෙසි. පුණණකො තං අභි
රුක්ඛ ආකාසෙන වෙස්සවණස්ස සනතිකං ගතත්වා නාගභවනං
වණණත්වා තං පවතති. ආරොවෙසි. තස්සත්ථස්ස පකාසනත්ථං ඉදං
වුතතං.

දෙවව්භවහං යානං
අස්සමාරුක්ඛ පුණණකො,
අලඛකතො කපටිතකෙසමස්සු
පකාසාමි වෙහාසයමනනලිකෙති.

ස පුණණකො කාමවෙගෙන ගිද්ධො
ඉරාජනී. නාගකඤ්ඤා ජිහංසං,
ගතත්වා තං භූතපතීං යසස්සිං
ඉච්චවුච්චි වෙස්සවණං කුචෙරං.

හොඟවති නාමමන්දරේ
වාසා හිරඤ්ඤවතීති චුළුවතී,
නගරේ තිමිතෙ කඤ්චනමයේ
මණ්ඩලස්ස උරගස්ස නිවසීතං.

අට්ඨාලකා මට්ඨගිවිශේයා
ලොහිතඛකස්ස මසාරගලලිනො,
පාසාදෙත්ථ සිලාමයා
සොවණණො රතතෙන ඡාදිතා.

අඛො තිලකා ච ජලබ්බයො
සත්තපණණො මුවලිඤ්ඤකෙතකා,
පියකා උද්දලකා සහ
උපරිහද්දකා සිඤ්චාරකා.

වමෙපය්‍යකා නාගමාලිකා
හගිණිමාලා අඵමෙත්ථ කොලියා,
ඵතෙ දුමා පරිනාමිතා
සොහගන්ති උරගස්ස මන්දිරං.

බජ්ජරෙත්ථ සිලාමයා
සොවණණධ්වප්පජීතා,
බහු යත්ථ වසනොපපාතිකො
නාගරජා වරුණො මහිද්ධිකො.

තස්ස කොමාරිකා හරියා
විමලා කඤ්චනවෙලලි විශ්‍යහා,
කාලා තරුණොච උශ්‍යතා
පුච්ඡමන්දත්ථී වාරුදස්සනා.

ලාබාරසරත්තපුච්ඡවී
කණිකාඳෙව නිවානපුජීතො,
නිදිවොකවරච අච්ඡරා
විජ්ජතබ්‍යඝනාව නිස්සවා.

සා දොහලිහී පුච්ඡමිතා
විබුරස්ස හදයං ඛනියතී,
තං තෙසං දදාමි ඉස්සර
තෙන තෙ දෙනති ඉරන්දනං මමනති.

තත්ථ වසිතබ්‍යොති වාහො. දෙවසබ්‍යොතං වාහං වහනීති දෙවවාහ
වහං. යනති ඵතෙනාති සාහං. කපටිතකෙසමස්සති මණ්ඩනවසෙන පුසං
විසිතකෙසමස්ස දෙවනවපන මස්සකරණං නාම නපී. ජිහිංසනති

පත්‍රයනො, වෙසාවණෙහි විසාණ රුරානියා රුරානං, කුචෙරනති එවං නාමකං. හොගවනිනාමාති සමපනනහොගතාය එවං ලඛිතාමා. මජ්ඣිමනි මජ්ඣං ගවනනති අනො. වාසාතිරඤ්ඤවනිති නාග රුරාණ වසනවිනානතා වාසාතිව කඤ්ඤනවනියා සුවණණපාකාරෙන පරිකිත්තතායා තිරඤ්ඤවනියිව වුවවයි. නගරෙ නිමිතොති නගරං නිමිතං. කඤ්ඤනමණෙහි සුවණණමයං. මණ්ඩලයාති හොග මණ්ඩලෙන සමනතාගතාය. නිවසිතනති කරණපරිනිවසිතං. ඔට්ඨ ගිවිසොති. ඔට්ඨගිවසණයානෙන කතා රතනමණිමසාරගලමයා අට්ටාලකා. පාසාදෙණ්ඩාති එත් නාගහවනෙ පාසාද. සිලාමසාති මණිමයා. සොවණණ රතනනානාති සුවණණ සංඛාතෙන රතනෙන. සුවණණිට්ඨිකාති ඡාදිතාති අනො. සහාති සහකාරා. උපසිගද්දකාති උද්දාලකපාතිකායෙව රුකකා. වමෙපසාකා නාගමාලිකාති වමපකාව කාගාව. හගිණිමාලා අප මෙණ්ඩ කොලියාති හගිණිමාලා වෙව අප එත් නාගහවනෙ කොලියා නාම රුකකාව. එතෙද්ධා පටිනා මිනාති එතෙ පුපුපුගප්පුපගා රුකකා අඤ්ඤමඤ්ඤං සංසතතා සාධාය පරිනාමිතා ආකුලසමාකුලා. ඔප්පුරෙණ්ඩාති ඔප්පුරුකකා එත්. සිලාමසාති ඉන්ද්‍රනිලමණිමයා. සොවණණ ධුවපුපටිනාති තෙ පන සුවණණපුපෙප්ඨි නිවෙපුපටිනා. යත් වසනොපපාතිකොති යත් ගවනෙ ඔපපාතිකො නාගරුරා වසති. කඤ්ඤනවෙලලිවිගහනාති සුවණණරුසිසසිරිකසරිරු. කාලා තරුණාව උගහනාති විලාසසුත්ත තාය මන්දවාතෙරිතා කාලවලලි පලලං විය උගහතා. පුම්මකුණ්ඩාති නිමිඵලසණ්ඨානවුත්තා. රතනසුච්ඡිති හත්පාදනල ඡම් සකාය වුත්තං. නිදිවොකවණ්ති තිදසහවනවරා. විජ්ජනබ්බසනාති අබ්බ සනතො සනවලාභකනතරතො නිය්ඨා වා විජ්ජලතා විය. නං ගොසං දදුමිති තං තස්ස හදයං අහං තෙසං දෙමි එවං ජානස්සු. ඉස්සණ්ති මාතුලං ආලපති.

ඉති සො වෙසාවණෙන අනනුඤ්ඤතො ගනතුං අවිසතිනා නං අනුජානාපෙතුං එතා එතතිකා ගාථා කපෙයි. වෙසාවණො පන තස්ස කපං න සුණාති විනතං දෙවපුත්තානං විමානට්ටං පච්ඡන්ති. පුණණකො අත්තනො වචනස්ස අස්සුතභාවං ඤාතාව ජිනකදෙව පුත්තස්ස සතතිකෙ අට්ඨායි. වෙසාවණොව අට්ටං විනිවර්තිනා පරුජිතං අනුට්ඨපෙතො ඉතරං ගච්ඡ තිං තව විමානෙ වසාතිති ආහ. පුණණකො ගච්ඡ තිනති වුත්තකකණ්ණෙයෙව මස්සං මාතුලෙන මම පෙසිතභාවං ජානාථාති කතිවි දෙවපුත්තෙ සකම් නතො ගෙට්ඨා වුත්තකයෙනෙව සිකුමං ආනාපෙතො අභිරුහිතො පකකාමි.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

ස පුණ්ණකො භුතපතිං යසසයිං
 ආමනතය වෙසාවණං කුවෙරං,
 තතෙව්ඤ්ජනො පුරිසං අසංසි
 ආනෙති ආජ්ඣාඤ්ඤමධෙව සුතතං.

ජාතරූපමයා කණණා කාවමගමයා බුරු,
 ජලෙබානදස්ස පාකස්ස සුවණණස්ස උරව්ජදො.

දෙවවාහවහං යානං
 අස්සමාරුක්ඛ පුණ්ණකො,
 අලඛකතො කප්පිතකෙසමස්ස
 පක්කාමි වෙහාසයමනනලිකෙබ්බිති.

තත්ථ ආමනතයාති ආමනෙතනා.

සො ආකාසෙන ගව්ජනෙතායෙව විනෙතසි විබුරපණ්ණිකො මහා
 පරිවාරෙ න සකකා තං ගණතිතුං ධනඤ්ජයකොරවොෂා පන පුතචි
 තතකො තං දුතෙන ජිනිතො විබුරං ගණතිස්සාමි. සරෙපනස්ස
 බහුති රතතාති අප්පකෙසන ලකෙබ්බ පුතං නකිලිස්සති මහග්ගං රතතං
 හරිතුං වට්ඨති. අඤ්ඤං රතතං රජා න ගණතිස්සාමි. රජගහනගර
 සාමනා වෙපුලලපබ්බතබ්බතතරෙ වක්කවතරිකෙඤ්ඤ පරිභොග
 මණ්ණිරතනං අපි මහානුභාවං, තං ගහෙතො තෙන රජානං පලො
 හෙතො රජානං ජිනිස්සාමිති සො තථා අකාසි.

තමත්ථං සත්ථා දස්සෙතුං ආහ.

සො ආගමා රජගහං සුරමමං
 අඛගස්ස රඤ්ඤෙ නගරං දුරුයුතං,
 පහුගහකබ්බං බහුවන්තපාණං
 මසක්කසාරං විස වාසවස්ස:

මයුරකොඤ්ඤාගණසමසුට්ඨං
 දිජාභිසුට්ඨං දිජසඛසසෙවිතං,
 නානා සකුන්තාභිරුදං සුභඛග්ණං
 පුප්ථාභිකිණ්ණං හිමවංච පබ්බතං.

ස පුණ්ණකො වෙපුලලමාභිරුච්ඡි
 සිලුවමයං කිම්පුරිසානුචිණ්ණං,
 අනෙසමානො මණ්ණිරතනං උලාරං
 තමගුසා පබ්බතකුට්ඨජෙබ්බිති.

තත්ථ අඛගස්ස රඤ්ඤෙ තද අඛගරඤ්ඤෙව මගධරජං අහොසි.
 තෙනෙවං වුතතං. දුරුයුගනති පච්චතීකෙති දුරුසදං. මසක්ක සාරං
 විස වාසවස්සාති මසක්කසාරසඛාතෙ සිනෙරුමත්තෙ මාපිතතතා

මහකකසාරනති ලද්ධතාම වාසවස්ස හවනං විශ්. දික්තිසුඛනති
අසෙසෙති පකඛිති අතිසුඛං. නානාසකුන්තාතිරුදනති මධුරස්සරෙන
ශායනෙනති විශ් නානාවිධෙති සකුන්තෙති අතිරුදං අතිතිනන්ති
අපො. සුභබ්බන්තති සුඤ්ජරාධිගණං මනුසුසුතලං. ගිමවංච
පබ්බතනති ගිමවනතපබ්බතං විශ්. වෙසුලලමාතිරුදිති නිකිවෙසො
පුණ්ණකො එවරුපං වෙසුලලපබ්බතං අතිරුති. පබ්බත කුටමජෙකති
පබ්බතකුටබ්බතනතරෙ මණිං අද්දස.

දිස්වා මණිං පහස්සරං ජාතිවනනං
ධනාගරං මණිරතනං උලාරං,
දද්දලලමානං යසසා යසසසිතං
බ්බාසති විජුරිවකලිකෙති.

තමග්ගති වෙචරියං මහග්ගං
මනොගරං නාම මනානුභාවං,
ආජසුසුමාරුග්ග අනොමවණේණා
පකකාමි වෙභාසයමනතලිකෙති.

තත් ධනාගරනති මනසා පඤ්චස්ස ධනස්ස ආගරණ සමත්තං.
දද්දලලමානනති ජලමානං. සසසාති පරිවාරමණිගණෙන. බ්බාසතිති
තං මණිරතනං ආකාසෙ විජුරිව බ්බාසති. තමග්ගතිති තං
මණිරතනං කුමගිරෙ නාම යකෙබ්බා කුමග්ගතිසතසහස්සපරිවාරෙ
රකති. සො පන තෙන කුජකිසා බ්ලොකිතමනෙනෙව හිතතසිතො
පලාසිසා වකකවාලිපබ්බතමත්තං පඤ්චා කමපමානො බ්ලොකෙනෙනා
අට්ඨාසි. ඉති තං පලාපෙඤ්චා පුණ්ණකො මණිරතනං අග්ගති.
මනොගරං නාමාති මනසා විනතිතං ආගරිතුං සකෙකාතිති එවං
ලද්ධතාම මණිං.

සො ආගමා නගරං ඉඤ්ජතනං
ඔරුග්ගවාගඤ්ඤි සහං කුරුනං,
සමාගමෙ එකසතං සමග්ගෙ
අවෙතත් යකෙබ්බා අවිකමපමානො.

කොනිධ රඤ්ඤං වරමාතිජෙති
කමාතිජෙය්‍යාම වරං ධනෙන,
කමනුතතරං රතනවරං ජිනාම
කොවාපි නො ජෙති වරං ධනෙනාති.

තත් ඔරුග්ග වාගඤ්ඤි සහං කුරුනනති නිකිවෙසො පුණ්ණකො
යකෙබ්බා අග්ගපිට්ඨිතො ඔරුග්ග අග්ගං අදිග්ගමානරුපං යපෙඤ්චා
මාණවකවණේණෙන කුරුනං සහං උපගතො. එකසතනති එකසත
රුජානො අසමගිතො හුඤ්චා කොනිධාති වදනො ජුතෙන අවෙතත්

කොණ්ඩානි කොහු ඉමසමි. රුජසමාගමෙ. රසෙකුනති රුජුතං
අනතරෙ වරමාගිජෙතිති අමහාකං සත්තකං සෙට්ඨරතනං අභිජෙති
අහං ජිනාමිති වහ්නුං උසාහති. කමාගිජෙසාමානි කං වා මයං
ජිනෙය්‍යාමි. වරංඛනොනාති උත්තමධනෙන. කමනුභතරනති
ජිතන්තාව කතරං රුජානං අනුත්තරං රත්තවරං ජිනාමි. කො
මාසිනොනි අථවා කො රුජා අලෙහ වරධනෙන ජෙති.

ඉති සො වහුති පදෙති කොරව්‍යමෙව සටෙට්ඨි. අථ රුජා මයා
ඉතො පුබ්බෙ එවං සුරො හුත්වා කපෙන්නො නාම න දිට්ඨිපුබ්බො
කො හුබො එසොති විනෙතති. පුච්ඡන්නො ගාථමාහ.

කුතිං හු රටෙයි තව ජාතභූමි
න කොරව්‍යසෙසව වචො තවෙදං,
අභිභොසි නො වණ්ණනිභාය සබ්බෙ
අකබාගි මෙ නාමඤ්ච බිකිවෙචාති.

තස් න කොරව්‍යසෙසවාති කුරුරට්ඨවාසිකසෙසව තව වචනං
න ගොති.

තං සුත්වා ඉතරො අයං රුජා මම නාමං පුච්ඡති. පුණ්ණකාව
නාම දූතා ගොනති. සවාහං පුණ්ණකොසමිහි වක්කාමි එස එකො
දුසො තසමා මං පගබ්බතාය එවං වදෙතිති අවමඤ්ඤියාති
අනන්තරානිතො අත්තභාවෙ නාමමයා කපෙසාමිති විනෙතති
ගාථමාහ.

කච්චායනො මාණවකොසමි රුජ
අනුත්තාමො ඉති මිච්ඡාසනති,
අබ්බහසු මෙ ඤාතයො බිකිචාව
අකෙඛන දෙවසමි ඉධානුපන්නොති.

තස් අනුත්තාමොති නො උපනතාමො ඉමිනා අත්තනො
පුණ්ණ නාමමෙව පටිච්ඡන්තං කත්වා කපෙති. ඉතිමිච්ඡාසනතිති ඉති මං
අවහස්නති පකෙකාසනති. අබ්බහසුති අබ්හරටෙයි කාලවම්පාතගරෙ
වසනති. අකෙඛන දෙවසමිති දෙව ජුතෙ කිලිතජෙන ඉබෙව
අනුපන්නොසමිති.

අථ නං රුජා මාණව චං ජුතෙ ජිනො කිං දස්සයි. කිං තෙ අත්ති
පුච්ඡන්නො ගාථමාහ.

කිං මාණවස්ස රත්තානි අත්ති
යෙ තං ජිතන්නො හරෙ අකබ්බින්නො,
බහුති රසෙකු රත්තානි අත්ති
තෙ චං දලිදො කථමච්චායෙසිති.

තස්සන්තො- කිං කාතිවි ගොතො මාණවස්ස තරුණස්ස රත්තානි
අත්ති. සෙතං ජිනොනාති යාති තං ජිතන්නො අකබ්බින්නො ආහරාති

වඩා හරෙය් රඤ්ඤ පන නිවෙසනෙ බහුති රතනාති අපි තෙ රජානො එවං බහුධනෙ නිං දළිඳො සමානො කථං සුතෙන අවහයෙයි.

තතො පුණ්ණකො-

මනොහරෙතාම මණි මමායං
ධනාහරෙ මණිරතනං උලාරං,
ඉමඤ්ච ආජ්ඤාං අමිත්තතාපනං
එතං මෙ ජෙත්වා හරෙ අකඩ්ඩුතෙතාති.

ඉමං ගාථමාහ.

පාළිපොත්තකෙසු පන- මණි මම විජ්ජති ලොභිනබොධාති ලිඛිතං සො පන මණි වෙඵරියො තසො ඉදමෙව සමෙති..

තත්ථ ආජ්ඤානති ඉමං ආජානියස්සඤ්ච මණිඤ්චාති එතං මෙ උභයං හරෙය් අකඩ්ඩුතෙතාති අස්සං දස්සෙත්වා එවමාහ.

තං සුත්වා රජා ගාථමාහ.

එකො මණි මාණව කිං කරිස්සති
ආජානියෙකො පන කිං කරිස්සති,
බහුති රඤ්ඤ මණිරතනාති අපි
ආජානියා වාතජවා අනප්පකාති.

දෙහලකණ්ඩං නිවසිතං..

සො රඤ්ඤ කථං සුත්වා මහාරජ කිං නාමෙනං වදෙථ. එකො අස්සො අස්සසහස්සස්සාපි ලකඛං හොති. එකො මණි මණිසහස්සස්සාපි නති සබ්බෙ අස්සා එකසද්ධිං ඉමස්ස තාව ජවං පස්සථාති වඩා අස්සං අභිරුහිත්වා පාකාරමත්තකෙන පෙෂෙයි. සත්තයොජ්ජිකං නගරං අස්සෙති ශිව්‍ය ශිවං පහරනෙතති පරික්ඛිතතං විය අහොයි. අථානුක්ක මෙන අස්සො න පඤ්ඤායි. යකෙකො න පඤ්ඤායි උදරෙබ්බාරතන පටොව එකපරික්ඛිතතං විය අහොයි. සො අස්සා ඔරුස්ස දිට්ඨො තෙ මහාරජ අස්සස්ස වෙගොති වඩා ආම දිට්ඨොති චුතෙන ඉද්ධති පස්ස මහාරජාති වඩා අස්සං අනෙතා නගරස්සානෙ උදකපිට්ඨ පෙසෙයි බුරුහොති අනෙමනෙතාව පක්ඛන්දි අථ නං පද්මිතිපණ්ණසු විවරාපෙත්වා පාණිං පහරිත්වා හත්ථං පසාරෙයි. අස්සො ආගතත්වා පාණිතලෙ පතිට්ඨායි. තතො වට්ටනෙව එවරුපං අස්සරතනං නරිඤ්චි වඩා වට්ටති මාණවාති චුතෙන මහාරජ අස්සරතනං තාව තිට්ඨතු මණිරතනස්සානුභාවං පස්සාති වඩා තස්සානුභාවං පතා සෙතෙතා ආහ.

ඉදඤ්ච මෙ මණ්ණිරතනං පස්ස තිං දිපද්වතනම,
ඉත්ථිතං විග්ගහාවෙත්ථ පුරිසානඤ්ච විග්ගහා.

මිහානං විග්ගහාවෙත්ථ සකුණානඤ්ච විග්ගහා,
නාගරුජේ සුපණ්ණෙත්ථ මණ්ණිමහි පස්ස තිමමිතනති.

තත්ථ ඉත්ථිනිතති තසමිංහි මණ්ණිරතනෙ අලඛකතපටියතතා
අනෙකඉත්ථිවිග්ගහා පුරිසවිග්ගහා නානාතපකාරා මහපකඛිසංසා
සෙනඛනාදිතිව පඤ්ඤායනති තානි දසෙසනෙතා එවමාහ. නිමමිතනති
එවරුපං අවෙත්රකං මණ්ණිමහි තිමමිතං පස්ස.

අපරමයි.

හත්ථානිකං රථානිකං අසෙස පතතිධජාති ව,
චතුරඛිතිං ඉමං සෙනං මණ්ණිමහි පස්ස තිමමිතං.

හත්ථාරුහෙ අනිකඨෙඨ රචිකෙ පතතිකාරිකෙ,
බලග්ගානි විසුලුතානි මණ්ණිමහි පස්ස තිමමිතනති.

තත්ථ බලග්ගානිති බලානි. විසුලුතානිති පබ්බලුලාවසෙන සීතානි.

පුරං උද්දාපසමපනතං බහුපාකාරතොරණං,
සිඛිකාටකෙසු භූමියො මණ්ණිමහි පස්ස තිමමිතං.

එසිකා පරිබායො ච පලිබං අග්ගලානි ව,
අට්ඨාලකෙව වාරෙව මණ්ණිමහි පස්ස තිමමිතනති.

තත්ථ පුරනති නගරං. උද්දාපසමපනතනති පාකාරවත්තනා
සමන්තාගතං බහුපාකාර තොරණනති උච්චපාකාරනගරවාරං.
සිඛිකාටකෙසුති චතුකකාදිසු. භූමියොති නාගරුපවාරෙ විවිත්තා
රමණ්ණියභූමියො. එසිකානි නගරවාරෙසු උට්ඨාපිතෙ එසිකත්ථමො.
පලිබනති පලිසං. අයමෙව වා පායො. අග්ගලානිති නගරවාර
කවාටානි. මාරෙව්නි ගොපුරානිව.

පස්ස තොරණමග්ගෙසු නානාදිජගණා බහු,
හංසා කොඤ්චා මයුරාව චකකවාකාව කුකකුහා.

කුණාලකා බහුවිත්තා සිඛිකානි ජීවජීවකා,
නානාදිජගණාකිණ්ණං මණ්ණිමහි පස්ස තිමමිතනති.

තත්ථ තොරණමග්ගෙසුති ඉමසමිං නගරෙ තොරණමග්ගෙසු.
කුණාලකානි කාලකොකිලා. විත්තානි විත්තපත්තකොකිලා.

පස්ස නගරං සුපාකාරං අබ්බතං ලොමහංසනං,
සමුසසිතධජං රමමං සුවණ්ණවාචකසත්තං.

පස්ස තිං පණ්ණසාලායො විහත්තා භාගසොමිතා,
තිවෙසනෙ තිවෙසෙව සන්තිබ්බගෙ පථද්ධියොති.

තත් සුපාකාරනති කඤ්චනපාකාරපරික්ඛිතං. පණ්ණසාලා
සොති තානාපණ්ණපුණ්ණො ආපණ්ණො. නිවෙසනො නිවෙසෙවාති
ගෙහානිවෙව ගෙහවස්සුතිව. සස්සිබ්බසුගෙනි සරසනියොව අතිබ්බිථු
රව්චාව. පඨද්ධිසොති නිබ්බිථුපීටියො.

පාණාගාරෙව සොණෙකිව සුණං මදනියාසරු,
වෙසිව ගණිකායොව මණ්ඩනි පසු නිමිතං.

මාලාකාරෙව රජකෙ ගනිකෙ අථ දුසසිකෙ,
සුවණ්ණකාරෙ මණිකාරෙ මණ්ඩනි පසු නිමිතං.

ආලාරියෙව සුදෙව නවනට්ඨකගායනෙ,
පාණියොරෙ කුමහද්ධිකෙ මණ්ඩනි පසු නිමිතනති.

තත් සොණෙකිවාති අත්තනො අනුරූපෙති කතකණ්ණපිට්ඨි
නෙති සමන්තාගතො ආපාණ්ණමිං සපේයනා නිසින්නො සුරසොණෙකිව.
ආලාරියෙනි සුපිකෙ. පාණියොරෙති පාණිපභාරෙත ගායනෙත.
කුමහද්ධිකෙති සට්ඨද්දරවාදකෙ.

පසු හෙරි මුතිඛයා ව සංඛා පණවදෙණිමා,
සබ්බඤ්ච තාලාවචරං මණ්ඩනි පසු නිමිතං.

සමමතාලඤ්ච විණ්ණඤ්ච නට්ඨනිතං සුවාදිතං,
කුරියතාලිතසම්මුඛං මණ්ඩනි පසු නිමිතං.

ලඛිකා මුට්ඨිකාවෙන් මායාකාරව සොභියා,
වෙනාලිකෙව ජලෙව මණ්ඩනි පසු නිමිතනති.

තත් සමමතාලනති බද්ධදිසමමඤ්චව කංසතාලඤ්ච. කුටිස
තාලිත සම්මුඛනති තානාකුරියානං පඨමතාලිතඤ්චව සම්මුඛඤ්ච.
මුට්ඨිකාති මල්ලා. සොභියාති නගරසොභනා සමපන්නරූපා පුරිසා.
වෙනාලිකෙති වෙනාලට්ඨාසකෙ. ජලෙති මග්ගනි කරුණෙන
තභාසිතෙ.

සමජ්ජාවෙන් වත්තනති ආනිණ්ණො තරතාරිති,
මඤ්චාතිමඤ්චා භූමියො මණ්ඩනි පසු නිමිතනති.

තත් මඤ්චාතිමඤ්චනි මඤ්චානං උපරිබ්බමඤ්ච. භූමියොති
රමණියා සමජ්ජාභූමියො.

පසු මල්ල සමජ්ජාමිං පොඤ්ඤෙන දිගුණං භූජං,
නිහනෙ නිහතමානෙව මණ්ඩනි පසු නිමිතනති.

තත් සමජ්ජාමිනති මල්ලරභික. නිහනෙති නිහතිතා ඩිකෙ.
නිහතමානෙති පරුජනෙ.

පසු පබ්බතපාදෙසු නානාමිගගණා බහු,
සීහව්‍යයාවරුභාව අව්‍යතොක තරව්‍යයො.

පලසතාව ගවජාව මහිසා රෙහිතා රුරු,
එණෙය්‍යාව වරාභාව ගණිතො නිබ්බසුකරු.

කදලිමිභා බහු විත්‍රා බිලාරු සසකණණකා,
නානාමිගගණානිණණං මණ්ඩිනි පසු නිමිතනති.

තත් පලසනාති බග්ගමිභා. බලසනාතිපි පාඨො. ගවජාචාති
ගවයා. වරුභාති එකා මිගජාති තථා ගණිතොවෙව නිබ්බසුකරව.
බහුවිත්‍රාති නානාපාකාරා විත්‍රමිභා. බිලාරුති අරඤ්ඤබිලාරු.
සසකණණකාති සසාව කණණකාව.

නජ්ජායො සුපතිත්ථායො සොණණවාචකසත්තා,
අවජා සවනති අබ්බුති මව්‍යගුමතිසෙවිතා.

කුමහිලා මකරුවෙත් සුංසුමාරව කව්‍යපා,
පාසිතා පාට්‍රසා මව්‍යා වලජා මුඤ්ජරෙහිතාති.

තත් නජ්ජායොති නදියො. සොණණවාචක සත්තාති සුවණණ
වාලුකාය සත්තතලා. කුමහිලාති ඉමෙ එවරුපා ජලවරු අනෙතා
නදියං විවරනති තෙපි මණ්ඩිනි පසුයාති.

නානාද්‍රමගණානිණණා නානාදිජගණායුතා,
වෙචරියපලකරෙදයො මණ්ඩිනි පසු නිමිතනති.

තත් වෙචරියපලකරෙදයොති වෙචරියපාසාණෙසු පහරිතා
සද්දං කරෙතනියො.

පසෙසත් පොකකරණියො සුවිහතතා වතුද්දිසා,
නානාදිජගණානිණණා පුට්‍රලොමතිසෙවිතා.

සමනතුදකසමපහනං මහිං සාගරකුණ්ඩලං,
උපෙතං වතරුජෙහි මණ්ඩිනි පසු නිමිතනති.

තත් පුට්‍රලොමතිසෙවිතාති මව්‍යසෙවිතා. වතරුජෙහිති
වතරුජිහි. අගමෙව වා පාඨො.

සුරතො විදෙහෙ පසු ගොයානියෙව පව්‍යතො,
කුරුයො ජබ්බෙදිපඤ්ඤා මණ්ඩිනි පසු නිමිතනං.

පසු වතුද්දිසා සුරියඤ්ඤා ඔහාසෙනෙත වතුද්දිසා,
සිතෙරුං අනුපරියතො මණ්ඩිනි පසු නිමිතනං.

සිතෙරුං හිමවතනඤ්ඤා සාගරඤ්ඤා මහිද්ධිකං,
වතතායෙව මහාරුජෙ මණ්ඩිනි පසු නිමිතනං.

ආරුමේ වනගුමෙබ්ව. පාරියෙව සිලුවෙයෙ,
රමෙම කිවුපුරිසාතිණෙණ මණ්ඩෙති පසු කිමිතං.

එරුසකං විතලතං මියසකං නන්දනං වනං,
වෙජයනකඤ්ච පාසාදං මණ්ඩෙති පසු කිමිතං.

සුබමමං තාවතියංසඤ්ච පාරිවත්තකඤ්ච පුපථිතං,
එරුමණං නාගරුජං මණ්ඩෙති පසු කිමිතං.

පසෙසුන් දෙවකඤ්ඤායො නභා විජුරිවුග්ගතා,
නන්දනෙ විවරනතියො මණ්ඩෙති පසු කිමිතං.

පසෙසුන් දෙවකඤ්ඤායො දෙවපුත්තපලොතිතී,
දෙවපුත්තෙ වරමානෙ මණ්ඩෙති පසු කිමිතනති.

තත් විදෙගෙනි පුබ්බවිදෙහදීපං. ගොසානිසෙති අපරගොයාන
දීපං. කුරුසොති උතතරකුරු ව දකඛිණතො ජමුදිපඤ්ච. අනුපථි
සගෙනති එතෙ චන්දසුරියෙ සිතෙරුං අනුපරියායනෙත. පාමිසෙති
පත්ථිතාං සපිතෙ විස පිට්ඨිපාසාණෙ.

පරෙසහසුපාසාදෙ වෙචරියඵලකත්තෙ,
පජ්ජලනෙතන වණෙණන මණ්ඩෙති පසු කිමිතං.

තාවතියංසෙව යාමෙව තුසිතෙ වාපි තිමිතෙ,
පරතිමිතාතිරතීනො මණ්ඩෙති පසු කිමිතං.

පසෙසුන් පොකබරණියො විපසනෙතාදිකා සුචි,
මතුලකෙති සඤ්ජනනා පදුමුපපලකෙතිවාති.

තත් පණ්ණසහසුනති තාවතියංසනගරෙ අතිරෙකසහසුං පාසාදෙ.

දසෙත් රුජියො සෙතා දස නිලා මනොරමා,
ජ පිඞ්ගලා පණ්ණරසා හළියුච චතුරුසා.

විසතිං තත් සොවණණා විසතිං රජතාමයා,
ඉන්ද්‍රගොපකවණණාභා තාව දියුනතති තිංසති.

දසෙත් කාලියො ජව මඤ්ජුර්වා පණ්ණවිසති,
මියසා බනුකපුපෙථති නිලුපපලවිවිතතිතා.

එවං සබ්බබහසමපනනං අවිමනනං පහසුරං,
බ්බසුබ්බකං මහාරජ පසු කිං දිපදුත්තමාති.

තත් දසෙත් භජිසොති එතසමිං මණ්ඩකකෙති දස සෙතරුජියො.
ජපිඞ්ගලා පණ්ණරසාති ජව පණ්ණරසඤ්චාති එකවිසති පිඞ්ගල
රුජියො. හළියුච හළියුචවණණා චතුරුස. තිංසතීති ඉන්ද්‍රගොපක

වණණා තිංසරුජයෝ, ජවාති දසව ඡව සොළස කාලරුජයෝ පණණවිසනීති පඤ්චවිසනි මඤ්ජුරුචණණා පසා. මිසා බන්ධුස සුසෙවිති තා කාලමඤ්ජුරුචණණරුජයෝ එතෙති පුපෙථති මිසා විවිතතිතා පසා එතති කාලරුජයෝ බන්ධුජවකපුපෙථති මිසා මඤ්ජුරුචණණා තිලපාලෙති විවිතතිතා. බබ්බුකිකතති සුඛස කොට්ඨාසං යො මං ජුතෙ ජිනිසාති තසසිමං සුඛසකොට්ඨාසං පසාභි වදති. අවිකල්පයං පන භොවු සුඛසං මහාභිජාති පාඨො. තසානේවා දිපදුතතම පසා තිං ඉමං එවරුපං මණිං ඉදමෙම මහාරුප සුඛසං හොති යො මං ජුතෙ ජිනිසාති තසසිදං හවිසායාය.

මණිකණ්ඩං නිවසිතං.

එවං වතා පුණණකො මහාරුප අහං තාව ජුතෙ ජිතො ඉමං මණිරතනං දසාමි. තිං පන කිං රුසසිති ආහ. තාත මම සරිඤ්ඤව සෙතව්තතඤ්ඤව ධපෙතො සෙසං මම සත්තතං සුඤ්ඤං හොතුති. තෙතති දෙව මා විරුසි. අහං දුරගතො ජුතමණ්ඩලං සජ්ජාපෙතිති. රුජා අමචෙව ආණාපෙසි. තෙ බිපාං ජුතසාලං සජ්ජෙතො රඤ්ඤව රපොත්තකත්තරං සෙසරුජ්ජිතඤ්ඤාපි ආසනාති පඤ්ඤපෙතො පුණණ කසාපි පතිරුපං ආසනං ඤ්ඤා රඤ්ඤා කාලං ආරොචයාසි.

තතො පුණණකො රුජානං ගාථාය අජ්ඣහාසි.

උපාගතං රුජ උපෙති ලකඛං
තෙතාදිසං මණිරතනං තවත්ථි,
ධමෙමන ජිය්‍යාම අසාහසෙන
ජිතොව නො බිපමවාකරෙතිති.

තසානේවා- මහාරුප ජුතසාලාය කමමං උපාගතං නිවසිතං එතාදි සං මණිරතනං තව තත්ථි. මා පපඤ්ඤං කරෙති උපෙති ලකඛං අනෙකති කිලිකව්ඨානං උපගච්ඡ. කිලිකතා ව මයං ධමෙමන ජිය්‍යාම ධමෙම නෙව නො අසාහසෙන ජයො හොතු. ඤ්ඤෙ පන තිං ජිතො හවිසාසි අථ නො බිපමවාකරෙති. පපඤ්ඤමකත්තව ජිතො ධනං දදෙය්‍යාසිති වුතතං හොති.

අථ නං රුජා මාණව තිං මං රුජාති මා හාසි. ධමෙමනෙව නො අසාහසෙන ජයපරුජයෝ හවිසාසිති ආහ. තං සුචා පුණණකො අමහාකං ධමෙමනෙව ජයපරුජයහාවං ජානාථාති රුජානො සකං කරෙතොතො ගාථමාහ.

පඤ්ඤාල පච්චුග්ගත සුරසෙන
මච්ඡාව මද්ද සහකෙකකෙති,
පසානතු නො තෙ අසඤ්ඤා සුඤ්ඤං
ත නො සහායං ත කරෙති කිඤ්ඤිති.

තත් පච්චුග්ගකානි උග්ගතතතා පඤ්ඤාතතතා පාකවතතා පඤ්චාලරුජානමෙවාලපති. මච්ඡාචාති නිඤ්ඤා සම මච්ඡ රටෙයි රුජ. මද්දුති මද්දරටෙයි රුජ. සහසෙසසෙසෙති නාම ජනපදෙන සහ වත්තමාන කෙසරුජ නිඤ්ඤා අථවා සහ සද්දං කෙසෙසෙති පදසා පච්ඡතො ධපෙතො පච්චුග්ගතතානි යෙව සද්දඤ්ඤා සුරසෙන විසෙසනං කතා පඤ්චාල පච්චුග්ගත සුරසෙන මච්ඡාව මද්ද කෙසෙසෙති සහ සෙසරුජානොවාති එවමෙත් අත්තො දට්ඨබ්බො. සංසන්තුනොනෙති අමහාකං මිත්තං එතෙ රුජානො අසරෙත අකක සුද්ධං පසානතු. නනො සහාසං නිකරෙති කිඤ්ඤාති එත් නොති තිපාතමත්තං. න සහාසං කිඤ්ඤා සකං න කරෙති. බත්තියෙපි බ්‍රාහ්මණෙපි කරෙතියෙව තසො සවෙ කිඤ්ඤා අකාරණං උපපජ්ජති තනො සුතං න නො දිට්ඨන්ති වත්තුං න ලභිසාඨ අපමන්තා හොථාති යකකසෙතාපති රුජානො සත්තනො අකාසි.

අථ රුජා එකසතරුජපරිවුතො පුණ්ණකං ගහෙතො ජුතසාලං පාවිසි. සබ්බෙ පතිරුපාසකොසු නිසීදිංසු. රජතඵලකො සුවණ්ණ පාසකො ධපයිංසු. පුණ්ණකො භූරිතො මහාරුජ පාසකොසු ආයා නාම මාලිකං සාවටං බහුලං සන්තිහද්‍රාදයො වතුච්ඡති තෙසු තුමො අත්තනො රුච්ඡතං. ආයං ගණ්ණාථාති ආහ. රුජා සාධුති බහුලං ගණ්ණි. පුණ්ණකො සාවටං. අථ නං රුජා ආහ තෙතති තාත මාණව පාසකො පාතෙතිති. මහාරුජ පඨමං මම වාදෙ න පාපුණ්ණි. තුමො පාතෙථාති රුජා සාධුති සමපච්චිජ්. තසා පන තතියෙ අත්තහාවෙ මාතාව ආරක්ඛ දෙවතා තසා ආනුභාවෙන රුජා ජුතෙ ජිතාති. සා අවිදුරෙ සිතා අහොසි. රුජා දෙවතං අනුසාරිතො ජුතතිතං ගාසිතො පාසකො ගත්ථෙ වසෙයිතො ආකාසෙ බිපි. පුණ්ණකසානුභාවෙන පාසකා රුජානං පරුජිතතා හසානති. රුජා ජුතසිපපමි සුකුසලතාය පාසකො අත්තනො පරුජයාය හසානෙන ඤාතො ආකාසෙයෙව සබ්බසිසිනො ගහෙතො පුත ආකාසෙ බිපි. දුතියමි අත්තනො පරුජයාය හසානෙන ඤාතො තපෙව අග්ගහෙයි. තනො පුණ්ණකො විනෙතසි අයං රුජා මාදිසෙන යකෙතින සද්ධං ජුතං කිලිනොතො හසාමානෙ පාසකො සබ්බසිසිතො ගණ්ණාති. කිනානු බො කාරණන්ති. සො තසා ආරක්ඛදෙවතාය ආනුභාවං ඤාතො අනිති උමමිලෙතො කුඤ්ඤො වීය නං ඔලොකෙයි. සා තිතා පලාසිතො වක්කවාලමත්තං පතො කමපමානා අට්ඨාසි. රුජා තතියමි පාසකො බිපිතො අත්තනො පරුජයාය හසානෙන ඤාතො පුණ්ණකසානුභාවෙන ගත්ථං පසා රෙතො ගණ්ණිතුං නාසකති. තෙ රඤ්ඤා පරුජයාය පතිංසු. තනො පුණ්ණකො පාසකො බිපි. තෙ අත්තනො ජිතතාය පතිංසු. අථසා පරුජිතහාවං ඤාතො අපෙපාඨෙතො මහනොත සද්දෙන ජිතමෙම ජිතමෙමති කිකකත්තුං නදි. සො සද්දො සකලජමුදිපං එරි. තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

තෙ පාවිසුං අකම්මදෙන මත්තා
 රුජා කුරුතං පුණ්ණකොවාපි යකෙතො,
 රුජා කලිං විවිතං අග්ගගෙසි
 කට්ඨගග්ගි පුණ්ණකො නාම යකෙතො.

තෙ තත්ථ ජුතෙ උභයො සමාගතෙ
 රඤ්ඤං සකාසෙ සබ්බනඤ්ච මජ්ඣෙ,
 අජෙසි යකෙතො නරවිරියසෙට්ඨං
 තත්ථප්පතාදෙ, භූමිලො බහුවාති.

තත්ථ පාවිසුනති ජුතසාලං පටිසිංසු. විවිතනති රුජා චතුර්විසතිං
 ආයෙසු විවිතනෙතා කලිං පරුජයගාහං අග්ගගෙසි. කට්ඨගග්ගිති
 පුණ්ණකො නාම යකෙතො ජයගාහං ගණති. **තෙ තත්ථ ජුතෙ උභයො**
සමාගතෙති තෙ තත්ථ ජුතසාලාය ජුතෙ සමාගතෙ සමුපාගතෙ
 උභො ජුතං කිලිංසුති අත්ථො. රඤ්ඤනති අප් තෙසං එකසතානං
 රුජුතං සකාසෙ අවසෙසනඤ්ච සබ්බං මජ්ඣෙ සො යකෙතො නරවිරිය
 සෙට්ඨං රුජානං අජෙසි. **තත්ථප්පතාදෙ භූමිලො බහුවාති** තසමිං ජුත
 මණ්ඩලෙ රඤ්ඤෙ පරුජිතභාවං. ජාතාර්ථ ජිතවෙමති මහනෙතො
 සද්දො අගොසි.

රුජා පරුජිතො අනත්තමනො අගොසි. අප් නං සමසාසෙනො
 පුණ්ණකො ගාර්මාහ.

ජයො මහාරුජ පරුජයො ච
 ආයුහතං අඤ්ඤතරස්ස භොති,
 ජනිද්ද ජිනොසි වරං ධනෙන
 ජිනො ච මෙ බිප්පමවාකරෙතිති.

තත්ථ ආයුහනති විනතං වායමනතානං අඤ්ඤතරස්සෙව භොති.
 තසමා පරුජිනොලහිති මා විනතයි. ජිනොසිති පරිජිනොසි. වරං
 ධනෙනාති වරධනෙන. බිප්පමවාකරෙතිති බිප්පං මෙ ජයං දෙති.

අප් නං රුජා ගණතාති වදනෙතා ගාර්මාහ.

හත්ථි ගවාස්සා මණ්ඩුණ්ඩලා ච
 යඤ්චාපි මග්ගං රතනං පථව්‍යා,
 ගණතාහි කච්චාන වරං ධනානං
 ආදාය යෙනිච්ඡසි තෙන ගච්ඡාති.

පුණ්ණකො ආහ.

හත්ථි ගවාස්සා මණ්ඩුණ්ඩලා ච
 යඤ්චාපි තුග්ගං රතනං පථව්‍යා,
 තෙසං චරෙ විට්ඨරෙ නාම කත්තා
 සො ථෙ ජිනො තං මෙ අවාකරෙතිති.

තත් සො මෙ ජිණොති මයාති තව විජ්ඣෙ උත්තමරතනං ජිනං
සො ව සබ්බරතනානං වරො තස්මා සො මයා ජිනො නාම හොති
තං මෙ දෙහිති.

රුජා ආහ.

අත්තා ව මෙ සො සරණං ගතී ව
දීපො ව ලෙණො ව පරායණො ව,
අසන්තුලෙය්‍යා මම සො ධනෙන
පාණෙන මෙ සදිසො එස කතතාති.

තත් අත්තා ව මෙසොති සොති මයාං අත්තා මයාව අත්තානං
ශපෙතො සෙසං දස්සාමිති චුත්තං තස්මා තං මා ගණිති න කෙවලඤ්ඤ
අත්තා අථබ්බො. මෙ සරණඤ්ඤ දීපො ව ලෙණො ව පරායණො ව,
අසන්තුලෙය්‍යා මම සො ධනෙනාති න සත්තවිධෙන රතනධනෙන
සද්ධිං තුලෙනබ්බො.

පුණ්ණකො ආහ.

විරං විවාදො මම තුග්ගඤ්ඤස්ස
කාමඤ්ඤ පුච්ඡාම තමෙව ගන්තො,
එසොව නො විවරතු එතමත්ථං
යං වකකති හොතු කථා උභින්නතති.

තත් විවරතු එතමත්ථනති සො තව අත්තා වා නවාති එතමත්ථං.
එසොව පතාසෙතු. භොතු කථා උභින්නතති යං සො වකකති සා එව
නො උභින්නං කථා හොතු තං පමාණං හොතුති අත්ථො.

රුජා ආහ.

අඤ්ඤා හි සච්චං භණ්ඩි නව මාණව සාහසං,
තමෙව ගන්තො පුච්ඡාම තෙන තුග්ගාමුභො ජනාති.

තත් නව මාණව සාහසනති පසංග සාහසියං වචනඤ්ඤ න
භණ්ඩි.

එවං වතො රුජා එකසතඤ්ඤ රුජානො පුණ්ණකඤ්ඤ ගහෙතො
තුට්ඨමානසො වෙගෙන ධම්මසහං අගමාසී. පණ්ණිනො ආසනා ඔරුග්ග
රුජානං වජ්ඣිකා එකමන්තං අට්ඨාසී. අථ පුණ්ණකො මහාසත්තං
ආමනෙතො පණ්ණිතො ධම්මෙ සීතො ජිව්තගෙතුපි මුසා න භාසතීති
කිත්තිසද්දො තෙ සකලලොකෙ පුට්ඨො අහං පන තෙ අජ්ජ ධම්මෙ
සීතභාවං ජාතියාමිති වතො ගාථමාහ.

සච්චං නු දෙවා විදුහු කුරුනං
ධම්මෙ සීතං විදුරං නාමමච්චං,
දුසොසී රඤ්ඤො උදව්‍යාසී ඤජිති
විදුරොති සඞ්ඛා කතමාසී ලොකෙති.

තත් සච්චං ඉදං විදන් භූරුතං ධම්මෙ සිතං විබුරං නාම මච්චනති කුරුතං රටෙති විබුරෙ නාම අමච්චො ධම්මෙ සිතො ජ්ඣිත හෙතුපි මුසා න භණ්ණති එවං දෙවා විදන් විදහනති කප්පනති පකාසෙනති. එවං විදහමානා තෙ දෙවා සච්චං භූ විදහනති උදුහු අභුතවාදෙයෙව සො. විබුරෙති සඛ්ඛා කන්ධමාසි ලොකෙති යා එසා විබුරෙති ලොකෙ සඛ්ඛා පඤ්ඤානති-සා කන්ධමාසාසි පකාසෙති නිවං කිං රඤ්ඤා දුසො නිවතරජාතිකො උදුහු සමසරෙ උත්තරි තරෙවා ඤාතිති ඉදං තාව මෙ ආවික්ඛ දුසොසි ර ඤා උදවාසි ඤාතිති.

අථ මහාසතෙතා අයං මං එවං පුළුඡති. අහං බො පතෙතං රඤ්ඤා ඤාතිතිපි රඤ්ඤා උත්තරිතරෙතිපි රඤ්ඤා න කිඤ්චි භොමිතිපි සඤ්ඤාපෙත්තුං සකෙකාමි. ඉමිසමිං පත ලොකෙ සච්චසමො අවස්සයො නාම නත්ති. සච්චමෙව කප්පතුං වට්ටතිති විනෙතතො මාණව තෙවාහං රඤ්ඤා ඤාති න උත්තරිතරෙ වතුනතං පත දුසානං අඤ්ඤාතරෙති දසෙත්තුං ගාථමාහ.

ආමාය දුසාපි භවනති හෙකෙ
ධනෙන කිතාපි භවනති දුසා,
සයමිපි හෙකෙ උපයනති දුසා
හයාපණ්ණනාපි භවනති දුසා.

එතෙ නරුතං වතුරෙව දුසා
අද්ධාති යොතිතො අහවිපි ජනො,
හවෙව රඤ්ඤා අහවෙව රඤ්ඤා
දුසාහං දෙවස්ස පරමිපි ගතත්ති
ධම්මෙන මං මාණව තුග්ගං දජ්ජාති.

තත් ආමාස දුසාති දුසස්ස දුසියා කුච්ඡිමති ජාතදුසා. සසමිපි දුසාති යෙ කෙවි උපට්ඨාකජාතිකා සබ්බෙ තෙ සයං දුසභාවං උප්පගතා දුසානාම. හසා පණ්ණනාති රුජ්ඣයෙන වා වොරහයෙන වා අත්තනො වසන්ධානතො පණ්ණනා කරමිරු හුත්වා පරිවිසයං ගතාපි දුසායෙව නාම. අද්ධාති යොතිතො අහමිපි දුසාති මාණව එකංසෙ තෙව අහවිපි වතුසු දුසයොතිසු එකතො සයං දුසයොතිතො නිබ්බතො දුසොව. හවෙව රඤ්ඤාති රඤ්ඤා වසිතිවා භොතු අවසිතිවා න සකකා මයා මුසා භණ්ණතුං. පරමිපිති දුරං ගතත්වාපි අහං දෙවස්ස දුසො යෙව. දජ්ජාති මං රුජා ජයධනෙන බණ්ණිතො තුග්ගං දෙනොතො ධම්මෙන සමෙන සභාවෙනෙව දදෙය්‍ය.

තං සුත්වා පුණ්ණකො හට්ඨතුටෙයා පුත අපොපොඤ්චා ගාථමාහ.

අයං දුතියො විජයො මමජ්ජ
පුටෙයා හි කත්තා විවරිත්ථ පඤ්ඤා,
අබමරුපො වත රුජසෙට්ඨා
සුභාසිතං නානුජානාසි මග්ගනති.

තත් භස්සෙට්ඨාති අයං රුජ්සෙට්ඨා අබ්මරුපො වත. සුභාසි
භානති විධුරපණ්ණිතෙන සුකට්ඨං සුචිතිච්ඡිතං. නානුජානාසිමණ්ණනති
ඉදුනෙනං විධුරපණ්ණිතං මය්ගං කසමා නානුජානාසි කිමත්ථං නදෙසිති
වදති.

තං සුචා රුජා පණ්ණිතො මාදිසං යසදායකං අනොලොකෙනා
ඉදුති දිට්ඨං මාණවකං ඔලොකෙසිති මහාසත්තස්ස කුරුකිත්වා සචෙ
දුසො ගහෙත්වා නං ගච්ඡාති ගාථමාග.

එවං චෙ නො සො විවරෙත්ථ පඤ්ඤං
දුසොහමසමි නව බොසමි ඤාති,
ගණ්ඨාති කච්චාන වරං ධනානං
ආදාය යෙනිච්ඡසි තෙන ගච්ඡාති.

තත් එවං චෙ නො සො විවරෙත්ථ පඤ්ඤනති සචෙ සො
අමානං පඤ්ඤං දුසොහමසමි නවබොසමි ඤාති එවං විවරි. එත්ථ
පරිසමණ්ණිලෙ අථ නිං අච්ඡසි. සකලලොකෙ ධනානං වරධනං එතං
ගණ්ඨ ගහෙත්වා ව යෙනිච්ඡසි තෙන ගච්ඡාති.

අකඛණ්ණං නිවසිතං.

එවංව පන වත්ථා රුජා විනෙතසි පණ්ණිතං ගහෙත්වා මාණවො
යථාරුචිං ගමිස්සති තස්ස ගතකාලතො පට්ඨාය මය්ගං මධුරධම්මකථා
දුලලභා භවිස්සති. යනුනිමං ණෙත ධපෙත්වා සරාවාසපඤ්ඤං
පුච්ඡෙත්ථස්සනති. අථ නං එවමාග. පණ්ණිත වූමානං ගතකාලෙ මම මධුර
ධම්මකථා දුලලභා භවිස්සති. අලඛිතධම්මාසනෙ නිසිදිත්වා අත්තනො
ණෙත ධත්වා මය්ගං සරාවාසපඤ්ඤං කපෙථාති. සො සාමුති
සමපරිච්ඡිත්වා අලඛිතධම්මාසනෙ නිසිදිත්වා රඤ්ඤ පඤ්ඤං පුට්ඨො
විස්සරෙජ්ජසි. තත්ථායං පඤ්ඤා.

විධුර වසමානස්ස ගහට්ඨස්ස සකං සරං,
බෙමා චුතති කථං අස්ස කථංඤ අස්ස සඛගහො.
අව්‍යාපජ්ඣං කථං අස්ස සච්චවාදීව මාණවො,
අසමා ලොකා පරං ලොකං කථං පෙච්ච න සොචතීති.

තත්ථ ඔබ්බා චුතති කථං අස්සාති කථං සරවාසං වසන්තස්ස
බෙමා නිබ්බයා චුතති භවෙය්‍ය. කථංඤ අස්ස සඛගහොති වතුබ්බිධොව
සඛගහවත්ථසඛාතො සඛගහො තස්ස කථං භවෙය්‍ය. අව්‍යාපජ්ඣනති
නිදුක්කතා. සච්චවාදීවාති කථංඤ මාණවො සච්චවාදී නාම භවෙය්‍ය.
පෙච්චාති පරලොකං ගතත්වා.

තං තත්ථ ගතිමා සිතිමා මතිමා අත්ථදස්සිමා,
සඛාතා සඛබ්බමානං විධුරෙ එතදබ්බි.

න සාධාරණදුරයා න භුඤ්ජ සාදුමෙකතො,
 න සෙවෙ ලොකායතිකං නෙතං පඤ්ඤාය වදානං.
 සීලවා චතතසම්පන්නො අපමනෙතො විචක්ඛණො,
 නිවානවුත්ති අත්ථො ධුරතො සබ්බෙ ඵුදු.
 සඛගහො ව මිත්තානං සංවිහාගී විධානවා,
 තපෙය්‍ය අන්තපාඨෙන සදු සමණ්ත්‍රාගමණේ.
 ධම්මකාමො සුනාධාරෙ භවෙය්‍ය පරිපුච්ඡකො,
 සක්කච්චං පසිරුපාසෙය්‍ය සීලවනෙන බහුසසුතො.
 සරමාවසමානස්ස ගහට්ඨස්ස සකං සරං,
 බෙමා වුත්ති සියා එවං එවංනු අස්ස සඛගහො.
 අව්‍යාපජේඛා සියා එවං සච්චවාදීව මාණවො,
 අසමා ලොකා පරං ලොකං එවං පෙච්ච න සොචතීති.

තත් නං නන්ධාති භික්ඛවෙ සො තං රුජානං තත් ධම්මසභාය
 ඤ්ඤාගතියා ගතීමා අබ්බොච්ඡින්නවිරියෙන ධිතිමා භුරිසමාය විපුලාය
 පඤ්ඤාය මතිමා සණ්ඨසුබ්බමත්ථදසසිනා ඤ්ඤෙන අත්ථදසසිමා
 පරිච්ඡිද්ධිවා ජාතනඤ්ඤාසංඛාරාය පඤ්ඤාය සබ්බධම්මානං සංඛාරා
 විධුරපණ්ණිතො එතං න සාධාරණදුරයාති ආදී වචනමබ්බුමි. තත්
 යො පරෙසං දුරෙසු අපරජිකිති සො සාධාරණදුරෙ නාම තාදිසො
 නාස්ස න භවෙය්‍ය. සාදුමෙකතොති සාදුරසවණිතභොජනං අඤ්ඤා
 සං අදාමා එකකොච නභුඤ්ජය්‍ය. ලොකායතිකතීති අනත්තිසිතං
 සග්ගමඤ්ඤානං අදායකං අනිය්‍යාණිකං විතණ්ඩසලාපං ලොකායතික
 වාදං නසෙවෙය්‍ය. නෙතං පඤ්ඤාය වදානනති එතං ලොකායතං
 පඤ්ඤාය වසිතං. සීලවාති අබ්බොඛිති පඤ්චසිලෙති සමන්තාගතො.
 චතතසම්පන්නොති සරවාසවතෙතන රුජවතෙතනවා සමන්තාගතො.
 අපමනෙතොති කුසලධම්මෙසු අපමනෙතො. නිවානවුත්තිති අතිමානං
 අකන්ධා නිවවුත්ති මවාදනුසාසනිපට්චිකො. අත්ථොති එඬා
 මච්ඡරියරතීතො. ධුරතොති සොරවෙවන සමන්තාගතො. සබ්බෙති
 පෙමණීයවචනො. ඵුදුති කායවචිවින්නති අථරුසො. සඛගහ
 යාවමිත්තානනති මිත්තසඛගහකාරෙ දානාදිසු යො යෙන සඛගහං
 ඉච්ඡති තස්ස තෙනෙව සඛගාගකො. සංවිහාගීති ධම්මකසමණ්ත්‍රාගමණා
 නඤ්ඤව කපණාදීනඤ්ඤා සංවිහාගකරෙ. විධානවාති එතසම්මං
 කාලෙ කසිද්ධං වට්ඨති ඉමසම්මං වප්පුනති එවං සබ්බකිවෙච්ඡු විධාන
 සම්පන්නො. නපෙය්‍යාති ගතිතගතිතභාජනාති පුරෙකා දදමානො
 තපෙය්‍ය. ධම්මකාමොති පවෙණිධම්මපි සුවරිතධම්මපි කාමය
 මානො පත්ථයමානො. සුනාධාරෙති සුතස්ස ආධාරභූතො. පරි
 පුච්ඡකොති ධම්මකසමණ්ත්‍රාගමණේ උපසඛකමිත්වා කිං ගනෙන
 කුසලනති ආදිවචනෙති පුච්ඡනසීලො. සක්කච්චනති ගාරවෙන. එවංනු
 අස්ස සඛගහොති සඛගහොපියං එවං කතො නාම භවෙය්‍ය. සච්ච
 වාදීති එවං පටිපන්නොයෙව සච්චවාදී නාම සියා.

එවිං මහාසතෙනා රඤ්ඤාසු සරුවාසපඤ්ඤාං කපේනා පලලබ්භා
මරුග්ගා රුජානං වජ්ඣ. රුජාපියා මහාසකකාරං කතා එකසතරුජ
පරිවුතො අතතනො තිවෙසනමෙව ගතො.

සරවාසපඤ්ඤා නිබ්බිනො.

මහාසතෙනා පන නිවතෙනා. අප් නං පුණ්ණකො ආග.

එහිදුති ගම්ඤ්ඤාම දිනෙනා නො ඉඤ්ඤරෙන මෙ,
මෙමෙව්ඨං පටිපජ්ජ එස ධම්මො සනන්තනොති.

තත්ථ දිනෙනා නොති එත්ථ නොති නිපාතමිතතං. ඉඤ්ඤරෙන
මඤ්ඤා දිනෙනාති අනෙථා. සනන්තනොති මම අත්ථං පටිපජ්ජනෙනා හි
තයා අතතනො සාමිකඤ්ඤා අනෙථා පටිපනෙනා හොති. යඤ්ඤවතං
සාමි අත්ථකරණං නාම එසධම්මො සනන්තනො පොරුණක පණ්ණිනානං
සභාවො.

විඬුරපණ්ණිනො ආග.

ජානාමි මාණව තයාගමසම්
දිනෙනාගමසම් තව ඉඤ්ඤරෙන,
නීහඤ්ඤා තං වාසයෙමු අගාරෙ
යෙනදුක්ඛා අනුසාසෙමු පුතෙනති.

තත්ථ කසාගමසම් තයා ලද්ධොගමසම් ජානාමි ලගනෙනා ව
ත අඤ්ඤා ලද්ධො දිනෙනාගමසම් තව ඉඤ්ඤරෙන මම ඉඤ්ඤරෙන
රඤ්ඤා අහං තව දිනෙනා. නීහඤ්ඤාති මාණවක අහං තව බහුපකාරෙ
රුජානං අනොලොකෙනා සච්චමෙව කපේසිං. තෙනාහං තයා ලද්ධො
තිං මම මහන්තභාවං ජානාසි. මයං නිඤ්ඤි දිවසාති තං අතතනො
අගාරෙ වාසෙම තසමා සෙනදුක්ඛා යතතකෙන නාලෙත මයං පුතන
දුරෙ අනුසාසෙමු තං කාලං අභිවාසෙතිති.

තං සුච්ඡා පුණ්ණකො සච්චං පණ්ණිනො ආග. බහුපකාරෙ එස මම
සතතාගමපි අභිමංසමපි වුතෙන අභිවාසෙතබ්බමෙව්ඨාති විනෙතතො.

තං මෙ තථා හොතු වසෙමු නිහං
භුරුතං භවං අජ්ජ සරෙසු කිව්චං,
අනුසාසනං පුතනදුරෙ භවජ්ජ
යථා තසි පච්ඡා සුඛිභවෙය්‍යාති.

තත්ථ නං මෙති යං තිං වදෙසි සබ්බං මම තථා හොතු. භවජ්ජාති
භවං අජ්ජ පටිඤ්ඤා නිහං අනුසාසතු. නාමි පච්ඡාති යථා තසි ගතො
පච්ඡා තව පුතනදුරෙ සුඛි භවෙය්‍ය එවං තං අනුසාසාති.

එවිං වතා පුණ්ණකො මහාසතෙතන සද්ධිසෙද්ධව තස්ස
නිවෙසනං පාවිසි.

තමන්දං පකාසෙතො සන්ධා ආහ.

සාධුති වතාන පහුතකාමො
පකකාමි යකෙබ්බා විධුරෙන සද්ධිං,
තං කුසද්ධර්පසද්ධගයානු විණ්ණං
පාවෙකඛි අනොපුරමරියසෙට්ඨාති.

තන්ද පහුතකාමොති මහාභොගො. කුසද්ධර්පසද්ධගයානු
විණ්ණනති කුසද්ධරෙහි ව ආපසද්ධගයෙහි ව අනුවිණ්ණං. අපිස
සෙට්ඨාති ආචාරඅරියෙසු උත්තමො. පුණ්ණකො යකෙබ්බව තස්ස
අනොපුරං පාවිසි. මහාසතතස්ස පන තිණ්ණං උතුතං අන්ධං
තයො පාසාද. තෙසු එකො කොසෙද්ධා නාම. එකො මසුරෙ නාම.
එකො පියතෙතො නාම.

තෙ සක්ඛාය අයං ගාථා වුත්තා.

කොසද්ධිං මසුරසද්ධි පියසද්ධි කොතං
උපාගමී තන්ද සුරමමරුපං
පහුතහතකං ඛහුඅනතපාණං
මසකකසාරං විශ වාසවස්සාති.

තන්ද නන්ධාති තෙසු තිසු පාසාදෙසු යන්ද තස්මිං සමයෙ අත්තනා
වසති තං සුරමමරුපං පාසාදං පුණ්ණකං ආදිය උපාගමී. උපගතත්වාච
අලඛිතපාසාදස්ස සත්තමාය භූමියා සයනගබ්බසෙද්ධව මහාතලසද්ධි
සජ්ජාපෙත්වා සිරිසයනං පසද්ධපෙත්වා සබ්බං අනතපාණාදි විධිං උපට්ඨා
පෙත්වා දෙවකසද්ධි විශ පසද්ධිසතා ඉත්ථියො ඉමා තෙ පාදපරිවාරිකා
භොනනු අනුකකණ්ඨනො වසාතිති තස්ස නිය්‍යාදෙත්වා අත්තනො
වසනට්ඨානං ගතො. තස්ස ගතභාලෙ තා ඉත්ථියො නානා භූරියාති
ගගෙත්වා පුණ්ණකස්ස පරිවරියාය නව්වාදීති පට්ඨපෙසුං.

තමන්දං පකාසෙතො සන්ධා ආහ.

තන්ද නව්වනති ගායනති
අවහයනති වර වරං,
අච්ඡර විශ දෙවෙසු
නාරියො සමලඛිතතාති.

තන්ද අවහයනති චග්ගරනති වරතො වරං නව්වසද්ධි ගීතසද්ධි
කරෙතතියො පකෙකාසනති.

සමබ්බි කත්වා පමදුති යකබ්බං
අනෙතන පාණෙනව ධම්මපාලො,
අන්දන්මෙවානුවිචිතතයනො
පාවෙකඛි හරියාය තද සකාසෙති.

තත් පමදුගීති පමදුගීවෙව අනන්‍යාණෙනව සමබ්බිකන්තා. ධම්ම පාලොති ධම්මස්ස පාලනො ගොපායකො. අනිත්ථමෙව්‍යාති අත් භූතමෙව අත්. හරිසායාති සබ්බජේට්ඨිකාය හරියාය.

තං වන්දනගඤ්චරසානුලිතං
සුචණ්ණජලේඛානදතික්ඛසාදිසං,
හරියංවචා එති සුණොති හොති
පුත්තාති ආමන්තය තමිනෙනෙතති.

තත් හරිසංවචාති හරියං අවච. ආමන්තයාති පකෙකාස.

සුත්තාන වාකාසං පතිනො අනුජා
සුතිසං වච තමිනති සුතෙතතං,
ආමන්තය වම්මධරති වෙන
පුත්තාති ඉන්ද්‍රවරපුප්ඵයාමෙති.

තත් අනුජාති එවං නාමිකා. සුතිසංවච නමිනති සුතෙතනන්ති සා තස්ස වචනං සුත්තා අස්සුමුඛි රුදමානා මයා සයං ගන්තවා පුතෙන පකෙකාසිතුං අයුත්තං සුතිසං පෙසෙස්සාමිති තස්සා නිවාසට්ඨානං ගන්තවා සා තමිනති සුතෙතතං සුතිසං අවච. ආමන්තයාති පකෙකාස. චම්මධරති වම්මධරෙ සුරෙ සමපෙති අත්තො. ආහරණගණිමෙව ඉධ වම්මන්ති අධිපෙතං තස්මා ආහරණ ධරෙතිපි අත්තො. වෙනෙති තං නාමෙන ආලපති. සුත්තාති මම පුතෙතව ධිතරෙව. ඉන්ද්‍රවර පුප්ඵයාමෙති තං ආලපති.

සා සාග්‍රිති පාසාදං අනුච්චිති. පිතා වො ඔවාදං දතුකාමො පකෙකාසති. ඉදං කීර වො තස්ස පච්ඡිදස්සනන්ති සබ්බමෙවස්ස සුගජ්ජනඤ්ච පුත්තධිතරෙ ව සන්තිපාතෙසි. ධම්මපාලකුමාරෙ පන තං වචනං සුත්තා ව රෙදන්තො කණ්ඨිට්ඨාතිකපරිවුතො පිතු සන්තිකං අගමාසි. පණ්ඩිතොතෙ දිස්වා ව සකභාවෙන සණ්ඨාතුං අයකෙකානෙතො අස්සුපුණ්ණති තෙතෙතති ආලිඛිති. සීගෙ වුමිති. ජේට්ඨිපුත්තං මුහුත්තං හදයෙ නිපජ්ජාපෙත්වා හදයා ඔතාරෙත්වා සිරිගබ්භනො තික්ඛමි මහාතලෙ පලලිකමජේඛි නිසිදිත්වා පුත්තසහස්සස්ස ඔවාදං අදාසි.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

තෙ ආගතෙ මුඛති ධම්මපාලො
වුමිති. පුතෙන අවිකම්පමානො,
ආමන්තසිත්වා ව අවොව වාකාසං
දිත්තාහං රඤ්ඤ ඉධ මාණවස්ස.
තස්සජ්ජහං අත්තසුඛි විධෙයො
ආදය යෙතිච්ඡති තෙන ගච්ඡති,
අහඤ්ච වො සාසිතුං ආගතොසමි
කථං අහං අපරිත්තාය ගච්ඡ.

සචෙ වො රුජ කුරුකෙබ්බතචාසි
 ජනසංඝො පුච්ඡෙය්‍ය පඤ්ඤානාමො,
 කිමාභිජානාථ පුරෙ පුරණං
 කිං වො පිතා අනුසාසෙ පුරන්තො.
 සමාසනා හොථ මයාච සබ්බෙ
 භොතිධ රඤ්ඤො අබ්භතීකො මනුසො,
 නමඤ්ඤං කරිය වදෙථ එවං
 මාභෙව දෙව නති එස ධම්මො;
 විශග්ගරුජස්ස නිගිතජ්චෙවො
 සමාසනො දෙව කථං භවෙය්‍යාති.

තත්ථ ධම්මපාලොති මහාසතෙතො. දිනනාන නති අහං ජයධනෙ
 බණ්ඩෙතො රඤ්ඤො දිනෙතො. නාසංජ්ජිතං අනාසුඛි විධෙය්‍යොති අජ්ජ
 පට්ඨාය නිගමතං අහං ඉමිනා අතතනො සුබෙත අතතනා සුඛි
 තතො පරං පත තස්ස මාණවස්සාහං විධෙය්‍යො සොති ඉතො වතුන්තේ
 දිවසෙ එකාසෙන මං ආදාය යජ්චිත්ති තත්ථ ගච්ඡති. අපට්ඨනාසාති
 තුමහාකං පරිත්තාණං අකාමො කථං ගච්ඡෙය්‍යනති අනුසාසිතුං ආග
 තොසම්. ජනසංඝොති මිත්තගන්තෙන මිත්තජනස්ස සකිංතකරො.
 පුරෙපුරුණන්ති ඉතො පුබ්බෙ තුමෙහ කිං පුරුණං අභිජානාථ. අනු
 සාසෙති අනුසාසි. එවං තුමෙහ රඤ්ඤො පුට්ඨා අමහාකං පිතා ඉමඤ්ඤි
 මඤ්ඤි ඔවාදං අදාසිති කථෙය්‍යාථ. සමාසනාහොථාති සචෙ පත
 වො රුජ මයා දිනතස්ස ඔවාදස්ස කපිහකාලෙ එථ තුමෙහ අජ්ජ
 මයා සද්ධිං සමාසනා හොථ. භොතිධ රඤ්ඤො අබ්භතීකො
 මනුසොති ඉධ රුජකුලෙ තුමෙහති අඤ්ඤො කො හු රඤ්ඤො
 අබ්භතීකො මනුසොති අතතනො ආසනෙ නිසීද්ධපෙය්‍ය. නමඤ්ඤං
 කරිය වදෙය්‍යාථ. දෙව එවං මා අච්ච නති අමහාකං එස පච්චෙක්ඛිධම්මො,
 විශග්ගරුජස්ස කෙසරී සිහස්ස නිතජ්චෙවො ජරසිගාලො දෙව කථං සමාසනො භවෙය්‍ය. යථා
 සිගාලො සිහස්ස සමාසනො න හොති තථෙව මයං තුමහාකනති.

ඉමං පතස්ස කථං සුත්වා පුත්තධිතරොච ඤ්ඤතිසුභජ්ජගපොරිසාව
 සබ්බෙ සකභාවෙන සණ්ඨාතුං අසකෙකානතො මහාචිරවං චිරවිංසු. තෙ
 මහාසතෙතො සඤ්ඤපෙසිති.

සෙකඛණ්ඩං නිට්ඨිතං.*

අථ සො තෙ ඤ්ඤායො උපගන්ත්වා තුණ්හිභුතෙ දිස්වා තාතො
 මාවින්නසිත්ථ සබ්බෙ සකිංඤ අතිච්චා යසොනාම විපතතිපරියොසානො
 අපිච තුමහාකං රුජවසතිං නාම යසපටිලාභකාරණං කථෙය්‍යාමි තං
 එකභවිතතා සුණාථාති බුද්ධිලිප්තාය රුජවසතිං නාම පට්ඨපෙසි.

තමත්ථං පකාසෙතෙතො සත්ථො ආග.

සො ව මිත්තෙ අමච්චෙ ව සද්දකසො සුභදං ජනෙ,
අලිතමනසඛකපෙසා විබුරො එතදවුචි.

එඑයොසා රුජවසතිං නිසිදිකා සුඤ්ඤාං මෙ,
යථා රුජකුලං පතෙතා යසං පොසො නිගච්ඡතිති.

තත්ථ සුභදං ජනෙති සුභජ්ජනෙ. එඑයොසාති එඑ අයොසා පියසමුද්ධවාරෙන පුත්තො ආලපති. ඤජවසතිනති මයා වුච්චමානං රුජ පරිවරියං සුඤ්ඤාං. සථාති යෙන කාරණෙන. ඤජකුලං පතෙතා උප සඛකමනො රඤ්ඤා සතතිකෙ වරතොසා පොසො යසං නිගච්ඡති තං කාරණං සුඤ්ඤාංති අනෙථා.

තති රුජකුලං පතෙතා අඤ්ඤානො ලභතෙ යසං,
තාසුරො නපි දුමෙමධො තප්පමතොසා කුද්දවනං.

යද්දසා සිලං පඤ්ඤාඤා සොචෙය්‍යඤ්ඤාධිගච්ඡති,
අථ විසාසතො තාමති ගුණාඤ්ඤාසා තරකතිති.

තත්ථ අඤ්ඤානොති අපාකටගුණො අවිදිතකම්මාපදනො. නාසු ඤති න අසුරො භීරුජාතිකො. යද්දසා සිලනති යද්ද අසා සෙවකසා රුජා සිලඤ්ඤා පඤ්ඤාඤා සොචෙය්‍යඤ්ඤා අධිගච්ඡති ආචාරසම්පන්නඤ්ඤා ඤාණබලඤ්ඤා සුබිභාවඤ්ඤා ජානාති. අථ විසාසතො තාමති රුජා තමති විසාසති විසාසං කාරොති අත්තනොච ගුණං අසා න රකති ති ගුණති කපෙති.

තුලා යථා පග්ගතිතා සමදණ්ඩා සුඛාරිතා,
අජ්ඣිචෙය්‍යා න විකාමෙපය්‍ය ස රුජවසතිං වසෙ.

තුලා යථා පග්ගතිතා සමදණ්ඩා සුඛාරිතා,
සබ්බාති අභිසමොනානොසා ස රුජවසතිං වසෙති.

තත්ථ තුලා යථාති යථා එසා වුත්තප්පකාරා තුලා න ඕනමති න උත්තමති එවමෙවං රුජසෙවකො කිසම්චිදෙව කාමෙව රඤ්ඤා ඉදං නාම කාරෙගිති අජ්ඣිචෙය්‍යා ඡතුර්දිගතිවසෙත න විකාමෙපය්‍ය සබ්බකිච්චෙසු පග්ගතිතුලාචි ය සමො භවෙය්‍ය. ස ඤජවසතිනති සො එවරුපො සෙවකො රුජකුලෙ වාසං වසෙය්‍ය රුජානං පරිවරෙය්‍ය එවං පරිවරතොසා පත යසං ලභෙය්‍යාති අනෙථා. සබ්බාති අභි සමොනානොනාති සබ්බාති රුජකිච්චාති කාරෙතොසා.

දිවා වා යදිවා රතතිං රුජකිච්චෙසු පණ්ණිතො,
අජ්ඣිචෙය්‍යා න විකාමෙපය්‍ය ස රුජවසතිං වසෙ.

දිවා වා යදිවා රතතිං රුජකිච්චෙසු පණ්ණිතො,
සබ්බාති අභිසමොනානොසා ස රුජවසතිං වසෙ.

යො වසා සුකතො මඤ්ඤා රඤ්ඤාසු සුප්පට්ඨාදිතො,
න තෙන වුත්තො ගච්ඡෙය්‍ය ස රුජවසතිං වසෙති.

තත් නි විභවෙසයාති අනවමානො තාති කිව්වාති කරෙය්.
 සොවසායාති යොව රඤ්ඤ ගමණමයො සුතනො අස්ස රඤ්ඤ
 සුපට්ඨාදිතො සුමනඛිතො ඉමිනා මයොන ගච්ඡාති වුතෙතපි තෙන
 න ගච්ඡෙය්.

න රඤ්ඤ සමකං භුඤ්ඤ කාමභොගෙ කුදුවනං,
 සබ්බත් පච්ඡතො ගච්ඡ ස රුජවසතිං වසෙ.

න රඤ්ඤ සදිසං වත්ථං නමාලං න විලපනං,
 ආකප්පං සරකුතතිං වා න රඤ්ඤ සදිසමාවරෙ;
 අඤ්ඤ කරෙය් ආකප්පං ස රුජවසතිං වසෙති.

තත් න රඤ්ඤාති රඤ්ඤ කාමභොගෙන සමං කාමභොගං
 න භුඤ්ඤෙය් තාදිසස්ස භි රුජා කුජ්ඣති. සබ්බත්ථාති සබ්බසු රූපා
 දිසු කාමගුණෙසු රඤ්ඤ පච්ඡතොව ගච්ඡෙය් භිතතරමෙව
 සෙවෙය්සාති අත්ථා. අඤ්ඤං ඛරෙය්සාති රඤ්ඤ ආකප්පතො
 අඤ්ඤමෙව ආකප්පං කරෙය්. ස භ්ජවසතිංවසෙති සො පුග්ගලො
 රඤ්ඤ උපගතනා වාසං වසෙය්.

කිලෙ රුජා අමච්චති හරියාති පරිවාරිතො,
 නාමච්චා රුජහරියාසු භාවං කුබ්බථ පණ්ණිතො.

අනුභූතො අවපලො තිපකො සංවුතින්ද්‍රියො,
 මනොපණ්ණිසම්පන්නො ස රුජවසතිං වසෙති.

තත් භාවනා විසාසවසෙන අබ්පායං. අවපලොති අමණිත
 සිලො. තිපකොති පරිපක්කඤ්ඤො සංවුතින්ද්‍රියොති පිතිත
 ඡන්ද්‍රියො රඤ්ඤවා අභිභව්වඩ්ඛාති ඔරොධොවස්ස න ඔලොකෙය්.
 මනොපණ්ණිසම්පන්නොති අවඤ්චලෙන සුඤ්ඤ ඵපිතෙන විතෙතන
 සමන්තාගතො.

නාස්ස හරියාති කිලෙය් නමනෙය් රහොගතො,
 නාස්ස කොසා ධනං ගණෙය් ස රුජවසතිං වසෙ.

නාතිදුතනං බහුං මඤ්ඤ න මද්දං පුරං පිවෙ,
 නාස්ස දයෙ මිගං හඤ්ඤ ස රුජවසතිං වසෙ.

නාස්ස පිඨං නපලලිකං න කොව්ඡං න නාගං රථං,
 සමමනොමතිති ආරුහෙ ස රුජවසතිං වසෙ.

නාතිදුරෙ හවෙ රඤ්ඤ නාව්වාසනෙත විවකඤ්ඤො,
 සමෙකඤ්ඤස්ස නිවෙස්ය සන්දියනෙතො සහතතුතො.

නවෙ රුජා සබ්බා භොති න රුජා භොති මෙට්ඨනො,
 බිප්පං කුජ්ඣනති රුජානො සුකෙනතතිවි සට්ඨිතං.

න පුජිතො මඤ්ඤමානො මෙධාච්චි පණ්ණිතො තරො,
 ඵරුසං පතිමනෙතය් රුජානං පරිසංගතනති.

තත් නි මහෙත්තසාති තස්ස රක්ඛෙත්ත භරියාති සද්ධිං නෙව කිලෙය්‍ය
න රහො මනෙතය්‍ය. භොසා ඛනිනති රක්ඛෙත්ත භොසා ඛනං නපෙ
නෙත්වා ගණෙතය්‍ය. නි මද්දසාති තාසා රුජසෙවකො නාම මද්දපාය සුරං
න පිවෙය්‍ය. දුග්ගති දිත්තාභයෙ මිගදුගෙ. භොවස්සනති හද්දපිඨං. සම්ම
නොමග්ගි අහං කම්මිකො හුච්චං එවං කරෙමිති න ආරුහෙය්‍ය.
සමමතඛෙත්තස්ස නිවෙසිත්තසාති අස්ස රක්ඛෙත්ත පුරතො වුද්දකම්මනාත
කථාසම්මන්තොති නිවෙසිය්‍ය. සද්දිස්සත්තො සහනතුන්තොති සො
සෙවකො. තස්ස සහතුන්තො දිස්සන්තොති නිවෙසිය්‍ය. සුත්තන්තොති
අකම්මිති පතිනෙත විතිසුකාදිනා සම්පිතං අකම්මි පකතිභාවං ජහන්තං.
යථා කුජ්ඣති නාම එවං කුජ්ඣනති න තෙසු විස්සාසො කාතබ්බො.
සුථිනො මසෙත්තමානොති අහං රුජසුථිනොමග්ගිති මසෙත්තමානො.
එරුක්කනති යෙන සො කුජ්ඣති තථාරූපං න මනෙතය්‍ය.

ලඞ්ඛවාරෙ ලභෙ වාරං නෙව රුජ්ජු විස්සසෙ,
අග්ගිව යතො නිවෙසිය්‍ය ස රුජවසනිං වසෙ.

පුත්තං වා භාතරං සං වා සම්පග්ගන්තොති ඛතියො,
ගාමෙති නිගමෙතිවා රටෙයි ජනපදෙති වා;
තුණ්ති භූතො උපෙකෙති යා න හණෙ ඡේකපාපකනති.

තත් ලඞ්ඛමාගෙ ලභෙමාරනති අහං නිප්පට්ඨාරෙ ලඞ්ඛවාරෙති
අප්පට්ඨාරෙත්වා න පටිසෙ පුනපි වාරං ලභෙය්‍ය පට්ඨාරෙත්වා
පටිසෙය්‍යාති අත්තො. සත්තොති අප්පට්ඨෙත්වා හුච්චා. භානිත්තං සංචාති
සකං භාතරං වා. සම්පග්ගන්තොති අපුකගාමං වා අපුකනිගමං වා
අස්ස දෙමාති යද සෙවකෙති සද්ධිං කපෙති. නිගණෙ ඡේකපාපකනති
තද්ද ගුණංවා අගුණං වා න හණෙය්‍ය.

හත්ථාරුහෙ අනිකට්ඨෙ රපිකෙ පතතිකාරකෙ,
තෙසං කම්මාවදුනෙත රුජා වසෙති වෙනතං;
න තෙසං අනතරං ගවෙජ් ස රුජවසනිං වසෙ.

වාපොවුහුදරෙ ධිරෙ වංසොවාපි පකම්මියො,
පටිලොමං න වනෙතය්‍ය ස රුජවසනිං වසෙ.

වාපොවුහුදරෙ අස්ස මවෙජාවස්ස අජ්ඣතවා,
අප්පාසි නිපකො සුරෙ ස රුජවසනිං වසෙති.

තත් නි ගෙසං අනතරං ගවෙජ් තෙසං ලාභස්ස අනතරං නගවෙජ්
අනතරං නකරෙය්‍ය. මංගෙසාති යථා වංසගුම්මතො උග්ගතවංසො
වානෙත පහවකාලෙ කම්මති එවං රක්ඛෙත්ත කම්මනාලෙ කම්මෙය්‍ය.
වාපොවුහුදරෙති යථා වාපො ධිහු න මගොදරො හොති එවං න
මගොදරො සියා. අජ්ඣතවාති යථා මවෙජා අජ්ඣතයා න කපෙති
තථා මද්දකථාය අජ්ඣතවා හවෙය්‍ය. අප්පාසිති හොජනෙ
මතකඤ්ඤා.

න බාලහං ඉපීං ගවේශයා සමපයාං තෙජසබ්බයං,
කාසං සාසං දරං බලයං ඛිණ්ණමෙධො තිගව්ඡති.

නාතිවෙලං පභාසෙය්‍ය න තුණ්ණි සබ්බද්‍ය සියා,
අවිකිණ්ණං මිතං වාවං පතෙන කාලෙ උදිරයෙ.

අකෙකාධනො අසබ්බධො සවෙවා සණ්ඨො අපෙසුණො,
සමථං ගිරං න භාසෙය්‍ය ස රුජවසතිං වසෙති.

තත්ථ න බාලානති පුතපුත න ගවේශයා. තෙජසබ්බයනති එවං ගව්ඡන්තො හි පුරිසො තෙජසබ්බයං පාපුණාති. තං පය්‍යන්තො බාලහං න ගවේශයා. දරනති කායදරථං. බලයනති දුබ්බලභාවං. ඛිණ්ණමෙධොති පුතපුත කිලෙසරතිවසෙන ඛිණ්ණපඤ්ඤා පුරිසො එතෙ කාසාදයො තිගව්ඡති. නාතිවෙලනති තාතා රුක්ඛං සනතිකෙ පමාණාතිකකතං නභාසෙය්‍ය. පතෙන කාලෙති අතතනො වචන කාලෙ සමපතෙන. අසබ්බධොති පරං අසබ්බධොතො. සමථනති නිරන්තං.

මාතෘපෙතතිහරෙ අය්‍ය කුලෙජෙට්ඨාපවායකො,
ගිරිමිත්තපසමපතො ස රුජවසතිං වසෙ;

විනිතො සිප්පවා දන්තො කතතො නියතො මුද්ද,
අප්පමතො සුචි දකෙඛා ස රුජවසතිං වසෙ.

නිවාතවුතති වදොසු සප්පතියො; සභාරවො,
සුරතො සුබසමහාසො ස රුජවසතිං වසෙ.

ආරකා පරිවජෙය්‍ය සහිතුං පතිතං ජනං,
භතතාරඤ්ඤවුදිකෙඛය්‍ය අනඤ්ඤය්‍ය ව රුජිනොති.

තත්ථ විනිතොති ආචාරසමපතො. සිප්පවාති අතතනො කුලෙ සිකතිබබ්බ සිප්පෙන සමන්තාගතො. දන්තොති ඡත්ත වාරෙත්ත නිබ්බි සෙවනො. කතතොති සමපාදිතතො. නියතොති යසාදිං නියාය අවලසභාවො. මුද්දති අතතිමාති. අප්පමතොති කතතබ්බ කිවෙත්ත පමාදරතිතො. දකෙඛාති උපට්ඨානෙ ඡෙතො. නිවාතවුතති නිව වුතති. සප්පතියොති ගරුසංවාසං වසනසිලො. සහිතුං පතිතනති පරරුක්ඛි රඤ්ඤා සනතිකං ගුහාරකකණ්ටසෙන වා පටිච්ඡන්ත පාකටකරණ්ටසෙන වා පෙසිතං තථාරුපෙන හි සද්ධිං කප්පෙතො රඤ්ඤා සමමුබ්බව කප්පෙය්‍ය. භතතාරඤ්ඤවුදිකෙඛය්‍යාති අතතනො සාමිකමෙව ඔලොකෙය්‍ය. අනඤ්ඤය්‍ය ව රුජිනොති අඤ්ඤය්‍ය රඤ්ඤා සනතිකෙ න ගවෙය්‍ය.

සමණෙ වුභමණෙවාපි සිලවනෙත බහුය්‍යුතෙ,
සකකච්චං පසිරුපාසෙය්‍ය ස රුජවසතිං වසෙ.

සමණෙ වුභමණෙවාපි සිලවනෙත බහුය්‍යුතෙ,
සකකච්චං අනුචාසෙය්‍ය ස රුජවසතිං වසෙ.

සමණේ බ්‍රාහ්මණෙවාපි සීලවනො ඛත්‍රස්සුතෙ,
තපෙය්‍ය අත්තපාණෙන ස රුජවසතිං වසෙ.

සමණේ බ්‍රාහ්මණෙවාපි සීලවනො ඛත්‍රස්සුතෙ,
ආසජ්ජ පඤ්ඤා සෙවෙථ ආකඛං චුද්ධිමත්තනොති.

තත් සත්තවං පඤ්ඤාපාසෙය්‍යාති ගාරවෙන පුතපුත උප
සඛකමෙය්‍ය. අනුමාසෙය්‍යාති උපොසථවාසං වසනො අනු
වතෙතය්‍ය. තපෙය්‍යාති යාවදන්ද දනෙන තපෙය්‍ය. ආසජ්ජාති
උපගතො. පඤ්ඤාති පණිතෙ. ආසජ්ජපඤ්ඤවා අසජ්ජමාන
පඤ්ඤාති අන්තො.

දිත්තපුබ්බං න භාපෙය්‍ය දුතං සමණොභමණේ,
නව කිඤ්ඤි නිවාරෙය්‍ය දුතකාලෙ වණ්ඤිබ්බකෙ.

පඤ්ඤවා බුද්ධිසම්පන්නො විධානවිධිකොවිදො,
කාලඤ්ඤා සමයඤ්ඤා ව ස රුජවසතිං වසෙ.

උට්ඨානා කම්මධෙයෙය්‍ය අපමනො විචක්ඛණො,
සුසංවිතිත කම්මනො ස රුජවසතිං වසෙති.

තත් දිත්තපුබ්බනි පකතිපටියතං දුතවට්ටං. සමණොභම
ණෙති සමණෙවා බ්‍රාහ්මණෙවා. වණ්ඤිබ්බකෙති දුතකාලෙ වණ්ඤිබ්බකෙ
ආගතෙ දිස්වා කිඤ්ඤි න නිවාරෙය්‍ය. පඤ්ඤාවාති විචාරණපඤ්ඤා
සුපෙතො. බුද්ධිසම්පන්නාති අවෙකල්ලබුද්ධිසම්පන්නො. විධානවිධි
කොවිදොති නානාපකාරෙසු දුසපොරිසාදිතං සංවිදුහතකොට්ඨා
සෙසු ඡෙකො. කාලඤ්ඤාති අයං දුතං දුතං අයං සීලං රක්ඛිතං
අයං උපොසථකම්මං කාතුං කාලොති ජානෙය්‍ය. සමයඤ්ඤාති අයං
කසනසමයො අයං වපනසමයො අයං වොගාරසමයො අයං උට්ඨාන
සමයොති ජානෙය්‍ය. කම්මධෙය්‍යසුති අත්තනො කත්තබ්බකමෙවසු.

බලං සාලං පසුං බෙත්තං ගතතාවස්ස අභික්ඛණං,
මිතං ධඤ්ඤං නිවාපෙය්‍ය මිතඤ්ඤි පාවයෙ සරෙ.

පුත්තං වා භාතරං සං වා සීලෙසු අසමාහිතං,
අනඛකවා හි තෙ බාලා යථා පෙතා තථෙව තෙ;
වොලඤ්ඤි තෙසං පිණ්ඩඤ්ඤි ආසීනානංව දුපයෙ.

දුසෙ කම්මකරෙ පෙය්‍යෙ සීලෙසු සුසමාහිතෙ,
දුක්ඛෙ උට්ඨානසම්පන්නො ආධිපට්ඨමිං ථාපෙය්‍යති.

තත් පසුං බෙත්තනති ගොකුලඤ්ඤව සංසාරානඤ්ඤි. ගහනාති
ගමණසීලො. මිතනති මිතිතො එත්තකනති ඤ්ඤා කොට්ඨසු නිවා
පෙය්‍ය. සරෙති සරෙපි පරිජනං ගණෙතො මිතමෙව පවාපෙය්‍ය
සීලෙසු අසමාහිතනති එවරුපං දුස්සීලං අනාවාරං කිසමිති ආධිපට්ඨ
ට්ඨානෙ න ථපෙය්‍යාති අන්තො. අනඛකවා හි තෙ බාලාති අඛිතමෙතං
මනුස්සානං භාතා ලොකෙ පවුට්ඨතීති කිඤ්ඤාපි ඡෙට්ඨකණ්ට්ඨභාතරෙ

අභිගසමානතාය අභිගනති වුතතා. ඉමෙ පන දුස්සීලා තසමා අභිගසමා න
 හොනති. යථා පන සුසානෙ ඡබ්බිතා පෙනා මහා තථෙව තෙ තසමා
 තාදිසා අධිපච්චරියානෙ න යපෙනබ්බා කුටුඛං හි තෙ විනාසෙනති
 විතරියකුටුඛෙස්සව දුට්ඨෙස්සව රුජසෙවනං නාම තසමපජ්ජති. ආසිනා
 නනති ආගතනො නිසින්නානං ජුතිකභත්තං විය දෙනො සාසවජාදන
 මත්තං දාපෙය්‍ය. උට්ඨානාසමපනෙති උට්ඨානවිරියෙන සමත්තා
 ගතෙ.

සීලවාච අලොලොච අනුරතොවස්ස රුජනො,
 ආථී රහො හිතො තස්ස ස රුජවසතිං වසෙ.

ඡන්දඤ්ඤ රුජනො අස්ස විත්තට්ඨොවස්ස රුජනො,
 අසඬකුසකවතතිස්ස ස රුජවසතිං වසෙ.

උච්ඡාදයෙව නභාපයෙ ධොවෙ පාදෙ අධොසිරං,
 ආගතොපි න කුපෙපය්‍ය ස රුජවසතිං වසෙති.

තත්ථ අලොලොති අලුඥො. විත්තට්ඨොති විතොසිතො රුජ
 විත්තවසිකොති අත්ථො. අසඬකුසකවතතිස්සාති අපටිලොමවතති
 අස්ස. අධොසිරනති පාදෙ ධොවතොපි සිරං අධො කත්වා හෙට්ඨා
 මුඛො වධොවෙය්‍ය න රඤ්ඤ මුඛං උලොකෙය්‍යාති අත්ථො.

කුමහමපි පඤ්ඤාලිං කුරියා වායසං වා පදකඛිණං,
 කිමෙව සබ්බකාමානං දුතාරං ධීරමුත්තමං.

යො දෙනි සයනං වත්ථං යානං ආවසථං ඝරං,
 පජ්ජනෙතාරිව භූතාති හොගෙහි මහිවස්සති.

එසයෙය්‍ය රුජවසති වත්තමානො යථා නරො,
 ආරාධයති රුජානං පූජං ලභති භත්තුසුති.

තත්ථ කුමහමපි පඤ්ඤාලිං කුරියා වායසංවා පදකඛිණෙනති වුද්ධං
 පච්චාසිංසනො හි පුරිසො උදකහරිතං කුමාං දිස්වා තස්ස අඤ්ඤාලිං
 කරෙය්‍ය වායසංවාපි සකුණ්ඤ්ච පදකඛිණං කරෙය්‍ය අඤ්ඤාලිං කත්වා
 පදකඛිණං කරොනාස්ස තෙ කිඤ්චි දාතුං න සකෙකානති. කිමෙවාති
 යො පන සබ්බකාමානං දුතාරං ධීරෙ තං රුජානං කිංකාරණං න
 තමස්සෙය්‍ය රුජායෙව හි නමස්සිතබ්බො වෙච ආරාධෙතබ්බොවාති.
 පජ්ජනෙතාරිවාති මෙකො විය. එසයෙය්‍ය රුජවසතීති අයෙය්‍ය අයං
 මයා කපිතා එසා රුජවසති නාම රුජසෙවකානං අනුසථි. යථාති
 යාය රුජවසතියා වත්තමානො නරො රුජානං ආරාධයති රුජ්‍යඤ්ච
 සනතිකා පූජං ලභති පසංසනති. එවං අසමධුරෙ විධුරෙ බුද්ධලිභ්‍යාය
 රුජවසතිං කථෙසිති.

රුජවසතිකණ්ඩං හිට්ඨිතං.

එවං පුත්තදුරසුභජ්ජාදයො අනුසාසනකයොව තස්ස තයො
දිවසා ජාතා සො දිවසපාරිපුරිං සද්ධිං පානොව නානගරසභොජනං
භුඤ්ඤා රුජානං අපලොකෙති මාණවෙන සද්ධිං ගමිස්සාමිති
සද්ධිගණපරිවුත්තො රුජනිවෙසනං ගන්තො රුජානං වන්දිති එකමන්තො
සිත්තො වත්තබ්බපුත්තකං වට්ඨනං අවොව.

තමන් පකාසෙන්නො සන්ධා ආහ.

එවං සමනුසාසිති සද්ධිසංකං විවක්කණො,
පරිකිණණො සුභදෙති රුජානවුපසංකමි.

වන්දිති සිරසා පාදෙ කතිං ව නං පදකම්ණො,
විදුරො අවච රුජානං පග්ගහෙතින අඤ්ඤිං.

අයං මං මාණවො නෙති කතතුකාමො යථාමතිං,
සද්ධිනන්ධං පවක්කාමි තං සුණොති අරිඤ්ඤමි.

පුත්තො ව මෙ උදිකෙබ්බි යඤ්ච මඤ්ඤං සරෙ ධනං,
යථා පෙච්ච න ගායෙථ සද්ධිසංකං මධි ගතෙ.

යථෙව බලති භූමිං භූමියා ව පතිට්ඨති,
එවෙනං බලිතං මග්ගං එතං පග්ගාමි අවචයනති.

තත් සුභදෙතිති සුභදයෙති සද්ධිමිත්තාදිති. සඤ්චමඤ්ඤනති
යඤ්ච මෙ අඤ්ඤං තයාවෙව අඤ්ඤරුජ්ජිව දින්නං සරෙ අපරිමාණං
ධනං තං සබ්බං තිමෙව ඔලොකෙත්වාසි. ජපමානා පච්ඡා. බලතිති
පක්කලති. එවෙනන්ති එවං එතං අහංති භූමියං බලිති තත්ථෙව
පතිට්ඨිත පුරිසො විශ් වූමෙහසු බලිති වූමෙහසු යෙව පතිට්ඨිතාමි. එතං
පග්ගාමිති යො එස මථ නින්නො රුජා ගොතිති මාණවෙන පුට්ඨස්ස
වූමෙහ අනොලොකෙති සච්චං අපෙක්ඛිති දුස්සංගමස්මිති වදන්තස්ස
අවචයො එතං අවචයං පග්ගාමි. අඤ්ඤා පන දෙසො නත්ති. තං මෙ
අවචයං බමථ. මා මෙ තං හදයෙ කතිං පච්ඡා මම පුත්තදුරෙසු
අපරජ්ජිත්.

තං සුති රුජා පණ්ඩිත තව ගමණං මග්ගං න රුච්චති, මා තිං
අගමා මාණවං නයෙනෙව පකෙකාසිති සාතෙති පටිච්ඡාදෙස්සාම
මග්ගං තං රුච්චතිති දිපෙන්නො ගාථමාහ.

සකකා න ගන්තුං ඉති මග්ගං ගොති
කිති වධිති ඉධ කාතියානං,
ඉධෙව ගොති ඉති මග්ගං රුච්චති
මා තිං අගා උත්තමභූරිපඤ්ඤති.

තත් කිකාති ඉධ රුජගෙහෙයෙව නං පොථෙති මාරෙති.

තං සුති මහාසංඝො දෙව භූමිගාතං එවරුපො අර්කාසයො
අසුත්තොති වති ආහ.

මාහෙවධම්මෙසු මනං පණ්ණිදුති
අනේ ව ධම්මෙ ව සුනේතා භවස්ස,
ධිරඤ්ඤා කම්මං අකුසලං අනරියං
යං කතා පච්ඡා නිරයං චජෙය්‍ය.

නෙවෙස ධම්මො නසුනේතං කිච්චං
අධිරො හි දුසස්ස ජනිඤ්ඤා ඉස්සරො;
සානේතුං කාපෙතුං අපොපි භතතුං
තච මය්‍යකොධස්සි වජාමි වාහනති.

තත්ථ මාහෙවධම්මෙසු මාහෙව අධම්මෙසු අනනේසු අපුඤ්ඤාසු
තච චිත්තං පණ්ණිදුති අනේ. චෙත්සානි යං කම්මං කතාපි අපරමරො
න භොති. අප්ඵ බො පච්ඡා නිරයමෙව උපපජ්ජෙය්‍ය ධිරඤ්ඤා තං
කම්මනති. නෙවෙසානි නෙව එස. අසිංහෙති අයෙයා සාමි.
සානේතුනති එතානි සාතාදිති කාතුං අධිරො දුසස්ස ඉස්සරො සබ්බා
නෙතානි කාතුං ලභති මය්‍යං මාණවෙ අපමනනකොපි කොඩො
තස්සි. දිත්තකාලතො පට්ඨාය චිත්තං සකාරෙතුං වට්ටති වජාමහං
තරිඤ්ඤා ආහ.

එවං වතා මහාසතෙතා රුජානං වජ්ඣිනා රුජොරොධෙව රුජ
පරිසාව ඔවදිනා තෙසු සකහාවෙන අසණ්ඨතිනා මහාවිරවං විර
වනේතසු රුජනිවෙසනා නිකම්භි. සකලනගරවාසිනො පණ්ණිතො කිර
මාණවෙන සද්ධිං ගච්ඡති. එප්පසසිස්සාම නනති රුජබහුණ්ණෙව
තං පසසිංසු. තෙපි මාවිනාසිත්ථ සබ්බෙ සබ්බාරු අනිච්චා දුතාදිසුයෙව
අපමනතා භොථාති ඔවදිනා නිවනේතනා අතතනො ගෙහාති
මුඛො පායාසි. තස්මිං බණ්ණෙ ධම්මපාලකුමාරො භාතිගණපරිවුත්තො
පිතු පච්චුග්ගමණං කරිස්සාමිති නිකම්භෙනා නිවෙසනවාරෙයෙව පිතු
සමුත්ඛො අභොසි. මහාසතෙතා තං දිස්වා සොකං සකාරෙතුං
අසකොකානේතා උපගුණ උරෙ නිපජ්ජාපෙත්වා නිවෙසනං පාවිසි.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

ජෙට්ඨපුත්තං උපගුණ විනෙය්‍ය හදයෙ දුරං,
අසුපුපුණ්ණෙති නෙතෙති පාවිසි සො මහාඝරනති.

ඝරෙ පතස්ස සහස්සපුත්තා සහස්සධිතරො සහස්සභරියා සතන
වණ්ණදුසිසතානි, තෙතිවෙව අවසෙසදුසකම්මකරඤ්ඤාතිත්තෙති ව
සකලනිවෙසනං සුගතව්‍යාපාරිකාතපනිතෙති සාලෙති සාලවනං ඵය
නිරන්තරං අභොසි.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

සාලාව සමපමපිතා මාලුතෙන පමදිතා,
සෙනති පුත්තාව දුරව විබුරස්ස නිවෙසනෙ.

ඉඤ්ඤාසං හරියානං දුස්සත්තසත්තානි ව,
බාහා පග්ගස්ස පක්කන්තුං විඬුරස්ස නිවෙසනෙ.

ඔරොධාව කුමාරාව චෙසියානාව බ්‍රාහ්මණා,
බාහා පග්ගස්ස පක්කන්තුං විඬුරස්ස නිවෙසනෙ.

හත්ථාරුහා අනිකට්ඨා රජිකා පතතිකාරකා,
බාහා පග්ගස්ස පක්කන්තුං විඬුරස්ස නිවෙසනෙ.

සමාගතා ජානපදා නෙගමාව සමාගතා,
බාහා පග්ගස්ස පක්කන්තුං විඬුරස්ස නිවෙසනෙ.

ඉඤ්ඤාසං හරියානං දුස්සත්තසත්තානි ව,
බාහා පග්ගස්ස පක්කන්තුං කසමා නො විජ්ඣෙස්සයි.

ඔරොධාව කුමාරාව චෙසියානාව බ්‍රාහ්මණා,
බාහා පග්ගස්ස පක්කන්තුං කසමා නො විජ්ඣෙස්සයි.

හත්ථාරුහා අනිකට්ඨා රජිකා පතතිකාරකා,
බාහා පග්ගස්ස පක්කන්තුං කසමා නො විජ්ඣෙස්සයි.

සමාගතා ජානපදා නෙගමාව සමාගතා,
බාහා පග්ගස්ස පක්කන්තුං කසමා නො විජ්ඣෙස්සයි.

තත් සෙත්තීති මහාතලෙ ජින්නපපාතපතිතා ආවට්ටනා
සසන්ති. හරියානානි හරියානමෙව ඉඤ්ඤා සංගස්සං. කසමානොති
කොත කාරණෙන අමෙත විජ්ඣෙස්සයිති පරිදෙවුසි.

මහාසතො සබ්බං තං මහාජනං අස්සාසෙඤ්ඤා අවසෙසාති කිළ්වාති
කඤ්ඤා අනෙතාජනං ඔවදිඤ්ඤා ආවිකම්මබලප්පත්තං සබ්බං ආවිකම්මා
පුණ්ණස්ස සන්තිකං ගතං අතතො නිට්ඨිතකිළ්වතං ආරොවෙයි.

තමිත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

කඤ්ඤා සරෙසු කිළ්වාති අනුසාසිඤ්ඤා සකං ජනං,
මහාමවෙව ව හවෙව ව පුත්තදරෙ ව බක්ඛවෙ.

කමමන්තං සංවිධෙඤ්ඤා ආවිකම්මා සරෙ ධනං,
තිබ්බෙව ඉණ්ද්‍යාඤ්ඤා පුණ්ණං එතදමුච්චි.

අවසි තුවං මග්ග නිහං අගාරෙ
කතාති කිළ්වාති සරෙසු මග්ගං,
අනුසාසිඤ්ඤා පුත්තදර මයාව
කරොම කළ්වාත යථා මතිං තෙති.

තත් කමමන්තං සංවිධෙඤ්ඤානි එවමෙවඤ්ඤා කාතුං වට්ටතිති
සරෙ කතබ්බං කමමං සංවිදතිඤ්ඤා. නිබ්බන්ති තත් තත් නිතිතධනං.
ඉණ්ද්‍යානි ඉණ්වසෙන පයොජනං ධනං. සමාමතිංගොති ඉද්දති
තව අජකාසයානුරූපං කරොමාති.

පුණ්ණකො ආහ.

සවෙ හි කතො අනුසාසිතා තෙ
පුත්තා ච දුර ච අනුජීවිතො ච,
හන්දෙහිදුති තරමාතරුපො
දිසො හි අභාපි අයං පුරුෂා.

අසමනීතොව ගණහාහි ආජානියස්ස වාලුධි,
ඉදං පච්ඡිමකං කුශ්ලං ජීවලොකස්ස දස්සනන්ති.

තත්ථ ඝනිකොති සොමනස්ස පටතො යකොධා මහාසත්තං ආලපති.
අද්ධාපිති ගන්තබ්බමග්ගොපි දිසො. අසමනීතොචාති ඉදං සො හෙට්ඨා
පාසාදං අනොතරිත්වා තතොව ගන්තුකාමො අවච.

අථ නං මහාසත්තො ආහ.

සොහං කිය්‍යනු භාසිය්‍යං යස්ස මෙ නත්ථි දුක්ඛතං,
කායෙන වාචා මනසා යෙන ගච්ඡන්තං දුග්ගතින්ති.

තත්ථ සොහං කිය්‍යනු භාසිය්‍යන්ති ඉදං මහාසත්තො අසමනීතොව
ගණහාහිති වුත්තත්තො එවමාහ.

එවං මහාසත්තො සිහනාදං නදිත්වා අසමනිකසෙසරී වීය නිබ්බයො
හුත්වා අයං සාටකො මම අරුටියා මාමුවටිති අබ්බිඨානපාරමිං පුරෙ
වාරිකං කත්වා දළහං නිවාසෙත්වා අස්සස්ස වාලුධිං විගුහිත්වා උභොහි
හන්දෙහි දළහං වාලුධිං ගහෙත්වා විහි පාදෙහි අස්සං උරුසු පළි
වෙසෙත්වා මාණවක ගතිතො මෙ වාලුධි යථාරුටියා යාතිති ආහ.
තස්මිං බණේ පුණ්ණකො මනොමයසිකිවස්ස සඤ්ඤමදුසි. සො
පණ්ණිතං ආදාය ආකාසෙ පක්ඛන්දි.

තමත්ථං පකාසෙත්තො සත්ථා ආහ.

සො අස්සරුජා විධුරං වහන්තො
පක්කාමි වෙහාසයමන්තලිකො,
සාබාසු සෙලෙසු අසජ්ජමානො
කාලාගිරිං බිපපමුපාගමාසිති.

තත්ථ සාබාසු සෙලෙසු අසජ්ජමානොති පුණ්ණකො කීර
වින්නෙසි දුරං අගන්ත්වා ඉමං හිමවන්තපදෙසෙ රුක්ඛපබ්බතෙසු
පොසෙත්තො මාරෙත්වා හදයමංසං ආදාය කලෙබරං පබ්බතන්තරෙ
ජ්ඣෙතිත්වා නාගභවනං ගමිස්සාමිති. සො රුක්කෙ පබ්බතෙව අපරි
හරිත්වා තෙසං මජ්ඣෙතෙව අස්සං පෙසෙසි. මහාසත්තස්සානුභාවෙන
රුක්කානිපි පබ්බතානිපි තස්ස සරීරතො උභොසු පස්සොසු රතන
මත්තං පටික්ඛමන්ති. සො මතො වා නොති පරිවත්තිත්වා මහාසත්තස්ස
මුඛං ඔලොකෙත්තො කඤ්චනාදුසම්ච චිප්පසන්නං දිත්වා අයං එවං න
මරති ඉදුති වාතකකිකොසු වුණ්ණවිපුණ්ණං කරිස්සාමිති කොඛාහිභුතො

විනෝදාසයා සතකම වාතකකකිං පකනිදි. තනො වෙරබෙ වාතෙතිපි තසං අනතරයාහංවං පසන්නො තං ආදය කාලපබ්බතං අගමාසි. තෙනවුත්තං- සාමාසු සෙලෙසු අසජ්ජමානො කාලාගිජිං බිසෙ මුසාගමාසිති.

තත් අසජ්ජමානොති අලගගමානො අපච්ඡිද්ධාදිමානො විදුර පණ්ණිතං වගනො කාලපබ්බතමත්තං උපගතො.

එවං පුණ්ණකෙන මහාසතතං ගගෙහි ගතකාලෙ පණ්ණිතසං පුත්තාදයො පුණ්ණකසං වසතට්ඨානං ගන්තො මහාසතතං අදිස්සා ජිත්තපපාතං පපතීති අපරපරං පච්චමානා මහාසද්දෙන් පරි දෙවිංසු.

තමත්තං පකාසෙන්නො සත්ථා ආහ.

ඉතිසහස්සං හරියානං දුසිසතතසතාති ව,
බාහා පගගග පකකන්දුං යකෙබ්බා බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන
විදුරං ආදය ගච්ඡති.

—පෙ—

සමාගතා ජානපදා නෙගමා ව සමාගතා,
බාහා පගගග පකකන්දුං යකෙබ්බා බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන
විදුරං ආදය ගච්ඡති.

ඉතිසහස්සං හරියානං දුසි සතතසතාති ව,
බාහා පගගග පකකන්දුං පණ්ණිතො සො කුහිං ගතො.

—පෙ—

සමාගතා ජානපදා නෙගමා ව සමාගතා,
බාහා පගගග පකකන්දුං පණ්ණිතො සො කුහිං ගතොති.

මහාසතතං ගගෙහි ආකාසෙන ගච්ඡන්තං දිස්වා ව සුත්වා ව එවමපි නාදිත්වා තෙ සබ්බෙ පුන සකලනගරවාසීහි සද්ධං කන්දන්තා රජඤ්ඤා අගමංසු. රජා මහන්තං පරිදෙවන සද්ධං සුත්වා සිහපසුජරං විවරිත්වා කසමා පරිදෙවතාති පුච්ඡි අථස්ස තෙ දෙව සො කිර මාණවො න බ්‍රාහ්මණො යකෙබ්බා බ්‍රාහ්මණරූපෙන ආගන්තො පණ්ණිතං ආදය ගතො. තෙන විතා අමහාකං ජීවිතං නජි. සචෙ ඉතො සතතමෙ දිවසෙ නාගමිස්සති සකට්ඨකෙති සකට්ඨකස්සෙති දුරුති සබ්බබ්බිත්වා සබ්බෙ අග්ගිං පටිසිස්සාමාති ඉමමත්තං ආරොචෙන්නා ඉමං ගාථමාහංසු.

සචෙ සො සතතරථෙන්න පණ්ණිතො නාගමිස්සති,
සබ්බෙ අග්ගිං පචෙක්ඛාම නත්තෙත්වා ජීවිතෙත නොති.

සමාසමුද්ධාස්ස පරිතිබ්බුතකාලෙපි මගං අග්ගිං පටිසිත්වා මරිස්සා මාති වත්තාරො නාගෙසුං. අහො සුචස්සිතං මහාසතෙන්න නගරමන්ති.

රුජා තෙසං කථං සුඤ්ඤා මධුරකපො පණ්ණිනො මාණවං ධම්මකල්පං පලොභෙතො අත්තනො පාදෙසු පානෙතො න විරසොව සඅසුකි මුඛාති හාසෙතො ආගමිස්සති. මා සොවිත්ථාති හාපමාහ.

පණ්ණිනොව විගතොව විහාපිව විවකකණො,
බිප්පං මොවෙස්සත්තනානං මා හාප ආගමිස්සතිති.

තත් විසේනොති වෙග්ගත්තියා විචාරණපඤ්ඤා සමන්තාගතො. විහාපිති අත්තනත්තං කාරණාකාරණං භාවෙතො දස්සෙතො කපේතුං සමත්තො. විවකකණොති තඤ්ඤානෙව ආනුප්පත්තිකාය කාරණ විඤ්ඤාපඤ්ඤා සුත්තො. මාහාපාති මාහායපං. බිප්පං අත්තනානං මොවෙතො ආගමිස්සතිති අස්සාසෙසි. නාගරුපි පණ්ණිනො රඤ්ඤා කපේතො ගතො හවිස්සතිති අස්සාසං පටිලභිංසුති.

අනගරපෙසාලො නිවසිනො.

පුණ්ණකොපි මහාසත්තං කාලාගිරිමත්තෙ ධපෙතො ඉමස්මිං ජීවමානෙ මස්සා වසිති නාම තත්ථි. ඉමං මාරෙතො හදයමංසං ගහෙතො නාගභවනං ගතො විමලාය දතො ඉරුඤ්ඤා ගහෙතො දෙවලොකං ගමිස්සාමිති විනෙතසි.

තමත්තං පකාසෙතුං සත්ථා ආහ.

සො තත්ත ගතොති විවිත්තයනො
උච්චාවචා වෙතනකා භවතති,
ඉමස්ස ජීවෙන තහත්ථි කිඤ්ඤි
හනත්ථානිමං හදයං ආදිසිස්සන්ති.

තත් සොති සො පුණ්ණකො. තත් ගතොති තත් ගතො කාලාගිරිමත්තෙ සිතො. වෙතනකාති බණේ බණේ උපපජ්ජමානා වෙතනා උච්චාපි අච්චාපි උපපජ්ජන්ති ආනං බො පනෙතං විජ්ජති යං මමෙතස්ස ජීවිතදුකෙ වෙතනාපි උපපජ්ජෙය්‍යාති. ඉමස්ස පන ජීවෙන තසිං නාගභවනෙ මම අප්පමත්තකමපි කිඤ්ඤි කිව්වං තත්ථි. ඉධෙවිමං හනත්ථා අස්ස හදයං ආදිසිස්සාමිති සන්තිට්ඨානමකාසිති අත්තො.

තතො පුත්ත විනෙතසි යනනුනාහං ඉමං සහත්තො අමාරෙතො හෙරවරුපදස්සනෙන ජීවිතකලයං පාපෙය්‍යන්ති හෙරවරකබසරුපං නිමිතිතො ගච්ඡන්තො ආගන්තො නං පානෙතො අත්තරෙ කතො බාදිතු කාමො විය අහොසි. මහාසත්තස්ස ලොමහංසමත්තමපි නාහොසි. තතො සිහරුපෙන මත්තමහාහත්ථි රුපෙනව ආගන්තො දුඝාතිවෙව දනෙතතිව ඔවිජ්ඣිතුකාමො විය හුතො තථාපි අහායත්තස්ස එකදෙණිකතාවප්ප මාණං මහත්තං සප්පට්ඨණං නිමිතිතො අස්සසනො ආගන්තො සකලසරීරං වෙශෙතො මත්තෙකෙ එණං ධාරෙසි. තස්ස සාරජ්ජමත්තමපි

නාහොසි. අථ නං පබ්බතමන්තෙ ධනා පාතොති චුණ්ණවිචුණ්ණං කරුණාමිති මහාවාතං සමුට්ඨංපෙසි. සො තස්ස කෙසෙය්‍යමන්තවපි නොව වාලෙසි. අථ නං තන්තෙව පබ්බතමන්තෙ ධපෙතා හන්ති විශ ඛජ්ජුරිරුක්කං පබ්බතං අපරපරං වාලෙසි. තථාපි නං සිතට්ඨානතො කෙසෙය්‍යමන්තවපි වාලෙතුං නාසකං. තතො සද්දසන්නාසෙනස්ස හදයථාලනං කතා මාරෙණාමිති අනෙතාපබ්බතං පවිසිති, පඨවිඤ්ච නහඤ්ච ඵකතින්තාදං කඤ්ඤො මහානාදං නදි. ඵවමපිස්ස සාරජුමතුමපි නාහොසි. ජානාති හි මහාසතො යකබ්බිහහන්ති නාගරජවසෙහි ආගතොපි වාතවුට්ඨිපබ්බතවලනානං කාරකොපි අනෙතාපබ්බතං පවිසිති නාදං විස්සජේජනොති මාණවොයෙව න අඤ්ඤාති. තතො යකෙඛා විනොසි. නාහං ඉමං බාහිරුපක්කමෙහි මාදෙතුං සතොමි. සහන්තොති පබ්බතපාදං ගන්තා මණ්ඩකෙහි පණ්ඩුසුත්තං පවෙසෙතො විශ නදනො අනෙතාපබ්බතො උග්ගන්තා මහා සත්තං දළහං ගහොති පරිවනොති අධොසිරං තං අනාලමෙ ආකාසෙ විස්සජේසි. තෙන වුත්තං.

සො තන්තෙ ගන්තා පබ්බතමන්තරස්මිං

අනෙතා පවිසිති පදුට්ඨිවිනො,

අසංවුත්තස්මිං ජගතිපපදෙසෙ

අධොසිරං ධාරසි කාතිසානොති.

තන්තෙ ගන්තා පබ්බතමන්තා පබ්බතපාදං ගන්තා තන්තෙ පබ්බතනතරෙ ධනා තස්ස අනෙතා අපවිසිති, පබ්බතමන්තෙ සීතස්ස හෙට්ඨා පඤ්ඤායමානො අසංවුත්තෙ භූමිපපදෙසෙ ධාරෙසිති න ආදි තොව ධාරෙසි තන්තෙ පත තං බිපිති, පණ්ණරසයොජනමත්තං හට්ඨ කාලෙ පබ්බතමුද්ධති සීතොව හන්තං වසෙසිති, අධොසිරං හස්සන්තං පාදෙ ගහොති අධොසිරමෙව උක්ඛිපිති, මුඛං ඔලොකොති මරතීති ඤාති, දුතියං බිපිති, තිංසයොජනමත්තං හට්ඨකාලෙ තථෙව උක්ඛි පිති, මුඛං ඔලොකොති ජිවන්තමෙව දිස්වා විනොසි. සචෙ ඉදුති සට්ඨි යොජනමන්තවපි හස්සිති, න මරිස්සති පාදෙසු නං ගහොති, පබ්බත මුද්ධති පොඨෙති, මාරෙණාමිති අථ නං තතිශමපි බිපිති, සට්ඨි යොජනං හට්ඨකාලෙ හන්තං වසෙසිති, පාදෙසු ගහොති, උක්ඛිපි. මහාසතොපි විනොසි අයං මං පඨමං පණ්ණරසයොජනං බිපි. දුතියං තිංසයොජනං තතිශං සට්ඨි යොජනං. ඉදුති පුත්ත නක්ඛිපිස්සති උක්ඛි පනො යෙව පත පබ්බතමුද්ධති පහරිති, මාරෙණාති. යාව මං උක්ඛිපිති, පබ්බතමන්තෙ න පොඨෙති තාව නං අධොසිරෙ ඔලවනොති මාරණකාරණං පුට්ඨස්සාමිති. සො අතීතො අසත්තාසනො තථා අකාසි. තෙන වුත්තං- ධාරසි කාතිසානොති තික්කත්තුං බිපිති, ධාරසිති අන්තො.

සො ලබ්බමානො නරකෙ පපානෙ
මහබ්බසෙ ලොමහංසෙ විදුග්ගෙ,
අසනනසං කුරුනං කතතසෙට්ඨා
ඉච්චමුචි පුණ්ණකං නාම යකකං.

අරියාවකාසොසි අනරියරූපො
අසඤ්ඤතො සඤ්ඤතසනතිකාසො,
අච්චාතිතං කමමං කරොසි ලුදං
භාවෙ ච තෙ කුසලං තත්ථි කිඤ්චි.

යං මං පපාතසමිං පපාතුමිච්ඡසි
කො භු තච්ඡො මරණෙන මය්හං,
අමානුසය්සෙව තෙ අජ්ජ වණ්ණණා
ආවිකකි මෙ තිං කතමාසි දෙවතාති.

තත්ථ සො ලබ්බමානොති සො කුරුනං කතතසෙට්ඨො තතිශ්වාරෙ
ලබ්බමානො. අපිසාවකාසොති රූපෙන අරියසද්දිසො දෙවචණ්ණේ
හුතො වරසි. අසඤ්ඤතොති කායාදීහි අසඤ්ඤතො දුස්සිලො. අච්චාති
නිකති හිතාතිකතනතං අතිඅතිතං වා. භාවෙ ච තෙති තච විතො
අපමනතකමපි තත්ථි කුසලං. චණ්ණණාති අජ්ජ තචෙදං කාරණං
අමනුසය්සෙව. දෙවතාති යකකානං අනතරෙ කතරයකෙකා නාම තිං.

පුණ්ණකො ආහ.

යදි තෙ පුතො පුණ්ණකො නාම යකෙකා
රඤ්ඤා කුචෙරය්ස හි සො සථිචො,
භුමිකුරෙ වරුණො නාම නාගො
මුහා සුචි වණ්ණබලුපපනො.

තය්සානුජං සිතරං කාමයාමි
ඉරුදුතීං නාම සා නාගකඤ්ඤා,
තය්සා සුමජ්ඣාය පියාය හෙතු
පතාරසිං තුය්ස වධාය සිරාති.

තත්ථ සථිචොති සථිචො අමච්චො. මුහාති ආරොහසමපනො
උඨාපිතකඤ්ඤනරූපසද්දිසො. වණ්ණබලුපපනොති සරිචණ්ණත
කායබලෙනව උපගතො. නය්සානුජනති තය්ස අනුජානං. පතාරසිනති
විතතං පවතෙකසිං. සනතිථානං අකාසිනති අත්ථො.

තං සුතා මහාසතො අයං ලොකො දුග්ගතිතෙන තය්සති
නාගමාණවිකං පත්තොනතය්ස මම මරණෙන කිං පයොජනං තතිතො
ජාතිය්සාමිති විතොතතා ගාථමාහ.

මාගෙව තිං යකක අහොසි මුලෙහා
තථා බහු දුග්ගතිතෙන ලොකා,
කිං තෙ සුමජ්ඣාය පියාය කිච්චං
මරණෙන මෙ ඉබ්බ සුණොම සබ්බනති,

අපංසු පුණ්ණකො ආවිකකතො ආහ.

මහානුභාවස්ස මහොරගස්ස
ධිචුක්ඛාමො ඤාතිහතොහමස්මි,
තං යාමමානං සපුරො අවොච
යථා මං අඤ්ඤිංසු සුඛාමතිතං.

දජ්ජේමු ඛො තෙ සුතනුං සුතෙතතං
සුච්චිතිතං වන්දනලිතතගතතං,
සථෙ තුවං හදයං පණ්ණිතස්ස
ධම්මෙත ලදාං ඉධිමාහරෙසි,
එතෙන විතෙන න කුමාරි ලබ්භා
නාඤ්ඤං ධනං උත්තරිං පත්ථොම.

එවං න මුළුභාසමි සුණොති කතෙත
න වාපි මෙ දුග්ගතිතසමි කිඤ්චි,
හදයෙන තෙ ධම්මලදොති නාගා
ඉරන්දතිං නාගකඤ්ඤං දදනති.

තස්මා අහං තුග්ග වධාය සුතෙතා
එවං මමිතො මරණෙන තුග්ගං,
ඉඤ්චි තං නරකෙ පාතසිත්වා
හනත්වාන තං හදයං ආදිසිස්සනති.

තත්ථ ධිචුක්ඛාමොති ධිචු අත්ථාය විවරාමි. ඤාතිහතොහමස්මිති ඤාතිහතකො නාම අහං, භානති තං නාගකඤ්ඤං යාවමානං. සථාති යස්මා මං සුචුළු එස කාමෙන නිත්තොති සුඛාමතිතං අඤ්ඤිංසු සපුරො දජ්ජේමු ඛො තෙති ආදි අවොච. තත්ථ දජ්ජේමුති දදෙය්‍යාමි. සුභානුනති සුන්දරසරීරං. ඉධිමාහරෙසිති ඉධි ආහරෙය්‍යාසි.

තස්ස තං කථං සුචා මහාසතෙතා විතෙනසි විමලාය මම හදයෙන කිච්චං නසමි වරුණෙන ධම්මකථං සුචා මණ්ණිකා සුපේචා තත්ථ ගතෙන මම ධම්මකථිකභාවො වණ්ණිතො හවිස්සති. තහො විමලාය මම ධම්මකථාය දෙහළො උපපන්නො හවිස්සති. වරුණෙන දුග්ගතිතං ගහෙති, පුණ්ණකො ආණ්ණෙනා හවිස්සති ස්වායං අතතනා දුග්ගතිතෙන මං මාරෙතුං එවරුපං දුක්ඛං පාපෙසි. මම පණ්ණිත භාවො ආනුපපත්තිකාරණවිඤ්ඤාසමත්තා ඉමස්මිං මං මාරෙතෙන කිං කරිස්සති. හන්ද නං මාණවි සංචුතරධම්මං නාම ජානාමි. යාවාහං න මරමි තාච මං පබ්බතමුද්ධාති නිසිදපෙචා සංචුතරධම්මං සුණ පච්ඡායං ඉච්ඡෙති තං කරෙය්‍යාසිති වචා සංචුතරධම්මං වණ්ණිතෙනා අතතනො ජිවිතං ආහරුපෙය්‍යනති. ඥො අධො සිරං ඔලුබ්බෙනායෙව භාථමාහ,

බිප්පං මම උද්ධර කාතියාන
 හදයෙන මෙ යදි තෙ අපි කිව්වං.
 යෙ කෙවිමෙ සාධුනරස්ස ධම්මා
 සබ්බෙව තෙ පාතුකරොමි අජ්ජාති.

තං සුඤ්ඤා පුණ්ණකො අයං පණ්ණිනො දෙවමනුස්සාතං අකපිත
 පුබ්බො ධම්මො භවිස්සති බිප්පමෙව නං උද්ධරිතා සාධුනරධම්මං
 සොස්සාමිති විනොතා මහාසතතං උකම්පිතා පබ්බතමුද්ධති නිසීද
 පෙසි. තමන් පකාසෙනො සන්දා ආහ.

සපුණ්ණකො කුරුතං කතතසෙට්ඨං
 නගමුද්ධති බිප්පං පතිට්ඨපෙතා,
 අස්සන්ධාසිතං සමෙක්ඛියාන
 පරිපුච්ඡි කතතාරං අනොමපඤ්ඤං.

සමුද්ධවො මෙසි තුවං පපාතා
 හදයෙන තෙ අජ්ජ මමපි කිව්වං,
 යෙ කෙවිමෙ සාධුනරස්ස ධම්මා
 සබ්බෙව මෙ පාතු කරොමි අජ්ජාති.

තත් අස්සන්ධානි උද්ධාස්සං සුඤ්ඤා නිසිතං. සමෙක්ඛියානාති
 දිස්වා. සාධුනරස්ස ධම්මාති නරස්ස සාධු ධම්මා සුඤ්ඤරධම්මා.
 මහාසතතො ආහ.

සමුද්ධවො නාසම් අහං පාපාතා
 හදයෙන මෙ යදි තෙ අපි කිව්වං,
 යෙ කෙවිමෙ සාධුනරස්ස ධම්මා
 සබ්බෙව තෙ පාතු කරොමි අජ්ජාති.

තත් නාසමිති තයා අසමි.

අපි නං මහාසතතො කිලිට්ඨසරිරෙස්ස නිහායාමි නාමාති ආහ.
 යකෙතො සාධුති නිහානොදනං ආහරිතා නිහාතකාලෙ මහාසතතස්ස
 දිබ්බදුස්සදිබ්බගනිමාලාදීති දනා අලභිකතපටිශතතකාලෙ දිබ්බ
 භොජනං අදුසි. මහාසතතො භුතතභොජනො කාලාගිරිමන්තං
 අලභිකාරාපෙතා ආසනං පඤ්ඤපාපෙතා අලභිකතාසනෙ නිසීදිතා
 බුද්ධිලිභාය සාධුනරධම්මෙ දෙසෙනො ගාථාමාහ.

යාතානුයාසිව භවාති මාණව
 අඤ්ඤා පාණිං පරිවජ්ජයස්ස,
 මා වස්ස මිතොස්ස කදුචි දුගි
 මා ව වසං අසනිතං නිගවෙජ්ජි.

තත් අඤ්ඤා පාණිං පරිවජ්ජයස්සති අලං ගිතං පාණිං
 මාදහ මා කිංපගි.

යකෙකා සැබිනෙකන කපිතෙ වතතාඳෙ සාධුකරබලෙම බුජ්ඣතුං
අසනෙකානෙතා වින්දාරෙන පුච්ඡි.

කථනනු යාතං අනුයායි හොති
අද්දඤ්ච පාණ්ණිං දහතෙ කථං සො,
අසති ච සා සො පන මිත්තදුබ්බො
අකඛාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමන්තති.

මහාසතෙතාපියං කථෙයි.

අසඤ්චං නොපිච දිට්ඨපුබ්බං
යො ආසනෙතාපි නිමිත්තයෙය්‍ය,
තය්‍යෙච අන්තං පුරිසො කරෙය්‍ය
යානානුයායිති තමානු පණ්ණිතා.

යසෙය්‍යකරතතිමපි සරෙ වසෙය්‍ය
යන්තනපාණ්ණං පුරිසො ලගෙථ,
න තය්‍ය පාපං මනසාපි වෙනයෙ
අදුබ්බපාණ්ණිං දහතෙ මිත්තදුබ්බො.

යසෙ රුක්කසං ඡායාය නිසිදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා,
න තය්‍ය සාබං හඤ්ඤ්‍ය මිත්තදුබ්බොති පාපකො.

පුණ්ණෙමපි වෙනං පඨවිං ධනෙන
දජ්ජිත්ථි යා පුරිසො සමමතාය,
ලඤ්ඤා බණ්ණං අතිමඤ්ඤ්‍යෙය්‍ය තමපි
තාසං වසං අසතිතං න ගවෙජ්.

එවං බො යාතං අනුයායි හොති
අද්දඤ්ච පාණ්ණිං දහතෙ පුනෙවං,
අසති ච සා සො පන මිත්තදුබ්බො
සො ධම්මයො හොති ජ්ඣස්ස අධම්මනති.

තත් අසනපුත්තනති එකාගච්ඡිමපි එකතො අවුත්තපුබ්බං. ආස
නෙතාපිති යො එවරුපං ආසනමනෙතනාපි නිමිත්තෙය්‍ය පගෙව
අනතපාණ්ණදීති. නයෙය්‍යවාති තය්‍ය පුබ්බකාරියං අන්තං කරෙපෙථ.
යානානුයායිති පුබ්බකාරිතාය යාතය්‍ය පුග්ගලය්‍ය අනුයායි පඨමං
කරෙනෙතො යාති නාම පච්ඡා කරෙනෙතො අනුයාති නාමාති එවං
පණ්ණිතා කථෙන්නති. අයං දෙවර්ජ පඨමො සාධුකරබලෙමො. අදුබ්බ
පාණ්ණිනති අදුබ්බකං අනතතො භුඤ්ඤ්‍යනගන්තමෙව දහනෙතාති මිත්ත
දුභි නාම හොති. ඉති අලලගන්තය්‍ය අඤ්ඤාපනං නාම අයං දුතියො සාධු
කරබලෙමො. න නය්‍යාති තය්‍ය සාබංවා පතනංවා න භික්ඛෙය්‍ය නිං කාර
ණං. මිත්තදුබ්බොතිපාපකො ඉති පරිභුත්තවජ්ඣයෙය්‍ය අවෙනතය්‍ය
රුක්කසංවාපි පාපකො හොනෙතො මිත්තදුභි නාම හොති. නිං පන මනුසං
භූතය්‍ය. එවං මිත්තදු අදුබ්බකංනාම අයං තතියො සාධුකරබලෙමො.

දජ්ජිප්පිණානි දදෙය්‍ය ඉප්පියා. සම්මනාසානි අභමෙවස්සා පියො න
අඤ්ඤා වෙසා ඉවජ්ඣිති එවං සුට්ඨමනාය ලද්ධාබ්ඤ්ඤානි අභිචාරස්ස
ඕකාසං ලභිත්වා. අසනීනානි අසඬාමමසමන්තාගතානං. ඉති මාතු
භාමං නිය්‍යාය පාපස්ස අකරණං නාම අයං චතුර්‍යෝ සාධුනරධමෙමා.
සො ධම්මිසො භොගිනි සො තිං දෙවරජ ඉමෙති චතුති නරධමෙ
සමමතෙති සුතොයා ධම්මිකො භොගිනි.

සාධුනරධමමඤ්ඤාං නිට්ඨිතං.

එවං මහාසතොයා යකකස්ස චතොරෙණ සාධුනරධමෙම බුද්ධලිලභාය
කපේසි. තෙ සුණ්‍යොයොව පුණ්ණකො සලකෙති චතුසුපි
ථානෙසු පණ්ණිතො අත්තනො ජීවිතමෙව යාවති. අයං ඛො පන
මය්‍යං පුබ්බ අසජ්ඣතස්සෙව සක්කාරමකාසි. අභමස්ස නිවේසනෙ
තිහං මහනාං යසං අනුභවතො වසිං. අභඤ්ච ඉමං පාපකං
කරෙතොයා මාතුභාමං නිය්‍යාය කරෙමි. සබ්බථාපි අභමෙව මිත්තදුග්ඤ්ඤි
සවෙ පණ්ණිතෙ අපරජ්ඣිස්සාමි න සාධුනරධමෙම චතතිස්සාමි නාම කිං
මෙ නාගමාණවිකාය ඉදුපත්තවාසීනං සඅස්සති මුඛාති හසාපෙනො
ඉමං වෙගෙන තෙත්වා ධම්මසභාය ඕතාරෙස්සාමිති විනොත්වා ආග.

අවසිං අහං තුග්ග නිහං අභාරෙ
අනෙතන පාණෙන උපට්ඨිතොසමි,
මිතොයා මමාසි විසජාමහං තං
කාමං සරං උත්තමපඤ්ඤා ගච්ඡි,
අපි භායතු නාගකුලස්ස අරෝ
අලමපි මෙ නාගකඤ්ඤාය භොතු,
සො තිං සකෙනෙව සුභාසිතෙන
මුතොයාසි මෙ අජ්ජ වධාය පඤ්ඤති.

තත්ථ උපට්ඨිතොසමිති තයා උපට්ඨිතොසමි. විසජාමහං නානති
විස්සරජ්ජමි අහං තං. කාමනාති එකංසෙන. වධායාති වධනො.
පඤ්ඤාති පඤ්ඤාවනන.

අථ නං මහාසතොයා මාණව මා තිං නාව මං අත්තනො සරං
පපසෙසි. නාගභවතමෙව මං නෙතිති වදනො ගාථමාග.

හද තුවං යකක මමමපි තෙති
සසුරනනු තෙ අත්ථං මසි වරස්ස,
මගමපි නාගාධිපතිවිමානං
දකෙමු නාගස්ස අද්ධංපුබ්බනති.

තත්ථ හද්දති වචස්සග්ගත්ථ නිපාතො. සසුරංනුතො අත්ථංමසි
වරස්සති තව සසුරස්ස සත්තකං අත්ථං මසි වර මා නං නාසසි.
නාගාධිපතිවිමානනති නාගාධිපතිඤ්ච විමානඤ්චස්ස නාගස්ස අද්ධං
පුබ්බං පස්සෙය්‍යං.

පුණ්ණකො ආග.

යං වෙ නරස්ස අභිතාය අස්ස
න තං පඤ්ඤා අරහති දස්සනාය,
අථ කෙන වණ්ණෙන අමිත්තගාමං
භූවම්ච්ඡි උත්තමපඤ්ඤා ගතභුතති.

තත් අමිත්තගාමනති අමිත්තස්ස වසනට්ඨානං. අමිත්තසමාග
මනති අත්ථා.

මහාසතෙතො ආග.

අභ්වා පජානාමි අහවපි එතං
න තං පඤ්ඤා අරහති දස්සනාය,
පාපඤ්ච මෙ නපටි නතං භුතිඤ්චි
තස්මා න සඤ්ඤා මරණාගමායාති.

තත් මරණාගමායාති මරණස්ස ආගමාය.

අපිච දෙවරජ මයා තාදිසො කක්කලො ධම්මකථාය පලොභහනිං
මුද්දකතො. ඉදුනෙව මං අලංමෙ තාගමාණවිකාය අත්තනො සරං
යාහිති වදෙසි. තාගරජස්ස මුද්දකරණෙ මම කො භාගෙ නෙහියෙව මං
තත්ථාති. තං පුඤ්ඤා පුණ්ණකො තස්ස වචනං සංග්ගිති සමපට්ච්ඡිති ආග.

ගජච ආනං අභුලානුභාවං
මයා සභා දක්ඛිති එහි කතෙත,
යත්ච්ඡති නව්වතිතෙහි තාගො
රජා යථා වෙස්සවණො නළිඤ්ඤං.

තං තාගකඤ්ඤාචරිතං ගණෙන
තික්ඛිති තිච්චමහො ව රතනිං,
පහුතමාලාං ඛහුපුප්ච්ඡනං
ඕහාසති විජ්ජුර්වනතලිකෙව.

අනෙතන පාණෙන උපෙතරුපං
තච්චති හිතෙහිව වාදිතෙහි,
පරිපුරං කඤ්ඤාති අලභිකතාහි
උපසොගති වත්පිලුකිනෙතාහි.

තත් හඤ්චාති තිපාතමත්තමෙව. ආනිනති තාගරජස්ස වස
නට්ඨානං පච්ඡතො නළිඤ්ඤානති නළිතියං නාම රජධානියං. ගණේ
නාති තං තාගකඤ්ඤානං ගණෙන චරිතං. තික්ඛිතිනති තිච්චං.
අහො ව රතනිඤ්ච තාගකඤ්ඤාතික්ඛිතිනානුක්ඛිතිනං.

සො පුණ්ණකො භූරුතං කතතසෙට්ඨං
තිසිද්ධි පච්ඡතො ආසනසමිං,
ආදාය කතතාරං අනොමපඤ්ඤං
උපානයි හවනං තාගරඤ්ඤං.

පඤ්ඤා ආනං අනුලානුභාවං
අට්ඨාසි කතතො පච්ඡන්තො පුණ්ණකස්ස,
සාමග්ගිපෙකඛි පන නාගරුජා
පුබ්බෙව ජාමාතරමජ්ඣභාසථාති.

තත්ථ සො පුණ්ණකස්සාති භික්ඛවෙ පුණ්ණකො ඵලං නාගභවනං
වණ්ණන්ධා පණ්ණිතං අතතතො ආජඤ්ඤං ආරොපෙත්වා නාගභවනං
තෙසි. ආනිතති නාගරුජස්ස වසනට්ඨානං. පච්ඡන්තො පුණ්ණකස්සාති
පුණ්ණකස්ස තීර ඵතද්දොසි. සවෙ නාගරුජා පණ්ණිතං දිස්වා මුද්
විතොසා භවිස්සති ඉවෙවහං කුසලං නොවෙ තස්ස නං අපස්සන්තස්සෙව
සිකුචං ආරොපෙත්වා ආදාය ගම්ඤ්ජාමිති. අථ නං පච්ඡන්තො උපෙසි.
තෙනවුතතං- පච්ඡන්තො පුණ්ණකස්සාති. සාමග්ගිපෙකඛිති සාමග්ගි
පෙකඛිමානො. සාමං අපෙකඛිතිපි පාඨො. අතතතො ජාමාතරං
පසිසිත්වා පඝමතරං සයමෙව අජ්ඣභාසථාති අත්තො.

නාගරුජා ආහ.

යනනු තුචං අගමා මච්චලොකං
අනෙසමානො හදයං පණ්ණිතස්ස,
කච්චි සම්ඥෙන ඉධානුපතො
ආදාය කතතාරං අනොමපඤ්ඤනති.

තත්ථ කච්චි සම්ඥෙනාති තෙන මනොරථෙන සම්ඥෙන
භිච්චන්තන ඉධාගතොසිති පුච්ඡි.

පුණ්ණකො ආහ.

අයං හි සො ආගතො යං තුමච්ඡසි
ධම්මෙන ලදො මම ධම්මපාලො,
තං පස්සථ සම්මුඛා භාසමානං
සුඛො හවෙ සපුරිසෙහි සඛගමොති.

තත්ථ සංකුමච්ඡසිති යං තුමං ඉච්ඡසි. සන්තුමච්ඡසිති වා පාඨො.
භාසමානනති තං ලොකපාලකං ධම්මපාලං ඉද්දති මධුරෙන සරෙන
ධම්මං භාසමානං සම්මුඛාව පස්සථ සපුරිසෙහි ඵකට්ඨානෙන සමාග
මොති නාම සුඛො හොතිති.

කාලාතිජිකණ්ඩං නිවසිතං.

නාගරුජා මහාසත්තං දිස්වා ගාථමාහ.

අද්ධිපුබ්බං දිස්වාන මච්චො මච්චහයද්දිතො,
ච්චතිතො නාභිවාදෙති තසිදං පඤ්ඤවතාමිවාති.

තත්ථ මාමගිත්තොති භිතො. ඉදං වුත්තං හොති- තිං අද්ධිපුබ්බං
නාගභවනං දිස්වා මරණභයෙනව අට්ටිතො භිතො හුත්වා යං මං න
අභිවාදෙසි ඉදං කාරණං පඤ්ඤවතානං න හොති.

එවං නාගරජාතං පච්චාසිංසනතං මහාසතෙතා න තිං මයා චන්දි
තබ්බොති අවනිච අතතනො සද්දණ්ණාය උපායනොසලලන අහං
වජ්ඣප්පත්තභාවෙන තං න චන්දමිති වදන්තො ගාථාදායමාහ.

නවමති ව්‍යමතිතො නාග නව මච්චුහයද්දිතො,
න වජේඤ්ඤා අභිවාදෙය්‍ය වජ්ඣං වා නාභිවාදෙය්‍ය.

කථං නො අභිවාදෙය්‍ය අභිවාදපයෙථ වෙ,
යං නරො හනතුමිචේත්ඤ්‍ය තං කමමං න උපපජ්ජතිති.

තස්සන්තො- නෙවාහං නාගරජ අද්ධංසුබ්බං නාගභවතං දිස්සා
හිතො මරණභයෙන තජ්ජනො මාදිසස්ස හි මරණභයං නාම තජ්ජ
වජේඤ්ඤා පන අභිවාදෙද්දං වජ්ඣං වා අවජේඤ්ඤාපි අභිවාදෙද්දං න ලහති.
යං හි තරො හනතුං ඉචේත්ඤ්‍ය තං කථංනු අභිවාදෙය්‍ය කථං වා තෙන
අතතානං අභිවාදපයෙථ වෙ තස්සහි තං කමමං න උපපජ්ජති තිස්සද්ධි
කිර මං මාරපෙද්දං ඉධ ආනාපෙසි කථං අහං තං චන්දමිති.

තං සුත්වා නාගරජා මහාසත්තස්ස ථුතීං කරොන්තො දො ගාථා
අභාසි.

එවමේතං යථා බ්‍රුහි සච්චං භාසසි පණ්ඩිත,
න වජේඤ්ඤා අභිවාදෙය්‍ය වජ්ඣං වා නාභිවාදෙය්‍ය.

කථංනො අභිවාදෙය්‍ය අභිවාදපයෙථ වෙ,
යං නරො හනතුමිචේත්ඤ්‍ය තං කමමං න උපපජ්ජතිති.

ඉද්දති මහාසතෙතා නාගරජෙන සද්ධිං පටිසන්තාරං කරොන්තො ආහ.

අසස්සතං සස්සතං නො තවසිදං
ඉද්ධිජ්ජති බලවිරිසුපපතති,
පුච්ඡාමි තං නාගරජෙන මන්තං
කථංනු තෙ ලද්ධමිදං විමානං.

අභිච්ච ලද්ධං පරිණාමජං තෙ
සයං කතං උදුහු දෙවෙහි දින්නං,
අකඛාහි මෙ නාගරජෙන මන්තං
යථෙච තෙ ලද්ධමිදං විමානන්ති.

තත්ත නවසිදන්ති ඉදං තව යසජාතං විමානං වා අසස්සතං සස්සත
සද්ධිං මා බො යසං නිස්සාය පාපමකාසීති ඉමිනා පදෙන අතතනො
ජිවිතං යාමි. ඉද්ධිති නාහිද්ධි ව නාගජ්ජති ව කායබලං වේතසිකවිරියං ව
නාගභවතො උපපත්තිව යස්සද්ධි තෙ ඉදං විමානං පුච්ඡාමි තං නාග
රජ එතමන්තං කථනනු තෙ එතං සබ්බං ලද්ධන්ති. අභිච්ච ලද්ධන්ති
කිනනු තයං ඉදං විමානං එවං සමපන්නං නාගභවතං අභිච්ච අකාර
ණෙන ලද්ධං උදුහු උතුපරිණාමජං තෙ ඉදං උදුහු සයං සහන්තොව
කතං උදුහු දෙවෙහි තෙ දින්නං යථෙච තෙ ඉදං ලද්ධං එතං මෙ අත්තං
අකඛාහිති.

නාගරුජා ආහ.

නාඛිච්ච ලභං න පරිණාමජං මෙ
න සයං කතං නපි දෙවෙහි දින්නං,
සතෙහි කමෙමහි අපාපකෙහි
පුඤ්ඤෙහි මෙ ලභමිදං විමානනති.

තත්ථ අපාපකෙහිති අලාමකෙහි.

මහාසතෙතා ආහ.

කිං තෙ වතං කිං පන බ්‍රහ්මවරියං
කිය්‍ය සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
ඉද්ධිජුහි බලවිරියුපපතති
ඉදඤ්ච තෙ නාග මහා විමානනති.

තත්ථ කිං භො වතනති නාගරුජ පුරිමභවෙ කිං දුතං කිං වතං
අභොසි කො බ්‍රහ්මවරියවාසො කතරසුවරිතස්සෙස ඉද්ධිආදිකො
විපාකොති.

නාගරුජා ආහ.

අහඤ්ච හරියාව මනුස්සලොකෙ
සද්ධා උභො දුතපතී අසුමහා,
ඔපානභූතං මෙ සරං තද්ධි
සන්තපපිතා සමණබ්‍රාහ්මණාව.

මාලඤ්ච ගකිඤ්ච විලෙපනඤ්ච
පදිපියං සෙය්‍යමුපස්සගඤ්ච,
අවජාදනං සයනං අන්තපාණං
සකකච්ච දුතාති අදමහ තත්ථ.

තං මෙ වතං තං පන බ්‍රහ්මවරියං
තස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
ඉද්ධිජුහි බලවිරියුපපතති
ඉදඤ්ච මෙ ධීර මහා විමානනති.

තත්ථ මනුස්සලොකෙහි අඛරවෙධි කාලවම්පානගරෙ. භංමෙ
වතනති තං සකකච්චං දින්නදුතමෙව මය්‍යං වතසමාදුතඤ්ච බ්‍රහ්ම
වරියඤ්ච අභොසි. තස්සෙව ව සුවරිතස්ස අයං ඉද්ධිආදිකො විපාකොති.

මහාසතෙතා ආහ.

එවං වෙ තෙ ලභමිදං විමානං
ජාතාසි පුඤ්ඤානං එලුපපතති,
තස්මා හි බමමං වර අපාමතෙතා
යථා විමානං පුතමාවසෙසිති.

තත් ජානාසිති සචෙ තයා දනානුභාවෙනෙතං ලභිං එවං
සනෙත ජානාසි නාම පුඤ්ඤානං ඵලඤ්ච පුඤ්ඤඵලෙන ත්‍රිබ්බතකං
උපපත්තිඤ්ච. නසමාති යසමා පුඤ්ඤාදති තයා ඉදං ලභිං තසමා සුභ
මාවසෙසිති යථා පුනපි ඉමං නාගභවනං අජකාවසෙසි එවං ධම්මං
වරාති.

නාගරුජා ආභ.

තසිධ සන්ති සමණා බ්‍රාහ්මණා වා
යෙසන්තපාණාති දදෙවු කතෙත,
අකබාති මෙ පුච්ඡිතො එතමන්ථං
යථා විමානං පුනමාවසෙමාති.

මහාසතෙතා ආභ.

භොගී හි තෙ සන්ති ඉඩුපපන්නා
පුත්තා ව දුර අනුජ්චිතො ව,
තෙසු කුචං වචසා කම්මනාව
අසම්පද්ධොව භවාති තිච්චං.

එවං කුචං නාග අසම්පදෙසං
අනුපාලයං වචසා කම්මනාව,
යත්වා ඉධ යාවතාසුං විමානෙ
උභිං ඉතො ගච්ඡසි දෙවලොකන්ති.

තත් භොගීති භොගිතො නාගාති අපො. කෙසුති තෙසු පුත්තාදිසු
භොගීසු වාචාය කම්මෙන ව තිච්චං අසම්පද්ධොව භවි. අනුපාලයාති
එවං පුත්තාදිසුචෙව සෙසසතෙතසුච මෙත්තවිත්තසංඛාරං අසම්ප
දෙසං අනුරක්ඛ. උභිං ඉතොති ඉතො නාගභවනතො උපරි දෙව
ලොකං ගමියසි. මෙත්තවිත්තං හි දුන්නො අතිරෙකතරං පුඤ්ඤන්ති.

නාගරුජා මහාසතතසා ධම්මකථං සුත්වා න සක්කා පණ්ඩිතෙන
බ්බි පපඤ්චං කාතුං විමලාය දසොයො සුභාසිතං සාවෙත්වා දෙහග්‍රං
පරිපසාමෙහත්වා රුජානං තොසෙත්වා පණ්ඩිතං පෙසිතුං වට්ටතිති
විනෙත්වා ගාථමාභ.

අභිං හි සො සොවති රුජසෙධො
තයා විතා යසා කුචං සජ්චො,
දුක්ඛුපතීතොපි තයා සමෙච
විනෙදයා පොසො සුබමාතුරොපිති.

තත් සජ්චොති සච්චො අමච්චො. සමෙච්චොති තයා සහ සමා
ගන්ත්වා. ආතුරොපිති බාලහගිලානොපි සමානො.

තං සුත්වා මහාසතෙතා නාගසා පුත්‍රිං කරොතෙතා ඉතරං ගාථමාභ.

අඬා සතං භාසසි නාග ධම්මං
අනුත්තරං අත්ථපදං සුචිණ්ණං,
එතාදිසියාසු හි ආපදසු
පඤ්ඤායතෙ මාදිසානං විසෙසොති.

තත් සනිනති අඬා සත්තානං පණ්ණිනානං ධම්මං භාසසි. අත්ථ
පදනති හිතකොට්ඨාසං. එතාදිසියාසුහි එවරුපාසු අපදසු එදිසෙ
භයෙ උපට්ඨිතෙ මාදිසානං පඤ්ඤාවනතිානං විසෙසෙ පඤ්ඤායති.

තං සුචා නාගරුජා අතිරෙකත්තරං තුට්ඨො ගාථමාග.

අකෙබ්හි නො තායං මුඛා නු ලද්ධො
අකෙබ්හි නො තායං අපේසි ජුතෙ,
ධම්මෙන ලද්ධො ඉති තායමාග
කථං තුවං හත්මිමස්සමාගතොති.

තත් අකෙබ්හිනොති ආවිකක අමානං. නාසනති තං අයං.
මුඛා නු ලද්ධොති කිනනු මුඛා අමුලෙතෙව ලභී උදහු ජුතෙ අපේසි.
ඉති තායමාගාති අයං පුණ්ණකො ධම්මෙන මෙ පණ්ණිනො ලද්ධොති
වදති. ඉමස්සමාගගොති ත්වං කථං ඉමස්ස හත්ත්ථං ආගතො.

මහාසතෙතා ආග.

යොමිස්සරො තත් අහොසි රුජා
තමයමකෙබ්හි අපේසි ජුතෙ,
සො මං ජිතො රුජා ඉමස්සදුසි
ධම්මෙන ලද්ධොසමි අසාහසෙනාති.

තත් යොමිස්සරොති යො ඉමෙ ඉස්සරො. ඉමස්සදුසිති ඉමස්ස
අදුසි.

මහොරගො අත්තමනො උදයොතා
සුචාන ධිරස්ස සුභාසිතාති,
හත්ථෙ ගහෙත්ථාන අනොමපඤ්ඤං
පාවෙකඛි හරියාය තදු සකාසෙ.

යෙන ත්වං විමලෙ පණ්ණු යෙන භත්තං න රුවවති,
නවමෙතාදිසො වණ්ණො අයමෙසො තමොහුදෙ.

යස්ස තෙ හදයෙනත්ථො ආගතායං පහඬකරො,
තස්ස වාකාං නිසාමෙහි දුලලහං දස්සනං පුත්තති.

තත් පාවෙකඛිති පට්ටො. යෙනාති හදෙදු විමලෙ යෙන
කාරණෙන ත්වං පණ්ණුවෙව යෙනව තෙ භත්තං න රුවවති. නව මෙ
නාදිසො වණ්ණොති පඨවිතලෙ වා දෙවලොකෙ වා නව එතාදිසො
වණ්ණො අඤ්ඤාස්ස කස්සවි අත්ථ යාදිසො එතස්ස ගුණවණ්ණො

පත්‍රවො. අශමෙසො නමොනුදෙ හි යං නිසාය තව දෙහමො
උපතොනො අයං සො සබ්බලොකස්ස තමොනුදෙ. සුභතති සුභ
ඵතස්ස දස්සනං නාම දුලලහනති වදති.

දිසාන තං විමලං භූරිපඤ්ඤං
දසඛතුලිං පඤ්ඤලිං පග්ගහෙතො,
හට්ඨෙන භාවෙන පතීතරූපා
ඉවච්චුචි කුරුතං කතතසෙට්ඨනති.

තත් හට්ඨෙන භාවෙනාති භූට්ඨෙන විතෙතන. පතීතරූපොති
සොමනස්සජාතා. ඉතොපරං-

අද්ධිපුබ්බං දිසාන මචෙවා මච්චුහයද්දිතො,
ව්‍යමතිතො නාතිවාදෙති න ඉදං පඤ්ඤවතාමිව.

තවමති ව්‍යමතිතො නාති තව මච්චුහයද්දිතො,
න වජෙකො අතිවාදෙය්‍ය වජ්ඣං වා නාතිවාදෙය.

කථං නො අතිවාදෙය්‍ය අතිවාදපයෙථ වෙ,
යං නරො හනතුමිචෙජ්‍ය්‍ය තං කමමං න උපපජ්ජති.

ඵවමෙනං යථා බුද්ධි සච්චං භාසසි පණ්ඩිත,
න වජෙකො අතිවාදෙය්‍ය වජ්ඣං වා නාතිවාදෙය.

කථං නො අතිවාදෙය්‍ය අතිවාදපයෙථ වෙ,
යං නරො හනතුමිචෙජ්‍ය්‍ය තං කමමං න උපපජ්ජති.

අසස්සනං සස්සනං නො තවසිදං
ඉද්ධිජ්ජති බලවිරසුපපතති,
පුච්ඡාමි තං නාගකඤ්ඤෙනමත්ථං
කථනනු තෙ ලද්ධිමිදං විමානං.

අභිච්ච ලද්ධං පරිණාමජං තෙ
සයං කතං උදාහු දෙවෙහි දින්නං,
අකබාති මෙ නාගකඤ්ඤෙනමත්ථං
යථෙව තෙ ලද්ධිමිදං විමානං.

නාභිච්ච ලද්ධං න පරිණාමජං මෙ
න සයං කතං නපි දෙවෙහි දින්නං,
සකෙති කමෙමහි අපාපකෙති
පුඤ්ඤෙහි මෙ ලද්ධිමිදං විමානං.

කිං ඉත වතං කිං පත බ්‍රහ්මචරිණං
කිස්ස සුචරිණස්ස අයං විපාකො,
ඉද්ධිජ්ජති බලවිරසුපපතති
ඉදඤ්ච තෙ නාභි මහාවිමානං.

අහඤ්ච බො සාමිකොවාපි මග්ගං
සද්ධාං උභො දුතපතී අනුමහා,
ඔපානතුතං මෙ සරං තදුසි
සන්තපපිතා සමණ්ත්වාහමණා ව.

මාලඤ්ච ගතඤ්ච විලෙපනඤ්ච
පදීපිගං සෙය්‍යමුපසංගඤ්ච,
අවජාදනං සයනමථනපාණං
සකකච්ච දුනානි අදලහ තත්.

තං මෙ චතං තං පන බ්‍රහ්මචරීගං
තස්ස සුචිණ්ණස්ස අගං විපාකො,
ඉද්ධිජුතී බලවිරිසුපපතනී
ඉදඤ්ච මෙ ධිර මහාවිමානං.

ඵවඤ්ච තෙ ලභමිදං විමානං
ජානාසි පුඤ්ඤානං ඵලුපපතනී,
තසමාහි ධම්මං වර අපපමනතා
යථා විමානං පුනමාවසෙසි.

තාසිධ සන්ති සමණා බ්‍රාහ්මණා වා
යෙසන්තපාණානි දදෙමු කතෙත,
අකබාහි මෙ පුච්ඡිතො ඵතමත්ථං
යථා විමානං පුනමාවසෙම.

හොහි හි තෙ සන්ති ඉටුපපනතා
පුතතා ව දුර අනුජීවිතො ව,
තෙසං තුවං වචසා කමමනා ව
අසමපදුට්ඨාව හවාහි නිච්චං.

ඵවං තුවං නාහි අසමපදෙසං
අනුපාලග වචසා කමමනා ව,
ඌනා ඉධ යාවතාසුං විමානො
උභං ඉතො ගච්ඡසි දෙවලොකං.

අභාහි සො සොචනී රුජසෙට්ඨා
තයා විතා යස්ස තුවං සජ්චො,
දුක්ඛුපතීතොපි තයා සමෙච්ච
විජ්ජෙය්‍ය පොසො සුඛමාතුරෙපි.

අභා සතං භාසසි නාහි ධම්මං
අනුතතරං අත්ථදං සුචිණ්ණං,
ඵතාදිසියාසු හි ආපදසු
පඤ්ඤායතෙ මාදිසානං විසෙසො.

අකෙකිනි නො තායං මුඩානු ලඟො
අකෙකිනි නො තායමපෙසි ජුනෙ,
බලෙමන ලඟො ඉති තායමාහ
කථං තුචං හත්ථිමසොමාගතො.

සො මසොරෙ තත් අහොසි රජා
තමයමකෙකි අපෙසි ජුනෙ,
සො මං ජනො රජා ඉමසොදසි
බලෙමන ලඟොසම් අසාහසෙනාති.

ඉමාසං ගාථානං හෙට්ඨාචුත්තනසෙතෙවනො චෙදිතබ්බො.

යදෙව වරුණො නාගො පඤ්ඤං පුච්ඡිත්ථ පණ්ඩිතං,
තදෙව නාගකඤ්ඤාපි පඤ්ඤං පුච්ඡිත්ථ පණ්ඩිතං.

යදෙව වරුණො නාගං ධිරෙ තොසෙසි පුච්ඡිතො,
තදෙව නාගකඤ්ඤාපි ධිරෙ තොසෙසි පුච්ඡිතො.

එවං තොසිතෙ පන-

ලභොපි තෙ අත්තමනෙ විදිනි,
මහොරගං නාගකඤ්ඤාදො ධිරෙ,
අච්ඡිමසි අභිතො අලොමහට්ඨො,
ඉච්චමුචි වරුණො නාගරජං.

මා රෙඛසි නාග අයාහමසම්
යෙන තව අනො ඉදං සරීරං,
හදයෙන මංසෙන කරෙති නිව්චං
සයං කරිසාමි යථාමනිං තෙති.

තත් අච්ඡිමසිති නික්කලෙපා. අලොමහට්ඨොති හයෙන අහට්ඨ
ලොමො. ඉච්චමුචිති විමංසනවසෙන ඉති අමුචි. මාගෙබ්බිති
මිත්තදුභි කමමං කරෙමිති මාහාසි. කථනානු ඛො ඉමං ඉදති-හතිසා
මිති මා විනෙතයි. නාගාති වරුණං ආලපති. අයාහමසමිති අයං අහං
අසම්. අයමෙව වා පාඨො. සසං කරිසාමිති සවෙ නිං ඉමසා මෙ
සනතිතෙ බලෙමා සුතොති මං මාරෙතුං න විසහසි අහමෙව යථා
තවජ්ඣාසයො තථා සයං කරිසාමිති.

නාගරජා ආහ.

පඤ්ඤා හවෙ හදයං පණ්ඩිතානං
තෙත්තසමා පඤ්ඤාය මයං සුත්ථො,
අනුත්තාමො ලහතජ්ජ දුරං
අජෙව නං කුරුයො පාපයාතුති.

තත්ථ භොග්‍යාමිහාති තෙ මයං තච පඤ්ඤාය සනතුට්ඨා. අනුභ
නාමොති සම්පුණ්ණකාමො පුණ්ණකො යක්ඛසෙනාපති. ලහනජ්
දුරනති ලහතු අජ්ඣ දුරං දදුමස්ස ධිතරං ඉරුඤ්ඨිං. පාපසාතුති
අජේජව තං කුරුරට්ඨං පුණ්ණකො පාපෙතු.

එවං වතීයා වරුණො ඉරුඤ්ඨිං පුණ්ණකස්ස අදුසි, සො තං ලභිතා
තුට්ඨවිතෙනා මහාසතෙනන සද්ධිං සලලපි.

තමත්ථං පකාසෙනෙනා සත්ථා ආහ.

ස පුණ්ණකො අතතමනො උදයො
ඉරුඤ්ඨිං නාගකඤ්ඤං ලභිතා,
හට්ඨන භාවෙන පතීතරුපො
ඉට්ඨමුච්චි කුරුතං කතතසෙට්ඨං.

හරියාය මං තිං අකරී සමඛති.
අහඤ්ඤා තෙ විධුර කරොමි කිට්ඨං,
ඉමඤ්ඤා තෙ මණ්ණිරතනං දදුමි
අජේජව තං කුරුයො පාපසාමිති.

තත්ථ මණ්ණිරතනනති පණ්ණිත අහං තෙ ගුණෙසු පසනො
අරහාමි තවානුච්චිකං කාචුං තස්මා ඉමඤ්ඤා තෙ චක්ඛවතතිපරිභොගං
මණ්ණිරතනං දෙමි අජේජව ච තං ඉඤ්ජපතතා පාපෙමිති.

අථ මහාසතෙනා තස්ස ථුතිං කරොනෙනා ඉතරං ගාථමාහ.

අජේය්‍යමෙසා තච ගොතු මෙතති
හරියාය කච්චාන පියාය සද්ධිං,
ආනන්දී විතෙනා සුමනො පතීතො
දතීයා මණ්ණිං මං ච නසිඤ්ජතතනති.

තත්ථ අජේය්‍යමෙසාති එසා තච හරියාය සද්ධිං පියසංවාසමෙතති
අජේය්‍යා ගොතු. ආනන්දී විතෙනාති ආදීභිසි සමඛතිභාවමෙවස්ස වදති.
නසිඤ්ජතතනති නය ඉඤ්ජපතතං.

ස පුණ්ණකො කුරුතං කතතසෙට්ඨං
නිසිදුසි පුරතො ආසනසමී,
ආදාය කතතාරං අනොමපඤ්ඤං
උපානයි නගරං ඉඤ්ජපතතං.

මනො මනුස්සස්ස යථාපි ගවේජ
තතොපි සුඛිප්පතරං අගොසි,
ස පුණ්ණකො කුරුතං කතතසෙට්ඨං
උපානයි නගරං ඉඤ්ජපතතනති.

අථ නං පුණ්ණකො ආහ.

එතිඤ්ඤාපතනං නගරං පදිසාසි
රමමානිව අමබ්බනාති භාගසො,
අහසුච්ඡාගරියං සමබ්බිභුතො
කුචං ව පතෙතාසි සකං නිකෙතනති.

තත්ථ සඵාපි ගවෙස්සති මනො නාම න ගවස්සති දුරෙ ආරමමණං
ගණ්හනොතො පන ගතොති වුවවති තස්මා මනස්ස ආරමමණගණ
තොපි බ්වපතරං තස්ස මනොමයසිච්චිවස්ස ගමණං අගොසිති එව
මෙත්ථ අත්ථො දට්ඨබ්බො. එතිඤ්ඤාපතනාති අස්ස පිට්ඨි නිසිත්තස්සෙව
දස්සෙතොතො එවමාහ. සභං නිකෙතනති තිස්සෙව අත්තනො නිවෙසනං
සමපතෙතාසි ආහ.

තස්මිං පන දිවසෙ පච්චුක්ඛාලෙ රුජා සුපිනං අද්දස. එවරුපො
සුපිනො අගොසි. රඤ්ඤා නිවෙසනආරෙ පඤ්ඤාකමකො සිලසාධපප
සාධො පඤ්ඤාගාරසඵලො අලභිකතාප්පිඅස්ස පටිච්ඡන්තො මහා
රුකෙකා සිතො මහාජනො තස්ස මහාසකකාරං කත්වා අඤ්ඤාලිං
පගග්ගා නමස්සති. අපේකො කණ්හපුරිසො රත්තසාටකතිවත්ථො
රත්තපුප්ඵකණ්හපුරෙ ආවුඛගත්ථො ආගන්ත්වා මහාජනස්ස පරිදෙව
න්තස්සෙව තං රුකං මුලෙ ඡිද්ධිත්වා කම්බිතොතො ආදාය ගතො පුන
ආහරිත්වා පකතිට්ඨානෙයෙව ඵපෙත්වා පකකාමී.

රුජා තං සුපිනං පරිගණ්හනො මහාරුකෙකා විශ න අඤ්ඤා
කොපි විවුරපණ්ණිතො මහාජනස්ස පරිදෙවන්තස්සෙව මුලං ඡිද්ධිත්වා
ආදාය ගතපුරිසො විශ න අඤ්ඤා කොපි පණ්ණිතං ගගෙත්වා ගත
මාණවො පුන නා රුකං ආහරිත්වා පකතිට්ඨානෙ ඵපෙත්වා ගතො
විශ සෙව මාණවො පණ්ණිතං ආනෙත්වා ධම්මසභාආරෙ ඵපෙත්වා
පකකාමීස්සති. අදාය මයං අජ්ජ පණ්ණිතං පසයිස්සාමාති සන්තිට්ඨානං
කත්වා සොමනස්සපතෙතා සකලනගරං අලභිකාරුපෙත්වා ධම්මසභා
සජ්ජාපෙත්වා අලභිකතරත්තමණ්ඩපෙ ධම්මසභං පඤ්ඤාපෙත්වා එකසත
රුජඅමච්චගණ්හනගරවාසිජාතපදපරිවුතො අජ්ජ කුමෙහ පණ්ණිතං
පසයිස්සාම මාසොච්ඡාති මහාජනෙ අස්සාසෙතොතො පණ්ණිතස්ස
ආගමණංඛලොකෙතොතො ධම්මසභායං නිසිද්. පුණ්ණකොපි පණ්ණිතං
ඔත්තාරෙත්වා ධම්මසභාවාගර පරිසමජ්ඣෙ ඵපෙත්වා ආපුට්ඨිත්වා ඉරුද්දති
ආදාය අත්තනො දෙවනගරමෙව ගතො.

තමත්ථං පකාසෙතොතො සත්ථො ආහ.

ස පුණ්ණකො කුරුතං කත්තසෙට්ඨං
ඔරුපිය ධම්මසභාය මජ්ඣෙ,
ආජඤ්ඤාමාරුග්ගා අනොමච්චණ්ණො
පකකාමී වෙහාසයම නතලිකෙක.

තං දිඤ්චා රුජා පරමප්පතීනො
උට්ඨාය බාහාහි පලික්ඛජ්ඣා,
අවිකම්පයං ධම්මසභාය මජ්ඣේකි
නිසීදසි පමුඛං ආසනස්මිනති.

තත්ථ අනොමධිගේණාති අතිතවගේණා උත්තමවගේණා.
අවිකම්පයනති හික්ඛවෙ සො රුජා පණ්ණිතං පලික්ඛජ්ඣා මහාජත
මජ්ඣේකි අකම්පනොතො අනොලියනොතොයෙව හජේ ගහෙනි අත්තනො
අතිමුඛං කන්ථා අලබ්භතධම්මාසනෙ නිසීදපෙසි.

අථ රුජා තෙන සද්ධිං සම්මොදිතා මධුරපටිසන්ථාරං කරොනොතො
ගාථමාහ.

ඛං නො විනෙතාසි රථංව නඤ්ඤං
නන්දනති තං කුරුගො දස්සනෙන,
අක්ඛාහි මෙ පුච්ඡිතො ඵතමන්තං
කථං පමොකෙඛා අහු මාණවස්සාති.

තත්ථ නිද්ධනති යථා නඤ්ඤං රථං සාරථි විනෙති ඵලං ඛං අමහාකං
කාරණෙන නයෙන හිතකිරියාපු විනෙතා. නන්දනති නනති තං
දිඤ්චා ඉමෙ කුරුරථථවාසිනො තව දස්සනෙන නන්දනති. මාණවස්සාති
මාණවස්ස සන්තිතා කථං තව පමොකෙඛා අගොසි. යො චා තං
මුඤ්ඤානතස්ස මාණවස්ස පමොකෙඛා සො කෙන කාරණෙන අගොසිති
අත්ථො.

මහාසතො ආහ.

යං මාණවොත්තාහිවදී ජනිජු
ත සො මනුස්සො නරචිරියසෙට්ඨ,
යදි තෙ සුතො පුණ්ණකො නාම යකෙඛා
රඤ්ඤා කුචේරස්ස හි සො සජ්චො.

භූමිකුරො වරුණො නාම නාගො
මුහා සුචි වණ්ණබලුපපනො,
තස්සානුජං ධිතරං කාමයානො
ඉරන්දති නාම සා නාගකඤ්ඤා.

තස්සා සුමජ්ඣාය පියාය ගෙතු
පතාරසිත්ථ මරණාය මය්හං,
සො චෙව හරියාය සම්බිහිභුතො
අහඤ්ඤානුඤ්ඤානො මණ්ඩව ලද්ධොති.

තත්ථ සං මාණවොත්තාහිවදීති ජනිජු යං ඛං මාණවොති අති
වදසි. භූමිකුරොති භූමිකුරභවතවාසී. සා නාගකඤ්ඤාති යං සො
කාමයානො මම මරණාය පතාරසි සා නාගකඤ්ඤා ඉරන්දති නාම.

පිසාසනෙතුති මහාරජ සො හි නාගරජා වතුපොසවිකපඤ්ඤවිසා
ජ්ජනෙ පසනොං මං මණිනා පුජෙත්වා නාගලොකං ගතො විමලාය නාම
දෙවියා කතං තෙ මණිති පුච්ඡිතො මම ධම්මකවිකභාවං වණ්ණෙයි.
සා මම ධම්මකථං සොතුකාමා හුත්වා මම හද්දෙය දොහලං උප්පාදෙයි.
නාගරජා දුගගිතෙන සීතරං ඉරන්දනං ආහ මානා තෙ විදුරස්ස හද්ද
මංසෙ දොහලිනි තස්ස හද්දමංසං ආහරිතුං සමත්ථං සාමිකං පරියෙසානි.
සා පරියෙසනති වෙස්සවණස්ස භාගිණෙයං පුණ්ණකං නාම යකං
දිස්වා තං අත්තති පට්ඨිකවිත්තං ඤාත්වා පිතු සන්තිකං නෙයි. අථ නං
සො විදුරපණ්ණිතස්ස හද්දමංසං ආහරිතුං සකෙකානො ඉරන්දනං
ලභිස්සාසීති ආහ. සො වෙපුලුපබ්බතනො වකකවතතිපරිභොගං මණි
ආහරිත්වා තුලෙහති සද්ධිං පුතං කිප්පිත්වා මං ලභිත්වා තිහං මම නිවෙසනෙ
වසිත්වා මං අස්සස්ස වාලුඛං ගාභාපෙත්වා හිමවනෙන රුකෙකපු ව පබ්බ
තෙසු ව පොඤ්ඤා මාරෙතුං අස්සකොනො සත්තමෙ වාතකකතෙ
වෙරමබ්බුබ්බෙ පකකන්දිත්වා සට්ඨියොජ්ඣුචෙව කාලාගිරිමත්තෙ අපෙත්වා
සීගවෙසාදිවසෙන ඉද්දන්දිද්දන්දි කත්වා මාරෙතුං අසකෙකානො මයා
අත්තනො මාරණකාරණං පුට්ඨං ආවිකම්. අථස්සාහං සාධුනරධම්මං
කපෙයි. තං සුත්වා පසන්නචිත්තො මං ඉධානෙතුකාමො අභොයි.
අථාහං තං ආදාය නාගහවතං ගන්ත්වා නාගරඤ්ඤ ව විමලාය ව
ධම්මං කපෙයි. සබ්බාව නාගපරිසා පසිදි. නාගරජා තත්ථ මයා
ජාහං චුත්තකාලෙ ඉරන්දනං පුණ්ණකස්ස අදායි. සො තං ලභිත්වා
පසන්නචිත්තො මං මනොමයසිකිචං ආරොපෙත්වා සයං මජ්ඣිමාසනෙ
තිසිදිත්වා ඉරන්දනං පච්ඡිමාසනෙ තිසිද්දපෙත්වා ඉධානෙත්වා මං පරිස
මජෙකි ඔතාරෙත්වා ඉරන්දනං ආදාය අත්තනො නගරමෙව ගතො.
ඵචං මහාරජ සො පුණ්ණකො-නස්සා සුමජ්ඣාය පිසාස නෙතු පනාර
සිත්ථ මරණාය මස්සං. අපෙචං මං නිස්සාය-සො වෙච හදිසාස සමබ්බි
සුනොති තත්ථ මම ධම්මදෙසනං සුත්වා පසන්නන නාගරජෙන
අහඤ්ච අනුඤ්ඤතො. තස්ස පුණ්ණකස්ස සන්තිකා අයං සබ්බකාමදො
වකකවතතිපරිභොගො මණි ව ලද්ධො. ගණනථ දෙව මණිනති මණි.
රඤ්ඤ අදායි.

තතො රාජා පවුසකාලෙ අත්තනා දිට්ඨං සුපිතං නගරවාසිනං
කපෙතුකාමො හො නගරවාසී අජ්ජ මයා දිට්ඨසුපිතං සුණාථාති වත්තා
ආහ.

රුකෙකා හි මය්හං පඤ්ඤාපුජාතො
පඤ්ඤකකතො සිලමයස්ස සාධා,
අත්ථ ව ධම්මෙ ව සිතො නිපාකො
ගවපථලො ගජභවස්සජනෙනා.
නවමහිතතුරියාහිනාදිතෙ
උච්ඡිජ්ජමෙන පුරිසො අභාසි,
සො නො අයං ආගතො සන්තිකෙනා.
රුකකසිමස්සාපවිතිං කරොථ.

යෙ කෙවි විතතා මම පච්චයෙන
සබ්බෙව තෙ පාතු කරෙන්නු අජ්ජ,
තිබ්බාති කතාන උපායනානි
රුක්ඛසම්මසාරපට්ඨිං කරෙථ.

යෙ කෙවි බද්ධා මම අජ්ජ රටෙහි
සබ්බෙව තෙ බක්කිනා මොවයනතු,
යථෙවයං බක්කිනසමා පමුනෙතා
ඉමෙව තෙ මුච්චරෙ බක්කිනසමා.

උත්තඛගලා මාසමිම කරෙන්නු
මංසොදනං බ්‍රාහ්මණා භක්ඛයන්නු,
අමජ්ජපා මජ්ජරගො පිපන්නු
පුණණාහි ථාලාහි පලිසුසුතාහි.

මහාපථං නිව්ච සමවහයනතු
තිබ්බෙකුට්ඨ රක්ඛං විදහන්නු රටෙහි,
යථෙකුට්ඨෙකුට්ඨං න විහෙස්සෙය්‍යසුං
රුක්ඛසම්මසාරපට්ඨිං කරෙථාති.

තත් සීලමයසාරාති එතස්ස රුක්ඛස්ස සීලමයා සාධා. අනෙච්ච
බමෙමචාති වඩ්ඪියකුට්ඨ සභාවෙව සීතො. නිපාතොති සො පඤ්ඤාමයො
රුක්ඛො පතීට්ඨිතො. භවපථලොති පඤ්චවිධගොරසථලො. භජ්ජි
භවස්සජනනාති අලබ්භතෙහි භජ්ජිගවාස්සෙහි සඤ්ජනෙතා. නිව්ච
ශීතකුට්ඨොතිනාදිතෙහි අථස්ස රුක්ඛස්ස පුජං කරෙන්නෙතා මහා
ජනෙන තස්මිං රුක්ඛෙ එතෙහි නළවාදිති අභිනාදිතෙ එතො කණ්ඨ
පුරිසො ආගන්තවා තං රුක්ඛං උච්ඡිද්දිතා පරිවාරෙතා සීතං සෙනං
පලාපෙතා අභාසී ගහෙතා ගතො. පුත සො රුක්ඛො ආගන්තවා
අමහාසං නිවෙසනආරෙයෙව සීතො සො තො අයං මහාරුක්ඛසදිසො
පණ්ණිතො සන්තිකෙතං ආගතො. ඉද්දති සබ්බෙව තුලෙහ රුක්ඛසම්ම
මසාරපට්ඨිං කප්පෙති මහාසක්කාරං පවතෙතථ. මම පච්චයෙනාති
අමෙහා අමච්චායෙ කෙවි මං නිස්සාය ලභෙතා යසෙන විතතා තුට්ඨ
විතතා තෙ සබ්බෙ අතතතො විතති පාතුකරෙන්නු. තිබ්බාතිති
බහලාති මහත්තාති. උපායනානිති පණ්ණාකාරෙ. යෙකෙවිති
අත්තමසො කිලිප්පාය බඳො මිගපක්ඛි උපාදය. මුච්චරෙති මුච්චනතු.
උත්තඛගලාමාසමිම කණ්ණෙනාති ඉමං මාසං කසන්තඛගලාති උස්සා
පෙතා එකමතෙත ධපෙතා නගරෙ හෙරිං චරපෙතා සබ්බෙ මනුස්සා
මහාජණං කරෙන්නු. භක්ඛයන්නුති භුඤ්ජන්නු. අමජ්ජපාති අකාරෙ
නිපාතමතං. මජ්ජපා පුරිසා මජ්ජං අරගො අතතතො ආපාණ්ඩාතො
තිසිත්තා පිවන්නුති අනෙච්ච. පුණ්ණාහිථාලාහිති පුණ්ණෙහි ථාලෙහි.
පලිසුසුතාහිති අතිපුණ්ණත්තා පග්ගරමානාහි. මහාපථං නිව්චසමවහ
යනතුති අලබ්භතමහාරථං රජමත්තං නිස්සාය සීතා වෙසියා නිව්චං
කිලෙසවසෙන කිලෙසජ්ජිකං ජනං අවහයන්නුති අනෙච්ච. තිබ්බන්ති

භාලකං. සමාති යථා ආරක්කංස සුසංවිභින්නතා උත්තඛලා හුන්වා රුක්කසිමස්ස අපච්ඡිං කරොන්තා අඤ්ඤාමඤ්ඤං න විහෙඤ්ජෙය්‍යං එවං රක්කං සවිදහන්තුති අත්ථා.

එවඤ්ඤා වුත්තෙ-

ඔරොධා ව කුමාරං ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
ඛන්‍රං අත්තඤ්ඤා පාණඤ්ඤා පණ්ඩිතස්සාභිභාරයුං.

හත්ථාරුහා අනිකට්ඨා රජිකා පතතිකාරකා,
ඛන්‍රං අත්තඤ්ඤා පාණඤ්ඤා පණ්ඩිතස්සාභිභාරයුං.

සමාගතා ජානපදා නෙගමා ව සමාගතා,
ඛන්‍රං අත්තඤ්ඤා පාණඤ්ඤා පණ්ඩිතස්සාභිභාරයුං.

ඛන්‍රජ්ජනො පසන්නොසි දිස්වා පණ්ඩිතමාගතො,
පණ්ඩිතමිති අනුපපතො වෙලුකෙවො අවහන්ථාති.

හත් අභිභාරයුන්ති එවං රඤ්ඤා ආණ්ණො මහාජණං පටියා දෙත්වා සබ්බඛන්ඩාති මොවෙත්වා එතෙ ඔරොධාදයො නානපපකාරං පණ්ණාකාරං සරේජත්වා තෙන සද්ධිං අත්තඤ්ඤා පාණඤ්ඤා පණ්ඩිතස්ස පෙසෙසුං. පණ්ඩිතමාගතොති පණ්ඩිතො ආගතො නං පණ්ඩිතං දිස්වා ඛන්‍ර ජනො පසන්නො අහොසි. ඡණො මාසෙන ඔසානං ආගමාසි.

මහාසත්තො බුද්ධිතිඑවං සාධෙත්තො විශ මහාජනස්ස ධම්මං දෙසෙත්තො රුජනං අනුසාසත්තො යාවතායුකං ධත්වා සග්ගපරයණො අහොසි. තස්ස ඔවාදෙ ධත්වා රුජානං ආදිං කත්වා සබ්බඛි කුරුරට්ඨි වාසිනො දුනාදිති පුඤ්ඤාති කරිත්වා ආයුපරියොසානෙ සග්ගපදමෙව පුරිසිංසු.

සත්ථා ඉමං ධම්මදෙසනං ආහරිත්වා න භික්ඛවෙ ඉදුනෙව පුබ්බඛි පථාගතො පඤ්ඤා සමපන්නො උපායකුසලොයෙවාති වත්ථා ජාතකං සමොධානෙසි. තදු පණ්ඩිතස්ස මාතාපිතරො මහාරජකුලාති අහෙසුං. ජෙට්ඨභරියා රුහුලමාතා, ජෙට්ඨපුත්තො රුහුලො, වරුණො තාගරජා සාරිපුත්තො, සුපණ්ණරජා මොග්ගලානො. සකෙකා අනුරුද්ධො. ධනඤ්ජයරජා ආනන්දො, පුණ්ණකො ඡත්තො අහොසි. පරිසා බුද්ධි පරිසා, විමුර්ජනිනො පන අභමෙවාති.

විමුර්ජනකං.

9. 22.

පඤ්චාලො සබ්බසෙත්වායාති ඉදං සත්ථා ජෙතවනෙ විහරන්තො පඤ්ඤාපාරමිං ආරබ්භ කපෙයි. එකදිවසං හි තිකඩු ධම්මසභායං තථාගතස්ස පඤ්ඤාපාරමිං වණ්ණන්තො මහාපඤ්ඤා ආවුසො තථාගතො පුට්ඨපඤ්ඤා හාසුපඤ්ඤා ජවනපඤ්ඤා තික්ඛපඤ්ඤා

නිබ්බේධිකපඤ්ඤා පරවාදමග්ගනො අත්තනො පඤ්ඤානුභාවෙනෙව
කුට්ඨනතාදයො බ්‍රාහ්මණේ සනියාදයො පරිබ්බාජකො අභිඥාමාලා
දයො වොරෙ ආලවකාදයො යකෙඛ සකකාදයො දෙවෙ බකාදයො
බ්‍රහ්මානො ච දමෙච්චා නිබ්බිසෙවනෙ අකාසි. බහුව නෙත ජතතා
පබ්බජ්ජං දඬා මග්ගඵලෙසු පතිට්ඨාපිතා එවං මහාපඤ්ඤා ආවුසො
සන්තාති සන්තූ ගුණකථං පකාසෙන්නා නිසිදිංසු. සන්තා ආගන්තවා කාය
නුත් භික්ඛවෙ එතරහි කථාය සන්නිසින්නාති පුච්ඡිතා ඉමාය නාමාති
වුත්තෙත න භික්ඛවෙ තථාගතො ඉදුතෙව පඤ්ඤවා අතීතෙ අපරි
පක්කඤ්ඤේ බොධිඤ්ඤන්තාය චරිතං වරතොපි පඤ්ඤවාසෙවති
වතා අතීතං ආහරි.

අතීතෙ මිටිලායං වෙදෙද්ධෙ නාම රඤ්ඤා රජ්ජං කාරෙතො
තස්ස අත්ඨමමානුසාසකා වත්තාරෙ පණ්ණිතා අගෙසුං සෙනකො
පුකකුසො කාවිඤ්ඤ දෙවිඤ්ඤති. තදා රජා බොධිසත්තස්ස පටිසන්ධි
ගහණදිවසෙ පච්චුසකාලෙ එවරුපං සුපිතං අග්ගස. රජභග්ගේ
චතුසු කණේණස්ස වත්තාරෙ අග්ගිකකිකා මහාපාකාරපමාණෙනුට්ඨාය
ජලනති. තෙසං මජ්ඣේ ඛජේජාපනකපමාණො අග්ගි උට්ඨතිතා තං
බණ්ණෙයෙව වත්තාරෙ අග්ගිකකිකෙ අති කකමිතා බ්‍රහ්මලොකපථමාණේ
නුට්ඨාය සකලවකකවාලං මහාසෙතා සීතො භූමියං පතිතං සාසප
බිජ්ජපි පඤ්ඤාගති සදෙවකො ලොකො මාලාගනාදීති පුජෙති. මහා
ජනො ජාලතතරෙනෙව වරති. ලොමකුපමතතමි උණං න
ගණන්තාති.

රජා ඉමං සුපිතං දිස්වා භීතතසිතො උට්ඨාය නිංනුබො හවිස්සතිති
විනොතො නිසින්නකොච අරුණං උට්ඨාපෙසි. වත්තාරෙපි පණ්ණිතා
පාතොච ආගන්තා කච්චි දෙව සුබමසයිත්වාති සුබසෙය්‍යං පුච්ඡිංසු. සො
කුතො මෙ ආවරිතා සුබං එවරුපො මෙ සුපිතො දිට්ඨොති කපෙසි.
අථ නං සෙනකපණ්ණිතො මාහාසි මහාරජ මඛලසුපිතො එස වඩ්ඪි
තෙ හවිස්සතිති වතා නිං කාරණන්ති වුත්තෙත ආග. මහාරජ අමෙභ
වත්තාරෙ පණ්ණිතෙ අභිගච්චා නිපපගෙ කතා අඤ්ඤා වො පඤ්ඤමො
පණ්ණිතො උපපජ්ජස්සති. මයං හි වත්තාරෙ ජනා වත්තාරෙ අග්ගි
කකිකා විය ගොම මජ්ඣේ උපපන්නඅග්ගිකකිකො විය පඤ්ඤමො
පණ්ණිතො උපපජ්ජස්සති සදෙවකෙ ලොකෙ අසමුද්ධෙ අසදිසොති.
ඉදුති පතෙස කුහිනති. මහාරජ අජ්ජ තස්ස පටිසන්ධිගහණෙන වා
මාචුච්ඡිතො නිකුම්භණෙන වා හවිතබ්බන්ති අත්තනො සිප්පලෙන
දිබ්බවකනුතා දිට්ඨො විය ව්‍යාකාසි.

රජා තතො පට්ඨාය තං වචනං සරි. මිටිලාය පන චතුසු ආරෙසු
පාචිතයවමජ්ඣකො දකකිණයවමජ්ඣකො උත්තරයවමජ්ඣකොති
වත්තාරෙ නිගමා. තෙසු පාචිතයවමජ්ඣකෙ සිරිවඩ්ඪකො නාම සෙට්ඨි
අහොසි. සුමනාදෙවිනාමස්ස හරියා මහාසතො තං දිවසං රඤ්ඤ
සුපිතස්ස දිට්ඨවෙලායමෙව තාවතිංසභවතො වච්චා තස්සා කුච්ඡිමිති

පරිසරයෙහි නැණැති අපරමපි දෙවපුත්තසහසං නාවතීංසභවනතො වර්තා තස්මිං යෙව ගාමෙ සෙට්ඨානුසෙට්ඨිතං කුලෙපු පරිසරයෙහි නැණැතිසු.

සුමනාදෙවී දසමාසවචයෙන සුවණ්ණෙවණ්ණං පුත්තං විජායී. තස්මිං බණේ සතෙකා මනුස්සලොකං ඔලොකෙනො මහාසත්තස්ස මාතුකුවර්තො නික්කමනභාවං ඤාතීං ඉමං බුද්ධිකුරං සදෙවනෙ ලොකෙ පාකටං කාතුං වට්ඨතී මහාසත්තස්ස මාතුකුවර්තො නික්කමන කාලෙ අදිස්සමානකායො ආගන්තුකා තස්ස භතේ එකං ඔසධිසට්ඨකං ධර්මපඤ්ඤා සකට්ඨානමෙව ගතො. මහාසත්තො තං මුට්ඨියං කතො ගණති. තස්මිං පන මාතුකුවර්තො නික්කමනො මාතු අපමනතකමපි දුක්ඛං නාහොසි. ධම්මකරකතො උදකමිව සුඛෙන නික්කමි.

මාතා තස්ස භතේ ඔසධිසට්ඨකං දිස්වා තාත කිංතෙ ලභානති ආහ. ඔසධං අමමාති දිබ්බොසධං මාතු භතේ ධර්මපඤ්ඤා. අමම ඉමං ඔසධං ගහෙතො යෙන කෙනාපි ආබාධෙන ආබාධිකානං දෙවොති ආහ. සා භූට්ඨපභට්ඨා සිරිවඩ්ඪිනසෙට්ඨිනො ආරොවෙසි. තස්ස පන සත්ත වස්සිකො සිසාබාධො අත්ථි. සො භූට්ඨපභට්ඨා හුතො අයං මාතු කුවර්තො ජායමානො ඔසධං ගහෙතො ආගතො. ජාතකුණ්ණයෙව මාතරු සද්ධිං කපෙසි. එවරුපෙන පුඤ්ඤවතා දින්නං ඔසධං මහානු භාවං භවිස්සාතීති තං ඔසධං ගහෙතො නිසද්දං සංසිතො ථොකං ලලාචනො මකෙබසි. සත්තවස්සිකො සිසාබාධො පද්මපත්තනො උදකමිව විනිවර්තො ගතො.

සො මහානුභාවං ඔසධානති සොමනස්සපත්තො අහොසි. මහා සත්තස්ස ඔසධං ගහෙතො ආගතභාවො ඤාතීති පාකටො අහොසි. යෙකෙව ආබාධිකා සබ්බෙ සෙට්ඨිස්ස ගෙහං ආගන්තුකා ඔසධං යාවන්ති. සබ්බෙසං නිසද්දං සංසිතො ථොකං ගහෙතො උදකො ආලොලෙතො දෙනති. දිබ්බොසධෙන සරිරෙ මක්ඛිතමනෙතෙයෙව සබ්බාබාධා වුප සමමනති. තෙ සුඛිතා මනුස්සා සිරිවඩ්ඪිනසෙට්ඨිගෙහෙ ඔසධස්ස මහනොතා ආනුභාවොති වණ්ණන්තො පකකමනති.

මහාසත්තස්ස නාමගහණදිවසෙ මහාසෙට්ඨි මම පුත්තස්ස අයසකාදිතං නාමෙනතො නත්ථි. ඔසධනාමකොව හොතුති වතො මහොසධකුමාරොතෙවස්ස නාමං අකාසි. ඉදඤ්ඤස්ස අහොසි මම පුත්තො මහාපඤ්ඤා න එකකොව නිබ්බන්තිස්සති. ඉමිනා සද්ධිං ජාතදුරකෙති භවිතබ්බනති. සො ඔලොකාපෙනො දුරකසහසං දිට්ඨභාවං සුතො සබ්බෙසමපි කුමාරපිටුකිතාති දතො ධාතියො පෙසෙසි. පුත්තස්ස මෙ උපට්ඨානා භවිස්සානතීති බොධිසත්තෙනසද්ධිං යෙව තෙසං මහාලං කාරෙසි. දුරතෙ අලභිකරිතො දිවසෙ දිවසෙ මහාසත්තස්ස උපට්ඨානං ආනෙතති. බොධිසත්තො තෙති සද්ධිං කීලනොතො වඩ්ඪිතො සත්තවස්සිකකාලෙ සුවණ්ණපට්ඨා විශ් අභිරුපො

අහොයි. අථස්ස ගාමමජේඛි තෙති සඬ්ඛි කිලනතස්ස හත්ති ආදිසු ආගච්ඡෙනෙත්තස්ස කිලාමණ්ඩලං. භිජ්ජති වාතාතපකාලෙ දුරකා කිල මනති. එකදිවසං කිලනතාතං අකාලමෙසො උට්ඨති. තං දිස්වා නාග බලො මහාසතෙනා ධාවිත්වා එකං සාලං පාවිසි. ඉතරෙ දුරකා පච්ඡන්තො ධාවනතා අඤ්ඤාමඤ්ඤාස්ස පාදෙසු පකලිලිත්වා ජනනුක හෙදදිති පාපුණ්ණිසු.

බොධිසතෙනා ඉමසමිං ණානෙ කිලාසාලං කාතුං වට්ටති එවං න කිලමිස්සාමාති විතෙතන්තා තෙ දුරකෙ ආහ ඉමසමිං ණානෙ වාතෙවා ආතපෙවා වස්සෙවා ණානතිසජ්ජනසයනකලමිං එකං සාලං කාරෙස්සාම එකෙකං කහාපණං ආහරථාති. තෙ සහස්සදුරකා තථා අකංසු. මහා සතෙනා මහාවඩ්ඪකිං පකෙකාසාපෙත්වා ඉමසමිං ණානෙ සාලං කරෙතිති සහස්සං අදසි. සො සාධුති සහස්සං ගහෙත්වා භූමිං සමං කාරුපෙත්වා බාණ්ණකෙ කොට්ටත්වා සුත්තං පසාරෙසි. තං මහාසතතස්ස විත්තං න ගණ්හි. මහාසතෙනා තස්ස සුත්තපසාරණවිධානං ආවිකුළුනො එවං අපසාරෙත්වා සාධුකං පසාරෙතිති ආහ. සාමි අහං අත්තනො සිප්පානුරුපෙන පසාරෙසිං ඉතො අඤ්ඤථා න ජානාමිති. ත්වං එත්තකමපි අජානනො අමහාකං මනං ගහෙත්වා සාලං කථං කරිස්සාසි ආහර සුත්තං පසාරෙත්වා. තෙ දස්සාමිති සුත්තං ආහරුපෙත්වා සයං පසාරෙසි. විස්සකමෙමන පසාරිතං විස අහොයි. තතො වඩ්ඪකිං ආහ එවං සුත්තං පසාරෙත්වා සකඛිස්සාසිති. න සකඛිස්සාමි සාමිති. මම විචාරණං පන කාතුං සකඛිස්සාසිති. සකඛිස්සාමි සාමිති ආහ.

මහාසතෙනා තස්සා සාලාය යථා එකසමිං පදෙසෙ අනාථානං වසනට්ඨානං හොති. එකසමිං පදෙසෙ අනාථානං ඉත්ථිතං විජාය නට්ඨානං එකසමිං ආගනතුකසමණ්ඩ්‍රාගමණානං වසනට්ඨානං එකසමිං සෙසආගනතුකමනුස්සානං එකසමිං ආගනතුකවාණ්ණිජානං හණ්ඩක ඔපනට්ඨානං හොති. තථා සබ්බාති තාති ණානාති බහිමුබාති කත්වා සාලං විචාරෙසි. තත්ථෙව කිලාමණ්ඩලං තත්ථෙව විනිව්ජයං තත්ථෙව ධම්මසහං කාරෙසි. කතිපාහෙනෙව නිට්ඨිතාය සාලාය විත්තකාරෙ පකෙකාසාපෙත්වා සයං විචාරෙත්වා රමණ්ණිං විත්තකමමං කාරෙසි. සාලා සුධම්මදෙවසභාපටිභාගා අහොයි. තතො න එත්තාවතා සාලා සොහති පොකඛරණිං පන කාරෙත්වා වට්ටතිති පොකඛරණිං බණා පෙත්වා ඉට්ඨකවඩ්ඪකිං පකෙකාසාපෙත්වා සයං විචාරෙත්වා මූලං දත්වා සහස්සවඛකං සතතිත්ථං පොකඛරණිං කාරාපෙසි. සා පඤ්චවිධපදුම ඤඤ්ජනතා නන්දනවනපොකඛරණිවිස සොහති. තස්සා තීරෙ පුප්ඵළ ධරෙ නාතාරුකෙක රුපාපෙත්වා නන්දනවනසද්දිසං උය්‍යානං කාරෙසි. තමෙව සාලං තිස්සාය ධම්මකසමණ්ඩ්‍රාගමණානාඤ්ඤෙව ආගනතුක ගමිකාදීනඤ්ඤා දුතවට්ටං පට්ඨපෙසි.

සා තස්ස කිරියා සබ්බත්ථ පාකවා අහොයි. බහු මනුස්සා ඔසරනති මහාසතෙනා සාලායං තිසිදිත්වා සමපත්තසමපත්තානං කාරණා

කාරණං සුතතාසුතනං කපෙයි. විනිවිජයං යපෙයි. බුද්ධිපපාදකාලො
 විශ අහොයි. තසමිං කාලෙ වෙදෙහරුපා සත්තවස්සවයෙන
 වතතායෙ පණ්ණිනා අමෙහ අභිභවිතො පඤ්චමො පණ්ණිනො උපපජ්ජි
 යාතිති මෙ කථංසිංසු. කප්ථො ඵතරුති සිරිතො තස්ස වසනට්ඨානං
 ජානාපාති වතුති ආරොගි වතතායෙ අමවෙව පෙසෙයි සෙසආරොගි
 නික්කන්තා මහාසත්තං නපයයිංසු. පාවිනආරොග නික්කන්තො සාලා
 දිති දිස්වා පණ්ණිනො නාම ඉමිස්සා සාලාය කාරකෙනවා කාරුප
 කෙන වා භවිතබ්බතාති විතෙතතො මනුස්සො පුච්ඡි අයං සාලා කතර
 වඩ්ඪතිනා කතාති. මනුස්සා නායං වඩ්ඪතිනා අතතතො බලොත කතා
 සිරිවඩ්ඪනසෙට්ඨස්ස පන පුතතස්ස මහොසධපණ්ණිතස්ස විචාරණාය
 ඵසා සාලා කතාති වදිංසු. කතිවස්සො පන පණ්ණිතොති. පරිපුණ්ණ
 සත්තවස්සොති. අමවෙව රඤ්ඤ දිට්ඨසුපිනදිවසතො පට්ඨාය ගණේතො
 රඤ්ඤ සුපිනදස්සනං සමෙති අයමෙව සො පණ්ණිතොති රඤ්ඤ
 දුතං පාගෙයි දෙව පාවිනයවමජ්ඣකගාමෙ සිරිවඩ්ඪනසෙට්ඨ
 පුතෙතො මහොසධපණ්ණිතො නාම පරිපුණ්ණසත්තවස්සො සමානො
 ඵවරුපං නාම සාලං කාරෙයි. පොකබරණ්වපි උය්‍යානවපි කාරෙයි.
 ඉමං පණ්ණිතං ගහෙතො ආනෙමි මා ආනෙමිති රඤ්ඤ සාසනං
 පෙසෙයි.

රුජා තං සුතොව තුට්ඨවිතො සෙනකං පකෙකාසාපෙතො තමථං
 ආරොවෙතො කිං සෙනක ආනෙමි පණ්ණිතොති පුච්ඡි. සො වණ්ණං
 මච්ඡරුයෙනො මහාරුජ සාලාදිනං කාරුපිතමත්තකෙනෙව පණ්ණිතො
 නාම න හොති. යො කොච ඵතාති කාරෙති අප්පකං ඵතනති ආහ.
 සො තස්ස කථං සුතො භවිතබ්බමෙත්ථ කාරණෙනාති තුණ්හි හුතො
 තත්ථව වසනොතො තාව පණ්ණිතං විමංසතුති අමවෙවස්ස දුතං පටිපෙ
 සෙයි. තං සුතො අමවෙවො තත්ථව වසනොතො පණ්ණිතං විමංසි. තත්ථදං
 විමංසනුද්දනං.

මංසං ගොණො ගණි සුතනං පුතෙතො ගොලුරපෙනව,
 දණේතො සිසං අභිවෙව කුන්තුවො මණ්ණි විජ්ජායනං;
 ඔදනං වාලුකඤ්චාපි තලාකුය්‍යානං ගදුභො මණ්ණිති.

තත්ථ මංසනති ඵකදිවසං බොධිසත්තෙ කිලාමණ්ඩලං ගච්ඡන්තො
 ඵකො සෙනො සුණංඵලකතො මංසපෙයි. ගහෙතො ආකාසං පකුඤ්ඤි
 තං දිස්වා දුරතා මංසපෙයි. ඡ්ඛිධාපෙස්සාමාති සෙනං අනුබ්බංසු
 සෙනො ඉතොවිතොව ධාවති. තෙ උද්ධං ඔලොකෙතො තස්ස
 පච්ඡන්තො පච්ඡන්තො ගච්ඡන්තො පාසාණාදිසු උපකුලිතො කිලමනති.
 අථ තෙසං පණ්ණිතො ආහ ඡ්ඛිධාපෙමි තනති. ඡ්ඛිධාපෙති සාමිති.
 තෙතති පස්සාපාති. සො උද්ධං අනොලොකෙතොව වාතවෙගෙන
 ධාවිතො සෙනස්ස ඡායං අකකමිතො මහාරවං රවි. තස්ස තෙජෙන සො
 සද්දො සෙනස්ස කුච්ඡයං විනිවිජ්ඣිතො නිවජාරිතො විශ අහොයි. සො
 තිතො මංසං ඡ්ඛෙයි. මහාසත්තො මංසස්ස ඡ්ඛිතභාවං ඤාතො ඡායං

ඔලොකෙනෙතොව භූමියං පතීතුං අදන්වා ආකාසෙයෙව සමපට්ඨි. තං අවුත්ථියං දිස්වා මහාජනො නදන්තො අපොසොතො මහාසද්ධ මකාසි. අමච්චො තං පටතතිං ඤාතො රඤ්ඤා සාසනං පෙසෙසි. පණ්ඩිතො ඉමිනානාම උපායෙන මංසපෙසිං ඡිඩ්ධාපෙසි. ඉදං දෙවො ජානාතුති. රුජා තං සුචො සෙනකා පුච්ඡි කිං සෙනක ආනෙම පණ්ඩි තනති. සො විනෙතසි තස්ස ඉධාගතනාලතො පට්ඨාය මයං තිපපහා හවිස්සාම අත්ථිභාවමපි තො රුජා න ජාතියාති න තං ආනෙතුං දතුං වට්ටතිති සො වණ්ණමච්ඡරතාය න මහාරුජ ඵත්තකෙන පණ්ඩිතො නාම භොති. අපපමනකං යං කිඤ්චි ඵත්තති ආහ. රුජා මජ්ඣිකෙනා සුචො තත්ථෙව තං විමංසතුති පුත සාසනං පෙසෙසි.

ගොණොති එකො පාචිතයමමජ්ඣිකගාමවාසි පුරිසො වස්සෙ පතිතෙ කසියාමිති ගාමනතරතො ගොණෙ කිණ්ණිචා ආනෙතො ගෙහෙ වසාපෙතො පුත දිවසෙ වරණන්දාය තිණ්ණමි. නෙතො ගොණ පිට්ඨේ තිසිනො කිලනතරුපො ඔතරිතො රුක්කමුලෙ තිසිනො තිද්ධං ඔක්කමි. තස්මිං බණෙ එකො වොරෙ ගොණෙ ගහෙතො පලාසි. සො පබ්බුජ්ඣිතො ගොණෙ අදිස්වා ඉතොවිතොව ඔලොකෙනො ගොණෙ ගහෙතො පලායන්තා වොරං දිස්වා වෙගෙන පක්කඤ්චිතො කුහිං මෙ ගොණෙ නෙසිති ආහ. මම ගොණෙ අත්තතො ඉවුත්තට්ඨානං තෙමිති. තෙසං විවාදං සුචො මහාජනො සනතිපති. පණ්ඩිතො තෙසං සාලාචාරෙන ගච්ඡන්තානං සද්ධං සුචො උභොපි නෙ පනෙකාසාපෙතො තෙසං කිරියං දිස්වා ව අයං වොරෙ අයං සාමිකොති ජානාති ජාතනෙතාපි පත කසමා විවදාති පුච්ඡි. ගොණසාමිකො ආහ ඉමෙ අහං අසුකගාමතො අසුකස්ස නාම හත්තො කිණ්ණිචා ආනෙතො ගෙහෙ වසාපෙතො තිණ්ණමි. නෙසිං හත් මෙ පමාදං දිස්වා අයං ගොණෙ ගහෙතො පලාසි ස්වාහං ඉතොවිතොව ඔලොකෙනො ඉමං දිස්වා අනුබ්බිතො ගණිති. අසුකගාමවාසිනො මයා එතෙසං කිණ්ණිචා ගතිතභාවං ජානන්ති ආහ. වොරොව මමෙනෙ සරෙ ජාතා අයං මුසා හණතිති ආහ. අප් නෙ පණ්ඩිතො අහං වො අට්ටං බමෙමන විනිවුත්තිස්සාමි සස්සප් මෙ විනිවුත්තෙති පුච්ඡිතො සස්සාමාති වුත්තෙ මහා ජනස්ස හදයං ගණිතුං වට්ටතිති පසමං වොරං පුච්ඡි තයා ඉමෙ ගොණා කිං බාදුපිතා කිං පාසිතාති. යාගුං පාසිතා තිලපිට්ඨාඤ්ච මාසෙව බාදුපිතාති. තතො ගොණසාමිකං පුච්ඡි. සො ආහ කුතො මෙ සාමි දුග්ගතස්ස යාගුආදිති තිණං බාදුපිතාති. පණ්ඩිතො තෙසං කප්පං පරිසං ගාහාපෙතො පියඞ්ගුපත්තාති ආහරපෙතො උදුක්කලෙ කොට්ටාපෙතො ගොණෙ පායෙසි. ගොණා තිණ්ණමෙව ඡිඩ්ධාසිංසු. පණ්ඩිතො පස්සපිදන්ති මහාජනස්ස දස්සෙතො වොරං පුච්ඡි වොරෙසි න වොරෙසිති. වොරෙමහිති ආහ. තෙනති ඉතො පට්ඨාය මා ඵවරුපමකාසිති. බොධිසත්තස්ස පුරිසා පත තං අපනෙතො හත්ත පාදෙති කොට්ඨිතො දුබ්බලමකංසු. අප් නං පණ්ඩිතො ආමනෙතො ඔවදිතො දිට්ඨබමෙමයෙව තාව තෙ ඉදං දුක්කං සමපරයෙ පත තිදයා

දිසු මහාදුක්ඛං අනුභවිසාසි. ඉතො පටිඤ්ඤා පඤ්ඤානං කම්මනාති පඤ්ඤා
 සිලාති අදාසි. අමචෙවා නා පටිඤ්ඤා යථාභූතං රඤ්ඤාදාදා රඤ්ඤාපෙසි.
 රුජා සෙනාකං පුච්ඡිතො ගොණධං නාම මහාරුජං යෙ කෙවි විනිවුජි
 නනති ආගමෙති නාමාති වුතෙත රුජා මජ්ඣිකෙනා හුත්වා පුත නපෙව
 සාසනං පෙසෙසි. එවං සබ්බවාදෙසුපි වෙදිතබ්බං. ඉතො පරං පත
 උද්දානමහනමෙව විහරිතො දසෙසාසාම.

ගණසීති එකා දුග්ගතිප්ඵි නානාවග්ගෙණිති සුතෙනති ගණසීතෙ
 බන්ධිතො කතසුත්තගණසීතපිළිකිතං ගිවිතො මොචෙත්වා සංචකස්ස
 උපරි ධපෙත්වා පණ්ඩිතෙන කාරිතං පොකකරණිං නගාසිතුං ඔතරි.
 අපර තරුණිප්ඵි තං දිස්වා ලොහං උප්පාදෙත්වා උක්ඛිපිතො අමම අතිවිය
 සොහනං ඉදං කිත්තකෙන නතං අහමපි අත්තනො එවරුපං කරිස්සා
 මිති ගිවිය පිළිකිතො පමාණං තාවස්ස උපධාරෙමිති පුච්ඡිතො තාය
 උජ්ඣිතතකාය උපධාරෙමිති වුතෙත ගිවිය පිළිකිතො පකාසාමි. ඉතරු
 දිස්වා සිසං උත්තරිතො සංචකං නිවාසෙත්වා උපධාරිතො කතං මෙ
 පිළිකිතං ගහෙත්වා පලායසීති සංචකෙ ගණති. ඉතරු නාහං තව
 සත්තකං ගණ්හාමි මම ගිවිය මෙ පිළිකිතනති ආහ. තං සුත්වා මහා
 ජතො සන්තිපති. පණ්ඩිතො දුරකෙති සද්ධං කිලිකෙනා තාසං කලහං
 කත්වා සාලාආරෙත ගච්ඡන්තිතං සද්දං සුත්වා කිංසද්දො එසොති
 පුච්ඡිතො උභිත්තං කලහකාරණං සුත්වා පකෙකාසාපෙත්වා ආකාරෙ
 තෙව අයං වොරි අයං අවොරිති සද්ධා තමත්ථං පුච්ඡිතො මම විනිවුජ්ඣෙ
 ධස්සථාති වත්වා ආම සාමිති වුතෙත පඨමං වොරිං පුච්ඡිතො ඉමං
 පිළිකිතං පිළිකිතති කතර ගක්ඛං විලිමපාසිති. අහං නිවචං සබ්බ
 සංහාරකං විලිමපාමිති. සබ්බසංහාරකො නාම සබ්බගණකිති යොජෙත්වා
 කතගණො, තතො ඉතරං පුච්ඡි. සා ආහ කුතො මග්ගං දුග්ගතාය
 සබ්බසංහාරකො අහං නිවචං පියඞ්ගුපුප්ඵගක්ඛමෙව විලිමපාමිති.
 පණ්ඩිතො උදකපාතිං ආගරුපෙත්වා තං පිළිකිතං තත්ථ පකඛිපාපෙත්වා
 ගක්ඛිකං පකෙකාසාපෙත්වා එතං පාතිං උපසිඞ්ඛිතො අසුකගක්ඛිතාවං
 නාම ජාතාතිති ආහ. සො උපසිඞ්ඛිතෙනා පියඞ්ගුපුප්ඵගාවං සද්ධා
 ඉමං එතකතිපාතෙ ගාඨමාහ.

සබ්බසංහාරකො නප්ඵි සුද්ධං කඞ්ඛා පවායති,
 අලිකං ගාසතයං බුත්ති සචම්මානු මහලුකාති.

තත්ථ බුත්තිති බුත්තිකා. ආනුති ආහ කපෙති. අයමෙව වා පාඨො.
 මහාසතෙනා තං කාරණං මහාජනං ජානාපෙත්වා වොරිසී තිං නවො
 රිසීති පුච්ඡිතො වොරිගාවං පටිජානාපෙසි. තතො පටිඤ්ඤා මහා
 සත්තස්ස පණ්ඩිතතාවො මහාජනස්ස පාකවො ජාතො.

සුත්තනති එකා කප්පාසබ්බෙත්තරකඛිකා ඉප්ඵි බෙත්තං රකඛනති
 තත්ථෙව පරිසුද්ධං කප්පාසං ගහෙත්වා සුබුම්පුත්තං කතතිතො ගුලං
 කත්වා උච්ඡිකෙත ධපෙත්වා ගාමං ආගච්ඡන්ති පණ්ඩිතස්ස පොකකර
 ඥිගං නගාසිස්සාමිති සාදකස්ස උපරි සුත්තගුලං ධපෙත්වා නගාසිතුං

ඔතරි. අපරි ඉති තං දිස්වා ලුඤ්චිකතා තං ගහෙත්වා අහො මනාපකං
සුත්තං තයා අමම කතනති අවුත්රං පහරිත්වා ඔලොකෙනනිවිස
උච්ඡබ්බෙහ කත්වා පකකාමි. තං පුරිමතයෙනෙව විත්ථාරෙනබ්බං,
පණ්ණිතො වොරිං පුච්ඡි තං ගුලං කඤ්ඤති කිං අනෙතා පකඛිපිත්වා
අකාසිති. කප්පායඵලට්ඨං සාමිති. ඉතරං පුච්ඡි සා කිම්බරුඤ්චිතිති
ආහ. සො උභින්නං කථා පරිසං ගාභාපෙත්වා සුත්තගුලං තිබ්බෙසා
පෙත්වා කිම්බරුඤ්චිං දිස්වා තං වොරිභාවං සමපට්ඨන්තපෙසි. මහා
ජනො හට්ඨතුටෙසා සුචිත්තිතො අට්ටාති සාධුකාරසහසාරාති
පවතෙයි.

පුත්තොති එකා ඉති පුත්තං ආදාය මුඛධොවනත්ථාය පණ්ණිතසං
පොකකරණිං ගතවා පුත්තං නභාපෙත්වා අත්තතො සාටකෙ නිසිද
පෙත්වා මුඛං ධොවිත්වා නභාසිභුං ඔතරි. තසමිං බණේ එකා යකඛිණි තං
දුරකං දිස්වා බාදිතුකාමා හුත්වා ඉත්තිවෙසං ගහෙත්වා සහායිකෙ සොහති
වතායං දුරකො තවෙසො පුත්තොති පුච්ඡිත්වා ආම අමාති වුත්තෙ
පායෙමි තනති වත්වා පායෙහිති වුත්තා තං ගහෙත්වා ථොකං කිලා
පෙත්වා ආදාය පලාසිභුං ආරභි. ඉතරං තං දිස්වා ධාවිත්වා කුහිං මෙ
පුත්තං නෙසිති ගණති. යකඛිණි කුතො තයා පුත්තො ලඤ්චා මමෙසො
පුත්තොති ආහ. තා කලහං කඤ්ඤති යො සාලාචාරෙන ගවුත්තති.
පණ්ණිතො කලහසද්ධං සුත්වා තා පකෙකාසිත්වා කිමෙතනති පුච්ඡිත්වා
අට්ටං සුත්වා අකඛිනං අනිමිසතායවෙව රත්තතායව යකඛිණිං යකඛි
ණිති ඤාත්වා මම විනිවුත්තෙය සංසාරාති වත්වා ආම සංසාරාති වුත්තෙ
ලෙඛං කාසිසිත්වා ලෙඛාමපේඛා දුරකං නිජ්ජාපෙත්වා යකඛිණියා
හත්ථෙසු මාතරා පාදෙසු ගාභාපෙත්වා වෙපි ආකඛිසිත්වා ගණ්හට
කඛිසිභුං සකෙකානතියා එව පුත්තොති ආහ. තා උභොපි කඛිසිංසු
දුරකො කඛිසියමානො දුකකප්පතො හුත්වා විරපි. මාතා හදයෙන
ඵලිතෙන විස පුත්තං මොවෙත්වා රුදමානා අට්ඨාසි. පණ්ණිතො මහා
ජනං පුච්ඡි දුරකෙ මාතු හදයං මුදුකං හොති උදුහු අමාතු
හදයනති මාතුහදයං පණ්ණිතාති. ඉදුති කිමෙනං දුරකං ගහෙත්වා
සිතා මාතා හොති විසංජේජත්වා භිතාති. විසංජේජත්වා සිතා පණ්ණිතාති.
ඉමං පත දුරකවොරිං තුමෙහ ජානාථාති. තජානාම පණ්ණිතාති.
යකඛිණි එසා දුරකං බාදිභුං ගණති. කථං ජානාසි පණ්ණිතාති.
අකඛිනං අනිමිසතායවෙව රත්තතායව ජායාය අභාවෙනව තිරි
සඛිකතායව තිකකරුණතායවාති. අථ නං පුච්ඡි කාසි තිනති. යකඛි
ණිමති සාමිති. අකඛිබාලෙ පුබ්බෙපි පාපං කත්වා යකඛිණි ජානාසි.
ඉදුති පුතපි පාපං කරෙසි අහො අකඛිබාලාසිති ඔවදිත්වා පඤ්චසු
සිලෙසු පට්ඨාපෙත්වා උග්ගොජේසි. දුරකමාතා විරං ජව සාමිති
පණ්ණිතං ථොමෙත්වා පුත්තං ආදාය පකකාමි.

ගොලුරපෙතවාති ගොලුතව රථෙනව. එකො කිර ලකුණව
කාතො ගොලො කාලවණ්ණතාතව කාලොති ගොලකාලො නාම

පුරිසො සත්ත සංවච්ඡරති සුරෙ කමම කතො හරියං ලභි. සා නාමෙන දිසනාලො නාම. සො එකදිවසං නං ආමනෙතොති හදෙ පුච්චාද නියං පච මාතාපිතරො දට්ඨං ගච්ඡිසාමාති වතො කිනෙත මාතාපිතු හිති තාය පටිකඛිහෙනපි යාවතතියං වතො පුචං පචාපෙතො පාපෙ යාසෙව පණණිකාරසෙව ආදය තාය සද්ධිං මග්ගං පටිපනෙතා අනන්තර මග්ගෙ උත්තානවාතීති නදිං අද්දස. තෙපන වෙපි උදකභිරුකාව තසමා තං නදිං උභතරිතුං අවිසභනතා නදීතිරෙ අට්ඨංසු. තද දිස පිට්ඨි නාම එකො දුග්ගතමහුසො තං නදිං අනුච්චරතො තං යානං පාපුණි. අථ තං තෙ දිසවා පුච්ඡංසු. සමම අයං නදී ගමනිර උත්තානාති. සො තෙසං උදකභිරුකභාවං සෙතො අතිගමනිර වණ්ඨි මච්ඡාති ආහ. සමම තිං කථං ගමිසාසිති. ඉධ සුංසුමාරමකරතං අමෙහති සද්ධිං පරිවයො අපි තෙත අමෙහ න විගෙසෙන්නති. තෙතති අමෙහ නෙහිති ආහංසු. සාග්ගති සමපට්ඨි. අථ සො බජ්ජහොස්සං අදංසු. සො කතභතකතිවෙචා සමම පඨමං කං නෙමිති පුච්ඡි. තච සහායිකං නෙහි මං පච්ඡා නෙසාසිති ටුතෙත සො සාග්ගති තං බන්ධෙ කතො පාපෙයාසෙව පණණිකාරසෙව සබ්බං ගහෙතො නදිං ඔතරිතො පොකං ගතො උකකුටිකො තිසිදිතො පකකාමි. ගොලුකාලො නීරෙ සිතොව යාව ගමනිරවතායං නදී එවං දිසසාපි නාම එවරුපා මග්ගං පන අසයා හවිසාතිති විනෙතසි. ඉතරෙපි නදිමඡ්ඤි තෙතො හදෙ අහං තං පොසෙසාමි වත්ථාලභිකාරදසදසිපරිවුතා විවරිසාසි නිං තෙ අයං ලකුණවකවාමනකො කරිසාසි මම වචනං කරෙහිති ආහ. සා තසා වචනං සුතො අතනො සාමිකෙ සිනෙහං හිඤ්ඤි තං බණං යෙව තසමිං පටිබද්ධවිතො හුතො සාමි සවෙ මං නජගෙසාසි කරිසාමි තෙ වචනනති සමපට්ඨි. තෙ පරතීරං ගතො උගොපි සමෙමාද මානා ගොලුකාලං පහාය තිට්ඨ තිතති වතො තසා පසානතසෙව බාදනියං බාදනතා පකකමිංසු. සො දිසවා ඉමෙ එකතො හුතො මං ඡබ්බිතො පලායනති මසෙසෙති අපරපරං බාවනො පොකං ඔත රිතො හයෙන තිවතතිතො පුන තෙසු කොපෙන ජීවාමි වා මරමි වාති ලභිසිතො නදියං පතිතො උභතානභාවං සෙතො නදිං උත්තරිතො වෙගෙන තං පාපුණිතො අරෙ දුට්ඨි වොර කුතිං මෙ හරියං නෙහිති ආහ. ඉතරෙපි තං අරෙ දුට්ඨි වාමනක කුතො තච හරියා මමෙසා හරියාති වතො හිවාය ගහෙතො පරිවනෙතො බිපි. සො දිසනාලං හතෙර ගහෙතො තිට්ඨ කුතිං ගච්ඡසි සත්ත සංවච්ඡරති සුරෙ කමම කතො ලද්ධහරියා මෙසිති වතො තෙත සබ්බං කලහං කරෙතොතො සාලාය සනතිතං පාපුණි. මහාජනො සනතිපති. මහාසහෙතො නිං සදෙදානාමෙ සොති පුච්ඡිතො උගොපි තෙ ඡකෙකාසාපෙතො වචනපටිවචනං සුතො මම විතිච්ඡයෙ යසාපාති වතො යසාමාති ටුතෙත පඨමං දිසපිට්ඨි. පකෙකාසාපෙතො තිං කොනාමොසිති පුච්ඡි. අහං දිසපිට්ඨිකොනාම සාමිති. හරියා තෙ කා නාමාති. සො තසා නාමං අජානනො අසුසු නාමං කපෙසි. මාතාපිතරෙ තෙ නිං නාමාති. අසුකනාමාති. හරියාය

තෙ මාතෘපිතරෙ කිං නාමාති. සො තං අජාතිනා අඤ්ඤං නාමි.
කථෙසි. අට්ඨාස කථං පරිසං ගාභාපෙඤා අපනෙඤා ඉතරං පකෙකාසා
පෙඤා පුරිමනසෙනෙව සබ්බෙසං නාමාති පුච්ඡි. සො යථාභූතං
ජාතනොයා අවිරජ්ඣිනා කථෙසි. තථපි අපනෙඤා දිඝතාලං පකෙකාසා
පෙඤා තිං කා නාමාති පුච්ඡි. අහං දිඝතාලානාම සාමිති. සාමිකො තෙ
කොනාමොති. සා අජාතනාති අඤ්ඤං කථෙසි. මාතෘපිතරෙපි තෙ කෙ
නාමාති. සා යථාභූතං කථෙසි. සාමිකස්ස තෙ මාතෘපිතරෙ කෙනා
මාති. සා විප්පලපනාති අඤ්ඤං කථෙසි. පණ්ඩිතො ඉතරෙ වෙ පකකාසා
පෙඤා මහාජනං පුච්ඡි ඉමිස්සා කථා දිඝපිට්ඨිකස්ස වචනෙන සමෙති
ගොළකාලුස්සාති. ගොළකාලුස්ස පණ්ඩිතාති. අයං ඉමිස්සා සාමිකො
ඉතරෙ වොරොති වනා අථ නං පුච්ඡිනා වොරභාවං සමපට්ඨන්පෙසි.

රජෙයාති එකො පන පුරිසො රජෙ නිසිදිනා මුඛධොවනත්ථාය
තිකබ්බි. තස්මිං බණේ සකෙකා අවජ්ජනොයා පණ්ඩිතං දිස්වා මහො
සබ්බුද්ධිඛතුරස්ස පඤ්ඤානුභාවං පාකටං කරිස්සාමිති විනොතනා
මනුස්සවෙසෙනාගන්තා රට්ඨාස පච්ඡාභාගං ගහෙඤා පායාසි. රජෙ
නිසින්නපුරිසො තාත කෙනතෙන්න අගතොයිති පුච්ඡිනා තුලෙහ
උපට්ඨායානාති චුතෙන සාමුති සමපට්ඨන්තා යානා ඔරුස්ස සරීර
කිවචත්ථාය ගතො. තස්මිං බණේ සකෙකා රට්ඨං අභිරුද්ධිනා වෙගෙන
පාපෙසි. රට්ඨාසාමිකො සරීරකිවචං කනා තිකබ්බෙනො සකකං රට්ඨං
ගහෙඤා පලායන්නං දිස්වා වෙගෙන ගන්තා තිට්ඨ තිට්ඨ කුතිං මෙ රට්ඨං
තෙසිති වනා තථ රජො අඤ්ඤා භවිස්සාති අයං පන මම රජොති
චුතෙන තෙන සද්ධිං කලහං කරුණෙනො සාලාචාරං පාපුණ්ණි. පණ්ඩිතො
කිමෙනනාති නං පකෙකාසාපෙඤා අගච්ඡන්නං දිස්වා ව නිබ්බයතාය
වෙව අකින්නඤ්ඤ අතිමිසනාය අයං සකෙකා අයං රට්ඨාසාමිති
අඤ්ඤාසි. එවං සනොපි විවාදකාරණං පුච්ඡිනා මම විනිව්ඡයෙ සස්ස
ථාති වනා ආම සස්සාමාති චුතෙන අහං රට්ඨං පාජාපෙස්සාමි තුලෙහ
වෙපි රට්ඨං පච්ඡන්තො ගහෙඤා ගච්ඡ්ථ රට්ඨාසාමිකො න විස්සලේති
ඉතරෙ විස්සලේස්සාතිති වනා පුරිසං ආණාපෙසි රට්ඨං පාජාපෙඨිති
සො තථා අකාසි. ඉතරෙ පච්ඡන්තො ගහෙඤා ගච්ඡන්ති රට්ඨාසාමිකො
ථොකං ගන්තා ධාවිතුං අසහමානො විස්සලේන්තා සීතො. සකෙකා
රජෙනසද්ධිං ධාවතෙව. පණ්ඩිතො රට්ඨං නිවත්තාපෙඤා මනුස්සානං
ආවික්ඛි අයං පුරිසො ථොකං ගන්තා රට්ඨං විස්සලේන්තා සීතො අයං
පන තෙන සද්ධිං ධාවිනා රජෙනෙව සද්ධිං නිවත්ති තෙවස්ස සරීරෙ
සෙදබ්බුමනාමපි අත්ථි න අස්සාසපස්සාසො අභිතො අතිමිස
තෙතොයා එසො සකෙකා දෙවරුජාති. අථ නං දෙවරුජාසිති පුච්ඡිනා
ආමාති චුතෙන කසමා අගතොයිති තවෙව පඤ්ඤාපකාසනත්ථං
පණ්ඩිතාති. තෙනති මා පුත එවරුපමකාසිති ඔවදි. සකෙකා සකකානු
භාවං දස්සෙනො ආකාසෙ සථා සුචිතිව්ඡන්තො අට්ටොති පණ්ඩිතස්ස
පුතං කනා සකට්ඨානමෙව ගතො. තද්ද සො අමට්ටො සගමෙව
රඤ්ඤා සනතිකං ගන්තා මහාරුජ පණ්ඩිතෙන එවං රට්ඨාට්ටො

විනිවර්තො සකෙකාපි තෙන පරුජ්ඣො කසමා පුරිසවිසෙසං
න ජාතාසි දෙව්නි ආග, රුජ සෙනකං පුච්ඡි කිං සෙනක ආනෙම
පණ්ණිතතති. මහාරුජ න එතතකෙන පණ්ණිතා නාම හොනති ආග
මෙට තාව විමංසයිති, ජාතිසාමාති.

සතන දරකපඤ්ඤා නිවසිතා.

දණ්ඩාති අපේකදිවසං පණ්ණිතං විමංසිසාමාති බදිරදණ්ඩකං
ආහරුපෙතා තතො විදන්තිමතතං ගහෙතා චුද්දකාරෙන සුට්ඨ ලිඛා
පෙතා පාවිතයවමඡ්ඤිකගාමං පෙසයිංසු යවමඡ්ඤිගාමවාසිනො
කිර පණ්ණිතා ඉමස්ස බදිරදණ්ඩකස්ස ඉදං අග්ගං ඉදං මූලනති
ජානනතු, සවෙ න ජානනති සහස්සං දණ්ඩාති, ගාමවාසිනො සනති
පතිතා ජාතිතුං අසකෙකානතා සෙට්ඨිනො කප්පිංසු කදවි මහොසධ
පණ්ණිතො ජානෙය්‍ය පකෙකාසාපෙතා තං පුච්ඡාති, සෙට්ඨි
පණ්ණිතං කිළාමණ්ඩලා පකෙකාසාපෙතා තමන්ට ආරෙවෙතා තාත
මයං ජාතිතුං නසකෙකාම අපි නු තිං සක්ඛිස්සාසි තාතාති පුච්ඡි, තං
සුතා පණ්ණිතො රඤ්ඤෙ ඉමස්ස අග්ගෙනවා මූලෙනවා පයොජනං
තප්පි මම විමංසනතාය පෙසිතං භවිස්සතිති විනෙතතා ආහරුජ තාත
ජාතිසාමාති භද්දෙන ගහෙතා ඉදං අග්ගං ඉදං මූලනති ඤාතාපි
මහාරුජස්ස භද්දං ගණ්ඨනන්ට උදකපාතිං ආහරුපෙතා බදිර
දණ්ඩකං මඡ්ඤි සුතෙනත බතිතා සුතතකොටියං ගහෙතා බදිර
දණ්ඩකං උදකපිටෙඨි ධපෙසි, මූලං භාරිකතාය පඨමං උදකෙ නිමුජ්ඡි,
තතො මහාරුජං පුච්ඡි රුකකිස්ස නාම මූලං භාරියං හොති උද්භු
අග්ගනති, මූලං පණ්ණිතාති, තෙනති ඉමස්ස පඨමං නිමුග්ගං පසුඵ
එතං මූලනති ඉමාය සඤ්ඤා අග්ගඤ්ඤ මූලඤ්ඤ ආවිකම්, ගාමවාසිනොපි
ඉදං අග්ගං ඉදං මූලනති රඤ්ඤෙ පතිණිංසු, රුජා නුසිතා කො ඉමං
ජාතිති පුච්ඡිතා සිරිවසිතසෙට්ඨිපුතො මහොසධපණ්ණිතොති සුතා
කිං සෙනක ආනෙම තනති පුච්ඡි, අබිවාසෙති දෙව අඤ්ඤානපි තං
උපායෙන විමංසිසාමාති.

සීසනති අපේකදිවසං ඉන්ද්‍රියාව පුරිසස්සවාති වෙ සිසාති ආහරු
පෙතා ඉදං ඉන්ද්‍රියා සිසං ඉදං පුරිසස්ස සිසනති ජානනතු අජා
නනතාතං සහස්සං දණ්ඩාති පතිණිංසු, ගාමවාසිනො අජානනතා
මහාසතනං පුච්ඡිංසු, සො දිස්වාච අඤ්ඤාසි, පුරිසසීසෙ කිර සිබ්බතාති
උජ්ජිකාති හොනති ඉන්ද්‍රියසෙ වසිකාති පරිවතතිතා ගච්ඡනති, සො
ඉමිතා අතිඤ්ඤාණෙන ඉදං සිසං ඉන්ද්‍රියා ඉදං පුරිසස්සාති ආවිකම්,
ගාමවාසිනො රඤ්ඤෙ පතිණිංසු, සෙසං පුරිමසදිසමෙව.

අතිති අපේකදිවසං සප්පඤ්ඤා සප්පිතිඤ්ඤා ආහරුපෙතා අයං
සප්පො අයං සප්පිතිති ජානනතුති පෙසෙසුං, ගාමවාසිනො පණ්ණිතං
පුච්ඡිංසු, සො දිස්වාච ජාති සප්පස්සාති නබ්බුට්ඨං පුලං හොති සප්පිතිතා

තනුකං සප්පසා සීසං පුලං හොති සප්පිතියා දීඝං සප්පසා අකම්භි
මහනානාති සප්පිතියා බුද්ධකාති සප්පසා සොවත්තො පරිබඳො
හොති සප්පිතියා විවර්තනකො සො ඉමෙහි අභිඤ්ඤාණෙනි අයං
යපෙපා අයං සප්පිතීති ආවිකම්. සෙසං වුත්තනායමෙව.

කුකුඤ්ඤාමොති අපේකදිවසං පාවිතයවමජ්ඣගාමවාසිනො අවහානං
සබ්බසෙතං පාදවිසාණං සීසකකුටං තයො කාලෙ අනතිකකම්භි
තදනනං උසභං පෙසෙනතු. නොවෙ පෙසෙනති සහසං දණ්ඩොති
පහිණිංසු. අජාතනතා පණ්ඩිතං පුච්ඡිංසු. සො ආග රුජා වො සබ්බ
සෙතං කුකුඤ්ඤා ආගරුපෙනි සො හි පාදනබතාය පාදවිසාණො නාම
සීසෙ වුළාය සීසකකුටොනාම තිකකිත්තුං වස්සනතො තයො කාලෙ
අනතිකකම්භි තදති නාම තසමා එවරුපං කුකුඤ්ඤා පෙසෙථාති
ආග. තෙ පෙසසිංසු.

මණිති සකෙකත කුසරඤ්ඤා දිනො මණිකකිකො අට්ඨසු
යානෙසු වඩෙකා අහොසි. තස්ස සුත්තං ජිණ්ණං කොචි පුරුණසුත්තං
නිගරිත්වා නවසුත්තං පවෙසෙතුං න සකෙකාති. එකදිවසං ඉමමහා
මණිකකිකා පුරුණසුත්තං නිගරිත්වා නවං පවෙසෙනතුති පෙසසිංසු.
ශාමවාසිනො තෙව පුරුණං නිගරිත්තුං න නවං පවෙසෙනතු සකම්භිසු.
අසකෙකානතා පණ්ඩිතස්ස ආවිකම්භිසු. සො මා විනාසිත්වාති මධු
බිඤ්ඤං ආගරුපෙථාති ආගරුපෙනි මණිනො විසු පසෙසු ජිද්ධමුඛෙ
මධුබිඤ්ඤං මකෙකිත්වා කම්බලසුත්තං වට්ටෙනි. කොටියං මධුනා
මකෙකිත්වා ථොකං ජිද්ධෙ පවෙසෙනි කිපිලලිකානං නිකම්මනවර්තනෙ
යපෙසි. කිපිලලිකා මධුගකික නිලා නිකම්මිත්වා මණිවති පුරුණ
සුත්තං බාදමානා ගන්ත්වා කම්බලසුත්තං කොටියං ගහෙත්වා බසිත්වා
කසින්නා එකෙන පසෙසන නිගරිංසු. පණ්ඩිතො පවෙසිතභාවං
ඤ්ඤා රඤ්ඤා දෙථාති ශාමවාසිනං අදාසි. තෙ රඤ්ඤා පෙසසිංසු.
සො පවෙසිතඋපායං සුත්වා තුසසි.

විජාසනානති එකදිවසං කිර රඤ්ඤා මඛලලිසභං බහු මාසෙ
බාදපෙනි මහොදරං කත්වා විසාණාති බොවිත්වා තෙලෙන මකෙකිත්වා
හප්පිද්දියා නභාපෙනි පාවිතයවමජ්ඣගාමවාසිනං පහිණිංසු තුමෙන
කිර පණ්ඩිතා අයඤ්ච රඤ්ඤා මඛලලිසභො පතිට්ඨිතගබ්භො එතං
විජායාපෙනි සවච්ඡං පෙසෙථ අපෙසෙනතානං සහසං දණ්ඩොති.
ශාමවාසිනො න සකිකා ඉදං කාතුං කිනනුබො කරිස්සාමාති පණ්ඩිතං
පුච්ඡිංසු. සො ඉමිනා පඤ්ඤාපටිභාගෙන හවිතබ්බනති විනොතත්වා
සකම්භස්ස පනෙකං රඤ්ඤා සද්ධිං කථන්සමත්ථං විසාරදං පුරිසං
ලඤ්ඤති පුච්ඡි. න ගරු එතං පණ්ඩිතාති. තෙන හි තං පකෙකාසාපෙ
ථාති. තෙ පකෙකාසාපසිංසු. අථ නං මහාසතෙතා ආග එති තිං හො
පුරිස තව කෙසෙ පිට්ඨියං විකිරිත්වා නානපපකාරණං බලවපරිදෙවනං
පරිදෙවනො රුජ්වාරං ගච්ඡ අඤ්ඤාති පුච්ඡිතො කිඤ්චි අවත්වා
පරිදෙව රඤ්ඤා පන පකෙකාසාපෙනි පරිදෙවනකාරණං පුච්ඡිතො

සමානෝ පිතා මෙ දෙව විජයාදිතං න සනෙකාති අජ්ජ සත්තමො දිවසො පටිසරණං මෙ හොති විජයාදිතං පායමස්ස කප්ඵති වතී රඤ්ඤ කිං විපලපසි අට්ඨානමෙතං පුරිසා නාම විජයාදිතා නප්ඵති චුන්නෙ සචෙ දෙව එතා සචචං අථ පාවිනසවමජ්ඣකගාමවාසිනො කථං මහලලසහං විජයාදිපෙසසනති වදෙය්‍යාසිති. සො සාමුති සමපට්ඨිතො තථා අකාසි. රුජ කෙනිදං පඤ්ඤාපටිභාගං විනතිනනති පුට්ඨිතො මහොසධපණ්ඩිතෙනාති සුචා තුස්සි.

බදනනති අපරසමිං දිවසෙ පණ්ඩිතං විමංසිස්සාමාති පාවිනසව මජ්ඣකගාමවාසිනො අමහාකං අට්ඨානසමනනාගතං අබ්බිලොදනං පටිච්ඡා පෙසෙනතු. තත්ත්මාති අට්ඨානසමන-න තණ්ඩුලෙති න උදකෙන න උකලිගං න උඬුතෙ න අනිතා න දුරුති න ඉන්ද්‍රියා න පුරිසෙන න මග්ගෙන අපෙසෙනනානං සහස්සං දණ්ඩොති. ගාමවාසිනො නං කාරණං අජානනතා පණ්ඩිතං පුට්ඨිංසු. සො මා විනතසිඤ්ඤා න තණ්ඩු ලෙති නාමාති කණ්ණිකා ගාමාපෙච්ඡා න උදකෙන නාමාති හිමං ගාමා පෙච්ඡා න උකලිගං නාමාති අඤ්ඤං මනනිකභාජනං ගාමාපෙච්ඡා න උඬුතෙ නාමාති බාණ්ඩුකෙ කොට්ඨාපෙච්ඡා න අග්ගිතා නාමාති පකතිඅග්ගිං පහාය අරණි අග්ගිං ගාමාපෙච්ඡා න දුරුතා නාමාති පණ්ණිකා ගාමාපෙච්ඡා අබ්බිලොදනං පටිච්ඡා නවභාජනෙ පකති පිච්ඡා ලංකෙත්තො නඉන්ද්‍රියා න පුරිසෙනාති පණ්ඩිතෙන උකලිපාපෙච්ඡා න මග්ගෙනාති මහාමග්ගං පහාය ජබ්බමග්ගෙන රඤ්ඤා පෙසෙථාති අහං තෙ තථා කරිංසු. රුජා කෙනස්ස පඤ්ඤා ඤානොති පුට්ඨිතො මහොසධපණ්ඩිතෙනාති සුචා තුස්සි.

වාලුකාති අපරං දිවසං පණ්ඩිතස්සෙව විමංසනත්ථං ගාමවාසිනං සාසනං පටිච්ඡිංසු රුජා දෙලාය කිලිතුකාමො රුජකුලෙව පුරුණක වාලුකයොතනං ජිණ්ණං එකං වාලුකයොතනං වට්ටිතො පෙසෙනතු අපෙසෙනනානං සහස්සං දණ්ඩොති. තෙ අජාතිතො පණ්ඩිතං පුට්ඨිංසු. පණ්ඩිතො ඉමිනාපි පඤ්ඤාපටිභාගෙනෙව භවිතබ්බනති විනෙතනො ගාමවාසිනො අස්සාපෙච්ඡා වට්ටිතකුලෙ වෙ තයො පුරිසෙ පකෙකාසා පෙච්ඡා ගච්ඡ්ථ රුජානං වදෙථ දෙව ගාමවාසිනො තස්ස යොතනස්ස තුත්ථං ථුලංවාති පමාණං න ජානනති පොරුණිකවාලුකයොතනතො විදන්ථිමග්ගං වතුරභිකුලමග්ගං වා බණ්ඩං පෙසෙථ නං කිරි ඔලො කෙච්ඡා තෙන පමාණෙන වට්ටිසනනති. සචෙ වො රුජා අමහාකං ඝරෙ වාලුකයොතනං නාම න කදවි භුතපුබ්බනති වදති අථනං සචෙ මහාරුජ නං නසකකා කාතුං යවමජ්ඣකගාමවාසිනො කථං වාලුකයොතනං කරිස්සනති වදෙය්‍යාථාති පෙසෙසි. තෙ තථා කරිංසු. රුජා සුචා කෙන විනතිතං ඉදං පඤ්ඤාපටිභාගනති පුට්ඨිතො පණ්ඩිතෙනාති සුචා තුස්සි.

ගලාකනති අපරදිවසං රුජා උදකකිලිං කිලිතුකාමො පඤ්ඤවිධි පද්මසඤ්ජනනං තථං පොකබරණිං පෙසෙනතු අපෙසෙනනානං සහස්සං දණ්ඩොති ගාමවාසිනං පටිච්ඡිංසු. තෙ පණ්ඩිතස්ස අරො

වෙසුං. සො ඉමිනාපි පඤ්ඤපටිභාගෙනෙව භවිතබ්බනති විනෝතො,
 වචනකුසලෙ කතිපයමනුසො පකෙකාසථාති පකෙකාසාපෙතො
 එථ තුලො උදකෙ කිට්ඨො අකඛිති රත්තාති කතො අලලකෙසා අලල
 වන්තො කලලමකඛිතසරීරං යොත්තදණ්ඩලෙඩ්ඛුගන්තො හුන්තො රුජවාරං
 ගන්තො වාරෙ සීතභාවං රඤ්ඤං ආරොවාපෙතො කතොකාසා පච්චි
 සිත්තො මහාරුජ තුලොති කීර පාවිතයවමජ්ඣකවාසිනො පොකඛරණිං
 පෙසෙන්නතුති පතිත්තතො මයං තුමහාකං අනුච්ඡිකං මහන්තිං
 පොකඛරණිං ආදාය ආගතො සා පන අරඤ්ඤවාසිකත්තා නගරං දිස්වා
 පාකාරපරිබාඅවාලකාදිති ඔලොකෙත්වා භිත්තසිත්තා යොත්තොති
 ඡිද්දිත්වා පලාසිත්වා අරඤ්ඤමෙව පටිට්ඨා මයං ලෙඩ්ඛුදණ්ඩාදිති
 පොඤ්ඤාතිවතොත්තං න සකඛිමහා තුමහාකං කීර අරඤ්ඤ ආනිත්තං
 පුරුණපොකඛරණිං දෙථ. තාය නං සද්ධිං යොජෙත්වා ආහරිත්තොමාති
 වන්තො රඤ්ඤං න කදුචි මම අරඤ්ඤතො පොකඛරණි නාම ආභත
 පුබ්බා න මයා කස්සචි යොජෙත්වා ආහරණන්තොය පොකඛරණි
 පෙසිතපුබ්බාති චුතොත සවෙ එවං යවමජ්ඣකගාමවාසිනො කථං
 පොකඛරණිං පෙසෙත්තනතිති වදෙය්‍යාපාති පෙසෙසි. තෙ තථං
 කරිංසු. රුජා පණ්ඩිතොත ඤාතභාවං සුත්වා තුස්සි.

උස්‍යානිනති පුතෙකදිවසං මයං උය්‍යානකිලං කිට්ඨකාමා අමහා
 කඤ්ච උය්‍යානං පුරුණං යවමජ්ඣකගාමවාසිනො සුපුච්ඡිතතරුසඤ්ජනනං
 නවං උය්‍යානං පෙසෙන්නතුති පතිණිංසු. පණ්ඩිතො ඉමිනාපි පඤ්ඤපටි
 භාගෙනෙව භවිතබ්බනති තෙ සමස්සාසෙත්වා මනුසො පෙසෙත්වා
 පුරිමනෙයෙනෙව කථාපෙසි.

තද රුජා තුස්සිත්වා සෙනකං පුච්ඡි කිං ආනෙම පණ්ඩිතනති. සො
 ලාභමවෙජ්ජරෙන න එත්තකොත පණ්ඩිතො හොති ආගමෙහිති ආහ,
 තස්ස වචනං සුත්වා රුජා විනෝතසි මහොසධපණ්ඩිතො දුරකපඤ්ඤාති
 මම මනං ගණති එවරුපෙසුපිස්ස ගුලහවිමොසනෙසු වෙච පඤ්ඤ
 පටිභාගෙසුච ඛුද්ධස්ස විය ව්‍යාකරණං සෙනකො එවංවිධං පණ්ඩිතං
 ආනෙත්තුං නදෙති කිං මම සෙනකොත ආනෙත්තොමි නනති. සො
 මහනොතන පරිවාරෙන ගාමං පායාසි. තස්ස මඛලස්සං අභිරුහිත්වා
 ගව්ජන්තස්ස අස්සස්ස පාදෙ ඵලිතභූමියා අත්තරං පටිසිත්වා හිජ්ජ,
 රුජා තතොව තිවත්තිත්වා නගරං පාවිසි. අථ නං සෙනකො උපසඛක
 මිත්වා පුච්ඡි මහාරුජ පණ්ඩිතං කීර ආනෙත්තුං යවමජ්ඣකගාමං
 අගමිත්වාති. ආම පණ්ඩිතාති. මහාරුජ. තුලො මං අනත්තොමං කත්වා
 පස්සථ ආගමෙථ තාවාති චුතොත අතිතුරිත්වා නිකමිත්ථ පඨමගමණේ
 නෙව මඛලස්සස්ස පාදෙ හින්නොති. සො තස්ස වචනං සුත්වා
 තුණ්හි හුත්වා පුතෙකදිවසං තෙන සද්ධිං මනෝතසි කිං සෙනක
 මහොසධපණ්ඩිතං ආනෙමාති. තෙනති දෙව සයං අගන්ත්වා දුතං
 පෙසෙථ පණ්ඩිත අමහාකං තව සන්තිකං ආගව්ජන්තානං අස්සස්ස
 පාදෙ හින්නො අස්සත්තරං නො පෙසෙත්තු සෙට්ඨත්තරංවාති. යදි

අසානරං පෙසෙසානි සං ආගමිසානි සෙට්ඨනරං පෙසෙනො පිතරං පෙසෙසානි අයමෙකො නො පසෙදා හවිසානිති. රුජා සායුති සමපට්ඨතී තථා වතී දුතං පෙසෙසි.

පණ්ඩිතො දුතවචනං සුඤ්ඤා රුජා මඤ්ඤව පිතරඤ්ඤ මෙ පසසිතු කාමොති විනොතො පිතු සනතිකං ගතො වන්දිතො තාත රජා තුමෙතව මමඤ්ඤ දට්ඨකාමො තුමෙත පට්ඨතරං සෙට්ඨසහසාපරිවුතා ගච්ඡත ධර්මතො තුච්ඡතො අගතො නවසප්පිපුරං වන්දනකරණිකං ආදාය ගච්ඡති රුජා තුමෙතති සද්ධිං පටිසන්තාරං කතො ආසනං ඤාතො නිසිද්ධාති වකති. තුමෙත තථාරූපං ආසනං ඤාතො නිසිද්ධොපාදා තුමාසං නිසිත්තකාලෙ අහං ආගමිසාමි රුජා මොපි සද්ධිං පටිසන්තාරං කතො පණ්ඩිත තථානුරූපං ආසනං ඤාතො නිසිද්ධාති වකති. අථාහං තුමෙත ඔලොකෙසාමි තුමෙත තාය සඤ්ඤාය ආසනං වුට්ඨාය තාත මහොසධපණ්ඩිත ඉමයමි. ආසනෙ නිසිද්ධාති වදෙයොපාදා අපේජකො පසෙදා මන්තං පාපුණ්ණිකිති.

සො සායුති සමපට්ඨතී වුත්තනයෙනෙව ගතො අත්තනො වාතර සීතභාවං රඤ්ඤා ආරොවාපෙතී පටිසතුති පෙසිතෙ පටිසිතො රුජානං වන්දිතො එකමන්තං අට්ඨාසි. රුජා තෙන සද්ධිං පටිසන්තාරං කතො ගහපති තව පුතො මහොසධපණ්ඩිතො කුතිනති පුට්ඨ. පට්ඨතො ආගච්ඡති දෙවානි. රුජා ආගච්ඡතිති සුඤ්ඤා තුට්ඨමානසො හුඤ්ඤා අත්තනො යුත්තාසනං ඤාතො නිසිද්ධාති ආහ. සො අත්තනො යුත්තාසනං ඤාතො එකමන්තං නිසිද්ධි.

මහාසත්තො අලභිකතපටියතො දුරකසහසාපරිවුතො අලභිකත රථෙ නිසිද්ධො නගරං පටිසන්නො පරිබාපිට්ඨා එකං ගදුහං දිසාවා ථාමසමපන්නො මාණවෙ ආණ්ඩෙසි එතං ගදුහං අනුබන්ධො ගහෙතො යථා සද්ධං න කෙරුති එවමයා මුඛබන්ධනං කතො එකයමි අනතරකෙ වට්ටිතො අසෙතාදාය ආගච්ඡතී තෙ තථා කරිංසු. බොධිසත්තොපි මහන්නත පරිවාරෙන නගරං පාමිසි. මහාජනො එස කිරි සිරිවඩ්ඪන සෙට්ඨිනො පුතො මහොසධො පණ්ඩිතො නාම එය කිරි ජාය මානො ඔසධසටිකං ගන්තං ගහෙතො ජාතො ඉමිනා කිරි තෙ එත්තකානං විමංසනපඤ්ඤානං පටිභාගා ඤාතාති මහාසත්තං අභිථ්ථ වන්නො ඔලොකෙන්නො ව තිත්තිං න ගච්ඡති. සො රුජවාරං ගතො අත්තනො ආගතසාසනං පටිභාරෙසි. රුජා සුඤ්ඤාව තුට්ඨගට්ඨො මම පුතො මහොසධපණ්ඩිතො ඛිපං ආගච්ඡතී ආහ. සො දුරක සහසාපරිවුතො පාසාදං අභිරුහිතො රුජානං වන්දිතො එකමන්තං අට්ඨාසි.

රුජා තං දිසාවා සොමනසාපන්නො හුඤ්ඤා මධුරපටිසන්තාරං කතො පණ්ඩිත පතිරූපං ආසනං ඤාතො නිසිද්ධාති ආහ. සො පිතරං ඔලොකෙසි. අථසා පිතා ඔලොකිතසඤ්ඤාය උට්ඨාය පණ්ඩිත ඉමයමි. ආසනෙ නිසිද්ධාති ආහ. සො තයමි. නිසිද්ධි. තං තත් නිසිත්තං දිසාවා

සෙනකපුත්තකුසලාච්ඡදෙවිඤ්ඤාවෙව අඤ්ඤාව අකිබ්බාලා පාණිං පහ රික්ඛා මහාගසිතං ගසිත්වා ඉමං අකිබ්බාලං පණ්ඩිතොති වදන්ති සො පිතරං ආසනා වුට්ඨාපෙත්වා සයං නිසිද්ධිඉමං පණ්ඩිතොති වත්තුං අසුත්තන්ති පරිගාසං කරිංසු. රජාපි දුමුඛො අගොසි.

අථ නං මහාසතෙතා පුච්ඡි කිං මහාරජ දුමුඛත්ථාති. ආම පණ්ඩිත දුමුඛොමහි සවණ්ණමෙව තෙ මනාපං දස්සන් අමනාපං ජාතන්ති. කිං කාරණාති. පිතරං ආසනා වුට්ඨාපෙත්වා නිසින්නත්තාති. කිං පන තිං මහාරජ සබ්බථානෙසු පුත්තෙති පිතරොව උත්තමාති මඤ්ඤසීති. ආම පණ්ඩිතාති. අථ නං මහාසතෙතා නනු මහාරජ තුමෙහති අමහාකං අස්සතරංවා පෙසෙතු සෙට්ඨතරංවාති සාසනං පතිත්තති වත්ථා ආසනා වුට්ඨාය තෙ මාණ්වෙ ඔලොකෙත්වා තුමෙහති ගතිතං ගද්දහං ආනෙථාති ආනාපෙත්වා රඤ්ඤ පාදමුලෙ නිපජ්ජාපෙත්වා මහාරජ අයං ගද්දහො කිං අග්ගතීති පුච්ඡි. සවෙ උපකාරකො අට්ඨ කභාපණේ අග්ගතීති. ඉමං පටිච්ච පන ආජාතීය වළලාය කුච්ඡිමහි වුත්ථස්සතරෙ කිං අග්ගතීති. අනග්ගො පණ්ඩිතාති. දෙව කසමා එවං කපෙථ නනු තුමෙහති ඉදුනෙව වුත්තං සබ්බථානෙසු පුත්තෙති පිතරොව උත්තමාති සවෙ නං සවං තුමහාකං වාදෙ අස්සතරතො ගද්දහො උත්තමො හොති. කිං මහාරජ තුමහාකං පණ්ඩිතා එත්තකමපි ජාතිතුං අසකෙකාන්තා පාණිං පහරිත්වා ගග්ගති අගො තුමහාකං පණ්ඩිතානං පඤ්ඤසම්පත්ති කුතො වො එතෙ ලද්ධාති වත්තාරෙපි පණ්ඩිතෙ පරිගාසිත්වා රජානං ඉමාය එකකතිපාතෙ ගාථාය අජ්ඣිගාසි.

ගාසි තුවං එවං මඤ්ඤසි සෙයෙතා

පුත්තෙත පිතාති රජසෙට්ඨ,

ගද්දස්සතරස්ස තෙ අයං

අස්සතරස්ස හි ගද්දහො පිතාති.

තස්සත්ථො: යදි තිං රජසෙට්ඨ සබ්බථානෙසු සෙයෙතා පුත්තෙත පිතාති එවං මඤ්ඤසි ගද්දස්සතරස්ස ගො අසන්ති තව අස්සතරතොපි අයං සෙයෙතා ගොතුති අත්ථො. කිං කාරණං අස්සතරස්ස හි ගද්දහො පිතාති.

එවඤ්ඤා පන වත්ථා ආම මහාරජ සවෙ පුත්තතො පිතා සෙයෙතා මම පිතරං ගණ්හථ සවෙ පිතිතො පුත්තො සෙයෙතා මං ගණ්හථ තුමහාකං අත්ථායාති.

රජා සොමනස්සප්පතෙතා අගොසි. සබ්බා රජපරිසා සුකට්ඨො පණ්ඩිතෙත පඤ්ඤාති උත්තාදිති සාධුකාරමදසි. අභිගුලීපොඨාව වෙළුකෙඛපසගස්සාතිව පවත්තිංසු. වත්තාරෙ පණ්ඩිතා දුමුඛා අසෙ සුං, මාතාපිතුත්තං ගුණං ජාතතෙතා බොග්ගිසතෙතා සදිසො නත්ති

සො කසමා එවමකාසිති, තව පිතු අවමානනන්දාය රඤ්ඤ පත අස්සනරං වා පෙසෙතු සෙට්ඨනරං වාහි පෙසිතං තසමා තස්ස පඤ්ඤාස්ස ආවිභාවන්තං අතතනොව පඤ්ඤිතභාවස්ස ඤාපනන්තං චතුත්තං පඤ්ඤිතානං නිපසභාකරණන්තඤ්ඤ එවමකාසිති.

ගුණපඤ්ඤා නිවසිනො.

රුජා තුස්සිත්වා ගඤ්ඤාදකපුණ්ණං පුට්ඨණ්ණභික්ඛාරං ආදාය පාචිත යමච්ඡකිංශමං රුජ්භොගෙන භුඤ්ජාති සෙට්ඨස්ස ගන්තේ උදකං පානෙත්වා සෙසසෙට්ඨිනො එතස්සෙව උපට්ඨාකා භොනතුති චන්ද්‍රා බොධිසත්තස්ස මාතුයා සබ්බාලභිකාරේ පෙසෙත්වා ගුණපඤ්ඤා පසන්නො බොධිසත්තං පුත්තං කත්වා ගණිතිතුං සෙට්ඨං අවොච ගහපති මහොසධිපඤ්ඤිතං මම පුත්තං කත්වා දෙහිති. දෙව තරුණො අයං තාව අජ්ජාපියස්ස මුඛං බීරගනිං වායති මහලලකකාලෙ තුමානං සන්තිකෙ ගව්ස්සතිති. ගහපති ත්වං ඉත්තොපට්ඨාය එතස්මිං නිරුලයො භොති අයං අජ්ජනග්ගෙ මම පුත්තො අහං මම පුත්තං පොසෙතුං සක්ඛිස්සාමි ගච්ඡ තිනති තං උයෙසාපෙසි. සො රුජානං චන්ද්‍රිත්වා පඤ්ඤිතං ආලිඛතිත්වා උරේ නිපජ්ජාපෙත්වා සිසෙ වුලිතිත්වා ඔචාදමස්ස අදාසි. සොපි පිතරං චන්ද්‍රිත්වා තාත මා වින්තාසිත්වාති උයෙසාපෙසි. රුජා පඤ්ඤිතං පුට්ඡ තාත අනෙතාගතතිකො ගව්ස්සසි උදාහු බහි ගතතිකොති. සො මහා මෙ පරිවාදෙ බහිගතතිකෙත මයා ගව්සුං වට්ටතිති වින්තොත්වා බහිගතතිකො ගව්ස්සාමිති ආහ. අපස්ස රුජා අනුරුපං ගෙහං දාපෙත්වා දුරකසගස්සං ආදිං කත්වා පරිබ්බයං දාපෙත්වා සබ්බපරිභොගෙ දාපෙසි. සො නත්තො පට්ඨාය රුජානං උපට්ඨාති. රුජාපි තං විමංසිතුකාමොච අභොසි.

තද ව නගරස්ස දකඛිණවාරනො අවිදුරේ පොකනරණීතිරේ එකස්මිං තාලෙ කාකාදාලාවකෙ මණ්ණිරතනං අභොසි. තස්ස ඡායා පොකනරණීයං පඤ්ඤාසි. පොකනරණීයං මණ්ණිති රඤ්ඤ ආරොවෙපුං. සො සෙනකං ආමනෙත්වා පොකනරණීයං කිර මණ්ණිරතනං පඤ්ඤායති කථං තං ගණ්ණාපෙමාති පුට්ඡිත්වා උදකං ගරුපෙත්වා ගණිතිතුං වට්ට තිති වුත්තෙත තෙනති එවං කාරෙහිති තස්සෙව භාරමකාසි. සො බහු මනුස්සෙ සන්තිපාතාපෙත්වා උදකඤ්ඤා නදාදාසු ගරුපෙත්වා භූමිං භීඤ්ඤාපි මණ්ණි න අදාස. පුත්ත පුණ්ණාය පොකනරණීයා මණ්ණිච්ජායා පඤ්ඤාසි. සො පුත්තපි තථා කත්වා නෙව අදාස.

තත්තො රුජා පඤ්ඤිතං ආමනෙත්වා පොකනරණීයා එකො මණ්ණි පඤ්ඤායාසි සෙනකො උදකකදාමං ගරුපෙත්වා භූමිං භීඤ්ඤාපෙත්වාපි න අදාස පුණ්ණාය පොකනරණීයා පුත්ත පඤ්ඤායාසි සක්ඛිස්සාමි තං මණ්ණි ගණ්ණාපෙතුන්ති. සො නෙත්වා මහාරුජ ගරු එථ දයෙස්සාමිති. රුජා තුස්සිත්වා පසක්ඛිස්සාමි අජ්ජ පඤ්ඤිතස්ස ඤාණබලානති මහාජනපටි

වුනො පොකකරණීතිරො ගතො. මහාසතොනා නිරෙ ධ්වං මණිං ඔලොකෙනෙතොව නායං මණි පොකකරණියං භාලුරුකෙක ඉමිනා හවිතබ්බනති ඤානා නපි දෙව පොකකරණියං මණිති වනා නනු උදකෙ පඤ්ඤායතිති වුතෙන උදකපාතිං ආහරුපෙතා පසා දෙව නායං මණි පොකකරණියංයෙව පඤ්ඤායති පාතියමි පඤ්ඤායතිති වනා පණ්ඩිත කන්ද පන මණිනා හවිතබ්බනති වුතෙන දෙව පොකකරණියමි ඡායාව පඤ්ඤායති න මණි මණි පන එතසමිං තාලුරුකෙක කාකකුලාවකෙ පුරිසං ආරුපෙතා ඔතරුපෙතිති ආහ. රුජා තථා කතා මණිං ආහරුපෙසි. පණ්ඩිතො තං ගගෙනා රඤ්ඤා හපෙඨ පෙසි. මහාජනො පණ්ඩිතස්ස සාධුකාරං දතා සෙනකං පරිභාසනො මණිරතනං තාලුරුකෙක ධ්වපෙතා සෙනකො බලවපුරිසෙති පෙකකරණියෙව හිතුපෙසි පණ්ඩිතෙන නාම මහොසධසද්දෙන හවිතබ්බනති මහාසතතස්ස පුතීං අකාසි. රුජාපි තස්ස අතතනො ගිව්‍ය පිළකිනං මුත්තාහාරං දතා දුරකසහස්සස්ස මුත්තාවලියො දුපෙසි. බොධිසත්තස්සව පරිවාරස්සව විනා පරිභාරෙන උපට්ඨානං අනුජාති.

එකුනවිසති පඤ්ඤා නිවසිනා.

පුතෙකදිවසං රුජා පණ්ඩිතෙන සද්ධිං උය්‍යානං ආගමාසි. තදු එකො කකණ්ඩකො තොරණ්ණෙහ වසති. සො රුජානං ආගච්ඡන්තං දිස්වා ඔතරිතා භූමියං නිපජ්ජි. රුජා තස්ස කිරියං දිස්වා පණ්ඩිත අයං කකණ්ඩකො කිං කරෙතීති පුච්ඡි. මහාරුජ තුමෙහ සෙවතීති. සචෙ එවං මා අමානං සෙවා නිපජ්ජා හොතු හොගමස්ස දුපෙතිති. දෙව නාස්ස හොගෙන කිවචං අපි බාදනියමන්තං අලමෙතස්සාති. කිං පනෙස බාදතීති. මංසං දෙව්‍යාති. කිත්තකං ලඤ්ඤං වට්ටතීති. කාකණි කණ්ණකං දෙව්‍යාති. රුජා එකං පුරිසං ආණාපෙසි රුජදයො නාම කාකණිකමනො නවට්ටති ඉමස්ස නිබ්බානං අසිඛ්‍යාසකස්ස මංසං ආහරිතා දෙසීති. සො සාධුති තනො පට්ඨාය තථා අකාසි. සො එකදිවසං උපොසථමාසානෙ මංසං අලගිතා තමෙව අසිඛ්‍යාසකං විජ්ඣිතා සුත්තකෙන ආවුණිතා තස්ස ගිව්‍ය පිළකි. අථස්ස තං තිස්සාය මානො උපපජ්ජි. තං දිවසමෙව රුජා පුත උය්‍යානං ආගමාසි. සො රුජානං ආගච්ඡන්තං දිස්වා ධ්වං තිස්සාය උපපත්තමානවසෙන වෙදෙහ තිං නු බො මහඥානො අහං නුබොති රඤ්ඤා සද්ධිං අත්තානං සමං කරෙතොනා අනොතරිතා තොරණ්ණෙයෙව සීසං වාලෙතොනා නිපජ්ජි. රුජා තස්ස කිරියං ඔලොකෙතා පණ්ඩිත එස පුබ්බෙවිස අජ්ජ න ඔතරති. කිනනුබො කාරණනති පුච්ඡන්තො පඨමං ගාථමාහ.

නායං පුරෙ උත්තමති තොරණ්ණෙහ කකණ්ඩකො,
මහොසධ විජානාති කෙන ඵදො කකණ්ඩකොති.

තත් උනන්මතීති යථා අජ් අනොතරිතො තොරණයොගෙව
සිසං වාලොනොතො උනන්මතී එවං පුරෙ න උනන්මතී, කෙනන ධර්මානි
කෙන කාරණෙන ඵලිභාවං අපනොතො,

පණ්ණිනො උපොසථමාසාතො මංසං අලහනොතන රුජපුරිසෙන
තිව්‍යං ඛද්ධං අඛිමාසකං නිසාය තස්ස මානෙන උපනොතන හඞ්
තබ්බන්ති ඤාතො ඉමං ගාථමාහ,

අලඛිපුබ්බං ලඛාන අඛිමාසං කකණ්ටකො,
අතිමඤ්ඤාති රුජානං වෙදෙහං මිටිලයාහනති,

රුජා තං පුරිසං පකෙකාසාපෙතො පුච්ඡි, සො යථාතුතං ආරෙ
වෙසි, රුජා කඤ්චි අපුච්ඡිතොව සබ්බඤ්ඤාමුද්දොන විය පණ්ණිනො
කකණ්ටකස්ස අක්කාසයො ඤානොති අතිවිය පටිදිතො පණ්ණිතස්ස
චතුස්ස වාරෙස්ස පුබ්බං දූපෙසි, කකණ්ටකස්ස පන රුජා කුජ්ඣිතො වටං
ගාරෙතුං ආරභී, පණ්ණිනො පන අසුතතනති නිවාරෙසි,

කකණ්ටකපඤ්ඤා නිවාරිතො.

අපේකො මිටිලාවාසී පිඬගුත්තරෙ නාම මාණවො තකකසිලං
ගන්තො දිසාපාමොක්ඛාවරියස්ස සන්තිකෙ සිප්පං සික්ඛනොතො ඛිප්පමෙව
සික්ඛි, සො අනුයොගං දතො ගච්ඡාමහනති ආවරියං ආපුච්ඡි, තග්මිං
පන කුලෙ සවෙපි වයප්පත්තා ධිතා ගොති ජෙට්ඨනොතවාසිකස්ස
දුතබ්බොති චතනංව, තස්සාවරියස්ස එකා ධිතා අත්ථි අභිරුපා දෙවච්ඡර
පටිභාගා, අථ තං ධිතරං තෙ තාත දස්සාමි තං ආදාය ගම්මස්සිති ආහ,
සොපන මාණවො දුබ්බගො කාලකණ්ණි කුමාරිකා මහාපුඤ්ඤා තස්ස
තං දිස්වා විතතං නාලලියති, සො තං අරෙවෙනොපි ආවරියස්ස
වචනං න භිඤ්ඤාමිති සමපට්ච්ඡි, මුහුමණො ධිතරං තස්ස අදාසි, සො
රතතිභාගෙ අලඛිකතසිරිසයනෙ නිපනොතො තාය ආගන්තො සයනං
ආරුලුමත්තාය තිත්තිනායමානො සයනා ඔතරිතො භුමියං නිපජ්ඡි,
සාපි ඔතරිතො තස්ස සන්තිකං ගතො, සො උට්ඨාය පුත සයනං අභිරුභී,
සාපි පුත සයනං අභිරුභී, සො පුත සයනා ඔතරි, කාලකණ්ණි නාම
සිරියා සිද්ධං තගමෙති කුමාරිකා සයනෙගෙව නිපජ්ඡි, සො භුමියංගෙව
සසී, එවං සත්තාහං විතීනාමෙතො තං ආදාය ආවරියං චජ්ඣිතො නික්ඛමි,
අනතරමයො අලාපසලාපමත්තවෙති තත්ථි අතිච්ඡන්තොව උගොපි
මිටිලං පත්තො, පිඬගුත්තරෙ තගර අවිදුරෙ එකා එලසමත්තං උදුලරු
දිස්වා බුදාය පිළිනො රුක්ඛං අභිරුභීතො උදුලරුති බ.දි, සාපි
ඡාතජ්ඣිතො රුක්ඛමුලං ගන්තො මග්ගවෙපි එලානි පානෙපානි ආහ,
කිං තච හත්ථපාදා තත්ථි සගමෙපි අභිරුභීතො බාදාති, සා අභිරුභීතො
බාදී, සො තස්සා අභිරුලුහභාවං ඤාතො සිසං ඔතරිතො රුක්ඛං කණ්ට
කෙති පටික්ඛිපිතො මුනොතොගති කාලකණ්ණියාති වතො පලාසි, යා
ඔතරිතො ගන්තුං අසකෙකානත්තො තත්ථෙව නිසීදී,

අථ රුජා උය්‍යානෙ කිලිකිං ගජකිකකෙ කිසිනො සායණන සමයෙ නගරං පවිසන්තො නං තත් දිස්වා පටිබද්ධවිනො හුක්වා සපරිග්ගහා අපරිග්ගහාති පුච්ඡාපෙසි. සා අනි මෙ සාමි කුලදතතිකො පති සො පන මං ඉධ නිසීද්දපෙතො ඡබ්බිකා පලාතොති ආහ. අමච්චො නං කාරණං රඤ්ඤ ආරොවෙසි. රුජා අස්සාමිකහණං නාම රඤ්ඤ පාපුණාතීති තං ඔතරුපෙතො ගජං ආරොපෙතො නිවෙසනං තෙතො අභිසිඤ්චිතො අග්ගමහෙසිට්ඨානෙ ධපෙසි. සා තස්ස පියා අගොසි මනාපා උදුමරරුකෙක දිට්ඨතො උදුමරාදෙවිනෙව නාමං සඤ්ජාතිංසු.

අපෙකදිවසං රඤ්ඤ උය්‍යානගමණස්ථාය වාරගාමවාසිකෙති මග්ගං පටිජග්ගාපෙසුං. පිඬගුත්තරෙපි හතිං කරෙන්නො කව්ඡං බන්ධිතො කුද්දලෙන මග්ගං තව්ඡති මග්ගෙ අතිට්ඨිතෙයෙව රුජා උදුමරාදෙවියා සද්ධිං රථෙ ධත්වා තිකකම්. උදුමරාදෙවිපි නං කාලකණණිං මග්ගං තව්ඡන්නං දිස්වා එවරුපං සිරිං ධාරෙතුං නාසකඛි අයං කාලකණණීති තං ඔලොකෙනති හසි. රුජා තං හසමානං දිස්වා කුජ්ඣිතො කසමා හසිති පුච්ඡි. දෙව අයං මග්ගං තව්ඡකො පුරිසො මග්ගං පොරුණක යාමිකො එස මං උදුමරරුකං ආරොපෙතො කණටකෙති පරිකඛි පිත්වා ගතො. ඉමාහං ඔලොකෙතො එවරුපං සිරිං ධාරෙතුං නාසකඛි අයං කාලකණණීති විනොතො හසිනති. රුජා තං මුසා කථෙසි. අඤ්ඤා කඤ්චි දිස්වා හසිතං තයා මාරෙස්සාමි තතති අසිං අග්ගහෙසි. සා හයප්පතො දෙව පණ්ඩිතෙ තාව පුච්ඡාති ආහ. රුජා සෙනකං පුච්ඡි තිං ඉමිස්සා වචනං සද්දහාසිති න සද්දහාමි දෙව කො නාම එවරුපං ඉජ්චි පහාය ගමිස්සතිති ආහ. සා තස්ස කථං සුත්වා අතිරෙකතරං භීතා අගොසි. අථ රුජා සෙනකො කිං ජානාති පණ්ඩිතං පුච්ඡස්සාමිති විනොතො තං පුච්ඡන්නො ගාථමාහ.

ඉජ්චි සියා රුපවතී සාව සිලවතී සියා,
පුරිසො නං න ඉච්ඡෙය්‍ය සද්දහාසි මහොසධාති.

තත් සිලවතීති ආචාරසම්පන්නා.

තං සුත්වා පණ්ඩිතො ගාථමාහ.

සද්දහාමි මහාරුජ පුරිසො දුබ්බගො සියා,
සිරිව කාලකණණීව න සමෙනති කුදුවනනති.

තත් න සමෙනතීති සමුද්දස්ස ඔරතීරපාරතීරති විය නහනල පඨතිලාවිය ව න සමාගච්ඡනති.

රුජා තස්ස වචනෙන තං කාරණා න කුජ්ඣි හදයමස්ස තිබ්බාසි. සො තස්ස තුයසිතො පණ්ඩිත සචෙ තිං ඉධ න හවිස්සාසි අජ්ජාහං බාලසෙනකස්ස කථාය ධත්වා එවරුපං ඉජ්චිතනං න ලභිස්සං ඉද්දති තං නිස්සාය මයා එසා ලද්ධාති පණ්ඩිතස්ස සත්සහස්සෙත පුජං කාරෙසි. තතො දෙවිපි රුජානං චන්දිතො දෙව පණ්ඩිතං නිස්සාය මයා ජිමිතං ලද්ධං ඉමාහං කණ්ඩිට්ඨානාතිකට්ඨානෙ ධපෙතුං වරං වරෙමිති.

සාධු දෙවි ගණනාහි දමමි තෙ වරනති. දෙව අහං අජ්ජ පට්ඨාය මම කාණ්ඩියං විනා න කිංඤ්චි මධුරරසං බාදිසාමි ඉතො පට්ඨාය වෙලාය වා අවෙලාය වා වාරං විවරපෙතො ඉමස්ස මධුරරසං පෙසෙතුං ලභනක වරං ගණනාමිති. සාධු හදෙද ඉමමපි වරං ගණනාහිති.

සිටිකාලකණ්ණිපෙසෙතා හිට්ඨිකො.

අපරසමිං දිවසෙ රුජා කතපාතරසහතොනා දීඝනතරෙ වඬක මනොනා ආරවානපානනතරෙන එකං ඵලකඤ්ච සුතබ්බඤ්ච මිත්තසත්ථවං කරුණෙන අද්දස. සො කීර ඵලකො හත්ථිසාලාය හත්ථිස්ස පුරතො බිත්තං අනාමට්ඨතිණං බාදි. අථ නං හත්ථිගොපකා පොඤ්ඤා නිහරිංසු. විරවිත්වා පලායමානඤ්ච එකො වෙගෙන ගන්ත්වා පිට්ඨියං දණ්ණෙන පහරි. සො පිට්ඨිං නාමෙත්වා වෙදනාමනොනා ගන්ත්වා රුජගෙගෙ මහා හිතතිං තිස්සාය පිට්ඨිකාය නිපජ්ජි. තං දිවසමෙව රඤ්ඤඤ මහානසෙ අට්ඨිවමොදිති බාදිත්වා වඬසීතසුතබො හත්තකාරකො හත්තං සමපා දෙත්වා බති ධත්වා සරීරෙ සෙදං තිබ්බාපෙනෙන මච්ඡමංසගඤ්ඤං අභි වාසෙතුං අසකෙකානොනා මහානසං පවිසිත්වා පිඨානං පාතෙත්වා මංසං බාදි. හත්තකාරකො භාජනසද්දෙන පවිසිත්වා තං සුතබං දිස්වා ආරං පිදතිත්වා තං ලෙඛ්වදණ්ඩාදිති පොඤ්ඤි. සො බාදිතමංසං මුලෙතෙතව ඡ්ඤෙඤ්චා විරවිත්වා නිකමමි. හත්තකාරකොපිස්ස නිකබන්තභාවං ඤ්ඤා අනුබන්ධිත්වා පිට්ඨියං තිරියං දණ්ණෙන පහරි. සොපි පිට්ඨිං නාමෙත්වා එකං පාදං උකඛිපිත්වා ඵලකස්ස නිපන්නට්ඨානමෙව පාවිසි. අථ නං ඵලකො සමම කිං තිං පිට්ඨිං නාමෙත්වා ආගච්ඡති කිං තෙ වාතො විජ්ඣතිති පුච්ඡි. සුතබො තමපි පිට්ඨිං නාමෙත්වා නිපනොනා කිං තව සරීරෙ වාතො විජ්ඣතිති පුච්ඡි. සො අත්තනො පවත්තිං ආරො වෙසි. අථ නං ඵලකො පුච්ඡි කිං පුත හත්තගෙහං ගන්තුං සකඛිස්සසිති. න සකඛිස්සාමි ගතස්ස මෙ ජීවිතං නත්ථි තිං පත හත්ථිසාලං ගන්තුං සකඛිස්සසිති. මයාපි තත්ථ ගන්තුං න සකකා ගතස්ස මෙ ජීවිතං නත්ථිති. තෙ කාරානුබො මයං ඉදති ජීවිස්සාමාති උපායං විනොතසුං. අථ ඵලකො ආහ සවෙ මයං සමග්ගවාසං වසිතුං සකෙකාම අත්ථෙකො උපායොති. තෙනති කථෙහිති. සමම තිං ඉතොපට්ඨාය හත්ථිසාලං යාති නායං තිණං බාදතිති තසි හත්ථිගොපකා ආසඬකා න කාරිස්සනති තිං මම තිණං ආහරෙය්‍යාසි අහමපි හත්තගෙහං පවිසිස්සාමි නායං මංසබාදකොති හත්තකාරකො මසි ආසඬකං න කාරිස්සති අහමපි තෙ මංසං ආහරිස්සා මිති. තෙ අත්ථෙසො උපායොති උභොපි සමපට්ච්ඡිත්වා සුතබො හත්ථිසාලං ගන්ත්වා තිණකරලං බසිත්වා ආනෙත්වා මහාහිතතිපිට්ඨිකායං ධපෙසි. ඉතරොපි හත්තගෙහං ගන්ත්වා මංසබණ්ඩං මුළුපුරං බසිත්වා ආනෙත්වා තත්ථෙව ධපෙසි. සුතබො මංසං බාදති ඵලකො තිණං බාදති. තෙ ඉමිනා උපායෙන සමග්ගා සමමොදමානා මහාහිතතිපිට්ඨිකාය වසනති. රුජා තෙසං මිත්තබමමං දිස්වා විනොතසි අද්ට්ඨපුබ්බං වත මෙ කාරණං දිට්ඨං ඉමෙ පට්ඨාමිත්තා සුත්වා සමග්ගවාසං වසනති ඉදං

කාරණං ගහෙඤා පඤ්ඤා කඤා පඤ්ඤානෙ පුච්ඡස්සාමි ඉමඤ්ඤා පඤ්ඤාං
අජානන්තං රට්ඨා පබ්බාජෙස්සාමි තං ජාතන්තස්ස එවරුපො පඤ්ඤානො
නඤ්ඤා සකකාරං කරස්සාමි අජ්ජ නාච අවෙලා සො උපට්ඨානකාලෙ
ආගතෙ පුච්ඡස්සාමිති. සො පුත දිවසෙ පඤ්ඤානෙසු උපට්ඨානං ආගන්තා
නිසින්නෙසු පඤ්ඤාං පුච්ඡන්තො ඉමං ගාථාමාහ.

යෙසං න කදවි භූතපුබ්බං
සකං සත්තපදමපි ඉමස්මිං ලොකෙ,
ජාතා අමිත්තා දූවෙ සහායා
පටිසන්ධිය වරන්ති කිස්ස හෙතුති.

තත්ථ පටිසන්ධියාසාති සද්දතිඤා සටිතා හුඤා.

ඉදඤ්ඤා පත වඤා පුත එවමාහ.

යදි මෙ අජ්ජ පාතරුසකාලෙ
පඤ්ඤාං න සකඤ්ඤොථ වතතුමෙතං,
පබ්බාජෙස්සාමි වො සබ්බෙ
නති මන්තො දුපපඤ්ඤජාතිකෙතිති.

සෙනකො අග්ගාසනෙ නිසින්නො පඤ්ඤානො ආසනපරියන්තො.
සො තං පඤ්ඤාං උපට්ඨාතෙන්නො අත්ථං අදිට්ඨා වින්තෙසි අයං රුජා
දඤ්ඨාතුකො ඉමං පඤ්ඤාං වින්තෙඤා සංකඩ්ඨිතුං අසමන්තො කිඤ්ඤි
තොන දිට්ඨං හවිස්සති. එකදිවසං ඔකාසං ලගන්තො ඉමං පඤ්ඤාං
නිගරිස්සාමි සෙනකො කෙනවි උපායෙන අජ්ජ එකදිවසමන්තං අබි
වාසාපෙතුති. ඉතරෙපි වතතාරො අකිකාරගබ්භං පටිට්ඨා විය න
කිඤ්ඤි පස්සිංසු සෙනකො කිනත්තු බො මහොසධස්ස පවතරීති බොධි
සත්තං ඔලොකෙසි. සොපි තං ඔලොකෙසි. සෙනකො ඔලොකිතා
කාරෙනෙව තස්සාධිපජායං ඤාඤා පඤ්ඤිතස්සාපි න උපට්ඨාති තෙනෙක
දිවසං ඔකාසං ඉවජති. පුරෙස්සාමිස්ස මනොරථතරි රඤ්ඤා සද්ධිං
විස්සාසෙන මහාගසිතං ගසිඤා කිං මහාරුජ සබ්බෙව අමොහ පඤ්ඤාං
කප්ථෙතුං අසකෙකානොන පබ්බාජෙස්සාමි. එතමපි එකො පඤ්ඤාති
සලලකෙසි න මයං එතං පඤ්ඤාං කප්ථෙතුං න සකෙකාම. අපිච ථොකං
ගඤ්ඤිපඤ්ඤා එස න සකකා මහාජනමජ්ඣෙකි කප්ථෙතුං එකමන්තො
වින්තෙඤා පටිජා තුමහානංයෙව කප්ථෙස්සාම ඔකාසං නො දෙහිති
මහාසත්තං තකෙකඤා ඉමං ගාථාවයමාහ.

මහාජනසමාගමමහි සොරෙ
ජනකොලාහලසමාගමමහි ජාතෙ,
විකඤ්ඤාමනා අනෙකවිත්තා
පඤ්ඤාං න සකඤ්ඤොම වතතුමෙතං.

එකග්ගවිත්තා එකමෙකා
රහසිගතා අත්ථං නිවින්නෙඤා,
පටිච්චෙකෙ සමමසිඤාන ධීරු
අථ වකඤ්ඤා ජනිජා අත්ථමෙතනති.

තත් සමමිසිත්වානාති කායචිත්තච්චෙතො සීතා ඉමෙ ධීර ඉමෙ පඤ්ඤාං සමමිසිත්වා අථ තෙ එතමන්ථං වක්ඛන්ති.

රුජා තස්ස කථං සුත්වා අනභ්‍යමනො සුත්වාපි සාධු විනෝතත්වා කපේථ, අකපේනො පබ්බාපේස්සාමිති තපේසියෙව, වත්තාරොපි පණ්ඩිතා පාසාදු ඔතරිංසු, සෙනකො ඉතරෙ ආහ තාතා රුජා සුමුමපඤ්ඤාං පුච්ඡ, අකපිතෙ මහනං භයං භවෙය්‍ය තුමො සප්පාය භොජනං භුඤ්ජිත්වා සමමා උපධාරෙථාති, තෙ අත්තනො අත්තනො ගෙහං ගතා, පණ්ඩිතොපි උට්ඨාය උදුමබරුදෙවියා සන්තිකං ගන්තා දෙවි අජ්ජ වා ගිහය්‍යා වා රුජා කත්ථ පිරං අට්ඨාසිති පුච්ඡ, තාන දීඝන්තරෙ වාතපානෙන ඔලොකෙනො වඞ්කමිති, තතො බොධි සත්තො විනෝතසි රඤ්ඤා ඉමිනා පස්සෙන කිංඤ්ච දිට්ඨං භවිස්සාතිති, තත් ගන්තා බති ඔලොකෙනො එළිකප්පනානං කිරිමං දිස්වා රඤ්ඤා පඤ්ඤා අභිසංඛිතොති සන්තිට්ඨානං කත්වා ගෙහං ගතො, ඉතරෙ තයොපි විනෝතත්වා කිංඤ්ච අදිස්වා සෙනකස්ස සන්තිකං අගමිංසු, සො තෙ පුච්ඡ දිට්ඨො වො පඤ්ඤාති, ත දිට්ඨො ආචරියාති, යදි එවං රුජා වො පබ්බාපේස්සාති, කිං කරිස්සාථාති, තුමොහි පන දිට්ඨාති, අගමපි න පස්සාමිති, තුමොසු අපස්සනොසු මයං කිං පස්සිස්සාමාති, රඤ්ඤා පන සන්තිකෙ විනෝතත්වා කපේස්සා මාති සිහනාදං නදිත්වා ආගතම, අකපිතෙ රුජා කුජ්ඣස්සාති කිං කරෙථාති, අයං පඤ්ඤා න සක්කා අමොහි දට්ඨං පණ්ඩිතෙන සන භුණං කත්වා විනතිතො භවිස්සාතිති, එථ තස්ස සන්තිකං ගච්ඡමාති තෙ වත්තාරොපි බොධිසත්තස්ස ඤරඤාරං ගන්තා සීතභාවං ආරොවා පෙත්වා ගෙහං පටිසිත්වා පටිසත්ථාරං කත්වා එතමනං සීතා මහාසත්තං පුච්ඡංසු කිං පණ්ඩිත විනතිතො තෙ පඤ්ඤාති, මධි අවිනෝතනො අඤ්ඤා කො විනෝතස්සාති, ආම විනතිතොති, තෙනති අමොකමපි කපේථාති, පණ්ඩිතො සවාහං එතෙසං න කපේස්සාමි රුජා තෙ රට්ඨා පබ්බාපේස්සාති, මං සත්තං රතනෙහි පූජෙස්සාති, ඉමෙ බාලා මා තස්සනතු කපේස්සාමි තෙසන්ති විනෝතත්වා තෙ වත්තාරොපි නිවා සතෙ නිසිදුපෙත්වා අඤ්ඤා ප්‍රභංගාපෙත්වා රඤ්ඤා දිට්ඨකං අජානා පෙත්වා රඤ්ඤා පුච්ඡතොලො එවං කපේය්‍යාථාති වතුන්තමපි වතුස්සො ගාථා බ්‍රහ්මිත්වා පාළිමෙව උග්ගණ්ඨාපෙත්වා උයොපෙසි, තෙ දුතිය දිවසෙ රුජ්ජට්ඨානං ගන්තා පඤ්ඤාත්තාසතෙ නිසිදිංසු, රුජා සෙනකං පුච්ඡ ඤාතො තෙ සෙනක පඤ්ඤාති, මහාරුජ මධි අජානනො අඤ්ඤා කො ජාතිස්සාතිති, තෙනති කපේථිති, සුණංථ දෙවොති උග්ගතිත්තියාමෙනෙව ගාථමාහ,

උග්ගපුත්තරුජපුත්තියානං
උරබ්‍රමංසං පියං මනාපං,
න තෙ සුතබස්ස අදෙනති මංසං
අථ මෙණ්ඩස්ස සුඤ්ඤා සංඛ්‍යාමස්සාති,

තත්ථ උගගසුභතඤ්ජසුභනිසානිනති උග්ගතානං අමච්චපුත්තානං
වෙච රුජපුත්තානඤ්ච.

ගාථං චත්ථාපි සෙනකො අත්ථං න ජානාති. රුජා පන අත්තනො
පාකට්ඨතාය ජානාති. තස්මා සෙනකෙන තාව ඤාතො පුකකුසං
පුච්ඡිස්සාමිති පුකකුසං පුච්ඡි. සොපිස්ස කිං අහමෙව අපණ්ණිතොති
චත්ථා උග්ගතිතනියාමෙනෙව ගාථමාහ.

චම්මං විහන්තති එළකස්ස
අස්සපිට්ඨත්ථරණසුඛස්සහෙතු,
න තෙ සුතඛස්ස අත්ථරන්ති
අථ මෙණ්ඩස්ස සුඤ්ඤාන සඛ්ඛාමස්සාති.

තස්සාපි අත්ථො අපාකට්ඨොයෙව. රුජා පන අත්තනො පාකට්ඨතා
ඉමිනාපි ඤාතොති කාචිත්ථං පුච්ඡි. සොපි ගාථමාහ.

ආවෙලලිතසිඛතිකො හි මෙණ්ඩො
න සුතඛස්ස විසාණාති අත්ථි,
තිණ්හනෙධා මංසභොජනො ච
අථ මෙණ්ඩස්ස සුඤ්ඤාන සඛ්ඛාමස්සාති.

රුජා ඉමිනාපි ඤාතොති දෙවිත්ථං පුච්ඡි සොපි උග්ගතිතනියා
මෙනෙව ගාථමාහ.

තිණ්මාසි පලාසමාසි මෙණ්ඩො
න සුතඛො තිණ්මාසි නො පලාසං,
ගණ්හග්ගා සුඤ්ඤාන සඛ්ඛං බිලාරං
අථ මෙණ්ඩස්ස සුඤ්ඤාන සඛ්ඛාමස්සාති.

තත්ථ තිණ්මාසි පලාසමාසිති තිණ්ඛාදකොවෙච පණ්ණඛාද
කොච. නො පලාසනති තිණ්මාසි පණ්ණමාසි න ඛාදති.

අථ රුජා පණ්ණිතං පුච්ඡි තාත තිං ඉමං පඤ්ඤං ජානාසිති. මහා
රුජ අවිචිතො යාව භවග්ගා මං සපෙත්වා කො අඤ්ඤාද ඵතං ජානිස්ස
තිති. තෙනති කථෙතිති. සුඤ් මහාරුජාති තස්ස කිවට්ඨස්ස අත්තනො
පාකට්ඨතාය පකාසෙතො ඉමං ගාථාවගමාහ.

අඛ්ඛට්ඨපාදො චතුපපදස්ස
මෙණ්ඩො අට්ඨනඛො අදිස්සමානො,
ජාදිගං ආහරති අගං ඉමස්ස
මංසං ආහරති අගං අමුස්ස.

පාසාදගතො විදේහසෙට්ඨො
විකිහාරං අඤ්ඤාමඤ්ඤාභොජනානං,
අද්දකඛි කිර සකඛි තං ජනිත්තු
භොභුකකස්ස ච පුණ්ණමුඛස්ස වෙතනති.

තත් අබ්භිවිධිපාදෙති ව්‍යාකූණකුසලතාය ඵලකයං වතුපාදං
 සත්ථායාහ. මෙණෙඛාති ඵලකො. අබ්භිනමොති ඵලකයං ඵනෙකයමිං
 පාදෙ විතනං විතනං වුරුතං වසෙනෙනං වුතතං. අදිසාමානොති
 මංසං හරණකාලෙ අපසාදොයමානො. ඡාදිසන්ති ගෙහවජාදනං
 තිණන්ති අපජා. අසං ඉමයස්සාති සුතවො ඵලකයං. විනිශ්චරන්ති
 විනිශ්චරණං. අසාදොමසාදොහොජනානන්ති අසාදොමසාදොයං හොජනානං
 මෙණෙඛා හි සුතවයං හොජනං හරති. සො තයං විනිශ්චරති.
 සුතවොපි තයං හරති. ඉතරො විනිශ්චරති. අද්දකිති තං තෙසං
 අසාදොමසාදො හොජනානං විනිශ්චරණං සන්ති අතතපච්චකං කතා
 අද්දස. භොගුක්කයස්සාති භුඛිකරණසුතවයං. සුණණමුඛයස්සාති
 මෙණෙඛයං. එතං ඉමෙසං මිතතබ්බමං රුජා සයං පසයිති.

රුජා ඉතරෙතිපි බොධිසත්තං නිසංසය සදුතභාවං අජානනො
 පඤ්චපෙන අතතො පඤ්ඤබලෙනෙව ජාතියුති මසාදොමානො
 සොමතයං පානො හුත්වා ඉමං ගාමොහ.

ලාභා වත මෙ අතපපරුපා
 යස්ස මෙ ඵදිසා පණ්ඩිතා කුලමහි,
 ගමතිරගතං නිපුණමත්ථං
 පටිවිජ්ඣන්ති සුභාසිතෙන ධිරුති.

තත් පටිවිජ්ඣන්ති සුභාසිතෙන විදිත්වා කපේන්ති.

අපි තෙසං සනතුටොන නාම තුට්ඨාකාරො කතතබ්බොති තං
 කරොනො ගාමොහ.

අස්සතරිථසාදි ඵකමෙකං
 ථිතං ගාමවරසාදි ඵකමෙකං,
 සබ්බං වො දමමි පණ්ඩිතානං
 පරමපතීතමො සුභාසිතෙනාති.

වත්වා සබ්බං දුපෙසි.

මාදසනිපානෙ මෙණෙඛපසෙකො නිවසිතො.

උද්ධරණදෙවි පන ඉතරෙති පණ්ඩිතං නිසංසය පඤ්ඤා සදුත
 භාවං සද්ධිං රසාදො මුග්ගමාසෙ නිබ්බිසෙසෙ කරොනොන විස
 පඤ්චනං සමනොව සක්කාරො කතො නනු මයං කණ්ඩොයං
 විසෙසං සක්කාරං කාතුං වට්ටතිති රසොදො සන්තිකං ගතවා පුච්ඡි දෙව
 කෙන වෙ පසෙදො කපිතොති. පඤ්චතිපි පණ්ඩිතෙහි භද්දෙති. දෙව
 වතතාදො ජනා තං පඤ්ඤං කං නිසංසය ජාතියුති. නජානාමි භද්දෙති.
 මහාරුජ තෙ කිං ජානන්ති පණ්ඩිතො පන මා නස්සනතු ඉමෙ බාලාති
 පඤ්ඤං උග්ගණ්ඨාපෙසි. තුලෙහ සබ්බසං සමං සක්කාරං කරොථ,
 අසුතතමෙතං පණ්ඩිතයං විසෙසං කාතුං වට්ටතිති. රුජා අතතානං
 නිසංසය සදුතභාවං න කපේසිති පණ්ඩිතයං තුසසිත්වා අතිරෙකං

සකකාරං කාතුකාමො විනොතසි හොතු මම පුතතං එකං පඤ්ඤං
පුච්ඡිත්වා කට්ඨකාලෙ මහාසකකාරං කරිස්සාමිති. සො පඤ්ඤං විනොත
නොතා සිරිමන්දපඤ්ඤං විනොතසි. විනොතත්වා එකදිවසං පඤ්චත්තං
පණ්ඩිතානං උපට්ඨානං ආගන්ත්වා සුඛනිසිත්තකාලෙ සෙනක පඤ්ඤං
පුච්ඡිස්සාමිති. පුච්ඡ දෙව්භාති. රුජා සිරිමන්දපඤ්ඤං පඨමං ගාථමාහ.

පඤ්ඤාසුපෙතං සිරියා විහිනං
යසසිත්තඤ්චාපි අපෙතපඤ්ඤං,
පුච්ඡාමි නං සෙනක එතමන්තං
කමෙත්ථ සෙයොසා කුසලා වදන්තිති.

තත්ථ කමෙත්ථ සෙයොසානි ඉමෙසු විපු කතරං පණ්ඩිතා
සෙයොසානි වදන්ති. අයඤ්ච කිර පඤ්ඤා සෙනකස්ස වංසාගතො තෙන
තං බිප්පමෙව කපෙසි.

ධිරුච බාලාච හවෙ ජනිඤ
සිපසුපපන්නාච අසිපපිනො ව,
සුජාතිමනොතාපි අජාතිමස්ස
යසසිනො පෙස්සකරු හචනති;
එතමපි දිස්වාන අහං වදාමි
පඤ්ඤා නිහිනො සිරිමාව සෙයොසාති.

තත්ථ පඤ්ඤා නිහිනොති පඤ්ඤවා නිහිනො ඉස්සාරෙ උත්ත
මොති අනෙථා.

රුජා තස්ස වචනං සුත්වා ඉතරෙ තයො අපුච්ඡිත්වාච සඛ්ඝනවකං
හුත්වා නිසින්නං මහොසධපණ්ඩිතං ආහ.

තචමපි පුච්ඡාමි අනොමපඤ්ඤ
මහොසධ කෙවලබම්මදස්සි,
බාලං යසසසිං පණ්ඩිතං අප්පහොගං
කමෙත්ථ සෙයොසා කුසලා වදන්තිති.

තත්ථ කෙවලබම්මදස්සිති සබ්බබම්මදස්සි.

අථස්ස මහාසතොතා සුඤ් මහාරුජාති කපෙසි.

පාපානි කමමානි කරොති බාලො
ඉධමෙව සෙයොසා ඉනිමඤ්ඤමානො,
ඉධලොකදස්සි පරලොකං අදස්සි
උභයත්ථ බාලො කලිමග්ගහෙසි;
එතමපි දිස්වාන අහං වදාමි
පඤ්ඤාච සෙයොසා න යසසසි බාලොති.

තත්ථ ඉධමෙමානි ඉධලොකෙ ඉදං ඉස්සාරිමමෙව මග්ගං සෙට්ඨන්ති
මඤ්ඤමානො. කලිමග්ගහෙසිති බාලො ඉස්සාරිමදෙන පාපකමං
කත්වා නිරයාදිසු උප්පජ්ජන්තො පරලොකෙ, පුත තතො ආගන්ත්වා

නිවතුලෙ දුක්ඛභාරනො හුන්වා නිබ්බන්ධනමානො ඉධලොකෙවානි
උභයත්ථ පරුජයමෙව ගණ්ඨාති. එතලපි අභං කාරණං දිස්වා පඤ්ඤා
සම්පන්නොව උත්තමො ඉක්ඛායෙති පන බාලො න උත්තමොති
වදාමි.

එවං වුත්තෙත රුජා සෙනකං ඔලොකෙත්වා නනු මහොසමො පඤ්ඤා
වන්තමෙව උත්තමොති වදනීති අංග. සෙනකො මහාරුජ මහොසමො
දහරෙ අජාපිස්ස මුඛං බිරගති. වායති. කිමෙස ජනාතීති වන්තො
ඉමං ගාථමාහ.

න සිප්පමෙතං විදධාති භොගං
න බන්ධවා න සරිරවක්ඛාසො,
පසෙසලමුගං සුඛමෙධමානං
සිරි ගි නං ගජතෙ ගොරිමන්දං;
එතලපි දිස්වාන අභං වදාමි
පඤ්ඤා නිතිනො සිරිමාව සෙය්‍යොති.

තත්ථ එළමුගනති පග්ගරිතලාලමුඛං. ගොරිමන්දනති සො කිර
තසම්ඤ්ඤාව නගරෙ අසිතිකොටිවිභවො සෙට්ඨි විරූපො නාස්ස
පුත්තො න ධිතා න කිඤ්චි සිප්පං ජානාති. තථෙත්තස්සාපිස්ස හනු
කස්ස උභොගි පසෙසති ලාලාධාරං පග්ගරනති දෙවච්ඡරං. විය දේව
ඉජ්ජියො සබ්බාලධිකාරෙති විභුසිතා සුපුජ්ජිතනිලප්පලාති ගහෙත්වා
උභොසු පසෙසසු ධිතා තං ලාලං නිලප්පලෙති පටිච්ඡිත්වා උප්පලාති
ජ්ජෙඛිනති. සුරුසොඤ්ඤා පාණාගාරං පටිසිත්වා නිලප්පලෙති අත්ථෙ සති
තස්ස ගෙහඤ්ඤාරං ගන්ත්වා සාමි ගොරිමන්දසෙට්ඨිති වදනති සො තෙසං
සඤ්ඤං සුත්වා වාතපානෙ ඤාති කිං නාතාති වදති. අපස්ස ලාලා පග්ගරති
තා ඉජ්ජියො තං නිලප්පලෙති පටිච්ඡිත්වා නිලප්පලාති අනතරවිපියං
බිපනති. සුරුබුත්තා තං ගහෙත්වා උදනෙ වික්ඛාලෙත්වා පිලික්ඛිත්වා
පාණාගාරං පටිසිත්ති. එවං සිරිසම්පන්නො අගොසි. සෙනකො තං
උදහරණං ආහරිත්වා දසෙසන්නො එවමාහ.

තං සුත්වා රුජා කිදිසං තාත මහොසධපණ්ඩිතාති අංග. පණ්ඩිතො
දෙව කිං සෙනකො ජානාති ඔදනසිත්ථිතොනෙ කාතො විය දධිං. පාත්‍රං
ආරඤ්ඤනබො විය ව යසමෙව පස්සති සිසෙ පත්තනං මහාමුග්ගරං
න පස්සති. සුඤ්ඤාති දෙව්වාති ඉමං ගාථමාහ.

ලඤ්ඤා සුඛං මජ්ඣති අප්පපඤ්ඤා
දුක්ඛන පුට්ඨොපි පමොගමෙති,
ආගන්තුතා සුඛදුක්ඛන පුට්ඨො
පමෙධාති වාරිවරෙව සමෙව;
එතලපි දිස්වාන අභං වදාමි
පඤ්ඤාව සෙය්‍යො න යසස්සි බාලොති.

තත් සුඛනති ඉක්කරියසුඛං ලභිතා, බාලො මජ්ඣනී පමජ්ඣනී
පමතොතා පාපං කරොති. දුක්ඛකායාති කාසිකීවෙනසිකදුක්ඛන.
ආශනතුනාති න අජකිතතිකෙන සත්තානං හි සුඛමපි දුක්ඛමපි
ආගන්තුකමෙව න තිච්චපච්චතං. සමමති උදකා උධාරිතා ආතපෙ
බිත්තමචෙජා විශ විහඤ්ඤානීති අරො.

තං සුචා රුජා කිදිසං ආවරියාති ආහ. සෙනකො දෙව කිමෙස
ජාතාති තිච්චනතු තාව මනුස්සා අරඤ්ඤා සඤ්ජාතරුක්ඛමපි ඵල
සමපන්නමෙව පකඛි භජනතීති ඉමං ගාථමාහ.

දුමං යථා සාදුඵලං අරඤ්ඤා
සමන්නතො සමභිවරනති පකඛි,
ඵචමපි අසිං සධනං සභොගං
බහුජ්ජනො භජති අත්ථෙහතු;
ඵතමපි දිස්වාන අහං වදාමි
පඤ්ඤා නිභිනො සිරිමාව සෙයොයාති.

තත් බහුජ්ජනොති බහු ජනො.

තං සුචා රුජා කිදිසං තාතාති ආහ. පණ්ණිනො කිමෙස මහොදරො
ජාතාති සුඤ්ඤ දෙව්භිති ඉමං ගාථමාහ.

න සාධු බලවා බාලො සාහසං විඤ්ඤෙධනං,
කඤ්ඤාතමෙව දුමෙධං කඛිනති තිරයෙ භුසං.
ඵතමපි දිස්වාන අහං වදාමි
පඤ්ඤාව සෙයොයා න යසසි බාලොති.

තත් සාහසනති සාහසෙන සාහසිකං කමමං කතා ජනං පිලෙතා
ධනං විඤ්ඤා. අථ නං තිරයපාලා කඤ්ඤාතමෙව දුමෙධං බලවච්චෙදනං
තිරයං කඛිනති.

පුත සෙනකො රඤ්ඤා කිං සෙනකාති වුතෙන ඉමං ගාථමාහ.

යා කාවි නජේජා ගඛගමභික්ඛවනති
සබ්බාව තා නාමගොතනං ජහනති,
ගඛිතා සමුද්ධං පටිපජ්ජමානා
න බායනෙ ඉද්ධිපරො හි ලොකො;
ඵතමපි දිස්වාන අහං වදාමි
පඤ්ඤා නිභිනො සිරිමාව සෙයොයාති.

තත් නජේජාති නින්නා සුචා සඤ්ජානා අනතමසො කඤ්ඤියෙපි
උපාදය. ජහනතීති ගඛිතාතෙව සබ්බං ගව්ඡනති. අතතො නාම
ගොතනං ජහනති න බායනෙති සාපි පුත ගඛිතා සමුද්ධං පටිපජ්ජමානා
න පඤ්ඤායති සමුද්ධෙතෙව නාමං ලභති. ඵචමෙවං මහාපඤ්ඤාපි
ඉක්කරං පචා න බායති න පඤ්ඤායති. සමුද්ධං පටිච්චගඛිතා විශ
ගොතිති අරො.

පුත රජා කිං පණ්ඩිතාති ආහ. සො සුඤ් මහාරජාති චන්දා ඉමං
ගාථාමාන.

යමෙතමකතා උද්ධං මහනතං
සවනති නජේයා සබ්බකාලං අසඬං,
සො සාගරේ නිච්චමුද්‍රාරවෙගො
වෙලං න අවෙචති මහාසමුද්දෙ.
එච්චපි බාලස්ස පජජිතාති
පඤ්ඤං න අවෙචති සිරි කද්දවි,
එතච්ච දිස්වාන අහං චද්දමි
පඤ්ඤච සෙය්‍යො න යසස්සි බාලොති.

තත් සමෙතමකතාති යමෙතං තං අකතාසි වදෙසි. අසඬාති
අගණනංකාලං, වෙලං නිඤ්ඤවෙසිති උද්‍රාරවෙගොපි හුන්වා උභිසහස්සං
උකම්පිතාපි වෙලං අතිකතමිත්‍රං න සකෙකාති වෙලං පඤ්ඤස්ස සබ්බ
උභිසො භිජ්ජනති. එච්චපි බාලස්ස පජජිතාතිපි එච්චමෙවං පඤ්ඤ
වතනං අතිකතමිත්‍රං න සකෙකානති තං පඤ්ඤ භිජ්ජනති. පඤ්ඤං
නිඤ්ඤවෙසිති පඤ්ඤචතනං සිරි නාම නාතිකතමති නති කොපි අත්තා
නජේ උපතනකතෙතො පඤ්ඤචතනං අතිකතමිත්‍රං බාලස්ස ඉස්සරස්ස
පාදමුලං ගච්ඡති. පඤ්ඤචතොයෙව පාදමුලෙ විනිච්ඡයො නාම
ලබ්භතිති අත්තො.

තං සුන්ධා රජා කිං සෙනකාති ආහ. සො සුඤ් දෙව්‍යාති ඉමං ගාථාමාන.

අසඤ්ඤතොවෙපි පරෙසමත්තං
භණ්ණති සත්වානගතො යසස්සි,
තස්සෙව තං රුහති ඤ්ඤතිමජ්ජෙඤ්ඤ
සිරිතිනං කාරයතෙ න පඤ්ඤ;
එතච්ච දිස්වාන අහං චද්දමි
පඤ්ඤ නිතිතො සිරිමාව සෙය්‍යොති.

තත් අසඤ්ඤතොවෙපිති ඉස්සරෙති සවෙපි කායාදිති අසඤ්ඤතො
දුස්සිලො, සත්වානගතො විනිච්ඡයෙ සීතො හුන්වා පරෙසං අත්තං භණ්ණති
තස්මිං විනිච්ඡයමණ්ඩලෙ මහාපරිවාරපරිවුතස්ස මුසා චන්දා සාමිකච්චි
අසාමිකං කරෙන්නාස්ස තස්සෙව තං වචනං රුහති සිරිතිනං තථා කාර
යතෙ න පඤ්ඤ තස්මා පඤ්ඤ නිතිතො ඉස්සරෙව සෙය්‍යොති වදති.

පුත රඤ්ඤ කිං තාතාති වුතෙන පණ්ඩිතො සුඤ් දෙව කිං ජාතාති
බාලසෙනකොති චන්දා ඉමං ගාථාමාන.

පරස්සවා අත්තතොවාපි හෙතු
බාලො මුසා භාසති අපපපඤ්ඤ,
සො නිඤ්ඤතො හොති සභාය මජ්ජෙඤ්ඤ
පෙච්චමපි සො දුග්ගතිගාමි හොති;
එතච්ච දිස්වාන අහං චද්දමි
පඤ්ඤච සෙය්‍යො න යසස්සි බාලොති.

තතො සෙනතො ගාථමාහ.

අත්මපි වෙ භාසති භූරිපඤ්ඤා
අනාලනියො අපඨනො දුට්ඨො,
ත තස්සතං රුහති ඤාතිමජ්ඣේ
සිරි ව පඤ්ඤාණවතො නහොති;
එතමපි දිස්වාන අහං වදාමි
පඤ්ඤා නිභිතො සිරිමාව සෙය්‍යොති.

තත් අත්මපිති කාරණමපි වෙ භාසති. ඤාතිමජ්ඣේති පරිස
මජ්ඣේ. පඤ්ඤාණවතොති මහාරුජ ඤාණවතත්‍යාව සිරිසොභන
පපතියං පඤා පකතියා විජ්ජමානා සිරිතාම න හොති. සොපි හි
තස්ස සතතිකෙ සුරිසුග්ගමණෙ බජ්ජාපනකො විශ්වායතීති දස්‍යොති.

පුත රඤ්ඤා කීදිසං තාතාති වුත්තෙ පණ්ඩිතො කිං ජාතාති
සෙනතො ඉධලොකමත්තමෙව ඔලොකෙති න පරලොකනති වතා
ඉමං ගාථමාහ.

පරස්සවා අතතතොවාපි හෙතු
ත භාසති අලිකං භූරිපඤ්ඤා,
සො පුජිතො හොති සභාය මජ්ඣේ
පෙඨවඤ්ඤා සො සුග්ගතිගාමි හොති;
එතමපි දිස්වාන අහං වදාමි
පඤ්ඤා ව සෙය්‍යො නයසස්සි බාලොති.

තත් පෙඨවනති පරලොකං ගච්ඡන්තස්ස කලි නහොතිති අත්‍යො.
තතො සෙනතො ගාථමාහ.

හජි ගවස්සා මණිකුණ්ඩලාව
නරියොව ඉඤ්ඤා සුලෙසු ජාතා,
සබ්බාව තා උපහොගා භවන්ති
ඉඤ්ඤා පොසස්ස අනිඤ්ඤානො;
එතමපි දිස්වාන අහං වදාමි
පඤ්ඤා නිභිතො සිරිමාව සෙය්‍යොති.

තත් ඉඤ්ඤානාති ඉස්සරස්ස. අනිඤ්ඤානොති න කෙවලං තා
නාරියොව අථ බො සබ්බෙ අනිඤ්ඤානො සත්තා තස්ස උපහොගා
භවන්ති.

තතො පණ්ඩිතො කිං එස ජාතාතීති එකං කාරණං ආහරිතා
දස්‍යොතො ඉමං ගාථමාහ.

අසංවිතිතකමත්තං බාලං දුර්වත්තමන්තිනං,
සිරි ජහති දුර්වෙධං ජිණ්ණංව උරගො තවං.
එතමපි දිස්වාන අහං වදාමි
පඤ්ඤා ව සෙය්‍යො නයසස්සි බාලොති.

තත්ථ සිරි ජහනිති පදංග වෙතිගජාතකෙන අපේවා වණෙණ
තබ්බො.

අථ සෙනකො රක්ඛා කිදිසනති චුතෙන දෙව කිං එස තරුණො
දුරුණො ජානාති සුණ්ඨාති පණ්ණිතං අප්පටිභාණං කරිංගාමිති විනොත
තො ඉමං ගාථමාහ.

පඤ්ච පණ්ණිතා මයං හදනොත
සබ්බෙ පඤ්චලිකා උපට්ඨිතා,
තං තො අභිභුග්ග ඉංගුරොසි
සෙනකා භූතපතිව දෙවරුජා;
එතමපි දිස්වාන අහං වදාමි
පඤ්ඤා නිහිනො සිරිමාව සෙය්‍යොති.

ඉදං සුතො රුජ සාධුරුපං සෙනකෙන කාරණං ආහරිතං
සක්ඛිංගාති හුබො මෙ පුතෙනා ඉමංග වාදං හිනිදිතො අඤ්ඤං කාරණං
ආහරිතුනති විනොතො කිදිසං පණ්ණිතාති ආහ. සෙනකෙන කිර
ඉමසමිං කාරණෙ ආහමෙව සපෙත්වා බොධිසත්තං අඤ්ඤා තං වාදං
හිනිදිතො සමපේවා නපි. තස්මා මහාසතෙනා අනතනො ඤාණබලෙන
තස්ස වාදං හිනිදනො මහාරුජ කිමෙස බාලො ජානාති යසමෙව
ඔලොකෙති පඤ්ඤාය විසෙසං න ජානාති සුණ් මහාරුජාති වතො ඉමං
ගාථමාහ.

දුසොව පඤ්ඤාය යසස්සි බාලො
අපේසු ජාතෙසු තථාවිධෙසු,
යං පණ්ණිතො නිපුණං සංවිධෙති
සමමාහමාපජ්ජති තත්ථ බාලො;
එතමපි දිස්වාන අහං වදාමි
පඤ්ඤාව සෙය්‍යො න යසස්සි බාලොති.

තත්ථ අපේසුති කිවෙවසු. සංවිධෙතිති සංවිදහති. ඉති සිතොරු
පාදනො සුවණ්ණවාලුකං උඤ්චිතො විශ් ගගනතලෙ පුණ්ණවන්දං
උච්චාපෙනො විශ් නයං කාරණං දසෙස්සි.

එවං මහාසතෙනා පඤ්ඤාහුභාවං දසෙස්සිතො කට්ඨකාලෙ රුජා
සෙනකං ආහ කිදිසං සෙනක සකෙකානො උත්තරං කපෙතිති. සො
තොටො සපිතාධිතං විශ් උත්තරිතං බෙපෙත්වා අප්පටිභාණො
මඩ්දාහුතො පජ්ඣායනො නිසිදි. සමෙපි සො අඤ්ඤං කාරණං
ආහරෙග්ග ගාථාසග්ගෙනපි. ඉමං ජාතකං න නිච්චායෙථ තස්ස පත
අප්පටිභාණස්ස ධීනකාලෙ ගමතිර ඔසං ආනෙනො විශ් මහාසතෙනා
උත්තරෙපි පඤ්ඤාමෙව වණ්ණෙනො ඉමං ගාථමාහ:

අඤ්ඤාති පඤ්ඤාව සතං පසත්ථා
කතො සිරි භොගරතා මනුස්සා,
ඤාණඤ්ච බුද්ධානම්බුලාරුපං
පඤ්ඤං න අපේඛති සිරි කදම්බි.

තත්ථ සනනති බුද්ධාදීනං සප්පරිසානං, භොගරතාති මහාරුජ සමා
අක්ඛිබාලා මනුස්සා භොගරතාව තස්මා තෙසං සිරි කන්තා යසො
නාමෙස පණ්ඩිතෙති ගරුතිතො බාලකන්තොති වායං අනුත්ථා භික්ඛාන
කෙන විණේණත්තබ්බො, බුද්ධානනති සදුණ්ඩුඤානං, කදුළුති කියමිපි
කාලෙ සදුණ්වතනං සිරි නාම නාතිකමති දෙව්ති.

තං සුචා රුජා මහාසත්තස්ස පඤ්ඤාචාරාකරණෙන තුට්ඨා සත
වස්සං වස්සෙනො විය මහාසත්තං ධනෙන පුජෙතො ගාථමාහ.

යං තං අපුච්ඡිමහ අක්ඛිත්තසි තො
මහොසධ කෙවලධම්මදස්සි,
ගවං සහස්සං උසහස්සව නාගං
ආජ්ඣාසුසුත්තන ව රජේ දස ඉමෙ;
පඤ්ඤාස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨා,
දදුමි තෙ ගාමවරුති සොලසාති.

තත්ථ උසහස්සවනාගනති තස්ස ගවසහස්සස්ස උසහං කචා
අලඬකතපටියත්තං ආරොහණීයං නාගං දමිමිති සබ්බං දුපෙසි.

විසතිනිපාතෙ සිරිමයුපකෙශා නිට්ඨිතො.

තතො පට්ඨාය බොධිසත්තස්ස යසො මහා අහොසි. තං සබ්බං
උපුච්ඡාරදෙවියෙව විවාරෙති. සා තස්ස සොලසවස්සකාලෙ විනොසි
මම කණ්ඩො මහලුකො ජාතො. යසොපියස්ස මහා ආවාහමස්ස කාතුං
වට්ටතිති. සා රඤ්ඤා තමත්ථං ආරොවෙසි. රුජා තං සුචා සොමතස්ස
පපතො හුචා සාධු ජානාපෙති තනති ආහ. සා තං ජානාපෙතා
තෙන සමපට්ච්ඡිතෙ තෙනති තාත කුමාරිකං ආනෙමාති ආහ.
මහාසතො කදුළු ඉමෙති ආනිතා මම න රුලෙවය්‍ය සයමෙව තාව
උපධාරෙමිති විනොතො ඵවමාහ දෙවි කතිපාහං මා කිසුළු රඤ්ඤා
වදෙථ. අහං ඵකං දුරිකං සයං පරිණය්‍යිතො මම විතරුළුතං කුමාකං
ආවිකම්ඤාමිති. ඵවං කරොති තාතාති. සො දෙවිං වජ්ඣිකං අත්තනො
සරං ගතො සහායකානං සඤ්ඤං දතො අඤ්ඤාතරවෙසෙන තුන්ත
වායලපකරණාති ගහෙතො ඵකතොව උත්තරදාරෙත තික්කමිතො
උත්තරයවමජ්ඣගාමකං පායාසි.

තදු පත තත්ථ පුරුණසෙට්ඨිකුලං පරිජණණං අහොසි. තස්ස
කුලස්ස ඩිනා අමරදෙවිනාම අභිරුපා සබ්බලක්කණසමපන්නා පුඤ්ඤ
වති. සා තං දිව්‍යං පාතොව යායුං පටිච්ඡා ආදාය පිතු කසනට්ඨානං
ගම්ඤාමිති තික්කමිතො තමෙව මග්ගං පටිපජ්ජි. මහාසතො තං
ආගච්ඡන්ති. දිස්වා ලක්කණසමපන්නා ඉද්ධි සමව අපරිග්ගා ඉමාය
මෙ පාදපරිවාරිකාය හවිතුං වට්ටතිති විනොසි. සාපි තං දිස්වා ව සවෙ
ඵවරුපස්ස පුරිසස්ස ගෙහෙ හවෙය්‍යං සක්කා මයා කුට්ඨමං සණ්ඨාපෙ

භූතති විනේනයි. අථ මහාසතෙතා ඉමිස්සා සපරිග්ගහඅපරිග්ගහ
 භාවං න ජානාමි හත්ඵලාදි නං පුච්ඡිස්සාමි සචෙ පණ්ණිනා හවිස්සති
 ජාතිස්සතිති විනේනනා දුරේ සිතොව මුට්ඨිමකායි. සා අයං මේ සස්සා
 මිකස්සාමිකභාවං පුච්ඡතිති සද්ධා හත්ථං විකාසෙයි. සො සද්ධා සමිපං
 ගන්තා හදෙද කාතාමා තුතති පුච්ඡි. සාමි අහං අතිතඅනාගතෙවං
 එතරති වා යං නත්ති තං නාමිකාති. හදෙද ලොකෙ අමරතතා නාම
 නත්ති. තං අමරානාම හවිස්සතිති, එවං සාමිති. හදෙද කස්ස යාගුං
 හරසිති. සාමි පුබ්බදෙවතායාති. පුබ්බදෙවතා නාම ආතාපිතරො තව
 පිභු හරිස්සයි මෙසද්ධාති, එවං හවිස්සති සාමිති, තව පිතා කිං කරොතිති.
 එකං දො කරොතිති. එකස්ස විධාකරණංනාම කසනං කසති හදෙදති.
 එවං සාමිති, කස්මිං පන ආනෙ තෙ පිතා කසතිති, යත් සකිං
 ගතා න එතතිති, සකිං ගතානං න පච්චාගමණට්ඨානං නාම සුසානං
 සුසානසතතිකෙ කසති හදෙදති. එවං සාමිති, හදෙද අජේජව එස්ස
 ථාති. සචෙ එස්සති න එස්සාමි නොචෙ එස්සති එස්සාමිති, හදෙද පිතා
 තෙ මෙසද්ධා නදිතිරෙ කසති උදකෙ එනෙත තෙව එස්සයි අනෙතෙත
 එස්සයිති, එවං සාමිති. එතතනං අලාපසලාපං කත්වා අමරදෙවී
 යාගුං පිවිස්සයි සාමිති තිමනේනයි. මහාසතෙතා පටිකම්පනං නාම
 අමිඛග්ගතති විනේනනා ආම පිවිස්සාමිති ආහ. සා යාගුසං ඔතාරෙයි.
 මහාසතෙතා සචෙ පාණිං අධොවිත්වා හත්ථධොවනං අදත්වා දස්සති
 එතෙව නං පහාය ගමිස්සාමිති විනේනයි. සා පන පාතියා උදකං
 ආහරිත්වා හත්ථධොවනං දත්වා භූච්ඡපාතීං හත්තෙ අට්ඨපෙත්වා භූමියං
 කත්වා සංචං ආලොලෙත්වා යාගුයං පුරෙයි.

තත්ථ පන සිත්තාති මන්දති අථ නං මහාසතෙතා ආහ කිං හදෙද
 අතිබහලා යාගුති. උදකං නො ලභ්ථං සාමිති. කෙදුරෙති උදකං න ලභ්ථං
 හවිස්සති මෙසද්ධාති, එවං සාමිති. සා පිභු යාගුං ධපෙත්වා බොධි
 සත්තස්ස අදයි. සො පිවිත්වා මුඛං විකඛාලෙත්වා හදෙද මයං භූමනානං
 ගෙහං ගමිස්සාම, මග්ගං නො ආවිකතාති ආහ. සා සාමුත්ති වත්වා
 ආවිකතති ඉමං එකකතිපාතෙ ගාථමාහ.

යෙන සතභුබ්බිකාව
 විගුණපලාසොව පුජ්ඣතො,
 යෙනාදුමි තෙන වදුමි
 යෙන නාදුමි න තෙන වදුමි;
 එස මග්ගො යවමජ්ඣකස්ස
 එතං ඡන්තපථං විජානතිති.

තස්සත්ථො: සාමි අනෙතාගාමං පවිසිත්වා එකං සතභුආපණං පසයි
 ස්සයි. තතො කසද්ධාආපණං තෙසං පරතො විගුණපතො කොවි
 ලාරෙ පුජ්ඣතො තස්මා තං යෙන සතභුබ්බිකාව විගුණපලාසොව
 පුජ්ඣතො තෙන ගන්තා නොවිලාරමුලෙ ධත්වා දක්ඛිණං ගණන වාමං
 මුඛෙව එසමගෙහං යවමජ්ඣකස්ස යවමජ්ඣකාමෙ පතිට්ඨිතස්ස අමනාකං

ගෙහස්ස එකං එවං පටිච්ඡාදිතං මයා වුත්තං ජනනපටං ජනනපදං වා පටිච්ඡන්තකාරණං විජානාහිති. එත්ථ හි සෙනාදුමිති යෙන හත්තෙන ආදදුමිති දකඛිණගත්තං සකියා වුත්තං. ඉතරං වාමගත්තං. එවං සා තස්ස මඤ්ඤං ආවිකඛිත්වා පිඤ්ඤායාං ගගෙත්වා අගමාසි.

ජනනපටපඤ්ඤා නිට්ඨිතො.

සො නාය කට්ඨිතමඤ්ඤානං තං ගෙහං ගතො. අථ නං අමරදෙවියා මාතා දිස්වා ව ආසනං දත්වා යාගුං වඩ්ඪමි සාමිති ආහ. අමම කණ්ඩා හතිණියා මෙ අමරදෙවියා ථොකා යාගු දිත්තාති. සා ධිතු මෙ අත්තාය ආගතෙන හට්ඨබ්බනති අඤ්ඤාසි. මහාසතෙතා තෙසං දුග්ගතභාවං ජාතනෙතාපි අමම අහං තුත්තවායො අපි කිඤ්ඤි සිබ්බිතබ්බනති. සාමි අපි මුලං පත නපිමිති. අමම මුලෙන කමමං නපි. ආනෙඨ සිබ්බිස්සාමිති. සා ජිණ්ණකාති පිළොතිකාති ආහරිත්වා අදුසි. බොධිසතෙතා ආගවාහවං තිට්ඨාපෙසියෙව පුඤ්ඤවත්තානං කිරියා නාම ඉජ්ඣති. අථ නං අමම විවිසභාගානං ආරෙවෙහිති ආහ. සා සකලගාමෙ ආරෙවෙසි. මහාසතෙතා තුත්තකමමං කත්වා එකාගෙනෙව සහස්සං උපපාදෙසි. මහලුකාපියස්ස පාතරුසහතතං පටිත්වා දත්වා සායං තාත කිත්තකං පවාමිති ආහ. අමම යතතකා ඉමස්මිං ගෙහෙ භුඤ්ඤානති තෙසං පමාණෙනාති සා අනෙකසුපව්‍යඤ්ඤානං බහුභතතං පටි. අමරදෙවිපි සායං සීෂ්‍යක දුරුකලාපං උච්ඡිඤ්ඤාන පණ්ණං ආදාය අරඤ්ඤානො ආගතත්වා පුෂර ආරෙ දුරුති නිකඛිපිත්වා පච්ඡිමආරොත ගෙහං පාවිසි. පිතෘපතස්ස සායතරං ආගමි. මහාසතෙතා නානඤ්ඤාසෙහි භුඤ්ඤා. ඉතරං මාතාපිතරෙ හොරෙත්වා පච්ඡා භුඤ්ඤාත්වා මාතාපිතුත්තං පාදෙ ධොවිත්වා මහාසතතස්ස පාදෙ ධොවි. සො තං පරිගණනෙතො කාතිපාහං තත්තෙව වසි. අථ නං විමංසනො එකදිවසං ආහ හද්දෙ අමරදෙවි අභිසිනාලිකමත්තතණ්ඩුලං ගගෙත්වා තත්තො මඤ්ඤං යාගුඤ්ඤා පුච්ඤ්ඤා භතතඤ්ඤා පවාහිති. සා සාධුති සමපට්ඨිත්වා තෙ තණ්ඩුලෙ කොටෙත්වා මුලතණ්ඩුලෙහි යාගුං මජ්ඣමතණ්ඩුලෙහි භතතං කණ්ඨි කාහි පුච්චං පටිත්වා තදනුරූපං ව්‍යඤ්ඤානං සමපාදෙත්වා මහාසතතස්ස සමව්‍යඤ්ඤානං යාගුං අදුසි. යාගු මුඛෙ ඤජිතමත්තාව රසහරණියො එරිත්වා අට්ඨාසි. සො තස්සා විමංසනත්තමෙව හද්දෙ පටිඤ්ඤා අජානනති කිමත්තං මම තණ්ඩුලෙ නාසෙසිති යාගුං සහ බෙලෙන නිට්ඨිතිත්වා භුමියං පාතෙසි. සා අකුජ්ඣිත්වා ව සමෙ යාගු න සුඤ්ඤා පුච්චං බාද සාමිති පුච්චං අදුසි. තමපි තථෙව අකාසි. ගතෙනපි තථෙව පටිපජ්ජිත්වා තං පටිඤ්ඤා අජානනති මම සන්තතං කිමත්තං නාසෙසිති කුඤ්ඤා විස තිණ්ඨි එකතො මද්දිත්වා සීසතො පට්ඨාය සකලසරීරං විලිමපිත්වා ආරෙ තිසිදුති ආහ. සා අකුජ්ඣිත්වා සාධු සාමිති තථා අකාසි. සො තස්සා නිග්ගමානභාවං ඤාත්වා හද්දෙ එහිති ආහ. සා එකවචනෙ

තෙව ආගතා. මහාසතෙතා පන ආගච්ඡන්තො කහාපණ්ණසහසෙතන සද්ධිං එකං සාටකං තවමුලපසිබ්බකො ධපෙතො ආගතො. සො තං සාටකං නිහරිතො තස්සා හතෙථ ධපෙතො හදෙද්දු තව සහායිකාති සද්ධිං නහායිතො ඉමං සාටකං නිවාසෙතො එහිති ආහ. සා තථා අකාසි.

පණ්ණිතො උප්පාදිතධනස්සාදි ආගට්ඨනස්සාදි සබ්බං තස්සා මාතා පිතුන්නං දතො තෙ සමස්සාසෙනා තං ආදාය නගරමෙව ගන්තො විමංසනන්දාය තං දෙවාරිකස්ස ගෙගෙ නිසීදපෙතො දෙවාරිකහරියාය ආවිකඛිතො අතතනො නිවෙසනං ගන්තො පුරිසෙ ආමනෙතන්තො අසුක ගෙගෙ ඉන්ද්‍රිං ධපෙතො ආගතොති ඉමං සහස්සං ආදාය ගන්තො තං විමංසන්ති සහස්සං දතො පෙසෙසි. තෙ තථා කරිංසු. සා ඉමං මම සාමිකස්ස පාදරජං න අග්ගතීති න ඉච්ඡි. තෙ ගන්තො පණ්ණිතස්ස ආරොපවසු. පුතපි යාවතතියං පෙසෙතො වතුන්තේ වාරෙ තෙතති තං හතෙථ ගෙගෙනා කඩස්නතා ආතෙතාති ආහ. තෙ තථා කරිංසු. සා මහාසතතං මහාසමපතතියං සීතං න සඤ්ජාති. ඔලොකෙතො පන හසිවෙව රොදිව. සො උභින්නමපි කාරණං පුච්ඡි. අප් නං සා එවමාහ සාමි අහං හසමානා තව සමපතති. ඔලොකෙතො අයං සමපතති න අකාරණෙන ලද්ධා පුරිමහවෙ පන කුසලං කතො ලද්ධා හවිස්සති අහො පුඤ්ඤනං එලං නාමාති හසිං රොදමානා පන ඉද්දති පරස්ස රකඛිත ගොපිතව්‍යුමති අපරජකිතො නිරයං ගමිස්සතීති තසි කාරුඤ්ඤෙන රොදිනති. සො තං විමංසිතො සුඛාචාරො ඤාතො ගච්ඡන්තං තන්තේව තෙතාති වතො පෙසෙතො පුත තුන්නවායවෙසං ගෙගෙනා ගන්තො තාය සද්ධිං තං රතති සසිතො පුත දිවසෙ පාතොව රුජකුලං පවිසිතො උදුමබරදෙවියා ආරොවෙසි.

සා රඤ්ඤෙ ආරොවෙතො අමරුදෙවීං සබ්බාලඛිකාරෙති අලඛික රිතො මහායොගෙහ නිසීදපෙතො මහනෙත්ත සකකාරෙන මහා සතතස්ස ගෙහං ආතෙතො මඩගලං කාරෙසි. රුජා බොධිසත්තස්ස සහස්සමූලං පණ්ණාකාරං පෙසෙසි. දෙවාරිකෙ ආදිං කතො සකල නගරවාසිනො. පණ්ණාකාරෙ පතිණිංසු. අමරුදෙවී රඤ්ඤෙ පතිතං පණ්ණාකාරං විධා භිද්දිතො එකං කොට්ඨාසං රඤ්ඤෙ පෙසෙසි. එතෙත්තපායෙන සකලනගරවාසීනමපි පණ්ණාකාරං පෙසෙතො නගරං සංගණ්ඨි. තතො පට්ඨාය මහාසතෙතා තාය සද්ධිං සමග්ගවාසං වසන්තො රඤ්ඤෙ අප්ථස්සාදි ධමමස්සාදි අනුසාසි.

අමරුදෙවිපටිසෙසනං නිවසිනං.

අප්ථකදිවසං සෙනහො ඉතරෙ තයො අතතනො සනතිකං ආගතෙ ආමනෙතන්තො අලෙහා මයං ගහපතිපුත්තස්ස මහොඤ්ඤායොව තප්පහොම ඉද්දති පන තෙන අත්තනා ව්‍යත්තතරු හරියා ආතිතො

කීනති තං වච්ඡා රඤ්ඤා අනන්තරෙ පරිභිඤ්ඤායාමාති ආහ. ආවරිය මයං කිං ජානාම තිමෙව ජානාසිති. හොතු මාවිනාසිත් අපි උපායොති අහං රඤ්ඤා වුලාමණිං ථෙතෙනා ආහරියාමි පුකකුස තිං සුවණ්ණමාලං ආහර භාවිඤ්ඤා තිං කම්මලං ආහර දෙවිඤ්ඤා තිං සුවණ්ණ පාදුකනති තෙ වතතාරොපි උපායෙන තාති ආහරිංසු.

තතො අජාතනකං කච්ඡා ගහපතිපුත්තස්ස ගෙහං පෙසෙය්‍යාමාති සෙනසො තාව මණිං තකකසට්ඨෙ පකඛිපිතා දුසියා ගතෙ පෙසෙසි ඉමං තකකසට්ඨං අඤ්ඤාසං ගණ්හනානං අදනා සචෙ මහොසධස්ස ගෙහෙ ගණ්හනති සට්ඨෙතෙව සද්ධිං දෙහිති. සා පණ්ඩිතස්ස ඝරවාරං ගතවා තකකං ගණ්හතාති අපරපරං සඤ්ඤාති. අමරදෙවි වාමර සීතා තස්සා කිරියං දිස්වා අයං අඤ්ඤාත් න ගව්ඡති හවිතබ්බමෙත්ත කාරණෙනාති ඉබ්බිතස ඤ්ඤාය දුසියො පටිකකමාපෙනා සයමෙව තං දුසිං අමම එති තකකං ගණ්හිය්‍යාමාති පකෙකාසිතා තස්සා ආගතකාලෙ දුසිතං සද්ධං දනා අනාගව්ඡනාති ගව්ඡ දුසියො පකෙකාසාති තමෙව පෙසෙනා සට්ඨෙ ගත්තං ඔතාරොතා මණිං දිස්වා තං ආගතං පුච්ඡි අමම තිං කස්ස සන්තකාති. සෙනකපණ්ඩිතස්ස දුසිමති. තතො තස්සාව මාභුවස්සා නාමං පුච්ඡිතා තෙන හි තකකං දෙහිති වච්ඡා අයො භුවෙහස්ස ගණ්හනාති මුලෙන මෙ කො අතො සට්ඨෙතෙව සද්ධිං ගණ්හතාති වුතෙන තෙන හි යාතිති තං උයොරෙතා අසුකමාසෙ අසුකදිවසෙ ඤෙනකාවරියො අසුකදුසිධිතාය අසුකාය නාම ගතෙ රඤ්ඤා වුලාමණිං පහෙණ්කත්තාය පභිණ්ඩි පණෙණ ලිඛිතා ගණ්හි.

පුකකුසො සුවණ්ණමාලං සුමනාපුප්ථවඛොටකෙ ධපෙනා පෙසෙසි. කාවිඤ්ඤා කම්මලං පණ්ණපච්ඡියං ධපෙනා පෙසෙසි. දෙවිඤ්ඤා සුවණ්ණපාදුකං යවකලාපනතරෙ බන්ධිතා පෙසෙසි. සා සබ්බාතිපි තාති ගතෙනා පණෙණ නාමරූපං ආරොපෙනා මහා සත්තස්ස ආවිකඛිතා ධපෙසි. තෙපි වතතාරො ජනා රුජකුලං ගතවා කිං දෙව භූමනාකං වුලාමණිං න පිලකිථාති ආහංසු. රුජා පිලකියාමි ආහරිය්‍යාමාති ආහ. මණිං නපසියංසු ඉතරුතිපි න පසියංසුගෙව. අථ තෙ වතතාරොපි දෙව භූමනාකං ආහරණාති මහොසධස්ස ගෙහෙ සො තාති සයං වලඤ්ඤති පටිසත්තු තෙ මහාරුජ ගහපතිපුත්තෙනාති තං පරිභිඤ්ඤාසු.

අථස්ස අත්ථවරකා ගතවා පණ්ඩිතස්ස ආරොවෙසුං. සො රුජානං දිස්වා ජාතියාමිති රුජ්ථට්ඨානං අගමාසි. රුජාපි කුඤ්ඤිතා න ජානාමි ඉධ ආනතා කිං කරිය්‍යාතිති අත්තානං පසිතුං නාදුසි. පණ්ඩිතො රඤ්ඤා කුඛ්‍යාවං ජාතියා තිවෙසනමෙව ගතො රුජා ගණ්හති නතති ආණාපෙසි. පණ්ඩිතො අත්ථවරකානං සුතා අපගතතුං වට්ඨතිති අමරදෙවියා සඤ්ඤා දනා අඤ්ඤාතකවෙසෙන නගරු නිකම්භිතා දකඛිණයවමජ්ඣිකං ගතවා කුමනාරගෙහෙ කුමනාර කම්මං අකාසි.

තඟරෙපි පණ්ණිතො පලාතොති එකකොලාහලං ජාතං සෙතකා
දයො වත්තාරොපි තස්ස පලාතභාවං සද්ධා මාවිනෙතභු මයං කීං
අපණ්ණිතාති අසුඤ්ඤාසුඤ්ඤා අජානාපෙත්වා අමරදෙවියා පණ්ණා
කාරං පටිණිංසු. සා චතුර්ති පෙසිතං ගහෙත්වා අසුකඅසුකවෙලාය
ආගච්ඡන්තුති චත්වා තෙ ආගතෙ චුරචුණ්ණි කාරෙත්වා ගුරුකුපෙ
බ්බාපෙත්වා මහාදුක්ඛං පාපෙත්වා රසෙඤ්ඤා ආරොවෙත්වා තෙහි සද්ධා
චත්තාරිපි රතනාති ගාභාපෙත්වා රුජතිවෙසනං ගතත්වා රසෙඤ්ඤා
චන්දිත්වා සීතා දෙව මහොසධපණ්ණිතො ත වොරො ඉමෙ වොරු
එතෙසු හි සෙතකො මණ්ඩවොරො පුතකුසො සුවණ්ණවාලාවොරො
කාවිඤ්ඤා කම්බලවොරො දෙවිඤ්ඤා සුවණ්ණපාදුකාවොරො අසුක
මාසෙ අසුකදිවසෙ අසුකදුසිධිතාය අසුකදුසියා නාම ගතො ඉමෙ
ගෙහාති පණ්ණකත්වාය පෙසිතාති ඉමං පණ්ණං පසුඵ අත්තනො
සත්තකං ගණ්ණඵ වොරොව පටිච්ඡඵ දෙවොති වත්තාරොපි ජනෙ
මහාවිපසකාරං පාපෙත්වා රුජානං චන්දිත්වා ගෙගමෙව ගතා. රුජා
බොධිසත්තස්ස පලාතභාවෙන තස්මිං ආසව්කාය අසුඤ්ඤාසං පණ්ණිත
මන්තිනං අභාවෙන තෙසං කිංඤ්ඤි අචත්වා නභාත්වා අත්තනො ගෙහාති
ගච්ඡාති පෙසෙසි.

වත්තාරො රතනිකේතකා නිවසිනා.

අපස්ස ඡතෙත අඛිවත්වා දෙවතා බොධිසත්තස්ස ධම්මදෙසනාය
සද්දං අසුණන්ති කිනත්තබොති ආචර්ශමානා තං කාරණං සද්ධා
පණ්ණිතස්ස ආතංගකාරණං කරිස්සාමිති රතනිභාගෙ ඡතනපිණ්ණික
විවරෙ ගතී. රුජානං චතුක්කතිපාතෙ දෙවතාපසෙඤ්ඤා ආගතෙ
හන්ති හතේති පාදෙතිති ආදිකෙ වත්තාරො පසෙඤ්ඤා පුච්ඡි. රුජා
අජානනො අහං න ජානාමි අසුඤ්ඤාපණ්ණිතෙ පුච්ඡිස්සාමිති එකදිවසං
පරිහාරං යාමිත්වා පුතදිවසෙ අ.ගච්ඡන්තු කිරුති පණ්ණිතානං සාසනං
පෙසෙත්වා තෙහි මයං චුරචුණ්ණි විපිං ඔහරන්තා ලජ්ජාමාති වුතෙත
වත්තාරො නාළිපටෙව පෙසෙසි ඉමෙ සිසෙසු කත්වා ආගච්ඡන්තුති. තද
කීර්තෙ පට්ඨා උපපන්නා තෙ ආගතත්වා පසුඤ්ඤාතාසතෙ තිසිදිංසු.
අථ රුජා සෙතක අජ්ජ රතනිභාගෙ ඡතෙත අඛිවත්වා දෙවතා මං
වත්තාරො පසෙඤ්ඤා පුච්ඡි. අහං අජානනො පණ්ණිතෙ පුච්ඡිස්සාමිති
අච්චං කථෙති මෙ තෙ පසෙඤ්ඤාති.

හන්ති ගතොති පාදෙති මුඛඤ්ඤි පරිසුමහති,
සමෙ රුජ පියො ගොති කං තෙතමතිපස්සසිති.

සෙතකො කීං හන්ති කං හන්තිති තං තං විපපලපිත්වා නෙවන්තං
න කොටිං පසි. සෙසාපි අපපටිභාණාව අගෙසුං රුජා විපපටිසාරි
අගොසි. පුත රතනිභාගෙ දෙවතාය පසෙඤ්ඤා තෙ සුඤ්ඤාති පුට්ඨා
වත්තාරො පණ්ණිතා පුට්ඨා තෙපි න ජාතිංසුති අහ. දෙවතා කීං තෙ
ජාතිස්සන්ති ධපෙත්වා මහොසධපණ්ණිතා අසුඤ්ඤා එතෙ කථෙත්වා.

සමන්තො නාම නත්ති සවෙ තං පනෙකාසාපෙත්වා එතෙ පඤ්ඤා න කපාපෙක්ඛයි ඉමිනා ජලිතෙන අයකුටෙන සීසං හිත්ඤ්ඤාමිති රජානං තපේත්වා මහාරජ අග්ගිනා අන්තෙ සති බජේපනකං ධම්මං බිරෙන වා අන්තෙ සති විසාණං දුතිචුං න වට්ටතිති වතො ඉමං පඤ්ඤාකතිපාතෙ බජේපනකපඤ්ඤං උදගරි.

කො භු සත්තච්ඡි පජේපනෙ අග්ගිපරියෙසනං වරං,
අද්දකඛි රතතිං බජේපනං ජාතවෙදං අමඤ්ඤථ.

සවාක්ඛ ගොමයවුණණාති අභිමන්තං තිණාති ව,
විපරිතාය සඤ්ඤාය නාසකඛි සඤ්ජලෙනවෙ.

එවච්ඡි අනුපායෙන අන්තං න ලහතෙ මගො,
විසාණතො ගවං දෙහං යන්තං බිරං න වින්දති.

විවිධෙති උපායෙහි අන්තං පපෙපානති මාණවා,
තිග්ගහෙන අමිත්තානං මිත්තානං පග්ගහෙන ව.

සෙණ්ණිමොකෙඛාපලාහෙන වලලහානං තයෙන ව,
ජගතිං ජගතිපාලා ආවසනති වසුකිරන්ති.

තත්ත පජේපනෙති අග්ගිමග්ගි සති. වරන්ති වරන්තො. අද්දකඛිති පසිසි. දිසාව පන වණ්ණසාමඤ්ඤාතාය තං ජාතවෙදෙ අයං හවික්ඛ තිති අථ එවං අමඤ්ඤන්තං. සවාක්ඛාති සො එතක්ඛ බජේපනකස්ස උපරි සුමුමාති ගොමයවුණණාතිවෙව තිණාතිව. අභිමන්තති හන්තෙති සංසිත්වා ඔකිරන්තො ජනනුතෙති භූමියං පතිට්ඨාය මුඛෙන ධම්මෙන්තො ජාලෙස්සාමි නන්ති විපරිතාය සඤ්ඤාය ධම්මෙන්තොපි සඤ්ජලෙචුං නාසකඛි. කොනාමෙසොති මගසදිසො අකුබාලො එවං අනුපායෙන පරියෙසන්තො අන්තං නලහති. සන්තාති යසම් විසාණෙ බිරමෙව නත්ති තතො ගාමිං දුහන්තො වියව අන්තං නවින්දති. සෙණ්ණිමොකෙඛාපලා හෙනාති සෙණ්ණිපමුඛානං අමච්චානං ලාහෙන. වලලහානන්ති පියමනාපානං විස්සාසිකඅමච්චානං නිසෙන්නව ඉමං වසුසංඛාතානං රතනානං ධාරණතො වසුකිරන්ති ලභිතාමං ජගතිං ජගතිපාලා රජානො ආවසනති. න තයා සදිසා හුත්වා අග්ගිමග්ගි විජ්ජමානෙයෙව බජේපනකං ධම්මෙන්ති තිං පන අග්ගිමග්ගි සති බජේපනකං ධම්මෙන්තොවිසා කුලං ඡෙද්ධිත්වා හන්තෙත කුලෙන්තො විය බිරෙනන්තෙ ජාතෙ විසාණතො දුහන්තො විය සෙන්නාදයො ගමහිරපඤ්ඤං පුච්ඡති එතෙ කිං ජාතන්ති බජේපනකසදිසා එතෙ මහාඅග්ගිකකකිසදිසො මහොසධො පඤ්ඤාය ජලති තං පනෙකාසාපෙත්වා පුච්ඡ ඉමං හි තෙ පඤ්ඤං අජානන්තස්ස ජිවිතං නත්ති රජානං තපේත්වා අන්තරධාසි.

බජේපනකපඤ්ඤා නිවසිතො.

අථ රුජා මරණභයතර්ජනො පුනදිවසෙ වතනාඤ අමචෙව
 පනෙකාසාපෙඤා තාතා වතනාඤපි භූමෙහ වඩුසු රථෙපු ධන්වා වඩුති
 නගරවාසරෙති නිකම්භිඤා යජෙව මෙ පුතතං මහොසධපණ්ඩිතං
 පසාඨ තජෙථවසා සකකාරං කඤා බිප්පං ආනෙථාති පෙසෙසි. තෙසු
 තයො ජතා පණ්ඩිතං න පසාසිංසු. දකුණිභ්වරෙන නිකම්භෙනා පන
 දකුණිභ්වමරුකිභ්වමනෙ මහාසතතං මතතිකං ආහරිඤා ආවරිසසා
 වකකං වචෙවඤා මතතිකාමකම්භසරිරං පලාලපිඨකෙ නිසිදිඤා
 මුට්ඨිං මුට්ඨිං කඤා, අපපසුපං යවහතං භුඤ්ජමානං පසාසි. කසමා
 පනෙස නං කමමං අකාසිති, රුජා කිර පණ්ඩිතො මහොසධො නිසාං
 සයං රජ්ජං ගණතිසාතිති ආසඬතිතො සො කුලභකාරකමෙවන ජිවතිති
 සුඤා නිරුසඬකා හවිසාතිති විනෙතඤා ඵවමකාසි. සො අමචමා දිසා
 අතතනො සතතිකං ආගතනාමං ඤාඤා මයාං යසො පරිපාකතිකො
 හවිසාති අමරදෙවියා සමපාදිතං නානග්ගරසභතතමෙව භුඤ්ජියා
 මිති ගතිතභතතපිණ්ඩා ඡජෙඤාති, උට්ඨාය මුඛං විකඬාලෙසි. තයමිං
 බජෙණ සො උපසඬකම්. සො පන සෙනකපකම්භො තසමා නං
 සටනො පණ්ඩිත ආවරිසසෙනකසෙසව වචනං නිශ්ඝාණිකං තව
 නාම යසෙ පරිභිනෙ නථාරූපා පඤ්ඤා පතිට්ඨා හොභුං නාසකම්
 ඉදුති මතතිකාමකම්භො පලාලපිඨකෙ නිසිදිඤා ඵවරූපං භතතං
 භුඤ්ජිති වඤා ඉමං දසකතිපාතෙ භූරිපඤ්ඤා පඨමං ගාථමාහ:-

සචමං කිර සම්මපි භූරිපඤ්ඤා
 යා තාදිසි සිරි සිති මුතිව,
 න තායතෙ භාවවසුපතීතං
 යො යවකං භුඤ්ජයි අපපසුපතති.

තත් සචමංකිති අවරිසසෙනකො යං ආග තං කිර සචම
 මෙව. සිරිති ඉසාරියං. සිතිති අබ්බොවජිතනවිරියං. නාසකොභාව
 වසුපතිකතති අභාවසා අවබ්බියා වසං උපතීතං තං න රකති
 පතිට්ඨා හොභුං න සෙනකාති සචකතති යව තඤ්ඤාලභතතං.

අථ තං මහාසගෙන, අකුබාල අහං අතතනො පඤ්ඤාබලෙන
 පුත තං යසං පාකතිකං කාභුකාමො ඵමං කරෙමිති වඤා ඉදං
 ගාථාවමාහ:-

සුඛං දුකෙඛන පරිපාවයනො
 කාලාකාලං විචිතං ඡන්ද්‍රජනො,
 අත්ථසා වාරති අවාපුරනො
 තෙනාහං භුසාමි යවොදනෙන.
 කාලඤ්ච ඤාඤා අභිජිහනාය
 මනෙතති අත්ථං පරිපාවසිඤා,
 විජමතිසාං සිහවිජමතිතාති
 තාසිඤ්ඤා දකුණි මං පුනාපිති.

තත් දුග්ගතිනාති ඉමිනා කායිකවෙනසිකදුකෙවන අත්තනො පොරුණකපුබං පටිපාකතික කරණෙන පටිපාචෙනො වසේසෙනො. කාලාකාලනාති අයං පටිච්ඡන්තංසා හුත්වා වරණකාලො අයං න පටිච්ඡන්තංසාති එවං කාලඤ්ච අකාලඤ්ච විචිතනො රඤ්ඤා කුඨකාලෙ ඡනෙනන වරිතබ්බනති ඤ්ඤා ඡඤ්ඤා අත්තනො රුපියා ඡනො පටිච්ඡනො හුත්වා කුම්භකාරකවෙමන ජීවනො අත්තනො අත්තංසා කරණසංඛාතාති වාරුති අවාපුරනො විහරුමි තෙන කරණෙනාහං යවොදනෙන කුසාමිති අත්තො. අභිජීවනාසාති විරියකරණං මනොනති අත්තං. පටිපාචසිත්වා අත්තනො ඤ්ඤෙන මම යසං වසෙමිත්වා මනොසිලාතලෙ සිහො විය විජමිසං තාය මං ඉද්ධියා පුතපි තිං පසෙසිසිති.

අථ නං අමච්චො ආහ පණ්ණිත ඡනෙන නිබ්බත්තදෙවතා රුජානං පඤ්ඤං පුච්ඡි රුජා වතතාරො පණ්ණිතෙ පුච්ඡි එකොදි පඤ්ඤං කථෙත්තුං නාසකම් තසමා රුජා තච සනතිකං මං පතිණිති. එවං සනෙන පඤ්ඤාය ආනුභාවං න පසෙසි එවරුපෙ කාලෙ න ඉස්සරියං පතිට්ඨා හොති පඤ්ඤාසම්පන්නොව පතිට්ඨා හොතිති මහාසතො පඤ්ඤානු භාවං වණෙණයි. අථ අමච්චො රඤ්ඤා පණ්ණිතං දිට්ඨට්ඨානෙයෙව නභාපෙත්වා අවජාදෙත්වා ආනෙටාති දිනං සහස්සඤ්ච දුස්සපුඤ්ච මහාසතතංසා හත්ථො ධපෙසි. කුම්භකාරො මහොසම්පණ්ණිතො කීර මයා පෙසෙකමම කාරුපිතොති හයං ආපජ්ජි. තං මහාසතො මාහාසි ආවරිය බහුපකාරො තිං අමහාසනති අස්සාසෙත්වා තංසා සහස්සං දත්වා මහතිකාමකම්තෙනෙව සරිරෙන රථෙ නිසීදිත්වා නගරං පාවිසි.

අමච්චො රඤ්ඤා ආරොවෙත්වා කුතිං තෙ තාත පණ්ණිතො දිට්ඨොති වුත්තෙ දෙව දකම්ණයවමජ්ඣකෙ කුම්භකාරකම්මං කත්වා ජීවති තුමෙහ පකෙකාසිත්වාති වුත්තෙ අනභාසිත්වා මහතිකාමකම්තෙ තෙව සරිරෙන ආගන්තාති. රුජා සවෙ මයං පච්චත්තිකො අස්ස ඉස්සරියවිධිනා වරෙය්ස නායං මම පච්චත්තිකොති විනෙත්වා මම පුතතංසා අත්තනො සරං ගන්ත්වා නභාසිත්වා අලඛකරිත්වා මයා දිනන විධානෙනෙව ආගන්තුං වදෙටාති ආහ. තං සුත්වා පණ්ණිතො තථා කත්වා ආගන්ත්වා පටිසතුති වුත්තෙ පටිසිද්ධා රුජානං වන්දිත්වා එක මන්තං අට්ඨාසි. රුජා තෙන පටිසත්ථාරං කත්වා පණ්ණිතං විමංසනො ඉමං භාට්ඨාහ.

සුඛි හි එකෙ න කරොනති පාපං
අවණණසංසග්ගහයං පුනෙකෙ,
පහු සමානො විපුලත්ථිනති
ක්ඛිං කාරණා මෙ න කරෙසි දුකඛනති.

තත් සුඛිති පණ්ණිත එකච්චෙ හි මයං සුඛිනො සම්පත්තිස්සරියා අලං නො එත්තකෙනාති උත්තරිං ඉස්සරියකාරණා පාපං න

කරුණකි එකවේලි එවරුපස සොයා ගසදයකසස සාමිකසස අපරජකි නානානං අවණේණා හවිසසනිති අවණේසංසගහයා න කරුණකි එකො අසමනො හොති එකො මනුපසෙදුදු නිං පන සමනො ව විපුලනවිනනි ව ඉවජනොනා සකලජමුදිපෙ රජජලපි කාරණයාසි කිං කාරණා මම රජජං ගහෙතො දුකඩං න කරුණිති, බොධිසත්තො ආහ.

න පණ්ණිනා අතකපුබසස ගෙනු
පාපාති කමමාති සමාවරනති,
දුකෙතන පුට්ඨා බලිතනනාපි සනනා
ජන්දු ව දෙසා න ජහනති බමමනති.

තත් බලිතනනාති සමපතතිතො බලිතො විපතතියා සිතසසා වා හුතොපි. බමමනති පවෙණ්බමමපි සුවරිතබමමපි නජහනෙනව.

පුත රුජා තසස විමංසනත්තං බතතිගමංසං කපෙතො ඉමං ගාථමාහ.

යෙන කෙනපි වණේණන මුදුනා දුරුණෙන වා,
උඬුරෙ දිනමතනානං පච්ඡා බමමං සමාවරෙති.

තත් දිනනති දුගගතං අතනානං උඬුරිතො සමපතතිගංසෙව ධපෙයස.

අථසස මහාසත්තො රුකපුටමං දසෙසනො ඉමං ගාථමාහ.

යසස රුකකසස ඡායාය නිසිදෙයස සයෙයස වා,
න තසස සාබං හසෙද්දයස මිත්තදුබෙතා හි පාපකොති.

එවසුචි. පන වතො මහාරුජ යදි පරිභුතතරුකකසස සාබං හසෙද්දනොපි මිත්තදුහි හොති යෙති භුලෙහති මම පිතා උලාරෙ ඉසාරියෙ පතිට්ඨාපිතො අහසුචි මහතෙනන අනුගහෙන අනුගහ හිතො තෙසු භුලෙහසු අපරජකිතො අහං කථං නාම මිත්තදුහි න හවෙයසනති සබ්බථාපි අතතනො අමිත්තදුහිභාවං කපෙතො රසෙදුදු අපචාරං වොගදනොනා-

යසසා හි බමමං මනුජෙ විජ්ඣෙදු,
යෙවසස කඩං විතයනති සතොනා,
තං හිසස දිපසුචි පරුයණසුචි
න තෙන මිත්තං ජරයෙථ පසෙදුදුති.

තසසත්තො: මහාරුජ යසස පුරිසසස සනතිනා පුරිසො අපපමතන කමපි බමමං කාරණං ජාතෙයස යෙවසස උප්පනං කඩං විතයනති තං තසස පතිට්ඨාවෙතන දිපසුචිව පරුයණසුචි තාදිසෙන සද්ධිං පණ්ණිතො මිත්තභාවං නාම නජ්ජෙයස න තාසෙයසාති අත්තො,

ඉදුති නං ඔවදනොනා ඉමං ගාථාවයමාහ.

අලංකාර හිඬි කාමහොඬි න සාධු
අසඤ්ඤානො පබ්බජිතො න සාධු,
රුජා න සාධු අනිසම්මකාරී
යො පණ්ණිනො කොබ්බො නං න සාධු.

නිසම්ම බන්ධනො කසිරු නානිසම්ම දිසම්පති,
නිසම්මකාරීනො රුජ යසො කිත්තිව වසිතිති.

තත්ථ නිසාධුති න ලට්ඨකො අනිසම්මකාරීති යං කිඤ්චි සුඤ්ඤා
අනුපබ්බාසො අනුතො පච්චිකම් අනුතො කාරකො. යසොකිත්ති
මානි ඉක්කමිපරිවාරොව යුක්තකිත්තිව එකතොතොව වසිතිති.

භූමිපඤ්ඤා නිවසිතො.

එවං වුත්තෙ රුජා මහාසත්තං සමුය්සිතසෙතච්ඡතෙ රුජ
පලලඬෙක නිසිද්දපෙතො සයං නිවාසතෙ නිසිද්දිතො ආහ පණ්ණිත
සෙතච්ඡතෙ නිබ්බන්ධා දෙවතා මං වත්තාගේ පඤ්ඤා පුච්ඡි.
තෙනෙවාහං පණ්ණිතෙ පුච්ඡිං වත්තාගේ පණ්ණිතා තජාතිංසු. කපේති
මෙ තාත පඤ්ඤාති. මහාරුජ ඡතෙත නිබ්බන්ධා දෙවතා වා හොතු
වාතුමමහාරුජාදයොවා හොනතු යෙන කෙතවි පුට්ඨපඤ්ඤාං කපේසාමි
වද මහාරුජ දෙවතාය පුච්ඡිතපඤ්ඤාති ආහ. රුජා දෙවතාය පුච්ඡිත
නියාමෙනෙව කපේතො පඨමං ගාථමාහ:-

හතති හත්ථෙති පාදෙති මුඛඤ්ච පරිසුමහති,
ස වෙ රුජ පියො හොති කං තෙනමතිපස්සසිති.

මහාසත්තස්ස ගාථං සුඤ්ඤාච ගගනතලෙ වන්දෙවිය අත්ථො පාකටො
අහොසි. අථ මහාසත්තො සුඤ්ඤ මහාරුජාති වත්තා හතතිති පහරති
පටිසුමහතිති පහරතියෙව ඤ්ඤාති සො එවං කරොතො පියො
හොති. කංතෙනමතිපස්සසිති තෙන කාරණෙන පියං හොනතං කතර
පුත්තලං තිං රුජ අතිපස්සසිති. එවං තං දෙවතා පඤ්ඤාං පුච්ඡි. තස්සායං
අත්ථො යද්දති මාතු අඬෙක නිපතො දහරෙ හට්ඨභූමියො කිලුතො
මාතරං හත්ථපාදෙති පහරති කෙසෙ පුඤ්ඤාති මුට්ඨිකා මුඛං පහරති
තද්ද නං සා වොරපුත්ත කථං තො එවං පහරසිති ආදීති පෙමවසෙතොව
වත්තා පෙමං ධාරෙතුං අසකෙකානති ආලිඛිති. එතනතරෙ නිපජ්ජා
පෙතො පරිවුමෙති ඉති සො තස්සා එවරුපෙ කාලෙ පියතරෙ හොති
තථා පිතුතොති.

එවං ගගනමජේඛි සුරියං උට්ඨාපෙනොවිය පාකටං කතො
පඤ්ඤාං කපේසි. තං සුඤ්ඤා දෙවතා ඡතනපිණ්ඩිවරතො නිකම්භිතො
උපබ්බසරිං දස්සෙතති සුකපිතො පඤ්ඤාති මුට්ඨස්සරෙන සාධු
කාරං දත්තා රතනවඬොකං පුරෙතො දිබ්බපුප්ඵනකිවායෙති මහා
සත්තං පුරෙතො අනතරධාසි. රුජා මහාසත්තං පුප්ඵාදීති පුරෙතො
ඉතරං පඤ්ඤාං ආයාචිතො වද මහාරුජාති වුත්තෙ දුතියං ගාථමාහ.

අනෙකාසනී යථාකාමං ආගමස්සාදිස්සා න ඉච්ඡති,
ස වෙ රුජ පියො හොති කං තෙනමභිපස්සාසිති.

අථ මහාසතෙතා මහාරුජ මාතා වචනපෙසනං කාතුං සමන්තං
සත්තංචාචයසිකං පුතතං ඛෙතතං ගච්ඡ අනාරුපණං ගච්ඡති ආදීති
වච්ඡා සචෙ මෙ ඉදස්සදිදස්සාදි බාදනීයං හොජනීයං දස්සාසි ගම්මස්සාමිති
වච්ඡා හන්ද පුතතාති වච්ඡා දිනෙත තං බාදිතං අමම නිං සිතාය සරච්ඡා
යාය නිසිදසි අහං භව ඛතිපෙස්සාසාමමං කර්මස්සාමිති ආදීති වච්ඡා හන්ද
විකාරමුඛවිකාරං කච්ඡා අගච්ඡන්තං කුපිතා දණ්ඩකං ගහෙතො නිං මම
සත්තකං බාදිතං ඛෙතෙත කිස්සාදි කාතුං න ඉච්ඡතිති තපේජනනී තං
වෙගෙන පලායන්තං අනුබ්බිතො ගණනිතුං අසතෙකානනී නිබ්බතං ගච්ඡ
වොරු තං ඛණ්ඩාඛණ්ඩානං ජිහ්වනතුති ආදීති වච්ඡා යථාකාමං යථාඡක්ඛා
සයං අනෙකාසනී යං පත මුඛෙත හණති තතො අපමනතකස්සාපි
ආගමණමස්සා න ඉච්ඡති සො දිවසහාහං කිලිප්පා සායං ගෙගෙ පවිසිතුං
අවිසහනෙතා ස්වතකානං සන්තිකං ගච්ඡති. මාතාපි තස්ස ආගමණමස්සා
මලොකෙනනී අනාගච්ඡන්තං දිස්වා පවිසිතුං න විසහති මස්සෙසුති
සොකස්ස හදයං පුරෙත්වා අසුපුණ්ණෙති නෙතෙතති සුඛිසරෙ
උපධාරෙනනී පුතතං දිස්වා අලිඛිතො වුමෙතිවා උහොති හතෙති
දලහං ගහෙතො පුතත මමපි නාම වචනං හදයෙ යපෙසිති අතිරෙක
තරං පෙමං උපපාදෙති. එවා මහාරුජ මාතු පුතො කුඛිකාලෙ
පියතරෙ නාම හොතිති දුතියමපි පස්සං කාථෙසි. දෙවතා තථෙව
පුජෙසි. රුජාපි පුජෙත්වා තතියං පස්සං ආයාචිතො වද මහාරුජාති
වුතෙත ඉතරං භාථමාහ.

අඛකක්ඛාති අභුතෙන අලිකෙනමනිසාරයෙ,
ස වෙ රුජ පියො හොති කං තෙනමභිපස්සාසිති.

අථස්ස මහාසතෙතා මහාරුජ යද් ජයමපතිකා රහොගතා
ලොකස්සාදරතියා කිලිප්පා තව මයි පෙමං තත්ථි ඛතිගතං කිරි තෙ
හදයනනී එවං අස්සෙමස්සෙසු අභුතෙන අඛාචිකඛනනී අලිකෙන
සාරෙනනී වොදෙනනී තද් තෙ අතිරෙකතරං අස්සෙමස්සෙසු පියා
යනනී එවමස්ස පස්සාසානං ජාතාහිති කථෙසි.

දෙවතා තථෙව පුජෙසි. රුජාපි පුජෙත්වා ඉතරං පස්සං ආයා
චිතො වද මහාරුජාති වුතෙත වතුන්. භාථමාහ.

හරං අත්තස්සාදි පාණස්සාදි වත්තසෙනාසනාතිව,
අස්සෙසුදත්ථිහර සත්තා තෙ වෙ රුජ පියො හොතති

කං තෙනමභිපස්සාසිති.

අථස්ස මහාරුජ අයං පස්සො ධම්මිකසමණව්‍රාහමණෙ සක්ඛාය
වුතෙතා සඛාතීති කුලාති ඉධිලොකපරලොකං සද්දනිතො දෙනනිවෙව
දතුකාමාතිව හොතති තාති තථාරූපෙ සමණව්‍රාහමණෙ යාවනෙනපි

ලද්ධං හරිතො පරිභුඤ්ජනොපි දිට්ඨො අමෙග්ගෙව යාවනති අමහාකං
 යෙව සත්තකාති අත්තාදිති පරිභුඤ්ජනතිති තෙසු අතිරෙකතරං
 පෙමං කරොනති එවං තෙ අඤ්ඤදජ්ඣහරු එකංසෙනෙව යාවකාවෙව
 ලද්ධං හරන්තාව සමානා පියා හොනතිති.

ඉමයම් පන පඤ්ඤා කපිතෙ දෙවතා තථෙව පුජේතො සාධුකාරං
 දතො සත්තරත්තපුරං රත්තවලෙභාටකං ගණන පණ්ණිතාති මහා
 සත්තස්ස පාදමුලෙ බිපි. රුජාපි පසිදිතො සෙනාපතිට්ඨානං අද්දසි.
 තතොපට්ඨාය මහාසත්තස්ස යසො මහා අහොසිති.

දෙවතාපඤ්ඤා නිට්ඨිනො.

පුත තෙ වත්තාරෙ ජනා ගහපතිපුත්තො ඉද්දති මහත්තතරෙ
 ජාතො කිං කරොමාති මනතයි. සු. අථ තෙ සෙනකො ආග හොතු දිට්ඨො
 මෙ උපායො ගහපතිපුත්තං උපසංඛිතමිති. රහස්සං නාම කස්ස
 කථෙතුං වට්ටතිති පුච්ඡිස්සාම සො න කස්සවිති වක්කති. අථ නං ගහපති
 පුත්තො දෙව තුස්සං පච්චන්තිකො ජාතොති පරිහිත්ථිස්සාමාති වතො තෙ
 වත්තාරෙ පණ්ණිතස්ස සරං ගන්තො පටිසන්ථාරං භන්තො පණ්ණිත
 පඤ්ඤං පුච්ඡිතුකාමමහාති වතො පුච්ඡ්ථාති චුතෙන සෙනකො පුච්ඡි
 පණ්ණිත පුරිසෙන නාම කත්ථ පතිට්ඨාතබ්බනති. සචෙවති. සචෙව
 පතිට්ඨිතෙන කිං කාතබ්බනති. ධනං උපපාදෙතබ්බනති. ධනං උපපා
 දෙතො කිං කාතබ්බනති. මනෙතො ගහෙතබ්බෙති. තං ගහෙතො කිං
 කාතබ්බනති. අත්තනො රහස්සං පරස්සං න කථෙතබ්බනති ආග. තෙ
 සාධු පණ්ණිතාති තුට්ඨමානසා හුන්තො ඉද්දති ගහපතිපුත්තස්ස පිට්ඨිං
 පසිසිස්සාමාති රඤ්ඤෙ සනතිකං. ගන්තො මහාරුජ ගහපතිපුත්තො
 තෙ පච්චන්තිකො ජාතොති වදිංසු. නාහං තුමහාකං සද්දහාමි න සො
 මය්හං පච්චන්තිකො හවිස්සතිති පටික්ඛිපි. සචෙ මහාරුජ න සද්දහථ
 අසද්දහනො පණ්ණිතමෙව පුච්ඡ්ථ පණ්ණිත අත්තනො රහස්සං කස්ස
 කථෙතබ්බනති. සචෙ පන පච්චන්තිකො න හවිස්සති අසුකස්ස නාම
 කථෙතබ්බනති වක්කති සචෙ හවිස්සති කස්සවි න කථෙතබ්බං. මනො
 රථෙ පන පරිපුණ්ණෙ කථෙතබ්බනති වක්කති. තද්ද අමහාකං සද්ද
 හිතො නික්කඛිධා හවෙය්සාථාති. සො සාධුති සමපට්ඨිතො එකදිවසං
 සබ්බෙසු සමාගන්තො නිසිනොසු විසතිති පාතෙ පඤ්ඤාපණ්ණිත පඤ්ඤාස්ස
 පඨමං ගාථමාග.

පඤ්ච පණ්ණිතා සමාගතා
 පඤ්ඤා මෙ පටිභාති තං සුණ්ඨං,
 නිද්දියමත්ථං පසංසිමං වා
 කස්සෙවාපිකරෙය්ස යුක්කමත්ථනති.

එවං චුතෙන සෙනකො රුජානමපි අමහාකඤ්ඤෙවත්තරෙ පක්ඛි
 පිස්සාමාති විනොතො ඉමං ගාථමාග.

නිං නො ආවිකරොති භූමිපාල
භතතා භාරසභො භූමං වදෙනං,
තච ඡන්දඤ්ච රූචිඤ්ච සමමසිනි,
අථ වකඛනති ජනිඤ් පඤ්ච ධිරාති.

තත්ථ භතතාති නිං අමහාකං භතතාවෙව උපපන්නස්සව භාරස්ස
සභො පඨමං තාව තිමෙව එතං වදෙති. තච ඡන්දඤ්ච රූචිඤ්චාති
පච්ඡා තච ඡන්දඤ්ච රූචිචතකාරණාතිව සමමසිනිං ඉමෙ පඤ්ච
පණ්ණිතා වකඛනති.

අථ රූපා අත්තනො කිලෙසවසිකතාය ඉමං ගාථමාහ.

යො සීලවතී අනඤ්ඤධෙය්‍යා
භතත්ථව්ඡන්දවසානුගා මනාපා,
නිඤ්ඤමත්ථං පසංසිගං වා
භරියායාවිකරෙය්‍ය ගුණමත්ථනති.

තත්ථ අනිඤ්ඤධෙය්‍යාති කිලෙසවසෙන අඤ්ඤාන අගභෙ
තබ්බාති අනේවා.

තතො සෙනසො පකඛිනෙතාදුති මෙ අත්තනො අත්තරෙ
රූපාති තුසසිනිං සයංභතකාරණමෙව දිපෙනො ගාථමාහ.

යො කිච්ඡගතස්ස ආතුරස්ස
භරණං භොති ගතී පරායණඤ්ච,
නිඤ්ඤමත්ථං පසංසිගං වා
සඛිනොවාචිකරෙය්‍ය ගුණමත්ථනති.

අථ රූපා පුකකුසං පුච්ඡි කථං පුකකුස නිං පස්සසි කස්ස රහස්සං
කථෙතබ්බනති. සො ඉමං ගාථමාහ.

ජෙට්ඨො අථ මජ්ඣිමො කණ්ඩෙඨො
සො වෙ සීලසමාහිතො ධීතතොතා,
නිඤ්ඤමත්ථං පසංසිගං වා
භාතුචාවිකරෙය්‍ය ගුණමත්ථනති.

තත්ථ සිහතොතාති පතිට්ඨිතසභාවො තිබ්බිසෙවනො.

තතො රූපා කාවිඤ්ඤං පුච්ඡි. සො ඉමං ගාථමාහ.

යො වෙ හදයස්ස පඤ්ඤා
අනුජාතො පිතරං අනොමපඤ්ඤා,
නිඤ්ඤමත්ථං පසංසිගං වා
පුත්තස්සාවිකරෙය්‍ය ගුණමත්ථනති.

තත්ථ පඤ්ඤාති පෙසනකාරකො යො පිතුස්ස පෙසනං කරොති
පිතු විතස්ස වසෙ වතතති ඔවාදකඛමො භොතිති අනේවා. අනු

ජාතොති තයො පුත්තා-අනුපපන්නං යසං උපපාදෙනො අභිජාතො නාම. කුලභිතායෙ කුලපච්ඡිමකො ධනවිතාසකො අවජාතො නාම. කුලතනතිකුලපච්චෙණ්ණිකකො පන අනුජාතො නාම. තං සකිං යෙවමාහ.

තතො රුජා දෙවිඤ්ඤං පුච්ඡි. සො ඉමං ගාථමාහ.

මාතා දිපද ජනිඤ්ඤසෙට්ඨ

යො තං පොසෙති ඡන්දසා පියෙන,

තිඤ්ඤමත්ථං පසංසිගං වා

මාතුයාවිකරෙය්‍ය ගුණමත්ථනති.

තත්ථ දිපද ජනිඤ්ඤසෙට්ඨාති දිපදතං සෙට්ඨ ජනිඤ්ඤ ඡන්දසා පියෙනාති ඡන්දෙන වෙච පෙමෙනව.

තෙ පුච්ඡති, රුජා පණ්ඩිතං පුච්ඡි කථං පසංසි පණ්ඩිතාති. සො ඉමං ගාථමාහ.

ගුණස්ස හි ගුණමෙව සාධු

නති ගුණස්ස පසන්ධමා විකම්මං,

අතිපථාද්‍ය සහෙය්‍ය ධිරො

තිප්ථන්තත්ථො යථා සුඛං භණ්ණෙය්‍යා ති.

තත්ථ අතිපථාද්‍යොති මහාරුජ යාව අනන්තො දුච්ඡිතං න තිප්ථජ්ජස්සති නාව පණ්ඩිතො අධිවාසෙය්‍ය න කස්සපි කථෙය්‍යාති අත්ථො.

පණ්ඩිතෙන ඵලං වුත්තෙ රුජා අනත්තමනො අගොසි. තතො සෙනකො රුජතං රුජාපි සෙනකස්ස මුඛං ඔළොකෙසි. බොධිසත්තො තෙසං කිරියං දිස්වාච ජාති ඉමෙ වතතායෙ පඨමමෙව මං රඤ්ඤ අනන්තර භිඤ්ඤ විමංසනවසෙන පඤ්ඤා පුච්ඡිතො භවිස්සතීති. තෙසං පන කථෙන්නාතඤ්ඤෙව සුරියො අත්ථභිතො දිපා ජාලිතො පණ්ඩිතො රුජකම්මාති නාම භාරියාති න ඤ්ඤාති කිං භවිස්සති බිප්ප මෙව ගතතුං වට්ටතීති උට්ඨායාසනා රුජාතං චඤ්ඤා තිකම්මනො විනොසි ඉමෙසු ඵකො සහායස්ස කථෙතුං වට්ටතීති ආහ. ඵකො භාතු ඵකො පුත්තස්ස ඵකො මාතුයා කථෙතුං වට්ටතීති ආහ. ඉමෙති කතමෙව තං භවිස්සති දිට්ඨකමෙව කථෙන්නතී මඤ්ඤම් ගොතු අපේජවෙතං ජාතිස්සාමීති සන්තිට්ඨානමනාසි.

තෙ පන වග්ගායෙපි අඤ්ඤෙසු දිව්සෙසු රුජකුලා තිකම්මති, රුජතිවෙසනආරෙ ඵකස්ස භාග්‍යමණස්ස පිට්ඨෙ තිසිදිති, කිච්ච කර්ණියාති මනෙතති, සරුති ගච්ඡන්ති නසමා පණ්ඩිතො අගඤ්ඤ ඉමෙසා රහස්සං ජාතෙනො අමණස්ස ගෙට්ඨා තිප්ඡති, ජාතිතුං සතකුණෙය්‍යනති විනෙතති, තං අමණං උක්ඛිපාපෙති, තත්ථ අත්ථරතං අත්ථරුපෙති, අමණස්ස ගෙට්ඨා පටිසිති, පුරිසානං සඤ්ඤ මද්දසි තුමෙහ වතුසු පණ්ඩිතෙසු මනෙතති, ගතෙසු ආගතති, මං තෙථාති, තෙ සාධුති පටිකම්මංසු.

සෙනනොපි රුජානං ආහ මහාරුජ භූමෙහ අමනාකං න සද්දහංථ.
 ඉද්දති කිදිසනති. සො හෙදකානං වචනං ගහෙත්වා අතිසාමේත්වාච තීන
 තසිනො ඉද්දති කිං කායෙම සෙනනපණ්ණිතාති පුච්ඡි. මහාරුජ පපඤ්චං
 අකත්වා කිඤ්චි අජානාපෙත්වා ගහපතිපුත්තං මාරෙභුං වට්ටතිති.
 සෙනනා ධපෙත්වා භූමෙහ අඤ්ඤා මම අත්ථකාමො නාම නත්ති.
 භූමෙහව අත්තනො සුගදෙ ගහෙත්වා ආරනන්තරෙ ධත්වා ගහපති
 පුත්තස්ස පානොව උපට්ඨානං ආගච්ඡන්තස්ස බග්ගෙහා සිසං ඡිද්දාති
 අත්තනො බග්ගත්තනං අද්දසි.

තෙ සාධු දෙව මා හාසි මයං තං මාරෙස්සාමාති වත්වා තිත්තිත්වා
 දිට්ඨා නො පච්චාමිත්තස්ස පිට්ඨිති ගන්ත්වා භත්තමඤ්චිට්ඨො තිසිදිංසු.
 තභො සෙනනො ආහ අමෙහා නො ගහපතිපුත්තං පහරිස්සතිති.
 ඉත්තර භූමෙහයෙව ආවරියාති තස්සෙව භාරමිකංසු. අථ සෙනනො
 පුච්ඡි භූමෙහ රහස්සං නාම අසුකස්සව අසුකස්සව කපේතබ්බන්ති
 වදිත්ථ කිං වො එතං කතං උදුහු දිට්ඨං ආදු සුත්තති. තිට්ඨන්තො
 ආවරිය යං භූමෙහ රහස්සං නාම සහායකස්ස කපේතබ්බන්ති වදිත්ථ
 එතං කථන්ති. කිං වො එත්තෙතාති. කපේථ ආවරියාති. ඉමෙය්‍යිං රහස්සෙ
 රඤ්ඤා ඤාතෙ මස්සං ජිවිතං නත්ති. මාහායථාවරිය ඉධ භූමනාකං
 රහස්සහෙදකො නත්ති කපේථාවරියාති. සො නඛෙත අමඤ්ඤං
 කොට්ටත්වා නත්ති නුඛො ඉමස්ස ගෙට්ඨා ගහපතිපුත්තොති ආහ.
 ආවරිය ගහපතිපුත්තො අත්තනො ඉස්සරියෙන එවරුපං ධානං
 න පවිසති. ඉද්දති සො පමත්තො භවිස්සති කපේථ භූමෙහති.

සෙනනො අත්තනො රහස්සං කපේත්තො ආහ ඉමෙය්‍යිංයෙව
 නගරෙ අසුකං නාම වෙසිං ජානාථාති. අම ආවරියාති. ඉද්දති සා
 පඤ්ඤායතිති. න පඤ්ඤායති ආවරියාති. අහං සාලවනුය්‍යානෙ තාය
 සද්ධිං පුරික්ඛිව්චං කත්වා තස්සා පිලකිනෙසු ලොහෙන තං මාරෙත්වා
 තස්සායෙව සාට්ඨෙන භණ්ණිතං කත්වා ආහරිත්වා අමනාකං සරෙ අසුක
 භූමිකාය අසුකගබ්බෙන නාගදන්තෙ ඔලවෙබ්බිං වලඤ්ඤාදුං නවිසහාමි
 පුරුණොවමස්ස ඔලොකෙමි. එවරුපමි රුජාපරාධකමමං කත්වා මයං
 එකස්ස සහායකස්ස කපිතං භෙන න කස්සපි කපිතපුබ්බං ඉමිනා
 කාරණෙන සහායකස්ස ගුණං කපේතබ්බන්ති මයං කපිතන්ති ආහ.
 පණ්ණිතො තස්ස රහස්සං සාධුකං වචත්ථාපෙත්වා සලලකෙබ්බි.

පුත්තකුසොපි අත්තනො රහස්සං කපේත්තො මම උආරුයං කුට්ඨං
 අත්ති කණ්ණිට්ඨො මෙ පානොව කඤ්චි අජානාපෙත්වා තං ඛොවිත්වා
 හෙසපේජන මකෙබ්බො තං උපරි පිලොතිකං දත්වා බකිති රුජා මධ්ධි
 ඉද්දවිත්තො එහි පුත්තකුසාති මං පකෙකාසිත්වා යෙභුය්‍යෙන මම
 උආරුයංයෙව සයති සවෙ පන ජානෙය්‍ය මාරෙය්‍ය තං කමමං මම
 කණ්ණිට්ඨං ධපෙත්වා අඤ්ඤා ජානන්තො නාම නත්ති තෙන කාරණෙන
 රහස්සං නාම හාතු කපේතබ්බන්ති මයං වුත්තන්ති ආහ.

කාවිනෙදුපි අත්තනො රහස්සං කපේනෙනා මං කාලපකෙඛ
 උපොසථදිවසෙ නරදෙවො නාම යනෙඛා ගණ්ඨාති අහං උමමත්තක
 සුතබොවිය විරවාමි යාහං තමන්ථං පුත්තස්ස කපේසිං සො මම
 යකෙඛන ගතිතභාවං ඤාතො මං අනොගෙගෙ ඛණ්ඩිතො නිපජ්ජාපෙනො
 ආරං පිදහිතො නික්කමිතො මම සද්දං පටිච්ඡාදනන්ථං ආරෙ සමජ්ජං
 කාරෙහි. ඉමිනා කාරණෙන රහස්සං නාම පුත්තස්ස කපේතබ්බන්ති
 මයා වුත්තන්ති ආහං තතො තයොපි දෙවිනං පුච්ඡංසු. සොපි අත්තනො
 රහස්සං කපේනෙනා මයා මණ්ඩපහංසනකමමං කරොනෙනන රඤ්ඤ
 සත්තකං සකෙකන කුසරුජස්ස දින්නං සිරිපවෙසනං මඛලමණ්ණිරතනං
 ථේනෙනා මම මාතුයා දින්නං සා කඤ්චි අජානාපෙනා මම රුජකුලං
 පටිසන්තාලෙ තං මග්ගං දෙති අහං තෙන මණ්ණිනා සිරිං පවෙසෙතො
 රුජතිවෙසනං ගට්ඨාමි. රුජා තුමෙහති සද්ධං අකපේතො පඨමතරං මයා
 සද්ධං කපේති දෙවසිකා අට්ඨා සොලස බන්ධංස වතුසට්ඨංවා කතාපණේ
 පරිබ්බයන්ථාය මග්ගං දෙති. සවෙ තස්ස මණ්ණිරතනස්ස ඡත්තභාවං රුජා
 ජානෙය්‍ය මග්ගං ජීවිතං තප්පි. ඉමිනා කාරණෙන රහස්සං නාම
 මාතුයා කපේතබ්බන්ති මයා වුත්තන්ති ආහං.

මහාසතෙනා සබ්බෙසමපි ගුග්ගං පච්චක්කමකාසි. තෙ පන
 අත්තනො උදරං ථාලෙතො අන්තං බාහිරං කරොනතොවිය රහස්සං
 අඤ්ඤමඤ්ඤං කපේතො අප්පමිත්තා පාතොව ආගට්ඨථ ගහපතිපුත්තං
 මාරෙස්සාමාති වතො උට්ඨායාසනා පකකමිංසු. තෙසං ගතකාලෙ
 පුරිසා ආගන්තො අමමණං උක්ඛිපිතො මහාසත්තං ආදාය ගමිංසු. සො
 තභාසිතො අලඛකරිතො සුභොජනං භුඤ්ජේතො අජ්ජ මෙ භගිණි උදුම්බර
 දෙවී රුජගෙගතො මෙ සාසනං පෙසෙස්සතිති ඤාතො ආරෙ පච්චා
 සිකා පුරිසං ධපෙසි රුජගෙගතො ආගතං සිසං පවෙසෙතො මම
 දසෙස්සය්‍යාසීති. එවඤ්ච පන වතො සයනපිට්ඨො නිපජ්ජි.

තස්මිං බණේ රුජාපි සයනපිට්ඨො නිපනො පණ්ඩිතස්ස ගුණං
 සරිතො මහොසඨපණ්ඩිතො සත්තවසසිකකාලතො පට්ඨාය මං උපට්ඨා
 ගනෙනා න කිඤ්චි මග්ගං අනන්ධමකාසි දෙවතාපුච්ඡාය පණ්ඩිතෙ අසති
 ජීවිතමපි මෙ න සියා වෙරිපච්චාමිත්තානං වළ්ලං ගගෙතො අසමධුරං
 පණ්ඩිතං මාරෙථාති බග්ගං දෙනෙනන අසුත්තං මයා කතං සොදති
 නං පසසිතුං න ලභිස්සාමිති සොකං උප්පාදෙසි. සරිරතො සෙද
 මුච්චිංසු. සොකසමපිනො විත්තස්සාදං න ලභි. උදුම්බරදෙවී තෙන
 සද්ධං එකසයතගතා තං ආකාරං දිස්වා කිනනුබො මග්ගං කොපි
 අපරාධො අපි උදහු අඤ්ඤං දෙවස්ස කිඤ්චි සොකකාරණං
 උප්පත්තන්ති පුච්ඡන්ති ඉමං ගාථමාග.

කිනනු තං විමතො රුජසෙට්ඨ
 දිපදිනු වචනං සුණොම තෙනං,
 කිං විත්තයමානො දුමමනොසි
 නුත්ත දෙව අපරාධො අපි මග්ගන්ති.

අථ රුජා ගාථමාහ.

පඤ්ඤා වජේඤ්ඤා මහොසධොති
ආණ්ඩෙතො මෙ වධාය හුරිපඤ්ඤා,
තං විනතයනොතො දුමමනොසම්
නති දෙවි අපරධො අපචි තුග්ගනති.

තත්ථ ආණ්ඩනොති හඳුලු වතතායෙ පණ්ඩිතා මහොසධපණ්ඩිතං මම පච්චජිකොති කථසිංසු. මයා තත්ථතො අවිචිතිචා වධෙථ තනති හුරිපඤ්ඤා වධාය ආණ්ඩෙතො තං කාරණං විනතයමානො වරං මම මරණං න පණ්ඩිතස්සාති දුමමනොසමිති ආහ.

තස්සා නං සුචාව මහාසතො පබ්බතමතො සොකො උපපජ්ඣි සා. විනොසි එකෙනුපායෙන රුජානඤ්ච අස්සාසෙචා රඤ්ඤා නිදද්දාකකමනසාලෙ මම කණ්ඩිඨස්ස සාසනං පභිණ්ණාමිති. අථ නං මහාරුජ තයාවෙතං කතා ගහපතිපුතතං මහනොත ඉග්ගරියෙ පතිට්ඨා පෙනෙනන තුමෙහි සො සෙනාපතිට්ඨානෙ ධුපිතො ඉද්දති කිං තුමා කංගෙව පච්චජිකො ජාතො න ඛො පත පච්චාමිතො බුද්දකොනාම අපචි හාරෙතබ්බොව සො තුමෙහ මාවිනතසිද්ධාති රුජානං අස්සා සෙසි. සො තනුහුතසොකො නිද්දං ඔකකම්.

දෙවි උට්ඨාය ගබ්භ පටිසිච්චා මහොසධ වතතායෙ පණ්ඩිතා තං පරිභිඤ්ඤා. රුජා තුද්ධො සෙව ආරුජනරෙ තව වධං ආණාපෙසි සෙව රුජතුලං න ආගවෙජ්ජයාසි ආගවෙජ්ජෙනා පත නගරං හත්ථගතං කතා සමත්ථො හුචා ආගවෙජ්ජයාසිති පණ්ණං ලිඛිචා මොදකස්ස අනොතා පකඛිපිචා මොදකං සුතතකොත වෙදෙචා නවහාජෙන කතා වාසෙචා ලඤ්ඤා අත්ථවාරිකාය ඉච්ඡා අද්දසි ඉමං මොදකං හරිචා මම කණ්ඩිඨස්ස දෙහිති. සා හථා අකාසි. රතතිං කථා නිකඛනොති න විනොතබ්බං රඤ්ඤා පඨමමෙව දෙවියා වරෙ දිනොතා තෙන නං න සොචි වාරෙසි. බොධිසතො පණ්ණාකාරං ගහෙචා උගෙයාපෙසි. සා ගතචා දිනහාචං ආරුජෙවසි. නසම් බණ්ණ දෙවි ගතචා රඤ්ඤා සද්ධං නිපජ්ඣ. බොධිසතොපි මොදකං භිඤ්ඤා පණ්ණං වාචෙචා හමත්ථ ඤාචා කතබ්බං කිච්චං විවාරෙචා සයනෙ නිපජ්ඣ. ඉතරෙ වතතායෙ ජනා පාතොව බග්ගත්ථා වාරුජනරෙ ධුචා පණ්ඩිතං අපස්සනො දුමමනා හුචා රඤ්ඤා සතතිකං ගතචා කිං පණ්ඩිතා හතො වො ගහපතිපුතොති වුතෙන න පස්සාම දෙවොති අහංසු.

මහාසතොපි අරුණ්ණමණෙයෙව නගරං අතනොතො හත්ථගතං කතා තත්ථ තත්ථ ආරකං දතා මහාජනපරිවුතො රථං ආරුග්ග මහනොත පරිවාරෙන රුජආරං අගමාසි. රුජා සිහපඤ්ඤරං උග්ගාවෙචා ඔලොකෙනොතා අට්ඨාසි. අථ නං මහාසතො රථා ඔතරිචා වඤ්ඤ. රුජා විනොසි සවායං මම පච්චජිකො හවෙය්ස න මං වඤ්ඤයාති. අථ නං පකෙකාසාපෙචා රුජා සයනෙ නිසිද්ද.

මහාසතෙතාපි ගතඛා ඵකමන්තං නිසිදි වත්තාරොපි පණ්ණිතා තජොව
නිසිදිංසු. අථ නං රුජා කිඤ්චි අජානනොවිය භාත තිං හියොසා ගතො
ඉදාහි ආගච්ඡයි, කිං මං ඵවං පරිච්චජ්ජිති වතා ඉමං ගාථමාහ.

අභිදෙසගතො ඉදාහි ඵසි
කිං සුත්වා කිමාසඛකතෙ මනො තෙ,
කො තෙ කිමවොච භුරිපඤ්ඤ
ඉඛස තං වචනං සුඤ්ඤොම චුභි මෙතන්ති.

තත්ථ අභිදෙසගතොති හියොසා පඤ්ඤාමෙ ගතො, කිමාසඛක
ගොති කිං ආසඛකතෙ, කිමවොචාති කිං රඤ්ඤා සන්තිතං මාගමිති
තං කොචි අවොච.

අථ නං මහාසතෙතා මහාරුජ තයා ඡෙම වතුන්තං පණ්ණිතානං
වචනං ගහෙත්වා වධො ආණ්ණොතො තෙනාහං න ඵමිති වොදනො
ඉමං ගාථමාහ.

පඤ්ඤාචජේකා මහොසධොති
යදි තෙ මන්තසිතං ජනිජද දෙසං,
භරියාය රහොගතො අසංසි
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතන්ති.

තත්ථ යදිතොති යසො තයා, මන්තසිතොති කපිතං, දෙසනති
අභිදෙසං රත්තිභාගෙහි අජො, කසා කපිතනති ගජිකාස තිංහි තසා
ඉමමජං රහොගතො අසංසි, ගුහං පාතුකනනති යථා ඵවරුපං
අත්තනො රහසං පාකටං කතං සුතං මමෙතනති මයාපනෙතං තසම්
යෙව බණේ සුතං දෙවොති වදති.

රුජා නං සුත්වා ඉමාය තං බණ්ණොයෙව සාසනං පභිතං භවිස්සතිති
කුඥො දෙවිං ඔලොකෙසි, තං ඤාත්වා මහාසතෙතා කිං දෙව දෙවියා
කුජ්ඣසි අහං අතිතඅනාගතපච්චුප්පන්තං සබ්බං ජානාමි, දෙව
තුමානං රහසං තාව මම දෙවියා කපිතං භොතු ආවරියසෙනකසා
පුහකුසාදීනං වා රහසං මම කෙන කපිතං අහං ඵනෙසමපි රහසං
ජානාමියෙවොති සෙනකසා තාව රහසං කපෙන්නො ඉමං ගාථමාහ.

යං සාලවනසම් සෙනකො
පාපකමමං අකාසි අසබ්භිරුපං,
සබ්බොව රහොගතො අසංසි
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතන්ති.

තත්ථ අසබ්භිරුපනති අසාධුජාතිකං ලාමකං අකුසලකමමං
අකාසි, ඉමසම්යෙව නගරෙ අසුකං නාම වෙසිං සාලවනුයොනෙ
මාරෙත්වා අලඛකාරං ගහෙත්වා තසායෙව සාටකෙන භණ්ණිකං කත්වා
අත්තනො ඝරෙ අසුකට්ඨානෙ ධූපෙසි, සබ්බන්තොවොති අථ නං මහාරුජ
ඵකසා සනායකසා රහොගතො සුත්වා අකාසි, තමපි මයා සුතං
තාහං දෙවසා පච්චත්තිකො ජාතො සෙනකො පච්චත්තිකො යදි තෙ
පච්චත්තිකෙන කමමං අත්ථි සෙනකං ගණ්ණාපෙහිති.

රුජා සෙනකං ඔලොකෙත්වා සච්චන්ති පුච්ඡන්ති සච්චං දෙවොති
වුහෙන නස්ස ඛන්තිනාගාරං ආණාපෙසි, පණ්ණිනොපි පුනකුසස්ස රහස්සං
කථෙන්නො ඉමං ගාථමාහ.

පුනකුසපුරිසස්ස තෙ ජනිඤ
උප්පන්නො රෙගො අරුජසුතො,
මාතුච්ච රහොගතො අසංසි
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතන්ති.

තත්ථ අරුජසුතොති මහාරුජ එතස්ස කුට්ඨරෙගො උප්පන්නො
සො රුජානං පනතුං අසුතො පුප්පනානුච්ඡිකො න ගොති තුලෙහච
පුනකුසස්ස උභරු මුදුකොති යෙතුයෙත්ත තස්සෙච උභරුමිති නිපජ්ජථ
සො පන සච්චන්තිනපිළොතිකාය එස්සො දෙවොති.

රුජා තමපි ඔලොකෙත්වා සච්චන්ති පුච්ඡන්ති ආම දෙවොති වුහෙන
තමපි ඛන්තිනාගාරං පවෙසාපෙසි, පණ්ණිනො කාවිඤ්ඤාපි රහස්සං
කථෙන්නො ආහ.

ආබ්බොධං අසබ්බිරුපො
කාවිඤ්ඤා නරදෙවෙන චුට්ඨො,
පුත්තස්ස රහොගතො අසංසි
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතන්ති.

තත්ථ අසබ්බිරුපොති යෙන සො ආබ්බොධෙන චුට්ඨො උම්මත්තක
සුතබ්බොවිඨ විරචති සො නරදෙව්‍යක්කාබ්බොධො අසබ්බිරුපොතිකො
ලාමකො න තෙන චුට්ඨො රුජකුලං පවිසිතුං සුතො මහාරුජාති.

රුජා තමපි සච්චං කාවිඤ්ඤා පුච්ඡන්ති සච්චන්ති වුහෙන තමපි
ඛන්තිනාගාරං පවෙසාපෙසි, පණ්ණිනො දෙවිඤ්ඤා රහස්සං කථෙන්නො
ඉමං ගාථමාහ.

අට්ඨවඛ්ඤං මණ්ණිරත්තං උලාරං.
සකෙකා තෙ අදදු පිතාමහස්ස
දෙවිඤ්ඤා ගතං තදජ්ඣ හත්ථං,
මාතුච්ච රහො ගතො අසංසි
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතන්ති.

තත්ථ පිතාමහස්සාති තච පිතාමහස්ස කුසරුස්ස. තදජ්ඣ
හත්ථන්ති තං මඛලසම්මතං මණ්ණිරත්තං අජ්ඣ දෙවිඤ්ඤා හත්ථගතං
මහාරුජාති.

රුජා තමපි සච්චං කිරුති පුච්ඡන්ති සච්චන්ති වුහෙන තමපි
ඛන්තිනාගාරං පවෙසාපෙසි.

එවිට තෙ බොධිසත්තං වට්ඨෙය්‍යාමාති සබ්බෙ බන්ධනාගාරං පට්ඨාති,
බොධිසත්තොපි ඉමිනා කාරණෙනාහං අත්තනො ගුණං පරෙය්‍ය න
කපේතබ්බන්ති වදාමි කපේතුං වට්ඨන්ති වදන්තා පන මහාවිනාසං
පත්තාති වන්තා උපරි ධම්මං දෙසෙන්නො ඉමා ගාථා අභාසි.

ගුණස්ස හි ගුණමෙව සාධු
නහි ගුණස්ස පසත්ථමාචිකමං,
අතිප්ථාදාය සහෙය්‍ය ධිරො
නිප්පන්නන්තො යථා සුඛං භණ්ණෙය්‍ය.

න ගුණමත්ථං විචරෙය්‍ය
රතෙබ්බෙය්‍ය නං යථා නිබ්බං,
නහි පාතුකතො සාධු
ගුණො අන්තො පජානතා.

පියා ගුණං න සංසෙය්‍ය
අමිත්තස්ස ව පණ්ණිතො,
යොවාමිසෙන සංඝිරො
හදායන්තො ව යො නරො.

ගුණමත්ථමසමුද්ධං
සමොධායති යො නරො,
මන්නහෙදහයා තස්ස
දාසභූතො තිතිකබ්බි.

යාවන්තො පුරිසස්සත්ථං
ගුණං ජානන්ති මනන්තං,
තාවන්තො තස්ස උබ්බෙගා
තස්මා ගුණං න විස්සපේ.

විච්චව භාසෙය්‍ය දිවා රහස්සං
රතතිං ගිරං නාතිවෙලං පමුඤ්ඤව,
උපසස්සතිකා හි සුණන්ති මන්නං
තස්මා මන්තො බිප්පමුපෙති හෙදන්ති.

තත් අමිත්තස්සවාති ඉන්ද්‍රියාව පච්චන්තිකස්සව න කපේය්‍ය.
සංඝිරෙති යොව යෙන කෙනපි ආමිසෙන සංඝිරති උපලාපනං
සඛිහං ගව්ජති තස්සාපි න සංසෙය්‍ය. හදසපෙත්තොති යො
අමිත්තො මිත්තපට්ඨරුපකො මුඛෙන අඤ්ඤං කපේති හදයෙන අඤ්ඤං
වින්නති තස්සාපි න සංසෙය්‍ය. අසමුද්ධානති පරෙහි අඤ්ඤතං
අසමමිඛාධනතිපි පාසො. පරෙසං බොධෙතුං අසුත්තන්ති අන්තො,
තිතිකබ්බිති තස්ස අනෙකාසමපි පරිභාසමපි පහාරමපි දාසොවිශ්
හුන්තා තිතිකබ්බි අභිවාසෙති. මනන්තානති මනන්තංවා අත්තරෙ
යාවන්තො නං මනන්තො ජානන්ති අන්තො. නාවන්තොති තෙ ගුණ
ජානනතො පට්ඨව තත්තකා තස්ස උබ්බෙගා සත්තාසං උපපජ්ජන්ති.

න විසායේති න විසායේත්ය පරං න ජානාපෙය්‍ය, විවිධමානී සචෙ
දිවා රහස්‍යාං මනනිතුකාමො හොති විවිධ ඔකාසං කාරෙත්‍යා
අපට්ඨන්තවානො මනෙත්‍යා, නාතිචෙලනති රතනිං රහස්‍යං
කපේනො පන අතිචෙලං මරියාදානිකකන්තං මහාසද්දං කරෙත්‍යා
ගිරං තපාමුඤ්චය්‍ය, උපසංසුතීඛාති මනතවානං උපගන්තො
තිරෙකුඛිඛාදිසු සත්‍යා සොත්‍යා රෙ හවන්ති, නිශමාති මහාරුජ තෙන
කාරණෙන සො මනොතා බිප්පං හෙදමුපෙතීති ආහ.

රජා මහාසත්තස්‍ය කථං සුත්‍යා එතෙ සයං රජවෙරිනො හුත්‍යා
පණ්ඩිතං මම වෙරිං කරෙන්නතීති කුජ්ඣිත්‍යා ගච්ඡට් තෙ නගර නිකඩ
මාපෙත්‍යා සුලෙසු තාව උත්තාසෙට් සිසාති වා ජිත්‍යාති ආණාපෙසි,
තෙසු පච්ඡාබාහං බන්ධිත්‍යා චතුකෙක චතුකෙක සත්‍යා පහාරසතං
දත්‍යා නියමානෙසු පණ්ඩිතො දෙව ඉමෙ තුමානං පොරුණකාමච්චා
බමථ තෙසං අපරධන්ති රඤ්ඤ කපේසි, රජා සාමුති පකෙකාසං
පෙත්‍යා කසෙත්‍යා දසෙ කත්‍යා අද්ධි, සො පන තෙ තපෝච කුජ්ඣෙ
අකාසි, රජා තෙතති මම විජ්ජෙ මා වසන්තුති පබ්බාජනියකමමං
ආණාපෙසි, පණ්ඩිතො බමථ දෙව එතෙසං අකුබාලානන්ති බමා
පෙත්‍යා තෙසං ණානන්තරුති පටිපාකඤ්ඤාති කාරපෙසි.

රජා පච්චාමිනෙත්‍යාසු පි නාමස්‍ය එවරුපා මෙත්‍යාභාවනා
අඤ්ඤාසු කථං රුපා හවිස්‍යතීති පණ්ඩිතස්‍ය අතිවිශ්‍ය පසනෙත්‍යා,
තතො පට්ඨාය චන්ත්‍යා රෙ පණ්ඩිතා උද්ධවද්ධා විශ් සප්පා තිබ්බිසෙවනා
හුත්‍යා කිඤ්චි කපේතුං නාසකම්පුති.

පඤ්චපණ්ඩිතපඤ්ඤා නිවිසිතො.

තතො පට්ඨාය පණ්ඩිතො රඤ්ඤ අත්ඤ්ච බමමඤ්ච අනුසාසති,
සො ඵ්ගොති රඤ්ඤ සෙතච්ඡන්තමිත්තමෙව රජං පන අහං
විචාරෙමි මයා අප්පමනෙත්‍යා හවිතුං චට්ටනීති, සො නගරෙ මහා
පාකාරං නාම කාරෙසි තථා අනුපාකාරවාරට්ටාලකෙ අන්තරට්ටාලකෙ
උදකපරිබං කදුමපරිබං සුකපරිබන්තිස්‍ය, පරිබා කාරෙසි,
අනෙත්‍යානගරෙ ජිණ්ණගෙහාති පටිසාබාරපෙසි මහාපොකබරණීයො
කාරපෙත්‍යා තාසු උදකතිධානං කාරෙසි, නගරෙ සබ්බකොට්ඨාගාරුති
බඤ්ඤස්‍ය පුරපෙසි ගිමචන්තපදෙසනො කුලුපගතාපසෙති කදුම
කුමුදබීජං ආහරපෙසි, උදකතිඤ්චිත්‍යාති සොබාපෙත්‍යා බති නගරෙපි
ජිණ්ණපටිසබ්බාරකමමං කාරපෙසි, නිං කාරණා අනාගතය
පටිබාහන්තං, තතො තතො ආගතවාණීජකෙපි කුතො ආගතාති
පුච්ඡිත්‍යා අසුකට්ඨානතො නාමාති තුමානං රඤ්ඤ නිං පියන්ති
අසුකං නාමාති සුත්‍යා තෙසං තෙසං සමානං කාරෙත්‍යා අත්තනො
එකසත්තයොධෙ පකෙකාසිත්‍යා සමමා මයා දිත්‍යාපණ්ණාකාරෙ ගගෙත්‍යා
එකසත්තරුධානියො ගන්ත්‍යා ඉමෙ පණ්ණාකාරෙ අත්තනො පිය

කාමතාය තෙසං රුජ්ඣං දඬා තෙ යෙව උපට්ඨගනනා තෙසං කිරිංවා මනනංවා ඤාතා මයං පෙසෙනනා තණ්ථෙව වසථ අහං වො ථුතතදුරං පොසෙය්‍යාමිති වචා කෙසඤ්චි කුණ්ඩලෙ කෙසඤ්චි සුවණ්ණපාදකායො කෙසඤ්චි බග්ගෙ කෙසඤ්චි සුවණ්ණමාලා අකකරුති ජිජිඤා යද මෙ කිවං ගොති තද පඤ්ඤායනතුති අබ්බිතිතා තෙසං හණ්ථෙ පෙසෙසි. තෙ තණ්ථ තණ්ථ ගනනා තෙසං රුජ්ඣං පණ්ණාකාරං දඬා කුලෙහ උපට්ඨාතුං ආගතමානා වචා කුතොති පුට්ඨා ආගතවට්ඨානතො අඤ්ඤති ණානාති ආවිකිකිතා තෙති සාධුති සමපට්ඨජිතෙ උපට්ඨගනනා තෙසං අබ්ගනනරිකා අගෙසුං.

තද එකබලරට්ඨෙ සබ්බපාලොනාම රුජා ආවුධාති සජ්ජාපෙති සෙතං සබ්බබ්බිති තස්ස සනතිකෙ උපතිකිත්තපුරිසො පණ්ණිතස්ස සාසනං පෙසෙසි අයං ඉධ පවතති ඉදං නාම කරිස්සතිති නජානාමි පෙසෙතා සයං තඤ්ඤො ජානාතුති. අථ මහාසතෙතා සුවපොතකං ආමනෙතතා සමම ගනනා එකබලරට්ඨෙ සබ්බපාලරුජා ඉදං නාම කරුණිති ඤාතා සකලජම්බුදීපං ආභිණ්ණිතා මයං පවතති ආහර ථාති වචා මධුලාජං බාදපෙතා මධුපාණීයං පායෙතා සතපාකසහස්ස පාකෙති තෙලෙති පකත්තතරං මකෙතිතා පාවිතසීහපඤ්ඤරෙ ණාතා විස්සජෙජසි. සො තණ්ථ ගනනා තස්ස පුරිසස්ස සනතිකා තස්ස රඤ්ඤ පවතති. තඤ්ඤො ඤාතා ජම්බුදීපං පරිගණනතො කම්පිලරට්ඨෙ උත්තරපඤ්ඤාලතගරං පාපුණි.

තද තණ්ථ චූළනිබ්බමදනො රුජා රජ්ජං කාරෙසි. තස්ස කෙවට්ටො නාම බ්‍රාහ්මණො අණ්ඨඤ්ච ඛමමඤ්ච අනුසාසති පණ්ණිතො ව්‍යතොතා. සො පච්චුසකාලෙ පබ්බපජ්ඣිතා දීපාලොකෙන අලබ්බත සිරිගබ්බං ඔලොකෙනොතො මහනතං යසං දිස්වා අයං මම යසො කස්ස සනතකොති විනෙතනො න අඤ්ඤස්ස චූළනිබ්බමදනතස්ස සනතකො එවරුපස්ස පන යසස්ස දයකං රුජානං සකලජම්බුදීපෙ අග්ගරුජානං කාතුං වට්ටති අහඤ්ච අග්ගපුරොගිතො භවිස්සාමිති විනෙතසි.

සො පානොව රඤ්ඤස්ස සනතිකං ගනනා සුබසෙය්‍යං පුච්ඡිතා දෙව මනෙතතබ්බං අජීති වද ආවරියාති දෙව අනොතගරෙ රහො නාම න සකකා ලඤ්ඤා උය්‍යානං ගච්ඡාමාති සාධු ආවරියාති රුජා තෙන සද්ධිං උය්‍යානං ගනනා බලකායං බති ණපෙතා ආරක්ඛං කාරු පෙතා බ්‍රහ්මණෙන සද්ධිං උය්‍යානං පටිසිත්වා මහලසිලාපට්ටෙ නිසිදි. සුවපොතකො තං කිරිං දිස්වා භවිතබ්බමෙණ්ථ කාරණෙන අජ්ජ පණ්ණිතස්ස ආවිකිත්තබ්බපුත්තකං කිඤ්චි සුණ්ණස්සාමිති උය්‍යානං පටිසිත්වා මහලසිලාලකස්ස පත්තනතරෙ නිලිසිතා නිසිදි. රුජා කථෙති ආවරිණාති අහ. මහාරුජ තව කණ්ණෙ ඉතො කරොති වතුකකණ්ණෙ යෙව මනොතා භවිස්සති සවෙ මහාරුජ මම වචනං කරුණි සකලජම්බුදීපෙ තං අග්ගරුජානං කරුණිති.

සො මහාතණ්හතො භස්ස වචනං සුඤ්ඤා සොමනස්සප්පනො
 භුඤ්ඤා කප්ථොචරිය කරිස්සාමිති ආහ. දෙව මයං සෙනං සබ්බකම්මානං
 පඨමං බුද්ධත්තගරං රුමිත්තා ගණ්හිස්සාම අහං හි චූළවාගරන
 නගරං පමිසිත්තා රුජානං වක්කාමි මහාරුජ නව යුග්ගොති නිවචං තඤ්ඤි
 කෙවලං අමහාකං සන්තකො හොති නව රජං තවෙව හවිස්සාති
 යුජ්ඣිත්තො පන අමහාකං බලවාහනස්ස මහනතතො ඵකනෙනෙව
 පරජ්ජස්ස සි සවෙ මෙ වචනං කරිස්සාසි සබ්බගණ්හිස්සාම නං නොවෙ
 යුජ්ඣිත්තා ජීවිතකම්මං පාපෙත්වා සෙනං ගහෙත්වා අඤ්ඤා නගරං
 තතො අඤ්ඤානති ඵතෙහුපායෙන සකලජම්බුදීපෙ රජං ගහෙත්වා
 ජයපාණං පිච්ඡාමාති වත්වා ඵකසතරුජානො අමහාකං නගරං
 ආනෙත්වා උය්‍යානෙ ආපාණමණ්ඩපං කාරෙත්වා තඤ්ඤිතිස්සෙන විස
 මිස්සාං සුරං පායෙත්වා සබ්බෙපි තෙ ජීවිතකම්මං පාපෙත්වා ගමිතො
 බිපිත්වා ඵකසතරුජධානිසු රජං අමහාකං හත්ථගතං කරිස්සාම ඵං
 වං සකලජම්බුදීපෙ අග්ගරුජා හවිස්සාසිති.

සො සාධු ආචරිය ඵං කරිස්සාමිති. මහාරුජ වතුකකණ්ණො
 මනෙත්වා නාම අයං හි නසකකා අඤ්ඤාන ජාතිතුං තස්මා පපඤ්චං
 අකත්වා සිඤ්ඤං තිකම්මථාති. රුජා තුසසිත්වා සාධුති සම්පට්ඨති.

සුචපොතකො නං සුඤ්ඤා තෙසං මනනපරිශෝභානෙ ඔලම්බනං
 ඔනාරෙනො විශ් කෙවට්ඨස්ස සිසෙ ඡකණ්ටිණ්ඩං පානෙත්වා කිමෙ
 තනති මුඛං විවරිත්වා උග්ගං ඔලොකෙනතස්ස අපරං මුඛෙ පානෙත්වා
 කිරිති වස්සනො සාබානො උප්පතිත්වා කෙවට්ඨං වතුකකණ්ණො
 මෙ මනෙත්වාති මඤ්ඤාසි ඉදුනෙව ඡකකණ්ණො ජානො පුන අට්ඨ
 කණ්ණො හවිත්වා අනෙකසතකණ්ණො හවිස්සාතිති වත්වා ගණ්ඨප
 ගණ්ඨපාති වදනතානඤ්ඤාව වාතවෙගෙන මිටිලං ගන්ත්වා පණ්ඩිතස්ස
 නිවෙසනං පාවිසි. තස්ස පන ඉදං වතනං සවෙ පන කුතොචි ආහන
 සාසනං පණ්ඩිතස්සෙව කප්ථෙත්වං හොති අථස්ස අංසකුටෙ ඔතරති
 සවෙ අමරදෙවියාපි සොතුං වට්ඨති උච්ඡ්වෙග ඔතරති සවෙ මහා
 ජනෙන සොතබ්බං භූමියං ඔතරති සො පණ්ඩිතස්ස අංසකුටෙ ඔතරි.
 තාය සඤ්ඤා රහස්සෙන හවිතබ්බනති මහාජනො පටිකකම්
 පණ්ඩිතො තං ගහෙත්වා උපරිමතලං අභිරුක්ඛ කිනෙත තාන දිට්ඨං
 කිං සුතනති පුච්ඡි.

අථස්ස සො අහං දෙව සකලජම්බුදීපෙ අඤ්ඤාස්ස රඤ්ඤා
 සහතිකා කිඤ්ඤි භයං න පස්සාමි උත්තරපඤ්ඤාලතගරෙ පන
 චූළතිමුහඳ්දතතස්ස පුරෙතිනො කෙවට්ඨො නාම රුජානං උය්‍යානං
 නෙත්වා වතුකකණ්ණමනතං ගණ්හි අහං සාබනතරෙ තිසිදිත්වා තස්ස
 මුඛෙ ඡකණ්ටිණ්ඩං පානෙත්වා ආගතොමහිති වත්වා සබ්බං දිට්ඨං
 සුතං පණ්ඩිතස්ස කප්ථෙසි. රඤ්ඤා පන සම්පට්ඨත්තනති චූනෙන ව
 සම්පට්ඨතං දෙව්හි ආහ.

පණ්ණිනො තස්ස කතතබ්බසුත්තකං සකකාරං කාරෙණි තං මුදුපච්චන්දරණේ සුවණ්ණපඤ්ඤේ තිපජ්ජාපෙණි කෙවට්ටො මම මහොසධ්මාවං න ජාතාති මඤ්ඤා න ඉදුතිස්ස මනතිත මනතස්ස මන්තං පාපුණ්ණිං දස්සාමිති විනේනො නගරතො දුග්ගතකුලාති නිගරුපෙණි බහි වාසෙහි රට්ඨජනපදවාරගාමෙසු සමිඤ්ඤාති ඉස්සර කුලාති ආනේනො නගරෙ වාසෙහි. බහුං ධනධස්සදාං සනතිංයං කාරෙහි.

චූළනීබ්‍රහ්මදතොපි කෙවට්ටස්ස වචනං ගහෙණි සෙනඛන පරිවුතො ගතො එකං නගරං පරික්කපි. කෙවට්ටො චුත්තතයෙන තත්ථ පටිසිඤ්ඤා තං රුජානං සකුඤ්ඤපෙණි අත්තතො සත්තකං කොපි ඥො සෙනා එකතො කොපි අඤ්ඤා රුජානනති එවං චූළනී බ්‍රහ්මදතො කෙවට්ටස්ස ඔවාදෙ සීතො ඔපෙණි වෙදෙහරුජානං සෙසෙ සකලජම්බුදීපෙ රුජානො අත්තතො සත්තකො අකාසි. බොධි සත්තස්ස උපතික්කිත්තපුරිසා බ්‍රහ්මදතෙන එත්තකාති නගරති ගතිතාති එත්තකාති ගතිතාති අපමනෙනො හොතුති නිව්වං පෙසෙනති සොපි තෙසං අහං ඉධ අපමනෙනො තුවෙන අනුකකණ්ඨනතා අපමනතා සුඤ්ඤා වසථාති පෙසෙහි.

බ්‍රහ්මදතො සත්තදිව්‍යසත්තමාසාධිකෙති සත්තති සංවච්ඡරෙති වෙදෙහරුජං ඔපෙණි සෙසජම්බුදීපෙ රුජං ගහෙණි කෙවට්ටං ආහ ආවරිග මිට්ඨායං වෙදෙහරුජං ගණ්ඨාමාති. මහාරුජ මහොසධිපණ්ණි තස්ස ව්‍යනනගරෙ රුජං ගණ්ඨිං න සකකිස්සාමි සොති එවං පඤ්ඤා සම්පන්නො උපායකුසලොති ඉති සො වින්දාරෙණි වතු මණ්ඩලෙ පහරන්නො විග මහොසධස්ස ගුණං කපෙසි අයං හි සයම්පි උපායකුසලො ව තස්මා මිට්ඨා රුජං නාම දෙව අපමනතකං සකලජම්බුදීපරුජං අමහාකං පහොති කිං නො එතෙනාති උපායෙ නෙව රුජානං සලලකඛාපෙහි. සෙසරුජානොපි මගා මිට්ඨාය රුජං ගහෙණිව ජයපාණං පිටිස්සාමාති වදනති කෙවට්ටො තෙපි වාරෙණි විදෙහරුජං ගහෙණි කිං කාරිස්සාමි තො රුජා අමහාකං සත්තකොව නිවත්තථාති තෙ උපායෙනෙව බොධෙහි. තෙ තස්ස වචනං සුඤ්ඤා නිවත්තංසු. මහාසත්තස්ස පුරිසා සාසනං පෙසෙහිංසු බ්‍රහ්මදතො එකසතරුජපරිවාරෙ මිට්ඨා ආගච්ඡන්නොව නිවත්තො අත්තතො නගරමෙව ගතොති. සොපි තෙසං ඉතො පට්ඨාය තස්ස කිරිගං ජාතනතුති පටිපෙසෙහි.

බ්‍රහ්මදතොපි කෙවට්ටෙන සද්ධිං ඉදුති කිං කිව්වං කාරිස්සාමාති මනෙනො මගං ජයපාණං පිටිස්සාමාති උග්‍රානං අලඛනිඤ්ඤා වාටි සහස්සෙ සුරං ඔපෙථ නාතාවිධාති ව මච්ඡමංසාදීති උපනෙථාති සෙව්‍යක ආණ්ඩෙහි. තම්පි පවත්ති පණ්ණිතස්ස උපතික්කිත්තපුරිසා පෙසෙහිංසු. තෙ පන විසං යොජෙණි රුජානො මාරෙතුකාමොති න ජාතනති මහාසතෙතො පන සුවපොතකස්ස සනතිතා සුත්තතො

ජාතාති සො තෙසං සුරුපාණදිවසං තත්තො ජාතිතො මම පෙසෙ
 ථාති සාසනං පටිපෙසෙසි. තෙ තථා කරිංසු. තං සුත්වා පණ්ණිනො
 න සුත්තං මාදිසෙ පණ්ණිනෙ ධරමානෙ එතතතානං රුජ්‍යං මරණං
 අවසායො තෙසං හවිසාමිති විනෙතතො සහජාතං යොධසහස්සං
 පසෙකාසාපෙතො සමමා චුළනිචුහමදනෙතා කිර උය්‍යානං අලඛකාරු
 පෙතො එකසතරුපරිවුතො සුරං පාතුකාමො තුලෙහ තත්ථ ගතතො
 රුජ්‍යං ආසනෙසු පඤ්ඤානෙතසු කීසමිඤ්ඤි අතිසිනෙතයෙව චුළනී
 චුහමදතහස්ස අනන්තරං මහාරහාසනං අමානං රඤ්ඤාදි ගහෙතො
 තෙසං පුරිසෙති තුලෙහ කස්ස පුරිසාති වුතෙත විදෙහරුජස්සාති
 වදෙය්‍යාථ තෙ තුලෙහති සද්ධිං මයං සත්තදිවසසත්තමාසාධිකාති සත්ත
 වස්සාති රජජං ගණ්ණජාතා එකදිවසමි වෙදෙහරුජානං න පස්සාම
 ක්ථිං රුජා නාමෙස ගවජ්ථස්ස පරිසනෙත ආසනං ගණ්ණථාති කලහං
 කාරිස්සාති තුලෙහ ධූපෙතො චුහමදතං අඤ්ඤාදි අමානං රඤ්ඤාදි
 උත්තරිතරොව තත්ථිති කලහං විසිස්සාති අමානං රඤ්ඤාදි ආසන
 මත්තමි අලහනතා ඉදුති වො නෙව සුරං පාතුං න මච්ඡමංසං බාදිතුං
 දස්සාමාති නදනතා වය්‍යනතා සද්දෙනෙව තෙසං තාසං ජනෙතො
 මහනෙතාති ලගුළෙති සබ්බවාටියො භික්ඛුතො මච්ඡමංසං විපජකිරිතො
 අපරිභොගං කතො ජවෙන සෙනාය අනන්තරං පටිසිතො දෙවතගරං
 පටිථා අසුරුමිය උල්ලාලං උධාපෙතො මයං මිටිලානගරෙ මහොසධ
 පණ්ණිතස්ස පුරිසා සනෙකානතා අමෙහ ගණ්ණථාති තුමානං ගතහාවං
 ජාතාපෙතො අගච්ඡථාති වතො පෙසෙසි.

තෙ සාමුති තස්ස වචනං සමපට්ඨිතො සත්තඛාපඤ්ඤාචුධා නිකඛ
 මිතො තත්ථ ගතතො නන්දනවතමිව අලඛකඋය්‍යානං පටිසිතො
 සමුසසිතසෙතච්ඡනෙත එකසතරුපලලභික ආදිං කතො පටිසතතං
 තං සිරිවිහවං දිස්වා මහාසතෙතන වුත්තනියාමෙනෙව සබ්බං කතො
 මහාජනං සභෙතොගෙතො මිටිලාතිමුඛා පකකමිංසු.

රුජ්‍යපුරිසාපි තෙසං රුජ්‍යං තං පටිතති අරෙවෙසුං. චුහමදනෙතා,
 එවරුපස්ස නාම විසයොගස්ස අනන්තරයො කතොති කුජ්ඣි. රුජානොපි
 අමානං ජයපාණං පාතුං නාදුසිති කුජ්ඣිංසු. බලකායාපි මයං
 අමුලකං සුරං පාතුං න ලභිමානාති කුජ්ඣිංසු. චුහමදනෙතාපි රුජානො
 ආමනෙතො එථ හො මිටිලං ගතතො විදෙහරුජස්ස සිසං බග්ගෙත
 භික්ඛුතො පාදෙති අකකමිතො නිසිත්තා ජයපාණං පිටිස්සාමාති සෙනං
 ගමණසජ්ජං කරොථාති වතො පුත රහොගතො නෙවට්ටස්සාපි
 තමත්ථං කපෙතො අමෙහ එවරුපස්ස මත්තස්ස අනන්තරයකරං පච්චා
 මිත්තං ගණ්ණස්සාම එකසතරුජ්‍යං අධාරසඅනෙකාතිඤ්ඤිසබ්බාය
 සෙනාය පරිවුතා තං තගරං ගච්ඡාමි එථ අවරියාති ආහ.

බ්‍රාහ්මණො අත්තනො පණ්ණිතහාවෙන විනෙතසි මහොසධ
 පණ්ණිතං ජ්ඣිතුං නාම න සකකා අමානංයෙව ලජ්ජකබ්බකං හවිස්සාති
 නිවතෙතස්සාමි රුජානනාති. අථ නං එවමාහ මහාරුජ න එස විදෙහ

රඤ්ඤ පාමෝ මහොසධපණ්ඩිතස්ස සංවිධානමේතං මහානුභාවෝ පනෙස තෙන රක්ඛිතා මිටිලා සිහරක්ඛිතා ගුහාවිය නසක්කා කෙනවි ගහෙතුං කෙවලං අමහාකං ලජ්ජනකං හවිස්සති අලං එත්ථ ගමණේ නාති. රුජා පන බතතියමානෙන ඉස්සරියමදෙනව මනෙතා සුඤ්ඤා කිං සො කරිස්සතිති වන්තා එකසතරාජපරිවුතො අට්ඨාරසඅකෙබ්බාතිණි සඛිංය සෙනාය නික්කමි.

කෙවට්ටොපි අත්තනො කථං ගණනාපෙතුං අසකෙකානෙනා රඤ්ඤ පච්චනීකවුත්ති නාම අසුත්තාති තෙන සද්ධිංගෙව තික්කමි. තෙපි ගොඩා එකරතෙතනෙව මිටිලං පඤ්ඤා අත්තනා කතං කිච්චං පණ්ඩිතස්ස කථසිංසු. පඨමං පතිත උපතික්ඛිතතපුරිසාපිස්ස සාසනං පතිණිංසු චූළතිවුහමදතො විදෙහරුජානං ගණනිස්සාමිති එකසත රුජපරිවාරෙ ආගච්ඡති පණ්ඩිතො අප්පමනො හොතුති අජ්ජ අසුකට්ඨානං නාම ආගතො අජ්ජ අසුකට්ඨානං අජ්ජ නගරං පාපුණිස්ස තිතිපිස්ස තිබ්බං සාසනං පෙසෙනතියෙව. තං සුඤ්ඤා මහාසතො අප්පමත්තතරෙ අහොසි. වෙදෙහරුජා පන බුහමදතො කිර ඉමං නගරං ගහෙතුං ආගච්ඡතිති පරමපරකොසෙන අස්සොසි.

අථ බුහමදතො අග්ගපදෙසෙගෙව උක්කාසනසගස්සෙත ධාරිය මානෙන ආගතවො සකලනගරං පරිවාරෙසි. අථ තං ගත්තිපාකාර රථපාකාරඅස්සපාකාරෙහි පරික්ඛිපාපෙඤ්ඤා තෙසු තෙසු ධාතෙසු බලගුච්චං ධූපෙසි. මනුස්සා උත්තදන්තා අප්පොඤ්ඤාතො සෙලෙනතා නච්චන්තා ගජන්තා අට්ඨංසු. දීපොභාසෙනවෙව අලඛිකාරෙහාසෙ නව සකලසත්තගොජනිකා මිටිලා එකොභාසා අහොසි. ගත්ති අස්සරථපතතිතුරියාදිසද්දෙහි පඨවියා භිජ්ජනකාලොවිය අහොසි. වත්තාරෙ පණ්ඩිතා උලොල සග්ගං සුඤ්ඤා අජානන්තා රඤ්ඤා සන්තිකා ගත්තො මහාරුජ මහා උලොලසද්දෙ නබො පන ජානාම කිංනාමේතං විමංසිතුං වට්ටති මහාරුජාති. තං සුඤ්ඤා රුජා බුහම දතො නු බො ආගතො ගවෙය්‍යාති සිහපඤ්ජරං විවරිතො ඔලො කෙනො තස්සාගතභාවං ඤාතො භිත්තසිතො නත්මහාකං ජීවිතං සොද්දති නො සබ්බෙ ජීවිතකතියං පාපෙස්සතිති තෙහි සද්ධිං සල පනො නිසිදි.

මහාසතො පනස්ස ආගතභාවං ඤාතො සිහො විය අසමතිතො සකලනගරෙ ආරක්කං සංවිද්දතිඤ්ඤා රුජානං අස්සාසෙස්සාමිති රුජ නිවෙසනං අභිරුහිතො වජ්ඣිකා එකමන්තං අට්ඨාසි. රුජා තං දිස්වා පටිලඤ්ඤාසො හුඤ්ඤා ධූපෙඤ්ඤා මම පුත්තං මහොසධපණ්ඩිතං අඤ්ඤා මං ඉමමහා දුක්ඛා මොවෙතුං සමන්තො නාම නත්ති විනෙතඤ්ඤා තෙන සද්ධිං සලපනො ආහ.

පඤ්ඤාලො සබ්බසෙනාය බුහමදතො සමාගතො,
සායං පඤ්ඤාලියා සෙනා අප්පමෙය්‍යා මහොසධ.

තෙ කිර එකාහං දව්හං විනෙතතුං ලහනතා පඨවිං පරිවතෙනතුං
ආකාසෙ ගණ්ඨං කාතුං සමත්ථං. එකාදසීති තෙහි කිර පණ්ණිතෙහි අති
රෙකතරපඤ්ඤා රඤ්ඤා මාතා තෙසං එකාදසී හුත්වා පඤ්චාලියං
සෙතං පසාසති අනුසාසති.

එකදිවසං කිරෙකො පුරිසො එකං තණ්ඩුලනාලිඤ්ඤා පුට්ඨතතඤ්ඤා
කභාපණ්ණසහස්සඤ්ඤා ගහෙත්වා නදිං තරිස්සාමිති ඔතිණ්ණං නදිමජ්ඣං
පත්වා තරිතුං අසකෙකානෙතා තිරෙ සිතෙ මනුස්සෙ එවමාග අලො
මම ගත්ථෙ එකා තණ්ඩුලනාලි පුට්ඨතතං කභාපණ්ණසහස්සඤ්ඤා අත්ථි
ඉතො මෙ යං රුච්චති තං දස්සාමි යො සකෙකාති සො මං උත්තාරෙ
තුති. අපෙකො පාමසමපනෙතා පුරිසො ගාලුහං නිවාසෙත්වා නදිං
ඔතරිත්වා තං ගත්ථෙ ගහෙත්වා උත්තාරෙත්වා දෙති මෙ දතබ්බතති
ආහ. තණ්ඩුලනාලිං වා භත්තපුට්ඨං වා ගණ්ඨාති. අහං මම ජිවිතං
අගණෙත්වා තං උත්තාරෙසිං න මෙ එතෙහි අත්ථෙ කභාපණ්ණ මෙ
දෙතිති. අහං ඉතො මම යං රුච්චති තං දස්සාමිති අවචං ඉදුති මෙ යං
රුච්චති තං දමමි ඉච්ඡතොග්ගණ්ඨාතිති. සො සමිපෙ සිතස්සෙකස්ස
කපෙසි. සොපි තං එස අත්තනො රුච්චනකං තච දෙති එතං ගණ්ඨාති
ආහ. සො නාහං ගණ්ඨිස්සාමිති තං ආදාය විනිච්ඡයං ගතත්වා විනිච්ඡ
යාමම්මාහං ආරොවෙසි. තෙපි සබ්බෙ සුත්වා තපෙව්වාහංසු. සො තෙසං
විනිච්ඡයෙන අසනතුට්ඨා රඤ්ඤා ආරොවෙසි. රුජා විනිච්ඡයාමවෙව
පකෙකාසාපෙත්වා තෙසං සතතිකෙ උභින්නමපි වචනං සුත්වා තපෙව
චත්වා විනිච්ඡතුං අජාතනො අත්තනො ජිවිතං පහාය නදිං ඔතිණ්ණං
පරජාපෙසි. තස්මිං බණෙ රඤ්ඤා මාතා තලතාදෙවී නාම අවිදුරෙ
නිසින්නා රඤ්ඤා දුබ්බිතිච්ඡිතභාවං ඤාත්වා තාත ඉමං අට්ඨං ඤාත්වා
විනිච්ඡිතතති ආහ. අමම අහං එත්තකං ජානාමි සවෙ තුමෙහ උත්තරිතරං
ජානාමි තුමෙහ විනිච්ඡිතථ නනති. සා එවං කරිස්සාමිති චත්වා තං පුරිසං
පකෙකාසාපෙත්වා එහි තාත තච ගත්ථගතාති තිණ් පි භූමියං ඔපෙතිති
පටිපාටියං ඔපාපෙත්වා තිං උදකෙ වුග්ගමානො ඉමස්ස තිං කපෙසිති
පුච්ඡිත්වා ඉදං නාමාති වුතෙත තෙනති ඉදුති තච රුච්චනකං ගණ්ඨාති
ආහ. සො සහස්සත්ථිකං ගණ්ඨි. අථ නං සා පොකං ගතකාලෙ
පකෙකාසාපෙත්වා තාත සහස්සං තච රුච්චතිති පුච්ඡිත්වා ආම රුච්චතිති
වුතෙත තාත තයා ඉතො මෙ යං රුච්චති තං දස්සාමිති ඉමස්ස වුත්තං
න වුත්තනති. වුත්තං දෙවිති. තෙනති ඉමං සහස්සං එතස්ස දෙතිති. සො
රෙදනො පරිදෙවනො අදුසි. තස්මිං බණෙ රුජාපි අමම්මාපි තුසසිත්වා
සාධුකාරං පටිත්තසිංසු. තතො පට්ඨාය තස්සා පණ්ණිතභාවො සබ්බත්ථ
පාකටො ජනො තං සකාය විදෙහරුජා මාතා එකාදසීති ආහ.
ඔග්ගාති බත්තියා. අච්ඡින්නරට්ඨාති බුහුදතෙතන අච්ඡිත්ථා ගතිත
රට්ඨා. බ්‍රහ්මනාති මරණභයභීතා අඤ්ඤං ගහෙතබ්බගහණං
අපස්සනතා. පඤ්චාලිනං වසංගනාති එතස්ස පඤ්චාලරඤ්ඤා වසංග
තාති අත්ථෙ. සාමිවචනත්ථෙ හි එතං උපයොගවචනං. සං වදා නකකර්ම
යං බුබ්බන වදනති තං රඤ්ඤා කාතුං සකෙකානතාව. වසිනො

ගණාති පුළුබ්බ සංචයිනො ඉදුති පනස්ස වසංගතාති අපේථා. නිසංඝිති පඨමං යොධිහපිපාකාරෙන පරිඝ්ඛිතතා තතො රථපාකාරෙන තතො අස්සපාකාරෙන තතො යොධිපතතිපාකාරෙනාති ඉමෙති වතුති සඛිපෙති නිසංඝි පරිවාරිතා. හපිරථානං අනතරෙ හි එතො සංඝි රථඅස්සානං අනතරෙ එතො අස්සපතතිනං අනතරෙ එතොති පමිබ්බඤ්ඤාති බණ්ණිති ඉමං ඉදුති උප්පාවෙතො ගණ්ණිතු කාමා විය සමනතතො බණ්ණති. උද්ධංභාරකපානාමාති තාත යාය සෙනාය සමනතා පරිවාරිතා සා අනෙකසතසහස්සාති දණ්ඩදීපිකාති උද්ධං තාරකපාතාවිය බායති. චිජානාගීති තාත මහොසධ අවිවිතො යාව හවග්ගා අඤ්ඤා තයා සද්දෙසො උපායකුසලො පණ්ණිතො නාම නපි පණ්ණිතහාවොව නාම එවරුපෙසු ආනෙසු පඤ්ඤායති තසො ඵමෙව ජාත කථං ඉතො දුක්ඛා මොක්ඛා හවිස්සතිති අපේථා.

ඉමං රඤ්ඤා කථං සුත්වා මහාසතෙනා විනොතසි අයං රුජා අති විය මරණහයතිනො ගිලානස්ස බො පන වෙජ්ජා පටිසරණං ජාතස්ස භොජනං පිපාසිතස්ස පාණීයං ඉමස්සපි රුපෙත්වා මං අඤ්ඤං පටි සරණං නපි අස්සාසෙස්සාමි නනති. අථ නං මහාසතෙනා මනොසිලා තලෙ නදනොතා සිගොවිය මාහාසි මහාරුජ රජ්ජුබ්බමනුභව අහං ලෙඛ්වං ගහෙත්වා කාකෙවිය ධනුං ගහෙත්වා මක්ඛවෙවිය ව ඉමං අවධාරසඅකෙක්ඛාතිණිසෙනං උදරෙ බ්බුසාටකාතමපි අස්සාමිකං කන්තා පලාපෙස්සාමිති වත්වා ඉමං ගාථමාහ

පාදෙ දෙව පසාරෙති භුඤ්ඤ කාමෙ රමස්සු ව,
තිත්වා පඤ්චාලියං සෙනං බ්‍රහ්මදනෙනා පලායතිති.

තස්සපේථා: තං දෙව යථා සුබං අනතතො රජ්ජුබ්බාඛාතෙ පාදෙ පසාරෙති පසාරෙනොව සඛිතමිවිතනං අකත්වා භුඤ්ඤ කාමෙ රමස්සු ව එස බ්‍රහ්මදනෙනා ඉමං සෙනං ඡෙද්ධිත්වා පලායිස්සතිති.

පණ්ණිතො රුජානං සමස්සාසෙත්වා නික්ඛමිත්වා නගරෙ ඡණ්භෙරි. වාරුපෙත්වා නගරෙ අාහ අමොහා තුලෙහ මා විනාසිත්ථ සත්තාහං මාලාගනිවිලෙපනං පාණ්භොජනාදීතිව සමපාදෙත්වා ඡණ්ණිලං පට්ඨ පෙත්වා තත්ථ මනුස්සා යථානුරූපං මහාපාණං පිවනතු ගනිබ්බං කණ්ණතු වාදෙනතු නව්වනතු සෙලෙනතු නදනතු අපෙපාඨෙනතු පරිබ්බයො වො මම සත්තකො හොතු අහං මහොසධපණ්ණිතො නාම පස්සථ මෙ අානුභාවනති නාගරෙ අස්සාසෙසි. තෙ තථා කරිංසු. ගීතවාදිතාදිසද්දං බිතිතගරෙ සීතා සුණ්ණති මුළුආරෙන මනුස්සා පච්ඡනති රුපෙත්වා පටිසතතුං දිට්ඨදිට්ඨං න ගණ්ණනති තසො සඤ්චාරෙ න ඡිජ්ජති නගරං පටිට්ඨා ඡණ්ණිලානිසිතං ජනං පස්සනති.

මුළුතිබ්‍රහ්මදනෙනාපි නගරෙ කොලාහලං සුත්වා අමච්චෙව එවමාහ අමොහසු අවධාරස අකෙක්ඛාතිණිය සෙනාය නගරං පරිවාරෙත්වා සීතෙසු නගරවාසිනං හයංවා සාරජ්ජංවා නපි අනාදිතා පිතිසොමතස්ස පාතතා අපෙපාඨෙනති නදනති සෙලෙනති ගායනති කීං නාමෙතනති.

අථ නං උපතික්ඛිතකපුරිසා මුසාවාදං කතා ඵවමාහංසු දෙව මයං එකෙන කමෙමන චූළආරෙන නගරං පවිසිත්වා ඡණ්ණිකපිතං මහාජනං දිස්වා පුච්ඡිමහ අමොහා සකලජලමුදිපෙ රුජානො ආගන්ත්වා තුමහාකං නගරං පරික්ඛිපිත්වා සීතා තුමෙහ පත අතිපමන්තා කිං තාමෙතනති. තෙ ඵවමාහංසු අමොහාකං රඤ්ඤාදුකුමාරකාලෙ එකො මනොරථො අහොසි සකලජලමුදිපෙ රුජ්ඣති නගරෙ පරිවාරිතෙ ඡණ්ණං කරිස්සාමිති තස්සජ්ජ මනොරථො මත්තිකප්පත්තො තස්මා ඡණ්ණෙති වාරුපෙත්වා සයං මහාතලෙ මහාපාණං පිවතිති.

රුජා තෙසං කථා සුත්වා කුජ්ඣිත්වා සෙනඛිතං ආණ්ඩපෙසි බිප්පං ඉතොවිතොව නගරං අවත්ථරිත්වා පරිබං හිඤ්ඤා පාකාරං මග්ගන්තා ආරට්ඨාලකෙ භිඤ්ඤා නගරං පවිසිත්වා සකලෙති කුමහණ්ඩාති විශ මහාජනස්ස සීසාති ගණනථ වෙදෙහරඤ්ඤාදුකුමාරකාලෙ සීසං ආනෙථාති. තං සුත්වා සුරයොධා නානාවිධආවුඩහත්වා ආරඝමිපං ගන්ත්වා පණ්ණිතස්ස පුරිසෙහි පක්කමාලකලලයිඤ්ඤාන පාසාණ පාතනාදීති උපද්දත්වා පරික්ක මනති. පාකාරං හිඤ්ඤාමාති පරිබං ඔතිණ්ණෙපි අන්තරට්ඨාලකෙසු සීතා උසුසතතිතොමරුදීති මහාවිතාසං පාපෙනති. පණ්ණිතස්ස යොධා බ්‍රහ්මදත්තස්ස යොධෙ හත්ථිකාරුදීති දස්සෙත්වා නානප්පකාරෙති අකෙකාසනති තජ්ජනති තුමෙහපි අලහන්තා ථොකං පිවිස්සථ බාදිස්ස ථාති සුරවිත්ථිකාතිවෙව මච්ඡමංසසුලාතිව පසාරෙත්වා සයමෙව බාදන්ති අනුපාකාරෙ වඛකමනති ඉතරෙ කිඤ්චි කාතුං අසකෙකානතා චූළතිබ්‍රහ්මදත්තස්ස සනතිකං ගන්ත්වා දෙව ධූපෙත්වා ඉද්ධිමන්තො අඤ්ඤාති නිත්ථරිතුං තසකකාති වදිංසු.

රුජා වතුපඤ්ඤාහං වසිත්වා ගහෙනබ්බ ගහණං අපස්සන්තො කෙවට්ටං පුච්ඡි ආචරිය නගරං ගණතිතුං තසකකා එකොපි උපසඛික මිතුං සමත්ථො නාම තත්ථි කිං කාතබ්බනති. හොතු මහාරුජ නගරං නාම බතිඋදකං හොති උදකකබ්බයෙන ගණතිස්සාම මනුස්සා උදකෙන කිලන්තා ආරං විවරිස්සන්තිති. සො අත්ථෙසො උපායොති සමපට්චජි. තතො පට්ඨාය උදකං පවිසිතුං තදෙනති පණ්ණිතස්ස උපතික්ඛිතක පුරිසා පණ්ණං ලිඛිත්වා කණ්ණෙබ්බ නික්ඛිත්වා තං පට්ඨන්ති පෙසෙසුං තෙනපි පඨමමෙව ආණත්තං යො යො කණ්ණෙබ්බ පණ්ණං පස්සති සො සො ආහරතුති. අථෙකො පුරිසො තං දිස්වා පණ්ණිතස්ස දස්සෙසි.

සො තං පට්ඨන්ති ඤාත්වා ත මෙ මහොසධිපණ්ණිතභාවං ජාතන්තිති සට්ඨිහත්ථෙ වෙච්ඡා විධා ථාලෙත්වා සුපරිසුද්ධිං සොධෙත්වා පුත එකතො කත්වා වමෙමන බක්ඛිත්වා උපරි කලලෙන මකෙත්වා හිමවන්තතො ඉද්ධි මන්තනාපසෙහි ආතිතකද්දමකුමුදබ්බිජං පොකබ්බරණ්ණිතිරෙ කලලෙ රුපෙත්වා උපරි වෙච්ඡා ධූපෙත්වා උදකස්ස පුරුපෙසි. එකරත්තෙනෙව වසිතිත්වා පුප්ථං වෙච්ඡමත්ථකතො උග්ගන්ත්වා රත්තමන්තං අට්ඨාසි. අථ නං උපපාටෙත්වා ඉමං බ්‍රහ්මදත්තස්ස දෙථාති අත්තතො පුරිසානං දූපෙසි. තෙ තුස්ස දණ්ඩා නා වලයං කත්වා අමොහා බ්‍රහ්මදත්තස්ස පාදමූලිකා

ජාතෙන මා මරිත්ථ ගණ්ඨපෙතං උපපලං පිළිකිත්ථා දණ්ඨකං කුච්ඡි පුරං බාදථාති චත්ථා බිපිංසු. තමෙකො පණ්ඨිතස්ස උපතික්ඛිතතක පුරිසානං උපට්ඨාකොච ගණ්ඨි. අප්ඨ නං රඤ්ඤාද්ද සන්තිතං ගරිත්ථා පසාඨ දෙව ඉමස්ස පුප්ඨස්ස දණ්ඨකං න නො ඉතො පුබ්බෙ එවං දිස්සා දණ්ඨිකො දිට්ඨිපුබ්බොති චත්ථා මිනථ නන්ති වුත්තෙත පණ්ඨිතස්ස පුරිසා සට්ඨිගත්ථදණ්ඨකං අපිතිගත්ථං කත්ථා මිතිංසු. පුත රඤ්ඤා කතෙත්තං ජාතන්ති වුත්තෙත එකො මුසාවාදං කත්ථා එවමාග අහං දෙව එක දිවසං පිපාසිතො හුත්වා සුරං පිවිස්සාමිති වුළුආරොත තගරං පවිට්ඨො නාගරුතං උදකකිලනත්ථාය කතා මහාපොකකුරුණියො පංසිං. මාග ජනො නාවාය තිසිදිත්ථා පුප්ඨාති ගණ්ඨති තත්ථිදං තීරපපදෙසෙ ජාතං ගමිරිට්ඨානෙ ජාතස්ස පත දණ්ඨිකො සතගත්ථො භවිස්සතිති.

තං සුත්ථා රුජා කෙවට්ටං ආග ආචරිය න සකකා ඉදං උදකකක යෙන ගණ්ඨිකං ගරෙතං මනනන්ති. තෙනති දෙව බිඤ්ඤාකකයෙන ගණ්ඨිස්සාම නගරං නාම බිතිබිඤ්ඤා ගොතිති. එවං ගොඥා ආචරියාති. පණ්ඨිතො පුරිමතයෙනෙව නං පවතති ඤාත්වා න මෙ කෙවට්ට මුග්ගමණං පණ්ඨිතභාවං ජානාතිති අනුපාකාරමත්ථකෙ කලලං දත්වා විහිං තත්ථ රෙපෙයි. බොධිසත්තානං අබිප්පායානාම ඉප්ඤ්ඤාති. විහි එකරත්තෙනෙව උට්ඨාය පාකාරමත්ථකෙනෙව පඤ්ඤාති. තච්ච දිස්වා බ්‍රහ්මදත්තො අමොහා කිමෙතං පාකාරමත්ථකෙන තිලං හුත්වා පඤ්ඤාය තිති පණ්ඨිතස්ස උපතික්ඛිතතකපුරිසා රඤ්ඤාද්ද වචනං මුබ්බො ලුඤ්ඤාති. ගණ්ඨනතාපිය දෙව ගහපතිපුත්තො කීර මහොසධො අනාගතභයං දිස්වා රට්ඨතො බිඤ්ඤා ආගරුපෙත්වා කොට්ඨාගරුදිති පුරුපෙත්වා සෙසං බිඤ්ඤා පාකාරපසෙය් කික්ඛිපාපෙයි තෙ කීර විහි ආතපෙ සුකඛන්තා වස්සෙ තෙමෙන්නා තද්දෙව සස්සං ජනෙසුං. අගමපි එකදිවසං එකකත කමෙමන වුළුආරොත පවිසිත්වා පාකාර පසෙය් විහිංගසිත්වා විහිං ගත්තො ගතොති විවිසං. ඡබ්බෙසිං අප්ඨ මං පරිභාසන්තා ඡානොසි මඤ්ඤා විහිං දසනො බිත්තිත්වා තච ගෙහං ගරිත්වා පචාපෙත්වා භුඤ්ජාති වදිංසුති.

රුජා තං සුත්ථා කෙවට්ටං ආග ආචරිය බිඤ්ඤාකකයෙනපෙතං ගහෙඥා න සකකා අගමපි අනුපායොති. තෙනති දෙව දුරුකකයෙන ගණ්ඨිස්සාම නගරංනාම බිතිදුරුකං ගොතිති. එවං ගොඥා ආචරියාති. පණ්ඨිතො පුරිමතයෙනෙව නං පවතති ඤාත්වා පාකාරමත්ථකෙන විහිං අතික්ඛමිත්වා පඤ්ඤායනපමාණං දුරුරුසිං කාරෙයි. මනුස්සා බ්‍රහ්මදත්තස්ස පුරිසෙහි සද්ධිං පරිභාසං කරොන්තා සචෙ ජාතත්ථ යාගුහතං පවිත්වා භුඤ්ජාති මහන්තමහන්තාති දුරුති බිප්පති.

රුජාපි පාකාරමත්ථකෙන දුරුති පඤ්ඤායනති කිමෙතනති පුච්ඡත්වා ගහපතිපුත්තො කීර අනාගතභයං දිස්වා දුරුති ආගරුපෙත්වා කුලානං පච්ඡාගෙගෙසු ධපාපෙත්වා අතිරොකාති පාකාරං නිස්සාය ධපාපෙසිති උපතික්ඛිතතකානංයෙව සන්තිකා සුත්ථා කෙවට්ටං ආග ආචරිය

දුරුකඩයෙකාපි නසකකා ගණනිතුං හරපේතං උපායනති. මාවිනනයි මහාරුජ අසෙසු උපායො අපිති. ආවරිය කිං උපායො නාමෙස නානං තව උපායස්ස අනතං පස්සාමි නසකකා අවෙහති විදෙහා ගණනිතුං අව්හානං නගරමෙව ගමිස්සාමාති. දෙව චූළනිබ්බහදනොනා එකසතෙති බන්ධියෙති සද්ධිං විදෙහං ගහෙතුං නසකකිති අව්හානං ලජ්ජනකං භවිස්සති න මහොසධොයෙව පණ්ඩිතො අහම්පි පණ්ඩිතොයෙව එතං ලෙසං කරිස්සාමාති. කිං ලෙසං තාම ආවරියාති. ධම්මසුඤ්ඤානාම කරිස්සාමාති කිමෙනං ධම්මසුඤ්ඤානාමාති. මහාරුජ න සෙනා යුජ්ඣිස්සති විනතම්පි පත රුජ්ජනං ථෙට්ඨි පණ්ඩිතා එකධර්මතෙ භවිස්සනති තෙසු යො වජ්ඣස්සති තස්ස පරුයො භවිස්සති මහොසධො පත ඉමං මනතං තජානාති අහං මහලලකො සො දහරො සො මං දිස්සා වජ්ඣස්සති තද වෙදෙහො පරුජ්ජනො නාම භවිස්සති අප් මයං වෙදෙහං පරුජ්ජනා අතතතො නගරං ගමිස්සාම එවං නො ලජ්ජනකං න භවිස්සති ඉදං ධම්මසුඤ්ඤානාමාති. පණ්ඩිතො තම්පි රහස්සං පුරිමතයෙනෙව සද්ධිං සවෙ කෙවට්ටස්ස පරජ්ජස්සාපි යාම න පණ්ඩිතොයමිති විනෙතයි.

බ්බහදනොපි සොහනො ආවරිය උපායොති වනා සෙව ධම්මසුඤ්ඤානං භවිස්සති විනතං පණ්ඩිතානං ධම්මෙත සමෙත ජයපරුජයො භවිස්සති යො ධම්මසුඤ්ඤානං කරිස්සති සොපි පරුජ්ජනොව නාම භවිස්සති පණ්ණං ලිබාපෙත්වා චූළආරොත වෙදෙහස්ස පෙසෙයි. තං සුත්වා වෙදෙහො පණ්ඩිතං පකෙකාසාපෙත්වා තමන්ධං ආවිකම්. පණ්ඩිතො සාධු දෙව සෙව පාතොව පච්ඡිමආරො ධම්මසුඤ්ඤානං සරේස්සනති ධම්මසුඤ්ඤානං ආගච්ඡන්තුති පෙසෙථ දෙව්හි. තං සුත්වා ආගත සුතස්සෙව පණ්ණං දුපෙයි. පණ්ඩිතො පුත දිවසෙ කෙවට්ටස්සෙව පරුජයො හොතුති පච්ඡිමආරො ධම්මසුඤ්ඤානං සජ්ජාපෙයි. තෙපි බො එකසතපුරිසා කො ජානාති කිං භවිස්සතිති පණ්ඩිතස්ස ආරකකිත්වාය කෙවට්ටං පරිවාරයිංසු. තෙපි එකසතරුජානො ධම්මසුඤ්ඤානං ගන්ත්වා පාවිතදිසං ඔලොකෙත්වා අට්ඨංසු. තථා කෙවට්ටි බ්බහමණො. බොධිසත්තො පත පාතොව ගණ්ඩාදකෙන නහාසිත්වා සතසහස්සංගනකං කාසිවන්ධං නිවාසෙත්වා සබ්බාලඛකාරපතිමණ්ඩිතො නානගහරසහොජනං භුඤ්ජත්වා මහනෙත්ත පරිවාරොත රුජආරං ගන්ත්වා පවිසතු මෙ පුත්තොති චුත්තෙත පවිසිත්වා රුජානං වජ්ඣත්වා එකමනෙත යත්වා කිං තාත මහොසධාති චුත්තෙත ධම්මසුඤ්ඤානං ගමිස්සාමිති ආහ. මයං කිං නාතුං වට්ටතිති. දෙව කෙවට්ටබ්බහමණං මණිනා වසෙවතුකාමොමති අට්ඨවඩකමණිරතනං ලඤ්ඤං වට්ටතිති. ගණ්ඨ නාතාති.

සො තං ගහෙත්වා රුජානං වජ්ඣත්වා ඔතිණෙණා සහජාතෙති යොධ සහස්සෙති පරිවුත්තො නවුතිකහාපණ්ණසහස්සංගනකං සෙනසිකිවසුත්තං රථවරමාරුක්ඛ පාතරුසවෙලාය ආරසමිපං පාපුණි. කෙවට්ටොපි ඉදති ආගමිස්සති ඉදති ආගමිස්සතිති තස්සාගමණමග්ගං ඔලො

කෙනෙකා අධ්‍යාසි ඔලොකනෙනෙව දිසගිවතං පතෙතාචිය සුරිය
 තෙජෙන සෙදෙ මුඤ්චනෙතා. මහාසතෙතාපි මහාපරිවාරනාය සමුද්දො
 විය අපේක්ඛාතරනෙතා කෙසරසිභොවිය අසමනිතො විගතලොමහංසො
 ආරං විවරපෙනා නගර නිකමම රථා ඔරුයා සිභොවිය විජලනනෙතා
 පායාසි. එකසතරජානො තස්ස රුපසිරිං දිසා එස නිරසිරිවසිතසෙට්ඨි
 පුතෙතා මහොසධපණ්ඩිතො පඤ්ඤාය සකලජම්බුදිපෙ අදුතිශොති
 උකකුට්ඨිසහස්සාති පවතතසිංසු. සොපි බො මරුගණපරිවුතො සකෙතා
 විය අනුපමෙන සිරිවිහවෙන තං මණිරතනං හතේන ගගෙනො
 කෙවට්ටාතිමුබො අහොසි.

කෙවට්ටො තං දිසාව සකහාවෙන සණ්ඨාතුං අසකෙතානෙතා
 පවුලගමණං කතා එවමාග පණ්ඩිත මහොසධ මයං දොපි පණ්ඩිතා
 අමානං තුමෙහ නිස්සංග එතතතං කාලං වසනාතං තුමෙහි පණ්ණා
 කාරමතතමපි න පෙසිතපුබ්බං කසමා එවමකන්තාති. අථ තං මහාසතෙතා
 පණ්ඩිත තුමානං අනුවජ්චිතං පණ්ණාකාරං ඔලොකනෙතා අජ්ජ
 ඉමං මණිරතනං ලභිමහ හඤ්ඤා නං ගණ්හථ එවරුපංනාම අඤ්ඤා
 මණිරතනං නජිති. සො තස්ස හතේ ජලමානං මණිරතනං දිසා
 දාතුකාමො මෙ හවිස්සාතිති විනෙතතා තෙනති දෙහිති හන්තං පසාරෙයි.
 මහාසතෙතා ගණ්හාති බිපිතා පසාරිතහන්තස්ස අග්ගභූලෙසු පාතෙසි.
 බ්‍රාහ්මණො ගරුං මණිරතනං අභිභූලීයි ධාරෙතුං නාසකසි. තං ගලිනා
 මහාසතතස්ස පාදමුලෙ පති. බ්‍රාහ්මණො ලොහෙන ගණ්හිස්සාමි
 තතති තස්ස පාදමුලෙ ඔනතො අහොසි.

අථ මහාසතෙතා උධ්‍යාතුං අදදනෙතා එකෙන හතේන
 බ්‍රහ්මචරිකෙ එකෙන පිට්ඨිකවජ්ජං ගගෙනො උට්ඨේථ ආවරිය
 උට්ඨේථ ආවරිය අහං දහරෙ තුමානං තතතුමනෙතා මා මං වන්දාති
 වදනෙතා අපරපරං කතා නලාටං මුබෙන සද්ධිං භූමියං සංසිතා
 ලොතිතමකඛිතං කතා අකිබාල නිම මම සතතිකා වන්දනං පට්ටාසිංස
 සිති ගිවියං ගගෙනො බිපි. සො (*උසග මතතට්ඨානෙ) පතිතා උධ්‍යාය
 පලාසි. මණිරතනං පත මහාසතතස්ස මනුස්සාව ගණ්හිංසු. බොධි
 සතතස්ස පත උට්ඨේථ උට්ඨේථ මා මං වන්දාති වවිසොසො සකලපරිසං
 ඡාදෙතා අධ්‍යාසි. කෙවට්ටමුහමණෙන පණ්ඩිතස්ස පාදා වන්දිතාති
 පරිසාපිස්ස එකපහාරෙතෙව උතනාදිති අහොසි. බ්‍රහ්මදහතො ආදිං
 කතා සබ්බෙපි තෙ රජානො කෙවට්ටං මහාසතතස්ස පාදමුලෙ ඔනතං
 අද්දසංසුගෙව. තෙ අමානං පණ්ඩිතෙන මහොසධො වන්දිතො ඉදුති
 පරුජිමහ න තො ජිවිතං දස්සතිති අතතනො අතතනො අස්සෙ ආරුයා
 උතතරපඤ්චාලාතිමුබා පලාසිතුං ආරභිංසු. තෙ පලායනෙන දිසා
 බොධිසතතස්ස පරිසා බුලුතිබ්‍රහ්මදහෙනා එකසතබතතිශෙ ගගෙනා
 පලායතිති පුත උකකුට්ඨිමකාසි. තං සුතා තෙ රජානො මරණ්හයතිතා
 හිශෙතාසොමතතාය පලායනතා සෙනභං හිඤ්ඤා බොධිසතතස්ස
 පරිසාපි නදන්ති වග්ගනති සුට්ඨිතරං නොලාහලමකාසි.

* ඉමිනා අභිකපාදෙන හවිතබ්බං.

මහාසනෙනා සෙනධනපරිවුනො නගරමෙව පාවිසි, බ්‍රහ්මදත්තංසා
සෙනා නිණි යොජනාති පක්කජ්ඣි, කෙවට්ටො අසං ආරං
නලාවෙ ලොහිතං පුඤ්ජමානො සෙනං පඤා අසංපිට්ඨියං නිසිනො
හො මාපලායං නාහං ගහපතිපුත්තං වජ්ඣමි තිට්ඨං තිට්ඨංති ආහ.
සෙනා අට්ඨනො ගච්ඡතෙව කෙවට්ටං අකෙකාසනා පරිභාසනා
පාපබලම දුට්ඨමුහුණි බමමසුඤ්ඤං නාම කරුණාමිති ගතො නන්තු
මත්තමපි අපපහොනනං වජ්ඣ නත්ති තව අකත්තබ්බගති තස්ස කථං
අසුණ්නතොව ගච්ඡතෙතව, සො වෙගෙන ගතො සෙනං සමපාපුණ්ණි
හො සද්දහං මයං නාහං තං වජ්ඣමි මණ්ඨරතනෙන මං වසෙවසිති
සබ්බෙපි තෙ රුජානො නානාකාරණෙහි බොධෙත්වා අත්තනො කථං
ගණනාපෙත්වා තථා පභින්නසෙනං පටිනිවත්තෙයි, සා පන තාව මහති
සෙනා සවෙ පංසුමුට්ඨිං වා එකෙකං ලෙඛිං වා ගහෙත්වා බිපෙය්‍ය
පරිබං පුරෙත්වා පාකාරපමාණා රුසි භවෙය්‍ය බොධිසත්තානං පන
අභිපජායා ඉරුකින්නති එකොපි පංසුමුට්ඨිං වා ලෙඛිං වා නගරහි
මුඛං බිපනොනා නාම නාහොසි සබ්බෙ නිවත්තිත්වා අත්තනො බන්ධාවා
රට්ඨානමෙව පවවාගමිංසු, රුජා කෙවට්ටං පුච්ඡි කිං කරොම ආවරියාති,
දෙව කස්සපි චූළවාරෙන නික්කමිත්තුං අදෙනො සඤ්චාරං ඡිත්තුම
මනුස්සා නික්කමිත්තුං අලභනො උක්කණ්ණිත්වා ආරං විවරියානති අථ
මයං පවමිත්තො ගණතිස්සාමාති.

පණ්ණිනො තං පවතති පුරිමනසෙනෙව සුත්වා විනොසි ඉමෙසු
විරං ඉධ වසනොසු එසුකං නාම නත්ති උපායෙනෙව පලාපෙත්තුං
වට්ටති, සො මනොන තෙ පලාපෙසාමිති එකං මනනකුසලං
අමචං උපධාරෙනො අනුකෙවට්ටං නාම දිස්වා පකෙකාසපෙත්වා
ආවරිය අමහාකං එකං කමමං නිත්ථිත්තුං වට්ටති ආහ, කිං කරොමි
පණ්ණිත වදෙහිති, භූමො අනුපාකාරෙ ංඤා අමහාකං මනුස්සානං
පමාදං ඔලොකෙත්වා අත්තරත්තරං බ්‍රහ්මදත්තං මනුස්සානං පුච්චමච්ඡ
මංසාදීති බිපිත්වා අමො ඉදඤ්චිදඤ්ච බාදං මා උක්කණ්ණං අඤ්ඤං
කඤ්චාහං වසිත්තුං වායමං නගරවාසිනො පඤ්ඤරෙ බ්‍රහ්මකුකුචාවිය
උක්කණ්ණිනා නවිරසෙව වෙ, ආරං විවරියානති අථ භූමො
වෙදෙහඤ්ච දුට්ඨගහපතිපුත්තඤ්ච ගණනං වච්ඡෙය්‍යං අමහාකං
මනුස්සානං කථං සුත්වා භූමො අකෙකාසිත්වා තජෙත්වා බ්‍රහ්මදත්තං
මනුස්සානං පසන්නානඤ්ඤච භූමො හත්ථපාදෙ ගහෙත්වා වෙලුපෙසි
කාදීති පහරත්තාවිය හුත්වා ඔත්තරෙත්වා පඤ්ච චූළා ගාහාපෙත්වා ඉට්ඨක
වුණ්ණෙන ඔතිරිත්වා කණ්වෙරමාලං ගලෙ කත්වා කතිපයපහාරෙ දත්වා
පිට්ඨියං රුජයො දසෙත්වා පාකාරං ආරොපෙත්වා සික්කාය පක්ඛිපිත්වා
යොත්තනොත්තරෙත්වා ගච්ඡ මනනගෙදකවොරුති බ්‍රහ්මදත්තමනු
ස්සානං දස්සන්ති තෙ තං රඤ්ඤං සන්තිකං තෙස්සන්ති රුජා කො තෙ
අපරධොති පුච්ඡස්සති අථස්ස එවං වදෙය්‍යාසි මහාරුජ මයං පුබ්බ
යසො මහතො ගහපතිපුත්තො මනනගෙදකොති මෙ කුරුණිත්වා
රඤ්ඤං කථෙත්වා සබ්බං අච්ඡිත්ති අහං මම යසවිලොපකස්ස ගහපති

පුත්තස්ස සිසං ගණ්ඨාපෙස්සාමිති තුමහාකං මනුස්සානං උක්කණ්ණිකො
 හිතො එතෙසං බාදනීයභොජනීයං දෙමි එත්තකොත පොරුණකවෙරං
 හදයෙ කන්ධා ඉමං වෘසනං පාපෙසි සබ්බං තුමහාකං මනුස්සා ජාතන්ති
 මහාරුජාති නානාකාරණෙහි තං සද්දහාපෙත්වා විස්සාසෙ උපපන්නො
 මහාරුජ තුමෙහ මම ලබ්බකාලතො පට්ඨාය මා විත්තසිත්ථ ඉදුති වෙදෙ
 හස්සව ගපහපතිපුත්තස්සව ජිවිතං නත්ති. අහං ඉමයමිං නගරෙ පාකා
 රස්ස පිරට්ඨානඤ්ඤි දුබ්බලට්ඨානඤ්ඤි පරිබායං කුමහිලාදිතං අත්ථිට්ඨා
 නඤ්ඤි නත්ථිට්ඨානඤ්ඤි ජානාමි නචිරෙනෙව වො නගරං ගහෙත්වා දස්සා
 මිති වදෙය්‍යාථ. අථ සො රුජා සද්දහිත්වා සක්කාරං කරිස්සාති සෙතා
 වාහනං පටිච්ඡාපෙස්සාති. අථස්ස සෙතං වාලුකුමහිලට්ඨානෙසුගෙව
 ඕතාරෙය්‍යාථ තස්ස සෙතා කුමහිලහගෙන න ඕතරිස්සාති තදු තුමෙහ
 සෙතා තෙ දෙව ගහපතිපුත්තෙතන භිත්තා සබ්බෙ රුජානො ආවරිත
 කෙවිට්ඨඤ්ඤි ආදිං කන්ධා කොතවි ලඤ්ඤවා අගහිතො නත්ති කෙවිලං
 එතෙ තුමෙහ පටිච්චාරෙත්වා වරන්ති සබ්බෙ පන ගහපතිපුත්තස්සෙව
 සන්තස්සා අගමෙවෙතො තුමහාකං පුරිසො සවෙ මෙ නසද්දහථ සබ්බෙ
 රුජානො අලඞ්ඤරිත්වා මං දස්සන්තාය ආගච්ඡන්තුති පෙසෙථ. අථ
 තෙසං ගහපතිපුත්තෙතන අත්තනො නාමරූපං ලිඛිත්වා දින්නෙසු
 වන්දාලඞ්ඤාරබ්‍යභාදිසු අක්කරුති දිස්වා නිට්ඨං ගච්ඡෙය්‍යාථාති. සො
 තථා කන්ධා තාති දිස්වා නිට්ඨං ගන්ත්වා භිත්තසිතො තෙ රුජානො
 උය්‍යාපෙත්වා ඉදුති කිං කරොමි පණ්ඩිතාති තුමෙහ පුච්ඡස්සාති
 තමෙතං තුමෙහ එවං වදෙය්‍යාථ මහාරුජ ගහපතිපුත්තො බහුමායො
 සවෙ අඤ්ඤාදුති කතිපයදිවසාති වසිස්සාථ සබ්බං වො සෙතං අත්තනො
 හන්ථෙ කන්ධා තුමෙහ ගණ්ඨස්සාති පපඤ්චං අකත්වා අපේච මජ්ඣිමයාම
 සමන්තනුරෙ අස්සපිට්ඨියං නිසිදිත්වා පලාසිස්සාම මා නො පරහන්ථ
 මරණං භොතුති. සො තුමහාකං වචනං සුත්වා තථා කරිස්සාති
 තුමෙහ තස්ස පලායනවෙලාය නිවතතිත්වා අමහාකං මනුස්සෙ ජානා
 පෙය්‍යාථාති.

තං සුත්වා අනුකෙවට්ටවුංගමණො සාධු පණ්ඩිත කරිස්සාමි තෙ
 වචනන්ති ආහ. තෙනති කතිවි පහාරෙ සතිතුං වට්ටනීති. පණ්ඩිත මම
 ජිවිතඤ්ඤි හන්ථපාදෙව ඔපෙත්වා සෙසං අත්තනො රූචිවසෙන කරෙ
 හීති. සො තස්ස ගෙහෙ මනුස්සානං සක්කාරං කාරෙත්වා අනුකෙවට්ටං
 චුත්තතයෙනෙව විපසාරං පාපෙත්වා යොගෙතනොත්තාරෙත්වා
 ඔහමදත්තමනුස්සානං දූපෙසි.

රුජා තං විමොසෙත්වා සද්දහිත්වා සක්කාරමස්ස කන්ධා සෙතං
 පටිච්ඡාපෙසි. සොපි තං වාලුකුමහිලට්ඨානෙසු ගෙව ඕතාරෙසි. මනුස්සා
 කුමහිලෙහි බජ්ජමානා අට්ටාලකෙ ධීතෙහි උසුසන්නිතොමරවස්සෙහි
 විජ්ඣිගමානා විතාසං පාපුණන්ති තො පට්ඨාය හගෙන උපගන්තුං
 න සකෙක්කන්ති. අනුකෙවට්ටො රුජානං උපසබ්බමිත්වා මහාරුජ
 තුමහාකං අත්ථාය සුජ්ඣිනකා නාම නත්ති සබ්බෙහි ලඤ්ඤවා ගහිතො

සචෙ මං අසද්දහනතා රුජානො පකෙකාසාපෙච්චා නිව්ඤ්චන්දාදිසු අකකිරුනි ඔලොකෙථානි ආහ. රුජා තථා කච්චා සබ්බසං වන්දාදිසු අකකිරුනි දිස්වා අද්ධා ඉමෙහි ලඤ්චො ගතීතොති නිට්ඨං ගන්ත්වා ආචරිය ඉදුති කිං කාතබ්බනති පුච්ඡන්තා දෙව අඤ්ඤං කතතබ්බං නත්ති සචෙ පපඤ්චං කරිය්සංථ ගහපතිපුත්තො වො ගණ්ඨිස්සති මහාරුජ ආචරියකෙවට්ටොපි කෙවලං නලාවෙ වණං කරිත්වා විවරති ලඤ්චො පන එතෙනාපි ගතීතොව අයං මණ්ණිරතනං ගහෙත්වා තුලෙහ තියොජනං පලාතෙපි පුත සද්දහාපෙච්චා නිව්තෙතාසි. අයමපි පරිභික්කකොව එකරත්තව්වාසොපි මස්සං න රුච්චති. අජෝව මජ්ඣම යාමසමනන්තරෙ පලාසිතුං වට්ටති මං ංපෙච්චා අඤ්ඤා තව සුභදයො නාම නත්ති චුත්තෙ තෙනති ආචරිය තුලෙහ යෙව මෙ අස්සං කපෙපච්චා යානං සජ්ජං කරොථාති ආහ.

බ්‍රහ්මණො තස්ස නිව්ඡයෙන පලායනභාවං ඤාත්වා මාභාසි මහා රුජාති අස්සාසෙත්වා බහිනිකම්මිත්වා උපනිකම්මනකපුරිසානං අජ්ජ රුජා පලාසිස්සති මා නිද්දාසිත්වාති ඔවාදං දත්වා රඤ්ඤා අස්සො යථා ආකඩ්ඪිත්වා සුචුත්තරං පලාසිස්සති එවං අවකප්පනාය කපෙපච්චා මජ්ඣමයාමසමනන්තරෙ කප්පිතො තෙ දෙව අස්සො වෙලං ජානාතීති ආහ. රුජා අස්සං අභිරුචිත්වා පලාසි. අනුකෙවට්ටොපි අස්සං අභිරු භිත්වා තෙන සද්ධිං ගව්ඡන්තොවි ය ථොකං ගන්ත්වා නිව්තෙතා. අවකප්පනාය කප්පිතඅස්සො ආකඩ්ඪියමානොපි රුජානං ගහෙත්වා පලාසි.

අනුකෙවට්ටො සෙතාය අන්තරං පවිසිත්වා චූළනිබ්‍රහ්මදත්තො පලාතොති උකඤ්චට්ඨිකාසි. උපනිකම්මනමනුස්සාපි අත්තනො මනුස්සොති සද්ධිං උකෙකාසිංසු. සෙසරුජානො තං සද්දං සුත්වා මහොසධපණ්ණිතො ආරං විවරිත්වා නිකම්මෙනා හවිස්සති න ඉදුති නො ජීවිතං දස්සතිති භික්කසිත්වා උපහොගපරිහොගභණ්ඩා තිපි අන්තොලොකෙත්වා තතො පලාසිංසු. මනුස්සා රුජානො පලා යන්තිති සුචුත්තරං උකෙකාසිංසු. සෙසා තං සද්දං සුත්වා ආරට්ඨා ලකාදිසු භිත්වාපි උන්තදිංසු අපොඨසිංසු ඉති තස්මිං බණේ පඨවී විය භිජ්ජමානා සමුද්දෙවිය සංබුභිතො සකලතගරං අන්තොව බහිව එකතික්කාදං අගොසි. අට්ඨාරසඅකෙතාතිණිසඛිනා මනුස්සා මහොසධ පණ්ණිතෙන කීර බ්‍රහ්මදත්තොව එකසතරුජානොව ගතීතාති මරණ භයභිතා අත්තාණා අසරණා උදරෙබ්බාසාටකමපි ඡබ්බිත්වා පලාසිංසු. බක්ඛාචාරට්ඨානං තුච්ඡමහොසි. චූළනිබ්‍රහ්මදත්තො එකසතබ්බතියෙ ගහෙත්වා අත්තනො තගරමෙව ගතො.

පුතදිවසෙ පාතොව නගරආරුනි විවරිත්වා බලහායා නගර නිකම්මිත්වා මහාවිලොපං දිස්වා කිං කරොම භණ්ණිතාති මහාසත්තස්ස ආරොවසිංසු. සො ආහ එතෙහි ඡබ්බිතධනං අමහාකං පාපුණාති සබ්බෙසමපි රුජුනං සන්තකං අමහාකං රඤ්ඤා දෙථ සෙට්ඨිතඤ්ච

කෙවට්ටවුහමණ්ණං ච සන්තකං අමහාකං ආහරථ අවසෙසං නගර
වාසිනො ගණනනතුරි, තෙසං මහග්ගරතනභණ්ඩමෙව ආහරන්තානං
අභිමාසො විනිවත්තො සෙසං පන චතුරි මාසෙහි ආහරිංසු මහා
සතෙතො අනුකෙවට්ටස්ස මහන්තං සක්කාරමද්දසි, තතො පටිඤ්ච කීර
මිටිලාවාසිනො සතිරඤ්ඤ ජාතා බ්‍රහ්මදත්තස්සාපි තෙති රුජ්ජි සද්ධිං
උත්තරපඤ්ඤාලතගරෙ වසන්තස්ස එකං වස්සං අතීතං.

අපේකදිවසං කෙවට්ටො අද්දසෙන මුඛං ඔලොකෙනෙතො නලාභෙව
වණං දිස්වා ඉදං ගපතිපුත්තස්ස කමමං තෙනවති එත්තකානං රුජ්ජනං
අන්තරෙ ලජ්ජාපිනොති විනෙතත්වා සමුප්පන්නකොධො හුත්වා කද්ද
නුඛො තස්ස පිට්ඨිං පසයිතුං සමන්තො භවිස්සාමිති විනෙතනෙතො
අන්තෙසො උපායොති අමහාකං රඤ්ඤාදි ධිතා පඤ්ඤාලවණ්ණිතාම
උත්තමරූපධර දෙවච්ඡරපටිභාගා නං වෙදෙහරඤ්ඤාදි දස්සාමාති
වත්වා වෙදෙහං කාමෙන පලොභෙත්වා ගිලිතබ්බිසො විය මච්ඡං සද්ධිං
මහොසඛෙන ආනෙත්වා උභොපි තෙ මාරෙත්වා ජයපාණං පිටිස්සා
මාති සන්තිට්ඨානං කත්වා රුජ්ජනං උසබ්බමිත්වා ආහ දෙව එකො
මනෙතො අත්ථිති, ආචරිය තව මන්තං නිස්සාය උත්තරසාටකස්සාපි
සාමිනො න ජාතමහ ඉද්දති කිං කරිස්සාසි තුණ්හි හොතිති, මහාරුජ
ඉමිතා උපායෙන සදිසො අඤ්ඤාදි උපායො නාම නත්ථිති, තෙනති
භණ්ණිති, මහාරුජ අමෙහති විනිශ්චයව භවිතුං වට්ටතිති, එවං හොතුති,
අථ නං බ්‍රාහ්මණො උපරිපාසාදතලං ආරොපෙත්වා ආහ මහාරුජ
වෙදෙහරුජානං කිලෙසෙන පලොභෙත්වා ඉධානෙත්වා සද්ධිං ගහපති
පුත්තෙන මාරෙස්සාමාති, සුඤ්ඤෙ ආචරිය උපායො කථං පන තං
පලොභෙත්වා ආනෙස්සාමාති, මහාරුජ ධිතා වො පඤ්ඤාලවණ්ණි
උත්තම රූපධර තස්සා රූපසම්පත්තිඤ්ච වාතුරියවිලාසෙව කවිති ගිත
බ්බිකෙන බ්බිකාපෙත්වා තාති කබ්බාති මිටිලායං ගායාපෙත්වා එවරූපං
ඉත්ථරතනං අලභන්තස්ස වෙදෙහනරිඤ්ඤා කිං රජේත්තාති තස්ස
සවණ්සංසග්ගෙන බ්බුහාවං ඤාත්වා අහං ගන්ත්වා දිවසං ධූපෙස්සාමි
සො මයි දිවසං ධූපෙත්වා ආගතො ගිලිතබ්බිසො විය මච්ඡං ගහපති
පුත්තං ගහෙත්වා ආගමිස්සති, අථ තෙ මාරෙස්සාමාති.

රුජ්ජ තස්ස වචනං සුත්වා තුස්සත්වා සුඤ්ඤෙ උපායො ආචරිය එවං
කරිස්සාමාති සමපට්ඨි, තං පන මන්තං චූළනිබ්‍රහ්මදත්තස්ස සයන
පාලිකා සාලිකසකුණිකා සුත්වා පච්චකම්මකාසි, රුජ්ජ නිපුණේ කබ්බ
කාරෙ පකෙකාසාපෙත්වා බහුං ධ්වං දත්වා ධිතරං තෙසං දසෙස්සත්වා
තාතා එතිස්සා රූපසම්පත්තිං නිස්සාය කබ්බං කරොථාති ආහ, තෙ
අතිමනොගරුති ගිතාති බ්බිකා රුජ්ජනං සාවධිංසු, රුජ්ජ බහුං ධනං
අද්දසි, කවිතං සන්තිකා නවා සිකම්ත්වා සමජ්ජමණ්ණිලො ගායිංසු,
ඉති තාති වින්දාරිතාති අහෙසුං, තෙසු මනුස්සානං අන්තරෙ වින්දාරි
තත්තං ගතෙසු රුජ්ජ ගායනෙ පකෙකාසාපෙත්වා ආහ තාතා තුමෙහ
මහාසකුණේ ගහෙත්වා රත්ති රුක්ඛං ආරුක්ඛ තත් නිසින්නා ගායිත්වා
පට්ඨසතාලො තෙසං ගීවාසු කංසතාලො බ්බිකා තෙ උට්ඨාපෙත්වා

ඔතරථාති. සො කීර පඤ්චාලරඤ්ඤ ධිතු සරීරවණ්ණං දෙවතාපි ගායනාති පාකට්ඨාවකරණන්ථං තථා නං කාරෙසි. පුත රුජා නො කථී පකෙකාසාපෙච්චා තාතා ඉද්දති තුමො ඵවරුපා කුමාරිකා ජමුදීප තලෙ අඤ්ඤාසා රඤ්ඤා තානුවත්ථිකා මිටිලායං වෙදෙහරඤ්ඤ අනුවත්ථිකාති රඤ්ඤා ඉසාරියඤ්ච ඉමායව රුපං වණ්ණන්චා ගීතාති බ්බිථාති ආහ. තථා කච්චා රඤ්ඤා ආරොවසිංසු. රුජා තෙසං ධනං දච්චා තාතා මිටිලං ගතච්චා තත්ථ ඉමිනාව උපයෙන ගායථාති පෙසෙසි. තෙ තාති ගායනතා අනුපුබ්බෙන මිටිලං ගතච්චා සමජ්ජමණ්ඩලෙ ගාසිංසු. තාති පුච්චා මහාජනො උක්කුට්ඨිසහසාති පවතෙතච්චා තෙසං බහුං ධනං අද්දසි. තෙ රතතිසමයෙ රුක්කෙසුපි ගාසිච්චා පවච්චස කාලෙ සතුණානං ගීවාසු කංසතාලෙ බ්බිච්චා ඔතරනති ආකාසෙ කංසතාලසඳ්දං පුච්චා පඤ්චාලරුජධිතු සරීරවණ්ණං දෙවතාපි ගායනාති නගරෙ එකකොලාහලමහොසි.

රුජා පුච්චා කබ්බකාරෙ පකෙකාසාපෙච්චා අතතනො තිවෙසනෙ සමජ්ජං කාරෙච්චා ඵවරුපං කීර උතතමරුපධරං ධිතරං චුළුතිරුජා මය්හං දුතුකාමොති තුසසිච්චා තෙසං බහුං ධනමද්දසි. තෙපි ආගන්චා බ්බුමදතතසා ආරොවසිංසු. අථ නං කෙවට්ටො ආහ ඉදුතාහං මහා රුජ දිවසං වචන්ථාපනාය ගමිසාමිති. සාධු ආවරිය කිං ලඤ්ඤං වට්ටතිති. ථොකං පණ්ණාකාරනති, ගණ්ඨථාති දුපෙසි.

සො තං ආදය මහනෙතන පරිවාරෙන විදෙහරට්ඨං සම්පාපුණී. තසාගමණං පුච්චා නගරෙ එකකොලාහලං ජාතං චුළුති රුජාව කීර වෙදෙහොව මිත්තසන්චං කරිසානති චුළුති අතතනො ධිතරං රඤ්ඤා දසාති කෙවට්ටො කීර දිවසං වචන්ථාපෙතුං එතිති. වෙදෙහරුජාපි පුණී. මහාසතෙතාපි. පුච්චා පනසා එතදහොසි තසාගමණං මය්හං න රුච්චති තච්චතො තං ජාතිසාමිති. සො චුළුතිසතතිකෙ උප තික්ඛිත්තපුරිසානං සාසනං පෙසෙසි ඉමං මනතං තච්චතො ජාතිච්චා පෙසෙනතුති. අථසා තෙ මයමෙපතං තච්චතො න ජානාම රුජාව කෙවට්ටොව සයනගබ්භ නිසිදිච්චා මනතසිංසු. රඤ්ඤා පත සයන පාලිකා සාලිකසකුණීකා අභි සා එතං මනතං ජාතෙය්හාති පටි පෙසසිංසු.

තං පුච්චා මහාසතෙතා විනෙතුසි. යථා පට්ඨාමිත්තානං ඕකාසො නහොති ඵවං පුච්චිතතං කච්චා සජ්ජතං නගරං අහං කෙවට්ටය්හ දට්ඨං න දසාමිති. සො නගරවාරතො යාව රුජගෙහං රුජගෙහතො යාව අතතනො ගෙහං උභොසු පසෙසු කිලිඤ්ඤති පරික්ඛිපාපෙච්චා මන්ථකෙපි කිලිඤ්ඤති පට්ටිජාදුපෙච්චා විත්තකමමං කාරෙච්චා භූමියං පුප්ථාති විකිරිච්චා පුණ්ණකට්ටෙ යපාපෙච්චා කදලියො බ්බාපෙච්චා ධජෙ පග්ගණ්ණාපෙසි. කෙවට්ටො තං නගරං පටිසිච්චා පුච්චිතතං නගරං අපසානෙතා රඤ්ඤා මෙ මග්ගො අලඛිකාදුපිතොති විනෙතසි. නගරසා අදසානන්ථං කතභාවං නජාති. සො ගතච්චා රුජානං දිසා

පණණාකාරං පටිච්ඡාපෙතො පටිසන්ධාරං කතො එකමනෙත නිසිදිනො
රඤ්ඤා කතසකකාරසමමානො අත්තනො ආගතකාරණං ආරො
වෙනො වෙ ගාථා අභාසි.

රුජා සන්ධිකාමො තෙ රතනාති පවෙච්ඡති,
ආගච්ඡන්තු තතො දුතා මඤ්ඤා පියගාණිනො.

භාසන්තු මුදුකා වාචා යා වාචා පටිනන්දිනා,
පඤ්චාලාව විදෙහාව උභො එකා හවන්තු තෙති.

තත් සන්ධි කාමොති මහාරුජ අමනං රුජා තයා සද්ධිං මිත්ත
සන්ධිකාමො. රතනානීති ඉඤ්ජරතනං අත්තනො ධීතරං ආදිං කතො
තුමානං සබ්බරතනාති දෙනි. ආගච්ඡන්තුති ඉතො පටිථාය කීර
උත්තරපඤ්චාලනගරතො පණණාකාරං ගහෙතො මධුරවචනා පිය
ගාණිනො දුතා ඉධාගච්ඡන්තු ඉතොව තත් ගච්ඡන්තු. එකාහවන්තුති
ගභේනාදකං විය යමුනොදකෙන සද්ධිං සංසද්දන්තා එකසද්ධිසාව
ගොන්තුති.

එවඤ්ච පත තං වතො මහාරුජ අමනං රුජා අඤ්ඤා මහාමව්වං
පෙසෙතුකාමො සුත්වාපි අඤ්ඤා මනාපං කතො සාසනං ආරොවෙතුං
තසකකිසානීති මං පෙසෙසි ආවරිය භූමෙහ රුජානං සාධුකං බො
ධෙත්වා ආදාය ආගච්ඡාති. ගච්ඡා මහාරුජ සෙට්ඨං අභිරුපඤ්ච
කුමාරිකා ලභිස්සාප් අමනාසඤ්ච රඤ්ඤා සද්ධිං මෙත්තිව වො පතිට්ඨ
තිස්සතිති. සො තස්ස චචනං සුත්වාපි තුට්ඨමානසො උත්තමරුපධරං
කීර කුමාරිකා ලභිස්සාමිති සවණසංසයෙන බජ්ඣතිවා ආවරිය භූමතො
කඤ්ච කීර මහොසධපණ්ණිතස්සව ධම්මසුඥො විවාදෙ අහොසි ගච්ඡා
පුත්තං මෙ පස්සාපි උභොපි පණ්ණිතා අඤ්ඤාමඤ්ඤාං ඛමාපෙත්වා
මනෙත්වා එථාති ආහ.

තං සුත්වා කෙවට්ටො පසසිස්සාමි පණ්ණිතනති තං පසසිතුං අග
මාසි. මහාසත්තොපි තං දිවසං තෙත මෙ පාපධම්මෙන සද්ධිං
සල්ලාපො මාගොතුති පාතොව ථොකං සප්පිං ඩිවි. ගෙගව්සිස්ස
බහලෙන අලලගොමයෙන ලිච්චිංසු එමෙහ තෙලෙන මකෙඤ්ඤා. තස්ස
නිපජ්ජනකං එකං පට්ටමඤ්චකං ධ්වෙත්වා සෙසාති මඤ්චපිඨාති
නිහරිංසු. සො මනුස්සානං සඤ්ඤාමද්ධි ඩ්වංගමණේ කපෙත්වා ආරඥො
එවං වදෙයාප් ඩ්වංගමණේ පණ්ණිතෙන සද්ධිං මා කප්ප අජ්ජ තෙන
සප්පි පිත්තති. මසිපි තෙන සද්ධිං කප්පාකාරං කරෙන්නෙ දෙව සප්පි
වො පිතං මා කපෙථාති. එවං විවාරෙත්වා මහාසත්තො රත්තපට්ටං
නිවාසෙත්වා සත්තමෙ වාරකොට්ඨකෙ පට්ටමඤ්චකෙ නිපජ්ජ
කෙවට්ටොපිස්ස පඨමවාරකොට්ඨකෙ ධ්වං කතං පණ්ණිතොති පුච්ඡි.
අප්පං තෙ මනුස්සා ඩ්වංගමණේ මා මහාසද්දං කරි සවෙසි ආගන්තු
කාමො තුණ්හි. සුත්වා එති අජ්ජ පණ්ණිතෙන සප්පි පිතං මහාසද්දං
කාතුං ත ලබ්බතිති ආහංසු. සෙසථාරකොට්ඨකෙසුපි තං එවමෙච

ආහංසු. සො සත්තමචාරකොට්ඨකං දං කකමිත්වා පණ්ණිතස්ස සන්තිකං
අගමාසි පණ්ණිතො කථනාකාරං දස්සෙයි. අථ නං දෙව මා කථස්සත්
තිබ්බණ්ණපටි වො පිතං කිං වො ඉමිනා දුට්ඨමුහමණෙන සද්ධිං
කපිතෙනාති වන්තා වාරසිංසු. ඉති සො පණ්ණිතස්ස සන්තිකං ගන්තො
තෙව නිසීදිතුං ආසනං න නිස්සාය තිට්ඨන්තොනං ලභී. අලලගොමයං
අකකමිත්වා අට්ඨාසි.

අථ නං ඔඡලාකෙනො ඵකො අකම් නිබ්බන්ධි ඵකො හමුකං උකඛිපි
ඵකො කප්පරං කණ්ඩුයි. සො තෙසං කිරියං දිස්වා මඩකුභුතො ගච්ඡා
මහං පණ්ණිතාති වන්තා අපරෙත අරෙ දුට්ඨමුහමණ මාසද්දං කර්ති
වුතො සද්දමෙව කරොසි අට්ඨිති තෙ භිඤ්ඤාමිති වුතො භීත
තසිතො හුන්තා නිවන්තිත්වා ඔලොකෙයි. අථ නං අඤ්ඤා වෙච්ඡෙසි
කාය පිට්ඨියං තාලෙයි අඤ්ඤා ගිවාය ගහෙනො බිපි අඤ්ඤා පිට්ඨියං
හත්තලෙන පහරි. සො දිපිමුඛා මුත්තමිගොවිය භීතතසිතො නිකඛ
මිත්වා රුජගෙහං ගතො. රුජාපි විතෙතසි අජ්ජ මම පුතො ඉමං
පවත්තිං සුන්තා තුට්ඨො හවිස්සති වින්තං පණ්ණිතානං මහනියා ධම්ම
සාකල්පාය හවිතබ්බං අජ්ජ උගොපි අඤ්ඤාමඤ්ඤං ඛමාපෙස්සන්ති
ලාභා වත මෙති. සො කෙවට්ටං දිස්වා පණ්ණිතෙන සද්ධිං සංසඤ්ඤා
කාරං පුච්ඡන්තො ගාථමාහ.

කථනනු කෙවට්ට මහොසධෙන
සමාගමො ආසි තදිසිස මුඛි,
කච්චි තෙ පටිනිජ්ඣන්තො
කච්චි තුට්ඨො මහොසධොති.

තත් පටිනිජ්ඣන්තොති ධම්මසුද්ධමණ්ඩලෙ පවත්තවිග්ගනවුප
සමනත්ථං කච්චි තං තෙන සොව තයා නිජ්ඣන්තො ඛමාපිතො. කච්චි
තුට්ඨොති කච්චි තුමානං රඤ්ඤා පෙසිතපවත්තිං සුන්තා තුට්ඨොති.

ඵචං වුතො කෙවට්ටො මහාරුජ තුමො නං පණ්ණිතොති ගහෙනො
විවරථ තනො අසපුරිසතරො නාම නත්ථිති ගාථමාහ.

අනරියරූපො පුරිසො ජනිඤ්
අසමොදකො ථද්ධො අසබ්බරූපො,
යථා මුගොව බධිරොව
න කිඤ්ඤත්ථං අභාසථාති.

තත් අසබ්බරූපොති අපණ්ණිතජාතිකො. න කිඤ්ඤත්ථාති මයා
සහ කිඤ්ඤි අත්ථං න භාසිත්ථ තෙනෙව නං අපණ්ණිතොති මඤ්ඤමිති
බොධිසත්තස්ස අගුණං කථෙයි.

රුජා තස්ස වචනං අනභිතඤ්ඤා අප්පටිකෙකාසිත්වා තස්සව
තෙන සද්ධිං ආගතානඤ්ඤා පරිබ්බයඤ්ඤව නිවාසගෙහඤ්ඤා දපෙනො
ගච්ඡ්ථාචරිය විස්සමථාති නං උගෙසාපෙත්වා මම පුතො පණ්ණිතො

පටිසන්ථාරකුසලො ඉමිනා කිර සද්ධිං නෙව පටිසන්ථාරං අකාසි න
කුට්ඨිං පච්චෙදෙසි. කිංඤ්චි තෙන අනාගතභයං දිට්ඨං භවිස්සතිති
සයමෙව ගාථං සමුට්ඨාපෙසි.

අද්ධා ඉදං මනනපදං සුදුද්දසං
අන්තො සුද්ධො නරවිරියෙන දිට්ඨො,
තථා හි කායො මම සමපච්චෙධිති
හිත්වා සයං කො පරගන්ථමෙස්සතිති.

තත්ථ ඉදනති යං මම පුනෙනන දිට්ඨං අද්ධා ඉදං මනනපදං
අඤ්ඤාන ඉතතරපුරිසෙන සුදුද්දසං. නිරවිජිසෙන්නාති විරියවනෙනන
නරෙන සුද්ධො අන්තො දිට්ඨො භවිස්සති. සසන්ධි සකං රට්ඨං හිත්වා
කො පරගන්ථං ගමිස්සති.

මම පුනෙනන බ්‍රාහ්මණස්ස ආගමිණෙ දෙසො දිට්ඨො භවිස්සති
අයං හි ආගච්ඡන්තො න මිත්තසන්චන්දාය ආගමිස්සති මං පත
කාමෙන පලොභෙත්වා නගරං නෙත්වා ගණ්හනන්දාය ආගතෙන
භවිතබ්බනති තං අනාගතභයං දිට්ඨං භවිස්සති පණ්ඩිතෙනාති.
තස්ස තමන්දං ආචරෙත්වා භික්ෂුසිත්තස්ස නිසිත්තකාලෙ චත්තාරො
පණ්ඩිතා ආගමිංසු රුජා සෙනකං පුච්ඡි සෙනක රුච්චති තෙ උත්තර
පඤ්චාලනගරං ගන්ත්වා චූළනිරුජස්ස ඩිතු ආනයනනති. කිං කප්ථෙ
මහාරුජ නති සිරිං ආගච්ඡන්තිං පගරිත්වා පලාපෙත්වා වට්ටති සචෙ
තුමෙහ තත්ථ ගන්ත්වා තං ගණ්හිස්සංථ ඤපෙත්වා චූළනිබ්‍රහ්මදත්තං
අඤ්ඤාන තුමෙහති සමො ජමුද්දිපතලෙ න භවිස්සති කිං කාරණං
ජෙට්ඨකරුජස්ස ඩිත්තාය ගතිතත්තා සො හි සෙසරුජානො මම මුත්තා
චෙදෙහො එකො මයා සද්දිසොති සකලජමුද්දිපෙ උත්තමරුජධරං
ධිතරං තුමහාකං දුතුකාමො ජානො කරුණංචස්ස චචනං මයමපි තුමෙහ
තිස්සාය චන්දලඛකාසෙ ලභිස්සාමාති. රුජා සෙසෙ පුච්ඡි. තෙපි
තප්ථෙව කප්ථෙසුං. තස්ස තෙති සද්ධිං නපෙන්නාස්සෙව කෙවට්ට
බ්‍රාහ්මණො නිවාසනො නික්ඛමිත්වා රුජානං ආමනෙත්වා ගමිස්සාමිති
ආගන්ත්වා මහාරුජ න සක්කා අමෙහති පපඤ්චං කාතුං ගමිස්සාම මය,
නරිත්තුති. රුජා තස්ස සක්කාරං කත්වා තං උයොසෙජිසි.

මහාසතෙනා තස්ස ගතභාවං ඤාත්වා නගාධිත්වා. අලඛකරිත්වා රුජ්ජ
පට්ඨානං ආගන්ත්වා රුජානං චන්දිත්වා එකමනනං නිසිදි. රුජා විනෙකසි
පුනෙනා මෙ මහොසධිපණ්ඩිතො මහාමනනි මනනපාරගතො අභිකානා
ගතපච්චිපනෙන අන්තෙ ජානාති අමහාකං තත්ථ ගන්තුං සුත්තභාවං වා
අසුත්තභාවං වා පණ්ඩිතො ජාතිස්සතිති සො අත්තනා පඤ්චං විනාමන
අඤ්ඤා රුගරතෙනා මොහමුලෙනා සුත්තා තං පුච්ඡන්තො ගාථමාහ.

ජනනං හි එකාව මති සමෙති
යෙ පණ්ඩිතා උත්තමසුරිපත්තා,
යානං අයානං අථවාපි ඤානං
මහොසධි තමපි මතිං කරුණතිති.

තත්ථ ජනනිනාති පණ්ණින කෙවට්ටමුඛමණ්ණං ව මමව ඉමෙසං
වතුන්නනති ජනනං අමහාකං එකාව මනි එකො අර්කාසයො ගඛො
දකං විය යමුනොදකෙන සංසද්දති සමෙති යෙ මයං ජපි ජනා
පණ්ණිනා උත්තමසුඤ්ජනනා තෙසං නො ජනනමි චූළනිරුජ්ඣතු
ආනයනං රුච්චතීති වදති. ආනනති ඉධෙව වාසො. මනිං කණ්ණිති
අමහාකං රුච්චනකං නාම අපමාණං කමි විනොති කිං අමහාකං
ආවාහන්දාය තත්ථ යානං උදුහු අයානං ආදු ඉධෙව වාසො රුච්චතීති.

තං සුත්වා පණ්ණිතො අයං රුජා අතිවිය කාමගිඤ්ඤො අකිබාල
භාවෙන ඉමෙසං වතුන්නං වචනං ගණනාති ගමණේ දෙසං කපේනා
තිවතොසාමි තනති විනොතනා වත්සොගාථා අහාසි.

ජානාසි බො රජ මහානුභාවො
මහබ්බලො චූළනිබ්බදනො,
රුජා ව තං ඉච්ඡති කාරණන්දං
මිගං යථා ඔකවරෙන ලුඤ්ඤො.

යථාපි මච්ඡො බලිසං වඩකං මංසෙන ඡාදිතං,
ආමගිඤ්ඤො නජානාති මච්ඡො මරණමත්තනො.

එවමෙව තුවං රජ චූළනියස්ස ධිතරං,
කාමගිඤ්ඤො නජානාසි මච්ඡොව මරණමත්තනො.

සචෙ ගච්ඡසි පඤ්චාලං බිප්පමත්තං ජනිස්සසි,
මිගං පථානුපන්නංව මහන්නං හයමෙස්සතීති.

තත්ථ ශ්‍රීජාති වෙදෙහං ආලපති. මහානුභාවොති මහායසො.
මහබ්බලොති අට්ඨාරසකෙකාතිණිසංඛාතෙන බලෙන සමන්නාගතො.
කාරණන්දානති මරණකාරණස්ස අන්දාය. බ්බවරෙනාති ඔකවාරිකාය.
ලුඤ්ඤති එකං මිගිං සිකකාපෙනා රජ්ජකෙන බන්ධනා අරඤ්ඤං
නෙත්වා මිගානං ගොවරට්ඨානෙ ධපෙස්සති. සා බාලමිගං අත්තනො
සත්තිකං ආනෙතුකාමා සකසඤ්ඤාය සාරගං ජනෙතී විරවති.
තස්සා සද්ධං සුත්වා බාලමිගො මිගගණපරිවුතො වතගුමෙති නිපන්නො
සෙසමිතිසු සඤ්ඤං අනත්වා තස්සා සවණසංසගෙන බඳො වුට්ඨාය
නිකම්මිනා ගිවං උකබ්බිතිනා කිලෙසවසෙන තං මිගිං උපගන්තො
ලුඤ්ඤා මහාපස්සං දත්වා තිට්ඨති. තමෙනං සො තිබ්බණාය සත්තියා
විජ්ඣතිනා ජිවිතකයං පාපෙති. තත්ථ ලුඤ්ඤවිය චූළනිරුජා ඔකවාරිකා
විය තස්ස ධිතා ලුඤ්ඤා හන්ථො ආවුඩංවිය කෙවට්ටමුඛමණ්ණො ඉති
යථා ඔකවරෙන ලුඤ්ඤ මිගං කාරණන්දාය ඉච්ඡති එවං සොපි රුජා තං
ඉච්ඡතිති අන්දො. ආමගිඤ්ඤොති ව්‍යාමසතගමිතර උදකෙ වසන්නාපි
තයමිං බලිසස්ස වඩකදානං ඡාදෙත්වා ධිතො ආමසඛිකාතො ආමසෙ
ගිඤ්ඤො හුත්වා බලිසං ගිලති අත්තනො මරණං නජානාති. ධිතරනති
චූළනිරුජ්ඣකස්ස කෙවට්ටමුඛමණ්ණං වචනබලිසං ඡාදෙත්වා ධිතං
ආමසසදිසං තස්ස රඤ්ඤා ධිතරං කාමගිඤ්ඤො හුත්වා මච්ඡො අත්තනො

මරණසංඛාතං ආමිසංවිඤ්ඤානං ජානාසි. පඤ්චාලනාදි උත්තරපඤ්චාලනගරං. අනන්තාදි අත්තානං. පටානුපනනාදි යථා ගාමදාරමග්ගං අනුප්පත්තා මිගං මහනතං භයමෙසසනි තං මිගං මංසජාය ආවුධාති ගහෙතො නිකම්මනෙත්තසු මනුසෙසසු යෙ යෙ පසංසනාති තෙ තෙ මාරෙතාති එවං උත්තරපඤ්චාලනගරං ගව්ජනනං තවපි මරණභයං එසංසනාති උපගමිසංසනාති වතුති ගාථාති රුජානං නිග්ගණ්ණිකා කපෙසි.

සො අතිනිග්ගණ්ණනතො කුජකිකා අයං මං අත්තනො දසං විඤ්ඤාසීති. රුජාති සඤ්ඤාමපි න කරෙති අග්ගරුජෙන ධිතරං දසංසමිති මම සන්තිකං පෙසිතං ඤාතො එකමපි මහලපටිසංයුතතං න කපෙතො මං ලාලමිගොවිඤ්ඤාතිලිංගමිඤ්ඤාතිලිංගපටානුප්පත්තමිගොවිඤ්ඤාති මරණං පාපුණ්ණසීති වදනිති කුජකිකා අනන්තරං ගාථමාග.

මයමෙව බාලමග්ගෙ එළුමුගා
යෙ උත්තමඤ්ඤාති තසි ලපිමග,
කිමෙව නිං නභලකොට්ටඤ්ඤාති
අජාති ජානාසි යථාපි අඤ්ඤාසීති.

තත් බාලමග්ගෙ බාලා අමෙග. එළුමුගාති ලාලමුගාව මයමෙව. උත්තමඤ්ඤාති උත්තමරතනපටිලාභකාරණාති. තසි ලපිමගාති තව සන්තිකෙ කථසිමග. කිමෙමාති ගරහනො ආග. නභලකොට්ටි චදෙධාති ගහපතිපුත්තා දහරකාලතො පටාය නභලකොට්ටි ගහෙතොයෙව වසිසනාති. තමජං සන්ධාය නිං ගහපතිකමමෙව ජානාසි. න බත්තියානං මහලපට්ටනාති ඉමිනා අධිප්පායෙනෙවමාග. අඤ්ඤාසීති යථා කෙවට්ටො වා සෙතකාදයො වා අඤ්ඤා පණ්ණිකා ඉමාති බත්තියානං මහලපට්ටනාති ජානනාති තාති කිං තථා නිං ජානාසි ගහපතිකමරතනතමෙව තවානුච්ඡිකනාති.

ඉති තං අනෙකාසිකා පරිහාසිකා ගහපතිපුත්තො මම මහලපට්ටන රුගං කරෙති නිද්ධමට්ටනනාති නිගරුපෙතුං ගාථමාග.

ඉමං ගලෙ ගහෙතො න කෙසෙව චිජ්ඣා මම,
යො මෙ රතනලාභස්ස අනන්තරුග්ගං භාසනිති.

සො රඤ්ඤාසු කුද්ධිගාවං ඤාතො සවෙ බො පන මං කොචි රඤ්ඤාසු වචනං ගහෙතො ගතෙව වා ගිවය වා පරමසෙසය තමෙම අලං අස්ස යාවජ්ඣං ලජ්ජාතුං තසමා සයමෙව නිකම්මිසංසමිති විනොතො රුජානං චජ්ජිකා අත්තනො ගෙහං ගතො. රුජාපි කෙවලං කොධවසෙනෙව වදනි. බොධිසත්තෙ පන ගරුචිත්තතාය න කඤ්චි තථා කාතුං ආණාපෙසි. අථ මහාසත්තො විනොතසි. අයං රුජා බාලො අත්තනො ගිතාතිතං න ජානාති කාමගිඤ්ඤා හුත්වා තස්ස ධිතරං ලභිසංසම යෙවංති අනාගතභයං අජාතිකා ගව්ජනො මහාච්ඡාසං පාපුණ්ණිකා මිගා තස්ස කථං ගදයෙ කාතුං න වචනි බහුපකාරෙ මෙ ඵස

මහතො යසස්ස දායකො ඉමස්ස මයා පච්චයෙන හවිතුං වට්ටති. පඨමං බො පන සුවපොතකං පෙසෙතො තතො කුතො පච්ඡා සයං ගමිස්සාමිති විනොතො සුවපොතකං ඡෙසෙසි.

තමන්දං පකාසෙතො සන්ධා ආහ.

තතොව සො අපකකම්ම වෙදෙහස්ස උපනතිකා,
අථ ආමනනයි දුතං මාසිරං සුවපණ්ණිතං.

එහි සම්ම හරිපකක වෙය්‍යාවච්චං කරොති මෙ,
අත්ථි පඤ්චාලරජස්ස සාලිකා සයනපාලිකා.

තං පන්ථරෙන පුච්ඡස්ස සා හි සබ්බස්ස කොවිදා,
සා තෙසං සබ්බං ජානාති රඤ්ඤෙව කොසියස්ස ව.

ආමොති සො පටිස්සුතො මාසිරෙ සුවපණ්ණිතො,
අගමාසි හරිපකෙතො සාලිකාය උපනතිකං.

තතොව බො සො ගන්තොන මාසිරෙ සුවපණ්ණිතො,
අථ ආමනනයි සුසරං සාලිකං මඤ්ජුභාණිකං.

කච්චි තෙ සුසරෙ බමනියං කච්චි වෙස්සෙ අනාමයං,
කච්චි තෙ මධුනා ලාජා ලබ්බතෙ සුසරෙ තව.

කුසලඤ්ඤව මෙ සම්ම අපො සම්ම අනාමයං,
අපො මෙ මධුනා ලාජා ලබ්බතෙ සුවපණ්ණිතං.

කුතො භු සම්ම ආගම්ම කස්ස වා පතීතො භූවං,
තව මෙසි ඉතො පුබ්බෙ දිට්ඨොවා යදිවා සුතොති.

තත්ථ හරිපකකාති හරිතපතනසමානපකක. වෙය්‍යාවච්චනති එති සම්මාති වුතො ආගන්තො අලෙක නිසිතං සම්ම අඤ්ඤෙන මනුස්ස භූතෙන කාතුං අසකකුණෙය්‍යං මමෙකං කායවෙය්‍යාවරිකං කරොතිති ආහ. කිං කරොමි දෙවොතිව වුතො සම්ම කෙවට්ටමුහමණස්ස දුතෙය්‍යනාගතකාරණං ථපෙතො රජානඤ්ඤි කෙවට්ටඤ්ඤි අඤ්ඤෙන ජාතනති උභොව රඤ්ඤෙව සයනගබ්බෙ නිසිතො මනනසිංසු. තස්ස පන අත්ථි පඤ්චාලරජස්ස සාලිකා සයනපාලිකා සා කිර තං රහස්සං ජානාති තිං එත්ථ ගන්තො තාය සද්ධිං මෙට්ඨනපටිසංසුතං විස්සාසං කතො තෙසං රහස්සං තං පන්ථරෙන පුච්ඡස්ස තං සාලිකං පටිච්ඡන්තො පදෙසෙ යථා තං කොචි නජානාති එවං පුච්ඡ. සවෙති හෙ කොචි සද්දං සුණාති ජීවිතං තෙ නජී. නසමං පටිච්ඡන්තට්ඨානෙ සණ්ණිකං පුච්ඡාති. සා තෙසං සබ්බනති සා තෙසං රඤ්ඤෙව කොසියගොතනස්සව කෙවට්ටස්සාති මිත්තමපි ජානාතං සබ්බං තං රහස්සං ජානාති. ආමො නීති හිකිනවෙ සො සුවපොතකො පණ්ණිතෙන පුරිමනයෙනෙව සකකාරං කතො විස්සට්ඨො ආමොති තස්ස වචනං පටිස්සුතො මහාසතං වජ්ඣතො පදකම්ණං කතො විවට්ඨිතපඤ්ජරෙන නිකම්භිතො වාන වෙගෙන සිවිරට්ඨි අරිට්ඨපුරං තාව ගන්තො තත්ථ පවතති සලල

කෙබඳුවා උතතරපඤ්චාලං සාප්‍රිකාය සනතිකං ගතො, කථනාති සොභී රුජතිවෙසනස්ස කඤ්චනප්‍රිපිකාය නිසිදිතො රුගතිසිතිතං මධුරං රවං රවි. කිං භාරණං ඉමං සද්දං සුඤ්ඤා සාප්‍රිකා පටිච්චං රවිස්සති. තාය සඤ්ඤාය අස්සා සනතිකං ගමිස්සාමිති, සාපි තස්ස සද්දං සුඤ්ඤා රුජ සයනස්ස සනතිකො සුවණ්ණපඤ්ඤරෙ නිසිත්තා සාරත්තවිත්තා හුඤ්ඤා තික්කනතුං විරවි. සො පොකං ගතො, පුතපුතා සද්දං කඤ්ඤා තාය කතසද්දානුසාරෙන කමෙන සිහපඤ්ඤරුමමාරෙ ධුඤ්ඤා පරිස්සායාභාවං ඔලොකොඤ්ඤා තස්සා සනතිකං ගතො, අථ නං සා එහි සමම සුවණ්ණ පඤ්ඤරෙ නිසිදති ආහ, සො ගතො නිසිදි, ආමනාසීති එවං සො ගතො මෙවුනපටිසංයුතතං විස්සාසං ණතතුකාමො හුඤ්ඤා තං ආමනෙනසි, සුඤ්ඤාති කඤ්චනපඤ්ඤරෙ වසනතාය සුඤ්ඤරං, වෙසෙස්සි වෙසසිකෙ වෙසසාපාතිකෙ ඉතිවා සාප්‍රිකා කීර සතුණෙසු වෙසසාපාතිකා තාම තෙන තං එවං ආලපති. නාමාති සුඤ්ඤරෙ තව වදාමි කාවිමි තෙ මධුනා සද්ධං ලාජා ලබ්භතිති පුච්ඡති. ආගමිමාති සමම කුතො ආගතො, තං ඉධ පටිට්ඨාති පුච්ඡති, කායාමාති කෙනවා පෙසිතො තං ඉධාගතොති.

සො තස්සා වචනං සුඤ්ඤා සවාහං මිටිලාතො ආගතොමිති වක්ඛාමි එසා මරමානාපි මයා සද්ධං විස්සාසං ත කරිස්සාති සිවිරට්ඨො ඛො පනස්මි අරිට්ඨපුරං සලලකෙබඳුවා ආගතො, තස්මා මුසාවාදං කඤ්ඤා සිවිරජෙන පෙසිතො හුඤ්ඤා තතො ආගතවාටං කප්ථස්සාමිති විනෙතො ආහ.

අහොසිං සිවිරුජස්ස පාසාදෙ සග්ගපාලකො,
තතො සො ධම්මිකො රජා ඛද්දො මොවෙසි ඛක්ඛිනාති.

තත්ථ ඛද්දොති අතතතො ධම්මිකතාය සබ්බෙ ඛද්ධකෙ ඛක්ඛිනා මොවෙසි. එවං මොවෙනො, මං සද්දගිතො මුඤ්ඤාට නනති ආහ. සොහං විචට්ඨසුවණ්ණපඤ්ඤරා නික්කමිතො ඛතිපාසාදෙ යථිච්ඡාමි තත්ථ ගොචරං ගතො, සුවණ්ණපඤ්ඤරෙයෙව වසාමි. යථා තං එවං තිච්චකාලං පඤ්ඤරෙ එව අච්ඡාමිති. අථස්ස සා අතතතො අත්ථාය සුවණ්ණතට්ඨකෙ ධුඤ්ඤා මධුලාජෙව මධුදකඤ්ඤා දඤ්ඤා සමම තො දුරතො ආගතො කෙනතෙත්ත ඉධාගතොසිති පුච්ඡි. සො තස්සා වචනං සුඤ්ඤා රහස්සං සොභුකාමො මුසාවාදං කඤ්ඤා ආහ.

තස්ස මෙකා දුතියාසි සාප්‍රිකා මඤ්ඤාහංකා,
තං තත්ථ අවධි සෙනො පෙකිතො සුඤ්ඤරෙ මමනති.

තත්ථ නස්සමෙකාති තස්ස මය්‍යං එකා. දුතියාසිති පුරුණදුතියිකා අහොසි. අථ නං සා පුච්ඡි කථං පන තෙ හරියං සෙනො වසීති. සො තස්සා ආවික්කනො සුඤ්ඤාහද්ද එකදිවසං අමානං රුජා උදකකිලං ගච්ඡෙනො මමපි පකෙකාසි. අහං හරියං ආදාය තෙන සද්ධං ගතො, කිලිඤ්ඤා සායණසමයෙ තෙනෙව සද්ධං පච්චාගතො රඤ්ඤා සද්ධං යෙව පාසාදමාරුග්ග සරීරං සුක්ඛාපනත්ථාය හරියං ආදාය සිහපඤ්ඤ

රෙන නිකම්මිත්වා කුටාගාරකුට්ඨියං නිසිදිං, තස්මිං බණේ එතො
සෙනො කුටාගාරං නිකම්මෙනො අලෙහ ගණ්ඨිකං පකඛ්ඤ්ඤි, අහං
මරණභයභිතො වෙගෙන පලායිං, සා පන තද්ධ ගරුභාරං අගොයි.
තස්මා සා වෙගෙන පලායිකං නාසකම්, අථ සො මය්හං පස්සන්තස්සෙව
තං මාරෙත්වා ආදාය ගතො, අථ මං තස්සා සොකෙන රෙදමානං
දිස්වා අමහාකං රුජා කිං සමම රෙදසිති පුට්ඨිත්වා තමත්ථං සුත්වා අලං
සමම මා රෙදි අසුඤ්ඤං හරියං පරියෙසාති වත්වා කිං දෙව අසුඤ්ඤ
අනාචාරාය දුස්සිලාය ආනිතායපි වරං එකකෙනෙව වරිතුනති වුතෙන
සමම අහං එකං සකුණ්ඨිකං සීලාචාරසම්පන්නං පස්සාමි, තව හරියාය
සදිසමෙව චූළනිරුජස්ස හි සයනපාලිකා සාලිකා එවරුපා තිං තත්ථ
ගනත්වා තස්සා මනං පුට්ඨිත්වා ඔකාසං කාරෙත්වා සවෙ තෙ රුවචති
ආගනත්වා අමහාකං ආවිකම්, අථ අහං වා දෙවී වා ගනත්වා මහනොත
පරිභාරෙන තං ආනෙස්සාමාති වත්වා මං ඉධ පතිණි, තෙනමහි කාරණේ
නාගනොති වත්වා ආග.

තස්සා කාමා හි සමමතො ආගතොසම් තවනතිකෙ,
සවෙ කරෙය්සාසි ඔකාසං උභයොව වසාමසෙති.

සා තස්ස වචනං සුත්වා සොමනස්ස පටන්තා අගොයි, අතතො
පන භාවං අජාතාපෙත්වා අතිච්ඡමානාවිය ආග.

සුචොව සුචිං කාමෙය්ස සාලිකො පන සාලිකං,
සුචස්ස සාලිකායව සංවාසො ගොති කිදිසොති.

තත්ථ සුචොවාති සමම සුචපණ්ණිත සුචොව සුචිං කාමෙය්ස,
කිදිසොති අසමානජාතිකානං සංවාසොනාම කිදිසො ගොති සුචොති
සමානජාතිකං සුචිං දිස්වා විරසඤ්ඤාමපි සාලිකං ජනිස්සති සො පිය
විප්පයොගො මහතො දුක්ඛාය භවිස්සති අසමානජාතිකානං සංවාසො
නාම න සමෙතිති.

ඉතරෙ තං සුත්වා අයං මං න පටිකම්පති, පරිහාරමෙව කරෙති,
අද්ධා මං ඉච්ඡස්සති, නානාවිධාති තං උපමාති සද්දහාපෙස්සාමිති
විනොතවා ආග.

යං යං කාමී කාමයති අපි චණ්ඩාලිකාමපි,
සබ්බෙහි සදිසො ගොති තත්ථ කාමෙ අසාදිසොති.

තත්ථ චණ්ඩාලිකාමපිති චණ්ඩාලිකං අපි, සදිසොති විතසදිස
තාය සබ්බෙසං සංවාසො සදිසොව ගොති භ්ගාමෙති කාමස්මිංහි විතත
මෙව පමාණං න පන ජාතීති.

එවං පන වත්වා මනුස්සෙසු නානාජාතිපමාණභාවදස්සනත්ථං අත්ථං
ආහරිත්වා දස්සෙනො අනන්තරං ගාථමාග.

අත්ථි ජලබාවතී නාම මාතා සිබ්බස්ස රුජ්නො,
සා හරියා වාසුදෙවස්ස කණ්ඨස්ස මගෙසි පියාති.

තත්ථ ජම්බාවතීති සිවිරඤ්ඤ මාතා ජම්බාවතී නාම වණ්ඤාලී
අහොසි. සා කණ්ඨායනගොතනස්ස දසභාතිකානං ජෙට්ඨකස්ස වාසු
දෙවස්ස පියා මහෙසි අහොසි. සො කිරිනදිවසං ආරවතීතො
තිකමිත්ථා උග්ගානං ගව්න්තො වණ්ඤාලගාමිනො කෙනවිදෙව
කරඤ්ඤොන නගරං පටිසන්ති. එකං එකමනෙත සීතං අභිරුපං
කුමාරිකං දිස්වා පටිබඳ්ඛිතො හුත්වා කිංජාතිකාති පුච්ඡාපෙත්වා
වණ්ඤාලජාතිකාති සුත්වා පටිබඳ්ඛිතතතාය විපට්ඨසාරි හුත්වා සය්‍යා
මිකභාවං පුච්ඡාපෙත්වා අස්සාමිකාති සුත්වා නං ආදාය තතොව
තිවතතිත්වා තිවෙසනං තෙත්වා රකතරුසිමති ධූපෙත්වා අඤ්ඤාමහෙසිං
අකාසි. සා සිචිං නාම පුත්තං විජායි. සො පිභු අවචෙයෙන බාරණසියං
රජ්ජං කාරෙයි. තං සකායෙතං වුත්තං.

ඉති සො ඉදං උද්ගරණං ආහරිත්වා එවරුපොපි නාම ඛත්තියොව
වණ්ඤාලියා සද්ධිං වාසං කපෙපයි. අමෙතස්ස තීරච්ඡානගතෙස්ස කිං
වත්තබ්බං අඤ්ඤාමඤ්ඤසංවාසරොවනඤ්ඤෙව පමාණන්ති වත්වා අප
රජ්ජං උද්ගරණං ආහරන්තො ආහ.

රජාවති කිම්පුරිසි සාපි වච්ඡං අකාමයි,
මනුස්සො මිගියා සද්ධිං නත්ථි කාමෙ අසාදිසොති.

තත්ථ චම්පන්ති එවංනාමකං තාපසං. කථං පත සා තං කාමසීති,
අතිතස්මිං හි එකො බ්‍රාහ්මණො කාමෙ ආදීනවං දිස්වා මහනතං යසං
පහාය ඉසිපබ්බජ්ජං පබ්බජිත්වා හිමවනෙත පණණසාලං මාපෙත්වා වසී.
තස්ස පණණසාලතො අවිදුරෙ එකියා ගුහාය බහු කිත්තරා සන්ති.
තණ්ඨකො මකකට්ඨො වසති. සො ජාලං විනෙත්වා තෙසං සීසං තීරිදිත්වා
ලොභිතං පිවති. කිත්තරු නාම දුබ්බලා හොන්ති භීරුජාතිකා සොපි
මකකට්ඨො මහා අතිවිසාලො. තෙනස්ස කිසිදු කාතුං අසකෙකානතා
තං තාපසං උපසඬකමිත්වා කතපටිසන්ථාරු ආගමණකාරණං පුට්ඨා දෙව
එකො නො මකකට්ඨො ජීවිතං හරති. අඤ්ඤං පටිසරණං නපසස්සාම
තං මාරෙත්වා අමහාකං සොජ්ඣ්භාවං කරෙතිති. තාපසො අපෙපථ න
මාදිසා පාණාතිපාතං කරෙන්නති අපසාදෙසි. තෙස්ස රජාවතීනාම
කිත්තරී අස්සාමිකා අහොසි. තෙ තං අලඬකරිත්වා තාපසස්ස සන්තිකං
තෙත්වා දෙව අයං තෙ පාදපරිවාරිකාගොඤ්ඤා අමහාකං පච්චාමිත්තං
වධෙහිති ආහංසු. තාපසො තං දිස්වා පටිබඳ්ඛිතො හුත්වා තාය
සද්ධිං සංවාසං කපෙපත්වා ගුහාආරෙ ධූපා ගොවරුය තිකමිත්තං
මකකට්ඨං මුග්ගරොන පොඤ්ඤා ජීවිතකලයං පාපෙයි. සො තාග්
සද්ධිං සමග්ගවාසං වසන්තො පුත්තධිතාති වඩිතිත්වා තණ්ඨෙව කාලමිකාසී.
එවං සා තං කාමෙයි. සුවපොතකො ඉදං උද්ගරණං ආහරිත්වා චම්ප
තාපසො තාම මනුස්සො හුත්වා තීරච්ඡානගතාය කිත්තරියා සද්ධිං
සංවාසං කපෙපයි කිම්බහ පත මයං මයංහි උහො පකිත්තොව
තීරච්ඡානගතාවාති දීපෙනො මනුස්සො මිගියා සද්ධිං නති ආහ. එවං
මනුස්සා තීරච්ඡානගතාති සද්ධිං සංවසන්තො පුත්තධිතාති වඩිතිත්වා සං
විජ්ජති. නත්ථි කාමෙ අසාදිසො විත්තමෙවෙත්ථ පමාණන්ති.

සා තස්ස වචනං සුඤ්ඤා සාමි විතතං නාම සබ්බකාලෙ එකසද්දසං
න හොති පියවිප්පයොගං භාගාමිනි ආහ. සො පණ්ණිනො ඉප්පිමායාසු
කුසලො තෙන නං විමංසනො පුත ගාථමාහ.

හඤ්ඤ බොහං ගමිස්සාමි සාළිකෙ මඤ්ජුභාණිකෙ,
පච්චකඛානුපදං හෙතං අතිමඤ්ඤාසි නුත මහති.

තත්ථ පච්චකඛානුපදං හෙතනති යං තිං වදාසි සබ්බමෙතං
පච්චකඛානසං අනුපදං පච්චකඛානකාරණං පච්චකඛාන නොධ්මාසො
පනෙස. අතිමඤ්ඤාසි නුතමනති නුත මං ඉවත්ති අයනති තිං අතිකක
මිඤ්ඤා මඤ්ඤාසි. න මග්ගං සාරං ජානාසි. අහං රුජ්ජුජ්ජනො න මග්ගං
භරියා දුලලභා අඤ්ඤං භරියං පරියෙසිස්සාමිති.

සා ගමිස්සාමිති තස්ස වචනං සුඤ්ඤාව භිජ්ජමානහදයා විය තස්ස
සහදස්සනෙනෙව උප්පන්නාය කාමරතියා අනුබ්බන්ධානාවිය සුඤ්ඤා
දියධ්මං ගාථමාහ.

ත සිරි තරමානස්ස මාසිර සුවපණ්ණිත,
ඉධෙව තාව අව්ඡ්ඤ්ඤා යාව රුජානං දකඛසි
සොස්සසි සද්දං මුතිබ්බානං ආනුභාවඤ්ඤා රුජ්ජනොති.

තත්ථ . න සිරිති සමම සුවපණ්ණිත අතරමානස්ස සිරි හොති තර
මානෙත කතං කමමං න සොහති. සරවාසො නාමෙස ගරුකො
විනෙතඤ්ඤා කතතබ්බො ඉධෙව තාව අව්ඡ්ඤ්ඤා යාව මහජනන යසෙන
සමනනාගතං අමහාකං රුජානං පසයිස්සසි. සොස්සසිති සායණන
සමයෙ කිත්තරිසමානලීලානාහි උත්තමරුපධරුති නාරිති වජ්ජමානානං
මුතිබ්බානං අඤ්ඤාසඤ්ඤා නව්වතිතවාදිතානං සද්දං සුඤ්ඤාසි.
රඤ්ඤා ව ආනුභාවං මහනතං සිරිසොහග්ගා පසයි. සමම කිං තිං
තුරිකොසි ලෙසමපි නජානාසි අව්ඡ්ඤ්ඤා යාව පච්ජා ජාතිස්සාමාති.

අථ තෙ සායණනසමනනරෙ මෙජ්ජනසංවාසං කරිංසු. සමග්ගා
සමෙවාදමානා පියසංවාසා අහෙසුං. අථ නං සුවපොතකො තදුනෙසා
මග්ගං රහස්සං තිගුතිස්සති ඉදාති තං පුච්ඡන්තා ගතතුං වච්චතිති
විනෙතඤ්ඤා සාළියෙති ආහ. කිං සාමිති. කිඤ්ඤි තෙ වතතුකාමොචති
වදාමි තතති. වදාසාමිති. හොතු අමහාකං අජ්ජ මඛගලදිවසො අඤ්ඤාසමිං
දිවසෙ ජාතිස්සාමිති. සවෙ මඛගලපටිසංයුතතං කපෙති නොවෙ මා
කපෙති සාමිති. මඛගලකථා තාව එසාති තෙනති කපෙතිති. සවෙ සොතු
කාමා භවිස්සසි කපෙස්සාමි තෙති වන්තා තං රහස්සං පුච්ඡන්තො
දියධ්මං ගාථමාහ.

යො නු බො යං තිබ්බො සද්දෙ තිරොජනපදෙ සුතො
ධිතා පඤ්ඤාලරුජස්ස මසධි විය වණ්ණෙනි,
තං දස්සති විදෙහානං සො විවාහො භවිස්සති.

තසානෙතො යො භු ඛො අයං සද්දෙ තිබ්බො මහා තිරෙජනපදෙ සුතො පරරට්ඨස්ස පරජනපදෙ සු විසසුතො පඤ්ඤාතො පඤ්චො කිනති ඩිතා පඤ්චාලරජස්ස මසධිතාරකාව විරෙවමානා තාය එව සමානවණ්ණෙනි අපි තං සො වෙදෙහානං දස්සති සො විවාහො හවිස්සති යො සො එවං පඤ්චො සද්දෙ අහං තං සුඤ්ඤා විනොතසිං අයං කුමාරිකා උත්තමරූපධරා වෙදෙහරජා චූළතිරිඤ්ඤා පටිසන්තු අඤ්ඤා ඛුසු රජානො චුහමදත්තස්ස වසවතතිනො තෙසං අදන්තා කිං කාරණං වෙදෙහස්ස ධිතරං දෙතිති.

සා තස්ස වචනං සුඤ්ඤා එවමාහ සාමි කිං කාරණං මඛගලද්වසෙ අවමඛගලං කපේසිති. අහං මඛගලනති කපේමි තං අවමඛගලනති වදාමි. කිනත්ත ඛො එතන්ති. සාමි අමිත්තානම්පි තෙ එවරූපා මඛගල කිරියා මා හොතුති. කපේති තාව හද්දෙති. සාමි න සක්කා කපේතුනති. හද්දෙ තයා විදිතරහස්සං මම අකථනකාලතො පටිඨාය නපි නාම අමානං සමග්ගවාසොති. සා තෙන නිපට්ඨියමානා තෙනති සාමි සුඤ්ඤාතිති වත්තා ගාථමාහ.

තෙදිසො තෙ අමිත්තානං විවාහො හොතු මාසිර,
යථා පඤ්චාලරජස්ස වෙදෙහෙන හවිස්සතිති.

ඉමං ගාථං වත්තා පුත තෙන හද්දෙ කස්මා එවරූපං කථං කපේසිති චුතො තෙනති සුඤ්ඤා එවං දෙසං කපේස්සාමිති වත්තා ඉතරං ගාථමාහ.

ආනතිනාන වෙදෙහං පඤ්චාලානං රපේසහො,
තතො නං සාතසිස්සති නාස්ස සක්කි හවිස්සතිති.

තඤ්ඤා නං සාතසිස්සතිති යද්ද සො ඉමං නගරං ආගතො හවිස්සති තද්ද තෙන සද්ධිං සක්කිතාවං මිත්තධම්මං න කරිස්සති දවස්මපියං ධිතරං තදස්සති. එකො කිරස්ස අඤ්ඤාමානං සාසකො මහොසධිපණ්ණිනොනාම අපි තෙන සද්ධිං සාතෙස්සති තෙ උභොපි ආතෙඤ්ඤා ජයපාණං පිටිස්සාමාති කෙවට්ටො රඤ්ඤා සද්ධිං මනෙත්තො තං ගණ්ණිතො ආගන්තුං ගතොති.

එවං සා ගුණමත්තං තිස්සෙසං කත්වා සුවපණ්ණිතස්ස කපේසි. සො තං සුඤ්ඤා පණ්ණිතො අවරියකෙවට්ටො උපායකුසලො අනච්ඡ රියං තස්ස රඤ්ඤා එවරූපෙන උපායෙන සාතනනති කෙවට්ටං වණ්ණෙන ඵලවරූපෙන අවමඛගලෙන අමානං කො අතො වුණ්ණි ගුණා සයාති ආගමණ්ණකම්මස්ස නිපථනතිං ඤාත්වා තං රතතිං තාය සද්ධිං වසිත්වා හද්දෙ අහං සිවිරට්ඨං ගන්ත්වා මනාපාය හරියාය ලද්ධතාවං සිවිරඤ්ඤා ආරොවෙස්සාමිති අත්තනො ගමණං අනුජානාපෙත්තුංආහ.

හද්ද ඛො මං අනුජානාති රතතියො සත්තමත්තතියො
යාපාහං සිවිරජස්ස ආරොවෙමි මහෙසිනො,
ලද්ධාව මෙ ආවසපො සාද්ධියාය උපනතිකනති.

තථ මහෙසිනොති මහෙසියා. ආවසෙය්වාති වසනට්ඨානං. උපනති ඝනනති අප් නෙ එථ තස්සා සනතිකං ගච්ඡාමාති වත්ථා අට්ඨමෙ දිවසෙ ඉධානෙත්වා මහනොතන පරිහාරෙන තං ගහෙත්වා ගමස්සාමි යාවමමා ගමණං තාව මා උක්කමුණිති.

තා සුත්වා සාලිකා තෙන සද්ධිං විශොගං අනිවර්තානාපි තස්ස වචනං පටික්ඛිපිත්වා අසකෙකානති අනන්තරං ගාථමාහ.

හද්ද ඛො තං අනුජානාමි රතතිශ්‍යො සත්තමතතිශ්‍යො
සවෙ තිං සත්තරතෙනන නාගච්ඡි මමනතිකෙ,
මඤ්ඤ ඔක්කනත්තසත්තං මං මිතාය ආගමිස්සයිති.

තථ මඤ්ඤ ඔක්කනත්තසත්තං මනති එවං සනොත අහං අපගත ජිවිතං මතං සලුකෙබමි. සො තිං අට්ඨමෙ දිවසෙ අනාගච්ඡනොතා මසි මතාය ආගමිස්සයි. තස්මා මා පපඤ්චිමාසිති.

ඉතරොපි හදෙදු කිං වදෙසි මස්සමපි අට්ඨමෙ දිවසෙ තං අපස්සනත්තස්ස කුතො ජිවිතනති වාචාය ටත්ථා හදශෙන පන ජිව වා තිං මර වා කිං තයා මස්සනති විනොත්වා උට්ඨාය ථොකං සිවිරට්ඨාති මුඛං ගන්ත්වා තිවතතිත්වා මිටිලං ගන්ත්වා පණ්ණිතස්ස අංසකුටෙ ඔතරිත්වා මහාසතෙනන උපරි පාසාදං ආරුපෙත්වා පුට්ඨා සබ්බං තං පචතතිං ආරුපෙයි. සොපිස්ස පුරිමනශෙනෙව සබ්බං සක්කාරමකාසි.

තමඤ්ථං පකාසෙතොතා සත්ථා ආහ.

තතොව ඛො සො ගන්ත්වාන මාසිරු සුවපණ්ණිතො,
මහොසධස්ස අක්කාසි සාලියා වචනං ඉදනති.

තථ සාලියා ඔමනිතති ඉදං සාලිකාය වචනනති සබ්බං විත්ථාරෙන අක්කාසි.

තං සුත්වා මහාසතොතා විනොතයි. රුජා මම අනිවර්තායාපි ගමිස්සති. ගන්ත්වා මහාවිතාසං පාපුණ්ණිස්සති. අප් මස්සං එවරුපස්ස යසද්දයකස්ස රඤ්ඤ වචනං හදශෙ කත්වා තස්ස සඬගහං න අක්කාසිති ගරහා උපපජ්ඣති. මාදිසෙව පණ්ණිතෙ විජ්ජමානෙ කිං කාරණං එස නස්සිස්සති. රඤ්ඤ පුරෙතරං ගන්ත්වා මුලුතිං දිස්වා සුවිහතතං කත්වා වෙදෙහ රඤ්ඤ නිවෙසනනගරං මාපෙත්වා ගාමුතමතතං ජබ්බඋමමස්සං අසිං යොජතිකං මහාඋමමග්ගං කාරෙත්වා මුලුතිරඤ්ඤ ධිතරං අභිසිඤ්චිත්වා අමහාකං රඤ්ඤ පාදපරිවාරිකං කත්වා අට්ඨරුඤ්ඤකාතිණිබලෙසු එකසත්තරුසු පරිවාරෙත්වා සිතෙස්සෙව අමහාකං රුජානං රුහුමුඛතො වතුංචිය මොවෙත්වා ආදාය ආගමණං නාම මම හාරෙති තස්සෙවං විනොතනත්තස්ස සරිරෙ පිති උපපජ්ජි. සො පිතිවෙගෙන උදනං උදනෙනොතො-

යස්සෙව සරෙ භුඤ්ජ්‍යස් හොගං,
තස්සෙව අත්ථං පුරිසො වරෙය්‍යාති.

ඉමං උපග්ගිං ගාථමාහ.

තස්සන්තො: යස්ස රක්ඛෙද්ද සනතිනා පුරිසො මහනතං ඉස්සරියං ලභිතො හොගං භුක්ඛෙද්ද යං අකෙකාසනාසායාපි පරිභාසනාසායාපි ගුලෙ ගහෙතො නිකකඛිස්සායාසාපි තස්සෙව අන්තං හිතං වසිංසිං පණ්ණිතො කායචාරුද්ධි නීතිපි වාරෙහි වරෙය්‍ය නති මිත්තදුභිකමං නාම පණ්ණිතෙන කාතබ්බනති.

සො නභාසිතො අලඛකරිතො මහනෙතන යසෙන රුජකුලං ගතත්වා රුජානං වන්දිතො එකමනතං සීතො ආහ කිං දෙව ගච්ඡියාපෙව උත්තර පඤ්චාලනගරනති. ආම තාත පඤ්චාලවණ්ණිං අලහනාසායාපි මම කිං රජේන් මා මං පරිව්ච්ච මයා සද්ධිංයෙව එහි තන්තො ගතකාරණාපෙව අන්තං නිපථජ්ජියානති ඉප්පිරතනඤ්ච ලවණ්ණි රක්ඛෙද්දව මෙ සද්ධිං මෙතති පතිට්ඨතිස්සානිති. අප් නං පණ්ණිතො තෙනති දෙව අහං පුරෙ තරං ගතත්වා තුමහාකං නිවෙසනාති මාපෙමි. තුමෙහ මයා පතිත සාසනෙන ආගච්ඡෙය්‍යාපාති වදනො දො ගාථා අහාසි.

ගතුහං ගච්ඡාමි පුරෙ ජනිතු
පඤ්චාලරුජස්ස පුරං සුරමමං,
නිවෙසනාති මාපෙතුං වෙදෙහස්ස යසසසිනො.

නිවෙසනාති මාපෙතො වෙදෙහස්ස යසසසිනො,
යදු තෙ පතිණෙය්‍යාමි තදු එය්‍යාසි බතතියාති.

තන්තං වෙදෙහස්සාති විදෙහරුජස්ස. එසොසිති ආගච්ඡෙය්‍යාසි. තං සුතො රුජා න කීර මං පණ්ණිතො පරිව්ච්චනිති ගට්ඨතුට්ඨො හුතො ආහ තාත තව පුරතො ගච්ඡන්තස්ස කිං ලඤ්චං වට්ඨනීති. බලවාහනං දෙවනී, යතතං ඉච්ඡසි තතතං ගණ්හ තාතාති, වතතාරි බනිතා ගාරුති විවරුපෙතො වොරුතං සඛිබලිකබනිතාති හිතුපෙතො තෙපි මයා සද්ධිං පෙසෙහි දෙවනී. යථාරුචං කරොති තාතාති, මහාසනො බනිතාගාරුති විවරුපෙතො සුරෙ මහායොධෙ ගතට්ඨානෙ කමමං නිපථාදෙතුං සමන්තං නිගරුපෙතො මං උපට්ඨගථාති වතො තෙසං සක්කාරං කාරෙතො විසික්කිකමමාරවමකාරවිතතකාරුද්ධිතානාසිපප කුසලෙ අට්ඨාරස සෙනියො ආද්‍ය වාසිථරසුකුඤ්ඤලබ්භිතති ආදීනි බහුති උපකරණාති ගාහාපෙතො මහාබලපරිවුතො නගරු නිකමි.

තමන්තං පකාසෙනො සන්තං ආහ.

තතොව පායාසි පුරෙ මහොසධො
පඤ්චාලරුජස්ස පුරං සුරමමං,
නිවෙසනාති මාපෙතුං වෙදෙහස්ස යසසසිනොති.

මහාසනො ගච්ඡෙනො යොජනෙයොජනනතරෙ එකෙකං ගාමං නිවෙසෙතො එකෙකං අමට්ඨං තුමෙහ රක්ඛෙද්ද පඤ්චාලවණ්ණිං ගහෙතො නිවහනනාලෙ ගජිඅස්සරපෙ කපෙතො රුජානං ආද්‍ය පච්චාමිතෙන පටිබාහනතො බිප්පං මිට්ඨං පාපෙය්‍යාපාති වතො ධුපෙසි,

ගඹනාතිරං පන පඤ්ඤා ආනන්දකුමාරං නාම පසේකාසාපෙඤ්ඤා ආනන්ද
 ඤාං තිණි වඩ්ඪකිසසාති ආදය උග්ගභිතං ගන්තවා සාරදුරුති ගාතා
 පෙඤ්ඤා තිසතමත්තා නාමා මාපෙඤ්ඤා නගරස්සන්දාය තත්ථෙව දණ්ඨ
 සමාහරෙ තච්ඡාපෙඤ්ඤා සලලනුකානං දුරුතං නාමාය පුරුපෙඤ්ඤා ඛිප්පං
 ආගච්ඡති පෙසෙසි, සයං පන නාමාය පාරගභිතං ගන්තවා ඔතිණ්ණට්ඨා
 නතො පට්ඨාය පදසක්ඛදාය එව ගණෙතවා ඉදං අඩ්ඨයොජනට්ඨානං
 එන්ධ මහාඋම්මගොහා හවිස්සති, ඉමස්මිං ණානෙ අමහාකං රඤ්ඤා
 නිවෙසනනගරං හවිස්සති, ඉතො පට්ඨාය යාව රුජගෙහා ගාමුත්තො
 ජබ්බඋම්මගොහා හවිස්සතිති පරිච්ඡිද්දිතා නගරං පාපිසි, මුලනිරුජා
 බොධිසත්තස්ස ආගමණං පුඤ්ඤා ඉදං මෙ මනොරථො පූරිස්සති, පච්චා
 මිත්තානං පිට්ඨිං පසිසිස්සාමි ඉමස්මිං පන ආගතො වෙදෙහොපි
 න විරස්සෙව ආගමිස්සති, අථ නෙ උහොපි මාරෙතා ජම්බුදීපෙ එක
 රජං කිරිස්සාමිති පරමතුට්ඨිපපතො අහොසි, සකලනගරං සංමුභි
 එස කිර මහොසධිපණ්ණිතො ඉමිනා කිර එකසතරුජානො ලෙඛ්ඛිනා
 කාකා විස පලාපිතාති, මහාසතො නාගරෙස්ස අත්තනො රුප
 සමපතතිං සමපස්සන්තොස්ස යෙව රුජආරං ගන්තවා රථා ඔරුක්ක
 රුජානං පටිවෙදෙතා එතුති මුත්තො පටිසිතා රුජානං වද්දිතා එක
 මත්තො අට්ඨාසි,

අථ නං රුජා පටිසන්තාරං කතවා පුච්ඡි තාත රුජා කද ආග
 මිස්සතිති, මයා පෙසිතකාලෙ දෙව්නි, ඤාං පන කිමන්දාය ආගතොසිති,
 අමහාකං රඤ්ඤා නිවෙසනං මාපෙඤ්ඤා දෙව්නි, සාධු තාතාති, අථස්ස
 සෙනාය පරිබ්බයං දුපෙඤ්ඤා මහාසත්තස්ස මහත්තං සකකාරං කාර
 පෙඤ්ඤා නිවාසගෙහං දුපෙඤ්ඤා තාත යාව තෙ රුජා ආගච්ඡති තාව
 අනුකක්ඛණ්ඨමානො අමහාකමපි කාතබ්බසුත්තකං කරෙන්නොව වස
 තාතාති ආහ, සොව කිර රුජනිවෙසනං අභිරුහන්නොව සොපාන පාද
 මූලෙ ණාතා ඉධ ජබ්බඋම්මගඤ්ඤාරං හවිස්සතිති සලලකෙබ්බි, අථස්ස
 එතදහොසි රුජා අමහාකමපි කත්තබ්බසුත්තකං කරෙතිති වදති,
 උම්මගොහ බ්බද්දාමානෙ යථා ඉමං සොපානං න ඔසකකති තථා කාතුං
 වට්ටතිති වින්තොතා අථ රුජානං එවමාහ, දෙව අහං පටිසන්නොව
 සොපානපාදමූලෙ ණාතා නවකමමං ඔලොකෙන්නො මහාසොපානෙ
 දෙසං පසිසිං, සචෙ වො රුච්චති අහං දුරුති ලහන්නො මනාපං කතා
 අන්තරෙය්සති, සාධු තාත අන්තරුති, සො ඉධ උම්මගඤ්ඤාරං හවිස්ස
 තිති සාධුකං සලලකෙබ්බිතා තං සොපානං හරිතා යන්ධ උම්මගඤ්ඤාරං
 හවිස්සති තන්ධ පංසුතො අපතනන්දාය එලකසන්තාරං කාරෙතා
 යථා න ඔකකමති එවං නිවචලං කතා සොපානං අන්තරි, රුජා තං
 අත්තාරං අජානන්නො මම සින්නෙහෙත කරෙතිති මඤ්ඤි, එවං තං
 දිවසං නවකමමඤ්ඤා විතිනාමෙතා පුත්ත දිවසෙ රුජානං ආහ දෙව
 සචෙ අමහාකං රඤ්ඤා වසතට්ඨානං ජානෙය්සාම මනාපං කතා පටි
 ජග්ගෙය්සාමාති, සාධු පණ්ණිත ණපෙඤ්ඤා මම නිවෙසනං සකලනගරෙ යං
 නිවෙසනං ඉච්ඡාසි තං ගණ්ණාති, මහාරුජ මයං ආගන්තුකා තුමහාකං

බහු වලලහා යොධා තෙ අත්තනො ගෙහෙසු ගග්ගමානෙසු අවෙහති සද්ධිං කලහං කාරියානති තෙති සද්ධිං මයං කිං කාරියාමාති, පණ්ණිත තෙසං වචනං මා ගණ්හ. නව රුච්චිනට්ඨානමෙව ගණ්හාතිති, දෙව පුත්තපුත්ත තෙ අගනත්තා නුමහාකං කපේය්සානති තෙත නුමහාකං විත්තපුබං න හවිස්සති සවෙ පන ඉවෙජ්ජයාථ යාව මයං නිවෙසනාති ගණ්හාමි නාව අවහාකංගෙව මනුසො දෙවාරිතා අයසු තතො ආරං අලභිතා ගමියානති එවං සනෙත අවහාකමපි නුමහාකමපි විත්තපුබා හවිස්සතිති. රුජා සාමුති සමපට්ඨති. මහාසනෙතා සොපානපාදමුලෙ සොපානසිසෙ මහාආරොති සබ්බත්ථ අත්තනො මනුසොගෙව යථෙසි කසොපි පටිසිතුං මා අදත්ථාති.

අථ රඤ්ඤා මාතු නිවෙසනං ගනත්තා භික්ඛාකාරං දසෙය්සාති මනුසො අණ්ඨපෙසි. තෙ ආරකොට්ඨකාලිඤ්ඤො පට්ඨාය ඉට්ඨිතාව මත්තිතාව අපනෙතුං අරතිංසු. රුජමාතා තං පවත්ති, සුත්තා අගනත්තා කියා තාතා මම ගෙහං භික්ඛාති අහ. මහොසධපණ්ණිතො භික්ඛපෙත්වා අත්තනො රඤ්ඤා නිවෙසනං කාරෙතුකාමොති. යදි එවං ඉධෙව වසථාති, අමහාකං රඤ්ඤා මහත්තං බලවාහනං ඉදං නප්පහොති. අඤ්ඤා මහත්තං කාරෙය්සාමාති. නුමෙහ මං න ජානාථ අහං රුජමාතා ඉදති පුත්තසො සනතිතං ගනත්තා ජාතිසොමිති. මයං රඤ්ඤා වචනෙ තෙව භික්ඛුම සනෙතානති වාරෙහිති. සා කුජ්ඣිතා ඉදති වො කත්තබ්බං ජාතිසොමිති රුජආරං අගමාසි. අථ නං මාපටිසිති වාරසිංසු අහං රුජමාතා තාතාති. මයං තං ජානාම මයං රඤ්ඤා කසොපි පවෙ සනං මාදදිත්ථාති අණ්ඨත්තා ගච්ඡි තිත්ති. සා ගහෙතබ්බගහණං අපසොනති නිවත්තිතා අත්තනො නිවෙසනං ඔලොකෙනති අට්ඨාසි. අථ නං එසො කිං ඉධ කරෙසි ගච්ඡි ත ගච්ඡිසිති උට්ඨාය ගීවාය ගහෙත්තා භුමියං පාතෙසි. සා විනෙතෙසි. අභා රඤ්ඤා අණ්ඨත්තා හවිස්සති. ඉතරථා එවං කාතුං න සකම්මානති පණ්ණිතසො ව සනතිතං ගමියාමිති ගනත්තා තාත මහොසධ කසමා නිවෙසනං භික්ඛපෙතිති අහ. සො තාය සද්ධිං න කපෙසි. සනතිතෙ ධීතපුරිසො පනසො දෙවි කිං කපෙ සිති වත්තා තාත පණ්ණිතො කසමා ගෙහං භික්ඛපෙතිති. වෙදෙහරඤ්ඤා වසතට්ඨානං කාතුනති. කිං තාත එවං මහත්ත නගරෙ අඤ්ඤත්ථ නිවාසට්ඨානං න ලබ්භාතිති මඤ්ඤති. ඉදං සතසහසං ලඤ්ඤං ගහෙත්තා අඤ්ඤත්ථ කාරෙතුති. සාමු දෙවි නුමහාකං ගෙහං විසොජ්ජාපෙය්සාම. ලඤ්ඤා ගතිතහාවං පන මා කසොපි කපෙය්සාථ මා නො අඤ්ඤාපි ලඤ්ඤං දත්තා ගෙනාති විසොජ්ජාපෙතුකාමා අයසු තති. තාත රඤ්ඤාමාතා ලඤ්ඤාමදසිති මග්ගමපි ලජ්ජනකමෙව තං න කසොපි කපෙය්සාමිති. සො සාමුති තසො සනතිතා සතසහසං ගහෙත්තා ගෙහං විසොජ්ජාපෙතුකාමා කෙවට්ටිය ගෙහං අගමාසි. සො රුජආරං ගනත්තා වෙඨපෙසිකාති පිට්ඨියං වමුප්පාවතං ලභිතා ගහෙතබ්බගහණං අපසොනෙතා සත සහසොමෙව අදසි. එතෙත්තපායෙන සකලනගරෙ ගෙහට්ඨානං ගණ්හ නෙතන ලඤ්ඤං කත්තා ලභි කහාපණ්ණිතඤ්ඤා ව නව කොට්ඨො ජාතා, මහාසනෙතා සකලනගරං විවරිත්තා රුජකුලං අගමාසි.

අඵ නං රුජා පුච්ඡි කිං පණ්ණිත ලභං තෙ වසනට්ඨානනති. මහා රුජ අදෙනතා නාම නඤ්චි අපිච්ච බො පන ගෙගෙසු ගග්ගමානෙසු කීල මනති තෙසං පියවිප්පයොගං කාතුං අමාකමපි අයුතතං බහිනගරෙ ගාමුතමිතතට්ඨානෙ ගමනායව නගරස්සව අනතරෙ අසුකට්ඨානෙ නාම අමාකාං රඤ්ඤා වසනනගරං කාරෙස්සාමාති. රුජා තං සුඤ්ඤා අනෙතා නගරෙ යුජ්ඣිතුමපි දුක්ඛං තෙව සකසෙතා න පරසෙතා ඤාතුං සකකා බහි නගරෙ පන සුඛං යුග්ගං කාතුං තස්මා බහිනගරෙව තෙ කොට්ටඤ්ඤා මාරෙස්සාමාති තුස්සිඤ්ඤා සාධු තාත තයා සලලකඤ්ඤා නෙයෙව කාරෙහිති ආහ. මහාරුජ අහං කාරෙස්සාමි තුමාකං පන මනුස්සෙහි දුරුපණ්ණාදිනමන්දාය අමාකං නවකමට්ට්ඨානං න ගතකමමං ගච්ඡන්තානං හි කලහං කරිස්සන්ති තෙනෙව තුමාකමපි අමාකමපි විතතසුඛං න හවිස්සතිති. සාධු පණ්ණිත තෙන පසෙසන නිස්සඤ්ඤාරං කරෙහිති. දෙව අමාකං හඤ්ච උදකාභිරතා උදකෙයෙව කීලිනති. උදකෙ ආවිලෙ ජාතෙ මහොසධස්ස ආගතකාලතො පට්ඨාය පසනෙතාදකං පාතුං නලහාමාති සවෙ නාගරා කුජ්ඣකති තමපි සහි තබ්බනති. රුජාපිස්ස තුමාකං හඤ්ච විස්සන්දා කීලනතුති වඤ්ඤා නගරෙ හෙරිඤ්ඤාරුපෙසි. යො ඉතො නික්ඛමිඤ්ඤා මහොසධපණ්ණිතස්ස නගර මාපනට්ඨානං ගච්ඡති තස්ස සහස්සං දණ්ණධාති.

මහාසතෙතා රුජානං වඤ්ඤා අතතතො පරිසමාදය නගරා නික්ඛ මිඤ්ඤා යථා පරිච්ඡන්තට්ඨානෙ නගරං මාපෙතුං ආරහි. පාරගමනාය තාව ගග්ගලිගාමං නාම කාරෙඤ්ඤා හඤ්ඤාස්සවාහනඤ්ඤාව ගොබලිවද්දඤ්ඤා තත්ථ ඤාපෙඤ්ඤා නගරකරණං විවාරෙතොතා එතතකා ඉදං කරෙන්නතුති සබ්බකමමාති විහජ්ඤා උමමග්ගෙ කමමං පට්ඨපෙසි. මහාඋමමග්ගඤ්ඤාරං ගමනාතින්දෙ අහොසි. සට්ඨිමතතාති යොධසතාති මහාඋමමග්ගං බණ්ණති. මහතිති වමමමාඵකාදිති පංසුං හරිඤ්ඤා ගමනාය පාතෙතති. පාතිත පාතිතං පංසුං හඤ්ච මග්ගනති. ගමනා ආලුලා සඤ්ඤාති. නගරවාසිතො මහොසධස්ස ආගතකාලතො පට්ඨාය පසන්නං උදකං පාතුං න ලහාම. ගමනා ආලුලාව වහති. කීනනු බො එතතති වදනති. අඵ තෙසං පණ්ණි තස්ස උපනික්ඛිතතකපුරිසා ආරෙවෙනති මහොසධස්ස කිර හඤ්ච උදකං කීලිනතා ගමනාය උදකකඤ්ඤාමං කරෙන්නති තෙනෙසා ආලුලිතා සඤ්ඤාති. බොධිසත්තානං අධිපපායානාම ඉජ්ඣකති. තස්මා උමමග්ගෙ මුලාති වා පාසාණාති වා මරුමොති වා සබ්බෙ භූමියං පටිසිංසු. ජඤ්ඤ මමග්ගස්ස ඤාරං තස්මිං නගරෙ අහොසි. සතතමතතාති පුරිසසතාති ජඤ්ඤමග්ගං බණ්ණති වමමමාඵකාදිති පංසුං හරිඤ්ඤා තස්මිං නගරෙ පාතෙතති පාතිතපාතිතං උදකෙන සනෙතඤ්ඤා පාකාරං විතතති අඤ්ඤා නිවා කමමාති කරෙන්නති මහාඋමමග්ගස්ස පටිසකඤ්ඤාරං නගරෙ අහොසි අට්ඨාරසහජ්ඣබ්බධෙන යන්තාඤ්ඤාරෙන සමන්තාගතං. තං හි එකාය ආණ්ඩා අකකන්තාය පිට්ඨෙති එකාය ආණ්ඩා අකකන්තාය විවරිතති. මහාඋමමග්ගස්ස විසු පසෙසු ඉට්ඨිකාහි විනිඤ්ඤා සුධාකමමං කාරෙසි. මන්දකෙ පදරව්ජන්තං කාරෙඤ්ඤා උලෙලාකං මනතිකාය ලෙපෙඤ්ඤා

සෙතනමමං කාරෙසි. සබ්බානිපෙත්ථ අසීති මහාඥානර්ථි චතුසංකප්පි චූළ ආරුහි අනෙසුං. සබ්බානි යනාසුභතානෙව එකාය ආණ්ඩා අකක නතාය සබ්බානෙව පිටියනති එකාය අකකනතාය විවරියනති. චිත්ත පසෙසු අනෙකසභද්දිපාලයා අනෙසුං. තෙපි යනාසුභතාව එකසමිං විවරියමානෙ සබ්බෙ විවරියනති එකසමිං පිටියමානෙ සබ්බෙ පිටියනති. චිත්ත පසෙසු එකසතානං ඛතතියානං එකසතසයනගබ්බා අනෙසුං. එනෙ කසමිං නානාවණ්ණපච්චන්දණ්ණත්තං එනෙකං මහාසයනං සමුසසිත සෙතච්ඡන්තං එනෙකං සිහාසනං මහාසයනං නිසසාය සීතං එනෙකං මාතුභාමපොත්ථකරූපකං උත්තමරූපධරං හත්තෙත අනාමසිත්වාන මනුස්සරූපකතති න සකකා ඤාතුං අපිච උම්මග්ගස්ස චිත්ත පසෙසු කුසලා විත්තකාර නානපපකාරං විචාතකමමං කරිංසු. යකකවිලාසං සිතෙරූපරිණිසංගරමහාසංගරචතුමහාදීපතිමවනතඅනොතතනමනො සිලාතලච්ඡද්දසුරියවාතුමමහාරජකාදිජකාමසංගාදිවිහතතියො සබ්බා උම්මග්ගෙ දස්සසිංසු. භූමියං රජතපච්චණ්ණවාලිකාං ඔකිරිත්වා උපරි උල්ලොකපද්මානි දස්සෙසුං. උගොසු පසෙසු නානපපකාරෙ ආපණෙපි දස්සසිංසු. තෙසු තෙසු ණානෙසු ගකිදුමපුපද්මානි ඔලලෙකිත්වා සුධම්ම දෙවසභාවිය උම්මග්ගො අලඛකරිංසු. තානිපිබ්බො තිණ්ණි වඩ්ඪකිසතානි තිණ්ණි නාවාසතානි බන්ධිත්වා නිට්ඨිතපරිකමානං දබ්බසමාරාධනං පුරෙත්වා ගබ්බාය ආහරිත්වා පණ්ණිතස්ස ආරෙවෙසුං. තානි සො නගරෙ උපයොගං නෙත්වා මයා ආණ්ඩනදිවසෙ ආගරෙය්‍යාථානි නාවා පටිච්ඡන්තධ්මානෙ ණපාපෙසි. නගරෙ උදකපරිබා අධාරසභත්තො පාකාරෙ ගොපුරධාරාලකො රජනිවෙසනාදීනි නිවෙසනානි හත්ති සාලාදයො පොකුරණ්ණියොති සබ්බමෙව නිට්ඨමගමාසි. ඉති මහා උම්මග්ගො ජඩ්ඝඋම්මග්ගො නගරනති සබ්බමෙතං චතුසි මාසෙහි නිට්ඨිතං. අථ මහාසත්තො චතුමාසචයෙත රඤ්ඤාදාගමණ්ණ්‍යාය දුතං පාඨෙහි.

තමන්ං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

නිවෙසනානි මාපෙත්වා වෙදෙහස්ස යසසිනො,
අථස්ස පභිණ්ණි දුතං එහිදුති මහාරජ මාපිතං තෙ

නිවෙසනනති.

තත්ථ පභිණ්ණිති පෙසෙසි.

රජා දුතස්ස වචනං සුත්වා තුට්ඨවිතො, මහනෙතන පරිවාරෙන තිකමි.

තමන්ං පකාසෙතො සත්ථා ඉතරං ගාථමාහ.

තතොව රජා පායාසි සෙතාය වතුරඛතියා,
අනන්තවාහනං දට්ඨං ජීතං කම්පිලලියං පුරනති.

තත්ථ අනන්තවාහනනති අපරිමිතඅස්සාදිවාහනං. කම්පිලලියං. පුරනති කම්පිලලරවෙහි මාපිතං නගරං.

සො අනුපුබ්බෙන ගඛයාතීරං පාපුණී. අථ නං මහාසතෙනා
පච්චුග්ගන්තො අත්තනා කත්තගරං පවෙසෙයි. සො තත් පාසාදවර
ගතො නානග්ගරසගොජනං භුංඤ්ඤා පොකං විසුඤ්ඤා සායණන
සමයෙ අත්තනො ආගතභාවං ඤාපෙතුං චූළිතීරඤ්ඤා දූතං පෙනෙයි.

තමත්ථං ආවිකරොතෙනා සත්ථං ආහ.

තතොව ඛො සො ගන්තොන බ්‍රහ්මදත්තස්ස පාතිණී,
ආගතොසම් මහාරුජ තව පාදානි වන්දිතුං.

දදාහිදානි මෙ හරියං නාරිං සබ්බඛගසොභිතිං,
සුවණ්ණෙන පටිච්ඡන්තං දාසිගණපුරකඛතනනි.

තත්ථ චන්දිකුනති වෙදෙහො මහලලුකො චූළිතීරජා තස්ස පුත්ත
මතෙනාපි නහොති. කීලෙසමුවන්නො පන හුන්වා ජාමාතරු නාම
සපුරෙ වන්දියොති විනෙන්තො තස්ස විතතං අනුජාතනො වන්දන
සාසනං පතිණී. දදාහිදානිති අහං තයා ධීතරං දස්සාමිති පකෙකාසා
පිතො තං මෙදානි දෙහිති පතිණී. සුවණ්ණෙන පටිච්ඡන්තනති
සුවණ්ණාලඛකාරපතිමණ්ඩිතං.

චූළිතී දූතස්ස කථං සුන්වා සොමනස්සපාතෙනා ඉදානි මෙ පච්චා
මතෙනා කුතං ගමස්සාති. උභින්නමපි තෙසං සිසානි ඡීන්දිකා ජයපාණං
පිවිසාමාති කොධසොමනස්සං දස්සෙතො දූතස්ස සකකාරං කන්වා
අත්තනරං ගාථමාහ.

ඛාගතං තෙ වෙදෙහ අපො තෙ අදුරගතං
නකඛතනඤ්ඤාච පරිපුච්ඡ අහං කඤ්ඤං දදාමි තෙ,
සුවණ්ණෙන පටිච්ඡන්තං දාසිගණපුරකඛතනනි.

තත්ථ වෙදෙහාති වෙදෙහස්ස සායනං සුන්වා පුරතො ඝීතං විය
ආලපති. අථ වා එවං බ්‍රහ්මදත්තෙන චුත්තනති වදෙහිති දූතං ආණා
පෙනො එවමාහ.

තං සුන්වා දූතො වෙදෙහස්ස සන්තිකං ගන්තො දෙව මඛල
කීරියාය අනුච්ඡිකං නකඛතනං කීර ජාතාති රුජා තෙ ධීතරං දෙහිති
ආහ. සො අපේජව නකඛතනං සොභනනති පුත්ත දූතං පතිණී.

තමත්ථං පසාසෙතො සත්ථං ආහ.

තතොව රුජා වෙදෙහො නකඛතනං පරිපුච්ඡථ,
නකඛතනං පරිපුච්ඡන්වා බ්‍රහ්මදත්තස්ස පාතිණී.

දදාහිදානි මෙ හරියං නාරිං සබ්බඛගසොභිතිං,
සුවණ්ණෙන පටිච්ඡන්තං දාසිගණපුරකඛතනනි.

චූළිතීරජාපි.

දදාමිදානි තෙ හරියං නාරිං සබ්බඛගසොභිතිං,
සුවණ්ණෙන පටිච්ඡන්තං දාසිගණපුරකඛතනනි.

ඉමං භාථං වතීං ඉදං ඉති පෙසෙමි ඉදං ඉති පෙසෙමිති මුසාවාදං නතො
 එකසතරුජ්ඣනං සඤ්ඤං අදංගි අධාරසති අනෙකාගිණිති සද්ධිං සබ්බෙ
 සුඛාසජ්ජා හුතො නික්ඛමනතු උභින්නමපි පච්චස්සිකානං සිසාති
 ඡිද්දිතො සො ජයපාණං පිටිස්සාමාති. තෙ සබ්බෙති නික්ඛමිංසු. සයං
 නික්ඛමනො පන මාතරං තලතාදෙවිං අග්ගමගෙසිං නන්දදෙවිං
 පුත්තං පඤ්චාලවණ්ඨං ධිතරං පඤ්චාලවණ්ඨිනති වත්තාරො ජනෙ
 ඔරොධෙපි සද්ධිං ගෙහෙ නිවනෙතතොව නික්ඛමි.

බොධිසත්තො වෙදෙහරඤ්ඤාදෙව තෙන සද්ධිං ආගතසෙතායව
 මහනං සක්කාරං කාරෙසි. කෙවි මනුස්සා සුරං පිවනති. කෙවි
 මච්ඡමංසාදීති බාදනති. කෙවි දුරමග්ගං ආගතතතා කිලනතා සයනති.
 වෙදෙහරජා පන සෙතකාදයො පණ්ණිතෙ ගහෙතො අමච්චගණ
 පරිවුතො අලභිකතමහාතලෙ නිසිදි. වුලුනිරුජාපි අධාරසඅනෙකාගිණි
 සබ්බාය සෙතාය තගරං තිසස්සිවතුසඤ්ඤාපං පරික්ඛිපිතො අනෙකාසන
 සහස්සාති උක්කාති ධාරියමානාති අරුණෙ උග්ගච්ඡන්තෙයෙව ගහණ
 සජ්ජා හුතො අධාරසි.

තං ඤාතො මහාසත්තො අත්තනො යොධානං තිණි සතාති
 පෙසෙසි තුලෙහ ජඬුමමග්ගෙන ගතතො රඤ්ඤා මාතරඤ්ච අග්ග
 මගෙසිඤ්ච පුත්තඤ්ච ධිතරඤ්ච ජඬුමමග්ගෙන ආනෙතො මහා
 උම්මග්ගෙන නෙතො උම්මග්ගවාරතො බති අනතො අනො උම්මග්ග
 යෙව යාව අමහාකං ආගමණං රක්ඛනතා ණතො අමහාකං ආගමණ
 කාලෙ උම්මග්ගා නිහරිතො උම්මග්ගවාරෙ මහා විසාලමාලකෙ ඔපෙථාති.
 තෙ තස්ස වචනං සමපට්ඨිතො ජඬුමමග්ගෙන ගතතො සොපානපාද
 මුලෙ පදරුත්තරං උග්ගාටෙතො සොපානපාදමුලෙ සොපානසිසෙ මහා
 තලෙති. එතතකෙ ණතෙ ආරක්ඛමනුස්සෙව බුජ්ජාදිපරිවාරදයොව
 ගන්ධපාදෙසු බන්ධිතො මුඛං ථනෙතො තන්තො තන්තො පටිච්ඡන්තට්ඨානෙ
 ඔපෙතො රඤ්ඤා පටිසත්තබාදනියෙසු කිඤ්චි බාදිතො කිඤ්චි චුණ්ණ
 විචුණ්ණං කතො උපරිපාසාදං අභිරුහිංසු.

තද්ද තලතාදෙවි නන්දදෙවිව රුජ්ජත්තඤ්ච රුජ්ජිතරඤ්ච කො
 ජානාති කිං භවිස්සතිති මඤ්ඤමානා අත්තනා සද්ධිං එකසයනෙ සයං
 පෙසි. තෙ යොධා ගබ්භදාරෙ ණතො පකෙකාසිංසු. භා නික්ඛමිතො කිං
 තාතාති ආහ. දෙවි අමහාකං රුජා වෙදෙහඤ්ච මහොසධඤ්ච ජිවි
 තක්ඛයං පාපෙතො සකලජමුද්දිපෙ එකරජං කතො එකසතරුජ
 පරිවුතො මහනෙත්තන යසෙන මහාපාණං පිවනො තුලෙහ වත්තාරොපි
 ගහෙතො ආනෙතුං අමෙහ පතිණිති. තෙ පාසාද් ඔතරිතො සොපාන
 පාදමුලං අගමිංසු. අථ තෙ ගහෙතො ජඬුමමග්ගං පටිසිංසු තෙ ආහංසු
 මයං එතතකං කාලං ඉධ වසනතා ඉමං වීථිං න ඔතිණ්ණපුබ්බාති.
 ඉමං වීථිං න සබ්බද් ඔතරනති මහිලවීථිකාමෙසා අජ්ජ මහිලද්වස
 භාවෙන රුජා ඉමිනා මග්ගෙන ආනෙතුං ආණාපෙසිති. තෙ තෙසං
 සද්දාහිංසු. අපේකවෙච තෙ වත්තාරොපි ගහෙතො ගට්ඨිංසු. එකවෙච

නිවහනිනි: රුජනිවෙසනෙ රතනගබ්භං විවරිනි: යාවදිව්ජකං ධනසාරං ගහෙනි: ආගමිංසු. ඉතරොපි වතතාරො පුරතො මහාඋම්මග්ගං ගතාචා අලඛකතදෙවසභං විශ උම්මග්ගං දිස්වා රඤ්ඤා අත්ථාය සජ්ජිතනති සඤ්ඤාං කරිංසු. අථ නෙ මහාගබ්භාය අවිදුරට්ඨානං නෙති: අනෙතො උම්මග්ගෙයෙව අලඛකතගබ්භෙ නිසිදුපෙති: එකච්ච ආරක්ඛං ගහෙනි: අවරිංසු. එකච්ච තෙසං අනිතභාවං ගතාචා බොධිසත්තස්ස ආරොවෙසුං.

සො තෙසං කථං සුචා ඉදුනි මෙ මනොරථො මත්තං පාපුණ්ණිකා නීති සොමනස්සජාතො රඤ්ඤා සනතිකං ගතාචා එකමන්තං අට්ඨාසි. රුජාපි කිලෙසාතුරතාය ඉදුනි මෙ ධිතරං පෙසෙස්සති ඉදුනි පෙසෙස්ස නීති පලලඛකතො උට්ඨාය වාතපානෙන ඔලොකෙනෙතො අනෙකෙති උක්කාසතසහස්සෙති එකොභාසං ජාතං නගරං මහතියා සෙනාය පරිවුතං දිස්වා ආසඛිතිපරිසඛිතිතො කිනත්තුවො එතනති පණ්ණිතෙති සද්ධිං මනෙතෙනො ගාථමාහ.

ගජී අස්සා රථා පතති සෙනා නිට්ඨනති වම්මිතා,
උක්කා පදිත්තා කියායනති කිනත්ත මඤ්ඤනති පණ්ණිතාති.

තත් කිනත්තමඤ්ඤනතීති වූලනිරුජා අමහාකං තුට්ඨා උදුහු රුට්ඨොති කිනත්ත පණ්ණිතා මඤ්ඤනතීති පුච්ඡි.

තං සුචා සෙනතො ආග මාවින්නසි මහාරුජ අති බහු උක්කා පඤ්ඤායනති රුජා තුමහාකං දුතුං ධිතරං ගහෙනි: එති මඤ්ඤති. පුක්කුසොපි තුමහාකං ආගනතුක්කසක්කාරං කාතුං ආරක්ඛං ගහෙනි: සීතො හවිස්සතීති යං යං තෙසං රුච්චති තං තං කථසිංසු. රුජාපි අසුකට්ඨානෙ සෙනා නිට්ඨනතු. අසුකට්ඨානෙ ආරක්ඛං ගණතථ. අපා මත්තා හොථාති වදන්තානං සද්දං සුණ්ණෙනො සන්තඤ්ඤා සෙනා පස්සනො මරණභයතජ්ජිතො සුචා මහාසත්තස්ස කථං පච්චාසිං සනෙතො ඉතරං ගාථමාහ.

ගජී අස්සා රථා පතති සෙනා නිට්ඨනති වම්මිතා,
උක්කා පදිත්තා කියායනති කිනත්ත කාහනති පණ්ණිතාති.

තත් කිනත්තකාහනති පණ්ණිතාති පණ්ණිත කිං විනෙතසි. ඉමං සෙනා අමහාකං කිං කරිස්සනතීති.

තං සුචා මහාසතො ඉමං අකුබාලං ථොකං සන්තාසෙති: පච්ජා මම බලං දස්සෙති: අස්සාසෙස්සාමීති විනෙතති: ආහ.

රක්ඛති තං මහාරුජ වූලනියො මහබ්බලො,
පදුට්ඨො තෙ බ්‍රහ්මදත්තො පාතො තං සාතසිස්සතීති.

තං සුචා සබ්බ මරණභයතජ්ජිතා රඤ්ඤා කණ්ණො සුස්සි මුලෙ බෙලො ඡිජ්ජි. සරිරෙ ඩාහො උපපජ්ජි. සො මරණභයතීතො පරිදෙ වනො දො ගාථා අහාසි.

උච්චිකතෙ මෙ හදයං මුඛස්ථ පරිසුස්සති,
තිබ්බුතිං තාගිගච්ඡාමි අග්ගිද්ධෙස්ථාච ආනපෙ.

කවමාරුතං යථා උක්කා අනෙතා ක්කියති නො බති,
ඵචමපි හදයං මග්ගං අනෙතා ක්කියති නො බතිති.

තත්ථ උච්චිකතෙති තාත මහොසධි හදයං මෙ මහාවානෙරිතං
විශ පලලං කවපති. අනෙතාක්කියති සො උක්කාවිශ මග්ගං හදය
මංසං අබ්බන්තරෙ ක්කියති බති පන න පඤ්ඤායතිති පරිදෙවති.

මහාසනෙතා තස්ස පරිදෙවිතං සුඤ්ඤා අයං අක්කිබ්බො අඤ්ඤාසු
දිවසෙසු මම වචනං න කාරෙය්‍ය භිග්ගො නං නිග්ගණ්හිස්සාමිති
විනෙතතො ආහ.

පමනෙතා මනනනාතීතො භික්ඛමනෙතාසි බතතීය,
ඉද්දති ඛො තං තායනතු පණ්ණිතා මනතිනො ජනා.

අකකාමච්චස්ස වචනං අත්තාමගිතෙසිනො,
අත්තපිඨීරතො රුජ මිගො කුට්ඨෙව මගිතො.

යථාපි මච්ඡා බලිසං වසිකං මංසෙන ඡාදිතං,
ආමගිඥො න ජානාති මච්ඡා මරණමත්තනො.

ඵචමෙව කුචං රුජ බුලුතෙය්‍යස්ස ධිතරං,
කාමගිඥො න ජානාසි මච්ඡාච මරණමත්තනො.

සචෙ ගච්ඡසි පඤ්ඤාලං ඛිප්පමත්තං ජහෙස්සසි,
මිගං පථාසුප්පතං ව මහනං හයමෙස්සති.

අනරියරුපො පුරිසො ජනිඤ
අගිව උච්ඡිකතනො බසෙය්‍ය,
න තෙන මෙතති කසිරුථ ධිරො
දුකෙබ්බා හචෙ කාපුරිසෙන අබ්බමො.

යනෙච්ච ජඤ්ඤා පුරිසං සීලවංසං බහුස්සුතො,
තෙනෙව මෙතති කසිරුථ ධිරො
සුඛො හචෙ සපුරිසෙන සබ්බමොති.

තත්ථ සමනෙතාති මහාරුජ තිං කාමෙන පමනෙතා. මහත්තාති
ගොති මය අනාගතහයං දිස්වා පඤ්ඤාය පරිච්ඡිද්ධො මනතිත
මනනං අතික්කනෙතා. භික්ඛමනෙතාති මනනනාතික්කනනතතා
යෙව භික්ඛමනෙතා සෙනකාදිති සද්ධිං ගතිතො එස සො භික්කොතිපි.
භික්ඛමනෙතාසි ජානො. සණ්ඩිතාති ඉමෙ සෙනකාදයො වතතාරො
ඉද්දති තං රක්ඛනතු පස්සාමි තෙසං බලනති දීපෙති. අකකාමච්චස්සාති
මම උත්තමඅමච්චස්ස වචනං අකකා. අත්තපිඨීරගොති අත්තනො
කිලෙසපිඨියා අභිරතො හුඤ්ඤා කුට්ඨෙව බගිගොති යථාතාමතිචාප

ලොහෙනාගතො මිගො කුටපාසෙ ඛජ්ඣානි එවං මම චන්තං
අගහෙනා පඤ්චාලවණ්ණිං ලභිස්සාමිති ලොහෙනාගතො ඉද්දති කුට
පාසෙ ඛද්ධො මිගොවිග ජාතොසි. සථාපිමවෙජ්ඣාති ගාථා තදු මයා
අයං උපමා ආගවාති දස්සෙතුං වුත්තා. සවෙගවජ්ඣාති ගාථාපි න
කෙවලං එතමෙව ඉමමපි පන උපමං ආගරිතති දස්සෙතුං වුත්තා.
අනිතිස රුපොති කෙවට්ටමුග්ගණසදිසො අසපුරිසජා තිකො
තිලලජ්ජ පුරිසො. නිකෙන මෙතතිනති තාදිසෙන සද්ධිං මිත්තධම්මං
න කසිරුථ, නිං පන කෙවට්ටෙන සද්ධිං මෙතතිං කතො තස්ස චචන්තං
ගණ්හි. දුක්ඛොති එවරුපෙන සද්ධිං සඛගමො නාම එකචාරං කතො
ඉධ ලොකෙපි පරලොකෙපි මහාදුක්ඛාවහනතො දුක්ඛො නාම හොති.
සෙනෙච්චාති යඤ්චෙව, අයමෙව වා පාඨො. සුක්ඛොති ඉධලොකෙපි
පරලොකෙපි සුඛොයෙව.

අථ නං පුන එවරුපං න කරිස්සාමිති සුට්ඨිතරං තිග්ගණනෙනා
පුබ්බෙ රඤ්ඤා කපිතං කථං නිගරිතො දස්සෙතො.

බාලො තුවං ඵලමුගොසි රුජ්
යො උත්තමජාති මසි ලපිජ්ඣො,
කිමෙවාහං නඛගලකොට්ඨද්ධො
අජාති ජාතිස්සං යථාපි අඤ්ඤා.

ඉමං ගලෙ ගහෙනාන නාසෙථ විජිතා මම,
යො මෙ රත්තලාහස්ස අනන්තරුග්ගාය භාසතිති.

ඉමා වෙ ගාථා වච්ඡා මහාරුජ් අහං ගහපතිපුත්තො යථා තව
අඤ්ඤා සෙනකාදයො පණ්ණිතා අජාති ජාතනති තථා කිමෙව
ජාතිස්සං. අගොවරො එස මග්ගං ගහපතිසිප්පමෙවාහං ජානාමි. අයං
අජො සෙනකාදිනං පාකටො තෙ පණ්ණිතා හොන්තා අජ්ජ තෙ
අට්ඨාරසති අකෙඛාතිණ්ණිති පරිවාරිතස්ස අවස්සයා හොන්තු. මං පන
ගිවාය ගහෙනා තිකකඛිතිතුං ආණාපෙති. ඉද්දති මං කසමා පුච්ඡාමි.
එවං සුතිග්ගතිතං තිග්ගණ්හි, තං සුත්තං රුජා වින්තොසි පණ්ණිතො
මයා කතදෙසමෙව කපෙති. පුබ්බෙවතිදං අනාගතභයං ජාති තෙත
මං අතිවිග්ග තිග්ගණ්හති නබො පන එත්තකං කාලං තිකකමකො
අච්ඡිස්සාමි. අවස්සං ඉමිතා මග්ගං සොඤ්චිභාවො කතො ගවිස්සාමිති අථ
නං පරිගණනෙනා වෙ ගාථා අභාසි.

මහොසධ අතිතෙන නානුච්ඡිකානති පණ්ණිතා,
කිං මං අස්සං ව සම්බද්ධං පතොදෙනෙව විජ්ඣාමි.

සවෙව පස්සාසි මොකං බෙමංවා පන පස්සාසි,
තෙනෙව මං අනුසාස කිං අතිතෙන විජ්ඣාමිති.

තත්ත නානුච්ඡිකානති අතිතදෙසං ගහෙනා මුඛසතතිති
නච්ඡිකානති. සම්බද්ධානති සත්තුසෙනාය පරිවුත්තතා සුට්ඨි බක්ඛාමි.

ආපිතං අස්සං විය කීං මං විජ්ඣයි. නොනොවමනානි එවංතෙ මොකෙකා හවිස්සානි එවං බෙමනානි තෙන සොත්ථිභාවෙනෙව මං අනුසාස අස්සා සෙහි තංහි මෙ ආපෙත්වා අඤ්ඤං පටිසරණං නජෙති.

අථ මහාසතෙතා අයං රුජා අභිවිය අකුබාලො පුරිසවිසෙසං න ජානාති. ථොකං කීලමෙත්වා පච්ඡාස්ස අවස්සයො හවිස්සාමිති විනොත්වා ආහ.

අතීතං මානුසං කම්මං දුක්ඛාරං දුරහිසම්භවං,
න තං සකෙකාමි මොවෙතුං ත්වං ජානස්සු බතති ය.

සතති වෙභාසයා නාහා ඉද්ධිමනො යසස්සිනො,
තෙපි ආදාය ගවෙජ්ඣස්සං යස්ස භොනාති තථාචිධා.

සතති වෙභාසයා අස්සා ඉද්ධිමනො යසස්සිනො,
තෙපි ආදාය ගවෙජ්ඣස්සං යස්ස භොනාති තථාචිධා.

සතති වෙභාසයා පකඛි ඉද්ධිමනො යසස්සිනො,
තෙපි ආදාය ගවෙජ්ඣස්සං යස්ස භොනාති තථාචිධා.

සතති වෙභාසයා යකබා ඉද්ධිමනො යසස්සිනො,
තෙපි ආදාය ගවෙජ්ඣස්සං යස්ස භොනාති තථාචිධා.

අතීතං මානුසං කම්මං දුක්ඛාරං දුරහිසම්භවං,
න තං සකෙකාමි මොවෙතුං අනතලිකෙවන බතති යාති.

තත් කම්මනානි මහාරුජ ඉදං ඉතො මොවනං නාම අතීතං මානු සෙහි කතතබ්බං කම්මං අතීතං. දුක්ඛාරං දුරහිසම්භවං තෙව කාතුං න සහිතුං සකකා. නි නං සකෙකාමිති අහං තං ඉතො මොවෙතුං න සකෙකාමි. ත්වං ජානස්සු බතති යාති මහාරුජ ත්වං මොවෙත්ව කතතබ්බං ජානස්සු. වෙභාසයානි ආකාසෙන ගමණසමත්වා හජෙතො. සස්සාති යස්ස රඤ්ඤා තථාචිධා ඡද්දානතකුලෙ වා උපොසථකුලෙ වා ජාතා නාහා භොනාති තං රුජානං තෙ ආදාය ගවෙජ්ඣස්සං. අස්සාති වලාහකස්ස රුජකුලෙ ජාතා අස්සා. පකඛිති ගරුලං සකායාහ. සකබාති සාතාගිර දයො. අනතලිකෙවනානි අහං අනතලිකෙවන මොවෙතුං නසකෙකාමි. තං ආදාය ආකාසෙන මිටිලං තෙතුං න සකෙකාමිති අනෙත්වා.

රුජා තං සුත්වා අපපට්ඨාණො නිසීදි. අථ සෙනකො විනොත්ති ඉද්ධි රඤ්ඤාව අමහාකඤ්ච ආපෙත්වා පණ්ඩිතා අඤ්ඤං පටිසරණං නජෙති. රුජාපතස්ස කථං සුත්වා හගතජ්ජිතො කීඤ්චි වතතුං නසකෙකානි අහං පණ්ඩිතං යාවිස්සාමිති යාවනො වෙ ගාථා අහායි.

අතීරදස්සි පුරිසො මහනෙත උදකණ්ණවෙ,
යත් සො ලහතෙ ගාධං තත් සොවිද්දතෙ සුබං.

එවං අමහඤ්ච රඤ්ඤාව නිං පතිට්ඨා මහොසධ,
ත්වං නොසි මනානිතං සෙවෙත්වා අමෙහ දුක්ඛා පමොවයාති.

තත් අතීරදසසිති සමුද්දෙ භින්නතාවො තීරං අපසානනො,
සසාති උමිවෙගබහාහතො විවරනො යසම් පදෙසෙ පතිට්ඨං
ලහති. පමොවසාති පුබ්බෙ මිපිලං පරිවාරෙතො සීතකාලෙපි තයාව
මොචිතමා ඉදුතිපි තිමෙව අවෙග දුක්ඛා මොවෙතිති යාචි.

අප නං තිග්ගණහනො මහාසතො ගාථාය අජ්ඣිහාසි.

අතීතං මානුසං කමමං දුක්ඛරං දුරතිසමචං,

හ නං සකෙකාමි මොවෙතුං තිමපි ජාතස්ස සෙනකාති.

තත් තිමපි ජානස්ස සෙනකාති සෙනක අහං න සකෙකාමි. ති.
ඉමං රුජානං ආකාසෙන මිපිලං තෙහිති.

රුජා ගහෙනබ්බගහණං අපසානනො මරණභයතජ්ජනො මහා
සතෙතන සද්ධිං කපෙතුං අසකෙකානො කදුචි සෙනකොපි කිඤ්චි
උපායං ජාතෙය්‍ය පුච්ඡාමි තාව තනති පුච්ඡනො ගාථමාග.

පුණොති මෙතං වචනං පසාසෙනං මහබ්බයං,
සෙනකංදුති පුච්ඡාමි කිං කිච්චං ඉධ මඤ්ඤසිති.

තත් කිං කිමචනති කිං කාතබ්බපුත්තකං ඉධ මඤ්ඤසි. මහො
සබ්බෙනමි පරිච්චතො යදි තිං ජාතාසි වදෙහිති.

තං පුත්තා සෙනකො රුජා උපායං පුච්ඡති සොහනො වා හොතු
මා වා කපෙසාමිසා එකං උපායනති විනොතො ගාථමාග.

අග්ගිං වාරනො දෙම ගණ්ඨාමසෙ විකත්තනං,
අඤ්ඤමඤ්ඤං වග්ගිත්තාන ඛිප්පං හෙසාම ජිවිතං,
මා නො රුජා බ්‍රහ්මදනො විරං දුක්ඛෙන මාරයිති.

තත් මාරණොති වාරං පිදහිත්තා තත් අග්ගිං දෙම. විකත්තනනති
අඤ්ඤමඤ්ඤං විකත්තනං සත්ථං ගණ්ඨාම. හෙසාමාති ජිවිතං ඛිප්පං
ජහිසාම අලඛිතපාසාදෙයෙව නො දුරුවිතො ගවිසාතිති.

තං පුත්තා රුජා අත්තමනො අත්තනො පුත්තදරුසා එවරුපං
විතකං කරොතිති වත්තා පුත්තසාදයො පුච්ඡි. තෙපි අත්තනො අනු
රුපං බාලකථංයෙව කථයිංසු. තෙන චුත්තං.

පුණොති එතං වචනං පසාසෙනං මහබ්බයං,
පුත්තසංදුති පුච්ඡාමි කිං කිච්චං ඉධ මඤ්ඤසි.

විසං බාදිත්තා මිශ්‍රාම ඛිප්පං හෙසාම ජිවිතං,
මා නො රුජා බ්‍රහ්මදනො විරං දුක්ඛෙන මාරයි.

පුණොති එතං වචනං පසාසෙනං මහබ්බයං,
කාවිඤ්ඤාදුති පුච්ඡාමි කිං කිච්චං ඉධ මඤ්ඤසි.

රජ්ජයා බජ්ඣ මිශ්‍රාම පපාතා පපතෙමසෙ,
මා නො රුජා බ්‍රහ්මදනො විරං දුක්ඛෙන මාරයි.

සුභොති එතං චචනං පසංසෙතං මහබ්බසං,
දෙව්ඤාදාති පුච්ඡාමි කිං කිච්චං ඉධ මඤ්ඤාසි.

අයං වාරතො දෙම ගණගාමසෙ විකතතනං,
අඤ්ඤාමඤ්ඤං වධිත්වාන ඛිප්පං ගෙසාම ජීවිතං,
න නො සකෙකාති මොවෙච්චං සුබෙතෙව මහොසධොති.

අපිව තෙසු දෙව්ඤා අයං රුජා කිං කරොති අයතිච්චි සනෙත
බජෙජාපනකං බමිති ඔපෙත්වා මහොසධං අඤ්ඤා ඉධ සොත්ථිභාවං
කාතුං සමන්තො නාම නත්ති. අයං තං අපුච්ඡිත්වා අමෙග්ග පුච්ඡති. මයං
කිං ජානාමාති විනොත්වා අඤ්ඤං උපායං අපසංසන්නො සෙනකෙන
කපිත්තමෙව කපෙත්වා මහාසත්තං වණ්ණෙනොතො වෙ පාදෙ ආග.

තත්‍රායං අධිපායො මහාරුජ මයං සබ්බෙපි පණ්ඩිතමෙව යාවාම
සවෙ පන යාවියමානොපි නනොසකෙකාති මොවෙච්චං සුබෙතෙව
මහොසධො අපි සෙනකස්ස චචනං කරිස්සාමාති.

තං සුත්වා රුජා පුබ්බෙ බොධිසත්තස්ස තතං දෙසං සරිත්වා තෙන
සද්ධිං කපෙත්වා අසකෙකානොතො තස්ස සුණන්තස්ස පරිදෙවනො ආග.

යථා කදලිනො සාරං අනෙසං නාධිගච්ඡති,
එවං අනෙසමානා නං පඤ්ඤං නාජ්ඣගමාමසෙ.

යථා සිඞ්ඛලිනො සාරං අනෙසං නාධිගච්ඡති,
එවං අනෙසමානා නං පඤ්ඤං නාජ්ඣගමාමසෙ.

අදෙසෙ චත නො චුත්ථං කුඤ්ඤරුතං වනොදකෙ,
සකාසෙ දුම්මනුස්සානං බාලානමවිජානතං.

උබ්බෙධිතෙ මෙ හදයං මුඛඤ්ඤා පරිසුස්සති,
තිබ්බුතිං නාධිගච්ඡාමි අයතිදසෙස්වා ආතපෙ.

කමමාරුතා යථා උක්කා අනොතා ක්කායති නො බති,
එවමපි හදයං මයං අනොතා ක්කායති නොබතිති.

තත්ථ කදලිනොති යථා කදලිකඛකිස්ස තිස්සාරතතා සාරත්ථිනො
පුරිසො අනෙසනොති තනො සාරං නාධිගච්ඡති එවං මයං ඉම්මතා
දුක්ඛා මුච්චනුපායං පඤ්ඤං පඤ්ඤා පණ්ඩිතෙ පුච්ඡිත්වා අනෙසමානාපි
පඤ්ඤං නාජ්ඣගමාමසෙ අමෙග්ගි පුච්ඡිතං උපායං අසුණන්තා මයං
පඤ්ඤං නාධිගච්ඡාමි. දුතිගගාපායපි එසෙව නයො. කුඤ්ඤරුතං
වනොදකෙති යථා කුඤ්ඤරුතං අනුදකට්ඨානෙ චුත්ථං අදෙසෙ
චුත්ථං නාම හොති තෙ හි තථාරූපෙ තිරුදකෙ වතගගණෙ දෙසෙ
වසන්තා ඛිප්පමෙව පච්චාමිත්තානං වසං ගච්ඡන්ති. එවං අමෙග්ගිපි
ඉමෙසං දුම්මනුස්සානං බාලානං සන්තිතෙ වසනොගති අදෙසෙ චුත්ථං
එත්තකෙසු හි පණ්ඩිතෙසු එනොපි මෙ ඉද්දති පටිසරණං තත්ථිති
තාකාවිධෙත විලපති.

තං සුඤ්ඤා පණ්ණිනො අයං රුජා අතිවිය කීලමිති. සචෙ තං න අඤ්ඤාසෙය්‍යාමි හදයෙන ඵලිතෙන මරිය්‍යතීති විනොදාඤ්ඤාසෙසි.

තමන්ථං පඤ්ඤාසෙනො සන්ථා අංග.

තතො සො පණ්ණිනො ධීරො අත්ථදස්සි මහොසධො,
වෙදෙහං දුක්ඛිතං දිස්වා ඉදං වචනමබ්‍රවි.

මා නිං භාසි මහාරුජ මා නිං භාසි රජෙසහ,
අහං තං මොවසිස්සාමි රුහුගතිතංව වන්දිමං.

මා නිං භාසි මහාරුජ මා නිං භාසි රජෙසහ,
අහං තං මොවසිස්සාමි රුහුගතිතංව සුරියං.

මා නිං භාසි මහාරුජ මා නිං භාසි රජෙසහ,
අහං තං මොවසිස්සාමි පඬෙක සන්නංව කුඤ්ජරං.

මා නිං භාසි මහාරුජ මා නිං භාසි රජෙසහ,
අහං තං මොවසිස්සාමි පෙළාබද්ධංව පන්නගං.

මා නිං භාසි මහාරුජ මා නිං භාසි රජෙසහ,
අහං තං මොවසිස්සාමි මචෙජ් ජාලගතෙරිව.

මා නිං භාසි මහාරුජ මා නිං භාසි රජෙසහ,
අහං තං මොවසිස්සාමි සයොග්ගබලවාහනං.

මා නිං භාසි මහාරුජ මා නිං භාසි රජෙසහ,
පඤ්ඤාලං වාහසිස්සාමි කාකසෙතංව ලෙඩ්ඛිනා.

ආදු පඤ්ඤා කිමන්තියා අමච්චොවාපි තාදිසො,
යො තං සබ්බොධපක්ඛනතං දුක්ඛා න පරිමොවයෙති.

තත්ථ ඉදන්ති දවදහදසේස අරඤ්ඤා සතවස්සාං වස්සාපෙනො
විය තං අඤ්ඤාසෙනො ඉමං මා නිං භාසි මහාරුජාති ආදිකං
වචනමබ්‍රවි. තත්ථ සන්තනන්ති ලග්ගා. පෙළාබද්ධන්ති පෙළාය අබහනනර
ගතං. පඤ්ඤාලන්ති ඵතං. ඵවං මහන්තිවපි පඤ්ඤාලරඤ්ඤා සෙතං.
වාහසිස්සාමිති පලාපෙස්සාමි. ආදුති තාමන්ථෙ තිපාතො පඤ්ඤානාමි
කිමන්තියාති. අන්තො, අමච්චොවාපි තාදිසොති තාදිසො පඤ්ඤාය
සමපනො අමච්චොවාපි කිමන්තියො යො තං ඵවං මරණසම්බො
ධපතතං දුක්ඛා න මොවයෙ. මහාරුජ අහං පඨමතරං ආගච්ජෙනො
තාම කිමන්තං ආගතොති මඤ්ඤාසි. මාභාසි. අහං තං ඉමමිතා දුක්ඛා
මොවෙස්සාමිති අඤ්ඤාසෙසි.

සොපි තස්ස වචනං සුඤ්ඤා ඉදන්ති මෙ ජීවිතං ලද්ධන්ති අස්සාසි.
බොධිසත්තෙන සිහිතාදෙ කතෙ සබ්බෙව කුසසිංසු. අථ සෙතනො
පුච්ඡ පණ්ණිත නිං සබ්බෙ අලෙහ ගහෙනො ගච්ජෙනො කොහුපායෙන
ගම්ස්සාසිති. අලබ්භතාලම්බයෙන නෙස්සාමි කුලෙහ සජ්ජා ගොථාති
වන්ධා ලම්බග්ගවාරං විවරණන්තං යොධෙ ආණ්ඩපෙනො ගාථමාහ.

එළු මාණව්‍යා උවෙළුම් මුඛං සොබෙම් සන්තිනො,
වෙදෙහො සහමවෙවිති උමමයනො ගමිණිනිති.

තත් මාණව්‍යාති තරුණාධිවතං. මුඛං සොබෙමාති උමමයන
ආරං විවරම්. සන්තිනොති සරසන්තිනො වාරං සොබෙම්. එකසතානං
සයනගබ්‍යානං ආරං විවරම්. අනෙකසතානං දීපාලයානං ආරං
විවරමාති.

තෙ උච්ඡාය උමමයනං ආරං විවරිංසු. සකලඋමමයනො එකො
හාසො අලඛිකතදෙවසභාවිය විද්‍රොවි.

තමන් පකාසෙනො සන්තං ආහ.

තස්ස තං වචනං සුන්තං පණ්ඩිතස්සානුසාරිනො,
උමමයනආරං විවරිංසු යන්තයුනො ව අග්ගලෙති.

තත් අනුසාරිනොති වෙය්‍යාවචකරු. යන්තයුනො ව අග්ග
ලෙති සුවිසරිකසම්පන්නාති ව ආරකවාටාති.

තෙ උමමයනආරං විවරිත්වා මහාසත්තස්ස ආරුචෙසුං. සො
රඤ්ඤ සඤ්ඤමද්ධි. කාලො දෙව පාසාද්ධි ඔතරමාති. රුජා ඔතරි
සෙනකො සිසතො නාළිපට්ටං අපනෙති සාවකං ඔමුඤ්ඤති. අප් නං
මහාසතො දිස්වා කිං කාරුචිති පුච්ඡි. පණ්ඩිත උමමයනො
ගච්ඡන්තොති නාම වෙඨනං මොවෙත්වා කච්ඡං දළහං බන්ධිත්වා
ගන්තබ්බන්ති. සෙනක උමමයනං පවිසතො ඔතමිත්වා ජනනුකෙති
පතිට්ඨාය පවිසිස්සාමිති මා සඤ්ඤමකාසි. සවෙ හත්ථිනා ගන්තුකාමොසි
හත්ථිං අභිරුහ උවෙච්චා උමමයනො අච්ඡාරසහස්සුබ්බෙධො විසාලආරො
ත්ථං යථාරුචියා අලඛිකපටියතො රඤ්ඤ පුරතො ගච්ඡාති ආහ.

බොධිසතො පන සෙනකස්ස ගමණං පුරතො විවාරෙත්වා
රුජානං මජ්ඣෙකිකත්වා සයං පච්ඡතො අහොසි. කිං කාරණං අලඛිකත
උමමයනං ඔලොකෙනො මා සන්තිකං ආගමාසිති උමමයන මහා
ජනස්ස යාගුහත්තබ්බාදනියාදීති අපමාණාති අහෙසුං. තෙ මනුස්සා
බාදන්තා පිචන්තා උමමයනං ඔලොකෙන්තා ගච්ඡන්ති මහාසතොපි
යාථ මහාරුජාති වොදෙනො පච්ඡතො යාති. රුජා අලඛිකතදෙව
සභං වීය උමමයනං ඔලොකෙන්තො යාති.

තමන් පකාසෙනො සන්තං ආහ.

පුරතො සෙනකො යාති පච්ඡතො ව මහොසබ්බො,
මජ්ඣෙකි ව රුජා වෙදෙහො අමච්චපරිවාරිතොති.

රඤ්ඤ ආගතභාවං ඤාත්වා තෙ මාණව්‍යා චුළුතිරඤ්ඤ මාතරඤ්ඤ
දෙවිඤ්ඤ පුත්තඤ්ඤ ධීතරඤ්ඤ උමමයනා නිහරිත්වා මහාවිසාලමාලකො
ඌපෙසුං. රුජාපි බොධිසතො සද්ධිං උමමයනා නිකම්භි. තෙ රුජා
තඤ්ඤ පණ්ඩිතඤ්ඤ දිස්වා නිසංසයං පරහත්ථගතමහ අමෙහ ගහෙත්වා
ආගතොති පණ්ඩිතස්ස පුරිසෙති ගමිත්තබ්බන්ති මරණගතජිත්වා

භීතරවං රවිංසු. චූළනිරජාපි කිර වෙදෙහරඤ්ඤ පලායනහයෙන
යෙන ගඛනා තෙන ගාච්ඡමත්තවට්ඨානෙ අහොසි. සො සන්නිසින්නාය
රත්තියා තෙසං රවං සුත්වා නන්දදෙවියා විශ සද්දෙති වත්තුකාමො
අහොසි. කුභිං නන්දදෙවිං පසාසිති පරිහාසහයෙන න කිඤ්චි ආහ.

මහාසතෙතො තසම් ආනෙ පඤ්චාලවණ්ඨිකුමාරිකං රතනරුසිමිති
ථපෙත්වා අභිසිඤ්චිත්වා මහාරුජ නිං ඉම්ඤ්ඤා කාරණා ආගතො අයං
තෙ අග්ගමහෙසී හොතුති ආහ. තිණි නාවාසතාති උපට්ඨාපෙසුං.
රුජා විසාලමාලකා ඔතරිත්වා අලඛිතනාවං අභිරුහි. තෙපි වත්තාරෙ
ඛන්තියා නාවං අභිරුහිංසු.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

උමමග්ගා නිකම්භිත්වාන වෙදෙහො නාවමාරුහි,
අභිරුලුහහඤ්ච තං ඤාත්වා අනුසාසි මහොසධො.

අයං තෙ සසුරෙ දෙව අයං සසු ප්‍රනාධිප,
යථා මාතු පටිපතති එවං තෙ හොතු සසුයා.

යථාපි තියකො භාතා සඋදරියො එකමාතුකො,
එවං පඤ්චාලවණ්ඨා තෙ දසිතබ්බො රථෙසහ.

අයං පඤ්චාලවණ්ඨි තෙ රුජපුත්ති අභිජ්ඣිතා,
කාමං කරෙති තෙ තාය හරියා තෙ රථෙසහාති.

තත්ථ අනුසාසිති එවං කිරණ අහොසි කද්වි එස කුජ්ඣිත්වා
චූළනිරඤ්ඤ මාතරං මාරෙය අභිරුපාය නන්දදෙවියා සද්ධිං සංවාසං
කපෙපයං රුජකුමාරඤ්ච මාරෙය පටිඤ්ඤමණ්‍ය ගහෙණ්‍යාමිති. තසමා
අසං නෙති ආදීති වදන්තො අනුසාසි. තත්ථ අසංනෙ සසුගෙති අයං
තව සසුරණ චූළනිරඤ්ඤ පුතො පඤ්චාලවණ්ඨියා කණ්ඩිඛා
තිකො අයං තෙ ඉද්දති සසුරෙ. අසංසසුති අයං ඉම්ඤ්ඤා මාතා නන්ද
දෙවී නාම තව සසු යථා මාතු පුතො වත්තපටිවත්තං කරෙන්නති
එවං තෙ එතිණ්‍යා හොතු බලවමාතුසඤ්ඤං පට්ඨුපට්ඨාපෙත්වා මා නං
කද්වි ලොභවිතොතා ඔලොකයි. නිසංකොති අජ්ඣිතතිකො එක
පිතරු ජාතො. එකමාතුකොති එකමාතුයා ජාතො. දසිතබ්බොති
පියාසිතබ්බො. හරියාති අයං තෙ හරියා මා එතිණ්‍යා අවමානමකාසිති
රඤ්ඤ පටිඤ්ඤං ගණති. රුජා සංවුති සමපටිච්ඡි. රුජමාතරං පත
ආරබ්භ න කිඤ්චි කපෙසි. කිං කාරණං, තුණ්‍යා මහලුකිකාභාවෙනෙව.
ඉදං පත සබ්බං බොධිසතො නිරෙ ථත්ථා කපෙසි.

අථ නං රුජා මහාදුක්ඛතො මුතො නාවාය ගන්තුකාමො හුත්වා
තාත නිං නිරෙ සිතොව කපෙසිති වත්ථා ගාථමාහ.

ආරුඤ්ඤා නාවං තරමාතො කිනත්තු තීරමති තීර්ඨසි,
කිවත්ථා මුතතමහ දුක්ඛාතො යාමද්දති මහොසධාති.

මහාසතෙතා දෙව කුමෙහි සද්ධිං ගමණං නාම මයං අසුත්තනති
වතී ආහ.

තෙස ධම්මො මහාරුජ් යොහං සෙතාය නායකො,
සෙතායං පරිභාසෙත්වා අත්තානං පරිමොචයෙ.

තිවෙසනමති තෙ දෙව සෙතායං පරිභාසිතා,
තං දින්නං බ්‍රහ්මදත්තෙන ආනසිංහං රජෙසහාති.

තත්ථ ධම්මොති සහාවො. තිවෙසනමතිනෙති තං නගරං සනීං
යාහ. පරිමොචයෙති පරිමොචෙය්‍යං. පරිභාසිතාති ජබ්බිතං.

තෙසු හි මනුස්සපු සුදුරමයං ආගතතා කෙවි කීලනා නිද්දං
මක්කනා කෙවි බාදනා පිටනා අමානං නික්කන්තාවපි නජ්
නනති කෙවි ගිලානා මයා සද්ධිං චිත්තායෙ මාසෙ කම්මං කායා
මම උපකාරකා මනුස්සාවෙන් බහු න සක්කා මයා එකමනුස්සවපි
ජ්ඣෙතිතා ගන්තුං අහං නිවත්තිතා සබ්බවපි තං තව සෙතා බ්‍රහ්ම
දත්තෙන දින්නං අපාරිවිද්ධං ආනෙස්සාමි තුලෙහ මහාරුජ් කත්ථි
අභිලක්ඛනා සිසං ගච්ඡ්ථ. මයා වො අත්තරුමයෙහ ගත්තිවහනාදිති
යපිතාති කීලනාකීලනාති පහාය සමත්ථසමන්තෙති සිසං මිටිලමෙව
පටිසරාති.

තතො රුජ් ගාථමාහ.

අපසෙතො මහාසෙනං කථං විග්ගහ්‍යා රුක්ඛසී,
දුබ්බලො බලවතෙන විහංගද්දියසි පණ්ඩිතාති.

තත්ථ විග්ගහ්‍යාති පටිපථරිත්වා. විහංගද්දියසිති හංගද්දියසි.

තතො බොධිසතො ගාථමාහ.

අපසෙතොපි වෙ මනා මහාසෙනං අමනනිතං,
ජිනාති රුජ් රුජානො ආදිවොවුදයං තමනති.

තත්ථ මනනිති මනාය සමනාගතො පඤ්ඤවා උපායකුසලො
අමනනිනනති අනුපායකුසලං ජිනාති පඤ්ඤවා දුපඤ්ඤං ජිනාති.
රුජ් රුජානොති එකොපි ච එවරුපො රුජ් බහුපි දුපඤ්ඤ
රුජානො ජිනාති යෙව යථා නිනති ආදිවොවුදයං. තමනති යථා
ආදිවො උදෙතො තමං විධිමිත්වා ආලොකං දස්සෙති එවං ජිනාති
වෙව සුරියො විශව විරොචතිති.

ඉදං වතී මහාසතෙතා රුජානං වන්දිතා ගච්ඡ්ථ කුමෙහි වතී
උයෙය්‍යෙරෙසි. සො බුද්ධො වතමති අමත්තහත්තො ඉමිස්සා ව
ලභිතා මනොරථොපි මෙ මත්තං පතොති බොධිසත්තං ගුණං
ආවජ්ජිතා උපනතපිතිපාමොරෙජ් පණ්ඩිතං ගුණං සෙතකං
කපෙතො ගාථමාහ.

සුසුබං වත සංවාසො පණ්ණිනෙහිති සෙනක
පකඛිව පඤ්ඤරෙ බඳො මවෙත් ජාලගතෙරිව,
අමිත්තහත්ථගතෙ මොවසි නො මහොසධොති.

තත්ථ සුසුබංවතාති අතිසුබං වත ඉදං කතරං යො සංවාසො
පණ්ණිනෙහිතිති කාරණයෙන් ඉති නිපාතො. ඉදං වුත්තං හොති- යසො
අමිත්තහත්ථගතෙ මොවසිනො මහොසධො තසො සෙනක වදුමි.
සුසුබං වත ඉදං යො එස පණ්ණිනෙහි සංවාසොති.

තං සුචා සෙනකොපි පණ්ණිතස්ස ගුණං කථෙන්නො ආහ.

එවමෙනං මහාරජ පණ්ණිතා හි සුබාවහා
පකඛිව පඤ්ඤරෙ බඳො මවෙත් ජාලගතෙරිව,
අමිත්තහත්ථගතෙ මොවසි නො මහොසධොති.

අථ වෙදෙහරජා නදිං උත්තරිනා යොජනන්තරෙ මහාසත්තන
කාරිතයාමං සමපන්නො. තත්‍රස්ස බොධිසත්තෙන ඤාපිතමනුස්සා හත්ථි
වාහනාදීතිවෙච්ච අත්තපාණාදීති ව අදංසු. සො කිලනෙන හත්ථිඅස්ස
රථෙ තිවත්තෙනා ඉතරෙ ආදාය තෙති සද්ධිං අඤ්ඤා ගාමං පාපුණි.
එතෙත්‍රපායෙන සොජනසතමය්‍යං අතිකකම්මිනා පුනදිවසෙ පාතොව
මිපිලං පාවිසි. බොධිසත්තොපි උමමග්ගආරං ගන්තා අත්තනා
සත්තඥාං බග්ගං ඔමුඤ්ඤිතා උමමග්ගවායෙ වාලුකං විසුතිනා ඤාපෙසි.
ඤාපෙතා උමමග්ගං පවිසිතා උමමග්ගෙන ගන්තා තං නගරං පවිසිතා
ගඤ්ඤාදකොන නහාසිතා නානග්ගරසභොජනං භුඤ්ඤිතා සයනවර
ගතො මනොරථො මෙ මත්ථකං පන්නොති ආවජ්ජන්නො නිපජ්ජි.
අථ තස්සා රතනියා අළුවයෙන වුලුතිරජා සෙනඛනං විවාරයමානො
තං නගරං උපාගමි.

තමත්ථං පකාසෙන්නො සත්ථා ආහ.

රකඛිතා කසිණං රතනිං වුලුතියො මහබ්බලො,
උදෙන්නං අරුණ්ණගමහි උපකාරිං උපාගමි.

ආරුග්ග පවරං නාගං බලවන්තං සට්ඨිභායතං,
රජා අවොච පඤ්ඤාලො වුලුතියො මහබ්බලො.

සත්තඥො මණිවලෙමන සරමාදාය පාණිනා,
පෙසසියෙ අජකිභාසිත්ථ පුපුගුලෙබ්බි සමාගතෙති.

තත්ථ කසිණන්ති සකලං. උදෙන්නන්ති උදෙන්නෙ. උපකාරින්නති
පඤ්ඤාලතගරං උපාදාය මහාසත්තන කාරිතත්තා උපකාරිති ලද්ධි
නාමං තං නගරං උපාගමි. අවොචාති අත්තනො සෙනං අවච
පෙසසියෙති අත්තනො පෙසනකාරකෙ. අජකිභාසිත්ථාති අධි අහා
සිත්ථ. පුරෙතරමෙව අහාසිත්ථ. පුපුගුලෙබ්බි බහුසු සිපෙපසු පතිට්ඨිතෙ
සිපසඤ්ඤා.

ඉද්දති තෙ සරුපතො දසොදුං-

හත්ථාරුහෙ අතීකවෙසී රජිකෙ පතතිකාරකෙ,
උපාසනමහි කතහසෙව වාලුවෙබෙ සමාගතෙති.

වූතතං. තත්ථ උපාසනමහිති ධනුසිපෙප. කතහසෙවති අවිරජකිත
වෙධිතාය සමපතනහසෙව.

ඉදුති රුජා වෙදෙහං ජීවගාහං ගණනාපෙතුං ආණාපෙතොතා ආහ.

පෙසෙථ කුඤ්ඤරෙ දනතී බලවනොත සට්ඨිගායනෙ,
මග්ගනු කුඤ්ඤරු නගරං වෙදෙහෙන සුමාපිතං.

වච්ඡදනනමුඛා සෙතා තිබ්බණ්ණා අට්ඨිවෙධිනො,
පනුතතා ධනුවෙහෙන සමපතනතු තරිතරං.

මාණවා වමඹිනො සුරු විත්තදණ්ඩසුතාමුඛා,
පකබ්ඤ්ඤො මහානාගා ගජජිනං ගොනතු සමමුඛා.

සතතිගො තෙලබොතාගො අට්ඨිමනතී පහස්සරු,
විජෙජාතමානා තිස්සතු සතරංසා විශ තාරකා.

ආවුඛබලවනතානඤ්ඤායුරධාරිතං
එතාදිසානං යොධානං සඬිගාමෙ අපලාසිතං,
වෙදෙහො කුතො මුච්චිසාති සවෙ පකබ්ච කාගති

තිංස මෙ පුරිසනාමුතොතා සබ්බවෙකෙතතිච්ඡිතා,
යෙසං සමං න පස්සාමි කෙවලා මහිමං වරං.

තාගාව කප්පිතා දනතී බලවනොත සට්ඨිගායනා,
යෙසං බිඤ්ඤ සොහනති කුමාරු වාරුදස්සනා.

පිතාලඝ්ඤා පිතවසනා ජිතුතතරතිවාසනා,
තාගකබිඤ්ඤ සොහනති දෙවපුතතාව නඤ්ඤෙ.

පාසීතවණ්ණො තෙතතිංසා තෙලබොතා පහස්සරු,
තිට්ඨිතා තරවිරෙහි සමධාරු සුතිසසිතා.

වෙලාලිනො විතමලා සිකකායසමයා දළහා,
ගතිතා බලවනොති සුපපහාරපහාරිති.

සුවණ්ණචරුසමපතනා ලොතිතකවුජුපධාරිතා,
විචතතමානා සොහනති විජුචබ්බසනනතරෙ.

පතාකා වමඹිනො සුරු අසිවමස්ස කොවිදා,
ඵරුග්ගහා සිකබ්බිතාගේ තාගකබ්බිතාපිතො.

එදිසෙති පරිකබ්බිතො නඤ්ඤ මොකෙඛා ඉතො තව,
පහාවං තෙ න පස්සාමි යෙන තිං මිටිලං වජෙජි.

තත්ථ දනතීති සමපතනදනො. වච්ඡදනනමුඛාති තිබ්බදනසද්ධි
මුඛා. පනුතතාති විසාරතා. සමපතනතුති එවරුපා සර ඉතරිතරං
සමපතනතු සමාගව්ඡනතු සනමෙසවස්සං විශ සරවස්සං වස්සපාති

ආණ්ඩුපති, මාණ්ඩ්‍රාති තරුණයෝධා, වම්මිනෝති වච්චෙත්තා, විත්‍රදණ්ඩසුත්තාමුඛාති විත්‍රදණ්ඩසුත්තෙති ආවුධෙති සමන්තාගතා, පක්කන්දිනෝති සංගාමපක්කන්දකා, මහානාගාති මහානාගෙසු කොඤ්ඤාදං කත්වා ආගච්ඡන්තොසු. නිවච්චා ධත්වා තෙසං දන්තෙ ගහෙත්වා ලුඤ්චිතුං සමන්තයෝධා, සතරංසාවිසන්තාරකාති සතරංසා ඔසධි තාරකා විය, ආවුඛබලවන්තානන්ති අසුබබලෙන සුත්තානං, භුණ්ණාසුරබාධිනන්ති භුණ්ණි වුවන්ති කච්චං කච්චාති වෙච්ච කාසුරා හරණාති ව ධාරෙන්තානං කච්චසඛ්ඛාතාති වා කාසුරාති ධාරෙන්තානං, සචෙ පක්කිච්ච කාහනීති සචෙ පක්කිවිය ආකාසෙ පක්කන්දකං කාහනි, තථාපි කිං මුච්චියාතිති වදති, තිංසමෙ සුප්පිනාමුත්තොති පුරිසානං තිංස සහස්සාති නවුතිච්ච සතාති තිංස නාවුත්තොති වුවන්ති, සඤ්ඤාදිනෙකකතිවජ්ජනාති එත්තකාමයං පරෙසං හන්තො ආවුධං ගහෙත්වා පච්චාමිත්තානං සීසපාතනසමන්තං එකෙකං විචිතිත්වා ගතිත්වා අතිවත්තිනො යෝධාති දසෙයති, කෙවලං මනීමං වරන්ති සකලමපි ඉමං මහිං වරන්තො යෙසං සද්දිසං නපස්සාමි තෙයෙව මෙ යෝධා එත්තකාති දසෙයති, වාරුදස්සනාති වාරුචුවන්ති සුවණ්ණං සුවණ්ණවණ්ණාති අත්තො, පිනාලඛකාති පිතවණ්ණාලඛකාරු, පිනවසනාති සුවණ්ණවණ්ණවන්තො, පිතුත්තරාතිවසනාති පිතුත්ත රුසඛා, පාසිනවණ්ණාති පාසාණමච්ඡසද්දිසා, නෙතතිංසාති බග්ගා, නරවිජෙරගිති පණ්ණිනපුරිසෙති, සුනිසසිනාති සුනිසිතා අති තිබ්බො, චෙලලාලිනෝති සීතමජ්ඣකතිකෙ සුරියො විය විජේජාතමානා, සික්කාසසමසාති සත්තවාරෙ කොඤ්ඤසකුණෙ බාදුපෙත්වා ගතිත්තෙති සික්කායසෙත කතා, සුපසන්තරපසනාදිති දලහපපහාරෙති යෝධෙති, ලොහිතකච්ඡපසාදිනාති ලොහිතවණ්ණාය කොසියා සමන්තාගතා, පනාකාති ආකාසෙ පරිවත්තනසමන්තං, අසිච්චමය්‍ය කොවිදුති එතෙසං ගහණෙ කුසලා, ඵරුගහහාසික්කිනාණෙති තසමිං ඵරුගහහණෙ අතිවිය සික්කිතා, නාගකඛකාතිපාතිනෝති ගත්තිකතිං බග්ගෙන ජිජිත්වා පාතනසමන්තං, නත්ති මොකෙඛාති අමොහා වෙදෙහවෙච්චක පථමං ගහපතිපුත්තස්සානුභාවෙන මුත්තොසි ඉදුති පන නත්ති තච්ච මොකෙඛාති වදති, පහාමංගොති ඉදුති තෙ රුජානුභාවං න පස්සාමි යෙන තිං මිටිලං ගම්මය්‍යසි කුපෙ පච්චාමිචෙත්වා වියසි අජ්ජ ජාතොති වෙදෙහං තජේජන්තො ඉදුති නං ගණ්ණියාමිති වජ්ජරිකුසෙන නාගං වොදෙන්නො ගණහථ භිදුථ විජ්ඣාපාති සෙනං ආණ්ඩුපෙනො වුලුති රුජා උපකාරිතගරං අවන්තරන්තො විය උපාගමි.

අථ නං මහාසත්තය්‍ය උපතික්කිත්තකපුරිසා කො ජානාති කිං හවියාතිති අත්තනො උපට්ඨාකෙ ගහෙත්වා පරිවාරසිංසු, තසමිං බණ්ණෙ බොධිසත්තො සිරිසයනා වුට්ඨාය කතසරීරපච්චර්ග්ගනො භුත්තපාතරුසො අලඛිකතපටියන්තො සත්තසහස්සග්ගකං කාසිකං නිවාසන්තො රත්තකමලං එකංසං කත්වා සත්තරත්තවිත්තං ලඤ්ච දණ්ඩකං ආදාය සුවණ්ණපාදුකා අභිරුක්ඛ දෙවච්ඡරු විය අලඛිකත

ඉන්ද්‍රිය වාලුච්ඡේදනීයා විජ්‍යමානො අලඛකපාසාදෙ සිහපඤ්ජරං
 විවරිතා, චූළරඤ්ඤා අත්තානං දසොනො සක්කදෙවරුජ
 ලීලාය අපරපරං වඩකම්. චූළනිරුජා පතස්ස රුපසිරිං ඔලොකෙනා
 විතතං පසාදෙතුං නාසකම්. ඉද්දනි තං ගණ්ඨස්සාමිති තුරිතතුරිතො
 ගජමෙව පෙසෙයි. පණ්ණිතො විනොසයි අයං වෙදෙහො මෙ
 ලද්ධොති සඤ්ඤාය තුරිතො ආගච්ඡතෙව න ජානාති අත්තනො
 දුරතෙ ගහෙනා අමානං රඤ්ඤා ගතභාවං සුවණ්ණාදසසද්ධිං මම
 මුඛං දසොනා කපේස්සාමි තෙන සද්ධිනති. සො වාතපානෙ සිතොව
 මධුරස්සරං තිව්ජාරෙතො තෙන සද්ධිං කපේනො ආග.

කිනත්‍ර සත්තරමානොව නාගං පෙසෙයි කුඤ්ජරං,
 පගච්ඡරුපො ආපතයි ලද්ධන්ද්‍රියමිති මඤ්ඤයි.

ඔහරෙතං ධත්‍රං වාපං බුරපපං පටිසංහර,
 ඔහරෙතං සුභං වමමං වෙචරියමණ්ඨසත්තනති.

තත්‍ර කුඤ්ජරනති සෙට්ඨං. ආපතයිති ආගච්ඡයි. ලද්ධන්ද්‍රියමිති
 තිප්පත්තන්ද්‍රියමි මනොරථො මෙ මත්තං පතොති මඤ්ඤයි.
 ඔහරෙති ඉමං වාපසඛාතං ධත්‍රං හර ඡබ්බිති කොත්‍ර එතෙනන්ද්‍රියං.
 පටිසංහරති අපනෙතො අඤ්ඤාය වා දෙති පටිච්ඡන්තොවා යානෙ
 ධපෙති. කිං බුරපෙත කරිස්සයි. චම්මනති එතං වමමට්ඨි අපනෙති
 ඉදං තයා හිශ්‍යො පටිමුක්කං භවිස්සති. ඡබ්බිති නං මා තෙ සරීරං
 උපඤ්ඤාකං අහොයි. අකිලමිතො පාතොව තව නගරං පටිසාති
 රඤ්ඤා සද්ධිං කෙළිං අකායි.

සො තස්ස වචනං සුත්වා ගහපතිපුත්තො මයා සද්ධිං කෙළිං
 කරොති. අජ්ජ තෙ කත්තබ්බං ජාතිස්සාමිති තජ්ජෙතො ගාථමාග.

පසත්තමුඛවණ්ණොසි මිහිතපුබ්බඤ්ච භාසයි,
 ගොති ඛො මරණකාලෙ තාදිසි වණ්ණසමපද්දති.

තත්‍ර මිහිතපුබ්බඤ්චොති පඨමං සිතං කතො පච්ජා භාසනො
 මිහිතපුබ්බමෙව භාසයි මං කියමිඤ්ච න ගණෙයි. ගොති ඛොති
 මරණකාලෙ නාම වණ්ණසමපද්ද ගොති යෙව තස්මා ත්වං විරොවයි.
 අජ්ජ තෙ සිසං ඡිද්දිතො ජයපාණං පිටිස්සාමාති.

එවං තස්ස තෙන සද්ධිං කථනකාලෙ මහාබලසායො මහාසත්තස්ස
 රුපසිරිං දිස්වා අමානං රුජා මහොසධපණ්ණිතෙන සද්ධිං මනෙතති
 කිනත්‍රඛො කපේනති එතෙසං කථං සුණ්ණස්සාමාති රඤ්ඤා සතතික
 මෙව අගමායි. පණ්ණිතොපි තස්ස කථං සුත්වා න මං මහොසධ
 පණ්ණිතොති ජානායි. නාගං අත්තානං මාරෙතුං දස්සාමි. මනෙතො තෙ
 හිනො කෙවට්ටනව තයාව හදයෙන විනතිතං න ජාතං මුඛෙන
 කපිතමෙව පන ජාතනති පකාසෙනො ආග.

මොසං තෙ ගජ්ජතං රුජ හිනමනොසි බතතිශ,
 දුග්ගණ්ණොති තයා රුජා බඵබ්බිකනෙව සිනිවො.

තිණ්ණො හිශොයා රුජා ගඛතං සාමචේවා සපරිජ්ජනො,
හංසරුජං යථා ධම්මකා අනුජ්ජවං පපතියාසිති.

තත්ථ භික්ෂුමනොනාසිති යො තයා කෙවච්චෙන සද්ධිං සයන
ගබ්භව මනොතා ගතිතො තං මං න ජානාතීති මා සඤ්ඤා කරි පගෙව
සො මයා ඤාතො භික්ෂුමනොනාසි ජතො. දුග්ගණ්ණො හි නිශාති
මහාරුජ අමහාකං රුජා අසාබඵඛෙකත සිකිච්චො විය දුග්ගණ්ණො
සොවකං ආරුලොකන ජවසම්පන්නං ආජාතීයං ආරුග්ගා ගච්ඡන්තො
විය ගහෙත්තුං න සකෙකාතීති අනේවා. බඵඛෙකාවිය හි කෙවච්චො තං
ආරුලාපුරිසො විය තිං ජාතිසම්පන්නසිකිච්චො විය අහං තං
ආරුලාපුරිසො විය අමහාකං රුජාති දසෙය්ති. තිණ්ණොති හිශොයා
උතතිණ්ණො සොව බො සපරිජ්ජනො න ඵකකොව පලාසිත්වා ගතො.
අනුජ්ජවනති සචෙ පන තිං අනුජ්ජියාසි අනුබන්ධියාසි අථ යථා
සුචණ්ණහංසරුජං අනුජ්ජවන්තො ධම්මකා අනතරං පපතති. ඵවා
පපතියාසි අනතරං විනාසං පාපුණියාසිති වදති.

ඉදුති අසමභිතකෙසරිවිය උදගරණං ආගරන්තො ආහ.

සිගාලා රතතිහාගෙන පුලුං දිස්වාන කිංසුකං,
මංසපෙසිති මඤ්ඤානතා පරිබ්බුලා මහාධමා.

විතිවතතාසු රතතිසු උග්ගතසම් දිවාකරේ.
කිංසුකං පුලුකං දිස්වා ආසච්ඡින්නා මහාධමා.

ඵවමෙව තුවං රුජ වෙදෙහං පරිවාරිය,
ආසච්ඡින්නො ගමියාසි සිගාලා කිංසුකං යථාති.

තත්ථ දිස්වාති වතුලොකෙන ඔලොකෙත්වා. පරිබ්බුලාති
පානොව මංසපෙසිං බාදිත්වා ගමියාමාති. පරිවාරෙත්වා අවධාංසු.
විතිවතතාසුති තෙ යාසු යාසු රතතිසු ඵවා අවධාංසු තාසු තාසු අතීතාසු.
දිස්වාති සුරියාලොකෙන කිංසුකං දිස්වා න ඉදං මංසතති ඤාත්වා
ජින්නාසා හුත්වා පලාසිංසු. සිගාලාති යථා සිගාලා කිංසුකං පරිවා
රෙත්වා ආසාච්චජින්නාගතා ඵවා තමපි ඉධ විදෙහරඤ්ඤා නන්ධිවාං
ඤාත්වා ගමියාසි සෙනං ගහෙත්වා පලාසියාසිති දිපෙති.

රුජා තසා තං අසමභිතවචනා සුත්වා විනොසසි අයං ගහපති
පුත්තො අතිසුරේ හුත්වා කපේති. තිස්සංසයං වෙදෙහො පලාතො
ගමියාතීති අතිවිය කුජ්ඣිත්වා පුබ්බ මයං ගහපතිපුත්තං තිස්සාය
උතතරසාවකසාපි අසාමිකා ජාතා. ඉදුති නතත අමහාකං ගත්ථපථං
ආගතො පච්චාමිත්තො පලාසිතො බහුසා වත නො අතත්ථසා
කාරකො උභින්නං කතත බ්බකාරණං ඉමසෙව කුරියාමිති තසා
කාරණං කාතුං ආණ්ණපෙත්තො ආහ.

ඉමසා ගත්ථපාදෙ ව කණ්ණනාසඤ්ඤා ජිහ්වං.
යො මෙ අමිත්තං හත්ථගතං වෙදෙහං පරිමොචයි.

ඉමං මංසංව පාතබ්බං සුලෙ කතාං පවනතු තං,
යො මෙ අමිතතං හත්ථගතං වෙදෙහං පරිමොචයි.

යථාපි ආසනං චම්මං පඨව්‍යා විතතියාති,
සීහස්ස අපො ව්‍යග්ගස්ස හොති සබ්බසමාහතං,

ඵලං තං විතතීති න වෙධසිස්සාමි සත්තියා,
යො මෙ අමිතතං හත්ථගතං වෙදෙහං පරිමොචයිති.

තත්ථ සානබ්බන්තං පවිතබ්බස්සත්තකං මහාදීනං මංසංවිග ඉමං
ගහපතිපුත්තං සුලෙසු ආවුණ්ණිකා පවනතු. සීහස්ස අපොව්‍යග්ගස්සාති
ඵනෙසඤ්ච යථා චම්මං සබ්බසමාහතංහොති තථා වෙධසිස්සාමිති
විජ්ඣාපෙස්සාමි.

තං සුත්තං මහාසතෙතා සිතං කතාං අයං රුජා නජානාති අත්තනො
දෙවියා ච බ්‍රහ්මිකඤ්ච මයා මිටිලං පභිතභාවං තෙන මෙ ඉදං කම්ම
කාරණං විචාරෙති. කොට්ඨකපන මං උසුනා විජ්ජකියං අඤ්ඤා
වා අත්තනො රුච්චනකං කතරය්‍ය සොකාතුරං වෙදනාමත්තං කතා
හත්ථපිට්ඨෙයෙව තං විසඤ්ඤා නිපජ්ජාපෙත්තුං තං කාරණං ආරො
වෙස්සාමිති විනේතතා ආහ.

සචෙ මෙ හත්ථව පාදෙව කණ්ණනාසඤ්ච ඡෙච්ඡයි,
ඵලං පඤ්ඤාලවණ්ණියා වෙදෙහො ඡෙදයිස්සාති.

සචෙ මෙ හත්ථව පාදෙව කණ්ණනාසඤ්ච ඡෙච්ඡයි,
ඵලං පඤ්ඤාලවණ්ණියා වෙදෙහො ඡෙදයිස්සාති.

සචෙ මෙ හත්ථව පාදෙව කණ්ණනාසඤ්ච ඡෙච්ඡයි,
ඵලං නන්ද්‍රය දෙවියා වෙදෙහො ඡෙදයිස්සාති.

සචෙ මෙ හත්ථව පාදෙව කණ්ණනාසඤ්ච ඡෙච්ඡයි,
ඵලං තෙ පුත්තදුරස්ස වෙදෙහො ඡෙදයිස්සාති.

සචෙ මංසංව පාතබ්බං සුලෙ කතාං පවිස්සයි,
ඵලං පඤ්ඤාලවණ්ණියා වෙදෙහො පාවයිස්සාති.

සචෙ මංසංව පාතබ්බං සුලෙ කතාං පවිස්සයි,
ඵලං පඤ්ඤාලවණ්ණියා වෙදෙහො පාවයිස්සාති.

සචෙ මංසංව පාතබ්බං සුලෙ කතාං පවිස්සයි,
ඵලං නන්ද්‍රය දෙවියා වෙදෙහො පාවයිස්සාති.

සචෙ මංසංව පාතබ්බං සුලෙ කතාං පවිස්සයි,
ඵලං තෙ පුත්තදුරස්ස වෙදෙහො පාවයිස්සාති.

සචෙ මං විතතීති න වෙධසිස්සාමි සත්තියා,
ඵලං පඤ්ඤාලවණ්ණියා වෙදෙහො වෙධසිස්සාති.

සවෙ මං විතතිත්තාන වෙධසිංසාසි සත්තියා,
එවං පඤ්චාලවණ්ණියා වෙදෙහො වෙධසිංසාසි,

සවෙ මද විතතිත්තාන වෙධසිංසාසි සත්තියා,
එවං නන්දිය දෙවියා වෙදෙහො වෙධසිංසාසි.

සවෙ මං විතතිත්තාන වෙධසිංසාසි සත්තියා,
එවං නෙ පුත්තදුරස්සා වෙදෙහො වෙධසිංසාසි,
එවං නො මනතිතං රහො වෙදෙහෙන මයා සහ.

යථා පලසතං වමමං කොනතිමනති සුනිට්ඨිතං,
උපෙති තනුතාණාය සරුතං පටිහනනවෙ.

සුඛාවහො දුක්ඛනුදෙ වෙදෙහස්ස යසස්සිනො,
මනිං නෙ පටිහඤ්ඤම් උසුං පලසතෙතවාති.

තත්ථ ඡේදසිංසානීති පණ්ණිතස්ස කිර චූලිතිතා හත්ථපාද ජින්නාති සුත්තාව ඡේදසිංසානි. පුත්තදුරස්සානි මම එකස්ස ජින්නපච්චයා තව විතතං පුත්තානඤ්චව අග්ගමහෙසියාවාති තිණ්ණමපි ජනානං අමහාකං රුජා ඡේදසිංසානි. එවංනො මනතිතං රහොති මහාරුජ මයාව වෙදෙහරුජෙනව එවං රහසි මනතිතං යං යං ඉධ මස්සා චූලිති රුජා කරොති තං තං තත්ථ තස්ස පුත්තදුරුතං කාතබ්බතති. පලසනනති පලසතපමාණං බහු බාරෙ බාදපෙත්වා මුදුභාවං උපතීතවමමං. කොනතිමනතිසුනිට්ඨිනනති 'කොනතිමනති චූලවති වමමකාරුතං සත්ථ තාය කොනතියා ලිඛිත්වා සුට්ඨි තිට්ඨිතං. තනුතාණායාති යථා තං වමමං සඛයාමෙ සරුතං පටිහනනවෙ සරීරතාණං උපෙති. සරෙ පටිහනිත්වා සරීරං රකඛති. සුඛාවහොති මහාරුජ අහමපි අමහාකං රඤ්ඤ පච්චාමිතතානං වාරණ්ඨෙන තං සරපරිත්තාණවමමං. විය සුඛාවහො දුක්ඛනුදෙ කාසිකවෙතසිකසුඛං ආවහාමි දුක්ඛං නුදෙමි. මනිංනෙති තස්මා තව මනිං පඤ්ඤං උසුං තෙන පලසතවමමෙන විය අත්තනො මතියා පටිහනිස්සාමි.

තං සුත්තං රුජා විනෙතසි ගහපතිපුත්තො කිං කපෙති යථා කිර අගං එතස්ස එවං. වෙදෙහරුජා මම පුත්තදුරස්ස කමමකාරුණං කරිස්සාති න ජාතාති මම පුත්තදුරකානං ආරක්ඛස්ස සුසංවිහිතභාවං ඉදුති මාරෙස්සානීති මරණහයෙන විලපතීති තාස්ස වචනං සග්ගති. මහාසතෙතා අයං මං හයෙන කපෙතීති මඤ්ඤති ජාතාපෙස්සාමි තනති විනෙතවා අගං.

ඉඛස් පස්ස මහාරුජ සුඤ්ඤං අනෙතපුරං තව
මරොධා ව කුමාරං ව තව මාතා ව බතතිය,
උමමස්සා නිහරිත්තාන වෙදෙහස්සපනාමිතාති.

තත්ථ උමමග්ගාති මයා අත්තනො මාණවෙ පෙසෙත්වා පාසාදු මතරුපෙත්වා උමමග්ගෙනෙව ආහරුපෙත්වා මහාඋමමස්සා නිහරිත්වා බකිවා නෙ වෙදෙහස්ස උපනාමිතා.

තං සුඤ්ඤා රුජා විනොදාසි පණ්ණිනො අතිවිශ දළභං කතා කප්ථති.
මයා ච රතතිභාගෙ ගම්භාය පසො නන්දදෙවියා සද්දෙවි සුතො මහා
පණ්ණෙසු පණ්ණිනො කදුචි සචචං භවෙය්‍යාති උපානනබලවසොකො
බිතිං උපට්ඨාපෙනා අසොවනො විය එනං අමච්චං පනෙකාසාපෙනා
ජානනත්ථාය පෙසෙතො ඉතරං ගාමමාහ.

ඉති ස අනෙතපුරං මයං ගතොති විවිතාථ නං,
යථා ඉමස්ස චචනං සචචං වා යදිවා මුසාති.

සො සපරිවාරො රුජතිවෙසනං ගතො වාරං විවරිතො අනෙතො
පවිසිතො හත්පාදෙ බන්ධිතො මුඛං පිදහිතො නාගදනෙතස්ස ඔලමිතෙ
අනෙතපුරපාලකෙව බුජ්ජවාමනකාදයොච භාජනාතිච භික්ෂුතො තත්ථ
තත්ථ විප්පකිණ්ණං බාදනීයභොජනීයං රතනසරවායුති විවරිතො කතං
රතනවිලොපං විචච්චාරං සිරිගබ්භං යථා විචචෙගෙව වාතපානෙති
පවිසිතො චරමානං කාකගණ්ණොති ජබ්බිතගාමසදිසං සුසානභූමිං විය
තිසිරිකං රුජභවනං දිසො රණෙසු ආරොවෙනො ආහ.

එවමෙතං මහාරුජ යථා ආහ මහොසබ්බො,
සුද්දෙසු අනෙතපුරං සබ්බං කාකපට්ටනකං යථාති.

තත්ථ කාකපට්ටනකං යථාති මච්ජානං ගතොති ආගතෙති
කාකෙති සමාකිණ්ණො සමුද්දන්තර ජබ්බිතගාමකොවිය.

රුජා වතුනතං ජනානං විප්පයොගසම්භවෙන සොකෙන කචප
මානො ඉදං දුක්ඛං මම ගහපතිපුතතං නිසංසං උපපන්නතති දණ්ඩක
සට්ටිතාසිවිසො විය බොධිසත්තස්ස අතිවිශ කුජ්ඣි මහාසතො නසං
කාරං දිසො අයං රුජා මහායසො කදුචි කොධවසෙන කිං මෙ තෙතිති
බතතියමානෙන මං විජෙකියස් යනනුනාහං නන්දදෙවිං ඉමිනා අදිට්ඨ
පුබ්බං විය කරොතො නසං සරිරවණ්ණං වණ්ණෙය්‍යං අපෙසො
තං අනුස්සරිතො සවාහං මහොසබ්බං මාරෙය්‍යාමි එවරුපං ඉජ්ජිරතනං
න ලභියාමිති අතතො හරියාය සිනෙගො න කිසුම් මයං කරියා
තිති විනොතො අතතරකණ්ණත්ථං පාසාදෙ සිතොච රතනබලනත
රෙන සුවණ්ණවණ්ණං බාහං නිහරිතො නසං ගතමය්‍යාවකඩ්ණවසෙන
වණ්ණං කප්ථෙනො ආහ.

ඉතො ගතා මහාරුජ නාරි සබ්බබ්ගසොහතා,
කොසුමච්චලකසුසොණි හංසගගරභාණිති.

ඉතො නිතා මහාරුජ නාරි සබ්බබ්ගසොහතා,
කොසෙය්‍යවසනා සාමා ජාතරුපසුමෙබලා.

සුරතතපාදු කල්‍යාණි සුවණ්ණමණිමෙබලා,
පාරෙවකකම් සුතනු බිලෙබ්බාං තනුමජ්ඣමා.

සුජාතා භුජගලට්ඨිව වෙලලීව නනුමජ්ඣමා,
දිසසා කෙසා අසිතා ඊසකග්ගපවෙලලීතා.

සුජාතා මිගජාපිව ගෙමනනග්ගිසිබාරිව,
නදීව ගිරිදුගෙගසු සඤ්ජනනා බුද්ධවෙථනි.

නාගනාසුරා කලාංග්ගී පඨමා තිබ්බරුක්ඛි,
නාතිදිසා නාතිරසා නාලොමා නාතිලොමසාති.

තත් ඉතොති උමමග්ගං දසෙසති. කොසුමගඵලකසුසෙසාග්ගීති විසාලකඤ්චනඵලකංවිග්ග සුඤ්ජරසොග්ගී. හංසගගගරගාග්ගීති ගොව රත්තාය විවරනනානං හංසපොතකානං විග්ගගගරෙන මධුරෙන හඤ්ඤෙන සමනනාගතා. කොසෙසාචංගාති කඤ්චනබවිතකො සෙය්‍යවත්ථයනා. සාමාති සුවණ්ණසාමා. පාරෙවගකකිති පඤ්චසු පසාදෙසු රතතට්ඨානෙ පාරෙවතසකුණසදිසකකි. සුනානුති සොගන සරිර. බිමෙබ්බාට්ඨාති බිමෙඵලාතිවිග්ග සමන්තොට්ඨපරියොසානා. නනු මජ්ඣමාති කරමිතමජ්ඣා. සුජාතාභුජගලට්ඨිවාති විජගෙනකාලෙ වාතෙරිතරතතපලවට්ඨිලාසිති සුජාතභුජගලතාය විරොචති. වෙලලී වාති කඤ්චනවෙදීවිග්ග අනුමජ්ඣා. ඊසකගග්ගපවෙලලීතාති ඊසකං අගෙගසු ඔනතා ඊසකග්ගපවෙලලීතා වා රවියාය අග්ගංවිග්ග විතතා. මිගජාපිවාති පබ්බතපාදමිති සුජාතා ව්‍යග්ගපොතිකාව විලාසකුතති සුතතා. ගෙමනනග්ගිසිබාරිවාති ඔහාසවනනතාය ගෙමනනග්ගිසිබාරිවිග්ග සොහති. බුද්ධවෙථනිති යථා බුද්ධකෙති උදකවෙථනි සඤ්ජනනා සා නදී සොහති ඵලං නනුලොමාය ලොමරුජයා සොහති. කලාංග්ගීති ඡවිමංසකෙසනහාරුඅට්ඨිතං වසෙන පඤ්චවිධෙන කලාංගෙන සමනනාගතා. පඨමාතිබ්බරුක්ඛිති තිබ්බරුක්ඛිතං පඨමා උත්තමා සුවණ්ණඵලකෙ ධ්විතසු වණ්ණතිබ්බරුචයමිවස්සා සංකොඤ්ඤමපනනං නිරුත්තරං ඵනසුගලං.

ඵලං මහාසතෙත තසා රුපසිරිං වණ්ණෙනෙත තසා සා පුබ්බෙ අද්ධිපුබ්බාචිග්ග අගොසි. බලවසිනෙගං උප්පාදේසි. අථස්ස සිනෙ සුප්පතති. ඤාතො මහාසතෙතා අනන්තරං ගාථමාහ.

නඤ්ඤානුත මරණෙ නඤ්ඤාසි සිරිවාහන,
අගඤ්ඤානුත නඤ්ඤාගච්ඡාම යමසාධනනි.

තත් සිද්ධිමාහනාති සිරිසම්පන්නවාහන මහාරුජ නුත ත්වං ඵලං උත්තමරුපධරය නඤ්ඤා මරණෙන නඤ්ඤාසිති වදති. ගච්ඡාමාති සවෙති ත්වං මං මාරෙස්සසි ඵකංසෙන අමානං රුජා නඤ්ඤා මාරෙස්සති. ඉති නඤ්ඤා අගඤ්ඤා යමස්ස සන්තිකං ගම්ඤ්ඤාම යමො අමෙග්ග උගො දිස්වා නඤ්ඤා මග්ගමෙව දස්සති. තස්ස මග්ගං මරිට්ඨාපි තාදිසං ඉත්තිරතනං ලභනනස්ස කිං ජීර්ජති තාහං අතතනො මරණෙන හාතිං පස්සාමි දෙවාති ඵලං කිර තං ආහ.

ඉති මහාසතෙතා එතතකෙන ධානෙන නන්දමෙව වණ්ණණ්ඩි න ඉතරෙ නිං කාරණා සතතා හි පියහරියාසු විය සෙසෙසු ආලයං න කාරෙනති මාතරංවා සරතෙතා පුතතඛිතරොපි සරියානිති තමෙව වණ්ණණ්ඩි. රුජමාතරං පන මහලුලිකාභාවෙනෙව න වණ්ණණ්ඩි. සද්දණ් සමපතෙන මහාසතෙත මුද්රයාරොත වණ්ණණ්ණෙන වණ්ණණ්ණෙනගෙව නන්දදෙවි ආගතතා රඤ්ඤ පුරතො සීතාවිය අහොයි.

තතො රුජා විනෙතයි ධපෙතා මහොසධං අඤ්ඤා මම හරියං ආනෙතා දුතුං සමෙතො නතීති. අථස්ස තං සරතතස්ස සොකො උපපජ්ජි. අථ නං මහාසතෙතා මාවිනතයි මහාරුජ දෙවිව තෙ පුතෙතාව මාතාව තයොපි ආගවජ්ජියානති මම ගමණමෙවෙත්ථ පමාණං තිං අස්සාසං පටිලහ නරිතුති රුජානං අස්සාසෙයි. අථ රුජා විනෙතයි අහං අතතතො නගරං සුරකඛිතං සුගොපිතං කාරෙතා ඉමං උපකාරි නගරං එතතකෙන බලවාහනෙන පරිකඛිපිතා සීතො අයං පන එවං සුගොපිතාපි මම නගරා දෙවිඤ්ඤ මෙ පුතතඤ්ඤ මාතරඤ්ඤ ආනෙතා වෙදෙහස්ස දූපෙයි. අමෙහසුච එවං පරිවාරෙතා සීතෙසෙව එකස්සාපි අජාතනතස්ස වෙදෙහං සසෙනාවාහනං පලාපෙයි. කීනනු බො දිබ්බ මායං ජාතාති උදුහු වකුමොහනනති අථ නං පුච්ඡතො ආහ.

දිබ්බං අධියසෙ මායං අකාසි වකුමොහනං,
යො මෙ අමිත්තං හත්ථගතං වෙදෙහං පරිමොවයිති.

තං සුතා මහාසතෙතා මහාරුජ අහං දිබ්බමායං ජාතාමි පණ්ඩිතාහි දිබ්බමායං උග්ගණ්ණිතා හගෙ සමපතෙන අත්තානමපි පරමපි දුකඛතො මොවෙනති යෙවාති වතා ආහ.

අධියනති මහාරුජ දිබ්බමායිධි පණ්ඩිතා,
තෙ මොවයනති අත්තානං පණ්ඩිතා මනතිනො ජනා.
සනති මාණවපුතතා මෙ කුසලා සත්ථිජෙදකා,
යෙසං කතෙන මග්ගෙන වෙදෙහො මිටිලං ගතොති.

තත්ථ මායිධාති මායං ඉධි. මාණවපුතතාති උපධිකා තරුණ යොධා. සෙසං කණ්ණනාති යෙති කතෙන. මග්ගනනාති අලඛකත උම්මග්ගෙන.

ඉදං පන සුතා අලඛකතඋම්මග්ගෙන කිර ගතො කීදිසො නුබො උම්මග්ගොති රුජා උම්මග්ගං දව්ඪුකාමො අහොයි. අථස්ස ඉබ්බිතං ඤාතා මහාසතෙතා රුජා උම්මග්ගං දව්ඪුකාමො දස්සෙස්සාමිස්ස උම්මග්ගනති දස්සෙතො ආහ.

ඉබ්බ පස්ස මහාරුජ උම්මග්ගං සාධු මාපිතං
හත්ථිතං අථ අස්සානං රථානං අථ පතතිනං,
ආලොකභුතං තිට්ඨනතං උම්මග්ගං සාධු නිට්ඨිතනති.

තත්ථ හත්ථිනති පොත්ථකමමිතිතකමමවසෙන කතානං එතෙසං හත්ථිආදීතං පනතිහි උපසොගිතං අලඛකතදෙවසභාසදීසං එකො භාසං හුතා තිට්ඨනතං උම්මග්ගං පස්ස දෙවොති.

එවිඤ්චා පන විනා මහාරුජ මම පඤ්ඤාචක්ඛණ සුඤ්ඤායාම උට්ඨිතව්‍යානෙ අලබ්භන උමමග්ගෙ අසීති මහාවාරුති චතුසට්ඨි චූළ වාරුති එකසතසයනගබ්භෙ අනෙකසතෙ දීපගබ්භකෙව පග්ග මයා සද්ධිං සමග්ගො සමෙවාදමානො සුඤ්ඤා අත්තනො බලෙන සද්ධිං උපකාරිතගරං පවිස දෙව්‍යාති නගරආරං විවරුපෙසි, රුජා එකසත රුජපරිවාරෙ නගරං පාවිසි, මහාසතෙතා පාසාදා ඔරුග්ග රුජානං චන්ද්‍රිකා සපරිවාරං ආදාය උමමග්ගං පාවිසි, රුජා අලබ්භන දෙවනගරං විග උමමග්ගං දිග්ඛා බෝධිසත්තං ගුණං වණ්ණෙනො ආග.

ලාභා වත විදෙහානං යස්සමෙ එදිසා පණ්ඩිතා,
සරෙ වසනති විජ්ජෙන යථා තිංසි මහොසධාති.

තත්ථ විදෙහානනති එවරුපානං පණ්ඩිතානං ආකරස්ස උට්ඨා නව්‍යානගුතස්ස විදෙහානං ජනපදස්ස ලාභාවත. යස්ස මෙ එදිසාති යස්ස ඉමෙ එවරුපා පණ්ඩිතා උපායකුගලා එකසරෙ වා එකජනපදෙ වා එකරවෙඨවා වසනති තස්සපි ලාභා. යථා තිංසි යථා තිංසි තාදි සෙන පණ්ඩිතෙන සද්ධිං යෙ එකරවෙඨ එකජනපදෙ එකතගරෙ එකගෙනෙ වසිතුං ලභනති තෙසං විදෙහරුට්ඨවාසිනඤ්චෙව මිපිලා නගරවාසිනඤ්ච තයා සද්ධිං එකතො වසිතුං ලභනානං ලාභාති වදති.

අථස්ස මහාසතෙතා එකසතසයනගබ්භෙ දස්සෙසි. එකස්ස වාරෙ විවටෙ සබ්බෙසං විවරියති. එකස්ස පිහිතෙ සබ්බෙසං පිටියෙති. රුජා උමමග්ගං ඔලොකෙනො පුරතො ගච්ඡති. පණ්ඩිතො පච්ඡතො. සබ්බා සෙනා උමමග්ගමෙව පාවිසි, රුජා උමමග්ගතො නික්ඛමි. පණ්ඩිතො තස්ස නික්ඛන්තභාවං ඤාතා යං නික්ඛමිති අඤ්ඤාසං නික්ඛමිතුං අදාතා උමමග්ගආරං පිදහනො ආණ්ණං අක්කමි. අසීති මහාවාරුති චතුසට්ඨි චූළආරුති එකසතසයනගබ්භආරුති අනෙකසතදීපගබ්භ වාරුතිව එකපපහාරෙන පිදහිංසු. සකලො උමමග්ගො ලොකනතරිකො විග අනික්කාරෙ අගොසි. මහාජනො භිත්තසිතො අගොසි. මහා සතෙතා හිගෙයා උමමග්ගං පවිසනො යං බග්ගං උපෙසි තං ගහෙතා භුමිතො අධාරසහන්ධානං ආකාසං උලලසිති. ඔරුග්ග රුජානං හන්ඨ ගහෙතා අසිං උග්ගිරිතා තාසෙතා මහාරුජ සකලජම්බුදීපෙ රජං කස්සාති පුච්ඡි. සො භිතො තුග්ගං පණ්ඩිතාති විනා අභයං මෙ දෙහිති ආග. මා භාසි මහාරුජ නාහං තං මාරෙතුකාමතාය බග්ගං පරුමසිං මම පන පඤ්ඤානුභාවං දස්සෙතුං පරුමසිනති බග්ගං රඤ්ඤා අදාසි. අථ තං බග්ගං ගහෙතා සිතං ආග සවෙසි මහාරුජ මං මාරෙතු කාමො ඉදුනෙව මං ඉමිතා බග්ගෙන මාරෙහි අථ අභයං දාතුකාමො අභයමෙව දෙහිති. පණ්ඩිත මයා තුග්ගං අභයං දින්නමෙව තිං මා විත්ත සිති අසිං ගහෙතා උභොපි අඤ්ඤාමඤ්ඤං අදුනාය සපථං කරිංසු.

අථ රුජා බෝධිසත්තං ආග පණ්ඩිත එවරුපපඤ්ඤාබලසම්පන්නො සුඤ්ඤා රජං කසුඛා න ගණ්හසිති. මහාරුජ අහං ඉච්ඡමානො අජ්

සකලජම්බුදීපෙ රුජානො මාරෙත්වා රජුං ගණේය්‍යං, පරං මාරෙත්වා
 යසගගණං පන පණ්ණිතෙති නප්පයන්තති, පණ්ණිත මහාජනො ආරං
 අලභමානො පරිදෙවති, උම්මෙය්‍යආරං විවරිත්වා මහාජනයා ජිවිත
 දුනං දෙතිති, සො වාරං විවරි, සකලඋම්මෙය්‍යො එකොභාසො අහොසි,
 මහාජනො අස්සාසං පටිලුති, සබ්බෙ රුජානො අත්තනො සෙනාය
 සද්ධිං තික්කමිත්වා පණ්ණිතස්ස සන්තිකං අගමංසු, සො රඤ්ඤා සද්ධිං
 විසාලමාලකෙ අවධාසි, අථ නං තෙ රුජානො ආහංසු පණ්ණිත තං
 තිස්සාය නො ජිවිතං ලද්ධං සචෙ මුහුත්තං උම්මෙය්‍යආරං න විවරිත්ව
 සබ්බෙසං නො තථෙව මරණං අභවිස්සාති, න මහාරුජා ඉදන්තෙව
 පුබ්බෙපි තුමෙහ මඤ්ඤෙව තිස්සාය ජිවිතං ලභිත්වා, කද මහාරුජාති,
 ධපෙත්වා අමහාකං තගරං සකලජම්බුදීපෙ රජුං ගණෙත්වා උත්තර
 පඤ්චාලතගරං ගන්ත්වා උය්‍යානෙ ජයපාණං පාතුං සුරය පටියත්ත
 කාලං සරථාති, ආම පණ්ණිතාති, තද එස රුජා කෙවටෙත සද්ධිං
 දුම්මන්තිතෙන විසයොජ්ජාය සුරයවෙව මච්ඡමංසෙති ච තුමෙහ
 මාරෙතුං තං කිවම්මකාසි, අථාහං මා ඉමෙ මසි පස්සන්තෙ අනාථ
 මරණං මරනතුග්ගි අත්තනො පුරිසෙ පෙසෙත්වා සබ්බමාජනාති භික්ඛු
 පෙත්වා එතෙසං මන්තං භික්ඛුත්වා තුමහාකං ජිවිතදුනං අද්දසිත්ති, තෙ
 සබ්බෙපි උබ්බික්කමානසා හුත්වා චූලිතිං පුච්ඡංසු සචටං කිර මහාරුජාති,
 ආම මයා කෙවටෙස්ස කථං ගණෙත්වා කතං සචටමෙව පණ්ණිතො
 කථෙතිති, තෙ සබ්බෙපි මහාසත්තං ආලිඛිත්වා පණ්ණිත තං සබ්බෙසං
 නො පතිට්ඨා ජාතො තං තිස්සාය මයං ජිවිතං ලභිමානා සබ්බෙ පසා
 ධනෙති බොධිසත්තස්ස පුජං කරංසු, පණ්ණිතො රුජානං ආහ මහාරුජ
 තුමෙහ මාවිත්තසිත්ව පාපමිත්තසංග්ගස්සෙස දෙසො ඉමෙ රුජානො
 බමාපෙථාති, රුජා මයා දුප්පුරිසං තිස්සාය තුමහාකං එවරුපං කතං
 එස මයං දෙසො බමථ මෙ න පුන එවරුපං කරිස්සාමිති බමාපෙසි,
 තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤො අවටයං දෙසෙත්වා සමග්ගා අහෙසුං, අථ රුජා බහුං
 බාදනීයභොජනීයගතිමාලාදිකං ආහරුපෙත්වා සබ්බෙති තෙති සද්ධිං
 සත්තාහං උම්මෙය්‍යෙයෙව කිලිත්වා තගරං පටිසිත්වා මහාසත්තස්ස මහා
 සක්කාරං කාරෙත්වා එකසත්තරුජපරිවුතො මහාතලෙ තිසිදිත්වා
 පණ්ණිතං අත්තනො සන්තිකෙ වසාපෙතුකාමනාය ආහ,

වුත්තිඤ්ච පරිහාරඤ්ච දිගුණං භත්තවෙත්තං

දදම් විපුලං භොගං භුඤ්ඤ කාමෙ රමස්සු ච,

මා විදෙහං පච්චගමා කිං විදෙහො කරිස්සාතිති,

තත්ව වුත්තිනති යසනිස්සිතං ජිවිතවුත්තිං, පටිහාරනති ගාම
 තිගමදුනං, භක්ඛනති නිවාපං, වෙක්ඛනති පරිබ්බයං, භොගෙති
 අඤ්ඤෙපි තෙ විපුලෙ භොගෙ දදම්,

පණ්ණිතො පන තං පටික්ඛිපන්නො ආහ,

යො චජෙථ මහාරුජ භත්තාරං ධතකාරණං

උභින්නං හොති ගාරග්ගො අත්තනොච පරස්සව,

යාව ජිවෙය්‍ය වෙදෙහො නාඤ්ඤස්ස පුරිසො සිග්ගා,

තත්‍ථ මිටිලං භග්නති සොත්තනා තං මිටිලානගරං සමපන්නං පසාදා.

ඉති සො පඤ්ඤානසං මහත්තං සකකාරං කත්වා උයොසාපේසි. තෙපි එකසතරුපානො මහාසකකාරං කත්වා ඔහු පඤ්ඤාකාරං අදංසු. තෙසං සන්නිකො උපතික්ඛිත්තකපුරිසා පඤ්ඤාමෙව පරිවාරයිංසු. සො මහනෙත්ත පරිවාරෙන මග්ගං පටිපජ්ජිත්වා අත්තරුමග්ගෙයෙව චූළනී රඤ්ඤා දින්නගාමෙහි ආයං ආගරුපෙනු පුරිසෙ පෙසෙත්වා විදේහරට්ඨං සමපාපුණි. භෙතකොපි කීර අත්තරුමග්ගෙ පුරිසං යපෙසි චූළනී රඤ්ඤා පුත්‍ර ආගමණං වා අනාගමණං වා ජාන යස්ස කස්සචි ආගමණං කාලඤ්ච මග්ගං ආරොවෙහිති. සො තියොජනමත්ථකෙයෙව මහාසත්තං දිස්වා ආගන්ත්වා පඤ්ඤාතො මහනෙත්ත පරිවාරෙන ආගමන්තිති ආරො වෙසි. සො තං සුත්වා රුජකුලං අගමාසි. රුජාපි පාසාදෙ සිත්තො වාත පානෙන ඔලොකෙනොතො මහතිං සෙනං දිස්වා මහොසධස්ස සෙනා මන්ද අයං අභිවිග්ග මහති කච්චි නුබො චූළනී ආගතො සියාති භිත්ත සිත්තො තමත්ථං පුමන්තො ආග.

හත්ථි අස්සා රථා පනති සෙනා පදිස්සතෙ මහා,
වතුරඛිනි හිංසරුපා කිනත්‍ර මඤ්ඤානති පඤ්ඤාතාති.

අථස්ස සෙනකො තමත්ථං ආරොවෙත්තො ආග.

ආතන්දු තෙ මහාරුජ උත්තමො පතිදිස්සති,
සබ්බං සෙනඛගමාදාය සොත්ථිං පත්තො මහොසධොති.

තං සුත්වා රුජා ආග සෙනක පඤ්ඤානසං මන්ද සෙනා අයං පන අති මහතිති. මහාරුජ රුජා තෙන පාසාදිත්තො භවිස්සති තෙනස්ස පසන්නෙන දිත්තා භවිස්සතිති. රුජා නගරෙ හෙරිං වාරුපෙසි නගරං අලඛකරිත්වා පඤ්ඤානසං පච්චුග්ගමණං කරොන්තුති. නාගර තථා කරිංසු. පඤ්ඤාතො නගරං පටිසිත්වා රුජකුලං ගන්ත්වා රුජානං වන්දි. අථ නං රුජා උට්ඨාය ආලිඛිත්වා පලලඛකවරගතො පටිසන්ථාරං කරොත්තො ආග.

යථා පෙනං සුයානස්මිං ඡබ්බිත්වා වතුරෙ ජනා,
එවං කමපි ලලිගෙ තාමහො ඡබ්බිත්වා ඉධාගතා.

අථ තිං කෙන වණ්ණෙන කෙත්වා පන ගෙතුනා,
කෙත්වා අත්ථජාතෙන අත්තානං පරිමොචයිති.

තත්ථ වතුරෙ ජනාති පඤ්ඤාන යථානාම කාලකං වතුරෙ ජනා මඤ්චකෙන සුසානං තෙත්වා ඡබ්බිත්වා අතපෙක්ඛා ගමන්ති එවං කපපිලලිගරට්ඨෙ තං ඡබ්බිත්වා මයං ඉධාගතාති අත්ථො. වණ්ණ නාති කාරණෙන. ගෙතුනාති පච්චයෙන. අත්ථජාතෙනාති අත්ථන ජාතෙන. මොචයිති අමිත්තගත්ථත්තො කෙන පච්චයෙන කෙන ත්ථන තිං අත්තානං මොචයිති.

තතො මහාසත්තො ආග.

අත්ථං අපේන වෙදෙහ මනතං මනෙතන බතතිය,
පරිවාරසියං රජානං ජමුද්දිපංව සාගරෙති.

තස්සපේනං අහං මහාරජ තෙති විතතිතං අත්ථං අත්තනා විතතිතෙන
අපේන තෙති මතතිතං මනතං අත්තනො මනෙතන පරිවාරෙසිං. න
කෙවලඤ්ච එත්තකමෙව එකසතරජපරිවාරං පන තච්චි රජානං
ජමුද්දිපං සාගරෙවිය පරිවාරසියංනති සබ්බං අත්තනා කතකමං
විත්ථාරෙතා කපෙසි.

තං සුචා රජා භුසි. අපංසු පණ්ණිනො චූළනිරඤ්ඤ අත්තනො
දින්නපණ්ණාකාරං ආවිකම්බෙනා ආහ.

දින්නං නිකම්බසහස්සං මෙ ගාමාසීතිව කාසිසු
දුසිසතාති වත්තාරි දින්නං භරියාසතඤ්ච මෙ,
සබ්බං සෙනබ්බමාදුය සොත්තිනමති ඉධාගතොති.

තතො රජා අතිභූට්ඨපභෙට්ඨා මහාසත්තස්ස ගුණං වණ්ණෙනො
තමෙව උදුනං උදුනෙසි.

සුසුඛං වත සංවාසං පණ්ණිතෙතිති සෙනක
පකම්ච පඤ්ඤරෙ බඳො මචෙජ් ජාලගතෙරිව,
අමිත්තහත්ථගතෙ මොවසි නො මහොසබ්බොති.

සෙනකොපියං වචනං සමපට්ඨන්තො තමෙව ගාථමාහ.

එවමෙතං මහාරජ පණ්ණිනාති සුඛාවතා
පකම්ච පඤ්ඤරෙ බඳො මචෙජ් ජාලගතෙරිව,
අමිත්තහත්ථගතෙ මොවසි නො මහොසබ්බොති.

අප රජා නගරෙ ඡණ්ඨෙරිං වාරුපෙසි සත්තාහං ඡණං කරෙන්නු
යෙසං මසි සිනෙහො අත්ථි සබ්බං පණ්ණිතස්ස සකකාරසමමානං
කරෙන්නුති.

ඉමමත්ථං පකාසෙනො සත්ථා ආහ.

ආහඤ්ඤන්නු සබ්බවිණං හෙරියො දෙණ්ණිමානිව,
නදන්නු මාගධා සඬ්ඛා වග්ගු වදනු දුඤ්ඨිති.

තත්ථ ආහඤ්ඤන්නුති වාදියන්නු. මාගධා සඬ්ඛාති මගධරට්ඨො
සඤ්ජාතා සඬ්ඛා, දුඤ්ඨිති මහාහෙරියො.

නාගර්ථ ව ජාතපද ව පතතියා පණ්ණිතස්ස සකකාරං කාතුකාමා ව
හෙරිං සුචා අතිරෙකං අකංසු.

තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථා ආහ.

ඕරොධා ව කුමාර ව වෙසියානා ව ප්‍රාග්මණ්,
බහුං අත්තඤ්ච පාණ්ඤාදි පණ්ණිතස්සාහිතාරසුං.

හත්ථාරූභා අතිකට්ඨා රජිකා පතතිකාරකා,
 බහුං අත්තඤ්ච පාණ්ඤ්ච පණ්ඩිතස්සාභිභාරයුං.
 සමාගතා ජානපදා නෙගමා ව සමාගතා,
 බහුං අත්තඤ්ච පාණ්ඤ්ච පණ්ඩිතස්සාභිභාරයුං.

බහුජ්ජනො පසන්නොසි දිස්වා පණ්ඩිතමාගතො,
 පණ්ඩිතචචි අනුපපතො වෙඵකෙඤ්චො අවිත්තථාති.

තත්ථ ඔණේඛාති උදුමඤ්ඤෙවිං. ආදිං කත්වා අනෙතපුරිකා.
 අභිභාරයුනති අභිභාරපෙසුං පතිණිංසුති අනෙථා. බහුජ්ජනොති
 භික්ඛුවෙ නගරවාසිනොව චතුරාරගාමවාසිනොව ජනපදවාසිනොවාති
 බහුජ්ජනො පසන්නො ආසි. දිස්වා පණ්ඩිතමාගතොති පණ්ඩිතෙ මිච්චිං.
 ආගතො දිස්වා. අචතනථාසි පණ්ඩිතචචි මිච්චිං. අනුපපතො අයං නො
 පඨමෙව පට්ටාමිත්තවසඛිතං. රුජානං මොවෙත්වා පෙසෙත්වා පථො
 ඵකසතරුජානො අඤ්ඤාමඤ්ඤා. බමාපෙත්වා සමග්ගො කත්වා චූළිතිං
 පසාදෙත්වා නෙත දින්නං මහත්තං යසං ආදාය ආගතොති චත්වා තුට්ඨ
 විනෙත්ත ජනෙත පවතතිනො වෙඵකෙඤ්චො පවත්තථ.

අථ මහාසත්තො ජණ්වසානෙ රුජතුලං ගතත්වා මහාරුජ චූළිති
 රඤ්ඤා මාතරඤ්ච දෙවිඤ්ච පුත්තඤ්ච සිසං පෙසෙත්වා. වට්ටතිති ආහ.
 සාධු තාත පෙසෙතිති. සො නෙසං තිණ්ණං ජනානං මහත්තං.
 සකකාරං කත්වා අත්තනා සද්ධිං ආගතසෙනායපි සකකාරසමමානං.
 කාරෙත්වා නෙ තසො මහනෙත්ත පරිවාරෙත අත්තනො පුරිසෙහි සද්ධිං
 පෙසෙසි. රඤ්ඤා අත්තනො දින්නා සතහරියාසො චත්තාරි දුසිසතාතිච
 නඤ්ඤෙවියා සද්ධිං පෙසෙසි. අත්තනා සද්ධිං ආගතසෙනාමපි තෙහි
 සද්ධිං පෙසෙසි. නෙ මහනෙත්ත පරිවාරෙත උත්තරපඤ්චාලනගරං.
 පාපුණිංසු. අථ රුජා මාතරං පුච්ඡි කිං අමම වෙදදහරුජෙත වො
 සඛිගහො කතොති. තාත කිං කපෙසි. මං දෙවතට්ඨානෙ ධංපත්වා
 සකකාරමකාසිති නඤ්ඤෙවිමපි මාතිට්ඨානෙ ධනපිභාවං කපෙසි පඤ්චාල
 වණ්ඩං කණ්ට්ඨොතිකට්ඨානෙති. තං සුත්වා රුජා අතිවිය තුස්සිත්වා
 බහුං පණ්ණොකාරං පෙසෙසි. තතො පට්ටාය උභො සමග්ගො සමෙමාද
 මානා වසිංසුති.

මහාඋම්මග්ගකණ්ඩං නිවසිතං.

පඤ්චාලවණ්ඩි රඤ්ඤා පියා අහොසි මහාපා.සා දුතියෙ සංවච්ඡරෙ
 පුත්තං විජාසි. තස්ස දසමෙ සංවච්ඡරෙ වෙදෙහරුජා කාලමකාසි.
 බොධිසත්තො තස්ස ජත්තං උස්සාපෙත්වා දෙව අහං තව අයංකස්ස
 චූළිතිරඤ්ඤා සන්තිකං ගමිස්සාමිති ආපුච්ඡි. පණ්ඩිත මා මං දහරං.
 ඡණ්ඩිත්වා ගමිත්වා. අහං තං පිතිට්ඨානෙ ධංපෙත්වා සකකාරං කරිස්සාමිති
 පඤ්චාලවණ්ඩි පන පණ්ඩිත තුමහානං ගතකාලෙ අඤ්ඤාං පටිසරණං

තප්ථි, මාගමිත්ථානී යාචි. සොපි මයා රඤ්ඤා පටිඤ්ඤා දිත්තා න සකකා න ගතතුනති මහාජනයා කරුණං පරිදෙවනනසොච අත්තනො උපට්ඨාකෙ ගහෙතො තික්ඛමිත්වා උත්තරපඤ්චාලනගරං ගතො. රුජා තස්සාගමණං සුත්වා පච්චුග්ගනත්වා මහනෙත්තන සකකාරෙන තගරං පවෙසෙත්වා මහනතං ගෙහං තස්ස දත්වා ධපෙත්වා පදාමදිනෙන අසිති ගාමෙ න අඤ්ඤං භොගමදාසි. සො තං රුජානං උපට්ඨාසි.

තදා හෙරිනාම පරිබ්බාජිකා රුජගෙගෙ භුඤ්ජති පණ්ඩිතා වෘත්තා. තාය මහාසත්තො න දිට්ඨපුබ්බො මහොසධපණ්ඩිතො කීර රුජානං උපට්ඨානීති සද්දමෙව සුණාති තෙනාපි සා න දිට්ඨපුබ්බො හෙරිනාම පරිබ්බාජිකා රුජගෙගෙ භුඤ්ජතීති සද්දමෙව සුණාති. තඤ්ඤෙචී පන පියවිප්පයොගං කත්වා අලෙහ කිලමෙසිති බොධිසත්තෙ අත්තමනා අභොසි. සා පඤ්ච වල්ලභීත්ථියො ආණාපෙසි මහොසධස්ස එකං දොසං උපධාරෙත්වා රඤ්ඤා අත්තරෙ තිඤ්ඤං වායමථාති. තා තස්ස අත්තරං ඔලොකෙනනියො විවරනති.

අපේකදිවසං සා පරිබ්බාජිකා භුඤ්ජත්වා තික්ඛමනා බොධිසත්තං රුජුපට්ඨානං ආගච්ඡන්තං රුජබහණෙ පසයි. සො තං වඤ්ඤිත්වා අට්ඨාසි. සා විනෙත්සි අයං කීර පණ්ඩිතො ජාතියාමි තාවස්ස පණ්ඩිත භාවං වා අපණ්ඩිතභාවංවාති හත්ථමුද්දාය පඤ්ඤං පුච්ඡන්ති බොධි සත්තං ඔලොකෙත්වා හත්ථං විකාසෙසි. සා කීර කිදිසං පණ්ඩිත ස තං රුජා පරිදෙසතො ආනෙත්වා ඉදානි පටිප්ඤාති න පටිප්ඤාතීති මනසා පඤ්ඤං පුච්ඡී. බොධිසත්තො හත්ථමුද්දාය පඤ්ඤං පුච්ඡතීති ඤාත්වා පඤ්ඤං විසංජේජනෙත්වා මුට්ඨිමකාසි. සො කීර අයෙස මම පටිඤ්ඤං ගහෙත්වා පකෙකාසාපෙත්වා ඉදානි රුජා ගාලුහමුට්ඨිජාතො න මෙ අපුබ්බං කිඤ්චි දෙනීති මනසා පඤ්ඤං විසංජේජසි. සා තස්ස කථං ඤාත්වා හත්ථං උක්ඛිපිත්වා අත්තනො සිසං පරාමසි. තෙනිදං දසොති පණ්ඩිත සවෙ කිලමසි මයං විය කසමා න පබ්බජාසිති. තං ඤාත්වා මහාසත්තො අත්තනො කුච්ඡී පරාමසි. තෙනිදං දසොති අයෙස මම පොසෙතබ්බි යුත්තා බහු තෙන න පබ්බජාමිති. ඉති සා හත්ථමුද්දාය පඤ්ඤං පුච්ඡත්වා අත්තනො ආවාසමෙව අගමාසි.

මහාසත්තොපි තං වඤ්ඤිත්වා රුජුපට්ඨානං ගතො. තඤ්ඤෙවියා පයුත්තා වල්ලභීත්ථියො සිහපඤ්ජරෙ සිතා තං කිරියං දිත්වා චූළනී රඤ්ඤා සන්තිකං ගන්ත්වා දෙව මහොසධො හෙරිපරිබ්බාජිකාය සද්ධිං එකතො හුත්වා තුමානං රජජං ගණනිකුතාමො පච්චත්ථිකො තෙ භොතීති පරිභීඤ්සු. රුජා ආග තිං වො දිට්ඨං වා සුත්තංවාති. මහාරුජ පරිබ්බාජිකා භුඤ්ජත්වා ඔත්රන්ති මහොසධං දිත්වා රුජානං හත්ථතල්ලං විය බල්ලමණ්ඩලංවිය ව සමං කත්වා රජජං අත්තනො හත්ථගතං කාතුං න සකෙකාසීති හත්ථං විකාසෙසි. මහොසධොපි බග්ගගහණාකාරං දසොනෙත්වා කතිපාභව්වයෙන සිසං ජීඤ්ඤිත්වා රජජං අත්තනො හත්ථ

ගතං කරිස්සාමිති මුට්ඨමිකාසි. සා සිසමෙව ණ්ඤාතිති අත්තනො හත්ථං උක්ඛිට්ඨො සිසං පරමසි. මහොසධො මජ්ඣෙව නං ණ්ඤාස්සාමිති උදරං පරමසි අප්පමත්තා මහාරුජ හොථ මහොසධං සාතෙත්ථං වට්ඨතිති.

සො තාසං කථා සුත්වා විනෙතසි න සක්කා පණ්ඩිතො මසි දුස්සිචුං පරිබ්බාජිකං පුච්ඡස්සාමිති. සො පුත්ත දිවසෙ පරිබ්බාජිකාය භුත්තකාලෙ උපසඬකමිත්වා පුච්ඡි අයොස කච්චි වො මහොසධපණ්ඩිතො දිට්ඨොති. ආම මහාරුජ හියොසා මෙ ඉතො භුඤ්ජිත්වා නික්ඛමන්ති යා දිට්ඨොති. කොචි පත වො කථාසල්ලාපො අහොසිති. සල්ලාපො තත්ථි. තං පත පණ්ඩිතොති සුත්වා සචෙ පණ්ඩිතො ඉදං ජාතිස්සතිති හත්ථ මුද්දාය නං පඤ්ඤාං පුච්ඡන්ති පණ්ඩිත කච්චි තෙ රුජා පසාරිතහත්ථො න සඬකුචිතහත්ථො කච්චි සඬගණ්හති න සඬගණ්හතිති හත්ථං විකා සෙසිං. පණ්ඩිතො රුජා මම පටිඤ්ඤං ගහෙත්වා පකෙකාසිත්වා ඉදුති න කිඤ්චි දෙතිති මුට්ඨමිකාසි. අරාහං සචෙ කිලමසි මයං විය පබ්බජාතිති සිසං පරමසිං. සො මම පොසිතබ්බං බහු උදරාති පුරෙතබ්බාති තෙන න පබ්බජාමිති අත්තනො කුච්ඡිං පරමසිති. පණ්ඩිතො අයොස මහොස ධොති. ආම මහාරුජ පඨවිතලෙ පඤ්ඤාය තෙන සදිසො තත්ථිති. රුජා තස්සා කථං සුත්වා තං වජ්ඣත්වා උයොසෙසි. තස්සා ගතකාලෙ පණ්ඩිතො පටිට්ඨො අථ නං පුච්ඡි කච්චි තෙ පණ්ඩිත හෙරි පරිබ්බාජිකා දිට්ඨොති. ආම මහාරුජ හියොසා ඉතො නික්ඛමන්තිං පසයි. හත්ථමුද්දාය සා එවං මං පඤ්ඤාං පුච්ඡි. අහමපිස්සා තථෙව විස්සපෙරසිනති තාය කට්ඨනතියාමෙනෙව කථෙසි.

රුජා තං දිවසං පටිදිත්වා පණ්ඩිතස්ස සෙතාපතිට්ඨානං අදුසි. සබ්බකිට්ඨාති තමෙව පටිට්ඨාපෙසි. තස්ස යසො මහා අහොසි. රඤ්ඤාය සානන්තරොච. සො විනෙතසි රඤ්ඤා ඵකප්පහාරෙනෙව මයා අතිවිය මහත්තං ඉස්සරියං දින්නං රුජානො ඛො පත මාරෙත්ථාමාපි එවං කරොන්ති යෙව යනනුතාහං මම සුභදයො වා නවාති රුජානං විමං සෙයො න ඛො පතඤ්ඤා ජාතිචුං සක්ඛිස්සති හෙරි පරිබ්බාජිකා ඤාණසම්පන්නා සා එකෙනුපායෙන ජාතිස්සතිති බහුති ගතිමාලා දිති ගහෙත්වා පරිබ්බාජිකාය ආවාසං ගන්ත්වා තං පුරෙත්වා වජ්ඣත්වා අයොස තුමෙහති රඤ්ඤා මම ගුණකථාය කට්ඨනදිවසනො පට්ඨාය රුජා අපේක්ඛාත්ථිත්වා මයං මහත්තං යසං ඡෙති. න ඛො පත සභාවෙන වා නොවා සභාවෙන දෙතිති ජානාමි. සාධු වතස්ස සචෙ එකෙනුපායෙන රඤ්ඤා මසි හාවං ජාතෙයොරාති.

සා සාධුති පටිසුඤ්ඤිත්වා පුත්ත දිවසෙ රුජගෙහං ගච්ඡමානාව දක රක්ඛසපඤ්ඤාං නාම විනෙතසි. එවං කිරස්සා අහොසි වරපුරිසොවිය හුත්වා උපායෙන රුජානං පඤ්ඤාං පුච්ඡිත්වා පණ්ඩිතස්ස සුභදයො වා නවාති ජාතිස්සාමි තන්ති. සා ගන්ත්වා කතහත්තනිට්ඨා නිසිදි. රුජාපි තං වජ්ඣත්වා එකමන්තං නිසිදි. තස්සා එතදහොසි සචෙ රුජා පණ්ඩිතස්ස උපරි දුභදයො හමිස්සති පඤ්ඤාං පුට්ඨො අත්තනො දුභදයහාවං මහා

ජනමජ්ජෙකියෙව් කපේසාසාති නං අසුතනං එකමනෙත නං පඤ්ඤා පුච්ඡිසාසාමිති. සා රහො පව්වාසිංසාමි මහාරුජාති ආහ. රුජා මනුසො පටිකකමාපෙසි. අප්ථ නං සා ආහ මහාරුජ පඤ්ඤා නං පුච්ඡිසාසාමිති. පුච්ඡ අයො ජාතනො කපේසාසාමිති. අප්ථසා සා දකරකකපඤ්ඤා පඨමං ගාථමාහ.

සවෙ වො වුග්ගමානානං සත්තනනං උදකණ්ණවෙ
මනුසාබලිමෙසානො නාවං ගණ්ණයා රකකසො,
අනුපුබ්බං කථං දක්ඛං මුඤ්ඤවසි දකරකකිනොති.

තත්ථ සත්තනනනි තුමහාකං මාතාව නන්දදෙව්ව තිබ්බිමනති
කුමාරෙව ධනුසෙබරසහායොව පුරෙතිතොව මහොසධොව තුමෙහ
වාති ඉමමසං සත්තනනං. උදකණ්ණවෙති ගමතිරෙ විත්තෙන උදකෙ. මනුසාබලිමෙසානොති මනුසාබලිං ගවෙසනොනා. ගණ්ණයාති
ථාමසමපනොනා දකරකකසො උදකං මධා කක්ඛාතිකකමිති. නං නාවං
ගණ්ණයා ගහෙති. ව පන මහාරුජ ඉමෙ ඡ ජනෙ මං අනුපටිපාටියා
දෙති. නං විසසජ්ජෙසාමිති වදෙය් අප්ථං අනුපුබ්බං කථං දක්ඛං
මුඤ්ඤවසි දකරකකිනො නං පඨමං දක්ඛං-පෙ-කං ඡට්ඨං දක්ඛං දක
රකකනො මුඤ්ඤවයාසිති.

නං සුක්ඛං රුජා අත්තනො යථාජ්ඣාසයං කපේනො ඉමං
ගාථමාහ.

මාතරං පඨමං දජ්ජං හරියං දක්ඛාන හාතරං
තනො සහායං දක්ඛාන පඤ්ඤමං දජ්ජං බ්‍රාහ්මණං,
ඡට්ඨංහං දජ්ජමත්තානං නෙව දජ්ජං මහොසධනති.

තත්ථ ඡට්ඨාහනති අයො පඤ්ඤමෙ බාදිතෙ අපාහං හො දක
රකකස මුබං විවරුති වක්ඛා තෙන මුබෙ විවරෙදළහං කච්ඡං බක්ඛිති. ඉමං
රජ්ජසිරිං අගණ්ණො ඉදුති මං බාදති තස්ස මුබෙ පතෙය් න තෙව
ඡ්වමානො මහොසධපණ්ණිතං දදෙය්නති.

එත්තකෙන අයං පඤ්ඤා නිට්ඨිතො. ඤාතං පරිබ්බාජිකාය
රඤ්ඤා මහාසතෙන සුභදයත්තං. න පන එත්තකෙනෙව පණ්ණිතස්ස
ගුණො පාකටො හොති. තෙනස්සා එතදහොසි අහං මහාජනමජ්ජෙක
එතෙසං ගුණං කපේසාමි. රුජා තෙසං අගුණං කපේති. පණ්ණිතස්ස
ගුණං කපේසාමි එවං පණ්ණිතස්ස ගුණො නහෙ වන්දෙව්ව පාකටො
හවිසාමිති. සා සබ්බං අනෙහාපුරව්වරං ජනං සන්තිපාතාපෙති.
ආදිතො පට්ඨාය පුන රුජානං තමෙව පඤ්ඤා පුච්ඡිති. තෙන තපේව
වුත්තෙ මහාරුජ තිං පඨමං මාතරං දස්සාමිති වදසි මාතානාම මහා
ගුණා. කුග්ගඤ්ඤ මාතා න අඤ්ඤාසං මාතුසදිසා බහුපකාරා තෙ
එසාති තස්සා ගුණං කපේනති ගාථානුයමාහ.

පොසෙතා තෙ ජනෙතතිව දීඝරත්තානුකම්පිකා
ඡට්ඨි තසි පට්ඨයමි පණ්ණිතා අත්තදස්සිති,
අඤ්ඤං උපතිසං කති. වධා නං පරිමොවසි.

තං තාදිසං පාණදදිං ඔරසං ගබ්භධාරිණිං,
මාතරං තෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනොති.

තත් පොසෙකාති දහරකාලෙ දො තයො වාරෙ නභාපෙත්වා
පායෙත්වා පොසෙසි. දීඝරතතානුකම්පිකාති විරකාලං මුද්‍රතා හිත
විතෙතන අනුකම්පිකා. ඡමඞිනාසිපද්‍රව්‍යමිනති යද තසි ඡවතිතාම
බ්‍රාහ්මණො පද්‍රසි තද තසමිං තසි පද්‍රවෙයි සා පණ්ඩිතා අනිදසසිති
අඤ්ඤං තව පඨිරුපකං කත්වා තං වධා පරිමොවෙයි. චූළනිසා කිර
මහාචූළනී නාම පිතා අගොසි. සා ඉමස්ස දහරකාලෙ පුරෙහිතෙන
සද්ධිං මෙට්ඨනං පතිසෙවිත්වා තං රුජානං විසෙන මාරෙත්වා බ්‍රාහ්මණස්ස
ඡතතං උසාපෙත්වා තස්ස අග්ගමහෙසි හුත්වා එකදිවසං චූළනීකුමාරං
අමම ඡාතොවතිති චුතෙන පුතතස්ස එණිතෙන ඛජ්ජකං දපෙයි.
අථ තං මකඛිකා පරිවාරයිංසු. සො ඉමං නිමමකඛිකං කත්වා බාදිස්සා
මිති ථොකං පටිකකමිත්වා භූමියං එණිතඛිකුති පාතෙත්වා අතතනො
සනතිකෙ මකඛිකා පොපෙත්වා පලාපෙයි. තා ගතත්වා ඉතරං එණිතං
පාරිවාරයිංසු. සො නිමමකඛිකං කත්වා ඛජ්ජකං බාදිත්වා හතෙ
ධොවිත්වා මුඛං විකකාලෙත්වා පකකාමි. බ්‍රාහ්මණො තස්ස කිරියං දිස්වා
විනෙතයි. අයං ඉදතෙව ඉමිනා උපායෙන නිමමකඛිකං එණිතං බාදති
චුද්ධිපපත්තො මම රජ්ජං න දස්සති ඉදතෙව තං මාරෙමිති. සො
තමිත්ථං තලතාදෙවියා ආරෙවෙයි. සාධු දෙව අහං තසි සිනෙගෙන
අතතනො සාමිකම්පි මාරෙසිං. ඉමිනා මෙ කො අත්ථො මහාජනිකං
පන අකත්වා රහස්සෙන තං මාරෙස්සාමිති බ්‍රාහ්මණං වඤ්ඤත්වා අත්ථ
සො උපායොති පණ්ඩිතා උපායකුසලා භතතකාරණං පකකාසා
පෙත්වා සමම මම පුතතො චූළනීකුමාරෙ තව පුතතො ඛනුසෙඛර
කුමාරෙව එකදිවසං ජාතා එකතොව කුමාරපරිහාරෙතෙව වධිතිතා
පියසහායකා ඡවති බ්‍රාහ්මණො මම පුතතං මාරෙතුකාමො තිං තස්ස
ඡ්චිතද්‍රුතං දෙතිති වත්වා සාධු දෙවි තිං කරෙමිති චුතෙන මම පුතතො
අභිණ්ණං තව ගෙගෙ භොතු. තුඤ්ඤො සො ව කතිපාහං නිරුසඞ්ක
භාවත්ථාය මහානසෙයෙව සුපථ තතො නිරුසඞ්කභාවං කත්වා තුමානං
සයතට්ඨානෙ එළකට්ඨිති ධපෙත්වා මනුස්සානං නිපජ්ජනවෙලාය
මහානසෙ අග්ගිං දත්වා කඤ්චි අජානාපෙත්වා මම ව තව ව පුතතං
ගහෙත්වා අග්ගආරෙතෙව තිකකමිත්වා තිරෙරට්ඨං ගතත්වා මම
පුතතස්ස රුජපුතතභාවං අනාවිකරිත්වා ඡ්චිතං අනුරකකාති ආහ. සො
සාධුති සමපට්චිඡි. අථස්ස සා රතතසාරං අදයි. සො තථා කත්වා
කුමාරං ආදාය මඤ්ඤෙයි සාග්ලතගරං ගතත්වා රුජානං උපට්ඨති සො
පොරුණකභතතකාරකං අපතෙත්වා කුස්ස තං ධානනතරං අදයි. දොපි
කුමාරං තෙතසද්ධිංයෙව රුජතිවෙසනං ගච්ඡන්ති රුජ කස්සෙන
කුමාරති පුච්ඡි. භතතකාරකො මග්ගං පුතතාති ආහ. තනු විසදිසාති.
දව්‍යනං ඉප්පිනං පුතතා දෙව්‍යාති. තෙ ගච්ඡන්තො කාලෙ විස්සාසිකා
හුත්වා මඤ්ඤෙඤ්ඤ ධිතාය සද්ධිං රුජතිවෙසනෙයෙව නිළිනති. අථ
චූළනීකුමාරෙව රුජතිතාව අභිණ්ණදස්සනෙන අඤ්ඤාමඤ්ඤං පටිබ්බා

විත්තා අගෙසුං, කිලිතට්ඨානෙ කුමාරො රුජධිතරං හෙණ්ඩුකමපි
 ආහරුපෙසි. අනාහරනති. සිසෙ පහරති සා රොදති අපංසා සඤ්ඤා
 සුඛා රුජා කෙන මෙ ධිතා පහටාති වදති. ධාතියො ආගන්තවා
 පුච්ඡන්ති. කුමාරිකා සභාහං ඉමිනා පහටමහිති වක්ඛාමි පිතා මෙ
 එතස්ස රුජාණං කර්මස්සාතීති තත්මිං සිනෙහෙන න කථෙති. නාහං
 කෙනවි පහටාති වදති. අපේකදිවසං රුජා පහරන්තං අඤ්ඤා දිස්වා
 තස්ස එතද්දෙසාසි අයං කුමාරො නව භත්තකාරකෙන සදිසො අභි
 රූපො පාසාදිකො අභිවිස අසමහිතො න ඉමිනා තස්ස පුත්තෙතන
 භවිතබ්බන්ති. සො තතො පට්ඨාය පරිගණන්ති. ධාතියො කිලිතට්ඨානෙ
 බාදනීයං ආහරිතො රුජධිතාය දෙනති. සා අඤ්ඤාසමපි දරකානං
 දෙනී. තෙ ජාත්‍රතා පට්ඨාය ඔනමිතො ගණන්ති. චූළනීකුමාරො
 ධිතකොව හත්තො අච්ඡිදිතො ගණන්ති. රුජා තමපි කිරියං අඤ්ඤා
 අපේකස්මිං දිව්ශො චූළනීකුමාරස්ස හෙණ්ඩුකො රඤ්ඤා චූළසයතස්ස
 හෙට්ඨා පාවිසි. කුමාරො නං ගණන්තො අත්තතො ඉස්සරමානෙන
 ඉමස්ස පච්චන්තරඤ්ඤා න හෙට්ඨාසයනෙ භවිස්සාමිති දණ්ඩකෙන
 නිහරිතො ගණති. රුජා තමපි කිරියං දිස්වා නිව්ඡයෙනෙස න භත්තකාර
 කස්ස පුත්තොති නං පකෙකාසාපෙත්වා කස්සෙනෙ පුත්තාති පුච්ඡිමස්සං
 දෙව්භාති. අහං නව පුත්තඤ්ඤා අපුත්තඤ්ඤා ජානාමි. සභාවං මෙ කථෙති.
 නො වෙ කථෙසි ජිවිතං තෙ නජීති බග්ගං උගහිරි. සො මරණභය
 හිතො කථෙමි දෙව රහො පන පච්චාසංසාමිති වචො රඤ්ඤා ඔකායෙ
 කතෙ අභයං යාවිතො යථාභූතං ආරොවෙසි. රුජා තතිතො ඤාතො
 අත්තතො ධිකුරං අලඛකරිතො තස්ස පාදපරිවාරිකං කතො අදුසි.
 තෙසං පන පලාතදිවසෙ භත්තකාරකො චූළනීකුමාරොව භත්තකාරක
 පුත්තොව මහානසෙ පදිනෙතයෙව දඩ්ඨාති සකලතගරෙ කොලාහල
 මහොසි. තලතාදෙවී තං පවතති. සුඛා බ්‍රාහ්මණස්ස ආරොවෙසි
 දෙව අමහාකං මනොරථො මත්තං පත්තො තෙ කිර තයොපි භත්ත
 ගෙහෙව දඩ්ඨාති. සො කුට්ඨාහට්ඨො අහොසි. තලතාදෙවී චූළනී
 කුමාරස්ස අට්ඨති එළකට්ඨිති ආහරුපෙත්වා බ්‍රාහ්මණස්ස දස්සෙත්වා
 සච්චාපෙසි. ඉමමත්ථං සක්කියං පරිබ්බාජිකා අඤ්ඤා උපනිසං තඤ්ඤා
 වබ්බා නං පදිමොවසිති ආහ. සා හි එළකට්ඨිති මනුස්සට්ඨිතීති
 දස්සෙත්වා තං වබ්බා මොවෙසි. ඔරස්සනති යාය තිං උරෙ කතො
 වබ්බිතො තං ඔරසං පියං මනාපං ගබ්බබාදිණීන්ති යාය තිං කුච්ඡිතො
 ධාරිතො එවරූපං මාතරං කෙනදෙසෙන දකරකබ්බස්ස දස්සයිති.

තං සුඛා රුජා අයෙස බහු මම මාතු ගුණා අහඤ්ඤා මම උපකාර
 භාවං ජානාමි. තතොපි පන මමෙව ගුණා බහුතරාති මාතු අගුණං
 කථෙන්නො භාටාඤ්ඤාමාහ.

දහරුචිය අලඛකාරං ධාරෙති අපිලක්ඛිතං,
 දෙවාරිකෙ අනිකට්ඨ අභිවෙලං පජග්ගති.

තතොපි පටිරුජානං සයං දුතාති සාසති,
 මාතරං තෙන දෙසෙන දරුජාහං දකරකබ්බිතොති.

තත්ථ දහමවිසාති මහලලිකාපි හුත්වා තරුණීවිය. ඛාණ්ඩනී පිළිකිති. අපිළිකිනනති පිළිකිත්ථං අසුතතං. සා කීර වජ්රපුරිතං කඤ්ඤාමෙබලං පිළිකිත්වා රඤ්ඤා අමච්චෙති සද්ධිං මහාතලෙ නිසින්නකාලෙ අපරපරං වහිකමති. මෙබලාසද්දෙන රුජනිවෙසනං එකතාදං භොති. පජග්ගනීති එතෙ දෙවාරිකාවෙටකෙව හත්ථිආව රියාදිතෙ අතීකට්ඨව යෙ එතීඤ්ඤා උච්චිට්ඨකවපි භුක්ඤ්ඤා අසුතත රුජා තෙ ආමනෙත්වා තෙති සද්ධිං අතීවෙලං මහාගසිතං හසති. පච්ඤ්ජානනති පටිරුජ්ජනං. සසං දුතාති සාසනීති මම වචනෙන සයං පණණං ලිඛිත්වා දුතෙ පෙසෙති මම මාතා කාමෙ පරිභුක්ඤ්ඤානවයසමිං යෙව සීතා අසුකරුජා කීර ආගන්ත්වා තං නෙත්තුති. තෙ මයං රඤ්ඤා උපට්ඨාකා කසමා නො එවං වදෙසිති පටිපණණාති පෙසෙනති තෙසු පටිසමඤ්ඤා වාටියමානෙසු මම සීසං ඡිද්දනකාලොවිය භොති. තෙන තං දෙසෙන දකරකඛසංඝං දමමිති.

මහාරුජ මාතරං තාව ඉමිතා දෙසෙන දෙති. හරියා පන තෙ ගුණවතීති තඤ්ඤා ගුණං කථෙන්නී-

ඉත්ථිගුමබ්බස්ස පචරා අවමනාපියවාදිති,
අනුග්ගතා සීලවතී ඡායාව අනපාසිති.

අනෙකාධනා පඤ්ඤාවතී පණ්ණිතා අත්ථදසයිති,
උබ්බරිං තෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිතොති.

ආහ. තත්ථ ඉත්ථිගුමබ්බස්සාති ඉත්ථිගුණස්ස. අනුග්ගතාති දහරකාලතො පට්ඨාය අනුගතා. අනෙකාධනාති ආදිතෙ පනස්සා ගුණ කථෙන්නී මඤ්ඤාට්ඨි සාගලනගර වසනකාලෙ පහවාපි තව ආණා කරණගයෙන තසි සිතෙනෙත මාතාපිතුත්තං ත කථෙයි. එවමෙසා අනෙකාධනා පඤ්ඤාවතී පණ්ණිතා අත්ථදසයිතිති ඉදං දහරකාලෙ අනෙකාධනාදිභාවං සක්ඛායාහ. උබ්බජිතති ඔරොධං. එවං ගුණ සම්පන්නං තඤ්ඤාදේවිං තෙන දෙසෙන දකරකඛසංඝං දසසිති වදති.

සො තස්සා අගුණෙ කථෙන්නො-

බිබ්බාරතිසමාපන්නං අනත්ථවසමාගතං,
සා මං සකාතං පුත්තාතං අයාවං යාවතෙ ධනං.

සොහං දදමි සාරතොතා ලහුං උච්චාවචං ධනං
සුදුච්චජං වජ්ජනාන පච්ජා සොවාමි දුමමනො,
උබ්බරිං තෙන දෙසෙන දජ්ජාමි දකරකඛිතොති.

ආහ. තත්ථ අනිත්ථවසමාගතනති තාය බිබ්බාරතියා කාමනීත්රාය අනත්ථකාරකාතං කිලෙසාතං වසං ආගතං මං විදිත්වා. සා මනති සා තඤ්ඤා දෙවී මං. සකාතං පුත්තානනති යං මයං අත්තතො පුත්තානඤ්ඤා සීතා තඤ්ඤා හරියානඤ්ඤා දින්නං පිළිකිතං තං අයාවිතබ්බරුපං මඤ්ඤා

දෙතිති යාවති. පච්ඡාසොවාමිති සා දුතියදිවසෙ ඉමානි පිළිකිනාති රඤ්ඤ මම දින්නානි ආහරපේතානීති තෙසං රොදනතානං ඔමුඤ්ඤායා ගණ්භාති. අපාභං තෙ රොදමානෙ මම සන්තිකං ආගතෙ දිස්වා පච්ඡා සොවාමිති එවං දොසකාරිකා එසා ඉමිනා නං දොසෙන දකරකඛ සංසා දස්සාමිති.

අප් නං පරිබ්බාජිකා ඉමං තාව ඉමිනා දොසෙන දෙති කණ්ටොසා පන තෙ තිබ්බමනන්ති කුමාරො උපකාරකො තං කෙන දොසෙන දස්සාසිති පුච්ඡන්ති-

යෙතොවිතා ජාතපද ආනිතාව පටිග්ගහං,
ආභතං පරරජේති අභිට්ඨාය බහුං ධනං,
ධනුග්ගහානං පවරං සුරං තිබ්බමනන්තිනං,
භාතරං කෙන දොසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනොති.

ආහ. තත්ථ ඔමුඤ්ඤාති වඩ්ඪිතා. පටිග්ගහනති යෙනව තුමෙහ පරදෙසෙ වසන්තා පුත ගෙහං ආනිතා. අභිට්ඨාසාති අභිගවිත්වා. තිබ්බමනන්තිනන්ති තිබ්බපඤ්ඤං.

සො කිර මාතු බ්‍රාහ්මණෙන සද්ධිං වසන්තාලෙ ජාතො අඵස්ස චුද්ධිප්පත්තස්ස බ්‍රාහ්මණො බග්ගං හත්ථෙ දත්වා ඉමං ගගෙත්වා මං උපට්ඨා භාති ආහ. සො බ්‍රාහ්මණං පිතා මෙති සඤ්ඤාය උපට්ඨාති. අප් නං එකො අමච්චො කුමාර න තිං එතස්ස පුත්තො තව කුච්ඡිගතකාලෙ තලතාදෙවි රුජානං මාරෙත්වා එතස්ස ජතතං උස්සාපෙසි. තිං මහා චූළතිරඤ්ඤා පුත්තකොති ආහ. සො කුජකිත්වා එකෙන තං උපා යෙන මාරෙස්සාමිති රුජකුලං පටිසන්නො තං බග්ගං එකස්ස පාද මූලිකස්ස දත්වා අපරං ආහ තිං රුජවාලෙ මමෙස බග්ගොති ඉමිනා සද්ධිං විවාදං කරෙය්‍යාසිති වත්වා පාවිසි. තෙ කලහමකංසු. සො කිං එස කලහොති එකං පුරිසං පෙසෙසි සො ආගන්ත්වා බග්ගත්ථායාති ආහ. බ්‍රාහ්මණො සුත්වා කිං එතන්ති පුච්ඡි. සො කිර තුමෙහති මම දින්න බග්ගො අඤ්ඤස්ස සන්තකොති කිං වදෙසි තාතාති තෙතති ආහරං පෙමි. සඤ්ජාතිස්සඵ තන්ති ආහරුහිති සො තං ආහරං පෙත්වා කොසතො තිකකඛිත්වා පස්සථාති සඤ්ජාතාපෙනො විශ් උපගන්ත්වා එකප්ප භාරෙනෙවස්ස සිසං ඡිඤ්ඤා අත්තනො පාදමූලෙ පාතෙසි. තතො රුජ ගෙහං පටිජග්ගිත්වා නගරං අලඛකරිත්වා තස්ස අභිසෙකෙ උපනිතෙ මාතා චූළතිකුමාරස්ස මග්ගරට්ඨ වසනභාවං ආවිකඛි. තං සුත්වා රුජ කුමාරෙ ඤානඛිතපරිවුත්තො තත්ථ ගන්ත්වා භාතරං ආනෙත්වා රජ්ජං පටිච්ඡාපෙසි. තතො පට්ඨාය තං තිබ්බමනන්ති සඤ්ජාතිංසු. පරිබ්බාජිකා තං එවරුපං භාතරං කෙන දොසෙන දකරකඛසංසා දස්සාසිති පුච්ඡි. රුජා තස්ස දොසං කපෙනො-

මයොවිතා ජාතපද ආනිතාව පටිග්ගහං,
ආභතං පරරජේති අභිට්ඨාය බහුං ධනං.

ධනුසෙවනානං පවරෙ සුරෙ තිබ්බමිතතිව,
මහායං සුඛිතො රුජා අතිමඤ්ඤති දුරතො.
උපට්ඨානවපි මෙ අයෙස න සො එති යථා පුරෙ,
භාතරං තෙන දෙසෙත දජ්ජාහං දකරකඛිනොති.

අංග. තත් පරපරෙජ්ජතිති ඉමස්ස මයා පරරජ්ජතො ඛහුං ධනං
ආහනං සග්ඤ්ඤි පරරජෙජ් වසනෙතා පුත ඉමං ගෙහං ආනෙත්වා සො
මයා මහති යසෙ පට්ට්ඨාපිතොති මං වදති. සඨාපුරෙති පුරෙ පාතොව
ආගවජ්ජති ඉදති පත න තථා එති. ඉමිනා නං දෙසෙත දකරකඛිසස්ස
දස්සාමිති.

පරිබ්බාජිකා භාතු තාව දෙසො භොතු. ධනුසෙවරකුමාරෙ පත
තඬි සිනෙතගුණසුතොතා ඛහුපකාරෙති තස්ස ගුණං කපේනති-

එකරතෙතන උභයං තුවඤ්ඤි ධනුසෙවව්වා,
උභො ජාතෙත්ථ පඤ්චාලා සහායං සුසමාවයං.
වරියං තං අනුබ්බිජේථ එකදුකඛිපුඛො තව
උඤ්ඤකො තෙ දිවාරතං සබ්බකිවෙවසු ව්‍යාවචො,
සහායං තෙන දෙසෙත දජ්ජාසි දකරකඛිනොති.

තත් ධනුසෙවව්වාති ධනුසෙවතාය ධනුසෙවර කුමාරෙව්වාති
අත්ථො. එත්ථාති ඉධෙව තගරෙ. පඤ්චාලාති උතතරපඤ්චාලතගරෙ
ජාතතතා එවංවොහාරු. සුසමාවයාති සුට්ඨසමවයා. වරියං නං අනු
බ්බිජේථාති දහරකාලෙ ජනපදවාරිකාය පකඛිනතං අනුබ්බි ඡායාව
තවිජ්ජති. උඤ්ඤකොති තව කිවෙවසු රතතිදිවං. උඤ්ඤකො ඡන්ද
ජාතො කිවෙව්‍යාවචො නං තෙන දෙසෙත දකරකඛිසස්ස දස්සාමිති.

අපස්ස රුජා දෙසං කපේනො-

වරියං අයං අයෙස පජ්ගඛිජේථ මයා සහ,
අජ්ජාපි තෙන වණ්ණෙන අතිවෙලං පජ්ගඛි.
උබ්බරියාපි මෙ අයෙස මනතයාමි රහොගතො,
අනාමනා පවිසති පුබ්බ අපච්චෙවදිතො.
ලඤ්චාරෙ කතොකාසො අභිරිකං අනාදරං,
සහායං තෙන දෙසෙත දජ්ජාහං දකරකඛිනොති.

තත් අජ්ජාපි නොනවණ්ණෙනාති යථා වරියං පුබ්බ මං අනු
බ්බිජෙනා මයා අනාපේත සද්ධිං එකතොභුඤ්ජෙනා හත්ථං පහරිත්වා
මහාගසිතං හසි අජ්ජාපි තපේව හසති. දුග්ගතකාලෙ විය මං පස්සති.
අනාමනාති රහො තන්ද්‍රදෙවිය සද්ධිං මනෙතනොපි මසි අජානා
පෙත්වා සහසා පවිසති. ඉමිනා දෙසෙත නං අභිරිකං අනාදරං
දකරකඛිසස්ස දස්සාමිති.

පරිබ්බාජිකා එතස්ස තාවෙස දෙසො හොතු, පුරුහිතො පන තෙ බහුපකාරොති තස්ස ගුණං කථෙන්නි-

කුසලො සබ්බනිමිත්තානං රුද්ධස්ස ආගතාගමො,
උප්පාදෙ සුපිනෙ සුතෙනා නිශ්ශංකෙව පවෙසතෙ.

පද්ධො භුමමනතලික්ඛසම් නක්ඛතතපදකොවිදො,
මුඛගුණං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකන්නොති.

ආහ. තත් සබ්බනිමිත්තානන් ඉමිනා ඉදං භවිස්සති ඉමිනා ඉදන්ති එවං සබ්බනිමිත්තෙසු කුසලො. රුද්ධස්ස නි සබ්බ රූවං ජානාති. උප්පාදෙති වැදග්ගාහසුරියග්ගාහඋක්කාපාතදිසාධාභාදිකෙ උප්පාතෙ. සුපිනෙසුතෙනාති සුපිනෙව තස්ස නිප්පන්තිජාතනවසෙන සුතෙනා නිශ්ශංකෙව පවෙසනෙති ඉමිනා නක්ඛතෙතන නිශ්ශංක තබ්බං ඉමිනා පටිසිත්තබ්බන්ති ජානාති. පද්ධොති ඡෙකො පටිබලො ගුමියං අනතලිකෙව දෙසගුණෙ ජාතිතුං සමත්තො. නක්ඛතතපද කොවිදොති අට්ඨවිසතිසාපි නක්ඛතතකොට්ඨාසෙසු ඡෙකො. තං කෙන දෙසෙන දකරකනසස්ස දස්සයිති.

රුජා දෙසං කථෙන්නො-

පරිසායමපි මෙ අයෙස මිලසිත්වා උදික්ඛති,
තස්මා අජ් භමුං පුද්ගං දජ්ජාහං දකරකන්නොති.

ආහ. තස්සත්තො අයෙස එස මං පරිසමජ්ඣෙ ඔලොකෙනෙතොපි අක්ඛති උමමිලෙත්වා කුද්ධොවිය උදික්ඛති. තස්මා එවං අතික්කමිත්වා සීතභමුං රොසෙන උක්ඛිත්තභමුකං විය පුද්ගං භයානකං අහං තං දකරකන්නො දස්සාමිති.

තතො පරිබ්බාජිකා මහාරුජ නිවං මාතරං ආදිං කත්වා ඉමෙ පඤ්ච දකරකනසස්ස දමමිති වදසි එවරුපඤ්ච සිරිවිභවං අගණෙත්වා අත්තනො ජීවිතං මහොසධපණ්ණිතස්ස දමමිති වදසි කං තස්ස ගුණං පස්සයිති පුච්ඡන්ති ඉමා ගාථා අභාසි.

සසමුද්දපරියායං මහිං සාගරකුණ්ඩලං,
වසුනිරං ආවසසි අමච්චපරිවාරිතො.

වාතුරනෙතො මහාරට්ඨො විජ්ජාචි මහබ්බලො,
පථව්‍යා එකරුජාසි යසො තෙ විපුලංගතො.

සොළසිත්ථසහස්සාති ආමුත්තමණ්ණිකුණ්ඩලා,
නානාජනපදා නරියො දෙවකඤ්ඤාපමා සුභා.

එවං සබ්බඛගසමපන්නං සබ්බකාමසම්ඳ්විතං,
සුඛිතානං පියං දීඝං ජීවිතං ආනු බත්තිය

අථ නිවං කෙන වණ්ණෙන කෙනවා පන ගෙභුතා,
පණ්ණිතං අනුරකනෙතො පාණං වජසි දුච්චන්ති.

තත්ථ සසමුද්දපට්ඨාසනාති සමුද්දපට්ඨකෙවපන සමනනාගතං,
 සාගරකුණ්ඩලනති පරික්ඛිපිත්වා සීතස්ස සාගරස්ස කුණ්ඩලභූතං,
 විජිනාමිති විජිතසංඛයාමො, එකාග්ථාති අඤ්ඤාස්ස අත්තනා සද්දිසස්ස
 රඤ්ඤා අභාවතො එකොව රුජා, සබ්බකාමසමිද්ධිනනාති සබ්බසමපි
 චන්ද්‍රිකාමකිලෙසකාමානං සමිද්ධියා සමනනාගතං, සුඛිනානනාති එව
 රුජානං සුඛිනානං සත්තානං එවං සබ්බඛගසම්පන්නං ජිවිතං දිසමෙව
 පියං න තෙ අපං ජිවිතමිවජ්ජනාති පණ්ඩිතා වදන්ති, පාණනති එව
 රුජං අත්තනො ජිවිතං කත්වා පණ්ඩිතං අනුරක්ඛන්තො වජසිති.

සො තස්සා කථං සුත්වා පණ්ඩිතස්ස ගුණේ කථෙන්නො ඉමා
 ගාථා අභාසී,

යතොපි අගතො අයෙස මම හත්ථං මහොසංඛො,
 නාභිජානාමි ධිරස්ස අනුමතනමිපි දුක්ඛතං.

සවෙව කියමිපි කාලෙ මරණං මෙ පුරෙ සියා,
 පුත්තෙව ච මෙ පපුත්තෙව සුඛාපෙය්‍ය මහොසංඛො,

අනාගතං පච්චුප්පන්නං සබ්බමත්ථං විපස්සති,
 අනාපරුධකම්මනතං න දජජං දකරක්ඛිනොති.

තත්ථ කියමිවිති කියමිඤ්ඤි, සුඛාපෙය්‍යාති සුඛසමිංයෙව පටිඨාං
 පෙය්‍ය, සබ්බමත්ථනාති එස අනාගතං පච්චුප්පන්නඤ්ඤෙව අනිතඤ්ඤ
 සබ්බමත්ථං, සබ්බඤ්ඤා බුද්ධොචිය ජානාති, අනාපරුධකම්මනනාති
 කායකම්මාදිසු අපරුධරහිතං, නිදජ්ජනති අයෙස එවං අසමිධුරං,
 පණ්ඩිතං නාගං දකරක්ඛසස්ස දස්සාමිති මහාසත්තස්ස ගුණේ චන්ද
 මණ්ඩලෙ පහරන්තොචිය උක්ඛිපිත්වා කථෙසී,

ඉති ඉමං ජාතකං යථානුසන්ධිපපත්තං, අථ පරිබ්බාජිකා විනෙතසී
 එතතකෙනාපි පණ්ඩිතස්ස ගුණා න පාකවා භොනති, සකලනගර
 වාසිනං මජ්ඣෙක සාගරපිට්ඨෙති වාසිතනෙලං විපාකිරන්තිචිය තෙ
 පාකවෙ කරස්සාමිති රුජානං ගහෙත්වා පාසාදු මරුග්ගා රුජඛගණේ
 ආසනං පඤ්ඤාපෙත්වා තත්ථ තිසිදිත්වා නාගරෙ සන්තිපාතාපෙත්වා පුත
 රුජානං ආදිනො පට්ඨාය දකරක්ඛසපඤ්ඤාං පුච්ඡිත්වා තෙන ගෙට්ඨා
 කට්ඨතනයෙනෙව කට්ඨකාලෙ නාගරෙ ආමනෙත්වා-

ඉදං සුඤ්ඤාප්පඤ්ඤාලො චූලනිගස්ස භාසිතං,
 පණ්ඩිතං අනුරක්ඛන්තො පාණං වජ්ජති දුච්චජං,

මාත්‍ර හරියාය භාත්‍රච්ච සබ්බෙනා බ්‍රාහ්මණස්සව,
 අත්තනොවාපි පඤ්ඤාලො ඡන්තං වජ්ජති ජිවිතං,

එවං මහජිකා පඤ්ඤා නිපුණා සංචුචින්නති,
 දිට්ඨධම්මෙහිතිත්තාය සම්පරුග්ගෙ සුඛායවාති,

තත්ථ මහජිකාති මහනතං අත්ථං ගහෙත්වා සීතා, දිට්ඨධම්මෙහි
 තිත්තායාති ඉමසමිංයෙව අත්තනාවෙහිතිත්තාය පරලොකෙ
 සුඛත්ථායම භොති,

ඉති රතනසරණ මණිකඩකේන කුටං ගණනන්විස මහාසත්තං
ගුණේති දෙසනාකුටං ගණයි.

දතරතබසපඤ්ඤා නිට්ඨිනො.

නිට්ඨිනාව සබ්බසො මහාඋම්මගගං වණ්ණනා.

ජාතකසමොධානමෙත්ථ.

හෙරි උපලවණ්ණාසි පිතා සුඤ්ඤාදනො අහු,
මාතා ආසි මහාමායා අමරා බ්බසුඤ්ඤි.

සුවො අහොසි ආනඤ්ඤ සාරිපුතොසි චූළනී,
මහොසධො ලොකනාථො එවං ධාරො ජාතකනති.*

මහාඋම්මගග්ගකං.

22. 10.

පුසතිවරවණ්ණාහෙති ඉදං සත්ථා කපිලවත්ථං උපතියාය
නිග්‍රොධාරුමෙ විහරන්තො පොකබරවසාං ආරබ්භ කථෙයි. යදාහි
සත්ථා පවතතවරධම්මවකෙකා අනුක්‍රමෙන රුජගහං ගන්ත්වා තත්ථ
හෙමන්තං විනිතාමෙත්වා උදයිත්ථෙරෙන මග්ගදෙසකෙන විසතිබිණං
සවසගස්සපරිවුතො පඨමගමණෙන කපිලවත්ථං අගමාසි තද සක්‍ය
රුජානො අමාකං ඤාතිසෙට්ඨං පසසියාමාති සන්තිපතිත්වා ගගවතො
වසන්ට්ඨානං විමංසමානා නිග්‍රොධසක්කස්ස ආරුමො රමණීයොති
සලලකෙත්වා තත්ථ සබ්බං පටිජග්ගන්විධානං කත්වා ගක්ඛපුප්ථාදි
හත්ථා පච්චග්ගමණං කරොන්තා සබ්බාලභිකාරපතිමණින්තෙ දහරදහරෙ
නාගරදුරකෙව නාගරදුරිකායොව පඨමං පතිණිංසු. තතො
රුජකුමාරෙව රුජකුමාරියොව, තෙසං අන්තරු සයං ගක්ඛපුප්ථ
වුණ්ණාදීහි සත්ථාරං පූජයමානා ගගවන්තා ගගෙත්වා නිග්‍රොධාරුමමෙව
අගමංසු. තත්‍ර ගගවා විසතිසගස්සබිණංසවපරිවුතො පඤ්ඤාත්තවර
බුද්ධාසනෙ තිසිදි. සාතියා මානජාතියා මානත්ථා තෙ සිද්ධත්ථ

*කෙවට්ටො දෙවදත්තොසි තලතා චුලලනඤ්ඤා,
පඤ්ඤාලවණ්ණි සුඤ්ඤිදෙවී වාසි යසස්සිකා.

අබ්බෙට්ඨා ආසි කාවිඤ්ඤ පොට්ඨපාදෙව පුක්කසො,
පිලොතිකොව දෙවිඤ්ඤ සෙනකොවාපි සච්චකො
දෙවීදුම්බරා දිට්ඨමබ්බලිකා සාලිකාවාපි කුණ්ඩලී
වෙදෙහො ලාථදයිති.

ඉමාපි ද්‍රෝ ගාථායො බහුසු සිහලපොත්ථකෙසු දිස්සන්ති. ස්‍යාම
පොත්ථකෙ ඉතො විසදිසා. හෙරි ඉච්චාදිකා පන ද්‍රෝ ගාථායො සබ්බ
පොත්ථකෙසු එකසදිසා. සිහලජාතකපාලියමපි දිස්සන්ති.

කුමාරෙ අමොහි දහරතරෙ අමහාකං කණ්ඩො හාගිණ්ණෙය්‍යා පුතොතා නතොති විනොතො තෙ දහරදහරෙ රුජකුමාරෙ ආහංසු තුමො වන්ථ මයං තුමොකං පිට්ඨිතො නිසිදිස්සාමාති. තෙසු අවන්දිතො එවං නිසිනොසු භගවා තෙසං අජ්ඣාසයං ඔලොකොති න මං ඤාතයො වන්දනාහි හන්දදාති වන්දපෙස්සාමිති අභිඤ්ඤපාදකං කොතං සමාපජ්ජිතො වුට්ඨාය ආකාසං අබ්බුග්ගන්තො තෙසං සිසෙ පාදපංසුං ඔකිරමානොපිය ගණ්ඨබ්බරුක්කමුලෙ යමකපාටිහාරියසදිසං පාටි හාරියං අකාසි. රුජා තං අවජ්ජියං දිස්වා ආහ භනොත තුමොකං ජාත දිවසෙ කාලුඳෙවලස්ස වන්දනන්ට උපනීත්තං වො පාදෙ පරිවතතිතො බ්‍රාහ්මණස්ස මන්තො ඕතෙ දිස්වා අහං තුමො වන්දිං. අයං මෙ පස්ම වන්දනා, වපමඕගලදිවසෙ ජම්බුවජ්ජායාය සිරිසයනෙ නිසිත්තාතං වො ජම්බුවජ්ජායාය අපරිවත්තනං දිස්වාපි තුමොකං පාදෙ වන්දිං. අයං මෙ දුතියවන්දනා, ඉදාති ඉමං අදිට්ඨපුබ්බං පාටිහාරියං දිස්වාපි තුමොකං පාදෙ වන්දමි අයං මෙ තතියවන්දනාති. රඤ්ඤ පන වන්දිතෙ අවන්දිතො ආතුං සමන්තො නාම එකසාකියොපි නාහොසි සබ්බෙ වන්දිංසුයෙව. ඉති භගවා ඤාතයො වන්දපෙති ආකාසො ඔනරිතො පඤ්ඤාතොසනෙ නිසිදි. නිසිනොව භගවති සිඛාප්පතොතො ඤාතිසමාගමො අහොසි සබ්බෙ එකග්ගවිත්තා හුත්වා නිසිදිංසු. තතො මහාමෙස්සො වුට්ඨතිතො පොක්කරවස්සං වසයි. තමබ්බණ්ණං උදකා හෙට්ඨා විරවන්තං ගවජ්ජි යෙ තෙමෙතුකාමා තෙ තෙමෙනති අතෙමෙතුකාමස්ස සරිරෙ බිඤ්ඤ මත්තමපි න පතති. තං දිස්වා සබ්බෙ අවජ්ජියබ්බුතවිත්තා ජාතා අහෙසුං. අහො අබ්බුතං අහො බුද්ධානං ආනුභාවතා යෙසං ඤාතිසමා ගමෙ එවරුපං පොක්කරවස්සං වසයිති කථං සමුට්ඨාපෙසුං තං සුත්වා සන්ධා න භික්කුවෙ ඉදුනෙව පුබ්බෙපි මම ඤාතිසමාගමෙ මහාමෙස්සො පොක්කරවස්සං වසයිතොවාති වත්වා තෙහි යාවිත්තො අතිතං ආහරි.

අතීතෙ සිවිරට්ඨෙ ජෙතුත්තරතගරෙ සිවිමහාරුජා නාම රජුං කාරෙතොතා සඤ්ජයං නාම පුත්තං පටිලභී. සො තස්ස වයප්පත්තස්ස මග්ගරුජධිතරං පුසතිං. නාම රුජකඤ්ඤං ආනෙත්වා රජුං නිය්‍යා දෙත්වා පුසතිං අග්ගමහෙසිං අකාසි. තස්සායං පුබ්බයොගො, ඉතොති එකතවුති කපෙප විපසිනාම සන්ධා ලොකෙ උදපාදි. තස්මිං බ්‍රහ්මති නගරං උපනිස්සාය බෙමෙ මිගදයෙ විහරන්තො එකො රුජා රඤ්ඤ බ්‍රහ්මස්ස අනෙග්ගත වන්දනසාරෙත සද්ධිං සත්තසග්ගස්සානිකං සුවණ්ණමාලං පෙසෙයි. රඤ්ඤ පන දො ධිතරෙ අහෙසුං. සො තං පණ්ණාකාරං තාසං දාතුකාමො හුත්වා වන්දනසාරං ජෙට්ඨිකාය අදයි. සුවණ්ණමාලං කණ්ඩොය අදයි. තා උභොපි න මයං ඉදං අත්තනො සරිරෙ උපතොස්සාම සන්ධාරමෙව පුජෙස්සාමාති විනොතො රුජාතං ආහංසු තාත වන්දනසාරෙතව සුවණ්ණමාලායව දසබලං පුජෙස්සාමාති. තං සුත්වා රුජා සාධුති සමපටිවති. ජෙට්ඨා සුමුමං වන්දන වුණ්ණං කාරෙත්වා සුවණ්ණසමුග්ගං පුරෙත්වා ගණ්ණාපෙසි කණ්ඩො හග්ගි පන සුවණ්ණමාලං උරව්ජදමාලං කාරෙත්වා සුවණ්ණසමුග්ගෙන

ගණනාපෙයි. තා උගොපි මිගදුගෙ විහාරං ගතඤ්ඤා පෙට්ඨා වන්දන
 වුණෙණන දසබලයා සුවණ්ණවණ්ණං සරීරං පුපේඤ්ඤා සෙසවුණ්ණානි
 ගතිකුටියං විකිරිඤ්ඤා හතොත අනාගතෙ කුමාදිසයා බුද්ධියා මාතා
 හවෙය්‍යනති පඤ්ඤා අකාසි. කණ්ඩා තථාගතයා සුවණ්ණවණ්ණං
 සරීරං සුවණ්ණමාලාය උරව්දෙන පුපේඤ්ඤා හතොත යාව
 අරහතතපාතති තාව ඉදං පසාධනං මෙ සරීරං මා විගතං හොතුති
 පඤ්ඤා අකාසි. සඤ්ඤා තාසං අනුමොදනං අකාසි. තා උගොපි යාව
 තායුකා ධර්මා දෙවලොකෙ නිබ්බතති. තාසු පෙට්ඨාහිණි දෙව
 ලොකතො මහුසාලොකං මහුසාලොකතො දෙවලොකං සංසරනති
 එකතවුතිකපාචසානෙ බුද්ධිමාතා මහාමායාදෙවී අගොසි. කණ්ඩා
 හිණි තපේව සංසරනති කසාපදසබලයා කාලෙ කිකියා රඤ්ඤා
 ධර්මා හුඤ්ඤා නිබ්බතති විතතකමෙතන කතායවිග උරව්දමාලාය අලභික
 තෙන උරෙන ජාතතො උරව්දනාම කුමාරිකා හුඤ්ඤා සොලසවයා
 කාලෙ සඤ්ඤා හතතානුමොදනං හුඤ්ඤා සොතාපතතිඵලෙ පඨිට්ඨාය
 අපරභාගෙ හතතානුමොදනං සුඤ්ඤානෙනව පිතරා සොතාපතතිඵලං
 පතනදිවසෙයෙව අරහතතං පඤ්ඤා පඤ්ඤා පරිනිබ්බාසි. කිකිරජාපි
 අඤ්ඤා සතත ධර්මෙ ලභී. තාසං නාමානි:

සමණී සමණගුතතාව භික්ඛුණී භික්ඛදාසිකා,
 ධම්මාවෙව සුධම්මාව සබ්බදාසිව සතතිමාති.

තා ඉමසම් බුද්ධිපාදෙ-

බෙමා උප්පලවණ්ණාව පවාචාරව ගොතම්,
 ධම්මදින්නා මහාමායා විසාබාවාති සතතිමාති.

තාසු පුසති සුධම්මානාම හුඤ්ඤා දනාදිති පුඤ්ඤාති කඤ්ඤා විපසි
 නාම සමාස සම්බුද්ධියා කතාය වන්දනවුණ්ණපුජාය එලෙක රතතවන්දන
 රසසම්ප්පෙචාසිතෙන වීග සරීරෙන දෙවෙසුව මහුසෙසුව සංසරනති
 අපරභාගෙ සකකසා දෙවරඤ්ඤා අග්ගමහෙසි හුඤ්ඤා නිබ්බතති.
 අභයා යාවතායුකා ධර්මා පඤ්ඤා පුබ්බතිමිතෙනපු උප්පතෙනපු
 සකෙකා දෙවරජා තසා පරිකිණියකතං ඤ්ඤා මහතොත යසෙන
 තං ආදාය තන්දනවුහුසානං ගතඤ්ඤා තඤ්ඤා අලභිකතසංතපිට්ඨ
 නිපන්නං සංගං සංගපසෙසා නිසිදිඤ්ඤා එතදවොච හඤ්ඤා පුසති
 දස තෙ වරෙ දෙමි ගණනායුති වදනොතා ඉමසම් ගාථාසහසාපති
 මණ්ඩිගෙ මහාවෙසානතරජාතකෙ පඨමං ගාථමාන.

පුසති වරවණ්ණාගෙ වරසු දසබා වරෙ,
 පඨව්‍යා වාරපුබ්බති යං තුග්ගං මනසො පිගතති.

එවමෙසා මහාවෙසානතරධම්මදෙසනා දෙවලොකෙ පඨිට්ඨා
 පිතා නාම හොති.

තඤ්ඤා පුසති තං නාමොකාලපති. වරවණ්ණාගෙති වරග
 වණ්ණාගාය සමන්තාගතෙ. දසබාති දසවිධෙ කොට්ඨාසෙ. පඨමානාති

පථවියං ගහෙනබ්බෙ කන්ධා, වරස්සු ගණ්ඨස්සුති වදති. වාරුපුබ්බිතිති
වරලක්ඛණෙන සමන්තාගතො, සං භුක්ඛං මනසො පිසන්ති යං යං
තච මනසො පියං තං තං දසති කොට්ඨාසෙති ගණ්ඨාතිති වදති.

සා අත්තනො වචනධම්මං අජානන්ති පමන්තා හුන්ධා දුතියං
ගාථමාහ.

දෙවරුජ නමො ත්‍යාජු කිං පාපං පකතං මයා,
රමො වාචෙසි මං ණානා වානොව ධරණීරුහන්ති.

තත්ථ නමොන්තාජුති නමො තෙ අජු, කිං පාපන්ති කිංමයා
තච අත්තරෙ පාපකං කතන්ති පුච්ඡති. ධරණීරුහන්ති රුක්ඛංවිහ.

අථස්සා පමත්තභාවං ඤාන්ධා සකෙකා වෙ ගාථා අභාසි.

තචෙව තෙ කතං පාපං තච මෙ ක්‍රමෙසි අප්පියා,
පුඤ්ඤාදො තෙ පරික්ඛිණං යෙන තෙවං වදාමහං.

සන්තිකො මරණං භුක්ඛං විනාභාවො භවිස්සති,
පතිගණ්ඨාති මෙ එතෙ වරෙ දස පචෙච්ඡන්තොති.

තත්ථ සෙනිසෙවනති යෙන තං එවං වදාමි. භුක්ඛං විනාභාවොති
තච අලොභි සද්ධිං විශොගො භවිස්සති. පචෙච්ඡන්තොති දදමානස්සා.

සා සක්කස්ස වචනං සුන්ධා තිච්ඡයෙන අත්තනො මරණං ඤාන්ධා
වරං ගණ්ඨන්ති ආහ.

වරං වෙ මෙ අදො සක්ක සබ්බභුතානම්ස්සර,
සිවිරජස්ස හද්දන්තො තත්ථ අස්සං නිවෙසන්තො.

නිලනෙත්තා නිලහමු නිලකම්ච යථාමිති,
ථුසතී නාම නාමෙන තත්ථපස්සං පුරිඤ්ඤ.

පුත්තං ලභෙථ වරදං යාවයොගං අමච්ඡරිං,
පුජ්තං පතිරුපෙති කිත්තිමන්තං යසස්සිතං.

ගබ්භං මෙ ධාරයන්ති යා මජ්ඣමඛං අනුන්තනං,
කුච්ඡි අනුන්තනො අස්ස වාපංව ලිඛිතං සමං.

එනා මෙ නප්පපතෙස්සං පලිතා නස්සනකු වාසව,
කායෙ රජො න ලිපෙථ වජ්ඣඤ්ඤාපි පමොවයො.

මසුරකොඤ්ඤාතිරුදො නාරිවරගණායුතො,
බුජ්ඡවෙලාපකාකිණෙණ සුතමාගධවණ්ණිතො.

විත්‍රාගලෙරුසුසිතො සුරමංසප්පබොධනො,
සිවිරජස්ස හද්දන්තො තත්ථ අස්සං මහෙසියාති.

තත්ථ සිවිරජස්සාති ජමබුද්ධපාලං ඔලොකෙන්නති අත්තනො
අනුච්ඡිකං සිවිරඤ්ඤා නිවෙසනං දිස්වා තත්ථ අග්ගමහෙසිභාවං
පණෙනති එවමාහ. සථාමිති එකවස්සිකා හි මිගපොතිකා නිමල

නීලනෙත්තා හොති. තෙනෙවමාහ. නාස්සසස්සනති තත්ථි ඉමිනාව
නාමෙන අස්සං. ලහෙඨානි ලහෙය්‍යං පුත්තං. වරදනති අලඛකත
සිසුඅක්කිත්‍රගලහදයමංසසෙතච්ඡන්තපුත්තදුරස්ස යාවිතයාවිතස්ස වර
හණ්ඩස්ස දයංකං. කුවණ්ති මජ්ඣිමඛ්‍යානති චුත්තං සරූපතො දස්සෙති.
ලිඛිතනති යථා ඡෙකෙන ධනුස්සාරෙන සමමා ලිඛිතධනු අනුත්තත
මජ්ඣං ගුලාවට්ටං සමං හොති එවරූපො මෙ කුවණ් හවෙය්‍ය. නපෙ
පහෙසස්සනති පතීනා ලමා න හවෙය්‍යං. පලිතා නස්සනතු වාසවාති
වාසව දෙවසෙට්ඨි පලිතාතිපි මෙ සිරස්මිං නස්සනතු මා පඤ්ඤාසිංසු.
පලිතාති සිග්ගේරූභාතිපි වා පාඨො, චජ්ඣාසඤ්චාපිති කිඛිසිසකාරකං
රුජාපරධිකං වජ්ඣාපපත්තං වොරං අත්තනො ඛලෙන පමොවෙත්තුං
සමන්තං අස්සං. ඉමිනා අත්තනො ඉස්සරියභාවං දීපෙති. සුභමාගධ
චණ්ණිතෙති භොජනකාලාදීසු ථුතිවසෙන කාලං ආරොවෙනෙතති
සුතෙතිවෙව මාගධකෙති ච වණ්ණිතෙ. විගුගගලෙරූත්‍රසිනෙති
පඤ්චබ්බිකතුරියසද්දසදීසං මනොරමං රවං රවෙනෙති සත්තරත්ත
විත්තෙති ආරකතවාටෙති උගෙසාසිතෙ. සුරුමංසපසලොධනෙති පිචථ
බාදථාති සුරුමංසෙති පබොධියමානජනෙ එවරූපෙ සිවිරුජස්ස
නිවෙසනෙ තස්ස අග්ගමහෙසිට්ඨානෙ හවෙය්‍යනති ඉමෙ දස වරෙ
ගණ්හි. තත්ථ සිවිරුජස්ස අග්ගමහෙසිභාවො පඨමොවරෙ නීල
නෙත්තා දුතියො නීලහමුක්තා තතියො ථුසතීති නාමං වතුන්තො
පුත්තපටිලාභො පඤ්චමො අනුත්තතකුවණ්තා ඡට්ඨො අලමන්තතා
සත්තමො අපලිතභාවො අට්ඨමො සුමුමච්ඡවිභාවො තවමො වජ්ඣ
පමොවතසමන්තා දසමොති.

සකෙකා ආහ:

යෙ තෙ දස වරු දිත්තා මයා සබ්බඛගසොහනෙ,
සිවිරුජස්ස විජ්ජෙන සබ්බෙ තෙ ලවණ්ඨි වරෙ.

ඉදං වන්තා මසවා දෙවරුසා සුජමපති,
ථුසතියා වරං දන්තා අනුමොදිත්ථ වාසවොති.

තත්ථ අනුමොදිත්ථාති සබ්බෙ තෙ ලවණ්ඨි වරෙති එවං වරෙ
දන්තා පමුදිතො තුට්ඨමානසො අහොසිති.

දසවරගාථා නිට්ඨිතා.

ඉති සා වරෙ ගහෙත්වා තතො චුතා මඤ්ජුරඤ්ඤා අග්ගමහෙසියා
කුවණ්මති නිබ්බතති. ජායමානායව වන්දනවුණ්ණපරික්ඛණ්ණතවිග
සරිරෙන ජාතත්තා තස්සා නාමගහණ්දිවසෙ ථුසතී තෙව නාමං කරිංසු.
සා මහනෙත්ත පරිභාරෙන වසිතිනා සොලසවය්‍යකාලෙ උත්තමරූප
ධරු අහොසි. අථ නං සිවිමහාරුජා පුත්තස්ස සඤ්ජයකුමාරස්ස අන්තං
ආනෙත්වා තස්ස ඡත්තං උස්සාපෙත්වා තං සොලසත්තං ඉප්පිසගස්සානං
ජෙට්ඨිකං කත්වා අග්ගමහෙසිට්ඨානෙ ධූපෙසි. තෙන චුත්තං:

තතො චූතා ඝා පුසති ඛතතියෙ උපපජ්ජට,
ජෙතුතතරච්චි නගරෙ සඤ්ඤයෙන සමාගමීති, a

ඝා සඤ්ඤයෙහි පියා මනාපා අහොසි, අට සතෙකා ආවජ්ජමානො
මයා පුසතියා දිනනවරෙසු නව වරා සමිදානි දිසා එකො පත පුතන
වරො තාව න සමිජ්ඣති තවපියා සමිජ්ඣාපෙය්‍යාමිති විනෙතයි.

තද්ද මහාසතෙතා තාවතියංසදෙවලොකෙ වසති ආයුඤ්චියා
පරික්ඛිණං අහොසි, තං ඤාතො සතෙකා තස්ස සනතිකං ගතො මාරිස
තයා මනුස්සලොකං ගතො වට්ටති, තත්ථ සිවිරිඤ්ඤා අග්ගමහෙ
සියා පුසතියා කුච්ඡමති පරිසකිං ගණතිතුං වට්ටතිති තස්ස වෙව
අඤ්ඤාසඤ්ච වචනබලමානං සට්ඨිසහස්සානං දෙවපුත්තානං පරිඤ්ඤා
ගහොති සකට්ඨානමෙව ගතො, මහාසතෙතාපි තතො වට්ටිතො තද්දුප
පනොතො සෙසදෙවපුත්තාපි සට්ඨිසහස්සානං අමට්ටානං ගෙහෙසු
තිබ්බතියංසු, මහාසතෙත කුච්ඡගතෙ පුසති දෙහලිති හුතො වතුසු නගර
ආරෙසු නගරමජ්ඣෙති නිවෙසනආරොති ඡ දුතසාලායො කාරුපෙතො
දෙවසිකං ඡ සතසහස්සානි විස්සජෙත්වා දුතං දුතුකාමා අහොසි, රුජා
තස්සා දෙහලිං සුතො තෙමිතතකෙ පුච්ඡති මහාරුජ දෙවියා කුච්ඡමති
දුතාරිතො සතෙතා උපපනො දුතෙත තිතතිං න ගමිස්සතිති සුතො
කුට්ඨමානසො චුතතපකාරං දුතං පට්ඨපෙසි, බොධිසත්තස්ස
පරිසනිග්ගහණකාලොතො පට්ඨාය රඤ්ඤා ආයස්ස පමාණං නාම නා
හොසි තස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන සකලජලවුද්ධිපෙ රුජානො පණ්ණාකාරං
පතිණන්ති, දෙවී මහතෙතන පරිහාරෙන ගබ්භං ධාරෙන්නී දසමාසෙ
පරිපුණ්ණ නගරං දට්ඨකාමා හුතො රඤ්ඤා ආරොවෙසි, රුජා නගරං
දෙවනගරංවිග අලභිකාරුපෙතො දෙවිං රථවරං ආරොපෙතො නගරං
පදක්ඛිණං කාරෙසි, තස්සා වෙස්සානං විපියා වෙමජ්ඣං පතතකාලෙ
කමමජවාතා වලිංසු, රඤ්ඤා ආරොවසිංසු, සො වෙස්සවිපියා ගෙව
තස්සා සුතිසරං කතො ගණ්ඨාපෙසි, ඝා තත්ථ පුතනං විජායි, තෙන
චුතතො:

දස මාසෙ ධාරයිතොත කරොන්නී පුරපදක්ඛිණං,
වෙස්සානං විපියා මජ්ඣෙති ජනෙසි පුසති මමනති, b

මහාසතෙතා මාතුකුච්ඡො නිකම්මනොතො විසදෙ හුතො අකතිති
උමමිලොතො නිකම්මි, නිකම්මනොතාගෙව මාතු හත්ථං පසාරෙතො අමම
දුතං දස්සාමි අපථි කිඤ්චිති ආහ, අටස්ස ඝා තාත යථාච්ඣාසගෙන දුතං
දෙහිති පසාරිතහත්ථෙ සහස්සත්ථිකං ධපෙසි, මහාසතෙතා උමමග්ග
ජාතකෙ ඉමමගිං ජාතකෙ පච්ඡමිතතභාවෙති තිසු ආනෙසු ජාත
මතෙතගෙව කපෙසි, අටස්ස නාමගහණදිවසෙ වෙස්සවිපියං ජාතතතා
වෙස්සානතරොති නාමං කරිංසු, තෙන චුතතො:

a, b, වරියාපිටක, අතිකතිමග්ග, 9,

න මග්ගං මහතිකං නාමං නපි පෙනතිකසමභවං,
ජාතොච්චි වෙසසවිපියං තසමා වෙසසනතරෙ අනුනති. a

ජාතදිවසෙයෙව පනස්ස එකා ආකසවාරිණී කණෙරුකා
අභිමඛලසමමතං සබ්බසෙනං හන්ධිපොතකං ආනෙතො මඛල
හන්ධියානෙ ධපෙතො පක්කාමි. තස්ස මහාසත්තස්ස පච්චයං කතො
උප්පත්තත්තො පච්චයොතොව නාමං කරිංසු. රුජා මහාසත්තස්ස
අභිදිසාදිදෙසෙ වජේතො මධුරබිරු වතුසට්ඨි ධාතියො උපට්ඨාපෙසි.
තෙන සද්ධිං ජාතානං සට්ඨියා දුරකසහස්සානමපි ධාතියො දූපෙසි.
සො සට්ඨිසහස්සෙහි දුරකෙහි සද්ධිං මහනෙත්ත පරිහාරෙන වසිසිති.

අපංසු රුජා සත්තසහස්සග්ගතිකං කුමාරපිළිකිනං කාරුපෙතො
අදුසි. සො වතුපඤ්චවයසිකකාලෙ තං ඔවුඤ්චිතො ධාතීනං දතො
පුත්ත තාහි දිශ්‍යමානං න ගණ්හි. තා තං පවත්තිං රඤ්ඤා ආරෙවසිංසු.
රුජා මම පුත්තෙන දින්නං සුදින්නං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං එව ගොතුති අපරං
පිළිකිනං කාරුපෙසි කුමාරෙ තමපි අදුසි. සො දුරකකාලෙයෙව
ධාතීනං නව්වාරෙ පිළිකිනං අදුසි. අට්ඨවයසිකකාලෙ පත සයනපිට්ඨ
නිසිනෙතො විනෙතසි අජ්ඣතතිකදුතං දුතුකාමොච්චි සවෙ මං කොචි
හදයං යාවෙය්‍ය උරං හින්දිතො හදයං නිහරිතො දදෙය්‍යං සවෙ අකඛිති
යාවෙය්‍ය අකඛිති උප්පාටෙතො දදෙය්‍යං සවෙ සරීරං යාවෙය්‍ය සකල
සරීරෙනො මංසං ඡේතො දදෙය්‍යනති. තස්සෙවං සභාවං සරසවිත්තං
විනෙතනත්තස්ස වතුනුත්තාධිකවිශොජ්ඣසත්තසහස්සබ්බලා අයං පඨවි
මත්තවරවාරණොවිග්ගෙග්ගා කමපි. සිනෙරුපබ්බතරුජා සුසෙදිත
වෙත්තබ්බකුරෙවිග්ග මතමිතො නව්වමානො විග්ග ච ජේතුත්තරනගරාහි
මුඛො අට්ඨාසි. පඨවිසද්දෙන දෙවො ගජ්ජෙනො ඛණ්ණිකවස්සං වසසි.
විජ්ජුලතා නිවජ්ජිංසු සාගරෙ උබ්බතති. සකෙකා දෙවරුජා අපො
සෙසි මහාබ්‍රහ්මා සාග්‍රිකාරං අදුසි. යාව බ්‍රහ්මලොකා එකකොලාහලං
අගොසි. චුත්තමපි වෙතං.

යදුහං දුරකො ගොමි ජාතියා අට්ඨවයසිකො,
තදු නිසජ්ජ පාසාදෙ දුතං දුතුං විචින්නසිං.

හදයං දදෙය්‍යං වකමුමපි මංසමපි රුධිරමපිව,
දදෙය්‍යං කායං සාවෙතො යදි කොචි යාවයෙ මමං.

සභාවං විත්තයත්තස්ස අකමපිතමසණ්ඨිතං,
අකමපි තත්ථ පඨවි සිනෙරුචතවටංසකාති. b

බොධිසත්තො සොලසවය්‍යකාලෙයෙව සබ්බසිපෙපසු නිපථතතිං
පාපුණ්ණි. අප්ඨපිතා රජ්ජං දුතුකාමො මාතරු සද්ධිං මනෙතො මග්ගරු
කුලතො මාතුලධිතරං මග්ගිං නාම ආනෙතො සොලසත්තං ඉන්ධ්‍රිය
සහස්සානං ජෙට්ඨිකං අග්ගමගෙසිං කතො මහාසත්තං රජේ
අභිසිඤ්චි. මහාසත්තො රජේ පතිට්ඨිතකාලතො පට්ඨාය දෙවසිකො

ඡ සතසහස්සානි විස්සජේතනා මහාදුතං පවනෙතයි. අපරහානෙ
මද්දිදෙවී පුතනං විජායි තං කඤ්චනජාලෙන පටිවිජිංසු. තෙනස්ස ජාලී
කුමාරෙතෙව නාමං කරිංසු. තස්ස පදසා ගමණකාලෙ ධීවරං විජායි. තං
කණ්ඨාජිනෙන පටිවිජිංසු. තෙනස්ස කණ්ඨාජිනාතෙව නාමං කරිංසු.

මහාසතෙතා එකමාසස්ස ඡක්කතභූං අලඛකතභජීක්කකිවර
ගතො ඡ දුතසාලා ඔලොකෙති. තදු කාලීඛගරවෙඨි දුබ්බුට්ඨිකා
අහොයි. සස්සානි න සමපජිංසු. මහන්තං ජාතකං පවතති මනුස්සා
ජීවිභූං අසකෙකාන්තා වොරකමමං කරොන්ති දුබ්භික්කපිළිතා ජාතපද
රාජඛගණෙ සන්තිපතීනිං උපකෙකාසිංසු. තං සුචා රඤ්ඤ කිං තාතාති
වුතෙත තමන්ථං ආරොචිංසු. රාජා සාධු තාතා දෙවං වස්සාපෙස්සාමිති
තෙ උදෙසාජේතා සමාදින්නසිලො උපොසථවාසං වසනොපි දෙවං
වස්සාපෙභූං නාසකඛි. සො නාගරෙ සන්තිපාතාපෙතා අහං සමා
දින්නසිලො සත්තාහං උපවසිනිංපි දෙවං වස්සාපෙභූං නාසකඛි.
කීංනුචො කාතබ්බන්ති පුට්ඨිනිං සවෙ දෙව දෙවං වස්සාපෙභූං න
සකෙකාසි එස ජෙතුකතරනගරෙ සඤ්ජයරාජපුතෙතා වෙස්සන්තරෙ
දුතාභිරතො තස්ස සබ්බසෙනො මඛගලහජී අජි. තස්ස ගත
ගතට්ඨානෙ දෙවො වස්සති බ්‍රාහ්මණෙ පෙසෙතා තං හජිං. යාවා
පෙචා ආනෙථාති. සො සාධුති සමපට්ඨිනිං බ්‍රාහ්මණෙ සන්තිපා
තෙතා තෙසු අට්ඨ ජනෙ විවිතීනිං තෙසං පටිබ්බයං දන්තා ගච්ඡන්තං
වෙස්සන්තරං හජිං. යාවිනිං ආනෙථාති පෙසෙති.

බ්‍රාහ්මණො අනුපුපෙබ්බන ජෙතුකතරනගරං ගන්ත්වා දුතගෙහ දුතං
භුඤ්ජිතා අත්තනො සරීරං රජපටිකිණ්ණං පංසුමකඛිතං කන්තා
පුණ්ණමදිවසෙ රාජානං හජිං. යාවිතුකාමා නුතා රඤ්ඤ දුතග්ගං
ආගමණකාලෙ පාවිනවාරං අගමිංසු. රාජාපි දුතග්ගං ඔලොකෙස්සාමිති
පාතොව සොළස ගන්ධාදකසවෙහි නහාතා භුඤ්ජිතා අලඛකරිතා
අලඛකතභජීක්කකිවරගතො පාවිනවාරං අගමිංසි. බ්‍රාහ්මණො තඤ්ථා
කාසං අලභිතා දකඛිණ්ඨාරං ගන්ත්වා උන්නතපථදෙසෙ ධන්තා රඤ්ඤ
පාවිනවාරෙ දුතං ඔලොකෙතා දකඛිණ්ඨාරං ආගමණකාලෙ හන්ථ
පසාරෙතා ජයතු හවං වෙස්සන්තරෙති ආහංසු. මහාසතෙතා
බ්‍රාහ්මණෙ දිස්වා හජිං තෙසං ධීවට්ඨානං පෙසෙතා හජීක්කතෙ
තිසිනොව පඨමං ගාථමාහ.

පරාලහකච්ඡතවලොමා පඬකදන්තා රජසසිරා,
පග්ගස්ස දකඛිණං බාහුං කිං මං යාවන්ති බ්‍රාහ්මණාති.

තං සුචා බ්‍රාහ්මණො ආහංසු.

රතනං දෙව යාවාම සිථිතං රට්ඨවඬ්ඤ,
දදුහි පවරං නාගං ඊසාදන්තං උරාලහවන්ති.

තත්ථ උරාලහවන්ති උබ්බාහනසමන්ථං.

තං සුත්වා මහාසභෙනා අහං සීසං ආදිං කත්වා අජ්ඣන්තිකදුතං
දුකුකාමො ඉමෙ බාහිරං එව යාවනති පුරෙස්සාමි තෙසං මනෝරථනති
විනේතත්වා හත්තිකකිකිවරගතො ආහ.

දදුම් න විකම්පාමි යං මං යාවනති බ්‍රාහ්මණා,
පභින්නං කුඤ්ජරං දනතිං ඔපවුය්‍යං ගජ්ජත්තමනති.

පටිජානිත්වා ව-

හත්තිකකිකිතො ඔරුය්‍ය රුජා වාගාධිමානසො,
බ්‍රාහ්මණානං අද්‍ය දුතං සිව්තං රට්ඨවිසිස්සොති.

තත්ථ ඔපවුය්‍යනති ඔපවය්‍යං රුජවාහනං. වාගාධිමානසොති
වාගෙන අධිකමානසො. අද්‍යති වාරණස්ස අනලඛකතව්‍යානං ඔලොක
තත්ථං තිකකතතුං පදකම්මණං කත්වා අනලඛකතව්‍යානං අදිස්වා කුසුම
මිස්සකං ගඤ්ඤාදකහරිතං සුවණ්ණභිබ්බාරං ගගෙනිං ඉතො එථාති
අලඛකතරජ්ජතදුමසදිසං හත්තිසොණං තෙසං හත්ථි ධපෙත්වා උදකං
පාතෙත්වා අලඛකතවාරණං අදුසි.

තස්ස චතුසු පාදෙසු අලඛකාරෙ වතතාරි සතසහස්සාති අග්ගති.
උභොසු පයොසු ද්වෙ සතසහස්සාති අග්ගති. හෙට්ඨා උදරෙ කම්බලං
සතසහස්සං පිට්ඨියං මුත්තාජාලං කඤ්ඤාතජාලං මණ්ණිජාලනති තිණ්ණි
ජාලාති තිණ්ණි සතසහස්සාති. උභොසු කණණ්ණසු සණ්ඨා ද්වෙ සත
සහස්සාති පිට්ඨියං අත්ථරණකම්බලං සතසහස්සං කුමාලඛකාරෙ සත
සහස්සං තයො වටංසකා තිණ්ණි සතසහස්සාති. කණණ්ණවුලාලඛකාරෙ
ද්වෙ සතසහස්සාති. වින්තං දන්තානං අලඛකාරෙ ද්වෙ සතසහස්සාති
සොණංසොණං සොවත්තිකාලඛකාරෙ සතසහස්සාති ධපෙත්වා අතග්ගං
හණ්ඩං කායාරුලුහපසාධනං ද්වාවිසති සතසහස්සාති ආරෙහණ
තිස්සෙණ්ණි සතසහස්සං භුඤ්ජනකවාහං සතසහස්සාති ඉදං තාව
එතතකං චතුර්විසති සතසහස්සාති අග්ගති. ඡත්තපිට්ඨියං පත මණ්ණි
වුලාමණ්ණි මුත්තාහාරමණ්ණි අඛකුසෙ මණ්ණි හත්තිනො කණ්ණිවෙඨනමුත්තා
හාරෙ මණ්ණි හත්තිකුමෙහ මණ්ණිති ඉමාති ඡ අතග්ගාති හත්ති අතග්ගො
යෙවාති හත්තිනා සද්ධිං සතත අතග්ගාති තාති සබ්බාති බ්‍රාහ්මණානං
අදුසි. තථා හත්තිනො පරිවාරකාති පඤ්ච කුලසතාති හත්තිමෙණ්ඩ
හත්තිගොපකෙති. සහ දුතෙතෙවපතස්ස හෙට්ඨා මුත්තතයෙනෙව
පඨවිකම්පාදයො අගෙසුං.

තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථා ආහ.

තදුසි යං භිංසනකං තදුසි ලොමහංසනං,
හත්තිනාගෙ පදින්නමති මෙදිති සමකම්පථ.

තදුසි යං භිංසනකං තදුසි ලොමහංසනං,
හත්තිනාගෙ පදින්නමති බුබ්බිත්ථ නගරං තදු.

සමාකුලං පුරං ආසි සොසොච විපුලො මහා.
හත්තිනාගෙ පදින්නමති සිව්තං රට්ඨවිසිස්සොති.

තත්ථ නදුස්සිති තද ආසි. හප්පිනාගෙති හප්පිසබ්බානෙ නාගෙ. බුබ්බිස්ථාති ජෙතුතතරනගරං සංඛුභිතං අහොසි. බ්‍රාහ්මණා නිර දක්ඛණදොරෙ හප්පිං ලභිත්වා හප්පිපිට්ඨෙ නිසිදිත්වා මහාජනපරිවාරා නගරමජ්ජෙකිත පාසිංසු. මහාජනො දිස්වා අවෙහා බ්‍රාහ්මණා අමහානං හප්පිං අභිරුද්‍රවා කුණො තෙථ නො හප්පිනති ආහ. බ්‍රාහ්මණා වෙස්සන්තරමහාඋජෙන නො හප්පි දිනෙතො කෙ තුලෙහති මහාජනං හත්ථිකාරදීති සචෙට්ඨා නගරමජ්ජෙකිත ගතත්වා උත්තරවාසෙත නික්කමිංසු. නාගඋදෙවතාවට්ඨනෙත බොධිසත්තස්ස කුට්ඨා උජදොරෙ සන්තිපතිත්වා මහන්තං උපකෙකාසං අනංසු.

තෙන වුත්තං:

අපේඨ වත්තති සද්දෙ තුමුලො හෙරවො මහා,
හප්පිනාගෙ පදින්නමති මෙදිති සමකමපථ.

අපේඨ වත්තති සද්දෙ තුමුලො හෙරවො මහා,
හප්පිනාගෙ පදින්නමති බුබ්බිස්ථ නගරං තද.

අපේඨ වත්තති සද්දෙ තුමුලො හෙරවො මහා,
හප්පිනාගෙ පදින්නමති සිචිතං රට්ඨවඩ්ඪනෙති.¹

බුබ්බිස්ථනගරං නදුති එවං බුබ්බිස්ථ නගරං තද. ඡොඡොසාති උපකෙකාසසද්දෙ පත්ථත්තා තුමුලො උට්ඨං ගතත්තා මහා. රට්ඨ වඩ්ඪනෙති සිචි රට්ඨස්ස වුද්ධිකාරෙ.

අථස්ස දුනෙත සංඛුභිතවිත්තා හුත්වා නගරවාසිනො රඤ්ඤා ආරෙවෙසුං.

තෙන වුත්තං:

උග්ගා ව උජපුත්තා ව වෙසිසානා ව බ්‍රාහ්මණා,
හත්ථාරුහා අනිකට්ඨා රජිකා පතතිකාරකා.

කෙවලොවාපි නිගමො සිවයොවාපි සමාගතා,
දිස්වා නාගං නිශමානං තෙ රඤ්ඤා පටිවෙදසුං.

විධිමං දෙව තෙ රට්ඨං පුභෙතා වෙස්සන්තරෙ තව.
කථං නො හප්පිනං දජ්ජා නාගං රට්ඨස්ස පුජ්ජං.

කථං නො කුඤ්ඤං දජ්ජා ඊසාදන්තං උරුද්‍රවං,
බෙත්තඤ්ඤං සබ්බසුද්ධානං සබ්බසෙතං ගජ්ජත්තමං.

පණ්ඩුකම්බලසඤ්ඤන්තං පභින්නං සත්තුමග්ගං,
දන්තිං සවාලවිජ්ජිං සෙතං කෙලාසසාදිසං.

සසෙතවත්තං සවුපපේය්‍යං සාථබ්බණං සහප්පිපං,
අග්ගයානං උජවාහිං බ්‍රාහ්මණානං අද ධනනති.

1. මරියාපිටක, අතිත්තිවංශ, 9.

තත් උග්ගාති උග්ගතා පඤ්ඤා. නිගමොති නෙගමකුට්ඨමික
ජනො. විබමං දෙව භො රථිකානි දෙව තව රථං විභංගිතං. කථං
භො සප්පිනං දජජාති කෙන කාරණෙන අමහාකං හප්පිතං අභිමඛල
සමවතං කාලිඛරථචාසිතං. බ්‍රාහ්මණානං දදෙය්‍ය. ඔබ්බන්ඤ්ඤා
සබ්බසුඛානන්ති සබ්බසුඛානං. බෙතනභූමිසිංහං ජාතනසමන්තං.
දන්තින්ති මනොරමදන්තසුතනං. සවාලවිජ්ඣන්ති සහවාලවිජ්ඣති.
සපුප්පෙඨයානන්ති සහත්ථරණහණිං. සාථබ්බණන්ති සහත්ථෙවජ්ජං.
සහප්පිපතන්ති පරිවාරකානං පඤ්ඤානං කුලසතානං හත්ථිමෙණිහත්ථි
ගොපකානඤ්ඤා වසෙන සහත්ථිපං.

එවඤ්ඤා පත වතො පුත ආහංසු.

අනතං පාණඤ්ඤා සො දජජා වත්ථසෙනාසතාතිව,
එතං බො දුතපතිරූපං එතං බො බ්‍රාහ්මණරහං.

අයං නෙ වංසරුජා නො සිචිතං රථච්චිකිතං,
කථං වෙස්සන්තරො පුතෙනා ගජං හාජෙති සඤ්ජය.

සවෙ තිං න කරිස්සාසි සිචිතං වචනං ඉමං,
මඤ්ඤා තං සහපුතෙතන සිචි හත්ථි කරිස්සරෙති.

තත්ථ වංසගුණිනොති පවෙණියා ආගතො මහාරුජා. හාජෙතිති
දෙති. සිචි හත්ථි කිංකරෙති සිවිරථචාසිතො සහ පුතෙතන තං
අතතතො හත්ථි කරිස්සන්ති.

තං පුත්තා රුජා එතෙ වෙස්සන්තරං මාරෙතුං ඉච්ඡන්ති
සඤ්ඤාය ආහ.

කාමං ජනපදෙ මාසි රථච්ඤාපි විතස්සතු
නාහං සිචිතං වචනා රුජපුතනං අදුසකං,
පබ්බාජෙය්‍යං සකා රථං පුතෙනාති මම ඔරසො.

කාමං ජනපදෙ මාසි රථච්ඤාපි විතස්සතු
නාහං සිචිතං වචනා රුජපුතනං අදුසකං,
පබ්බාජෙය්‍යං සකා රථං පුතෙනාති මම අත්‍රජො.

තවාහං තස්ස දුබ්බෙය්‍යං අරියසීලවතො හි සො
අසිලොකොපි මෙ අස්ස පාපඤ්ඤා පසවෙ බහුං,
කථං වෙස්සන්තරං පුතනං සත්ථෙත සාතයාමසෙති.

තත්ථ මාසිති මා අහොසි. මා හොතුති අත්ථො. අරියසීලවතොති
අරියෙන සීලවතෙන අරියායව ආචාරසම්පන්නියා සමන්තාගතො.
සාතයාමසෙති සාතෙස්සාමි.

සිවයො අවොචුං.

මා තං දණ්ඩන සත්ථෙත නති සො බක්කාරහො,
පබ්බාජෙති ව තං රථං වඩෙක වසතු පබ්බතෙති.

තත්ථ මා නං දණ්ණෙති සන්තොති දෙව භූමො නං දණ්ණෙනවා
සන්තොති වා මා සාතසිත්ථ. නිති සො ඛණ්ණාත්තොති රට්ඨා
පබ්බාජෙට නන්ති.

රුජා ආහ.

එසො වෙ සිව්තං ඡන්දෙ ඡන්දං න පනුදුමසෙ,
ඉමං සො වසතු රතතිං කාමෙව පරිභුඤ්ඤා.
තතො රත්තා විවසනෙ සුරියස්සග්ගමණ්ණපති,
සමග්ගා සිවයො හුත්වා රට්ඨා පබ්බාජයන්තු නන්ති.

තත්ථ චසතුති පුත්තදුරස්ස ඔවාදං දදමානො වසතු එකරතතිං
වස්ස ඔකාසං දෙට්ඨාති වදන්ති.

තෙ එකරතතිමත්තං වසතුති රඤ්ඤෙඤ චවනං සමපට්ඨන්ති. අථ
තෙ උග්ගොප්පෙත්ථා පුත්තස්ස සාසනං පෙසෙන්නො කත්තාරං
ආමනෙත්තො තස්ස සන්තිකං පෙසෙසි. සො සාමුති සමපට්ඨන්ති
වෙස්සන්තරතිවෙසනං ගන්ත්වා නං පවතතිං ආරොවෙසි.

තමත්ථං පකාසෙත්තං ඉමා ගාථා වුත්තා.

උග්ගොති කතෙත තරමානො ගන්ත්වා වෙස්සන්තරං වද,
සිවයො දෙව තෙ කුඤ්ඤා තෙගමාව සමාගතා.

උග්ගාව රුජපුත්තාව වෙසියානාව බ්‍රාහ්මණා
ගත්ථාරුහා අතිකට්ඨා රට්ඨිකා පතතිකාරකා,
කෙවලොවාපි නිගමො සිවයොවාපි සමාගතා.

අසමා රත්තා විවසනෙ සුරියස්සග්ගමණ්ණපති,
සමග්ගා සිවයො හුත්වා රට්ඨා පබ්බාජයන්ති නං.

ස කත්තා තරමානොව සිව්දර්ශනෙ පෙසින්නො,
ආමුත්තගත්ථාගරණො සුවන්තො වන්දනභුසින්නො.

සීසං නහානො උදකෙසො ආමුත්තමණ්ණිකුණ්ඩලො,
උපාගමී පුරං රමමං වෙස්සන්තරතිවෙසනං.

තත්ථද්දස කුමාරං සො රමමානං සකෙ පුරෙ.
පරිකිණ්ණං අමචෙවති තීදසානංව වාසවං.

සො තත්ථ ගන්ත්වා රමමානං කත්තා වෙස්සන්තරං බ්‍රමී,
දුක්ඛං තෙ වෙදසියාමි මා මෙ කුජ්ඣි රථෙසහ.

වන්දිත්වා රොදමානො සො කත්තා රුජානමබ්‍රමී
ගත්තා මෙසි මහාරුජ සබ්බකාමරසාහරෙ,
දුක්ඛං තෙ වෙදසියාමි තත්ථ අස්සාසයන්තු මං.

සිවයො දෙව තෙ කුඤ්ඤා තෙගමාව සමාගතා,
උග්ගාව රුජපුත්තාව වෙසියානාව බ්‍රාහ්මණා.

හත්ථාරූභා අනිකට්ඨා රජිකා පතතිකාරකා,
කෙවලොවාපි නිගමො සිවයොවාපි සමාගතා.

අසමා රතතා විවසනෙ සුරියසුග්ගමණ්ඨපති,
සමග්ගා සිවයො සුචා රට්ඨා පබ්බාජයනති තනති.

තත්ථ කුමාරනති මාතාපිතුතනං අත්ථිතාය කුමාරෙතෙව සබ්බං
ගතං රුජානං. ජමමානනති අතතතා දිනනදුතස්ස වණණං කථය
මානං සොමනස්සපපතනං සුචා නිසින්නං. අමචෙවනිති සහජාතෙති
සට්ඨි සහසොග්ගති අමචෙවනි පරිවුතං සමුග්ගිතසෙනවජනෙන රුජාසනෙ
නිසින්නං. චෙදසිසාමිති කථසිසාමි. තත්ථ අස්සාසසනිකුමනති
තස්මිං දුක්ඛස්සසතාරොවනෙ කිලනතං මං දෙවපාදා අස්සාසෙනතා
විස්සන්තො කපෙතිති මං වදෙදාති අබ්පායෙනෙවමාහ.

මහාසතොතා ආහ:

නිසමිං මෙ සිවයො කුඬා නාහං පස්සාමි දුක්ඛතං,
තං මෙ කතෙන විශාපිකක කසමා පබ්බාජයනති මනති.

තත්ථ කිසමිනති කතරස්මිං කාරණෙ. විශාපිකකාති විත්ථාරතො
කපෙති.

කතතා ආහ.

උග්ගාව රුජපුත්තාව චෙසියානාව ප්‍රාගමණං
හත්ථාරූභා අනිකට්ඨා රජිකා පතතිකාරකා,
නාගදුනෙන බියනති තස්මා පබ්බාජයනති තනති.

තත්ථ බිසනතිති කුජකිනති.

තං සුචා මහාසතොතා සොමනස්සපපතොතා ආහ.

හදයං චක්ඛුමපහං දජජං කිං මෙ බාහිරකං ධනං,
ගිරඤ්ඤං වා සුවණණංවා මුත්තා වෙළරියා මණි.

දකඛිණංවාපහං බාහුං දිස්වා යාවකමාගතෙ,
දදෙය්‍යං න විකමෙපය්‍යං දුනෙ මෙ රමති මනො.

කාමං මං සිවයො සබ්බෙ පබ්බාජෙනතු හනනතු වා,
නෙව දුනා විරමිස්සං කාමං ජ්ඣදනතු සත්තධාති.

තත්ථ සාවකමාගතොති යාවකෙ ආගතෙ තං යාවකං දිස්වා.
නෙව දුනා විරමිස්සනති නෙව දුනා විරමිස්සාමිති.

තං සුචා කතතා නෙව රඤ්ඤ දිනනං න නාගරෙති දිනනං
අතතනො මතියා එව අපරං සාසනං කපෙනොතා ආහ.

එවං තං සිවයො ආහු නෙගමාව සමාගතා
කොනතිමාරාය තිරෙන ගිරිං ආරඤ්ජරං පති,
යෙන පබ්බාජිතා යනති තෙන ගවජතු සුබ්බතොති.

තත් භොග්නිමාරාශාති කොතතිමාරාය නාම තදිය තිරෙන.
 ගිජිංආරඤ්ජරං ඡනීති ආරඤ්ජරං නාම ගිරිං අභිමුඛො හුත්වා, ඡෙන්නාති
 යෙන මග්ගෙන රට්ඨා පබ්බාජනා රුජානො ගච්ඡන්ති තෙන, සුඛබ්බො
 වෙස්සනානුරොපි ගච්ඡන්ති එවං සිවයො කථෙන්නති ආහ.

ඉදං තිර සො දෙවතාධිග්ගතිනො හුත්වා කථෙසි. බොධිසත්තො
 සාධු දෙසකාරකානං ගමණමග්ගෙන ගමිස්සාමි මං බොපන නාගරු
 න අඤ්ඤාන දෙසෙන පබ්බාජෙනති මයා හත්ථිදුක්ඛස්ස දින්නතො
 පබ්බාජෙනති. එවං සතො අහං සත්තසත්තං මහාදුතං දස්සාමි.
 නාගරු මෙ එකදිවසං දුතං දුතුං ඕකාසං දෙනතු. සෙව දුතං දන්තා
 තතිගදිවසෙ ගමිස්සාමිති ආහ:

සොහං තෙන ගමිස්සාමි යෙන ගච්ඡන්ති දුසකා,
 රතතින්ද්‍රිවං මෙ බම්ප යාව දුතං දදුමහන්ති.

කත්තො සාධු දෙව නාගරුතං වක්ඛාමිති වත්වා පක්ඛාමි. මහා
 සත්තො තං උග්ගොපෙත්වා සෙනගුත්තං පක්ඛොසාපෙත්වා අහං සෙව
 සත්තසත්තං නාම දුතං දස්සාමි. සත්ත හත්ථිසත්තාති සත්ත අස්සසත්තාති
 සත්ත රථසත්තාති සත්ත ඉන්ද්‍රියත්තාති සත්ත බෙත්තුසත්තාති සත්තදුසිසත්තාති
 සත්ත දුසසත්තාති ව පටියාදෙති නානපපකාරාති ව අත්තපාණාදීති
 අත්තමස්සො සුරමපි සබ්බං දුතබ්බසුත්තං උපට්ඨපෙතිති සත්තසත්තං
 මහාදුතං විචාරෙත්වා අමචෙව උග්ගොපෙත්වා එකකොව මද්දියා වස
 නට්ඨානං ගන්ත්වා සිරිසග්ගපිට්ඨෙ තිසිදිත්වා තාය සද්ධං කථං
 පවිත්තෙයි.

තමත්ථං පක්ඛොසෙත්වා සත්ථා ආහ.

ආමන්තසිත්ථ රුජා තං මද්දිං සබ්බබ්ගසොහනා,
 යං තෙ තිඤ්ඤි මයා දින්නං ධනං ධඤ්ඤාඤ්ච විජ්ජති.

තිරඤ්ඤං වා සුවණ්ණං වා මුත්තා වෙළරියා බහු,
 සබ්බං තං නිදහෙය්‍යාසි, යඤ්චි තෙ පෙත්තිතං ධනන්ති.

තත් නිදහෙය්‍යාසිති තිඛිං කත්වා ධපෙය්‍යාසි. ඡෙන්නාතිතති
 පිතිනො ආහනං.

තමමුච්චි රුජපුත්ති මද්දි සබ්බබ්ගසොහනා,
 කුතිං දෙව නිදහෙය්‍යාමි හං මෙ අක්ඛාති පුච්ඡිතොති.

තත් නමමුච්චි මග්ගං සාමිනා වෙස්සනානුරෙන එත්තං කාලං
 ධනං තිබෙතිති න වුත්තපුබ්බං ඉදුතෙවං වදති කුතිං හු බො තිබෙ
 තබ්බං පුච්ඡිස්සාමි නන්ති විත්තෙත්වා තං අමුච්චි.

වෙස්සනානුරො ආහ:

සීලවනෙනසු දජජාසි දුතං මඤ්ඤි යථාරහං,
න හි දුතා පරං අත්ථි පතිට්ඨා සබ්බපාණිනනති.

තත්ථ දජජාසිති හඳො මඤ්ඤි කොට්ඨාශාරුද්දිසු අනිදනිත්වා අනුගාමික
නිබ්බං නිදහමානා සීලවනෙනසු දජජායාසි. න හි දුතාපරනති
දුතතො උත්තරිතරං පතිට්ඨා නාම න හි අත්ථි.

සා සාමුති තස්ස වචනං සමපට්ඨි. අථ නං උත්තරිං ඔවදනො
ආහ.

පුතෙනසු මඤ්ඤි දයාසාසි සසසුයා සසුරමි ව,
යො ව තං භතතා මඤ්ඤායාස සකකච්චං තං උපට්ඨතො.

නො වෙ තං භතතා මඤ්ඤායාස මයා විප්පවසෙන නෙ,
අඤ්ඤං භතතාරං පරියෙස මා කිසිත්ථ මයා විනාති.

තත්ථ දයාසාසිති දයං මෙතනං කරෙයාසි. යො ව නං භතතා
මඤ්ඤායාසාති හඳො යො ව මසි ගතෙ අහං අස්සා භතතා හවිස්සාමිති
මඤ්ඤායාසාති තමපි සකකච්චං උපට්ඨතොයාසි. මයා විප්පවසෙන නෙති
මයා සද්ධං තව විප්පවසෙන සවෙ කොචි අහං තෙ භතතා හවිස්සාමිති
තං න මඤ්ඤායාස අථ සයමෙව අඤ්ඤං භතතාරං පරියෙස. මා
කිසිත්ථාති මයා විනා භූතා මා කිසා හව, මාකිලමිති.

අථ නං මඤ්ඤි කිං නු බො ඵස වෙස්සනතරෙ ඵවරූපං වචනං
භණ්ණිති විනොතවා කසමා දෙව ඉමං අයුත්තකථං කටෙසිති පුට්ඨි.
මහාසතො හඳො මයා හත්ථිස්සා දින්නතො සිවයො කුද්ධා මං රට්ඨා
පබ්බාපෙතති සෙවහං සත්තසතකමහාදුතං දත්වා තතියදිවසෙ තගර
තිකමිස්සාමිති වත්වා ආහ.

අහං හි වනං ගච්ඡාමි සොරං වාළමිගායුතං,
සංසයො ජීවිතං මග්ගං ඵකකස්ස බ්‍රහ්මවනෙති.

තත්ථ සංසයොති න ඵකනතිකං සුබ්‍රමාලස්ස මම මහාවනෙ වසනො
කුතො ජීවිතං තිව්ඡයෙන මරිස්සාමිති අභිප්පායෙනෙවමාහ.

තමබ්‍රමි රුජපුත්ති මඤ්ඤි සබ්බමහසොහනා,
අභුමෙම කථං භණ්ණි පාපනං වත භාසසි.

නෙස ඛමෙමා මහාරුජ යං තිං ගච්ඡෙය්‍ය ඵකකො,
අහමපි තෙන ගච්ඡාමි යෙන ගච්ඡසි බතතිය.

මරණං වා තයා සද්ධං ජීවිතං වා තයා විනා,
තදෙව මරණං සෙයොයා යඤ්ඤෙ ජීවෙ තයා විනා

අග්ගිං තිජ්ජාලසිත්වාන ඵකජාලසමාහිතං,
තත්ථ මෙ මරණං සෙයොයා යඤ්ඤෙ ජීවෙ තයා විනා.

යථා ආරඤ්ඤකං නාගං දනතිං අනෙති හත්ථිති,
පෙස්සනතං ගිරිදුගෙහසු සමෙසු විසමෙසු ව.

එවං තං අනුගච්ඡාමි පුනෙන ආදාය පච්ඡන්තො,
සුභරු තෙ හවිස්සාමි න තෙ හෙස්සාමි දුබ්බරුති.

තත්ථ අභුමෙමති අභුතං වත මෙ කපේය්‍යාසි ඩං. නෙස ඛමෙමාති
න එස සභාවො නෙතං කාරණං. නාදෙව්‍යාති යං තයා සද්ධිං මරණං
තදෙව සෙය්‍යො. නාදෙව්‍යාති තස්මිං එකජාලභුතෙ දුරුවිතකෙ.
ඡෙස්සන්තන්ති විවරන්තං.

එවං වතො පුන සා දිට්ඨිපුබ්බං විශ ගිමමන්තපපදෙසං වණේන්තාති
ආහ.

ඉමෙ කුමාරෙ පස්සන්තො මඤ්ජුකෙ පියභාණීන්තො,
ආසිනෙ වතගුලබ්බස්මිං න රජ්ජස්ස සරිස්සයි.

ඉමෙ කුමාරෙ පස්සන්තො මඤ්ජුකෙ පියභාණීන්තො,
කිලිනෙත වතගුලබ්බස්මිං න රජ්ජස්ස සරිස්සයි.

ඉමෙ කුමාරෙ පස්සන්තො මඤ්ජුකෙ පියභාණීන්තො,
අස්සමෙ රමණීයමති න රජ්ජස්ස සරිස්සයි.

ඉමෙ කුමාරෙ පස්සන්තො මඤ්ජුකෙ පියභාණීන්තො,
කිලිනෙත අස්සමෙ රමෙම න රජ්ජස්ස සරිස්සයි.

ඉමෙ කුමාරෙ පස්සන්තො මාලධාරී අලඛිකතෙ,
අස්සමෙ රමණීයමති න රජ්ජස්ස සරිස්සයි.

ඉමෙ කුමාරෙ පස්සන්තො මාලධාරී අලඛිකතෙ,
කිලිනෙත අස්සමෙ රමෙම න රජ්ජස්ස සරිස්සයි.

යද දකඛ්ඨි නච්චන්තෙ කුමාරෙ මාලධාරීන්තො,
අස්සමෙ රමණීයමති න රජ්ජස්ස සරිස්සයි.

යද දකඛ්ඨි නච්චන්තෙ කුමාරෙ මාලධාරීන්තො,
කිලිනෙත අස්සමෙ රමෙම න රජ්ජස්ස සරිස්සයි.

යද දකඛ්ඨි මාතඛිතං කුඤ්ජරං සට්ඨිභායන්තං,
එකං අරඤ්ඤෙ විවරන්තං න රජ්ජස්ස සරිස්සයි.

යද දකඛ්ඨි මාතඛිතං කුඤ්ජරං සට්ඨිභායන්තං,
සායං පාතො විවරන්තං න රජ්ජස්ස සරිස්සයි.

යද කණ්ණරුඝඛ්ඝස්ස සුඵස්ස පුරතො චජං
කොඤ්චං කාතිති මාතඛිතො කුඤ්ජරෙ සට්ඨිභායන්තො,
තස්ස තං නදතො සුච්චා න රජ්ජස්ස සරිස්සයි.

දුගන්තො වතවිකාසෙ යද දකඛ්ඨි කාමදං,
චිත්ත වාලමිභාකිණේන් න රජ්ජස්ස සරිස්සයි.

මිභං දිස්වාන සායණිතං පඤ්චමාලිනං ආගතං,
කිලුපුරිසෙව නච්චන්තෙ න රජ්ජස්ස සරිස්සයි.

යද්‍ය සොයාසි තිගෙකාසං සද්දමානාය සිනුයා,
හිතං කිම්පුරිසානඤ්ච න රජ්ජායා සරියාසි.

යද්‍ය සොයාසි තිගෙකාසං ගිරිගබ්ගරවාරිනො,
වයාමානායා ලුකායා න රජ්ජායා සරියාසි.

යද්‍ය සීහයා වෘග්ගයා බග්ගයා ගවයායා ව,
වනෙ සොයාසි වාලානං න රජ්ජායා සරියාසි.

යද්‍ය මොරිහි පරිකිණ්ණං බරිහිතං මන්තාසිතං,
මොරං දකඛ්ඛි නව්වනතං න රජ්ජායා සරියාසි.

යද්‍ය මොරිහි පරිකිණ්ණං අණ්ඩපං විත්‍රපෙකුකුතං,
මොරං දකඛ්ඛි නව්වනතං න රජ්ජායා සරියාසි.

යද්‍ය මොරිහි පරිකිණ්ණං නිලගිවං සිබණ්ඩිතං,
මොරං දකඛ්ඛි නව්වනතං න රජ්ජායා සරියාසි.

යද්‍ය දකඛ්ඛි හෙමනෙන පුප්ඵිනෙ ධරණිරුහෙ,
සුරහිසම්පවායනෙන න රජ්ජායා සරියාසි.

යද්‍ය හෙමනතිකෙ මාසෙ හරිතං දකඛ්ඛි මෙදිතිං,
ඉද්දගොපකසඤ්ජනතං න රජ්ජායා සරියාසි.

යද්‍ය දකඛ්ඛි හෙමනෙන පුප්ඵිනෙ ධරණිරුහෙ
කුට්ඨං බිම්බජාලඤ්ච පුප්ඵිතං ලොමපදමකං,
සුරහිසම්පවායනෙන න රජ්ජායා සරියාසි.

යද්‍ය හෙමනතිකෙ මාසෙ වතං දකඛ්ඛි පුප්ඵිතං,
බ්‍රහ්මචාරී ව පදමානි න රජ්ජායා සරියාසිති.

තත්ථ මඤ්ජුකෙති මධුරකපේ. කඤ්ජොරුසබ්බසායාති හත්ථිතිසවාය. සුථසායාති හත්ථිසුථසායා පුරතො ගව්ජනො. දුග්ගන්තො උග්ගන්තො. චන්ඩිකාසෙති චන්ඩසවායො. කාමදන්ති මයං සබ්බකාමදදං. සිද්ධි සාති නදියා. වයාමානායා ලුකායාති උලුකසකුණයා වයාමානායා. වාලානනාති වාලමිගානං තෙසං හි සායණසමයෙ සො සද්දො පඤ්චබතිකතුරියසද්දො විය හවියාති. තසමා න රජ්ජායා සරියාසිති වදති. බරිහිනනාති කලාපසඤ්ජනතං. මන්තාසිතනාති පබ්බත මන්තෙ තිසිතනං. මන්තාසිතනාතිපි පාඨො කාමමදමතතං හුත්වා ආසිතනාති අන්තො. බිම්බජාලනාති රත්තකුරවකරුකකං. බ්‍රහ්මචාරීති පතිතපුප්ඵාති.

එවං මද්දි හිමවනනවාසිති විය එතතිකාති ශාථාහි හිමවනන වණ්ණනං වණ්ණණිසි.

හිමවනනවණ්ණනා නිවසිතා.

ඵසනීපි බො දෙවී පුත්තස්ස මෙ කට්ඨකසාසනං ගතං කීනත්තුවො
කණ්ණති ගන්තො ජාතිස්සාමිති සං පටිච්ඡන්තයොග්ගෙන ගන්තො සිරි
ගබ්බදොරෙ සීතා තෙසං තං සලලාපං සුඛා කරුණං පරිදෙවං
පරිදෙවි.

තමන් පකාසෙනොසන්තා අංග.

තෙසං ලාලපිතං සුඛා පුත්තස්ස සුඤ්ඤාය ව,
කරුණං පරිදෙවෙයි රුජපුතති යසසිති.

සෙය්‍යො විසං මෙ බාසිතං පපාතා පපතෙය්‍යහං,
රජ්ජයා බජ්ඣ මිය්‍යාහං කසමා වෙස්සන්තරං පුත්තං
පබ්බාජෙනති අද්දසකං.

අජ්ඣායකං දුනපතීං යාවයොගං අමච්ඡරිං
පුජිතං පතිරුජෙහි කීනතිමන්තං යසසිතං,
කසමා වෙස්සන්තරං පුත්තං පබ්බාජෙනති අද්දසකං.

මාතාපෙතතිහරං ජන්තුං කුලෙ ජෙට්ඨාපචායිකං,
කසමා වෙස්සන්තරං පුත්තං පබ්බාජෙනති අද්දසකං.

රඤ්ඤා හිතං දෙවහිතං ඤාතිතං සබ්බං හිතං,
හිතං සබ්බස්ස රට්ඨස්ස කසමා වෙස්සන්තරං පුත්තං
පබ්බාජෙනති අද්දසකනති.

තත්ථ ඤජපුතතීති ඵසනී මදුරුජඨිතා. පපතෙය්‍යහනති පප
තෙය්‍යං අහං. රජ්ජයා බජ්ඣ මිය්‍යාහනති රජ්ජයා හිවං බකිතො
මරෙය්‍යං අහං. කසමාති එවං අමතායං එව මයි කෙන නාම කාරණෙන
මම පුත්තං අද්දසකං පබ්බාජෙනති. අජ්ඣායකනති තිණ්ණං වෙදනං
පාරගතං නානාසිපෙපසුව නිපථතතිං පතතං.

ඉති සා කරුණං පරිදෙවිතො පුත්තඤ්ඤා සුඤ්ඤා අස්සාසෙත්වා
රඤ්ඤා සනතිකං ගන්තො අංග:

මධුනිව පලාතාති අමොව පතිතා ඡමා,
එවං ගෙස්සති තෙ රට්ඨං පබ්බාජෙනති අද්දසකං.

ගංසො නිකඤ්ඤපතො ව පලලලස්මිං අනුදනො,
අපච්ඡෙදො අමච්චෙති එකො රුජ විහිසයි.

තං තං මුඛ මහාරුජ අන්තො තෙ මා උපච්චගා,
මා තං සිව්හං වචනා පබ්බාජෙයි අද්දසකනති.

තත්ථ පලාතාතීති පලාතමකඤ්ඤාති මධුනි වීය. පතිතා ඡමා
භූමියං පතිතාති අමපකකාති වීය ව එවං. මම පුතොත පබ්බාජෙන
දෙව තව රට්ඨං සබ්බසාධාරණං ගම්මනීති දස්සෙති. නිකඤ්ඤ
පතොතාති පග්ගරිතපතොතා. අමච්චෙති මම පුතොතන සහජාතෙති
සට්ඨිසහස්සෙති අමච්චෙති ජබ්බිතො හුත්වා. විහිසයිති කිලම්මෙයි.
සිව්හං වචනාති සිව්හං වචනෙන මා තං අද්දසකං පුත්තං පබ්බාජෙයි.

තං සුත්වා රුජා ආහ.

ධම්මස්සාපවිතිං කුමම් සිව්නං විනශං ධජං,
පබ්බාජෙමි සකං පුත්තං පාණ්ණ පියතරොති මෙති.

තස්සන්තො: හඳො අහං සිව්නං ධජං වෙස්සන්තරකුමාරං වින
ශන්තො: පබ්බාජෙන්නො: සිව්රට්ඨො පොරුණකරුජ්ජනං පවෙණ්ණ
ධම්මස්සා අපවිතිං කුමම් කරොමි. තස්මා සවෙපි මෙ පාණ්ණති පියතරො
ස්සො තථාපි තං පබ්බාජෙමිති.

තං සුත්වා දෙවි පරිදෙවමානා ආහ.

යස්ස පුබ්බෙ ධජ්ඣනාති කණ්ණිකාරව පුජ්ජිතා,
යායන්තමනුයායනති ස්වාජේජකොව ගම්ස්සති.

යස්ස පුබ්බෙ ධජ්ඣනාති කණ්ණිකාරවනාතිව,
යායන්තමනුයායනති ස්වාජේජකොව ගම්ස්සති.

යස්ස පුබ්බෙ අතීකාති කණ්ණිකාරව පුජ්ජිතා,
යායන්තමනුයායනති ස්වාජේජකොව ගම්ස්සති.

යස්ස පුබ්බෙ අතීකාති කණ්ණිකාරවනාති ව,
යායන්තමනුයායනති ස්වාජේජකොව ගම්ස්සති.

ඉන්ද්‍රගොපකවණ්ණාභා ගඤ්ඤා පණ්ණාකමලා,
යායන්තමනුයායනති ස්වාජේජකොව ගම්ස්සති.

යො පුබ්බෙ හත්තිනා යාති සිව්කාය රථෙන ව,
ස්වාජ්ඡ වෙස්සන්තරො රුජා කථං ගව්ජති පතතිකො.

කථං චන්දනලිත්තබ්බො නවවතීතප්පබ්බොධනො,
බරුජ්ජනං ථරපුඤ්ඤ ඛාරිකාජඤ්ඤ භාගිති.

කස්මා නාභිහරියනති කාසාවා අජ්ජනාති වා,
පටිසන්තං බ්‍රහ්මාරඤ්ඤං කස්මා විරං න බජ්ඣරො.

කථං නු විරං ඛාරෙනති රුජපබ්බජ්ජනා ජනා,
කථං කුසමයං විරං මඤ්ඤි පරිදභෙස්සති.

කාසියාති ව ඛාරෙනති බොමකොදුමරුති ව,
කුසවීරුති ඛාරෙනති කථං මඤ්ඤි කරිස්සති.

වය්හාති පරියාසිත්වා සිව්කාය රථෙන ව,
සා කථජ්ජ අනුච්චිති පථං ගව්ජති පතතිකා.

යස්සා මුදුතලා හත්ථා වරණාව සුබ්බෙතිතා,
සා කථජ්ජ අනුච්චිති වනං ගව්ජති තීරුකා.

යස්සා මුදුතලා පාදා වරණාව සුබ්බෙතිතා
පාදුකාති සුවණ්ණාති පිලමානාව ගව්ජති,
සා කථජ්ජ අනුච්චිති පථං ගව්ජති පතතිකා.

යාසු ඉපිසගස්සා පුරතො ගව්නි මාලිනී,
සා කථජ් අනුවව්ඛිති වනං ගව්නි එකිකා.

යාසු සිවාය සුතාන මුහුං උත්තසනෙ පුරෙ,
සා කථජ් අනුවව්ඛිති වනං ගව්නි භීරුකා.

යාසු ඉන්ද්‍රස්ස ගොත්තස්ස උලුකස්ස පවස්සතො
සුතාන නදතො භිතා වාරුණීව පවෙධනී,
සා කථජ් අනුවව්ඛිති වනං ගව්නි භීරුකා.

සකුණී හතපුත්තාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
චිරං දුකෙඛන ක්කාසිස්සං සුඤ්ඤං ආගමිමිං පුරං.

සකුණී හතපුත්තාව ව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
කිසා පණ්ණු හවිස්සාමි පියෙ පුත්තෙත අපස්සති.

සකුණී හතපුත්තාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
තෙන තෙන පධාපිස්සං පියෙ පුත්තෙත අපස්සති.

කුරරී හතජාපාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
චිරං දුකෙඛන ක්කාසිස්සං සුඤ්ඤං ආගමිමිං පුරං.

කුරරී හතජාපාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
කිසා පණ්ණු හවිස්සාමි පියෙ පුත්තෙත අපස්සති

කුරරී හතජාපාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
තෙන තෙන පධාපිස්සං පියෙ පුත්තෙත අපස්සති

සා නුත වකකවාකිව පලලස්මිං අනුදකෙ,
චිරං දුකෙඛන ක්කාසිස්සං සුඤ්ඤං ආගමිමිං පුරං.

සා නුත වකකවාකිව පලලස්මිං අනුදකෙ,
කිසා පණ්ණු හවිස්සාමි පියෙ පුත්තෙත අපස්සති.

සා නුත වකකවාකිව පලලස්මිං අනුදකෙ,
තෙන තෙන පධාපිස්සං පියෙ පුත්තෙත අපස්සති.

එවං වෙ මෙ විලපන්තියා රජපුත්තං අදුස්සකං,
පබ්බාජෙසි වනං රට්ඨා මඤ්ඤා ගෙස්සාමි ජීවිතනති.

තත්ථ කණ්ණිකාශ්වාති සුවණ්ණොභරණසුවණ්ණවත්ථපතිමණ්ඩනත්තා
සුපුජ්ජිතා කණ්ණිකාරා විය. යාසනමනුයාසනාති උය්‍යානවන කිලා
දිනං අත්ථාය ගව්නනං අනුගව්නති. ස්වාජෙජ්ඣොති සො අජ්ජ
එකො හුත්වා ගමිස්සති. අභිකානිති හත්ථානිකාදිති. ගණ්ණිකා
කම්බලාති ගණ්ණිකාරට්ඨෙ උපපන්නා සත්තසගස්සග්ගතිකා සෙත්තාය
පාරුකා රත්තකම්බලා. ගාමිනීති බණ්ඩ කත්වා හරියති. පමිසනනනති
පමිසනනස්ස. කසමා නාගිහරිසනති කසමා බණ්ඩු ජානනනා
වාකචිරං න බණ්ඩනති. ග්ජපබ්බජ්ජාති රජානො හුත්වා පබ්බජ්ජා,
බොමඤ්ඤාදුම්බන්ති වාති බොමරට්ඨෙ කොදුම්බරට්ඨෙව උපපන්නාති.

[illegible]

දෙවියා පරිදෙවිතසද္දං සුඛා සබ්බා සඤ්ජයස්ස සිව්තඤ්ජයො
සමාගතා පකකන්දිසු. තාසං පකකන්දිතසද္දං සුඛා මහාසත්තස්ස
නිවෙසනෙ නථෙව පකකන්දිසු. ඉති විසු රුජකුලෙසු කෙවි සකභාවෙන
සණ්ඨාතුං අසකෙකානතා වාතවෙගෙන පමද්දිතා සාලා විය පතින්තා
පරිදෙවිසු.

නමැත්ත: පකාසෙසෙනා සර්ව ආභ.

තඤ්ඤා ලාලපජිතං සුඤ්ඤා සබ්බං අනෙකපුරෙ බහු,
බාහා පගගග්ග පනකං ඥාං සිව්කඤ්ඤා සමාගතා.

සාලාව සම මට්ටනා මාළු තෙත පම දැන,
සෙනති පුතනාව දැරුව වෙසසනතරති වෙසනෙ.

ඔරොදාව කුමාරාව වෙසියානාව බ්‍රාහ්මණ,
බාහා පහතත පකකඤ්ඤා වෙසියානාවරතීවෙසනෙ.

හත්ථිරුහා අනිකට්ඨා රටිකා පතතිකාරකා,
බාහා පහගග්ග පකකඤ්ඤං වෙසසනාරතීවෙසනෙ.

තනො රතනා විවසනෙ සුරිගසසුගගමණවපති,
අථ වෙසසනනෙරු රුජා දුතං දුතුමුපාගමි.

විකෘති ව්‍යවහාරයන් සංශෝධනය දෙපාර්තමේන්තුව,
භෞත සහ භෞතික විද්‍යා සම්මාන දෙපාර්තමේන්තුව.

මා ව කැඳව වැඩිබඩකෙ දෙසැසිප් ඉඩාගතෙ,
තපෙපඵ අනතපාණෙන ගව්ජනතු පටිපුජිතා.

තෙසු මතතා කිලනාව සමපතනනි වණිබිකා,
නිකබමනන මහාරුපේ සිවිතං රච්චබසනෙ.

අවෙස්චන්‍යං චත භො රුක්ඛං නානාඵලධරං දුමං,
සථා වෙසසනතරං රධ්‍යා පඬබාජෙනති අද්දසකං.

අවෙල්වුරු වන හෝ රුකකට සබ්බකාමදදුං දුමිං,
සථා වෙසසනාතරං රච්ඡා පබ්බාජෙනාති අද්දසකං.

අවෙජ්චත්ථං වත භො රුක්ඛං සබ්බිකාමරසාහරං,
යථා වෙස්සන්තරො රට්ඨා පබ්බාජෙනති අද්දසකං.

යෙ වුද්ධා යෙව් දහරු යෙ ව මජ්ඣිමපොරිසා,
බාහා පග්ගග්ග පක්කඤ්ඤං නික්ඛමනො මහාරුජෙ
සිථිනං රට්ඨවංසිනො.

අනියකං වස්සවරු ඉන්ද්‍රියාරඤ්ච රුජ්නො,
බාහා පග්ගග්ග පක්කඤ්ඤං නික්ඛමනො මහාරුජෙ
සිථිනං රට්ඨවංසිනො.

පියොපි තත්ථ පක්කඤ්ඤං යං තච්ඡි තගරෙ අහු,
නික්ඛමනො මහාරුජෙ සිථිනං රට්ඨවංසිනො.

යෙ බ්‍රාහ්මණො යෙ ව සමණො අඤ්ඤාචාපි වණ්ඤිකා,
බාහා පග්ගග්ග පක්කඤ්ඤං අබ්බෙමා කිර භො ඉති.

යථා වෙස්සන්තරො රුජා යජමානො සනෙ පුරෙ,
සිථිනං වචනන්තො සමභා රට්ඨා නිරජ්ජති.

සත්ත භජ්ජිසනෙ දන්තා සබ්බාලුඛිකාරහුසිනො,
සුචණ්ණකවෙජ් මානවෙහ ගෙමකප්පනවාසකෙ.

ආරුළුක ගාමණීයෙති තොමරඛකුසපාණ්ඨි,
එස වෙස්සන්තරො රුජා සමභා රට්ඨා නිරජ්ජති.

සත්ත අස්සසනෙ දන්තා සබ්බාලුඛිකාරහුසිනො,
ආජාතීයෙව ජාතියා සික්ඛවෙ සිසවාතිනො.

ආරුළුක ගාමණීයෙති ඉලුලියාවාපධාරිති,
එස වෙස්සන්තරො රුජා සමභා රට්ඨා නිරජ්ජති.

සත්ත රථසනෙ දන්තා සත්තඥො උසසිතඤ්චරෙ,
දීපෙ අපොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලුඛිකාරහුසිනො.

ආරුළුක ගාමණීයෙති වාපහන්තො වමෙති,
එස වෙස්සන්තරො රුජා සමභා රට්ඨා නිරජ්ජති.

සත්ත ඉන්ද්‍රියනෙ දන්තා එකමෙකා රපෙ ඨිතා,
සත්තඤා නික්ඛරජ්ජති සුචණ්ණක අලුඛිකා.

පිතාලුඛිකාරා පිතවසනා පිතාහරණහුසිනා,
ආලාරපසුමා හසුලා සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣිමා
එස වෙස්සන්තරො රුජා සමභා රට්ඨා නිරජ්ජති.

සත්ත ඔබ්බුසනෙ දන්තා සබ්බා කංසුපධාරණා,
එස වෙස්සන්තරො රුජා සමභා රට්ඨා නිරජ්ජති.

සත්ත දසිසනෙ දකිං සත්ත දසසත්තානි ව,
එස වෙස්සන්තරෙ රුජා සමභා රට්ඨා නිරුජ්ජති.

හත්තිඅස්සරපෙ දකිං නාරියො ව අලඛිකතා,
එස වෙස්සන්තරෙ රුජා සමභා රට්ඨා නිරුජ්ජති.

තදසි යං භිංසනකං තදසි ලොමහංසනං,
මහාදුනෙ පදින්නමහි මෙදිති සමකමපථ.

තදසි යං භිංසනකං තදසි ලොමහංසනං,
යමපඤ්ඤිකතො රුජා සමභා රට්ඨා නිරුජ්ජති.

තත්ථ සිව්භිඤ්ඤාති භිකවෙ ජුසතියා පරිදෙවිතසග්ගං සුඤ්ඤා සබ්බාපි සඤ්ඤායස්ස සිව්රඤ්ඤා ඉත්ථියො සමාගතා සුඤ්ඤා පක්කඤ්ඤා රෙදිංසු. වෙස්සන්තරනිවෙසනෙති තත්ථ ඉත්ථිනං පක්කඤ්ඤිතසග්ගං සුඤ්ඤා වෙස්සන්තරනිවෙසනෙ තප්ථව කන්දිතා චිසුපි රුජකුලෙසු කෙව් සකභාවෙන සණ්ඨාතුං අසකෙකාන්තා වාතවෙගෙන සමපමිතා සාලා විශ පතිතා පරිවත්තමානා පරිදෙවිංසු. **නගනා රතානා** භිකවෙ තතො තස්සා රතනියා අව්වයෙන සුරියෙ උග්ගතෙ දුතවෙය්‍යාවටිකො දුතා පටියාදිතනති රඤ්ඤා ආරෙවෙසි. අථ වෙස්සන්තරෙ රුජා පාතො ව නභාඤ්ඤා සබ්බාලඛකාරපතිමණ්ඩිතො සාධුරසභොජනං භුඤ්ජිතා මහාජතපරිවුතො සත්තසත්තමහාදුතං දුතුං දුතග්ගං උපාගමි. **දෙව්‍යාති** තත්ථ ගන්තා සට්ඨිසහස්සඅමුවෙ ආණ්ටපෙනො එවමාහ. **වාරුණිනති** මජ්ජදුතං නාම නිපථලනති ජානාති එවං සනෙතපි සුරසොණ්ඩා දුතග්ගං පඤ්ඤා වෙස්සන්තරස්ස දුතග්ගෙ සුරං උභිමානි වතතුං මා ලහනතුති දුපෙසි. **වණ්ඤිකෙති** වණ්ඤික ජනෙසු කඤ්ඤි එකමපි යාවකං මා විගෙඤ්ජිතං. **පටිපුජ්ජාති** මයා පුජ්ජා සුඤ්ඤා යථා මං පොමයමානා ගවජ්ජනති තථා කරෙථාති වදති. ඉති සො සුවණ්ණාලඛකාරුතං සුවණ්ණධර්මානං හෙමජාලපට්ඨිත්තානං හත්තිනං සත්ත සත්තානි තථා රුජානඤ්ඤාව අස්සානං සත්ත සත්තානි සිහවමමාදිති පරිකම්භතානං නානාරත්තවිත්තානං සුවණ්ණධර්මානං රථානං සත්ත සත්තානි සබ්බාලඛකාරපතිමණ්ඩිතානං උත්තමරුප ධරුතං බත්තියකඤ්ඤාදිතං ඉත්ථිනං සත්ත සත්තානි වරුජසහජෙට්ඨ කාතං කුණ්ඩාපදෙහිනිතං ධෙත්තුතං සත්ත සත්තානි සුවිනිතානං සුසිකම්භානං දසිතං සත්ත සත්තානි තථා දසානං සත්ත සත්තානි අපරි මාණානි පාණභොජනානිති සත්තසත්තමහාදුතං අදසි. තස්මි එවං දදමානෙ ජෙතුත්තරතගරවාසිනො බත්තියග්‍රාමණ්ණවෙස්සසුද්ද සාමී වෙස්සන්තර සිව්රට්ඨවාසිනො තං දුතං දෙතිති පබ්බාජෙනති ඤා පුත දුතමෙව දෙසිති පරිදෙවිංසු.

තෙන වුත්තං:

අපෙත්ථ වත්තති සද්දො කුමුලො හෙරවො මහා,
දුනෙන තං නිහරන්ති පුත දුතං අද කුමුත්ති. a

දුනපටිඤ්ඤානං පන දුතං ගහෙත්වා ඉදුති කීර වෙස්සන්තරෙ
අලෙහ දුතාපේ කත්වා අරඤ්ඤං පටිසිඤ්ඤාති. ඉතො පට්ඨාය කාසා
සන්තිකං ගමිස්සාමාති ජිනනපාදවිය පතන්තා ආවට්ඨන්තා පරි
වට්ඨන්තා මහාසද්දෙන පරිදෙවිංසු.

තමන්ථං පකාසෙත්තුං-

තෙසු මන්තා කීලන්තා ව සමපතනති වණ්ඤිකා,
තිකඛමනො මහාරුපේ සිචිතං රට්ඨවඩ්ඪන්තෙති.

ආදි වුත්තං.

තත්ත මහසුමන්තාති එත්ත සුකාරෙ තිපාතමන්තො. තෙ වණ්ඤිකා
කාති අන්තො. මන්තා කීලන්තාවාති මන්තා විය ව කීලන්තාවිය ව
සුත්තං. සමපතනතිති පරිවත්තිත්වා භූමියං පතනති. අලෙඤ්ඤං වන්තාති
ජිනිංසු වත. සථාති යෙන කාරණෙන. අනිසංඛාති භූතවිජ්ජා
ඉක්කණිකාපි. වස්සවන්ති උද්ධවනිජා ඔරොධපාලකා. චිත්තපෙත්ත
න්තාති වචනකාරණෙන. සමහා රට්ඨා නිරජ්ජනිති අත්තන්තො රට්ඨා
තිග්ගවත්ති. ගාමණිසෙතිති හත්ථාවරියෙති. ආජානිසෙති ජාති
සමපනො. ගාමණිසෙතිති අස්සාවරියෙති. ඉලලිසා වාපධානිතිති
ඉලලිසා ව වාපෙ ව ධාරෙන්නෙති. දීපෙ අපොපි වෙසාගෙහති
දීපිවමෙව්‍යංගාවමෙව්‍යංගාවති, එකමෙකා රපෙ සිතාති සො කීර
එකෙකං ඉපිට්ඨන්තං රපේ ඵපෙත්වා අට්ඨඅට්ඨවණ්ණදසිති පරිවුත්තං
අදසි. නිකඛරජ්ජනිති සුවණ්ණතිකඛසුත්තමයෙති පාමබෙහති. අලාර
පවුමාති විසාලකතිගණිකා. හසුලාති මිතිතපුබ්බමහමකථා. සුසංඤ්ඤාති
සුස්සොණියො. කංසුපධාරණාති ඉධ කංසනති රජතස්ස නාමං.
රජතමයෙන බීරපටිච්ඡන්තාජනෙන සද්ධිඤ්ඤාව අදසිති අන්තො.
පදිනනමිති දීගමානෙ. සමකමපථාති දුනවෙගෙන කමපිත්තං. සං
පඤ්ඤාලිකපොති යං වෙස්සන්තරෙ රුජා මහාදුතං දත්වා අඤ්ඤාලිං
පග්ගස්ස අත්තන්තො දුතං නමස්සමානො සබ්බඤ්ඤාතඤ්ඤාණස්ස මෙ ඉදං
පට්ඨයො හොතුති පඤ්ඤාලිකො අහොසි තදුපි හිංසනමෙව අහොසි
තස්මිං බණෙන පසවි කමපිත්තාති අන්තො. නිරජ්ජනිති එවං කත්වාපි
තිග්ගවත්තියෙව න තං කොපි නිවාරෙය්‍යාති අන්තො.

අපි ව බො දෙවතා සකලජම්බුදීපෙ රුජ්ජනං වෙස්සන්තරෙ බත්තිග්ග
කඤ්ඤාදීනං මහාදුතං දෙතිති ආරොවසිංසු. තස්මා බත්තිග්ගා දෙවානු
භාවෙන රපේතාගන්ත්වා බත්තිග්ගකඤ්ඤාදිකං තස්ස දුතං ගහෙත්වා
පකකමිංසු. එවං බත්තිග්ගාහමණ්ණවෙස්සාසුද්දයො දුතං ගහෙත්වා පකක
මිංසු. තස්ස දුතං දෙනතස්ස එව සායං අහොසි. සො අත්තන්තො
තිවෙසනමෙව ගන්ත්වා මාතාපිතරො වන්තිත්වා සුවෙ ගමිස්සාමිති අලබ්භත
රපේත මාතාපිතුත්තං වසනට්ඨානං ගතො. මද්දීදෙවී අමහමපි ඉමිනා
සද්ධිං ගන්ත්වා මාතාපිතරො අනුජාතාපෙය්‍යනති තෙන සද්ධිං ගතා.
මහාසුත්තො පිතරං වන්තිත්වා අත්තන්තො ගමණ්ණාවං කපේසි.

තමන්ථං පකාසෙන්නො සත්ථා ආහ.

ආමනතසිත් රජානං සඤ්ජයං ධම්මිනං වරං,
අවරුද්ධසි මං දෙව වහිතං ගව්ජාමි පබ්බතං.

යෙ හි කෙවි මහාරජ භූතා යෙව ගව්සුරෙ,
අතිත්තා යෙව කාමෙහි ගව්ජනාති යමසාධනං.

සොභං සකෙ අභිසසිං යජමානො සකෙ පුරෙ,
සිව්නං වචනජේත සමභා රට්ඨා නිරජ්ජහං.

අසං තං පටිසෙව්සං වනෙ වාලුමිගාකිණේණ,
බග්ගදිපිතිසෙව්තෙ අහං පුඤ්ඤාති කරුමි
තුලෙහ පබ්බතෙහි සිද්ධාති.

තත්ථ ධම්මිනං වරනති ධම්මකරුජ්ජනං අතතරෙ වරං උත්තමං.
අවරුද්ධසිති රට්ඨා නිගරසි. භූතාති අතිතා. ගව්සුරෙති යෙව
අනාගතෙ ගව්සුරනාති පවුට්ඨපනෙතව තිබ්බතතා. සොභං සකෙ
අභිසසිනාති සො අහං අතතනො තගරවාසිනොයෙව පිලෙසිං කිං
කරුනෙතා යජමානො සකෙ පුරෙති. පාලියං පන සොභනාති ලිඛිතං.
නිරජ්ජහනාති තිකබ්බනො අහං. අසංතනාති යං අරඤ්ඤ වසනෙනත
පටිසෙව්තබ්බං දුක්ඛං තං පටිසෙව්සාමිති. පබ්බතෙහි තුලෙහ පන
කාමපබ්බතෙහි සිද්ධාති.

ඉති මහාසතෙතා ඉමාහි වතුහි ගාථාහි පිතරු සද්ධිං කපේඨා
මාතු සනතිකං ගතථා වජ්ඣිථා පබ්බජ්ජං අනුජානාපෙතොතා ආහං:

අනුජානාති මිං අමම පබ්බජ්ජා මම රුච්චති,
සොභං සකෙ අභිසසිං යජමානො සකෙ පුරෙ.

සිව්නං වචනජේත සමභා රට්ඨා නිරජ්ජහං
අසං තං පටිසෙව්සං වනෙ වාලුමිගාකිණේණ,
බග්ගදිපිතිසෙව්තෙ අහං පුඤ්ඤාති කරුමි
තුලෙහ පබ්බතෙහි සිද්ධාති.

තං සුඨා පුසති ආහං.

අනුජානාමි තං පුත්ත පබ්බජ්ජා තෙ සමජ්ඣතු
අයඤ්ච මද්දි කලාසාණි සුසඤ්ඤ තනුමජ්ඣමා,
අව්ජනං සහ පුතෙතහි කිං අරඤ්ඤ කරුසාතිහි.

තත්ථ සමජ්ඣතුහි කානෙන සමජ්ඣතු සමිද්ධා ගොතු. අව්ජනනාති
අව්ජතු ඉධෙව ගොතුහි වදති.

වෙසුසනතරෙ ආහං.

නාහං අකාමා දුසිමපි අරඤ්ඤං නෙතුමුසුගෙ,
සවෙ ඉව්ජති අනෙතු සවෙ නිව්ජති අව්ජතුහි.

තත්ථ අකාමාති අමම කිං නාමෙතං කපේථ අහං අතිව්ජය දුසිමපි
නෙතුං ත උසුසනාමි.

තතො පුත්තස්ස කථං සුත්වා රුජා තං යාවිතුං පටිපජ්ජි.

තමන්ද්‍රං පකාසෙන්නො සන්ධා ආහ.

තතො සුණ්හං මහාරුජා යාවිතුං පටිපජ්ජති,

මා චන්දනසමාවාරෙ රජොජලං අධාරයි.

මා කාසියානි ධාරෙත්වා කුසවිරමධාරයි,

දුක්ඛො වාසො අරඤ්ඤාසමිං මාහි තිං ලක්ඛණේ ගමිති.

තත්ථ පටිපජ්ජතීති භික්ඛවෙ පුත්තස්ස කථං සුත්වා රුජා සුණ්හං
යාවිතුං පටිපජ්ජි. චන්දනසමාවාරෙති ලොභිතචන්දනෙන පරික්ඛණ්ණං
සරිරෙ. මා හි තිං ලක්ඛණේ ගමිති සුභලක්ඛණෙන සමන්තාගතෙ
මා තිං අරඤ්ඤං ගමියාසිති.

තමබ්‍රවී රුජපුතති මද්දි සබ්බභිග්ගසොභනා,

තාහං තං සුබ්බිවේජ්ජයං යං මෙ වෙස්සන්තරං විනාති.

තත්ථ තමබ්‍රවිති සසුරං අබ්‍රවි.

තමබ්‍රවී මහාරුජා සිවිතං රට්ඨවඩ්ඪන්තො,

ඉඛිස මද්දි තිසාමෙහි චතෙ යෙ භොන්ති දුස්සහා.

බහු කීටා පටඞ්ගාව මකසා මධුමකිකා,

තෙපි තං තත්ථ හිංසෙය්‍යං තං තෙ දුක්ඛතරං සියා.

අපරෙ පස්ස සන්තාපෙ නදිනුපතිසෙවිතෙ,

සප්පා අජගරු නාම අවිසා තෙ මහබ්බලා.

තෙ මනුස්සං මිගං වාපි අපිමාසන්තමාගතං,

පරික්ඛිපිත්වා භොගෙහි වසමානෙතති අත්තන්තො.

අඤ්ඤපි කණ්ඨජරිතො අච්ඡා නාම අසමිගා,

න තෙහි පුරිසො දිට්ඨො රුක්ඛමාරුක්ඛ මුච්චති.

සඛ්ඤ්චයන්තා සිඛ්ගානි තික්ඛග්ගානි පහාරිතො,

මහිසා විවරන්තන්තා නදිං සොතුඛරං පති.

දිසවා මිගානං යුථානං ගමං සඤ්චරතං චතෙ,

බෙහුව ච ච්ච්ඡිඤ්චා ච කථං මද්දි කරියාසි.

දිසවා සමපතිතෙ සොරෙ දුමගෙහස්ස පලවඞ්ගමෙ,

අබෙත්තඤ්ඤාය තෙ මද්දි හවිතන්තෙ මහබ්බයං.

යා තිං සිවාය සුත්වාන මුහුං උත්තසසෙ පුරෙ,

සා තිං වඛිං අනුප්පත්තා කථං මද්දි කරියාසි.

සිතෙ මජ්ඣිකතිකෙ කාලෙ සන්තිසින්නාස්ස පකිස්ස,

ආනතෙව මුහාරඤ්ඤං තත්ථ තිං ගතතුමිච්ඡසිති,

තත් තමමුඛිති තං සුණ්ණං අබ්බි. අපරෙ සය්ම සන්නාපෙති
අඤ්ඤා සන්නාපෙ පෙකං. නදිකුපෙතිසෙවිතොති නදිතං උපතිසෙවිතො
ආසන්නධානො නදිකුලෙ වසනොති අන්තො. අවිසාති තිබ්බිසා. අපි
මාසනනනති ආසන්නං අත්තනො සරිරසම්මසං ආගතනති අන්තො.
අසම්මිහාති අසකර මිහා. දුක්ඛාවහාති අන්තො. නදිං සොකුමබරං
සනීති සොකුමබරය නාම නදියා තීරෙ. සුථානනති සුථාති. අයමෙව
වා පාඨො, බෙහුව වච්ඡනිදධාමාති තව දරකො අපය්මනති වච්ඡ
ගිඤ්ඤා බෙහු විය කථං කරිය්මසි. වකාරෙපනෙත්ති පාතමිත්තොව.
සම්මපතිතොති සම්මපනෙන. සොරෙති විරුපෙ. පලවංශමෙති
මකකපෙ. අවෙතනඤ්ඤාසාති අරඤ්ඤා අභුමිකුසලාය. හවිතානොති
හවිය්මසි තෙ. සිවාස සුඛානාති සිගාලියා සද්දං සුචා. මුහුනති
තගරෙ වසනතිපි පුතපුත උත්තසයි. සනිතොමාති නදතිව සන්නං
විය හවිය්මසි.

තමමුඛි රුජපුතති මද්දි සබ්බධගසොහනා
යාති එතාති අක්කාසි වනෙ පටිහයාති මෙ,
සබ්බාති අතිසමෙහායං ගච්ඡඤ්ඤාව රථෙසහ.

කාසං කුසං පොටකිලං උසිරං මුඤ්ඤබ්බපං,
උරසා පසුදගෙය්මාමි නායං ගෙය්මාමි දුන්නො.

බහුති වත වරියාති කුමාරි වින්දතෙ පතී,
උදරය්මපරෙධන ගොහනුබෙබ්බනෙන ව.

අග්ගියං පරිවරියාය උදකුමමජ්ජනෙන ව,
වෙධබ්බං කට්ඨකං ලොකෙ ගච්ඡඤ්ඤාව රථෙසහ.

අපියො හොති අප්පතො උච්ඡ්ච්චමපි භුඤ්ජිතුං
යො නං හන්තෙ ගගෙත්තාන අකාමං පරිකඩ්ඪති,
වෙධබ්බං කට්ඨකං ලොකෙ ගච්ඡඤ්ඤාව රථෙසහ.

කෙසග්ගගණ්ණමුකෙබ්බපා. භුමා ව පරිසුමනා
දත්තා ව නොපකකමති බහුං දුක්ඛං අත්තපං,
වෙධබ්බං කට්ඨකං ලොකෙ ගච්ඡඤ්ඤාව රථෙසහ

සුක්කච්ඡපී වෙධවෙර දත්තා සුභගමාතිනො
අකාමං පරිකඩ්ඪනති උච්චාකඤ්ඤාව වායසා,
වෙධබ්බං කට්ඨකං ලොකෙ ගච්ඡඤ්ඤාව රථෙසහ.

අපි ඤ්ඤතිකුලෙ ජිතෙ කංසපජ්ජාතනෙ වසං
නෙවාතිවාසං න ලගෙ භාතුති සබ්බාති ව,
වෙධබ්බං කට්ඨකං ලොකෙ ගච්ඡඤ්ඤාව රථෙසහ.

නග්ගා නදී අනුදකා නග්ගං රථං අරාජිකං
ඉත්තිපි විධිවා නග්ගා යය්මාපි දස භාතරො,
වෙධබ්බං කට්ඨකං ලොකෙ ගච්ඡඤ්ඤාව රථෙසහ.

ධර්මා රජයා පඤ්ඤාණං බුමො පඤ්ඤාණමගිනො
රජා රජයා පඤ්ඤාණං භතතා පඤ්ඤාණමිතිසා,
වේධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤාච රජෙසහ.

යා දළිඳි දළිඳුයා අඬියා අඬියා කිත්තිමා,
තං වෙ දෙව් පසංසනති දුක්ඛාරං හි කරොති සා.

සාමිකං අනුබ්භිසාං සද්ද සාසායවාසිනී
පථව්‍යාපි අභෙජ්ජනතා නිවේජ වෙස්සන්තරං විනා,
වේධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤාච රජෙසහ.

අපි සංගරජරියනාං බහු විත්තධරං මහිං,
තාතාරතනපරිපූරං නිවේජ වෙස්සන්තරං විනා.

කථනනු තාසං හදයං සුබරු වත ඉපිට්ඨො,
යා සාමිකෙ දුක්ඛිතමහි සුබමිච්ඡනති අත්තනො.

නික්ඛමනො මහාරජෙ සිව්තං රජාවධිසෙන,
තමහං අනුබ්භිසාං සබ්බකාමදදෙ හි මෙති.

තත්ථ නමමුචිති හික්ඛවෙ මඤ්ඤි රඤ්ඤාච වචනං සුත්ථා තං රජාතං
අමුචි. අභිසමෙහායානති සහිසාමි අභිවසෙසාමි. පොට්ඨිලනති
පොට්ඨිලනිණං. පනුදගෙයාමිති ද්විධා කතා පුරතො ගමිසාමි.
උදරස්සපඤ්ඤානි උපවාසෙන. ගොහනුබ්බසිනොනිව්‍යාති විසාල
කට්ඨො ඔනතඋතතරපසාච ඉපිට්ඨො සාමිකං ලහනති කතා
ගොහනුතා කට්ඨාලකං කොට්ඨාපෙනා වෙසනෙනව පසානි උපතා
මෙනා කුමාරිකා පතිං පටිලහනති. කටුකනති අසානං. ගච්ඡෙඤ්ඤා
චාති ගමිසාමිගෙව. අපසගනාති තසා විධවාය උච්ඡ්විකං පරි
භුඤ්ඤා අනනුච්ඡිතො ගෙව. ගො නනති ගො නිවජ්චෙව්‍යා තං විධවං
අනිච්ඡතඤ්ඤාච ගෙව ගෙව කඬිති. ගොගොගොගො මුකෙබසා
භුමා ව පටිසුමහනාති අසාමිකං ඉපිට්ඨං පාදෙන කෙසගහණං
උකෙකපා භුමියං පාතෙනති එතා අවමඤ්ඤානා නාතික්ඛමනති. දඬා
චාති අසාමිකාය ඉපිට්ඨං එවරුපං බහුං අනප්පකං දුක්ඛං පරෙපුරිසො
දතා නව පක්ඛමති නිරුසකො ඔලොකෙනොතොති නිව්‍යාති. සුක්ඛච්ඡ
මිති නගානිගමුණ්ණෙන උට්ඨාපිතච්ඡිව්‍යානො. වේධවේධති විධ
විජිකා. දඬාති කිඤ්චිදෙව අපමතතං ධනං දතා. සුගමොති
නොති මයං සුගයාති මඤ්ඤාමානා. අනාමනති තං විධවං අසාමිකා
උච්ඡාතං වායසා මිග පරිකඬිති. කංසපජ්ජානනොති සුවණ්ණොහාය
ජොතනෙන. වසනති එවරුපෙපි ඤාතිකුලෙ වසමානා. නොවාතිවාතා.
නලගෙති අයං නිසාමිකා යාවජ්චං අමාකඤ්ඤාච හාර ජාතාති
ආදිති වචනාති වදනෙනති භාතුතිපි සබ්බකාතිපි අතිවාතාං ගරහා
වචනං නොති න ලහති. ලහතිගෙව. පඤ්ඤාණනති පාකට්ඨාචකාරණං.
සා දළිඳිති දෙව කිත්තිසමපනතා යා ඉපිට්ඨ අත්තනො සාමිකාය
දළිඳුයා දුක්ඛපතන කාලෙ සගමිති දළිඳි සමානා දුක්ඛා ව ගොති තසා

අඬකාලෙ තෙනෙව සඬං. අඬා සුඛප්පත්තා හොති තමපි දෙවතා පසංසනති. අභෙජ්ජනනානි අභෙජ්ජනනියා සවෙපිති ඉත්තියා සකල පඨවී නභිජ්ජති සකලාය පඨවියා සා ව ඉක්කර හොති තථාපි වෙබ්බඛං කට්ඨකමෙවාති අත්ථො. සුඛං වන ඉත්තියොති සුට්ඨවරවත ඉත්තියො.

තමමුච්චි මහාරජා මද්දං සබ්බභගසොහනං.
ඉමෙ තෙ දහර පුත්තා ජාලී කණ්ණාජ්ජනාමුහො,
තිකඛිප්ප ලකඛණෙ ගච්ඡ මයං තෙ පොසියාමසෙති.

තත්ථ ජාලීකණ්ණාජ්ජනාමුහොති ජාලී ව කණ්ණාජ්ජනාමාති උහො තිකඛිපිත්තා ධපෙත්තා ගච්ජාති.

තමමුච්චි රුජපුත්තා මද්දං සබ්බභගසොහනං
පියා මෙ පුත්තකා දෙව ජාලී කණ්ණාජ්ජනාමුහො,
තාමහං තත්ථ රමෙස්සනති අරඤ්ඤෙ ජීවසොකිනං.

තත්ථ නාමහනති තෙ දරකා අමහාකං තත්ථ අරඤ්ඤෙ. ජීවසො කිනිනති අපිගතසොකානං හදයං රමෙස්සනතිති.

තමමුච්චි මහාරජා සිච්ඡිනං රථච්චසිසිනො
සාලිනං ඔදනං භුක්වා සුචිං මංසුපසෙවනං,
රුකඛථලාති භුඤ්ජනතා කථං කාහනති දරකා.

භුක්වා සතථලෙ කංසෙ සොවණෙණ්ණ සතරුජ්ජකො,
රුකඛපතෙහසු භුඤ්ජනතා කථං කාහනති දරකා.

කාසියාතිව ධාරෙත්වා බොමකොදුමඛරුතිව,
කුසවිරුති ධාරෙන්නා කථං කාහනති දරකා.

වය්‍යාති පරියාසිත්වා සිච්ඡිකාය රථෙන ව,
පත්තිකා පරිබාවන්නා කථං කාහනති දරකා.

කුටාගාරෙ සසිත්වාන නිවාසෙ ථුසසිතඤ්ඤෙ,
සයන්නා රුකඛමූලසමිං කථං කාහනති දරකා,

පලලඤ්ඤසු සසිත්වාන ගොණකෙ විත්තසස්සනෙ,
සයන්නා තිණසස්සාරෙ කථං කාහනති දරකා.

ගඤ්ඤකෙ විලිමිසිත්වා අගරුවන්දකෙන ව,
රජොජලාති ධාරෙන්නා කථං කාහනති දරකා.

වමරිමොරහන්ඨති වීජ්නඛගා සුබෙධිකා,
දට්ඨා ඩංසෙති මකසෙති කථං කාහනති දරකාති.

තත්ථ කංසෙති ථලසතෙන කතාය කඤ්චනපාතියා. ගොණකෙ විත්තසස්සනෙති මහාපිට්ඨියං කාලිකොජ්ජවෙවෙව විවිත්තකෙ සස්සරෙව. වමරිමොරහන්ඨතිති වාමරෙති වෙව මොරහන්ඨති ව වීජ්නඛගා.

එවටයි තෙසං සලලපනතාතඤ්ඤව අප රතති විහාසි විහාතාස
රතතිසා සුරියො උග්ගඤ්ඤි මහාසත්තස්ස වතුසනිනිවසුතතං අලඛකත
රථං ආනෙතො රුජථාරෙ රුජසිංසු. මද්දි සසුසුසුරෙ වන්දිතො
සෙසිථියො ආපුච්ඡිතො අපලොකෙතො ඥෙ පුතෙන ආදාය වෙස්සන්ත
රතො පඝමතරං ගන්තො රථෙ අට්ඨාසි.

තමන් පකාසෙනොසන්තො ආහ.

තමමුච්ඡි රුජපුහති මද්දි සබ්බභිගසොහතා

මා දෙව පරිදෙවෙසි මා ව නිං විමනො අහු,

යථා මයං භවිස්සාම තථා ගෙස්සන්ති දුරතා.

ඉදං වතාන පකකාමි මද්දි සබ්බභිගසොහතා,

සිවිමගෙන අනෙසි පුතෙන ආදාය ලකඤ්ඤාති.

තන් සිවිමගගනාති සිවිරඤ්ඤා ගන්තබ්බමගෙනෙව. අනෙ
සිති තං අගමාසි පාසාද ඔතරිතො රථං අභිරුග්ග සිතාති අනෙ.

තතො වෙස්සන්තරෙ රුජා දුතං දුතාන බතතිසො,

පිතු මාතුව වන්දිතො කතො ව නං පදකඤ්ඤාති.

වතුමාතිං රථං යුතතං සිඤ්ඤාමා රුග්ග සන්දනං,

ආදාය පුතදුරඤ්ඤ වඤ්ඤා පායාසි පබ්බතන්ති.

තන් හතොති භික්ඛවෙ තස්සා මද්දියා රථං අභිරුග්ගිතො සිත
කාලෙ. දුතාති භියො දුතං දුතා. කතො ව නං පදකඤ්ඤාති
පදකඤ්ඤාති කතො. නන්ති නිපාතමත්තං.

තතො වෙස්සන්තරෙ රුජා යෙනාසි බහුකො ජනො,

ආමන්ත බො තං ගච්ඡාම අරෙහා හොන්තු ඤ්ඤායොති.

තස්සන්තො: භික්ඛවෙ තතො වෙස්සන්තරෙ රුජා යමති ණානෙ
රුජානං පසසිස්සාමාති බහුකො ජනො සිතො ආසි තන් රථං පෙසෙතො,
මහාරුතං ආපුච්ඡන්තො ආමන්ත බො හං ගච්ඡාම අරෙහා හොන්තු
ඤ්ඤායොති ආහ. තන් හන්ති නිපාතමත්තං. භික්ඛවෙ තතො
වෙස්සන්තරෙ ඤ්ඤායො ආහ තුමෙහ ආමන්තන්තො මයං ගච්ඡාම
තුමෙහ සුඛිතො හොරු නිද්දකාති.

එවං මහාසත්තෙ මහාරුතෙ ආමන්තන්තො අපමන්තා දුතාදිති
පුඤ්ඤාති කරෙථාති තෙසං ඔවාදඤ්ඤි දුතො ගච්ඡන්තො පන බොසි
සත්තස්ස මාතා පුතො මෙ දුතවිතතො දුතං දෙතුති ආභරණෙහි
සද්ධිං සත්තරත්තපරිපුරුති සකථාති උග්ගසු පසෙසු පෙසෙසි. සොපි
අත්තනො කායාරුග්ගමෙව ආභරණභණ්ඩං ඔවුඤ්ඤිතො සමපතන
යාවකානං අට්ඨාරස වාරෙ දුතො අවසෙසං සබ්බමද්දසි. සො තගරු
තික්කමිතො ව පරිවත්තිතො ඔලොකෙතුකාමො අහොසි. අපස්ස මනං
පටිච්ච රථපමාණෙ ණානෙ පඝමි හිජ්ඣිතො පරිවත්තිතො රථං තගරුති
මුඛං අකාසි. සො මාතාපිතුතං වසන්ට්ඨානං ඔලොකෙසි තෙන
කාරුඤ්ඤාති පඝමිකමාදයො අගෙසු.

තෙන චුත්තං.

නික්කමිත්තාන තගරු නිව්තතිත්තා විලොකිතෙ,
තදුපි පඨවි කමපි සිනෙරුවනවටංසකාති.^a

සයම්පන ඔලොකෙත්තා මද්දවපි ඔලොකාපෙත්තුං ගාථමාහ.

ඉඛස මද්දි නිසාමෙහි රමමරුපංච දිස්සති,
ආවාසො සිව්සෙට්ඨස්ස පෙනතිකං භවනං මමනති.

තත්ථ නිසාමෙහිති ඔලොකෙති.

අථ මහාසුතෙතා සහජාතෙ සට්ඨසහස්සෙ අමච්චෙව සෙසජනස්සව
ඔලොකෙත්තා නිව්තනාපෙත්තා රථං පාඤ්ඤානො මද්දං ආහ හදෙද්ද සච්ච
පච්ඡන්තො යාවකා ආගච්ඡන්ති උපධාරෙත්තාසීති. සාපි ඔලොකෙත්තා
නිසිදි. අථස්ස සත්තසතකමහාදුතං සමපාපුණ්ණං අසකෙත්තානතා
වත්තාඤ්ච චූභමණා තගරං ආගන්තවා කුභිං රුජාති පුච්ඡිත්තා දුතං දත්තා
ගතොති චුතෙත කිස්සවි ගහෙත්තා ගතොති වත්තා රථෙත ගතොති සුත්තා
අස්සෙ තං යාවිස්සාමාති අනුබ්බංසු. අථ මද්දි තෙ ආගච්ඡන්තො දිස්වා
යාවකා දෙවොති ආරෙච්චෙසි මහාසුතෙතා රථං ධරෙසි. තෙ ආගන්තවා
අස්සෙ යාවිංසු. මහාසුතෙතා වතුරෙ ගගෙ තෙසං අදුසි.

තමත්ථං පකාසෙතොතා සත්ථා ආහ.

තං චූභමණා අනුගමුං තෙ තං අස්සෙ අයාවිසුං,
යාවිතො පටිපාදෙසි වතුන්තං වතුරෙ ගගෙති.

අස්සෙසු පන දිනෙතසු රථධුරං ආකාසෙගෙව අට්ඨාසි. අථ චූභම
ණෙසු ගතමතෙතසුගෙව වත්තාඤ්ච දෙවපුත්තා රෙහිතමිගවණෙණත
ආගන්තවා රථධුරං සමපට්චිත්තා අගමිංසු. මහාසුතෙතා තෙසං දෙව
පුත්තභාවං ඤාත්වා ඉමං ගාථමාහ.

ඉඛස මද්දි නිසාමෙහි විතරුපංච දිස්සති,
මහා රෙහිච්චවණෙණන දකඛ්ණස්සා වහන්ති මනති.

තත්ථ දකඛ්ණස්සාවහන්තිමනති සුසිකඛ්ඨාඅස්සාවිග මං වහන්ති.
අථ තං ඵලං ගච්ඡන්තං අපරෙ චූභමණො ආගන්තවා රථං යාවි මහා
සුතෙතා පුත්තදුරං ඔත්තාරෙත්තා රථං තස්ස අදුසි. රථෙ පන දිනෙත
දෙවපුත්තා අන්තරධාසිංසු.

රථස්ස පන දිනනභාවං පකාසෙතොතා සත්ථා ආහ.

අථෙත්ථ පඤ්චමො ආග සො තං රථමයාවථ,
තස්ස තං යාවිත්තොදුසි නවස්සුපගතො මනො.

තතො වෙස්සන්තරෙ රුජා ඔරෙපෙත්තා සකං ජනං,
අස්සාසයි අස්සරථං චූභමණස්ස ධනෙසිනොති.

තත් අපේක්ෂානි අපේක්ෂමිං ණතො, නිවසුපහතො මනෝති
නවස්ස මනො ඔලිනො, අස්සාසසීති පටිනොසෙතො නියාදෙයි.

තනො පටිඤ්ඤා පන සබ්බෙ තෙ පතතිකාව අහසුං අප මහා
සතො මඤ්ඤා අවොච.

කිං මඤ්ඤා කණ්ඩාකං ගණන ලුහුකා එසා කණ්ඩාකා,
අහ ජාලිං ගණනියාමි ගරුතො භාතිතො හි සොති.

එවිඤ්ඤා පන වතා උභොපි දො දුරතො අබ්බතොදය පක්කමිංසු.

තමත්ථං පක්කසෙතො සත්ථා ආහ.

රුජා කුමාරං ආදය රජපුත්තිව දුරිකං,
සමොදමානා පක්කාමුං අඤ්ඤාමඤ්ඤාපියංවදාති.

දුනිකණ්ඩං නිවසීති.

තෙ පටිපථං ගච්ඡන්ත මනුස්සෙ දිස්වා කුභිං වඩ්ඤාපබ්බතොති
පුච්ඡන්ති මනුස්සා දුරෙති වදන්ති.

තෙන වුත්තං.

යදි කෙවි මනුජා එනති අනුමයෙහ පටිපථෙ,
මයං තෙ පටිපුච්ඡාම කුභිං වඩ්ඤාපබ්බතො.

තෙ තත් අලෙහ පස්සිකා කරුණං පරිදෙවසුං,
දුක්ඛං තෙ පටිවෙදෙනති දුරෙ වඩ්ඤාපබ්බතොති.^a

තත් මහස්ස උභතො පස්සෙ විවිධඵලධාරිතො රුකෙව දිස්වා
දුරතා කන්දන්ති මහාසත්තස්සානුභාවෙන ඵලධාරිතො රුක්ඛා
ඔනමිති හත්පාසං ආගච්ඡන්ති තනො සුපක්කඵලාති උච්චිතිකා
තෙසං දෙති තං දිස්වා මඤ්ඤා අච්ඡරියං පවෙදෙයි.

තෙන වුත්තං.

යදි පස්සන්ති පවතෙ දුරතා ඵලිතෙ දුමෙ,
තෙසං ඵලානං හෙතුති උපරොදන්ති දුරතා.

රොදන්තෙ දුරතෙ දිස්වා උබ්බිකා විපුලා දුමා,
සයමෙවොනමිතින උපගච්ඡන්ති දුරතො.

ඉදං අච්ඡරනං දිස්වා අබ්භූතං ලොමහංසනං,
සාධුකාරං පවතෙති මඤ්ඤා සබ්බභික්ඛසොහනා.

අච්ඡරං වහ ලොකයමිං අබ්භූතං ලොමහංසනං,
වෙස්සන්තරස්ස තෙජෙන සයමෙවොනතා දුමාති.^b

ජෙතුතතරතගරතො සුවණ්ණගිරිතාලොකාම පබ්බතො පඤ්ඤා
යොජනාති තනො කොන්තිමාරු නාම නදි පඤ්ඤා යොජනාති තනොච

^a, ^b, වරිශාපිටක, අභිනවිච්ඡා, 9.

ආරඤ්ඤාසිතියි නාම පබ්බතො පඤ්ඤා යොජනාති තතො දුන්නිවිට්ඨ
 මුඛමණ්ඩාමො නාම පඤ්ඤා යොජනාති තතො මාතුලනගරං දස
 යොජනාති. ඉති තං මග්ගං ජේතුතතරනගරතො තිංසයොජනං
 හොති දෙවතා මග්ගං සබ්බිපිංසු එකදිවසෙනෙව තෙ මාතුලනගරං
 සමපාපුණිංසු.

තෙන වුත්තං:

සබ්බිපිංසු පථං යකඛා අනුකම්පාය දුරතො,
 නිකඛනනදිවසෙනෙව වෙතරට්ඨමුපාගමුනති. a

උපගව්ඡන්තා පන ජේතුතතරනගරතො පාතරුසසමයෙ නිකඛ
 මිත්වා සායණසමයෙ වෙතරට්ඨ මාතුලනගරං සමපත්තා.

තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථා ආහ.

තෙ ගන්තවා දීඝමඤ්ඤානං වෙතරට්ඨමුපාගමුං,
 ඉඤ්ඤං ජිතං ජනපදං බහුමංසසුරෙදන්තති.

තද්ද මාතුලනගරෙ සට්ඨි බන්තියසහස්සාති වසන්ති. මහාසනෙතො
 අනෙතානගරං අපවිසිත්වා නගරථාරෙ සාලාය නිසිදි. අථ මද්දි මහා
 සතකස්ස පාදෙසු රජං පුඤ්ඤිත්වා පාදෙ සමාගෙත්වා වෙස්සනතරස්ස
 ආගතභාවං ජානාපෙස්සාමිති සාලතො නිකඛමිත්වා තස්ස වක්ඛපථෙසු
 අට්ඨාසි. තෙන නගරං පවිසන්තියොව නිකඛමන්තියොව ඉත්ථියො
 නං දිස්වා පරිවාරෙසුං.

තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථා ආහ.

වෙතියො පරිකරිංසු දිස්වා ලක්ඛණමාගතං,
 සුමුමාලි වනයං අය්‍යා පත්තිකා පරිධාවති.
 වග්ගාති පරියාසිත්වා සිව්කායව බන්තියා,
 සාජ්ජ මද්දි අරඤ්ඤාසමිං පත්තිකා පරිධාවතිති.

තත්ථ ලක්ඛණමාගතන්ති ලක්ඛණසමපන්නං මද්දිං ආගතං.
 පරිධාවතීති එවං සුමුමාලිනී නුත්වා පත්තිකාව විවරති. පරිසාසිත්වාති
 ජේතුතතරනගරෙ විවරිත්වා. සිව්කායාති සුවණ්ණසිව්කාය.

මහාජනො තං මද්දිඤ්ඤා වෙස්සනතරඤ්ඤා පුනෙතවස්ස අනාථ
 ගමණෙන ආගතො දිස්වා ගන්තවා රුජ්ජනං ආරොවෙසි. සට්ඨිසගස්ස
 රුජානො රෙදන්තා පරිදෙවන්තා තස්ස සන්තිකං ආගමිංසු.

තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථා ආහ.

තං දිස්වා වෙතපාමොක්ඛා රෙදමානා උපාගමුං
 කවචිනනු දෙව කුසලං කවචි දෙව අනාමයං,
 කවචි පිතා අරොගා තෙ සිව්නඤ්ඤා අනාමයං.

නො තෙ බලං මහාරජ නො නු තෙ රජමණ්ඩලං
අනස්සනො අරථනො දිසමද්ධානමාගතො,
තච්චිනාමිතෙනති පකතො අනුප්පතොසිමං දිසනති.

තත් දිස්සාති දුරතොව පසයිනා. වෙහසාමොක්ඛාති වෙත
රජානො. උපාගමුනති උපගමිංසු. කුසලනති ආරොග්ගං. අනාමසනති
නිගුක්ඛවාටං. යො යො බලනති කුහිං තච්ච බලකායො. රජමණ්ඩ
ලනති යොනාසි අලංකිතරජෙනාගතො සො කුහිනති පුච්ඡනති.
අනස්සනොති අනස්සනො යෙව. අරථනොති අයානකො. දිසමද්ධාන
මාගතොති දිසමග්ගං ආගතො. පකිතොති අභිභූතො.

අථ තෙසං රුජ්ඣං මහාසතොනා අත්තනො ආගමණ්කාරණං
කප්පෙනො ආහ.

කුසලඤ්චව මෙ සමමා අපො සමමා අනාමයං,
අපො පිතා අරොගා මෙ සිච්ඡිකඤ්ච අනාමයං.

අහං හි කුඤ්ජරං දජජං ඊසාදනතං උරුලහවං,
බෙත්තඤ්ඤං සබ්බසුඤ්ඤානං සබ්බසෙතං ගජ්ඣතමං.

පඤ්ඤාකම්බලසඤ්ජනනං පභින්නං සත්තුමද්දනං,
දනතිං සවාලච්ඡිතිං සෙතං කෙලාසසාදිසං.

සසෙතච්ඡතතා සඋපපේය්ගං සාථබ්බණං සහජපිපං,
අග්ගයානං රජවාහිං මුහුමණානං අදුසහං.

තස්මිං මෙ සිවයො කුඤ්ඤා පිතාව උපහතො මනො,
අවරුඤ්ඤා මං රජා වච්ඡං ගච්ඡාමි පබ්බතං.

බිකාසං සමමා ජානාථ වනෙ යත්ථ වසාමසෙති.

තත්ථ නස්මිංමෙති තස්මිං කාරණෙ මග්ගං සිවයො කුඤ්ඤා. උප
හතො මනොති උපහතවිතොනා කුඤ්ඤාව හුත්වා මං රච්ඡා පබ්බා
ජෙයි. සත්ථාති යස්මිං වනෙ මයං වසෙය්ගාම තත්ථ නො වසනොකාසං
ජානාථාති ආහ.

තෙ රජානො ආහංසු.

සාගතං තෙ මහාරජ අපො තෙ අදුරගතං,
ඉග්ගරොසි අනුප්පතො යං ඉඤ්ජපි පවෙදය.

සාකං හිසං මග්ගං මංසං සුඤ්ඤං සාලිනමොදනං,
පරිභුඤ්ජ මහාරජ පාහුණො නොසි ආගතොති.

තත්ථ සචෙද්ධාති කප්පෙති සබ්බං පටියාදෙත්වා දස්සාම. හිසනති
හිසමුලං යං කිඤ්චි කන්දජාතං වා.

වෙස්සනතරො ආහ.

පටිග්ගතිතං යං දින්නං සබ්බස්ස අග්ඝියං කතං
අවරුඤ්ඤා මං රජා වච්ඡං ගච්ඡාමි පබ්බතං,
බිකාසං සමමා ජානාථ වනෙ යත්ථ වසාමසෙති.

තත් පටිගග්ගිනානි සබ්බමෙතං තුමෙහි දින්නං මයාව පටිග්ග
හිතමෙව හොතු සබ්බස්ස අග්ගිස්ස භානානි සබ්බස්ස තුමෙහි මග්ගං
අග්ගියං නිවෙදියං කතං. රජා පන මං අවරුද්ධානි රට්ඨා පබ්බාජෙති
තස්මා වඩ්ඤ්ඤාමෙව ගම්ඤ්ඤාමි තස්මිං මෙ අරඤ්ඤා වසන්ට්ඨානං
ජානාමිති.

තෙ රජානො ආහංසු.

ඉධෙව තාව අවජ්ඣස්ස වේතරට්ඨෙ රජෙසහ
යාව වේතා ගම්ඤ්ඤානි රඤ්ඤා සනතික යාවිතුං,
තිජ්ඣාපෙතුං මහාරජං සිච්ඡිතං රට්ඨවසිත්තං.

තං තං වේතා පුරුකකඤ්ඤා පතීතා ලද්ධපච්චයා,
පරිවාරෙඤ්ඤාන ගවජ්ඣනි එවං ජානාති බ්බතියාති.

තත් රඤ්ඤානි රඤ්ඤා සනතිකං යාවතජාය ගම්ඤ්ඤානි.
තිජ්ඣාපෙතුනි තුමාකං නිද්දෙසභාවං ජානාපෙතුං. ලද්ධපච්චයාති
ලද්ධපච්චයා. ගවජ්ඣනිති ගම්ඤ්ඤානි.

මහාසතෙතා ආහ.

මා වො රුවිට්ඨ ගම්ඤ්ඤා රඤ්ඤා සනතික යාවිතුං,
තිජ්ඣාපෙතුං මහාරජං රජා තත් න ඉස්සරෙ.

අවුට්ඨානාති සිවයො බලන්තා තෙගමා ව යෙ,
තෙ පබ්බසෙතුමිච්ඡනාති රජානං මම කාරණාති.

තත් නන්ධානි තස්මිං මම නිද්දෙසභාවං තිජ්ඣාපනෙ රජාපි
අනිස්සරෙ. අවුට්ඨානාති අතිකුඨා. බලන්තාති බලකායා. පබ්බ
සෙතුනාති රජ්ජනො නිගරිතුං. නිජ්ඣනාති රජානමි.

තෙ රජානො ආහංසු:

සවෙ එසා පවතෙතත් රට්ඨස්මිං රට්ඨවසිත්තං,
ඉධෙව රජ්ජං කාරෙති වෙනෙති පරිවාරිතො.

ඉඨං චිතඤ්ඤිදං රට්ඨං ඉඨො ජනපදෙ මහා,
මතිං කරෙති ත්වං දෙව රජ්ජස්ස මනුසාසිතුනාති.

තත් සවෙ එසා පවතෙතත්තාති සවෙ එතස්මිං රට්ඨෙ එසා පවතති.
රජ්ජස්ස මනුසාසිතුනාති රජ්ජං සමනුසාසිතුං. අගමෙව වා පාඨො.

වෙස්සනනරෙ ආහ.

ත මෙ ඡන්දෙ මති අත්ති රජ්ජස්ස මනුසාසිතුං,
පබ්බාජිතස්ස රට්ඨස්මා වෙනපුත්තා සුණාමි මෙ.

අනුට්ඨා සිවයො අස්ස බලන්තා තෙගමා ව යෙ,
පබ්බාජිතස්ස රට්ඨස්මා වේතා රජෙතිසෙවසුං.

අසමමාදියමපි වො අස්ස අවට්ඨනං මම කාරණා,
සිච්ඡිතං භණ්ඩනඤ්ඤාපි විග්ගහො මෙ ත රුවට්ඨි.

අථස්ස භණ්ඩනං කොරං සම්පහාදෙවනප්පකො,
එකස්ස කාරණං මය්හං හිංසෙය්‍යං බහුකො ජනෙ.

පරිග්‍රහිතං යං දින්නං සබ්බස්ස අග්‍යයං කතං
අවරුද්ධිති මං රුජා වඩ්‍ධං ගවජාමි පබ්බතං,
මකාසං සම්මා ජානාථ වනෙ යත් වසාමසෙති.

තත්ථ චේතා රජෙජ්ඣිසෙමිසුනති වෙතරථචායිනො කිර
වේයානන්දං රජෙජ් අභිසිඤ්චිංසුති තුමහාකං කුපිතා තෙ අතුට්ඨා
අස්ස. අසමේමාදිසනති අසාමග්‍යියං. අස්සාති මය්හං එකස්ස කාරණං
තුමහාකං භණ්ඩනං භවිස්සති.

එවං මහාසතොතා අනෙකපරියායෙන යාවිතොපි රජජං න ඉච්ඡි
අථස්ස තෙ රුජානො මහත්තං සක්කාරං කරිංසු. සො නගරං පවිසිතුං
න ඉච්ඡති අථ නං සාලමෙව අලඞ්කරිතො සාණ්ඨියා පරිකෙඛපං කතො
මහාසග්‍යං පඤ්ඤපෙතො සබ්බෙ අරක්ඛං කතො පරිවාරිංසු. සො
එකදිවසං එකරතති. තෙති ගහිතාරකෙඛා සාලායං වසිතො පුන දිවසෙ
පාතොව නානග්‍යරසගොජනං භුඤ්ජිතො තෙති රුජ්ඣි පරිවුතො
සාලාය නික්ඛමි. සට්ඨිසග්‍යසබ්බතියා තෙන සද්ධිං පණ්ණරසයොජනං
මය්හං ගතො වනඥායෙ රුජො පුරතො පණ්ණරසයොජනමය්හං
ආවික්ඛන්තා අභංසු.

තග්‍ග තෙ මයමක්ඛාම යථාපි කුසලා තථා,
රුජ්ඣි යත් සම්මනති ආහුතග්‍ගි සමාතිතා.

එස සෙලො මහාරුජ් පබ්බතො ගන්ධිමාදනො,
යත් තිං සහ පුතෙතති සහගරියාවච්ඡි.

තං චේතා අනුසාසිංසු අස්සනෙතතා රුදමමුඛා,
ඉතො ගවජ් මහාරුජ් උජ්ජ් යෙනුත්තරුමුඛො.

අථ දක්ඛිසි හග්ගනෙත විපුලං නාම පබ්බතං,
නානාද්විගණාකිණණං සිතවජායං මනොරමං.

තමතික්ඛමම හග්ගනෙත අථ දක්ඛිසි ආපකං,
තදිං කෙතුමතිං නාම ගමි්රං ගිරිගබ්ගරං.

පුට්ඨලොමමවජාකිණණං සුපතීත්ථං මහොදිකං,
තත්ථ න්‍යාතො පිටිතොව අස්සාසෙතොව පුත්තකෙ.

අථ දක්ඛිසි හග්ගනෙත නිග්‍රොධං මධුවිපථලං,
රමමනෙ සිඛරෙ ජාතං සිතවජායං මනොරමං.

අථ දක්ඛිසි හග්ගනෙත නාලිකං නාම පබ්බතං,
නානාදිජගණාකිණණං සෙලං කිම්පුරිසායුතං.

තස්ස උත්තරපුබ්බෙන මුවලිඤ්ඤා නාම සො සරෙ,
පුණ්ඩරිකෙති සඤ්ජනෙනා සෙතසොගන්ධියෙති ව.

සො වතං මෙසසඛකාසං ධූවං හරිතසද්දලං
සිහොවාමිසපෙකඛිව වතසණ්ඨං විශාහිග,
පුප්ඵරුකෙඛි සඤ්ජනනං ඵලරුකෙඛි චූහගං.

තත්ථ ඛිඤ්ඤායාදා වග්ගා නානාවණ්ණො ඛිඤ්ඤා දිජා,
කුජ්ජනනමුපකුජ්ජනනි උතුසච්ඡප්පිතො දුමෙ.

ගතත්වා ගිරිවිදුග්ගානං නදීතං පභවාතිව,
සො දකඛසි පොකඛරණීං කරඤ්ජකකුබායුතං,

පුප්ඵලොමමච්ඡාතිණ්ණං පුප්ඵත්ථං මහොදිකා,
සමඤ්ච වතුරසාඤ්ච සාධුං අපපටිගන්තිං.

තස්සා උතතරපුබ්බෙත පණ්ණසාලං අමාපග,
පණ්ණසාලං අමාපෙත්වා උඤ්ජාවරියං ර්භථාති.

තත්ථ ගුණිසිති රුජානො හුත්වා පබ්බජිතා. සමාහිතාති එකග්ග විතතා. එසාති දකඛණ්භත්ථං උකඛිපිත්වා ඉමිනා පබ්බතපාදෙන ගච්ඡ්ථාති ආවිකඛිතතා වදන්ති. අච්ඡසිති වසිස්සසි. ආපකිනති ආපගං උදකවාහිකං නදීං. ගිරිමඛගරනති ගිරිකුච්ඡිතො පවතනං. මධුපිප්ඵලනති මධුරඵලං. රමමහෙති රමණීයෙ. කිමුපුටිසායුතනති කිච්ඡුරසෙති ආයුතං පරිකිණ්ණං. සෙතසොගඛිසෙති නාතපපකාරෙති සෙත පුප්ඵභිවෙව සොගඛිසෙතිව සමනතාගතො. සිහොවාමිසපෙකඛිති ආමිසං පඤ්ඤානො සිහොවිග. ඛිඤ්ඤායාදා පිණ්ඩිතස්සාදා. වග්ගාති මධුරස්සාදා. කුජ්ජනනමුපකුජ්ජනනිති පඨමං කුජ්ජමානං පකඛිං පච්ඡා උපකුජ්ජනනි. උතුසංච්ඡප්පිතො දුමෙති උතුකාලසමයෙ පුප්පිතො දුමෙ නිසිදිත්වා කුජ්ජනනමුපකුජ්ජනනි. සොදකඛසිති සො තිං පස්සසිති අත්ථො. කරඤ්ජකකුබායුතනති කරඤ්ජරුකෙඛිව කකුබරුකෙඛිව සච්ඡරිකිණ්ණං. අපපටිගන්තිනි පටිකුලගඛිරිතිනං මධුරෙදකස්ස සච්ඡණ්ණං නාතපපකාරපදුමුපපලාදිති සඤ්ජනනං. පණ්ණසාලං අමාපසාති පණ්ණසාලං මාපෙස්සසි. අමාපෙත්වාති මාපෙත්වා. උඤ්ජා වටිසාස ජිහ්වාති අථ තුමෙත දෙව උඤ්ජාවරියං යාපෙතතා අප මතතා ර්භථ. ආරභාමිති හුත්වා විහරෙය්‍යාථාති අත්ථො.

එවං තෙ රුජානො තස්ස පණ්ණරසයෝජනං මග්ගං ආවිකඛිත්වා තං උග්ගොපෙත්වා වෙස්සනතරස්ස අනතරගභගස්ස විනොදනත්ථං මා කොච්ඡෙව පච්චාමිහෙතා ඔකාසං ලභෙය්‍යාති විනොතත්වා එකං වෘතතං සුසිකඛිතං වෙනපුතතං. තිං ගච්ඡන්තොව ආගච්ඡන්තොව පරිගණ්ඨාහිති වතවාරෙ ආරකඛිත්ථං අපෙත්වා සකතගරමෙව ගමිංසු. වෙස්සනතරෙපි සපුතතදුරෙ ගඛිමාදනං ගතත්වා තං දිවසං තත්ථ වසිත්වා තතො උතතරභිමුඛො විපුලපබ්බතපාදෙන ගතත්වා කෙතුමතියා නාම නදියා තිරෙ නිසිදිත්වා වතවරකෙත දිනනං මධු මංසං බාදිත්වා තස්ස සුවණ්ණසුචිං දත්වා නභාත්වා පිච්ඡිත්වා පටිපස්සාදා දරථො නදීං උතතරිත්වා සානුපබ්බතසිඛරෙ සීතස්ස නිශ්‍රොධස්ස මූලෙ

පොකං නිසිදිනා නිග්‍රොධචල්‍යානි බාදිනා උට්ඨායාසනා ගච්ඡන්තො
නාලිකං නාම පබ්බතං පනා නං පරිහරන්තො මුච්චිඤ්ඤසරනිරොන
පුබ්බිත්තරකණ්ණං පනා එකපදිකමග්ගෙන වනසවං පවිසිනා
නං අභික්කමම ගිරිද්‍රග්ගනදිපබ්බතපභවානං පුරතො නං වතුරස්ස
පොකනිරුණිං සමපාපුණි.

තස්මිං බණේ සකෙකා දෙවරුජා ආවජ්ඣන්තො නං කාරණං
ඤ්ඤා මහාසකෙකා හිමවනනං පවිට්ඨො වසනට්ඨානං ලුඤ්ඤං වට්ටනිති
විනේනනා විස්සකමමං පකෙකාසාපෙතො ගච්ඡ තාන නිං වසික
පබ්බතකුච්ඡිමති රමණීයෙ ආනෙ අස්සමපදං මාපෙතො එහිති
විස්සකමමං පෙසෙසි. සො තත්ථ ගන්තො ඥො පණ්ණසාලායො ඥො
වසිකමෙ රතතිට්ඨානදිව්‍යාට්ඨානාතිව මාපෙතො වසිකමනකොටියං
තෙසු තෙසු ආනෙසු නානාපුප්ඵගච්ඡ කදලිවතාතිව දසෙය්‍යො
සබ්බෙ පබ්බජ්ඣපරික්කාරෙව පටියාදෙතො යෙ කෙවි පබ්බජ්ඣකාමා
ගණ්ණනතුති අකබරුති ලිඛිතො අමනුස්සෙව හෙරවසදෙද්ද මිහපකම්
නොව පටිකක්කමාපෙතො සකට්ඨානමෙව ගතො.

මහාසකෙකාපි එකපදිකමග්ගං දිසො පබ්බජ්ඣානං වසනට්ඨානං
ගවිස්සනිති මද්දිඤ්ඤං වෙ පුතෙතව අස්සමපදවාරෙ ආපෙතො සං අස්සම
පදං පවිසිනො අකබරුති ඔලොකෙතො සකෙකනමති දිට්ඨොති ඤ්ඤා
පණ්ණසාලාචාරං විවරිතො පවිසිනො බග්ගඤ්ඤං බනුඤ්ඤං අපනෙතො
සාවකෙ ඔමුඤ්ඤිතො ඉසිවෙසං ගහෙතො කතතරදණ්ඩං ආදාය පණ්ණ
සාලාතො තික්කමිතො වසිකමං ආරුහ්ණ අපරපරං වසිකමිතො පච්චෙක
මුඛසද්දසෙන උපසමෙන පුතතදුරුතං සන්තිකං අගමාසි.

මද්දි මහාසත්තස්ස පාදෙසු පතිනො රුද්ධිනො තෙනෙව සද්ධිං
අස්සමපදං පවිසිනො අත්තතො පණ්ණසාලං ගන්තො තාපසවෙසං
ගණ්ණි. පච්ඡා පුතෙතපි තාපසකුමාරකෙ කාරිංසු. වතතාරො බතතියං
වසිකපබ්බතකුච්ඡිමති වසිංසු. අප්ඵ මද්දි මහාසත්තං වරං යාචි දෙව
තුමෙහ ඵලාඵලජාය අගන්තො පුතෙත ගහෙතො ඉබ්බව හොථ අහං
ඵලාඵලං ආහරිස්සාමිති. තතො පට්ඨාය සා අරඤ්ඤතො ඵලාඵලානි
ආහරිතො තයො ජනෙ පටිජග්ගති. බොධිසත්තොපි නං වරං යාචි
මද්දි මයං ඉතො පට්ඨාය පබ්බජ්ඣානාම ඉත්ථිව නාම බ්‍රහ්මවරියස්ස
මලං ඉතො පට්ඨාය අකාලෙ මම සන්තිකං මා ආගච්ඡාහිති. සා සාමුති
සමපට්චිත්ථි. මහාසත්තස්ස මෙත්තානුභාවෙන සමත්තා තියොජනෙ
සබ්බෙ තිරට්ඡානාපි අඤ්ඤාමඤ්ඤං මෙත්තං පටිලග්ගිංසු.

මද්දි දෙවිපි පාතොව. උට්ඨාය පාණීයං පරිභොජනීයං උපට්ඨා
පෙතො මුඛොදකං ආහරිතො දන්තකට්ඨං දන්තො අස්සමපදං
සමමජ්ඣා වෙ පුතෙත පිතු සන්තිකෙ ආපෙතො පච්ඡිබණ්ණතිඅභිකුස
හන්තො අරඤ්ඤං පවිසිනො වනමුලඵලාඵලාතිව ආදාය පච්ඡං පුරෙතො
සායණකසමයෙ ආගන්තො පණ්ණසාලායං ඵලාඵලං ආපෙතො නහාතො

පුතෙත නභාපෙති. අථ චන්ද්‍රායාදි ඛනතියා පණණසාලාචාරෙ නිසී දිත්වා එලාඵලං පරිභුඤ්ජනති. තතො මද්දි ථෙව පුතෙත ආදාය අත්තතො පණණසාලං ගවජ්ඣති. ඉමිනා නියාමෙන පබ්බතභූවජ්චෙති සත්ත මාසෙ වසිංසු.

වනපසවෙසකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

තද්‍ය කාලිඛගරට්ඨේ දුන්නිවිට්ඨිමුඛගමනාමචාසි ජූජකොනාම මුඛගමණො භික්ඛාවරියාය කභාපණසතං ලභිත්වා එකසමිං මුඛගමන භූලෙ යපෙත්වා පුත ධනං පරියෙසනත්ථාය ගතො. තසමිං විරායනෙන මුඛගමනභූලා කභාපණෙ වලඤ්ඤත්වා පච්ඡා ඉතරෙන ආගන්ත්වා වොදිගමානා කභාපණෙ දාතුං අසකෙකාන්තා අමිත්තතාපනං නාම ධීතරං තස්ස අදංසු. සො තං ආදාය කාලිඛගරට්ඨේ දුන්නිවිට්ඨි ගාමිං ගන්ත්වා වසී. අමිත්තතාපනා සමමා මුඛගමනං පරිවරති. අථඤ්ඤා තරුණමුඛගමණා තස්සා ආචාරසම්පත්තිං දිස්වා අයං මහලුක මුඛගමනං පරිපරිගමනී තුමෙහ අමෙහසු කිං පමජ්ජාති අත්තතො භරියායො තජ්ජනති. තා ඉමං අමිත්තතාපනං ඉමමහා ගාමා පලාපෙස්සාමාති නදිතිත්ථාදීසු සන්නිපත්තිවා තං පරිභාසිංසු.

තමත්ථං පකාසෙතොසා සත්ථා ආහ:

අසු වාසී කලිඛෙහසු ජූජකො නාම මුඛගමණො,
තස්සාසි දහරු භරියා නාමෙනාමිත්තතාපනා.

තා තං තත්ථ ගතාවොවුං නදීඋදකභාරිකා,
ටියො තං පරිභාසිංසු සමාගන්ත්වා භූතූහලා.

අමිත්තා නුත තෙ මාතෘ අමිත්තො නුත තෙ පිතෘ,
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

අභිතං වත තෙ ඤාති මන්තසිංසු රහොගතා,
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

දුකකරං වත තෙ ඤාති මන්තසිංසු රහොගතා,
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

පාපකං වත තෙ ඤාති මන්තසිංසු රහොගතා,
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

අමනාපං වත තෙ ඤාති මන්තසිංසු රහොගතා,
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

අමනාපවාසං වසසි එවං දහරියා සති,
යා තං වසසි ජිණ්ණස්ස මනා තෙ ජිවිතා වරං.

ත භි නුත තුග්ගං කලායාණි පිතා මාතාව සොහනෙ,
අඤ්ඤං භතතාරං විජ්ඣංසු යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු
එවං දහරියං සතිං.

දුග්ගිට්ඨං තෙ නවමියං අකතං අග්ගිහුත්තකං,
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

සමණේ බ්‍රාහ්මණේ නුත බ්‍රහ්මවරියපරායණේ
සා තිං ලොකෙ අභිසපි සීලවතොත බහුසුත්තෙ,
යා තිං වසසි ජිණ්ණස්ස එවං දහරියා සති.

න දුක්ඛං අභිතා දට්ඨං න දුක්ඛං සත්තියා හතං,
තඤ්ඤා දුක්ඛඤ්ඤා තිප්පඤ්ඤා යං පසෙය් ජිණ්ණකං පතිං.

නත්ති ඛිඩ්ධා නත්ති රතී ජිණ්ණෙන පතිතා සහ,
නත්ති අලලාපසලලාපො ජග්ගිතමපි න සොහති.

යද්ද දහරෙ දහරව මත්තයනති රහොගතා,
සබ්බෙසං සොකා නස්සනති යෙ තෙවි හදයතිස්සිතා.

දහරා තිං රූපවතී පුරිසානං අභිපත්තිතා,
ගච්ඡ ඤ්ඤතිකුලෙ අච්ඡ තිං ජිණ්ණො රමයිස්සතිති.

තත් අහුති අහොසි. වාසිකලිඛෙනසුති කාලිඛරවෙට්ඨ දුන්තිවිට්ඨ
බ්‍රාහ්මණගාමිවාසි. නා නං නත්ථගතාවොචුන්ති තත්ථ ගාමෙ ඉත්ථියො
නද්දිදකහාරිකා හුත්වා ගතා තං අවොචුං. ජිණ්ණෙන නායො
ඉත්ථියො න අඤ්ඤං කිඤ්ඤි අවොචුං. අඵබො තං පරිභාසිංසු. ඤාතු
හලාති කුතුහලජාතාචිය හුත්වා. සමාගතත්වාති සමත්තතො පරික්ඛි
පිත්වා. දහරියනති දහරිං තරුණිං සොහග්ගපාත්තං සමානං.
ජිණ්ණස්සාති ජරජිණ්ණස්ස ගෙහෙ. දුග්ගිට්ඨං තෙ නවමියනති තයා
නවමියං යාගං දුග්ගිට්ඨං හවිස්සති. සො තෙ යාගපිණ්ණො පඨමං
මහලලකකාතොත ගතිතො හවිස්සති. දුග්ගිට්ඨා තෙ නවමියා තිපි
පායො. නවමියා තයා දුග්ගිට්ඨා හවිස්සතිති අත්ථො. අභිසපි අග්ගි
හුත්තකනති අග්ගිජුහනමපි තයා අකතං හවිස්සති. අභිසපිති
අකෙකාසි. තස්ස තෙ පාපස්ස ඉදං ඵලනති අබිප්පායෙනෙවමාහංසු.
ජග්ගිතමපි නසොහතිති බණ්ඩදනොත විවරිත්වා හසන්තස්ස මහලල
කස්ස හසිතමපි නසොහති. සබ්බෙසං සොකා නස්සනතිති සබ්බෙ
ඵතෙසං සොකා විනස්සනති. කිං ජිණ්ණොති අයං ජිණ්ණො තං
පඤ්ඤති කාමගුණෙහි කථං රමයිස්සතිති.

සා තාසං සත්තියා පරිභාසං ලභිත්වා උදකසංචං ආදය රෙදමානා
ඤ්ඤං ගන්ත්වා හොති තිං රෙදසිති බ්‍රාහ්මණෙන පුට්ඨා තස්ස ආරෙ
වෙනති ඉමංආථමාහ.

න තෙ බ්‍රාහ්මණ ගච්ඡාමි නදිං උදකහාරියා,
පියො මං පරිභාසනති තයා ජිණ්ණෙන බ්‍රාහ්මණාති.

තස්සත්ථො: බ්‍රාහ්මණ තයා ජිණ්ණෙන මං ඉත්ථියො පරිභාසනති
තස්මා ඉතො පට්ඨාය තව උදකහාරිකා හුත්වා නදිං න ගමිස්සාමිති.

ජුජකො ආහ:

මා මෙ කිං අකරු කමමං මා මෙ උදකමාහරි,
අහං උදකමාහිස්සං මා භොති කුපිතා අහුති.

තත්ථ උදකමාහිස්සනති අහං උදකං ආහරිස්සාමිති.

බ්‍රාහ්මණී ආහ:

නාහං තමහි කුලෙ ජාතා යං කිං උදකමාහරෙ,
එවං බ්‍රාහ්මණ ජාතාහි න තෙ වච්ඡාමහං සරෙ.

සචෙ මෙ දුසං දුසිං වා නානයිස්සසි බ්‍රාහ්මණ,
එවං බ්‍රාහ්මණ ජාතාහි න තෙ වච්ඡාමි සනතිකොති.

තත්ථ නාහනති යමහි කුලෙ සාමිකා කමමං කරුනති නාහං තත්ථ ජාතා. සං ඛිනති යමො යං උදකං කිං ආහරිස්සසි න මස්සං තෙනතො.

ජුජකො ආහ:

තත්ථී මෙ සිප්පට්ඨානං වා ධනං ධනෙද්දං ව බ්‍රාහ්මණී
කුතොහං දුසං දුසිං වා ආනයිස්සාමි භොතියා,
අහං භොතිං උපට්ඨිස්සං මා භොති කුපිතා අහුති.

බ්‍රාහ්මණී ආහ:

එහි තෙ අහමකිස්සං යථා මෙ වචනං සුතං,
එස වෙස්සන්තරෙ රුජා වලෙක වසති පබ්බතෙ.

තං කිං ගන්ත්වාන යාවස්සු දුසං දුසිඤ්ච බ්‍රාහ්මණ,
සො තෙ දස්සති යාවිතො දුසං දුසිඤ්ච බතතියොති.

තත්ථ එහි තෙ අහමකිස්සනති අහං තෙ ආවිකිස්සාමි ඉදං සා දෙවතාධිග්ගතිතා හුත්වා ආහ.

ජුජකො ආහ:

ජිණේණාහමසමි අබලො දීඝොවද්ධා සුදුග්ගමො
මා භොති පරිදෙවෙසි මා ව කිං විමනා අහු,
අහං භොතිං උපට්ඨිස්සං මා භොති කුපිතා අහුති.

තත්ථ ජිණේණාහමසමිති හද්දෙ අහං ජිණේණා කථං ගමිස්සාමිති.

බ්‍රාහ්මණී ආහ:

යථා අගන්ත්වා සඛිතාමං අයුද්ධොව පරුජිතො,
එවමෙව තුවං බ්‍රහ්ම අගන්ත්වා පරුජිතො.

සචෙ මෙ දුසං දුසිං වා නානයිස්සසි බ්‍රාහ්මණ
එවං බ්‍රාහ්මණ ජාතාහි න තෙ වච්ඡාමහං සරෙ,
අමනාපං තෙ කරිස්සාමි තං තෙ දුක්ඛං හවිස්සාති.

නකඛතොන උතුපබ්බසු යද මං දකඛසිලභිකතං,
අඤ්ඤාති සද්ධිං රමමානං තං තෙ දුක්ඛං භවිස්සති.

අදස්සනෙන මග්ගං තෙ ජිණ්ණස්ස පරිදෙවතො,
භිග්ගො වඛ්ඛාච පලිතා බහු හෙස්සන්ති බ්‍රාහ්මණෝති.

තත්ථ අමනාපංගොති වෙස්සන්තරස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා දුසංවා
දාසිං වා අනාභරන්තස්ස තච අරුච්චන්තකං කමමං කරිස්සාමිති.
නකඛතොනති නකඛන්තයොගච්ඡෙත වා ඡන්තං උතුතං තස්ස තස්ස
පබ්බච්ඡෙත වා පච්ඡෙනසු ඡණේසු.

තං සුත්වා බ්‍රාහ්මණො භිතො අහොසි.

තමත්ථං පකාසෙතොතා සත්ථා ආහ:

තතො සො බ්‍රාහ්මණො භිතො බ්‍රාහ්මණියා වසානුගො,
අට්ටිතො කාමරුගෙන බ්‍රාහ්මණිං එතදබ්‍රවී.

පාථෙය්‍යං මෙ කරොති තිං සඬකුලාසා සගුලාතිච,
මධුපිණ්ඩිකාච සුකතායො සන්තුභත්තඤ්ච බ්‍රාහ්මණි.

ආනගිස්සං මෙජ්ඣනෙන උභො දුසකුමාරකෙ,
තෙ තං පරිවරිස්සන්ති රත්තිජ්ඣමත්තිජ්ඣන්ති.

තත්ථ අමග්ගොති උපද්දතො පිළිතො. සගුලාතිචාති සගුල
පුරෙව. සන්තුභත්තන්ති බ්‍රාහ්මණිකුලෙව අබ්‍රාහ්මණිකුලෙව සන්තුභත්තඤ්ච.
මෙජ්ඣනෙනති ජාතිගොත්තකුලපද්දෙසෙති සදිසෙ. දුසකුමාරකෙති
තච දුසත්ථාය කුමාරකෙ.

සා බිප්පං පාථෙය්‍යං පටියාදෙත්වා බ්‍රාහ්මණස්සාරෙවෙසි. සො
ගෙගෙ දුබ්බලට්ඨානං පිරං කත්වා දාරං පටිසඬාරිත්වා අරඤ්ඤා
දරුති ආහරිත්වා සවෙන උදකං ආහරිත්වා සබ්බභාජනාති පුරෙත්වා
තත්ථෙව තාපසවෙසං ගගෙත්වා හඳෙදු ඉතො පට්ඨාය විකාලෙ මා
තිකම්. යාච මමාගමණං අපමන්තා හොතිති ඔවදිත්වා උපාගතා
ආරුක්ඛ පාථෙය්‍යපසිබ්බකං අංසෙ ලග්ගෙත්වා අමිත්තතාපනං
පදකම්ණං කත්වා අස්සුපුණ්ණෙති තෙනෙනති පකාමි.

තමත්ථං පකාසෙතොතා සත්ථා ආහ.

ඉදං වත්වා බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම පටිබ්‍රහ්ම උපහතා,
තතො සො මන්තසිත්තාන භරියං කත්වා පදකම්ණං.

පකාමාමි සො රුණ්ණමුඛො බ්‍රාහ්මණො සහිතබ්බතො,
සිච්චිතං නගරං පිතං දුසපරියෙසනං වරන්ති.

තත්ථ රුණ්ණමුඛොති රුදමුඛො. සහිතබ්බතොති සමාදින්න
වතො ගතිතතාපසවෙසොති අත්ථා. වරන්ති දුසදාසිපරියෙසනං
වරන්තො සිච්චිතං නගරං ආරබ්භ පකාමාමි.

සො තං නගරං ගන්තො සන්තිපතිතං ජනං වෙස්සන්තරෙ
කුහිනති පුච්ඡි.

තමන් පකාසෙන්නො සන්තො ආහ.

සො තත් ගන්තො අවච යෙ තන්තොසුං සමාගතො,
කුහිං වෙස්සන්තරෙ රජා කත් පයෙසමු බන්තිසං.

සො ජනො තං අවචාසි යෙ තන්තොසුං සමාගතො
තුමෙහි ඔහෙම පකතො අභිදුනෙන බන්තිසං,
පබ්බාජිතො සකා රට්ඨ වබ්බෙක වසති පබ්බතෙ.

තුමෙහි ඔහෙම පකතො අභිදුනෙන බන්තිසං,
ආදාය පුත්තදුරඤ්ච වබ්බෙක වසති පබ්බතෙති.

තත් පකතොති උපසුතො පිළිතො අත්තතො නගරෙ වසිතුං
අලභිතො ඉදුනි වබ්බපබ්බතෙ වසති.

එවං අමහාකං රජානං නාසෙත්වා පුත්ති ආගතො ඉධ තිට්ඨතාති
ලෙඤ්ඤදණ්ඩාදිගත්වා බ්‍රාහ්මණං අනුබ්‍රුහිංසු. සො දෙවතාධිග්‍යතිතො
හුත්වා වබ්බපබ්බතමග්‍යමෙව ගණ්හි.

තමන් පකාසෙන්නො සන්තො ආහ:

සො වොදිතො බ්‍රාහ්මණියා බ්‍රාහ්මණො කාමධිද්ධිමා,
අභං තං පතිසෙවිත් වනෙ වාලුම්භාතිණෙණ
බග්ගදිපිතිසෙවිතෙ.

ආදාය බෙඵලං දණ්ඩං අග්ගිහුත්තං කමණ්ඩුලං,
සො පාවිසි බ්‍රහ්මරඤ්ඤං යත් අසෙසාසි කාමදං.

තං පට්ටං බ්‍රහ්මරඤ්ඤං කොකා තං පරිවාරස්සං,
වික්කන්දි සො විපජ්ජනට්ඨො දුරෙ පන්තො අපකකම්.

තතො සො බ්‍රාහ්මණො ගන්තො භොගලුදො අසඤ්ඤතො,
වබ්බසෙත්වාගරණෙ නට්ඨො ඉමා ගාථා අභාසථාති.

තත් අභංගානති තං මහාජනෙන අනුබ්‍රුහිතදුක්ඛඤ්චව වනං
පරියොගාහණදුක්ඛඤ්ච. අග්ගිහුත්තනති අග්ගිජ්ඣනකට්ඨස්සං. කොකා
නං පට්ටාරස්සනති සො අරඤ්ඤං පට්ටිත්වා වබ්බපබ්බතගාමිමග්‍යං
අජානන්නො මග්ගමුලො හුත්වා විවරති අථ තං ආරකත්තොය
තිසිත්තස්ස වෙනපුත්තස්ස සුත්තං පරිවාරිතංසුති අන්තො. වික්කන්දි
සො රුක්ඛං ආරුක්ඛ මහනෙත්ති රවෙන කන්දි. විපජ්ජනට්ඨාති
විත්තමග්‍යො. දුරෙපන්තොති වබ්බපබ්බතගාමිපථතො දුරෙ අපකකම්.
භොගලුදොති අතිවිශ්‍ය භොගලුදො. අසඤ්ඤතොති දුස්සිලො.
බහරණොති වබ්බපබ්බතස්ස ගමණමග්‍යෙ විපජ්ජනට්ඨො. සො සුත්තමෙති
පරිවාරිතො රුක්ඛෙති තිසිත්තොම ඉමා ගාථා අභාසථ.

කො රුජපුතනං තිසහං ජයනං අපරජිතං.
හයෙ බෙමස්ස දුතාරං කො මෙ වෙස්සන්තරං විදු.

යො යාවතං පතිට්ඨාසි භූතානං ධරණීරිව,
ධරණුපමං මහාරුජං කො මෙ වෙස්සන්තරං විදු.

යො යාවතං ගතී ආසි සවන්තීනංව සාගරේ,
උදගුපමං මහාරුජං කො මෙ වෙස්සන්තරං විදු.

කලාසංකතින්ධං සුචිමං සිතුදකං මනෝරමං
පුණ්ණරිකෙති සඤ්ජනනං යුතනං කිඤ්ඤකරණුකා,
රහදුපමං මහාරුජං කො මෙ වෙස්සන්තරං විදු.

අස්සන්ධංව පථෙ ජාතං සීතවජ්ජයං මනෝරමං
සන්තානං විස්සමෙතාරං කිලන්තානං පටිග්ගහං,
තදුපමං මහාරුජං කො මෙ වෙස්සන්තරං විදු.

තිග්‍රොධංව පථෙ ජාතං සීතවජ්ජයං මනෝරමං
සන්තානං විස්සමෙතාරං කිලන්තානං පටිග්ගහං,
තදුපමං මහාරුජං කො මෙ වෙස්සන්තරං විදු.

අම්බංඉව පථෙ ජාතං සීතවජ්ජයං මනෝරමං
සන්තානං විස්සමෙතාරං කිලන්තානං පටිග්ගහං,
තදුපමං මහාරුජං කො මෙ වෙස්සන්තරං විදු.

සාලංඉව පථෙ ජාතං සීතවජ්ජයං මනෝරමං
සන්තානං විස්සමෙතාරං කිලන්තානං පටිග්ගහං,
තදුපමං මහාරුජං කො මෙ වෙස්සන්තරං විදු.

දුමංඉව පථෙ ජාතං සීතවජ්ජයං මනෝරමං
සන්තානං විස්සමෙතාරං කිලන්තානං පටිග්ගහං,
තදුපමං මහාරුජං කො මෙ වෙස්සන්තරං විදු.

ඵවඤ්ඤා මෙ විලපතො පටිට්ඨස්ස බ්‍රහ්මාවනෙ,
අහං ජානන්ති යො චර්ජා නන්දිං සො ජනයෙ මමං.

ඵවඤ්ඤා මෙ විලපතො පටිට්ඨස්ස බ්‍රහ්මාවනෙ
අහං ජානන්ති යො චර්ජා තාය සො ඵකවාචාය,
පසවෙ පුඤ්ඤං අනපමානනි.

තත්ත ජප්පනානි මවෙජ්ජ විතතං විජිතං. කො මෙ වෙස්සන්තරං
විදුති කො මග්ගං වෙස්සන්තරං ආවිකේශයාති වදති. පතිට්ඨාසිති
පතිට්ඨා ආසි. සන්තානානි පටිග්ගහානං, කිලන්තානානි මග්ග
කිලන්තානං, පටිග්ගහනානි පටිග්ගහනං පතිට්ඨාභූතං, අහං
ජානන්ති යො චර්ජාති අහං වෙස්සන්තරං ජානාමිති සො වදෙය්‍යාති.

තස්ස තං පරිදෙවසද්ධං සුඤ්ඤා ආරක්ඛන්දායං ධර්මතො වෙතපුතෙනා
මගලද්ධකො හුඤ්ඤා අරඤ්ඤා විවරනො නිනොසි අයං බ්‍රාහ්මණො
වෙස්සන්තරස්ස වසන්ධානන්දායං පරිදෙවති. න ඛො පනෙස ධම්ම
සුධම්මතාය ආගතො. මද්දිං වා දුරකෙවා යාවිස්සති. ඉධෙව තං
මාරෙස්සාමිති තස්ස සන්තිකං ගන්තා බ්‍රාහ්මණ න තෙ ජීවිතං දස්සාමිති
ධනුං ආකඛිති නිව්‍යාතජෙසි.

තමන්දං පකාසෙන්නො සන්දා ආහ.

තස්ස වෙනො පටිස්සොසි අරඤ්ඤා දුග්ගකො වරං
තුලෙහති බ්‍රහ්ම පකතො අනිදුනෙන බන්ධියො,
පබ්බාජිතො සකා රට්ඨා වචෙක වසති පබ්බතෙ.

තුලෙහති බ්‍රහ්ම පකතො අනිදුනෙන බන්ධියො,
ආදාය පුත්තදුරස්සව වචෙක වසති පබ්බතෙ.

අනිවකාරී දුමමධො රට්ඨා විවන්මාගතො,
රුජපුත්තං ගවෙසන්නො බකො මච්ඡමිවොදකො.

තස්ස ත්‍යාගං න දස්සාමි ජීවිතං ඉධ බ්‍රාහ්මණ,
අයං හි තෙ මයා නුන්නො සරෙ පාස්සාති ලොභිතං.

සිරෙ තෙ වජ්ඣසිත්වාන හදයං ඡෙත්වා සබ්බිකානං,
පඤ්ඤාණං යජ්ස්සාමි තුග්ගං මංසෙන බ්‍රාහ්මණ.

තුග්ගං මංසෙන මෙදෙන මන්තෙතව බ්‍රාහ්මණ,
ආහුතිං පග්ගහෙස්සාමි ඡෙත්වාන හදයං තව.

තං මෙ සුඛිට්ඨං සුහුතං තුග්ගං මංසෙන බ්‍රාහ්මණ,
න ව නිමං රුජපුත්තස්ස හරියං පුත්තෙව තෙස්සසිති.

තත් අනිවකාරීති තිං අනිවකාරතො දුමමධොති නිපපඤ්ඤා.
රට්ඨා විවන්මාගතොති රට්ඨතො මහාඅරඤ්ඤා ආගතො. සරෙ
පාස්සාති සරෙ පිටිස්සති. වජ්ඣසිත්වානාති මාරෙත්වා රුක්ඛා පති
තස්ස තෙ සිසං තාලප්ලං විය ලඤ්ඤිත්වා සබ්බිකානං හදයමංසං ජීනිත්වා
පඤ්ඤෙවතාය පඤ්ඤාණං නාම යජ්ස්සාමි. නිවඤ්ජනි ඵලං සන්නො
තිං රුජපුත්තස්ස හරියං වා පුත්තෙව න තෙස්සසිති.

සො තස්ස වචනං සුඤ්ඤා මරණභයතජ්ජතො මුසා කපෙන්නො ආහ.

අවජෙඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණො දුතො වෙතපුත්ත සුණොති මෙ,
තස්මා දුතං න හන්තති ඵස ධම්මො සන්නන්තො.

නිජ්ඣන්තා සිවයො සබ්බෙ පිතා නං දට්ඨමිච්ඡති,
මාතා ව දුබ්බලා තස්ස අපිරු වක්ඛති ජයරෙ.

තෙසාහං පතින්තා දුතො වෙතපුත්ත සුණොති මෙ,
රුජපුත්තං නසිස්සාමි යදි ජානාසි සංස මෙති.

තත් භිජ්ඣනායාති සඤ්ඤානා. අවිත් වන්තූති ජීසරෙති නිව්
රෙදනෙන න විරසොව වන්තූති ජීසියානාති.

තද වෙතපුනො වෙස්සන්තරං කිර ආනෙතුං ගව්ජ්ඣිති සොම
තස්සපුනො සුතබ්බෙ බන්ධිතාං උපෙතො බ්‍රාහ්මණං ඔතාරොති සාබ්බා
සන්තරෙ නිසීදපෙතො ඉමං ගාථමාහ.

පියස්ස මෙ පියො දුතො පුණ්ණපතනං දදාමි තෙ
ඉමඤ්ච මධුනො තුලබ්බං මගසත්ථිඤ්ච බ්‍රාහ්මණ,
තඤ්ච තෙ දෙසමන්තියං යත් සමමිති කාමදොති.

තත් ජිසස්ස මමිති මම පියස්ස වෙස්සන්තරස්ස තං පියො දුතො
තව අජ්ඣාසගපුරණං පුණ්ණපතනං දදාමිති.

පූජකතණ්ඩං නිවසිතං.

වෙතපුනො බ්‍රාහ්මණං භොජෙතො පාඨෙය්‍යන්තරස්ස මධුලා
බ්‍රුඤ්චව පක්කමිගසත්ථිඤ්ච දතො මග්ගෙ උතො දන්තීණ්හත්ථං උක්ඛි
පිතො මහාසන්තසං වසනොකාසං ආවිකන්තො ආහ.

එස සෙලො මහාබ්‍රහ්ම පබ්බතො ගන්ධිමාදනො,
යත් වෙස්සන්තරෙ රුජා සහ පුනෙතති සමමිති.

ධාරෙතො බ්‍රාහ්මණං වණ්ණං ආසදඤ්ච මසංජවං,
වමමවාසි ඡමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සති.

එතෙ නීලා පදියන්ති තානාඵලධිරු දුමා,
උග්ගතා අබ්‍රහ්මං ව නීලා අඤ්ජනපබ්බතා.

බවස්සකණ්ණං බද්ධ සාලා ඵන්දනමාඵවා,
සමපවෙධනති වාතෙන සක්ඛං පිතා ව මාණවා.

උපරි දුමපරියායෙසු සබ්බිතිස්සොව සුගරෙ,
තජ්ජුහා කොකිලසංඝා සමපතනති දුමා දුමං.

අවගගන්තොව ගව්ජ්ජනං සබ්බාණ්ණසමෙරිතා
රමගන්තොව ආගන්තුං මොදයන්ති නිවාසිතං,
යත් වෙස්සන්තරෙ රුජා සහ පුනෙතති සමමිති.

ධාරෙතො බ්‍රාහ්මණං වණ්ණං ආසදඤ්ච මසංජවං,
වමමවාසි ඡමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සති.

තත් ගන්ධිමාදනොති එස ගන්ධිමාදනපබ්බතො එතස්ස
පාදෙන උත්තරභිමුඛො ගව්ජ්ජනො යත් සක්කදන්තියෙ අස්සමෙ
වෙස්සන්තරෙ රුජා සහ පුනෙතති වසති තං පය්‍යියාසිති අනෙං.
බ්‍රාහ්මණං වණ්ණන්ති සෙට්ඨං පබ්බජ්ජනවෙසං. ආසදඤ්ච මසංජවන්ති
ආකම්බිතා ඵලානං ගණ්ණන්තං අබ්‍රහ්මසඤ්ච අග්නිජුහනකවච්ඡු

සංඛාතංමසඤ්ච ජවඤ්ච ධාරෙන්නො. චම්මවාසිති අජිතවම්මධරො.
 ඡමා සෙතීති පඨවියං පණ්ණසත්තරෙ සයති. ධවස්සකණ්ණොඛදිගති
 ධවාච අස්සකණ්ණොච බදිගච. සක්ඛිමපිතාවමාණවාති එකචාරමෙච
 පිතා මජ්ජපාණ සොණකා විය. උපචිද්‍රමපචිශාසෙසුති රුක්කසාඛාසු.
 සඟ්ගිතීසොච සුසරෙති නානාසකුණානං වස්සන්තානං දිබ්බසඤ්චිතාති
 විය සුයන්ති. නිජජ්ජහාති නජ්ජහසකුණා. සමපනනතීති විකුජන්තා
 විචරන්ති. සාඛාපනනසමෙපිතාති සාඛානං පනෙතති සංඝටිතා හුන්වා
 විකුජන්තා සකුණා වාතෙන සමෙරිතා පණ්ණසාඛායෙච වා.
 ආගනතුනති ආගනතුකජනං. සන්ධාති යසම් අස්සමපදෙ වෙස්ස
 නතරො වසති තත්ථ ගන්තො ඉමං අස්සමපදසමපනති. පඤ්ඤාසි.

තතො උත්තරිමපි අස්සමපදං වණ්ණෙන්නො ආහ.

අමො කපිත්ථා පනසා සාලා ජමුචු විහිතකා,
 හරිතකා ආමලකා අස්සත්ථා බද්දති ව.

චාරු තිම්බරුක්කාවෙත්ථ තිත්‍රොධා ව කපිත්ථනා,
 මධු මධුකා ථෙවනති නිවෙ පකකාචුදුම්බරු.

පාරෙවතා හවෙය්‍යාව මුද්දිකාව මධුන්තිකා,
 මධුං අනෙලකං තත්ථ සකමාදය භුඤ්ජරෙ.

අඤ්ඤාත්ථ පුජ්ජිතා අමො අඤ්ඤා තිට්ඨන්ති දොවිලා,
 අඤ්ඤා ආමා ව පකකාව හෙකවණ්ණා තදුභයං.

අථෙත්ථ හෙට්ඨා පුරිසො අමපකකාති ගණන්ති,
 ආමාතිවෙච පකකාති වණ්ණගන්තිරසුත්තමෙ.

අතෙච මෙ අච්ඡරියං හිඤ්ඤා පටිභාති මං,
 දෙවානම්ච ආවාසො සොහති නඤ්ඤුපමො.

විහෙදිකා නාළිකෙරු බජ්ජරිතං මුභාවතෙ
 මාලාව ගන්තිතා ඝන්ති ධජ්ජනාතෙච දිස්සරෙ,
 නානාවණ්ණෙහි පුපෙඨති නහං තාරුටිතාමිච.

කුට්ඨ කුට්ඨකගරි පාවලියොච පුජ්ජිතා,
 පුත්තාගා හිරිපුත්තාගා කොවිලාරච පුජ්ජිතා.

උඤ්ජකා සොමරුක්කා අගරුභලලියො බහු,
 පුත්තජීවා ව කකුඛා අසනාවෙත්ථ පුජ්ජිතා.

කුට්ඨා සලලා නිපා කොසම්බලබුජා ධවා,
 සාලාච පුජ්ජිතා තත්ථ පලාලබලසන්තිහා.

තස්සාවිදුරෙ පොකබරණී භුමිභාගෙ මනොරමෙ,
 පදුමිපපලසඤ්ජනා දෙවානම්ච නඤ්ඤෙ.

අථෙත්ථ පුපථරසමත්තා කොකිලා මඤ්ජුහාණීකා,
 අභිනාදෙනති පවනං උතුසමපුජ්ජිතෙ දුමෙ.

හස්සන්ති මකරකෙදි පොකබරෙ පොකබරෙ මඩු
අපේන් වාතා වායන්ති දකිණි අප් පච්ඡිමා,
පදුමකිඤ්ඤකරෙණුති මකිණෙණා හොති අස්සමො.

ථුලා සිංඝාවකාවෙන් සංඝාදිය පසාදිය
මච්ඡකච්ඡපව්‍යාවිද්ධා බහුවෙන්මුපයානකා,
මඩුං හිංසෙති සවති බිරං සපපිමුලාලිති.

සුරති තං වනං වානි නානාගනිසමෙරිතං
සමමග්ගතෙව ගනෙතන පුප්ඵසාබාති තං වනං,
හමරු පුප්ඵගනෙතන සමන්තාමහිනාදිතා.

අපේන් සකුණා සන්ති නානාවණ්ණා බහු දිජා,
මොදනති සහ හරියාති අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජ්ජො.

නන්දිකා ජිවපුත්තාව ජිවපුත්තා පියාවනො,
පියා පුත්තා පියා නන්දු දිජා පොකබරණිඝරු.

මාලාව ගන්තිතා ධනති ධජග්ගානෙව දිස්සරෙ
නානාවණ්ණෙති පුප්ඵති කුසලෙගෙව සුගන්තිකා,
යන් වෙස්සන්තරෙ රුජා සහ පුත්තෙති සමමති.

ධාරෙන්නො බ්‍රාහ්මණං වණ්ණං ආසදඤ්ඤ මසඤ්ඤං,
වමමවාසි ඡමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සාතිති.

නත් වාරුතිමරුකබාති සුවණ්ණතිමරුකබා. මඩුමඩුකාති
මඩුරසා මඩුකා. පච්චන්තිති විරෙවන්ති. මඩුප්ඵකාති මඩුමෙව
පයාරන්තියො මඩුරතායවා මඩුපේවසදිසා. සකමාදසාති තං
සයමෙව ගහෙවා භුඤ්ඤති. දෙවිලාති සඤ්ඤායමානථලා. නදුහ
සන්ති උහොපි ආමාව පකකාව මඤ්ඤකපිට්ඨිවණ්ණායෙව. අපේන්
හෙට්ඨා පුට්ඨසාති අපේන් අස්සමෙ තෙසං අමොනං හෙට්ඨා ධිත
කොව පුරිසො අමොති ගණනාති අරෙහණ්ඨිවමං නපි. වණ්ණ
ගනිරසුත්තමෙති ඵනෙති වණ්ණාදිති උත්තමාති. අනෙව මෙ අච්ඡ
සන්ති අතිවිය මෙ අච්ඡරියං. හිමකාගෙති හිතති කරණං. විහෙදි
කාති තාලා. මාලාවගන්තිතාති සුපුප්ඵතරුකබාතං උපරිගන්තිතා මාලා
විය පුප්ඵාති විය තිට්ඨන්ති. ධජග්ගානෙව්‍යාති තාති අලභිකාර
ධජග්ගාතිවිය දිස්සන්ති. කුට්ඨිකුට්ඨිගගන්ති කුට්ඨිනාමෙකා රුක
ජාති කුට්ඨාව හරගච්ඡාව. හිට්ඨපුත්තාගාති මහාපුත්තාගා. හලලි
සොති හලලිරුකබා නාම. පලාලබලසනාතිහාති තෙසං හෙට්ඨා පයස
රිත පුප්ඵපුඤ්ඤා පලාලබලසදිසාති වදති. පොකබරණිති වතුරසාර
පොකබරණි. නන්දනෙති නන්දනවනෙ නන්දපොකබරණි විය. පුප්ඵ
සමන්තාති පුප්ඵරසෙති මත්තා වලිතා. මකරකෙදිති කිඤ්ඤකබතො
හස්සන්තරෙණුති. පොකබරෙ පොකබරෙති පදුමකිපණ්ණසු. තෙසු
තෙසු කිඤ්ඤකබතො රෙණු හසසිත්වා පොකබරමඩු නාම හොති.
අප්පච්ඡිමාති ඵත්තාවතා සබ්බාදිසා විදිසාපි වාතා දසසිතා හොන්ති.

පුලාසිඛ්ඛාටකානි මහනතා සිඛ්ඛාටකාව. සංඝාදිඝාති සංජාතවුද්දික සාලි යො සුකරසාලිති ප්‍රචචිති. සංඝාදිඝාති තෙයෙව භූමිය. පතිතා. ව්‍යාච්ඡාති පසනෙත උදකෙ ව්‍යාච්ඡාති පටිපාටියා ගච්ඡන්තා දිස්සන්ති. උපසානකානි කකකටකා. මධුනති භික්කොටියා භික්කාය පග්ගරණකරසො මධුසදිසො හොති. බීරංසපටිනති මුලාලකෙති පග්ගරණකරසො බීරමිස්සකතවගොරසසපටි විය හොති. සමමද්දු තෙව්‍යාති සමපත්තජනං. මදයතිවිය. සමන්තාමභිනාදිනාති සමන්තා අභිනදන්තා වරන්ති. නිද්දිඛාති ආදිති තෙසං නාමාති. තෙසු පඨමා සාමි වෙස්සන්තර ඉමසමිං වනෙ වසනෙතා නන්දති වදන්ති. දුතියා නිඤ්ඤා සුබෙන ජිව පුත්තාව තෙති වදන්ති. තතියා නිඤ්ඤා ජිව පිය පුත්තාවෙති වදන්ති. චතුත්තාව නිඤ්ඤා නන්ද පියපුත්තාව තෙති වදන්ති. තෙත තෙසං එතානෙව නාමාති අභෙසුං. පොකකරණි ඝණිති පොකකරණි වාසිනො.

එවං වෙනපුත්තෙන වෙස්සන්තරස්ස වසනවත්තෙන අකකාතෙ ජුජකො තුසසිත්වා පටිසන්තාරං කරොන්තො ඉමං ගාථමාහ:

ඉදඤ්ඤා මෙ සත්තුභතනං මධුනා පටිසංසුතං,
මධුපිණ්ඩිකාව සුකතායො සත්තුභතනං දදමි තෙති.

තත් සත්තුභතනනති මධුසනතිභං සත්තුභඛාතං භතනං. ඉදං චුතතං හොති: ඉදං මම අජථි. තං තෙ දමමි ගණ්ඨාති තනති.

තං සුත්වා වෙනපුත්තො ආහ:

තුග්ගෙව සමබලං හොතු නාහං ඉච්ඡාමි සමබලං,
ඉතොපි බ්‍රහෙව ගණ්ඨාති ගච්ඡ බ්‍රහෙව යථාසුඛං.

අයං එකපදි එති උජුං ගච්ඡති අස්සමං
ඉසි පි අච්ඡන්තො තත් පඛිකදන්තො රජස්සිරො,
ධාරෙන්නො බ්‍රාහ්මණං වණ්ණං ආසදඤ්ඤා මසඤ්ඤාටං,

වමමවාසි ඡමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සති.

තං තිං ගතත්තාන පුච්ඡස්සු සො තෙ මග්ගං පච්ඡන්තිති.

තත් සමබලනති පාඨෙය්‍යං. එතීති යො එකපදිකමග්ගො අභ්‍යාකං අභිමුඛො එති එස අස්සමං උජුං ගච්ඡති. අච්ඡන්තොති එවං නාමකො ඉසි තත් වසතිති.

ඉදං සුත්වා බ්‍රහ්මබන්ධු වෙතං කත්වා පදකම්මං,
උදග්ගවිතෙතො පකකාමි යෙනාසි අච්ඡන්තො ඉසිති.

තත් සෙනාසිති යසමිං යාතෙ අච්ඡන්තො ඉසි තත් ගතොති.

පුලවනවණ්ණනා නිට්ඨිතා.

ගව්ජනෙනා භාරද්වාපො සො අද්දස අවට්ඨනං ඉසිං,
දිස්සාන නං භාරද්වාපො සමමොදි ඉසිනා සහ.

කවචිනනු භොතො කුසලං කවචි භොතො අනාමයං,
කච්චි උදෙස්සන යාපෙසි කවචි මූලථලා ඛනු.

කවචි බංසාව මකසාව අප්පමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාලුමිගාකිණේණ කවචි හිංසා න විජ්ජති.

තත් භාරමාණේති ජුජ්ජකො. අප්පමෙවොති අප්පායෙව. හිංසාති
තෙසං වසෙන කුමහානං විහිංසා.

තාපසො ආහ:

කුසලඤ්ඤව මෙ චුගෙහ අපො චුගෙහ අනාමයං,
අපො උදෙස්සන යාපෙමි අපො මූලථලා ඛනු.

අපො බංසාව මකසාව අප්පමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාලුමිගාකිණේණ හිංසා මය්හං න විජ්ජති.

ඛනුති වස්සපුගාති අස්සමෙ වසතො මම,
තාභිජානාමි උප්පන්නං ආබාධං අමනොරමං.

සවාගතං තෙ මහාචුගෙහ අපො තෙ අදුරුගතං,
අනෙතා පවිස හදුනෙත පාදෙ පකබාලයස්සු තෙ.

තිඤ්ඤාති පියාලාති මධුකෙ කාසුමාරියො,
ථලාති බුද්ධකප්පාති භුඤ්ජ චුගෙහ වරං වරං.

ඉදමපි පාණ්ණියං සිතං ආභතං ගිරිගබ්භරු,
තතො පිව මහාචුගෙහ සවෙ තිං අභිකබ්බසිති.

ජුජ්ජකො ආහ:

පටිග්ගහීතං යං දින්නං සබ්බස්ස අභිග්ගං කතං
සඤ්ජයස්ස සකං පුත්තං සිව්හි විප්පවාසිතං,
තමහං දස්සනමාගතො යදි ජානාසි සංස මෙ හි.

තත් නමහං දස්සනමාගතොති අහං තං දස්සනාය ආගතො.

තාපසො ආහ:

න හවං එකි පුඤ්ඤත්ථං සිව්දර්ජස්ස දස්සනං,
මඤ්ඤෙ හවං පත්ථගති රඤ්ඤෙ හරිගං පතිබ්බතං.

මඤ්ඤෙ කණ්ණාජිතං දුසිං ජාලිං දුසඤ්ච ඉවජ්ඣි
අථවා තයො මාතෘපුත්තෙ අරඤ්ඤෙ තෙකුමාගතො,
න තස්ස භොගා විජ්ජනති ධනං ධඤ්ඤාඤ්ච ච්චාගමණොති.

තත් නි නස්ස භොගාති භො චුගෙහ තස්ස වේසසනතරස්ස
අරඤ්ඤෙ විහරනතස්ස තෙව භොගා විජ්ජනති. ඛනං ධඤ්ඤාඤ්ච න
විජ්ජති. දුග්ගතො හුත්වා වසති. තස්ස සන්තිකං ගන්තො කිං කරස්සසිති.

තං සුඤ්ඤා පුජනො ආහ:

අකුඤ්ඤාපාතං හොතා නාහං යාවිකුමාගතො,
සාධු දස්සනමරියානං සනතිවාසො සද, සුඛො.

අද්ධිපුඤ්ඤා සිව්ඨිතං සිව්ඨිතං විප්පවාසිනො,
තමහං දස්සනමාගතො යදි ජාතාසි සංස මෙ ති.

ඉදං වුත්තං හොති: හො තාපස අහං අකුඤ්ඤාපො, අලං එත්තා
වතා, අහං පන න කිඤ්ඤි වෙස්සනාරං යාවිකුමාගතො අරියානං පන
දස්සනං සාධු සනතිවාසොපි එතෙති සද්ධිං සුඛො. අහං තස්ස ආවර්ග
මුහුර්තො මයා ව සො යනො සිව්ඨිතං විප්පවාසිනො තතො පට්ඨාය
අද්ධිපුඤ්ඤා තෙනාහං තං දස්සනාය ආගතො යදි තස්ස වසනට්ඨානං
ජාතාසි සංස මෙති.

සො තස්ස සද්දුගිඤ්ඤා හොතු සංසිස්සාමි තෙ. අජ්ජ තාව ඉධෙව
වසාති තං ඵලාඵලෙති සනතපෙත්තා පුනදිවෙස මග්ගං දස්සනො
හත්ථං පසාරෙත්තා ආහ:

එස සෙලො මහාබ්‍රහ්මෙව පබ්බතො ගනිමාදනො,
යත්ථ වෙස්සනාරෙ රුජා සහ පුත්තෙති සමමති.

ධාරෙන්නො බ්‍රාහ්මණං වණ්ණං ආසද්දඤ්ඤි මසංජටං,
වම්බවාසි ඡමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සති.

එතෙ නීලා පදිස්සනති නානාඵලධර දුමා,
උග්ගතා අබ්භකුටාව නීලා අඤ්ඤාපබ්බතා.

ධවස්සකණ්ණො බද්ධ සාලාඵන්දනමාඵවා,
සමපවෙධනති වාතෙන සකිංජිතාව මාණවා.

උපරි දුමපරියායෙසු සබ්බිතියොව සුයරෙ,
නජ්ජුහා කොකිලසංඝා සමපතනති දුමා දුමං.

අවහයනෙතව ගච්ඡන්තං සාබාපණ්ණසමෙරිතා
රමයනෙතව ආගනතුං මොදයනති නීවාසිනං,
යත්ථ වෙස්සනාරෙ රුජා සහ පුත්තෙති සමමති.

ධාරෙන්නො බ්‍රාහ්මණං වණ්ණං ආසද්දඤ්ඤි මසං ජටං,
වම්බවාසි ඡමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සති.

කරෙරිමාලා විතතා භූමිභාගෙ මනොරමෙ,
සද්දුලාහරිතා භූමි න තත්ථුඤ්ඤාසතෙ රජො.

මසුරග්ගිවසඛකාසා තුලඵස්සසමුපමා,
තිණානි නාතිවත්තනති සමන්තා වතුරඛතුලා.

අමො ජමු කපිත්ථාව නිවෙ පකකාමුදුමර,
පරිභොගෙති රුකෙබ්බි වනං තං රතීවබ්බනං.

වෙළුරියවණ්ණපතිහං මව්ගුමිතිසෙවිතං,
සුචිං සුගතිං සලිලං ආපො තත්ථි සඤ්ඤි.
තස්සාපිදුරෙ පොකකරණී භුමිභාගෙ මනොරමෙ,
පදුමුපාලසඤ්ඤානා දෙවානම්ච නඤ්ඤෙ.
නීණී උපාලජාතාති තසම් සරසි මුඛමණ,
විචිත්‍ර නිලානෙකාති සෙතලොතිතකාතිවාති.

තස්සාත්ථා හෙට්ඨා වුත්තසදිසොව. කරෙට්ඨාලා විතනාති
කරෙට්ඨපෙථති විතතා. සද්දලාගතිනාති බුබසද්දලෙන හරිතා.
න නඤ්ඤාංසනෙ රතේති තසම් ආනෙ අපමන්තකොපි රජො න
උදංසති. තුලථස්සසමුපමාති මුදුථස්සතාය තුලථස්සසදිසා. තිණාති
නාතිවතනනාති තාති තස්සා භුමියා මසුරගිවවණ්ණාති තිණාති
සමන්තතො වතුරභිතුලානෙව වතනනාති තතො පන උත්තරි න
වස්සති. අමබා ජමුසකපිත්ථාවාති අමබා ව ජමු ව කපිත්ථා ව. සදි
හොගෙති තානාවිධෙති පුපුපුපථලපගෙති පරිභොගරුකෙති.
ආපොතත්ථි සඤ්ඤිති තසම් වතසණෙති වසකපබ්බතෙ කුන්තදිති
ඔත්තරතං උදකං සඤ්ඤි පවත්තතිති අත්ථා. විචිත්‍රනිලානෙකාති
සෙතලොතිතකාතිවාති එකාති නිලාති එකාති සෙතාති එකාති
ලොතිතාතිති ඉමෙති නීති උපාලජාතිකෙති තං සරං විචිත්‍රං සජ්ජත
පුපථවසෙකාටකං විග්ගසොභනීති දසෙසති.

එව. වතුරස්සරපොකකරණී වණ්ණෙත්ථා පුත මුචලිඤ්ඤරං
වණ්ණෙනො ආහ:

බොමා ව තත්ථ පුදුමා සෙතසොගතිකෙති ව,
කලමකෙති සඤ්ඤෙනො මුචලිඤ්ඤ නාම සො සරෙ.

අපේත්ථ පුදුමා පුලලා අපරියන්තාව දිස්සරෙ,
ගිමහා හෙමනතිකා පුලලා ජණ්ණතග්ගා උපත්ථර.

සුරගි සමපවායනති විචිත්තා පුපථසත්තා,
හමර පුපථගනෙත සමන්තාමගිතාදිතාති.

තත්ථ මොමාවාති බොමමයා විග්ග පණ්ණි. සෙතසොගතිකෙති
වාති සෙතපාලෙති ව සොගතිකෙති ව කලමකෙති ව සො සරෙ
සඤ්ඤෙනො. අපට්ඨසත්තාව දිස්සරෙති අපරිමාණා විග්ග දිස්සති.
ගිමහා හෙමනතිකාති ගිමෙහති ව හෙමනතිකෙති ව පුපථතපුදුමා.
ජණ්ණතග්ගා උපත්ථති ජණ්ණපාමාණෙ උදකෙ උපත්ථර පුලලා
හොනති සත්තා විග්ග බායනති. විචිත්තා පුපථසත්තාති විචිත්‍රා සුඛා
පුපෙථති සත්තා සද්ද සුරගි සමපවායනති.

අපේත්ථ උදකන්තසම් රුකකා තිට්ඨති මුඛමණ,
කදමබා පාටලි පුලලා කොවිදාර ව පුප්ථතා.

අබ්බෙකාලා කච්චිකාරු ව පාරිජඤ්ඤා ව පුජ්ථිතා,
වාරණසායනා රුක්ඛා මුවලිඤ්ඤමභිනො සරං.

සිරිසා සෙතපාරිසා සාධු වායනති පදමකා,
නිගගුණි සිරිනිගගුණි අසනාථෙථ පුජ්ථිතා.

පඬුරු වකුලා සාලා සොහඤ්ඤා ව පුජ්ථිතා,
කෙතකා කණිකාරු ව කණවෙරාව පුජ්ථිතා.

අජ්ජනා අජ්ජකණණා ව මහානාමාව පුජ්ථිතා,
සමපුජ්ථිතභ්වා තිට්ඨනති පජ්ජලනෙතව නිංසුකා.

සෙතපණ්ණි සත්තපණ්ණා කදළියො කුසුමාරා,
බහුතකකාරි පුපෙථගි සිංසපාවරණෙති ව.

අවජ්චා සබලා රුක්ඛා සලලකියො ව පුජ්ථිතා,
සෙතගෙරු ව තගරු මංසිකුට්ඨා කුලාවරා.

දගරු ව රුක්ඛා වුඬ්ඨා ව අකුට්ඨා වෙථ පුජ්ථිතා,
අසාමං උභතො ධනති අභ්‍යාසාගාරං සමන්තතොති.

තථ නිට්ඨනතීති සරං පරික්ඛිපිතා තිට්ඨනති. කදම්බාතිව කච්චි
කාරුතිව එවංනාමකා රුක්ඛා. පාරිජඤ්ඤාති කතමාලා. වාරණසාය
නාති නාගරුක්ඛා. මුවලිඤ්ඤමභිනොති මුවලිඤ්ඤා උභයපයොසු.
සෙතපාරිසාති සෙතවජ්ජරුක්ඛා. තෙ කිර සෙතකකිකා මහාපණ්ණා
කණිකාරසදිසපුජ්ථා භොනති. නිගගුණි සිරිනිගගුණිති පකති
නිගගුණිවෙව කාලනිගගුණිව. පඬුරුති පඬුරුරුක්ඛා. කුසුම
රාති එකෙ ගච්ඡා. බහුතකකාරි පුපෙථගි සොතිතා. අවජ්චාති ආදයො
රුක්ඛා යෙව. සෙතගෙරුනගරකාති සෙතගෙරුව තගරකාව. මංසි
කුට්ඨා කුලාවති මංසිගච්ඡා ව කුට්ඨගච්ඡා ව කුලාවර ව. අකුට්ඨාති
උජ්ජකා. අභ්‍යාසාගාරං සමන්තතොති අභ්‍යාසාගාරං පරික්ඛිපිතා
සිතාති අපොථා.

අපොථ උදකනතසමිං බහුජාතො එණිජ්ජකො,
මුග්ගතිසො කරතිසො සෙවාරසිංසකං බහු.

උද්දාපවනං උලලුජිතං මකකිකා හිඬුජාලකා,
දසිමකවකොවෙථ බහු නිවෙකලමිකා.

එලමරකසඤ්ඤානා රුක්ඛා තිට්ඨනති මුග්ගණ ,
සත්තාගං ධාරියමානානං ගඤ්ඤා තෙසං න ජිජ්ජති.

උභතො සරං මුවලිඤ්ඤං පුජ්ථා තිට්ඨනති සොහනා,
ඉජ්චිවරෙති සඤ්ඤානං වනනමුපසොතිතං.

අඬුමාසං ධාරියමානානං ගඤ්ඤා තෙසං න ජිජ්ජති.
නිලපුජ්ථිසෙතවාරි පුජ්ථිතා ගිරිකණණිකා,
කවෙරුකෙති සඤ්ඤානං වනනං කුලසිති ව.

සමග්ගතෙව ගනෙත පුප්ඵසාබාති තං වනං,
හමර පුප්ඵගනෙත සමන්තාමභිනාදිනා.

තිණ් කකකාරුජාතාති තඤ්ඤං සරසි බ්‍රාහ්මණ,
කුමාමන්තාතිවෙකාති මුරජමන්තාති තා උහොති.

තත් එණිස්සකොති භූතනකො. මුග්ගන්තොති එකා මුග්ගපාඨි.
කරතිකොති රුජමාසො. සෙව්‍යාලසිංහකතති ඉමෙපි ගව්‍යංගෙව
අපි ව සිංහකතති රත්තවන්දනං වුත්තං. උද්දාසවගනං උලසුලිකතති
තං උදකං තීරමරියදබ්බකතං වාතාහතං උලසුලිකං සුඤ්ඤං තිට්ඨති.
මකතිකා තිබ්බකුජාලකාති තිබ්බකුජාලකසඤ්ඤානෙ විකසිත පුප්ඵගවෙජ්
පඤ්ඤවණණං මබ්බමකතිකා මබ්බරසානෙත විරවනතියො තත් විවරනතිති
අන්තො. දුසිමකවකො වෙප්ඵාති ඉමාපි ඤෙ රුක්කපාතිතො එත්.
තිවෙකලමකොති තිවකලමකො. එලමබරකසඤ්ඤානාති එවං
නාමිකාය වලිඨො සඤ්ඤන්තා. තෙසසනති තෙසං තසාං වලිඨො පුප්ඵානං
සබ්බෙසමපි තෙසං දුසිමකවකාදිතං පුප්ඵානං සත්තාහං ගනො න
ජිජ්ජති එවං ගනාසමපන්තාති පුප්ඵාති රජතපට්ටසදිසවාලකාපුණණං
භූමිසායා. ගනො තෙසසනති තෙසං ඉන්ද්‍රවරපුප්ඵාදිතං ගනො අඬු
මාසං න ජිජ්ජතිති. නිලසුප්ඵති ආදිකා පුප්ඵවලිඨො. කුලසිතිවිතාති
කුලසි ගවෙජ්ඨි ව. කකකාරුජාතාතිති වලිඨිඵලාති තත් එකසාං
වලිඨො ඵලාති මහාසට්ටමන්තාති විත්තං මුතිබ්බමන්තාති තෙත වුත්තං-
මුරජමන්තාති තා උහොති.

අපේත් සාසපො බහුකො නාදියො හරිතාසුතො,
අපි තාලාව තිට්ඨනති ඡෙජ්ජා ඉන්ද්‍රවරා බහු.

අපේත්තා සුරිගවලිඨි ව කාලියො මබ්බගනිතො,
අසොකා මුද්දගනති ව වලිඨො බුද්දපුප්ඵියො.

කොරණ්ඩකා අනොජා ව පුප්ඵතා නාගවලිඨකා,
රුක්කමාරුක්ක තිට්ඨනති ඵුලා කිංසුකවලිඨියො.

කට්ටරුහාව වාසනති සුපිකා මබ්බගනිතො,
නිලියො සුමනා හණ්ඨි යොහති පද්මවත්තරො.

පාවලි සමුද්දකපපාසි කණ්ණිකාරු ව පුප්ඵතා,
හෙමජාලාව දිස්සනති රුචිර අගතිසිමුපමා.

යාති කාති ව පුප්ඵාති ඵලජානුදකාති ව,
සබ්බොති තත් දිස්සනති එවං රමෙමා මහොදධිති.

තත් ආසපොති සිඬ්ඨත්තො. බහුකොති බහු. නාදියො හරිතා
සුතොති හරිතෙත ආසුතො නාදියො. ඉමා ඤෙ ලසුනපාතිතො.
සොපි ලසුනො තත් බහුකොති අන්තො. අසිනාලාවතිට්ඨනතිති
අසිති එවං නාමිකා රුක්කා සිතිඨාය භූමියං සිතා තාලා විශ් තිට්ඨනති.

අපජ්ජාඉඤ්චර්ඤ්ච ඛණ්ණි උදකපරියතො ඛණ්ණ සුවණ්ණඉඤ්චර්ඤ්ච චූට්ඨිතා
 ජ්ඤ්චබ්බා හුච්චාසිතා. අපොච්චාති අපොච්චවලලී. වලලීහො චුද්ද
 සුප්පිසොති වලලීහො ව චුද්දපුජ්ජයො ව. නාගවලලීඝාති වලලීතාගා.
 කිංසුකවලලීසොති සුගකුමතතා වලලීජාති. කමෙරුභාව වාසනනීති
 ඉමෙ ව ජෙද පුජ්ජගව්ජා. මධුගන්ධිසාති මධුසමානගනිකා. නිලිසා සුමනා
 ගණ්ඨිති වලලීසුමනා ව ගණ්ඨි ව. පද්මානන්දොති එකොරුකො.
 කණ්ණිකාගති වලලීකණ්ණිකාරපි රුකකණ්ණිකාරපි. හෙමජාලාචාති
 පසාරිතහෙමජාලාති විග දිස්සනති. මහොදධිති මහතො උදකස්ස
 ආධාරභූතො චූට්ඨිඤ්ඤායො.

අඨස්සා පොකකරණීයා පහුතා වාරිගොවරු,
 රොහිතා නලපි සිඛගු කුමනිලා මකරු සුසු.

මධු ව මධුලවසී ව නාලිසා ව පියඛගුකා,
 උත්තකා හදුචුතතා ව සනපුජ්ජා ව ලොලුපා.

සුරභී ව රුකකා තගරු පහුතා කුඛගවණ්ඨකා,
 පදමකා නරදු කුට්ඨා කිංසුකා ව හරෙණුකා.

හලිද්දකා ගකුසිලා නිර්වෙරු ව ගුගුලා,
 විහෙදිකා වොරකා කුට්ඨා කපසුරු ව කලිඛගුචාති.

තත්ථ අඨස්සා පොකකරණීයාති ඉධ පොකකරණීසද්ධිසතාය සර
 මෙව පොකකරණීති වදනි. ගෙභිනාති ආදීති තෙසං වාරිගොවරුතං
 නාමාති. මධුචාති නිමග්ගකිකමධුඤ්ඤව. මධුලවසීචාති ලවසීමධුඤ්ඤව.
 නාලිසාති ආදිකා සබ්බාගකුජාතියො.

අපොච්ච සිඛව්‍යග්ගා ව පුරිසාලු ව හජ්ජියො,
 එණෙය්‍යා පසදුචෙව රොහිව්‍යාසරුහා මගා.

කොට්ඨුසුණා සුලොපි ව කුලියා නලසනනිභා,
 වමරි වලනී ලඛ්ඛි කිංසිතා මකකවා පිටු.

කකකවා කතමායා ව ඉකකා ගොණසිරු ඛණ්ණ,
 බග්ගා වරුහා නකුලා කාලිකෙත්ථ ඛණ්ණසො.

මනිසා සොණා සිගාලා ව පමපකා ව සමනනතො,
 ආකුච්චා පවලාකා ව විත්තකා වාපි දිපියො.

පෙලකා ව විකාසාදු සිභා කොකනිසාතකා,
 අට්ඨපාදු ව මොරු ව හස්සරු ව කකුත්ථකා.

වඛෙකාරු කුගකුචා නාගා අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජ්ජො,
 බකා බලාකා නජ්ජුභා දිඤ්ඤා කුඤ්ඤවාදිකා.

ව්‍යග්ගිතසා ලොහපිට්ඨා පමපකා ජ්වජ්වකා,
 කපිඤ්ඤරු නිතතිරුගො කුලාචා පටිකුත්තකා.

මද්දලකා වෙතනෙදු හඤ්ඤානිතර්නාමකා,
වෙලාබකා පිඞ්ගුලාසො ගොධකා අඛගහෙතුකා.

කරවියාව සග්ගාව උසුඛකාරු ව කුකකුභා,
නානාදිජගණානිණණං නානාසරනිකුජ්ජනනි.

තත්ථ සුඤ්ඤාදි වලවාමුඛගක්ඛිණියො. රොගිවමාසරහාමිගානි රොගිනාවෙව සරහමිගා ව. කොටුසුසුණානි සිගාලසුතවා. භක්ඛු සොණානිපි පාසො. සුලොපිව්භානි එසාපි එකා බුද්දකමිගජානි. තුලි යානි පකබිලාලා. නලසනනිගානි නලසුපඵවණණං රුකබසුතවා ව. වමරි වලගි ලබ්බිනි වමරමිගා ව වලනි ව ලබ්බි වානි වාතමිගාව. කාපිනාමකකවානි දොපි මකකටජානියො. පිටුනි සරපරියතො ගොවරගානිකා එකා මකකටජානි. භක්කවා භගමාසානි දො මහා මිගා. ඉක්කානි අවජා. ගොණසිග්ගානි අරඤ්ඤගොණකා. කාලකොට්ඨ බහුතසොනි කාලමිගානාම එත්ථ. සොණාසිගාලානි රුකබසුතවා ව සිගාලා ව. පමසකානි අසාමපදං පරිනිපිනා සීතා මහාවෙණු පමපටිකා. ආකුචමානි ගොධා. පවලාකානි ගජකුමහමිගා. විත්තකාදි පිසොනි විත්තමිගා ව දිපිමිගා ව. පෙලකාමානි සසා. විසාසාදනි එකො සකුණා. සිහානි කෙසරසිහා. කොකනිසාගකානි කොකං ගහෙට්ඨා බාදනසිලා දුට්ඨමිගා. අට්ඨපාදානි සරහමිගා. හසාග්ගානි සෙතහංසා. භක්ඛුත්ථකානි කකුත්ථසකුණා. වමෙකාග්ගානි වමෙකාරසකුණා. කුභක්ඛු ටානි වතකුකුචා. දිඤ්ඤා කොඤ්ඤවාදිකානි ඉමෙ තතොපි සකුණා යෙව. වාග්ගිනසානි සෙතා. ලොභපිට්ඨානි ලොභිත වණණසකුණා. පමසකානි පමපටිකා. කපිඤ්ජග්ගානිකානිකානි කපිඤ්ජරව තිත්තර ව. කුලාපා පටිකුතකානි ඉමෙ දොපි සකුණා. මද්දලකා වෙලකෙදුනි මද්දලකාව වෙලකෙදුව. හඤ්ඤානිතර්නාමකානි හඤ්ඤ ව නිත්තර ව නාමකාව. වෙලාබකා පිඞ්ගුලාසොනි දො සකුණජානියොව තථා ගොධකා අඛගහෙතුකානි. සග්ගානි වාතකසකුණා. උසුඛකාග්ගානි උසුඛා.

අපේත්ථ සකුණා සනති නීලකා මඤ්ඤාණකා,
මොදනති සහ හරියාති අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජ්ජො.

අපේත්ථ සකුණා සනති දිජා මඤ්ඤාණරු සිතා,
සෙතච්ඡකුචා හදකකා අණ්ඩජා විත්තපෙකුඤ්ඤා.

අපේත්ථ සකුණා සනති දිජා මඤ්ඤාණරු සිතා,
සිඛණිනීලගිව්භානි අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජ්ජො.

කුකුත්ථකා කුලීරකා කොට්ඨාපොකබරසාතකා,
කාලාමෙය්‍යා බලියකකා කදම්බා සුවසාමිකා.

හලිද්දා ලොභිතා සෙතා අපේත්ථ තලකා බහු,
වාරණං හිඞ්ගුරජා ව කදම්බා සුවකොනිලා.

ඉදං සුඤ්ඤා මුහුර්තනු ඉසිං කන්ධා පදකම්මං,
උදග්ගවිතොතා පකකාමි යත්ථ වෙස්සන්තරො අහුති.

තත්ථ යත්ථ වෙස්සන්තරො අහුති යත්මිං යානෙ වෙස්සන්තරො
අරොසි තං යාතං ගතොති.

මහාවනවණ්ණනා නිවසිනා.

පූජකොපි අවුත්තපසෙන කපිතමයෙන ගන්තො වතුරසාර
පොකුරුණිං පඤ්ඤා විනොසි අප්ප අතිසායණොහා ඉදුති මද්දි
අරුණ්ණොතා ආගමියාති මාතුගාමා හි නාම දුතසං අන්තරායකර
හොනති සෙව තසං අරුණ්ණං ගතකාලෙ අසංමපදං ගන්තො
වෙස්සන්තරං දුරකෙ යාවිඤ්ඤා තාය අනාගතාය තෙ ගහෙති පකක
මිසාමිති. ඉපසං අවිදුරෙ එකං සානුපබ්බතං ආරුහං එසුකට්ඨානෙ
නිපජ්ජි.

තං රතන් පවුසකාලෙ මද්දි සුපිනං අද්දස එවරුපො සුපිනො
අරොසි. එසං පුරිසො කණො දො කාසායාති පරිදතිඤ්ඤා මිසු
කණෙණසු රතමාලා පිටුකිඤ්ඤා ආවුධගන්තො තපේතොතා ආගන්තො
පණ්ණසාලං පස්සිඤ්ඤා මද්දි ජටාසු ගහෙති ආකම්බිඤ්ඤා භූමියං
උතතාතං පාදොඤ්ඤා විරවනතිතා තසං දො අකම්බි උපාටෙති
දො බාහාති ජිඤ්ඤා උරං හිඤ්ඤා පණ්ණන්තලොතිතකිඤ්ඤා හදය
මංසං ආදය පකකාමිති. සා පවුජකිඤ්ඤා හිතතසිතා පාපකො මෙ
සුපිනො දිට්ඨො සුඤ්ඤාපාදකො පන මෙ වෙස්සන්තරොත සද්දසො
නාම තත්ථ පුට්ඨියාමිතනති විනොතො පණ්ණසාලං ගන්තො මහා
සත්තසං පණ්ණසාලාදාරං ආකොටෙසි. මහාසත්තො කො එසොති
ආහ. අහං දෙව මද්දිති රුද්ද අමහාකං කතිකාවතනං හිඤ්ඤා කසමා
අකාලෙ ආගතාති. දෙවන කිලෙසවසෙකාගච්ඡාමි. අපි ච බො මෙ
පාපකො සුපිනො දිට්ඨො. තෙනති කපෙති මද්දිති. සා අත්තනා දිට්ඨ
තිසාමෙතෙව කපෙසි. මහාසත්තො සුපිනං පරිගණතිඤ්ඤා මහං දුත
පාරිමි පුරිසාති. සෙව මහං යාවකො ආගන්තො පුතෙත යාවිසාති
මද්දි අසාසෙති උයෙසාපසාමිති විනොතො මද්දි තව දුසායන
දුබ්බාජනෙති විතනං ආලුභිතං හවිසාති මා හාසිති මොහෙති
අසාසෙති උයෙසාපෙසි. සා භිහාතාය රතතිසා සබ්බං කත්තබ්බ
සුත්තකං කත්වා දො පුතෙත ආලිඛිතිසා සිසං වුමිතිසා අප්ප මෙ
දුසුසුපිනො දිට්ඨො අපමන්තා තාතා හවෙසාපාති ඔවදිති දෙව
දුරකෙසු අපමන්තා හොට්ඨි මහාසත්තං පුතෙත පටිච්ඡාපෙති
පට්ඨිආදිති ආදය අසුති පුණ්ණති මුලඵලාඵලතාය වනං පාවිසි.

පූජකොපි ඉදුති මද්දි අරුණ්ණං ගතා හවිසාතිති සානුපබ්බතා
මරුහං එකපදික මයෙන සාමාභිමුඛො අගමාසි. මහාසත්තොපි
පණ්ණසාලාතො නිකම්බිඤ්ඤා පාසාණඵලකෙ සුවණ්ණපටිමා විග

නිසිදිනට ඉදහි යාවතො ආගමිකයන්හි පිපාසිතො විය සුරසොනො
තසාගමනමගං ඔලොකෙනොති නිසිදි. පුතතාපිසං පාදමුල
කීලනති. සො මගං ඔලොකෙනොති බ්‍රාහ්මණං ආගමනං දිනා
සතත මාසෙ නිකක්කතදාගුරු. උකක්කතො විය එති තිං. නාව
බ්‍රාහ්මණාහි සොමනස්සපතො ජාලියකුමාරං ආමනෙතොතොඉමං
ගාඨමාහ.

උට්ඨෙති ජාලි පතිට්ඨ පොරණං විය දිසාති,
බ්‍රාහ්මණං විය පසාමි නන්දියො මාහිකිරරෙති.

තත් පොරණං විසාති පුබ්බෙ ජෙතුතතරතගරෙ නාගාදිසාති
යාවතානං ආගමණං විය අජ්ජ යාවතානං ආගමණං දිසාති. නිද්දිසො
මාහිකිරරෙති එතස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස දිට්ඨකාලතො පට්ඨායමං සොම
තස්සාති අහිකිරනති අහිකකමනති සමමාතිතතතස්ස සියෙ සිතුදකස්ස
සට්ඨතසහස්සෙති අහිසිකුට්ඨකාලො විය ජාතොති.

තං සුතා කුමාරෙ ආහ.

අහවි තාත පසාමි යො සො බ්‍රහ්මාව දිසාති,
අජිකො විය ආයාති අහිටි නො හවිසාතිත්.

වතා ව පත කුමාරෙ තස්ස අපවිති. කරෙතො උට්ඨායාසතා
බ්‍රාහ්මණං පච්චුග්ගතො පරිකාරගහණත්ථං ආපුත්, බ්‍රාහ්මණො තං
ඔලොකෙති. අයං වෙසසනාරස්ස පුතො ජාලිකුමාරෙ නාම
හවිසාති ආදිතො පට්ඨායෙව ව එරුසවවතං කප්පාමිති විතොති,
අපෙති අපෙතිති අවුරං පහරි. කුමාරෙ අපහවිතා අයං බ්‍රාහ්මණො
අතිවිය එරුසො කිනනුබොති තස්ස සරිරං. ඔලොකෙනොති අට්ඨාරස
පුරිසදෙසෙ පසයි. බ්‍රාහ්මණොපි බොධිසත්ථං උපසම්බුද්ධො පටි
සථාරං කරෙතො ආහ.

කව්ඨිනනු හොතො කුසලං කව්ඨිඉහොතො අනාමයං,
කව්ඨි උඤ්ජන යාපෙඨ කව්ඨි බ්‍රාහ්මණා බහු.

කව්ඨි බංසා ව මකසා ව අපපමව සිරිංසපා,
වතෙ වාලමිගාකිණෙණ කව්ඨිහිංසා න විජ්ජති.

බොධිසත්තොපි තෙන සද්ධිං පලිකාරං කරෙතො ආහ.

කුසලඤ්ච ව නො බ්‍රහ්ම අපො බ්‍රහ්ම අනාමයං,
අපො උඤ්ජන යාපෙම අපො මුලථලා බහු.

අපො බංසා ව මකසා ව අපපමව සිරිංසපා,
වතෙ වාලමිගාකිණෙණ හිංසාඅමං න විජ්ජති.

සතත නො මාසෙ වසනං අරඤ්ඤ ජිවසොකිතං
ඉමව පඨමං පසාමි බ්‍රාහ්මණං දෙවවණ්ණිතං,
ආදාය බෙඨවං දණ්ඩං අග්ගිත්‍රාතං කමණ්ඩු.

සඛාගතං තෙ මහාබ්‍රහ්ම අපො තෙ අදුරගතං,
අනෙතා පච්ඡි සද්දුනෙත පාදෙ පක්ඛාලයස්සු තෙ.

තිද්දුකාති පියාලාති මධුකෙ කාසුමාරියො,
එලාති බ්‍රද්දකපාති භුඤ්ඤ බ්‍රහ්ම වරං වරං.

ඉදම්පි පාඤ්ඤායං සීතං ආහතං ගිරිගබ්ගරා,
තතො පිච්ඡ මහාබ්‍රහ්ම සචෙ ත්වං අභිකඛ්ඛසිති.

වතී ව පන මහාසතෙතා විනෙතසි අයං බ්‍රාහ්මණො න අකාරණෙන
ඉමං බ්‍රහ්මරඤ්ඤං ආගතො ආගමණකාරණං පපඤ්චං අකතො
පුච්ඡස්සාමි නන්ති විනෙතතො ඉමං ගාථමාහ.

අථ ත්වං කෙන වණ්ණණෙන කෙන වා පන ගෙනුනා,
අනුපපතො බ්‍රහ්මරඤ්ඤං තං මෙ අකතාති පුච්ඡතොති.

තත් කෙන වණ්ණණනාති කෙන කාරණෙන. ගෙනුනාති
පච්චයෙන.

පූජකො ආහ:

යථා වාරිවහො පුරෙ සබ්බකාලෙ න සීයති.
එවං තං යාවතාගඤ්ඤං පුතෙන මෙ දෙනි යාවතොති.

තත් වාරිවහොති පඤ්චස්ස මහානදීස්ස උදකවාහො. න සීයතීති
පිපාසිතෙති ආගතත්වා හතෙතිපි හාර්තෙතිපි උසිඤ්චිත්වා පිච්ඡ
මානොපි තසීයති. එවං තං යාවතාගඤ්ඤනති ත්වම්පි සඤ්ඤාය පුරිතතො
එවරුපොයෙව්නා මඤ්ඤමානො අහං තං යාවතුං ආගඤ්ඤං. පුතෙන
මෙ දෙනිති මයා යාවතො තච පුතෙන මයා දුසන්ධාය දෙනිති.

තං පුත්වා මහාසතෙතා සොමනස්සජාතො හුත්වා පසාරිතගතෙ
සහස්සත්ථිකං සපෙනො විය පබ්බතපාදං උත්තාදෙනො ඉමං
ගාථා ආහ:

දදම් න විකම්පාමි ඉස්සරෙ නග්‍රාහමණ,
පාතො ගතා රුජ්ජතති සායං උඤ්ඤාතො එතිති.

එකරතති වසිත්තාන පාතො ගච්ඡසි බ්‍රාහ්මණ,
තස්සා තභාතෙ උපසාතෙ අථ තෙ මාලධාරිනෙ.

එකරතති වසිත්තාන පාතො ගච්ඡසි බ්‍රාහ්මණ
නානාවතෙති සඤ්ඤනෙත නානාගඤ්චිභුසිනෙ,
නානාමුලඵලාකිණෙණ ගච්ඡස්සාදය බ්‍රාහ්මණාති.

තත් ඉස්සරෙති ත්වං මම පුතතානං ඉස්සරෙ සාමිකො හුත්වා
එතොන නග්‍ර නග්‍රාති අපි ච බොපනෙකං කාරණං අපි එතෙසං මාත,
රුජ්ජතති එලාඵලන්ධාය පාතො ගතා සායං අරඤ්ඤාතො ආගමස්සාති
තාය ආතීතාති මුලිඵලාඵලාති පරිභුඤ්ඤාතො ඉධෙව ධාතෙ අජෙජක

රතනිං වසිත්වා පාතො ව දුරතො ගහෙත්වා ගමියාසීති. නසා න භාතොති තාය නභාපිතො. උපසාතොති සිසුවති උපසිඛිතිතො. අප්ප නො මාලබාතිතොති අප්ප විවිත්‍රාය මාලාය අලඛිතතො මාලං වහමානො. පාලිපොත්තකෙසු පන අප්ප නො මාලබාතිතොති ලිඛිතං. තසානෙතො න විචාරිතො.* මූලප්ලාඛිණොති මග්ගපාථෙය්‍යසාත්ථාය දිනෙති නානාඵලාඵලෙති ආකිණෙණ. ගවජිසාති ගමියාසීති.

ජුජකො ආහ:

න වාසමහිරොවාමි ගමණං මග්ග රුච්චති,
අනතරයොපි මෙ අසා ගච්ඡෙඤ්ඤව රථෙසහ.

න හෙතා යාවයොගී නං අනතරයසා කාරියා,
ඉත්ථියො මනනං ජාතනති සබ්බං ගණහනති වාමනො.

සද්ධාය දුතං දදතො මාසං අග්ගකම් මාතරං,
අනතරයමපි සා කහිරු ගච්ඡෙඤ්ඤව රථෙසහ.

ආමනතයසු නෙ පුතෙන මා නෙ මාතරමග්ගසුං,
සද්ධාය දුතං දදතො ඵලං පුඤ්ඤං පවසිසිති.

ආමනතයසු නෙ පුතෙන මා නෙ මාතරමග්ගසුං,
මාදිසසා ධනං දත්වා රුජ් සග්ගං ගමියාසීති.

තත්ථ න හෙතා යාවයොගීනනති ඵත්ථ නනති නිපාතමනනං. ඉදං චුත්තං හොති: මහාරුජ් ඵතා ඉත්ථියො නාම නති යාවයොගී යාව නාය අනුච්ඡිකා න හොනති කෙවලං අනතරයසා කාලිසාති දාය කානං පුඤ්ඤනතරයං යාවකානඤ්ඤ ලාභනතරයං කරෙන්නති. මනනනති ඉත්ථියො මායං නාම ජාතනති. වාමනොති සබ්බං වාමනො ගණහනති න දකිණිතො. සද්ධාය දුතං දදතොති කම්මඤ්ඤ ඵලඤ්ඤ සද්දුතිත්වා දුතං දදතො. මාසනති මා ඵසං මාතරං අග්ගකම්. කහිරුති කරෙය්‍ය. ආමනතයසුති ජාතාපෙති මයා සද්ධා පෙසෙහිති වදති. දදතොති දදනාසා.

වෙසානතරො ආහ:

සවෙ තිං නිච්ඡෙසෙ දට්ඨං මම හරියං පතීබ්බනං,
අය්‍යකසාපි දසෙහි ජාලිං කණ්ණාජ්ඣකචුභො.

ඉමෙ කුමාරෙ දිසවාන මඤ්ජුකො පියභාණිතො,
පතීතො සුමනො විතෙතා බහුං දසාති තෙ ධනනති.

තත්ථ අය්‍යකසාති මග්ගං පිතුනො සඤ්ජයමහාරුජ්සා මනනං කුමාරනං අය්‍යකසා. දසාතිති සො රුජා තුග්ගං බහුං ධනං දසාති.

* තහෙත්ථ විචාරණීයො අඤ්ඤා අපොථො අති.

ජූජකො ආහ.

අවේජනස්ස භායාමි රුජුත්ත සුභොති මෙ
රුජා දණ්ඨාය මං දජ්ජා විකකිණෙය්‍ය හතෙය්‍ය වා,
ජිනො ධනඤ්ච දුසෙ ව ගාරස්සස්ස බ්‍රහ්මබ්බුසාති.

තත්ථ අවේජනස්සාති අවජිජ්ඣා ගහණස්ස භායාමි. රුජා දණ්ඨාය
මං දජ්ජාති අයං බ්‍රාහ්මණො දුරුකවොරො දණ්ඨමස්ස පණෙථාති ඵච.
දණ්ඨත්ථාය මං රුජා අමච්චානං දදෙය්‍ය. ගාරස්සස්ස බ්‍රහ්මබ්බුසාති
කෙවලං බ්‍රාහ්මණීයා ව ගරුතිතබ්බො හවිස්සාමිති.

වෙස්සනායො ආහ:

ඉමෙ කුමාරෙ දිස්වාන මඤ්ජුකෙ පියහාණිනෙ
ධම්මෙ ඕනො මහාරුජා සිවිතං රට්ඨවසිස්සො,
ලඤ්ඤා පිතිසොමනස්සං බහුං දස්සාති තෙ ධනන්ති.

ජූජකො ආහ:

නාහං තච්ච කරිස්සාමි යං මං තිං අනුසාසයි,
දුරුකෙ ව අහං නෙස්සං බ්‍රාහ්මණීයා පරිවාරකෙති.

තත්ථ දුරුකෙව්‍යාති අලං මස්සං අඤ්ඤා ධනෙන අහං ඉමෙ
දුරුකෙ ව අත්තනො බ්‍රාහ්මණීයා පරිවාරකෙ නෙස්සාමිති.

තං තස්ස ඵරුසව්වනං සුත්වා දුරුකා පිට්ඨිපණ්ණසාලං ගනත්වා
තතො පිට්ඨිපණ්ණසාලානොපි පලාසිත්වා ගුමබගහණෙ නිලිසිත්වා තත්‍රාපි
ජූජකෙනාගනත්වා ගතිතා වීය අත්තානං සමපස්සමානා කමපන්නා
කත්ථි ණාතුං අසමත්ථා ඉතොවිතො ව ධාවිත්වා චතුරස්සරපොකකරණී
තිරං ගනත්වා දදුහං වාකවිරං නිවාසෙත්වා උදකං ඔරුය්‍ය පොකකර
පත්තං සිසෙ ණපෙත්වා උදකෙන පටිච්ඡන්තා සුත්වා අට්ඨංසු.

තමත්ථං පකාසෙතොතා සත්ථා ආහ.

තතො කුමාර ඛ්‍යාපිතා සුත්වා ලුඤ්ඤා භාසිතං,
තෙන තෙන පධාචිංසු ජාලිකණ්ඨාජිතා වුභොති.

ජූජකොපි කුමාරෙ අදිස්වා බොධිසත්තං අපසාදෙයි. භො
වෙස්සනාර තිං ඉදුනෙව මස්සං දුරුකෙ දත්වා මයා නාහං ජෙතුත්තර
තගරං ගමිස්සාමි දුරුකෙ මම බ්‍රාහ්මණීයා පරිවාරකෙ නෙස්සාමිති
වුතොතා ඉඛිතිතඤ්ඤා දත්වා පුතෙන පලාපෙත්වා අජානනො වීය
නිසින්නො තත්ථි මඤ්ඤා ලොකස්මිං තයා සදිසො මුසාවාදිති. තං සුත්වා
මහාසතොතා කච්චිතො සුත්වා තෙ පලාතා ගවිස්සන්තිති විනොත්වා
බ්‍රාහ්මණ මා වින්තාසි ආනෙමි තෙ කුමාරෙති උට්ඨාය පිට්ඨිපණ්ණසාලං
ගනත්වා තෙසං වතගහණං පටිට්ඨිභාවං ඤාත්වා පදවළඤ්ඤානුසාරෙන
පොකකරණීතිරං ගනත්වා උදකෙ ඔතිණ්ණපදං දිස්වා උදකං ඔරුය්‍ය
සිතා ගවිස්සන්තිති ඤාත්වා තාත ජාලිති පකෙකාසිත්වා ගාථාදාය මාහ.

එහි තාන පියපුත්ත පුරෙථ මම පාරමිං,
හදයං මෙහිසිඤ්ඤවථ කරෙථ චචනං මම.

යානතාවා ච මෙ හොථ අවලා භවසාගරෙ,
ජාතිපාරං තරිස්සාමි සත්තාරෙස්සං සදෙවකන්ති.

කුමාරෙ පිතු සද්දං සුත්වා එවං විනේනසි බ්‍රාහ්මණො මං යථාරූපිං
කරෙතු පිතරු සද්ධිං දො කථා න කථෙස්සාමිති සිසං නිහරිතො
පොකඛරපත්තාති විසුභනේනා උදකං උත්තරිතො මහාසත්තස්ස
දකඛිණපාදෙ පතිත්වා ගොපථකසන්ධිං දළහං ගහෙතො පරෙදි. අථ නං
මහාසත්තො ආහ තාන භගිණී තෙ කුහිනති. තාන ඉමෙ සත්තො තාම
භයෙ උපපන්නෙ අත්තානමෙව රක්ඛන්තිති. අථ මහාසත්තො පුත්තෙහි
මෙ කතිකා කතා භවිස්සන්ති ඤාතො එහි අමම කණේහති පනේනාසිත්වා
ගාථාවය මාහ.

එහි අමම පියධිති පුරෙථ මම පාරමිං,
හදයං මෙහිසිඤ්ඤවථ කරෙථ චචනං මම.

යානතාවා ච මෙ හොථ අවලා භවසාගරෙ,
ජාතිපාරං තරිස්සාමි උඤ්චිස්සං සදෙවකන්ති.

සාපි පිතරු සද්ධිං දො කථා න කථෙස්සාමිති තථෙව උත්තරිතො
මහාසත්තස්ස වාමපාදෙ පතිත්වා ගොපථකසන්ධිං දළහං ගහෙතො
පරෙදි. තෙසං අස්සුති මහාසත්තස්ස චුලපද්මවණේණ පාදපිට්ඨ
පත්තති. තස්ස අස්සුති තෙසං සුවණ්ණථලකසදිසාය පිට්ඨියා පත්තති.
අථ මහාසත්තො කුමාරෙ උට්ඨාපෙත්වා අස්සාසෙත්වා තාන ජාලි කිං නිං
මම දුනවිත්තභාවං න ජානාසි අජ්ඣාසයං මෙ තාන මත්ථකං පාපෙහිති
වත්වා ගොණේ අග්ගාපෙත්තො විය තත්ථෙව ධීතො කුමාරෙ අග්ගා
පෙසි. සො කිර පුත්තං ආමනේත්වා ආහ: තාන ජාලි නිං භුජ්ඣෙසො
හොතුකාමො බ්‍රාහ්මණස්ස නික්ඛසහස්සං දත්වා භුජ්ඣෙසො භවෙය්‍යාසි.
භගිණී බො පත තෙ උත්තමරූපධරා. කොචි නිවජාතිකො බ්‍රාහ්ම
ණස්ස කිඤ්චිදෙව ධනං දත්වා තච භගිණීං භුජ්ඣෙසො කත්වා ජාති
සමොදං කරෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර රඤ්ඤ සබ්බසතදයකො නාම තත්ථි.
තස්මා භගිණී තෙ භුජ්ඣෙසො හොතුකාමො බ්‍රාහ්මණස්ස දුසසතං දුසි
සතං හත්ථිසතං අස්සසතං උසහසතං නික්ඛසත්තති සබ්බසතං දත්වා
භුජ්ඣෙසො හොතුති එවං කුමාරෙ අග්ගාපෙත්වා සමස්සාසෙත්වා අස්සම
පදං නෙත්වා කම්මණිචුත්තා උදකං ගහෙත්වා එහි වත හො බ්‍රාහ්මණාති
ආමනේත්වා සබ්බඤ්ඤත්‍රඤ්ඤස්ස පච්චයො හොතුති පත්ථනං කත්වා
උදකං පානෙත්වා අමොහා බ්‍රාහ්මණ පුත්තෙහි මෙ සතගුණේන සහස්ස
ගුණේන සතසහස්සගුණේන සබ්බඤ්ඤත්‍රඤ්ඤමෙව පියතරනති පථවිං
උත්තාදෙනො බ්‍රාහ්මණස්ස පියපුත්තදුතං අදාසි.

තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථං ආහ:

තතො කුමාරෙ ආදය ජාලිං කණ්ණාජනඤ්චුහො,
 බ්‍රාහ්මණස්ස අද්ද දුතං සිචිතං රට්ඨවඬ්ඨනො.

තතො කුමාරෙ ආදය ජාලිං කණ්ණාජනඤ්චුහො,
 බ්‍රාහ්මණස්ස අද්ද චිත්තො පුත්තකො දුතවුත්තමං.

තදාසි යං හිංසනකං තදාසි ලොමහංසනං,
 යං කුමාරෙ පදින්නමති මෙදිනී සමකමපථ.

තදාසි යං හිංසනකං තදාසි ලොමහංසනං
 යං පඤ්ඤිකතො රුජා කුමාරෙ සුඛවච්ඡිතො,
 බ්‍රාහ්මණස්ස අද්ද දුතං සිචිතං රට්ඨවඬ්ඨනොති.

තත් චිත්තොති පිතිසොමනස්සජාතො හුත්වා. තදාසි යං හිංසන
 කතති තද දුතතෙජෙන උත්තදන්තී මහාපඨවී කමපි සිතෙරුපබ්බත
 රුජා ඔනමි. සබ්බෙ දෙවා සාධුකාරමදංසු. යාව බ්‍රහ්මලොකා එක
 කොලාහලමගොසි. බණ්කවස්සං වසයි. අකාලවිජ්ජුලුතා නිවර්ණංසු.
 හිමවන්තවාසිනො සිහාදයො සකලතිමවන්තං එකතින්තාදං කරිංසු
 එවරුපං හිංසනකං අහොසි. පාළියං පත මෙදිනී සමකමපථාති එත්ත
 කමෙව වුත්තං. සන්ති යද්. සුඛමච්ඡිතොති සුඛසංවඬ්ඨිතො සුඛවසිතො
 සුඛපරිපාලිතො. අද්දසිති හො බ්‍රාහ්මණ පුත්තොති මෙ සතගුණෙන
 සහස්සගුණෙන සතසහස්සගුණෙන සබ්බඤ්ඤාතඤ්ඤාණමෙව පියතරනති
 තස්සන්තං අද්දසි.

මහාසතෙතො දුතං දන්තා අහො සුදින්නං මෙ දුතන්ති පිතිං
 උපපාදෙත්වා කුමාරෙ ඔලොකොත්තො අධ්‍යාසි. ජුජ්ජකොපි වනගුමං
 පමිසිත්වා වලලිං දන්තොති ජිජ්ඣිත්වා ආදය කුමාරස්ස දක්ඛණ්ණන්තං
 කුමාරිකාය වාමහන්තො සද්ධිං එකතො බන්ධිත්වා තමෙව වලලිකොටිං
 ගහෙත්වා පොඨයමානො ගහෙත්වා පායාසි.

තමන්තං පකාසෙත්තො සන්තං ආහ:

තතො සො බ්‍රාහ්මණො ලුද්දො ලුතං දන්තොති ජිජ්ඣි,
 ලතාය ගන්තෙ බන්ධිත්වා ලතාය අනුමප්ථථ.

තතො සො රජ්ජමාදය දණ්ඩමාදය බ්‍රාහ්මණො,
 ආකොටයත්තො තෙ තොති සිවිරුජස්ස පෙකබ්බොති.

තත් තෙසං පහව පහවහට්ඨානෙ ජම් ජිජ්ජති ලොතිතං පග්ගරති.
 පහරණකාලෙ අඤ්ඤාමඤ්ඤාං පිට්ඨිං දදන්ති. අපේකයමිං විසමට්ඨානෙ
 බ්‍රාහ්මණො පකබලිත්වා පති. කුමාරානං මුදුගන්තෙති එඤ්චලලී ගලිත්වා
 ගතා තෙ රුදමානා පලාසිත්වා මහාසත්තස්ස සන්තිකං ආගමිංසු.

තමන්තං පකාසෙත්තො සන්තං ආහ:

තතො කුමාරං පකකාමුං බ්‍රාහ්මණස්ස පමුඤ්චිය,
 අත්ඤ්ජුණ්ණෙති නෙත්තොති පිතරං සො උදිකති.

වෙබ් අසාත් පනතං ව පිතුපාදුභිව්ඤ්ඤි,
පිතු පාදුභි ව්ඤ්ඤි ඉදං වචනමබ්බුමි.

අමමා ව තාත නිකඛන්තා කුඤ්ඤා නො තාත දසසසි,
යාව අමමමි පසෙසු අප් නො තාත දසසසි.

අමමා ව තාත නිකඛන්තා කුඤ්ඤා නො තාත දසසසි
මා නො තිං තාත අදද යාව අමමාපි එති නො,
තදයං බ්‍රාහ්මණො කාමං විකකිණාතු හනාතු වා.

බලඛකපාදො අද්ධනබො අපො ඔවද්ධපිණ්ණිකො,
දිසුත්තරොධො වපලො කලාරො හගගනාසකො.

කුමභුදරො හගපිට්ඨි අපො විසමවකුලො,
ලොහමසු හරිතකෙසො වලිතං තිලකාහනො.

පිඛලො ව විතනො ව විකනො ව බ්‍රහ්මරො,
අජිනාති ව සන්තදො අමනුසො හයානකො.

මනුසො උදුහු යකො මංසලොතිතකොජනො
ගාමා අරඤ්ඤං ආගම මනං තං තාත යාවති,
නිශමානෙ පිසාවෙන කිනනු තාත උදිකසි.

අසමා නුත තෙ හදයං ආයසං දලුභකිතං
යො නො බද්ධො න ජානාසි බ්‍රාහ්මණෙන ධනෙසිතා,
අවමාසිකෙන ප්‍රදොදන යො නො ගාවොව සුමහති.

ඉබ්බ අවජ්ඣං කණ්ඨා න සා ජානාති කිසමිව,
මිතිව බිරසමමතා යුථා භිතා පකඤ්ඤිති.

තත් උදිකසිති පිතු සන්තිකං ගන්තං කමපමානො ඔලො
කෙති. වෙබ්බනි වෙබ්බනො. කුඤ්ඤා නො තාත දසසසිති තාත
කුඤ්ඤා අමම තාත යාව අමමමි පසෙසු අප් නො තාත අමමාය
දිට්ඨකාලෙ තිං දසසසි. විකකිණාතු හනාතු වාති තාත අමමාය
ආගතකාලෙ එස අමම විකකිණාතු වා හනාතු වා යං වා ඉවජ්ඣි
තං වා කරෙතු අපි ව බො පනෙස කකඛලො ඵරුසො පුරිස
දොසෙති සමන්තාගතොති අධාරස පුරිසදොසෙ කපෙසි. තත් බලඛක
පාදො පඤ්ඤාපාදො. අද්ධනබොති පුතිතබොති අපො. ඔවද්ධ
පිණ්ණිකොති ගෙව්හං ගලිතපිණ්ණිකමංසො. දිසුත්තරොධොති මුඛං
පිදුතිතා සිතෙන උත්තරොධොති සමන්තාගතො. වපලොති පසාරිත
ලාලො. කලාරොති සුකරදුභාති විස නිකඛන්තදන්තෙති සමන්තා
ගතො. හගගනාසකොති හගගාය නාසාය සමන්තාගතො. ලොහ
මසුති තලවණ්ණමසු. හරිතකෙසොති සුවණ්ණවණ්ණකෙසො
විරුද්ධකෙසො. වලිතනති සර්වමමමසු වලිගතිතං. තිලකාහ
නොති තිලකෙති පරිකඛිතො. පිඛලොති පිලාලකිසදිසෙති

අකබ්බි සමන්තාගතො. විනාශොති කපියං පිට්ඨියං බන්ධෙති තිප්ප
 ධානෙසු වඛෙකා. විකිට්ඨොති විකතපාදො අබ්බසංඝිතිපි චුත්තං හොති
 කට්ඨාචාති විරවනොති අට්ඨසංඝිති සමන්තාගතො. මුහාති දිසො.
 අමනුස්සොති න මනුස්සො මනුස්සවෙසෙන විවරනොති යකො
 එස. සංඝානාහොති අතිවිය භිංසනකො. මනුස්සො උදුහු සමකමාති
 තාත සවෙ එවං කොපි පුලෙත්ථ අථ මංසලොතිනාහොපනොති වතතුං
 සුත්තං. බන්ධං නං නාන සාවතීති තාත එස අමානං මංසං බාදිතු
 කාමො තුමෙහ පුත්තධනං යාවති. උදිකබ්බිති අජක්ඛපෙත්තසි.
 අසමා භුනි තෙ හදසන්ති තාත මාතාපිතුන්තං හදයං නාම පුත්තෙසු
 මුදුකං හොති. පුත්තානං දුක්ඛං න සහති නව පත පාසාණො විය
 මඤ්ඤ හදයං අථ වා ආසංසං දලහබ්බිතං තෙන අමානං එවරුපෙ
 දුක්ඛ උපානොත න රුජති. න ස්ත්‍රියාසිති අජානනො විය අවත්සි.
 අමාසිතෙන උදෙදනාති අතිවිය උදෙදන පමාණාතිකතනොත.
 සොහොති වෘහමණෙන නො අමෙහ කණ්ටිඨාහාතිතෙ බඳො බන්ධෙන
 යො තිං න ජානාසි. සුමහතිති පොඤ්ඤති. ඉමෙව අවිජ්ජනාති තාත
 අයං කණ්ටාජිතං න කිඤ්චි දුක්ඛං ජානාති යථා නාම බිරසමත්තා
 මහපොතිකා සුථපරිභිතා මාතරං අපස්සන්ති බිරතොස කන්දති එවං
 අමමං අපස්සන්ති කන්දිත්වා සුසසිත්වා මරියාති තසමා මඤ්ඤව
 වෘහමණස්ස දෙති අහං ගමිස්සාමි අයං කණ්ටාජිතං ඉමෙව හොතුති.

එවං චුත්තෙ මහාසත්තො න කිඤ්චි කපෙසි. තතො කුමාරො මාතා
 පිතුන්තං ආරබ්භ පරිදෙවනොතො ආහ.

න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං ලබ්භා හි පුමුනා ඉදං,
 යඤ්ච අමමං න පස්සාමි තං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.

න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං ලබ්භා හි පුමුනා ඉදං,
 යඤ්ච තාතං න පස්සාමි තං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.

සා භුත කපණො අමමා විරරතතාය රුචන්ති,
 කණ්ටාජිතං අපස්සන්ති කුමාරිං වාරුදස්සතිං.

සො භුත කපණො තාතො විරරතතාය රුචන්ති,
 කණ්ටාජිතං අපස්සනොතො කුමාරිං වාරුදස්සතිං.

සා භුත කපණො අමමා විරං රුචන්ති අස්සමෙ,
 කණ්ටාජිතං අපස්සන්ති කුමාරිං වාරුදස්සතිං.

සො භුත කපණො තාතො විරං රුචන්ති අස්සමෙ,
 කණ්ටාජිතං අපස්සනොතො කුමාරිං වාරුදස්සතිං.

සා භුත කපණො අමමා විරරතතාය රුචන්ති,
 අබ්බරතෙතව රතෙත වා නදිව අවසුචන්ති.

සො භුත කපණො තාතො විරරතතාය රුචන්ති,
 අබ්බරතෙතව රතෙත වා නදිව අවසුචන්ති.

ඉමෙ තෙ ජමුක්කා රුක්කා වෙදිසා සිනුවාරිකා,
විවිධානි රුක්කජාතානි තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.

අස්සත්ථා පනසා වෙමෙ නිග්‍රොධා ච කපිත්ථා,
විවිධානි එලජාතානි තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.

ඉමෙ තිට්ඨන්ති ආරුමා අයං සිතොදිකා නදි,
යත්ඤ්ඤ පුබ්බෙ කිලාම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.

විවිධානි පුප්ඵජාතානි අසමිං උපරි පබ්බතෙ,
යානඤ්ඤ පුබ්බෙ ධාරොම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.

විවිධානි එලජතානි අසමිං උපරි පබ්බතෙ,
යානඤ්ඤ පුබ්බෙ භුඤ්ජාම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.

ඉමෙ නො හත්ථිකා අස්සා බලිවද්දා ච නො ඉමෙ,
යෙතිඤ්ඤ පුබ්බෙ කිලාම තානි අජ්ජ ජහාමසෙති.

තත්ථ පුමුහානි භවෙ විවරනෙතන පුමුහා පුරිසෙන මාදිසෙන.
ලබ්බාති ලභිතබ්බමෙව. නමෙම දුක්ඛතරං ඉතොති යං මෙ අමමං
පසයිතුං අලහනතස්ස දුක්ඛං හොති තං ඉතො පොඤ්ඤාදුක්ඛතො
සතභුණෙන දුක්ඛතරං. රුච්ඡතීති රුදිස්සති. අබ්බරතොව රතො
වාති අබ්බරතොවා සකලරතොවා අලොහ සරිත්වා විරං රුදිස්සති.
අවසුච්ඡතීති අපොඤ්ඤා කුතනදි විය අවසුසයිස්සති යථා සා බිප්පමෙව
සුස්සති එවං අරුණෙ උග්ගච්ඡතොගෙව සුස්සිත්වා මරිස්සතිති
අබ්පායෙනෙවමාහ. වෙදිසානි ඔලම්බනසාධා. නානිති යෙසං නො
මුලෙ පුප්ඵඑලානි ගණනෙනෙති විරං කිලිප්තං තානි අජ්ජ උභොපි මයං
ජහාම. හත්ථිකානි තාතෙනෙව අමහාකං කිලිතත්ථාය කතහත්ථිකා.

එවං පරිදෙවමානමෙව සද්ධිං හගිණියා ජුජ්ජකොපි ආගන්ත්වා
පොඤ්ඤානො ගහෙත්වා පකාමාමි.

තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථා ආහ.

නියමානා කුමාරා තෙ පිතරං එතදමුද්‍රිං,
අමමං ආරොග්‍යං වජ්ජාසි තිඤ්ඤා තාත සුබ්බව.

ඉමෙ නො හත්ථිකා අස්සා බලිවද්දා ච නො ඉමෙ,
තානි අමමාය දජ්ජාසි සොකං තෙති විනෙස්සති.

ඉමෙ නො හත්ථිකා අස්සා බලිවද්දා ච නො ඉමෙ,
තානි අමමා උදිකනන්ති සොකං පටිවිනෙස්සතිති.

මහාසත්තස්ස පුතෙන ආරබ්භ බලිවසොකො උපපජ්ජි හදයමංසං
උණ්ඤමහොසි. තෙසරසිහෙන ගතිතමිත්තවාරණො විය රුහුමුඛෙ
පටිට්ඨවන්තො කම්මමානො සකහාවෙන සණ්ඨාත්ථා අසංකාමානො
අස්සපුණ්ණෙති තෙතෙනති පණ්ණාලං පටිසිත්වා කරුණං පරිදෙවි.

තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථා ආහ.

තතො වෙස්සන්තරො රුජා දුතං දන්තානි බතතිශො,
පණ්ණසාලං පවිසිත්වා කරුණං පරිදෙවසිති.

තතො පරං මහාසත්තස්ස විලාපගාථා භොතති.

කංකුජ්ජ ජාතා තසිතා උපරුච්ඡන්ති දුරකා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ කො නෙ දස්සති භොජනං.

කංකුජ්ජ ජාතා තසිතා උපරුච්ඡන්ති දුරකා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ අමම ජාතමග්ග දෙථ නො.

කථන්තූ පථං ගච්ඡන්ති පතතිකා අනුපාභතා,
සන්තා සුඤ්ඤති පාදෙහි කො නෙ භජෙථ ගගෙස්සති.

කථංනු සො න ලජ්ජෙය්‍ය සමමුඛා පහරං මම,
අදුසකතං පුත්තානං අලජ්ජ වත බ්‍රාහ්මණො.

යො හි මෙ දුසිදුසස්ස අඤ්ඤා වා පන පෙස්සියො,
තස්සාපි සුචිතියස්ස කො ලජ්ජ පහරියාති.

වාරිජස්සෙව මෙ සතො බඬාස්ස කුමිතාමුඛෙ,
අනෙකාසති පහරති පියෙ පුත්තෙ අපස්සතොති.

තත්ථ කංකුජ්ජාති කංනු අජ්ජ. උපරුච්ඡන්තිති සට්ඨියොජන මග්ගං ගන්ත්වා උපරෙදියන්ති. සංවෙසනාකාලෙති මහාජනයස්ස පරිවෙසනාකාලෙ. කො නෙ දස්සතිති කො නෙසං භොජනං දස්සති. කථංනු පථං ගච්ඡන්ති කථංනු සට්ඨියොජනමග්ගං ගමියන්ති. පතතිකාති හත්තියානාදිරහිතා. අනුපාභතාති උපාභනාමත්තෙති විසුත්තා සුබ්‍රමාලපාද. ගගෙස්සතිති කිලමථවිනොදනත්ථාය කො ගණ්ඨියාති. දුසිදුසස්සාති දුසිදුසො අස්ස. අඤ්ඤා වා පන පෙස්සියො සොති තස්සාපි දුසොති එවං පරමපරාය යොමග්ගං වතුන්තො පෙස්සියො පෙසසකාරකො අස්ස තස්ස එවං සුචිතියස්සාති අයං වෙස්සන්තරස්ස දුසපතිදුසොති ඤාතො කො ලජ්ජ පහරියන්ති ලජ්ජාසමපන්නො කො පහරෙය්‍ය යුත්තංනුඛො තස්ස නිලලජ්ජස්ස මම පුත්තෙ පහරි තුන්ති. වාරිජස්සෙවාති කුමිතාමුඛෙ බඬාස්ස මච්ඡස්සෙව සතො මම. අපස්සතොති අකාරො නිපාතමත්තං. පස්සන්තස්සෙව පියපුත්තෙ අනෙකාසතිවෙව ගරහතිව අහො වත දුරුණොති.

අථ මහාසත්තස්ස කුමාරෙරසු සින්නෙතන එවං පරිචිතකෙකා උදපාදි අයං බ්‍රාහ්මණො මම පුත්තෙ අතිවිය විගෙශෙති බ්‍රාහ්මණං අනුබන්ධො ජීවිතකඛයං පාපෙත්වා ආනෙස්සාමි තෙ කුමාරෙති. තතො අට්ඨානමෙතං කුමාරාතං පිළිනං අතිදුක්ඛං ඉති දතං දන්තා අනුතප්පනං නාම සතං බමෙමා න භොතිති වින්තෙසි. තදන්තොජාතනය ඉමා දො රඤ්ඤා පරිචිතකකගාථා නාම භොතති.

ආදු වාපං ගහෙණින බහං බන්ධිනි වාමිනො,
 ආනගාමි සකෙ පුතෙන පුතත්තං හි වධො දුබ්බො.
 අට්ඨානමෙතං දුක්ඛරූපං යං කුමාර චිකක්ඛාදරො,
 සතඤ්ච ධම්මෙඤ්ඤාය කො දත්වා අනුතප්පතිති.

තත්ථ සසානති පුබ්බබොධිසත්තානං පච්චෙක්ඛිං ධම්මං. සො කීර්තයමිං බණ්ණෙ බොධිසත්තපච්චෙක්ඛිං අනුස්සරි. තතො සබ්බබොධිසත්තානං ධනපරිව්වාගං අභගපරිව්වාගං ජීවිතපරිව්වාගං පුත්තපරිව්වාගං හරියපරිව්වාගනති ඉමෙ පඤ්ච මහාපරිව්වාගෙ අපරිව්වජ්ඣා බුඬිභූතපුබ්බො නාම තත්ථි අගං තෙසං අබ්බන්තරෙ මයාපි පුත්තධීතරෙ අදත්වා න සක්කා බුද්ධො භවිතුන්ති චිත්තොති. කිං තිං වෙස්සන්තර පරෙසං දුසස්ථාය දින්නපුත්තානං දුක්ඛභාවං න ජානාසි යෙන බ්‍රාහ්මණං අනුබන්ධිනි ජීවිතකලං පාපෙස්සාමිති සඤ්ඤා උප්පාදෙසි. දුතං දත්වා පච්ඡා අනුතාපො නාම තච අනනුරූපොති එවං අත්තානං පරිභාසිති සචෙපි සො කුමාරෙ මාරෙස්සති දින්නකාලතො පට්ඨාය මම න කිඤ්චි භොතිති එවං දළ්භසමාදුතං අධිට්ඨාය පණණ්ණාලාතො තික්ඛමිති පණණ්ණාලාදාරෙ පාසාණඵලකෙ කඤ්චනපට්ඨො වීය තිසිදි.

ජුජ්ජොපි කුමාරෙ පොඨොති නෙසි. තතො කුමාරෙ විලප්පොතො ආහ.

සච්චං කීරෙවමාහංසු තර ඵකච්චියා ඉධ,
 යස්ස නත්ථි සකා මාතා යථා තත්ථි තප්ථෙව සො.

එහි කණ්ණෙ මරිස්සාම තත්ථො ජීවිතෙත නො
 දින්නමහාපි ජතිඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණස්ස ධනෙසිනො,
 අව්වාසිකස්ස ලුද්දස්ස යො නො ගාවොච සුමහති.

ඉමෙ තෙ ජමබ්‍රුකා රුක්ඛා වෙදිසා සික්ඛුවාරිකා,
 විවිධාති රුක්ඛජාතාති තාති කණ්ණෙ ජහාමසෙ.

අස්සත්වා පනසා වෙමෙ නිග්‍රොධා ව කපිත්තා,
 විවිධාති ඵලජාතාති තාති කණ්ණෙ ජහාමසෙ.

ඉමෙ තිට්ඨන්ති ආරාමා අයං සිතොදිකා නදී,
 යත්ථස්ස පුබ්බෙ කිලාම තාති කණ්ණෙ ජහාමසෙ.

විවිධාති පුප්ඵජාතාති අසමිං උපරි පබ්බතෙ,
 යාතස්ස පුබ්බෙ ධාරෙම තාති කණ්ණෙ ජහාමසෙ.

විවිධාති ඵලජාතාති අසමිං උපරි පබ්බතෙ,
 යාතස්ස පුබ්බෙ භුක්ඛාම තාති කණ්ණෙ ජහාමසෙ.

ඉමෙ නො හත්ථිකා අස්සා බලිවද්ද ව නො ඉමෙ,
 යෙතිස්ස පුබ්බෙ කිලාම තාති කණ්ණෙ ජහාමසෙති.

තත්ථ සස්සාති යස්ස සන්තිකෙ සකා මාතා නත්ථි.

පුත මුහුමණේ එකමවිසි විසමධාරිනෙ පකබලිනි පති. තෙසං
භන්තො බන්ධනං මුක්ඛිනි ගතං තෙ පභවකුකකුටා විස කමපමානා
පලාසිනි එකවෙගෙනෙව පිතු සන්තිකං ආගතා.

තමන් පකාසෙනො සන්තා ආහ:

නියමානා කුමාරා තෙ මුහුමණස්ස පමුක්ඛිය,
තෙන තෙන පධාමිංසු ජාලි කණ්ණාජිනාටුභොති.

තන් භෙන භෙනාති තෙන මුතතබණෙන යෙන දිසාහාගෙන
තෙසං පිතා අපී තෙන පධාමිංසු පධාමිනි පිතු සන්තිකමෙව ආග
මිංසුති අන්තො.

ජුජනො වෙගෙනුධාරිය වලලිදණ්ඩගන්තො කපපුට්ඨානගති විස
උගිරින්නො ආගතනි අතිවිස පලාසිතුං ඡෙකා තුමෙනි හන්තො
බන්ධනං පුත තෙසි.

තමන් පකාසෙනො සන්තා ආහ:

තනො සො රජ්ජමාදය දණ්ඩමාදය මුහුමණො,
ආකොටගෙනො තෙ තෙති සිවිරජස්ස පෙකබුතොති.

එවං නියමානෙසු කණ්ණාජිනා නිවතතිනි ඔලොකෙනති පිතරා
සද්ධිං සලලි.

තමන් පකාසෙනො සන්තා ආහ:

තං තං කණ්ණාජිනාවොව අයං මං තාත මුහුමණො,
ලට්ඨියා පතිකොටෙති සරෙ ජාතංව දුසියං.

න වායං මුහුමණො තාත ධම්මිකා භොනති මුහුමණො
යනෙකො මුහුමණවණෙණත බාදිතුං තාත තෙති නො,
නියමානෙ පිසාවෙන කිනතු තාත උදිකබසිති.

තන් භනති තං පස්සමානං නිසින්නං පිතරං සිවිරජං. දුසිසන්ති
දුසිකං. බාදිතුනති බාදනන්තාය අයං නො ගිරිවාරං අසමපතෙතයෙව
උභොති වක්ඛති සුරතතලොභිතබිඤ්ඤං පගසරනෙතති බාදියාමිති
තෙති බාදිතුං පටිතුං වා නියමානෙ කිං අමෙහ උදිකබසි සබ්බදා තිං
සුඛිතො භොගිති.

දගරකුමාරිකාස විලපනතියා කමපමානාය ගවජනතියා මහා
සත්තස්ස බලවසොකො උපපජ්ඣි ගදගවඤ්ඤං උණ්ණමභොසි. නාසිකාය
අප්පභොනතියා මුඛෙන උණ්ණ අස්සාසපස්සාසෙ විස්සපේජසි අසසුති
ලොභිතබිඤ්ඤති හුතො තෙතෙතති නිකමිංසු. සො ඉදං එවරූපං දුකං
සිනෙහදෙසෙනෙව ජායති න අඤ්ඤාන කාරණෙන. සිනෙහං අකන්තා
මජ්ඣිකෙතෙනෙව මයා ගවිතබ්බනති තථාරූපං සොකසලං අත්තනො
ඤ්ඤාබලෙන විනොදෙතො පකතිනිසින්නාකාරෙනෙව නිසිදි. ගිරිආරං
අසමපතනායෙව කුමාරි විලපනති අභමාසි.

ඉමෙ නො පාදකා දුක්ඛා දික්ඛොද්ධා සුදුග්ගමො,
නිවෙ වොලමබ්බෙන සුරියො බ්‍රාහ්මණොව තරෙති නො.

ඔකඤ්ඤාමසි භූතානි පබ්බතානි වතානි ව,
සරස්සා සිරසා වඤ්ඤාම සුපතීන්ථෙ ව ආපතො.

තිණ්ණලතා ව ඔසබ්බොසා පබ්බතානි වතානි ව,
අමමං ආරෙග්ගං වජ්ජාථ අයං නො තෙති බ්‍රාහ්මණො.

වජ්ජනතුඤ්ඤානොනො අමමඤ්ඤා මද්දිං අමහාක මාතරං,
සවෙ අනුපතීතුක්කාමාසි බිප්පං අනුපතියාසි නො.

අයං එකපදී එති උජ්ජං ගව්ඨති අස්සමං,
තමෙව අනුපතියාසි අපි පස්සෙසි නො ලුහුං.

අහො වත රෙ ජට්ඨිති වනමුලථලහාරිකො,
සුඤ්ඤං දිස්වාන අස්සමං තං තෙ දුක්ඛං භවිස්සති.

අතිවෙලං නුත අමොය උඤ්ජාලඥො අතප්පකො
යා නො බඳො න ජානාති බ්‍රාහ්මණෙන ධනෙසිනා,
අව්වාසිකෙන ලුඤ්ඤාන යො නො ගාවොව සුමහති.

අහජ්ජ අමමං පස්සෙමු සායං උඤ්ජාතො ආගතං,
දජ්ජා අමමා බ්‍රාහ්මණස්ස එලං බ්‍රුඤ්ඤාන මිස්සිතං.

තදයං අසිනො ධාතො න බාලහං තරයෙය්‍ය නො
සුණොව වත නො පාද බාලහං තාරෙති බ්‍රාහ්මණො,
ඉති තත්ථ විලපිංසු කුමාරං මාතුගිද්ධිනොති.

තත්ථ පාදකානි බ්‍රුද්දපාදා ඔකඤ්ඤාමසිති අවකඤ්ඤාම අපවිතිං නිව
වුතතිං දස්සෙන්නා ජානාපෙම. සරස්සානි ඉමස්ස පද්මසරස්ස පරිග්‍රහානි
කාතෙව නාගකුලානි සිරසා වඤ්ඤාම. සුපතීන්ථෙව ආපතොති සොභන
තිත්ථාය නදියා අභිවත්ථදෙවතාපි වඤ්ඤාම. තිණ්ණලතාමානි තිණානිව
ඔලමබ්බලතායොව. ඔසබ්බොසානි ඔසබ්බොසා සබ්බත්ථ අභිවත්ථා ව දෙවතා
සකායෙවමාහ. අනුපතීතුක්කාමානි සවෙ පි සා අමහාකං පදනුපදං
ආගතතුක්කාමා. අපි පස්සෙසි නොලුහුනති අපි නාම එතාය එකපදියා
අනුපතමානා පුතතකො අමෙහ ලුහුං පස්සෙය්‍යාසිති එවං තං වදෙය්‍යා
එති. ජට්ඨිති බ්‍රහ්මජට්ඨං ආරබ්භ මාතරං. පරමමුඛං පිග්ගාලපතෙන
ආලපනති ආහ. අතිවෙලනති පමාණානිකකතං තත්ථා උඤ්ජා
වරියාය ලභං වනමුලථලාථලං. බ්‍රුඤ්ඤාන මිස්සිතනති තඤ්ඤා බ්‍රුද්දක
මධුනා මිස්සිතං. අසිනොති අසිතාසනො පරිභූතතථලො. ධාතොති
සුගිතො. න බාලහං තරයෙය්‍යානි න ථෙවෙගෙන තයෙය්‍ය. මාතු
ගිද්ධිනොති මාතරි ගිද්ධින සමන්තාගතා බලවසිනෙහා එවං
විලපිංසුති.

කුමාරපබ්බං නිවේසනං.

යං පන තං රඤ්ඤ පඨවිං උත්තාදෙති; බ්‍රාහ්මණස්ස පියපුත්තෙහු දිනෙනු යාව බ්‍රහ්මලොකා එකකොලාහලමහොසි තෙන භීජ්ජිත හදයා හිමවන්තවාසිනී දෙවතායො තෙසං බ්‍රාහ්මණෙන නියමානානං විලාපං සුඤ්ඤා මන්තසිංසු සචෙ මද්දි සකාලස්සෙව අස්සමං ආගමිස්සති තත් පුත්තකෙන අදිත්ථා වෙස්සන්තරං පුච්ඡිත්ථා බ්‍රාහ්මණස්ස දිත්තභාවං සුඤ්ඤා බලවසිනෙතෙන පදනුපදං ඛාවිත්ථා මහන්තං දුක්ඛං අනුභවෙය්‍යාති. අථ තා තයො දෙවපුත්තෙ තුමෙහ සිඛව්‍යංගදීපිවෙසෙ නිමිඤ්ඤිත්ථා දෙවියා ගමණමග්ගං රුමිතිත්ථා යාවිතමානාපි යාව සුරියස්සත්ඛිතමා මග්ගං අදත්ථා යථා වන්දලොකෙන අස්සමං පවිසති එවමස්සා සිභාදිති අවිභෙදතත්ථාය ආරක්ඛං කරෙය්‍යාථාති ආණ්ඩපෙසු.

තමත්ථං පකාසෙන්නො සත්ථා ආහ:

තෙසං ලාලපිතං සුඤ්ඤා තයො වාලා වනෙ මිහා,
සිහො ව්‍යගෙසා ව දිපි ව ඉදං විචතමමුට්ඨං.

මාහෙව නො රුජ්ජුතති සායං උඤ්ජානො ආගමා,
මාහෙවමහාකං නිබ්බායෙහ භෙදසිත්ථ වනෙ මිහා.

සිහොවෙනං විභෙදෙය්‍ය ව්‍යගෙසා දිපි ව ලක්ඛණං
තෙව ජාලිකුමාරස්ස කුතො කණ්ඨාජ්ජා සියා,
උහසෙතෙව ජයෙථ පතිං පුත්තෙව ව ලක්ඛණාති.

තත්ථ ඉදං ඔවනමමුට්ඨනති තුමෙහ තයො ජනා සිහො ව ව්‍යගෙසා ව දිපිවාති එවං තයො වාලමිහා හොථාති ඉදං තාව දෙවතා තයො දෙවපුත්තෙ අමුට්ඨං. මාහෙවනොති මද්දි රුජ්ජුතති උඤ්ජානො සායං මා නො ආගමා වන්දලොකෙන සායමෙව ගච්ඡන්ති වදන්ති. මා හෙවමහාකං නිබ්බායෙති අමහාකං හොගෙ විජ්ජෙන අමහාකං වන්තථාය මා නං කොචි මිහො හෙරෙසි. යථා න හෙරෙති එවමස්සා ආරක්ඛං ගණ්ඨාථාති වදන්ති. සිහොවෙනනති සචෙ හි නං අනාරක්ඛං සිභාදිසු කොචි විභෙදෙය්‍ය අථස්සා ජිවිතක්ඛයං පත්තාය තෙව ජාලි අස්ස කුතො කණ්ඨාජ්ජා සියා. එවං සා ලක්ඛණසම්පන්නා උහසෙ තෙවජිගෙථ පතිං. පුත්තෙවාවාති දව්හි කොට්ඨාසෙහි ජයෙථෙව තස්මා සුසංවිහිතමස්සා ආරක්ඛං. කරෙථාති.

අථ තෙ දෙවපුත්තා සාමුති තාසං දෙවතානං විචනං පටි සුඤ්ඤිත්ථා සිඛව්‍යංගදීපිනො සුඤ්ඤා ගන්ති තස්සා ආගමණමග්ගෙ පටි පාටියා නිපජ්ජංසු. මද්දිපි ඛො අජ්ජ මයා දුස්සප්පිනො දිවෙඨා සකා ලස්සෙව මුලප්ථං ගහෙත්ථා අස්සමං ගමිස්සාමිති කම්පමානා මුලප්ථාති උපධාරෙසි. අථස්සා හත්ථො ඛණ්ණිති පතති. තථා අංසතො උග්ගි වඤ්ඤා පතති. දක්ඛණක්ඛිව එන්ද්‍රිති එලිනො රුක්ඛා අථලා විඤ අථලා ව රුක්ඛා එලිනො විඤ බාසිංසු. දස දිසා න පඤ්ඤාසිංසු සා කිනත්ථ ඛො ඉදං පුබ්බෙ අභුතපුබ්බං අජ්ජ භොතිති විනෙත්ථා ආහ.

බණ්ණිතතිකං මෙ පතති දකඛණ්ණකඛි ව ඵ්ඤ්ඤි,
අඵලා ඵලිනො රුක්ඛා සබ්බා මුත්තනති මෙ දිසා.

තස්සා සායණකාලමති අස්සමාගමණං පති,
අත්ථිතමති සුරියමති වාලා පනෙථ උපධිහුං.

නිවෙවොලමනෙ සුරියො දුරෙ ව වත අස්සමො,
යං ව තෙසං ඉතො හස්සං තං තෙ භුඤ්ජය්‍යං භොජනං.

සො නුත බතතියො ඵකො පණ්ණසාලාය අව්ඡති,
තොසෙතොනා දුරතෙ ජාතෙ මමං දිස්වා අනායතීං.

තෙ නුත පුතතකා මග්ගං කපණාය වරුකියා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ ඛිරපිතා ව අව්ඡරෙ.

තෙ නුත පුතතකා මග්ගං කපණාය වරුකියා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ වාරිපිතා ව අව්ඡරෙ.

තෙ නුත පුතතකා මග්ගං කපණාය වරුකියා,
පච්චුග්ගතා මං නිධිනති වච්ඡා බාලාව මාතරං.

තෙ නුත පුතතකා මග්ගං කපණාය වරුකියා,
පච්චුග්ගතා මං නිධිනති හංසාව උපරි පලලලෙ.

තෙ නුත පුතතකා මග්ගං කපණාය වරුකියා,
පච්චුග්ගතා මං නිධිනති අස්සමස්සාවිදුරතො.

ඵකායතො ඵකපථො සරු සොබ්බා ව පස්සතො,
අඤ්ඤං මග්ගං න පස්සාමි යෙන ගච්ඡෙය්‍ය අස්සමං.

මිභා නමඤ්ඤි රුජාතො කාතනසමිං මහබ්බලා,
බමෙමන භාතරො හොථ මග්ගං මෙ දෙථ යාවිතා.

අවරුඤ්ඤාහං හරියං රුජපුතතස්ස සිරිමනො,
තඤ්ඤාහං නාතිමඤ්ඤමි රුමං සීතාවනුබ්බතා.

භුමො ව පුතොත පස්සෙථ සායං සංවෙසනංපති,
අහඤ්ඤි පුතොත පස්සෙය්‍යං ජාලිං කණ්ණාජ්ඣකඤ්ඤිගො.

බහුඤ්ඤිදං මූලථලං හතෙබ්බා වායං අනපපකො,
තතො උපබ්බං දස්සාමි මග්ගං මෙ දෙථ යාවිතා.

රුජපුතති ව නො මාතා රුජපුතොතා ව නො පිතා,
බමෙමන භාතරෙ හොථ මග්ගං මෙ දෙථ යාවිතාති.

තත්ථ නස්සාති තස්සා මම. අස්සමාගමණමපතිති අස්සමං පටිච්ච
සකියාය ආගච්ඡන්තියා. උපධිහුතති උධියාය සීතා තෙ තිර පඨමං
පටිපාටියා නිපජ්ජන්තා තාය ආගමණකාලෙ උධියාය විජමතිතා. මග්ගං
රුමනතො පටිපාටියා තිරියං අවධිංසු. සංවිනිසනති අහඤ්ඤි යං
ඉතො මූලථලං තෙසං හරිස්සං තං වෙස්සන්තරෙ ව පුතතකාවස්සාති

තෙ තයොපි ජනා භුඤ්ජෙය්‍යං. අඤ්ඤං තෙසං භොජනං නපි.
අනායතිනති අනාගච්ඡනතිං මං ඤාතො ඵකංකොච භුත දුරතො තො
සෙතොනා නිසිතොනාති. සංවෙසනාකාලෙති අඤ්ඤස්ස දිවසෙස්ස
අත්තනො බාදපනපිචාපනකාලෙ. බිරපිනාචාති යථා බිරපකා
බිරසන්තො කන්දිති නං අලගිති කන්දනොච නිද්දං ඔක්කමන්ති
ඵචං ඵලාඵලන්තො කන්දිති අලගිති කන්දමානොච නිද්දං උපගතා
ගමිසන්තති වදති. වාපිපිනාචාති පදෙ යථා පිපාසිතා පාණීයන්තො
කන්දිති අලගිති කන්දනොච නිද්දං ඔක්කමන්ති ඉමිනා නයෙ
තන්තො දට්ඨබ්බො. අවජ්ජෙති අවජනති. පච්චුග්ගනාමං නිට්ඨන්ති
මං පච්චුග්ගනා හුතො තිට්ඨන්ති. පච්චුග්ගනානුනති පාසො. පච්චුග්ග
නානාති අන්තො. ඵකාසන්තොති ඵකස්සෙච අගන්තොති ඵකපදි
මයො. ඵකපදොති සො ච ඵකොච දුතියො නපි ඔක්කමිතිපි
ගනතුං න සකකා කසමා යසමා සග්ගසාබ්‍යා ච පසංගො. නමද්දුති
සා අඤ්ඤං මග්ගං අදිසො ඵතෙ යාවිති පටික්කමාපෙසසාමිති ඵල
පච්චං සිසතො ඔතාරන්තො අඤ්ඤං පගග්ග නමස්සමානා ඵවමාහ.
සානග්ගති මගං හි මුත්තරුපුත්තා තුලෙහ මිගරුපුත්තා ඉති මෙ
බ්බෙහන ගාතරෙ හොථ. අවරුද්ධස්සාති රට්ඨතො පබ්බාජිතස්ස.
ග්ගමං සිනාවනුබ්බන්තාති යථා දසරුපුත්තං රුමං තස්ස කණ්ඩො
සිතා දෙවී තස්සෙච අග්ගමහෙසි හුතො නං අනුබ්බන්තා පතිදෙවතා
හුතො අපමන්තා උපට්ඨාසි තථා අගමපි වෙස්සන්තරං උපට්ඨාසාමි
තාතිමඤ්ඤමිති වදති. තුලෙහවන් තුලෙහ ව මග්ගං මග්ගං දන්තො සග්ගං
ගොවරග්ගණකාලෙ පුත්තෙ පසෙඨ අගං ච පසෙග්ගං දෙථ මෙ
මග්ගනති යාවති.

අථ තෙ දෙවපුත්තා වෙලං ඔලොකෙත්වා ඉදතිස්සා මග්ගං දතුං
වෙලාති ඤාතො උට්ඨාය අපගච්ඡංසු.

තමන්තො පකාසෙතො සන්තො ඉමං ගාථමාහ:

තස්සා ලාලපමානාය බහුං කාරුඤ්ඤසංහිතං,
සුත්වා නෙලපතිං වාවං වාලා පන්තො අපක්කමුනති.

තත් නෙලපතිනති න ඵලපතිං ඵලපාතරතිතං විසදං මධුරවාචං.

සාපි බො වාලෙස්ස අපගතෙස්ස අසමං අගමාසි. තද්ද ව පුණ්ණ
මුපොසපො හොති. සා වඩ්ඪමනකොට්ඨං ධන්තො යෙස්ස ධානෙස්ස පුබ්බො
පුත්තෙ පසාති තෙස්ස අපසස්සාති අාහ:

ඉමමති නං පදෙසමති පුත්තකා පංසුකුණ්ඩිතා,
පච්චුග්ගනා මං තිට්ඨන්ති වච්ඡා බාලාච මාතරං.

ඉමමති නං පදෙසමති පුත්තකා පංසුකුණ්ඩිතා,
පච්චුග්ගනා මං තිට්ඨන්ති ගංසාව උපර් පලලලෙ.

ඉමමති නං පදෙසමති පුත්තකා පංසුකුණ්ඩිතා,
පච්චුග්ගනා මං තිට්ඨන්ති අසංමග්ගාමිදුරතො.

තෙ මිභා විශ උක්කණ්ණා සමන්තාමභිධා විනො
ආනන්දිනා පමුදිනා වග්ගමානාව කම්පරො,
තසජ්ජ පුතෙන න පස්සාමි ජාලිං කණ්ණාච්ඡන්දාසො.

ජකලිව මිභි ඡාපං පකඛි මුත්තාව පඤ්ඤා
මිභාය පුතෙන තික්කමිං සිභිවාමසභිඤ්ඤිති,
තසජ්ජ පුතෙන න පස්සාමි ජාලිං කණ්ණාච්ඡන්දාසො.

ඉදං තෙසං පරක්කන්තං නාගානම්ච පබ්බතෙ
විතකා පරික්කණ්ණායො අස්සමස්සාවිදුරතො,
තසජ්ජ පුතෙන න පස්සාමි ජාලිං කණ්ණාච්ඡන්දාසො.

වාලුකායපි මික්කණ්ණා පුත්තකා පංසුකුණ්ඩිනා,
සමන්තාමභිධාවනති තෙ න පස්සාමි දුරකෙ.

යෙ මං පුරෙ පච්චුදෙනති අරඤ්ඤ දුරමායතිං,
තසජ්ජ පුතෙන න පස්සාමි ජාලිං කණ්ණාච්ඡන්දාසො.

ජකලිංච මිභිං ඡාපා පච්චුග්ගන්තොන අස්සමා,
දුරෙ මං පවිලොකෙනති තෙ න පස්සාමි දුරකෙ.

ඉදඤ්ච තෙසං කිලනකං පඤ්ඤා පණ්ඩුබෙඵං,
තසජ්ජ පුතෙන න පස්සාමි ජාලිං කණ්ණාච්ඡන්දාසො.

ඵනා ව මය්හිමෙ පුරු උරො ව සම්පදලති,
තසජ්ජ පුතෙන න පස්සාමි ජාලිං කණ්ණාච්ඡන්දාසො.

උච්ඡබ්බෙ මෙ විවින්නති ඵනා ඵකාවලම්බති,
තසජ්ජ පුතෙන න පස්සාමි ජාලිං කණ්ණාච්ඡන්දාසො.

යස්ස සායණසමයං පුත්තකා පංසුකුණ්ඩිනා,
උච්ඡබ්බෙ මෙ විවන්නති තෙ න පස්සාමි දුරකෙ.

අයං සො අස්සමො පුබ්බෙ සමප්පො පටිභාති මං,
තසජ්ජ පුතෙන අපස්සන්තාසා භමතෙ විශ අස්සමො.

කිම්දං අපපසද්දොව අස්සමො පටිභාති මං,
කාකොළාපි න වස්සන්ති මනා මෙ නුත දුරකා.

කිම්දං අපපසද්දොව අස්සමො පටිභාති මං,
සකුණාපි න වස්සන්ති මනා මෙ නුත දුරකාති.

තත්ථ නිගති තිපාතමග්ගං. පංසුකුණ්ඩිනාති පංසුමකඛිනා.
පච්චුග්ගන්තාමනති මං පච්චුග්ගතා හුත්වා. පච්චුග්ගනතුන්තිපි පාසො.
පච්චුග්ගන්තොතෙව අපො. උක්කණ්ණාති යථා මිගපොතකා මාතරං
දිස්වා කණ්ණා උක්කපිත්වා ගිවං පසාරෙත්වා මාතරං උපගන්තො
භට්ඨකුට්ඨා සමන්තා අභිධා විනො. වග්ගමානාවකම්පරොති වග්ගමානා
මාතුභද්දයමංසං කාමෙසනති විශ ඵං පුබ්බෙ මම පුත්තකා, තසජ්ජාති

තෙ අජ්ජ න පස්සාමි. ජකලිං මිහි ඡාපනති යථා ජකලි මිහිව පඤ්ඤර සංඛාතා කුලාවතා මුත්තපකඛිව ආමිසගිද්ධිනී සිහිව අත්තනො ඡාපං ඔහාය ගොවරුය පකකමනති තථාහං ඔහාය පුත්තෙ ගොවරුය තිකඛ මීනති වදති. ඉදං භෙසං පරක්කතනනති වස්සාරත්තෙ සාත්තපඛිතෙ තාගානං පදවලඤ්ඤං විය ඉදං තෙසං කිලුතට්ඨානෙ ආධාවනපරිධාවන පරක්කතනං පඤ්ඤායති. විනාසාති සඤ්චිතනිවිතා වාලිකපුඤ්ඤා, පටි කිණ්ණාසොති විපකිණ්ණාසො, සමනගාමිනිධාවනනීති අඤ්ඤාසු දිවසෙසු සමන්තා අභිධාවනති. පච්චුදෙනනීති පච්චුග්ගච්ඡනති. දුර මාසනීති දුරතො ආගච්ඡනති. ජකලිං මිහි ඡාපාති අත්තනො මාතරං ජකලිං මිහි ව ඡාපා ඉදං භෙසනති හත්ථිරූපකාදිහි කිලුතනානං ඉදං ව තෙසං සුවණ්ණවණ්ණං කිලාබෙඵවං පරිගලිතා පතිතං. මසභිමෙති මහං ඉමෙ ථනා බිරහස්ස පුරු. උගේ ව සමප දලනීති හදයං ව ඵලති. උච්ඡබෙහ මෙ විවතනනනීති මම උච්ඡබෙහ ආවත්තනති විවත්තනති. සමපේජා පටිගාති මනති සමප්පට්ඨානං විය උපට්ඨාති. නාජජාති තෙ අජ්ජ. අපස්සනනාති අපස්සනනියං මම. හමනෙ විසාති කුලාලවක්කං විය හමති. කාකොලාති වතකාකා. මනාචුනාති අභා මතා වා කෙනවි නිතා වා හවිස්සනති. සකුණාති අවසෙස සකුණා. මනාචුනාති අභා මතා හවිස්සනති.

ඉති සා විලපනති මහාසත්තස්ස සනතිකං ගතත්වා ඵලපට්ඨං ඔතා රෙත්වා මහාසත්තං තුණ්හිමාසිතං දිස්වා දුරතෙවස්ස සනතිකෙ අපස්සනති ආහ.

කිම්දං තුණ්හි හුතොසි අපි රත්තෙව මෙ මනො,
කාකොලාපි න වස්සනති මතා මෙ නුත දුරතා.

කිම්දං තුණ්හි හුතොසි අපි රත්තෙව මෙ මනො,
සකුණාපි න වස්සනති මතා මෙ නුත දුරතා.

කච්චිනු මෙ අය්‍යපුත්ත මිහා බාදිංසු දුරතෙ,
අරඤ්ඤ ඉරිනෙ විවනෙ කෙන නිතා මෙ දුරතා.

ආදු තෙ පතිතා දුතා ආදු සුත්තා පියංවදා,
ආදු බහි තො තිකඛනතා බිබ්බාසු පසුතා නු තෙ.

නෙවාසං කෙසා දිස්සනති හත්ථපාදා න ජාලිතො,
සකුණානංව ඔපාතො කෙන නිතා මෙ දුරතාති.

තත්ථ අපිරත්තෙනව මෙති අපි බලවපච්චුසෙ සුපිනං පස්සනනියා විය මෙ මනො. මිහාති සිතාදයො වාලමිහා. ඉපිනෙති නිරුද්ධෙ. විවතෙති විවිත්තෙ. දුතාති ආදු ජෙතුත්තරතගරෙ සිවිරඤ්ඤා සනතිකං තයා දුතෙ කත්වා පෙසිතා. සුත්තාති පණ්ණසාලං පටිසිත්වා සසිතා. ආදු බහි නොති ආදු තෙ දුරතා බිබ්බාපසුතා හුත්වා බහි තිකඛනතාති පුච්ඡති. නෙවාසං කෙසා දිස්සනනීති සාම වෙස්සන්තර නෙව තෙසං කාලඤ්ඤනවණ්ණං කෙසා දිස්සනති. න ජාලිතොති

තෙ මිභා විශ උක්කණ්ණො සමන්තාමභිධාවිනො
ආනන්දිනා පමුදිනා වග්ගමානාව කම්පරෙ,
තසඡ පුතෙන න පස්සාමි ජාලිං කණ්ණාඡ්ඤාසුභො.

ජකලිව මිභි ඡාපං පකඛි මුත්තාව පඤ්ඤා
මිභාය පුතෙන තිකඛමිං සිභිවාමිසගිඤ්ඤි,
තසඡ පුතෙන න පස්සාමි ජාලිං කණ්ණාඡ්ඤාසුභො.

ඉදං තෙසං පරකකන්තං නාගානම්ච පබ්බතෙ
විතකා පරිකිණ්ණායො අස්සමස්සාවිදුරතො,
තසඡ පුතෙන න පස්සාමි ජාලිං කණ්ණාඡ්ඤාසුභො.

වාලුකායපි මිකිණ්ණො පුත්තකා පංසුකුණ්ඩිතා,
සමන්තාමභිධාවනති තෙ න පස්සාමි දුරතෙ.

යෙ මං පුරෙ පච්චුදෙනති අරඤ්ඤා දුරමායතිං,
තසඡ පුතෙන න පස්සාමි ජාලිං කණ්ණාඡ්ඤාසුභො.

ජකලිංච මිභිං ඡාපා පච්චුග්ගන්ත්වාන අස්සමා,
දුරෙ මං පවිලොකෙනති තෙ න පස්සාමි දුරතෙ.

ඉදඤ්ච තෙසං කිලනකං පතිතං පණ්ඩුබෙඵචං,
තසඡ පුතෙන න පස්සාමි ජාලිං කණ්ණාඡ්ඤාසුභො.

ඵතා ව මයතිමෙ පුරා උරො ව සම්පදලති,
තසඡ පුතෙන න පස්සාමි ජාලිං කණ්ණාඡ්ඤාසුභො.

උච්ඡබ්බෙත මෙ විවින්නති ඵතා ඵතාවලමති,
තසඡ පුතෙන න පස්සාමි ජාලිං කණ්ණාඡ්ඤාසුභො.

යස්ස සායණහසමයං පුත්තකා පංසුකුණ්ඩිතා,
උච්ඡබ්බෙත මෙ විවන්නති තෙ න පස්සාමි දුරතෙ.

අයං සො අස්සමො පුබ්බෙ සමරේජා පටිභාති මං,
තසඡ පුතෙන අපස්සන්තාසා හමතෙ විශ අස්සමො.

කිම්දං අපසසදොව අස්සමො පටිභාති මං,
කානොලාපි න වස්සන්ති මතා මෙ නුත දුරතා.

කිම්දං අපසසදොව අස්සමො පටිභාති මං,
සකුණාපි න වස්සන්ති මතා මෙ නුත දුරතාති.

තත්ථ නිගති තිපාතමත්තං. පංසුකුණ්ඩිතාති පංසුමකඛිතා.
පච්චුග්ගනාමනති මං පච්චුග්ගනා හුත්වා, පච්චුග්ගනනුනතිපි පාඨො.
පච්චුග්ගනත්වාතෙව අනේවා. උක්කණ්ණාති යථා මිගපොතකා මාතරං
දිස්වා කණ්ණෙ උක්කපිත්වා ගිවං පසාරෙත්වා මාතරං උපගන්ත්වා
හට්ඨකුට්ඨා සමන්තා අභිධාවිනො, වග්ගමානාවකම්පරෙති වග්ගමානා
මාකුහදයමංසං කාමෙපනති විශ ඵචං පුබ්බෙ මම පුත්තකා, තසඡාති

තෙ අජ් න පය්‍යාමි. ජකලිං මිහි ජාපනාති යථා ජකලි මිහිව පඤ්ඤා
සංඛාතා කුලාවතා මුත්තපක්ඛිව ආමිසගිද්ධිති සිහිව අත්තනො ජාපං
ඔහාය ගොඵරය පක්කමනාති තථාහං ඔහාය පුත්තෙ ගොචරය තික්ඛ
මිනාති වදති. ඉදං භෙසං පරක්කන්තනාති වස්සාරත්තෙ සානුපබ්බතෙ
නාගාතං පදවලඤ්ඤං විය ඉදං තෙසං කිලනට්ඨානෙ ආධාවනපරිධාවන
පරක්කන්තං පඤ්ඤායති. විනාසාති සංඝිතනාති විතා වාලිකපුඤ්ඤා. පටි
කිණ්ණාසොති විපක්කිණ්ණාසො. සමනතාමිතිධාවනාති අඤ්ඤාසු
දිවසෙසු සමන්තා අභිධාවනාති. පච්චුදෙනාති පච්චුග්ගවත්තාති. දුර
මාසනිති දුරතො ආගමත්තාති. ජකලිං මිහි ව ජාපං ඉදං භෙසං නි
කිලන්තාහං ඉදං ව තෙසං සුවණ්ණවණ්ණං කිලාබෙච්චං පරිගලිතා
පතිතං. මසනිමෙති මහං ඉමෙ ථතා බිරියා පුරා. උගේ ව සමප
දාලනීති හදයං ව ඵලනී. උච්ඡබ්බෙ මෙ විවන්තනාති මෙ උච්ඡබ්බෙ
ආවත්තනාති විවත්තනාති. සමජජ්ජං පටිභාති මනාති සමජ්ජට්ඨාතං
විය උපට්ඨාති. නාජජාති තෙ අජ්. අපය්‍යන්තාති අපය්‍යන්තියා මම.
හමනෙ විසාති කුලාලවක්කං විය හමති. කාසොලාති වත්තාකා.
මනානුනාති අභා මතා වා කෙනවි නිතා වා හවිසානාති. සකුණාති
අවසෙස සකුණං. මනානුනාති අභා මතා හවිසානාති.

ඉති සා විලපනාති මහාසත්තස්ස සන්තිකං ගන්තවා ඵලපට්ඨං ඔතා
රෙතී මහාසත්තං. තුණ්හිමාසිතං දිසා දුරකෙවස්ස සන්තිකෙ
අපය්‍යන්තා ආහ.

කිමිදං තුණ්හි හුතොසි අපි රත්තෙව මෙ මනො,
කාසොලාපි න වස්සනාති මතා මෙ නුත දුරකා.

කිමිදං තුණ්හි හුතොසි අපි රත්තෙව මෙ මනො,
සකුණාපි න වස්සනාති මතා මෙ නුත දුරකා.

කච්චිනු මෙ අයස්සත්ත මහා බාදිංසු දුරකෙ,
අරඤ්ඤා ඉරිතෙ විවතෙ කෙන නිතා මෙ දුරකා.

ආදු තෙ පතිතා දුතා ආදු සුත්තා පියංවදා,
ආදු බති නො තික්ඛන්තා බිබ්බාසු පසුතා නු තෙ.

තෙවාසං කෙසා දිස්සනාති හත්ථපාදා න ජාලිනො,
සකුණාතංව ඔපාතො කෙන නිතා මෙ දුරකාති.

තත්ථ අපිරත්තෙව මෙති අපි බලවපච්චුසෙ සුපිතං පය්‍යන්තියා
විය මෙ මනො. මිහාති සිතාදයො වාලමිහා. ඉපිනෙති නිරුරුපේ.
විවතෙති විවිතෙත. දුතාති ආදු ජෙතුග්ගරතගරෙ සිවිරඤ්ඤා
සන්තිකං තයා දුතෙ කතීං පෙසිතා. සුත්තාති පණ්ණසාලං පටිසිතී
සපිතා. ආදු බති නොති ආදු තෙ දුරකා බිබ්බාපසුතා නුතී බති
තික්ඛන්තාති පුච්ඡති. නොවාසංකෙසා දිස්සනාති සාමි වෙස්සන්තර
තෙව තෙසං කාලඤ්ඤානවණ්ණං කෙසා දිස්සනාති. න ජාලිනොති

කඤ්චනජාලවිවිතතා හත්පාදා. සකුණානංව ඔපානොති හිමවන්ත
පදෙසෙ හප්පිඛිතසකුණා නාම අපී ඔපතීනා ආකාසෙනෙව
ගව්ඡනති තෙනෙනං පුළුඡාමි කිනෙතති නිතා ඉතො අඤ්ඤාසම්පි
කෙසඤ්චි තෙසං සකුණානංවිග්ග ඔපානො ජාතො අක්කා හි මෙ කෙන
නිතා මෙ දුරකාති.

එවං චුතෙනපි මහාසතෙනා න කිඤ්චි ආග. අථ නං සා දෙව
කසො මගා සද්ධිං න කපේසි කො මම දෙසොති වනිා ආග.

ඉදං තතො දුක්ඛතරං සුලුච්ඡේධො යථා වණො,
තාජ්ජ පුතෙන න පස්සාමි ජාලිං කණ්ණාජ්නඤ්චිගො.

ඉදම්පි දුතියං සුලුං කම්පෙති හදයං මම,
තාජ්ජ පුතෙන න පස්සාමි තිඤ්ච මං නාභිභාසයි.

අජේජව මෙ ඉමං රතනිං රුජපුත්ත න සංසයි,
මඤ්ඤ උක්කන්තසන්නං මං පාතො දක්ඛිසි තො මතනති.

තත්ථ ඉදං නනො දුක්ඛකරනති සාමි වෙස්සන්තර යං මම රථා
පබ්බාජිතාය අරඤ්ඤා වසනතියා පුතෙන ව අපස්සන්තියා දුක්ඛං ඉදං
තව මගා සද්ධිං අකථනං මග්ගං තතො දුක්ඛතරං තිං හි මං අග්ගි
දසිං පටිදභනො විය තාලා පතිතං දණ්ඩිත පොඤ්ඤෙනා විය
තුණ්හිභාවෙන කිලමෙසි. ඉදංහි මෙ හදයං සුලුච්ඡේධො යථා වණො
තථෙව කම්පෙතිවෙව රුජති ව. සම්පච්ඡේධොතිපි පාඨො. සම්පති
විච්ඡේධොති අජො. උක්කන්තසන්නං මනති අපගතජිවිතං. දක්ඛි
සිනොති එත්ථ නොකාරො නිපාතමතෙනා. මං කාලස්සෙව මතං
පස්සියාතිති අජො.

මහාසතෙනා කක්ඛලුක්ථාය නං පුත්තසොකං ජහාපෙස්සාමිති
විනෙතනා ඉමං ගාථමාන:

නනු මද්දි වරුරෙහා රුජපුත්ති යසසිනි,
පාතො ගතාසි උඤ්ජාය කිම්දං සායමාගතාති.

තත්ථ කිම්දං සායමාගතාති මද්දි තිං අභිරුපා පාසාදිකා හිම
වනෙහ නාම බහුවිතවරකා තාපසවිජ්ජාධරදයො විවරනති. කො
ජාතාති කිඤ්චි තයා කතං තිං පාතොව ගතනා කිම්දං සායං ආගව්ඡසි
දහරකුමාරකො ඔහාය අරඤ්ඤා ගතා ඉපිඨයො නාම සස්සාමිකිච්ඡි
එවරුපා න භොනති. කා නු බො මෙ දුරකානං පවත්ති කිං වා මෙ
සාමිකො විනෙදස්සාතිති එතතකම්පි තෙ නාභොසි. පාතොව ගතනා
වතුලොකෙන ආගව්ඡසි. මම දුග්ගතභාවස්සෙවෙස දෙසොති
තජේජනා වඤ්ඤානා කපේසි. සා තස්ස කථං සුනා ආග:

නනු තිං සද්දමස්සොසි යෙ සරං පාභුමාගතා,
සිහස්ස විතදන්තස්ස ව්‍යග්ගස්සව තිකුජ්ජනං.

අනු පුබ්බතිමිත්තං මෙ විවරන්තා චුභාවතෙ,
බණ්ඩෙනා මෙ හත්ථා පතිතො උග්ගිවඤ්චාපි අංසතො.

තදහං බ්‍රහ්මිකා සීතා පුට්ඨං කන්ධාන අඤ්ජලිං,
සබ්බා දිසා නමස්සිංහං අපි සොඤ්චි ඉතො සියා.

මාහෙව නො රුජ්ජන්තො හතො සිහෙන දිපිතා,
දුරතා වා පරමධ්‍යා අව්ජ්ඣාකතරවජ්ඣි.

සිහො ව්‍යංගො ව දිපි ව තයො වාලා වනෙ මිහා,
තෙ මං පරියාවරුං මග්ගං තෙන සංගමති ආගතාති.

තත්ථ සෙ සරං පාතුමාගනාති යෙ පාණීයං පාතුං ඉමං සරං
ආගතා. ව්‍යංගස්සව්‍යාති ව්‍යංගස්ස අඤ්ඤාසඤ්ච හත්ථිආදිනඤ්චව
සකුණ්ඨසංගමනං නිකුජ්ජනං එකතින්තාදසද්ධං කිං කිං න අයොගිති
පුච්ඡති. සො පන මහාසතෙතන පුත්තානං දිත්තවෙලාය සද්දං
අහොසි. අනු සුබ්බතිමිත්තනාති දෙව ඉමස්ස මෙ දුක්ඛස්ස අනුභව
තත්ථාය පුබ්බතිමිත්තං අහොසි. උග්ගිමනති අංසකුටෙ පච්ඡිලග්ගනකං.
සුට්ඨනති විජුං විජුං සබ්බා දිසා විදිසා නමස්සිංහං. මාහෙවනොති රුජ්
ජන්තො සිහාදිති හතො මා හොතු දුරතා අව්ජාදිති පරාමධ්‍යා මා
හොනතුති පත්ථංනති නමස්සිං. තෙ මං පරියාවරුං මග්ගනාති සාමි
අහං හි ඉමාති ව හිංසනකාති මහන්තාති දුග්ගපිනො ව මෙ දිවෙඨා
අජ්ඣ සකාලස්සෙව ගමිස්සාමිති එලිත රුක්ඛෙපි අඵලෙ විය අඵලෙව
එලිතෙ විය පස්සනති කිවෙත්ත එලාඵලාති ගහෙතො හිරිථාරං
සමපාපුණිං අථ තෙ සිහාදයො මං දිස්වා මග්ගං පටිපාටියා රුමතිතො
අධ්මිංසු. තෙන සංගං ආගතමති බමාති මෙ සාමිති.

මහාසතෙතා තාය සද්ධං එතතකමෙව කථං වන්තො යාව අරුණ්ණ
මණා න කිඤ්චි කථෙසි. තතො පටිඨාය මද්දි නානපසකාරං විලපනති
ආහ.

අහං පතිඤ්ච පුත්තෙව ආවෙරමිව මාණවො,
අනුච්ඡිතා දිවාරතති ජට්ඨි බ්‍රහ්මවාරිණි.

අජ්නාති පරිද්ධිතො වනමුලඵලහාරියා,
විවරමි දිවාරතති තුග්ගං කාමා හි පුත්තකා.

ඉමං සුවණ්ණහාලිද්ධිං ආහතං පණ්ණබ්බෙඵවං,
රුක්ඛපසකාති වාහාසිං ඉමෙ තෙ පුත්තා කිලිතා.

ඉමං මුලාලවටකං සාලකං පිඤ්ජරෙදකං,
භුඤ්ජ බ්‍රද්දෙහි සංසුත්තං සහ පුත්තෙහි බ්‍රහ්මිය.

පදුමං ජාලිනො දෙහි කුමුදං පන කුමාරියා,
මාලිනෙ පස්ස නවවන්තෙ සිවිපුත්තාති වච්ඡය.

තතො කණ්ණාජ්ජායාපි නිසාමෙහි රථෙසහ,
මඤ්ජය්‍යරුය වග්ගො අස්සමං උපයනතියා.

සමානසුඛදුක්ඛානා රට්ඨා පබ්බාජිතා උභො,
අපි සිව්පුතෙන පසොසි ජාලිං කණ්ඨාජිතඤ්චුභො.

සමණේ බ්‍රාහ්මණේ නූන බ්‍රහ්මවරියපරායණේ
අහං ලොකේ අභිසපිං සීලවතෙන බහුස්සුතෙන,
තාජ්ජ පුතෙන න පසොමි ජාලිං කණ්ඨාජිතඤ්චුභොති.

තත්ථ ආචෙරම්මමාණ්චොති වතනසමපතොතා අනෙතවාසි
ආචරියං විශ. අනුට්ඨිනාති පරිවරියානුට්ඨානෙන අනුට්ඨිතා අපමන්නා
සුඛා පටිජග්ගාමි. කුමහං කාමාති කුමහාකං කාමෙන කුමෙහ පත්ථ
යනති. සුභතකාති කුමාරෙ ආලපනති පරිදෙවති. සුවණ්ණභාලිද්දිනති
පුතතකා අහං කුමහාකං නහාපනත්ථාය සුවණ්ණවණ්ණං හලිද්දිං
සංසිත්වා ආදාය ආගතා. ඛෙළුවනති කීලනත්ථාය ව වො ඉදං සුවණ්ණ
වණ්ණං ඛෙළුවපකකම්පි මයා ආගතං. රුක්ඛපකකානිති කීලනත්ථාය
අඤ්ඤතිපි මනාපාති රුක්ඛඵලාති ආගාසිං. ඉමෙ තොති පුතතා ඉමෙ
වො කීලනාති වදති. මුලාලවට්ඨනනති මුලාලකණ්ඩකං. ඝාලුකනති
ඉදං උපපලාදිසාලකම්පි මෙ බහුං ආගතං. පිඤ්ඤගේදකනති සිඛසා
ටකං. භුඤ්ජාති ඉදං සබ්බං බ්‍රහ්මකම්බුතා සංයුතතං පුතෙනති සද්ධිං
භුඤ්ජාති පරිදෙවති. සිව්පුතනාති වට්ඨකානි සාමි සිවිරජ පණ්ණසාලාය
සාසිතට්ඨානතො සිසං පුතෙන පකෙකාස. අපි සිව්ති සාමි සිවිරජ අපි
පුතෙන පසොසි සවෙ පසොසි දසොති කිං මං අතිකීලමෙසි. අතිසපිනති
කුමහාකං පුතතසිතරෙ මා පසසිත්ථාති එවං නූන අකෙකාසිං.

එවං විලපමානාය මහාසතොතා න කිඤ්චි කපේසි. සා තසමිං අක
පේනෙන කම්පමානා වතුලොකෙන පුතෙන විවිතනති යෙසු යෙසු
ජමුරුකඩාදීසු ණානෙසු තෙ පුබ්බෙ කිත්‍රිංසු තාති තාති පත්ථා පරි
දෙවනති අහ.

ඉමෙ තෙ ජමුකා රුක්ඛා වෙදිසා සිනුවාරිකා,
විවිධාති රුක්ඛජාතාති තෙ කුමාරු න දිස්සරෙ.

අස්සත්ථා පනසා වෙමෙ නිග්‍රොධා ව කපිත්ථනා,
විවිධාති ඵලජාතාති තෙ කුමාරු න දිස්සරෙ.

ඉමෙ තීට්ඨනති ආරුමා අයං සිතොදිකා නදී,
යත්ථස්ස පුබ්බෙ කිත්‍රිංසු තෙ කුමාරු න දිස්සරෙ.

විවිධාති පුප්ඵජාතාති අසමිං උපරි පබ්බතෙ,
යානස්ස පුබ්බෙ ධාරිංසු තෙ කුමාරු න දිස්සරෙ.

විවිධාති ඵලජාතාති අසමිං උපරි පබ්බතෙ,
යානස්ස පුබ්බෙ භුඤ්ජංසු තෙ කුමාරු න දිස්සරෙ.

ඉමෙ තෙ හඤ්ඤා අස්සා බලිවද්දු ව තෙ ඉමෙ,
යෙතිස්ස පුබ්බෙ කිත්‍රිංසු තෙ කුමාරු න දිස්සරෙති.

තත් ඉමෙ භෙත භජ්ඣිකාති පබ්බතුපරි දුරකො අදිස්වා පරිදෙව
මානා තතො ඔරුක්ක පුත අස්සමපදං ආගන්වා තත් තෙ උප
බාරෙනති කිලිනභණ්ඩාති තෙසං දිස්වා එවමාහ.

ඉමෙ සාමා සසොලුකා බහුකා කදලී මිහා,
යෙතිස්සු පුබ්බෙ කිලිංසු තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

ඉමෙ හංසා ව කොඤ්චා ව මයුරා විත්තපෙකක්කා,
යෙතිස්සු පුබ්බෙ කිලිංසු තෙ කුමාරා න දිස්සරෙති.

තත් සාමාති බුදුකා සාමා සුවණ්ණමිහා. සසොලුකාති සසාව
උදුකා ව.

සා අස්සමපදෙ පියපුතෙන අදිස්වා නිකම්මිත්වා පුප්ඵිත්ථනසටං
පටිසිත්වා තං තං ණානං ඕලොකෙනති ආහ.

ඉමා තා වනගුලබායො පුප්ඵිතා සබ්බකාලිකා,
යත්ස්සු පුබ්බෙ කිලිංසු තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

ඉමා තා පොකබරණීයො රමමා වකකවාකුපකුර්තා
මන්දලකෙති සඤ්ජනනා පදුමුපලකෙති ව,
යත්ස්සු පුබ්බෙ කිලිංසු තෙ කුමාරා න දිස්සරෙති.

තත් චන්ද්‍රමුක්තාසොති වනගුලබා.

සා තත්ථි පුතෙන අදිස්වා පුත මහාසත්තස්ස සන්තිකං ගන්වා
තං දුමමුක්තං දිස්වා ආහ.

න තෙ කට්ඨාති භික්ඛාති න තෙ උදකමාහතං,
අග්ගිපි තෙ න භාපිතො කිනත්ත මන්දෙව ක්කායසි.

පියො පියෙන සබ්බමම සමො මෙ ව්‍යපහඤ්ඤති,
තාප්ප පුතෙන න පස්සාමි ජාලිං කණ්ඨාප්පඤ්චුභොති.

තත් නි භාපිතොති න ජලිතො. ඉදං වුත්තං හොති: සාමි තිං
පුබ්බෙ කට්ඨාති භික්ඛු උදකං ආහරිත්වා ධූපෙසි අභිසාරකපලල
අග්ගිං කරෙසි අප්ප තෙසු එකමපි අභත්වා කිනත්ත මන්දෙව ක්කායසි
තච්ඡි කිරියා මය්‍යං න රුච්චතීති. පියො පියෙනාති වෙස්සනතරෙ මය්‍යං
පියො ඉතො මෙ පියතරෙ තාම නපි ඉමිතා පියෙන සබ්බමම සමා
ගන්වා පුබ්බෙ සමො මෙ ව්‍යපහඤ්ඤති දුක්ඛං විගච්ඡති අප්ප පන
මෙ ඉමං පස්සනති යාපි සොකො න විගච්ඡති කිනත්ත බො කාරණෙනි.
තාප්පාති හොතු දිට්ඨං මෙ කාරණං. තෙ අප්ප පුතෙන න පස්සාමි
තෙන මෙ ඉමං පස්සනති යාපි සොකො න විගච්ඡති.

තාය එවං වුතෙන මහාසත්තො කුණ්ඨිගුතොව නිසිදි. සා කාමිං
අකපෙතෙන සොකසමපටිතා පහවකුක්කුටි විශ් කම්පමානා පුත පඨමං
විමර්තට්ඨානාති විමර්තවා පඨමාගන්වා ආහ.

න බො නො දෙව පසාමි යෙන තෙ නිහතා මතා,
කාකොළාපි න වසානති හතා මෙ නුන දුරකා.

න බො නො දෙව පසාමි යෙන තෙ නිහතා මතා,
සකුණාපි න වසානති මතා මෙ නුන දුරකාති.

තත් න බො නොති දෙව න බො අමහාකං පුතෙන පසාමි.
සෙන තෙ නිහතා මතාති කෙනවි තෙසං තිහගභාවමි න ජානාමිති
අභිපපායෙනෙවමාහ.

එවං වුතෙනපි මහාසතෙනා න කිඤ්චි කපෙසි. සා පුතතසො
කෙන පුතෙන උපධාරෙනාති තතියමි තාති ආනාති වාතවෙගෙන
විවරි. එකරතති. විවරිතධානං පරිගණනතානං පතතරසයොජන
මතතං අහොසි. අප රතති විහාසි. අරුණොදයෙ ජාතෙ සා පුත
ගනවා මහාසතතසා සතතිකෙ සීතා පරිදෙවි.

තමත්ං පකාසෙනෙනා සත්ථා ආහ:

සා තත් පරිදෙවිතා පබ්බතාති වතාති ව,
පුත දෙවසාමං ගනවා සාමිකසානති රොදති.

න බො නො දෙව පසාමි යෙන තෙ නිහතා මතා,
කාකොළාපි න වසානති හතා මෙ නුන දුරකා.

න බො නො දෙව පසාමි යෙන තෙ නිහතා මතා,
සකුණාපි න වසානති මතා මෙ නුන දුරකා.

න බො නො දෙව පසාමි යෙන තෙ නිහතා මතා,
විවරනති රුකබ්බුලෙසු පබ්බතෙසු ගුහාසු ව.

ඉති මද්දි වරුරොහා රුජපුතති යසසිති.

බාහා පගගගා කන්දිතා තත්ථෙව පතිතා ඡමාති.

තත් සාමිකසානති රොදතීති සා මද්දි තත් වහිකපබ්බතකුච්ඡය.
සානුපබ්බතවතාති විවරනති පරිදෙවිතා පුතාගනවා සාමිකං නිසාය
තසානතිකෙ සීතා පුතතානං අත්ථාය රොදති. න බො නොති ආදිති
වදනති පරිදෙවිතීති අත්ථා. ඉති මද්දිති හිකබ්බෙ එවං සා උතතම
සරිඳු වරුරොහා මද්දි රුකබ්බුලාදීසු විවරනති දුරකෙ අදිසා නිසාං
යයං මතා හවිසානතීති බාහා පගගගහ කන්දිතා තත්ථෙව වෙසානත
රසා පාදමුලෙ ජිනනසු වණණකදලී විය ඡමාය පති.

මහාසතෙනා මතාති සඤ්ඤාය කමපමානො අධාරොනෙ විදෙසෙ මහා
මද්දි සවෙහිසාං ජෙතුතතරතගරෙ කාලකිරියං අහවිසා මහතෙනා
පරිහාරෙ අහවිසා. දො රවසාති වලෙය්‍යං. අහං පත අරඤ්ඤ
එකකො. කිනනුබො කරිසාමිති උපතතබලවසොකො සතිං පච්චු
පට්ඨාපෙතා ජාතිසාමි තාවාති උට්ඨාය තසා හදයෙ හත්ථං යපෙතා
සතතාපපවතති. ඤාති කමණ්ඩුතා උදකං ආහරිතා සතත මාසෙ

කායසංඝග්ගා අනාපනනපුබ්බොපි බලවසොකොනා පබ්බජිතභාවං
 සලලනෙකිච්ඡා අසකෙකානොනා අයසුපුණේණෙති නොනෙතති තස්සා
 සීඝං උක්ඛිපිත්වා උභරුසු ධපෙත්වා උදකෙන පරිපෙථාසෙත්වා මුඛඤ්ච
 හදයඤ්ච පරිමජ්ජනොනා තිසිදි. මඤ්චි බො ථොකං විනිනාමෙත්වා සතිං
 පටිලභිත්වා උට්ඨාය ගිරොත්තපපං පච්චුපට්ඨාපෙත්වා මහාසත්තා
 වන්දිත්වා සාමි වෙස්සන්තර දුරකා තෙ කුභිං ගතාති ආහ. දෙවි එකස්ස
 මෙ බ්‍රාහ්මණස්ස දුස්සරාය දින්නාති.

තමන්ධං පකාසෙතොනා සන්ධා ආහ:

තමජ්ඣපතනං රුජපුත්තිං උදකෙන අභිසිඤ්චං,
 අස්සන්ධං තං විදිත්වාන අප්ඨ නං එතදමුචිති.

තන්ධ අජ්ඣපග්ගනාති අත්තනො සන්ධිකං පතනං පාදමුලෙ පතිත්වා
 විසඤ්ඤාදිභූතනාති අත්තො. නං එතදමුචිති එතං එකස්ස මෙ බ්‍රාහ්මණස්ස
 දුස්සරාය දින්නාති වචනං අමුචි.

තතො තාය දෙව පුතෙන බ්‍රාහ්මණස්ස දත්වා මම සබ්බරතතිං
 පරිදෙවිත්වා විවරනායා තිං නාවිකඛිති පුතෙන මහාසත්තො ආහ:

ආදියෙනෙව තෙ මඤ්ච දුක්ඛං න කාතුමිච්ඡං
 දලිඤ්ඤා යාවකො චුදොා බ්‍රාහ්මණො සරමාගතො,
 තස්ස දින්නා මයා පුත්තා මඤ්ච මා හායි අස්සස.

මං පස්ස මඤ්ච මා පුතෙන මා බාලානං පරිදෙවසි,
 ලථජාම පුතෙන ජීවනතා අරොගා ව හවාමෙස.

පුතෙන පසුඤ්ච ධඤ්ඤාඤ්ච යඤ්ච මඤ්ඤං සරෙ ධනං
 දජ්ජා සපසුරිසො දුතං දිත්වා යාවකමාගතො,
 අනුමොදාති මෙ මඤ්ච පුත්තකො දුතමුත්තමනාති.

තන්ධ ආදියෙනෙව ආදිකෙන. ඉදං චුත්තං හොති: සචෙ
 තෙ අහං ආදිතොව තමන්ධං ආවිකඛිස්සං තව සොකං ධාරෙත්වා
 අසකෙකානායා හදයං ඵලෙය්‍ය තසමා ආදියෙනෙව තෙ මඤ්ච දුක්ඛං
 තතාච්ඡා ඉච්ඡිසන්ති. සරමාගතොති ඉමං අමහාකං වසනට්ඨානං
 ආගතො. අගේශාව භවාමගස්සති යථා මයා අරොගා හොම ජීවමානා
 අවස්සං පුතෙන පසසිස්සාම. සඤ්චමඤ්ඤානාති යඤ්ච අඤ්ඤං. සරෙ
 ධනාති සවිඤ්ඤාණකාවිඤ්ඤාණතං ධනං. දජ්ජා සපසුරිසො දුතනාති
 සපසුරිසො හි උත්තමන්ධං පත්තොනො උරං හිත්තිත්වා හදයමංසමිදි දුතං
 දදෙය්‍යාති.

මඤ්ච ආහ:

අනුමොදාමි තෙ දෙව පුත්තකො දුතමුත්තමං,
 දත්වා විත්තං පසාදෙති භියොසා දුතදදෙ භව.

ගො තිං මච්චජරභූතෙසු මනුස්සෙස්ස ජනායිප,
 බ්‍රාහ්මණස්ස අදු දුතං සිචිනං රට්ඨවසිත්තොති.

තත් අනුමොදම් නොති දස මාසෙ කුවරියං බාරෙතො දිවසස්ස ද්විතීකිකිකතතො තභාපෙතො පායෙතො භොජෙතො උරෙ තිපජ්ජාපෙතො පටිජ්ජනිතපුත්තකෙසු බොධිසත්තෙන දිනෙන්සු සයං පතති. අනුමොදනම් එවමාහ. ඉමිනා කාරණෙන ජාතිතබ්බං පිතාව දුරකානං සාමිකොති. හිසෙයාති මහාරුජ උත්තරිමි පුත්තපුත්ත දානදායකො භොති සුදින්නං මෙ දානනති විතතං පසාදෙහි යො තිං මචෙත්ඤ්හි භූතෙසු සත්තෙසු පියපුත්තෙ අදාසීති.

එවං වුත්තෙ මහාසත්තො මද්දි කිං නාමෙතං කපෙසි, සවෙති මයං පුත්තෙ දතො විතතං පසාදිතං තාහවිස්ස ඉමාති මෙ අරිවජ්ජයාති තප්පවත්තෙය්සනති වතො සබ්බාති පඨවිතින්තාදදිති කපෙසි. තතො මද්දි තාති අරිවජ්ජයාති විනෙන්තො දානං අනුමොදනම් ආහ.

නින්නාදිතා තෙ පඨවි ස්ඤ්ඤා තෙ තිදිවං ගතො,
සමන්නා විජ්ජතා ආභං ගිරිනංව පටිස්සුතාති.

තත් විජ්ජනාති අකාලවිජ්ජතා හිමවත්තපාදෙසෙ සමන්නා විවරිංසු. ගිරිනංව පටිස්සුතාති ගිරිනං පටිස්සුතසද්ධා විස විරවා උට්ඨතිංසු.

තස්ස තෙ අනුමොදනති උභො නාරදපබ්බතා
ඉන්ද්‍රො ව බ්‍රහ්මා ව පජාපතීව,
සොමො යමො වෙස්සවණො ව රුජා;
සබ්බෙ දෙවා අනුමොදනති තාවතිංසා ස ඉන්ද්‍රකා.

ඉති මද්දි වරුරෙහා රුජපුතරී යසසිතී,
වෙස්සන්තරස්ස අනුමොදි පුත්තකෙ දානමුත්තමනති.

තත් නාරදපබ්බතාති ඉමෙපි තෙ දො දෙවතිකායා අත්තනො අත්තනො විමානදාරෙ සිතාව සුදින්නං තෙ දානනති අනුමොදනති. නාවතිංසාසඉන්ද්‍රකාති ඉන්ද්‍රජෙට්ඨකා තාවතිංසාපි තෙ දානං අනුමොදනති.

එවං මහාසත්තෙන අත්තනො දුතෙ වණ්ණිනෙ තමෙවත්තං පරිවත්තෙතො, මහාරුජ වෙස්සන්තර සුදින්නං නාම තෙ දානනති මද්දිපි තදෙව දානං වණ්ණසිත්තො අනුමොදමානා තිසිදි. තෙන සත්ථා ඉති මද්දිති ගාථමාහාති.

මද්දිපබ්බං නිට්ඨිනං.

එවං තෙසු අඤ්ඤමඤ්ඤං සමෙමාදනියං කථං කථනෙන්සු සකෙකා විනෙන්සි වෙස්සන්තරෙ රුජා හිසෙයා ජුජ්ජකස්ස පඨවිං උත්තාදෙතො දුරකෙ අදාසි. ඉද්දති තං. කොචි හිතපුරිසො උපසඞ්ගමිත්වා සබ්බ ලක්ඛණසම්පන්නං සිලවතීං මද්දිං යාවිත්වා රුජානං එකකං කත්වා මද්දිං ගහෙත්වා ගවෙජ්ජයා තතො සො අනාථො නිප්පච්චයො හවෙය්ස

බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන නං උපසඬකමිනි මද්දිං යාවිනි පාරමිකුටං
ගාභාපෙනි කස්සචි අවිස්සජ්ජිං කති පුන නං තස්සෙව දති අග
මිස්සාමිති. සො සුරියුග්ගමණ්ණවෙලාය කස්ස සන්තිකං අගමාසි.

තමන්ට පක්‍යසෙනො සන්ධා අග.

තතො රතාඃ විවිසතෙ සුරියසුග්ගමණ්ණවති,
සකෙක්කා බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන පාතො තෙසං අදිස්සථාති.

තන්ධ සාන්ධොති පාතොව තෙසං වින්තං ජනානං පඤ්ඤායමාන
රූපො පුරතො අධිසිසි. ථති ව පන පටිසන්ධාරං කරෙන්නො අග:

කච්චිනත්‍ර භොතො කුසලං කච්චි භොතො අනාමයං,
කච්චි උඤ්ඤෙන යාපෙථ කච්චි මූලථලා ඛත්‍ර.

කච්චි ඛංසා ව මකසා ව අපපමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාලුමිගාකිණ්ණෙ කච්චි හිංසා න විජ්ජති.

මහාසතෙතාපි අග.

කුසලඤ්ඤව ව නො බ්‍රහෙව අපො බ්‍රහෙව අනාමයං,
අපො උඤ්ඤෙන යාපෙම අපො මූලථලා ඛත්‍ර.

අපො ඛංසා ව මකසා ව අපපමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාලුමිගාකිණ්ණෙ හිංසා අමහං න විජ්ජති.

සත්ත තො මාසෙ වසනං අරඤ්ඤ ජ්වසොතිනං
ඉමමපි දුතියං පස්සාම බ්‍රාහ්මණං දෙවවණ්ණිකං,
ආදාය බෙඵලං දණ්ඩං ධාරෙන්නං අජිතකම්පං

සාගතං තෙ මහාබ්‍රහෙව අපො තෙ අදුරගතං,
අනෙතො පටිස භද්දතෙත පාදෙ පකබාලයස්ස තෙ.

තින්ද්‍රකාති පියාලාති මවුතෙ කාසුමාරියො,
ථලාති බුද්ධකප්පාති භුඤ්ජ බ්‍රහෙව වරං වරං.

ඉදමපි පාණ්ණියං සීතං ආභතං හිරිගබ්භරං,
තතො පිච මහාබ්‍රහෙව සවෙ තිං අභිකඛසිති.

ඵලං තෙත සද්ධිං පටිසන්ධාරං කති-

අථ තිං තෙත වණ්ණෙන තෙත වා පන ගෙචුතා,
අනුපපතො බ්‍රහාරඤ්ඤං තං මෙ අකබාති පුච්ඡිතොති.

ආගමණ්ණාරණං පුච්ඡි, අථ නං සකෙක්කා මහාරජ අගං මහලලතො
ඉධාගච්ඡන්නො තව හරියං මද්දිං යාවිතුං ආගතො තං මෙ දෙතිති
වති. ඉමං ගාථමාග.

යථා වාරිවහො පුරෙ සබ්බකාලං න ඛියති,
ඵලං තං යාවිතාගඤ්ඤිං හරියං මෙ දෙති යාවිතොති.

එවං. වුනෙන මහාසතෙනා හියෙයා බ්‍රාහ්මණ දුරකා දින්නා අරඤ්ඤ එකකොව හුත්වා කථං තෙ මද්දිං දය්‍යාමිති අවත්වා පසාරිත හතෙ සහස්සත්ථවිකං යපෙනො විය අසජ්ජිකා අබජ්ජිකා අනොලීන මනසො ගිරිං උන්නාදෙනො ඉමං ගාථමාහ.

දදුමි න විකම්පාමි යං මං යාවසි බ්‍රාහ්මණ,
සන්නං තප්පට්ඨගාමි දුනෙ මෙ රමති මනොති.

තත්ථ සහනං නිප්පට්ඨගාමිති විජ්ජමානං න තිගුහාමි.

එවඤ්ච පත වත්වා සිසුමෙව කමණ්ඩුලුනා උදකං ආහරිතා හතෙ පාතෙත්වා හරියං බ්‍රාහ්මණස්ස අදුසි. තං බණ්ඤ්ඤාව ගෙට්ඨා වුත්තප්ප කාරුති සබ්බාති පාටිගාරියාති පාතුරහෙසුං.

තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථා ආහ:

මද්දිං හතෙ ගහෙත්වාන උදකස්ස ච කමණ්ඩුලං,
බ්‍රාහ්මණස්ස අදු දුතං සිවිතං රට්ඨවසිස්සො.

තදුසි යං භිංසනකං තදුසි ලොමහංසනං,
මද්දිං පරිච්චජ්ජනස්ස මෙදිති සමකම්පථ.

නෙවස්ස මද්දි හකුට්ඨි න සන්ධියති න රොදති,
පෙකකතෙවස්ස තුණ්හි සා එසො ජානාති යං වරන්ති.

තත්ථ අදු දුතන්ති අමොහා බ්‍රාහ්මණ මද්දිනො මෙ සතගුණෙන සහස්සගුණෙන සතසහස්සගුණෙන සබ්බඤ්ඤානඤ්ඤාමෙව පියතරං ඉදං මෙ දුතං සබ්බඤ්ඤානඤ්ඤාපට්ඨවෙධස්ස පට්ඨයො හොතුති වත්වා දුතං අදුසි.

වුත්තමපි වෙනං.

ජාලිං කණ්ඨාජිතං ධිතං මද්දිදෙවිං පතිබ්බතං,
චජමානො න විනෙතසිං බොධියා යෙව කාරණා.

න මෙ දෙස්සා උහො පුත්තා මද්දි දෙවි න දෙය්‍යියා.
සබ්බඤ්ඤාතං පියං මග්ගං තසමා පියෙ අදුසහන්ති. 2

තත්ථ සමඝමපථාති උදකපරියන්තං කත්වා කමට්ඨත්ථ. නෙවස්ස මද්දි හකුට්ඨිති භික්ඛවෙ තස්මිං බණ් මද්දිදෙවියා මහලුකබ්‍රාහ්මණස්ස මං රුජා දෙතිති කොධවසෙන මුඛෙ හකුට්ඨි නාහොසි. න සන්ධියති න රොදතිති නෙව මධිකු අහොසි. න අකමිති පුරෙත්වා රොදි. අථ බො තුණ්හි හුත්වා මාදිසිං ඉත්ථිං දදමානො න තිකකාරණා දය්‍යති. එසො යං වරං තං ජානාතිති පුලුපදුමවණ්ණං අස්ස මුඛං පෙකකතෙව ඔලොකයමානාව ධිතාති අත්ථො.

අථස්සා මහාසතෙනා කිදිසං මද්දිති පුට්ඨිත්වා මුඛං ඔලොකෙසි. සා කිං මං දෙව ඔලොකෙසිති වත්වා සිහනාදං නදන්ති ඉමං ගාථමාහ.

කොමාරී යසසං හරියා සාමිකො මම ඉසුසරො,
යසසිවෙත් තසු මං දජා විකතිණෙය්‍ය හනෙය්‍යවාති.

තත්ථ යසසාති යසස තවාහං කොමාරියා හරියා තිඤ්ඤව මම
සාමි නාම ඉසුසරෙ ව දැසිං යසසිවත්ති තසු වා දදෙය්‍ය ධනෙන වා
අතෙ සති විකතිණෙය්‍ය මංසෙන වා අතෙ සති හනෙය්‍ය, තසමා යං
වො රුවවති තං කරොථ නාහං කුට්ඨාමිති.

අථ සකෙකා තෙසං පඤ්ඤිතස්සාසයතං විදිතො ථුඨිං අකාසි.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ:

තෙසං සබ්බපපමඤ්ඤය දෙවිනෙදු එතදමුච්ඡි,
සබ්බෙ ජිතා තෙ පච්චුහා යෙ දිබ්බා යෙ ව මානුසා.

තිත්තාදිතා තෙ පඨවි සද්දො තෙ තිදිවං ගතො,
සමන්තා විජ්ජිතා ආතුං හිරිනංව පටිසසුතා.

තසු තෙ අනුමොදනති උභො නාරදපබ්බතා,
ඉනෙදු ව මුහුතා ව පජාපති ව
සොමො යමො වෙස්සවණො ව රාජා,
සබ්බෙ දෙවා අනුමොදනති දුක්ඛාරං හි කරොති සො.

දුද්දදං දදමානානං දුක්ඛාරං කමම කුබ්බනං,
අසනොතා නානුකුබ්බනති සතං ධරෙමො දුරන්තයො.

තසමා සතඤ්ඤි අසතඤ්ඤි නානා භොති ඉතො ගති,
අසනොතා තිරයං යනති සනොතා සංඝපරායණො.

යමෙනං කුමාරෙ අද්ද භරියං අද්ද වනෙ වසං,
මුහුතොනමනොකකම්ම සංගො තෙ තං විපච්චතුති.

තත්ථ පච්චුහාති පච්චජිකා. දිබ්බාති දිබ්බසු පටිබාහකා.
මානුසාති මානුසසු පටිබාහකා. තෙ පන තෙති මච්ඡරියධර්මො තෙ
සබ්බෙ පුත්තදාරං දදනොත්ත මහාසතොත්ත ජිතා, තෙතාහං සබ්බෙ
ජිතා තෙ පච්චුහාති. දුක්ඛාරං හි කරොති සොති වෙස්සන්තරො
රාජා එකකොව අරඤ්ඤෙ වසනොතා හරියං මුහුතණසු දෙනොතා
දුක්ඛාරං කරොතිති එවං සබ්බෙ දෙවා අනුමොදනති වදති. යමෙ
නානති ගාථං අනුමොදනං කරොතොතා ආහ. ඔනෙ ඔසනති වනෙ
වසනොතා, මුහුතොනති සෙට්ඨයානං. තිවිධො හි සුවර්තධර්මො,
එවරුපොව දුතධර්මො අරියමග්ගසු පච්චයො භොතිති මුහුතොනති
මුච්චති තසමා යං තං ඉදං අජ්ජ දුතං දදතො තිපථනං මුහුතොනං
අපායභූමිං අනොකකම්මිතො සංගො තෙ එතං විපච්චතු. විපාකපරිසො
සානෙ ව සබ්බඤ්ඤානඤ්ඤාණදයනං භොතුති.

එවමසු සකෙකා අනුමොදනං කතො ඉදුති මයා ඉධ පපඤ්චං
අකතො ඉමං ඉමසොව දතො ගන්තුං චට්ඨතිති විනොත්තො ආහ:

දදුම් හොතො හරියං මද්දිං සබ්බඛතසොහනං,
කිඤ්ඤෙව මද්දියා ඡනොතා මද්දි ව පතීනා සහ.

යථා පයො ව සඤ්ඛා ව උහො සමානවණ්ණිනො,
එවං තුවඤ්ච මද්දි ව සමානමනවෙනසා.

අවරුඤ්ඤාත් අරඤ්ඤායම් උහො සමථ අසාමෙ,
බතතියා ගොතතසමපන්නා සුජාතා මාතුපෙතතිනො,
යථා පුඤ්ඤාති කසිරුථ දදන්තා අපරපරතති.

තත් ඡනෙතාති අනුරුපො. සමානවණ්ණිනොති සමානවණ්ණා
උහොපි පරිසුඤ්ඤාවෙ. සමානමනවෙනසාති ආචාරදීති කමෙති
සමානෙන මතසංඛාතෙන වෙනසා සමන්නාගතා. අවරුඤ්ඤාත්
රට්ඨතො පබ්බාජතා නුචා එත් අරඤ්ඤා වසථ. සථා පුඤ්ඤාතිති
ජෙතුතතරතගරෙ වො බහුති පුඤ්ඤාති කතාති තියොසා පුත්තානං
අජ්ජ හරියාය දුතවසෙනාපි කතාතිති එතතකෙනෙව පරිතොසං
අකචා ඉතො උත්තරිමි අපරපරං දදන්තා යථානුරුපාති පුඤ්ඤාති
කරෙය්‍යාථ යෙව්‍යාති.

එවං වචා වරං දුතුං අත්තානං ආවිකරෙන්නො ආහ:

සකෙකාහමස්මි දෙවිඤ්ඤ ආගතොස්මි තවන්තිකෙ,
වරං වරස්සු රුජ්ඣි වරෙ අට්ඨි දදුම් තෙති.

කථෙන්නො යෙව ව දිබ්බතනභාවෙන ජලන්නො තරුණසුරියො
විග ආකාසෙ අට්ඨාසි.

තතො බොධිසත්තො වරං ගණන්තො ආහ:

වරං වෙ මෙ අද්දෙ සකක සබ්බභුතානම්ඤ්ජර
පිතා මං අනුමොදෙය්‍ය ඉතො පත්තං සකං සරං,
ආසතෙන තිමනෙතය්‍ය පඨමං තං වරං වරෙ.

සුරිසස්ස වධං න රෙවෙය්‍යං අපි කිබ්බිසභාරිකං,
වජ්ඣං වධිමහා මොවෙය්‍යං දුතියෙතං වරං වරෙ.

යෙ ව චුඤ්ඤා යෙ ව දහරු යෙ ව මජ්ඣිමපාරිසා,
මමෙව උපජ්ඣෙය්‍යං තතියෙතං වරං වරෙ.

පරදුරං න ගවෙජ්‍යං සදුරපසුතො සියං,
පිතං වසං න ගවෙජ්‍යං වතුන්තං වරං වරෙ.

පුත්තො මෙ සකක ජායෙථ සො ව දීඝායුතො සියා,
ධම්මෙන ජනෙ පඨවිං පඤ්චමෙතං වරං වරෙ.

තතො රත්තා විවසනෙ සුරියස්සුග්ගමණං පතී,
දිබ්බා භකඛා පාතුභවෙය්‍යං ජට්ඨමෙතං වරං වරෙ.

දදන්තො මෙ න බියෙථ දඬා නානුතපෙය්‍යහං,
දදං විත්තං පසාදෙය්‍යං සත්තමෙතං වරං වරෙ.

ඉතො විමුච්චමානාහං සග්ගහාමි විසෙසගු,
අනිබ්බතානි තතො අස්සං අවංමෙතං වරං වරෙති.

තත් අනුමොදෙසානි සමපට්චෙත්ථයා න කුප්පකියා. ඉතො සත්තනානි ඉමමා අරඤ්ඤ සකං සරං අනුප්පත්තං. ආසන්නානි රුක්ඝනෙන රජං මෙ දෙතුති වදති. අපි කිබ්බිසකාපිකෙනානි රජා හුත්වා රුජාපරුකිකමපි වජ්ඣං වධමහා මොවෙය්‍යං එවරුපස්සපි මෙ වධො නාම න රුච්චතු. මමෙව උපේච්චස්සුනති සබ්බෙ තෙ මඤ්ඤෙව නිස්සාය උපථ්චෙය්‍යං. බ්‍රහ්මන ජිනොති බ්‍රහ්මන ජිනාතු. සමො රජං කාතරතුති අතො. විසෙසගුති විසෙසගමණො හුත්වා තුසිතපුරෙ නිබ්බතති හොතුති වදති. අනිබ්බතානි තතො අස්සං තුසිත භවතො වට්ඨාමානා මනුස්සත්තං ආගතො පුත භවෙ අනිබ්බතානි අස්සං සබ්බඤ්ඤාතං පාපුණෙය්‍යනති වදති.

තස්ස තං වචනං සුත්වා දෙවිනෙදු එතදමුචි,
අවිරං වත තෙ තාතො පිතා තං දට්ඨමෙස්සතීති.

තත් දට්ඨමෙස්සතීති මහාරුජ තව තාතො තව පිතා අවිරෙ නෙව තං පසිඳුකාමො හුත්වා ඉධාගමිස්සති. ආගතො ව පත සෙතව්ත්තං. දත්වා ජෙතුතතරතගරමෙව තං තෙස්සති සබ්බෙ තෙ මනොරථා මත්තං පාපුණිස්සනති මා වින්තාපි අප්පමනො හොති මහාරුජාති.

එමං මහාසත්තස්සොවාදං දත්වා සකෙකා සකට්ඨානමෙව ගතො.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ඉමං ගාථමාහ.

ඉදං වත්තාන මසවා දෙවරුජා සුජම්පති,
වෙස්සන්තරෙ වරං දත්වා සග්ගකායං අපකක්ඛමිති.

තත් වෙස්සන්තරෙති වෙස්සන්තරස්ස. අපකක්ඛමිති ගතො අනුප්පත්තොවාති.

සක්කපබ්බං නිට්ඨිනං.

බොධිසත්තො ව මඤ්චි ව සමෙමාදමානා සක්කදත්තියෙ අස්සමෙ වසිංසු. ජුජ්ජොපි කුමාරෙ ගහෙනා සට්ඨියොජනං මග්ගං පටිපජ්ජි. දෙවතා කුමාරනං ආරකම්මකංසු. ජුජ්ජොපි සුරියෙ අත්ථමනෙ කුමාරෙ ගවෙජ් බන්ධිත්වා භූමියං නිපජ්ජාපෙත්වා සයං වණ්ඤවාලිමග්ගයෙන රුක්ඣං ආරුග්ග විට්ඨත්තරෙ සයති. තත්ථි බණ්ණ එතො දෙව පුත්තො වෙස්සන්තරවණ්ණෙන එකා දෙවධිතා මඤ්චිවණ්ණෙනාගත්වා කුමාරෙ මොවෙත්වා හත්ථපාදෙ සමධාගෙනා තතාපෙත්වා මණ්ණිත්වා හොජනං හොජෙත්වා දිබ්බසයනෙ සයාපෙත්වා අරුණ්ණගමණකාලෙ බිද්ධාකාරෙනෙව සයාපෙත්වා අන්තරධායනති.

එවිං තෙ දෙවතාසංඛතෙහෙත අරොගා හුත්වා ගච්ඡන්ති. ජූජකොපි දෙවතාධිශ්‍යතීතො හුත්වා කාලිඛගරථං ගච්ඡාමිති අභිමාසෙන ජෙතුතතරනගරං පතෙතා. තං දිවසං පච්චුසකාලෙ සඤ්ජයොපි සිච්චිමහාරූපා සුපිනං පසයි එවරුපො සුපිනො අහොසි. රඤ්ඤා මහා විනිව්ඡයෙ නිසින්නස්ස එකො පුරිසො වෙ පදුමානි ආගරිත්වා රඤ්ඤා භන්තෙ ධපෙසි. රූපා විසු කණ්ණණ්ණ පිළුනි, තෙසං රෙණු භග්ගිත්වා රඤ්ඤා උදරෙ පනති. සො පබුරුකිත්වා පාතොව බ්‍රාහ්මණෙ පුච්ඡි. තෙ විරපාචුත්වා තෙ දෙව ඛනිචා ආගමිස්සන්තිති ව්‍යාකරිංසු. සො පාතොව තානග්ගරසභොජනං භුඤ්ජිත්වා විනිව්ඡයෙ නිසීදි. දෙවතා බ්‍රාහ්මණං ආනෙත්වා රූපඛගණෙ ධපයිංසු. තස්මිං ඛණෙ රූපා ඔලො කෙතොතා කුමාරෙ දිස්වා ආහ.

කස්සෙතං මුඛමාහාති ගෙමං වුත්තතතමග්ගිත්වා,
නිකඛංව ජාතරූපස්ස උකකාමුඛපහංසිතං.

උභො සදිසපච්චඛතා උභො සදිසලක්කණා,
ජාලිස්ස සදිසො එකො එකා කණ්ණාජිතා යථා.

සිහා බිලා ව නිකඛන්තා උභො සමපතිරූපකා,
ජාතරූපමයා යෙව ඉමෙ දිස්සන්ති දුරකාති.

තත්ථ වුත්තනනමග්ගිත්වාති උත්තතතං අග්ගිත්වා. බිලාවනිකඛා භන්තාති ගුහාතො නිකඛන්තා සිහා විය.

එවං රූපා තිහි ගාථාති කුමාරෙ වණ්ණණ්ණි එකං අමච්චං ආණා පෙසි ගච්ඡන්තං බ්‍රාහ්මණං දුරකෙහි සද්ධං ආනෙහිති. සො වෙගෙන ගන්ත්වා ආනෙසි. අථ බ්‍රාහ්මණං රූපා ආහ:

කුතො හු ගචං භාරවාජ ඉමෙ ආනෙසි දුරකෙහි.

ජූජකො ආහ:

මස්සං තෙ දුරකා දෙව දින්නා විතෙතන සඤ්ජය,
අජ්ජ පනතරසා රතති යතො දින්නා මෙ දුරකාති.

තත්ථ විතෙතනාති කුටේඝන පසන්නෙත. අජ්ජපනතරසා රතතිති මයා ඉමෙසං ලභාදිවසතො අජ්ජ පනතරසා රතතිති වදති.

රූපා ආහ.

කෙන වා වාචපෙය්‍යෙන සමමාඤ්ජයෙන සද්දහෙ,
කො තෙ තං දුනමදදු පුත්තකෙ දුනමුත්තමන්ති.

තත්ථ කෙන වා වාචපෙය්‍යෙනාති බ්‍රාහ්මණ කෙන පියව්වනෙන තෙ තයාලභා සමමාඤ්ජයෙන සද්දහෙති මුසාවාදං අකත්වා සමමා ඤ්ජයෙන කාරණෙන අමෙහ සද්දහාපෙය්‍යාසි. පුත්තකෙහි අත්තනො පුත්තකෙ උත්තමදුතං කත්වා කො තෙ එතං අදදු.

ජූජනො ආහ.

යො යාවතං පතිට්ඨාසී හුතානං ධරණීරිව,
සො මෙ වෙස්සනතරෙ රුජා පුනෙතදාසි වනෙ වසං.

යො යාවතං ගතී ආසි සවනතීනංව සාගරෙ,
සො මෙ වෙස්සනතරෙ රුජා පුනෙතදාසි වනෙ වසනති.

තත් පතිට්ඨාසීති පතිට්ඨා ආසි.

තං සුත්වා අමච්චා වෙස්සනතරං ගරහමානා ආහංසු.

දුක්ඛතං වත භො රඤ්ඤ සද්ධොත සරමෙසිනා,
කථංහු පුතතකෙ දජ්ජා අරඤ්ඤ අවරුඤ්ඤො.

ඉමං භොනෙතා නිසාමෙථ යාවනෙත්ථ සමාගතා,
කථං වෙස්සනතරෙ රුජා පුනෙතදාසි වනෙ වසං.

දාසං දාසිඤ්ච සො දජ්ජා අස්සංවාස්සතරිරිථං.
හත්ථිඤ්ච කුඤ්ඤරං දජ්ජා කථං සො දජ්ජා දුරකෙති.

තත් සද්ධොතීති සද්ධාසම්පන්නොපි සතා සරං ආවසනෙතන රඤ්ඤ ඉදං දුක්ඛතං වත අසුතතං වත කතං. අවරුඤ්ඤොති රට්ඨා පඨමාථනො අරඤ්ඤ වසනොතා. ඉමං භොගොතාති භො තගර වාසිනො යාවනො ඵත්ථ සමාගතා සඤ්ච ඉමං නිසාමෙථ උපධා රෙරිථ කථං නාම සො පුතෙත දසෙ කත්වා අදාසි කෙත නාමෙවරුපං කතපුඨනති අභිප්පායෙනෙවමාහංසු. දජ්ජාති දාසිදාසාදිසු කිඤ්ච දෙනු. කථං සො දජ්ජා දුරකෙති ඉමෙ පත දුරකෙ කෙත කාරණෙන අදාසිති.

තං සුත්වා කුමාරෙ පිතු ගරහං අසහනො වාතාභිගතස්ස සිනෙරුනො බාහං ඔබ්බෙනො විශ ඉමං ගාථමාහ:

යස්ස තත්ථි සරෙ දසො අස්සංවාස්සතරිරිථො,
හත්ථි ව කුඤ්ඤරෙ නාගො කිං සො දජ්ජා පිතාමහාති.

රුජා ආහ:

දුනම්ස්ස පසංසාම නව නිඤ්ඤ පුතතකා,
කථංහු හදයං ආසි තුලෙහ දත්වා වණ්ඨිබ්බකෙති.

තත් දුනම්ස්සාති පුතතක මයං නව පිතු දුතං පසංසාම න නිඤ්ඤාති.

කුමාරෙ ආහ:

දුක්ඛස්ස හදයං ආසි අපො උණ්හමපි පස්සසි,
රෙහිණීහෙව තමකති පිතා අස්සුති වතතසීති.

තත් දුක්ඛස්සාති පිතාමහ කණ්ඨාථනාය වුතතං එතං වචනං සුත්වා තස්ස හදයං දුක්ඛං ආසි. රෙහිණීහෙවතමකතිති තමවණ්ණං රෙහිණී විශ තමකතිති මම පිතා තස්මිං බණෙ අස්සුති වතතසී.

ඉදුති තං චචනං දසොනෙනා ආහ:

යං තං කණ්ඨාජ්ඣාවොච අයං මං තාත බ්‍රාහ්මණො,
ලට්ඨියා පතීනොවෙති සරෙ ජාතංච දුසිසං.

තා වායං බ්‍රාහ්මණො තාත ධම්මිකා හොනති බ්‍රාහ්මණො,
යකොවා බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන බාදිතුං තාත නෙති නො,
තීයමානෙ පිසාවෙන කීනත්‍රු තාත උදික්ඛසීති.

අථ නෙ කුමාරෙ බ්‍රාහ්මණො අවුඤ්චනෙන දිස්වා රුජා ශාථමාහ:

රුජපුත්තච්ච වො මාතා රුජපුත්තොච වො පිතා,
පුබ්බෙ මෙ අභික්ඛාරුක්ඛා කීනත්‍රු තිට්ඨාථ ආරකාති.

තත්ථ පුබ්බෙ මෙති තුමෙහ ඉතො පුබ්බෙ මං දිස්වා වෙගෙනා
ගන්වා මම අභික්ඛං ආරුක්ඛා ඉදුති කීංත්‍රු ආරකා තිට්ඨාථ.

කුමාරෙ ආහ:

රුජපුත්තච්ච නො මාතා රුජපුත්තොච නො පිතා,
දුසා මයං බ්‍රාහ්මණස්ස තස්මා තිට්ඨාම ආරකාති.

තත්ථ දුසා මසනති ඉදුති පත මයං බ්‍රාහ්මණස්ස දුසා භවාමාති.

රුජා ආහ.

මා සමෙවං අවුච්ඡත්ථ දඤ්ඤෙන හදයං මම,
චිතකා විය මෙ කායො ආසනෙ න සුඛං ලභෙ.

මා සමෙවං අවුච්ඡත්ථ භීයො සොකං ජනෙථ මං,
තික්ඛතිණ්ණාමි දණ්ණෙන න වො දුසා භවිස්සාමි.

කිම්භික්ඛං හි වො තාත බ්‍රාහ්මණස්ස පිතා අදු,
යථා භූතං මෙ අකකාථ පටිපාදෙනතු බ්‍රාහ්මණනති.

තත්ථ සම්මාති පියවචනං. විනාශාචිස කායොති ඉදුති මම කායො
අභිකාරචිතකාය ආරොපිතො විය. ජනෙථ මනාති ජනෙථ මෙ. අයමෙව
වා පායො. තික්ඛතිණ්ණාමි දණ්ණෙනාති ධනං දත්වා මොවෙස්සාමි.
කිම්භික්ඛනති කිං අඤ්ඤං කත්වා. පටිපාදෙනතුති ධනං පටිච්ඡාපෙනතු.

කුමාරෙ ආහ:

සහස්සඤ්ඤං හි මං තාත බ්‍රාහ්මණස්ස පිතා අදු,
අච්ඡං කණ්ඨාජ්ඣං කඤ්ඤං හත්ථිනා ච සතෙනවාති.

තත්ථ සහස්සඤ්ඤංති දෙව මං තාතො තික්ඛසහස්සං අඤ්ඤා
පෙත්වා අදුසි. අච්ඡනති කණ්ඨං පත මෙ කණ්ඨාජ්ඣං. හත්ථිනාම
සතෙනවාති හත්ථිනා සතෙන අසොන ව රථෙනවාති සබ්බසං
තෙසං සතෙන අනතමසො මඤ්චපිඨාදිකෙ උපාදාය සබ්බසතෙන
අඤ්ඤාපෙසීති.

රුජා කුමාරානං තික්ඛයං දුපෙතොනා ආහ.

උවෙහි කතෙත තරමානො බ්‍රාහ්මණයා අවාකර
දුසිසතං දුසසතං ගවං ගඤ්ඤසතං සතං,
ජාතරූපසහයාඤ්ඤ පුත්තානං දෙති නික්කයනති.

තත් අවාකති දෙති.

තතො කතො තරමානො බ්‍රාහ්මණයා අවාකරී
දුසිසතං දුසසතං ගවං ගඤ්ඤසතං සතං,
ජාතරූපසහයාඤ්ඤ පුත්තානං දුසි නික්කයනති.

තත් අවාකති අදුසි. නික්කයනති බ්‍රාහ්මණයා සබ්බසතඤ්ඤ
නික්කසහයාඤ්ඤ කුමාරානං නික්කයං අදුසි. තථා සත්තභූමිකඤ්ඤ
පාසාදං අදුසි. බ්‍රාහ්මණයා පට්ඨාරො මහා අහොසි. තො ධනං පටිසා
මෙත්වා පාසාදං අභිරුග්ග සංවුහොජනං භුඤ්ඤිතො මහාසයෙන
තිපජ්ඣි. කුමාරෙපි නහාපෙත්වා හොජෙත්වා අලඛකරිත්වා එකං
අය්‍යකො එකං අය්‍යකාති දොපි උච්ඡේධෙ උපවෙසෙසුං.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

තික්කිණීත්වා නහාපෙත්වා හොජයිත්වාන දරකෙ,
ගමලඛකරිත්වා ගණේඛින උච්ඡේධෙ උපවෙසෙසුං.

සිසං නහාතෙ සුච්චිත්ථෙ සබ්බාහරණභුසිතෙ,
රුජා අබේක කරිත්වාන අය්‍යකො පටිපුච්ඡං.

කුණ්ඩලෙ සුසිතෙ මාලෙ සබ්බාලඛකාරභුසිතෙ,
රුජා අබේක කරිත්වාන ඉදං වචනමමුච්ඡි.

කච්චි උහො අරොගා තෙ ජාලි මාතාපිතා තව,
කච්චි උඤ්ඤෙන යාපෙනති කච්චි මුලඵලා බහු.

කච්චි බංසා ව මකසා ව අපපමෙව සිරිංසපා,
වතෙ වාලුමිගාකිණේණ කච්චි හිංසා න විජ්ජති.

තත් කුණ්ඩලෙති කුණ්ඩලාති පිළුකාපෙත්වා. සුසිතොති උග්‍යො
සිතෙ මනොරමං රවං රවිනෙත. මාලෙති පුප්ථාති පිළුකාපෙත්වා.
අබේක කරිත්වානාති ජාලිකුමාරං අබේක නිසිදුපෙත්වා.

කුමාරෙ ආහ.

අපො උහො අරොගා මෙ දෙව මාතාපිතා මම,
අපො උඤ්ඤෙන යාපෙනති අපො මුලඵලා බහු.

අපො බංසා ව මකසා ව අපපමෙව සිරිංසපා,
වතෙ වාලුමිගාකිණේණ හිංසා තෙසං න විජ්ජති.

බණ්ණාලුකලමිනි බ්‍රිලාලිතකලානිව,
කොලං හලාටකං බෙලං සා නො ආහච්චි පොසති.

යඤ්චව සා ආහරනි වනමුලප්පලහාරිකා,
තං නො සබ්බෙ සමාගනන්තා රතනි භුඤ්ජාමි නො දිවා.

අලමා ව නො කිසා පණ්ණු ආහරනනි දුමප්පලං,
වාතාතපෙන සුමුමාලී පදුමං ගන්ධගතාමිව.

අලමාය පතනු කෙසා විවරනන්තා මුහාවනෙ,
වනෙ වාලුමිගාකිණේණ බයනදිපිතිසෙවිනෙ.

කෙසෙසු ජවං බන්ධිතා කචෙත් ජලලමබාරසී,
වව්වවසී ජමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සතීති.

තත්ථ ඛණ්ණනාලුකලමබානිති බණනනි ආලුතිව කලමබානි ව
ඉමිතා මාතාපිතුන්තං කිව්වජ්ජිකං වණේණති. එත්ථ නොති නිපාත
මත්තං. පදුමං ගන්ධගතාමිවානි ගන්ධෙන මද්දිතං පදුමං විය ජාතා.
පණ්ණුකෙසානි දෙව අලමාය මෙ මුහාවනෙ විවරනනියා තෙ ගමර
පතනවණේනා කාලකෙසා රුක්ඛසාබාදිති විලුන්තා පතනුකෙසා ජාතා.
ජලලමබාරසීති උභොති කචෙත්ති ජලලිකං බාරෙති කිලිට්ඨ
වෙසෙන විවරනිති.

එවං මාතු දුක්ඛිතභාවං කපේත්වා අය්‍යකං වොදෙතො ඉමං
ගාර්මාග.

පුත්තා පියා මනුස්සානං ලොකස්මිං උදපජ්ජස්සං,
තග භුතමහාකා අය්‍යස්ස පුත්තෙ සෙනහො අජායපාති.

තත්ථ උදපජ්ජනනි උපපජ්ජනති.

තතො රුජා අත්තනො දෙසං ආවිකරේතොතො ආග:

දුක්ඛතඤ්ච හි නො පුත්ත භුතගව්චං කතං මයා,
යොගං සිචිතං වචනා පබ්බාපෙසිං අදුසකං.

යං මෙ කිඤ්චි ඉධ අජථි බනං බඤ්ඤං ව විජජති,
එතු වෙසසන්තරෙ රුජා සිචිරවෙති පසාසතුති.

තත්ථ සුත්තානි පුත්ත ජාලී එතං අමානං දුක්ඛතං. භූත
ගව්චනනි වබ්බිසාතකමමං. සංගම කිඤ්චිති තාත යං කිඤ්චි ඉධ
අජථි සබ්බං තෙ පිතු දෙමි. සිචිරවෙති ඉමස්මිං තගරෙ සො රුජා
භුතා පසාසතු.

කුමාරෙ ආග.

ත දෙව මස්සං වචනා එතිති සිවිසුත්තමො,
සයමෙව දෙවො ගන්තාන සිඤ්චි හොගෙති අත්තරනති.

තත්ථ සිවිසුත්තමොති සිවිසෙට්ඨා. සිඤ්චානි මහාමෙසොවිය
චුට්ඨියා හොගෙති අභිසිඤ්චි.

තතො සෙනාපතීං රජා සඤ්ඤො අජ්ඣිභාසථ
ගජී අස්සා රජා පතතී සෙනා සන්නාහයනතු නං,
නෙගමා ව මං අනෙකතු බ්‍රාහ්මණා ව පුරොගිතා.

තතො සට්ඨිසහස්සාති යුධිනො වාරුදස්සනා,
බ්‍රහ්මායනතු සන්නාධා නානාවණ්ණෙතිලඛිතා.

නිලවණ්ණධරානෙකෙ පිතානෙකෙ නිවාසිතා
අඤ්ඤ ලොකිතිඋණ්ඨිසා සුඛානෙකෙ නිවාසිතා,
බ්‍රහ්මායනතු සන්නාධා නානාවණ්ණෙතිලඛිතා.

ගිමවා යථා ගතිධරො පබ්බතො ගතිමාදනො,
නානාරුක්ඛිති සඤ්ඤනො මහාභුතගණාලයො.

ඔසඬෙති ව දිබ්බෙති දිසා භාති පවාති ව,
බ්‍රහ්මායනතු සන්නාධා දිසා භනතු පවනතු ව.

තතො නාගසහස්සාති යොජයනතු වතුද්දස,
සුචණ්ණකච්ඡා මාතඛිතා ගෙමකප්පනවාසසා.

ආරුල්ලා ගාමණීයෙති නොමරඛිකුසපාණ්ඨිති,
බ්‍රහ්මායනතු සන්නාධා ගජකිකුකෙති දසසිතා.

තතො අස්සසහස්සාති යොජයනතු වතුද්දස,
ආජාතියාව ජාතියා සිකිවා සිසවාහතා.

ආරුල්ලා ගාමණීයෙති ඉලලියා වාපධාරිති,
බ්‍රහ්මායනතු සන්නාධා අස්සපිට්ඨෙති ලඛිතා.

තතො රථසහස්සාති යොජයනතු වතුද්දස,
අයො සුකතනෙමියො සුචණ්ණවිතපකධරො.

ආරොපෙනතු ධරො තත්ථ වමමාති කවමාති ව
විපරාලෙනතු ව වාපාති දලහධමමා පභාරිනො,
බ්‍රහ්මායනතු සන්නාධා රථෙසු රථජීවිනොති.

තත්ථ සහනාහසනතු නිනති සන්නාහනතු. සට්ඨිසහස්සාතිති
මම පුතෙතන සහජාතා සට්ඨිසහස්ස අමච්චා. නිලවණ්ණ ධරානෙකෙති
එකෙ නිලවණ්ණධර නිලවත්ථාති නිවාසිතා හුත්වා. මහාභුතගණාල
යොති යකඛගණානං ආලයො. භාති පවාති වාති වුත්තප්පකාරෙ
ගිමවා විය ආහරණවිලෙපනාදිති ඔහාසයනතු වෙච පවායනතු ව.
ගජකිකුකෙතිති තෙ ගජගාමණිනො ගජකිකුකෙතිති බ්‍රහ්මං ආයනතු.
දසසිතාති දසසිතවිභුසනා. අසොසුකතනෙමියොති අයෙන සුට්ඨි
පරිකම්භතනෙමියො. සුචණ්ණවිතපකධරෙති සුචණ්ණෙන ඛවිත
පකධරෙ ඵවරුපෙ වතුද්දසහස්සෙ රථෙ යොජෙනතුති වදති. විසථා
ලෙනතුති ආරොපෙනතු.

එවං රුජා සෙනඛාං විවාරෙඤ්ඤා පුත්තංගං මෙ ජෙතුගතර
නගරතො යාචි වඩ්ඪපබ්බතා අට්ඨසගච්ඡාරං ආගමණ්ණං සමතලං
කඤ්ඤා මහාලඛකාරජාය ඉද්දඤ්ඤාදඤ්ඤා කරොථාති ආණ්ඩපෙනො
ආගා:

ලාජා ඔලොපියා පුප්ථා මාලාගකිවිලෙපනා,
අභිසංගාති ව තිට්ඨනතු යෙන මග්ගෙන එහිති.

ගාමෙ ගාමෙ සතං කුමාං මෙරයංගං සුරය ව,
මග්ගමති පතිතිට්ඨනතු යෙන මග්ගෙන එහිති.

මංසා පුච්ඡා සබ්බකුලියො කුමාංසා මච්ඡසංයුතා,
මග්ගමති පතිතිට්ඨනතු යෙන මග්ගෙන එහිති.

සප්පි තෙලං දඬං බීරං කඛු විහි බහු සුර,
මග්ගමති පතිතිට්ඨනතු යෙන මග්ගෙන එහිති.

ආලාරිකා ව පුදු ව නටනට්ඨක ගායකා,
පාණ්ණාදා කුමහප්පිතියො මණ්ඩකා සොකකායිකා.

ආභඤ්ඤානතු සබ්බවිණා හෙරියො දෙණ්ඩිමාති ව,
බරමුඛාති බමමනතු වදනතු එකපොකබර.

මුත්ඛියා පණවා සඛාං ගොඛා පරිච්ඡෙදනතිකා,
දිඤ්ඤාති ව භඤ්ඤානතු කුට්ඨමා දිඤ්ඤාතිවාති.

තත්ථ ඔලොපියාති ලාජෙහි සද්ධිං ලාජපඤ්ඤාමකාති පුප්ථාති
ඔකිරන්තානං ඔකිරණපුප්ථාති පටියාදෙය්‍යාසිති ආණ්ඩපෙනි. මාලා
ගකිවිලෙපනාති මග්ගවිතානෙ ඔලමමාලාවෙව ගකිවිලෙපනාති ව.
අභිසංගාතිවාති පුප්ථාඅභිසංගතනඅභිසංගාතිව. යෙන මග්ගෙන මම
පුතො එහිති තත්ථ තත්ථ තිට්ඨනතු. ගාමෙගාමෙහි ගාමවාරෙ ගාම
ආරෙ. පතිතිට්ඨනතුති පිපාසිතානං පිවනජාය පටියාදිතා සුඤ්ඤා
සුරමෙරයකුමාං තිට්ඨනතු. මච්ඡසංයුතාති මච්ඡෙහි යුතො. කඛු
විහිති කඛුපිට්ඨමයා ව විහිපිට්ඨමයා ව. මණ්ඩකාති මුණ්ඩගායිකො.
සොකකායිකාති මායාකාර අඤ්ඤාපි වා යෙ කෙවි උප්පන්නසොකං
හරණසමජා. බරමුඛාති සාමුද්ධිකමහාසඛා දකඛිණාවතො. සඛාති
මුට්ඨසඛා නාලිසඛාති දො සඛා. ගොඛා පරිච්ඡෙදනතිකා දිඤ්ඤාති
කුට්ඨමදිඤ්ඤාතිති ඉමාති වතාරි තුරියානෙව.

එවං රුජා මහාලඛකාරං විවාරෙසි. පුජකොපි පමාණාතිකකතං
භුඤ්ඤා ජරපෙත්‍යං අසකෙකානොතො තත්ථෙව කාලමකාසි. රුජා තංග
සරිරිකිට්ඨං කාරුපෙත්‍යා නගරෙ හෙරිං වරුපෙත්‍යා කඤ්ඤාං ඤාතං
න පසයි. බතං පුත්ත රඤ්ඤාදෙව අහොසි. අථ සත්තමෙ දිවසෙ සබ්බා
සෙනා සනතිපති. රුජා මහනොතන පරිවාරෙන ජාලිං මග්ගායකං
කඤ්ඤා තිකකමි.

තමන්ට පකාසෙන්නා සන්ධා අංග:

සා සෙතා මහති අංසි උය්‍යන්තා සිව්වාහිති,
ජාලිතා මග්ගන්තායෙන වහිතං පායංසි පබ්බතං.

කුඤ්චං නදති මාතඛෙතා කුඤ්චරේ සට්ඨිභායනො,
කච්ඡාය ඛජ්ඣමානාය කුඤ්චං නදති වාරණො.

අපානියා හසිසංසු නෙමිසොසො අජායථ,
අබ්බං රජො අච්ඡාදෙසි උය්‍යන්තා සිව්වාහිති.

සා සෙතා මහති අංසි උය්‍යන්තා භාරභාරිණී,
ජාලිතා මග්ගන්තායෙන වහිතං පායංසි පබ්බතං.

තෙ පාවිසුං බ්‍රහ්මරක්ඛො ඛත්‍රසාඛං මහොදකං,*
පුප්ථරුකෙති සඤ්ජන්තං ඵලරුකෙති වුහයං.

තත්ථ ඛිජ්ජස්සරං වග්ගා නානාවණ්ණො ඛත්‍ර දිජා,
කුජ්ජන්තමුපකුජ්ජන්ති උතුසමුප්පත්තො දුමෙ.

තෙ ගතන්තා දීඝමඤ්ඤානං අභොරන්තානමච්චයෙ,
පදෙසං තං උපාගඤ්ජං යත්ථ වෙස්සන්තරේ අහුති.

තත්ථ මහතීති ආදසඅකෙතාහිණී සඛිංතා. උය්‍යන්තාහි පයානා. කුඤ්චං නදතීති කාලිගරථවාසිනො බ්‍රාහ්මණා අත්තනො රටේ දෙවෙ වුටේ තං නාගං ආහරන්තා සඤ්ජයස්ස අදංසු. සො හත්ථි සාමිකං වත පසිතුං ලභිස්සාමිති තුටේයා කුඤ්චනාදමකාසි තං සකිංයෙනං වුත්තං. කච්ඡායාහි සුවණ්ණකච්ඡාය ඛජ්ඣමානායෙහි තුස්සිතො කොඤ්චං නදී. හසිසංසුති හසිංසු සද්දමකංසු. භාරභාරිණීති හරිතබ්බහරණ සමන්ධා. පාවිසුන්ති පවිසිංසු. ඛත්‍රසාඛන්ති ඛත්‍රරුකසාඛං.† දීඝමඤ්ඤා නන්ති සට්ඨියොජන්තමිත්තං. උපාගඤ්ජන්ති යත්ථ වෙස්සන්තරේ අභොසි තං පදෙසං උපගතාහි.

මහාග්ජපබ්බං නිවසිතං.

ජාලිකුමාරො මුචලිජ්ජසරතිරෙ ඛකිංවාරං නිවාසාපෙත්වා වතුදාස රථසහස්සාති අංගතමිත්තාහිමුඛානෙව ග්‍රාමපෙත්වා තග්ගං තග්ගං පදෙසෙ සිහවාග්ගඛග්ගමිත්තාදීසු අරකංසං සංවිදති. හත්ථිආදීනං සදො මහා අභොසි. මහාසතෙතා තං සුත්වා කිනත්‍රු ඛො මෙ පච්චාමිත්තා පිත්තරං ඝාතෙත්වා මමන්ධාය අංගතාහි මරණභයෙන භිතො මද්දිං අදාය පබ්බතං ආරුක්ඛා සෙතං ඔලොකෙසි.

තමන්ට පකාසෙන්නා සන්ධා අංග.

තෙසං සුත්වාන නිග්ගොසං භිතො වෙස්සන්තරේ අහු,
පබ්බතං අභිරුහිත්වා භිතො සෙතං උදිකති.

* ඛත්‍රසාඛං ඛත්‍රදකන්ති හමිතබ්බං.

† ඛත්‍රසාඛන්ති ඛත්‍රපණ්ණාසාහන්ති හමිතබ්බං.

ඉඛ්ඤ මද්දි නිසාමෙති නියෙකාසො යාදිසො වනෙ,
ආජානියා හසිස්සන්ති ධජ්ඣනාති ච දිස්සරෙ.

ඉමෙ නුත අරඤ්ඤස්මිං මිගසඛිකාති ලුඤ්ඤා
වාගුරුති පරික්ඛිප්ප සොබ්බං පාතෙත්වා තාවදෙ,
විකෙකාසමානා තිප්පාති හන්ති තෙසං වරං වරං.

යථා මයං අද්දසකා අරඤ්ඤ අවරුඬාකා,
අමිත්තහත්තංගතා පස්ස දුබ්බලසාතකන්ති.

තත්ථ ඉඛ්ඤාති වොදනප්ථෙ තිප්පාතො, නිසාමෙතිති සකසෙනා වා
පරසෙනාවාති උපධාරෙති. ඉමෙ නුත අරඤ්ඤස්මිනති ආදීනං අඛිතිස
ගාථානං එවං අත්ථසම්මතො වෙදිතබ්බො, මද්දි යථා අරඤ්ඤස්මිං
මිගසඛිකාති ලුඤ්ඤා වාගුරුති පරික්ඛිප්ප අථ වා පන සොබ්බ පාතෙත්වා
තාව දෙව හන්ති අරෙ දුට්ඨමිගෙති විකෙකාසමානා තිප්පාති මිගමාරණ
සත්තිති තෙතං මිගානං වරං වරං හන්ති ඉමෙ ව නුත තප්ථෙ අමෙහ
අසබ්බාති වාචාති විකෙකාසමානා තිප්පාති සත්තිති හතිස්සන්ති මයඤ්ච
අද්දසකා අරඤ්ඤ අවරුඬාකා රුට්ඨා පබ්බාජිතා වසාම එවං සන්තොපි
අමිත්තහත්තංගතාති අමිත්තානං හත්තං ගතා පස්ස ඉමං දුබ්බල
සාතකන්ති මරණහයෙන පරිදෙවි.

සා තස්ස වචනං සුත්වා සෙනං ඔලොකෙත්වා සකසෙනාය හවි
තබ්බන්ති මහාසත්තං අස්සාසෙනති ඉමං ගාථමාහ.

අමිත්තා නප්පසගෙය්සං අග්ගිව උදකණ්ණවෙ,
තදෙව ත්වං විවින්නති අපි සොත්ථි ඉතො සීයාති.

තත්ථ අග්ගිව උදකණ්ණවෙති යථා තිණ්ණකාදිවසෙන උපනීතො
අග්ගි අණණවසඛාතාති පුපුලගමිතිරුති උදකාති නප්පසගති තාපෙත්වං
න සකෙකාති තථා තං අමිත්තා නප්පසගෙය්සං නාතිහවිස්සන්ති. නදෙ
ව්‍යාති යං සකෙකන තුස්සං වරං දත්වා මහාරුජ න විරස්සෙව තෙ පිතා
එතිති වුත්තං නදෙව ත්වං විවින්නති අපි නාම ඉතො බලකායතො
අමාකං සොත්ථි සීයාති.

අථ මහාසත්තො සොකං අපනුදිත්වා තාය සද්ධිං පබ්බතා ඔරුක්ක
පණ්ණසාලාආරෙ නිසීදි.

තමත්ථං පකාසෙන්නො සත්ථා ආහ:

තතො වෙස්සන්තරෙ රුජා ඔරෙහිත්වා පබ්බතා,
නිසීදි පණ්ණසාලායං දලුහං කත්වාන මාතස්සන්ති.

තත්ථ දලුහංකත්වාන මාතස්සන්ති මයං පබ්බාජිතා නාම අමාකං
කො කිං කරිස්සන්ති විරං දලුහං කත්වා නිසීදි.

තස්මිං බණ්ණ සඤ්ඤයො දෙවිං ආමන්නෙත්වා හද්දෙ පුස්සති අමොසු
සබ්බෙසු එකතො ගතෙසු සොකො මහා හවිස්සති පඨමං තාව අහං

ගවජාමි තතො ඉද්දති සොකං විනොදෙත්වා නිසින්නා භවිස්සන්තිති
 සලලකෙත්වා නිං මහනෙත්ත පරිවාරෙනාගච්ඡය්‍යාසි අප් ථොකං
 කාලං විනිනාමෙත්වා ජාලිව කණ්ණාජිනාව ආගවජ්ජන්තුති වත්වා රථං
 නිවතෙත්වා ආගතමය්‍යාහිමුඛං තත්වා තත්ත් තත්ත් ආරක්ඛං සංවිදතිත්වා
 අලභිකතභජිකකිකිවරගතො තතො ඔරුක්ක පුත්තස්ස සන්තිකං
 අගමාසි.

තමිත්ථං පකාසෙත්තො සත්ථා ආහ.

නිවතනසිත්වාන රථං වොත්ථාපෙත්වාන සෙතිශො,
 එකං අරඤ්ඤෙ විහරන්තං පිතා පුත්තං උපාගමි.

ගජිකකිකිතොඔරුක්ක එකංසො පඤ්ඤාලිකතො,
 පරිකිකිත්තො අමචෙවති පුත්තං සිඤ්ඤිතුමාගමි.

තත්ත්ඤ්ඤ කුමාරං සො රමමරුපං සමාතිතං,
 නිසින්නං පණ්ණසාලායං ක්‍රියායන්තං අකුතොභයන්ති.

තත්ත් වොත්ථාපෙත්වාන සෙතිශොති ආරක්ඛත්ථාය බලකායෙව
 වචිත්ථෙත්වා. එකංසොති එකංසකතඋත්තරාසභෙතා. සිඤ්ඤිතුමාග
 මිති රජෙජ් අභිසිඤ්ඤිතුං උපාගමි රමමරුපනති අනඤ්ඤිතං අමණ්ඩිතං.

තඤ්ඤ දිස්වාන ආයන්තං පිතරං පුත්තගිද්ධිතං,
 වෙස්සන්තරෙඤ්ඤ ව මඤ්ඤි ව පච්චුක්කන්ත්වා අවන්දිසුං.

මඤ්ඤි ව සිරසා පාදෙ සපුරස්සාහිවාදසි
 මඤ්ඤි අභඤ්ඤි තෙ දෙව පාදෙ වන්දමි තෙ හුසා,
 තෙසු තත්ත් පලිස්සජ්ජ පාඤ්ඤිනා පරිමජ්ජථාති.

තත්ත් පාදෙ වන්දමි නෙ හුසාති අහං තෙ හුසා පාදෙ වන්දමිති
 එවං වත්වා වන්දි. නෙසු නත්ථාති තෙ උගො ජනෙ තසමිං සක්කදත්තියෙ
 අස්සමෙ පලිස්සජිත්වා හදයෙ නිපජ්ජාපෙත්වා පරිච්චිකිත්වා මුදුකෙන
 පාඤ්ඤිනා පරිමජ්ජථ පිට්ඨියො නෙසං පරිමජ්ජ.

තතො රෙදිත්වා පරිදෙවිත්වා සොකෙ නිබ්බුතෙ රුජ් තෙහි සද්ධිං
 පටිසන්තාරං කරෙත්තො ආහ.

කච්චි වො කුසලං පුත්ත කච්චි පුත්ත අනාමයං,
 කච්චි උඤ්ඤන්ත යාපෙපථ කච්චි මූලඵලා බහු.

කච්චි ඛංසා ව මකසා ව අපපමෙව සිරිංසපා,
 වනෙ වාලුමිගාකිණ්ණෙ කච්චි ගිංසා න විජ්ජතියි.

පිතු වචනං සුත්වා මහාසත්තො ආහ.

අපි නො ජිවිතා දෙව යා ව යාදිසි කිදිසා,
 කසිරු ගි ජිවිතා ගොම උඤ්ඤාවරියාය ජිවිතං.

අභිද්ධිතං මහාරුජ් දමෙත්තංව සාරපි,
 තාමහා අභිද්ධිකා දන්තා අසමිද්ධි දමෙති නො.

අපි නො කිසිකිසිදිනෙහි මෙකු මාතු අදහසනා,
අවරුඤානං මහාරජ අරඤ්ඤ ජීවසොකිනනි.

තත්ථ යාදිසිකිදිනෙහි යා වා සා වා ලාමකානි අන්තො. කසිත්ති
ජීවිකා භොමානි තාත අමහාකං උඤ්ඤාචරියාය ජීවිතං නාම කිදිසං
දුක්ඛා නො ජීවිකා අභොසි. අනිඤ්ඤානි මහාරජ අනිඤ්ඤ අසම්ඤ්ඤ
දඤ්ඤපුරිසං නාම සාව අනිඤ්ඤ දමෙති. ජෙතො සාරථි අස්සං විය දමෙති
නිබ්බිසෙවනං කරෙති. තෙ මයං ඉධ වසන්තා අනිඤ්ඤා දන්තා
නිබ්බිසෙවනා කතා අසම්ඤ්ඤ යෙව නො දමෙතිති. දමෙමි නො තිපි
පාසො. දමෙසිත්ත නොති අන්තො. ජීවසොකිනනි අවිගතසොකානං
කිං නාම අමහාකං සුඛනි වදති.

ඵවඤ්ඤ පත වනා පුත පුතත්තං පවතති. පුච්ඡන්තො ආහ.

යෙ පි තෙ සිව්සෙට්ඨස්ස දයාදප්පත්තමානසා
ජාලී කණ්ඨාජ්නාචුභො බ්‍රාහ්මණස්ස වසානුභා,
අව්වාසිකස්ස ලුඤ්ඤස්ස යො තෙ ගාවොව සුභගති.

තෙ රුජපුත්තියා පුත්තෙ යදි ජානාථ සංඝථ,
පරියාපුණාථ නො ඛිප්පං සප්පදට්ඨංව මාණවතනි.

තත්ථ දයාදප්පත්තමානසානි මහාරජ යෙ තෙ තව සිව්සෙට්ඨස්ස
දයාද අප්පත්තමානසා අසම්පුණ්ණමනොරථා හුචා බ්‍රාහ්මණස්ස වසා
නුභා ජාතා තෙ ඥො කුමාර යො තෙ බ්‍රාහ්මණො ගාවොව සුභගති.
නෙ ග්ජපුත්තියා පුත්තෙ යදි දිට්ඨවසෙන වා සුතවසෙන වා ජානාථ
සංඝථ. සප්පදට්ඨංවානි විසං නිවමදන්තාය සප්පදට්ඨං මාණවං
තිකිච්ඡන්තා විය ඛිප්පං නො පටිසාපුණාථ කථෙථාති වදති.

උභො කුමාර නිකකිතා ජාලී කණ්ඨාජ්නාචුභො,
බ්‍රාහ්මණස්ස ධනං දනා පුත්ත මා හාසි අස්සසානි.

තත්ථ නිකකිතානි නිකකයං දනා ගතිතා.

තං සුචා මහාසත්තො පටිලඤ්ඤාසො පිතරු සද්ධිං පටිසන්ථාර
මකාසි.

කච්චිනනු තාත කුසලං කච්චි තාත අනාමයං,
කච්චිනනු තාත මෙ මාතු වකුට්ඨං න පරිහායතීති.

තත්ථ වකුට්ඨනි පුත්තසොකෙත රෙදන්තාය වකුට්ඨං න පරිහායති.
රුජා ආහ.

කුසලඤ්ඤව මෙ පුත්ත අපො පුත්ත අනාමයං,
අපොපි පුත්ත තෙ මාතු වකුට්ඨං න පරිහායතීති.

මහාසත්තො ආහ:

කච්චි අරොගං යොග්ගං තෙ කච්චි වහනි වාහනං,
කච්චි පිතා ජනපද කච්චි වුට්ඨි න ජිජ්ජතීති.

තත්ථ චුට්ඨිති චුට්ඨිධාරු.

රුජා ආහ:

අපේවා අරුහං යොග්ගං මෙ අපේවා වහති වාහනං,
අපේවා පිතා ජනපද අපේවා චුට්ඨි න ඡිජ්ජතිති.

එවං සලලපත්තානසෙද්ධව ජුසනී පි බො දෙවී ඉද්දති සොකං තනුං
කන්ධා තිසින්නා හවිස්සනතීති සලලකෙඛචා මහාපරිවාරෙන සද්ධං
පුත්තස්ස සන්තිකං අගමාසි.

තමත්ථං පකාසෙන්නො සත්ථා ආහ.

ඉච්චව මනභයන්තානං මාතා තෙසං අදිස්සථ,
රුජපුත්තී ගිරිදාරෙ පතතිකා අනුපාහනා.

තඤ්ච දිස්වාන ආයනතිං මාතරං පුත්තගිද්ධිතිං,
වෙස්සන්තරො ව මද්දී ව පච්චුග්ගන්තවා අවඤ්ඤං.

මද්දී ව සිරසා පාදෙ සංක්කයා අභිවාදයි,
මද්දී අහඤ්ඤි තෙ අයොස පාදෙ වඤ්ඤි තෙ හුසාති.

තෙසං හි ජුසනීං දෙවිං වඤ්ඤිතා සීතකාලෙ පුත්තා කුමාරකුමාරිකාහි
පරිවුතා ආගමිංසු. මද්දී තෙසං ආගමණ්ණමග්ගං ඔලොකෙනන්ද්‍රියෙව
අට්ඨාසි. සා තෙ සොත්ථිං ආගච්ඡන්තො දිස්වා සකභාවෙන සන්ධාතුං
අසකෙකානතී තරුණවච්ඡා විය ගාථී පරිදෙවමානා තතො පයාසි.
තෙපි තං දිස්වා පරිදෙවන්තා තදභිමුඛාව පාසිංසු.

තමත්ථං පකාසෙන්නො සත්ථා ආහ:

මද්දිඤ්ච පුත්තකා දිස්වා දුරතො සොත්ථිමාගතා,
කන්දන්තාමභිධාසිංසු වච්ඡා බාලාව මාතරං.

මද්දී ව පුත්තකො දිස්වා දුරතො සොත්ථිමාගතො,
වාරුණී ව පච්චෙධන්ති එතධාරුහිසිඤ්චාති.

තත්ථ ඝඤ්ඤානා මභිබාසිංසුති කන්දන්තා අභිධාසිංසු. වාරුණී
චාති යක්ඛාවිට්ඨා ඉක්කණ්ණිකා විය පච්චෙධමානා. එතධාරුහිසිඤ්චාති
සා කීර මහනෙත්ත සද්දෙන පරිදෙවිතො කමපමානා විසඤ්ඤාදී හුන්ධා
දීඝතො පඨවියං පති. කුමාරපි වෙගෙනාගන්තවා විසඤ්ඤාදී හුන්ධා මාතු
උපරියෙව පතිතා. තස්මිං බණේ තස්සා දව්හි එනෙති දො ඛිරධාරු
තික්කමිතො තෙසං මුඛෙයෙව පවිසිංසු. සචෙ කීර එතත්තො අස්සාසො
න හවිස්ස දො කුමාරු සුක්කදහයා හුන්ධා අනස්සිංසු. වෙස්සන්තරොපි
පියපුත්තො දිස්වා සොකං සන්ධාරෙතුං අසකෙකානෙතො විසඤ්ඤාදී හුන්ධා
තත්ථෙව පපති. මාතාපිතරොපි විසඤ්ඤාදී හුන්ධා තත්ථෙව පපතිංසු තථා
සහජාතා සට්ඨිසහස්සා අමච්චා, තං කාරුඤ්ඤං පස්සන්තොසු එකොපි
සන්ධාරෙතුං නාසකඛි සකලඅස්සමපදං සුගන්තවාතමපිතං විය සාලවනං
අහොසි.

තසම් බණේ පබ්බතා නදිංසු පඨවී කමපි මහාසමුද්දෙ සනිබ්බිති
 සිතොරු ගිරිඳුජා ඔතමි ඡකාමාවචරදෙවද්දොකා ඵකතොලාහලා
 අහෙසුං. සකෙකා දෙවරුජා ඡ බතතිසා සපරිසා විසඤ්ඤිජානා තෙසු
 ඵකොපි උට්ඨාය කසසවි සරිරෙ උදකං සිඤ්ඤිතුං සමන්තො නත්ති
 පොකකරවසං. වසාපෙසාමිති විනොතො ඡකකතියසමාගමෙ
 පොකකරවසං. වසාපෙසි. යෙ තත් තෙමිතුකාමා තෙ තෙමෙනති
 අතෙමිතුකාමානං උපරි ඵකතිඤ්ඤමපි න සණ්ඨාති පදුමපත්තනො උදකං
 විස විතිවට්ටිතො ගවජති. ඉති පොකකරවනෙ පතිතං වසං විස තං
 වසං අහොසි. ඡ බතතිසා අසාසං පටිලභිංසු. මහාජනො ඤ්ඤිති
 සමාගමෙ පොකකරවසං. වසසි මහාපඨවී කමපිති අවජරියං පච්චෙදෙසි.

තමත්ථං පකාසෙතොසා සත්ථා ආහ.

සමාගතානං ඤ්ඤිතං මහාසොසො අජායථ
 පබ්බතා සමනාදිංසු මහී පකමපිතා අහු,
 චුට්ඨිධාරං පච්චෙත්තො දෙවො පාවසසි තාවදෙ.

අථ චෙසානතරෙ රුජා ඤ්ඤිති සමගවජථ,
 තතතාරෙ සුතිසා පුතො රුජා දෙවි ව ඵකතො.

යද සමාගතා ආසුං තදුසි ලොමහංසනං,
 පඤ්ඤිතා තසා යාවනති රෙදනා හෙරවෙ වතො.

චෙසානතරඤ්ඤ මද්දිඤ්ඤ සබ්බෙ රට්ඨා සමාගතා,
 තං නොසි ඉසාසරෙ රුජා රජ්ඣං කාරොථ නො උහොති.

තත්ථ සොසොති කාරුඤ්ඤසොසො. පඤ්ඤිතාති සබ්බෙ
 නාගරවෙව නෙගමජාතපදු ව පග්ගතිතඅඤ්ඤි හුතො. තසා යාවනතිති
 තසා පාදෙසු පතිතො රෙදිතො කන්දිතො දෙව තං නො සාමි ඉසාසරෙ
 පිතා තෙ ඉධෙව අභිසිඤ්ඤිතො තගරං නෙතුකාමො කුලසන්නකං
 සෙතවජනං පටිවජථාති යාවනති.

ඡකකතියසමාගමං නිවසිතං.

තං සුතො මහාසතොසා පිතරු සද්ධිං සලලපතො ඉමං ගාථමාහ.

බමෙමන රජ්ඣං කාරෙන්නං රට්ඨා පබ්බාජසිත්ථ මං,
 තිඤ්ඤා ජාතපදුවෙව නෙගමාව සමාගතාති.

තතො රුජා පුතං බමාපෙතොසා-

දුක්කතඤ්ඤා හි නො පුතං භුතගව්චං කතං මයා,
 යොහං සිථිතං වචනා පබ්බාජෙසිං අදුස්සකනති.

ඉමං ගාථං වතො අත්තනො දුක්කගරණත්ථං යාවතො ඉමං
 ගාථමාහ.

යෙන කෙතථි වණ්ණෙන පිතු දුක්ඛං උදබ්බහෙ,
 මාතු හතිණියාවාපි අපි පාණෙන අත්තනොති.

තත් උදබ්බතෙති හරෙය්. අපි පාණෙති තාන පුතෙතන නාම ජීවිතං පරිවච්ඡිනාපි මාතාපිතුන්තං සොකදුක්ඛං හරිතබ්බං තඤ්චා මම වචනං කණෙති ඉමං ඉසිලිඛිතං හරිතා රුජවෙසං ගණන තාතාති ඉමිනා කීර නං අබ්පජායෙනෙවමාහ. බොධිසත්තො උජ්ජං කාරෙතුකාමොපි එතතකෙ පන අකපිතෙ හරුකං නාම න ඥාතීති කපෙයි. රුජා මහාසත්තං ආරුධෙයි. මහාසත්තො සාමුඛි සමපච්ඡි. අථස්ස අබ්වාසනං විදිනා සහජාතා සට්ඨිසහස්සා අමච්චා තහාන කාලො මහාරුජ රජෝජල්ලං පවාහයාති වදිංසු. අථ නෙ මහාසත්තො ථොකං අබ්වාසෙථාති වනා පණණසාලං පටිසිනා ඉසිගණං ඔවුඤ්ඤාති පටිසාමෙතා පණණසාලාතො තික්ඛමිනා ඉදං මයා නවි මාසෙ අභිමාසඤ්ඤා* සමණධම්මස්ස කතට්ඨානං පාරමිකුචං ගණන නෙතන දුතං දන්තා පඨවියා කම්පාපිතට්ඨානතති පණණසාලං තික්ඛතතුං පදකක්ඛණං කතා පඤ්චපතිට්ඨිතෙන වන්දිතා අට්ඨාසි. අථස්ස කපපකාදයො මසුකමාදිති කරිංසු. තමෙනං සබ්බාහරණ භුසිතං දෙවරුජමිව විරුජමානං රජෙජ අභිසිඤ්ඤාංසු.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ:

තතො වෙස්සන්තරෙ රුජා රජෝජල්ලං පවාහයි,
රජෝජල්ලං පවාහෙතා සමවචණණමධාරසිති.

තත් පමාහසිති හාරෙයි. හාරෙතාච පන රුජවෙසං ගණෙති අතො.

අථස්ස යසො මහා අහොසි ඔලොකිතොලොකිතට්ඨානං කම්පති මුඛමඛලිකා මඛලාති සොසගිංසු. සබ්බතුරියාති පඤ්ඤාතිංසු. මහාසමුද්දකුච්ඡිං මෙසත්තිතතිගෙසාසො විග් අහොසි හජිරතනං අලභිකරිනා උපනසිංසු. සො බග්ගරතනං බන්ධිනා හජිරතනං අභිරුති. තාවදෙව නං සහජාතා සට්ඨිසහස්සා අමච්චා සබ්බාලභිකාර පතිමණ්ඩිතා පරිවාරසිංසු. මද්දිමපි දෙවිං නහාපෙතා අලභිකරිනා අභි සිඤ්ඤාති සිසෙ පනස්සා අභිසෙකඋදකං ආසිඤ්ඤාමානා වෙස්සන්තරෙ නං පාලෙතුති ආදිති මඛලාති වදිංසු.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

සිසං නහාතො සුච්චිතො සබ්බාහරණභුසිතො,
පච්චගං තාගමාරුග්ග බග්ගං බන්ධි පරනතපං.

තතො සට්ඨිසහස්සාති යුගිතො වාරුදස්සනා,
සහජාතා පරිකරිංසු නන්දගන්තා රථෙසහං.

තතො මද්දිමපි නහාපෙසුං සිවිකඤ්ඤා සමාගතා,
වෙස්සන්තරෙ නං පාලෙතු ජාලිකණ්ණාජිනාමුතො,
අථොපි නං මහාරුජා සඤ්ඤායො අභිරුක්ඛතුති.

* සත්තමාසෙති සිහලජාතකපොත්තෙ.

තත් පච්චයං නාමනති තං අත්තනො ජාතදිවසෙ උපාත්තං
ගජ්ජිනාගං. පරනාමනති අමිත්තතාපනං. පටිකපිංසුති පරිවාරසිංසු.
නිකුසලනාති තොසෙනතා. සිඞ්ඛකුසලාති සිඞ්ඛකුසලා පජාපතියො
සනතිපතියා ගඤ්ඤාදකෙන තහාපෙසුං. ජලි කණ්ණාජිනාමුහොති
ඉමෙ තෙ පුත්තාපි මාතරං රක්කන්තුති.

ඉදඤ්ච පච්චයං ලභා පුබ්බෙ කිලෙසමත්තනො,
ආනන්දියං ආවරිංසු රමණීයෙ හිරිබ්බජේ.

ඉදඤ්ච පච්චයං ලභා පුබ්බෙ කිලෙසමත්තනො,
ආනන්දී විත්තා සුමනා පුත්තෙ සඛගමම ලක්ඛණා.

ඉදඤ්ච පච්චයං ලභා පුබ්බෙ කිලෙසමත්තනො,
ආනන්දී විත්තා පතීතා සහ පුත්තෙති ලක්ඛණාති.

තත් ඉදඤ්ච පච්චයං ලභාති භික්ඛවෙ වෙස්සන්තරෙ ව මද්දී ව
ඉදං පච්චයං ඉමං පතීට්ඨං ලභිතා රජේ පතීට්ඨතිතාති අනේ.
පුබ්බෙති ඉතො පුබ්බෙ අත්තනො වත්තසකිලෙසං අනුස්සරිතා.
ආනන්දියං ආවරිංසු රමණීයෙ හිරිබ්බජේති රමණීයෙ වඩ්ඪකිරි
කුච්ඡමති වෙස්සන්තරස්ස රඤ්ඤා ආණාති කඤ්ඤානලතාවිතභං
ආනන්දහෙරිං වාරපෙතා ඡණං ආවරිංසු. ආනන්දී විත්තා සුමනාති
ලක්ඛණසම්පන්නා මද්දී පුත්තෙ සඛගමම සමපාපුණිතා විත්තා සුමනා
හුතා අති විශ ආනන්දී නන්දිත්තාති අනේ. පතීතාති පවත්තපිති
සොමනස්සා හුතා.

එවං පතීතා හුතා ව පත පුත්තෙ ආහ:

එකභත්තා පුරෙ ආසිං නිච්චං ඵණ්ඩිලසාසිති,
ඉති මෙතං වතං ආසි තුගමං කාමාති පුත්තකා.

තං මෙ වතං සම්භුජ්ජ තුලෙහ සඛගමම පුත්තකා,
මාතුජ්ජමපි තං පාලෙතු පිතුජ්ජමපි ව පුත්තකා.

අපොපි තං මහාරජා සඤ්ඤො අභිරක්කතු.
යං කිඤ්ඤාති කතං පුඤ්ඤං මග්ගං වෙව පිතුච්ච තෙ,
සබ්බෙන තෙන කුසලෙන අජරෙ තං අමරෙ භවාති.

තත් කුමංකාමාති පුත්තකාති පුත්තකා තුමාතං කාමා තුලෙහ
පත්තමාතා පුරෙ තුලෙහසු මුග්ගමකෙන නිතෙසු එකභත්තං භුඤ්ජිතා
භුමියං සසිං. ඉති තුමාතං කාමා මෙ ආතං වතං ආසිති වදති.
සම්භුජ්ජාති තං මෙ වතං අජ්ජ සම්භු. මාතුජ්ජමපි. පාලෙතු පිතු
ජ්ජමපි ව පුත්තකාති පුත්තකා මාතුජාතසොමනස්සමපි පිතුජාත
සොමනස්සමපි පාලෙතු මාතාපිතුත්තං සන්තතං පුඤ්ඤං තං පාලෙතුති
අනේ. තෙනෙවාහ: සං ඤාඤ්ඤාති. පුඤ්ඤාති.

පුසතිපි දෙවී ඉතො පච්චයං මම පුණ්ණා ඉමාතෙව වත්තාති නිවා
සෙසු ඉමාති ව ආහරණාති ධාරෙතුති සමුග්ගෙ පුරෙතා පතීණි.

තමන්ට පකාසෙතොසා සන්ධා ආහ:

කප්පාසිකඤ්ඤාකොසෙය්‍යං බොමකොදුමධර්නි ව,
සංසු සුණ්භාය පාහෙසි යෙති මද්දී අසොහථ.

තතො බොමඤ්ඤා කාසුරං අභිතදං මණිමෙබලං,
සංසු සුණ්භාය පාහෙසි යෙති මද්දී අසොහථ.

තතො බොමඤ්ඤා කාසුරං ගිවෙය්‍යං රතනාමයං,
සංසු සුණ්භාය පාහෙසි යෙති මද්දී අසොහථ.

උත්තතං මුඛපුලලඤ්ඤා නානාරතෙතව මාණිසෙ,
සංසු සුණ්භාය පාහෙසි යෙති මද්දී අසොහථ.

උග්ගන්තං ගිඛිතමකං මෙබලං පටිපාදකං,
සංසු සුණ්භාය පාහෙසි යෙති මද්දී අසොහථ.

සුත්තඤ්ඤා සුත්තවජ්ජඤ්ඤා උපනිජ්ඣාය සෙය්‍යසි,
අසොහථ රුජපුත්ති දෙවකඤ්ඤාව නන්දනෙ.

සිසං නතාතා සුච්චන්ධා සබ්බාහරණභුසිතා,
අසොහථ රුජපුත්ති තාවතිංසාව අවජ්ජරා.

කදලීව වාතවජ්ජපිතා ජාතා විත්තලතාවතෙ,
දන්තාවරණසම්පන්නා රුජපුත්ති අසොහථ.

සකුණී මානුසිනීව ජාතා විත්තපන්නා පති,
තිත්‍රොධිපකකබ්බොධි රුජපුත්ති අසොහථාති.

තත්ථ බොමඤ්ඤාකාසුරන්ති සුවණ්ණමයං ගිවාපසාධනං. අභිතදං මණිමෙබලන්ති අභිතදාහරණඤ්ඤා මණිමයමෙබලඤ්ඤා දුතියගාථාය බොමඤ්ඤාකාසුරන්ති සුවණ්ණමයං චතබ්ජ්ජරථලසණ්ඨානං ගිවා පසාධනමෙව. රතනාමයන්ති අපරම්පි රතනමයගිවෙය්‍යං. උග්ගන්තන්ති එකං පසාධනං. මුඛපුලලන්ති නලාවතෙන තිලනමාලාහරණං. නානා රතෙතන්ති නානාවණ්ණං. මාණිසෙති මණිමයෙ. උත්තතන්ති ගිඛිතමකන්ති එතාති පි දො ආහරණාති. මෙබලන්ති සුවණ්ණරජතමය මෙබලං. පටිපාදකන්ති පාදපසාධනං. සුත්තඤ්ඤා සුත්තවජ්ජඤ්ඤාති සුත්තාරුලඤ්ඤා අසුත්තාරුලඤ්ඤා පසාධනං. පාලියං පන සුපසඤ්ඤා සුපසවජ්ජඤ්ඤාති ලිඛිතං. උපනිජ්ඣාය සෙය්‍යසිති එතං සුත්තාරුලඤ්ඤා අසුත්තාරුලඤ්ඤා ආහරණං තං තං උභතධ්‍යානං ඔලොකෙත්වා අලඛකරිත්වා සිතා සෙය්‍යසි උත්තමරුපධර්මද්දී දෙවකඤ්ඤාව නන්දනෙ අසොහථ. වාතවජ්ජපිතාති විත්තලතාවතෙ ජාතා වාත සමුද්‍රව්‍යා සුවණ්ණකදලී විය තං දිවසං සා විජම්භමානා අසොහථ. දන්තාවරණසම්පන්නාති බ්‍රහ්මථලසදිසෙති දන්තාවරණෙති සමන්තාගතා. සකුණී මානුසිනීව ජාතා විත්තපන්නා පතීති යථා මනුස්සසදි.

රෙන ජාතා මානුසිනී නාම සකුණී විතතපතතා ආකාසෙ උපතමානා පකෙඛ පසාරෙත්වා ගවජනනී සොහති එවං සා රතතතාය තිත්ත්වාධ පකකඛමෙපකකසදිසමට්ඨි අසොහථ.

තස්සා ව නාගමානෙත්සං නාතිවද්ධංව කුඤ්ජරං,
සතතිකමං සරකමං ඊසාදනතං උරුලුභවං.

සා මද්දී නාගමාරුයති නාතිවද්ධංව කුඤ්ජරං,
සතතිකමං සරකමං ඊසාදනතං උරුලුභවනති.

තත්ථ නස්සාවාති භිකුඛවෙ තස්සාපි මද්දියා සබ්බාලඛකාරපති පණ්ඩිතං කත්වා නාතිවද්ධං සතතිසරපහාරකමං එකං තරුණභජී උපනෙත්සං. නාගමාරුයතිනි ගතභජීපිට්ඨං අභිරුචි.

ඉති තෙ උභොපි මහනෙතන යසෙන ඛක්ඛාවාරං අගමංසු. සඤ්ජය රුජා ආදසති අකෙඛාතිණීති සද්ධිං මාසමතතං පබ්බතකීලං වන කීලං කීලි. මහාසතතස්ස තෙජෙන තාව මහනෙත අරඤ්ඤ කොපි වාලමිගො වා පකඛි වා කඤ්චි න හෙයෙසි.

තමත්ථං පසාසෙනෙතා සත්ථා ආහ.

සබ්බමති තං අරඤ්ඤමති යාවනෙතත්ථ මිභා අහු,
වෙස්සනතරස්ස තෙජෙන නාඤ්ඤමඤ්ඤ මහෙයත්සං.

සබ්බමති තං අරඤ්ඤමති යාවනෙතත්ථ දිජා අහු,
වෙස්සනතරස්ස තෙජෙන නාඤ්ඤමඤ්ඤ මහෙයත්සං.

සබ්බමති තං අරඤ්ඤමති යාවනෙතත්ථ මිභා අහු,
එකජකං සනතිපතීංසු වෙස්සනතරෙ පයාතමති
සිච්ඡිනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

සබ්බමති තං අරඤ්ඤමති යාවනෙතත්ථ දිජා අහු,
එකජකං සනතිපතීංසු වෙස්සනතරෙ පයාතමති
සිච්ඡිනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

සබ්බමති තං අරඤ්ඤමති යාවනෙතත්ථ මිභා අහු,
නායස්ස මඤ්ජනී කුජිංසු වෙස්සනතරෙ පයාතමති
සිච්ඡිනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

සබ්බමති තං අරඤ්ඤමති යාවනෙතත්ථ දිජා අහු,
නායස්ස මඤ්ජනී කුජිංසු වෙස්සනතරෙ පයාතමති
සිච්ඡිනං රට්ඨවඩ්ඪනෙති.

තත්ථ සාවනෙතත්ථානි යාවනෙතා එත්ථ. එකජකං සනතිපතීංසු නි එකමං ධාතෙ සනතිපතීංසු. සනතිපතීන්වා ව පන ඉතො පට්ඨායද්දති අමහාකං අඤ්ඤමඤ්ඤං ලජ්ජා වා සංවරෙ වා න හෙස්සනතිනි දදමනස්සාපතතා අගෙත්සං. නායස්ස මඤ්ජනී කුජිංසුති මහාසතතස්ස විශොගදුකඛිතා මධුරරවං න රවිංසු.

සඤ්ජයනරිඤ්ඤ මාසමනතං කිප්පිතා සෙනාපතීං පකෙකායාපෙත්වා
තාත වීරං නො අරඤ්ඤ චුත්තං කීං තෙ මම පුත්තස්ස ගමණමග්ගො
අලඛකතොති පුච්ඡිතා ආම දෙව කාලො වො ගමණායාති චුත්තො
වෙස්සන්තරස්ස ආරොවාපෙත්වා සෙනං ආදාය තික්කමි. වඩකගිරි
කුච්ඡිතො යාව ජෙතුත්තරත්තගරං සට්ඨියොජනං අලඛකතමග්ගං මහා
සතොතා මහනෙත්ත පරිවාරෙත්ත පටිපජ්ජි.

තමත්තං පකාසෙත්තො සත්ථා ආහ:

පටියත්තො රුජමග්ගො විවිත්තො පුප්ථසත්තො,
වසි වෙස්සන්තරෙ යත්ත යාවතාව ජෙතුත්තර.

තතො සට්ඨිසගස්සාති සුඛිතො වාරුදස්සනා,
සමන්තා පරිකරිංසු වෙස්සන්තරෙ පයාතමති
සිච්ඡිතං රට්ඨවඩ්ඨනෙ.

මරෙධාව කුමාරාව වෙසිශානා ව මුහුමණා,
සමන්තා පරිකරිංසු වෙස්සන්තරෙ පයාතමති
සිච්ඡිතං රට්ඨවඩ්ඨනෙ.

හත්ථාරූභා අතික්කට්ඨා රජිකා පතතිකාරකා,
සමන්තා පරිකරිංසු වෙස්සන්තරෙ පයාතමති
සිච්ඡිතං රට්ඨවඩ්ඨනෙ.

සමාගතා ජාතපදා තෙගමාව සමාගතා,
සමන්තා පරිකරිංසු වෙස්සන්තරෙ පයාතමති
සිච්ඡිතං රට්ඨවඩ්ඨනෙ.

කරෙටියා චම්බධරා බග්ගහත්ථා සුචම්මිතො,
පුරත්තො පටිපජ්ජිංසු වෙස්සන්තරෙ පයාතමති
සිච්ඡිතං රට්ඨවඩ්ඨනෙති.

තත්ත පටිසන්තොති විසාබසුජාකාලෙ විය අලඛකතො. විවිත්තොති
කදලිපුණ්ණසට්ඨප්පවාකාදීති විවිත්තො. පුප්ථසත්තොති ලාජ
පඤ්චමකෙති පුප්ථති සත්තො. සත්ථාති යත්ත වඩ්ඨකපට්ඨකො
වෙස්සන්තරෙ වසි තතො පට්ඨාය යාවතා ජෙතුත්තරා තීරන්තරං
අලඛකතො. කණ්ඩෙසාති සිසකරෙටීති ලද්ධනාමාය සිසෙ පටි
මුක්කකරෙටීතො යොධා. චම්බධරාති කණ්ඩවාරණචම්බධරා. සුචම්මි
තොති චිත්තාති ජාලිකාති සුචුචු චම්මිතා. පුරත්තො සමිපජ්ජිංසුති එව
රූපා මත්තහත්තිසුචි ආගච්ඡන්තොසු අතිවත්තිතො සුරයොධා රඤ්ඤ
වෙස්සන්තරස්ස පුරත්තො පටිපජ්ජිංසු.

රුජා සට්ඨියොජනං මග්ගං වීති මාසෙති අතික්කමම ජෙතුත්තර
ත්තරං පතොතා අලඛකතපටියත්තො තත්තරං පටිසිත්තො පාසාදං අභිරුද්ධි.

තමන් පකාසෙන්නො සන්ධා ආහ.

තෙ පාවිසුං පුරං රචමං බහුපාකාරතොරණං,
උපෙතං අනතපාණෙති නවවිතෙති වුහයං.

විතතා ජාතපද ආසුං නෙගමා ව සමාගතා,
අනුප්පතෙත කුමාරමිති සිවිතං රච්චිකින්නෙ.

වෙලුකෙබ්පො අවතතින්ධා ආගතෙ ධනදායකෙ,
නන්දිප්පවෙසි නගරෙ බිකිනමොකෙබ්බා අසොසථාති.

තන්ධ බහුපාකාරතොරණනති බහුකෙති පාකාරෙති තොරණෙති ව සමන්තාගතං. නවවිතෙති වුහයනති නවවිතෙති ව උහයෙති සමන්තාගතං. විතතාති කුට්ඨා සොමනස්සප්පතා. ආගතෙ බනදාය භෙති මහාජනස්ස ධනදායකෙ මහාසතෙත ආගතෙ. නන්දිප්පවෙසිති වෙස්සනතරමහාරජස්ස ආණාති නගරෙ හෙරි වරි. බිකින මොකෙබ්බා අසොසථාති සබ්බසත්තානං බිකිනා මොකෙබ්බා සොසිතො. අනතමසො බිලාලෙ උපාදාය වෙස්සනතරමහාරජා සබ්බසතෙත විස්සජාපෙසි.

සො නගරං පවිට්ඨදිවසෙයෙව පවුසකාලෙ විනෙතසි යෙ විහානාය රතතියා මමාගතභාවං සුත්වා යාවකා ආගමිස්සනති තෙසාහං කිං දස්සාමිති. නයමිං බණ් සක්කස්ස ආසනං උණ්භාකාරං දස්සෙසි. සො ආවජේරනෙත්වා නං කාරණං ඤාත්වා රජනිවෙසනස්ස පච්ඡිමවච්ඡුඤ්ච පුරිමවච්ඡුඤ්ච කට්ඨපමාණං පුරෙන්නො සනමෙස්සොවිස සතතරතනවස්සං වස්සාපෙසි සකලනගරෙ ජණ්ණප්පමාණං වස්සා පෙසි. පුනදිවසෙ මහාසතෙතා තෙසං තෙසං කුලානං පුරිමපච්ඡිම වච්ඡුසු වට්ඨං ධනං තෙසංයෙව ගොතුති දුපෙත්වා අවසෙසං ආහර පෙත්වා අත්තනො ගෙහවච්ඡුයමිං ධනෙන සද්ධිං කොට්ඨාශායෙරසු ඔකිර පෙත්වා දුතං පට්ඨපෙසි.

තමන්ධ පකාසෙන්නො සන්ධා ආහ.

ජාතරූපමයං වස්සං දෙවො පාවසිති තාවදෙ,
වෙස්සනතරෙ පවිට්ඨමිති සිවිතං රච්චිකින්නෙ.

තතො වෙස්සනතරෙ රජා දුතං දත්වාන බතතියො.
කායස්ස හෙද සප්පඤ්ඤ සග්ගං සො උපපජ්ජථාති

තන්ධ සග්ගං සො උපපජ්ජථාති තතො වුතො දුතියවිතෙතන කුසිතපුරෙ උපපජ්ජති.

නගරකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

සජ්ඣා ඉමං ගාථාසහස්සපඨිමණ්ඩිතං මහාවෙස්සන්තරධම්මදෙසනං
 ආහරිතී ජාතකං සමොධානෙයි. තද්ද ජුජ්ජනො දෙවදනො අහොසි.
 අමිත්තතාපතා විඤ්චා මාණවිතා. වෙනපුතො ඡනො. අවමුත
 තාපසො සාරිපුතො. සකොතො අනුරුඤ්ඤා. සඤ්ජයනරිඤ්ඤා සුඤ්ඤා
 දත මහාරුජා. ථුසනී දෙවී මහාමායා. මඤ්ඤී දෙවී රුහුලමාතා. ජාලී
 කුමාරො රුහුලො. කණ්ණාජිතා උපපලවණ්ණා. සෙසපරිසා බුද්ධපරිසා
 වෙස්සන්තර මහාරුජා පත අහමෙවාහි.

මහාවෙස්සන්තර ජාතකං.

මහානිපාතිවණ්ණනා නිට්ඨිතා.

ජාතකට්ඨකථා සමන්තා.

TRIPITAKA PUBLICATIONS.

Vol. No.	NAME OF BOOK.	EDITED BY.
1.	Petavatthu Aṭṭhakathā. Second Edition	Siri Dhammaramatissa Nayaka Th. Acarya Pandit Mapalagama Canda, Thero Welivitiye Pandit Sorata Thero
2	Thera-Gāthattṭhakathā, 1st Part	Suriyagoda Sumangala Thero & Webo Sangharatana Thero
3,	Theri-Gāthattṭhakathā,	Bihalpola Siri Dewarakhita Nayaka Ther
4.	Dīgha Nikāyaṭṭhakathā 1st Part	Heyyantuduwe Dhammakitti Siri Dewa mitta Nayaka Māha Thero
5.	Dhammapadaṭṭhakathā 1st Part	K. Siri Sumangala Ratanasara Nayaka Maha Thero
6.	Udānaṭṭhakathā Second Edition	Bihalpola Siri Dewarakhita Nayaka Thero. Welivitiye Pandit Sorata Thero & Pandit Palannoruwe Vimaladhamma Thero
7.	Suttanipāṭaṭṭhakathā Second Edition	Suriyagoda Sumangala Thero & Pandit Mapalagama Candajoti Thero Acharya Baddegama Siri Piyaratana Maha Thero
8.	Visuddhimaggaṭṭha- kathā	Pamunuwe Buddhadatta Maha Thero
9.	Nettipakaraṇaṭṭha- kathā	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
10	Mahāniddesaṭṭhakathā	Boruggamuwe Siri Rewata Maha Thero
11.	Khuddakapāṭhaṭṭha- kathā	Acarya Pandit Welipitiye Dewananda Nayaka Thero
12	Buddhawamsaṭṭhakathā	Pandit Yagirala Paññananda Nayaka Maha Thero
13	Dhammapadaṭṭhakathā 2nd Part	K. Siri Sumangala Ratanasara Nayaka Mah Thero
14.	Cūlaniddesaṭṭhakathā	Boruggamuwe Siri Rewata Maha Thero
15.	Anguttara Nikāyaṭṭha- kathā, 1st Part	Dhammakitti Siri Dhammananda Nayaka Maha Thero
16.	Samyuttanikāyaṭṭha- kathā, 1st Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
17.	Vimāṇavatthu Aṭṭha- kathā	M. Siri Siddhattha Nayaka Maha Thero & Acarya Morontuduwe Siri Dhamma- nanda Nayaka Thero
18.	Thera-Gāthattṭhakathā 2nd Part	Rerukane Ariyañana Thero
19	Dīgha Nikāyaṭṭhakathā 2nd Part	Boruggamuwe Siri Rewata Maha Thero

(TRIPITAKA PUBLICATIONS.)

Vol. No.	NAME OF BOOK.	EDITED BY
20.	Jātakatṭhakathā 1st Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
21.	Paṭisambhidā Maggaṭ- ṭhakathā	M. Dhammakitti Siri Jinaratana Nayaka Maha Thero, M. Siri Anomadassi Nayaka Thero & Welivitiye Pandit Sorata Thero
22.	Samyutta Nikāyatṭha- kathā, 2nd Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
23.	Itivuttakatṭhakathā	Acarya Morontuduwe Siri Dhammananda Nayaka Thero
24.	Jātakatṭhakathā 2nd Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
25.	Sutta Sangahaṭṭhakathā	Acarya Baddegama Siri Piyaratana Maha Thero
26.	Cariyāpīṭakatṭhakathā	Acarya Kukulnape Siri Dewarakkhita Thero
27.	Catubhānawārattṭhakathā	Pandit Doranegoda Nanasena Thero
28.	Samantapāsādikā Vinayatṭhakathā, 1st Part.	Acarya Baddegama Siri Piyaratana Thero & Welivitiye Pandit Sorata Thero
29.	Apadānatṭhakathā,	Welivitiye Pandit Sorata Thero
30.	Mātikatṭhakathā	Siri Saddhammakitti Karandana Jinaratana Maha Thero
31.	Samyutta Nikāyatṭha kathā, 3rd Part,	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
32.	Jātakatṭhakathā, 3rd Part,	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
33.	Anguttara Nikāyatṭha- kathā, 2nd Part,	Dhammakitti Siri Dhammananda Nayaka Maha Thero
34.	Vibhangatṭhakathā	Pandit Yagirala Siri Paññananda Nayaka Maha Thero
35.	Majjhima Nikāyatṭha- kathā, 1st Part,	Dhammakitti Siri Dhammananda Nayaka Maha Thero
36.	Jātakatṭhakathā 4th Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
37.	Jātakatṭhakathā 5th Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
38.	Pancappakaranatṭhakathā 1st Part	Rerukane Ariyañana Thero
39.	Jātakatṭhakathā 6th Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
40.	Pancappakaranatṭhakathā 2nd Part.	Acarya Rerukane Candavimala Thero.
41.	Jātakatṭhakathā 7th Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero